

POD PROTEKTORATEM
NAJMIŁOŚCIWSZEGO CESARZA I KRÓLA
FRANCISZKA JÓZEFA I.

KATALOG

POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ

we Lwowie roku 1894.

DRUGIE WYDANIE.

WE LWOWIE.
Z DRUKARNI I LITOGRAFII PILLERA I SPÓŁKI.
1894.

10430

I

51-

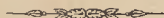

X-40061	
10730	I

Protektor:

Najmiłościwszy Cesarz i Król

FRANCISZEK JÓZEF I.

Prezesowie honorowi:

- JE. Olivier mrg. Bacquehem, c. k. minister spraw wewnętrznych.
JE. Juliusz br. Falkenhayn, c. k. minister rolnictwa.
JE. Kazimierz hr. Badeni, c. k. namiestnik Galicyi.
JE. Włodzimierz hr. Dzieduszycki.
JE. Apolinary Jaworski, c. k. minister dla Galicyi.
JE. Eustachy ks. Sanguszek, marszałek krajowy.
JE. Jan hr. Tarnowski, prezes Tow. rolniczego krakowskiego. †
JE. Filip Zaleski. prezes Koła polskiego w Wiedniu.

Komitet wykonawczy:

Prezes Wystawy:

Adam ks. Sapieha.

Wiceprezesowie:

Stanisław hr. Badeni.

Józef Friedlein, prezydent miasta Krakowa.

August Gorayski.

Edmund Mochnacki, prezydent miasta Lwowa.

Dyrektor Wystawy:

Dr. Zdzisław Marchwicki.

Sekretarz jeneralny:

Juliusz Starkel.

Sekretarz Wystawy:

Jan Kaźmierz Zieliński.

Skarbnik:

Dr. Alfred Zgórski.

Członkowie Dyrekcji:
Mieczysław Baranowski.
Leon Bratkowski.
Juliusz Hochberger.
Jan Ihnatowicz.
Stanisław Jędrzejowicz.
Juliusz Mikolasch.
Karol Schayer.
Dr. Maryan Sokołowski.
Stanisław hr. Stadnicki.
Julian Zacharjewicz.

Później kooptowani:
Michał Michalski
Jakub Piepes
Karol Skibiński
Franciszek Zima.

Inżynier Wystawy:
Józef hr. Łubieński.

Architekt Wystawy:
Franciszek Skowron.

Delegaci

C. k. Namiestnictwa:

Dr. Juliusz Kleeberg
Jan Franke.

Wydziału krajowego:

Antoni Jaksa Chamiec
Tadeusz Romanowicz.

Rady miasta Lwowa:

Michał Michalski
Franciszek Zima.

Rady miasta Krakowa:

Dr. Ernest Bandrowski.
Dr. Faustyn Jakubowski.

Tow. roln. krakowskiego:

Stanisław Homolacs
Andrzej hr. Potocki.

Tow. gosp. lwowskiego:

Stanisław Brykczyński

Dr. Tadeusz Pilat.

Izby handlowej lwowskiej:

Stanisław Szczepanowski

Jakub Piepes.

Izby handlowej krakowskiej:

Wojciech Biechoński

Maurycy Dattner.

Izby handlowej brodzkiej:

Ignacy Frenkel.

Hersz Kapelus.

Wydziały:

Wydział budowlany:

Prezes:

Julian Zacharjewicz

Wiceprezesowie:

Juliusz Hochberger

Józef K. Janowski.

Referenci:

Józef hr. Łubieński

Franciszek Skowron.

Członkowie:

Józef Braunseis

Andrzej Gołąb

Wincenty Gorecki

Zygmunt Gorgolewski

Sylwester Hawryszkiewicz

Zygmunt Kędzierski

Jan Lewiński

Michał Michalski

Władysław Niemeksza

Ludwik Radwański

Ludwik Ramułt

Arnold Röhring

Karol Schayer

Tadeusz Stryjeński

Teodor Talowski

Jan Zawiejski.

Wydział finansowy:

Prezes:

Antoni Jaksa Chamiec.

Wiceprezesowie:

Franciszek Rozwadowski

Dr. Wacław Domaszewski.

Referenci:

Dr. Maurycy Lazarus

Dr. Juliusz Kleberg.

Sekretarz:

Dr. Jan Jeleń.

Członkowie:

Dawid Abrahamowicz

Bolesław Bielański

Zygmunt Dembowski

Dr. Bernard Goldman

Dr. Piotr Gross

Edward Grzybowski

Samuel Horowitz

Henryk Kieszkowski

Romuald Łyszkowski

Zygmunt Majewski

Dr. Godzimir Małachowski
Alfred Milieski
Jakub Piepes
Dawid Posner
Tadeusz Romanowicz
Zygmunt hr. Romaszkan †
Dr. Emanuel Roński

Franciszek Zima.

Dr. Alojzy Rybicki
Karol Schayer
Dr. Tadeusz Skalkowski
Stanisław hr. Stadnicki
Władysław Terenkoezy
Antoni hr. Wodzieki
Dr. Alfred Zgórski

Wydział instalacyjny:

Prezes:

Juliusz Mikolasch.

Członkowie:

Dr Jan Bołoz Antoniewicz
Leopold Baczewski
Jan Breuer
Stanisław Brykezyński
Albert hr. Cetner
Dr. Teofil Ciesielski
Stanisław Ciucheński
Bolesław Długoszewski
Dr. Antoni Dziędzielewicz
Aleksander Getritz
Antoni Góralezyk
Władysław Gubrynowicz
Jan Ihnatowicz
Józef K. Janowski
Dr. Henryk Kolischer
Adam Krechowicki
Edmund Krzen
Tadeusz Langie
Władysław Łoziński
Edward Machan

Zdzisławowa Marchwicka
Stanisław Matkowski
Dr. Józef Merunowicz
Julian Niedźwiedzki
Stanisław Niemczynowski
Władysław Niemeksza
Stanisław Niewiadomski
Mieczysław Onyszkiewicz
Władysław Przybysławski
Arnold Röhring
Dr. Jan Rucker
Karol Skibiński
August Sołtyński
Jan Stromenger
Leon Syroczyński
Dr. Władysław Szajnocha
Włodzimierz Szuchiewicz
Dr. Aleksander Tehorzniński
Adam Trzecieski
Edward Trzemeski
Dr. Roman Wawnikiewicz
Józef Wezelak
Dr. Alfred Zgórski
Władysław Zontak.

Wydział gospodarczy:

Prezes:

Karol Schayer.

Członkowie:

Leopold Baczewski
Włodzimierz Buynowski

Julian Cybulski
Zygmunt Fryling
Karol Kucharski
Dr. Natan Loewenstein
Dr. Godzimir Małachowski
Jakub Piepes

Wydział publicystyczny:

Prezesowie:

Dr. Ludwik Kubala
Mieczysław Pawlikowski.

Wiceprezesowie:

Dr. Adam Asnyk
Michał Chyliński.

Referent.

Liberat Zajączkowski.

Sekretarz:

Tadeusz Czapelski.

Członkowie:

Jan Amborski
Jan Belej
Władysław Belza
Dr. Adam Bieńkowski
Dr. Lesław Boroński
Ludwik hr. Dębicki
Placyd Dziwiński
Zygmunt Fryling
Dr. Michał Grek
Dr. Aleksander Hirschberg
Adolf Inländer
Cyryl Kachnikiewicz

Edmund Kolbuszewski
Klemens Kołakowski
Bronisław Komorowski
Platon Kostecki
Adam Krechowicecki
Karol Kucharski
Bronisław Laskownicki
Dr. Juliusz Leo
Bolesław Lewicki
Dr. Witold Lewicki
Wacław Masłowski
Teofil Merunowicz
Dr. K. Ostaszewski Barański
Wacław Reger
Henryk Rewakowicz
Dr. Tadeusz Rutowski
Dr. Leonard Ryttel
Dr. Henryk Sawczyński
Alfred Szczepański
Karol Tuszyński
Dr. Aleksander Vogel
Henryk Wierzejski
Stanisław Woynarowski
Bolesław Wyslouch.
Tadeusz Zadurówicz
Włodzimierz Zawadzki.

SEKCYE.

Sekcya I.

(Grupa I)

Prezes: Hipolit *Bohdan*; wiceprezes: Oskar *Schnell*; referent: Tadeusz *Langie*; sekretarz: Witold ks. *Czartoryski*; członkowie: Leopold *Adametz*, Bolesław *Augustynowicz*, Władysław *Belza*, Eugeniusz *Beneszek*, Gustaw *Bisanz*, Jan *Blauth*, Maryan *Błażowski*, Mieczysław hr. *Borkowski*, Karol *Czecz* de *Lindenwald*, Stanisław *Dąbski*, Dr. Bronisław *Dulęba*, Karol hr. *Dzieduszycki*, Dr. Józef *Ekielski*, ks. Jan *Figiel*, Ignacy *Fraenkel*, Juliusz *Frommel*, Michał *Garapich*, Józef *Giżowski*, Władysław *Gniewosz*, Wincenty *Gnoiński*, Ferdynand hr. *Hompesch*, Bogusław *Horodyński*, Stefan *Irsay*, Adam *Jordan*, Andrzej *Kędzior*, Dr. Wincenty *Kraiński*, Bazyli *Korol*, Dr. Juliusz *Leo*, Jan *Lewiński*, Alfons *Lippoman*, Władysław *Lubomęski*, Józef hr. *Lubiński*, Edward *Machan*, Kazimierz *Madeyski*, Dr. Tymoteusz *Mondybur*, Ursyn *Massalski*, Jan *Mielnicki*, Franciszek hr. *Mycielski*, Stanisław *Larysz Niedzielski*, Antym *Nikorowicz*, Kazimierz *Obertyński*, Mieczysław *Onyszkiewicz*, Zdzisław *Onyszkiewicz*, Stanisław *Ostaszewski*, Dr. Stefan *Pawlik*, Dr. Jan *Pawlikowski*, Jan *Paygert*, Dr. Tadeusz *Pilat*, Henryk *Potworowski*, Julian kniaź *Puzyna*, Mikołaj hr. *Rey*, Józef *Rychter*, Tomasz *Rylski*, Zygmunt *Strusiewicz*, Władysław ks. *Sapieha*, Juliusz *Siegler* d' *Eberswald*, Przecław *Stawiński*, Dr. Franciszek *Stefczyk*, Franciszek *Szczerbicki*, Jan *Vivien*, Adolf *Wiesiolowski*, Seweryn *Wiśniewski*, ks. dr. Feliks *Zablocki*, Grzegorz *Ziembicki*, Władysław *Żeleński*.

Sekcya II.

(Grupa II.)

Prezes: Wilhelm hr. *Siemiński-Lewicki*; wiceprezes: Juliusz *Bielski*; referent: Józef *Skarbek Borowski*; komisarz: Albert hr. *Cetner*; członkowie: Zygmunt *Augustynowicz*, Józef hr. *Baworowski*, Wacław hr. *Baworowski*, Edward hr. *Cholomiewski*, Artur *Cielecki*, Tadeusz *Cieński*, Aleksander *Dąbski*, Klemens hr. *Dzieduszycki*, Stanisław hr. *Dzieduszycki*, Wojciech hr. *Dzieduszycki*, August

Gořajski, Alfred Garapich, Aleksander Hulimka, Stefan Irsay, Edmund Jastrzębski, Maryan Jędrzejowicz, Stanisław Jędrzejowicz, Józef Kłassztersky, Józef Krzysztowicz, Mieczysław Marynowski, Kazimierz Obertyński, Witold Potruski, Oskar hr. Potocki, Jakub hr. Romaszkan, Włodzimierz Siemiginowski, Stanisław hr. Siemieński, Schedivy, August Stojowski, Zdzisław hr. Tarnowski, Józef Trzeciak, Eustachy Zagórski, Stefan hr. Zamoycki.

Sekcya III.

(Grupa III.)

Prezes: Stanisław *Brykczyński*; referent: Dr. Józef *Szpilman*; sekretarz: Władysław *Górski*; komisarz: Jan *Breuer*; członkowie: Leopold *Adametz*, Stanisław hr. *Badeni*, Dr. Antoni *Barański*, Karol *Barański*, Władysław *Bogucki*, Julian hr. *Brunicki*, Tadeusz *Cieński*, Karol *Czech de Lindenwald*, Henryk *Dolański*, Bolesław hr. *Drohojowski*, Maryan *Dydyński*, Tadeusz *Fedorowicz*, Juliusz *Frommel*, Michał *Garapich*, Grzegorz *Głuchowski*, Antoni *Gniwosz*, Dr. Piotr *Gross*, Wilhelm *Habicht*, Stanisław *Homolacs*, Bogusław *Horodyński*, Leon *Horodyski*, Aleksander *Hulimka*, Stefan *Irsay*, Adam *Jordan*, Stanisław *Jędrzejowicz*, Józef *Kellerman*, Jacek *Kieszkowski*, Stanisław *Komornicki*, Adam *Konopka*, Juliusz hr. *Korytowski*, Szczęsny hr. *Koziebrodzki*, Eugeniusz *Krzysztofowicz*, Dr. Mikołaj *Krzysztofowicz*, Bronisław *Lang*, Alfons *Lippoman*, Aleksander *Littich*, Zygmunt *Łastowiecki*, Karol *Malsburg*, Alfred *Milieski*, Franciszek i Jan hr. *Mycielscy*, Władysław *Morawski*, Stefan *Moysa-Rosochacki*, Stanisław *Larysz Niedzielski*, Kazimierz *Obertyński*, Mieczysław *Onyszkiewicz*, Kazimierz *Pańkowski*, Konstanty *Pawlikowski*, E. *Podivin*, Zygmunt *Regenstreif*, Kazimierz *Rojowski*, Jakub hr. *Romaszkan*, Rozwadowski, Feliks *Sandoz*, Oskar *Schnell*, Dr. Piotr *Seifman*, Teodor *Serwatowski*, Stefan *Sękowski*, Wilhelm hr. *Siemieński-Lewicki*, Stanisław *Skarżyński*, Bronisław *Skibniewski*, Jan *Slonecki*, Bolesław *Śmiałowski*, Antoni *Szadbej*, Felicyan *Szybalski*, Zdzisław hr. *Tarnowski*, Antoni *Theodorowicz*, Mikołaj *Torosiewicz*, Jan *Virien*, Dr. Andrzej *Walentowicz*, Adolf *Wiesiolowski*, Józef *Wiktor*, Kazimierz *Wiktor*, Aleksander hr. *Wodzicki*, Włodzimierz *Zagórski*.

Sekcya IV.

(Grupa IV.)

Prezes: Zygmunt *Dembowski*; referent: Dr. Teofil *Ciesielski*; sekretarz: Stanisław *Luchowski*; członkowie: ks. P. *Bażański*, Adam *Błażek*, Dr. Justyn *Błoński*, Andrzej *Broniewski*, Adolf hr.

Brunicki, Juliusz br. *Brunicki*, Seweryn br. *Brunicki*, Karol *Frege*, Gold, ks. Feliks *Grocholski*, Emanuel *Hawranek*, Marcin *Hillich*, Tomasz *Kaczyński*, Krzysztof *Kayser*, Aniela *Kielanowska*, Antoni *Klimowicz*, Jan *Klimowicz*, Juliusz hr. *Korytowski*, ks. Stanisław *Korzeniowski*, ks. Tytus *Kowalski*, Czesław *Leczyński*, Teofil *Łucki*, ks. Kornel *Mandyczewski*, Wojciech *Matyaszek*, *Mentzel*, ks. Mikołaj *Nazarewicz*, Adam *Noel*, Dr. Józef *Olesków*, Kazimierz *Piątkowski*, Dominik ks. *Radziwiłł*, Dr. Antoni *Rehman*, Edmund *Riedl*, Arnold *Röhring*, Oktaw *Sala*, Antoni *Skrzyński*, Marcei *Stawiński*, Józef *Soukup*, Jan *Stachiewicz*, Fryderyk *Stark*, Zofia *Szymanowska*, Dr. Ignacy *Szyszyłowicz*, Dr. Apollinary *Tarnawski*, *Truksa*, Władysław *Tyniecki*, Józef *Weigel-Millet*, *Wierzbicki*, Mikołaj *Woliński*, Dr. Eustachy *Wołoszczak*, *Zamorski*.

Sekcja V.

(Crupa V., VI., VII.)

Prezes: Roman hr. *Potocki*; wiceprezes: Tadeusz hr. *Dzieduszycki*; referent leśnictwa: Antoni *Góralczyk*; referent łowiectwa: Władysław *Spausta*; sekretarz: Kazimierz *Acht*; członkowie: Bronisław *Blocki*, Tadeusz *Borzęcki*, Józef *Brykczyński*, Zygmunt *Demianowski*, Dr. Benedykt *Dybowski*, Alfred *Dzikowski*, Józef *Glanz*, Artur *Gretschl*, Piotr *Hirsch*, Tadeusz *Kownacki*, Romuald *Makarewicz*, Michał *Martyniec*, Stanisław *Matkowski*, Stanisław *Piotrowski*, Ludwik br. *Popper*, Leopold *Reich*, Franciszek *Reichard-Reichardsperg*, W. A. *Schmidt*, Seweryn *Skrzyński*, Zdzisław *Skrzyński*, Henryk *Strzelecki*, Stefan hr. *Szenbek*, Juliusz hr. *Tarnowski*, Władysław *Tyniecki*, Aleksander *Weissman-Zawidowski*, Aleksander hr. *Wodzicki*, Władysław *Zontak*.

Sekcja VI.

(Grupa VIII.)

Prezes: Andrzej hr. *Potocki*; wiceprezes: Julian *Niedźwiedzki*; referent: Dr. Władysław *Szajnocha*; członkowie: Józef *Baranowski*, Gustaw *Baruch*, Bronisław *Bauer*, Jan *Blauth*, Józef *Brauns-eis*, Karol *Czecz* de *Lindenwald*, Bolesław *Długoszewski*, Dr. Emil *Dunikowski*, Józef *Franz*, Andrzej *Gotqł*, Sylwester *Hawryszkiewicz*, Witold *Mora* *Korytowski*, Ernest *Korzynek*, Julian *Markowski*, Sylwester *Mischke*, Janusz *Niedźwiałkowski*, Henryk *Perier*, Wacław *Prze-tocki*, Ludwik *Radwański*, Juliusz *Siegler* d' *Eberswald*, Ireneusz *Stengel*, Leon *Syroczyński*, Emil *Torosiewicz*, Henryk *Walter*.

Sekcja VII.

(Grupa IX.)

Prezes: Adam *Skrzyński*; wiceprezes: Leonard *Wiśniewski*; referent: Leon *Syroczyński*; sekretarz: Dr. Stanisław *Olzewski*; członkowie: Wojciech *Biechoński*, Władysław *Dembowski*, Dr. Mikołaj *Fedorowicz*, Mojżesz *Gartenberg*, William Henry *Mac Garvey*, Kazimierz *Gąsiorowski*, Hersz *Goldhammer*, August *Gorayski*, Wiktor *Klobassa*, Dr. Karol *Lewakowski*, Iwo *Pieniążek*, Juliusz *Schoenborn*, Efroim *Schreier*, Feliks *Skrochowski*, Walery *Stawiański*, Zenon *Suszycki*, Dr. Władysław *Szajnocha*, Stanisław *Szczepanowski*, Władysław *Terenkoczy*, Adam *Trzeciecki*, Józef *Wiktor*, Ludwik *Winiarz*, Franciszek *Wolfart*, Józef *Wyczyński*, Roman *Zatoziecki*.

Sekcja VIII.

(Grupa X.)

Prezes: Stanisław *Polanowski*; referent: Dr. Roman *Wawukiewicz*; sekretarz: Leopold *Baczewski*; korreferenci: Leopold *Baczewski*, Dr. Zygmunt *Lilienfeld*, Leon *Thom*, Alojzy *Volter*; członkowie: Józef *Baczewski*, Ernest *Bandrowski*, Gustaw *Baruch*, Maurycy *Dattner*, H. *Deinert*, Hipolit *Bohdan*, Piotr *Budzyński*, Herman *Czecz de Lindenwald*, v. *Dieffenbach*, Herman *Fraenkel*, Alfred *Garapich*, Jakub *Gall*, Jan *Goetz*, Adam hr. *Gólułchowski*, August *Gumiński*, Eogusław *Horodyński*, Adam *Jędrzejowicz*, Hugo *John*, Hersz *Kapelusz*, Jan *Klein*, Robert *Klein*, Józef hr. *Łubieński*, Juliusz *Mikolasch*, Piotr *Madeyski*, Józef *Nowakowski*, Wacław *Oberski*, Jan *Obertyński*, Kazimierz *Obertyński*, Leon *Paszkowski*, Zygmunt *Reich*, Maurycy *Rosenstock*, Ludwig *Seeling*, Stanisław hr. *Stadnicki*, Eustachy *Zagórski*.

Sekcja IX.

(Grupa XI.)

Prezes: Stanisław *Markiewicz*; wiceprezes: Ferdynand *Gross*; referent: Leopold *Baczewski*; korreferenci: Jan *Baczyński*, Dr. Władysław *Dunin Wąsowicz*, Walery *Włodzimirski*; sekretarz: Adolf *Mussil*; członkowie: Jakub *Adamowski*, Stanisław *Armółowicz*, Józef *Baczewski*, Karol *Ballaban*, *Bieniedziński*, Marcin *Czyżek*, Ludwik *Homme*, Krzysztof *Janowicz*, Maciej *Kostecki*, Kajetan *Kruszyński*, Jan *Kudewicz*, Jan *Ludwig*, Romuald *Łyszkowski*, Stanisław *Motylewski*, Dr. Władysław *Niemilowicz*, Karol *Przybylski*, Stanisław *Remun*, Jan *Stadtmüller*, Albert *Szkowron*, Henryk *Treter*, Jan *Ważny*, Józef *Wojnar*, Stanisław *Wojciechowski*.

Sekcja X.

(Grupa XII.)

Prezes: Jan *Franke*; referent: Teofil *Merunowicz*; sekretarz: Edmund *Krzen*; członkowie: Bolesław *Baranowski*, Eugeniusz *Beneszek*, Stanisław *Biechoński*, Teodor *Birnbaum*, Jerzy ks. *Czartoryski*, Herman *Czecz de Lindenwald*, Franciszek *Czyrniański*, Franciszek *Daniszewski*, Zygmunt *Dembowcki*, Tadeusz *Fedorowicz*, Gnatowski, Henryk *Gruszecki*, Stanisław *Horoszkiewicz*, Franciszek *Jędrzejowicz*, Władysław *Jędrzejowicz*, Edmund *Klemensiewicz*, Aleksander *Klimaszewski*, Michał *Kowalczuk*, Jan *Lewicki*, Władysław *Łosiński*, Włodzimierz *Łuszyński*, Dr. Władysław *Matlakowski*, Michał *Michalski*, Arnolf *Navratil*, Franciszek *Neužil*, Romuald *Palch*, ks. Leon *Pastor*, Oskar hr. *Potocki*, Franciszek hr. *Potulicki*, Edward hr. *Raczyński*, Władysław *Rebczyński*, ks. Filomen *Reszytyłowicz*, Karol *Ringer*, Kazimierz *Rojowski*, Tadeusz *Romanowicz*, Jan *Rotter*, ks. Jan *Samocki*, August *Soltyski*, Edmund hr. *Starzeński*, ks. Jan *Szalay*, Alfred *Szczepański*, Dr. Apolinary *Turnawski*, Jan *Vivien*, Dr. Ferdynand *Weigel*, Ludwik *Wierzbicki*, Julian *Zachariewicz*, Franciszek *Zajaczek*, Belesław *Żardecki*.

Sekcja XI.

(Grupa XIII.)

Prezes: Stanisław *Homolacs*; wiceprezes: Adolf *Kuhn*; referent: Edmund *Krzen*; sekretarz: Kazimierz Jakub *Lewicki*; członkowie: Maurycy *Baruch*, Julian *Cybulski*, Antoni *Goligowski*, Ignacy *Gumiński*, Władysław *Kaczmarecki*, Aleksander *Klimaszewski*, Waleryan *Kryciński*, Kubin, Kazimierz *Kulakowski*, Karol *Kupke*, Jan *Lewiński*, Dr. Adolf *Lilien*, Leonard *Marconi*, Julian *Niedźwiedzki*, Tadeusz *Okornicki*, Bolesław *Pawlewski*, Paweł ks. *Sapicha*, Łucyan *Toloczko*, Arnold *Werner*.

Sekcja XII.

(Grupa XIV.)

Prezes: Michał *Michalski*; wiceprezes: Władysław *Kosydarski*; referent dla Lwowa: Henryk *Rosenbusch*; referent dla Krakowa: Józef *Gorecki*; sekretarz: Józef *Piotrowicz*; członkowie: Alfred *Biasion*, Bocheński, Henryk *Bogdanowicz*, *Bojarski*, Maurycy *Boscowitz*, Leon *Bratkowski*, Juliusz *Bykowski*, Stanisław *Ciu-chciński*, Karol *Czaplicki*, Stefan *Czaplicki*, Michał *Czmiel*, Jan *Danek*, Julian *Dąbrowski*, Feliks *Doliński*, Alfred *Dzikowski*, Izydor *Falato-*

łowicz, Michał Fetter, Antoni Gilewicz, Jan Górka, Wacław Grabiński, Józef Iwawicki, Marcin Jarra, Jan Jarzyna, Ferdynand Kindel, Kluska, Knapieński, Wojciech Kosiba, Bracia Kosobudzy, Celestyn Kotkowski, Królicki, Franciszek Kwaśniewski, Laurak, Adam Łokocz, Jan Marischler, Piotr Matyaszewski, Alfred Meisner, Tadeusz Miłaszewski, Antoni Molnar, Zygmunt Moser, Wilhelm Netroufal, Kazimierz Ostaszewski, Józef Pawlik, Hipolit Sawracki, Henryk Schapira, Feliks Schächter, Aleksander Schindler, Schuh, Franciszek Schuster, J. Seltenreich, Setkowicz, Adolf Silberstein, Solikowski, Spiehal, Jan Stankiewicz, Julian Strzelecki, Szadkowski, Wincenty Szymczykiwicz, Franciszek Tabaczkowski, Teluk, Tęczakowski, Toepfer, Karol Uznański, Karol Völker i syn, Emil Wajdowski, Leon Węglowski, Szymon Weich, Józef Weiss, Witoszyński, Wojciech Wojciechowski, Zygmunt Wojciechowski, Felicyan Wojtuch, Stanisław Wojtyński, Jan Wypasek, Aleksander Zajączkowski, A. H. Zipper, Żydek.

Sekcja XIII.

(Grupa XV., XVI.)

Prezes: Józef Wczelak; wiceprezes: Ludwik Stasiński; referent: Jan Stwiński; sekretarz: Władysław Cirin; członkowie: Jan Bajer, Antoni Baligrodzki, Grzegorz Bazylewicz, Julian Beltowski, Franciszek Brodowski, Michał Brodowski, Juliusz Bykowski, Roman Chmurski, Jan Christof, Franciszek Czerwiński, Antoni Dutkiewicz, Jan Dutkiewicz, Teodor Eisenbard, Ferdynand Fallner, Jan Fiala, Karol Fiedler, Józef Garczyński, Karol Gawel, Marceli Gettlich, Maksymilian Gintner, Jan Gryglaszewski, Piotr Harasimowicz, Edward Helwig, Karol Hormung, Kazimierz Hroboni, Jan Jagielnicki, Franciszek Janicki, Aleksander Jankowski, Józef Kegler, Karol Köller, Franciszek Kossowski, Zygmunt Krykiewicz, Ignacy Kryskowski, Antoni Krzyżanowski, Stanisław Kwiciński, Józef Lacheta, Jan Lenart, Jan Lickendorf, Ferdynand Majerski, Zygmunt Mikołajski, Teofil Moczarski, Henryk Müller, Roman Muranyi, Alfons Nadwodzki, Wilhelm Netroufal, Mieczysław Odrzywolski, Alojzy Ostrowski, Karol Otto, Jan Pechaty, Wojciech Pelczarski, Jan Perediatkiewicz, Jan Peszko, Franciszek Pększyc, Jakub Polak, Jan Poznański, Jakub Predy, Marcin Prugar, Tadeusz Prugar, Kazimierz Radecki, Jan Rarogiewicz, Andrzej Rogowski, Aleksander Rudnicki, Józef Sorokiewicz, Ludwik Skarbek, Tadeusz Sołulski, Julian Szypiński, Franciszek Tenerowicz, Jan Trusiewicz, Emanuel Turczyński, Ludwik Tyrowicz, Fryderyk Vormund, Kazimierz Wakulski, Waldner, Alojzy Wendorff, Leonard Wiśniewski, Henryk Wolf, Józef Zabłocki, Mikołaj Zajączkowski, Józef Zawistowski, Henryk Żaak, Teofil Żmudziński.

Sekcja XIV.

(Grupa XVII.)

Prezes: Stanisław Niemczynowski; wiceprezes: ks. Leon Pastor; referent: Ludwik Ramult; sekretarz: Dr. Henryk Baczewski; korreferenci, dla tkactwa: Henryk Gruszecki; dla konfekcyi: Julian Schayer; członkowie: Ferdynand Bardasz, Batorowicz, Wiktor Drzymuchowski, Adolf Dublowski, Władysław Fedorowicz, Wilhelm Flaczyński, Wojciech Früauff, Franciszek Głodziński, Joachim Grünspan, Antoni Kafka, Ferdynand Knauer, Franciszek Kordys, Karol Kropiowski, Mikołaj Ludwig, Włodzimierz Łuszeński, Franciszek Marschall, Wilhelm Mieding, Belesław Mikuliński, Franciszek Mozer, Oskar hr. Potocki, Jan Riedl, Józef Rudnicki, Floryan Seidler, Maciej Serwatowski, Stachiewicz i Abrysowski, Franciszek Strzygowski, Jan Tkacz, Tytus Turkowski, Karol Walkowiński, Hipolit Wasowski, Franciszek Zajączek, Bolesław Żardecki.

Sekcja XV.

(Grupa XVIII.)

Prezes: Bolesław Żardecki; wiceprezes: Piotr Czapczyński; referent: Jan Stromenger; korreferenci, dla garbarstwa: Ignacy Wurm; dla kuśnierstwa: Piotr Czapczyński; dla szewstwa: Adolf Aleksandrowicz; dla rękawicznictwa: Jan Spożarski; członkowie: Józef Czernicki, Kazimierz Dłużyński, Antoni Jachiniński, Franciszek Irczek, Jan Łobos, Edward Machajski, Stanisław Markiewicz, Juliusz Mikolasch, Alfons Nadwodski, Kazimierz Ostaszewski, Aleksander Pawlikowski, Maurycy Rozdół, Szklarski, Michał Walichiewicz, Jan Wodziński.

Sekcja XVI.

(Grupa XIX., XX.)

Prezes: Dr. Bronisław Radziszewski; wiceprezes: Dr. Henryk Kolischer; referent: Bronisław Pawlewski; sekretarz: Walery Włodzimirski; korreferenci, dla papieru: Dr. Henryk Kolischer; dla hut szklanych: Dr. Adolf Lilien; dla produktów chemicznych: Jan Ihnatowicz; dla aptekarstwa i przemysłu aptekarskiego: Dr. Jan Rucker; dla balneologii: Dr. Józef Merunowicz, Jakub Piepes; członkowie: Jakub Beiser, Władysław Gruszczyński, Wincenty Jabłonowski, Wojciech Kalinowski, Kalikst Krzyżanowski, Władysław Lachowicz, Stefan Szeliga Łyszkiewicz, Zygmunt Pick, Wiktor Redyk, Fryderyk Szubert, Julian Wang, Henryk Weiser, Jan Wiewiórski, Kazimierz Witosławski.

Sekcja XVII.

(Grupa XXI., XXII.)

Prezes: Alfred *Elsner*; wiceprezes: Edward *Heppe*; referent: Juliusz *Bykowski*; sekretarz: Antoni *Schönhuber*; członkowie: Józef *Bauer*, Petachie *Birnbaum*, Tytus *Bortnik*, Teodor *Bredt*, Ignacy *Chajlewski*, Mieczysław *Dąbrowski*, Michał *Dornwald*, Ignacy *Drewnowski*, Roman *Dzieślewski*, Placyd *Dziwiński*, Hugo *Flechmer*, Jan *Hornung*, Stanisław *Horoszkiewicz*, Kazimierz *Lipiński*, Edward *Machan*, Stanisław *Majewski*, Bogdan *Marjniał*, Władysław *Niemeksa* (kierownik hali maszyn), Ferdynand *Pietasch*, Zygmunt *Piotrowicz*, Herman *Reisner*, Henryk *Rosenbusch*, Franciszek *Rychnowski*, August *Schumann*, Julian *Zacharjewicz*, Włodzimierz *Zborowski*, Stanisław *Zdobnicki*, Leon *Zieleniewski*, Tadeusz *Zima*.

Sekcja XVIII.

(Grupa XXIII.)

Prezes: Władysław *Przybysławski*; wiceprezes: Władysław *Fedorowicz*; referent: Włodzimierz *Szuchiewicz*; sekretarz: Marceli *Harasimowicz*; członkowie: Aleksander *Barwiński*, Karol *Czerwiński*, Tadeusz *Fedorowicz*, Jan *Franke*, Bronisław *Gustawicz*, Dr. Franciszek *Paszkowski*, Dr. Antoni *Rehman*, Michał *Rembacz*, Wilhelm *Schayer*, Leopold *Świerzb*, Juliusz *Szumlański*, Stanisław hr. *Tarnowski*, Emeryk *Turczyński*, Jan *Wdowiszewski*, Ludwik *Wierzbicki*, Władysław hr. *Zamojski*.

Sekcja XIX.

(Grupa XXIV.)

Prezesowa: Zenobia *Polanowska*; wiceprezesowe: Stanisławowa hr. *Badeniowa*, Augusta *Marchwicka*, Władysławowa ks. *Sapieżyńska*; referent: Bolesław *Lewicki*; sekretarka: Anna *Czemeryńska*; członkowie: Julia *Barewicz*, Marya *Bąłowska*, Mikołajowa *Biernacka*, Adolfowa *Blumenfeldowa*, Teodorowa *Borkowska*, Leonowa *Bratkowska*, Antoniowa *Chamcowa*, Marya *Czemeryńska*, Leszkowa *Dąbcańska*, Wacławowa *Domaszewska*, Antonina *Franz*, Zygmuntowa *Frylingowa*, Franciszkowa *Gacrońska*, Romanowa br. *Gostkowska*, Pelagia i Władysławowa *Gostyńskie*, Antoniowa *Grottowa*, Władysławowa *Gubrynowiczowa*, Romanowa *Jabłonowska*, Sabina *Jaworska*, Janowa *Jeleniowa*, Zygmuntowa *Kędzierska*, Marya *Knée*, Stefania *Kossowska*, Adamowa *Krechowiecka*, Józefowa *Kubicka*, Olga.

Tadeusz Rybkowski, Teodor Rygier, Józef Ryszkiewicz, Henryk Siemiradzki, Dr. Maryan Sokołowski, Michał Sozański, Piotr Stachiewicz, Jan Styka, Zdzisław Suchodolski, Dr. Izydor Szaraniewicz, Wacław Szymanowski, Włodzimierz Tetmajer, Dr. Stanisław Tomkiewicz, Stanisław Tondos, Piotr Umiński, Pius Weloński, Ludwik Wierzbicki, Stanisław Witkiewicz, Jan Woydyga, Dr. Alfred Zygadłowicz, Franciszek Żmurko.

Sekcja XXI.

(Grupa XXVI.)

Prezes: Józef Kajetan Janowski; wiceprezes: Janusz Niedziałkowski; referent: August Soltyski; sekretarz: Wincenty Rawski; członkowie: Lucyan Baecker, Bronisław Bauer, Julian Bettowski, Gustaw Bisanz, Leon Bratkowski, Józef Braunseis, Stanisław Chotoniowski, Jan Cieślakowski, Julian Cybulski, Jan Doliński, Franciszek Düll, Władysław Ekielski, Stanisław Grzegorzewski, Władysław Halicki, Zygmunt Hendel, Juliusz Hochberger, Józef Jaegerman, Jan Jarzyna, Fryderyk Kallay, Alfred Kamieniobrodzki, Zygmunt Kędzierski, Aleksander Klimaszewski, Karol Knaus, Michał Kowalczyk, Józef Kryłowski, Jan Kudelski, Adolf Kuhn, Kazimierz Kulakowski, Franciszek Kwaśnicki, Jan Lewiński, Władysław Łoziński, Józef hr. Łubiński, Ferdynand Majewski, Julian Makarewicz, Leonard Marconi, Julian Markowski, Meus, Tadeusz Münnich, Napoleon Nawarski, Sławomir Odrzywolski, Edward Pawłowicz, Kazimierz Piekarski, Edward Pietzsch, Podhorodecki, Tomasz Pryliński, Ludwik Radwański, Ludwik Rammt, Władysław Rebczyński, Stanisław Rutkowski, Józef Sare, Aleksander Schindler, Jan Schulz, Franciszek Skowron, Tadeusz Stryjeński, Teodor Talowski, Adam Trembecki, Wincenty Wdowiszewski, Julian Zacharjewicz, Michał Zajączkowski, Jan Zakrzewski, Karol Zaremba, Szczesny Zaremba, Jan Zawiejski, Jan Zubrzycki, Henryk Żaak.

Sekcja XXII.

(Grupa XXVII.)

Prezes: Dr. Aleksander Tchorznicki; referent: Stanisław Niewiadomski; koreferenci: Stanisław Cetwiński, Adam Krechowicki; sekretarz: Mieczysław Soltys; członkowie: Adolf Abrahamowicz, Stanisław hr. Badeni, Michał Bałucki, Wiktor Barabasz, Michał Biernacki, Franciszek Bylicki, Dr. Jan Czaykowski, Ludwik Dietz, Bolesław Domaniewski, Dr. Stefan Fedak, Gustaw Fischer, Jan Gall, Jakub Glickson, Henryk Jarecki, Stanisław Koźmian, Lucyan Kwieciński †, ks. Józef Kufel, Karol hr. Lanckoroński, Romuald Makarewicz, Dr. Godzimir Małachowski, Dr. Antoni Małecki,

Edward *Marynowski*, Stanisław *Meliński*, Karol *Mikuli*, Dr. Roman *Pilat*, Franciszek br. *Romaszkan*, Mieczysław *Schmitt*, Rudolf *Schwarz*, Kazimierz *Skrzyński*, Jan *Śliwiński*, Dr. Henryk *Szydlowski*, Zygmunt *Sarnecki*, Leopold hr. *Starzeński*, Adolf *Walewski*, ks. *Witoszyński*, Władysław *Woleński*, Adam *Wroński*, Władysław *Wszelaczyński*, Walerj *Wysocki*, Roman *Żelazowski*, Władysław *Żeleński*.

Sekcja XXIII.

(Grupa XXVIII.)

Prezes: Dr. Ludwik *Kubala*; wiceprezes: Adam *Asnyk*; referent: Władysław *Bełza*; sekretarz: Jan *Amborski*; komisarz: Władysław *Gubrynowicz*; koreferenci: dla literatury i dziennikarstwa: Platon *Kostecki*; dla księgarstwa: Władysław *Gubrynowicz*; dla introligatorstwa: Aleksander *Getritz*; dla sztuk reprodukcyjnych: Edward *Trzemeski*; dla drukarstwa: Józef *Neumann*; członkowie: Dr. Oswald *Balzer*, Dr. Kazimierz *Ostaszewski-Barański*, Kazimierz *Bartoszewicz*, Jan *Belej*, Marceł *Białobrzewski*, Jerzy Dunin hr. *Borkowski*, Dr. Lesław *Boroński*, Dr. Wilhelm *Bruchnański*, Kazimierz *Chłędowski*, Michał *Chyliński*, Tadeusz *Czapelski*, Wojciech hr. *Dzieduszycki*, Karol *Estreicher*, Józef *Friedlein*, Zygmunt *Fryling* (sekr. biura pras.), Dr. Michał *Grek*, Dr. Aleksander *Hirschberg*, Kazimierz *Jakubowski*, Cyryl *Kachnikiewicz*, Dr. Stanisław *Kłobukowski*, Ludomił *Köhler*, Klemens *Kolakowski*, Bronisław *Komorowski*, Adam *Krechowiecki*, Karol *Kucharski*, Wincenty *Kuczabiński*, Bolesław *Lewicki*, Dr. Witold *Lewicki*, Dr. Antoni *Malecki*, Ludwik *Mastowski*, Szymon *Matusiak*, Aleksander *Milski*, Dr. Stanisław *Misiewicz*, ks. Maryan *Morawski*, Jerzy hr. *Mycielski*, Ignacy *Nikoronowicz*, Leon *Paszkowski*, Mieczysław *Pawlikowski*, Czesław *Pieniżek*, Dr. Roman *Pilat*, Antoni *Przysław*, Henryk *Rewakowicz*, Dr. Józef *Rosenblatt*, M. *Salb*, Dr. Henryk *Sawczyński*, Alfred *Szczepański*, Władysław *Szykowski*, Dr. Aleksander *Vogel*, Dr. Władysław *Wistocki*, Ludwik *Wojnarowski*, Bolesław *Wysocki*, Tadeusz *Zadurawicz*, Liberał *Zajackowski*, M. *Żenczykowski*.

Sekcja XXIV.

(Grupa XXIX.)

Prezes: Dr. Antoni *Malecki*; wiceprezes: Dr. Ludwik *Cwikliński*; referent: Ludwik *Dziedzicki*; sekretarz: Julian *Fafara*; członkowie: ks. Aleksander *Baczyński*, Ferdynand *Badańczyk*, Stanisław hr. *Badeni*, Dr. Oswald *Balzer*, Bolesław *Baranowski*, Mieczysław *Baranowski*, Aleksander *Barwiński*, Dr. Karol *Benoni*, Dr. Wilhelm *Bruchnański*, Edward *Charkiewicz*, Edmund *Cenar*, Dr. Teofil

Ciesielski, Roman Ciszewski, Tadeusz Czapelski, Dr. Bronisław Czarnik, Józef Czernecki, Dr. Franciszek Czerny, Kornel Czerwiński, Dr. Seweryn Dniestrzański, Dr. Emil Dunikowski, Dr. Benedykt Dybowski, Dr. Edmund Dworski, Karol Estreicher, Jan Nepomucyn Franke, Dr. Ludomił German, Dr. Teofil Gerstman, Roman br. Gostkowski, Dr. Aleksander Hirschberg, Józef Hryniewicz, ks. Bazyli Ilnicki, Wincenty Jabłoński, Dr. Henryk Jordan, Dr. Henryk Kadyń, Dr. Antoni Karbowski, Dr. Wojciech Kętrzyński, Władysław Kłapkowski, Władysław Krasucki, Dr. Julian Kulczyński, ks. Herman Kulisch, Romuald Kwiatkowski, Fryderyk Lachner, Kazimierz Laskowski, Jan Lewicki, Dr. ks. Zygmunt Lenkiewicz, Dr. ks. Rudolf Lewicki, ks. Teofil Łękański, Konstanty Łuczakowski, Julian Maciulowski, Stanisław Majerski, Dr. Bolesław Mańkowski, Dr. Józef Milewski, Dr. Kazimierz Morawski, Tadeusz Münich, Juliusz Niedźwiedzi, Stefan Niementowski, Dr. Władysław Niemulowicz, Stanisław Odrzywołski, Dr. Emil Ogonowski, Dr. Józef Oleśków, Stanisław Olszewski, Szczęsny Parasiewicz, Dr. Antoni Pawlikowski, Dr. Roman Pilot, Edward Pietzsch, Dr. Leonard Pięta, Józef Piórkiewicz, Adolf Pokorny, Franciszek Próchnicki, ks. biskup Jan Puzyna, Dr. Bronisław Radziszewski, Karol Raver, Dr. Antoni Rehman, Dr. Edward Rittner, Julian Romańczuk, Jan Rotter, Alfred Ruciński, Józef Rychter, Dr. Zygmunt Samolewicz, Dr. Piotr Seifman, Dr. Aleksander Semkowicz, Józef Siedmiograj, ks. Kazimierz Siemaszko, ks. Eustachy Skrochowski, Dr. Stanisław Smolka, ks. Jozafat Sobierajski, Dr. August Sokolowski, Józef Soleski, Tomasz Sottysik, Józef Spis, Dr. Stanisław Starzyński, Antoni Stefanowicz, ks. Jan Stopczyński, Dr. Izydor Szaraniewicz, Dr. Józef Szpilman, Włodzimierz Szuchiewicz, Stanisław hr. Tarnowski, Łucyan Tatomir, Dr. Bronisław Trzaskowski, Wincenty Tschirschnitz, Maksymilian Thullie, Bazyli Tysoski, Seweryn Udziela, Edmund Urbanek, Dr. Andrzej Walentowicz, Dr. Mieczysław Warmśki, Tadeusz Wiśniowiecki, Jan Woydyga, Julian Zacharjewicz, Władysław Zajączkowski, Dr. Fryderyk Zoll, Ignacy Zółtowski, Dr. Józef Żuliński.

Sekcja XXV.

(Grupa XXX.)

Prezes: Dr. Alfred Zgórski; wiceprezes: Kazimierz Czarnik; referenci: Dr. Ksawery Fischer, Aleksander Piotrowski; sekretarz: Edmund Cenar; członkowie: Wacław Adamski, Włodzimierz Argusiński, Konstanty Bubela, Ignacy Chylewski, Dr. Ludwik Cwiklicer, Rudolf Doue, Antoni Durski, Dr. Antoni Dziędzielewicz, Wincenty Eminowicz, Bruno Hryniewicz, Franciszek Janelli, Łucyan Lipiński, Dr. Emil Merczyński, Dr. Zygmunt Mieczyski, Władysław

Mühln, Dr. Ignacy *Petelenz*, Paweł *Praun*, Dr. Wawrzyniec *Styczeń*,
Dr. Leonard *Tarnawski*, Władysław *Turski*, Dr. Wiktor *Zbyszewski*,
Dr. Kazimierz *Zgórski*.

Sekcya XXVI.

(Grupa XXXI.)

Prezes: Dr. Adam *Hoszard*; wiceprezes: Józef *Braunscis*;
referent: Dr. Józef *Merunowicz*; sekretarz: Dr. Edward *Stroy-
nowski*; koreferenci: dla urzędzeń sanit.: Dr. Zdzisław
Łaciowicz; dla szpitali: Dr. Jan *Stella Sawicki*; dla zakładów
dobroczynnych: Dr. Józef *Gostyński*; dla urzędzeń miej-
skich: Dr. Antoni *Pawlikowski*; dla urządz. sanit. robotn. i
fabr.: Arnolf *Nawratil*; członkowie: Leon *Bratkowski*, Dr. Jan
Buszek, Dr. Ferdynand *Casina*, Dr. Aleksander *Dworski*, Roman *Dzie-
ślewski*, Waleryan *Dzieślewski*, Wincenty *Górecki*, Ferdynand *Gross*,
Juliusz *Hochberger*, Dr. Franciszek *Hoszard*, Dr. Jan *Iwański*, Dr.
Faustyn *Jakubowski*, Józef K. *Janowski*, Dr. Henryk *Jordan*, Dr. Henryk
Kadyi, Zygmunt *Kędzierski*, Dr. Edward *Korczyński*, Dr. Aleksander
Maryński, Dr. Emil *Merczyński*, Józef *Michalczewski*, Dr. Aleksander
Milkowski, Ludwik *Noss*, Dr. Wiktor *Opolski*, Jakub *Piepes*, Ignacy
Romanowski, Dr. Gustaw *Roszkowski*, Franciszek *Rychnowski*, Józef
Rychter, Karol *Schayer*, Karol *Sklepiński*, Dr. Michał *Śkawiński*, Jakub
Stroh, Józef *Tuszyński*, Dr. Antoni *Wachtl*, Dr. Oskar *Widman*, Dr.
Roman *Zaloziecki*, Dr. Grzegorz *Ziembicki*.

Sekcya XXVII.

(Grupa XXXII. i XXXIV.)

Prezes: Karol *Skibiński*; wiceprezes: Ludwik *Radwański*;
referent techniczny: Władysław *Kłosowski*; referent elek-
trotechniczny: Roman *Dzieślewski*; referent administracyj-
ny: Leon *Paszkowski*; sekretarz: Maryan *Ciesielski*; członko-
wie: Teodor *Baranowski*, Dr. Leon *Biliński*, Tytus *Bortnik*, Adolf *Byk*,
Antoni *Jaksa Chaniec*, Stanisław *Chrzaszczewski*, Alfred *Deyma*, Sta-
nisław *Dzbański*, Waleryan *Dzieślewski*, Roman br. *Gostkowski*, Stani-
sław *Gurgul*, Edward *Heppe*, Adam *Idzikowski*, Józef *Iglatowski*,
Zygmunt *Jasiński*, Edward *Jędrzejowicz*, Zygmunt *Kędzierski*, Wiktor
Koloszwary, Stanisław *Kulakowski*, Spirydion *Makarewicz*, Jan *Matula*,
Adolf *Meisner*, Maciej *Moraczewski*, Jakub *Piepes*, Ludwik *Raciborski*,
Wincenty *Renzenberg*, Gustaw *Reutt*, Juliusz *Ross*, Józef *Rudnicki*,
Józef *Rychter*, Karol *Schayer*, August *Schellenberg* †, Henryk *Schwarz*,

Jan Seferowicz, Henryk Stahl, Aleksander Stroka, Mieczysław Switkowski, Karol Tuszyński, Antoni Wechsler, Adolf Wex, Seweryn Widt, Jan Zakrzewski, Gwalbert Ziembicki.

Sekcja XXVIII.

(Grupa XXXIII.)

Prezes: Franciszek Zima; wiceprezesowie: Dr. Alojzy Rybicki, Henryk Kieszkowski; referent: Dr. Tadeusz Skalkowski; sekretarze: Bolesław Bielański, Dr. Aleksander Małaczyński; ko-referenci: dla asekuracyi: Józef Mrazek; dla Kasy chorych i od wypadków: Dr. Wacław Domaszewski; dla Związku Tow. zarob. i gosp.: Wojciech Biechoński; członkowie: Dr. Bernard Goldmann, Konstanty Heinrich, Dr. Faustyn Jakubowski, Dr. Jan Jeleń, Witold Korytowski, Franciszek Kuczyński, Maurycy Lazarus, Wiktor Lechowski, Dr. Natan Loewenstein, Józef hr. Męciński, Albert Mendelsburg, Teofil Merunowicz, Leon Paszkowski, Dawid Posner, Dr. Gustaw Romer, Dr. Emanuel Roński, Franciszek Słęk, Zygmunt Szencer, Władysław Terenkoczy, Narcyz Ulmer, Dr. Józef Wereszczyński, Dr. Alfred Zgórski.

Część pierwsza.

Wstęp analityczny do statystyki Galicyi

zestawił

Dr. Witold Lewicki.

I. K r a j.

Granice, opis topograficzny, geotektoniczny
i hydrograficzny.

1. Granice kraju.

Część dawnej Rzeczypospolitej Polskiej, południowa część Małopolski i Ruś Czerwona, od r. 1772. jako kraj koronny z monarchią austro-węg. połączona, nazwana królestwem Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i Księstwami Oświęcimem i Zatorem, leży między $36^{\circ} 36' 50''$ a $44^{\circ} 6' 40''$ wschodniej dług. geogr. (od południka wyspy Ferro), i między $47^{\circ} 45' 30''$ a $50^{\circ} 48' 20''$ płn. szer. geogr. Kończyną najdalej na zachód wysuniętą są źródłiska górskiego potoku Czernej, a południowo-wschodnich stóp Solowego wierchu (848 m.), gdzie schodzą się granice Galicyi, Śląska austriackiego i Węgier (hr. trenczyńskiego), — na wschodzie zaś ujście Zbrucza do Dniestru pod Kozaczówką, przysiółkiem Okopów; najdalej na północ leży Popowice, przysiółek Chwałowie, na północ od ujścia Sanu do Wisły; południową wreszcie kończynę Galicyi oznaczają źródłiska Białego Czeremoszu. Długość kraju z zachodu na wschód pod $49^{\circ} 40'$ płn. szerokości geogr. wynosi 70 mil (531 klm.), szerokość jego na zachodniej granicy 12 mil (91.03 klm.), na wschodniej około 20 mil (151.72 klm.), w środku kraju dochodzi do 30 mil (227.58 klm.). Największa szerokość przypada na południk $42^{\circ} 35'$ wsch. dług. geogr.; wynosi bowiem 45 mil (341.37 klm.).

Na zachodzie graniczy Galicya ze Śląskiem austriackim i pruskim, na północy i północnym wschodzie z Rosyą, a głównie z Królestwem Polskiem, Wołyniem i Podolem, na południowym wschodzie z Bukowiną, na południu z Węgrami. Przyrodzoną jej granicę na zachodzie tworzy rzeka Biała wzdłuż całego swego

biegu na przestrzeni 4 mil (30·34 klm.) i Przemsza na przestrzeni przeszło 3 mil (23·25 klm.), — od północnego zachodu Wisła, nasamprzód od ujścia Białej po ujście Przemszy na przestrzeni 6 mil (45·5 klm.), następnie od ujścia potoku Kościelnickiego, 825 m. poniżej ujścia Sanu, na przestrzeni 24 mil (182 klm.), — oprócz tego od północy na małych przestrzeniach Przemsza Biała (2 mile czyli 15·2 klm.), San (2 i pół mili czyli 19 klm.) i Bug (2 i pół mili czyli 19 klm.). Od wschodu odgranicza Galicyę Zbrucz wzdłuż swego biegu na przestrzeni 26 mil (197 klm.), następnie Białý Czeremosz od źródeł aż do połączenia się z Czarnym Czeremoszem na przestrzeni przeszło 8 mil (61 klm.), a połączony Czeremosz od Uścieryk po ujście do Prutu 38 i pół mil (293 klm.). Prut na małej przestrzeni poniżej Śniatyna i Dniestr tworzą granicę od południowego wschodu. Wreszcie od południa dzielą Galicyę od Węgier Karpaty (Tatry i Beskid). Najotwartszym jest ten kraj ku północy od Królestwa Polskiego, gdyż na długość 70 mil (531 klm.) od ujścia Sanu aż do źródeł Zbrucza nie oddziela go w tej stronie żadna rzeka, ani też żadna większa wyniosłość. W tych to granicach zajmuje Galicya 1.425·58 mil kw. geogr. (1.364·06 mil kw. austr., 7,849.677 klm. kw.).

Galicya jest największym krajem ze wszystkich krajów koronnych monarchii, w Radzie państwa reprezentowanych; stanowi bowiem więcej niż czwartą część całej Przedlitawii i jest o 16.546 klm. kw. większą od Czech, 2 i pół raza od Belgii, 2 razy od Niderlandów. Znacznie większą jest także niż Bułgaria, Serbia, Dania, Szwajcarya, Bawarya i Szkocya, a tylko o o połowę mniejszą od Anglii z Walią. W porównaniu z innymi częściami Polski jest Galicya o 48.913 klm. kwadr. mniejszą od obszaru Królestwa Polskiego w dzisiejszych jego granicach, a trzy razy tak wielką, jak Wielkie Księstwo Poznańskie.

2. Opis topograficzny i geotektoniczny.

Galicya tworzy południowo-zachodni brzeg największej europejskiej równiny między morzem Bałtyckiem a Czarnem, zwanej sarmacką, w dorzeczu Wisły i Dniestru, zachodząc ostatniemi rubieżami swemi na północnym wschodzie w dorzecze Dniepru (przez Styr), na południu w dorzecze Dunaju (przez Prut i Czeremosz). Opierając się południową granicą o środkową część Karpat, jest ona w części południowej górzystą, w stronie północnej niziną. w północno-zachodniej i południowo-wschodniej wyżyną.

Południową krainę górzystą, tworzącą północne stoki długiego pasma gór falistych, znanych pod nazwiskiem Karpat, które wielkim łukiem, ku południowi rozwartym, oddzieliły północne części krain węgierskich od południowych części sarmackich. Wstępują one do Galicyi na granicy śląsko-węgierskiej u źródeł Wisły.

W Galicyi ciągną się Karpaty kilku pasmami, naprzód od granicy śląsko-węgierskiej aż ku źródłom Wisłoki, potem od zachodu na wschód, stąd zaś do granicy Bukowiny czyli do źródeł Białego Czeremoszu w kierunku południowo-wschodnim, wysyłając odnogi i stoki swe w głąb kraju. Pasma to nie jest bynajmniej jednostajnem w całym swoim obszarze. Podzielić je można na zachodnią i wschodnią część. Zachodnia bowiem część tychże gór pod względem ich budowy zewnętrznej, ich kierunku i wzajemnych stosunków szczytów i grzbietów, bardzo się różni od części wschodniej. Obie te części schodzą się w okolicy Dukli; między wsią Konieczną a Duklą rozpostarła się znaczna wklęsłość, przez którą wiodą gościńce na Konieczną, Grab i Barwinek do Węgier.

Tatry, oddzielone od Karpat doliną Dunajca, stanowią odrębny utwór gór pod względem geologicznym. Rdzeń ich bowiem i najwyższe szczyty tworzą skały pierwotne (granit i gnajs), w stoku zaś północnym aż do doliny nowotararskiej zachodzą się prawie wszystkie formacje osadowe ziemi. W dolinie Czarnej Dunajca, a po części nad Białym Dunajcem, znajdują się torfy górskie, które pod względem wartości opałowej pierwsze w kraju zajmują miejsce. W Tatrach wydobywano dawniej złoto i miedź po stronie spiskiej, a srebro i żelazo po stronie galicyjskiej, lecz z powodu trudności terenu i znacznych kosztów eksploatacyi tej zaniechano.

Zachodnie pasmo Karpat, ciągnące się na granicy węgierskiej od gór śląskich aż do okolic Dukli, a zwane Beskidem wschodnim, tworzą dość liczne grupy gór, w najrozmaitszych kierunkach wzniesione. Wysokość jego n. p. m. od wklęsłości dukielskiej na zachód stopniowo wzrasta i dochodzi w Babiej górze na zachodzie największego wzniesienia, bo 1725 m. Pasma zaś wschodnie od dukielskiej wklęsłości ciągnie się na przestrzeni 40 mil geogr. (303·44 klm.) w kierunku południowo-wschodnim i składa się z samych długich, równoległych grzbietów, wąskimi dolinami poprzecznymi poprzeryzanych, które w okolicy źródeł Świcy zwą się Czarnym lasem. Grzbiety te, im dalej na wschód się posuwają, tem wyżej się wznoszą nad p. m. i dosięgają w Czarnej Górze, u źródeł Prutu i Cisy, wysokości 2051 metr. nad p. m. Czarna Góra odpowiada Babiej

Górze na zachodzie, w równej prawie odległości (około 20 mil) od wklęsłości dukielskiej położonej. Południowo-wschodnią granicę tych wschodnich równoległych pasm karpackich tworzy tak zwany Rozróg, gdzie góry rozchodzą się i krzyżują z innymi łańcuchami, do innego systematu wzniesień należącymi.

O ile środkowa część Karpat straciła co do wysokości, o tyle zyskała co do rozmiarów poziomych. Wzniosła się ona bowiem na bardzo szerokim i obszernym trzonie, co wynika z połączenia się obu systematów wzniesień. Linia, wskazująca podnóża pasm zachodnich, ciągnie się w kierunku zachodnio-wschodnim wzdłuż kolei żelaznej aż do Przeworska, w którym to kierunku wznosi się z doliny Wisły podgórze zachodniego pasma aż po ową linię graniczną; stopy zaś podgórza Karpat wschodnich zachowują kierunek południowo-wschodni. Obie te linie spotykają się między Preszowem a Przeworskiem; w tej też okolicy podgórze karpackie jest najszerszem.

Druga część kraju wyżynna dzieli się na: 1) wzgórzystą krainę krakowską, 2) falisty płaskowyż uralsko-karpacki, 3) Roztocze i 4) pagórkowatą krainę sańsko-dniestrzańską.

Dzielnica wzgórzysta przypada po północnej stronie Wisły na zachodnią część Galicji i tworzy tak pod względem kształtu powierzchni, jak budowy swej geologicznej, odrębną całość, od Karpat odciętą. Uważać ją należy za odnóża wyżyny tarnowieckiej (na Śląsku pruskim), które rozgałęziając się ku południowi, spiętrzają miejscami sam brzeg Wisły, jak Bielany 326 m., Sikornik 310 m., góra św. Bronisławy z kopcem Kościuszki 333 m., Wawel 230 m.

Pod względem geologicznym przedstawia Wielkie Księstwo Krakowskie odrębną całość, wyróżniającą się od formacyj karpackich. Oprócz bowiem skał wulkanicznych (porfiru) znajdują się tam paleozoiczne formacje ziemi, dewońska i węglowa, dalej tryasowa, jurajska i kredowa, na łagodnych zaś stokach Wisły i pomniejszych dopływów dyluwialne żwiry, pokryte w dolinach namułami rzecznyymi.

Całą wschodnio-południową część terenu górno-śląskiego pomiędzy Odrą a Wisłą pokrywają utwory formacji węglowej, tworzące zapadłą kotlinę o bardzo zawiłej budowie tektonicznej.

Formacja permska jest słabo w okręgu krakowskim rozwiniętą; mamy tu jedynie dolne jej ogniwo w postaci piaskowców kwarcowych, występujących wzdłuż podnóża wyżyny pomiędzy Chrzanowem i Alwernią w okolicy Zagórza, Wygiełzowa, Lipowca, Kwaczały, Regulie, Poręby, Okleśny i t. d.

Na okres permski i dolno-tryasowy przypada wylanie się na powierzchnię krakowskich skał wybuchowych, porfirów, melafirów, których wiek nie dość ściśle znany; skały tej okolicy należą do trzech rodzajów: porfir kwarcowy w Miękini, porfir syenitowy i melafir w Alwerni i Tenczynie, gdzie także znajdują się piękne migdały agatu i ametystu.

Środkowe ogniwo, czyli wapień muszlowy tworzy w Galicyi grzbiet skalisty. Pas ten zaczyna się od Alwerni i Krzeszowic, gdzie też leżą najwyższe punkty jego (Płozą 406 m., Moczydło 397 m., Regulice 395 m., Libiąż 340 m.) i ciągnie się wzdłuż północnej granicy zagłębia węglowego na północny zachód aż do Kropiwnicy w regencyi opolskiej. Na wapieniu falistym w Polsce leży bezpośrednio dolomit rudonośny. Rudy są tak w nim rozłożone, że ołowiane i cynkowe leżą najniżej.

Falisty płaskowyż uralsko-karpacki rozpostarł się w południowo-wschodniej części Galicyi, tworząc zachodnie kończyny długiego pasma wyżyn, łączących podnóże Karpat z południowymi stokami Uralu; stąd też jego nazwa. Część tego płaskowyżu, przypadającą na Galicyę, głęboki jar średniego Dniestru przeciął na dwie bardzo nierówne połaci, mniejszą pokucką wyżynę i większą podolską.

Wyżyna pokucka leży na prawym brzegu Dniestru. Począyna się stromym brzegiem, zwanym Woleczyńską górą (232 m.), nad Bystrycą i łągiem jezupolskim, styka się z podgórzem karpackiem w linii działu dorzecza Bystrzycy a górnego Prutu i ciągnie się ku południowemu wschodowi, przechodząc dalej na Bukowinę i rosyjską Besarabię. Pochyla się ona łagodnie z północy na południe do doliny Prutu i rozciąga na powiaty tłumacki i horodeniecki. W kotlinie Dniestru między Hordynią a Rozwadowem znajdują się największe w kraju co do obszaru bagna, składające się po części z torfu, po części z namułu Dniestru i Strwiąża.

Część kraju od Roztocza i Wereszycy na wschód, a od Dniestru po Halicz, tudzież kolei czerniowieckiej, na północ, należy do formacyj podolskich, z których jedno charakterystyczne ogniwo stanowi wyższa część formacji kredowej. Na kredzie spoczywają tu piaskowce podolskie (wapień litawski), na nich najurodzajniejsza glina mamutowa (löss), w głęboko zaś wyrzniętych jarach Dniestru i jego podolskich dopływów, od Koropca w dół, wychodzą na jaw najstarsze formacje osadowe (dewon i sylur).

Właściwe Podole i północna część Pokucia jest wyżyną, a dopływy Dniestru, płynące w głęboko wyżłobionych a wąskich

dolinach, nie wyrządzają szkód znaczniejszych; natomiast na płaskim terenie Pobuża i doliny Styru znajdują się liczne i rozległe moczary torfiaste.

Wyżyna podolska leży na lewym brzegowisku Dniestru, do którego spływają w kierunku południowym zagłębiającymi się stopniowo jarami wszystkie te rzeki, których źródła leżą u jej północnej krawędzi. Do Galicyi należy tylko jej szersza część zachodnia po rzekę Zbrucz. W ściślejszem znaczeniu Podolem nazywamy tylko wschodnią część tej wyżyny, bo południowo-zachodnią, więcej pagórkowatą, a rozlegającą się między Wereszycą a Żłotą Lipą wyżynę zwiemy Opołem, jakkolwiek nazwę tę nadaje lud także bezleśnej okolicy w Tarnopolskiem, a pas kraju po obu brzegach Dniestru nazywa Pobereżem albo Nistrowiem.

Podole cechują rozległe, suche obszary wyniosłych równin, mniej lub więcej falistych, a poprutyh jarami rzek i strumyków. Jary podolskie zaczynają się w górnej części tej krainy, skąd wypływają wszystkie jej rzeki. Zrazu płytkie a szerokie, o łagodnie wznoszących się stokach jary te wrzynają się coraz głębiej w poziom wyżyn, zwężają za biegiem rzeki, a zbocza ich, poźłobione wypłuczyskami, stają się bardzo stromemi i wznoszą gdzieniegdzie, jakoby góry zjeżone skałami np. koło Trembowli, Buczacza, Czerwonogrodu nad Dżurynem. Po grzbietach wyżyn znajdują się lejkowate kotliny, mające 40—100 m. średnicy, na których dnie otwierają się niekiedy czeluści, prowadzące do pieczar podziemnych rozmaitych rozmiarów, jak np. pieczary w Bilezu; niekiedy zaś sterczą na nich skały gipsowe. Na wschodnim atoli krańcu tej wyżyny blisko wschodniej granicy Galicyi wystąpiły nieznaczne, ale dość wybitne pasmem, góry miodoborskie, u ludu tamtejszego Tautrami zwane. Poczynają się one na wyżynie zbaraskiej i ciągną przez okolice Skałatu i Toustego, ponad jarem rzeczki Gniłej ku Zbruczowi. Długość tego pasma wynosi 10 mil (75·68 klm.). Okolice miodoborskie są najpiękniejszymi na całym Podolu, a przedewszystkiem uwagi godną jest okolica między Krasnem a Kręciłowem.

Od Lwowa (425 m.), biegną dwa pasma wzgórz, między którymi w ciasnej kotlinie legło samo miasto, we wręcz przeciwnych kierunkach. Jedno pasmo, Roztoczem zwane, poczyną się na stronie północno-zachodniej miasta Kortunową górą (Kordon, 379 m.), a okoliwszy wieś Kleparów i Zamarstynów, zwraca się przez Hołosko, gdzie w górze Zawaczowej dosięga wysokości 391·45 m., na północny zachód ku Magierowu, a stąd w równej prawie odległości od Bugu i Sanu, tworząc dział wodny między

ich dorzeciami, na Potylicze, Werchratę i Bełzec. Główny grzbiet Rostocza ma postać wydłużonej a wąskiej wyżyny, nad którą wznoszą się ku wschodowi dwie gałęzi niskie wzdłuż Pełtwi i Jaryczówki aż po Zadwórze i Milatyn. Od góry Haraj (351 m.) nad Żółkwią dalej ku północy odrzyna się już wschodni stok Rostocza stromiej, a przedzierają go w wielu miejscach głębokie doliny i parowy o bokach skalistych, — a dnie, zasypałem wielkimi złomami piaskowca. Stok zachodni jest o wiele łagodniejszy i rozgałęzia się szeroko piaszczystymi i lesistymi pagórkami, sięgającymi tu i ówdzie aż po San. Całe Rostocze obfituje w skamieniałości formacyi trzeciorzędnej, które w najokazalszych i najbogatszych okazach występują w okolicach Potylicza.

Drugie pasmo wzgórz (Gołogóry i Woroniaki) poczyną się po wschodniej stronie Lwowa znacznem wzgórzem, zwanem Wysokim Zamkiem (398 m. pom. szt. gen.). Odtąd bieży ono lesistymi działami winnickimi (380 m.) ku południowemu wschodowi, często z głębokimi wąwozami i parowami, odgraniczając stromymi stokami bardzo wybitnie nizinę nadbużańską od wyżyny podolskiej, i w Czartowskiej skale (354·21 m. G.), stromo i dumnie wznoszącej się nad Lesienicami i Winnikami, dochodzi znacznej wysokości. Od Zachodowa przybiera kierunek północno-wschodni aż po Lackie, gdzie nazwę Gołogór przemienia na nazwę Woroniaków Woroniaki zdążają w prostym kierunku naprzód na wschód ku Złoczowowi, stąd na północ po Podhorce i wreszcie zwracają się na wschód przez okolice Jasionowa pomiędzy Sereciem a Ikwą do Podkamienia i granicy Galicyi, poza którą łączą się na Wołyniu z górami awrałyńskimi i krzemienieckimi. Oba te pasma, tak Gołogóry, jak Woroniaki, spadają ku północy nie raz bardzo stromymi stokami, jak n. p. w Chomie nad Hryniowem (444 m. pom. sztabu gen., 451·67 m. G.), w Łysej, czyli Romanowskiej górze (438·05 m. G.). Ku południowi zaś spływają nieznacznie ze wzgórzami wyżyny podolskiej i gubią się powoli w wyniosłych nieprzejrzanach równinach. Dodać należy jeszcze, że od północy dwie znaczniejsze doliny przerywają te pasma i zachodzą w głąb wyżyny podolskiej, a przede wszystkim dolina złoczowska, sięgająca aż pod Płutów i dolina górno-nadbużańska aż pod Kołtów i Werchobuż. Wzdłuż tych dolin wysuwają się odnogi Woroniaków aż po Białykamień, Podlesie i Olesko, gdzie kończą się nagle wzgórzami około 380 m. wysokimi (Olesko 415 m., Podlesie 377 m., Menicz 384 m., Żulica 369 m. itd).

Z powyżej wymienionem Rostoczem u źródłowiska Lubaczówki, dopływu Sanu i Wereszycy, pobocznej Dniestru, w okolicy

Wiszenki, łączy się pagórkowata kraina, przetrzęta dolinami licznych rzek i potoków. Główny grzbiet tej krainy ciągnie się na południe wzdłuż Wereszycy, potem na południowy zachód na Hoszany, Mokrzan, Czyżki ku Chyrowi i Dobromilowi, gdzie spływa z podgórzem Beskidu niskiego pomiędzy Wiarem a Strwiążem. W stronie zachodniej gubią się pagórki tej krainy nieznacznie w równinach Sanu w okolicach Medyki i Krakowca; na południe odgraniczają się wyraźnie od doliny Strwiąża i Dniestru, a na wschodzie przechodzą poza Wereszycę i podnoszą się zwolna falistymi grzbietami Opola ku wyżynie podolskiej. Jest to kraina pagórkowata sańsko-dniestrzańska.

Trzecią część kraju zajmują niziny. Obszar nizin galicyjskich rozdzielić można na: 1) nizinę Wisły i Sanu 2) nizinę Bugu i Styru 3) dolinę niżową górnego Dniestru.

Pierwsza nizina leżała od zach. granicy Galicyi, między wzgórzystą krainą krakowską a podgórzem Beskidu zachodniego. Jest to dolina Wisły 48 mil długa. W miarę oddalania się Wisły od gór ku północy rozszerza się ona w szeroką nizinę. Nizina ta, w którą spływają od południa wszystkie podgórskie doliny dopływów wiślanych, dochodzi poniżej Tarnowa do 14 mil (106·2 kil.) szerokości. Łączy się ona na wschodzie z niziną dolnego Sanu i sięga aż po Rostocze i po pagórkowatą krainę sańsko-dniestrzańską. Na tym obszarze nizin wznoszą się miejscami łagodne pagórki; pochyła się ona od południa od stóp przedgórzy ku północy i dochodzi na północy do 142 m., jak np. w puszczy niepołomickiej 190 m., w okolicy Tarnowa 232 m., koło Kolbuszowej 352 m., koło Majdanu 255 m., przy ujściu Sanu 142 m. Całe Powiśle zajmują dyluwialne piaski i żwiry, które spoczywają na trzeciorzędnych ilach i piaskach, a w dolinach Wisły i jej karpaccich dopływów przykryte są urodzajnym namulem rzeczonym, tak zwanymi „rędzinami“. Oprócz dopływów Wisły przecinają tę część kraju liczne potoki nizinne, powodujące zabagnienie gruntów i tworzenie torfu nizinnego.

Druga nizina rozpostarła się pomiędzy wschodnimi stokami Rostocza a północnymi Gołogór i Woroniaków w kształcie trójkąta, którego boki rozchodzą się ku północnemu wschodowi; jedną część stanowi nizina Bugu, drugą zaś nizina Styru. Jest to jednostajna, płaszczyna pochyłająca się nieznacznie ku północy. Na pograniczu Galicyi od Bełża, Sokala i Łopatyna, wzniosły się małe pagórki od 260—280 m. wysokie, podczas gdy nizina koło Lwowa na północny wschód 240 m., nad Styrem 200 m. Tę pagórkowatą część nizin Bugu i Styru, przypierającą o wzgórza wołyńskie, Wołyniem galicyjskiem nazywają.

Wreszcie dolina niżowa górnego Dniestru, rozciągająca się od Koniuszek aż pod Niżniów, jest 30 mil (227·58 kil.) długa, a w najszerszym miejscu 9 mil (68·27 kil.) szeroka. Od południa zamyka ją podgórze Beskidu wysokiego, od zachodu przytyka do pagórkowatej krainy sańsko-dniestrzańskiej, od północy zaś graniczy ze stokami wyżyny opolskiej. Średnie wzniesienie jej czyni 260 m. Poniżej Żurawna zwęża się coraz bardziej, a pod Niżniowem tworzy wąski i głęboki wyłom, który rozdziela wyżynę podolską od pokuckiej. Niziny galicyjskie pokrywają osady dyluwialne, złożone z gliny, piasków lotnych i głazów narzutowych. Pod temi warstwami znajdują się utwory trzeciorzędowego okresu formacyi myoceniczej, w której spoczywają pokłady gipsu, siarki i soli.

Nizina Sanu stanowi jedynie dalszy ciąg niżu galicyjskiego. Od strony krawędzi myocenkiej pomiędzy Zawichostem i Tomaszowem do brzegu Tanwi i Sanu mamy płaszczyznę aluwiiw rzecznych, przeważnie piasków, gęsto lasami porośłych.

Na południe aż do Przemyśla, Sambora i Lwowa widzimy falistą okolicę w części z lössu, w części z lodowcowych utworów złożoną, przeciętą licznymi dopływami Sanu i Dniestru. Pas podkarpacki (Pokucie) w dorzeczu Dniestru posiada budowę geologiczną najzupełniej podobną do podkarpackich utworów w okolicy Wieliczki i Bochni.

Mamy tu na całej przestrzeni, od Przemyśla do Kut, na granicy Bukowiny formację solonośną, przykrytą przez gruby pokład lössu, w dorzeczu zaś Dniestru, obok Sambora, Komarna, Stryja i Żydaczowa, znaczne przestrzeni młodszych napływów rzecznych. Na tym pasie leżą liczne kopalnie i warzelnie soli, między nimi kopalnie soli potasowych i magnezjowych w Kałuszu, oraz kopalnie ropy i wosku ziemnego w Borysławiu. W łózysku Dniestru występują formacje starsze od myocenu, w dolinie Bystrzycy pod Jezupolem opoka senońska. Zresztą na całym Pokuciu nadniestrzańskim występują przeważnie szare iły myoceniczne współzrzednie z gipsem.

Gipsy mamy wszędzie w okolicy Stanisławowa, Halicza, Tłumacza, Zaleszczyk, w dwu odmianach: jako alabaster, tworzący zawsze pokłady solne, i gips krystaliczny na szczycie odsłonięć. Utwory dyluwialne na Pokuciu są mało jeszcze zbadań. Występuje tu przeważnie löss, w dolinach zaś rzecznych żwiry, piaski i iły staroaluwialne. Dyluwium lodowcowe nie dochodzi do Dniestru.

Na szerokiej nizinie nadbrzeżańskiej, opartej na południe o krawędź podolską, a stanowiącą południowo-wschodni kąt Gali-

eyi, integralną zaś część Wołynia wszystkie pagórki, sterczące pośród błotnistej lub piaszczystej okolicy, tworzy szara opoka kredowa senońska.

3. Opis hydrograficzny.

Kraj nasz przecina główny europejski dział wód, którego linia, ciągnąca się od granicy Śląska grzbietem Karpat, — z małym zboczeniem przez Tatry na południe do Węgier poza ziemię spiską, poczynawszy od Użockiego siodła, gdzie gościniec prowadzący z Turki do Węgier przekracza grzbiet karpacki, — przechodzi w kierunku północno-zachodnim przez powiat turczański w okolicę Ustrzyk dolnych w powiecie liseckim, a zmieniając następnie kierunek bądźto na wschodni, bądź na północny w powiatach: Dobromil, Stare miasto, Sambor, Mościska, Rudki, Gródek, Lwów, Bóbrka, Przemyślany, Złoczów i Kamionka, wkracza na granicy powiatów kamioneckiego i sokalskiego na terytoryum Wołynia. Z części kraju o powierzchni 40.103 kilometrów kwadratowych, położonej na wschód — względnie na północ — od tej linii działowej, spływają wody łożyskiem Wisły do morza Bałtyckiego, z reszty zaś powierzchni 38.394 km. kwadr. do morza Czarnego łożyskami Dniepru, Dniestru i Dunaju. Z powyższej powierzchni 38.394 km. kwadr., przypada 1.943 km. kwadr. na dorzecze Dniepru (Styru z Ikwą), 31.598 km. kwadr. na dorzecze Dniestru, a 4.853 km. kwadr. na dorzecze Dunaju (Prutu).

Absolutnie najwyższy punkt terenu w naszym kraju znajduje się wedle kart generalnego sztabu w dorzeczu Wisły, mianowicie szczyt Rysy nad Morskiem Okiem na granicy węgierskiej, który się wznosi 2.508 m. nad poziom morza. Wyższe punkty terenu w dorzeczu Wisły znajdują się poza obrębem kraju w ziemi spiskiej, jak Gałuch 2.665 m., Łomnica 2.633 m., Lodowy szczyt 2.629 itp. Najniższy punkt terenu położony jest przy ujściu Zbrucza do Dniestru w Okopach i wznosi się 107 metrów nad poziom morza.

Stosunki wysokości w poszczególnych dorzeczach przedstawiają się następująco:

W dorzeczu Wisły najwyższe punkty: Barania góra (1.214 m. n. p. m.), Babia góra (1.725 m.), Obidowa (1.027 m.), Niedzwira (1.311 m.).

Na dziale wód Bugu: Łysa góra (384 m.), Wapniarka (471 m.).

W dorzeczu Dniepru: Wysoki kamień (444 m.).

W dorzeczu Dniestru: Roztrzec (933 m.).

W dorzeczu Dunaju (Prutu): Kowerta (2.058 m.), Munerel (2.000 m.), Czarnohora (2.026 m.).

Z powyższych dat okazuje się, że najwyżej w kraju są położone źródła tatrzańskich dopływów Wisły, po nich idą źródła Prutu i Czeremoszu, karpackie zaś dopływy Wisły i Dniestru położone są mniej więcej na tej samej wysokości. Te rzeki noszą wybitny charakter wód górskich o wielkich spadach i gwałtownym biegu. Wzniesienie źródlowisk Bugu, Styru i podolskich dopływów Dniestru jest stosunkowo nieznaczące, stąd też bieg wód w tych dorzeczach jest leniwy. Najniżej położonem jest w kraju łożysko Dniestru w jarze podolskim; ponieważ jednak teren obustronny wznosi się około 100 metrów nad łożysko Dniestru, zatem z pomiędzy dolin głównych rzek galicyjskich okazuje się najniższą niziną nadwiślańska. Inne doliny rzek głównych w granicach kraju mało się różnią pod względem wzniesienia (najniższe brzegi Bugu położone są 183 m. nad morzem, Prutu 193 m., Styru 195 m.).

Co się tyczy rozmieszczenia lasów w kraju, to stosunkowo największy obszar zajmują lasy na podgórzu karpackiem, a mianowicie na podgórzu zachodniem 28·32%, na podgórzu zaś wschodniem 43·25% powierzchni. Niekorzystniejszy stosunek zalesienia na zachodzie tłumaczy się gęstą ludnością, która w wielu miejscach zajęła ziemię aż po dział wód pod kulturę rolną i pastwiska.

Największy wpływ na stan wody w rzekach wywiera wysokość opadów atmosferycznych.

Przeciętna suma rocznego opadu odpowiada wzniesieniu terenu, oraz położeniu ku zachodowi, tak iż opady większe są w górach i na zachodzie, mniejsze zaś w nizinach i na wschodzie. Największe opady atmosferyczne wykazują stacye meteorologiczne, położone na stokach grzbietów zwróconych prostopadle do kierunku wiatru południowo-zachodniego od strony tego wiatru, po przeciwległych zaś stokach i dolinach, leżących po za takimi grzbietami, tworzą się zacisza z mniejszemi opadami (dolina żywiecka, nowotarska, nowosądecka, ciężkowicka, dobrzechowska, turezańska, bohorodeczańska, nadwórniańska, żabieńska i t. p.).

Wezbrania i wylewy rzek karpackich następują po kilkudniowych ulewnych deszczach. Wysokość maksymalna opadu jednodniowego wynosiła w milimetrach:

- a) w r. 1882 w dorzeczu Dniestru i Prutu na stacyach: Łomna 28·3 (19. sierpnia), Chyrów 21·6 (19. sierpnia), Ławrów

22·6 (20. sierpnia), Staremiasto 21·2 (20. sierpnia), Sambor 59·5 (17. sierpnia), Stryj 85·9 (20. sierpnia), Bohorodczany 71·8 (19. sierpnia), Kołomyja 41·33 (19. sierpnia),

- b) w r. 1884 w dorzeczu Wisły: na stacyach: Biała 71·8 (20. czerwca), Maków 83·4 (20. czerwca), Bochnia 76·2 (19. czerwca), Myślenice 83·0 (18. czerwca), Jadłownik 81·7 (19. czerwca), Chronów 86·0 (18. czerwca), Zakopane 86·9 (19. czerwca), Poronin 77·3 (19. czerwca), Kołaczyce 67·4 (18. czerwca), Stara wieś 80·0 (19. czerwca).

Wedle projektu generalnego regulacyi rzek galicyjskich, wynosi ilość wody średniej z 1 kilometra kwadratowego na sekundę w dopływach karpackich Wisły od 1·3 do 17·5 litrów, w takichże zaś dopływach Dniestru od 1·4 do 16·6 litrów, podczas gdy ilość wielkiej wody z 1 km. kwadr. na sekundę dobiega w dorzeczu Wisły 1·101 litra, a w dorzeczu Dniestru 563 litrów.

Te daty najlepiej dowodzą, jak ogromne ilości wody prowadzą rzeki karpackie z powodu nieprzepuszczalnego, a łatwo wietrzącego gruntu w ich dorzeczach, podczas gdy ten stosunek wód małych do wielkich w rzekach alpejskich jest daleko korzystniejszym, bo n. p. przy Adydze, której regulacya przeszło 10 milionów kosztowała, wynosi 1 : 19.

Również niekorzystnym jest przebieg wielkich wód na Wiśle i Dniestrze; na Wiśle bowiem schodzą się równocześnie wielkie wody Dunajca, Wisłoki i Sanu, na Dniestrze zaś wielkie wody Świcy, Łomnicy i obu Bystrzyc, uprzedzając falę swych głównych recypientów.

Wreszcie gdy w Niemczech wielkie wody wydarzają się na wiosnę, a w austriackich krajach alpejskich w jesieni, to rzeki karpackie wzbierają do roku dwukrotnie: raz przy zejściu lodów, a powtórnie w czerwcu, lipcu i sierpniu, w czasie tych letnich powodzi niszcząc do szczytu plony rolne.

Wszelkie roboty regulacyjne i melioracyjne w kraju dzielą się na trzy kategorie.

Do pierwszej należą budowle, wykonywane w celach państwowych, wyłącznie kosztem skarbu państwa, które mają na celu uszlawnienie rzek, albo też zabezpieczenie brzegów rzek granicznych od strony państw ościennych i Węgier, jako terytorjum państwa. Do tych robót należy regulacya Przemszy, Wisły od ujścia Przemszy do Zawichostu, Dunajca od Zgłobie do ujścia, Wisłoki od Mielca do ujścia, Sanu od Jarosławia do ujścia, Dniestru od Żurawna do granicy w Okopach.

Do drugiej kategorii należą takie przedsiębiorstwa publiczne, które z powodu szczególnej doniosłości i kosztowności wymagają pomocy państwa w wyższym stopniu, aniżeli takową normuje państwowa ustawa melioracyjna z r. 1884, lub też byłyby zanadto wielkim wydatkiem. Tu należą regulacye Soły, Skawy, Baby, Dunajca z Białą i Popradem, Wisłoki z Ropą i Sanu z Wisłokiem, regulacya górnego Dniestru, Stryja, Świcy ze Sukielem, Łomnicy z Cieczwą, Bystrzycy sołotwińskiej i nadwórniańskiej, Prutu z Czeremoszem, inne pomniejsze i przyszła regulacya Biały i Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

Do trzeciej kategorii robót należą regulacye reszty rzek górskich, wyżej niewymienionych, wraz z zabudowaniem potoków górskich, regulacye wód nizinnych, obwałowanie rzek państwowych, tudzież zbiorowe osuszenia, drenowania i nadwodnienia gruntów. Roboty te mogą korzystać w myśl państwowej ustawy melioracyjnej z zasiłków państwowego funduszu melioracyjnego, przy równoczesnem subwencyonowaniu z funduszu krajowego, jeżeli ich wykonanie i konserwacya zostaną zapewnione w drodze specjalnych ustaw krajowych, albo też w miarę uznania ministerstwa rolnictwa i Wydziału krajowego mogą być popierane jednorazowymi zasiłkami z państwowej i krajowej dotacyi dyspozycyjnej, przeznaczonej na subwencyonowanie mniejszych melioracyj. Tą kategorią robót, których potrzeba daje się uczuwać w całym kraju, a z których wiele ma równie doniosłe znaczenie, jak regulacye rzek karpackich, (n. p. obwałowanie niziny nadwiślańskiej), zajmują się: Wydział krajowy, powiaty, gminy i spółki wodne, gdyż wykonanie ich ma na celu prawie wyłącznie podniesienie kultury krajowej.

Żywych jezior Galicya nie posiada. Za to atoli obfituje w stawy, przedewszystkiem równina po lewym brzegu Dniestru. Tu też są największe w całym kraju stawy. Dawniej było ich daleko więcej, jak świadczą liczne stawiska i groble, gdzie dziś wody wcale niema. Stawy te, poprzerzynane rzekami, są po największej części w związku z sobą od północy na południe tak, iż tworzą łańcuchy stawów. Są to jakby resztki wielkiej wody. Tak na Wereszycy mamy stawy: janowski, małczycki, dobrostański, gródecki, czerlański, lubieniecki i komarniański; na Boberce: stawy otyniowicki, na Świerzu: staw knihynicki, na Złotej Lipie: staw brzeżański, na Strypie: staw budyłowski, na Serecie: staw tarnopolski i wiele innych. Ogółem rzeczki i potoki, uchodzące do Dniestru od lewego brzegu, począwszy od Strwiąża po Zbrucz, odlewają do niego wody z przeszło 550 stawów większych i mniejszych. Stok bałtycki ma daleko

mniej stawów i te są błotne i zrosnięte; legły one w dorzeczu Bugu i Styru (jak staw przegnojowski koło Glinian i staw toporowski) i w dorzeczu Sanu (jak jaworowski i krakowiecki na Szkle). W końcu mieszczą się stawy w zachodniej kończynie kraju między Białą wiślaną, Sołą i Skawą, w okolicy Oświęcima i Zatora. Ogółem zajmują stawy 94.000 morgów (54.003 ha.) obszaru.

Bardzo znaczne przestrzenie kraju pokrywają trzęsawiska, bagna i moczary. Osuszenie ich przysporzyłoby Galicyi wiele tysięcy morgów roli lub dobrych łąk. Do pierwszorzędnych należą: błota nadbrniańskie czyli słupeckie w powiecie dąbrowskim; błota gołoberskie nad pot. Dębą, Smarkatą i Mokrzychowem w pow. mieleckim, błota nadwiszniańskie w powiecie mościskim, bagna i moczary sołokijskie w powiecie rawskim i sokalskim, błota nadbużańskie w powiecie kamioneckim, żółkiewskim i sokalskim, błota nad Jaryczówką i Strypą w powiecie żółkiewskim i lwowskim, nadpełtwiańskie (gliniańskie) w powiecie lwowskim i przemysłańskim, nadlipiańskie wzdłuż obu Lip w powiecie bobreckim, rohatyńskim i brzeżańskim, błota Czonowiny nad Dniestrem w powiecie samborskim i rudeńskim i oleskie błota nad Styrem. W ogóle podzielić je można na trzęsawiska i bagna w nizinie: 1) Bugu i Styru 2) w lesistej bezdrożnej okolicy nad dolnym Sanem 3) nad górnym Dniestrem.

Galicya obfituje też bardzo w wody mineralne, które pod względem lekarskim dorównują pierwszorzędnym europejskim.

II. Ludność.

Ludność Galicyi obecna w chwili ostatniego spisu t. j. 31. grudnia 1890 r. wynosiła ogółem razem z wojskowymi 6,607.816 osób. W porównaniu z poprzednim spisem ludności z 31. grudnia 1880 okazuje się przyrost ludności w Galicyi w ciągu ostatnich lat dziesięciu o 648.909 osób czyli w przecięciu rocznie 64.890. Licząc roczny przyrost według przecięcia z lat 1880 — 1890 po 64.890, otrzymalibyśmy ludność Galicyi w dniu 1. stycznia 1894 o 194.670 większy, aniżeli w dniu ostatniego spisu, czyli 6,802.486 osób.

Z ogólnej cyfry ludności obecnej wraz z wojskiem wypada 3,260.438 osób płci męskiej i 3,347.385 płci żeńskiej czyli 87,147 kobiet więcej, aniżeli mężczyzn.

W porównaniu z ludnością w Galicyi w r. 1880. wzrosła ludność w ostatnim 10-leciu o 10·9%, czyli rocznie o 1·09%.

Wzrost zaludnienia Galicyi objaśnia następujące zestawienie :

W r. 1890.	6,607.816 osób
„ 1880.	5,958.907 „
„ 1869.	5,444.689 „
„ 1857.	4,555.477 „

Wzrost absolutny od r. 1857—1869. wynosił 811.823

„ „ 1869—1880. „ 514.218

„ „ 1880—1890. „ 648.909

Wzrost przeciętny na rok różny był w każdym z powyższych okresów i tak :

w dwunastoleciu 1857—1869 wynosił 1·46%

w jedenastoleciu 1869—1880 „ 1·24%

w dziesięcioleciu 1880—1890 „ 1·09%

Skutkiem znacznego przyrostu ludności Galicyi jest znaczny wzrost gęstości zaludnienia kraju.

Według pierwszego spisu ludności, dokonanego w cztery lata po zaborze Galicyi przez rząd austriacki, wynosiła liczba ludności (1,295.211 mężczyzn i 1,333.272 kobiety) razem 2,628.483 osoby. Wówczas Galicya obejmowała oprócz dzisiejszych powiatów jeszcze cyrkuł zamojski tak, że obszar Galicyi wynosił o 4.198 kwadr. klm. więcej, niż dziś (wynosił 82.698 kwadr. klm., kiedy od czasu weielenia Krakowa wynosi 78.496 kwadr. klm.)

Na 1 klm. kwadr. wypadało w r.	1776	mieszkańców	32
	1850	"	58
	1857	"	59
	1869	"	69
	1880	"	76
	1890	"	84

Jestto tak wysoka gęstość zaludnienia, że w Europie tylko Belgia, Żuławy, Anglia, Włochy, niektóre prowincye państwa niemieckiego, Austria niższa, Czechy, Morawa, Śląsk i Pobrzeże, wykazują ludność gęstszą.

Jeszcze bardziej uderza ta okoliczność, że ten stopień gęstości zaludnienia w Galicyi przypada w głównej mierze na ludność rolniczą. We Francyi i w Niemczech ludność przemysłowa przeważa nad ludnością rolniczą. W Belgii ludność rolnicza stanowi czwartą, w Anglii piątą część ogólnej. Kiedy u nas na jednym kilometrze kwadratowym żyją 63 osoby ludności rolniczej,

to w Królestwie Polskiem żyje tylko 38 ludności rolniczej

w Czechach	44	"	"
w Węgrzech	33	"	"
w Francyi	31	"	"
w Anglii	27	"	"
w Niemczech	37	"	"
we Włoszech	57	"	"

Więc tylko jedne Włochy, w których 4 miliony hektarów jest pod uprawę ogrodniczą, winnic, gajów oliwnych, morwowych, kasztanowych, cytryn i pomarańcz, zbliżają się gęstością ludności rolniczej do Galicyi. Prócz Bengalu i Chin jednak niema kraju na całej kuli ziemskiej, w którymby 1 kilometr kwadratowy miał dać utrzymanie tak licznej ludności rolniczej, jak w Galicyi.

Jeżeli sobie nadto uprzytomnimy, że prawie trzecia część powiatów galicyjskich ma gęstość zaludnienia po nad 100 mieszkańców na 1 kilometrze kwadratowym, a więc drugie tyle od 80 do 100 mieszkańców, to zrozumiemy wychodźstwo z Galicyi jako objaw konieczności ekonomicznej.

Najwyższą gęstość zaludnienia wykazują powiaty :

	W r. 1890	W r. 1880	W ciągu dziesięciolecia przybyło na 1 klm. kwdr.
wielicki	160	137	33 osób
krakowski	147	121	26 "
bialski	145	135	10 "
tarnowski	128	120	8 "
wadowicki	122	113	9 "
przemyski	121	99	22 "
stanisławowski . .	121	103	18 "
rzyszowski	117	106	11 "
bocheński	114	107	7 "
kołomyjski	111	94	17 "
chrzanowski . . .	108	101	7 "
brzozowski	107	98	9 "
brzeski	106	100	6 "
krościeński	105	97	8 "
tłumacki	104	90	14 "
tarnopolski	103	93	10 "
trembowelski . . .	103	91	12 "
łańcucki	103	95	8 "
husiatyński	102	89	13 "
zaleszczycki . . .	101	92	9 "

Najrzadziej zaludnione są powiaty górskie :

	W r. 1890	W r. 1880	W ciągu dziesięciolecia przybyło na 1 klm. kw.
nadwórniański . .	36	31	5 osób
doliniański	37	31	6 "
kossowski	40	36	4 "
turczański	43	39	4 "
liski	46	40	6 "
stryjski	49	42	7 "
nowotarski	57	54	3 "

Porównanie gęstości zaludnienia w r. 1890 z wynikiem spisu w roku 1880 wykazuje, że w tym okresie nastąpiło stałe wzmoczenie się ludności w każdym powiecie.

W cyfrach bezwzględnych wzmogła się ludność najwięcej w powiecie przemyskim o	22.793
" kołomyjskim o	20.982
" stanisławowskim	16.292
" jarosławskim	16.707
" złoczowskim	15.393

Z wzrostem ludności w całym kraju, wzrosła także — i to jeszcze w szybszym tempie — ludność miast. Rzućmy tylko pobieżnie okiem na wzrost kilkunastu miast większych w Galicyi. Więć naprzód obydwie stolice Lwów i Kraków.

Lwów liczy obecnie według spisu z roku 1890 ogółem 127.943 mieszkańców; przeto od ostatniego spisu w roku 1880, wedle którego liczył 109.746 mieszkańców, wzrósł o 18.197 mieszkańców czyli o 16·6°/_o, zatem w porównaniu z ogólnym wzrostem ludności w kraju (10·9°/_o), o 5·7°/_o, szybciej niż cały kraj. W okresie poprzedzającym jednak szybciej wzrastał.

Od dnia ostatniego spisu ludności upływa lat 4. — Gdyby w tych latach Lwów wzrastał w tym samym stosunku, jak w ostatnim dziesięcioleciu, przybywałoby rocznie 1·66°/_o ludności, czyli 2.122 mieszkańców; przyjąwszy to za podstawę, Lwów liczy obecnie **136.461** mieszkańców.

Kraków liczył w r. 1851, gdy został wcielony do Galicyi, 50.269 mieszkańców, w 12 lat później, w r. 1869 ludność jego zmniejszyła się do 49.835 czyli o 434 osób, w roku 1880 wzrosła do 66.095 czyli o 16.260 mieszkańców, t. j. o 32°/_o, w roku 1890 zaś do 74.601 czyli o 8.606 mieszkańców, t. j. o 12·8°/_o.

Gdyby Kraków w tym samym stosunku wzrastał w ciągu ostatnich lat 4, jak wzrastał w ciągu ostatniego dziesięciolecia, a przyjąć należy, że conajmniej o 1·28°/_o rocznie wzrasta — wypadałoby, że Kraków liczy obecnie 78.000 mieszkańców.

Największy atoli wzrost w ostatnim dziesięcioleciu wykazuje Przemyśl. Przemyśl, który w r. 1851 liczył 8.583 mieszkańców, wzrósł w r. 1869 do 15.185, w r. 1880 do 22.840, a w r. 1890. do 35.209 mieszkańców. W ostatnim dziesięcioleciu wzrósł o 13.269 mieszkańców czyli o 59·7°/_o, a w ostatnich 40 latach od spisu w roku 1851 więcej, niż w czwórnasób.

Czwartem z rzędu miastem w Galicyi podług ilości mieszkańców jest Kołomyja.

Kołomyja liczyła w r. 1851. . .	12.935	mieszkańców
1869. . .	17.679	„
1880. . .	23.109	„
1890. . .	30.235	„

czyli od r. 1880 przyrost o 30·8°/_o.

Tarnów liczył w r. 1851. . . .	7.423	mieszkańców
1869. . . .	21.779	"
1880. . . .	24.627	"
1890. . . .	27.574	"
przeto od r. 1880 przyrost o 11·9%.		

Tarnopol liczył w r. 1851. . . .	16.510	mieszkańców
1869. . . .	20.087	"
1880. . . .	25.819	"
1890. . . .	27.405	"
przeto przyrost w ostatnim 10-leciu wynosił 6·1%.		

Stanisławów liczył w r. 1851. . . .	10.864	mieszkańców
1869. . . .	14.489	"
1880. . . .	18.626	"
1890. . . .	22.391	"
przeto przyrost w ostatnim 10-leciu wynosił 20·2%.		

Z 7 miast powyżej 20.000 mieszkańców okazują najwyższy procent przyrostu: Przemyśl 59·7%, Kołomyja 30·8%, Stanisławów 20·2%, Lwów 16·6%, Kraków 12·8%, Tarnów 11·9%, najniższy Tarnopol 6·1%.

Oprócz wyżej wymienionych miast większych o ludności wyższej nad 20.000 mieszkańców, 15 innych miast galicyjskich liczy obecnie ponad 10.000 mieszk.:

	r. 1890.:	r. 1880.:	r. 1869.:	r. 1851.:
Jarosław	18.065	12.422	9.880	7.820
Drohobycz	17.916	12.225	16.888	11.807
Brody	17.534	20.071	18.733	17.714
Stryj	16.515	12.625	9.880	7.820
Sambor	14.324	13.587	11.749	10.682
Podgórze	13.144	7.627	4.254	—
Nowy Sącz	12.722	11.185	9.358	6.161
Rzeszów	11.953	11.166	9.189	6.475
Horodenka	11.162	10.014	8.532	6.712
Brzeżany	11.221	10.899	9.290	7.397
Buczacz	11.096	9.970	8.173	6.958
Śniatyn	10.939	10.832	10.305	9.920
Gródek	10.742	10.116	8.912	7.220
Borysław	10.424	9.318	—	—
Złoczów	10.113	8.347	6.649	4.502

Według tych dat wzrosła najszybciej ludność Podgórze, bo w latach 1880—1890 o 71·3%, a od r. 1851 się potroiła.

Podgórze uważać można za przedmieście Krakowa tak, że Kraków, z Podgórzem połączony, liczyłby obecnie 91.141 mieszkańców. Bardzo szybko wzrastają Jarosław i Stryj. Natomiast widocznie upadają Brody, których ludność zmniejszyła się w ostatnim 10-leciu o 12·6% tak, że dziś Brody mniej liczą mieszkańców, niż liczyły w r. 1851.

1. Stosunek ludności według płci, wieku i stanu.

a) Według płci.

Co do płci to z ogólnej cyfry ludności obecnej wraz z wojskiem przypada 3,260.433 na płeć męską, a 3,347.383 na żeńską. W przecięciu tedy na 1.000 ludności jest 493 mężczyzn a 507 kobiet. Galicya więc należy do krajów, które pod względem stosunku liczebnego obu płci zajmują środkowe stanowisko między krajami europejskimi. Z 74 powiatów politycznych dwa wykazują ponad 51% ludności męskiej, mianowicie przemyski 523 i jarosławski 512 ludności męskiej na 1.000 ludności ogólnej, w obu wypadkach z powodu znaczniejszych załóg wojskowych. Nadto mają jeszcze przewyżkę ludności męskiej, niedochodzącą jednak do 1%, następujące powiaty: Stanisławów, Stryj, Sambor, Turka, Dolina, Staremiasto i Horodenka. Bohorodczański i kołomyjski wykazują cyfry obu płci niemal równe, w czterdziestu jeden powiatach jest przewyżka płci żeńskiej, nie dochodząca do 2% (51 kobiet, a 49 mężczyzn na 100 ludności), a w dwudziestu dwóch powiatach przewyżka płci żeńskiej przenosi 2%. Te ostatnie powiaty z wyjątkiem sanockiego i brzozowskiego leżą wszystkie w zachodniej części kraju. Więcej niż 520 kobiet na 1.000 ludności, wykazują powiaty: Grybów, Gorlice, Krosno, Jasło, Pilzno, Biała, Chrzanów i Brzozów. Przyczyny różnic w stosunku liczebnym obu płci leżą po części w różnicach plemiennych, po części w lokalnych stosunkach, między którymi wychodźstwo bardzo ważny stanowi czynnik.

b) Pod względem wieku.

Pod względem wieku ludności w Galicyi daje się zestawić następujący szemat.

Na 6,607.816 mieszkańców, blisko trzecia część wypada na dzieci niżej lat 10, mianowicie: 955.880 chłopców i 962.822 dziewcząt, razem 1,918.702 dzieci.

W wieku od 11—20 było 663.935 chłopców i 708.039 dziewcząt, razem 1,371.974 osób.

W wieku małoletnim było tedy razem 3,290.676 osób, czyli innemi słowy: połowa mieszkańców Galicyi jest małoletnią, licząca mniej niż 20 lat życia.

Druga połowa przypada na ludzi dojrzałych:

w wieku 21—30 lat było	550.408	mężczyzn i	580.090	kobiet
31—40	"	"	396.024	"
41—50	"	"	324.401	"
51—60	"	"	226.390	"
61—70	"	"	107.216	"
wyżej lat 70	"	"	36.174	"

razem tedy było w wieku

dojrzałym 1,640.618 mężczyzn, 1,676.522 kobiet; jeżeli z tej cyfry 1,640.618 mężczyzn, potrącimy młodzież w latach od 21 do 30, pozostanie 1,090.210 mężczyzn w wieku dojrzałym, pracujących na utrzymanie pięciokroć większej ludności całego kraju. Zaledwo siódma część ludności jest zatem w wieku, w którym może oddawać się z pożytkiem zajęciom wytwórczym.

Stosunek ten w porównaniu z bogatymi krajami zachodnio europejskimi okazuje się dla Galicyi bardzo niekorzystnym.

c) *Podług stanu cywilnego.*

Na 6,607.816 osób, żyje

w stanie wolnym	4,113.439	osób
" małżeńskim	2,203.823	"
" wdowieństwa lub w rozwodzie	290.554	"

Jeżeli z liczby 4,113.439 bezżennych osób potrącimy 1,918.702 dzieci niżej lat 10, pozostanie 2,194.737 osób

Powyżej lat 20 żyje 873.740 osób stanu wolnego.

Poniżej lat 20 w latach od 11 do 20 lat było

mężczyzn	663.935
z tego w stanie bezżennym żyje	663.301
żonatych jest	63
owdowiałych	11

Kobiet w latach od 11—20 lat było	708.039
z tego stanu wolnego	657.696
zameżnych	49.974
owdowiałych	380

W latach 21—30 jest mężczyzn 550.408, z tego bezżennych jest 334.798 mężczyzn, żonatych 213.959 mężczyzn, owdowiałych 1.651. m.

W tym samym wieku żyje kobiet 580.090, z tego żyje w stanie wolnym 225.483 kobiet, zamężnych 347.689 kobiet, owdowiałych 6.918 kobiet.

W latach od 31—40 żyje	mężcz.	396.029,	kob.	404.772
z tego żyje w stanie wolnym	"	64.945	"	69.246
w małżeństwie	"	327.200	"	313.410
owdowiałych i w rozwodzie	"	3.884	"	22.106

w latach od 41—50 żyje	"	324.401	"	334.225
z tego żyje w stanie wolnym	"	38.532	"	48.953
w małżeństwie	"	277.037	"	233.481
owdowiałych i w rozwodzie	"	8.832	"	51.791

w latach od 51—60 żyje	"	226.390	"	221.021
z tego żyje w stanie wolnym	"	24.506	"	31.915
w małżeństwie	"	185.414	"	120.638
owdowiałych i w rozwodzie	"	16.470	"	71.468

wyżej lat 61 żyje	"	243.390	"	133.414
z tego w stanie wolnym	"	16.110	"	19.242
w stanie małżeńskim	"	94.145	"	40.353
owdowiałych i w rozwodzie	"	33.235	"	73.819

2. Ludność pod względem religii i wyznania.

Przeszło ośm dziesiątych ludności w Galicyi jest religii katolickiej, dziewiąta część jest wyznania izraelskiego, a zaledwo 0.62% wyznania ewangelickiego, a 0.04% innych wyznań.

Religia katolicka w Galicyi w trzech obrządkach jest wyznawana, w rzymsko-katol., grecko-katol. i ormiańsko-katol.

Blisko 3 miliony ludności należy do najliczniejszego w kraju wyznania rzymsko-katolickiego, o 200.000 mniej do grecko-kat., a tylko znikoma część do wyznania ormiańsko-katolickiego.

W cyfrach dokładnych wyznaniowa strona przedstawia się następująco. Według ostatniego spisu mamy w Galicyi:

katolików	5,787.879	czyli	87.62%
ewangelików	43.279	"	0.62%
izraelitów	772.213	"	11.69%
innych wyznań	2.706	"	0.04%

Z katolików liczy obrządek:

rzymsko-katolicki . . .	2,997.430	czyli 45·36%
grecko-katolicki . . .	2,790.449	" 42·26%
ormiańsko-katolicki . . .	1.739	" 0·03%

Porównanie spisów z r. 1880 i 1890 pod względem podziału ludności pomiędzy wyznania daje następujący rezultat:

ludność:	w r. 1880:	%	w r. 1890:	%
rzymsko-katolicka	2,714.977	45·56	2,997.438	45·36
grecko-katolicka .	2,510.408	42·12	2,790.449	42·26
ormiańsko-katolicka .	1.968	0·03	1.739	0·03
ewangelicka . . .	40.190	0·67	43.279	0·62
izraelska . . .	686.596	11·52	772.213	11·69
innych wyznań . . .	4.768	0·10	2.706	0·04

W porównaniu z r. 1880 wzrosła stosunkowo najbardziej liczba ludności izraelskiej, gdyż przybyło jej 85.617 czyli blisko 12·5% liczby izraelitów z r. 1880. Ludność rzymsko-katolicka wzrosła o 282.453 czyli o 10·4%, grecko-katolicka wzrosła o 282.041 czyli o 11·23%, ewangelicka o 3.089 czyli o 7·6%. Natomiast zmniejszyła się ludność ormiańsko-katolicka — i tak już bardzo nieliczna — tudzież ludność innych wyznań.

W ostatnim dziesięcioleciu wzrost ludności izraelskiej był znacznie powolniejszy, niż w jednastu latach od 1869 do 1880, kiedy przybyło 110.678 czyli przeszło 19%, natomiast wzrost ludności katolickiej, tak łacińskiej, jak greckiej, był tym razem szybszym, niż w okresie poprzednim, w którym wynosił tylko trochę więcej, niż 8%.

Co się tyczy zmian, w obrębie powiatów zaszytych od r. 1880 do 1890, podnosimy jako najbardziej charakterystyczne te wypadki, w których ludność pewnego wyznania zmniejszyła się w owym okresie.

Ludność rzymsko-katolicka zmniejszyła się w trzech powiatach: w powiecie żydaczowskim o 1.566 (obecnie stanowi nie 14·04% lecz tylko 10·93% całej ludności powiatu), w pow. zło-czowskim o 468 (obecnie stanowi zamiast 23·33% tylko 19·57% całej ludności powiatu) i w powiecie śniatyńskim o 61. Ludność grecko-katolicka zmniejszyła się w powiatach: ropeczyckim o 349, rzeszowskim o 465, w tarnowskim o 116. Te ostatnie wypadki są wynikiem zmian w załodze wojskowej. Ludność izraelska zmniejszyła się w ośmiu powiatach o więcej niż sto głów w każdym z nich. Najznacześniejsze ubytki nastąpiły w powiecie brodz-

kim (miasto Brody i okolica o 2.350), dalej w powiatach żydaczowskim, wielickim, niskim i samborskim.

Szykując powiaty według stosunku procentowego wyznań mamy wynik następujący.

Do obrządku rzymsko-katolickiego należy przeszło 90% ludności w 13 powiatach wyłącznie zachodnich, nad 70—90% w 13 powiatach, do których prócz 11 powiatów zachodnich należą jeszcze powiaty krośnieński i brzozowski; 68% ludności łacińskiej ma powiat gorlicki, 45·67% jarosławski, 40% lwowski zamiejski. Od 30—40% ludności łacińskiej mają powiaty: Sanok, Przemyśl, Mościska, Cieszanów, następnie Skałat, Trembowla i Zbaraż (29·95); dalej jest nad 20—30% ludności łacińskiej w 12 powiatach (Sambor i Tarnopol po 24½%, Brzeżany 26%, Podhajce, Rudki, Husiatyn i Buczacz po 25%, Czortków 24%, Przemyślany 23%, Kamionka 22·89%, Gródek i Dobromil po 21%). Nad 10—20% ludności łacińskiej jest w 20 powiatach, niżej 10% w 6 powiatach, którymi są: Nadwórna 9%, Bohorodeczany 3%, Śniatyn 6%, Kossów 4%, Kałusz 8% i Turka 2·71%.

Ludność obrządku grecko-katolickiego wynosi nad 80% w czterech powiatach: Turka (86·08%) Bohorodeczany, Kossów, Śniatyn, nad 70—80% w 13 powiatach, nad 50—70% w 27 nad 40—50% w 3 powiatach: lwowskim, skałackim i jarosławskim, 24·97% w powiecie gorlickim, nad 10—20% w 5 powiatach: Grybów, miasto Lwów, Krosno, Brzozów, Nowy Sącz. Jasło ma 8%, Łańcut 6%, Nowy Targ 3%, Nisko 1%, od 1—½% Rzeszów. Na resztę 16 zachodnich powiatów przypada od 0·02% do 0·2% ludności gr. kat.

Ludność izraelska najliczniejszą jest w miastach Lwowie (28·24%) i Krakowie (28·07%).

Ludność izraelska uszykowana powiatami według stosunku procentowego przedstawia się następująco:

1. Lwów (miasto)	28·24	10. Rohatyn	15·78
2. Kraków (miasto)	28·07	11. Zaleszczyki	15·12
3. Drohobycz	20·06	12. Sokal	15·11
4. Brody	19·69	13. Husiatyn	14·96
5. Skałat	18·58	14. Kamionka	14·87
6. Kołomyja	18·40	15. Rawa	14·75
7. Stanisławów	17·92	16. Borszczów	14·68
8. Tarnopol	16·69	17. Tarnów	14·54
9. Buczacz	16·62	18. Dolina	14·11

19. Złoczów	14·02	48. Ropczyce	9·47
20. Bóbrka	13·92	49. Rzeszów	9·40
21. Bohorodczany . .	13·84	50. Jaworów	9·21
22. Tarnobrzeg . . .	13·81	51. Mościska	8·98
23. Przemyśl	13·77	52. Nisko	8·86
24. Stryj	13·44	53. Sambor	8·85
25. Brzeżany	13·23	54. Zbaraż	8·84
26. Czortków	13·23	55. Żydaczów	8·84
27. Przemyślany . . .	13·13	56. Chrzanów	8·83
28. Lisko	13·01	57. Nowy Sącz	8·81
29. Nadwórna	12·74	58. Rudki	8·57
30. Kossów	12·49	59. Wieliczka	7·96
31. Cieszanów	12·47	60. Łańcut	7·89
32. Horodenka	12·28	61. Bochnia	7·17
33. Śniatyn	12·23	62. Lwów (powiat) . .	7·15
34. Żółkiew	11·69	63. Gorlice	6·96
35. Staremiasto . . .	11·44	64. Krosno	6·86
36. Mielec	11·39	65. Biała	6·60
37. Turka	11·16	66. Brzesko	6·40
38. Trembowla	11·09	67. Brzozów	6·21
39. Kałusz	10·83	68. Pilzno	5·91
40. Dobromil	10·61	69. Jasło	5·87
41. Jarosław	10·51	70. Grybów	5·00
42. Podhajce	10·51	71. Wadowice	3·76
43. Tłumacz	10·21	72. Limanowa	3·36
44. Dąbrowa	10·16	73. Nowy Targ	3·22
45. Kolbuszowa	10·14	74. Kraków (powiat) .	2·12
46. Sanok	9·56	75. Żywiec	1·95
47. Gródek	9·55	76. Myślenice	1·91

Zestawienie zatem ludności według wyznań za lat czterdzieści, t. j. od 1850 do 1890 przedstawia się następująco :

rok	z ogółu ludności kraju wypada					
	rzymsko-kat.	%	grecko-kat.	%	izraelitów	%
1850	2,067.292	45·38	2,129.764	46·75	333.451	7·32
1857	2.074.942	44·79	2,077.112	44·83	448.973	9·69
1869	2,492.354	46·00	2,311.909	42·67	575.433	10·62
1880	2,714.977	45·56	2.510.408	42·13	686.596	11·52
1890	2,997.430	45·36	2,790.449	42·26	772.213	11·69

w stosunku do innych wyznań, wyznanie rzymsko-katolickie trzyma się w stosunku tym samym, jaki przed laty 40 zajęło, spadło ono w latach 1850 do 1857 o 0·59%, podniosło się w okresie 1857 — 1869 o 1·21%, spadło znów w następnym okresie 1869—1880 o 0·44% i podniosło się wreszcie w ostatnim dziesięcioleciu 1880—1890 o 0·20%; wyznanie grecko-katolickie w czasie od r. 1850 do 1880 spadało stale, od r. 1880 do 1890 podniosło się o 0·13%, izraelskie zaś stale się wzmacnia, gdyż w czasie od r. 1850 do 1880 podwoiła się jego liczba, a w czasie od r. 1880 do 1890 podniosła znów o 0·17%, choć w tem podniesieniu stałym jest widoczny upadek tempa.

W stosunku do innych wyznań, wyznanie izraelskie				
w okresie 1850—1857 podniosło się o 2·37%				
„	1857—1869	„	„	0·93%
„	1869—1880	„	„	0·90%
„	1880—1890	„	„	0·17%

3. Podział ludności według języka towarzyskiego.

Według narodowości.

Statystyka urzędowa austriacka nie zna obliczenia ludności według narodowości. Zestawia jedną tylko cechę etnograficzną, która nie zawsze bywa ściśłem znamieniem dla oznaczenia narodowości, ale w danym wypadku służyć musi za dostateczne, bo jedyne kryterium: język rodzinny, czyli jak się to oficjalnie nazywa „język towarzyski“.

Na narodowość składa się prócz języka wiele więcej cech znamiennych. Skoro jednak innych nie podobna ująć w cyfrowe zestawienie, trzeba się zadowolić tą jedną — co prawda bardzo powierzchowną, nie dość krytyczną cechą — ale jak na dziś jedyną, na której podział narodowości statystycznie przeprowadzać się daje.

Każdy sam podaje taki język, jako swój język rodzinny, jakim mówi w domu, i w ten sposób każdy oznacza wedle własnej woli narodowość do której się zalicza. Jest to więc bardzo doniosłe oszacowanie każdego obywatela, przez niego samego dokonane pod względem przyznania się do narodowości.

W Galicyi narodowość polska jest najliczniejszą, a raczej aby się ściśle wyrazić, większość mieszkańców przyznała się do języka polskiego „jako towarzyskiego“. Zaraz po nim idzie język

towarzyski ruski, a znikomą, bo ledwo 25 części stanowi język towarzyski niemiecki.

Podział ludności według języka towarzyskiego wykazuje w ostatnim spisie w Galicyi:

mówiących językiem polskim . . .	3,516.698	czyli	53.42 ⁰ / ₀
„ „ „ ruskim . . .	2,831.943	„	43.02 ⁰ / ₀
„ „ „ niemieckim . . .	227.600	„	3.46 ⁰ / ₀
„ „ „ innymi . . .	6.475	„	0.1 ⁰ / ₀

Prównanie spisów z r. 1880 i 1890 daje tutaj wynik następujący: ludność, używająca języka

	w r. 1880	%	w r. 1890	%
polskiego	3,058.400	51.51	3,516.793	53.42
ruskiego	2,549.707	42.97	2,831.946	43.02
niemieckiego	324.336	5.45	227.158	3.46

Ludność, używająca języka polskiego, wzrosła w ciągu lat 1880—1890 o 458.393 czyli o 15⁰/₀, ludność, używająca języka ruskiego, o 282.239 czyli o 11.11⁰/₀; natomiast ludność, używająca języka niemieckiego, zmniejszyła się o 97.178 czyli blisko o 30⁰/₀.

Z wyjątkiem powiatu bialskiego, w którym niemiecka ludność Białej i Lipnika jest powodem, że procent ludności, używającej języka niemieckiego, dochodzi do 14.79⁰/₀, wykazują znaczniejsze procenty ludności, mówiącej po niemiecku, te powiaty, w których znaczniejsza część ludności izraelskiej zapisała język niemiecki jako swój język towarzyski. Są to powiaty: Drohobycz, w którym na język niemiecki wypada 17⁰/₀ ludności, Dolina z 14.4⁰/₀ ludności, mówiącej po niemiecku, Brody z 12.9⁰/₀, Śniatyn z 11.6⁰/₀ i Kossów z 12.4⁰/₀ ludności, mówiącej po niemiecku.

Podział ludności podług języka towarzyskiego dotyczy jedynie ludności mającej obywatelstwo austriackie, której cyfra wynosi według spisu z r. 1890 — 6,502.716 ¹⁾.

Przy tym podziale dzieci nie mówiące zaliczono do mowy, używanej w ich rodzinie.

¹⁾ Język pol. wzrósł w Galicyi o 458.363 osób nim mówiąc. = 14.99⁰/₀.
 „ „ „ na Śląsku o 23.212 „ „ „ = 14.99⁰/₀.
 „ „ „ na Bukowinie 5.352 „ „ „ = 29.33⁰/₀.
 „ „ „ na Morawie 1.956 „ „ „ = 63.45⁰/₀.

Proces, jaki się w kraju odbywa, łatwy do odczytania z następujących cyfer:

Rok	Z ogółu ludności przyznaje się do narodowości lub używa języka					
	polskiego	%	ruskiego	%	niemieck.	%
1850	1,864.101	40·92	2,281.839	50·09	406.349	8·92
1857	1,981.074	42·76	1,085.431	45·01	563.266	12·16
1880	3,059.222	51·51	2,551.594	42·97	323.612	5·45
1890	3.516.698	53·42	2,831.946	43·02	227.600	3·46

Widzimy tedy dwa objawy: wzmaganie się języka polskiego i stały upadek ad minimum języka niemieckiego.

To stateczne wyrugowywanie języka niemieckiego, jako języka towarzyskiego, zpośród żydów odbyło się prawie wyłącznie na korzyść języka polskiego. W ten sposób w porównaniu z rokiem 1880 przyniósł nam spis z r. 1890 nadspodziewane korzyści na rzecz języka polskiego, który w całym kraju wzrósł o 15·06%, podczas kiedy w poszczególnych powiatach wzrastał imponująco, tak np. w powiecie kołomyjskim o 147, staromiejskim o 212, nadwórniańskim o 277, a turzańskim aż o 282%. Zdobycze te języka polskiego odbywały się na wschodzie Galicyi przeważnie na dotychczasowym terenie języka niemieckiego wpośród izraelitów.

Język niemiecki cofnął się w całym kraju z 324.336 na 227.158 t. j. o 97.178 osób czyli 29·96%.

Natomiast w kilkunastu powiatach wschodniej Galicyi mamy do zaznaczenia na podstawie wyników spisu 1890 r. cofnięcie się języka polskiego i tak: w powiecie borszczowskim o 7.781 osób, czyli o 28% na rzecz języka ruskiego i niemieckiego, w pow. gródeckim o 1.761 osób, czyli o 9% na rzecz języka ruskiego i niemieckiego, w pow. jarosławskim o 5.075 osób, czyli o 6% na rzecz języka ruskiego, który z 20.879 podniósł się na 41.193, w pow. jaworowskim o 1.686 osób, czyli o 11% na rzecz języka ruskiego, w pow. kałuskim o 1.857 osób, czyli o 23% na rzecz języka ruskiego, w pow. przemysłańskim o 611 osób,

czyli o 4⁰/₀ na rzecz języka ruskiego, w pow. samborskim o 1.015 osób, czyli o 3⁰/₀ na rzecz języka ruskiego, w pow. śniatyńskim o 2.504 osób, czyli o 32⁰/₀ na rzecz języka ruskiego — razem 22.290 osób. Cofanie to odbyło się w powiatach wschodniogalicyskich przeważnie na rzecz języka ruskiego.

Zestawiając język towarzyski z wiekiem i płcią ludności, która go używa, widzimy, że w pokoleniu starszem stosunek języka polskiego do ruskiego jest najkorzystniejszym, że natomiast w gronie męskiej młodzieży między 20. a 30. r. ż. stosunek ten jest o 10⁰/₀ od przecięcia ogólnokrajowego dla języka polskiego niekorzystniejszym na rzecz języka ruskiego. Ludzie starzy, urodzeni i wychowani z początkiem tego wieku, mówią w 63·6⁰/₀ po polsku, a w 31⁰/₀ po rusku. Jeżeli jednak w grupie ludności według wieku są znaczne różnice, to znaczniejsze jeszcze są w stosunku do płci. Języka polskiego bowiem używa o 100.000 kobiet więcej, niż mężczyzn; podczas gdy młodzi mężczyźni, urodzeni między rokiem 1860 a 1870, mówią w 47·8⁰/₀ po polsku, a w 47·5⁰/₀ po rusku, to kobiety, urodzone w tym czasie, mówią w 56⁰/₀ po polsku, a w 40⁰/₀ po rusku.

Na 76 powiatów w Galicyi mamy 31 powiatów z bezwzględną większością polską, 44 powiaty z bezwzględną większością ruską.

W 31 powiatach z większością polską mamy 14 powiatów o ludności polskiej prawie wyłącznej 99·10⁰/₀ — 99·98⁰/₀, a 22 powiatów z ludnością polską od 90⁰/₀ do 99·98⁰/₀. Ani w jednym powiecie nie ma tak zwartej ludności ruskiej, jak jest zwartą ludność polska w tych 22 powiatach: Dąbrowa, Brzesko, Pilzno, Limanowa, Ropczyce, Tarnobrzeg, Myślenice, Wadowice, Rzeszów, Bochnia, Tarnów, Żywiec, Nisko, Chrzanów mają od 99·98 do 99·1⁰/₀ ludności polskiej, Wieliczka, Kraków powiat, Kolbuszowa, Mielec, Nowy Targ, Łańcut, Jasło, Kraków miasto, mają od 90 do 91·3⁰/₀ ludności polskiej. Z pozostałych 9 powiatów, zamieszkałych przez większość polską, 6 powiatów posiada większości polskie ponad $\frac{2}{3}$ od 79·5⁰/₀ — 89⁰/₀, Brzozów 88·10⁰/₀, Krosno 87·8⁰/₀, Biała 85·0⁰/₀, Lwów miasto 82·7⁰/₀, Nowy Sącz 82·2⁰/₀. W tych powiatach Rusini mają od 7 — 15⁰/₀ ludności.

Jedynie 4 powiaty: Grybów, Gorlice, Jarosław i Skałat, posiadają mniejszości ruskiej narodowości w takim procencie, w jakim mniejszości polskie znajdują się w 29 powiatach o większości ruskiej, — jeżeli odliczymy powiat skałacki, który pomimo, że najbardziej jest wysunięty na wschód, ma jednak większość ludności, przyznającej się do języka polskiego, jako nieodpowiedni

do przykładu—to tylko w 3 powiatach: grybowskim, gorlickim i jarosławskim, Rusini znajdują się w takim położeniu, w jakim Polacy w 30 powiatach wschodnio-galicyjskich. Trzydzieści bowiem powiatów wschodnio-galicyjskich ma tak poważne mniejszości polskie, jakie w trzech powiatach: w grybowskim i gorlickim w Galicyi wschodniej, w jarosławskim na pograniczu językowym, mają Rusini.

W trzydziestu powiatach wschodnio-galicyjskich ludność, mówiąca językiem polskim, tworzy mniejszość od piątej części do połowy. W jednym z tych powiatów, —jak już wspomnieliśmy — w powiecie skałackim ludność, polskim językiem mówiąca, ma liczebną większość, bo 50·22%, kiedy ludność, ruskim językiem mówiąca, ma tylko 49·1%. W 16 następnych powiatach, mniejszości polskie wynoszą więcej niż $\frac{1}{3}$ ludności. I tak na Podolu, w powiecie skałackim, polska ludność ma małą liczebną przewagę, w powiecie tarnopolskim wynosi 46·5, w powiatach trembowelskim 44·50, w podhajeckim 40·05, w brzeżańskim 38·15, w buczackim 37·53, w husiatyńskim 37·09, w złoczowskim 44·30%, w sanockim i przemyskim po 47, w lwowskim, cieszanowskim, grodeckim, samborskim od 35·80 — 43; w powiatach wschodnio-północnych: kamioneckim i sokalskim 33 do 36·7%.

W 13 innych powiatach mniejszości polskie zmniejszają się od 20—33%, w 5 powiatach od 17·3—19·07%. W 6 powiatach od 10·5—15·7%, a poniżej 10% jedynie w 5 powiatach, są to powiaty: turezański 8·89, kałuski 7·96, śniatyński 6·72, kosowski 4·87 i bohorodezański 3·55%.

Ludność polska rozsiadła się tedy po całym obszarze Galicyi, zwartą masą ponad 82% w 26 powiatach zachodnio-galicyjskich i w mieście Lwowie, w 3 powiatach pogranicza językowego znaczną większością $\frac{1}{2}$ i w 30 powiatach wschodnio-galicyjskich bardzo poważną ilością, dochodzącą aż do połowy ogółu mieszkańców —razem tedy w 60 powiatach, w 16 zaś powiatach posiada jedynie drobne mniejszości.

Ludność ruska posiada większość w 44 powiatach wschodnich, z których ani w jednym nie rozsiadła się tak zwartą masą, jak ludność polska w 23 powiatach na zachodzie; najbardziej zaludniony Rusinami powiat turezański posiada 88·82% ludności ruskiej, podczas gdy 14 powiatów zachodnich posiada 99—99·98% ludności polskiej, a 8 powiatów od 98—91% ludności polskiej.

4. Ludność pod względem oświaty.

W przedstawieniu cyfrowem stanu oświaty w Galicyi, należy pamiętać o dwu uwagach — naprzód jakim był inwentarz szkół w kraju w chwili, kiedy Rada szkolna krajowa odbierała go przed laty 26 z rąk władz państwowych; następnie w jakim położeniu finansowym znajdował się kraj, kiedy się zabierał do reformy szkoły ludowej i z jakimi ofiarami przychodziło zakładanie tysięcy nowych szkół, ile sił trzeba było wyteżyć, aby sprostać zadaniom publicznego wychowania prowincyi od 100 lat zaniedbanej.

Te dwie uwagi trzeba było umieścić na czele niniejszego rozdziału raz dlatego, aby uchronić się od nieusprawiedliwionego pesymizmu, do którego pod wpływem pobieżnego odczytania cyfr analfabetów w Galicyi, skłonne są zawsze umysły wrażliwsze i gorętsze serca, a następnie dlatego, aby zrozumieć i ocenić niesłychany i prawie bezprzykładny postęp ostatnich lat, jaki się w tym względzie w Galicyi dokonał pod wpływem świadomego celu i energicznego działania Rady szkolnej krajowej przy ofiarności Sejmu krajowego.

Gdy Rada szkolna krajowa objęła w roku 1868. zarząd oświaty publicznej w naszym kraju, zastała we wszystkich szkołach ludowych 156.015 uczniów i uczennic.

W ubiegłym roku szkolnym 1893 liczba dzieci, pobierających naukę wzrosła do 563.509 To zestawienie tych dwu cyfr okazuje, że w przeciągu lat 25 liczba dzieci do szkół uczęszczających wzrosła prawie w czwórnasób.

W jakim stosunku ta liczba wzrastała, o tem pouczy następujące zestawienie:

Pobierało naukę codzienną dzieci od 6—12 lat:

	w szkołach publ.	gdzieindziej	razem
1871	156.015	—	—
1873	165.146	—	—
1874	172.506	—	—
1875	189.923	—	—
1876	202.140	—	—
1877	226.589	—	—
1878	238.480	—	—
1879	263.632	—	—
1880	278.437	—	—
1881	290.068	—	—
1882	307.346	—	—

	w szkołach publ.	gdzieindziej	razem
1883	324.116	—	—
1884	338.211	—	—
1885	347.789	24 441	372.230
1886	368.936	24.828	393.764
1887	387.593	28 079	415.672
1888	406.010	28.746	434.756
1889	421.174	29.175	450.349
1890	447.308	30.512	477.820
1891	481.863	32.582	514.445
1892	507.210	34.717	541.927
1893	527.423	36.086	563.509

Wzrastała wprawdzie z roku na rok ludność Galicyi, atoli w ileż silniejszym stosunku wzrastała liczba uczniów i uczennic pobierających naukę, wzrastały szkoły ludowe, wzrastała oświata ludowa.

Że pomimo tego dziś jeszcze kraj nasz wykazuje wysoką cyfrę analfabetów, jest to dowodem, że wiekowych zaniedbań mimo wyteżonych wysiłków w latach odrobić nie można, że na to trzeba wytrwałej pracy dziesiątków lat.

Jednym z krajów, który ma najmniej analfabetów w Europie, który pod względem umiejętności czytania i pisania, stoi w pierwszym szeregu jest Tyrol; jest-że istotnie Tyrol najbardziej oświeconym krajem? Stopień wykształcenia elementarnego jest z pewnością ważnym kryterjum oświaty każdego kraju i jest naszą troską, że jeszcze nie potrafiliśmy wnieść tej najbardziej podstawowej umiejętności czytania i pisania pod każdą strzechą w najodleglejszy górski zakątek — ale w działalności Rady szkolnej krajowej, która w przeciągu lat 6 od r. 1885—1891 potrafiła utworzyć i zorganizować 1.059 nowych szkół ludowych czerpiemy otuchę, że i ten cel w niedługiej przyszłości osiągnięty będzie. Lecz na tem oświata się nie kończy i poza tą formalną umiejętnością trzeba całego wysiłku pracy na wszczepienie prawdziwej oświaty, praktycznej wyćwiki w rolnictwie i przemysłowych zawodach — i od osiągnięcia tego celu zależeć będzie rozwój oświaty i dobrobytu w naszym kraju.

O postępie, jaki na polu oświaty publicznej w ostatniem dziesięcioleciu 1880—1889 odbył się, przekonywa nas porównanie procentu analfabetów w r. 1880 z procentem analfabetów w r. 1890, które zestawiamy powiatami:

Na 100 osób było analfabetów w ogóle:

w r. 1880:		1890:	w r. 1880:		1890:
Lwów miasto	43·04	37·2	Mielec	78·27	65·3
Kraków . . .	34 98	29·3	Mościska . . .	87·70	75·4
Biała	45·47	52·2	Myślenice . . .	57·68	56·8
Bóbrka	90·89	78·3	Nadwórna . . .	96·30	85·5
Bochnia . . .	69·29	61·7	Nisko	82·81	71·5
Bohorodczany	96·51	94·5	Nowy Sącz . . .	80·03	69·1
Borszczów . .	93·55	92	Nowy Targ . . .	63·71	61·1
Brody	86·42	82·1	Pilzno	80·52	69·4
Brzesko	76·90	61	Podhajce	88·37	87·4
Brzeżany . . .	91·01	86·9	Przemyśl	83·15	71·1
Brzozów	74·87	63·2	Przemyślany . .	89·30	82·5
Buczacz	89·23	80·34	Rawa ruska . . .	92·62	81·5
Chrzanów . . .	60·82	41·3	Rohatyn	91·75	84·1
Cieszanów . . .	93·11	84·9	Ropczyce	85·16	73·2
Czortków . . .	88·30	85·5	Rudki	91·43	81·8
Dąbrowa	74·91	64·7	Rzeszów	73·36	64·5
Dobromil . . .	91·42	89·7	Sambor	84·75	78·1
Delina	89 44	86·8	Sanok	81·33	78·1
Drohobycz . . .	88·49	83·9	Skalał	88·61	82·8
Gorlice	70·79	66·5	Śniatyn	88·57	84·6
Gródek	90·93	84·6	Sokal	81·87	68·1
Grybów	82·12	74·3	Stanisławów . . .	83·69	69·6
Horodenka . . .	95·16	90·6	Staremiasto . . .	92·78	87·9
Husiatyn	90·15	82·4	Stryj	83·83	77·6
Jarosław	83·26	73·4	Tarnobrzeg . . .	75·67	66·9
Jasło	83·54	64 8	Tarnopol	81·33	79·5
Jaworów	91·34	85	Tarnów	73·16	60 8
Kałusz	89·95	84·2	Tłumacz	96·01	87·6
Kamionka str.	81·94	69·8	Trembowla . . .	84·10	70·6
Kolbuszowa . .	82·82	73·6	Turka	95·43	96
Kołomyja	90·66	88·3	Wadowice	60·47	53
Kossów	95·38	92·9	Wieliczka	70·55	55·3
Kraków pow. . .	62·64	56 4	Zaleszczyki . . .	94·09	90·1
Krosno	67·68	61·5	Zbaraż	90·03	84
Limanowa	77·36	73·2	Złoczów	85·78	81 5
Lisko	96·34	94	Żółkiew	90·09	83·1
Lwów. pow. . . .	77·32	66·8	Żydaczów	85·40	65
Łańcut	73 91	65·3	Żywiec	58·28	55

W całym kraju . . 81·14 73 80

Na pierwszym miejscu widzimy tedy miasto Kraków, gdzie procent analfabetów obniżył się do 29·3, na drugim stolice Lwów z cyfrą 37·2⁰/₀ analfabetów.

Potem od zachodu ku wschodowi idą powiaty niemal że w geograficznym porządku, i tak: powiat chrzanowski z 41⁰/₀ analfabetów, bialski z 52, wadowicki z 55, żywiecki z 55, wielicki z 55, krakowski z 56, myślenicki z 56, tarnowski z 60, nowotarski z 61, brzeski z 61, brzozowski z 63, rzeszowski z 64, dąbrowski z 64, jasielski z 64, gorlicki z 66; ze wschodnio galicyjskich powiatów na pierwszym miejscu stoi powiat żydaczowski z 65⁰/₀ analfabetów, potem idzie lwowski z 66, sokalski z 68, kamionecki 69, stanisławowski 69; natomiast najniżej stoją powiaty górskie: turecki z 96⁰/₀ analfabetów, bohorodczański z 94·5, liski z 94, kossowski z 92·9 i trzy powiaty podolskie: Borszczów z 92, Horodenka z 90 i Zaleszczycki z 90⁰/₀ analfabetów.

W cyfrach bezwzględnych wykazuje ostatni spis ludności ogromne postępy; kiedy bowiem w r. 1880 umiało czytać 1,123.624 osób, w r. 1890 już 1,731.202 umiało czytać, to znaczy, że w 10-leciu 1880 — 1890 nauczyło się czytać — 607.578 osób. W r. 1880 umiało czytać i pisać 675.578, w r. 1890 już czytać i pisać 1,239.122.

W stosunku do wieku i w porównaniu z krajami koronnymi Czechami, Morawą, Śląskiem i Dalmacją, w roku 1890 było analfabetów na 1.000 osób urodzonych w latach:

	1880 do 1890	1870 do 1880	1860 do 1870	1850 do 1860	1840 do 1850	1830 do 1840	1820 do 1830	przed 1820	w o- góle
a zatem osób będących w latach życia									
	do 10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	nad 70	
w Galicyi . .	873	611	653	695	746	785	808	776	738
„ Czechach . .	636	17	26	41	50	75	108	166	196
na Morawii . .	640	29	42	53	65	85	120	171	208
„ Śląsku . .	680	33	56	64	82	114	161	218	231
w Dalmacyi .	912	768	741	860	648	910	909	905	856

5. Ludność według zawodu i jej układ społeczny.

	1880:	1890:
Ogółem było w Galicyi ludności	5,958.907	6,607.816
z tego zajętych przy rolnictwie, leśnictwie i żyjących z tego z doliczeniem robotników ze zmiennem zajęciem w rolnictwie i w innych zawodach 495.954, razem	4,919.954	5.113 370
przy przemyśle z hutnictwem i górnictwem i żyjących z tego	478.681	611.738
przy handlu i komunikacjach i żyjących z tego	241.390	624.697
zawodów wolnych, urzędników i rentjerów i żyjących przy nich	313.246	358.011

Przypatrzmy się teraz nieco bliżej poszczególnym zawodom, tak jak je przedstawia wydany przed kilku tygodniami 11-szy zoszyt XXXIII. tomu austriackiej statystyki (Berufsstatistik nach den Ergebnissen der Volkszählung v. 31. December 1890).

a) Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo.

Zawodowo rolnictwem zajmuje się 841.981 osób jako właściciele rolni, w tej cyfrze 742.800 mężczyzn i 93.427 kobiet, obok nich zajętych jest 4.625 osób jako oficjaliści, dozorczy i pomocnicy (w tej cyfrze 4.297 mężczyzn i 328 kobiet), 2,130.079 osób jako robotnicy rolni, w tej cyfrze 727.067 mężczyzn i 1.403,012 kobiet i wreszcie 201.095 wyrobników dziennych, którzy w kartach spisowych wyraźnie jako wyrobnicy dzienni (Tagelöhner) oznaczeni zostali, w tej liczbie 104.092 mężczyzn i 97.003 kobiet.

Około tej ludności zawodowo zajętej grupuje się 1,874.754 osób jako rodzina i domownicy bez zatrudnienia i 11.545 osób służby domowej.

Razem tedy pracuje i żyje z rolnictwa	5,058.325
2. z dzierżawienia gruntów i stosunku poddzierżawy	24.613
3. z utrzymania ogrodów	4.205
4. z hodowli bydła, o ile ona nie wchodzi w rolnictwo	842
5. z leśnictwa i polowania	24.545
6. z wydobywania leśnych produktów ubocznych (smoła, potaż)	116

7. z wydobywania torfu	12
8. z rybołówstwa na rzekach płynących	649
9. z rybołówstwa na stawach i jeziorach	63

Ogółem pracuje i żyje z rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa 5,113.370 osób, z tej cyfry przypada 2,508.486 na mężczyzn i 2,604.884 na kobiety.

Około tych zatrudnionych w zawodzie rolniczym i leśniczym grupują się ich rodziny i przynależni do rodzin w następujący sposób :

842 275 samoistnie zatrudnionych w rolnictwie (w tem 836.227 jako właściciele gruntów), utrzymują przy sobie 1,537.321 osób jako rodzinę lub przynależnych do rodzin.

6.677 oficyalistów i pomocników gospodarskich wyżywia 12.363 osób jako rodzinę, lub przynależnych do niej.

2,144.466 osób jako robotnicy rolni zajęci, pracuje przeważnie tylko na własne utrzymanie, gdyż tylko dziesiątą część ich stanowi ich rodzina 201.516 ;

natomiast z pracy 201.726 wyrobników dziennych, żyje 152.082 osób jako rodzina.

Schodząc głębiej w badaniu układu społecznego i rodzinnego tej ludności, przekonujemy się, że z pośród 5,113.370 osób zajętych w rolnictwie i leśnictwie, mniejsza część grupuje się około właścicieli rolnych, mianowicie 2,379.596 osób, w tem 1,513.970 mężczyzn, a 865.626 kobiet, z tego jako właściciele 836.227, z tego 742.800 mężczyzn i 93.427 kobiet, pozostaje zatem jako rodzina ich 771.170 mężczyzn i 772.199 kobiet.

Robotników rolnych jest 2,144.466, przy nich zaś żyje 201.516 osób, razem tedy w tej warstwie jest 2,345.982 osób w tem 1,527.034 kobiet i 818.948 mężczyzn.

Zarobników dziennych jest 201.726, przy nich żyje osób 152.086. razem tedy w tej warstwie jest 353.811 osób, w tem 192.288 kobiet i 161.523 mężczyzn ; razem zaś jako robotnicy i wyrobnicy zatrudnionych jest 2,546.192 osób, przy nich żyje 353 601, razem tedy w tej warstwie jest 2,699.793 osób, w tem 1,719.312 kobiet i 980.471 mężczyzn.

Widzieliśmy tedy, że przeszło $\frac{5}{7}$ ludności żyje z rolnictwa i leśnictwa razem 5,087.985 osób, zawodowo zaś zatrudnionych jest 3.1 7 600 osób.

Ludność ta ułożona według wieku tak się przedstawia:

dzieci poniżej lat 10 jest	1,523,166
w wieku 11—20 lat	1,064,320
starców powyżej 60—70 lat	158,575
„ „ 70 lat	44,420
na lata od 21—60 lat przypada	2,497,404

Jeżeli tedy uprzytomnimy sobie, że z pośród całej ludności żyjącej na roli, 1,523.166 jest w wieku dziecięcym, a 202.995 osób w wieku zgrzybiałej starości, tak że 1,726.161 osób jako niezdolnych do pracy należy potrącić od cyfry 5,087.985, otrzymamy 3,361.824 ludności zdolnej do pracy zawodowej.

W liczbie tej 2,138.952 robotników rolnych znajduje się znaczna część dzieci gospodarzy rolnych, dzieci które pracują samoistnie jako robotnicy w polu lub na folwarku i pracują na zarobek, w skutek czego podporządkowani zostali pod rubrykę robotników rolnych. Nie są oni jednak nimi w ścisłym słowa znaczeniu, już dlatego, że są gospodarskimi dziećmi i że przy dzisiejszym ustroju prawnym podzielności gruntów włościańskich i obecnym systemie równego działu spadkowego obejmują ojcowiznę i osiadają później jako samoistni gospodarze-właściciele na roli.

Że tak jest, że tej cyfry 2,138.952 robotników rolnych nie można brać w ścisłym słowa znaczeniu, o tem przekonywają następujące uwagi.

Naprzód z jakich elementów składa się ta cyfra rzekomych robotników rolnych?

Na 2,138,952 osób wypada 1,407.571 kobiet, a tylko 731.381 mężczyzn, a zatem dwa razy tyle kobiet co mężczyzn. A następnie zapytajmy jak się układa ta warstwa społeczna?

Jedna trzecia z tej liczby są to wprost małoletni 365.564 wyrostków i 384.593 dziewcząt od 10—20 lat wieku, razem 750.157 małoletnich od 10—20 lat wieku. Kto zna nasz kraj ten potwierdzi, że jest to zwyczajem u włościan tak na Rusi jak na Mazurach, że zatrudniają dzieci w polu i w ogrodzie, wysyłają je na zarobek do dworu i do sąsiada na żniwa i do młocki, do okopywania buraków, ziemniaków, do pielienia, paszenia bydła, trzody i gęsi. I oto jest $\frac{1}{3}$ z wykazanego przez statystykę „proletaryatu“ robotniczego rolnego.

Odrzuciwszy tych małoletnich 750.157 osób z rubryki robotników rolnych, pozostanie ich tylko 1,388.795 osób.

Z tych 620.937 osób 240.200 mężczyzn i 380.737 kobiet jest w wieku od 20—30 lat i z czasem mężczyźni przez objęcie spadku po ojcu lub przez przystanie do żony, kobiety przez zamążpójście przechodzą w wieku dojrzałym z warstwy robotników rolnych do właścicieli rolnych.

W klasach ponad 30 lat wieku wykazuje statystyka zawodowa robotników rolnych w wieku :

od 30 — 40 lat	329.044
„ 40 — 50 „	224 839
„ 50 — 60 „	139.473
„ 60 — 70 „	60.119
powyżej 70 „	14.384
razem . .	767.858

W tej cyfrze 767.858 tkwi zdaje się całkowita suma robotników rolnych w ścisłym słowa znaczeniu.

Na tę cyfrę składa się 642.241 kobiet i 125.517 mężczyzn. Jest to rezultat zupełnie niespodziewany, okazuje się bowiem, że pięć razy tyle kobiet co mężczyzn należy do kategorii robotników rolnych w ścisłym słowa znaczeniu.

Zdawałoby się, że mężczyźni znaleźli widocznie zajęcie w innych zawodach, a przede wszystkim wielką falą odpłynęli ze wsi do miast szukając zarobku w fabrykach i zawodzie przemysłowym.

Jeżeli jednak zwrócimy uwagę na to, że w tej liczbie 642.241 kobiet jest tylko 53.947 niezamężnych, 67.291 owdowiałych, razem 121.238 niezamężnych, reszta zaś cztery razy większa 511.003 jest kobiet zamężnych; pomiędzy mężczyznami zaś do tej kategorii robotników należącymi, tylko 84.643 jest żonatych, przeto nasuwa się wniosek, że policzono tu kobiety jako robotnice rolne, które jak to u nas na wsi jest zwyczajem, chcąc mężowi dopomóc wychodzą wiosną i latem na robotę w pole i mimo tego, że do klasy robotników rolnych z zawodu nie należą, w skutek tego, że czasowo jako robotnice pracują, pod tą kategorią policzone zostały.

Według tych obliczeń do warstwy robotników rolnych w najściślejszem słowa znaczeniu należy

125.617 mężczyzn i
121.238 kobiet

Razem . . 246.855 osób.

Zarobników dziennych w rolnictwie wykazuje statystyka zawodowa 201.726 osób, w tem 104.530 mężczyzn, 97.196 ko-

biet. służby domowej 14.941 osób, w tem 4.051 mężczyzn i 10.890 kobiet.

Razem tedy stanowczo bezrolny proletaryat wiejski wynosiłby :

	mężczyzn:	kobiet:
robotników rolnych w najściślejszym słowa		
znaczeniu	125.617	121.238
zarobników dziennych	104.530	97.196
służby domowej	4.051	10.890
razem	234.198	229.324

czyli razem 463.522.

55.638 osób, których głównem zajęciem jest uprawa roli zajmuje się ubocznem zajęciem, a mianowicie :

w leśnictwie	7.119	osób
w górnictwie i hutnictwie szuka ubocznego zajęcia	1.231	"
w przemyśle	37.160	"
w handlu i komunikacyach	5.548	"
w publicznej służbie i wolnych zajęciach	4.581	"

b) *Ludność zawodowa w przemyśle i górnictwie.*

W przemyśle i górnictwie zajętych było według spisu z r. 1890. :

samoistnych przedsiębiorstw wraz z rodzinami jest	292.874	osób
pomocników i urzędników	8.399	"
robotników przemysłowych	257.712	"
zarobników dziennych	22.687	"
służby domowej	30.066	"
Ogółem	611 738	osób

W tej cyfrze mieści się :

		ich rodzin	razem
samoistnych przemysłowców	91.508	201.366	292.874
pomocników i urzędników	3.259	5.140	8.399
robotników przemysłowych	133.182	124.530	257.712
zarobników dziennych	10.584	12.103	22.687

Samoistnych przemysłowców w dziedzinie poszczególnych gałęzi przemysłu możemy rozróżnić :

w górnictwie i hutnictwie	450 samoist.	10.963 robot.
" ceramicznym przemyśle	1.896	3.457 "
" przem. metalowym bez żelaza	720	1.117 "
" obrobieniu żelaza i stali	6.623	6.930 "
" wyrobie maszyn i narzędzi	2.386	2.317 "

w przemyśle chemicznym	819	samoist.	1.136	robot.
" " budowlanym	6.890	"	16.825	"
" " poligraficznym	253	"	795	"
" " tkackim	4.685	"	4 929	"
" " skórny i papierow. . . .	2.003	"	3.211	"
" " drzewnym	6.496	"	10.280	"
" " art. spożywczych	11.267	"	16.661	"
" " napojów i wyszynku . . .	14 900	"	19.460	"
" " odzieży i art. mody . . .	31.971	"	35.852	"
" " inne osoby	143	"	2.796	"

c) W handlu i komunikacyach.

Według spisu z r. 1890. zajętych było w ogóle 524.697 osób. W tej cyfrze mieści się :

		ich rodzin	razem
samoistnie handel lub służbę komunikacyjną wykonywujących . .	65.583	126.128	191.711
ich pomocników i urzędników . .	10.463	15.300	25 763
robotników handlowych (pomocn.) .	41.684	86.022	127.656
zarobników dziennych	72.303	69.650	141.953

Samoistnie zajętych :

w handlu towarym	46.819	osób	w tem	6.184	kobiet
w handlu pieniężnym i kredytowym	370	"	"	50	"
w komunikacyach lądowych . . .	3.429	"			
" " wodnych	253	"			
w innych zawodach handlow. . .	14.712	"			

d) Urzędnicy publiczni, wojskowi, zawody wolne, rentjerzy i bez zawodu żyjący.

Kategoria ta razem obejmuje 358.011 osób, w tem 189.458 mężczyzn i 168.553 kobiet.

W tej cyfrze mieści się :

stałego wojska 53.402 osób ich rodzin 3 560 razem 56.962,
 urzędników publicznych 9.059 osób (7.036 mężczyzn i 1.923
 kobiet) ich rodzin 13.084 osób,
 pomocników urzędników 28.742 osób (24.973 mężczyzn i 3.769
 kobiet) ich rodzin 43.198 osób,
 robotników w urzędach 10.896 osób i ich rodzin 21.344 sób.

Według zawodów:

Osobiście wykonywujący wolne zawody 2.738 osób (2.506 mężczyzn i 232 kobiet).

Żyjący z rent i zasiłków 34.420 osób (w tem 15 250 mężczyzn i 19.170 kobiet).

W zakładach przygotowawczych do zawodu, w pielęgnacy znachodzących się 29.065 osób, (18.683 mężczyzn i 10.382 kob.)

Bez podania zawodu samoistnie żyjących 12.888 osób, w tem 4.777 mężczyzn i 8.111 kobiet.

e) Podział na wieś i miasto.

W miejscowościach do 2.000 mieszkańców, t. j. na wsi mieszka	:	4,749.669
---	-----------	-----------

w miejscowościach powyżej 2.000 mieszkańców, t. j. w miastach i miasteczkach		1,858.147
---	--	-----------

zajętych w rolnictwie w miejscowościach poniżej 2.000 mieszkańców na wsi		4,281.910
powyżej 2.000 mieszkańców w miastach		831.460

zajętych w przemyśle w miejscowościach poniżej 2.000 mieszkańców na wsi		238.022
powyżej 2.000 mieszkańców w miastach		383.716

zajętych w handlu w miejscowościach niżej 2.000 mieszkańców na wsi		135.652
powyżej 2.000 mieszkańców w miastach		389.045

zajętych w służbie publicznej w miejscowościach poniżej 2.000 mieszkańców na wsi		94.085
---	--	--------

w wolnych zawodach w miejscowościach powy- żej 2.000 mieszkańców w miastach		263.926
--	--	---------

III. Siły produkcyjne Galicyi.

A. Płody górnicze.

Niepoślednie miejsce pod względem górnictwa zajmuje kraj nasz, w którym obfite uposażenie od przyrody w nieprzebrane pokłady soli, nafty, węgla kamiennego i brunatnego, w bogaty galmian, rudę cynkową, kainit i wosk ziemny daje możność prowadzenia na szeroką skalę przemysłu górniczego i rokuje najlepsze na przyszłość nadzieje zwiększenia w ten sposób bogactwa narodowego przez odkrywanie i dobywanie z głębi ziemi płodów, które ukryte i nie przerobione były martwym dla kraju niespożytkowanym kapitałem.

Ta gałąź produkeji rolniczej z roku na rok się wzmacnia.

Wartość rocznej produkeji górnicznej podlega licznym zmianom, zależnym od cen targowych i konjunktur handlowych. Za rok ubiegły przyjąć można wartość rocznej produkeji na 15 milionów złr.

Należy jednak pamiętać, że produkeja minerałów monopolowych, stanowiących wyłączną własność państwa w ostatnich latach obniżyła się, a mianowicie produkeja soli spadła (z 10 milionów złr. produkeji z r. 1875 na 7·6 miliona złr. produkeji r. 1892), a nadto cena nafty i wosku ziemnego w ostatnich latach dziesięciu spadła do najniższego poziomu.

Jak wiadomo przemysł naftowy rozwija się u nas już od lat 30. Jednakowoż pierwsze lat 20 tego rozwoju okazały postęp nader mały, albowiem całkowita ilość surowca naftowego wydobywanego przez pierwsze lat 20 wahała się między 100 tysięcy a 150 tysięcy centnarów metrycznych rocznie.

Dopiero ostatnich lat dziesięć okazuje stanowczy postęp zadziwiający. W tych latach 10 przedstawia się produkeja w cyfrze 10 razy większej jak pierwotnie. Gdy dawniejsza produkeja rzadko przewyższała sto tysięcy centnarów metrycznych rocznie, to mamy obecnie przeszło milion centnarów metrycznych rocznie.

Jeszcze jest i drugi przemysł górniczy, który w ostatnim czasie ogromne poczynił postępy.

Tym przemysłem górniczym są kopalnie węgla. Dotąd w szerszych kołach publiczność zaledwie wiedziała w ogóle, że węgiel istnieje w Galicyi, — a on teraz dorobił się już rzeczywiście znakomitego znaczenia w sytuacji ekonomicznej naszego kraju. Produkcya zeszłego roku węgla kamiennego w Galicyi dosięgała cyfry 6,900.000 cet. metr.

Oprócz wzrostu produkcji węgla kamiennego w ostatnich latach, otworzono bogate kopalnie węgla brunatnego w żółkiewskim i kołomyjskim powiecie, w skutek czego ogólna produkcya węgla w Galicyi w r. ostatnim dosięgała cyfry blisko 7 milionów cetnarów metrycznych.

Doniosłość tej cyfry produkcji zrozumiemy, jeżeli ją porównamy z naturalnym przyrostem drzewa opałowego w lasach galicyjskich. Roczny, naturalny przyrost drzewa opałowego w naszych lasach wynosi mniej więcej 1,400.000 sążni kw., a wartość opałowa tego przyrostu drzewa, mniej więcej dosięga 10.000.000 cet. mtr. węgla.

Okazuje się tedy, że przemysł węglowy, że te kopalnie węgla, które jeszcze są w dzieciństwie, które dopiero co zaczęły się rozwijać, o których rozwoju, jako czynnika bogactwa krajowego szersze koła publiczne jeszcze zgoła nie wiedziały, że już na samym wstępie produkują więcej, jak dwie trzecie całej tej siły opałowej, którą przedstawia roczny przyrost naszych lasów.

Statystyka ludności, zawodowo oddającej się górnictwu i hutnictwu, przedstawia się następująco. W całej Galicyi było w r. 1890 samoistnych przedsiębiorców górniczych i hutniczych 450; pracowało urzędników 352, robotników stałych 6.998, najemników 4.071, razem osób 11.871. Dodawszy członków ich rodzin i pomocników w liczbie 18.671 i służby 776, otrzymujemy cyfrę zajętych przy górnictwie i hutnictwie i żyjących z górnictwa i hutnictwa w roku 1890 — ogółem 31.318 ludzi.

W porównaniu z wynikiem spisu z r. 1880 okazuje się przybytek 9.139 osób, zajętych w przemyśle górniczym.

Z tej cyfry przypada na okręg Izby handlowej i przemysłowej:

	przedsiębiorców :	robotników fachowych :	wyrobników :	Ogółem osób żyjących z górnictwa :
lwowskiej . . .	288	2.222	3.274	15.921
krakowskiej . . .	145	4.732	781	15.190
brodzkiej . . .	17	44	16	307

Z ludności, w górnictwie i hutnictwie pracującej, przypada największa część na powiat:

1. drohobycki	129	przedsiębiorców a	11.254	żyjących z tego zajęcia
2. kołomyjski	31	"	1.095	" " "
3. chrzanowski	52	"	7.631	" " "
4. gorlicki	23	"	1.840	" " "
5. wielicki	9	"	3.344	" " "
6. bocheński	5	"	1.203	" " "
7. żywiecki	16	"	1.651	" " "

Nie było do niedawna w naszej literaturze dzieła, któreby zawierało wyczerpujący obraz geologicznego występowania i geograficznego rozpołożenia wszystkich pólódów kopalnych Galicyi z uwzględnieniem ich górniczego i przemysłowego zużytkowania i wartości ekonomicznej. Brak ten wypełnił w roku ubiegłym profesor wszechnicy krakowskiej, Dr. Władysław Szajnocha, swą publikacją p. t. „Płody kopalniane Galicyi, ich występowanie i zużytkowanie“ (Lwów 1893). Z tą pracą podajemy niniejsze szczegóły o górnictwie w Galicyi, uzupełniając je datami statystycznymi, czerpanymi z wyników statystycznych, przez c. k. ministerstwo rolnictwa w Wiedniu i c. k. kraj. Dyrekeyi skarbu we Lwowie ogłoszonych.

a) *Minerały monopolowe, stanowiące wyłączną własność państwa.*

(Sól i kainit.)

1. Sól.

Najważniejszym i najbogatszym produktem górnicznym w Galicyi jest sól.

Z ogólnej cyfry produkeyi soli w Austryi w r. 1892 o $2\frac{1}{2}$ milionach cet. metr., przypada na saliny galic. 1,229.207 cet. metr.

Sól produkuje 11 salin w Galicyi, z tych dwie największe Wieliczka i Bochnia w Galicyi zachodniej i 9 w Galicyi wschodniej.

Ogólny zarys stosunków geologicznych formacyi solnej w Galicyi skreślił profesor c. k. szkoły politechnicznej Julian Niedźwiecki w ten sposób:

„Górotwory zawierające galicyjskie złoża solne należą do karpackiego systemu górskiego, zbudowanego z podniesionych

pokładów warstw przeważnie piaskowcowych i iłowych. Wiekowo należą te różnorodne piaskowce karpackie z towarzyszącymi im iłami łupkowymi do różnych ogniw formacyi kredowej i niższej trzeciorzędowej.

Górotwór solny okazuje prawie wszędzie ułożenie podniesione i to zgodne z panującym w systemie karpackim, w czem przedewszystkiem objawia się jego przynależność do Karpat. — Atoli jest on ich ogniwem najmłodszem, ostatniem, które w tym obszarze podpadło jeszcze wydzwignięciu i występuje tylko na samym brzegu Karpat u ich podnóża, przeto jest to raczej utwór podkarpacki.

Pas ten rozpoczyna się w Galicyi zachodniej w okolicy na południe od Krakowa, podłożonej koło Sidziny i ciągnie się przez obszar Swoszowic, Wieliczki i Bochni. Dalej na wschód spostrzega się zupełną przerwę w odsłonięciach i tylko niepewne inne znaki wskazują na dalszy ciąg ukrytego utworu solnego w podziemiu, aż znowu w Galicyi środkowej, w okolicy na południe od Przemyśla położonej, wyłania się formacya solna na powierzchnię. Odtąd następują po sobie odsłonięcia i źródła solne z taką dokładnością, iż przekonują o nieprzerwanym dalszym jej ciągu przez podkarpackie okolice Dobromila, Chyrowa, Sambora, Drohobycza, Stryja, Stanisławowa i Kołomyi aż do wschodniej granicy kraju koło Kut, gdzie przechodzi na Bukowinę.

Innego rodzaju złożem solnem jest t. z. „Zuber“ (Haselgebirge) złożony z naprzemianległych warstewek soli i iłu.

Jeżeli w tych pokładach zawartość soli przeważa, zakładają się dla odbudowy tychże kopalnie sztucznego wytwarzania solanki (Salzsoolenbergbaue), w których uzyskana solanka do wywaru soli kuchennej się używa. Atoli do wywaru soli używa się nadto solanek. naturalnym sposobem w źródłach się wytwarzających, a obfitość soli w tych ostatnich objawia się najdowodniej w tem iż obecnie w naszym kraju 600 źródeł rodzimej czyli naturalnej solanki liczymy. Ze źródeł tych jest znaczna część okolicznym gminom w celu polepszenia i podniesienia chowu bydła i trzody domowej przez rząd bezpłatnie do użytku pozostawiona.

Wiekowo galicyjski górotwór solny należy niewątpliwie do miocenu, i to prawdopodobnie do dolnego oddziału tego piętła. Świadczą o tem już poniekąd resztki organiczne (skamieliny), występujące miejscami tak w soli samej, jak i w towarzyszących jej iłach. Są to przeważnie resztki zwierząt morskich, ale nie rzadko znajdują się też kawałki roślin lądowych, mianowicie (zwęglonych) drzew.

Grubość całego utworu solnego dosięga miejscami kilkuset metrów. Co zaś do sposobu powstania owych złożów soli, to według teraźniejszego stanu wiedzy geologicznej w ogólności, i odnośnie do badań podkarpackiego górotworu solonośnego przyjąć należy jako prawdopodobne, iż te złoża soli utworzyły się z wody morskiej w skutek silnego odparowania w zatoce odosobnionej do tego stopnia, iż możliwym był do niej tylko przypływ wody słonej z oceanu, wyrównujący utratę odparowania.

1. Wieliczka.

Pierwotne założenie kopalni nastąpiło zapomocą pionowych otworów czyli szybów, których niezliczona była ilość. Z pozostałych istniało w roku 1893 jedynie 8 szybów, 3 główne (wydobywalnie i wodociągi): Cesarza Franciszka Józefa, Cesarzowej Elżbiety i Cesarza Józefa, pierwszy 197 m., drugi 298 m., trzeci 300 m., głęboki; następnie 2 zjazdowe Arcyksięcia Rudolfa i cesarza Franciszka, pierwszy 204 m., drugi 63 m. głęboki, i zjazdowy do spuszczenia i wydawania koni zwany „Boża Wola“ 148 m., głęboki; ; nareszcie 2 wietrzne szyby: „Lois“ i „Górsko“, pierwszy 141 m., drugi 183 m. głęboki. Oprócz wymienionych szybów światowych, komunikujących bezpośrednio z powierzchnią ziemi w roku 1893 było 60 szybików kopalnych, liczących razem 3334 m. głębokości.

Długość chodników otwartych wynosi 102.332 m., kolei 305.302 m., zaś objętość wszelkich próżni i komór 1,334.219 m³.

Stosownie do formy w jakiej odbiorecy soli żądają, czy w kawałkach, tak zwanych fragmentach, czy w mielonym stanie lub w niezmielonych złamkach, produkuje się sól albo zapomocą roboty kilofowej, polegającej na łupliwości soli, albo zapomocą roboty strzelanej. W roku 1893 wynosiła produkcya soli 931.500 q. *) mianowicie:

robotą kilofową 30.89% czyli 283.172 q.

robotą strzelaną 69.61% czyli 648.328 q.

Do sprzedaży wydano w roku 1893 z szybów i młynów Franciszka Józefa i Elżbiety

soli stołowej:

w fragmentach 210.091.29 q.

w mączczyźnie 6.318.50 q

w stanie mielonym 75.175.001/2 q 291.584.791/2 q.

*) q = centnar metryczny = 100 kilogramów.

soli fabrycznej:

w mielonym stanie	218.810.00 q.	
w niezmielonym stanie	308.370.00 q.	527.180.00 q.

Wywóz soli za granicę wynosił 4.100 q

Transport soli z szybów Franciszka Józefa i Elżbiety na stację kolei lub do składu solnego na Turówce, odbywa się koleją żelazną 3.4 kilometry długą, za pomocą lokomotywy o sile 80 koni.

Motory parowe istnieją następujące:

4	machiny wydobywalne	razem o sile 200 koni
3	" wodociągowe	" " 350 "
2	" do pędzenia młynów	" " 100 "
2	" do komprersorów	" " 45 "
1	" do celu oświetlenia elektrycznego o sile 10 "	

Urzędników technicznych było zatrudnionych w roku 1893 .	18
Dzorców	41
Robotników	803

Stan rodziny wszystkich dozorców i robotników wynosił 3059 głów.

Przeciętny dzienny zarobek przy ruchu kopalnianym wynosił u sztajgra 1 zł. 70¹/₂ ct., u żelaznika 1 zł. 34 ct., u wozaka, pracującego w akorcie 83.76 ct.

2. Bochnia.

Pokład solny ciągnie się od zachodu ku wschodowi na długość 3.500 m.

Największa szerokość kopalni o 10ciu poziomach wynosi 240 metrów, a największa głębokość 400.4 m.

Kopalnia posiada 4 szyby światowe.

W trzech najgłębszych poziomach kopalni położone są szyny żelazne do przewozu soli o długości 5.740 m.

Zarząd salinarny składa się z 7 urzędników technicznych i 1 lekarza a w zakładzie zatrudnionych jest 17 sług i 216 stałych robotników.

Salina w Bochni produkuje sól kamienną w okruchach i mieloną oraz sól dla bydła. — W r: 1993 wyprodukowano razem 112. 176 ctn. metr. soli.

3. Lacko (pow. Dobromilski).

Pokład iłu solnego kopalni, z którego za pomocą ługowania wodą solankę się otrzymuje, szerzy się podług 24^b a zapada pod

54⁰ na zachód — największa miąższość pokładu w szybie Franciszka wynosi 58 *m.*, zawartość soli od 50 do 60%.

W roku 1893 wyprodukowano 76800 metr. cent. soli topkowej i 100 *q.* omoków; Salina zatrudniała w roku 1893 trzech urzędników, 7 sług, 58 robotników stałych i 20 robotników nie-stałych.

4. Drohobycz.

Obecnie posiada salina Drohobycka jedną warzelnię, a w niej 2 panwy o 60 *m*² łącznie 120 *m*² płaszczyzny, do każdej żelazne suszarnie.

Wyrobiono w roku 1883 soli topkowej 50619 *q.* i omoków 59 *q.*;

Zatrudnionych jest 2 urzędników technicznych, 3 dozorców i 46 robotników.

Surowicę solankową wydobywa się z 2 szybów, z których jeden ma 52 '4 *m.*, a drugi 45 81 *m.* głębokości, maszyną parową o sile 4. koni; wydobyto jej w r. 1893 163389 *hl.*

Rurociąg żelazny wynosi 720 *m.*

5. Stebnik (pow. drohobycki).

Kopalnia posiada dwa poziomy, dwa szyby o głębokości 157 *m.*, z których jeden zaopatrzony jest maszyną parową do pompowania solanki. Solanka wytwarza się przez nawodnianie ługowni wodą, którą się sprowadza 600 *m* długim żelaznym rurociągiem z rzeczki Słonecy przez sztolnię 117 *m* długą i przez szyb. Wytworzoną w ługowni solankę odprowadza się znów rurami do rzepia szybu, z kąd pompą parową i za pomocą rurociągu odprowadza się ją do zbiornika ziemnego, z którego solanka już własnem ciśnieniem dostaje się do warzelni.

Wyrób soli odbywa się w 3 panwach, w r. 1893 wyrobiono soli topkowej 92 000 *q.*, omoków 1.500 *q.*

Do tego wyrobu zużyto 315.299 *hl.* solanki.

W kraju sprzedano 90.512 *q.* soli. Salina zatrudnia 2 urzędników, 8 dozorców, 71 robotników stałych i 30 niestałych.

6. Bolechów posiada 2 szyby solankowe. Warzelnia posiada 3 panwy, z tych dwie bez przerwy w ruchu.

Produkcya wzmożła się w r. 1883 do 62.209 *q.*

7. Dolina posiada 2 warzelnie soli z trzema panwami. W roku 1893 wyprodukowano 57.178 centnarów metrycznych soli kuchennej.

8. Kałusz. Salina oddana była w latach 1867—1877 prywatnemu przedsiębiorstwu: „akcyjnemu towarzystwu eksploatacji soli potasowych“, zaś od r. 1877 stale powiększając swą roczną produkcją, doszła obecnie w r. 1893 do ilości 48.045 cetn. metr. warzonki (47.937 cetn. metr. soli topkowej i 108 cetn. metr. omoków) i oprócz tego 29.000 cetn. metr. mielonego kainitu z mineralną zawartością 10% tlenku potasu.

9. Kossów. Żupy solne znajdują się we wsi Manastersko pod Kossowem, produkcja wynosiła w r. 1893 soli topkowej 45.912 *q* i 133 *q* omoków.

10. Delatyn. Salina od r. 1868 w ruchu. W r. 1893 wyrobiono 35.659 *q* soli kuchennej, 13.50 *q* omoków i 675.50 *q* odpadków soli, do którego to wyrobu spotrzebowano 114.068 *hl* surowicy i 1.332 *m*³ drzewa.

11. Łanczyn (w pow. nadwórniańskim). Na spadzistych brzegach Prutu i stromych skłonach kotlin odkryte warstwy solonośnych iłów, wskazują szerzenie się pokładu solnego średnio z upadem nagłym ku południowi.

Pokład ten niegłębokimi szybami dostarcza całkiem nasyconej solanki źródlanej do produkcji przeciętnej 40.000 *q* soli; największa produkcja przypada na rok 1883 w ilości 153.604 *hl* solanki, względnie 45.288 *q* soli.

W roku 1893 wyprodukowano 32.500 *q* soli topkowej i 610 *q* omaków.

Z ogólnej cyfry produkcji soli w tej połowie monarchii w roku 1892 o 2,508.000 *q* przypada na saliny galicyjskie 1,229.207 *q*.

Sprzedażą soli zajmują się ustanowione ku temu w miejscu każdej saliny c. k. urzędy sprzedaży soli. Nadto objął w r. 1893 Wydział krajowy drobną sprzedaż znacznej ilości soli warzonej (topkowej), w którym to celu w niektórych miastach wschodniej części kraju większe składy tej soli dla drobnej sprzedaży założone zostały.

Cena soli w topkach za 1 <i>q</i>	9 złr.
szybikowa w kruchach	„	10 „
omoka	„	8 „ 40 ct.
sól nawozowa	„	1 „

Rozwój produkcji soli w Galicyi najdosadniej wykazuje zestawienie liczb z r. 1875 z liczbami r. 1892. Podczas, gdy wów-

czas przy 1354 robotnikach produkcya soli kamiennej wynosiła 732.794 *q*, warzonki 358.211 *hl*, a do przetworów chemicznych 89.811 *q*, w łącznej wartości 10,215.682 zł., wykazuje r. 1892 następne liczby przy 1685 robotnikach: 328.110 *q* soli kuchennej, 496.918 *hl* warzonki, 401.088 *q* przetworów chem. i wartość ogólną 7,685.318 zł.

2. Kainit (sól potasowa).

W jedynej okolicy koło Kałusza, występują w stropowej części złoża solnego pokłady soli potasowych, mianowicie w znacznym pokładzie „kainit“ (wodny siarkan magnu z chlorkiem potasu), i w mniejszej ilości „sylwin“ (chlorek potasu). Skład chemiczny źródeł wytryskujących na innym miejscu pasu solnego, koło Morszyna, zdaje się wskazywać, że także w podziemiu tamtejszej okolicy podobne sole się znajdują.

W górotworze solnym kałuskim występują dwa oddziały, a mianowicie:

- a) II solny, zwyczajny, bez soli potasowych, zawierający zwykle 50%—70% soli o uławiceniu dosyć regularnem i jednostajnem; grubości w obecnem odkryciu przeszło 90 *m*. Ten II jest podstawą tamtejszej saliny;
- b) II solny ze złożami soli potasowych z uławiceniem nadzwyczaj nieregularnem, o falowatych wygięciach, grubości 30—50 *m*. W tym ile, występuje przede wszystkim sylwin i kainit, który w stanie mielonym służy jako potasowy nawóz rolny. Grubość pokładu kainitu dochodzi od 8 do 16 *m*, długość zaś w kierunku biegu wynosi w II. poziomie 125 *m*, a w III. 225 *m*, albowiem z upadkiem szerokość się zwiększa.

Dopiero w roku 1861 dowiedział się świat naukowy, iż sól potasowa, zwana sylwinem, znajduje się nie tylko w Stassfurcie pod Magdeburgiem, ale także w Kałuszu. Wskutek tego w roku 1869 stanęła w Kałuszu huta do przeróbki surowych soli potasowych, a nadto założono w Simmeringu pod Wiedniem osobną fabrykę do wyrobu saletry potasowej. Fabryka w Kałuszu, jakoteż i fabryka w Simmeringu wyrabiały towar przedni, wyborowy i sole kałuskie bywały na targach notowane „o 5 — 6% wyżej od fabrykatów stassfurckich“, a pomimo to, lub może właśnie dlatego, konkurencyi ze Stassfurtem wytrzymać nie mogły. Jakoż w roku 1875 Towarzystwo akcyjne runęło i nastąpiła likwidacya przedsiębiorstwa. Od tej

chwili aż do roku 1877 nie myślało państwo wcale o eksploatacji sylwinu i kainitu w Kałuszu, a przemysłowcy prywatni, odstraszeni gwałtowną likwidacją pierwszego przedsiębiorstwa, nie spieszyli się wcale z propozycjami do ministerstwa skarbu. Dopiero wskutek usilnych starań Sejmu galicyjskiego i delegacji polskiej w Wiedniu podjął rząd w r. 1887 napowrót wydobywanie kainitu.

Produkcya soli potasowych kałuskich w r. 1872 wynosiła 253.680 *q*, wartości 67.050 zł., w roku 1887 rozpoczęto od 500 *q* (wartości 150 zł.) i osiągnięto w roku 1892 cyfrę 34.400 *q* (wartości 29.208 zł.).

b). *Minerały, nienależące do własności powierzchni grunтовой.* (Ustawa górnicza z dnia 23. maja 1854, §. 3).

3. Węgle kamienne.

Węgle kamienne czarne znachodzą się w Galicyi tylko w okręgu krakowskim, stanowiącym osobny zupełnie obszar geologiczny, którego główne i daleko większe części leżą już poza granicami Galicyi, t. j. w zachodnio-południowej części Królestwa Polskiego oraz Śląska polskiego. Galicyjskie pokłady węglowe pod względem swego obszaru, jakoteż ekonomicznego znaczenia, nie mogą iść w porównanie z obszarami węglonośnymi Królestwa i Śląska pruskiego, przewyższającymi je w każdym kierunku. Jako jedyne wszakże pokłady w Galicyi, zawierające węgiel czarny, mają bardzo doniosłą wartość krajową.

Punkty, w których formacja węglonośna występuje na powierzchni ziemi i w których też przeważnie koncentruje się górnictwo węglowe. w Galicyi są: Dąbrowa i Niedzielisko pod Szczakową, dalej Jaworzno i Jeleń, Siersza i Ciężkowice, Tenczynek i Rudno, Żarki pod Libiążem, a wreszcie Grojec nad Sołą, na południe od Oświęcima. Są one granicznymi punktami wielkiego, zdaje się zagłębia, którego największą część wypełniły późniejsze permskie, triasowe i jurajskie pokłady, oraz potężne mioceńskie iły, zalegające niemal wszystkie hypsometrycznie najniższe okolice krakowskiego okręgu. Zagłębie to, mniej więcej eliptycznego kształtu, z główną osią, biegnącą z północnego zachodu ku południowemu wschodowi długości przeszło 32 kilometrów, zajmuje — według urzędowego obliczenia przestrzeń do 103.000 hektarów, czyli przeszło 10 mil kwadrat, z której to ilości jednak zaledwie 1.092 hektarów przypada na nadane na węgiel kamienny pola górnicze.

Zestawiwszy razem wszystkie miejscowości w Galicyi, w których formacya węglonośna występuje na powierzchni ziemi, otrzymamy liczbę 45 pokładów węgla, a składają się na nie: 12 pokładów w Niedzielsku, Pechniku i Jaworznie, 7 w Sierszy, po 4 w Dąbrowie i Trzebini, po 3 w Ciężkowicach i Tenczynku, po 2 w Libiążu, Żarkach, Lipowcu i Rudnie, po 1 w Szczakowie, kopalni Domsa w Jeleniu, w Czarnem Bagnie i Filipowcach.

Produkcya węgla czarnego w Galicyi w latach 1871—1892 przedstawia się następująco:

rok	1871	·	cetn.	metr.	2,305.697	wartość	796.833	złr.	w.	a.
"	1872	"	"	"	2,698.271	"	835.661	"	"	"
"	1873	"	"	"	3,095.293	"	1,054.124	"	"	"
"	1874	"	"	"	3,513.464	"	1,054.124	"	"	"
"	1875	"	"	"	3,124.589	"	978.189	"	"	"
"	1876	"	"	"	3,373.756	"	994.558	"	"	"
"	1877	"	"	"	2,919.086	"	872.626	"	"	"
"	1878	"	"	"	2,686.215	"	820.109	"	"	"
"	1879	"	"	"	2,816.974	"	706.532	"	"	"
"	1880	"	"	"	3,185.052	"	677.132	"	"	"
"	1881	"	"	"	3,389.102	"	731.148	"	"	"
"	1882	"	"	"	3,418.052	"	642.241	"	"	"
"	1883	"	"	"	3,781.838	"	676.875	"	"	"
"	1884	"	"	"	4,000.841	"	678.476	"	"	"
"	1885	"	"	"	4,436.500	"	660.026	"	"	"
"	1886	"	"	"	5,095.668	"	796.684	"	"	"
"	1887	"	"	"	5,216.465	"	805.950	"	"	"
"	1888	"	"	"	5,152.355	"	749.888	"	"	"
"	1889	"	"	"	5,195.876	"	780.152	"	"	"
"	1890	"	"	"	6,096.473	"	1.002.262	"	"	"
"	1892	"	"	"	6,324.794	"	1,117.053	"	"	"

Dziś istnieje w Galicyi 10 przedsiębiorstw kopalni węgla kamiennego; największe stanowi jaworzyńskie z roczną produkcją 4,477.871 cetn. metr. i hr. Potockiego w Sierszy z roczną produkcją 1,789.305 cetn. metr. Przedsiębiorstwa te zatrudniają 2.000 robotników. Przeciętna cena za 1 cetn. metr. węgla kamiennego na miejscu wynosiła w ostatnich latach 17 centów.

Z tej produkcji zużyto 764.575 *q* węgla na potrzebę kopalń węgla, 331.610 *q* węgla w hutach, należących do właścicieli kopalń, 4,789.340 *q* dostawiono na potrzebę kolei Północnej, fabryki cukru w Sędziszowie, tudzież na opał do miast Krakowa i Wiednia.

Jak małą jest roczna produkcya węgla w Galicyi w porównaniu do produkcji węgla w Czechach, Ślązku lub na Morawach, o tem przekona poniższe zestawienie :

Galicya produkuje . .	6·3	milionów	q	węgla
Czechy produkują . .	37·8	"	"	"
Śląsk produkuje . .	36·9	"	"	"
Morawy produkują . .	11·7	"	"	"

4. Węgiel brunatny.

Oprócz czarnych węgla kamiennych posiada Galicya także pokłady młodszych węgla, zwanych powszechnie węglami brunatnymi, jakkolwiek barwa brunatna dla pewnych tylko odmian tychże węgla jest cechującą. Pokłady te rozdzielić można według ich geograficznego występowania na dwie główne grupy: karpackie i podolskie różniące się między sobą tak cechami petrograficznymi, jak i sposobem występowania. Do pierwszej grupy, znanej zarówno z brzegu karpackiego, jak i ze środka Karpat, zaliczyć trzeba pokłady węglowe w Podgrodziu, Niskowej i Dąbrowej koło Czehowa, nadto pokłady w Myszynie, pośła St. Szczepanowskiego, w Kowalówce pod Nowym Sączem, w Grudnie dolnej koło Dembicy, i Stopczatowie koło Kołomyi, oraz w Nowosieli i Dżurynie koło Zabłotowa.

Inny zupełnie typ geologiczny stanowi druga kategoria galicyjskich węgla brunatnych, t. z. grupa podolska. Od Rawy ruskiej na zachodzie, aż do Złoczowa i Czortkowa na wschodzie i na południu rozrzucone są te pokłady na pozór bezładnie po całej wyżynie podolskiej, a przedewszystkiem na jej brzegach zachodnich i południowych. Na kredowych marglach piętra senońskiego, czyli na tak zwanej opoce spoczywają w jej załomach i zatokach w różnej wysokości hypsometrycznej pokłady węglonośne, przykryte zazwyczaj wapieniami lub piaskowcami i piaskami piętra śródziemnomorskiego, albo też ogniotrwałymi glinami z resztkami roślin. Odróżnić można jeszcze cztery grupy pomniejszych: pierwszą tworzy okolica Rawy ruskiej, Potylicza i Kamionki wołoskiej, drugą pas węglonośnych pokładów koło Polan, Mokrotyna, Skwarzawy i Glińska, oznaczany zwykle nazwą pasu węglowego okolicy Żółkwi. Kopalnie Glińska, oddalonego o 12 kilometrów od Żółkwi, datują się jeszcze z roku 1846 i węgle tamtejsze od wielu lat służyły do opalania młyna parowego Roberta Domsa, który był zarazem i właścicielem kopalni. Dziś przeszły w ręce Romana hr. Potockiego i znakomicie się rozwijają.

Najbardziej ku południowi wysuniętym punktem tego pasu węglonośnego okolic Żółkwi są Polany. — odległe o 18 kilometrów od Lwowa.

Tam, na północnym stoku wzgórza leżącego na północ od Polan, istnieją ślady dawnych rozleglejszych robót górniczych.

Trzecią grupę podolską stanowią okolice Podhorzec i Złoczowa.

Najbardziej ku północy wysuniętymi punktami tego trzeciego pasu podolskiego są Jasionów, Podhorce i Hucisko Oleskie nieco na południe oddalone.

Wreszcie czwartą grupę podolską występowania węgla brunatnego tworzy okolica Czortkowa.

Cały zasób galicyjskiego węgla brunatnego stanowią 32 miejscowości o 37 pokładach. Z pomiędzy tych miejscowości niewiele tylko zwróciło na siebie uwagę przedsiębiorców górniczych i z niewielu też węgle brunatne poddano rozbiorowi chemicznemu i ocenie technicznej.

Prudukcyja węgla brunatnego w Galicyi, przedstawia następujące zestawienia:

W roku 1871	59.776	c. m.	wartość	20.835 zł.
" 1872	123.262	"	"	37.870 "
" 1873	55.133	"	"	13.374 "
" 1874	28.248	"	"	6.593 "
" 1875	29 601	"	"	8.211 "
" 1876	24.543	"	"	7.065 "
" 1877	38.582	"	"	16.264 "
" 1878	71 610	"	"	21.263 "
" 1876	65.832	"	"	25.707 "
" 1880	85.100	"	"	27.776 "
" 1881	82.932	"	"	28.843 "
" 1882	81.362	"	"	29.461 "
" 1883	87.330	"	"	32.384 "
" 1884	86.895	"	"	33.573 "
" 1885	65.832	"	"	21.905 "
" 1886	26.979	"	"	11.693 "
" 1887	17.724	"	"	6.968 "
" 1888	26.726	"	"	9.539 "
" 1889	28.290	"	"	11.518 "
" 1890	69.505	"	"	34.416 "
W roku 1893 zaś	232.609	"	"	123.479 "

Razem było w r. 1892 przedsiębiorstw 12, zatrudniających 555 robotników. Wydobyte węgle przeważnie zużytkowują w kraju; tylko 5.000 em. wywieziono do Rumunii. Przeciętna cena 1 q wynosi 44. ct.

5. Ż e l a z o.

Rudy żelaza, jakie Galicya posiada, dzieli prof. W. Szajnocha na: brunatne, występujące w formacyi tryasowej okręgu krakowskiego, tatrzańskie, rozrzucone w kilku punktach mezozoicznego pasu wapiennego północnego stoku Tatr, ilaste (sferosyderyty karpackie), znachodzące się w bardzo wielu okolicach galicyjskiego pasu karpackiego, zarówno kredowej, jak i eoceńskiej formacyi, wreszcie darniowe, pojawiające się w licznych miejscowościach zachodniej Galicyi, podkarpacia i niżu galicyjskiego.

Pierwszą grupą, która tylko i jedynie w północnej części okręgu krakowskiego występuje w pokładach rudonośnego, triasowego dolomitu stanowią rudy brunatne, zazwyczaj dosyć sypkie, mało zbite, poprzerastane po części rudami cynkowymi lub skałą dolomityczną. Rozrzucone są one, po części bezładnie, w niewielkich tylko złożach wśród lub powyżej grubszych żył i pokładów rud cynkowych, po części jednak tworzą one także samoistne żyły.

W grupie pierwszej trzy miejscowości zajmują pierwsze miejsce, jako od wielu już lat ogniska produkcji rud krakowskich, t. j. Płoki i Czyżówka na północ względnie północny-wschód od Trzebini, oraz Czerna na północ od Krzeszowic. Kopalnie te zamknięto w r. 1878.

Drugą kategorię stanowią rudy tatrzańskie, których dobowania zaprzestano jeszcze w r. 1875.

Bez porównania ważniejszymi dla Galicyi, aniżeli tatrzańskie, były i są po części karpackie rudy żelazne, t. s. sferosyderyty, czyli rudy ilaste, znachodzące się na całej prawie przestrzeni Karpatów galicyjskich wśród piaskowców i łupków. Trzecia ta kategoria galicyjskich rud żelaznych, niezbyt bogatych wprawdzie w żelazo i występujących w niewielkiej tylko miąższości, szczególnie w pierwszej połowie bieżącego stulecia była na wielu punktach przedmiotem kwitnącego górnictwa, póki drzewa opałowego z trudno dostępnych karpackich lasów nie było można inaczej zużytkować, jak tylko w fabrykach lub hutach, na miejscu będących. Z chwilą, kiedy wartość lasów wskutek otwarcia nowych linii kolejowych, pobudowania gościńców krajowych i dróg powiatowych, zwiększonego wywozu materiału budulcowego do

Niemiec, oraz powstania nieznanych dawniej gałęzi przemysłu drzewnego, zwiększyła się wielokrotnie, upadła też główna podstawa tego krajowego górnictwa.

Jedynie w powiatach: myślenickim, wadowickim, żywieckim i bialskim, istnieją po części dzisiaj jeszcze kopalnie rud karpaczkich i w nich ześrodkował się w ostatnich trzydziestu latach hutniczy przemysł Galicyi zachodniej, którego jedynym dzisiaj wprawdzie, lecz zawsze bardzo świetnym przedstawicielem są zakład-hutnicze arcyksięcia Albrechta w Węgierskiej Górze, na południe od Żywca.

Nie brak też w Galicyi rud darniowych w aluwialnych, najmłodszych pokładach. Na małych przestrzeniach nie brak ich tu i ówdzie w Karpatach, w okręgu krakowskim i na płaskowzgórzu Podola, głównem ich wszakże siedliskiem jest dolina Wisły między Jawiszowicami a Niepołomicami, niż między Wisłą a Sanem tudzież szeroka dolina Dniestru między Samborem a Haliczem wraz z wielu jeszcze innemi okolicami podkarpacia wschodniej Galicyi.

I tak wymienić można: w powiecie Bialskim: Jawiszowice, Brzeszcze; w powiecie Wadowickim: Przeciszów i Podolszcze koło Zatora, Zator, Głębowice; w powiecie Chrzanowskim: Bołęcin, Nieporaz, Rusocice, Młoszowa, Rybna. Olszyny koło Kwaczały, Męciszów, Brodła, Poręba, Źródła, Kwaczała, Przegina duchowna, Kąty, Grójec, Osiek, Przybradz, Trzebina; w powiecie Wielickim: Niepołomice, w powiecie Mieleckim Chorzeliów, Wola Chorzeliowska, w powiecie Ropczyckim: Ropczyce, w powiecie Jaworowskim: Ożomla, w powiecie Żydaczowskim: Zarogóžno, Hnizdyczów, Żydaczów, Smochów, Rogóžno, w powiecie Samborskim: Ciskowice, nadto w różnych okolicach północnej i północnowschodniej Galicyi: Nisko, Mokrzychów, Tuszów, Leżajsk, Zarzyce, Dzikowiec, Lubaczów, Radymno, Kałusz.

Prudukcyja rudy żelaznej w Galicyi od r. 1871—1892:

W roku	1871	129.847	q	wartość	46.701 zł.
"	1872	128.974	"	"	52.381 "
"	1873	106.168	"	"	45.310 "
"	1874	80.427	"	"	33.430 "
"	1875	60.702	"	"	27.699 "
"	1876	45.586	"	"	18.008 "
"	1877	43.794	"	"	17.243 "
"	1878	54.021	"	"	21.032 "
"	1879	22.838	"	"	10.267 "

W roku 1880	41.683	q	wartość	21.024 zł.
" 1881	62.646	"	"	26.346 "
" 1882	65.836	"	"	22.044 "
" 1883	96.234	"	"	35.343 "
" 1884	149.810	"	"	46.566 "
" 1885	287.177	"	"	52.706 "
" 1886	223.450	"	"	46.621 "
" 1887	138.009	"	"	62.119 "
" 1888	84.309	"	"	21.743 "
" 1889	108.640	"	"	22.075 "
" 1890	95.007	"	"	15.943 "
" 1892	79.766	"	"	19.438 "

W ogóle było w r. 1892 w ruchu tylko dwa przedsiębiorstwa, zatrudniająca 77 robotników. Przeciętna cena na miejscu wynosiła za cetnar metr. 24³/₄ct.

6. Rudy ołowiane.

Rudy ołowiane znajdują się w okręgu krakowskim, głównie w Kętach pod Chrzanowem, gdzie znajdują się bogate złoża galenów, występujących w dolnym poziomie z galmanem. Drugim punktem, w którym stwierdzono pokłady rudy ołowianej w Galicyi, jest Truskawiec koło Drohobycza. Górnictwo tamtejsze podjęto po 65-letniej przerwie na nowo w r. 1881. Wynikiem tych nowo podjętych robót około odkrycia dawniejszych szybów i chodników było odnalezienie śladu rud ołowianych w solonośnych iłach i marglach obok rudu siarczanej, ozokerytu i oleju skalnego. Podobne ślady znajdują się także w Dźwiniaczu i Staruni, (między Słotwiną a Nadworną).

Produkcya rudy ołowianej w Galicyi w latach 1871—1892:

w roku 1871	wynosiła	129	q	1.044 zł.
" 1872	"	192	"	1.557 "
" 1873	"	209	"	2.142 "
" 1874	"	337	"	2.867 "
" 1875	"	1.568	"	13.175 "
" 1876	"	6.940	"	66.956 "
" 1877	"	4.214	"	42.245 "
" 1878	"	6.331	"	34.085 "
" 1879	"	6.500	"	47.339 "
" 1880	"	6.655	"	46.231 "
" 1881	"	12.399	"	82.303 "
" 1882	"	13.819	"	92.821 "

w roku 1883	wynosiła	18.399	q	100.026	zł.
" 1884	"	18.926	"	104.244	"
" 1885	"	4.501	"	31.186	"
" 1886	"	16.901	"	81.830	"
" 1887	"	38.057	"	172.758	"
" 1888	"	4.300	"	25.084	"
" 1889	"	228	"	1.310	"
" 1890	"	2.315	"	12.722	"
" 1892	zaś	35.608	"	125.194	"

W ruchu jest obecnie tylko jedno przedsiębiorstwo w Kętach, zatrudniające 333 robotników. Cena 1 cetn. metr. na miejscu wynosi 3.81 zł.

7. Rudy cynkowe. (Galman i blenda cynkowa).

Niezmiernie ważną pod względem ekonomicznym jest dla Galicji produkcya rudy cynkowej i cynku. Okręg krakowski zawiera w pokładach tryasowej formacji najcenniejsze ze wszystkich rud krajowych, rudy cynkowe, które są przedmiotem dawnej i rozległej odbudowy górniczej; ich wartość ekonomiczna stawia Galicję na pierwszym miejscu wśród wszystkich, rudę cynkową w ogóle produkujących prowincyj Austrii. Rozróżnia się trzy rodzaje rud cynkowych, a mianowicie: blendę cynkową, galman z wyczajny czyli węglan cynku i galman krzemionkowy, który to ostatni, jako nader rzadki, ma wartość jedynie mineralogiczną i dla górnictwa jest bez znaczenia.

Blenda cynkowa znachodzi się w okręgu krakowskim w większej czasami ilości jedynie w Wodnej i w Trzebionce, na zachód od Trzebini, i niekiedy napotyka się tamże znaczniejsze nawet ilości blendy, zmieszanej z rudą żelaza. Ruda cynkowa czyli galman wypełnia najczęściej w kształcie mniej lub więcej nieprawidłowych gniazd i soczewek zagłębienia w spodnim wapieniu muszlowym lub przerasta szczeliny i próżnie tegoż wapienia i tego rodzaju pokłady rudy uważać można za złoża pierwotne.

Obecnie produkcya rudy cynkowej i wytapianie cynku kruszcowego, oraz wyrób bieli cynkowej, stanowią w okręgu krakowskim bardzo ważną gałąź krajowego przemysłu, przedstawiając wartość pieniężną przeszło miliona złr., z czego przypadało w r. 1890 na rudę cynkową 123.674, na cynk wytopiony 545.287, na biel cynkową wreszcie 499.376 zł. Jakoż gdy w r. 1871 dobywano rudy ledwie 68.769 c. m. (89.020 zł. wart.), w r. 1890

produkcya doszła do 174.274 c. m. Odpowiednio do tego wzrosła produkcya cynku z 9.183 c. m. i 179.047 zł. wartości (1871) do 21.734 c. m. i 545.287 zł. wart. (1890).

Produkcya cynku w Galicyi 1871—1890 :

W roku	1871	9.183	q	wartość	179.047	zł.
"	1872	10.210	"	"	198.976	"
"	1873	13.186	"	"	311.227	"
"	1874	16.398	"	"	333.959	"
"	1875	15.886	"	"	333.735	"
"	1876	16.150	"	"	399.604	"
"	1877	18.138	"	"	351.174	"
"	1878	17.356	"	"	281.194	"
"	1879	18.506	"	"	289.129	"
"	1880	19.101	"	"	328.709	"
"	1881	17.719	"	"	263.982	"
"	1882	16.227	"	"	301.517	"
"	1883	18.327	"	"	256.154	"
"	1884	21.363	"	"	299.376	"
"	1885	15.033	"	"	239.014	"
"	1886	14.511	"	"	229.629	"
"	1887	14.401	"	"	257.041	"
"	1888	14.448	"	"	300.088	"
"	1889	18.814	"	"	412.958	"
"	1890	21.734	"	"	545.287	"

Cynk galicyjski jest materiałem wywozowym w ścisłym znaczeniu tego słowa. Dostaje się przeważnie przez Wiedeń do zachodnich przemysłowych prowincyj Austrii, a mała tylko część pochodzi za granicę.

Produkcya bieli cynkowej w Niedzielisku, w latach 1871—1892 :

W roku	1874	z	12.276	q	293.728	zł.
"	1875	"	12.509	"	292.102	"
"	1876	"	17.031	"	510.922	"
"	1877	"	18.374	"	404.232	"
"	1878	"	19.731	"	453.831	"
"	1879	"	20.975	"	503.400	"
"	1880	"	19.997	"	459.931	"
"	1881	"	19.791	"	332.378	"
"	1882	"	20.535	"	328.560	"
"	1883	"	20.146	"	302.190	"
"	1884	"	21.700	"	390.600	"
"	1885	"	21.866	"	356.168	"

w roku 1886	z	15.470	q	232.050	zł.
" 1887	"	22.599	"	406.782	"
" 1888	"	15.667	"	274.205	"
" 1889	"	20.535	"	476.982	"
" 1890	do	21.712	"	499.376	"

Widać z tych liczb, jakie stanowisko zajmuje w Galicyi produkeya bieli cynkowej, jako przeróbka przeważnie krajowego materiału surowego, t. j. cynku i rudy cynkowej.

Uwzględniając tak produkeyę rudy z wartością pieniężną 123.674 zł. (w r. 1890), jak i produkeyę cynku z wartością 545.287 zł. (1890), jak wreszcie i fabrykacyę bieli z wartością 499.376 zł. (1890), otrzymujemy jako ogólną wartość pieniężną całego galicyjskiego górnictwa i hutnictwa cynkowego kwotę 1,168.337 zł., którą w porównaniu do innej gałęzi krajowego przemysłu górniczego i hutniczego nazwać należy bardzo poważną.

8. S i a r k a.

Produkeya siarki w Galicyi należy już dzisiaj do historii. W r. 1884 po raz ostatni wyprodukowała rządowa huta w Swozowicach 899 q siarki i od tego czasu ta jedyna w Galicyi, od wielu wieków czynna kopalnia rudy siarczanej już nie istnieje. Olbrzymio wzrastający dowóz siarki włoskiej z kopalń sycylijskich, pomimo kosztów przewozu sprzedawanej na targach austriackich o wiele taniej od produktu galicyjskiego, zabił tę gałąź górnictwa w Galicyi. Jakoż w r. 1884 cała produkeya siarki w Galicyi wynosiła ledwie 899 c. m. (wartości 7.372 zł.), choć przed ćwierć wiekiem (1860) sięgała 10.373 c. m. (wartości 114.507 zł.).

C). *Minerały przynależne do własności gruntowej.* (Ustawa państwowa z dnia 11. maja i 17. grudnia 1884).

9. Wosk ziemny (Ozokeryt).

Znany od początku bieżącego wieku, występuje wosk ziemny w Galicyi w 4 miejscowościach: głównie w Borysławiu i Wolance (powiat drohobycki), tudzież w Dźwiniaczu i Staruni (koło Bohorodczan).

W górnictwie wosku ziemnego zatrudnionych dziś jest 80 przedsiębiorstw o 5.000 robotnikach, które wyprodukowały w r. 1892 — 56.376 metr. centn. wartości 1.508.778 złr.

Początek górnictwa wosku ziemnego w Borysławiu sięga roku 1852. Od tego czasu wykonano na przestrzeni około 150 hektarów przeszło 13.000 szybów, z których ledwie szоста część do dzisiaj się zachowała lub jest w popędzie. Stosunki w Borysławiu, których żadną miarą nie można było ująć w pewne ściślejsze karby, uległy znacznej zmianie z chwilą wykupienia w r. 1882 mniejszych przedsiębiorstw przez galic. Bank kredytowy we Lwowie. To czego siłą zwalczyć nie zdołano, przekształcił czas, a przede wszystkim dobry przykład zarządu kopalni bankowej, który ogólnem w Borysławiu cieszy się zaufaniem. Zatrzymawszy pierwotny system odbudowy, starał się Bank kredytowy, system ten ulepszyć i uczynić możliwie bezpiecznym, a z robotników, których w spuściznie po dawnych przedsiębiorcach otrzymał, utworzyć inteligentną i moralną klasę. Bank kredytowy przyczynił się także w wysokim stopniu do uregulowania cen wosku ziemnego.

Drugim wilkim przedsiębiorcą w Borysławiu jest Towarzystwo francuskie pod firmą „Compagnie commerciale française“.

Produkeya wosku ziemnego w Borysławiu jest obecnie znacznie mniejszą jak w początkach. W roku 1873 wynosiła ona 196.000 *q* przy cenie 25 złr.; w r. 1882 blisko 100.000 *q* przy cenie 27 złr.; w r. 1892 — 56.376 *q* przy cenie 27 złr. 53 ct. za 100 klg.

Produkeya wosku ziemnego (surowego) w Galicyi w latach 1871—1892.

W roku	1873	196.537 <i>q</i>	3,509.600 zł.
„	1876	93.500 „	?
„	1877	101.500 „	?
„	1878	103.420 „	3,801.360 „
„	1879	90.666 „	2,347.740 „
„	1880	105.770 „	3,695.852 „
„	1881	105.721 „	2,711.170 „
„	1882	99.300 „	2,562.005 „
„	1883	106.299 „	3,058.778 „
„	1884	119.669 „	3,748.116 „
„	1885	130.258 „	3,872.486 „
„	1886	94.963 „	2,409.799 „
„	1887	80.470 „	1,905.096 „
„	1888	87.828 „	2,166.305 „
„	1889	75.002 „	1,796.435 „
„	1890	68.707 „	1,901.159 „
„	1891	61.586 „	1,760.891 „
„	1892	56.376 „	1,508.778 „

Surowy воск, tak borysławski, jak z okolic Bohorodeczan pochodzący, po oczyszczeniu go na miejscu zapomocą sit i przetaków, przetapia się w topiarniach i urabia w bloki handlowe wagi około 50 klg. Taki ozokeryt handlowy służy do przeróbki chemicznej na parafinę i czerzynę w kraju, albowież wywożą go zagranicę; znaczna część idzie do fabryk w Królestwie Polskiem (w Strzemierzycach „Gartenberg, Lauterbach, Goldhammer i Witmann“, w Sosnowicach „Reichera i Spółki“, które zaopatrują Rosyę w parafinę i czerzynę żółtą i białą w różnych odmianach, w воск ziemny topiony, w świece cerkiewne białe, kolorowe, phobus i maczane. Borysław wysyła nadto ozokeryt do Wiednia, Florisdorfu i Morawskiej Ostrawy, gdzie go przerabiają i wywożą do Niemiec, Węgier i Anglii. Jakoż w roku 1892 wywieziono z Galicyi: 14.500 *q* do Rosyi, 2.500 *q* do Niemiec, 600 *q* do Anglii, a 25.500 *q* do Czech, Austrii, Węgier i Morawy.

Przy produkcji wosku ziemnego w Galicyi zajętych było w r. 1892 ogółem 5.039 robotników (o 1.244 mniej niż w roku poprzednim), z tego przypada 4.655 robotników na okręg borysławski, a 384 robotników na okręg stanisławowski,

2. N a f t a.

W produkcji nafty i wosku ziemnego na obu półkulach świata, zajmują Galicya trzecie po Ameryce i Kaukazie miejsce, produkując obojga przeszło milion c. m. wartości 5 milionów zł.

Z drobnego przemysłu naftowego, którego początki sięgają roku 1846, a właściwie 1852, (w tym bowiem roku po raz pierwszy nafta, którą twórca destylacji ropy i wynalazca lampy naftowej ś. p. Ignacy Łukasiewicz uzyskał z ropy, dostarczonej z Borysławia przez Abraham Schreiner, była użyta do oświetlenia krajowego szpitala we Lwowie), rozwinął się olbrzymi przemysł, który dzisiaj nie tylko w kraju, ale i w całej Austro-węgierskiej monarchii bardzo poważnie zajmuje stanowisko.

Podczas gdy górnictwo wosku ziemnego w Borysławiu, Dźwiniaczu i Staruni dosięgało pod względem wysokości produkcji swego kulminacyjnego punktu, w r. 1884 przemysł naftowy rozbudzać się zaczął dopiero około r. 1884, w którym kanadyjskim systemem ogólnie w podziwianym krótkim czasie wywiercono w Krygu koło Gorlic obfite w ropę pokłady.

Rozgłos Krygu i wiercenia kanadyjskiego popchnął przemysł naftowy na szybsze tory. W miejsce dotychczasowego wiercenia przyjęto system kanadyjski, którym nowe kopalnie

odkrywano i rozwijano, lub stare upadające kopalnie (Bóbrka, Siary), do wysokiej produkcji przyprowadzono.

Obecnie zajmuje się poszukiwaniem za ropą i wydobywaniem tego produktu w Galicyi przeszło 300 przedsiębiorstw górniczych, które zatrudniają przeciętnie 3 000 robotników, a produkują 1,200.000 metr. cetn. ropy wartości 4,200.000 złr.

Przemysł destylarniany reprezentują w Galicyi 39 destylarni nafty, z których kilka większych rafineryi swoim urządzeniem i sposobem destylacji w niczem nie ustępują wielkim austriackim lub węgierskim fabrykom nafty. Ich produkcya roczna wynosi, nie licząc benzyny, wywożonej za granicę, olejów smarowych, gazowych, mazi i koksu, przeciętnie 416.000 metr. cent. nafty, za którą opłacają blisko 3 miliony podatku konsumcyjnego.

Na podstawie wykazów podatkowych z jednej strony, a wykazów handlowych przywozu i wywozu z drugiej strony, dadzą się zestawić następujące tabliczki produkcji nafty w Galicyi:

Produkcya ropy w Galicyi:

w roku 1888	cent. metr.	822.171
" 1889	" "	642.761
" 1890	" "	890.350
" 1891	" "	890.560
" 1892	" "	860.447
" 1893	" "	1,000.000

Dowóz sztucznej ropy rosyjskiej i ropy rumuńskiej:

w roku 1888	cent. metr.	1,074.599
" 1889	" "	1,250.089
" 1890	" "	1,131.686
" 1891	" "	1,228.479
" 1892	" "	1,358.389

Rafinerie w Galicyi.

W Galicyi było w roku 1888 rafineryi 49. W następnych latach ilość ta spadała stale i obecnie jest 39 rafineryi z produkcją 404.934 cent. metr. nafty.

W roku 1892 było w Niższej Austrii 2 rafinerie z produkcją 172.910 q nafty, w Czechach 3 rafinerie z produkcją 127.137 q, na Morawach i Śląsku 2 rafinerie z produkcją 133.961 q, na Bukowinie 1 rafineria z produkcją 3.572 q.

Ogółem w Przedlitawii było :

w roku 1888	rafineryi 58	z produkcją	644.150 q	nafty
" 1892	" 47	" "	842.514 q	"

W Węgrzech było w roku 1892 rafineryi 5 z produkcją 728.303 q nafty, w Siedmiogrodzie 5 rafineryi z produkcją 73.546 q nafty.

Razem więc było w Węgrzech 10 rafineryi z produkcją 801.849 q nafty.

Cała konsumpcya nafty wynosiła w Austro-Węgrzech :

w roku 1888	1,473.223	q
" 1889	1,528.991	"
" 1890	1,568.172	"
" 1891	1,445,429	"
" 1892	1,694.524	"

Na to dostarczono z rafineryi krajowych :

	W Austrii :	W Węgrzech :	Razem :
w roku 1888	644.150	756.257	1,400.407
" 1889	671.742	778.996	1,450.738
" 1890	725.532	767.195	1,492.727
" 1891	809.793	814.960	1,524.753
" 1892	842.514	801.849	1,644.363

Nafty importowanej

w roku 1888	było	72.816	q
" 1889	"	78.253	"
" 1890	"	75.445	"
" 1891	"	79.676	"
" 1892	"	50.161	"

Z tego okazuje się, iż przypuszczenie, jakoby nałożenie na naftę podatku w kwocie 6 złr. 50 ct. od 100 kg niekorzystnie wpłynąć musiało na konsumpcję tego dziś niezbędnego artykułu najszerszych warstw społeczeństwa ludzkiego nie ziściło się. Ani podatek spożywczy, ani konkurencya coraz bardziej ulepszonych oświetleń elektrycznych i gazowych nie zdołały powstrzymać zwiększającego się z każdym rokiem zapotrzebowania nafty jako artykułu świetlnego. Z jednej strony postęp oświaty, z drugiej zaś zbytek i przyzwyczajenie się do coraz silniejszego światła, wreszcie i kolosalny postęp w wyrobach lamp, dających wprawdzie przepiękne światło ale spalających też o wiele większe ilości nafty, niepomrotnie przyczyniły się do wzrostu konsumpcyi nafty.

Potrzeba światła wywołuje popyt na naftę, który zwiększa się w Austro-Węgrzech co roku o 42.047 *q* i wynosi 3% w stosunku do liczby ludności monarchii. Na jedną głowę przypadało w r. 1884 3.355 *kg*, w r. 1890 3.665 *kg*, a w r. 1892 3.670 *kg* nafty.

Równocześnie obniża się ilość z zagranicy importowanej nafty. Kiedy bowiem w r. 1882 wynosiła ilość nafty importowanej 1,065.004 *q*, następnie rok w rok ustępowała ona co raz bardziej zwiększającej się produkcji krajowych destylarni nafty, tak, że w r. 1892 ilość nafty importowanej z zagranicy wynosiła zaledwie dwudziestą część importu z roku 1882, t. j. 50.161 *q*.

Ustawiczne obniżanie się cen nafty musiało wpływać niekorzystnie na ceny ropy galicyjskiej, za którą w r. 1886 n. p. loco kopalnia w zachodniej Galicyi płacono po 4 złr. 50 ct, zaś w r. 1891/2 2 złr. 90 ct. do 2 złr. 85 ct. A i ta cena była taką wyjątkowo. ze względu na produkta uboczne zawarte w ropie, jak benzyna, olej gazowy, olej solarowy i oleje smarowe. Gdyby bowiem wartość ropy galicyjskiej przyszło było mierzyć ilością zawartego w niej standardu, lub gdyby wartość ubocznych produktów była mniejszą, lub wreszcie gdyby wskutek większej produkcji sprzedaż ropy stała się trudną, natenczas wartość spadłaby była do ceny 2 złr. 50 ct. i niżej loco stacya kolejowa.

W skutek tego wszystkie rafinerie galicyjskie za radą kraj. Towarzystwa naftowego przystąpiły w roku ubiegłym do związku austr.-węg. rafinerij (kartelu).

Skutki przystąpienia do tego związku austr.-węgier rafinerij nafty, odczuwają nietylko rafinerie nafty w Galicyi, ale i producenci surowca galicyjskiego, za który dzisiaj w zachodniej Galicyi żądają 4 złr. za 100 *kg* loco stacya kolejowa.

Z przedstawienia powyższego z dotychczasowej przeszłości przemysłu naftowego w Galicyi, dają się wysnuć następujące wnioski i wskazania:

1) W dziesięciu latach od r. 1882 pod wpływem polityki fiskalnej, rozrósł się olbrzymio przemysł destylarniany austriacki, tak że z jednej strony przywóz obcej nafty destylowanej zmniejszył się z 1,065,004 na 50.000 *q*, podczas gdy ilość surowca przedestylowanego w destylarniach austro-węgierskich wzmogła się z 540.000 na 1,644.000 *q*.

2) Rozwój destylarni austro-węgierskich odbył się przeważnie pod wpływem przywozu sztucznego surowca czyli falsyfikatu

kaukaskiego (mieszaniny 90 procent nafty destylowanej i 10% smoły potrzebnej do zabarwienia dostatecznego, ażeby komora austriacka przyjęła falsyfikat za autentyczny surowiec).

3) Pomimo tej nielojalnej konkurencji przemysł galicyjski przetrwał próbę ogniową i stale się rozwija. Produkcya surowca wzmożła się z 300.000 *q* w r. 1883, na milion *q* w roku 1893, a ponieważ z przyczyn zrozumiałych rzeczywista produkcya zawsze jest trochę większą, aniżeli się da stwierdzić na podstawie wykazów podatkowych i kolejowych, można śmiało przyjąć, że obecna produkcya przenosi 1,200.000 cetn. metr. rocznie.

4) Konsumcya nafty w Austrii stale się zwiększa, bo z 1,141.000 cetn. w r. 1882 podniosła się na 1,780.000 cetn. w r. 1892, a z każdym rokiem powiększa się zarazem udział Galicyi w zaopatrywaniu monarchii, bo podczas kiedy Galicya w r. 1883 dostarczała tylko 26% całej konsumcyi, dostarcza obecnie przeszło połowę tejże.

B. Przemysł.

Podać czytelnikowi wierny obraz przemysłu w Galicyi nie jest tej pracy zadaniem. Ani prace przygotowawcze, ani stan statystyki przemysłowej na to nie pozwalają — ani siły autora temu zadaniu nie sprostają. To co uczynić można i co uczynić zamierzam, ma na celu przedstawienie dzisiejszego stanu przemysłowości w Galicyi, tak jak się on w publikacjach najnowszej statystyki oficjalnej ministerstwa handlu i centr. komisji statystycznej we Wiedniu wyraża. Pisał p. Rutowski historią przemysłu, jego upadku, potem powolnego wzrostu, historią systematycznego ucisku wszelkich usiłowań ku podniesieniu przemysłu w czasach absolutnych, — kiedy to z bezprzykładnem łogorem prześladowano wszelkie objawy życia przemysłowego w Galicyi, kiedy to Galicyą usiłowano zepchnąć do rzędu kolonii, opłacających haracz przemysłowy zachodnim krajom austriackim — słynną ową historią stempla wiedeńskiego na wytwory galicyjskie. — przedstawił „*Ekonomista Polski*“ powolny zwrot w czasach najnowszych, prace Sejmu galicyjskiego, inicjatywę wielkiej ręki marszałka Zyblikiewicza i pełne skutków zbawiennych prace krajowej komisji dla spraw przemysłowych — do tych tedy prac i do tych źródeł, ciekawego odsyłam czytelnika. Nie pora i nie miejsce po temu, by dzieje tych usiłowań tutaj powtarzać, ale pora i miejsce na ich wyniki wskazać. Niechże więc mówią cyfry.

U nas, gdzie dotąd nie było żadnej statystyki przemysłu, gdzie jeszcze nie znamy gdzie i w jakich rozmiarach w ogóle żyje przemysł, a w obiegu najfałszywsze wyobrażenia o jego istnieniu, znaczeniu, naturze, warunkach bytu i zbytu — pierwszym zadaniem musiało być poznanie w ogóle rozpowszechnienia przemysłowej pracy po kraju, siedzib przemysłu, miejscowości, liczby ludzi oddających się przemysłowi, rozmiarów i znaczenia ekonomicznego produkcji przemysłowej, słowem pierwsze zbadać nie więcej sumaryczne stosunków całego kraju.

Takiej pracy podjęło się kraj. biuro statystyczne dla przemysłu i handlu pod kierownictwem dra Tadeusza Rutowskiego i przed kilku laty przedłożyło częściowy rezultat na podstawie największej ankiety statystycznej pisemnej, jaka kiedykolwiek w kraju była podjęta.

W wydawnictwie tem opracowano dwa typy przemysłu w naszym kraju: przemysł włościański domowy w jego starożytnych formach i przemysł rękodzielniczy, czyli rzemiosła.

Bardzo szeroko atoli założone ramy tego wydawnictwa, źródłowe badanie historii każdego przemysłu z osobna, olbrzymi materiał faktycznych dat i wiadomości czerpanych z pierwszej ręki, sprawiły, że materiał ten dziś w części już przestarzały, nie został jeszcze w całości pokonany i dlatego nie możemy z tej pomnikowej pracy korzystać.

Zadaniu niniejszej pracy, bardzo skromnie zakreślonej odpowiemy, jeżeli podamy tylko sumaryczne cyfry przedsiębiorstw przemysłowych i ich urządzeń, tudzież cyfry zawodowo zatrudnionych przemysłowców i uwagę czytelnika zwrócimy na główne typy przemysłowości w Galicyi.

W obec istniejących stosunków w naszym kraju, wypada w przedstawieniu naszego przemysłu krajowego odróżnić trzy jego odrębne typy, trzy kategorie przemysłowego zajęcia.

1. Pierwszym i najszerzej dziś jeszcze w kraju istniejącym, jest starodawny przemysł domowy, przeważnie włościański, ujawniający się w pracy rąk naszych przemysłnych włościan, często zimą dokonywany w różnych okolicach kraju, głównie jako uboczne zajęcie.

Do dziś dnia jeszcze wyroby, służące do zaspokojenia codziennych potrzeb 5 milionowej ludności włościańskiej naszego kraju, przeważnie są dziełem jego rąk własnych.

W okolicach od środowisk miejskich, od dróg żelaznych odległych, cały strój włościański, całe urządzenie domu, jego wnętrze, jego gospodarskie narzędzia, przedmioty zbytku i dobytku, wszystko to w prastarym sposobie wykonała jego dłoń pracowita, przyozdobiła jego fantazyą.

Więc przedewszystkiem urosło stąd jako przemysł domowy tkactwo, z całym zasobem ornamentu haftów i namerezań włościańskich, dalej wyroby w skórze i futrach, kozuszarstwo, wyroby z drzewa, ze słomy i wikliny, prześliczne wyroby garncarskie z owymi oryginalnymi majolami a la Bachmiński, wyroby z kamienia i z metalu.

Przemysł domowy czyli włościański, osiedlony przeważnie na wsi lub w małych miasteczkach, których ludność zajmuje się uprawą roli, ma na celu głównie zaspokojenia potrzeb własnych, wyjątkowo pracuje na zamówienie najbliższych sąsiadów, wyrabia z własnych materiałów i własnymi narzędziami, wytwarza w domu, w części stanowi tylko zimowe zajęcie rolnika, a jest wyrobiony wiekową tradycją.

2. Rzemiosło czyli rękodzielnictwo, stanowi wyższy stopień przemysłu, jest wyodrębnione od przemysłu domowego, bo robi zapasy choć niechętnie i czeka na zamówienie, ma na celu zaspokojenie nie własnej potrzeby, lecz potrzeby miejscowych konsumentów, odbył jego zamknięty jest zazwyczaj miejscowem zapotrzebowaniem, posługuje się narzędziem, a w miarę postępu motorami i maszynami, osiadły jest miastach i miasteczkach. zorganizowany w cechy, przechodzi obecnie najcięższą próbę, zapasów z przemysłem fabrycznym, któremu tylko wtedy oprzeć się potrafi, jeżeli wsparty szkołami zawodowymi, potrafi odpowiedzieć indywidualnym wymaganiom konsumentów w sposób dokładniejszy, lub jeżeli oparty o naukę rysunku w pewnych gałęziach produkcji, przejdzie w przemysł artystyczny i przez przetworzenie artystyczne, przyozdobienie wytworów materialnych odpowie więcej smakowi artystycznemu, aniżeli przemysł fabryczny. Rzemiosło obejmuje cały zakres złotnictwa, bronzownictwa, wyrobów artystycznych ceramicznych, produkcją stroju ludzkiego, urządzenia mieszkań, mebli kunsztowych, tkactwa domowego, wreszcie, kończy się najwyższym posłannictwem, mianowicie wprowadzeniem idealnych pierwiastków piękna estetycznego przez wprowadzenie ornamentyki, wykonanej w rzeźbie i malarstwie.

3. Przemysł fabryczny, owa najnowsza i najpotężniejsza gałąź zcentralizowanej ludzkiej pracy, który wycisnął swe piętno na naszym stuleciu, jest wielką produkcją maszynową, przetwarzającą dla zysku płody surowe lub na pół gotowe, na wytwory materialne.

Dwie są najpokaźniejsze gałęzie przemysłu fabrycznego, przemysł tkacki, przerabiający jedwab, bawełnę, wełnę, len, konopie, jute i przemysł żelazny, wytwarzający maszyny.

U nas w obydwu tych kategoriach przemysł fabryczny dopiero zaczyna z małych początków wychodzić.

Drugą kategorią przemysłu fabrycznego jest cały dział przemysłu rolniczego, który ma na celu przetworzenie płodów rolniczych na mniejsze.

Tu należą młynarstwo, cukrownictwo, gorzelnictwo, browarnictwo. Te gałęzie przemysłu fabrycznego są w kraju naszym w znacznej części wzorowo prowadzone.

1. Przemysł domowy.

Odwołując się do pięknej pracy czcigodnego protektora naszego przemysłu domowego hr. Władysława Dzieduszyckiego, *) przedstawiającej po raz pierwszy w sposób wyczerpujący obraz naszego przemysłu domowego zestawiamy tu główne kategorie kategorie przemysłu domowego w Galicyi.

1. Tkactwo.

Tkactwo, jako przemysł domowy włościański rozsiadło się szeroko po kraju, tak szeroko, jak kraj się rozłożył od gór tatrzańskich po brzegi Dniestru i Prutu — bo wszędzie, gdzie lud nasz tylko żyje, ubiera go pracowita dłoń własna w płótna na własnych warstatach utkane — wszędzie jeszcze i strój kobiecy wymaga różnorodnej pracy ku ozdobie i przystosowaniu wedle starożytnych wzorów prababek. Pomimo to wyrobiły się pewne centra przemysłu tkackiego, około których grupuje się znaczniejsza liczba krosien.

Krosno, Korezyna, Dębowiec, Jasło, Błażowa, Jasienica, Domaradz w zachodniej, a Gliniany i Kossów we wschodniej części kraju, były takimi centrami przemysłu tkackiego.

Brodzkie Zbarazkie i Tarnopolskie wyrabiało znów barwne, niebieskie i sine dymki i zapaski, Andrychów, Gilowice, Rychwałd, Kocierz, Łakawice, swoje drelichy, cwilichy, ręknniki, obrusy, segeltuchy.

Wilamowice, Zagórnik, Czaniec Boczyny, swe kapy, swe przepyszne adamaszki, bawełniane wyroby etc.

Zbaraż, Toki, Okno, Założce, swe podziwiane o wschodniej artystycznie złożonej ornamentacyi kilimy, dywany o dziwnie pięknych, ciepłych barwach.

A cóż mówić o wyszywkach, o owych nemereżanych rękawach, o owych „Tytnikach“ i „obhortkach“, o koronkach czeskich i gipiurowych, które w zachodnich górach stanowią znów osobną dla siebie gałąź przemysłu domowego.

*) Die Hausindustrie Oesterreichs Ein Commentar zur Hausindustriellen Ausstellung auf der Allg. Land- und Fortwirtschaftlichen Ausstellung Wien 1870. Redigirt von Wilhelm Exner. — Str. 106—107.

Tam gdzie warunki gospodarcze sprzyjają hodowli owiec, wyrobił się samoistny przemysł domowy sukienniczy.

Trzy główne są centra tego przemysłu domowego w Galicyi, Łańcut, Kossów i Zbaraż.

Miejscowość Rakszawa, Leżajsk i Łańcut słynęły od dawna, bo już od połowy wieku XVIII., z wyrobu wybornego sukna, zwanego „bernardyńskim“. Do dziś dnia utrzymuje się ten przemysł dość silnie w Rakszawie i Leżajsku. Produkują tam znaczną ilość grubego sukna, t. z. „sieraczyny“, cenionej głównie jako materyał na burki. Oprócz tego gatunku sukna, wyrabiają tamtejsi sukiennicy znakomite koce, derki na konie i t. p., na które nigdy popytu nie brakuje. Dotąd zresztą zwycięsko się opiera sukiennictwo tamtejsze wciskaniu się obcego wyrobu fabrycznego w konsumpcję mas ludowych.

2. *Wyroby szewskie, kuśnierskie i ze szczeci.*

Kożuszarstwo słynie w Witkowie, Tyśmienicy i Kossowie na zachodzie, Pruchniku i Nowym i Starym Sączu na zachodzie.

W Kętach słynne robią pasy krakowskie nabijane, w Żywcu i Kałuszu kwitnie przemysł szczotkarski jako domowy.

W Galicyi cały przemysł szewski jest dotąd drobnem rzemiosłem samoistnem lub też przeważnie przemysłem domowym.

Szewstwo jako przemysł domowy jest ubocznem zajęciem 15.000 ludzi w połączeniu z rolnictwem, a przynajmniej z własnością domu, kawałka roli lub ogrodu, małą hodowlą bydła, sprzedażą produktów tego gospodarstwa. Często łączy się w rodzinie z innemi drobnemi przemysłami, szyciem białem, krawiectwem, wyjątkowo ze sklepikarstwem. Często też szewstwo jest tylko zatrudnieniem zimowem, przez ciepłe zaś miesiące szewcy jest murarzem, cieślą, stawarzem, studniarzem i t. p.

Najważniejsze siedziby przemysłu szewskiego, przeważnie złączonego ubocznie z małym gospodarstwem rolniczem, siedziby tradycyjne szewstwa, zaopatrującego w mniejszym lub większym promieniu okolice, często na kilkanaście mil, są następujące: Oświęcim, Kęty, Chrzanów, Liszki, Dobczyce, Nowy i Stary Sącz, Ciężkowice, Tuchów, Kołaczyce, Krosno, Rymanów, Rybotyccze, Bukowsko, Brzozów, Dynów, Rzochów, Rozwadów, Ropczyce, Wielopole, Frysztak, Głogów, Strzyżów, Czudec, Sokółów, Majdan, Kolbuszowa, Łańcut, Żółynia, Jarosław, Pruchnik, Cieszanów, Uhnów, Bełż, Sokal, Krystynopol, Kulików, Żółkiew, Witków, Mościska, Krukienice, Husaków,

Bóbrka, Gródek, Komarno, Drohobycz, Staremiasto, Rozdół, Dolina, Kołomyja, Nadwórna, Kutry, Śniatyn, Załóżce Podkamień, Zbaraż, Buczacz, Podhajce, Jezierzany, Kopyczyńce.

Z tych wszystkich siedzib przemysłu domowego wyróżniają się liczbą zatrudnionych osób, żyjących z szewstwa rodzin, wielkością produkcji Kulików w pow. lwowskim i Uhnów w pow. rawskim.

Oprócz wyrobu skórzanego obóvia, należy doliczyć bardzo znaczną produkcję kerpei, krypei i chodaków, które nosi ludność gór i wielu okolic podgórze w głąb kraju sięgających, a które w wielkiej części nie tylko zawodowi szewcy, ale w wielu okolicach, miejscowościach prawie cała ludność sobie wyrabia. Dalej należy doliczyć tu i owdzie wyrabiane obuwie drewnian, derewiannyki.

W pow. turczańskim, w gm. Wysocko wyżne zatrudnia się wiele mieszkańców wyrobem derewiannyków, t. j. struganych i dłubanych pantofli.

Więcej jeszcze znane łyżaki, z kory lipowej zwłaszcza. Nie ulega jednak wątpliwości, że ustępywanie chodaków, krypei przed skórzanem obuwem jest ciągłe i bardzo szybkie: góral, bojko, hucuł rzuca krypcie i ubiera buty.

W Doliniańskim, w gm. Strutyn wyżny około 40 ludzi wyrabia chodaki z łyka, około 300 par rocznie. W Złoczowskim, w gm. Bołożynów większa część ludności wyrabia chodaki z kory lipowej i wiązu, które sprzedają okolicznym włościanom. W Żydaczowskim, w gm. Czerteż prawie każdy gospodarz wyrabia łyżaki. Tu i owdzie wyrabiają chodaki słomiane np. w gm. Wiszniów w pow. Rohatyńskim.

3. Wyroby z drzewa.

Wszystkie narzędzia domowe, całe urządzenie domu narzędzia i przybory gospodarskie na domowym warstacie wyrabia w każdej wsi jeden lub drugi co wprawniejszy gospodarz.

Zwłaszcza w okolicach w drzewo bogatych przemysł ten kwitnie: cebry i cebrzyeczki, putnie, faski, szafliczki, wanny wanianki, skopki, sagany, konewki, balie i baliжки, dzieżki, beczki i czerpaki, wrzeciona, przetaki i sita, krażki, kołowroty i motowidła, żarna, antałki, tarka, grzechotki, jaszczyki, międlice itp. wszystko to wyrabia lud domowym przemysłem.

Przemysł ten grupuje się głównie w miejscowościach pewnych, z których więcej znane są: Jaworów, Kamionka strumiłowa, Kołomyja, Kossów na wschodzie, Izdebnik, Żywiec, Jasło, Byszów, Nowy Sącz, Zakopane na zachodzie.

4. *Wyroby koszykarskie* w całym kraju a przedewszystkiem znane w Wiązownicy i Rudniku cieszą się wybornem powodzeniem.

Wyroby z całego pręcia łożynowego, a to: kosze na drzewo, na węgle, na korespondencye (kolejowe), na menażki, na bieliznę, kosze masarskie, kufry podróżne w różnych wielkościach, kołyski i wózki dziecinne, stoły na kwiaty w różnych odmianach;

Wyroby z łupanego pręcia, a mianowicie: kosze miastowe z jednym i z dwoma wieczkami roboty palmowej i lyońskie, kosze na noże i widelce, na chleb i bułki, na owoce, na ścianę do wieszania, na szczotki, na papiery, łódki na roboty kobiece;

Kosze ze szyn okrągłych i karbowanych, a to: szwajcary na kwiaty, stoły na kwiaty w różnych odmianach, klatki;

Wyroby z plecionek, a to: kufereczki różnego fasonu i torebki dla dzieci;

Wyroby z sitowia, a to: tace na owoce, bombonierki, koszyczki na roboty, podstawki, kosze na kwiaty rozmaitej formy, kosze do pakowania jaj, do noszenia drzewa, na pieniądze, na flaszki na papiery, walizki podróżne, stoły, kanapy i fotele taborety, budki nadmorskie, etażerki na kwiaty;

Meble, a mianowicie: skrzydła parawanu, kanapki, stoliki i krzeselka dziecinne, stoły, kanapy, fotele i krzeselka ogrodowe bez oparcia, z oparciem i poręczami, rozmaitego wyrobu i fasonu, taborety, łóżeczka dziecinne, szafki na książki, stoliki skrzydlate; wszystkie te wyroby przemysłu domowego stanowią dziś dzięki organizacyi handlu, bardzo poważny przedmiot zbytu za granicę.

5. *Przemysł domowy garncarski.*

Przemysł domowy garncarski kwitnie na Podolu w okolicach Załoziec, w Torskiem, w Kopyczyńcach, Bedrykowcach, w Borszczowskim t. z. siwaki, hładyszek, bańki, w Łahodowie, w brodzkiem, wyroby Bachmińskiego w Kossowskiem i Horodeńskiem, w Głińsku i Dziewięcieszyn w Żółkiewskiem we wschodniej Galicyi, a w Alwernii, Kołaczycach i Brzostku w zachodniej Galicyi.

6. *Przemysł domowy metalowy.*

Wyroby metalowe z żelaza kutego należą do przemysłu domowego, o ile w całym kraju i w każdej wsi są dokonywane przez kowala; narzędzia gospodarcze, pługi, brony, ryskale, osęki, okucia drzwi i bram są wszędzie na wsi dziełem ręki domorodnego kowala.

Centrem tego przemysłu, jako przemysłu domowego są dwie okolice w zachodniej Galicyi: Świątniki górne koło Wieliczki, Siepraw, Rzeszotary, Wrzosowice zatrudniają około 2.500 robotników w ślusarskim przemyśle; głównie wyrób zamków i kłódek. Sułkowice pod Izdebnikiem w powiecie myślenickim zatrudniają przeszło 4.000 ludzi. w przemyśle kowalskim, który przekuwa rocznie jakie 100.000 centnarów metrycznych żelaza na pługi, brony, łańcuchy obcegi, gwoździ do szyn i t. d.

Prócz tego Huculi w powiecie kossowskim uprawiają przemysł metalowy jako domowy, wyrabiając broń, okucia, krzyże. Ornamentacya tych robót bardzo delikatna, przeważnie w msiadzu.

*

Nad udoskonaleniem całego przemysłu domowego pracuje się obecnie już od lat 20 blisko przez liczne szkoły fachowe, których dziś mamy 30, z tego 10 szkół wyrobów z drzewa i łożyny, a mianowicie:

- 3 szkoły koszykarskie w Czerwonej Woli, Jasle i Dżurowie,
- 1 szkoła kołodziejska w Kamionce Strumiłowej,
- 2 warsztaty kołodziejskie w Grybowie i Grzymałowie,
- 1 szkoła państwowa dla przemysłu drzewnego w Zakopanem,
- 3 warsztaty, z tych 1 dla wyrobów drzewnych w Kołomyi i 2 warsztaty stolarskie w Żywcu i Stanisławowie.

Dla wyrobów garncarskich istnieją 4 zakłady naukowe krajowe: 1 szkoła garncarska w Kołomyi i 2 warsztaty garncarskie w Porębie i Toustem, i stacya doświadczalna ceramiczna we Lwowie.

Dla wyrobów ze skóry mamy dwa warsztaty wzorowe szewskie w Uhnowie i Witkowie.

Dla wyrobów tkackich 8 zakładów naukowych: 1 szkoła tkacka w Krośnie i 7 krajowych warsztatów tkackich w Błażowej, Glinianach, Korczyni, Kossowie, Łancucie, Rychwałdzie i Willamowicach.

3 szkoły koronkarskie w Kańczudze, Muszynie i Zakopanem.

1 szkoła sukiennicza w Rakszawie i 1 krajowy warsztat powroźniczy w Radymnie.

Dla wyrobów ślusarskich, państwowa szkoła ślusarstwa w Świątnikach.

2. Przemysł rękodzielniczy i fabryczny.

Statystyka poniższa na dwu opiera się źródłach: jednym oficjalnem, zbierajacem swe daty zapomocą Izb handlowych i przemysłowych, a wydawanem przez ministerstwo handlu i mającém pretensyę do pewnej dokładności; drugim, mniej oficjalnem, ale wiarogodniejszym, które stanowią własne zeznania każdego mieszkańca objętego spisem ogólnym ludności z r. 1890. Tam każdy wpisywał swój stan i zawód; niema powodu przypuszczać, żeby nie pisał prawdy.

Jednasta część ludności w Galicyi żyje z przemysłu, mianowicie 611.738 osób, podczas gdy w r. 1880 tylko 456.502 osób (czternasta część) zeń żyła. W tej liczbie jest samoistnych przemysłowców, licząc w to wszystkich rękodzielników, 91.508 osób, urzędników i kierowników przemysłowych 3.259, robotników przemysłowych 133.182 (w tem 31.439 kobiet), najemników 10.584, razem 238.533 osób, do której to liczby dodać należy członków rodzin i domowników 343.139, a służby 30.066, by otrzymać podaną wyżej cyfrę 611.738 osób, żyjących z przemysłu.

Rozwój przedsiębiorstw przemysłowych w okresie lat 1862—1890 uwidocznia następujące zestawienie:

	1862	1885	1890
I. przemysł kruszcowy	3.164	3.986	3.833
II. „ maszynowy	657	981	984
III. „ ceramiczny	1.036	1.225	1.116
IV. „ drzewny	2.201	2.964	2.783
V. „ skórzany	626	732	642
VI. „ tkacki	1.552	1.005	798
VII. „ odzieży i art. mody	7.779	9.002	9.862
VIII. „ papierowy	166	210	216
IX. wyrób art. spożywczych . . .	7.926	10.370	10.820
X. przemysł chemiczny	901	1.193	1.073
XI. „ budowlany	1.275	1.946	2.007
XII. poligrafia i przem. artyst. .	118	172	209
Razem przedsiębiorstw	27.399	33.786	34.343
w całej Austrii	381.358	375.100	399.037

Według świeżo ogłoszonego urzędowego wydawnictwa handlu (Nachrichten für Industrie und Handel B. LIV. I. Heft) przedstawia się przemysł w Galicyi następująco.

I. Przemysł metalowy.

Wyroby z żelaza i stali liczyły w roku 1885 przedsiębiorstw 3517, w 1890 zaś tylko 3409 wskutek zmniejszenia się najpoważniejszej pozycji „kowale“ z 2646 na 2429. Obok kowali większe cyfry znajdujemy tylko w blacharstwie (456—545) i ślusarstwie (362—367).

W dziale wyrobów z miedzi, mosiądzu i cyny w r. 1890 figuruje 111 hamerni miedzi i kotlarni (102 w r. 1885); mosiężników liczba w tym okresie spadła z 119 na 86, odlewni cyny z 12 na 3. Nadto powstało około 1890 jedno przedsiębiorstwo wyrobów ołowianych i 2 cynkowych.

Złotników było w r. 1885 217, w r. 1890 204.

Przedsiębiorstw fabrycznych w dziale przemysłu kruszcowego mieliśmy w 1885 r. 17 o sile koni 399, zatrudniających robotników 806, w 1890 r. 20 o sile koni 771 (robotników 1106), a mianowicie: 5 hut żelaza rafinowanego, wyrabiających razem 59.952 c. m. żelaza, 6 odlewni żelaza o rocznej produkcji 40.800 c. m. żelaza, 2 fabryki ślusarskie, wyrabiające rocznie 5.000 c. m., 1 fabrykę miedzianych wyrobów i 2 fabryki cynkowe, wyrabiające 25.000 c. m. blachy cynkowej.

W przemyśle metalowym pracuje i żyje z niego następująca ilość osób w Galicyi:

	Pracują jako samoistni:	robotnicy:	Żyje z tego osób:
1. przy obróbeniu metali szlachetnych	277	274	1.484
2. jako kowale miedzi	248	397	1.879
3. przy wyrobach z ołowiu i cyny	2	71	230
4. przy wyrobach z mosiądzu	146	183	915
5. przy wyrobach z brązu	12	78	137
6. przy innych wyrobach z metalów nieszlachetnych	28	71	337
7. przy laniu żelaza i wyrobie blachy	37	281	844
8. jako kowale	4.459	5.798	26.892
9. „ ślusarze	1.050	3.179	9.294
10. „ blacharze i lampiarze	794	1.212	5.131
11. „ szlufierze	47	48	242
12. „ pilnikarze	10	23	94

II. Wyrób maszyn, narzędzi, aparatów, instrumentów i środków przewozowych.

W roku 1862 mieliśmy w tym zawodzie 657 przedsiębiorstw, a w r. 1885 wzmożła się ta cyfra do 981 przedsiębiorstw, w r. 1890 do 981.

Najliczniej przedstawia się wyrób powozów, kołodziejstwo i stelmastwo.

Potem zaraz co do liczby idzie zegarmistrzostwo.

Ogółem przedstawia się statystyka tego działu przemysłu, jak następuje:

a) Wyrób maszyn i narzędzi:

	1885:	1890:
wyrób maszyn i części maszyn	19	13
wyrób maszyn i narzędzi rolniczych	4	11
wyrób urządzeń młynarskich	—	1

b) Budowa wozów i tratw:

wyrób powozów, kołodziejstwo i stelmachstwo . .	560	553
budowa tratw	12	2

c) Wyrób narzędzi naukowych i aparatów:

mechanicy	14	39
optycy	8	11
wyrób narzędzi precyzyjnych	5	10
wyrób wag i ciężarków	—	1
zegarmistrze	283	284
dentyści	11	24

d) Wyrób instrumentów muzycznych:

wyrób instrumentów rzniętych i dętych	22	5
organomistrzów	—	2
wyrób fortepianów	2	10
rusznikarze	23	19

W tym dziale przemysłu mieliśmy przedsiębiorstw fabrycznych w 1885 r. 12, o sile koni 123, zatrudniających robotników 677. W 1890 r. cyfry te wynosiły: przedsiębiorstw fabrycznych 23, o sile koni 294, zatrudniających robotników 1.069. Na tę liczbę składa się: 20 fabryk maszyn, wyrabiających rocznie 14 maszyn parowych, 10 młynarskich, 15 gorzelnianych i browarniczych, 500 tkackich, 932 rolniczych, 19 kotłów, 25 maszyn do narzędzi, 160 ręcznych narzędzi, 2.000 innych narzędzi i 874 c. m. innych przedmiotów, oraz 3 fabryki narzędzi

muzycznych, zatrudniające 53 robotników. W przemyśle maszynowym pracuje według ostatniego spisu ludności ogółem 2.386 osób, z rodzinami zaś, służbą i t. p. żyje zeń 14.687.

Z tego zajętych było :

	Osób samoistnie to wykonywujących :	Robotników :	Razem żyjących z tego :
przy fabrykacyi maszyn	113	307	1.563
przy budowie wagonów, wozów jako kołodzieje	1.724	1.990	10.052
rusznikarze	16	65	163
zegarmistrzów	401	415	2.204
innych	132	—	705

III. Przemysł keramiczny (wyroby z kamienia, ziemi, gliny i szkła).

Przedsiębiorstw ten dział liczył w 1885 r. 1.225, a tylko 1.116 w 5 lat później — głównie skutkiem tego, że pierwsze miejsce między nimi zajmujące drobne garncarstwo i kaflarstwo z 632 spadło na 496, a wapniarstwo z 163 na 90 — jedynie cegielnictwo, trzecie w szeregu, wzrosło z 389 na 487.

W szczególności podzielić się daje ta kategoria przemysłu na następujące zawody przemysłowe.

Było przedsiębiorstw w roku	1885 :	1890 :
1. wyroby z marmuru	1	1
2. wapniarstwo	163	90
3. wyrób cementu	3	4
4. wyrób gipsu	15	12
5. garncarstwo i kaflarstwo	632	496
6. cegielnictwo	389	487
7. wyroby kamionkowe	4	14
8. hutę szkła	18	12

Podobnież liczba przedsiębiorstw fabrycznych obniżyła się równocześnie z liczbą zajętych w nich robotników (1885 roku 3.713, 1890 roku 2.036); godne jednak uwagi, że siła koni niemal się podwoiła (482:917). Fabryki te rozpadają się na następujące kategorie: 6 fabryk wypalania wapna, 2 fabryki cementu i wapna hydraulicznego, produkujące rocznie 177.400 q cementu, 2 fabryki wyrobów cementowych, 3 wypalania gipsu, 22 fabryczne cegielnie, produkujące rocznie 29,785.000 sztuk cegły maszynowej i 1,039.000 sztuk drenów (oprócz tego było w okręgu lwowskiej Izby handlowej 240 zwy-

kłych cegielni, produkujących 53,000.000 cegieł i pół miliona drenów), 10 fabryk sztajngutu, 3 ziemi palonej (terrakoty) i syderolitu, 7 wreszcie fabryk szkła o rocznej produkcji 9.000 c. m. szkła, czyli 36.900 kóp szkła dętego i 28.500 kóp szyb.

W dziale przemysłu ceramicznego pracowało w r. 1890 samoistnie 1896 osób, żyło zaś zeń 15.392.

Z tego zajętych było :

	Osób samoistnie pracujących :	Żyje zaś z tego osób :
jako dobywający kamień	56	723
„ obrabiający kamień	268	2.321
„ dobywający gips i cement	89	725
„ „ glinę	13	81
„ cegielnicy	382	4.471
„ garncarze	991	5.853
„ wyrob. gipsu	9	101
„ „ szkła	68	1.117

IV. Przemysł drzewny.

Na cyfrę ogólną przedsiębiorstw tego działu 2783 (w r. 1885—2964) składają się w pierwszym rzędzie: stolarstwo i wyrób mebli (1494—1587), tartaki (644—497), bednarstwo (566—473) i tokarstwo (149—121).

W szczególności rozpada się dział przemysłu drzewnego na następujące kategorie:

Było przedsiębiorstw	w roku 1885	1890 :
a) Wyroby pospolite z drzewa :		
tartaki	644	497
kopyciarze	1	1
wyrób drutów do stor, zapalek i kołków do butów	2	3
wyrób gontów	27	9
wyrób rozmaitych, pospolitych towarów drewnianych	6	—
wyrób fornirów	—	1
wyrób korków	2	3

b) Bednarstwo :

Bednarze	566	473
--------------------	-----	-----

c) Stolarstwo i przemysł pokrewny :

stolarze, wyrób mebli	1.494	1.586
wyrób parkietów	5	30

	w roku 1885:	1890:
pozłotnicy	27	23
tokarze	149	121
wyrób towarów galanteryjnych z drzewa	—	1
wyplatarze koszyków i krzeseł	30	31
grzebieniarze	20	2
wyroby z kauczuku	1	2
Razem	2.964	2.783

W tem było przedsiębiorstw fabrycznych w r. 1885 — 34, w r. 1890 — zaś 113 o sile koni 5.817, względnie 3.631; zajętych w nich robotników było w r. 1885 — 4.704, w r. 1890 3.967. Do fabryk tych należały: 107 tartaków, 4 fabryki parokietów i 2 fabryki mebli.

Pracuje w tym dziale ludzi 19.772, wraz z rodzinami zaś i służbą żyje zeń 48.826.

Oczywiście prym w tym dziale trzymają stolarze, których jest 3.887 samoistnych, 10.073 wraz z robotnikami stolarskimi, potem idą zajęci przy tartakach, bednarstwie, tokarstwie i t. p.

Było tedy w szczególności zajętych:

przy tartakach 146 osób jako samoistni, 223 jako urzędnicy, 1.849 jako zawodowi robotnicy, 708 jako wyrobniicy dzienni, razem 2 926 osób, wraz z rodzinami zaś 7.762 osób;

jako stolarze samoistni 3.857 osób, jako urzędnicy 18 osób, jako robotnicy zawodowi 6.099 osób, jako wyrobniicy dzienni 69 osób, razem 10.073 osób, wraz z rodzinami 25.491 osób;

jako bednarze samoistni 1.306 osób, jako robotnicy 1.162 osób, wyrobniicy 37 osób, razem 2.505 osób, z rodzinami 6.571 osób;

przy koszykarstwie 414 samoistnych osób, 658 robotników, 13 wyrobników, razem 1.097 osób, z rodzinami 2.240 osób;

przy tokarstwie samoistnych tokarzy 373, robotników zawodowych 437, wyrobników dziennych 8, razem 820 osób, z rodzinami 2.091 osób;

jako pozłotnicy i przy wyrobie ram samoistnie zatrudnionych 76 osób, robotników 102, wyrobników 2, razem 181 osób, z rodziną 433 osób;

przy innych wyrobach z drzewa i wyprawie grubego drzewa zajętych samoistnie 294 osób, robotników 695, wyrobników 837, razem 2.170 osób, z rodziną 4.058 osób.

V. Przemysł skórzany (wyroby futrzane i z sierci),

Białoskórnictwo, czerwonoskórnictwo, fabryki skór, liczyły w r. 1885 przedsiębiorstw 435, w r. 1890 — 295; rymarstwo, siodlarstwo i wyrób przyborów podróżnych 241—276, szczotkarstwo 52—70, włosieniarstwo 3, wyrób piernatów i poduszek 1; razem 732 w r. 1885, 642 w r. 1890. Między niemi było: 8 garbarni fabrycznych, wyprawiających 62.900 sztuk skór.

W dziale przemysłu skórnego pracuje w garbarstwie osób samoistnie zarobkujących 502, ogółem żyje z garbarstwa 5.365 osób, rymarzy, siodlarzy samoist. zarobkuj. 816 ogółem żyje z rym. 3.832
 szczotkarze „ „ 198 „ „ z tego 1.313
 włosien. wyplat. z włos. „ 45 „ „ „ 504

(Szewcy w liczbie 14.718 samoistnie pracujących, umieszczeni są w rubryce wyrób odzieży).

VI. Tkactwo.

Według dat z r. 1890, w liczbie ogólnej przedsiębiorstw w tym dziale mamy do zaznaczenia ubytek w porównaniu z cyfrą przedsiębiorstw w r. 1885.

Było przedsiębiorstw	w roku 1885:	1890:
tkalnie jedwabiu	1	—
przędzalnie wełny	1	8
tkalnie wełny	84	45
wyrób koców i dywanów	—	7
wyrób waty	59	35
wyrób knotów	2	—
wyrób nici lnianych	—	1
tkactwo wyrobów lnianych	414	289
wyrób powrozów i szpagatu	159	173
wyrób sit i siatek	19	18
hafciarstwo	25	25
szmuklerstwo	45	29
blichy	8	5
farbierstwo	75	64
drukarnie tkanin	28	26
folusze	11	11
apretura	9	5
kołodrzarze	11	7
tapicerzy	51	47
Ogółem	1.005	798

Przedsiębiorstw fabrycznych było w r. 1885 — 40, w r. 1890 34, o sile koni 1171 wzgl. 1042, zatrudniających robotników 3.646 wzgl. 2.750, a mianowicie: 2 przędzalnie wełny równej (*Streichgarn*) z produkcją roczną 4.303 motków, 2 fabryki sztucznej wełny (*Kunstwolle*), 17 fabryk wyrobów kamgarowych o 62 ręcznych i 648 mechanicznych warstatach, o 13.540 krosnach, 7 fabryk koców i dywanów o 11 warstatach, 2 parowe farbiarnie, 6 fabryk apretury.

Według statystyki zawodowej w r. 1890 było zajętych w tej gałęzi przemysłu:

przy przędzalni jedwabiu wyrobu Chappa 66 osób, przy tkaniu jedwabiu 73 osób, przy przędzeniu wełny 57 osób, przy tkaniu wełny 152 jako samoistni, 31 jako urzędnicy, 2.039 jako zawodowi robotnicy, 209 jako wyrobnicy, razem 2.431 osób, z rodziną zaś i ze służbą razem żyło z tkactwa wełnianego 5.663 osób;

przy przędzeniu bawełny i wyrobie waty było 223 osób zajętych, przy tkactwie bawełnianym i wyrobie knotów 271 osób, przy przędzalni lnu, konopi i juty 345 osób;

przy tkactwie płótna lnianego samoistnie zajętych było 2.976 osób, 7 dozorców i 2.519 zawodowych robotników tkackich (w tem 1.490 mężczyzn i 1.029 kobiet), jako wyrobnicy 70 osób, razem 5.578 osób, z rodziną zaś ogółem żyło z tkactwa lnianego 13.442 osób;

przy wyrobach powroźniczych i siatek zajętych było 446 osób samoistni, 361 jako robotnicy zawodowi, żyło z tego razem z rodzinami 1.985 osób;

w szmuklerstwie zajętych było 78 osób samoistni i 140 robotników zawodowych, w blichu i apreturze 204 osób samoistnie zajętych i 198 robotników zawodowych, 38 wyrobników, żyło z tego z rodzinami 1.335 osób;

w pończoszkarstwie 124 osób samoistnie, 12 nadzorców i 173 robotników, razem 309 osób;

w tapicerstwie i wyrobie kołder i materaców było zajętych osób samoistnie 164, w nadzorze 8, robotników 223, wyrobników 3, razem 398 osób, żyło zaś z tego 1.057 osób.

Ogółem w tym dziale stosunkowo najmniej u nas w Galicyi rozwiniętym, było zajętych 4.310 osób samoistnych, 6.384 robotników fachowych, razem 10.694 osób zawodowo zajętych; żyło zaś z przemysłu tkackiego z rodzinami 23.971 osób.

VII. Wyrób odzieży i artykułów mody.

Statystyka przedsiębiorstw w tym dziale przedstawia się według oficjalnych dat jak następuje:

Było przedsiębiorstw	w roku 1885:	1890:
wyrób bielizny	32	83
towarów pończoszkowych	11	12
krawcy damscy i męscy	2.425	2.675
kuśnierze	824	850
rękawicznicy	41	41
szewcy	4.575	5.183
parasolnicy	62	54
perukarze i fryzjerzy	557	576
kapelusznicy	319	254
czapnicy	7	5
modystki	106	96
praczki	19	28
wyrób gorsetów	—	3
wyrób krawatów, kołnierzyków i manszet .	—	2
razem	9.002	9.862

Według statystyki zawodowej było w r. 1890 zajętych

	jako samoistnie pracujących:	jako robotnicy zawodowi:	ogółem z rodzinami żyło zaś z tego:
1) przy wyrobie bielizny	2.912	2.899	8.466
2) krawcy męscy i damscy	8.557	12.585	49.223
3) modystki	183	178	647
4) kuśnierze, kapelusznicy	3.162	2.724	17.454
5) szewcy	14.718	15.421	76.668
6) rękawicznicy	146	172	726
7) praczki	164	1.157	4.760
8) fryzjerzy i perukarze	647	717	3.698
	31.971	35.873	161.65

Przy wyrobie bielizny zajęte były przeważnie kobiety na 2.912 samoistnie pracujących, przypada 175 na mężczyzn, a 2.737 na kobiety, na 2.899 robotników zawodowych 212 mężczyzn, a 2.899 kobiet, ogółem na 6.055 zatrudnionych, 5.649 kobiet i 406 mężczyzn.

W krawiectwie na 21.121 zajętych osób, przypada 15.121 na mężczyzn, a 6.139 na kobiety.

Na 30.298 szewców i pomocników szewskich, przypada 241 kobiet wykonywujących rzemiosło szewskie samoistnie, a 1.124 jako robotnice.

VIII. Przemysł papierowy.

Papierni było w r. 1885 — 13, introligatorów 189, przedsiębiorstw wyrobu innych towarów papierowych (futurałów, torb, cygarnie) 8. W roku 1890 liczono papierni 16, introligatorów 177 tylko, innych 15; nadto przybyła 1 fabryka masy papierowej, 2 wyrobu kartonów i 5, przerabiających kartony.

Przedsiębiorstw fabrycznych w tym dziale było w r. 1885 13, o sile 814 koni, zatrudniających robotników 618; w r. 1890 było już fabryk 18 (siła koni 2.589, robotników 1.272), a mianowicie: 4 fabryki masy papierowej, produkujące 13.000 *q* tej masy, 11 fabryk papieru, których produkcya obejmuje rocznie 59.506 *q*.

W r. 1890 było zajętych przy papierniach samoistnie zarobkujących 38, robotników 263, najemników 87, razem żyło z tego osób 1.034. W introligatorstwie samoistnie zarobkujących było 360; żyło z tego ogółem 2.035 osób.

IX. Wyrób artykułów spożywczych.

Liczba tu należących przedsiębiorstw w 5 latach (1885-90) wzrosła o 450, bo z 10.375 do 10.825, głównie dzięki rozwojowi młynarstwa (1885—2.746, 1890—3206); ubytki jakie wykazują nieliczne przedsiębiorstwa, jak masarstwo wyrób czekolady (17—7), słodu (7—2), musztardy (5—2), rozolisów i likierów (56—30), miodosytnie (58—57), wyrównane zostały przez przybytek wyrobie sera (6—4), piwowarstwie 4 (172—176), gorzelnictwie 43 (561—604), fabryk musujących napojów 78 (110—188). Nowe nabytki stanowią nadto 1 fabryka wyrobów z ciasta, 5 przedsiębiorstw wyrobu surogatów kawy, 3 piernikarnie, 8 flaczarni, tyleż fabryk konserwów mięsnych i 6 sztucznych lodowni.

Przegląd całej gałęzi wyrobu artykułów spożywczych w r. 1890 w porównaniu z wynikiem roku 1885 podaje następujące zestawienie:

Było przedsiębiorstw	w roku 1885:	1890:
młyny	2.746	3.206
piekarnie	1.800	1.720
wyroby z ciasta	—	1
fabryki słodu	7	2
drożdży prasowych	1	1
cukrownie	1	2
wyrobu czekolady	17	7
„ surogatów kawy	—	5
cukiernicy	130	126
piekarze mandolletów	1	—
piernikarze	—	3
wyrób musztardy	5	2
rzeźnicy bydła	4 612	4.611
flaczarze	—	8
wyrób konserwów mięsnych	—	8
masarze i kielbaśnicy	19	11
wyrób sztucznego masła i smalcu	—	14
wyrób sera	6	—

Wyrób napojów i octu:

piwowarzy	172	176
gorzelnie i rafinerie spirytusu	561	604
wyrób likierów i rozolisów	56	30
miodosytnicy	43	27
wyrób wody sodowej i musujących napojów	110	188
wyrób octu	58	57
wyrób sztucznego lodu	—	6
fabryki tytoniu	5	5

Ogółem przedsiębiorstw . . . 10.375 10.825

Fabryk było w roku 1890—724 o sile koni 8.798, zajętych w nich robotników 13.888. Składały się na nie: 128 wielkich młynów, z ogólną produkcją 1.932.965 *q* wartości około 7 milionów mil. zł., 4 piekarni fabryczne, 1 fabryka cukru, produkująca cukru surowego 17.390 *q* i melassy 9.918 *q* 1 fabryka czekolady, 3 fabryki surogatów kawy, produkujące 3.620 *q*, 117 browarów z produkcją roczną 764.131 hkl. piwa, 430 gorzelń, wyrabiających rocznie 2,313.046 hkl. wódki, 14 rafinerij spirytusu, przeczyszczających 44.870 hl. rocznie, 2 fabryki słodzonych napojów spirytusowych, 13 fabryk napojów

musujących, 5 fabryk tytoniu o produkeyi rocznej 34.863 *q* cygar i tytoniu.

3.658 *q* tabaki
 22.524 „ tytoniu do palenia
 3.611 „ cygar
 1.811 „ papierosów.

Zarobkujących w tym dziale przemysłu lub z niego żyjących było w roku 1890:

	samoistnych :	robotników :	ogółem zajętych :	ogółem żyło z tego osób :
młynarzy	2.336	3.990	6.739	19.853
piekarzy	2.181	3.658	5.905	15.436
cukierników	190	454	733	1.560
rzeźników	5.387	4.936	10.434	33.364
masarzy	278	329	676	1.679
ser i mleko wyrabiających	615	424	1.059	3.130
browarników	253	808	1.240	3.255
gorzelników	565	2.826	4.064	9.649
restauratorów	2.752	4.110	6.975	17.247
kawiarzy	192	353	512	1.150
propinatorów (wódki)	10.879	10.475	21.671	62.174
przy fabryce tytoniu	—	1.336	1.666	1.773

X. Przemysł chemiczny.

Przedsiębiorstwa tej gałęzi przemysłu 1885—1890 spadły z 1.193 na 1.073, głównie wskutek zmniejszenia liczby przedsiębiorstw wyrobu mydła z 226 na 180 i olejarni z 163 na 141.

Stan przedsiębiorstw w przemyśle chemicznym w r. 1890 w porównaniu z rokiem 1885 był następujący :

Było przedsiębiorstw	w roku 1885:	1890 :
wyrób artykułów chemicznych w ogólności	3	5
„ krochmalu	19	17
„ smoły i żywicznych artykułów	37	33
„ albumium	8	8
„ kleju	4	5
apteki	231	231
wyrób farb	3	5
„ laków	1	1
„ atramentu	2	2
„ czernidła	32	40

	w roku 1885:	1890:
wyrób prochu strzelniczego	1	1
„ zapalek	14	12
„ świec woskowych i t. p.	4	4
„ oleju	163	141
„ świec i mydła	226	180
rafinerye nafty i wyrób parafiny	415	370
zakłady gazowe	4	5
wyrób smar do wozów i do skóry	2	1
„ eterycznych olejków i essencji	4	3
„ spodium	12	8
„ sztucznych nawozów	5	1
ogółem . . .	1.193	1.073

Przedsiębiorstw fabrycznych w dziale przemysłu chemicznego było w r. 1890: 66 o sile koni 1.567, zatrudniających 2.603 robotników. Fabryki te są następujące: 5 fabryk produktów chemicznych o 36 maszynach parowych i 5 innych motorach, razem o sile 648 koni, zatrudniających 659 robotników, rocznie wytwarzających 177.690 *q* produktów chemicznych, a mianowicie:

64.475 <i>q</i> kwasu siarkowego
956 „ kwasu saletrowego
75.174 „ sody calc.
16.201 „ sody krystalicznej
20.894 „ natrium.

6 fabryk zapalek, 40 rafineryj nafty i parafiny, produkujących 493.892 *q* rafinowanej nafty, 11.371 *q* parafiny, 18.105 *q* benzyny i 69.643 *q* olejów ciężkich do smarowania, 4 fabryki gazu z produkcją 3.133.425 mtr. gazu świetlnego, 61.930 *q* koksu, 5.784 *q* smoły i 13.950 *q* amoniakowej wody, 7 fabryk spodium.

W przemyśle chemicznym było zawodowo zajętych osób według spisu z r. 1890 przy produkcji artykułów

		żyło z tego
chemicznych	39 samoistnych,	373 osób
przy aptekach	335 „	2.300 „
„ produkcji farb	123 „	828 „
„ fabr. zapalek	28 „	559 „
„ gazowniach	11 „	234 „
„ produkcji mydła	243 „	1.595 „

XI. Przemysł budowlany.

Statystyka wykazuje:	1885:	1890:
przedsiębiorstw budowlanych .	3	16
budowniczych i majstrów murarzy	571	715
kamieniarzy	92	99
cieśli	323	293
studniarzy	26	14
brukarzy . . .	12	29
pokrywaczów dachów	9	6
szklarzy	310	283
lakierników . .	107	79
malarzy pokojowych	246	246
kominiarzy	210	198
innych	37	21
razem	1.946	2.007

W tej liczbie były w 1890 r. 2 przedsiębiorstwa fabryczne o sile 32 koni i 77 robotników, mianowicie 2 fabryki parowe stolarskich robót dla budowy.

Osób w przemyśle budowniczym zajętych było w r. 1890:

	samoistn.	z robotnikami	żyło z tego osób:
murarzy . . .	2.481	9.568	25.637
cieśli	2.137	5.271	15.266
kominiarzy	256	761	1.726
szklarzy . . .	649	1.185	4.002
malarzy pokojowych	621	1.578	3.936

	samoistn.	z robotnikami	żyło z tego osób:
studniarzy, asfaltarzy . . .	72	210	600
przy budowie dróg i budowli wodnych . . .	197	1.277	4.218
architektów, geometrów, bu- downiczych . . .	477	745	2.711

XII. Poligrafia i przemysł artystyczny.

	W r. 1885:	1890:
odlewaczy czcionek . . .	2	5
drukarzy . . .	58	66
litografów . . .	17	14

	W r. 1885:	1890:
drzewo- i miedziorytników	1	—
rzeźbiarzy figur gipsowych	25	27
rytowników	30	20
fotografów	36	60
innych	3	17
	<hr/> 94	<hr/> 209

Z tego było w r. 1890 przedsiębiorstw fabrycznych 47 o sile koni 440, zatrudniających robotników 810. Według spisu ludności z r. 1890 liczymy w kraju fotografów, grawerów rytowników samoistnych 140, żyjących z tego przemysłu 844, drukarzy 113, a wraz z rodziną i służbą 2112.

C. Rolnictwo.

Największym warstatem wytwórczym w naszym kraju jest ziemia pod uprawą rolną, najsilniejszą podstawą pracy społecznej rolnictwo. Jak był za czasów dawnej Polski, tak pozostał i dziś kraj nasz na całym obszarze ziem Rzeczypospolitej krajem rolniczym pomimo, że stosunkowo znaczna gęstość zaludnienia, pod groźbą coraz większego wzrostu wychodźstwa, każe szukać dla nadmiaru ludności zatrudnienia w przemyśle, i pomimo, że rozwój zajęć przemysłowych jest niezbędnym warunkiem zużytkowania na korzyść naszą przyrodzonych bogactw kraju, a w szczególności także warunkiem pomyślnego i trwałego rozwoju produkcji rolniczej.

Statystyka rolnicza w Galicyi bardzo wiele pozostawia do życzenia.

Od szeregu lat zbierają wprawdzie Towarzystwa gospodarcze daty o produkcji rolniczej dla c. k. Ministerstwa rolnictwa, które je wydaje w zestawieniu dla całego państwa. Daty te jednak o naszym kraju przedostają się do nas dopiero via Wiedeń, przy czem zwykle, obciążone już bardzo w centralnej publikacji, zanim dostaną się do wiadomości kraju, redukują się do zapisku sumarycznego w szpaltach kroniki gospodarczej dzienników.

Z tych materyałów zbieranych przez komitet c. k. Towarzystwa gospodarczego pod redakcją p. Dra J. Ekielskiego, zestawia krajowe biuro statystyczne od czasu do czasu obszerniejsze prace.

1. Rozmiary głównych rodzajów uprawy.

W pierwszym rzędzie wypada porównać rozmiary obecne głównych rodzajów uprawy, jak je wykazuje reambulacja katastralna, przeprowadzona w roku 1882 z rozmiarami, jakie wykazał pierwotny pomiar katastralny a mianowicie z datami z lat 1847—1852. Porównanie tych dat, między którymi leży 30-letni

okres czasu, następujący stan rzeczy wykazuje według prac statystycznych prof. Pilata (prw. „Wiadomości statystyczne t. IX. zesz. 2. str. 123—153).

Ról wykazuje pierwotny pomiar katastralny 6,233.095 morgów, obecna reambulacya 6,609.356 morgów, zatem obecnie więcej o 370.261 morgów, czyli o 5·93%.

W roku 1892 w Galicyi rolę było 3,803.543 hektarów, czyli 48½% przestrzeni całego kraju, wyższy procent wykazują tylko Morawy 54%, Czechy 50%, Śląsk 49%; wszystkie inne kraje koronne mają znacznie niższy procent roli,

Łąk i ogrodów, które w zestawieniach sumarycznych pierwotnego pomiaru razem są połączone, wykazuje pierwotny pomiar katastralny 1,603.580 morgów, reambulacya zaś 1,713.883 morgów, zatem obecnie jest łąk i ogrodów więcej o 110.303 morgów, czyli o 6·88%.

W roku 1892 było w Galicyi:

łąk	876.458 ha	czyli 11·16%	powierzchni
ogrodów	109.259 „	1·39%	„
razem	985.717 ha	12·55%	powierzchni

całej przestrzeni. *)

Wyższy procent łąk i ogrodów wykazuje w Austrii jedynie Gorycyja, Kraina, Wybrzeże i Wyższa Austria. Wszystkie inne kraje koronne mają znacznie mniejszy procent łąk i ogrodów i tak: Czechy 11·40%, Morawy 8·2%, Śląsk 6·1%.

Pastwisk i hal (połonin) wykazuje pomiar katastralny, 1,336.213 morgów, reambulacya 1,310.677 morgów, zatem mniej o 25.518 morgów, czyli o 1·81%.

W roku 1892 było w Galicyi:

pastwisk	721.087 ha	czyli 9·19%	całej przestrzeni
hal (połonin)	33.287 „	0·43%	„
razem	754.374 ha	9·62%	całej przestrzeni.

Wyższy procent pastwisk wykazują w Austrii tylko Dalmacya 46·2%, Pobrzeże 28·1%, Kraina 15·7%, Bukowina 10·0%. Najwyższy procent wykazują kraje alpejskie.

*) Za podstawę przymiany morgów na hektary służy stosunek podany w ustawie z 23. lipca 1871, według którego 1 morg austr. = 0·5754642 hektara.

Lasów wykazuje pomiar katastr. 3,673.150 morgów, reambulacya 3,512.391 morgów, zatem mniej o 160.759 morgów, czyli o 4.38%.

W roku 1892 było w Galicyi lasów 2,021.828 hektarów, czyli 25.76% całej przestrzeni kraju; w tym względzie Galicya posiada wprawdzie więcej lasu niż którykolwiek z innych krajów koronnych, lecz stosunkowo procent lasu do innych kultur w Galicyi jest najniższy.

Jezior, stawów, moczarów i innych gruntów wykazuje pomiar katastralny 788.516 morgów, reambulacya obecna 494.318 morgów, zatem obecnie mniej o 294.318 morgów, czyli o 37.31%.

Okazuje się tedy przybytek obszaru, zajętego pod role, łąki i ogrody, w cyfrze ogólnej 480.564 morgów, która czyni blisko 3.5% całej powierzchni kraju. Przybytek ten obszaru kultur wyższych jest w każdym razie korzyścią dla rolnictwa krajowego, jest niezaprzeczonym dowodem postępów jego w ciągu wspomnianego okresu lat trzydziestu (1852—1882). Temu przybytkowi odpowiada ubytek nieużytków, moczarów i wód, lasów i pastwisk w tej samej niemal ogólnej cyfrze.

Stosunek ról do ogólnego obszaru przedstawia szeroką skalę od 89.43 proc. w powiecie sądowym kozowskim aż do 0.9 proc. w powiecie sądowym Żabie. Wielkie różnice pod względem tego stosunku, łatwe do zrozumienia wobec odmiennych warunków położenia i gleby, przedstawiają się w szczegółach w następujący sposób. Wyżej 80 pre. ról ma 5 pow. sądowych: Kozowa, Nowosioło, Gwoździec, Skalał, Husiatyn. Od 70—80 pre. roli ma 21 powiatów sądowych, a to z wyjątkiem pow. sąd. Rzeszowa, Przeworska, Krakowa, Zatora i Żabna, same powiaty Podola i Pokucia.

Według powiatów sądowych, stosunek ról do całego obszaru w procentach wyrażony, jest następujący:

Na role przypada 70—80% obszaru w powiatach sądowych:

Mikulińce 79, Wiśniowczyk 79, Horodenka 78, Tarnopol 78, Zbaraż 78, Obertyn 77, Śniatyn 76, Trembowla 76, Tłuste 75, Zborów 74, Budzanów 74, Buczac 74, Czortków 74, Kopeczyńce 71. Rzeszów 71, Kraków 71, Grzymałów 71, Mielnica 70, Zator 70, Żabno 70 i Przeworsk 70.

Od 60—70% roli wykazuje 31 powiatów sądowych, a mianowicie:

Borszczów 69, Zaleszczyki 69, Oświęcim 67, Wieliczka 66, Biecz 66, Podgórze 66, Dąbrowa 66, Jarosław 65, Tarnów 64,

Tłumacz 64, Wadowice 64, Radomyśl 64, Podhajce 63, Krosno 63, Brzesko 63, Zabłotów 62, Jasło 62, Ropczyce 62, Niżankowice 62, Kalwarya 62, Strzyżów 62, Tyczyn 62, Brzostek 62, Radymno 62, Sądowa Wisznia 62, Tuchów 61, Dębica 61, Pilzno 61, Skawina 61, Łańcut 60 i Mościska 60.

Od 50—60% roli posiada 44 powiatów sądowych, a mianowicie:

Ciężkowice 59, Frysztak 59, Radłów 59, Sambor 58, Bełz 58, Brzozów 58, Liszki 58, Jordanów 58, Andrychów 58, Starasól 58, Rudki 57, Chodorów 57, Kęty 57, Dubiecko 57, Szczerzec 56, Wojnicz 56, Przemyśl 55, Gliniany 55, Ustrzyki dolne 54, Zażółce 54, Bursztyn 54, Niemirów 54, Sokołów 54, Wiśnicz 54, Halicz 54, Gródek 54, Winniki 53, Rohatyn 53, Kulików 53, Sanok 53, Nowy Sącz 53, Krakowiec 53, Leżajsk 53, Czarny Dunajec 52, Dobczyce 52, Lisko 52, Grybów 52, Rymanów 52, Potok złoty 51, Monasterzyska 51, Krzeszowice 51, Złoczów 50, Białe 50 i Bircza 50.

39 powiatów sądowych posiada roli od 40—50%. Są to powiaty, w których przeważają lasy, a mianowicie:

Brody 49, Mielec 49, Brzeżany 49, Przemyślany 50, Myślenice 48, Sokal 49, Niepołomice 49, Bochnia 49, Radzichów 49, Rawa 48, Głogów 48, Tyśmienica 48, Kolbuszowa 46, Lubaczów 46, Lwów 46, Kołomyja 46, Żółkiew 46, Stanisławów 45, Komarno 46, Jaworów 45, Bukowsko 45, Dukla 45, Chrzanów 44, Limanowa 44, Bóbrka 44, Sieniawa 43, Gorlice 43, Cieszanów 43, Maków 43, Żurawno 43, Krynica 43, Staremiasto 43, Mszana dolna 43, Turka 42, Kamionka 42, Nowy Targ 42, Dobromil 41, Wojniłów 41 i Borynia 40.

23 powiatów sądowych posiada roli od 30—40%, a mianowicie:

Żywiec 39, Żmigród 39, Uhnów 39, Ślemień 34, Stryj 38, Olesko 38, Bohorodeczany 37, Żydaczów 37, Łąka 37, Janów 36, Jaworzno 36, Stary Sącz 36, Drohobycz 35, Łopatyn 35, Ulanów 35, Medenice 35, Busk 35, Rozwadów 34, Nisko 33, Tarnobrzeg 33, Mikołajów 32, Baligród 31 i Krościenko 30.

5 powiatów posiada roli od 23,—28% a mianowicie:

Lutowiska 28, Mosty wielkie 26, Miłówka 25, Kałusz 26, Podbuż 23. Cztery górskie wschodnie powiaty mają od 14 do 19% roli, t. j.: Skole 19, Sołotwina 15, Peczeniżyn 15, Bolechów 14.

Nadwórna i Rożniatów po 11⁰/₀ roli.

Dolina, Delatyn, Kuty i Kossów między 6 a 8⁰/₀ roli, wreszcie powiat sądowy Żabie pod Czarnohorą nie posiada prawie zupełnie roli, wykazuje bowiem zaledwo 0·9⁰/₀ roli.

Stosunek łąk przedstawia mniejszą już różnicę. Najwięcej łąk ma powiat sądowy Łąka (38·83⁰/₀) i powiat sądowy Penczeniżyn 35·3⁰/₀.

Dalszych 15 powiatów sądowych, a mianowicie: Medenice, Mosty wielkie, Sołotwina, Stanisławów, Tyśmienica, Stryj, Busk, Uhnów, Kossów, Kamionka, Kałusz, Komarno, Bohorodeczany, Olesko i Żydaczow posiadają od 20—27⁰/₀ łąk.

Od 19—20⁰/₀ łąk posiadają powiaty sądowe: Radziechów, Kulików, Rudki, Bolechów, Łopatyn i Lwów.

Od 18—19⁰/₀ łąk posiadają powiaty sądowe: Kołomyja, Żółkiew, Żurawno, Rożniatów, Mikołajów i Drohobycz.

15—17·9⁰/₀ łąk posiadają powiaty sądowe: Wojniłów, Skole, Tarnobrzeg, Delatyn, Nadwórna, Bełz, Kuty, Sokal, Bursztyn.

Od 14—15⁰/₀ posiadają powiaty: Brody, Winniki, Podbuż, Złoczów i Rawa.

Od 10—13¹/₂⁰/₀ posiadają powiaty: Krościenko, Gliniany, Jaworów, Niepołomice, Halicz, Skawina, Lubaczów, Rohatyn, Radłów, Gródek, Krakowiec, Liszki, Przemyślany, Borynia, Dolina, Chodorów, Szezerzec, Ulanów, Dąbrowa, Gorlice, Sambor, Janów, Wieliczka, Nisko, Sieniawa, Monasterzyska, Kolbuszowa, Głogów, Baligród, Mościska, Podgórze, Turka, Lutowska i Bochnia.

Od 5—10⁰/₀ łąk posiadają: Cieszanów, Rymanów, Sądowa Wisznia, Sokołów, Bóbrka, Brzeżany, Kraków, Przeworsk, Krynica, Dobczyce, Oświęcim, Krosno, Grybów, Radomyśl, Leżajsk, Tarnów, Podhajce, Czarny Dunajec, Potok złoty, Wiśnicz, Mielec, Chrzanów, Brzesko, Radymno, Żmigród, Limanowa, Dukla, Załóżce, Łańcut, Tłumacz, Brzozów, Jarosław, Zborów, Bukowsko, Rzeszów, Ropezyce, Pilzno, Ustrzyki dolne, Zabłotów, Starasól, Niemirów, Sanok, Rozwadów, Stary Sącz, Miłówka, Nowy Targ, Przemyśl, Biała, Żywiec, Śniatyn, Staremiasto, Wojnicz, Krzeszowice, Jasło, Kalwarya, Wiśniowczyk, Niżankowice, Obehtyn i Dębica.

Od 2—5⁰/₀ łąk posiadają: Dubiecko, Lisko, Andrychów, Mszana dolna, Myślenice, Frysztak, Gwoździec, Tyczyn, Kopeczyńce, Strzyżów, Biecz, Tarnopol, Dobromil, Buczac, Nowe-

sioło, Bircza, Nowy Sącz, Tuchów, Zbaraż, Kozowa, Ślemień, Wadowice, Kęty, Jordanów, Brzostek, Horodenka, Trembowla, Cieżkowice, Skałat, Maków, Husiatyn, Mikulińce, Czortków, Budzanów.

Najmniej łąk posiadają powiaty sądowe: Grzymałów 1·97, Borszczów 1·79, Mielnica 1·68, Tłuste 1·02 i Zaleszczyki 0·53.

Ogrodów najwięcej wykazuje miasto Kraków 22·1% całego obszaru, potem idzie miasto Lwów z 16·8% całego obszaru, z powiatów zaś najwięcej powiat sądowy Mielnica 5·8%, po nim następuje dalszych 10 powiatów, które mają wyżej 3 pre. ogrodów, a są to także bez wyjątku powiaty podolskie, a mianowicie: Mielnica 5%, Potok złoty 4, Horodenka 3, Borszczów 3, Buczacz 3, Grzymałów 3, Trembowla 3, Budzanów 3, Skałat 3, Olesko 3, Zaleszczyki 3.

Następnie od 2—3% ogrodów posiadają powiaty sądowe: Tarnopol, Czortków, Zbaraż, Mikulińce, Obertyn, Nowesioło, Wojniłów, Halicz, Mikołajów, Złoczów, Chodorów, Monasterzyska, Bohorodczany, Rohatyn, Lwów, Bursztyn, Komarno, Gliniany, Zborów, Żydaczów, Jarosław, Załóżce, Rudki, Przemyślany, Bełż, Podgórze, Kraków, Winniki, Żurawno, Stryj, Kulików i Przemyśl.

Od 1—2% ogrodów posiadają powiaty sądowe, a mianowicie: Podhajce 1·98, Krosno 1·96, Starasól 1·94, Śniatyn 1·94, Bóbrka 1·92, Brzeżany 1·86, Medenice 1·82, Tyczyn 1·82, Mościska 1·80, Żółkiew 1·79, Rzeszów 1·78, Wieliczka 1·77, Wiśniowczyk 1·77, Sądowa Wisznia 1·77, Sokal 1·73, Tłuste 1·73, Husiatyn 1·70, Dubiecko 1·69, Stanisławów 1·66, Brody 1·65, Radymno 1·61, Kopeczyńce 1·59, Kałusz 1·56, Brzozów 1·55, Sanok 1·51, Łąka 1·49, Sambor 1·48, Drohobycz 1·44, Kozowa 1·43, Nowy Sącz 1·43, Łańcut 1·42. Biała 1·39, Gródek 1·36, Tyśmienica 1·35, Busk 1·34, Kamionka 1·31, Przeworsk 1·31, Zabłotów 1·30, Krakowiec 1·29, Skawina 1·29, Peczeniżyn 1·27, Strzyżów 1·26, Szezerzec 1·24, Dobromil 1·22, Łopatyn 1·21, Rawa 1·19, Jasło 1·18, Bolechów 1·14, Radziechów 1·12, Gwoździec 1·10, Tłumacz 1·09, Liszki 1·09, Limanowa 1·09, Sołotwina 1·08, Stary Sącz 1·06, Wadowice 1·05, Mosty wielkie 1·05, Uhnów 1·03.

Od $\frac{1}{2}$ —1% posiadają: Kęty 0·99, Kalwarya 0·97, Krzeszowice 0·97, Oświęcim 0·96, Wojnicz 0·95, Brzostek 0·95, Cieżkowice 0·94, Dukla 0·94, Niemirów 0·94, Jaworów 0·93, Rymanów 0·93, Tuchów 0·93, Bochnia 0·92, Brzesko 0·89, Tarnów 0·87, Biecz 0·86, Bircza 0·86, Radłów 0·85, Andrychów 0·84, Janów 0·84, Niżankowice 0·82i, Grybów 0·82, Fry-

sztak 0·80, Żmigród 0·80, Ropczyce 0·78, Wiśnicz 0·77, Dobczyce 0·74, Dąbrowa 0·72, Lubaczów 0·72, Roźniatów 0·71, Żywiec 0·71, Kossów 0·70, Niepołomice 0·69, Leżajsk 0·69, Myślenice 0·67, Nadwórna 0·63, Cieszanów 0·61, Sieniawa 0·60, Kuty 0·59, Podbuż 0·58, Ślemień 0·57, Dębica 0·55, Pilzno 0·54, Krościenko 0·53, Kolbuszowa 0·51, Lisko 0·51, Staremiasto 0·50. Gorlice 0·50.

Od $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}\%$ ogrodów posiadają powiaty sądowe: Bukowsko, Jordanów, Rozwadów, Mszana dolna, Delatyn, Mielec, Dolina, Maków, Miłowka, Chrzanów, Ulanów, Sokołów, Tarnobrzeg, Kołomyja, Ustrzyki dolne, Radomyśl, Głogów.

Najmniej ogrodów posiadają następujące powiaty sądowe: Nisko 0·23, Krynica 0·22, Skole 0·21, Baligród 0·15, Lutowiska 0·12, Turka 0·10, Nowy Targ 0·05, Czarny Dunajec 0·03, Borynia 0·03.

Pod względem pastwisk musimy przedewszystkiem wyróżnić od pastwisk zwykłych hale czyli połoniny, t. j. pastwiska alpejskie, tylko w wysokich górach istniejące. Spotykamy je tylko w dwudziestu powiatach, mianowicie; Kuty 7·57 pre. całego obszaru, Kossów 7·11, Czarny Dunajec, Roźniatów, Nowy Targ, Delatyn, Nadwórna, Sołotwina i Żywiec 2·02 — 4·36, Lutowiska, Miłowka, Kołomyja, Dolina 1·01—1·85. W powiecie sądowym kossowskim pastwiska zajmują czwartą część, bo 25·42 pre. całego obszaru, z czego 7·11 przypada na połoniny. Wyżej 20 pre. obszaru zajmują pastwiska w powiatach sądowych: Żmigród, Staremiasto, Krościenko, Kuty, Miłowka.

Od 19—14% pastwisk i hal razem wziętych mają pow. sądowe: Gorlice, Ślemień, Żydaczów, Stary Sącz, Żywiec, Dukla, Bolechów, Czarny Dunajec, Maków, Delatyn, Podbuż, Borynia, Medenice, Krynica, Turka, Bukowsko, Peczyszyn i Mikołajów.

Od 13—10% pastwisk i hal mają pow. sądowe: Tarnobrzeg, Sołotwina, Mszana dolna, Stryj, Skole, Rymanów, Nowy Targ, Ustrzyki dolne, Jordanów, Baligród, Limanowa, Żurawno, Nadwórna, Radymno, Rozwadów, Grybów, Lutowiska, Niemirów, Dobromil, Starasól, Dobczyce, Zabłotów, Łąka, Sambor, Myślenice, Ulanów, Lisko, Biała, Andrychów, Liszki, Roźniatów, Oleśko, Leżajsk, Szczercz, Monasterzyska, Sieniawa, Drohobycz, Tyśmienica, Rawa, Nowy Sącz, Lubaczów, Wojniłów, Skawina i Kęty.

Od 10—9% pastwisk i hal mają pow. sądowe: Podgórze, Gliniany, Żółkiew, Komarno, Sanok, Mielec, Głogów, Kałusz, Krakowiec, Dolina i Halicz.

Między 9 a 8⁰/₀ pastwisk i hal mają pow. sądowe: Birza, Lwów, Dąbrowa, Mościska, Chodorów, Kołomyja, Dubiecko, Biecz, Wadowice, Oświęcim, Uhnów, Kolbuszowa, Tarnów, Wieleżka, Radłów, Cieszanów, Kalwarya, Chrzanów, Przemyśl i Brzozów.

Między 8 a 7⁰/₀ pastwisk i hal mają pow. sądowe: Janów, Ropczyce, Jaworów, Sokołów, Złoczów, Wojnicz, Dembica, Sądowa Wisznia, Kraków, Bochnia, Strzyżów, Niepołomice, Radomyśl, Bursztyn, Krzeszowice, Bohorodeczany, Frysztak i Nisko.

Między 7 a 6⁰/₀ pastwisk i hal mają pow. sądowe: Stanisławów, Brzostek, Jasło, Tuchów, Wiśnicz, Bóbrka, Ciężkowice, Pilzno, Gródek, Winniki, Krosno, Tyczyn, Śniatyn, Tłumacz, Brzesko, Rzeszów i Radziechów.

Między 6 a 5⁰/₀ pastwisk i hal mają pow. sądowe: Rudki, Przemyślany, Brzeżany, Przeworsk, Kamionka, Jarosław, Mosty wielkie, Brody, Podhajce, Zaleszczyki, Niżankowice, Łopatyn, Sokal, Łańcut i Rohatyn.

Między 5 a 4⁰/₀ mają pow. sądowe: Wiśniowczyk, Borszczów, Potok złoty i Busk.

Między 4 a 3⁰/₀ mają pow. sądowe: Horodenka, Tłuste, Mikulińce, Trembowla, Założce, Obertyn, Mielnica, Tarnopol, Buczacz, Skałat, Czortków i Budzanów.

Niżej 3⁰/₀ pastwisk mają następujące pow. sądowe: Zborów, Kopeczyńce, Bełz, Kulików, Husiatyn, Grzymałów, Zbaraż, Gwoździec, Kozowa i Nowesioło.

Bardzo ważnym ze względów klimatycznych i kultury krajowej jest stosunek lasów do całej powierzchni powiatów. Stosunek lasów, według którego powiaty grupują się idzie w odwrotnym kierunku, jak ugrupowanie według rozległości ról.

Obszar leśny Galicyi stanowi $\frac{1}{5}$ lasów Austrii. Galicya produkuje rocznie 8—10 milionów metrów sześciennych drzewa, spławia je wszystkimi rzekami i wywozi wszystkimi kolejami. Pomimo jednak tak potężnego obszaru leśnego Galicya należy do krajów, względnie najmniej zalesionych w Austrii, a średnio zalesionych wogóle. Lasy bowiem w Galicyi zajmują 2,021.828 hektarów, t. j. 26.6 proc. uprawnej ziemi. Z tego obejmuje las wysokopienny 488.735 ha. drzew liściastych, a 1,096.587 ha. drzew szpilkowych.

Najwięcej lasów ma powiat sądowy doliński, który ma ich 68.29 proc. Po nim następują 4 powiaty sąd. z przeszło połową przestrzeni pod lasem: Delatyn, Nadwórna, Rożniatów

i Kuty. Wyżej 40—50 pre. ma 10 powiatów sąd., wyżej 30—40 pre. 24 powiaty sąd. Powiatów sądowych, mających nad 20—30 pre. lasów, która to kategoria obejmuje także przeciętną z całego kraju, jest 67, wyżej zaś 10—20 pre. całej powierzchni 49; w 20 wreszcie powiatach sąd. udział lasów nie dochodzi do 10 pre. całej powierzchni. Z tych ostatnich mają niżej 5 pre. lasów pow. sądowe podolskie: Wiśniowczyk, Nowesioło, Kozowa, tudzież powiat śniatyński (1.70 pre.).

Stosunek procentowy lasów w Galicyi według powiatów sądowych ugrupowany, przedstawia się następująco:

Dolina 68, Delatyn 56, Nadwórna 56, Rożniatów 52, Kuty 52, Lutowska 47, Skole 46, Bolechów 45, Miłówka 45, Kossów 45, Nisko 44, Baligród 43, Podbuż 43, Sołotwina 40, Rozwadów 40, Janów 39, Dobromil 38, Kałusz 38.

Od 35.9 — 35.1%: Mosty wielkie, Chrzanów, Ślemień, Bóbrka, Ulanów, Łopatyn.

Następnie: Mszana dolna 34, Cieszanów 34, Bircza 33, Stary Sącz 33, Busk 33, Maków 33, Żywiec 33, Drohobycz 31, Krzeszowice 31 i Limanowa 31.

Po 39% lasu: Sieniawa, Kolbuszowa, Peczeniżyn, Myślenice i Nowy Targ.

Po 29% lasu: Tarnobrzeg, Brzeżany, Bukowsko. Brody, Turka, Mikołajów i Krynica.

Po 28% lasu: Borynia, Krościenko, Głogów i Jaworów.

Po 27% lasu: Biała, Przemyślany, Lisko, Bohorodczany i Bochnia.

Po 26% lasu: Nowy Sącz, Ciężkowice, Mielec, Wiśnicz, Potok złoty i Uhnów.

Po 25% lasu: Lubaczów, Załóżce, Dukla, Sanok, Olesko, Sokal, Staremiasto.

Po 24% lasu: Kamionka, Frysztak, Żmigród, Niepołomice; Przemyśl, Wojnicz, Sokołów i Tuchów.

Po 23% lasu: Dubiecko, Wojniłów, Kęty, Ustrzyki dolne, Grybów i Brzostek.

Po 22% lasu: Jordanów, Rohatyn, Dobrezyce, Łańcut, Tyczyn, Niżankowice, Andrychów, Leżajsk, Niemirów, Radziechów, Rawa i Brzozów.

Po 21% lasu: Strzyżów, Gorlice, Monasterzyska, Kołomyja, Złoczów i Pilzno.

Po 20% lasu: Dębica, Rymanów, Gródek, Krakowiec, Winniki i Lwów.

Po 19⁰/₀ lasu: Kalwarya, Żółkiew, Jasło, Kulików, Żurawno i Ropczyce.

Po 18⁰/₀ lasu: Brzesko, Stryj i Czarny Dunajec.

Po 17⁰/₀ lasu: Starasól, Podhajce, Grzymałów, Wadowice, Szczercz i Sambor.

Po 16⁰/₀ lasu: Medenice, Biecz, Bełż, Tłumacz, Gliniany, Jarosław, Radomyśl i Mościska.

Po 15⁰/₀ lasu: Krosno, Bursztyn, Borszczów, Kopeczyńce, Sądowa Wisznia i Żydaczów.

Po 14⁰/₀ lasu: Halicz, Stanisławów i Zaleszczyki.

Po 13⁰/₀ lasu: Czortków, Tłuste, Komarno, Radłów, Chodorów, Budzanów i Tyśmienica.

Po 12⁰/₀ lasu: Tarnów, Liszki i Radymno.

Po 11⁰/₀ lasu: Mielnica, Buczacz i Złoczów.

Po 10⁰/₀ lasu: Trembowla, Rzeszów, Przewosk i Zborów.

Po 9⁰/₀ lasu: Oświęcim, Zbaraż, Skawina i Rudki.

Po 8⁰/₀ lasu: Wieliczka, Mikulince, Husiatyn, Dąbrowa i Łąka.

7·66⁰/₀ przestrzeni pod lasem ma miasto Lwów.

Najmniej lasu posiadają następujące powiaty sądowe: Obe-
rtyń 6·84⁰/₀ przestrzeni pod lasem, Tarnopol 6·64, Gwoździec
6·01, Kraków 5·86, Horodenka 5·76, Skala 5·59, Podgórze
5·29, Wiśniowczyk 4·10, Nowesioło 2·89, Kozowa 2·44 i Śnia-
tyń 1·70.

Najbardziej zalesione są powiaty polityczne: doliński 69⁰/₀
i nadwórniański 46 pre., kossowski i niski od 40—50 pre., ka-
łuski, liski, żywiecki, stryjski, dobromilski, bohorodeczański, chrza-
nowski, tarnobrzecki, limanowski, drohobycki i brodzki od 30—40
pre. zalesienia całego obszaru. Prawie bezleśne są powiaty poli-
tyczne: śniatyński, horodeński, zbaraski, tarnopolski, krakowski i
dąbrowski, posiadające od 5—8 pre. zalesienia. Mało zalesionymi
są powiaty polityczne: skałacki, trembowelski, rudecki, husiatyń-
ski, wielicki, czortkowski, zaleszczycki, podhajecki, rzeszowski,
stanisławowski, samborski, tłumacki, mościski, posiadające od 11
do 15 pre. lasu.

Lasy szpilkowe panują na całym niżu i w górach, lasy li-
ściaste panują niepodzielnie na Podolu, przewagę mają na dzia-
łach wód wschodnich i Opolu, a równoważą się prawie w środ-
kowym pasie podkarpackich pagórków.

Nie mając dat ścisłych, musimy się ograniczyć do podania
dominujących rodzajów drzewa w poszczególnych strefach. Lewy

brzeg Wisły, Powiśla, dolne dorzecze Sanu, porzecze Bugu i Styru, to kraina sosny. Świerk panuje wyłącznie w Tatrach i na wyższych szczytach zachodniego Beskidu, w górach zachodnich miesza się z jodłą, przeważa zaś w Karpatach wschodnich i na całym Bieszczadzie. Jodła panuje w Karpatach na całym pasie od Śląska po Bukowinę, na Podgórzu miesza się z bukiem i grabem. Buk panuje na Opolu, na działach wód wschodnich, rozsiedla się dolinami na Podgórzu, a nawet w górach żywieckich, na Podolu miesząc się z dębem i jaworem. Dąb panuje na Podoli, sięga w dorzecze Dniestru, miesza się z bukiem na działach wód i rozgraniczu Podola i dorzecza Styru. Obok dębu cechuje Podole gromadne występowanie mieszaniny podolskiej: dębu, klonu, jesionu, lipy, czereśni, brzozy i t. p.

Najpoważniejszym właścicielem lasów jest państwo (218·983 ha.), drugim z rzędu prywatne osoby (1,610.462 ha.), dalej idą: gminy (110.698 ha.), fundacye (68.674 ha.), fideikomisy (13.011 ha.).

Jak widać z powyższego zestawienia, przypada w Galicyi na ziemię, pod pług wziętą $48\frac{1}{2}$, a pod ogrody $1\frac{1}{2}$ — ogółem pod uprawę roli połowa całego obszaru. Wyższą cyfrę wykazuje jedynie W. Księstwo Poznańskie (60), Belgia (53) i Morawa, równą. Francya (50) i Prusy (50); wszystkie inne kraje posiadają mniej ziemi, niż Galicya, pod uprawę ról i ogrodów. Ale owe 50 pre. nie w całym kraju obowiązuje. Wedle stref bowiem, na które prof. Pilat dzieli Galicyę w swej statystyce głównych rodzajów uprawy w Galicyi, przypada na: Krakowskie 53, zachodnie glinki pagórkowate 58·77, wschodnie powiaty środkowe 51·70, północno-wschodnie powiaty leśne 49·10, porzecze Sanu i Dniestru 47·53, Powiśle 46·18 pre. ról.

Schodząc jeszcze głębiej w zestawieniach tych, znajdziemy, że w rzeczywistości granica ta jest jeszcze szerszą, że różnica pod względem ilości ziemi, wziętej pod uprawę pługiem, jest jeszcze znaczniejsza. I tak, kiedy powiaty sądowe Gwoździec, Skalał, Husiatyn na Podolu, mają więcej, niż 80 pre. roli, a powiat sądowy Kozowa w Brzeżańskim liczy $80\frac{1}{2}$ pre. ról bez ogrodów, to powiaty górskie nie sięgają nawet 10 pre. ziemi pod rolę zdolnej. Mamy więc w kraju dwie ostateczności: ziemię żyzną, podolską i pokucką i ziemię ubogą, górską.

Podział stref gospodarskich Galicyi.

Wedle przyjętego przez statystykę krajową i państwową podziału, rozpada się Galicya na 22 stref rolniczych, z tych 5

stref przypada na Galicyę zachodnią z Wielkiem Krakowskiem Krakowskiem, 17 stref zaś na Galicyą wschodnią.

Strefy te są: I. Galicya zachodnia :

1) Powiśle, obejmujące powiaty polityczne: Dąbrowa, Mielec, Kolbuszowa, Tarnobrzeg i Nisko; 2) Glinki pagórkowate, obejmujące powiaty: Biała, Wadowice, Myślenice, Wieliczka, Bochnia, Brzesko, Tarnów, Pilzno, Ropczyce, Jasło, Rzeszów i Łańcut; 3) Podgórze obejmujące powiaty: Żywiec, Limanowa, Nowy Targ, Nowy Sącz, Grybów i Gorlice; 4) Chrzanowskie, obejmujące powiat chrzanowski; 4) Krakowskie, obejmujące powiat krakowski.

II. Galicya wschodnia dzieli się na 17 stref, a mianowicie :

1) Rędziny w Bełżkiem i Sokalskiem, obejmujące powiaty północno-wschodnie: Sokal, części pow. rawskiego i kamioneckiego; 2) Rumosze na granicy Wołynia, obejmujące części pow. brodzkiego i kamioneckiego; 3) Piaski nad Styrem i Bugiem, obejmujące części pow. kamioneckiego, żółkiewskiego i brodzkiego; 4) Gliny w Żółkiewskim, Lwowskiem i Złoczowskiem, obejmujące część powiatu żółkiewskiego, lwowskiego i złoczowskiego; 5) Wyżyny w północnej stronie głównego działu wód, obejmujące część pow. gródeckiego, lwowskiego, żydaczowskiego, Bóbrka, części powiatu przemysłańskiego, brzeżańskiego, złoczowskiego i brodzkiego; 6) Sapy w Cieszanowskiem i Jaworowskiem, obejmujące powiaty: Cieszanów, Jaworów, część Mościskiego, Gródeckiego i Rawskiego; 7) Żyzne ziemie w Przemyskiem, Samborskiem i Lwowskiem, obejmujące powiaty Rudki, część samborskiego, przemyskiego i gródeckiego; 8) Nadsanie, obejmujące powiat jarosławski i część przemyskiego; 9) Podgórze Sanockie i Samborskie, obejmujące część pow. brzozowskiego, sanockiego, birczańskiego, liskiego, samborskiego, drohobyckiego i stryjskiego; 10) Doły sanockie, obejmujące powiat Krosno, część powiatu brzozowskiego i sanockiego; 11) Góry Sanockie i Samborskie w części uprawne, obejmujące części pow. sanockiego, liskiego, turczańskiego i drohobyckiego; 12) Góry dzikie na południowym wschodzie, obejmujące część powiatu liskiego, turczańskiego, stryjskiego, dolińskiego, kałuskiego, bohorodeczańskiego, nadwórniańskiego, Kossów, części kołomyjskiego; 13) Pasze, mokrzadła, porzecze naddniestrzańskie, obejmujące część pow. samborskiego, żydaczowskiego, dolińskiego, stryjskiego, kałuskiego, stanisławowskiego, bohorodeczańskiego i nadwórniańskiego; 14) Opole, czyli żyzne ziemie w Brzeżańskiem i przyległych okolicach, obejmujące powiat rohatyński, część brzeżań-

skiego, stanisławowskiego, podhajeckiego i buczackiego; 15) Pokucie, obejmujące powiaty Tłumacz, Horodenka, Śniatyn i część Kołomyjskiego; 16) Podole południowe, obejmujące powiaty: Zaleszczyki, Borszczów, Husiatyn i część Buczackiego; 17) Podole północne, obejmujące powiaty: Trembowla, Skalał, Zbaraż i Tarnopol.

2. Skład społeczny własności ziemskiej.

Obszar tabularnej własności w Galicyi wynosi 5,371.270 morgów, czyli 39·31 prc. całej powierzchni kraju (13,640.646 morg.), w przeciwieństwie do W. Księstwa Poznańsk., gdzie większa własność posiada 55·81 prc. — Królestwa, gdzie ona wynosi 58·39 prc., gub. wołyńskiej (44·67), gub. podolskiej (46·04) itd. Stosunek ten prawie idzie w parze z takimi prowincjami, jak Czechy, Morawa itp.

Jeżeli porównamy odsetki większej własności i gęstości zaludnienia n. p. Galicyi z Ks. Poznańskiem, to zobaczymy, że istnieje w tych dwóch wypadkach pewien równoważnik stosunków. W Galicyi bowiem wynoszą owe odsetki 39·31 przy gęstości zaludnienia 84·18 na 1 klm. kwadr., w W. Ks. Poznańskiem zaś 55·81 przy zaludnieniu o 23·87 mniejszem.

Co do zasadniczego zatem podziału ziemi zajmuje Galicya korzystniejsze stanowisko od innych dzielnic polskich. Posiada wielki obszar u podstaw swoich, gdzie praca obywatelska ma otwarte, a wielkie pole do działania. Jeszcze się to korzystniej przedstawi, skoro weźmiemy na uwagę, że wyższe odsetki udziału większej własności, t. j. wyżej 50, ograniczają się przedewszystkiem do powiatów górskich, lesistych, o glebie gorszej, a ludności rzadszej. Natomiast 29 powiatów jest takich, gdzie własność ta nie dochodzi 30 prc. Są to powiaty przedewszystkiem na zachodzie położone, mazurskie, ciągnące się wzdłuż podnóża Karpat aż pod sam Kraków.

Własność tabularna zmniejszyła się przytem w ciągu ostatnich 25 lat o 410.764 m., czyli o 3 prc. Głównie stało się to wskutek wykupna służebności po r. 1866. W każdym razie, nie dostrzegamy tu znacniejszego włączania gruntów włościańskich w obręb większej własności, co niejednokrotnie spostrzegać się daje w W. Ks. Poznańskiem.

A teraz zobaczmy, jak się ta własność, o której obecnie mowa, ześrodkowuje w rękach poszczególnych właścicieli. Nie mo-

zemy zagłębiać się szczegółowiej w rozbiór poszczególnych działów, bo na to ramy tego artykułu nie pozwalają. W sumarycznem zestawieniu streścimy całą rzecz, wyczerpująco traktowaną w pracy prof. Pilata o własności tabularnej.

Własność publiczna i prywatna stanowi główny podział własności tabularnej; obie zaś rozpadają się na pomniejsze działy z następującymi udziałami w przestrzeni tabularnej:

A) Własność publiczna:

I. Dobra rządowe i funduszu relig. morg.	555.888	czyli	10.35%
a) Dobra rządowe	528.806	"	9.85 "
b) Dobra funduszu religijnego	26.946	"	0.50 "
c) Inna własność państwowa (forty)	136	"	—
II. Dobra tabularne duchowne	218.995	"	4.08 "
a) Biskupstwa	107.494	"	2.00 "
b) Kapituły	18.944	"	0.35 "
b) Probostwa	27.486	"	0.52 "
d) Klasztory	65.070	"	1.21 "
III. Fundacje i posiadłości kraju	81.297	"	1.51 "
IV. Gminy	30.569	"	0.57 "
<hr/>			
Ogółem własność publiczna	886.749	"	16.51 "

B) Własność prywatna:

I. Ordynacje i fideikomisy	68.466	"	1.28 "
II. Banki i spółki akcyjne	23.205	"	0.43 "
III. Reszta prywatnej własności	4,392.849	"	81.78 "
<hr/>			
Ogółem własność prywatna	4,484.520	"	83.49 "

Jak widzimy, własność publiczna zajmuje $\frac{1}{6}$ obszaru własności tabularnej, a więcej, niż $\frac{1}{15}$ z całego obszaru kraju. Jest sto zatem stosunek dość znaczny, znaczniejszy, niż w krajach korony pruskiej, gdzie wynosi przeciętnie dla całego państwa $\frac{1}{20}$. Tylko w Królestwie Polskiem i w zabranych prowincjach stosunek ten jest cokolwiek wyższy, jakkolwiek z drugiej strony w ogólnej sumie dóbr rządowych pomieszczone są i prywatne dobra rodziny cesarskiej. Tam własność publiczna wynosi 10-12% czyli $\frac{1}{10}$ część kraju.

Dla nas szczególnie ważną jest rubryka pierwsza dóbr publicznych — dobra rządowe. Stanowią one bowiem częśćkę dawnych dóbr koronnych i stołowych, które z chwilą rozbioru przeszły na własność rządową. Obszar ich dzisiejszy wynosi w Galicyi 528.806 m. czyli $\frac{1}{32}$ część kraju. Początkowo obszar ten był

daleko znaczniejszym. Według obliczeń prof. Pilata jeszcze z początku bieżącego wieku wynosił 1,269.702 morgów. Dla porównania, zestawiamy poniżej dobra koronne, a dziś rządowe, innych dzielnic polskich. Wynoszą one w morgach niż. austr.:

w W. Ks. Poznańskiem	376.458
„ Prusach Z.	504.890
„ Kr. Polskiem (wraz z famil. ces.)	1,286.652
„ gub. wołyńskiej	1,055.973
„ gub. podolskiej	289.056
„ Galicyi	528.806

Razem 4,041.835

Podział większej własności prywatnej tak się przedstawia:

		właścicieli	morgów	%	przeciętny obszar
Dział	a) nad 10.000	45	1,187.811	26.49	26.400
	b) od 1.500—10.000	608	1,954.789	43.60	3.215
I.	nad 1.500 m.	653	3,142.600	70.09	4.813
II.	od 500—1.500	1.158	1,014.682	22.61	876
III.	niżej 500	2.454	327.239	7.30	134
	f od 200—500	774	249.281	5.48	320
	l niżej 200	1.677	77.958	1.72	46

Razem własność tabularna

prywatna 4.265 4,484.520 100% 1.051

Ogólna cyfra posiadłości tabularnej w Galicyi wynosi 5,371.273 morg, nietabularnej 8,269.376 morg.

Z tego przypada:

	tabularnej		nietabularnej	
	mórg	pre.	mórg	pre.
na role	1,723.046	26.07	4,886.308	73.93
„ łąki	343.156	22.54	1,179.456	77.46
„ ogrody	27.669	14.49	163.262	85.51
„ pastwiska	213.782	16.54	1,078.183	83.46
„ lasy	2,946.423	83.79	570.259	16.21
„ stawy i moczary	50.329	91.94	4.313	8.06
„ nieużytki wolne				
od podatku	53.235	14.24	320.642	85.76

Ogólny stan obdłużenia całej własności ziemskiej wynosił z końcem r. 1890 razem 320,321.672 zł. Stan obdłużenia włas-

ności tabularnej pięcioleciami wykazuje następujące cyfry: 1870 — 124,286.961 (85·92 proc. ogólnego obdłużenia), roku 1875 — 151,549.102 (77·03), 1880 — 172,054.269 (73·61), 1885 — 188,168.459 (66·65), 1890 — 188,858.854 (58·95).

Na własność nietabularną (z wyjątkiem miejskiej i górniczej) przypadało długów: w roku 1870 — 2,466.892 (1·7 proc.), 1875 — 11,495.441 (5·84), 1880 — 16,403.509 (7·02), 1885 — 33,169.401 (11·73), 1890 — 51,531.752 (16·06).

3. Stosunek ziemi zasianej i zbiorów na małej i wielkiej własności.

Stosunek ziemi zasianej, zasadzonej i pod ugiem leżącej przedstawia nieznaczną tendencją do zmniejszania ugiu. Jednak gdy na wielkiej własności okazuje się nieznaczące, ale stałe zmniejszanie się ugiu, na małej własności ostatnie lata przedstawiają nawet powiększenie się przestrzeni spoczywającej.

Przeciętnie zaś:

Wielka własność zasiewa 81·61%, zostawia ugiem 18·39% roli uprawnej.

Mała własność zasiewa 84·04%, zostawia ugiem 15·96% roli uprawnej.

Mniejsza własność nieco więcej roli uprawia, a mniej ugiu, co by było objawem wyższego stopnia wyższego stopnia intensywności gospodarstwa; gdy jednak zobaczymy, że ona z tej większej przestrzeni wziętej pod pług daleko mniej zbiera, zostawianie większego ugiu okaże się raczej jako objaw niekorzystny, świadczący przeciwnie o niższym stopniu intensywności gospodarstw włościańskich, dowodzący o niedostateczności uprawy, nawozu, wyzyskiwania ziemi niewypoczętej i wyjałowionej.

W ogóle procent ugiu bardzo znaczny. Jeżeli porównamy kraje austriackie, wynosi ugiu:

na Morawie 11%

na Śląsku 6%

w Czechach 4·2% ziemi uprawnej.

Przy intensywniejszem gospodarstwie więc, jeszcze kilka kroć tysięcy morgów może być wziętych pod pług we wschodniej Galicji.

Stosunek zasiewów zbóż głównych okazuje znacznie większą uprawę zbóż cennych na wielkiej własności, zaś zbóż mniejwartnych na małej własności. Głównem pożywieniem włościanina

jest chleb żytni, dalej kasza i pęczak jęczmienny, a także barszcz, żur i placek owsiany. Produkuje więc głównie te zboża na własną potrzebę, tylko w małej na sprzedaż.

Dwór produkuje po nad potrzebę swoją, dworskiej konsumpcyi, więc produkuje towar ile możliwości najcenniejszy, handlowy, głównie pszenicę.

Naprzód należy skonstatować ciągły wzrost przestrzeni pod pszenicą, tak na wielkiej, jak na małej własności, dopiero od lat 4 następuje cofnięcie się; fluktuacye lat ostatnich stoją widocznie w prostym stosunku z fluktuacją cen zboża. Znaczny wzrost w środku dziesięciolecia musiała stanowczo wywołać bardzo znaczna wyżka cen pszenicy; widzimy zaś, że depresya cen w ostatnich latach, nie oddziaływała w tymże stosunku na zmniejszenie uprawy pszenicy. W Anglii, Francyi wpływ cen na rozmiary obszaru pod pszenicą jest stały i stwierdzony. Galicya jest w ogóle jeszcze w stadium powolnej zamiany upraw mniejwartych na cenniejsze i pod tym względem ma jeszcze zarówno wielką jak małą własność, a zwłaszcza to ostatnie wielkie pole przed sobą.

Jeżeli więc pszenica jest głównym produktem wielkiej własności, to żyto jest głównym płodem rolniczym małej własności.

W dziesięcioleciu ubiegłym 1880 — 1890 zasiewała żyta wielka własność 12⁰/₀ roli, mała własność 17⁰/₀, jęczmion wielka własność 9⁰/₀, mała własność 10⁰/₀, owsa wielka własność 15⁰/₀, mała własność 19⁰/₀.

Kukurudzy sadzi i sieje wielka własność 2¹/₂⁰/₀ roli, a mała własność 3¹/₂⁰/₀.

Kartofle uprawia dwór zwłaszcza we wschodniej Galicyi w wielkiej części na gorzelnię, wyrabia spirytus, oraz karmi i wypasa bydło brahą. Mała własność część nieznaczną sprzedaje, przeważnie żywi się kartoflami, a odpadki kuchni i nadpsute kartofle służą za karmę dla bydła.

Stosunek sadzenia kartofli przedstawia w przeciętnej dla całego kraju małą różnicę: 8·75⁰/₀ roli na wielkiej, 10·02⁰/₀ na małej własności. Jednak idąc strefami, okazują się bardzo znaczne różnice. W okolicach, gdzie przeważa gospodarstwo gorzelniane, tam produkuje kartofli na wielkiej własności przewyższa produkcję włościańską.

Co do uprawy paszy, stosunek się polepsza. Kiedy w r. 1879 uprawa koniczu na małej i wielkiej własności ma się jak 0·87⁰/₀ do 4·34⁰/₀, to przecięcie z lat 1880—1890 polepsza ten stosunek

w czwórnasób na małej, a prawie w dwójnasób na wielkiej własności. Mimo to jeszcze widać, że uprawa koniczyzny nie jest dostatecznie u włościanina wschodniej Galicyi zwiększoną.

Uprawa wyki na wielkiej 0·99%, na małej własności 0·69%. Uprawa mieszanek zajmuje 1·28% obszaru roli wielkiej, a tylko 0·62% roli małej własności. Nadto na małej własności stagnacya, gdy na wielkiej własności stały wzrost, ciągły i prawidłowy.

Przechodzimy do roślin handlowych.

Naprzód rzepak cały jest płodem wielkiej własności z 1·29% roli, włościanie rzepaku prawie wcale nie sieją.

Chmiel, przez długie lata wyłącznie produkt dworu, zaczyna się zaszczipać na małej własności; kilka lat dobrych znacznie rozszerzyło jego uprawę we wschodniej Galicyi; jednak handlowe znaczenie ma on jeszcze tylko we dworze. Uprawa wzrosła tu z 450 hektarów w r. 1878 na 1.299 hektarów w r. 1886, a 2.327 hektarów w r. 1892.

Len i konopie jako wymagające wielkiej liczby rąk przy uprawie, zbiorze i po zebraniu przy wyprawie, zanim surowy produkt staje się artykułem handlowym, — są przeważnie produktami małej własności, zwłaszcza odnosi się to do lnu.

Tytoń jest oczywiście płodem tylko kilku okolic: Pokucia, Podola, Brzeżańskiego i uprawianym na wielkiej i małej własności. Włościanie produkują jednak tytoniu więcej niż dwór.

Jeżeli pod względem zasiewów widzimy różnice między wielką i małą własnością raz na korzyść jednej, raz drugiej, to pod względem zbiorów widzimy stałą, prawie bez wyjątku panującą jest w całej wschodniej Galicyi wyższość gospodarstw wielkich nad małemi. Dwór więcej zbiera słomy, ziarna, to ziarno jest większej wagi. Słowem, produkcyja wielkiej własności z hektara czy z morga roli jest znacznie wyższa we dworze jak na wsi.

Znany statystyk poseł Dr. Tadeusz Rutowski w swej cennej pracy p. t. „Produkcyja rolnicza na wielkiej i małej własności“, ogłoszonej w XII. tomie rocznika Statystyki Przemysłu i Handlu w Galicyi, za którym szereg powyższych uwag podaliśmy, w następujący sposób obliczył stosunek procentowy zbioru na małej i wielkiej własności w 17 strefach rolniczych Galicyi wschodniej.

Przyjmując zbiór z hektara mniejszej własności równy = 100, wynosi zbiór z hektara na większej własności :

Pszenica zimowa, ziarno	121·91	‰
„ „ słoŃa	115·39	„
„ jara, ziarno	132·08	„
„ „ słoŃa	112·72	„
„ w ogóle, ziarno	116·07	„
„ „ słoŃa	114·01	„
Żyto zimowe, ziarno	113·77	„
„ „ słoŃa	113·42	„
„ jare, ziarno	111·05	„
„ „ słoŃa	96·11	„
„ w ogóle, ziarno	112·98	„
„ „ słoŃa	112·79	„
Jęczmień jary, ziarno	120·88	„
„ „ słoŃa	115·31	„
Owies, ziarno	125·02	„
„ słoŃa	127·84	„
Hreczka, ziarno	111·89	„
„ słoŃa	106·94	„
Proso, ziarno	107·91	„
„ słoŃa	111·14	„
Kukurudza, ziarno	104·77	„
„ słoŃa	108·22	„
Groch, ziarno	120·65	„
„ słoŃa	107·21	„
Bób, ziarno	124·82	„
„ słoŃa	129·39	„
Kartofle	127·52	„
Buraki	130·59	„
Kapusta	116·33	„
Koniczyna, pasza	127·90	„
„ nasienie, ziarno	116·58	„
„ „ słoŃa	108·50	„
Wyka nasienna, ziarno	115·04	„
„ „ słoŃa	100·29	„
„ pasza	117·68	„
Mieszanka	124·88	„
Inne pastewne	121·18	„
Chmiel	142·31	„
Len	88·70	„
Konopie	100·48	„
Tytoń	86·59	„
Siano	122·88	„

Przyczyny tego objawu, że we wschodniej Galicyi wielka własność więcej produkuje na takiej samej przestrzeni roli, niż mała własność, dopatrywać się należy w wyższości technicznej gospodarstwa wielkiego.

Dwór gospodaruje intensywniej niż włościanin, bo dwór ma większy kapitał obrotowy, lepszy płodozmian, więcej nawozu, lepsze narzędzia i lepsze nasienie.

Pomimo tego produkeya wielkiej własności w Galicyi stoi bardzo nisko, mimo przyrodzonego bogactwa w urodzajności ziemi niewytrzymuje żadnego porównania z krajami zachodnimi Austrii i Europy.

Jeszcze niżej jednak stoi gospodarstwo włościańskie.

Na podstawie danych o stanie faktycznym, Dr. Rutowski czyni obliczenia, jakby kraj wyglądał, gdyby gospodarstwo wielkiej własności spadło do poziomu dzisiejszego stanu gospodarstwa włościańskiego, i na odwrót, jakby wyglądała produkeya włościańska, gdyby tylko do poziomu dworskiej podnieść się mogła.

Wielka własność ziemska w Galicyi wschodniej zbiera płodów rolnych średnio wartości 62,528.765 zł.

Mniejsza własność ziemska w Galicyi wschodniej zbiera płodów rolnych średnio wartości 138,483.713 zł.

Otóż gdyby na wielkiej własności w Galicyi wschodniej gospodarstwo spadło do poziomu gospodarstwa włościańskiego, to wartość surowa zbiorów rolniczych wielkiej własności spadłaby z 62,528.764 zł. na 52,847.413 zł., czyli o 9,681.351 zł.

Przeciwnie, gdyby można podnieść gospodarstwo włościańskie do poziomu na jakim znajduje się gospodarstwo dworskie, to wartość targowa produkeyi surowej na małej własności wzrosłaby z 138,483.713 zł., na 165,040.211 zł., czyli o 26,556.498 zł.

Widzimy więc, że w podniesieniu gospodarstwa rolnego na małej własności jest możliwość wielkiej zmiany w stosunkach materialnych kraju, źródło najbliższe dobrobytu.

4. Wyniki zbiorów od r. 1882 do 1893.

Na podstawie publikacyj ministerstwa rolnictwa, zestawiamy tu rezultat przecięcia zasiewów i zbiorów z lat 10 ostatnich 1882—1892, następnie podajemy zbiory dwu lat ostatnich 1892 i 1893, a kto się wczyta w te nieme cyfry, zwłaszcza zbiorów

z r. 1893, ten zrozumie jaką klęską dla gospodarstwa rolnego był rok 1893.

Przebieg zasiewów i zbiorów od r. 1882 do 1892.:

	Przebieg zasiana w hektarach:	Zbiór w hektolitrach w ogóle:	z hektaru:
pszenicy	413.956	4,681.617	11.31
żyta	605.526	6,113.132	9.93
jęczmienia	360.266	4,341.251	12.05
owsa	681.985	9,722.531	14.25
roślin strączk.	132.710	1,352.898	10.19
kukurydzy	95.277	1,373.217	14.41
hreczki	101.848	831.566	8.16
rzepaku	16.944	235.572	13.90
prosa	29.791	330.454	11.09
kartofli	374.772	39,884.238	106.42
buraków cukr.	4.410	525.692	119.20
„ pastew.	27.316	4,825.280	177.63
lnu	29.399	94.602	3.22
konopi	33.661	173.782	4.87
chmielu	1.430	5.371	3.75
kapusty	35.163	3,627.847	103.17
tytoniu	1.737	24.565	14.14
mieszanki	75.660	1,669.556	22.07
koniczyny siana	200.774	5,165.310	25.70
koniczyny nasienia	30.441	48.531	1.59
słomy z łąk	704.669	15,307.814	21.70

Zasiewy i zbiory w roku 1892:

	Zasiano ha:	Zebrano w milio- nach hektolitrów:	Na 1 har przypadło:
pszenicy	437.077	5.6	12.9
żyta	618.995	6.8	11.01
jęczmienia	334.548	5.	17.87
owsa	677.313	10.8	20.57
roślin strączkowych	155.789	1.9	
kukurudzy	107.057	1.8	
hreczki	85.620	0.79	
rzepaku	12.512	0.16	
prosa	28.293	0.36	

	Zasiano ha:	Zebrano w milio- nach hektolitrów:
kartofli	395.345	35·6
buraków cukrowych	5.415	1·17
buraków pastewnych	32.155	8·2
lnu	26.640	0·13
konopi	34.021	0·2
chmielu	1·927	0·008
mieszanki	79.304	1·9
koniczyny siana	255.611	7·5
koniczyny nasienia	16·877	0·02
siana z łąki	748·010	16·8

W procentowym porównaniu do przecięcia z 10 lat poprzednich 1882—1891.

W roku 1892 wynosiła :

	Przestrzeń pod uprawę :	Wydatek żniw w r. 1893 wynosił :
przenicy	106·0	120
żyta	102·0	111
jęczmion	92·6	114
owsa	99·7	111
kukurudzy	115·5	131
roślin strączkowych	114·8	143
kartofli	101·8	89
buraków cukrowych	129·0	223
koniczyny	105·0	119

W roku 1893 zasiano pszenicą w Galicyi 429.482 ha, a więc o 7.595 ha mniej, niż w r. 1892 i zebrano z tego zboża 4,244.060 hl, a więc blisko o 1,400.000 hl mniej niż w r. 1892. przeciętnie z 1 ha zbierano po $9\frac{1}{2}$ hl, t. j. o $3\frac{1}{4}$ hl z hara mniej niż w r. 1892.

Żytem zasiano w r. 1893 w Galicyi 598.546 ha, a więc o 20.359 ha mniej niż w r. 1892 i zebrano z tego 5,828.840 hl ziarna, a więc blisko o milion hl mniej niż w r. 1893, przeciętnie z 1 ha zbierano $9\frac{1}{2}$ hl, t. j. o $1\frac{1}{2}$ hl. z hara mniej, niż w roku poprzednim.

Jęczmieniem zasiano w r. 1893 w Galicyi 341.105 ha, t. j. o 6.557 ha więcej niż w r. 1893 i zebrano z tego 4,803.180 hl,

t. j. o 197.000 hl mniej niż w r. 1892, przeciętnie z 1 ha zbierano $14\frac{1}{4}$ hl. t. j. o $3\frac{1}{8}$ hl mniej niż w r. 1892.

Owsem zasiano w r. 1893 w Galicyi 650.773 ha, czyli o 16.540 ha mniej niż w r. 1892, zebrano z tego 9,714.280 hl. ziarna, czyli blisko o milion hl ziarna mniej niż w r. 1892, przeciętnie z 1 ha zbierano w r. 1893 po 15 hl, czyli o $5\frac{1}{2}$ hl mniej niż w r. 1892.

Kukurudzy zasiano 99.270 ha, czyli o 8.100 ha mniej niż w r. 1893 i zebrano 1,033.170 hl, czyli prawie o pół miliona hl. mniej niż w r. 1892.

4. Ch ó w b y d ł a .

Do najpomysłniejszych rezultatów ostatniego spisu inwentarza żywego należą wyniki spisu bydła w Galicyi. Okazują one ogólny przyrósł inwentarza żywego mniejszy co do koni, większy znacznie co do bydła rogatego, a zarazem wskazują na przewrót w gospodarstwie, jaki się w ostatnim dziesięcioleciu odbył. Galicya co do ogólnej ilości bydła rogatego zajmuje dziś pierwsze miejsce w państwie; posiada bowiem 28·64 proc. bydła, znajdującego się w krajach przedlitawskich. Według ostatniego spisu posiadała Galicya z końcem grudnia 1890 r. ogółem 2,431.751 sztuk bydła rogatego, czyli że na przestrzeni 78.497 klm. □ wypada na 1 klm. □ blisko 31 sztuk (30·99), a przy ludności 6.607.816 (1890 r.) przypada na każdy 1000 mieszkańców 368 sztuk. Znaczna różnica co do ilości bydła rogatego dzieli Galicyę wschodnią od zachodniej, gdyż cały wschód kraju w stosunku do zachodu jest o wiele słabiej zasilony bydłem rogiem. Stosunek ten wyraża się jak 1 : 1·5.

Największa ilość bydła przypada stosunkowo na glinki pagórkowate zachodnie, bo 42 sztuk na 1 kilom. □. Jestto środkowy pas powiatów między Karpatami a Wisłą, objęty z północy i z południa dwiema równoległemi liniami kolei żelaznej, posiadający 57·80 proc. roli, a tylko 20·23 proc. lasów, a co najważniejsza 67·98 proc. własności nietabularnej. Wykazuje też ta strefa największą ilość bydła rogatego. A należy dodać, że i ludność rozsiedliła się tutaj gęściej, niż gdzieindziej, że stopień inteligencji w ludzie jest wyższy, a co za tem idzie i przedsiębiorczość i sposób jego zagospodarowania niezawodnie są lepsze. Wszystko to uzasadnia tak znaczną wysokość cyfry bydła rogatego na 1 klm. □.

We wszystkich strefach zachodzi ta zgodność w oddziaływaniu różnych warunków posiadania i uprawy, dająca się wyrazić w tej formie, im większe zaludnienie okolicy pewnej, im wię-

cej roli pod pługiem, tem więcej bydła, im mniej majątków tabularnych. a im większy obszar własności włościańskiej, tem większy procent bydła na 1 klm. □.

Przyrost bydła wewnątrz kraju był różnym. Największy wykazują glinki pagórkowate zachodnie, a zatem ta sama strefa, która zajmuje pierwsze miejsce przy gęstości bydła na 1 klm. □. Wielką różnicę napotykamy tu między powiatami zbliżonymi do środka kraju. Pierwsze wykazują znaczniejszy ubytek (Biała, Wadowice i Myślenice), drugie wielki przyrost do 11 sztuk na 1 klm. □. Widoczne tu jest nawet pewne stopniowanie w przyroście w miarę tego, jak poszczególne powiaty leżą bliżej środka kraju. Wieliczka, granicząca z Myślenicami, posiada przyrost (+ 2·32), ale jeszcze mniejszy od przeciętnej z kraju, za nią leżąca Bochnia już (+ 2·41), Brzesko (+ 7·86), Tarnów (+ 8·53), Pilzno (+ 10·21), Ropczyce (+ 11·34).

Ogółem w stosunku do 2,242.861 sztuk roku 1880, wykazuje r. 1890 sztuk 2,448.006, a więc przybytek 206.245 sztuk.

Znacznie słabszy był przyrósł koni w ostatniem dziesięcioleciu. Liczba ich bowiem z 735.262 wzrosła na 765.570, t. j. o 30.308 sztuk. Stosunek ten jest tak niekorzystny z powodu dwukrotnej klęski na paszę, która Galicyę nawiedziła i cały dochówek koni z ostatnich lat zabrała.

Na jeden klm. □ przypada koni 9·66 jako ogólna przeciętna kraju; wewnątrz kraju są jednak znaczne różnice. Wśród granic ostatecznych 19·3 i 2·00, a zatem $\pm 17·3$ znachodziły się powiaty galicyjskie, a przeciętną cyfrą tych olbrzymich różnic jest kraiowa przeciętna 9·76 na 1 kil. □.

Hodowla nierogacizny wzmogła się w ostatniem dziesięcioleciu z 674.302 sztuk na 784.480, a więc o 110.298 sztuk; przeciętnie wypadało w r. 1890 świń na kilom. kwadr. 9·99.

Owiec liczono 630.994, kóz 21.095 czyli o 7.870 sztuk więcej, niż w r. 1880.

Następujące statystyczne zestawienia uwidocznia względne ich znaczenie, o ile ono w cyfrach może znaleźć swój wyraz.

Procentowy udział Galicyi

w ludności Austrii	wynosi 27·65
w całej przestrzeni Austrii	„ 26·16
w produktywnej przestrzeni Austrii	„ 26·82
w rolniczej przestrzeni Austrii	„ 30·13

w ogólnej ilości zwierząt zredukowanych na sztuki		
wielkie*)	„	30·45
w ogólnej ilości koni	„	39·45
„ bydła rogatego	„	28·32
„ owiec	„	19·80
„ świń	„	22·10

Widzimy z tego, że udział Galicyi w ogólnej ilości koni w Austrii jest znacznie wyższy, niżby to ze stosunków jej zaludnienia lub obszaru wypadło, — że i co do ilości bydła, to z cyfrą udziału 28·32% przewyższa cyfrę udziału swego zarówny w zaludnieniu (27·65%), jak i ogólnej przestrzeni (26·16%), — że jednakowoż już świń ma stosunkowy niedostatek, a wcale nieodpowiednim jest stosunek owiec.

Na 1 km. kwadr. ogólnej przestrzeni przypada :

	w Galicyi:	w Austrii:
koni	9·75	5·16
bydła	31·19	28·81
owiec	8·04	10·62
świń	9·99	11·83

Gdy udział procentowy, jaki ma Galicya w przestrzeni rolnictwu oddanej w Austrii, jest wyższy od udziału, jaki ma w przestrzeni ogólnej, cyfry przeto gęstości inwentarza żywego, odniesione do przestrzeni tylko rolniczej, wypadną dla Galicyi mniej korzystnie od powyższych. Najwyraźniej wystąpi to przy bydle rogiem, którego gęstość obliczona na 1 km. kwadratowy przestrzeni rolniczej, będzie mniejszą od takiejże cyfry przeciętnej dla całej Austrii.

Na 1 km. kwadratowy przestrzeni rolniczej przypadnie mianowicie.

	w Galicyi:	w Austrii:
koni	13·81	8·48
bydła	44·16	46·98
owiec	11·38	17·32
świń	14·15	11·29

W każdym razie co do gęstości koni, zajmuje Galicya — pomijając jako nienadające się do porównań stosunki miasta i

*) „Sztuce wielkiej“ odpowiada 1 bydlę rogate, 1 koń, muł lub osioł, 10 owiec, 10 świń, 10 kóz. Wieku się nie uwzględnia. Idziemy tu za oficjalną statystyką (Die Ergebnisse der Viehzählung vom 1. December 1890, 2 Heft, str. XV).

okręgu Tryestu — pierwsze miejsce między krajami monarchii; co do gęstości bydła, odniesionej do ogólnej przestrzeni, zajmuje miejsce czwarte; wyprzedzają Austria wyższa, Czechy i Śląsk; co do gęstości zaś bydła odniesionej do przestrzeni rolniczej, zajmuje miejsce dopiero dziewiąte. Co do gęstości owiec, przypada Galicyi miejsce ósme, względnie dwunaste; co do gęstości świń miejsce dziewiąte, względnie jedenaste.

Na 100 mieszkańców wypada;

	w Galicyi:	w Austrii:
koni	11·59	6·49
bydła	37·05	36·17
owiec	9·55	13·34
świń	11·87	14·86

W ogólnej ilości inwentarza żywego w Galicyi udział procentowy koni 16·46, bydła 52·63, owiec 13·56, świń 16·87. Przeciętnie w całej Austrii udział procentowy koni 859, bydła 47·96, owiec 17·68, świń 19·70.

Sto czarnaście lat galicyjskiej hodowli bydła tak się w cyfrach przedstawia:

Rok:	Bydło rogate:	Konie:	Świnie:	Owce:
1776	352.270	352.270	—	—
1780	341.852	286.964	—	—
1811	787.711	231.070	—	247.056
1817	1,093.165	313.242	—	513.547
1837	1,495.516	521.387	—	1,241.667
1840	1,566.727	562.187	—	1,466.170
1843	1,649.568	591.359	—	1,564.229
1846	1,615.670	579.668	—	1,420.364
1857	2,225.650	612.222	683.567	810.832
1869	2,058.714	690.240	734.572	966.763
1880	2,242.861	735.562	674.302	609.253
1890	2,431.751	765.570	784.480	630.994

Dzień 1. stycznia 1882 r. jest dniem epokowym w historii hodowli bydła rogatego w Galicyi.

W dniu tym zamkniętą została granica dla siwego bydła stepowego z Rosyi i Rumunii.

Przez sto dziesięć lat prawie bez przerwy otwarta granica wschodnia dla bydła stepowego, obniżala ceny drogo pasionego bydła krajowego i rujnowała pracę nad podniesiem chowu bydła w kraju.

Ze stepów szły zarazy, które dziesiątkowały co parę lat, często co roku całe okolice, całe obwody i części kraju, wygubiły całe zawody krajowego bydła, nie dały się rozwinąć chodowli.

Pod hasłem: „bydło stepowe ze wszystkim co ono przynosi należy w step“, podjęto politykę prohibicyjną przeciw sprowadzi siwego bydła stepowego, a ustawa zamykająca granicę galicyjską dla bydła rosyjskiego i rumuńskiego, stworzyła podstawę dla akcji podniesienia hodowli bydła rogatego w Galicyi.

Z drugiej strony do tej akcji hodowlanej nagięła „kryzys rolnicza“ pod wpływem zamorskiej konkurencyi zboża indyjskiego i amerykańskiego.

Zewsząd wskazywano jako jedyny ratunek na zmianę i poprawę sposobu gospodarowania, w przejściu z uprawy ziarn na uprawę roślin okopowych, w wywozie nie zboża lecz mięsa, spirytusu i cukru.

Pod tymi hasłami rozpoczęła się u nas przed laty 12 t. z. „akcja hodowlana“.

Inicyatywę w tym kierunku wzięły w ręce swoje, powołane do tego z urzędu, nasze Towarzystwa gospodarskie we Lwowie i Krakowie i postanowiono w roku 1881 tworzyć obory zarodowe po kraju dla podniesienia chowu bydła.

W roku 1882 utworzono więc:

2 obory rasy krajowej nizinnej „Majdańskiej“, a to w Krzyżu u ks. Eustachego Sanguszki i w Lipniku u p. Zygmunta Łastawieckiego;

1 oborę rasy krajowej górskiej „Podzarków“ u p. Ludwika Balickiego w Wykotach;

1 oborę rasy Pincgawskiej u p. Jędrzeja Orzechowicza w Kalnikowie;

2 obory rasy Kuhland u pp. Tadeusza Langiego w Ostrowie i Eugeniusza Rozwadowskiego w Wiązowej;

2 obory rasy Bern-Simentalskiej, a to u pp.: Józefa Kellermanna w Żublinie i Seweryna br. Brunickiego w Zaleszczykach. Zarazem przyznano 238 stacyj subwencyonowanych buhajów. W r. 1882 z zakupionych w Szwajcaryi trzech obór rasy Bern-Simentalskiej, utworzono obory u pp. Justyną hr. Koziembrodzkiego w Podhajczykach, Jana Obsta w Bukowej, trzecią zaś oborę rozdzielono między pp. Grzegora Głuchowskiego w Kamiennej i Tadeusza Fedorowicza w Klebanówce.

Z zakupionego w Oldenburgu bydła, utworzono obory u pp. Ludwika Balickiego w Wykotach, Bolesława Śmiałowskiego w Stojącach i Oskara Schnella w Firlejówce.

Z zakupna zaś dokonanego przez br. Villa-Secca utworzono obory Pinegawskie u. pp. Jana Viviena w Poznańce hetmańskiej i Klemensa hr. Dzieduszyckiego w Martynowie starym.

W r. 1883 utworzono w Wykotach, gdzie miała być utworzoną obora bydła krajowego górskiego „Podzarków“, oborę zarodową „Oldenburgów“.

W r. 1883 utworzono z zakupionego bydła, obory Oldenburgów: u pp. Włodzimierza Gniewosza w Złotym Potoku i Karola hr. Lanckorońskiego w Komarnie; z krów zaś pochodzących z obory Krasieczyńskiej, oborę rasy Ayrshire u p. Adolfa Ebenhergera w Żurawicy, do którego dokupiono oryginalnego buhaja ze Szkocyi. W roku tym utworzono również:

3 obory pół krwi Bern-Simental, a to: u p. B. Augustynowicza w Kniażu, u p. Feliksa Jasińskiego w Olszaniecy i p. Konstantego br. Brunickiego w Humieńcu;

2 obory pół krwi Szwyc u pp. Władysława Tustanowskiego w Knihiniczach i Kornela Suchodolskiego w Sosnowie (krowy Mürzthalerki);

1 oborę pół krwi Oldenburskiej u p. Marc. Masłowskiego w Wapowcach.

Stacyj subwencyonowanych utworzono 245.

W r. 1884 utworzono oborę bydła kraj. górskiego t. z. „Podzarków“ w Krasieczyźnie u ks. Adama Sapięhy,

tudzież 4 obory pół krwi Oldenburskiej u p. Br. Skibniewskiego w Balicach, p. Józ. Giżowskiego w Podwysocku. p. Edm. hr. Dzieduszyckiego w Izidorówce i p. Leona Wikorskiego w Bełcu.

W r. 1886. utworzono oborę bydła kraj. nizinnego w Hadle u p. Piotra Łastawierskiego.

W r. 1887 utworzono oborę Simenthaler w Zarszynie u p. Kaźmierza Wiktora, półkrwi Oldenburską w Wysocku u hr. Stefana Zamojskiego i półkrwi Szwycką u p. Jana Brenera. w Suchej Woli.

W w r. 1889 zaś utworzono oborę pół krwi Oldenburską u p. Konstantego Pawlikowskiego w Brześcińcach.

W r. 1891 utworzono oborę pół krwi Oldenburską w Michalewicach u p. Albina Rayskiego.

W roku 1892 nastąpił ważny, w wielkim stylu pomyślany, energiczny krok polityki agraryjnej: w akcyi rozpoczętej przez kraj ku podniesieniu hodowli bydła.

Tu przedstawię tylko fakta.

Fakta zatem są te: Po pierwsze: Sejm przeznaczył na cele podniesienia hodowli bydła po 30.000 złr. rocznie przez lat dziesięć.

Dotąd subwencya płynęła tylko od Rządu i to w bardzo szczupłych rozmiarach. Obecnie Rząd widząc, że kraj na to łoży i że systematycznie podjęta akcyja nie narazi subwencji na zaprzaszczenie przez rozdrobnienie, dał ze swej strony równą krajowej subwencyją kwotę. Ta jednak kwota 60.000 złr. rocznie, a nawet choćby i wyższa, sama przez się nie gwarantowała jeszcze bynajmniej skutków, ofierze poniesionej odpowiadających. Ale oto fakt drugi: Ustawa krajowa z 20. lipca 1892, wchodzi w życie, której §. 2 stanowi: „Tylko licencyonowany buhaj może być używany do rozplodu cudzego bydła“. Ustawa ta zatem wprowadzając licencyonowanie buhajów, zapewnia ewidencję całego kierunku hodowli i wpływ na ten kierunek niedorywczy jak dotąd, ale stały i powszechny.

Sprawozdanie za rok 1892/3 galicyjskiego Towarzystwa gospodarczego, działającego we wschodniej części kraju, podnosi co następuje:

Na pierwszym miejscu w programie jest umieszczone zakładanie obór zarodowych pełnej i pół krwi.

W obec wielkiego zapotrzebowania buhajów poprawnych dla gmin, jakie pociągnie za sobą wprowadzenie w życie ustawy o licencyonowaniu, Komitet postanowił w pierwszych trzech latach zapewnioną na lat 10 subwencyą zużytkować tylko na zakładanie obór pół krwi, które mając zawsze większą ilość krów niż obory pełnej krwi, mogą produkować znacznie więcej buhajków.

Obory pełnej krwi już istniejące, podtrzymywać się ma tylko dostarczaniem w miarę potrzeby świeżych reproduktorów. W roku ubiegłym dostarczono świeżych buhajów trzem oborom. Wpływ obór zarodowych pełnej krwi na podniesienie chowu bydła w kraju nie da się zaprzeczyć; — świadczy o tem wymownie okoliczność, że wszystkie buhajki przed skończonym rokiem zawsze są w oborach zarodowych rozkupione, a widocznym jest ten wpływ, jeżeli ogłędniemy dziś obory sąsiednie i porównamy z tem, jak wyglądały przed założeniem obory zarodowej w odnośnej miejscowości.

Wszystkie nasze obory zarodowe pełnej krwi rozwijają się prawidłowo i są przetrwają wzorowo utrzymywane.

Obory zarodowe bydła Majdańskiego, przeniesione z Krzyża i Hadli do Czech, Lublińca i Pawłowa, Machnowa i Dynisk, umieszczono w rejonie dla tego bydła przeznaczonym.

Obór tych było w okręgu galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we wschodniej części kraju 15, nowych obór zarodowych pół krwi w roku ubiegłym powstało 18. Okazuje się z tego, że chów bydła rzeczywiście szybko w kraju się podnosi, gdyż obory zarodowe pół krwi tylko tam Komitet zakłada, gdzie materiał żeński jest już znacznie poprawiony i wyrównany, okazuje się, że nasi hodowcy przyszli już do przekonania, że racjonalny chów czyni z bydła nie ciężar konieczny przy gospodarstwie, ale nawet znaczne źródło dochodu. W niektórych oborach pół krwi widzi się materiał tak piękny, wyrównany przez długoletnie prowadzenie w jednym kierunku tak już typowy, że buhaje z tych obór stałością w reprodukcji mało co buhajom pełnej krwi ustępują.

Musimy tu podnieść, że kilka z tych buhajów zakupiono u włościan z okolic Śniatyna. Chów bydła podnosi się tam szybko; zakupione buhajki są bardzo dobre, bardzo rasowe (Simental).

Obór zarodowych włościańskich założono w r. 1893 dwie. Jedną na dawnych warunkach w Odrzechowej, gdzie umieszczono u włościanina 6 krów pół krwi Simental, drugą na nowych warunkach, w Długiem. Wybrano tam u gospodarzy 25 krów poprawnych, i na każdą dano właścicielowi po 40 zł. subwencji, za co on się zobowiązał krowy i przychowek podług wskazań Komitetu żywić i chować, bez pozwolenia Komitetu nie sprzedawać i poddać się jego kontroli.

Obora pełnej krwi włościańska w Kamiennej, założona w r. 1892, rozwija się bardzo pomyślnie. Pod nadzorem właściciela p. Grzegorza Głuchowskiego, włościanie żywią i utrzymują tam bydło można powiedzieć wzorowo, i dostarczali już przedtem rok rocznie po kilka bardzo dobrych buhajów dla okolicy, co teraz od czasu założenia obory zarodowej, jeszcze się wzmoże.

Stacyi subwencyjnych było w 1892/3 r. 52, subwencyonowanych 161, razem 213.

Na r. 1893/94 ilość stacyi subwencyjnych została znacznie podwyższoną, bo do cyfry 77.

Stacye subwencyonowane, które w obec ustawy o licencyonowaniu buhajów gminnych, z czasem stracą rację bytu, w tym

roku jeszcze zostawiono niezmienione. Ilość ich nawet nieznacznie wzrosła; na r. 1894 przyznano ich 173 — razem ze subwencyjnemi 250.

W sprawie wynajęcia połonin na pastwisko dla młodzieży rozplodowej, wynajęło Tow. gosp. galic. 200 morgów w górach Nadworniańskich na lat sześć. Stajnia na 100 sztuk gotowa w maju 1894 i jest zapewnionych wielu hodowców, którzy swą młodzież na lato tam wyszłą.

Wystaw przeglądowych, połączonych z premiowaniem odbyło się w tym roku 15.

Na premiowanie stajen wzorowych włościańskich wydano w tym roku tylko 200 zł.

Sprawozdanie Towarzystwa rolniczego krakowskiego za r. 1893 zaznacza :

Sekcyja hodowlana odbyła w ciągu roku zeszłego 10 posiedzeń. Do większych jej prac wypada zaliczyć w pierwszym rzędzie wypracowanie projektu na przyznane przez Ministerstwo rolnictwa i Wydział krajowy subwencye na podniesienie hodowli bydła rogatego w kwocie 20.000 złr. Z tego rozdzielono : 1) na utrzymanie istniejących i tworzenie nowych stacyj buhajów subwencyonowanych 7.000 złr., 2) na utrzymanie obór zarodowych istniejących i zakładanie nowych tak pół krwi, jak i pełnej krwi 4.000 złr., 3) na wychów młodzieży w tak zwanych „cielęciarniach“ 1.000 złr., 4) na premiowanie bydła włościańskiego na wystawach przeglądowych 5.000 złr., 5) na koszty administracyjne, mianowicie na utrzymanie binra, kontrolę hodowlaną itd., jak niemniej na kosztą wprowadzenia w życie ustawy o licencyonowaniu buhajów 3.000 złr.

Obór pół krwi założono w ubiegłym roku 6 ras zagranicznych przez udzielenie 4 buhajów rasy wschodnio-fryzyjskiej i 2 simmenthalskiej kosztem 2.907 złr., oprócz tego założono 4 obory pół krwi czerwonej rasy krajowej za kwotę 529 złr., za którą zakupiono 5 buhajów po 106 złr. Dalej założono „cielęciarnię“ czerwonego bydła krajowego za 712 złr. Obór zarodowych posiada Towarzystwo 7, mianowicie : 2 czerwonego bydła krajowego, 3 rasy Oldenburskiej, 1 rasy Simmenthal i 1 rasy Pinzgau ; ubyła przez likwidację obora rasy Pinzgau w Łękach. Obydwie obory bydła krajowego w Kozach i Bierzanowie znaczne w ubiegłym roku zrobiły postępy, tak co do rozwoju młodzieży, jak i co do mleczności krów. Co do obór rasy Oldenburskiej, komitet widząc, iż dla tej rasy tylko najlepsze warunki mogą być odpowiednie, odstąpi na przyszłość od dalszego two-

rzenia obór rasy oldenburskiej, natomiast zwrócić się więcej do rasy Fryzyjskiej, o wiele użyteczniejszej i w naszych warunkach odpowiedniejszej. Obora zarodowa rasy Pinzgan w Łukawicy, bardzo starannie utrzymana i dobrze żywiona, wykazuje zwiększoną mleczność krów i znaczny przyrost obiecującej młodzieży.

Obór pół krwi utworzono w roku ubiegłym 10, mianowicie: 4 rasy krajowej, 4 fryzyjskiej, 2 simmentalskiej. Liczba obór pół krwi wzrosła przez to do 20. Myśl zakładania takich obór przez udzielanie buhajów rasowych, okazała się ze wszech miar dodatnią; Komitet zamierza ten kierunek dalej podtrzymywać. Rezultat osiągnięty z „cielęciarni“ pp. Romerów w Jodłowniku okazał się bardzo pomyślny. Obory zarodowe bydła krajowego i część „cielęciarni“ przedstawione były na Wystawie krajowej we Lwowie.

W ubiegłym roku liczba stacyj buhajów dochodziła do 64; cyfra ta nie jest dokładną, ponieważ 3 Towarzystwa okręgowe wykazów nie przysłały. Sprawozdanie wreszcie zaznacza, że z zupełnem powodzeniem odbyło się premiowanie bydła włościańskiego, urządzone przez Towarzystwo okręgowe tarnowskie.

Oto krótkie zestawienie tego co u nas siłami zbiorowemi zrobiono w celu podniesienia hodowli bydła w Galicyi.

Jaki rezultat da się osiągnąć, to bardzo łatwo obliczyć. Gdyby w ten sposób jakoś bydła zdołano podnieść o drobną kwotę, powiedzmy młodzieży i jałownika o jednego złotego na sztuce, jałownika wyżej roku o dwa złote, wartość krów o trzy złote na sztuce, wartość wołu o 5 złotych na sztuce — a są to wymagania bardzo skromne, to w ciągu kilku lat możemy podnieść wartość produkcji bydła o 6,000.000 zł. Zatem pójdzie podniesienie produkcji mleczarskiej.

Gdyby tylko o pół litra większą była wydajność dzienna, przy cenie 6 centów na litr, to znaczyłobyienne podniesienie wartości produkcji mleka o 36.000 zł. Rozliczmy to na rok cały, to podniesienie dochodu krajowego wyniosłoby 12,960.000 zł. Bo z takich to drobiazgów tworzy się ta suma bogactwa krajowego.

IV. Instytucye kredytowe.

5 instytucyj bankowych krajowych, 7 filii banku austro-węgierskiego, 4 filie innych banków obcokrajowych, 27 kas oszczędności i 365 stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych pośredniczą w obrocie pieniężnym Galieyi :

Składa się na to w bankach :

4·3 milionów	kapitału akcyjnego,
139	„ listów zastawnych,
4 ¹ / ₂	„ poświadczeń kasowych,
1·2	„ giro conto,
15·3	„ weksli,
4·9	„ funduszów rezerwowych.
5·4	„ innych passywów,
nadto 59·1	„ złożonych w 27 kasach oszczędności
i 26	„ w Tow. zarobk. i gosp.

W szczegółowe sprawozdanie o czynnościach tych instytucyj krajowych wdawać się nie możemy. Podamy tylko kilka szczegółów z działalności głównych naszych instytucyj finansowych, tak, jak się one według ostatnich dostępnych nam sprawozdań za rok 1893 a gdzie ich nie ma, to za r. 1892 przedstawiają.

1. Banki i Stowarzyszenia.

Na pierwszym miejscu oczywiście położyć nam wypada instytucję krajową, ofiarnością Sejmu galicyjskiego w r. 1881. do życia powołaną, t. j. Bank ziemski, czyli Bank krajowy.

1. Bank krajowy.

Szczęśliwe załatwienie sprawy propinacyjnej zdecydowało o powodzeniu Banku. Rok 1890 wykazał obrotu 307 milionów w obec 202 milionów r. 1889, a 155 milionów w r. 1888 i

przyniósł 138 tysięcy zysku w obec 77 tysięcy w r. 1889 i 58 tysięcy w r. 1888. Pod koniec roku 1891 Bank krajowy zawierał wsparty o krajowy fundusz przemysłowy łącznie z grotem bogatych właścicieli ziemskich i kapitalistów pierwsze w kraju galic. akcyjne Towarzystwo handlowe.

W roku 1892 otworzył Bank na mocy umowy z generalną Dyrekcją kolei państwowych, osobny dział zaliczek na towary bądź to spoczywające w magazynach kolejowych, bądź też będące już w transporcie. Rozwój tego działu oczekuje tylko większego wywozu towarów z kraju naszego, a przede wszystkim większego przewozu produktów ze wschodu, co zawisłem jest od każdorocznych urodzajów, a uwarunkowaniem jest zmianą polityki taryfowej kolei państwowych w duchu potrzeb krajowego handlu.

W roku 1892 finansuje Bank krajowy budowę kolei Tłumacz-Paľahicze, tak ważnej dla nowopowstałej cukrowni w Tłumaczu, a objętej ogólnym planem budowy kolei wiecynalnych w naszym kraju.

Dostarcza funduszków fabryce maszyn Kazimierza Lipińskiego w Sanoku, która pierwsza w naszym kraju otrzymała od c. k. generalnej Dyrekcji kolei państw. obstalunek na kilkaset wagonów dla kolei państwowych w Galicji.

Uczestniczy przy parcelacji kilku większych majątków, a mianowicie dóbr Hołosków, Mołodyłów i Strupków w powiecie rohatyńskim, Motyche duchowne w powiecie tarnobrzeskim. Udział Banku krajowego w tych parcelacjach polegał na dostarczaniu kredytu hipotecznego dla częściowych nabywców rozparcelowanych gruntów, i na pośrednictwie przy konwersji długów hipotecznych na parcelowanych majątkach ciężących.

Rozszerza wreszcie udzielania poręki dla kredytu od podatku spożywczego — oprócz dla przemysłu naftowego i gorzelnianego — także na przemysł piwny i cukrowniczy. Poręka ta z kredytu ogólnego do miliona zł. wyzyskana była z końcem roku 1892 do kwoty 525.000 zł.

Rozpoczęte w roku 1892 czynności około przeprowadzenia konwersji gal. obligacji indemnizacyjnych zostały w r. 1893 przeprowadzone. Bank wziął wybitny udział w utworzonym syndykacie celem konwersji resztującego długu indemnizacyjnego za pomocą sfinansowania 4% koronowych obligacji pożyczki krajowej z r. 1893 w sumie 29,425.000 zł. Na poczet tej sumy skonwertował Bank kwotę 9,913.100 zł., a subskrypcya w Banku na nieumieszczone w drodze konwersji sztuki wyniosła kwotę 5,715.650 zł. Konwersya wszakże wyczerpała prawie cały zapas

nowo wydanych obligacyj — syndykat w ciągu 30 dni od dnia rozpisania konwersyi czynności swe ukończył — a udział Banku w zysku z tego syndykatu mieści się w rachunku strat i zysków w rubryce prowizyj. (Rubryką ta wynosi ogółem 113.810 zł.)

Wziął też Bank krajowy udział w konwersyi $4\frac{1}{2}\%$ na 4% listy zastawne gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego. W Banku skonwertowano kwotę 2,728.600 zł., a gdy i ta operacya wkrótce z zyskiem zakończoną została — syndykat dotyczący został rozwiązany, udział zaś Banku w zysku z tejże operacyi mieści się również w wyż wykazanej rubryce rachunków strat i zysków.

Na wiosnę r. 1893 zakupił Bank na rachunek konsorcjum swoich klientów dobra Zbarazkie od ks. Jadwigi z ks. Lubomirskich de Ligne, obejmujące obszar 11.220 morgów. Dobra te rozsprzedał Bank z zyskiem dla spółników, częściami, 12-stu nowym nabywcom, którzy zdaniem Banku nabyte majątki w rękach dla interesów kraju pewnych zatrzymać zdołają. Sprzedaż dóbr Zbarazkich spowodowała też na razie 5 parcelacyj włościańskich na obszarze 359 morgów. Udział Banku w zysku na tym interesie uwidoczniiony będzie dopiero w następnym roku w rachunku strat i zysków Banku.

Popierając dalej akcyę parcelacyjną w kraju ułatwił Bank w roku 1893 parcelacye w Łuczyńcach pow. Rohatyn, w Mikułińcach pow. Śniatyn, w Toporowcach pow. Horodenka, w Wołoszczyźnie pow. Podhajce i Zabawie pow. Brzesko. Udział Banku w tych parcelacyach był taki sam, jak w roku poprzednim, przez dostarczenie kredytu hipotecznego dla częściowych nabywców rozparcelowanych gruntów i przez pośrednictwo przy konwersyi długów hipotecznych, ciążących na parcelowanych majątkach.

Do zawiadywania przez Bank funduszów: pożyczkowego przemysłowego i pożyczkowego dla kółek rolniczych — przybył z końcem roku 1893 jeszcze fundusz pożyczkowy dla przemysłu rolniczego, którego aktywa przyjął Bank od Wydziału krajowego w sumie 139.367 zł. 84 ct. w. a.

Idąc w wskazanym poprzednio kierunku popierania przemysłu krajowego, przystąpił Bank z udziałem 25.000 zł. w. a. do „Krajowego Towarzystwa tkackiego „Prządka“ w Krośnie i przyrzekł przystąpić z udziałem 10.000 zł. w. a. do „Związku handlowego kółek rolniczych w Krakowie“. Udziały Banku w takich przedsiębiorstwach uwidocznia Bank w osobnej rubryce rachunku bilansu.

Najważniejsze atoli dla przyszłego rozwoju Banku krajowego były uchwały z 17. maja 1893 dotyczące zmian statutu

Banku krajowego, w celu utworzenia osobnego działu dla pożyczek i obligacyj kolejowych. Uchwały te w ścisłym pozostawały związku z uchwaloną przez Sejm w roku 1893. ustawą o kolejach lokalnych.

Oddział kolejowy objął udzielanie spłacalnych ratami pożyczek państwu, krajowi i prywatnym przedsiębiorcom kolejowym w kraju. Pożyczki te udzielane będą odbiorcom w obligacjach kolejowych, wydawanych do wysokości udzielanych pożyczek. Wszystkie obligacye kolejowe będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać kwoty 15.000.000 zł. a. w. imiennej wartości.

Do emisyi obligacyj kolejowych ponad powyższą sumę potrzebne jest zezwolenie c. k. Rządu.

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacyj kolejowych aż do wysokości 15,000.000 zł. imiennej wartości.

Liczba zastępstw Banku wynosiła do końca r. 1892: 54; w r. 1893 przybyło jedno zastępstwo, a mianowicie w Dukli — w ogóle więc wynosi liczba zastępstw 55.

Z dniem 31. grudnia 1893 znajdowało się obiegu listów zastawnych Banku kraj. 4% na sumę zł. 1,246.450, zaś 4½% na sumę zł. 25,853.150, czyli na ogólną sumę zł. 27,099.600, natomiast pożyczki udzielone przez Bank po strąceniu funduszu, złożonego na umorzenie, wynosiły zł. 27,110 263 ct. 68.

Oddział komunalny. Bank krajowy udzielił w roku 1893: 34 pożyczek w obligacjach komunalnych, w ogólnej sumie 569.900 zł. — Z liczby 274 pożyczek udzielonych przez Bank w ciągu jego istnienia w ogólnej sumie zł. 4.112.600 przypada:

1. na powiaty 45 pożyczek w ogólnej sumie zł. 1,155.000, czyli 28·09%.
2. na gminy miejskie 114 pożyczek w ogólnej sumie zł. 2,590.900, czyli 63%.
3. na gminy wiejskie 115 pożyczek w ogólnej sumie zł. 366.700, czyli 8·92%.

Ogólny zysk w oddziale bankowym wyniósł w roku 1893 zł. 279.037 ct. 75 i zwiększył się w porównaniu z takimże zyskiem z r. 1892 o kwotę zł. 79.894 ct. 01.

Oddział interesów bankowych ze stowarzyszeniami zarobkowemi i gospodarczemi. Osobny komitet cenzorów dopuścił do kredytu wekslowego w Banku krajowym na r. 1893: 79 stowarzyszeń; w ciągu tegoż roku Bank eskontował 3.608 sztuk ich

weksli, na ogólną sumę zł. 1,953.694 ct 13; saldo tych weksli z dniem 31. grudnia 1893 wynosiło sztuk 887 na zł. 549.287 ct. 75.

Przypadający na rok 1892 zysk z operacyj bankowych wynosił zł. 127.461 ct. 93 — zysk zaś z roku 1893 wynosił zł. 211.046, czyli o zł. 88.584 więcej.

Wykazany w zamknięciu rachunkowem czysty zysk w kwocie zł. 211.046 ct. 52 $\frac{1}{2}$ został po myśli postanowienia §. 101 statutu bankowego rozdzielony między majątek zakładowy i rezerwy Banku.

Uwzględniając powyższe powiększenie, wynosi obecny majątek Banku w kapitale zakładowym i rezerwach zł. 2,033.865, strącając zaś kwotę zł. 24.699 będącą własnością dłużników komunalnych, wynosi zwiększenie się majątku Banku po nad pierwotną dotację 1,000.000 zł., kwotę zł. 1,009.166, uzbieraną przez Bank w ciągu dziesięciu lat jego istnienia.

2. *Galicyjski Bank kredytowy.*

Założony w r. 1872.

Kapitał akcyjny wynosił 5.000 akcyj po 200 zł.

Sprawozdanie za rok 1893, dwudziesty pierwszy rok istnienia Banku, wykazuje rezultaty pod każdym względem zadowalniające. Interes bankowy w szczególności doznał nadzwyczajnego wzrostu, — spowodowanego przeważnie przez udział Banku w jednej z największych operacji finansowych, jaka kiedykolwiek w kraju naszym przeprowadzoną została, a mianowicie w konwersyi 152,746200 koron 4 $\frac{1}{2}$ % listów zastawnych Tow. kred. ziemskiego na 4% listy tegoż Towarzystwa.

Wspólnie z c. k. uprz. Bankiem dla krajów koronnych zawarto umowę z Tow. kred. ziemskiem w celu przeprowadzenia powyżej wzmiankowanej konwersyi.

Utworzony dla wysprzedaży objętych 4% listów zastawnych syndykat, już po upływie miesiąca spełnił swoje zadanie, wskutek czego został rozwiązany z zupełnie pomyślnym dla swoich członków rezultatem.

Przypadający na Bank kred. z tego interesu zysk, tylko w małej części objęty został bilansem z roku ubiegłego, reszta zaś — ze względu na bardzo stosunkowo znaczny zapas 4% listów zastawnych jakie w chwili rozwiązania syndykatu na własny objęto rachunek — przeniesioną została na rachunek zysków i strat roku 1894.

Gal. Bank kredytowy jest jak to już przy omówienie stosunków kopalni wosku ziemnego w Galicyi wspomnieliśmy jednym z głównych właścicieli kopalni wosku ziemnego w Borysławiu.

Rok ubiegły dla kopalni wosku ziemnego w Borysławiu był cokolwiek mniej pomyślnym, z powodu znacznych wylewów, które chwilowo utrudniały normalną eksploatacyę; przeszkody te jednakże w krótkim przeciągu czasu zostały usunięte, i jakkolwiek wpłynęły cokolwiek na zmniejszenie się zysków w roku ubiegłym, to jednak inwestowany w tym interesie kapitał, znalazł odpowiednie oprocentowanie, a rezultaty eksploatacyi z końcem roku zeszłego i w początkach roku bieżącego zapowiadają się hardzo pomyślnie.

Ostateczny wynik rachunkowy za r. 1893 przedstawia zysk w kwocie 162 161 zł. 69 ct., z którego wypłacono ogólnej dywidendy w kwocie 16 zł. od akcji tj. 8% z pozostałej zaś po wypłaceniu tej dywidendy i tantiemy kwoty przeznaczono 5.000 zł. jako rezerwę specjalną dla gmachu bankowego 2.500 zł. na cele wystawy krajowej (jako druga rata), kwotę 50.000 zł. przeniesiono na rachunek rezerwy nadzwyczajnej, zaś pozostałe 3.634 zł. na rachunek zysków i strat roku bieżącego.

Bilans z końcem grudnia 1893 wykazywał w stanie czynnym: kasa główna, oddziału zastawniczego i wkładkowego i Giro-Conto w Banku Austro-Węg. 2,029.576 zł., weksle 1,729.760 zł., efekta 2,792.920 zł., zaliczki na zastawy 307.853 zł., gmach bankowy 250.000 zł., realności 243.756 zł., inwentarz 7.000 zł., dłużnicy: w rachunkach bieżących i wpłaty konsoreyalne 9, 754.658 zł., hipotecznie zabezpieczeni 497.901 zł., udział w Spł. borysławskiej 500 000 zł., zaliczki na produkta 314.485 zł. Razem 11,067.044 zł. Ogółem 18,427.912 zł.

3. C. k. uprzyw. galic. akc. Bank hipoteczny we Lwowie.

C. k. uprzyw. galic. akcyjny Bank hipoteczny został otwarty dnia 15 lipca 1867 roku.

Kapitał zakładowy wynosi 3,000.000 zł. w. a., podzielony jest na 15.000 akcji po zł. 200 w. a., od końca lipca 1873 roku pełno wpłaconych.

Bilans sporządzony z dniem 31. grudnia 1893 roku wykazuje 455.267 zł. 60 ct., w. a. czystego dochodu, czyli nad 15-17¹⁰⁰% kapitału akcyjnego.

Zakład działa także przez filie, mianowicie utworzoną w roku 1868 filię Krakowie i w roku 1869 filię w Czerniowcach i Tarnopolu.

Galicyjski akcyjny Bank hipoteczny zajmuje się udzielaniem pożyczek hipotecznych, w $4\frac{1}{2}\%$ listach hipotecznych i w 5% listach hipotecznych premiiowanych, wypłacalnych w razie wylosowania po 110 zł. za każde 100 zł. (dalsza emisja 5% listów hipotecznych [bez premii] została zastawioną), nabywaniom wierzytelności hipotekowanych, tudzież wszelkimi interesami bankowymi, wekslarskimi, zaliczkowymi, niemniej wydawaniem asygnacyj kasowych i udzielaniem zaliczek na produkta gospodarskie.

Działalność jego rozciąga się na cały obszar Galicji, Śląsk i Bukowinę, oraz Morawy. Ma prawo zakładać filie i ustanawiać ajencye w innych miastach krajów, na które się rozciąga jego działalność, a oprócz tego ajencyę we Wiedniu.

Z Bankiem hipotecznem połączona jest kasa zaliczkowa, która za poręczeniem lub na zastawy udziela pożyczek od 5 do 1000 zł. w. a. za spłatą kapitału w ratach tygodniowych, miesięcznych lub kwartalnych.

2. Towarzystwa.

1. *Gal. Towarzystwo kredytowe ziemskie we Lwowie.*

Z sprawozdania za rok 1893 okazuje się, że stan listów zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego, będących w obiegu wynosił z końcem 1893 roku 89,225.280 zł., a gdy z końcem r. 1892 suma listów zastawnych w obiegu wynosiła 82,822.215 zł., przeto zwiększył się stan listów o 6,403.065 zł.

Towarzystwo wydało w roku 1893 pożyczek: $4\frac{1}{2}\%$ na 6,061.700 zł., 4% 41-letnich na 26.600 zł., 4% 56-letnich na 3,062.400 zł., razem 9,150.700 zł., z czego przypada na dobra galicyjskie 8.350.700 zł., na bukowskińskie 800.000 zł.

Wartość hipotek, na których zabezpieczono pożyczki Towarzystwa, przedstawia się następująco:

- a) w Galicji: roli 992.976 morgów wartości 131,155.391 zł., łąk 207.063 morgów, wartości 25,446.469 zł., pastwisk 114.861 morgów, wartości 7,368.857 zł., lasów 1,046.761 morgów, wartości 31,575.977 zł., razem 2,361,671 morgów, wartości 195,546.684 zł.; do tego wartość budynków wynosząca 29,595.108 zł., ogółem 225,141.792 zł. Wartość ciężarów, poprzedzających pożyczki Towarzystwa wynosi 1,646.158 zł., okazuje się wartość hipotek Towarzystwa 223,495.634 zł.
- b) na Bukowinie: roli 8.435 morgów, wartości 1,603.352 zł., łąk 1.618 morgów, wartości 235.425 zł., pastwisk 1.652

XXXX
morgów, wartości 131.390 zł., lasów 16.088 morgów, wartości 548 540 zł., razem 27.793 morgów, wartości 2.518.607 zł., do tego wartość budynków 430.975 zł., ogółem 2,949.402 zł. Wartość ciężarów, poprzedzających pożyczki Towarzystwa wynosi 2.000 zł.

Za podstawę obliczenia przyjęto następujące ceny: 1 morg roli w Galicyi przeciętnie 132 zł., na Bukowinie 190 zł., 1 morg łąki w Galicyi 123 zł., na Bukowinie 155 zł., 1 morg pastwisk w Galicyi 64 zł., na Bukowinie 80 zł., 1 morg lasu w Galicyi 31 zł., na Bukowinie 34 zł.

Pozostało przy dotychczasowych planach umorzenia 5% pożyczek nieokresowych 1,924.979 zł. 6 ct., pożyczek okresowych 37-letnich 12,287.218 zł. 47 ct., 4½% pożyczek okresowych 52-letnich 62,169.576 zł. 2 ct., razem 76,371.773 zł. 55 ct.

Oprócz tego wykazują księgi 4% pożyczek umarzanych w 41 latach lecz pochodzących z dawnych nieokresowych pożyczek tej uategorii 3,666.786 zł. 68 ct. 4% pożyczek, zaciągniętych w listach okresowych 41-letnich, umarzanych w 41-letnim okresie 4,098.618 zł. 17 ct., 4% pożyczek, zaciągniętych w listach 56-letnich, umarzanych w 56-letnim okresie 5,250.856 zł. 15 ct.; wreszcie 4% pożyczek, zaciągniętych w listach 4% 56-letnich, lecz umarzanych w okresie 41-letnim 11.500 zł.

2. Galicyjskie akcyjne Towarzystwo handlowe.

Lwów, rok założenia 1891.

Kapitał akcyjny ustanowiono na razie do wysokości 500.000 zł. w. a. Akcje opiewają na imię, każda po tysiąc zł. w. a. — Kapitał ten może być podwyższony w miarę potrzeby do wysokości 2,500.000 zł. w. a.

Celem Towarzystwa jest według §. 3. statutu w szczególności:

- 1) Kupno i sprzedaż surowców i towarów na rachunek własny;
- 2) Komisyjne kupno i sprzedaż surowców i towarów;
- 3) Zajmowanie się dostawami dla skarbu państwa, krajów, powiatów i gmin, jak niemniej dla osób prywatnych i dla firm krajowych i zagranicznych, czy to na własny rachunek, czy też w spółce lub na rachunek osób trzecich;

- 4) Organizowanie i prowadzenie spółek producentów celem korzystniejszego zbytu i produktów i przetworów;

5) Zakładanie bazarów, agencji i biur komisowych dla zbytu w kraju i poza krajem wyrobów przemysłu krajowego, urządzania domów aukcyjnych, składów wzorowych okazów, organizowanie wystaw krajowych, albo też branie udziału w tych czynnościach ;

6) Urządzania zastępstw i biur informacyjnych kupieckich, pośrednictwo i udzielanie wskazówek w sprawach handlowych, cłowych i taryfowych ;

7) Udzielanie zaliczek na produkty i towary na podstawie zastawu lub na podstawie listów składowych (warrantów). wydawanych przez uprawnione do tego w myśl ustawy z dnia 28 kwietnia 1889 l. 64 Dz. u. p. przedsiębiorstwa ;

8) Zakładanie, urządzenie, prowadzenie, wynajmowanie i odnajmowanie domów składowych.

Do tej pory Galicyjskie akcyjne Towarzystwo handlowe zorganizowało i wprowadziło w życie :

1) Centralny Bazar wyrobów krajowych, wraz z nieustającą wystawą przemysłu krajowego. Według specjalnej instrucyi, wydanej dla producentów, nadesłało w komisową sprzedarz do Bazaru przeszło 100 producentów, wyroby swoje — które nagromadzone w pięknym lokalu dają możność szerszej publiczności nabywania wyrobów krajowych tanich, a dobrych, a producentom ułatwiają zbyt i podnoszą tem samem produkcję krajową.

2) Dział handlowy krajowem płótnem.

3) Dział nawozów sztucznych. Nawozy sztuczne sprowadza Towarzystwo od firm krajowych i zagranicznych, ręcząc za rzeczywistą zawartość składników chemicznych.

4) Kupno i sprzedaż spirytusu na rachunek własny i komisowy.

5) Kupno i sprzedaż maszyn rolniczych na rachunek własny i komisowy.

6) Kupno i sprzedaż przyborów i narzędzi pożarnych.

7) Kupno i sprzedaż ziemiopłodów, jak zboża, nasiona i to na rachunek własny i komisowy.

8) Dział komisowy dla interesu chmielowego oraz sprzedaż wańtuchów, siatek i worków na chmiel, nawozy sztuczne, zboże i mąkę.

9) Biuro spedycyjne zwłaszcza dla rozwożenia soli krajowej.

Organizacya innych działów jest w pełnym toku — pierwszy bilans Towarzystwa, zestawiony z 31 grudnia 1892 :

Obroty w r. 1892..

Targ Centralnego Bazaru krajowego	69.495 zł.
Nawozy sztuczne, sprzedaż kg. 1,215.100	65.291 „
Spirytus, sprzedaż 189 ¹ / ₂ waganów	278.056 „
Maszyny rolnicze, sprzedaż	2.425 „
Chmiel, sprzedaż klgr. 53.531	94.117 „
Inne towary, sprzedaż	29.330 „

W roku 1893 wprowadziło galic. akc. Towarzystwo handlowe oprócz zorganizowanych już działów: bazarowego, nawozowego, spirytusowego i maszynowego, nadto dział dla handlu krajowem płótnem i przędzą, dział zbożowy i nasionowy, dział przyborów strażackich i dział spedycyjny dla interesu solnego; natomiast nadało handlowi chmielem inną formę. W ten sposób z czynności, objętych pierwotnym programem, pozostają niezależne tylko handel naftą i handel kolonialny — zaś po za programem pierwotnym studyowano sprawę handlu wołami opasowymi i handlu materyałami budowlanymi, które sprawy z czasem programem objęte zostaną.

Gdy między wyrobami przemysłu krajowego, góruje wyrób naszych płócien, a krajowe Towarzystwo tkackie „Przędka“ w Krośnie, dzięki także pomocy kraju, zajęło w tym przemyśle poważne stanowisko, przystąpiło Towarzystwo handlowe do tego interesu z udziałem 25.000 zł. w. a. i objęło wyłączną sprzedaż wyrobów „Przędki“ w kraju i za granicą. Zdołało też utworować płótnom krajowym przystęp na rynki zagraniczne. Również zajęło się zakupnem przędzy dla naszych Spółek tkackich i zdołało uzyskać dla nich lepszy towar i niższą cenę.

Dział spirytusowy prowadzono w roku ubiegłym w tych samych niemal rozmiarach, co w roku poprzednim, jednakowoż z większem dla Towarzystwa zyskiem. Interes ten można już uważać za ustalony.

Nowo zorganizowany dział zbożowy i nasionowy wszedł w życie właściwie dopiero w jesiennej kampanii. Utrzymano się przy konkurencyi w dostawach dla armii we Lwowie, co nadało temu działowi od razu szersze rozmiary. Ze szczególniejszą troskliwością oddano się handlowi nasion, chcąc zapewnić rolnikom nasiona jak najpewniejsze i najtańsze. Pomimo tegorocznych jak najgorszych stosunków rolniczych, dział zbożowy i nasionowy przyniósł Towarzystwu w r. 1893 zysk dostateczny. W związku z tym działem zawarło przedwstępną umowę o komisową sprzedaż zboża z Dyrekcyą południowo-zachodnich kolei rosyjskich i ustanowiono nawet w tym celu osobnego urzędnika w Kijowie.

3. Bank rolniczy we Lwowie.

Stowarzyszenie zarejestrowane o poręce ograniczonej.

Rok założenia 1881.

Celem stowarzyszenia jest :

a) pośredniczenie przy zakupie i sprzedaży produktów rolnych i leśnych, jakoteż produktów przemysłu rolniczego i leśnego, niemniej zakupno i sprzedaż takichże produktów tak na obcy, jak i na własny rachunek ;

b) pośredniczenie w zakupie sprzedaży dóbr nieruchomości, parcelacyi takowych, jakoteż przy zawieraniu umów dzierżawczych, konwersyi pożyczek hipotecznych i t. p. ;

c) pośredniczenie w zakupie maszyn, narzędzi gospodarskich i t. p. ;

d) pośredniczenie i współdziałanie we wszelkich czynnościach i przy tworzeniu Spółek i Towarzystw dla podniesienia kultury (melioracyjnych) jak n. p. drenowanie i t. p. ;

e) pośredniczenie w uzyskaniu kredytu dla podatników konsumcyjnych ;

f) udzielanie zaliczek na produkta Towarzystwu do komisyjnej sprzedaży oddane, jakoteż kredytów na podkład produktów, papierów wartościowych i zapisów hipotecznych o ile stoją w związku z komisowym handlem produktów ;

g) przyjmowanie pieniędzy za oprocentowaniem na rachunek bieżący.

Przychody i rozchody kasy.

Przychód wynosił w ogóle w 1892 r. 430.064 zł. 40 ct., rozchód 423.679 zł. 65 ct., ogólny obrót kasowy 853.744 zł. 05 ct., pozostało gotówki z d. 31 grudnia 1892 r. 6.384 zł. 75 ct., obrót ogólny wynosił w 1892 r. 1,747.916 zł. 47 ct.

Według zaś zestawienia rachunku strat i zysków osiągnął Bank rolniczy zysk i brutto w kwocie 15.341 zł. 02 ct., wydał na koszt administr. i amort. 12.990 zł. 64 ct., okazał się zatem czysty zysk w 1892 r. 2.350 zł. 38 ct.

2. Kasy oszczędności.

27. Kas oszczędności w Galicyi.

Kasy oszczędności w Galicyi są dziś potęgą finansową. Przedstawiają one zdrową formę własnej pomocy, skierowując drobne

zasoby pieniężne społeczeństwa do jednego ogniska, stanowiącego tym sposobem potężny organ pracy zbiorowej. 60 milionów zł. wynosił stan kapitału wkładowego z końcem r 1893 w 26 kasach oszczędności i dał czystego zysku blisko 400.000 zł.

W bieżącym właśnie roku obchodzi pierwsza, najzasłuzniejsza i najpotężniejsza z tych instytucyj, Kasa Oszczędności we Lwowie, przesławna macierz wszystkich kas oszczędności w Galicyi pół-wiekowy swej działalności jubileusz. Przed pół wiekiem kosztem 10.000 zł. założyło ją grono ludzi dobrej woli.

Dziś wykazuje ona 26 milionów zł. wkładek.

Wkładki wynosiły dnia 1. stycznia 1893 roku na 61.531 książeczkach 24,173.497 zł. (centy opuszczamy), złożono w ciągu roku 10,551.460 zł. — dopisane, nieodebrane przez strony odsetki, wynosiły 941.723 zł., zwrócono stronom w ciągu roku 10,008.532 zł., zostało z d. 31. grudnia 1893 25,558.149 zł. Wzrósł zatem kapitał wkładowy w ciągu roku o 1,484.652 zł.

Główne pozycje lokacyi tego kapitału (stan czynny), są następujące: Pożyczki hipoteczne na dobra 8,396.047 zł., na realności miejskie 6,910.507 zł., portfel wekslowy 3,942.280 zł., pożyczki dla gmin i powiatów 647.512 zł., rachunki bieżące pokryte papierami wartościowemi 4,722.509 zł., austriacka renta papierowa 542.512 zł.

Fundusz rezerwowy wynosi 2,584.051 zł., więcej zatem, niż wymagana statutem kwota 10% od kapitału wkładowego. Fundacya pamiątkowa, po wydzieleniu 150.000 zł. na budowę szkoły przemysłowej, wynosi obecnie 348.630 zł. i jest przeznaczona na budowę gmachu dla Muzeum przemysłowego we Lwowie. Fundusz emerytury wynosi 348.728 zł., a sam procent od kapitału własnego przewyższa znacznie wydatek na pensye dla emerytów, wynoszący tylko 7.945 zł. Na budowę nowego gmachu wydano po koniec 1893 r. 893.039 zł.

Statut lwowskiej Kasy oszczędności służył za wzór innym kasom powstającym w naszym kraju, lecz dopiero w lat 17, bo w r. 1861 utworzyło się w Tarnowie towarzystwo kasy oszczędności i założyło taką instytucję na podstawie gwarancyi przyjętej przez gminę tego miasta. W r. 1870 zmieniono tak statut tej kasy, iż w miejsce Towarzystwa wszedł wydział, wybierany oddąd przez Radę gminną.

Za Tarnowem poszła w r. 1862 gmina miasta Rzeszowa, zakładając Kasę oszczędności, a dalej idą: Sambor (1864), Stryj (1867), Przemyśl i Stanisławów (1868), Jasło (1869), Tarnopol i Nowy Sącz (1871), Bochnia (1873), Kołomyja (1875), Drohobycz (1879), a wreszcie Biała (1883).

Prócz tych kas, ufundowanych przez gminy pod ich gwarancją i przez delegatów zarządu miejskiego zawiadywanych, założyło w r. 1866 krakowskie Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń Kasę oszczędności w Krakowie i oddało ją w roku 1873 w zarząd tamecznej gminy.

Obok tych kas powstał w Galicyi cały zastęp kas oszczędności zakładanych przez reprezentacye powiatowe, stojących pod zarządem lub kontrolą Wydziałów powiatowych i opartych na gwarancyi przez powiaty udzielanej. Pierwszą z tych kas jest założona w Wadowicach (1867), a następnie idą: Wieliczka (1879), Kraków (1882), Myślenice (1882), Ropczyce (1883), Kałusz (1883), Trembowla (1884), Bochnia (1885), Dolina (1889), Sambor (1890), Brody (1891), i Żywiec (1893).

Przypadało zatem w Galicyi wedle stanu jej kaźdoczesnego zaludnienia i liczby kas w niej działających:

w r. 1860	kasa jedna na	4,750.000	mieszkańców
" "	1870	" " "	700.000	"
" "	1880	" " "	365.000	"
" "	1890	" " "	263.000	"
" "	1893	" " "	251.500	"

Od r. 1844 t. j. od terminu założenia pierwszej Kasy oszczędności na galicyjskiej ziemi, aż po koniec roku 1892 zgromadziły wkładek:

kasy miejskie	316,295.469	zł.	— $\frac{1}{2}$	ct.
kasy powiatowe	22,437.308	"	09 $\frac{1}{2}$	"
Ogółem	338,732.777	zł.	10	ct.
zwróciły wkładek:				
kasy miejskie	291,923.685	"	42	"
kasy powiatowe	18,265.414	"	50	"
Ogółem	310,189.099	zł.	92	ct.

Porównanie obu powyższych sum ogólnych wpływu i odpływu wkładek daje kwotę 28,543.677 zł. 18 ct. jako pozostałą nadwyżkę, gdy zaś procenta przez wkładkujących nie podniesione, a więc skapitalizowane, uczyniły:

w kasach miejskich . 29,467.841.30 zł.
w kasach powiatowych 1,127.124.72 "

czyli ogólną sumę 30,594.966 " 02 "

przeto łączna kwota 59,138.643 zł. 20 ct.

Rozwój kapitału wkładowego:

A) Kasy miejskie:

	Wkładki od d. otwarcia kasy po koniec roku 1892. w milionach zł.:	Stan wkładek z końcem roku 1891. w tysiącach zł.:
Lwów	150·7	24·173
Tarnów	20·7	2·977
Rzeszów	4·2	0·849
Sambor	6·3	1·616
Kraków	70·8	11·166
Stryj	1·3	0·274
Przemyśl	11·0	2·388
Stanisławów	11·7	1·770
Jasło	3·1	0·705
Tarnopol	12·5	1·747
Nowy Sącz	4·4	1·148
Bochnia	2·9	0·674
Kołomyja	7·5	1·573
Drohobycz	0·99	0·347
Biała	7·5	2·413
Razem	316·2	53·813

B) Kasy powiatowe:

Wadowice	3·2	0·861
Wieliczka	1·9	0·610
Kraków	12·8	2·321
Myślenice	0·70	0·237
Ropczyce	0·68	0·200
Kałusz	0·72	0·205
Trembowła	0·68	0·178
Bochnia	1·0	0·424
Dolina	0·29	0·141
Sambor	0·17	0·90
Brody	0·5	0·36
Żywiec	—	—
Razem	22·4	5·299

A.) Kasy miejskie 316·2 53·823

B.) Kasy powiatowe 22·2 5·299

Ogółem 338·7 milionów 59·123 milion.

Stan książeczek wkładowych:

A) Miejskie kasy oszczędności:

Ogólna liczba książeczek w r.	1883:	1892:
Lwów	38.964	61.631
Tarnów	7.448	9.672
Rzeszów	2.486	2.857
Sambr	5.020	6.816
Kraków	16.733	25.174
Stryj	979	1.487
Przemyśl	5.066	10.497
Stanisławów	3.880	6.026
Jasło	692	1.797
Tarnopol	3.550	5.157
Nowy Sącz	1.619	3.154
Bochnia	2.220	2.100
Kołomyja	1.973	3.950
Drohobycz	630	969
Biała	314	3.874
Razem	91.794	145.061

B) Powiatowe kasy oszczędności:

Wadowice	1.254	2.268
Wieliczka	809	1.936
Kraków	522	4.618
Myślenice	256	930
Ropczyce	118	522
Trembowła	—	878
Kałusz	58	690
Bochnia	—	959
Dolina	—	501
Sambr	—	297
Brody	—	341
Razem	—	13 940

Razem we wszystkich kasach
oszczędności — 159.001

4. Towarzystwa zaliczkowe i gospodarcze.

Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze składają się: a) z zaliczkowych w liczbie 266 b) spożywczych (11), c) Spółek rolniczych 4, d) Obrony własności ziemskiej (5), e) Handlu skór

i obóvia (9), *f*) Spółek tkackich (11) i *g*) Spółek handlowych, produkcyjnych i innych zarobkowych (33) razem 339 stowarzyszeń.

Poważną organizację tych towarzystw stanowi: Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, założony 28. września 1874., z siedzibą we Lwowie, którego działalność na mocy statutów, rozciąga się na Galicyę, Śląsk i Bukowinę. — Celem Związku jest popieranie wspólnych interesów i rozwoju tych stowarzyszeń, przez praktyczne stosowanie zdobytych doświadczeń, ścisłe kontrolowanie czynności i czuwanie nad niemi, przez odpowiednie organa ułatwianie kredytu i obiegu kapitałów pomiędzy stowarzyszeniami, zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych i wydawanie czasopisma i potrzebnych informacji.

Do Związku należy obecnie 122 stowarzyszeń tj. 108 zaliczkowych, a 14 innych zarobkowych i gospodarczych.

Statystyka gal. stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1892 ogłoszona z końcem z. r. przez Wydział Związku tych stowarzyszeń, podaje liczbę powstałych w naszym kraju od roku 1873 stowarzyszeń na 519, zaś prawnie z końcem roku 1892 istniejących na cyfrę 334.

W ciągu przeto niespełna lat dwudziestu zeszło z pola społecznej pracy 180 stowarzyszeń, a z liczby tej: 43 nie weszło wcale w życie, 10 przestało istnieć bez likwidacyi, 63 zlikwidowało swoje interesa pozasądownie, 48 zlikwidowało je sądownie, wreszcie 18 popadło w konkurs, a stosunek procentowy ogółu od r. 1873 założonych, do liczby po koniec r. 1892 upadłych, przedstawia się w cyfrze 35·07%. Z niej przypada 21·78% na stowarzyszenia zaliczkowe i kredytowe, 3·27% na stowarzyszenia spożywcze, 0·96% na stowarzyszenia rolnicze lub ochrony własności ziemskiej i 9·06% na stowarzyszenie produkcyjne i handlowe

Z liczby 266 towarzystw kredytowych i zaliczkowych, istniejących w Galicyi z końcem r. 1892 podaje statystyka Związku daty dotyczące 226 towarzystw, w tej liczbie z 13 towarzystw na podstawie bilansów z r. 1892 a 13 towarzystw na podstawie bilansów z r. 1891.

Z końcem tego roku posiadały one 169.663 członków, a w tej liczbie było:

rękodzielników i przemysłowców	15.596	czyli	9·24%
handlarzy i kupców	33.944	"	20·64 "
fabrykantów	279	"	0·29 "
włościan i małomieszczan rolników . .	90.786	"	54·59 "

właścicieli dzierżawców większych obszarów ziemskich	3.817	czyli	2.27%
umysłowo pracujących	15.543	"	9.58 "
kapitaistów i właścicieli realności miejskich	5.387	"	3.21 "
instytucyj	311	"	0.18 "

W tych 226 towarzystwach zaliczkowych wynosił:

kapitał udziałowy	5,373.039	zł.	19	ct.
fundusze rezerwowe	1.323.746	"	28	"

przypadało zatem przeciętnie na jednego członka:

z kapitału udziałowego	32	zł.	60	ct.
z funduszu rezerwowego	7	"	06	"

gdy zaś z końcem r. 1891 przypadało na jednego członka:

z kapitału udziałowego	32 zł. 58 ct.
z funduszu rezerwowego	8 " 06 "
przeto zwiększyła się przeciętnie wysokość udziału tylko o 2 centy, lecz zmniejszyła natomiast tangenta funduszu rezerwowego o 26 centów. Prócz własnego kapitału, wynoszącego w udziale i funduszach rezerwowych kwotę 6.696.785 zł. 47 ct., miały towarzystwa obecnego kapitału :	
w wkładkach na rachunek bieżący . . .	15,592 948 zł. 6 ct.
" pożyczkach od rozmaitych instytucyj finansowych	4.529.405 " 28 "

przeto ogółem . 20,122.353 zł. 34 ct.

a stosunek własnego do obcego kapitału przedstawił się jak 1 do 3.

W przeciągu roku 1892 udzieliły one swoim członkom pożyczek w wysokości 47,046.561 zł. 16 ct., a z kwoty tej było z końcem tego roku niespłacono 25,506.259 zł. 37 ct.

Zysk z operacyj kredytowych przyniósł w roku 1892 stowarzyszeniom zaliczkowym 944.359 zł. 39 ct.
z niego po odtrąceniu kosztów administracyjnych 469.828 " 68 "

z pozostałej reszty 474.530 zł. 71 ct.
rozdano na cele dobroczynne 22.352 " 3 "

zaś pozostałą kwotę 469.828 zł. 68 ct.
użyto na oprocentowanie udziałów.

Z 211 stowarzyszeń zaliczkowych, które podały stopę procentową płaconą od wkładek na rachunek bieżący:

2	płaciło	8	%	60	płaciło	5	%
11	"	7	"	22	"	4 ¹ / ₂	"
80	"	6	"	12	"	4	"
24	"	5 ¹ / ₂	"				

a przeciętna wysokość oprocentowania wkładek wynosiła 5·46%.

Z 214 stowarzyszeń zaliczkowych, które podały wysokość stopy procentowej, pobieranej od udzielanych pożyczek:

4	brało do	12	%	85	brało do	8	%
21	"	10	"	43	"	7	"
43	"	9	"	10	"	6	"
6	"	8 ¹ / ₂	"	2	"	niżej 6	"

a przeciętna wysokość procentu pobieranego od pożyczek wynosiła 8·16%.

Pod względem wysokości posiadanego kapitału udziałowego, trzymały pierwsze miejsce między wszystkimi towarzystwami zaliczkowymi Galicyi: „Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie“. Posiadało ono w kapitale udziałowym, będącym własnością 1.102 członków, kwotę 777.867 zł., zatem prawie 14·5 % z kapitału zebranego po koniec r. 1892 przez wszystkie towarzystwa zaliczkowe Galicyi, a rozporządzając znacznymi kapitałami, rozdało obecnie swoim członkom pożyczek w wysokości 10,227.441 zł., co stanowi niemal 23 %, czyli przeszło piątą część pożyczek udzielonych w r. 1892 przez wszystkie towarzystwa.

Po krakowskiem „Tow. wzajemnego kredytu“, były najzasobniejszymi w kapitał udziałowy następujące towarzystwa:

1.	Lwów: „Spółka zaliczkowa urzędników“	224.336	zł.
2.	„ „ „Bank zaliczkowy“	107.888	"
3.	Kraków: „Tow. zaliczkowe“	95.497	"
4.	Nowy Targ: „Tow. zaliczkowe“	88.658	"
5.	Gorlice: „Tow. zaliczkowe“	85.973	"
6.	Przemyśl: „Kasa zał. rzemieślników“	85.945	"
7.	Dąbrowa: „Tow. zaliczkowe“	70.663	"
8.	Kraków: „Tow. kredytowe“	66.700	"
9.	Stanisławów: „Bank dla handlu i przemysłu“	65.805	"
10.	Gliniany: „Tow. zaliczkowe“	65.531	"
11.	Przemyśl: „Tow. zał. rolne“	64.705	"
12.	Złoczów: „Tow. zaliczkowe“	92.974	"
13.	Stanisławów: „Tow. oszczędności i kredytu“	62.166	"

14. Brzeszko: „Tow. zaliczkowe“	59.803 zł.
15. Jarosław:	59.678 „
16. Łańcut:	56.938 „
17. Sambor:	56.265 „
18. Krosno:	54.906 „
19. Rzeszów:	54.717 „
20. Maków:	51.778 „
21. Jasło:	51.707 „

W innych towarzystwach kapitał udziałowy nie przekraczał kwoty 50.000 zł.

Z reszty galicyjskich towarzystw zaliczkowych, tylko 27 potrafiło zgromadzić wkładek powyżej 10.000 zł., zaś wiele nie posiadało żadnych.

Z 71 stowarzyszeń innych kategorii, istniejących w Galicyi z końcem r. 1892, podaje „Statystyka“ daty bilansowe:

- z 8 stow. spożywczych,
- „ 4 spółek rolniczych,
- „ 5 stow. ochrony własności ziemskiej,
- „ 3 „ handlu skórami,
- „ 10 spółek tkackich,
- „ 14 stow. handlowych i produkcyjnych,

zatem ogółem z 44 stowarzyszeń.

Stowarzyszenia te posiadały z końcem r. 1892 członków 7.539, a były między niemi najbogatsze w liczbę członków:

Wadowice: „Lud. tow. zal. i ochrony własn. ziem.“	z 1.408 członkami,
Lwów: „Narodna Torhowla“	857 „
Limanowa: „Tow. ochrony własn. ziemsk.“	759 „
Mielec: „Tow. ochrony mniejsz. własn. ziem.“	639 „
Biała: „Dom robotniczy“	551 „
Lwów: „I. kraj. fabryka tkacka“	438 „

Tych 6 stowarzyszeń posiadało 4.652 członków, tak, iż na resztę 38 stowarzyszeń przypadało tylko członków 2.887, czyli w przecięciu na jedno stowarzyszenie 76 członków.

W kapitale udziałowym posiadało tych 44 stowarzyszeń 400.549 zł., w funduszach rezerwowych 78.761 zł., przypadało przeto na jednego członka przeciętnie:

- z kapitału udziałowego . . 53 zł. 13 ct.
- z kapitału rezerwowego . . 10 „ 45 „

Najzasobniejszych w kapitał udziałowy były :

Krosno : „I. gal. tow. dla kraj. przem. tkackiego“	52.673 zł.
Lwów : „Bank rolniczy“	37.750 „
„ „I. związkowa drukarnia“	34.487 „
„ „Narodna Torhowla“	25.836 „
Rzeszów : „I. związkowa garbarnia“	24.099 „
Kołomyja : „Spółka handl.-roln. przem.“	22.441 „
Kraków : „Związek handl. Kółek rolniczych“	22.144 „

Tych 7 stowarzyszeń posiadało w kapitale udziałowym 219.430 zł.
tak iż na resztę 37 stowarzyszeń pozostało tylko 181.119 zł.
z tego kapitału.

Fundusze rezerwowe posiadały najznaczniejsze :

Kraków : „Związek handl. Kółek rolniczych“	15.440 zł.
Limanowa : „Tow. ochrony własn. ziemskiej“	11.546 „
Jarosław : „Tow. wzajem. pomocy obyw.“	6.767 „
Lwów : „Narodna Torhowla“	6.695 „
Wadowice : „Lud. Tow. zal. itd.“	5.122 „
Lwów : „Bank rolniczy“	4.681 „
Mielec : „Tow. ochr. mn. własn. ziem.“	4.574 „

Tych 7 stowarzyszeń posiadało w funduszach rezerwowych 54.825 zł.
zaś zapasy towarów i wartość inwentarza stanowiły u wszystkich stowarzyszeń kwotę 547.290 zł. z której wypada :

na I. związkową garbarnię w Rzeszowie 133.209 zł.
„ I. gal. Tow. dla przemysłu tkackiego w Krośnie 83.872 zł.
na Ludowe towarz. zaliczkowe w Wadowicach“ 67.830 zł.
„ resztę stowarzyszeń 262.379 zł.

4. Ubezpieczenia.

1. Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.

Wedle sprawozdania z r. 1893 zwiększyła się w Galicyi w ogóle wartość ubezpieczeniowa w ostatnich dwu latach o 43 milionów zł., czyli o 13%, zaliczka zebrana o 230.000 zł., czyli o 11%. Z cyfry powyższej przypada na przyrost ubezpieczonej własności większej i przemysłu wiejskiego 17 milionów, czyli 10%, w zaliczkach 81.000 zł. czyli 8%, własności włościańskiej

11 milionów czyli 21%, w zaliczkach 100.000 zł. czyli 19%; przy ubezpieczeniach miejskich w Galicyi zwiększyła się wartość ubezpieczeniowa o 14 milionów czyli o 14%, zaliczka o 50.000 zł. czyli o 10%. Reszta przyrostu przypada na Śląsk i Bukowinę, a mianowicie wartość ubezpieczonej własności na Śląsku wzrosła o 3 miliony czyli 20%, zaliczka o 7.960 zł. czyli o 22½, na Bukowinie przyrost wartości ubezpieczonej wznaga się także stale, w ostatnich tych 2 latach wynosi 3 milionów czyli 20%, w zaliczkach 11.500 zł. t. j. 11%.

Sprawozdania specyalne wykazują pomyślny obrót we wszystkich agendach Towarzystwa.

W dziale ogniowym liczba polic wzrosła o 5.596, zebrano zaliczek 3.560.760 zł., czyli o 110.000 więcej niż w roku zeszłym, wynagrodzeń wypłacono dzięki mniejszej liczbie pożarów o 480.600 zł. mniej niż w roku zeszłym, skutkiem czego czysta pozostałość wynosi 764.455 zł., t. j. o 289.000 zł. więcej niż w roku zeszłym.

Z sumy tej przeznaczyła Rada nadzorcza 25%, to jest 664.401 zł. na zwrot zaliczek dla członków, podczas gdy zwrot w roku zeszłym wynosił tylko 18%, resztującą zaś kwotę 100.053 zł. przeniesiono na rok następny. Ważnych polic pozostało w r. b. 323.274, fundusz rezerwowy wynosi obecnie 2.493.348 zł.

W dziale ubezpieczeń od gradu zabezpieczono w r. 1893 wartość 21,663.224 zł., zebrano tytułem zaliczek 507.693 zł., czysta nadwyżka po wypłaceniu szkód wynosi 29.309 zł. Ważnych polic pozostało 4247, o 158 mniej niż w roku poprzednim.

Nadwyżka działu gradowego przeznaczoną została na częściowe umorzenie pożyczek zaciągniętych w latach 1890 i 1891 z funduszu rezerwowego.

Dział życiowy, który w roku 1893 dobiegł 24 roku istnienia swego w Tow. krakowskim, wykazuje dość znaczny przyrost w osobach i kapitale ubezpieczonym. W dziale ubezpieczeń pośmiertnych kapitał ubezpieczony wynosi 16,144.320 zł., premia roczna 580.011 zł., liczba polic 10.727; w roku ubiegłym zmarło 139 osób, podczas gdy na podstawie statystyki śmiertelności przewidywano zgon 140-73 osób; suma kapitałów przypadających do wypłaty z powodu śmierci wynosi 271.270 zł. Zwrot w tym dziale wynosi 12% czyli 36.448 zł.

Kapitał ubezpieczeń na dożywocie wynosi 10,629.962 zł., renta zabezpieczona 92.267 zł., premia roczna 373.554 zł.

Ogólny rozchód wynosił 4,180.684 zł., pozostałość czysta 13.388 zł., zwrot 10.292 zł., czyli 5%.

Cały kapitał zabezpieczony w dziale życiowym wynosi 26,873.282 zł.

Dział wzajemnego kredytu rozwija się również pomyślnie. Obrót kasowy doszedł w r. 1893 do sumy 45,912.876 zł. liczba członków wynosi 1.152 osób z udziałem 908.527 zł., czysty zysk 69.157 zł., dywidenda 6%.

Fundusz emerytalny urzędników Towarzystwa wynosił z końcem roku 1892/3: 255.000 zł., w r. 1893 przybyło z odsetek i dotacyj 53.000 zł., tak, że obecnie fundusz ten wynosi 308.000 zł.

2. Towarzystwo wzaj. ubezpieczeń „Dniester“.

Założone w roku 1892.

Wedle sprawozdania z r. 1893 wynosi wartość ubezpieczenia od ognia 10 mil zł., liczba polic 14.337. Bilans wykazuje dochody brutto 92.685 zł. Zysk pozostały 7.522 zł. Koszta administracyi 15.315 zł. Zlikwidowano w r. 1893 szkód w 89 wypadkach i wypłacono 27.409 zł. Fundusz rezerwowy w pierwszym roku istnienia wzrósł do sumy 7.771 zł. Towarzystwo rozwija się prawidłowo.

V. Komunikacje.

1. Drogi bite.

Galicya posiadała w r. 1892 następujące środki komunikacyjne :

dróg żelaznych	2.907	kilometrów
„ państwowych	3.252	„
„ krajowych	1.800	„
„ powiatowych	2.023	„
„ uporządkowanych gminnych subwencyonowanych	1.189	„
„ uporządkowanych gminnych nie subwencyonowanych	2.450	„
„ przez rząd budowanych, subwencyonowanych gminnych, prestacyami utrzy-		
mywanych	389	„
„ dojazdów kolejowych	87	„
razem	14.097	kilometrów

dróg bitych.

W tem było dróg bitych bez kolei żelaznych 11.190 km., zaś dróg żelaznych 2 907 km. Nadto istnieje jeszcze 44.239 km. dróg gminnych nieuporządkowanych.

Ogółem tedy było w r. 1892 dróg w kraju 55.424 km. i 2.907 km. żelaznych.

Od chwili objęcia dróg przez autonomię, od r. 1868 do r. 1892, a więc w okresie lat 24 przybyło 4.310 km. dróg bitych i 2.450 km. dróg gminnych zrekonstruowanych bez subwencyi.

Od roku 1868 do 1892, w okresie 25 lat autonomii, przybyło nowych dróg bitych :

1. Dróg państwowych 385 km., a mianowicie : w powiecie bobreckim 9 km, dolińskim 47, gródeckim 8, jarosławskim 22,

jasielskim 63, krośnieńskim 3, liskim 59, łańcuckim 31, mieleckim 1, niskim 11, przemyskim 3, rohatyńskim 38, rzeszowskim 20, sanockim 54, żydaczowskim 16, razem 385 km. dróg rządowych.

Najwięcej przybyło dróg państwowych w powiatach górskich. a mianowicie: w powiecie jasielskim, liskim, sanockim i dolińskim. Najmniej w pow. gródeckim, przemyskim i lwowskim, a w 29 powiatach zupełnie nie.

2. Dróg krajowych przybyło w okresie autonomicznym w powiecie: borszczowskim 42 km., brodzkim 8, brzeskim 19, brzeżańskim 19, brzozowskim 2, czortkowskim 5, dąbrowskim 25, gorlickim 25, husiatyńskim 21, kamioneckim 50. kolbuszowskim 15, krakowskim 12, lwowskim 14, łańcuckim 22, mieleckim 38, niskim 38. nowotarskim 42, przemyskim 10, rohatyńskim 14, ropeczyckim 14, rzeszowskim 17, sanockim 3, sądeckim 18, skałackim 14, śniatyńskim 4, sokalskim 12, stanisławowskim 8, tarnobrzeskim 55, tarnopolskim 15, tarnowskim 13, wadowickim 25, zbarazkim 11, żółkiewskim 30, złoczowskim 22, żywickim 6.

Dróg krajowych liczymy dziś 43 szlaków o 1.800 km. Są to szlaki: Brzeżany-Okopy 53 km., Brzeżany-Tłuste 38, Bursztyn-Stanisławów 39, Czorsztyn-Chabówka 40·7, Czortków-Skałat 36, Czużyny-Cło 13, Dębica-Nadbrzezie 83, Dynów-Sanok 45, Gorlice-Konieczna 29·6, Horodenka-Załużce 30, Jarosław-Belzec 73·8, Iwianie-Mossorówka 10·7, Kołędziany-Borszczów 21·5, Kopczyńce-Husiatyn 24, Kraków-Baran 14·6, Kraków-Chełmek 54·5, Krasne-Busk 6·3, Krościenko-Szczawnica 5·8, Lwów-Rohatyn 66·9, Lwów-Stojanów 75·8, Monasterzyska-Brzeżany-Czortków 48·4, Nowy Targ-Zakopane 23·8, Przemyśl-Sanok 68·6, Przeworsk-Konieczna 11·2, Rohatyn-Tarnopol 83·9, Rzeszów-Nisko-Nadbrzezie 92·9, sędziszowska 0·6, Sielec-Kłubowce 28·6, Skała-Zaleszczyki 53·2, Słotwina-Brzesko-Sącz 45·2, Smykowie-Suchostaw 60, Strusów-Buczacz 42·7, Tarnopol-Podwołoczyska 43·6, Tarnopol-Zbaraż 19·6, Tarnów-Szczucin 36·6, Tłumacz-Zaleszczyki-Horodenka 62, Tyśmienica-Kołomyja 46·6, Zakliczyn-Nowy Sącz-Niedzica 94·5, Zator-Sucha 35·4, Zborów-Założce 28·4, Zimnawoda-Hoszany 31·5, Złoczów-Brzeżany 38, Żółkiew-Krystynopol 41·5.

Na tych 43 szlakach długości o 1.800 km. jest 3.213 mostów, 188 kilometrów poręczy, drogi te obsadzone są 11.753 sztukami drzew owocowych i 90.240 drzewami dzikimi.

Zwiększych mostów, wymieniamy most na:

Dniestrze w Haliczu	jarzmowy 224 km. dług. zbud. w r. 1880
Dunajcu w Dębnie	" 104 " " " 1872

Prucie pod Śniatynem	kratowy	180	km.	dług.	zbud.	w r.	1889
Sanie pod Jarosławiem	"	182	"	"	"	"	1885
Bugu pod Rudą	jarzmowy	150	"	"	"	"	1880
Dunajcu pod Kurowem	kratowy	225	"	"	"	"	1891
Popradzie w Starym Sączu	jarzm.	135	"	"	"	"	1886

Najwięcej dróg krajowych przybyło w powiatach: tarnobrzesckim 55 km., kamioneckim 50, borszczowskim 42, nowotarskim 42.

Najmniej w powiatach: stanisławowskim 8 km., brodzkim 8, żywieckim 6, czortkowskim 5, śniatyńskim 4, sanockim 3, brzozowskim 2.

Zupełnie nie budowano nowych dróg krajowych w 39 powiatach: bielskim, bobreckim, bocheńskim, brhorodezańskim, buczackim, chrzanowskim, cieszanowskim, dobromińskim, dolińskim, drohobyckim, grodeckim, grybowskiem, horodeńskim, jarosławskim, jasielskim, jaworowskim, kałuskim, kołomyjskim, krakowskim, krośnieńskim, limanowskim, liskim, mościskim, myślenickim, nadwórniańskim, pilzneńskim, podhajeckim, przemysłańskim, rawskim, rudńskim, samborskim, stanisławowskim, staromiejskim, tłumackim, trembowelskim, turczańskim, wielickim, zaleszczyckim i żydaczowskim.

Dróg powiatowych przybyło 1.387 km., a mianowicie w powiatach: bialskim 17 km., bocheńskim 36, borszczowskim 51, brodzkim 20, buczackim 21, chrzanowskim 75, cieszanowskim 7, czortkowskim 25, dąbrowskim 96, drohobyckim 19, gorlickim 39, grodeckim 21, grybowskiem 32, horodeńskim 12, husiatyńskim 23, jasielskim 29, kamioneckim 22, kolbuszowskim 52, kołomyjskim 15, krośnieńskim 29, limanowskim 6, liskim 22, łańcuckim 50, mieleckim 26, mościckim 24, myślenickim 9, nowotarskim 1, pilzneńskim 35, podhajeckim 30, przemysłańskim 26, rawskim 16, rohatyńskim 5, ropeczyckim 24, rudenskim 14, rzeszowskim 46, samborskim 15, sądeckim 9, śniatyńskim 29, sokalskim 5, stanisławowskim 11, staromiejskim 9, stryjskim 11, tarnobrzesckim 28, tarnopolskim 30, tarnowskim 56, tłumackim 25, trembowelskim 42, turczańskim 3, wadowickim 11, wielickim 36, zaleszczyckim 23, złoczowskim 19 i żydaczowskim 44.

W budowie dróg powiatowych odznaczyły się powiaty, które najwięcej dróg powiatowych zbudowały, były to: na pierwszym miejscu powiat dąbrowski 96 km., chrzanowski 75, tarnowski 56, kolbuszowski 52, borszczowski 51, łańcucki 50, rzeszowski 46, żydaczowski 44 i trembowelski 42.

Najmniej zbudowały dróg powiatowych powiaty: sądecki 9 km., myślenicki 9, staromiejski 9, cieszanowski 7. limanowski 6, rohатыński 5, sokalski 5, turezański 3 i nowotarski 1.

Zupełnie nie mają dróg powiatowych 14 powiatów, a mianowicie: bobrecki, bohorodeczański, brzeski, brzeżański, bobromilski, jaworowski, kałuski, lwowski, nadwórniański, niski, przemyski, skałacki, zbarazki i żółkiewski.

Dojazdów kolejowych zbudowano 92, długości 87 km.

Dróg gminnych zbudowano i zrekonstruowano 157 szlaków, długości 1.189 km. przy pomocy subwencji z funduszu krajowego udzielanych, bez subwencji zbudowano i zrekonstruowano dróg gminnych 2.450 km.

Rząd utrzymuje 3.252 km. dróg państwowych, nadto zbudował i utrzymuje 276 km. dróg niepaństwowych, zbudował i utrzymuje 53·8 km. dróg, do których używa się także prestacyj, nadto rząd zbudował a Wydziały powiatowe utrzymują 2 szlaki długości 9·3 km. (Chodorów Zalesie i Tarnów-Rzędzin).

Wydział krajowy zbudował przy subwencji rządu i utrzymuje na rachunek rządu szlaki o 23·4 km. długości (Chodorów-Rohatyn).

Najliczniejsze środki komunikacyjne mają powiaty zachodnie, na pierwszym miejscu Chrzanów, Wieliczka, Biała, Wadowice. Najrzadsze Kamionka strumiłowa, Kolbuszowa, Podhajce, Jaworów, Rudki, Brody, Zbaraż, Sokal, Dobromil, Husiatyn, Żółkiew, Cieszanów i Bohorodeczany.

Najbardziej pod względem komunikacji zaniedbane, bo nie posiadają ani dróg krajowych, ani powiatowych do dziś są powiaty:

bohorodeczański . . .	ma tylko	1 km.	dróg gminnych	subwenc.
dobromilski	"	6	"	"
jaworowski	"	10	"	"
kałuski	"	6	"	"
kossowski	"	—	"	"
nadwórniański . . .	"	15	"	"

W powiatach tych oprócz istniejących gościńców z dawnych przedautonomicznych czasów przez rząd pobudowanych, nie ma innych komunikacyj prócz dróg gminnych.

Dróg gminnych uporządkowanych subwencją z funduszu krajowego przybyło w okresie autonomicznym 1.189 km., dojazdów kolejowych 87 km.

Razem tedy przybyło w okresie autonomicznym :

Dróg państwowych	385 km.
„ krajowych	677 „
„ powiatowych	1.387 „
„ gminnych subwencyon. . . .	1.189 „
„ „ nie subwencyon.	2.450 „
dojazdów kolejowych	87 „
dróg budowanych ze skarbu państwa, a utrzymywanych prestacyami	389 „

razem 6.564 km.

nadto dróg krajowych zrekonstruowanych	196 „
--	-------

razem 6.760 km.

873 kilometrów nowo zbudowanych lub zrekonstruowanych dróg krajowych kosztowały 5 milionów zł.; średni koszt budowy względnie rekonstrukcyi 1 km. drogi krajowej wynosił 5.746 zł., drogi te były w bardzo trudnych warunkach budowane i dlatego koszt 1 km. przeciętnie jest znacznie wyższym, niżeli dziś wynosi budowa 1 km. Licząc koszt budowy 1 km. innych dróg w tym czasie zbudowanych na połowę tego co kosztował 1 km. dróg krajowych, t. j. licząc 1 km. dróg nie krajowych zbudowanych lub zrekonstruowanych na 2.873 zł., wypadnie po odliczeniu 873 kilometrów dróg krajowych, zbudowanych kosztem 5 mil. zł., że reszta nowo zbudowanych lub zrekonstruowanych dróg w długości 5.887 km. kosztowała przeszło 15 mil. zł., czyli że w okresie 1868—1892 r. zbudowano lub zrekonstruowano dróg bitych kosztem przeszło 20 milionów zł.

Jedną z pierwszych działalności naszej autonomii krajowej była budowa dróg, a jak żywą była ta czynność, jak bardzo przeważała w budżecie krajowym nad innymi działami publicznymi robót, o tem przekonują następujące cyfry budżetu funduszu krajowego.

	Koszta		Subwencye	
	budowy	utrzymywania	na drogi	na dojazdy
	dróg kraj.		gminne i pow.	kolejowe
	w tysiącach złotych :		w tysiącach złotych :	
1868	26	72	36	—
1869	167	151	28	—
1870	249	149	44	—
1871	113	456	47	—
1872	193	463	81	—

	Koszta		Subwencye	
	budowy	utrzymywania dróg kraj.	na drogi gminne i pow.	na dojazdy kolejowe
	w tysiącach złotych:		w tysiącach złotych:	
1873	134	396	70	—
1874	180	407	55	—
1875	430	333	67	—
1876	568	365	74	—
1877	518	360	75	—
1878	407	403	85	—
1879	298	405	82	—
1880	199	436	84	—
1881	149	436	66	—
1882	260	443	73	—
1883	202	453	80	3
1884	155	525	113	3
1885	196	457	66	19
1886	117	476	142	8
1887	119	469	137	11
1888	140	462	150	16
1889	75	467	185	15
1890	10	444	224	19
1891	50	398	228	20
1892	49	389	253	14
razem	5.016	9.836	2.564	132

Razem od roku 1868 do 1892 wydał fundusz krajowy na cele dróg w kraju 17 milionów zł.

Na przestrzeni 1.800 km. dróg krajowych przesuwają się dziennie 2.076 fur parokonnnych; przeciętna frekwencja na 1 kilometrze 1.11 fur dziennie.

Przyjąwszy ten sam stosunek dla dróg rządowych, powiatowych i gminnych subwencyonowanych, okaże się, że na przestrzeni 3.252 km. dróg rządowych, przesuwają się 3.609 fur parokonnnych dziennie, a na przestrzeni 2.023 km. dróg powiatowych przesuwają się 2.245 parokonnnych fur dziennie. Na przestrzeni 1.189 km. dróg gminnych subwencyonowanych, przesuwają się dziennie 1.319 fur parokonnnych.

Na przestrzeni tedy 8.264 km. dróg bitych państwowych, krajowych, powiatowych i gminnych subwencyonowanych przesuwają się dziennie 9.173 fur parokonnnych, czyli $3\frac{1}{2}$ miliona fur

rocznie; licząc przeciętny ładunek 1 fury na 5 q, wypadalby roczny ruch towarowy na drogach bitych w Galicyi na 16 $\frac{1}{2}$ milionów q, czyli na 165 tysięcy wagonów kolejowych.

2. Drogi żelazne.

Długość linii kolei żelaznych wynosiła w r. 1892 w Galicyi 2.907 km.

Nie posiadały jeszcze kolei żelaznej w swym obrębie w roku 1892 następujące powiaty: bohorodczański, borszczowski, brzeżański, brzozowski, dąbrowski, horodeński, jaworowski, kolbuszowski, kossowski, niski, pilzneński, trembowelski, turczański i zaleszczycki.

W skutek wybudowanej już i z początkiem października w ruch pусić się mającej kolei Stanisławów-Woronianka, otrzymają kolejowe połączenie powiat bohorodczański, w skutek wybudowania zaś trasowanej obecnej linii kolei podolskich, otrzymają połączenie kolejowe wszystkie powiaty podolskie, a więc powiaty borszczowski, brzeżański, horodeński, trembowelski i zaleszczycki.

Pozostanie tedy bez kolei 5 powiatów Galicyi zachodniej: brzozowski, dąbrowski, kolbuszowski, niski i pilzneński i 3 powiaty Galicyi wschodniej: jaworowski, kossowski i turczański.

Obecnie najwięcej dróg żelaznych ma powiat stryjski 119 km., lwowski 116, złoczowski 104, wadowicki 95, rawski 92, chrzanowski 91, najmniej ma powiat kamionecki, nadwórniański i nowotarski, każdy z nich bowiem ma tylko po 2 km. dróg żelaznych, rudecki 7 km., przemysłański 11, skałacki 12, żydaczowski 18 i staromiejski 19 km.

Koleje żelazne istnieją w Galicyi od r. 1847.

Rozwój ich od roku 1847 do roku 1892 przedstawia następująca tablica:

Rok:	Długość sieci kolejowych w kilom:	Jeden kilometr linii kolejowych wypada na □ km. obszaru:
1847	65	1.204
1850	66	1.172
1855	66	1.172
1860	457	171
1865	555	141
1870	673	116
1875	1.236	63

Rok:	Długość sieci kolejowych w kilom :	Jeden kilometr linii kolejowych wypada na □ km. obszaru :
1878	1.552	50
1882	1.552	50
1883	1.561	50
1884	2.258	34
1885	2.262	34
1886	2.294	34
1887	2.569	30
1888	2.635	29
1889	2.635	29
1890	2.705	29
1891	2.804	29
1892	2.907	28·7

Ogół dróg żelaznych w Galicyi można podzielić na następujące 3 kategorie:

1. koleje państwowe wynoszące . . . 2.081 km.
2. koleje prywatne „ . . . 211 „
3. koleje pryw. w zarządzie państwa 695 „

razem 2.907 km.

Pod względem szlaków, dzielą się koleje na następujące linie:

A. Koleje państwowe.

1. Kolej Dniestrzańska :

Chyrów-Stryj	100	km.
Drohobycz Borysław	11	„
Połączenie z I. węgiersko-galicyjską koleją do Chyrowa	0·5	„
razem	112·5	km.

2. Galicyjska kolej Transwersalna :

Oświęcim-Podgórze	64	km.
Sucha-Skawina	45	„
Zwardoń-Żywiec	37	„
Żywiec-Nowy Sącz	146	„
Grybów-Stróże-Nowy Zagórz-Most Orłowski	113	„
Zagórzany-Gorlice (odnoga)	4	„
Połączenie między Nowym Zagórzem a Zagórzem	0·6	„
Stanisławów-Husiatyn	144	„
razem	556·6	km.

3. Jasło Rzeszów :

Jasło-Rzeszów	69	km.
Połączenie z koleją Karola-Ludwika w Rzeszowie .	0·2	"
razem	69·2	km.

4. Stryj-Beskid 79 km.

5. Tarnów-Leluchów 145 km.

6. Kolej Karola-Ludwika :

Lwów-Kraków	342	km.
Bierzanów-Wieliczka	4	"
Połączenie przy Bierzanowie	0·6	"
Podłęże-Niepołomice	4	"
Lwów-Podwoleczyska (Wołoczyska)	192	"
Krasne-Brody (Radziwiłłów)	49	"
Jarosław-Sokal	146	"
Dembica-Rozwadów	99	"
Sobów-Nadbrzezie	7	"
razem kolej Karola Ludwika	847·6	km.

B. Koleje prywatne.

1. Kolej cesarza Ferdynanda (północna) :

Kraków-Dziedzice (granica śląska)	86	km.
Dziedzice-Żywiec	30	"
Trzebinia-Mysłowice	26	"
Szczakowa-Granica	1	"
Kraków-Podgórze-Bonarka	6	"
Połączenie pod Krakowem	0·4	"
Połączenie pod stacją Podgórze-Płaszów	0·4	"
Bielsk-Kalwarya	58	"
Połączenie pod Kalwaryą	0·3	"

razem kolej cesarza Ferdynanda w Galicyi 212·1 km.

C. Koleje prywatne w zarządzie państwa.

1. Pierwsza kolej węgiersko-galicyjska :

Przemysł-Łupków	146	km.
Połączenie z koleją Karola Ludwika w Przemyśle .	0·3	"
razem	146·3	km.

2. Dolina-Wygoda 8 km.

3. Kolej Arcyksięcia Albrechta:

Lwów-Stryj	73	km.
Stryj-Stanisławów	107	"
razem	180	km.

4. Kolej Kołomyjska:

Kołomyja-Peczeniżyn-Słoboda rungurska (kopalnia) .	25	km.
Odnoga: Nadwórniańskie przedmieście-Szeparowce		
Kniaźdwór	8	"
razem	32	km.

5. Kolej Lwów-Belzec (Tomaszów) 88 km.

6. Lwów-Czerniowce-Jassy:

Lwów-Niepołóckowce (granica bukowinińska) 241 km.

Kapitał nakładowych tych kolei wynosi 405 milionów zł.,
z tego wypada na szlaki:

naddniestrzański	4·1	mil zł.
transwersalny	40·3	" "
Jasło-Rzeszów	4·6	" "
Stryj-Beskid	7·6	" "
Tarnów-Leluchów	16·7	" "
czerniowiecki	39·9	" "
Dolina-Wygoda	0·2	" "
kołomyjski	0·9	" "
Lwów-Belzec	3·7	" "
Karola Ludwika	93·0	" "
Ferdynanda (północny) . . .	194·0	" "

Park kolejowy w r. 1891.

Koleje te posiadały 963 lokomotyw, 972 tendrów, 56 pługów śnieżnych i 26.308 wagonów, w tem 1.646 wagonów osobowych, 24.521 wagonów towarowych i 141 wozów prętowych.

W roku 1891 przewieziono, licząc w to całą kolej Północną Ferdynanda 13,763.768 pasażerów, z tego:

105.458	osób	I. klasą
931.390	"	II. "
12,685.788	"	III. "
41.122	"	IV. "

prócz tego 547.866 wojskowych; razem tedy z wojskowymi przewieziono w r. 1891 osób 14,311.624 i 15 milionów ton, czyli $1\frac{1}{2}$ mil. wagonów towarów.

Ruch towarowy na drogach żelaznych państwowych w Galicyi w r. 1890.

(z opuszczeniem kolei Ferdynanda).

Ruch towarowy na drogach żelaznych w Galicyi, w r. 1890, przedstawia się następująco:

		Nadeszło w tysiącach ton:	Wysłano
1. szlak	Karola-Ludwika: Kraków-Podwoleczyska	463 $\frac{1}{2}$	882
2. „	Jarosław-Sokal	6	143
3. „	Dębica-Rozwadów	6	23 $\frac{1}{2}$
4. „	Kolej transversalna: Zwardoń-Husiatyn, Oświęcim-Sucha, Stryj-Ławoczne	337 $\frac{1}{2}$	583 $\frac{1}{2}$
5. „	Albrechtowski: Lwów-Stryj-Stanisławów	114 $\frac{1}{2}$	102 $\frac{1}{2}$
6. „	Naddniestrzański: Felsztyn-Sambor-Drohobycz-Borysław	64	65 $\frac{1}{2}$
7. „	Leluchowski: Tarnów-Orlów	117 $\frac{1}{4}$	121
8. „	Wygoda-Dolina	1 $\frac{1}{4}$	60 $\frac{1}{2}$
9. „	Rzeszów-Jasło	1 $\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{4}$
10. „	Łupkowski: Przemyśl-Łupków	92 $\frac{1}{2}$	156
11. „	Czerniowiecko-Jaski: Lwów-Śniatyn-Załużce	337	242
12. „	Kołomyjskich kolei lokalnych: Kołomyja-Szeparowce-Kniaźdwór-Słoboda-rungurska	30	44 $\frac{1}{2}$
13. „	Lwów-Bełzec	11 $\frac{1}{2}$	47
	Razem	1.382	2.474 $\frac{1}{4}$

czyli nadeszło do Galicyi . . 138 tysięcy wagonów towaru

wysłano z „ . . 247 „ „ „

nadwyżka wywozu nad przywóz

wynosi 109 „ „ „

Ógólny wykaz ruchu żywego towaru na państwowych szlakach galicyjskich w r. 1890
(bez kolei Ferdynanda).

Nazwa szlaku	Wysłano				Razem ton	Nadeszło				Razem ton	Nadwyżka wywozu w towarach
	koni	bydła	niero- gacizny	owiec		koni	bydła	niero- gacizny	owiec		
	s z t u k					s z t u k					
Kraków-Podwoleczyska . .	2.908	46.336	265 180	12.100	24.521	897	290	34.243	10.889	3.352	+ 21.169
Jarosław-Sokal	153	4.103	34.972	.	2.881	3	304	.	44	103	+ 2.778
Dębica-Rozwadows	55	2.010	26.054	.	1.755	22	3	307	.	29	+ 1.726
Transwersalna	469	19.224	112.408	4	9.627	472	1.901	31.496	919	2.093	+ 7.534
Stryj-Ławoczne	37	1.323	27	.	575	8	634	30	.	115	+ 460
Albrechtowska:											
Lwów - Stryj, Stryj - Stani- sławów	101	9.685	17.226	.	3.905	81	4.116	9.001	.	850	+ 3.055
Dniestrzańska:											
Chyrów-Stryj	127	3.460	5.086	1	877	46	149	53	.	87	+ 790
Łupkowska:											
Przemysł-Chyrów	47	6.729	10.811	425	2.644	96	1.729	1.229	252	654	+ 1.990
Czerniowiecka:											
Lwów-Sniatyn	543	24.522	114.121	1.682	10.820	430	2.688	17.738	983	2.002	+ 818
Leluchowska:											
Tarnów-Orlów	28	2.072	25.946	.	1.461	171	1.862	4.656	18	83	+ 625
Bełżecka:											
Lwów-Bełzec	38	231	3.187	.	150	21	185	1.986	.	89	+ 61
Jasło-Rzeszów (otwarta w Listopadzie 1890) . . .	1	.	.	.	1	50	4	.	.	36	- 35
Razem	4.507	119.695	615.018	14.212	59.217	2.297	13.865	100.739	13.103	10.246	+ 48.971

Zakończenie.

Zanim zamknę ten szkic pobieżny statystyki Galicyi, który do ścisłości ani tem mniej do wyczerpania całości objawów życia społecznego w Galicyi pretensyi nie ma — jeszcze tylko kilka cyfr i kilka uwag.

A przedewszystkiem jedno: wskazanie na ogromny postęp Galicyi, który statystyk ma do zaznaczenia na wszystkich polach życia społecznego.

Ostatnich lat 25 dla Galicyi znaczyło więcej, niż poprzednie stulecie.

Niedawne to czasy kiedy pod hasłem pracy organicznej, rozwoju ekonomicznego ludności szeregowało się w Galicyi grono patriotów, ożywionych obywatelskim duchem i rozpoczęło owocną w skutki pracę u podstaw.

Za program postawiono pracę około duchowego i materialnego podniesienia naszej wiejskiej i miejskiej ludności. Najszerze warstwy naszego społeczeństwa wymagały pilnej i starannej opieki.

Do spełnienia zadania tak postawionego trzeba było pracę na różnych podejmować punktach: więc nie tylko podnieść sztandar oświaty ale i ekonomicznego postępu. Dla takiej pracy trzeba było pracowników mnóstwa, trzeba było zaprządz wszystkie siły narodowe, całą energią jednostek łączyć i zużytkowywać ducha asocyaeyi społecznej.

Praca organiczna! Zaprawdę, nie dzisiejszych to dopiero czasów wynalazek.

Idea pracy organicznej znalazła w naszych stosunkach pełnych zapału szermierzy. Bo przedewszystkiem dla nas jest ona pełna doniosłych skutków, dla nas, którzy ograniczać się musimy w pracy nad rozwojem wewnętrznym do sił własnych.

Praca organiczna, to wzmacnianie wewnętrznych, duchowych i materialnych sił społeczeństwa, to mnożenie jego zasobów we wszystkich dziedzinach.

Praca organiczna, będąca wyrazem poprawy w uczuciach i sumieniach społeczeństwa polskiego, snuła się odtąd, jak myśl przewodnia, przez wszystkie chwile narodowego odrodzenia po wszystkich ziemiach polskich jako widoma i czcigodna spuścizna reform Sejmu czteroletniego.

Praca organizująca to było hasło, które w chwilach upadku ducha i pogromu stawiało nowe zadania życia, które nie pozwalało pograżać się w rozpacz, ani marnieć w rezygnacyi, które stawiało nowe ideały w imię narodowego uświadomienia mas ludowych, wzmacniania sił, zestosunkowania odpowiedniego praw i obowiązków.

Praca organiczna, to nie było złote bóstwo, któremu za gołdo wypisano filisterskie hasło „*enrichissez-vous*“, jak jedni prze-drwiwali, a jak drudzy samochwalczo ją dyskredytowali, to nie był prąd materyalistyczny, który ogarnął Europę, to nie był duch spekulacyi dla spekulacyi, robienia pieniędzy dla używania — hasło pracy organicznej wyniknęło z poczucia konieczności dziejowej, z przeświadczenia, że naród po klęskach walk zgnębiony, zrujnowany, wyczerpany, nie może rzucić się w byle pierwsze łóżko, ażeby zasnąć, marząc o ideałach przeszłości, ale że naród ma przed sobą drogę ciężkiej, codziennej pracy, po której krocząc musi odzyskiwać utracone siły, musi się wzmacniać, zasoby materyalne gromadzić, dorobku duchowego przynosić, musi się krzepić, ażeby czasu burzy stał silny i hartowny jak dęby, co się nawałnicom opierają,

W naszym życiu porozbiorowem zasada ta entuzjasmów nie budziła, wszczepiała się trudno i z oporem — „bo zamykała cele i dążenia zbiorowe w ciasniejszym kole przedsięwzięć społecznych, bo rozpraszała ulubione złudzenia, zobowiązywała do ciężkich trudów i ofiar, a nadzieję spełnionych pragnień odsuwała w przyszłość daleką“.

I to wielkie cywilizacyjne i narodowe zadanie do spełnienia przypadło naszemu samorządowi krajowemu. I to jest główna treść owego programu, który nie bez słuszności nazwano programem pracy organicznej, a który się wykonywa za pomocą mądrej polityki ekonomicznej. Więc rolnictwo otoczyć opieką troskliwą, to znaczy, czuwać nad podniesieniem wiedzy i umiejętności rolniczej w najszerszych warstwach włościańskich, popierać melioracye rolne, uregulować rzeki, przyjsć z pomocą hodowli bydła, uprzystępniać zbyt, czuwać nad taryfami kolejowymi; więc przemysł budzić, ożywiać, wspomagać, popierać, szkoły przemysłowe i warsztaty wzorowe organizować, ulgi podat-

kowe zapewniać, warunki zbytu ułatwiać; więc kredyt rolniczy i przemysłowy za pomocą sieci banków powiatowych rozprowadzać w najodleglejsze zakątki kraju, więc drogi poprawiać i za pomocą subwencji sieć kolei wicynalnych uzupełniać — a przy tem wszystkiem ogólne warunki pomyślnego rozwoju ekonomicznego za pomocą sprężystej administracyi, dobrej policyi miejscowej w miastach i na wsi zapewniać i utrzymywać, oto szereg zadań, który na szczegóły rozłożony przedstawiał ogrom pracy.

Rezultat tych prac, to dzisiejsza Wystawa krajowa.

Przedstawić ją — natoby trzeba pisać dzieła. Mnie przypadł obowiązek wskazania jedynie cyfrowych jej rezultatów.

Rzucam tę garść cyfr z życzeniem, aby dawały świadectwo naszemu postępowi we wszelkich dziedzinach publicznych prac.

Chciałbym, ażeby się te cyfry wraziły w pamięć uważnego czytelnika, chciałbym, aby one przemówiły nie suchemi pismami, ale życiem, ale ofiarami, trudem, pracą i mozołem społeczeństwa, który na ich treść się wysilało.

Więc naprzód oświata.

Rezultat organizacyjnej pracy Rady szkolnej krajowej w ciągu ostatnich lat 20 streszczają w sobie te dwie cyfry:

w roku 1874 było szkół ludowych 2.362

" 1893 " " " 3.812

Dorobek: 1.450 szkół ludowych.

Nauczycieli i nauczycielek było w r. 1875 3.266, w r. 1893 5.875.

A wyrazem ofiarności kraju i czynników miejscowych na szkoły ludowe są drugie dwie cyfry.

Koszt utrzymania szkół ludowych w roku 1874 wynosił 424.271 złr., w r. 1893 wynosił 2,986.480 złr., w tem kraj przyczyniał się w r. 1874 kwotą 424.271 złr., w r. 1893 kwotą 1,500.668 złr.

W seminariach nauczycielskich było:

w r. 1874 uczniów i uczenie 531

" 1893 " " 1.733

Koszta utrzymania seminariów:

w r. 1874 159.771 złr.

" 1893 236.487 "

W gimnazyach i szkołach realnych było uczniów:

w r. 1874 8.661

" 1893 14.109

Koszta utrzymania gimnazyów i szkół realnych:

w r. 1873	470.882 złr.
„ 1892	977.132 „

Równorzędnie z rozwojem szkół ludowych i średnich podjęto akcyę na polu szerzenia fachowej wiedzy rolniczej i przemysłowej, której wywalczono prawo obywatelstwa w budżecie krajowym.

Szkół rolniczych było w r. 1874 3 uczniów 79

„ „ „ „ 1894 14 „ 858

Nauczycieli wędrownych rolnictwa nie było w r. 1874 żadnych — dziś 33 nauczycieli wędrownych w polskim i ruskim języku udzielało (w r. 1893) nauki rolnictwa w 662 miejscowościach i miało słuchaczy około 30.000.

Szkół przemysłowych w r. 1874 nie było żadnych.

W r. 1879 istniały 2 szkoły przemysłowe uzupełniające kraj. we Lwowie. Dziś mamy 40 szkół uzupełniających z 76 oddziałami, 96 klasami, 266 nauczycielami i 4.517 uczniami, utrzymywanych kosztem 52.108 złr. rocznie.

W roku 1874 nie było szkół przemysłowych zawodowych żadnych.

Dziś mamy: 10 szkół dla wyrobów z drzewa i łożyny

3	„	garncarskie
2	„	dla wyrobów ze skóry
1	„	ślusarską
8	„	dla wyrobów tkackich
1	„	„ „ powroźniczych
1	„	„ „ sukienniczych
3	„	„ „ koronkarskich
1		stacyę doświadczalną ceramiczną

razem 30 szkół zawodowych z 1.587 uczniami i 149 nauczycielami fachowymi, utrzymywanych kosztem 127.773 złr., rocznie z czego na fundusz krajowy przypada 50.996 złr., na fundusz państwowy 51.853 zł., resztę pokrywają powiaty i gminy.

Na utrzymanie wszystkich szkół przemysłowych, wydał kraj w r. 1894 — 142.000 zł.

Niezapomniano i o młodzieży uczącej się. Społeczeństwo samo otoczyło ją opieką. Żaden kraj nie ma tyle fundacyj stypendyjnych co Galicya.

314 fundacyj rozdaje rocznie 1.083 stypendyów dla ubogich uczni. Z tych rozdaje 305 Namiestnictwo, 778 Wydział krajowy.

Nadto jeszcze 45 fundacyj jest nowych, które dotąd w życie nie weszły.

Ogólny stan majątków zarodowych fundacyj stypendyjnych, dobroczynnych i państwowych w Wydziale krajowym złożonych, wynosi 6,641.882 złr., nielicząc majątku 157 fundacyj pod zarządem Namiestnictwa zostających.

*

*

*

Równocześnie z tem hasłem oświaty ludowej szła praca około podstaw narodowego bytu, piecza nad rolnictwem, handlem i przemysłem.

Na cele gospodarstwa krajowego (rolnictwa, górnictwa, leśnictwa i przemysłu) zaczęto łożyć miliony.

Na podniesienie rolnictwa (szkoły rolnicze, leśnicze, zalesienie wydym piaszczystych, podniesienie hodowli itp.) wydał fundusz krajowy:

w r. 1886	221 zł.
„ 1887	236 „
„ 1888	204 „
„ 1889	199 „
„ 1890	224 „
„ 1891	272 „
„ 1892	317 „
„ 1893	335 „
„ 1894	415 „

Razem w latach 1886—1894 wydano blisko $2\frac{1}{2}$ mil. zł.

Oprócz tego na założenie krajowych składów zbożowych we Lwowie i w Krakowie wydano w latach 1888 do 1890 kwotę około 480.000 zł.

Na podniesienie górnictwa wydano 202.000 złr.

Na cele szkół przemysłowych, rękodzielniczych i w ogóle na popieranie przemysłu wydał fundusz krajowy:

rok	kwota w tysiącach złr.
1876	10
1877	4
1878	15
1879	11
1880	13
1881	11
1882	20
1883	72
1884	80

rok:	kwota w tysiącach złr.:
1885	103
1886	50
1887	103
1888	101
1889	99
1890	110
1891	154
1892	178
1893	169
1894	142

Razem w latach 1876—1894 blisko 1½ mil. zł.

Jedną ze znamiennych cech ubiegłego okresu było rozpoczęcie prac około osuszania gruntów, melioracyj i regulacyi rzek. W tym celu stworzono biuro melioracyjne przy Wydziale krajowym i uposażono je w najlepsze siły techniczne krajowe.

Na popieranie przedsięwzięć melioracyjnych w myśl ustawy z dnia 30. czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 116) wydał fundusz krajowy:

rok	kwota w tysiącach złr.
1886	51
1887	98
1888	114
1889	147
1890	124
1891	109
1892	114
1893	117
1894	187

1.061 tys. zł.

Na regulacye rzek i roboty ochronne:

rok	kwota w tysiącach złr.
1886	11
1887	12
1888	41
1889	38
1890	50
1891	55
1892	57
1893	59
1894	124

437 tys. zł.

Razem na cele melioracyj i regulacyj rzek wydano w ostatnich 4 latach :

rok :	kwota w tysiącach zł. :
1891	234
1892	248
1893	300
1894	451

W okresie 1878—1894 wydano na ten cel 2 miliony zł. ze skarbu krajowego, a drugie tyle ze skarbu państwowego.

Rezultat osiągnięty przy wykonanych publicznych robotach melioracyjnych wykazuje przeszło 170.000 morgów gleby osuszonej kosztem blisko 1,700.000. Pod względem gospodarskim osiągnięto takie korzyści, że wartość gruntów osuszonych podniosła się o 50—100%.

Wartość osuszonych 170.000 morgów przedstawia sumę co najmniej 16 milionów złr. (licząc morg ziemi po 100 złr.), jeżeli tedy wartość ta o 50% podniosła się, przedstawia to sumę $8\frac{1}{2}$ miliona uzyskanych wartości kosztem $1\frac{3}{4}$ miliona wyłożonych na inwestycję.

Budowli wodnych wykonano w 102 miejscowościach powiatów wielickiego, bocheńskiego, nowotarskiego, nowosądeckiego, brzozowskiego, brzeskiego, tarnowskiego, jasielskiego, pilzneńskiego, ropczyckiego, rzeszowskiego, dobromińskiego, przemyskiego, jarosławskiego, żydaczowskiego, stryjskiego, dolińskiego, staniśławowskiego, nadwórniańskiego i bohorodeczańskiego.

Długość wykonanych budowli wynosi 62 km., zabezpieczonego brzegu 101 km.

Powierzchnia uzyskanych odsypisk 193 hektarów, spodziewanych odsypisk 213 hektarów.

Z ukończeniem budowy najpotrzebniejszej sieci bitych dróg krajowych, o czem dokładniej wspominałem w rozdziale V-tyj tej pracy, stanęło przed krajem naszym drugie doniosłe zadanie na polu komunikacyj : budowa drugorzędnych dróg żelaznych.

Na cele budowy dróg żelaznych, fundusz krajowy przyczynił się następującymi subwencjami :

1. w r. 1880 na budowę kolei transwersalnej . .	1,000.000 zł.
1. " 1882 " " " Lwów-Rawa . .	100.000 "
3. " 1891 " " sieci kolei lokalnych podolskich	500.000 "

4. w r. 1893 w myśl ustawy kraj. z 17. lipca
 1893 na cele popierania budowy
 kolei niższego rzędu przez lat
 75, rocznie po 300.000 zł.
 ($2\frac{1}{2}$ mil. złr. w kapitale).

Razem 1,900.000 zł.

Niedziw tedy, że w obec tych ogromnych inwestycji, budżet krajowy wzrastał w szybkim tempie.

Budżet krajowy, który w latach 1869—1873, chwiał się pomiędzy $1\frac{1}{4}$ miliona, do $1\frac{1}{2}$ milion, a przekroczył w r. 1874 cyfrę 2 milionów i utrzymywał się w latach 1875—1877 w granicach $2\frac{1}{4}$ — $2\frac{3}{4}$ milionów, dosięga w r. 1878 cyfrę 3 milionów, chwieje się odtąd w latach 1882—1889 w granicach 3—4 milionów, z wyjątkiem jednego roku 1883, w którym z powodu olbrzymiego wydatku na kolej transversalną i założenia Banku krajowego, podnosi się nagle do $5\frac{1}{2}$ milionów i rośnie od r. 1889 stale w sposób prawidłowy wynosi bowiem:

w r. 1891	5,074.000 zł.
„ 1892	6,673.000 „
„ 1893	6,586.000 „
„ 1894	9,647.000 „

Rok 1894 był pierwszym rokiem po przeprowadzeniu konwersyi długu indemnizacyjnego i uregulowaniu skarbu krajowego.

*

*

*

Kiedy wprowadzona w życie ustawa o stowarzyszeniach dała pewną swobodę obywatelską, kiedy idea asocjacji łączyć poczęła słabe siły jednostek, kiedy rozbijane społeczeństwo konsolidować się poczęło — wówczas praca zbiorowa na wszystkich polach obywatelskiego działania święcić poczęła tryumfy.

Towarzystwo pedagogiczne, którego znakomita działalność znalazła od dawna w całym kraju uznanie, Towarzystwa oświaty ludowej, Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, który od tylu lat prowadzi energiczną pracę na polu reformy kredytu osobistego i rozbudzenia ducha przedsiębiorczości przemysłowej. Kółka rolnicze, — ta najświeższa planta, na nasz grunt przeszczepiona, — które od lat 11 pracą obywatelską nad podniesieniem dobrobytu i oświaty włościan zasłużyło sobie na wdzięczność społeczeństwa, Macierz polska: te i tyle innych instytucyj, prywatną inicjatywą do życia powołanych, ze skutkiem prowadzą dzieło pracy organicznej w Galicyi.

Z tego okazuje się, że wielka część polityki ekonomicznej znajduje się w ręku nie tylko państwa lub kraju, lecz w ręku samego narodu, to jest prywatnych jednostek, które w pewnych związkach celowych, w stowarzyszeniach rolniczych i przemysłowych z znajomością przedmiotu łączą środki rozwoju lub podźwignienia danych przedsiębiorstw rolniczych lub przemysłowych.

Byliśmy świadkami, jak znaczna część polityki ekonomicznej kraju naszego rozwijała się z podjęcia myśli, które inicjowały stowarzyszenia rolnicze, kredytowe lub przemysłowe.

A tu znów cyfry przyjdą nam z pomocą w ocenieniu działalności tych stowarzyszeń,

Lwowskie Towarzystwo oświaty zawiązane w r. 1881 liczyło w r. 1893 czytelni miajskich 18, nadto 4 biblioteki w koszarach wojskowych i 236 czytelni wiejskich, zawierających 37.543 dzieł.

Krakowskie Towarzystwo oświaty, zawiązane w r. 1882 posiadało z końcem r. 1893 czytelni miejskich 1, wiejskich 578 z 87.523 działami

Tarnowskie Towarzystwo oświaty posiada 35 czytelni. — Razem Towarzystwa oświaty zorganizowały 870 czytelni.

Macierz Polska założona w r. 1882, wydała do dziś 61 książeczek w liczbie 456.200 egzemplarzy, z których 332.397 książeczek sprzedano. Komitet wydawnictwa dziełek ludowych, w czasie 1882—1893 rozpowszechnił 711.070 dziełek ludowych, w tem 510.270 polskich a 200.000 ruskich. Towarzystwo Staszica rozpowszechniło 96.383 dzieł. Wydawnictwo Udzielli i Palłana rozpowszechniło w dwu latach 1892—1894 dzieł 24, w ilości 185.600 egzemplarzach.

W okresie 1883—1893 przeszło milion książek rozeszło się między lud.

Towarzystwo szkoły ludowej założyło 49 Kół miejscowych, liczących 6.852 członków i zebrało 25.000 kapitału żelaznego.

Kółka rolnicze założone w r. 1882 posiadające w r. 1883 Kółek zawiązanych 116 z liczbą gmin należących do Kółek 153 i liczbą członków 2.632, posiadały już z końcem roku 1893 Kółek zorganizowanych 922, gmin należących do Kółek 1.146, członków 43.254.

Kółka rolnicze założyły 564 sklepów wiejskich i miejskich, przeprowadziły ubezpieczenie 5.823 członków na sumę $3\frac{1}{2}$ miliona złotych.

Opieka i rozwój gałęzi wytwórczości krajowej rolnictwa, w całej rozciągłości, rozwój przemysłu i handlu w granicach

ciaśniejszych, troska o oświatę narodową, ażeby wolność polityczna nie wyprzedzała stopnia oświaty narodowej, troska o zdrowie publiczne — opieka nad ubogimi, oto doniosłe sfery działania dla kraju i dla inicjatywy prywatnej nie leżały w ostatnich latach kilkunastu odłogiem. Praca na tych polach szła rażno.

Dowody ręczności tej pracy i wytrwałości podjętych na polu odrodzenia wewnętrznego przedsięwzięć złożono na Wystawie krajowej. Praca ta odbyła się pod hasłem:

„Niech praca ogranicza zrzecze się antagonizmu przeciw ideałowi narodowemu, niech owszem zaciągnie się w służbę u niego, a owe tak potrzebne, tak niezbędne zabiegi, skierowane ku podniesieniu materyalnego bytu, ku wzmożeniu fizycznych sił narodu nie będą już uchodziły za dowód zmateryalizowania, lecz wyższe otrzymają namaszczenie“.

I dziś stoimy przed wynikami tej pracy. Co na wystawie krajowej widzimy, to są pierwsze skutki rozpoczętej przed laty dwudziestu i kilku pracy nad uświadomieniem narodowem, pierwsze przenikające do głębin narodu promienie oświaty narodowej, pierwsze kręgi rozszerzającego się w naszych oczach koła cywilizacyjnego.

Świadomi odpowiedzialności dziejowej za ćwierć wieku życia tej prowincyi w warunkach korzystnych, odpowiadamy na ciskane nam pytania: gdzie są wyniki pracy waszej? gdzie są owoce wolności? — wskazaniem na postępy kraju, których ta powszechna wystawa rzetelnem jest świadectwem.

Dr. Witold Lewicki.

T R E Ś Ć.

Str.

I. Kraj.

1. Granice kraju	I
2. Opis topograficzny i geotektoniczny	II
3. Opis hydrograficzny	X

II. Ludność.

1. Stosunek ludności według płci, wieku i stanu	XX
2. Ludność pod względem religii i wyznania	XXII
3. Ludność według języka towarzyskiego (według narodowości)	XXVI
4. Ludność pod względem oświaty	XXXI
5. Ludność według zawodu i jej układ społeczny	XXXV

III. Siły produkcyjne Galicyi.

A. Płody górnicze	XLII
a) Minerale monopolowe, stanowiące wyłączną własność państwa:	
1. Sól	XLIIV
2. Kainit	L
b) Minerale nienależące do własności powierzchni gruntowej (Ustawa górnicza z dnia 23. maja 1854 §. 3.:	
3. Węgle kamienne	LI
4. Węgiel brunatny	LIII
5. Żelazo	LV
6. Rudy ołowiane	LVII
7. Rudy cynkowe (galwan i blenda cynkowa)	LVIII
8. Siarka	LX
c) Minerale przynależne do własności gruntowej (Ustawa państwowa z 11. maja 1884):	
9. Wosk ziemny (Ozokeryt)	LX
10. Nafta	LXII
B. Przemysł.	
1. Przemysł domowy	LXX
1. Tkactwo	LXX
2. Wyroby szewskie, kuśnierskie i zeszycia	LXXI
3. Wyroby z drzewa	LXXII
6. Przemysł domowy garncarski	LXXII
2. Przemysł rękodzielniczy i fabryczny	LXXV
I. Przemysł metalowy	LXXVI
II. Wyrób maszyn, narzędzi, aparatów, instrumentów i środków przewozowych	LXXVII

III. Przemysł keramiezny (wyroby z kamienia, gliny i szkła)	LXXVIII
IV. Przemysł drzewny	LXXIX
V. Przemysł skórzany (wyroby futrzane i z sierci)	LXXXI
VI. Tkaetwo	LXXXI
VII. Wyrób odzieży i artykułów mody	LXXXIII
VIII. Przemysł papierowy	LXXXIV
IX. Wyrób artykułów spożywczych	LXXXIV
X. Przemysł hemiezny	LXXXVI
XI. Przemysł budowlany	LXXXVIII
XII. Przemysł artystyczny i poligrafia	LXXXVIII

C. Rolnictwo :

1. Rozmiary głównych rodzajów kultury	XC
Podział stref gospodarskich w Galicyi	C
2. Skład społeczny własności ziemskiej	CII
3. Stosunek ziemi zasianej i zbiorów na małej i wielkiej własności	CV
4. Wyniki zbiorów od r. 1882—1891	CIX
5. Chów bydła	CXIII

IV. Instytucye kredytowe.

1. Banki i Stowarzyszenia :

1. Bank krajowy	CXXIII
2. Galicyjski Bank kredytowy	CXXVII
3. Galicyjski Bank hipoteczny	CXXVIII

2. Towarzystwa:

1. Galic. Towarzystwo kredyt. ziemskie w Lwowie	CXXIX
2. Galic. akcyjne Towarzystwo handlowe	CXXX
3. Bank rolniczy we Lwowie	CXXXIII

3. Kasy oszczędności:

27. Kas oszczędności w Galicyi	CXXXIII
--	---------

4. Towarzystwa zarobkowe i gospodarcze CXXXVII

5. Ubezpieczenia :

1. Towarzystwo wzajemnych ubezp. w Krakowie	CXLII
2. Towarzystwo wzajemnych ubezp. „Dnister“ we Lwowie	CXLIV

V. Komunikacye.

1. Drogi bite	CXLVI
2. Drogi żelazne	CLI
Park kolejowy w r. 1891	CLIV
Ruch towarowy w r. 1890	CLV
Ogólny wykaz ruchu żywego towaru na państwowych kolejach w r. 1890	CLVI
Zakończenie	CLXVII

ŹRÓDŁA.

1. Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych wydawane przez krajowe biuro statystyczne pod redakcją Dra Tadeusza Pilata 1877—1894.
2. Rocznik statystyki przemysłu i handlu krajowego, wydawany przez krajowe biuro statystyczne (Oddział statystyki przemysłu i handlu) pod redakcją Dra Tadeusza Rutowskiego 1885—1890.
3. Rocznik statystyki Galicyi, pod redakcją Dra Tadeusza Rutowskiego 1886—1890.
4. Allegata do Sprawozdań stenograficznych I—V. sesyi szóstego peryodu Sejmu galicyjskiego 1889—1890.
5. Oesterreichische Statistik, herausgegeben von der k. k. statistischen Central-Commission XXXII. Band. Die Ergebnisse der Volkszählung vom 31. December 1890. XXXIII. Band Berufsstatistik nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 31. December 1890. — 11. Heft. Galizien.
XXXIV. 1. Die Ergebnisse der Viehzählung vom 31. December 1890.
XXXV. 1. Statistik der allgemeinen Volksschulen u. Bürgerschulen in den im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern.
6. Nachrichten für Industrie und Handel, herausgegeben vom k. k. öst. Handelsministerium. Band LIV. Heft 5. 1894.
7. Ernteergebniss der wichtigsten Kornfrüchte im Jahre 1892 nach amtlichen Quellen im k. k. Ackerbauministerium zusammengestellt.
8. Statistisches Jahrbuch des k. k. Ackerbau-Ministeriums: Der Bergwerksbetrieb Oesterreichs im J. 1892.

9. Oesterreichisches Statistisches Handbunch. — Zwölfter Jahrgang 1893.
 10. Die Land und Forstwirthschaft in Oesterreich-Ungarn veröffentlicht von Hugo St. Hitschmann. Wien 1894.
 11. Zestawienie dróg krajowych, powiatowych i gminnych, według aktów Wydziału krajowego (znakomita praca w manuskrypcie do użytku departamentu drogowego IV. w Wydziale krajowym).
 12. Sumaryczne wykazy ruchu na kolejach państwowych galicyjskich. Statystyka oficjalna w manuskrypcie, w biurze kolejowym Wydziału krajowego.
 13. Ekonomista Polski tom I—XVIII.
 14. Słownik geograficzny. Artykuły odnoszące się do Galicyi prof. Br. Gustawicza i dyrektora Ludwika Dziedzickiego.
 15. Szkic geologiczny Królestwa Polskiego, Galicyi i krajów przyległych przez Dra Józefa Siemiradzkiego i Dra E. Dunikowskiego. Warszawa 1891.
 16. Dr. Władysław Szajnocha. Płody kopalniane Galicyi, ich występowanie i zużytkowanie. Lwów 1893.
 17. Tadeusz Łopuszański. Kasy oszczędności w Galicyi. — Lwów 1894.
 18. Związek Stowarzyszeń zaliczkowych. Statystyka Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1893.
 19. Kalendarz Asekuracyjno-Ekonomiczny I—III. Lwów.
-

Część druga.

Wykaz wystawców i przedmiotów wystawionych.

A. GRUPY.

Grupa I.*)

(Rolnictwo. Organizacya rolnictwa, statystyka, rachunkowość, czasopisma. — Rolnictwo specjalne, ziemiopłody i nawozy. — Inżynieria wiejska, melioracye rolne, eksploatacyja torfu, budownictwo wiejskie. — Mleczarstwo i wyroby serów. — Kółka rolnicze. — Szkoły rolnicze.)

Wystawa sezonowa rolnictwa w sierpniu.

1. **W. Bergner & S. Magnus.** (Firma: „Bergedorfer Eisenwerk“). Bergedorf koło Hamburga. — Ręczny separator Alpha B.; separator Alpha Pony; ręczny laktokryt, (przyrząd do oznaczania tłuszczu, zawartego w mleku); maślniczka Victoria; rotacyjny przyrząd do ugniatania maśła. (*Pau.* 39.)

Zastępca firmy: Jan Biedroń w Przemyśle.

2. **Anna Drohojowska.** Czorsztyn. — Bryndza (ser owczy). (*Pr. skrzydło pr.*)

Bryndza czorsztyńska odszczególnioną była kilkakrotnie na wystawach w Krakowie i Lwowie.

3. **Artur Zaremba Cielecki.** (Oddział podolski T. G.) Hadynkowce-Porchowa pod Potokiem Złotym. — Ziemniaki; próbki zbóż, jak ow., j., psz., z Arturówki, Hadynkowiec, Oryszkowiec i Porchowy; buraki olbrzymie. (*Pr. l. skrzydło, od tyłu.*)

4. **Franciszek hr. Potulicki.** (Oddział przemysłański T. G.) Gliniany. — W. pastewna. bk. koński, g. Wiktorya,

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

j. dwugranny i Imperial, esparseta, hreczka, kon. czerwona, ow. zwykły, wczesny i późny zielony, tymotka, b. pastewne (piloty), s. konopne, ku. Cinquantino, ż. probsztajnskie, psz. regalia i banatka. (*Pr. l. skrzydło.*)

5. **Julian Wang.** (Firma: „Fabryka sztucznych nawozów Spółki komandytowej Juliana Wanga“). Lwów. — Sztuczne nawozy, jak: mączka kościana parzona i fermentowana, mączka rogowa, mączka z żużli Thomasa, suferfostat z kości, spodium i fosforytów, saletra chilijska, siarkan amonowy, fosforan wapniowy. (*Pr. sala gł. u wejścia do pr. skrzydła i w oddz. KR. — O. 230.*)

6. **Kazimierz Madeyski.** (Firma: „Prywatna kancelarya rachunkowa dla administracyi dóbr i zakładów przemysłowych“). Lwów. — Wzór do rachunkowości rozumowej i 5 ksiąg do niej potrzebnych: speranda, rejestr gospodarstwa ogólnego, kategornik, spis posiadłości gruntowej, opis budynków i oszacowanie do inwentarza majątku. (*Pr. w pośrodku pr. skrzydła.*)

Przedsiębiorstwo to ma na celu rozpowszechnianie systematycznej rachunkowości w zarządach dóbr i w przedsiębiorstwach przemysłowych.

7. **Józef Szulakiewicz.** Bóbrka. — Pługi gospodarskie: mały, zwrotny, z krajaczem; pług do wyorywania kartofli; dwa pługi do obgartywania kartofli; brona czeska; bronka do pienia kartofli własnego pomysłu. (*Przed Pr. — O. 25.*)

8. **Julian br. Brunicki.** (Zarząd dóbr „Podhorce-Strzałków“). — Oddział stryjsko-żydaczowski T. G.) Strzałków pod Stryjem. — Różne gatunki ziemniaków z folwarków: Wierczany, Podhorce, Strzałków, Bereznica; okazy zboża w snopie i ziarnie; tyby gleby i podglebia z Podhorzec i Wierczan; tablice przedstawiające wyniki uprawy ziemniaków w Strzałkowie; mapy pól ornych w dobrach wystawcy. (*Pr. skrzydło pr. w pośrodku. — O. 6.*)

W dobrach Strzałków istnieje od roku 1890 zakład produkcyi nasion. Wywóz do Czech, Morawy, Śląska, Bośni. Dyplom na wystawie krakowskiej.

9. **Tenże.** — Rurki drenowe od 4—10 cm. średnicy; cegły i dachówki różnego gatunku; próbki gliny i iltu; łopaty: drenarskie, do czyszczenia drenów, do robót na łąkach;

3 mapy, przedstawiające Podhorce przed drenowaniem i komasacją, w toku drenowania i po niem; tablica wyrobu cegieł i rurek drenowych w Podhorcach 1892—3; wzory rachunkowości i formularzy, używanych w dobrach wystawcy. (*Pr. sala gł. u wejścia do l. skrzydła.* — O. 6.)

Fabryka drenów w Strzałkowie, istniejąca od roku 1890, zatrudnia 14 robotników; otrzymała na innych wystawach 3 dyplomy i 4 medale.

10. **Józef Budziński.** Ciężów pod Stanisławowem. — Ow. prosty, ku., psz. jara i jęczmień. (*Pr. skrzydło l.*)
11. **Szczepanostwo Tanszyńscy.** („Państwo Bakowce“. — Oddział bohrecki T. G.) Lubeczka pod Bóbrką. — Próbkki ow., psz. i ż., oraz gleb odpowiednich. (*Pr. l. skrzydła.*)
12. **Stanisław hr. Stadnicki.** Krysowice koło Mościsk. — Zboże i płody ziemne. (*Wyst. sezon. Pr. l. skrzydła.*)
13. **Bolesław Gaszyn Wierzchlejski.** Kabarowce koło Zborowa. — Próbkki zboża (ko., kon., ow. i psz.), gleby i chmielu żałckiego, oraz z sadzonek krajowych (*Pr. w pośredku l. skrzydła.*)
14. **Ignacy hr. Krasiecki.** (Oddział dynowski T. G.) Bachórzec koło Dubiecka. — Torf w różnych gatunkach, naturalny i przerobiony; projekt osuszenia torfowiska w Podbukowinie. (*Pr. sala gł. u wejścia do pr. skrzydła.*)
Torfowisko znajduje się w gminie Podbukowinie (folwark Winne, w powiecie przemyskim.)
15. **Leon Jellin.** Zniesienie pod Lwowem. — Brama własnego pomysłu i wyrobu. (*Obok Pr.*)
16. **Jan Bielawski.** (Oddział przemyski T. G.) Nehrybka i Sielec pod Przemyślem. — J., ow., psz. i ż., ku. w. i groch. (*Pr. skrzydło l.*)
17. **Julian książę Puzyna.** (Oddz. tłumacki T. G.) Czarnołożce koło Tyśmienicy. — Plany drenarskie; rury drenarskie; łopata do dobywania gliny; próbki gliny i ziemi łąnów „Moczar“ i „Jagodzina“; owies. (*Pr. skrzydło l., od tyłu.*)

Zakład wyrobu drenów w Czarnołożcach od r. 1882. Obecnie zatrudnia 7 robotników.

18. **Połączone fabryki kos w Judenburgu, Kindbergu i Mürzschlagu St. Egydyerskiego Tow. dla wyrobów**

z żelaza i stali. Wiedn. — Kosy. (Paw. własny między Pr., PKR. a M.C. — O. 130—131.)

19. **Paweł Fröhlich i Synowie.** Stary Sącz. — 2 pługi z krajaczem do głębokiej orki, własnego systemu; pług zwrotny (nowość) do głęb. i płytkiej orki; 2 pługi włościańskie odrębnych systemów; wyorywacz; pług z krajaczem samochód i t. p. (*Między M.C. a Pr.*)

20. **Juliusz Schweiger.** Molln, Austriya górna. — Kosy patentowane i zwykłe. (*Hm. B. — O. 94.*)

21. **Mikołaj i Szczepan Hapkwie.** Gródek. — Pług ruchoły; pług samochód z krajaczem. (*Hm. B. pr. skrzydło.*)

Zakład kowalski Hapków istnieje od r. 1863 i zatrudnia 7 ludzi. Zakład ten odznaczony został na wystawie powiatowej w Przemyśle w r. 1888 srebrnym medalem państwowym.

22. **Zygmunt Fertig** (weterynarz powiatowy.) Bochnia. — 6 tablic graficznych, przedstawiających: stan zwierząt domowych, stosunek ilości koni, bydła rogatego i trzody chlewnej do ludności i obszaru, a krów do bydła rog., w gminach i obszarach dworskich pow. bocheńskiego, oraz grafikon ilości przypadających na 100 ha ludzi, bydła, koni i świń w tymże powiecie. (*Pr. skrzydło pr.*)

23. **Spółka wodna dla osuszenia bagien oleskich.** Olesko. — Mapy: geologiczna okolicy, robót i kultur Spółki, przekroju podłużnego regulowanego Styru i gł. kanału osuszającego, oraz Zaborzec; sprawozdania z robót wykonanych; graf. tablice, unaoczniające ruch ziemi i ceny przeciętne metra sześć., płacone w okolicy Oleska przez Spółkę; druki i formularze. (*Pr. pr. skrzydło.*)

Spółka zawiązała się na podstawie ustawy krajowej z dnia 10 czerwca 1888 Dz. u. i kr. nr. 71. Personal służbowy składa się z 5 osób.

24. **Ks. Michał Dzerowicz.** Toporów. — Chmiel. (*Wyst. sezon. Pr.*)

25. **Adolf Exner.** (Firma; „První česká dílna s výsadou c. a k. rak.-uh. patentu na stroje k čistění hospodářských semen.“) Brandys n. Orl., Czechy. — Maszyny do czyszczenia zboża nr. 2—6. (*H. c. Hm. B. skrzydło pr. — O. 66.*)

26. **August Scholz.** Jawornik, Śląsk austriacki. — Maszyna do sadzenia kartofli patentowana. (*Poza Hm. B.*)
27. **Mieczysław Korwin.** Jureczkowa pod Krościenkiem. — Różne gatunki masła. (*Pr. skrzydło l. — O. 111.*)
28. **Galicyjskie akcyjne Tow. handlowe.** Lwów. — Studya Towarzystwa o produkeyi i handlu chmielem w Galicyi, wywozie bydła spędowego z Galicyi do Wiednia, jakoteż o fabrykach, przywozie i rozpowszechnieniu nawozów sztucznych w Galicyi 1891—1893 — 4 tablice zestaw. przez E. L. Liliena. (*II. c. Pr. sala 1, 2 drugi słup na lewo, od tyłu. — O. 66.*)
29. **Karol hr. Lanckoroński.** Rozdół Jagielnica-Komarno. — Ser ementalski z serkarni w Adryanowie. (*Pr. skrzydło l.*)
30. **Seweryn br. Brunicki.** (Oddział podolski T. G.) Zaleszczyki. — Torf: naturalny z Dubanowie, do dezynfekcyi i do opału; nawóz z odpadków miejskich (*faeces*): czysty, z popiołem, z gipsem; rumo z jednej owcy kieleczańskiej; ku. Cinquantino, Pignoletto i polska wczesna; esparseta olbrzymia „Hedysarium Onobrichis“; g. krymski i galicyjski; f. biała; siemie; konieczerw. i biały; lucerna „Medicago sativa“; gorczyca biała; sorghum „Sacharatum nigrum“ i „rubrum“; b. obendorfskie i olbrzymie; mak niebieski morawski; ow. szwarcenberski i szwedzki; j. hanna; z. probsztajnskie i Imperial; chmiel galic.; psz. dońska, polepszona „Mold“ i banatka; 12 tablic, przedstawiających stan przed i po komasacyi folwarków: Leonówka, Marcelówka, Maryanów, Muninów, Zaleszczyki i Żyrarka. (*Pr. skrzydło l., od tyłu.*)
31. **Franciszek hr. Mycielski.** (Firma: „Serownia Fr. hr. Mycielskiego“.) Wiśniowa nad Wisłokiem. — Sery wyrobu własnego na sposób szwajcarski. (*Pr. skrzydło pr. — O. 70.*)
Serownia, założ. w r. 1880, odznaczenia otrzymała na wystawach: wiedeńskiej 1890, przemyskiej, rzeszowskiej i krakowskiej.
32. **Zdzisław hr. Tyszkiewicz.** Werynia koło Kolbuszowej. Chmiel. (*Wyst. sezon. Pr.*)
33. **Komitet wystawowy dla powiatów Nowy Sącz-Grybów.** — Zbiorowa wystawa: a) Ad. Dunikowski, Łososina dolna: psz. ostka reg., z. montańskie, j. probsztajnskie.

ski, ow. szwedzki i sybirski, g. węgierski, f. piechotna; b) Aug. hr. Breza, Witowice dolne: ż. Imperial, ow., rajgras włoski; c) Władysław Żuk Skarszewski, Łyczana: psz. ozima, j. 2 rzęd., ow. simoradzki; d) Dr. Kaz. Miczyński, Przetakówka: ż. montańskie, j. probszt., ow. simoradzki, rajgras włoski, mapa hypsometryczna obu powiatów, mapa gleb w dolinie sądeckiej; e) Jul. Aleksander, Załubińce: ż. ozime mont., j. Imperial, ow. szwedzki, bk.; f) Piotr Gromala. Wola kosnowa: psz. oz. biała i czerw., psz. jara, ż. oz. i jare, j. 2-rzęd., orkisz, ow., g., bk, len; g) włość. z Muszyny: psz. oz. i jara, także ż., j. 2 rzęd., orkisz, ow. górski i czarny, g. górski i bury, bób; h) Piotr Michalik, Kurów: psz. i ż. oz., j. 2 i 4-rzęd., ow. nagi; i) włościanie z Dąbrówki polskiej: psz. i ż. ozime, j. 2-rzędowy i nagi „orkisz“, bobik, len, konopie; k) Wojc. Poręba, Cieniawa: psz. i ż. ozime, j. 2-rzędowy, owies; l) włość. z Polan: psz. jara, ow. górski, len ryski, krupy i mąka owsiane; m) włość. z Berestu: psz. jara; n) włość. z Pierunki: zboże; o) Jędrzej Ogorzałek, Cieniawa: olej lniany i wytloczyny lniane; próbki gleby z Biegonie, Chełmea, Dąbrówki, Januszowej, Naściszowej, Zabełcza i Załubiniec. (*H. c. — Pr. skrzydło pr., od tyłu.*)

34. **Aleksander Mordawski.** Szalowa koło Stróżego. — Pług do orki; pług do obsypywania ziemniaków. (*Obok Pr.*)
35. **Józef Friedlaender.** Wiedeń. — Przetrzęsacz do siana; 2 siewniki; siewczkarnie; stertnik (*Hm. B. skrzydło pr. — O. 69.*)
36. **Adam hr. Marassé.** Jurków pod Czchowem. — Papier dziurkowany i narzędzia do produkowania takiego papieru dla gąsienic w pierwszych okresach; ramki drzewiane do wychowu starszych gąsienic; ramki oprzędowe pomysłu A. Boguckiego; maszynka ręczna do rozwijania oprzędów; oprzędy, wyprodukowane w 1893 r.; wata jedwabnicza z tychże oprzędów; jajka jedwabnika i motyle z produkeyi b. r.; jedwab surowy; nasienie morwy; literatura jedwabnicza, a mianowicie podręczniki w języku polskim i niemieckim. (*Pr. skrzydło pr., od tyłu. — O. 84.*)
37. **I. Kron & S. Neutra.** Wiedeń. — Młynki śrutowe „Unicum“; młynek do łuszczenia kukurudzy. (*Hm. B. skrzydło pr.*)

38. **Adolf Biernacki.** Korolówka koło Czortkowa. — Narzędzia rolnicze i ogrodowe. (*Obok Pr.*)

Przedsiębiorstwo kowalskie, istniejące od lat dwudziestu.

39. **F. Wichterle.** (Fabryka maszyn rolniczych, motorów parowych, odlewnia żelaza i kotłarnia). Prościejów, Morawa. — Własne motory parowe; patentowany 3 4 konny parowy garnitur młocarniany klasy I.; kieraty: poziomy LG2 na 2 konie lub woły, kryty dla bezpieczeństwa ZZ1 i ZZ2, dzwonowy JP2 na siłę 2 koni lub wołów; przystawki do kieratów z zaziębieniem stożkowem lub czołowem; młocarnie ręczne LM, LME, LMT i patentowana RM; młocarnie kieratowe 2MV i 1MR 18"; młynki do czyszczenia zboża Nr. I, II. i III. systemu Bakera; brony diagonalne z kutego żelaza; trzyczęściowy walec Cambridge TCV; siewnik szerokerzutny do konicyzny JK; patent. siewniki rzędowe: „Montania“ i „Morawia“; patent. grabiarka do zboża, konicyzny i siana HA; sieczkarnie bębnowe: 3 i 4-nożowe TH3 i TH4, 3-nożowe „New Modell“ i „Polonia“, 4-nożowa RV, CCX do ruchu ręcznego i „Friction“; krajacze do buraków i kartofli KRS i C; pompy do gnojówki: obracalna i Faulera; pojedyncza i większa pompa do studni; wodozbiornik. (*Obok nru. 47.*)

Wyłączny skład dla Galicyi i Bukowiny: J. Neuberger i Sp. we Lwowie.

40. **Henryk hr. Breza.** Podleszany koło Mielca. — Masła deserowe; produkty mleczarskie. (*Pr. skrzydło pr. — O. 95.*)
41. **Emil Woźniakowski.** Koszlaki koło Podwoławczysk. — Różne odmiany kartofli. (*Wyst. sez. Pr. skrzydło l.*)
42. **Juliusz Carow.** (Fabryka maszyn rolniczych.) Praga-Bubna, Czechy. — Grabiarki „Heureka“ i „Puck“; siewnik 17-rzędowy „Simplex“; kotły do gotowania karmy bydłowej Wenckiego nr. 1, 3 i 5; gniotownik CQ6; śrutownik Carowa. (*Hm. B. oddział GTH.*)
43. **Kraj. niższa szkoła rolnicza.** Kobiernica. — Mapa, przedstawiająca handel mleka z zagranicą; mapa mleczności powiatów w Galicyi; masła i sery deserowe i szwajcarskie ze szkoły w Kobiernicy. (*Fr. skrzydło pr.*)

44. **Alojzy Hampel.** (Fabryka serów). Kańczuga. — Próbkę serów, na sposób zagraniczny robionych, i masła deserowego — między innymi ser „Kościuszki”. (*Pr. skrzydło pr.*)
45. **Elias Natan Goldstein.** Rzeszów. — Młynek ręczny do mielenia zboża własnego pomysłu; pług kombinowany; sikawka gospodarska. (*Hm. B. — O. 110.*)
- Fabryka narzędzi rolniczych, odznaczona na wystawie rolniczo-przemysłowej w Rzeszowie w r. 1885 listem pochwalnym.
46. **Wilhelm Burmester.** Wiedeń. — Maszyny rolnicze. (*Hm. B. — O. 127.*)
47. **Michał Dornwald.** (Fabryka maszyn i odlewnia żelaza.) Przemyśl. — Sieczkarnie bębnowe ręczne 3 i 4-nożowe, plewacz do roślin okopowych patentowany i drugi włociański (*za PKR.*); gniotowniki do słodu, sieczkarnie bębnowe 3 i 4-nożowe, taczki 2-kołowe żelazne, wózek drzewiany do bali, ekstyrpator 5 i 7-radłowy, podskibowiec własnego pomysłu, walec pierścieniowy podwójny do ziem spoistych, pług 3-skibowy żel o 3 kołach, młynek polski ulepszony i siewniki z fabr. Fr. Melchara (Brandys n. O., Czechy), której zastępcą na Galicyę jest wystawca. (*Obok nru. 67.*)
- Założona pierwotnie w Laszkach koło Radymna (1862), w pięć lat później przeniesiona do Ujkowie, istnieje w Przemyślu od r. 1876, gdzie zatrudnia około 100 ludzi; posiada też liczne maszyny, poruszane motorem parowym o sile 15 koni. Wyroby swe wywoziła przez czas pewien do Rosyi, obecnie jednak skutkiem wysokich ceł zaniechała tego. Odznaczenia otrzymała na wystawach: w Jarosławiu, Przemyślu, Rzeszowie, Wiedniu, Lwowie i Sanoku.
48. **Władysław Czaykowski.** (Oddział rohatyński T. G.) Czahrów koło Bukaczowiec. — Zboża. (*Pr. skrzydło l.*)
49. **Henryk Dolański.** Grębów pod Tarnobrzegiem. — Sery ementalskie. (*Pr. skrzydło pr.*)
50. **Dr. Antoni Molicki.** Kraków. — 5 ksiąg potrzebnych do prowadzenia rachunkowości gospodarczej systemu wystawcy, mianowicie: instrukcja rachunkowa dla większej własności ziemsk., księga ruchu, rachunek ziemiopłodów, spis inwentarza i zaniknięcie rachunkowe. (*Pr. skrzydło pr. w pośrodku.*)

51. **Bolesław Augustynowicz.** Książę. — Psz. Samara. czerw., jara, banatka i kostromka ozima, ż. św. jańskie; bk. pastewny; g. złoty i angielski; w. piaskowa i zwykła; hr. kniaska; ow. Ligowo; proso chińskie; f. perłowa. (*Pr. skrzydło l. w pośrodku, od tyłu.*)

Wystawca na wielu wystawach otrzymał za swe nasiona odznaczenia i medale.

52. **Włościanie powiatu nowotarskiego.** — Wiązki zbóż, traw. konieczyń, lnu, konopi; płody ziemne i nasiona. (*Wyst. sez. Pr.*)

53. **Michał Zajączkowski,** (inżynier cywilny). Przemyśl. — 3 plany budynków gospodarczych na folwarku w Miżyńcu, w pow. przemyskim. (*Pr. skrzydło pr., od tyłu.*)

54. **Jan Balawajder.** Przemyśl. — Pługi, brony i wyrzynacze. (*Za Pr. — O. 138.*)

55. **Jan Paygert.** Streptów-Jamne-Zubowe Mosty. — Okazy zboża: bób duży, bk., b. pastewne olbrzymie, bulwy Topinambur, f. Flageolet biała i czerw., tyczna w różnych barwach, g. Villmorius, cukrowy ogrodowy, Champion of England, drobny, zielony, rychlik, j. Chevalier, hanacki, ow. Hopetown, Nubian, zielony późny, Wilkomm, jęczmienny, psz. banatka, gółka, jara, franc., pr. czerw. i białe, ptaszyniec Seradella, s. konopne, w. piaskowa, ż. montańskie, polskie i saskie, ziemniaki Bisquit, Magnum bonum, różowe ameryk., Simson, Champion, Louis d'or, Waltera regenty: przedziwo konopne; konopie w snopie; próbki gleby. (*Pr. skrzydło l. w pośrodku, od tyłu.*)

56. **Tenże.** — Dreny; plan pieca drenarskiego; próby gliny, używanej do wyrobu drenów; narzędzia drenarskie. (*Obok nr 55.*)

57. **Tenże.** — 5 map: obszaru dwor. Streptów przed i po komasacyi, tegoż obszaru według jakości gleby, łąnów Perłuzę, pod Rzepniowem, na żydowskim, między rowami — po komasacyi, a przed i po drenowaniu; 2 plany drenowania z łąnów wymienionych oraz Kopania i „za dworem“ wedł. projektu inż. J. Blautha; 2 plany fabryki drenów i cegielni streptowskiej: akty komasacyi i drenowań, prywatne i urzędowe; mapa gospodarstwa Pańka Prystawskiego w Streptowie. (*Obok nrów 55—56.*)

58. **Tenże.** (Pracownia sprzętów gospodarskich.) — 2 wozy gospodarskie: koński i wołowy; wózek gospodarski jednokonny; taczki; 2 sań gospodarskich końskich i wołowych; pługi ekstirpatory; 2 brony; pług z krajaczem; pług ruchadło; płuczkarnia do kartofli. (*W szopie za Pr.*)
59. **JE. Ludwik hr. Wodzicki.** Spas pod Starem miastem. — Ż. i ow. w snopach i ziarnie; tablica, zawierająca zestawienie osiągniętych wyników przy zalesieniu rębów czystych w dobrach wystawcy. (*Pr. skrzydło l.*)
60. **Adolf Ogończyk Wiesiołowski.** Prelipeze koło Zaleszczyk. — 19 tablic, zawierających statystyczno-kartograficzne przedstawienie ilości żywych inwentarzy w Galicyi według spisu z r. 1890, oraz wykaz działalności hodowlanej c. k. krak. Tow. rolniczego i c. k. gal. Tow. gospodarskiego aż do ostatnich czasów, a mianowicie: 3 tablice statyst.-liczbowe, 4 grafikony ilości koni w powiatach na 1 klm. kw. i 1.000 mieszk., oraz ilości wszelkich koni i stacyj ogierów rządowych w Gal., 4 w takiż sposób opracowane dla bydła i subwenc. buhajów, 2 dla owiec, a 2 dla świń, 3 dotyczące rozszerzonych w kraju buhajów z obór zarodowych ras nizinnych i górskich, oraz pełnej i półkrwi, wreszcie 1, przedstawiający ilość wszystkich świń i owiec w Gal. (*Pr. w szyjce, wiodącej z sali gł. do l. skrzydła.*)
61. **Wacław Zima.** (Firma: „Vyroba čistících mlynku obilních“). Przepychy, Czechy. — Młynki do czyszczenia zboża. (*HmB. skrzydło pr. — O. 195.*)
62. **Clayton & Schuttleworth.** (Fabryka maszyn rolniczych). Lincoln-Wiedeń. — 2 lokomobile poprawne najnowszej konstrukcyi własnej; młocarnie: kombinowana B i nowa patent. sztyftowa TSD; kieraty: stały, przewozowy na 3 i 4 kołach i dzwonowy stały; młocarnia ręczna sztyftowa; 3 garnitury młocarniane; 2 patent. garnitury młocarniane przewozowe, z przyrządem czyszczącym JS 27 TSP i D 34 TSP; garnitur młocarniany wraz z nową polską wialnią; Juskacze kukurudzy do ruchu ręcznego: Clintona, FRD i patent nr. 5; patent. młynki do czyszczenia zboża nr. 5 i CPD; młynki do czyszczenia zboża: podług Bakera i CP; pojedynczy wiatrak; polska wialnia; przyrząd, wyprowadzający zboże z młynka do worka; 5 tryerów; pług 4-skibowy

do pokładów i przeorywania siewu; pług 2-skibowy ZFW; 2 pługi stalowe z drzewianym grzędzielem; pług do głębokiej uprawy z podwójnym grzędzielem; 3 pługi stalowe uniwersalne z podwójnym grzędzielem i nowy DCR; różne garnitury do pługów DCR, DIOM i D8M; podskibowiec podług Susta; oborywacze; pług obracalny; ekstyrpator; brony: łańcuchowa do mechu, diagonalna nr. 2, nowa MES nr. 6, nożowa ME nr. 8; podrzynacz do łąk; walec trzechczęściowy; walce pierścieniowe: pojedynczy i podwójny; siewniki do konieczyń; „Columbia-Drill“ i „Universal-Drill“; siewniki szerokorzutne: „Smytha“ i „Aberdeen“; Schloera patent. rozsiewacz nawozu; siewnik konny systemu Rohra; pojedynczy i podwójny plewnik konny; maszyna do wykopywania ziemniaków; nowa kosiarka stalowa; kosiarka do gazonów „Excelsior“; uniwersalny roztrząsacz siana nr. 0; grabiarki „New-Hollingsworth“ i „Tiger“; najnowsza Waltera A. Wood'a żniwiarka z wiązaczem snopów i lekka „Light Reaper“; patent. przyrząd do ostrzenia Logana i „Enrekka“; sieczkarnie CCX, MSB, VCDC, MCD, CDD, CEE, CEJ, KDC; 2 krajacze do buraków: zwykłe, CI, HM, TCE i SFH; patent. śrutowniki XL. nr. 2 i HI; gniotowniki; pompa obracalna; pompa obracalna do gnojówki; rzezak do paszy i siana; angielskie narzędzia ręczne. (*Między PMS a Hm. B. — O. 60*).

Filia fabryki we Lwowie; kancelarya na Wyst. w Paw. 57.

63. **Karol Drössler.** (C. k. uprz. fabryka maszyn roln., odlewarnia żelaza i motorów). Nowy Jiczyn, Czechy. — Sieczkarnie; młynki do czyszczenia zboża; siewniki; gniotowniki; brona potrójna. (*Za nrem 67. — O. 61*).
64. **Umrath i Spółka.** (Fabryka maszyn rolniczych, leżarnia żelaza i kotłarnia). Praga-Bubna, Czechy. — 4 pługi uniwersalne i do głębokiej orki UP 3—7, 4—8 i 6—10 cali głęb.; pługi trzyskibowe z dźwignią ustawną DRS a) z podłużnymi odwalnicami, b) z krótkimi odwalnicami; lekka ruchoma brona siewna ze stali SSE nr. 1; tryer kompletny nr. 1; siewniki rzędowe: NE dla średnich i lekkich gleb i BD dla równin i okolic górzystych; siewnik szerokorzutny ręczny BH; grabiarka konna „Hollingsworth“ HPR; kierat NLGT w ruchu z młocarnią ręczną; leżący kierat 4LG2Tr i 4LGV; przewozowa młocarnia czyszcząca FNPd z przewozowymi kieratami; młocarnia cepowa do ruchu kieratowego SGD; lokomobila Umratha; 54'' mło-

cernia parowa; młynek do czyszczenia zboża nr. 5; sieczkarnie: CDC do ruchu ręcznego lub kieratowego, USE do ruchu kieratowego i parowego, THN do ruchu ręcznego; szatkownica do buraków CJ; śrutowniki NHS, AS i GAS; gniotownik 2HMQ; pompy: drągowa FP, do studni BP18 i BP65. (*Obok PZ*); pług skibowy samochód ZFU; obsypywacz żel. APE; ekstyrpatory E z grzędzielem drzewianym. plewnik ręczny lub konny 1-rzędowy EGH; grabiarka konna „Tiger“ TPO: 1—2 konny kierat NLGT; uniwersalny młynek do czyszczenia zboża nr. 3; sieczkarnie: do ruchu ręcznego CCX i TH; szarpacz do buraków KRS; śrutownik HQ; pompa obracalna do gnojówki JP; młocarnia ręczna CAND i CBND. (*Przed i za PKR — O. 123*).

Fabryka odznaczona 33 złotymi i przeszło 100 srebrnymi medalami i wieloma dyplomami honorowymi. Filia i wyłączny skład dla Galicji i Bukowiny we Lwowie (Felix Remer).

65. **Edward Fröhlich.** Rzeszów. — Maszyny rolnicze. (*Obok Pr.*)

Fabryka maszyn, założona w r. 1877, zatrudnia 18 ludzi. Premiiowana na wystawie rolniczo-przemysłowej rzeszowskiej w r. 1883 medalem srebrnym, w r. 1885 brązowym.

66. **A. Bauer.** (Firma: „K. k. priv. Maschinenfabrik“). Sarling-Ybbs, Austria. — Lokomobile; młocarnie parowe; patent. prasa na siano (Kemmelbacher Ensilage-Press). (*Obok PMS. — O. 135*).

Fabryka uhonorowana wielo złotymi medalami.

67. **Antoni Reissenzahn.** (Fabryka maszyn roln. i odlewnia żelaza). Praga-Bubna, Czechy. — Wialnie, sieczkarnie gniotowniki, grabiarki, siewniki, młockarnie, kocioł do gotowania karmy bydłowej itp. (*W szopie między Paw. 59 a Hm. B. — O. 240*)

Zastępca: Franciszek Hoppen we Lwowie.

68. **Karol hr. Lanckoroński.** (Oddział rudeńsko-gródecki T. G.) Rozdół - Jagielnica - Komarno. — Folwark Chłopy: ż. Imperial, zaaklimatyzowane przez wystawcę, f. biała, żółta i perłowa, bk., chmiel załeczki wczesny i czerwony, kartofle „Anderseny“; Brzezice: j. i koniecz; Jagielnica: psz. banatka, j. zwykły dwójniak, g. Wiktorya, ku. Cinquantino; Krupsko: psz. banatka, chmiel, ż. Imperial; Ostrów: ku. „Szekler“, j. dwójniak, f. biała, bobik, wyka; Rumno: ku. zwykła, psz.; model nowego chmielnika w Chłopach. (*Pr. skrzydło l.*)

69. **Ph. Mayfarth & Comp.** (C. k. uprz. fabryka maszyn gospodarskich). Wiedeń. — Sieczkarnie z sitem, lub tarczą bezpieczeństwa i bez nich: szatkownice buraczane; śrutowniki V1 i V2; gospodarski kocioł z piecem; przyrząd do gotowania karmy bydłęcej; prasa na siano; gniotowniki; młocarnia przewoźna kombinowana. (*Hm. B. skrzydło pr.*)
70. **Michał Gottfried i Szymon Mokrzycki.** Streptów koło Żelechowa. — Płuczakarnia do kartofli i buraków. (*Obok Pr.*)
71. **Maryan Kęplicz.** Myszków koło Tłustego. — Bryndza owcza; masło. (*Pr. skrzydło pr.*)
72. **Jan Pracner.** Rudnica nad Łabą, Czechy. — Siewniki. (*H. c. za Hm. B.*)
73. **Zdzisław Obertyński.** Hujcze pod Kamionką strumiłową. — Psz. *hors concours*. jara i dońska; ż. montańskie; rury drenowe; 2 tablice typów wylotu drenów i projektu drenowania pola w H.; kosztorysy dren., obliczenia, wykazy i zestawienia (*Pr. skrzydło l.*)
74. **Józef Górkiwicz.** Toporzysko koło Jordanowa. — Różne gatunki zboża, wyprodukowane w okolicy górskiej na wysokości 500 — 600 metrów ponad poziomem morza. (*Wyst. sez. Pr.*)
75. **Stanisław Klobassa.** Skołyszyn. — Różne gatunki zboża. (*Wyst. sez. Pr. skrzydło pr.*)
76. **Konstanty Kłosiński.** Bączal górny pod Skołyszynem. — Polskie żyto. (*Wyst. sez. Pr. skrzydło pr.*)
 Gatunek ten o ziarnie mączystem, zielonkowatym, znosi siew późniejszy, klimat surowszy, ziemię uboższą. Jakkolwiek wystawca uprawia to żyto od lat 34, nie wyrodziło się ono, lecz owszem przez wybór najdorodniejszych roślin zostało uzlachtenione. Produkt pana Kłosińskiego odszczególniony został na wystawie przemyskiej w r. 1882 listem pochwalnym, a na krakowskiej w r. 1887 medalem srebrnym Tow. rolniczego.
77. **Zofia Cielecka.** Byczkowce przy Kalinowszczyźnie. — 3 kręgi sera Grojer. (*Pr. skrzydło pr.*)
78. **Adam Tabaczyński.** Wróblowice koło Zakliczyna. — Obliczenie kosztów produkcji różnych ziemioplodów w majątku wystawcy. (*Faw. roln.*)

79. **Stanisław Kojarski.** Brzyska koło Kołaczyc. — Zboże; chmiel. (*Wyst. sez. Pr. skrzydło pr.*)
80. **Konstanty Piliński.** Tarnowiec. — Pszenica czerwona, tzw. regenerowana, w snopie i ziarnie. (*Wyst. sez. Pr. skrzydło pr.*)
81. **Julian Studnicki.** Ołpiny koło Skołyszyna. — Sery ołpińskie: bryndza; masło deserowe. (*Pr. na pr. skrzydło.*)
82. **Stefania Delaveaux.** Osobnica koło Jasła. — Bryndza górską. (*Pr. na pr. skrzydło.*)
83. **Henryk Dołkowski.** Nowawieś koło Kęt. — Różne odmiany ziemniaków, wyhodowanych z nasienia. (*Wyst. sez. Pr.*)
84. **Większa własność pow. wadowickiego.** — Zboża rozmaitego rodzaju; specjalne ogrodowiny; owoce. (*Wyst. sez. Pr.*)
85. **Okręgowe Towarzystwo rolnicze rzeszowskie.** Rzeszów. — Okazy produkcji rolnej członków Towarzystwa. (*Pr. na pr. skrzydło.*)
86. **Jadwiga Straszewska.** Lipinki. — Dreny; zboża w ziarnie i snopach. (*Paw. roln.*)
87. **Okręgowe Towarzystwo rolnicze brzeskie.** Brzesko. — Okazy: a) Jan hr. Stadnicki, Wielka wieś: b. cukrowe „Austria“; b) Kaź. Baltaziński, Jasień: ow., psz. i ż.; c) Wł. Elterlein, Górka: ow., psz. i ż.; d) Kaz. Denker, Strzelce małe: psz. ozima ostka i banatka, ż. ozime „polskie“ i „szampańskie“; e) Ad. Jordan, Więckowice: cykorya, produkowana dla fabr. tarnow., psz. regener., w. biała, ż. Imperial i probszt.; f) Wł. Dąbski, Zaborów: ow., psz., tatarka i żyto. (*Pr. skrzydło pr.*)
88. **Wincenty Kraiński.** Perespa koło Sokala. — Masło i sery deserowe; ser kwaśny. (*Pr. skrzydło pr.*)
89. **Tadeusz Fedorowicz.** Klebanówka pod Bogdanówką. — Rejestry i mapy gospodarcze klebanowieckie 1872—93. (*Pr. tuż za przejściem do l. skrzydła.*)
90. **Karol Ślipko.** Rohatyn. — Pługi. (*Za Pr.*)

91. **Andrzej Erhardt.** Bochnia. — Znacznik wszechrzędowy do kartofli i buraków; walec 3-rzędowy do walcowania zasiewów, — oba przedmioty własnego pomysłu. (*Za Pr.*)
92. **Jędrzej Pyzik.** Rozembark pod Rzepiennikiem. — Wypełniony kwestonaryusz dla opisu urządzenia gospodarstw włościańskich w celu obesłania Wystawy kraj. we Lwowie. (*Paw. roln.*)
93. **Franciszek Regiec.** Janowice koło Zakliczyna. — Opis gospodarstwa włościańskiego. (*Paw. roln.*)
94. **Bank rolniczy.** Lwów. — 9 tablic graficznych cen przeciętnych zboża, notowanych we Lwowie 1885—1893 za 100 kg. *netto*; 55 próbek zboża; j. Imperial, Porter, Hallets pedigree; koniec szwedzki, biały i czerw; ku. Cinquantino, Pignoletto i Nauerottolo; len; łubin biały, nieb. i żółty; ow. Gelber, Canada, sybirska, Hopetown, Dup-pauer, Nubian, probsztajnski, kanarek Willkomm, Triumph; psz. przewódka, zelandzka, Wiktorya, Bastard, Horsford's Perl, Urtoba; ż. rosyjskie, olbrzymie montańskie, Mumien, olbrzymie zimowe; inkarnatka; lisi ogon; tymotka; lucerna Provence; rajgras szkocki: bromus; lnianka; hreczka; rzepak letni i zim.; rzepik letni i zim.; bobik; g. Wiktorya i odeski; wyka; koński ząb węg., amerykań. Mammoth i Premium Chester; proso białe, chińskie Ha-o-tan i żółte; trawa kupkowa. (*Pr. w szyćce, prowadzącej do pr. skrzydła. — O. 194.*)
95. **Dr. Kornel Paygert.** Sidorów koło Husiatyna. — Różne gatunki grochu: cukrowy, Wiktorya i zielony. (*Pr. skrzydło l. od tyłu. — O. 139.*)
96. **Jędrzej Rech.** Lubaczów. — Pługi. (*Za Pr.*)
97. **Franciszek Czervinka i Emanuel Novodvorsky.** (Firma: „F. Czervinka & Comp.“) Praga-Bubna, Czechy. — Siewniki do nawozu patent. Schloera; wypielacz 3-rzędowy do b. i ku.; pług 3-skib. NLH i 4-skib. SSP; żniwiarka Waltera A. Wooda. (*Hm. B. oddz. GTH. — O. 207.*)
98. **Walenty Sokołowski.** (Fabryka maszyn rolniczych.) Brody. — Kierat D. T., wialnia D. Z. i młocarnia S. D.

P. — nowej konstrukcyi własnego pomysłu. (*Hm. B. skrzydło pr. sala I.*)

Pracownia kowalska, istniejąca od 1874—1878 w Tarnopolu, od 1878 zaś w Brodach, zatrudnia obecnie 12 ludzi.

99. **Antoni Dobry.** Pietikozly, Czechy. — Maszyny i narzędzia rolnicze. (*Hm. B. skrzydło pr. — O. 204*)
100. **Spółka melioracyjna.** Poznań. — Plany i kosztorysy założenia sączków (drenów) w Boruszynie, Dziekanowicach, Kijewie, Koszykowie, Kozubcu, Samnikach, Sycynie i Wielkiej Starołęce: sprawozdania z czynności Spółki. (*Pr. skrzydło pr.*). Model założenia sączków. (*Poza Pl I.*)
101. **Redakcyja Tygodnika rolniczego.** (Organ c. k. Tow. rolniczego). Kraków. — Roczniki Tygodnika rolniczego 1854—93. (*Pr. środkowy stół pr. skrzydła.*)
102. **Jakub br. Romaszkan.** Horodenka. — Elewator do słomy, zastosowany do lokomobili parowej. (*Obok pr. skrzydła Hm. B. i nru 63.*)
103. **Sebastyan Pulchny.** Głogoczów koło Radziszowa. — Opis własnego gospodarstwa włościańskiego. (*Paw. roln.*)
104. **Jan Janko.** Załukiew koło Halicza. — Zboża. (*Wyst. sez. Pr.*)
105. **Dr. Stanisław Bieliński.** Lwów. — Masło z posiadłości wiejskiej wystawcy. (*Pr. skrzydło pr.*)
106. **Antoni Kosiński.** Debeśławce koło Matyjowiec. — Własnego pomysłu maszyna cukrownicza do oczyszczania buraków, patentowana. (*Obok Pr. — O. 219.*)
107. **Gal. akc. Tow. handlowe.** Lwów. — Zbiorowa wystawa (1—15) okazów zboża i ziemioplodów, zakupionych w 15 majątkach Król. Polskiego. (*H. c. — Pp. tylna część głównej połaci. — O. 66.*)
108. **A. Sozański.** Grabowiec. — Model stajni „Kopanka” w Grabowcu; próbki zboża. (*Pr. w l. skrzydło.*)
109. **Antoni Waligóra.** Stary Sącz. — Sieczkarnie. (*Obok Pr.*)
Fabryka maszyn rolniczych, istniejąca od r. 1874, odznaczona srebrnym medalem i dwoma listami pochwalnymi.

110. **Stefan Cegielski.** (Firma: „Lejarnia żelaza i fabryka maszyn H. Cegielskiego“.) Poznań. — Pług patent. 2-ski-bowy własnego pomysłu (odznaczony srebrnym medalem) nr. 0 i 1; pług 3-ski-bowy patent.; pługi: żel. nowej konstrukcyi. bezkoleśny Gutowskiego, takież nowej konstrukcyi wrzesiński; obsypnik do ziemniaków; znacznik 3-ski-bowy Jordana; kartoflarka z koszem własnego pomysłu; brony: szkocka żel. i dłutowa; siewnik szerokorzutny „Tryumf“; siewnik rzędowy własnego pomysłu; dołownik do ziemniaków; maszyna do sortowania kartofli nowej konstrukcyi; siewnik do koniczyzny; młyn „Tryumf“; wialnia bostońska; spóźniacz lekki o 4 kołach: grabiarka nowej konstrukcyi bez sprężyn; młocarnia parowa i lokomobila 8-konna; młocarnie: parowa nr. 4 z kieratem i trybowa nr. 3; śrutowniki: konny amerykański i parowy; sieczkarnie: ang. do parowych obrotów, ręczna dla włościan i bębnowa konna; walce: 3-częściowy „Cambridge“ i 2-częściowy; torfiarka do kopania torfu; prasy: konna i irlandzka do torfu, do drenów Williamsa; 2 sikawki Nēlla taczkowa i parokonna. (*Hm. A. u wejścia od strony PMR. — O. 49.*)
111. **Tenże.** Poznań. — Mleczarnia z centryfugą, przerabiająca w ciągu godziny 200 – 800 l. (*Paw. 51. — O. 49.*)
112. **Marcin Gąsior.** Brzeziny koło Dębicy. — Czarny owies w ziarnie i kłosach. (*Pr. skrzydło pr.*)
113. **Stanisław Chmura.** Brzeziny koło Dębicy. — Zboża: j. „Ryś“, ow. i psz. (*Pr. skrzydło*).
114. **Dominik Aleksander Kwiatkowski.** Niedomice koło Tarnowa. — Plewnik; przyrząd do kruszenia skorupy ziemnej; obsypywacz. (*Za Pr. — O. 226.*)
115. **Stanisław Zieliński.** Zbaraż. — Torf. (*Pr. skrzydło l.*)
116. **Mikołaj Heid.** (K. k. u. priv. Trieur- u. Perforirfabrik.) Stockerau, Austria dolna. — Tryery: klasy I., znaku O. do czyszczenia psz.; klasy I. znaku I. do żyta; klasy II. znaku II. do psz. i ż.; klasy II. znaku IV. do j. dla słodowni; klasy V., znaku II. do psz. i ż. (*HmB. skrzydło pr. oddz. GTH.*)
117. **Bracia Eberhardt.** Ulm, Wirtembergia. — Pługi różnych systemów: 4-ski-bowy uniwers. „Senior“ WB., 3-ski-

bowy „Exact“ NWBG1, 2-skibowy „Inflexible“ ZESB3 i HZESB3, także „Kosmopolit“ HNZWBG1, 1-skibowy z dwoma odkładnikami „Duplex“ NWBG1 i także wyrzynacz brzoźdowy „Pionier“; pogłębiacz; 5-radłowy ekstyrpator; oborywacz do obradlania ciężkiej ziemi; 1-skib. pługi: „Primus“ NAWG, NESAB. „Domino“ ESB3. (*HmB. oddz. GTH.*)

Fabryka Braci Eberhardt, założona w r. 1854 na małą skalę, dziś jedna z pierwszych w swoim rodzaju, wywozi swe wyroby do wszystkich części świata. Specyalnością jej są pługi z kutej stali.

118. **D. Wachtl.** (Fabryka maszyn.) Wrocław. — Patent. pługi: obracalny, balansowy i 2 i 3-skibowe; brona „Acme“ z przyrządem do przewożenia (*Miedzy Pr. a PKR*); patent. młynek ręczny do mielenia sztucznych nawozów; patent. potrzęsacz do nich; patent. siewnik szerokokorutny z przyrządem do przewozu przy wąskich drogach; siewnik z zasuwkami do koniczyny; siewnik rzędowy „Saxonia“; dołownik patent. najnowszej konstrukcyi; kartoflarka systemu hr. Münstera; nowy sortownik do kartofli; plewnik konny „Ascania nova“; wyorywacze do buraków 1- i 2-rzędowe; ameryk. kosiarka do trawy; żniwiarka „Daisy“; ameryk. potrzęsacz siana „Bullard“; ameryk. grabie konne „Tygrys“; ręczne grabie do zbierania pozostałego zboża; ameryk. kamień do ostrzenia „Nova Scotia“; ameryk. patent. toczak; patentowany gniotownik do łąbinu najnowszej konstrukcyi; parownik do paszy systemu „Reussa“; śrutownik ręczny ze stożkowatymi wałcami karbowanymi; rozdrabiacz do ściółki torfowej; wypielacz ręczny do niszczenia łośpuchy; motory naftowe „Meteor“; lokomobile i patent. młocarnie parowe. (*Hm. B. skrzydło pr.*)

119. **Rudolf Bäcker.** Rudnica, Czechy. — Pługi stalowe: patent „Phönix“ nr. 8, uniwers. DSMN, J7, D7M, D8M, D10M, PP8, 3-skibowe PA3 i NLL, 4-skib. CP i 2-skib. DP.; brona do łąk nr. 1; trójramienna brona; ekstyrpator 9-radłowy. (*Hm. B. oddział GTH.*)

Fabryka, odznaczona przeszło 60 razy, wywozi swe wyroby do wielu krajów obcych.

120. **Konrad Schember i Synowie.** (C. k. uprz. fabryka wag mostowych i maszyn.) Wiedeń-Atzgersdorf. — Wagi rozmaitych systemów, między innemi: do mięsa, zboża,

fur, bydła i t. p. (*Hm. B. skrzydło pr. oddz. GTH. sala I. — O. 251.*)

Fabryka, założona w r. 1852, jest dziś najznacniejszą w swym zakresie na łądzie stałym.

121. **Edward Kühne.** (Fabryka maszyn rolniczych.) Moson, Węgry. — Własne siewniki rządowe: „Hungaria Drill“ i „Mosoni-Drill“; własne siewniki szerokorzutne; dwa uniwersalne pługi stalowe systemu Sacka, z przodkiem i lemieszem zapasowym; pług 4-skibowy; Laackiego brony: „Duplex“ nr. 0 i dwie patent. łukowe; plewnik konny z oborywaczem; własna ameryk. grabiarka do siana (Hollingsworth); własne kieraty: poziomy lżejszy KLG i silny LG, dzwonowy i 4-przężny mocny; młocarnie: kombinowana ręczna i kieratowa, sztyftowa do ruchu kieratowego i AC; młynki do czyszczenia zboża: syst. Bakera, E. Kühnego podług Bakera i nr. 3; tryery syst. Pernolleta i I.a z wentylatorem; sieczkarnie: bębnowa TH, CCX. i nr. III.; szarpacz do buraków; łuskacz ręczny do kukurudzy; dwa przyrządy do szybkiego parzenia karmy (patent Wenckiego). (*Obok nru 62. za PMS.*)

Zastępstwo na Galicyę: L. Queller i L. Herrmann we Lwowie.

122. **Karol Jaeschke.** Nisa-Neuland, Śląsk pruski. — Grabarka. (*Hm. B. oddz. GTH. — O. 249.*)
123. **Bracia Röber.** Wutha. — Młynek do czyszczenia i sortowania zboża „Ideal“; wialnia „Triumph“ łącznie z siem zbożowym. (*H. c. — Hm. B. oddz. GTH.*)
124. **J. Weigl.** Przerów, Morawa. — Grabarka. (*Hm. B. oddz. GTH.*)
125. **Czernovsky i Spółka.** Czeski Bród, Czechy. — Uniwersalne siewniki do koniecu i trawy: a) zmontowany na kołach, b) z rozpylaczem, c) bezeń. (*Hm. B. skrzydło pr. oddz. GTH.*)
126. **Jan Nestler.** Würbenthal. — Siewniki ręczne; siewnik. (*Hm. B. oddz. GTH.*)
127. **Oest. Centralverein für Milchwirtschaft.** Wiedeń. — Mleczarnia, przerabiająca 200—300 litr. dziennie; przyrządy z fabryk „Kleiner & Fleischmann“ (Mödling); centryfuga z fabryki „Bergedorfer Eisenwerk“; waga do wa-

żenia mleka Garvensa i t. p. przyrządy mleczarskie (*prw. nr. 1*); wystawa serów austriackich; literatura, rachunkowość i czasopisma mleczarskie; plany zabudowań mleczarskich. (*Paw. 39.*)

Prezesem Towarzystwa jest Rudolf br. Doblhoff. W pawilonie przeprowadza demonstracye i udziela objaśnień Jan Biedroń.

128. **Komitet c. k. galicyjskiego Tow. gospodarskiego.** Lwów. — Wydawnictwa Komitetu; portrety prezesów; 5 tablic z dyplomami; typy gleby (w słojach) z Dobraczyna, Waniowa, Boratyna, Poznanki, Cebrowa, Jagielnicy, Horodenki, Tłumacza, Bołszowiec, Litwinowa, Pacykowa, Żydaczowa, Zarszyna, Birczy, Głębokiej, Stojaniec, Oleszyc, Cieszanowa, Starego Sioła, Krasnego (I. i II.), Bereźnik, Toporowa i Radziechowa; tablice z analizą mechaniczną gleby z wymienionych miejscowości; 9 map stref rolniczych w okręgu Towarzystwa; mapa oddziałów Towarzystwa; tablica z wykazem subwencji, uzyskanych staraniem Komitetu na podniesienie gospodarstwa kraj. od r. 1868. (*Pr. środek głównej polaci.*)

129. **Krajowa niższa szkoła rolnicza.** Jagielnica. — 7 tablic z okazami zboża z pola doświadczalnego; 3 tablice rozbioru mechanicznego ziemi; fotografie inwentarza żywego; 6 tablic z korzeniami zboża; próbki zboża; modele: pługa, i inwentarza żywego; zbiór motyli; zielnik; warstwy uprawne ziemi; zeszyty z zadaniami uczniów; mapa zakładu i pól przy zakładzie (*Pr. sala gł. na l. od wejścia*); fotografie, przedstawiające uprawę tytoniu; broszura Z. Jaklińskiego p. t. „Uprawa tytoniu“; liście tytoniu; modele narzędzi do uprawy tytoniu (*Pr. pierwszy słup na lewo od wejścia głównego*); modele prasy Bluntha, stajni i narzędzi gospod., oraz anatomiczne zwierząt domowych. (*Pr. skrzydło l.*)

130. **Krajowa niższa szkoła rolnicza.** Horodenka. — Okazy gruntu gliniastego z folwarku „Kowczajka“ i czarnoziemiu z pola szkolnego; części składowe: czarnoziemiu w Horodence, gruntu gliniastego w Kowczajce, piaskowokamyczkowego w Czerwonym, torfowatego w Jakubówce; żywe okazy zboża w wazonach; sztuczne nawozy; okazy ziarna zbożowego, siana i słomy; modele roślin i inwentarza żywego; obrazy inwentarza żywego; tablice z oka-

zami roślin i ich korzeni; anatomiczne preparaty szkieletów zwierzęcych; modele klatek i stanowisk dla inwentarza żywego, oraz narzędzi gospodarskich; flora Horodenki; plan sytuacyjny budynków i pola szkolnego; fotografie zabudowań szkolnych; podkowy, modele, kopyta; okazy minerałów i ryb; rejestry gospodarcze; zeszyty uczniów. (*Pr. sala gł. na l. od wejścia.*)

131. **Krajowa niższa szkoła rolnicza.** Kobiernica. — 3 tablice z planami sytuacyjnymi i gospodarczymi gruntów szkolnych; okazy zboża; próbki ziemi, ziaren zbożowych i nawozów sztucznych; okazy pomiotów; modele narzędzi gospodarczych, brogu, prasy Bluntha, suszarni, gnojarni, ostrewek i narzędzi pomocniczych gospodarczych; narzędzia żelazne gospodarcze; 2 modele krów; sprawozdania gospodarcze; zeszyty rysunkowe uczniów. (*Pr. sala gł. na l. między nrami 129 i 130.*)
132. **Krajowa szkoła uprawy i wyprawy lnu.** Gródek. — Okazy lnu, zebranego z pola; okazy lnu wyprawionego; narzędzia pomocnicze do uprawy i wyprawy lnu; ziarna lnu i siemienia, tablice z zasuszonymi roślinami. (*Pr. skrzydło l.*)
133. **Szkoła chmielarska.** Stare Sioło. — Modele suszarni chmielu i chmielarni; kosze do zbiorów chmielu: próbki chmielu; szkodniki chmielu; łodygi, przez szkodnika uszkodzone; tablica z rysunkami pnematurycznej suszarni chmielu; narzędzia używane do uprawy chmielu. (*Pr. tylna ściana głównej połaci na l.*)
134. **Towarzystwo uprawy tytoniu w Galicyi.** — Wystawa zbiorowa: *a)* Stefan Moysa Rosochacki: t. oryg. galic. (odznacz. na wyst. wiedeńskiej 1890); *b)* Jan Wielowiejski, Olejowa: t. oryg. galic.; *c)* Baz. Kamiański, Wierzbów: t. oryg. galic., różany i palatynacki; *d)* Krajowa niższa szkoła rolnicza, Horodenka: t. oryg. galic. i węgiersko-galic.; *e)* Kraj. niższa szkoła rolnicza, Jagielnica: t. muszkatelowy; *f)* ks. Kruszelnicki, Nazurna: t. oryg. galic.; *g)* Ant. Agopsowicz, Profanówka: t. oryg. galic.; *h)* Piotr Stefaniów, Toporowce: t. oryg. galic.; *i)* Stacya doświadczalna Zabłotów: t. oryg. galic., muszkatelowy, tyrolski i Manila. (*Pr. główna połać na l., od tyłu.*)

Towarzystwo otrzymało medal srebrny na wystawie wiedeńskiej 1890 r.

135. **Krajowe biuro melioracyjne.** (Wydział krajowy.) Lwów. — Karty średnich opadów atmosferycznych w Galicyi, projektowanych i wykonanych regulacyj wód i melioracyj, prywatnych robót melioracyjnych; projekty śluz i typów przepustów; mapy i akty do regulacji rzek: Białej, Dunajca, Gniłej Lipy, Kisieliny, Łęgu i Trześniówki; graficzna tablica wydatków kraju na budowę wodne 1875 do 1894; mapy drenowania pól, melioracji łąk i nawodniania w poszczególnych miejscowościach (w Czortkowicach i Czudowicach pow. jarosław.); tablice, przedstawiające projekty suszarni dla rurek drenowych, pieców do wypalania rurek drenowych, mieszadła do gliny, stołu do wałkowania rurek; okazy skał i minerałów; projekt Tadeusza Sikorskiego wzorowej suszarni i pieca; próby bagien naddniestrzańskich. (*Pr. strona prawa tylna głównej polaci.*)
136. **Krajowy kurs praktyczny dozorców melioracyjnych.** (Wydział krajowy.) Lwów. — Tablice, przedstawiające projekty melioracji, systemy nawadniania, zastawki, śluzy i akwadukty drzewiane, rysunki budownictwa lądowego, projekty jazu przelewowego; modele nawodnienia grzbietowego i stokowego; zielnik; mapy hydrotechniczne; okazy ziemi; modele roślin; przyrząd T. Sikorskiego do mechanicznej analizy ziemi przez odmulanie; tegoż przyrząd do konstruowania warstwic; narzędzia drenarskie; zeszyty uczniów. (*Naprzeciw nru 135 w Pr.*)
137. **Krajowe biuro statystyczne** (pod kierownictwem prof. dra Tadeusza Pilata). Lwów. — 12 map statystycznych Galicyi (stosunek zaludnienia powiatów sądowych, stosunek procentowy obszaru gruntów wspólnie używanych do całego obszaru mniejszej własności, udział własności tabularnej w ogólnym obszarze powiatów, udział własności publ. w ogólnym obszarze własn. tabul., stosunek obszaru pastwisk, ról, łąk i lasów do całej powierzchni i tablice do statystyki analfabetów mężczyzn i kobiet.) (*Pr. obok i naprzeciw nrów 135—136.*)
138. **Prusy Królewskie.** (Wystawa zbiorowa). — Okazy zbóż z dóbr: *a)* Antoniego Kalksteina w Kuczwałach i Pluskowcach, *b)* Leona Rybińskiego w Dembińcu, *c)* hr. Adama Sierakowskiego w Waplewie, *d)* hr. Oswalda Potockiego

w Elzanowie, *e*) hr. Edwarda Donimirskiego w Łysomicach, *f*) Henryka Donimirskiego w Zajezierzu, *g*) Michała Szczanieckiego w Nawrze, *h*) Ludwika Śląskiego w Trzebczu, *i*) Kazimierza Śląskiego w Orłowie i Wabczu, *k*) Emila Czarlińskiego w Brachnówku, *l*) Stanisława Gajewskiego w Mgowie i Tucznie, *m*) Teofila Różyckiego w Świeciu; wełna owcza z dóbr hr. Oswalda Potockiego w Elzanowie; okazy ziemniaków z dóbr Kazimierza Śląskiego w Orłowie i Wabczu. (*Pr. w pr. skrzydł'e.*)

139. **Żółtowski.** Niechanów-Nekla, W. Ks. Poznańskie. — Buraki z Nekli i Niechanowa; ziemniaki z Niechanowa; ż., j., psz. z Niechanowa i Nekli. (*Pr. skrzydło pr.*)
140. **Wincenty Niemojowski.** Jedlec, W. Ks. Poznańskie. — Rzut pionowy zabudowań gospodarskich w Jedlecu. (*Pr. skrzydło pr.*)
141. **Hodowla nasion buraków cukrowych Władysława Mayzla.** Brzozówka, Królestwo Polskie. — Okazy nasion b. cukrowych; księgi polaryzacyjne plantacyi nasion b. w Brzozówce; świadectwa hodowli nasion; wyniki z pól doświadczalnych. (*Pr. skrzydło pr.*)
142. **Ludwik hr. Krasiński.** Rohatyn. — Okazy chmielu; dyplomy i medale, otrzymane na różnych wystawach za chmiel tzw. „złoty galicyjski“. produkowany w Rohatynie. (*II. c. — Pr. w głównej połaci na l. w tyle. — O. 142.*)
143. **Daniel Kornmann.** Jarosław. — Nowa młocarnia patentowana. (*HmB. skrzydło prawe.*)
144. **Hugo Rzeppa.** Wapienica pod Bielskiem. — Okazy nawózów sztucznych mineralnych i materiałów nawozowych surowych. (*Pr. skrzydło pr. w pośrodku.*)
145. **Oskar Haempel.** Osiek górny pod Oświęcimem. — Nasiona i okazy buraków eckendorfskich i Mammoth, oraz marchwi zielonej olbrzymiej. (*Pr. skrzydło pr., od tyłu.*)
146. **Władysław Krasnopolski.** Latacz obok Buczacza. — Ziemiopłody. (*Paw. roln.*)
147. **Wiktorya Krzysztofowiczowa.** (Oddz. pokucki T. G.) Kornicz pod Kołomyją. — F. piesza, tyczna, Schlachtschwert, drobna i perłowa; ku. perłowa; ow. Nubian i Szeryf; bób

Sevilla; narzędzia ręczne do uprawy buraków cukrowych z oszczędzeniem 30% robotnika: sapka do b., nóż pojedynczy i podw. do przecinania b. w rzędach, oraz sapka do plewienia zarosłych jarzyn w czasie posuchy — pomysłu Ant. Macka, rządcy dóbr wystawczyni; tegoż rejestry gospodarcze na r. b. (*Pr. skrzydło l., obok nru 152.*)

148. **Oddział przemysłański T. G.** Przemyślany. — Ziemniopłody i nasiona: a) j. i ż. St. Wybranowskiego z Kimirza i Czupernosów, b) ż. Karola hr. Dzieduszyckiego z Siechowa. (*Pr. skrzydło l.*)

149. **Oddział bobrecki T. G.** Bóbrka. — Ziemniopłody: a) psz. banatka, ż. montańskie, krajowe i cesarskie, ow. szkocki, rzepak i bk. Zarządu dóbr „Chodorów“, b) Szczepana Jasilkowskiego z Ostrowa psz. i j., c) Stanisława Zwolskiego z Bryniec psz. i ż. krajowe, d) Henryka Czaykowskiego z Ernsdorf psz., j., hr. i ow., e) Wiktora Korzenego z Brzozdowiec psz. ozima i ż., f) Tekli Szujskiej z Laszek psz., bk. i hr. (*Pr. skrzydło l. Nadto wyst. sezon.*)

150. **Oddział przemyski T. G.** Przemyśl. — Ziemniopłody: a) Stef. Irsay, Lipniki: ow. i j. probsztajnski, ow. bawarski, bk. kraj., plan krowiarni w L.; b) Włodz. Gużkowski, Nowe miasto: psz. i ow.; c) Wł. Młotkowski, Truszowiec: psz. i j.; d) wydawnictwo Oddziału „Instrukcyja o użyciu kości na nawóz“. (*Pr. skrzydło l. Nadto wyst. sez.*)

151. **Oddział żółkiewski T. G.** Żółkiew. — Próbkki torfu z dóbr „Derewnia“; dreny z ceglarni tychże dóbr; (*Pr. skrzydło l. Nadto wyst. sez. zbóż.*)

152. **Oddział pokucki T. G.** Kołomyja. — Okazy zbóż i nasion rolniczych: a) Mik. Krzysztofowicz, Załucze: ku. Cinquantino, Pignoletto i Szekler, psz. dońska i banatka, ż. alandzkie i Hybrid, ziemniaki August Mocny, Glison, Champion, szwabki, j. Chevalier; b) Konst. Siwicki, Cieniawa: psz. dońska oz. i j. probszt.; c) A. Kosiński, Debesławce: ow. karpacki, psz. jara arnaucka do wyrobu makaronów włoskich, czerw. gółka regen., ż. montańskie; d) Sopowice: ow. Szeryf. (*Pr. skrzydło l., od tyłu.*)

153. **Oddział dynowski T. G.** Dynów. — Próbkki zboża :
a) Teod. Jüngst, Igioza : ż. krajowe, j. Columbia, ow. Hopetown, psz. regen. ; *b)* Ign. hr. Krasicki, Bachórzec : ż. kraj., ow. Welcom, Andersen ; *c)* Stef. Trzeciecki, Dynów : ow. szkocki, j. Chevalier ; *d)* Jadwiga hr. Weisenwolf, Ruska wieś : ow. rychlik ; *e)* Zdz. Skrzyński : psz. banatka z Harty, zboże w snopach z Bachórze i Szklar. (*Pr. w szyjce, wiodącej do pr. skrzydła.*)
154. **Oddział rudecki T. G.** Rudki. — Ziemniopłody Ludwika Józefowicza z Piłatkowic : g. Wiktorya, ku., psz., ziemniaki Magnum bonum, b. pastewne. (*Pr. skrzydło l. Nadto wyst. sez.*)
155. **Oddział brzeżańsko-podhajecki T. G.** Brzeżany. — Okazy zbóż i nasion. (*Wyst. sezon. w Pr.*)
156. **Oddział rohatyński T. G.** Rohatyn. — Płody rolnicze. (*Wyst. sezon. w pośrodku l. skrzydła Pr.*)
157. **Oddział tarnopolski T. G.** Tarnopol. — Nasiona zbóż i traw ; ziemniaki ; próbkki gleby podolskiej. (*Wyst. sez. H. c. — Pr.*)
158. **Oddział stryjsko-żydaczowski T. G.** Stryj. — *a)* Stan. Pawlikowski, Bereźnica król. : torf w polanach ; *b)* Włodz. Barański, Łukawica : zboże w ziarnie. (*Pr. skrzydło l. w pośrodku.*)
159. **Oddział kałuski T. G.** Kałusz. — Plan i mapy gospodarcze rewirów : Zawadka i Podhorki ; sprawozdanie Oddziału za r. 1893 ; okazy zboża i ziemniaków z Broszniowa, Dubowicy, Humenowa, Kadobny, Kopanek, Mościsk, Niegowiec, Nowicy, Perekos, Podhorek, Roźniatowa, Sereznego, Studzianki, Swaryszowa, Wierzchni. Wojniłowa i Zawadki. (*Pr. w l. skrzydle obok nru. 151.*)
160. **Oddział tłumacki T. G.** Tłumacz. — Ziemniopłody : *a)* Tarnawa polna : ku. ; *b)* Abgarowicz, Bratyszów : ku., ow. prosty i ż. ; *c)* Konst. Ładomirski, Markowce : ku. i ow. ; *d)* Jan Jakubowicki, Późniki : j. i ow. ; *e)* Piotr Szczepański, Okniany : j. i ku. (*Pr. skrzydło l., od tyłu.*)
161. **Oddział złoczowski T. G.** Złoczów. — Ziemniopłody : *a)* siemię, f. szparag. cz. i b., kal. „cebunki hiszp.“, j. Malleria, hr. tatarka, banatka reg., ż. Imperial — R. Tru-

skolaskiej z Banunina; *b*) ż. saskie Mac. Bardeckiego z Tadanania; *c*) ż. ozime z Milatyna star. — produkeyi Tad. Bohdana i gr. kat. proboszcza; *d*) s. konopne — Zofii Daneczewskiej z Feliksówka; *e*) ka. Anderseny — Ad. Thulliego z Rzepniowa. (*Pr. skrzydło pr.*)

162. **Paweł Sikora i Teodor Fischer.** Budapeszt. — Żniwiarka. (*Hm. B. skrzydło pr.*)

163. **Rolnicy powiatu kamioneckiego.** — Próbkki nasion zbożowych, traw, roślin strączkowych i okopowych: *a*) Pańka Prystawskiego ze Streptowa (*j. i len*), *b*) Pawła Harkawego z Żelechowa wielkiego (*ż., f., hr., makuchy*), *c*) Naści Frankiewicz ze Streptowa (*przędziwo lniane czesane*), *d*) Semka Krawca ze Streptowa (*f. piesza*), *e*) Fedka Capa ze Streptowa (*soczewica biała, f. biała, bób zwykły*), *f*) Łucja Żminki ze Streptowa (*okaz makuchu*), *g*) Julki Czuby ze Streptowa (*przędziwo lniane czesane*), *h*) Ołeksy Łabaja z Banunina (*f. leżuch*), *i*) Ignacego Kapki z Sapieżanki (*f. cukrowa*), *k*) Różki Stachowicz z Kamionki strum. (*przędziwo lniane*). (*Pr. w pośrodku l. skrzydła, od tyłu.*)

164. **Aleksander Krzczunowicz.** (Państwo Bołszowce.) Bołszowce. — Ser i masło; chmiel załeckie, *f.* ceglasta, żółta jara, *g.* Wiktorya (z Bouszowa), *j.* nagi 2-rzędowy. *hr.* srebrna i zwykła, *kon* czerw. zwykła, *psz.* banatka (ze Słobódki) i regenerowana, *psia* trawa, *rajgras* ang. i franc., *rzepak* zimowy holend. i gruboziarnisty z folw. Słobódki, *ż. ozime* proste galic.; próbka ziemi; fotografie inwentarza żywego; mapy: gospodarstwa B., płodozmianu folwarków, sumy podatków, zapłaconych 1893 r., ogólne zestawienie parcel gruntowych (*Pr. skrzydło l. w pośrodku*); siano z łąk sztucznych. zebrane 25. maja b. r. (*Pr. skrzydło l., naprzeciw powyższych przedmiotów.*)

165. **Bracia Deutsch i Spółka.** Szombathely, Węgry. — Patentowane kamienie do ostrzenia kos i szlifowania. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na l. od wejścia.*)

166. **Dyrekeya węg. król. kolei żelaznych i fabryki żelaza i stali.** Budapeszt-Diosgyor. — Lokomobila z patent. przyrządem do rżnięcia drzewa opałowego. (*Hm. B. oddz. węg. sala II., na l.*); młocarnia 8-konna. (*Hm. B. oddz. węg. sala II., na pr. — O. 154.*)

Fabryki te zatrudniają w Budapeszcie 2.700, w Diosgyor zaś 3.000 robotników.

167. „**Fairbanks**“. (Fabryka wag i maszyn). Budapeszt. — Wagi gospodarskie dla bydła, zboża itp. (*Hm. B. oddz. węg. sala II., na l.*)

Odnaczenia: medale na wszystkich większych wystawach i liczne ordery.

168. **Geitner & Rausch**. (Fabryka sikawek ogniowych i do podlewania). Budapeszt. — Sikawki do podlewania ogrodowe i ręczne. (*Hm. B. oddz. węg. sala II., na pr.*)

Fabryka wielokrotnie odszczególniona na wystawach.

169. **Miksza Leszih**. (Fabryka maszyn gospod. i rusztów.) Miskolc. — 3 patent. młynki do czyszczenia zboża. (*Hm. B. oddz. węg. sala II., na pr.*)

Fabryka odznaczona 60 razy medalami na wystawach.

170. **Janusz Mátyásfy i Syn**. (Fabryka narzędzi gospod.) Vayda-Hunyad, Węgry. — Narzędzia gospodarcze: łopaty, czagany itp. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na l. od wejścia, w tyle*).

171. **Bracia Nay**. (Fabryka gospod. narzędzi). Budapeszt. — Taczki; nosze na worki; narzędzia gospodarcze. (*Hm. B. oddz. węg., w pośrodku sali II.*)

172. **Pierwsze węgierskie akc. Tow. wyrobów maszyn gospodarczych**. Budapeszt. — Młocarnie parowe z kieratem dzwonowym; maszyny do czyszczenia zboża; siewniki; sieczkarnie; śrutowniki; krajacze. (*Hm. B. oddz. węg., w pośrodku i w tyle sali II.*)

Fabryka zatrudnia około 500 robotników.

173. „**Schlik**“. (Akcyjne Stowarzyszenie dla odlewów żelaznych i wyrobu maszyn). Budapeszt. — Siewniki; pługi; sortownik Vidatsa; łuskacz do kukurudzy. (*Hm. B. oddz. węg. sala II., na pr.*)

Fabryka zatrudnia około 800 ludzi i otrzymała liczne odszczególnienia na wystawach.

174. **Stefan Irsay**. Lipniki. — Ser szwajcarski krajowego wyrobu, chudy. (*Pr. skrzydło pr.*)

175. **Leontyna Paygertowa**. Streptów. — Masło śmietankowe. (*Pr. skrzydło pr.*)

176. **Krajowa wyższa szkoła rolnicza.** Dubliny. — Fotografie urządzeń szkoły; album; statystyczne zestawienie frekwencji, wieku, przygotowania, pochodzenia, egzaminów z uzyskanego uzdolnienia itp. uczniów za lata 1872—189³/₄; rozkład wykładów w r. 189³/₄; spis wykładów i ćwiczeń, oraz rozkład ich na półrocza; dzieła i wydawnictwa profesorów szkoły; prace naukowe uczniów; 5 grafikonów, przedstawiających dochód surowy głównych gatunków zbóż z hektara, skład dochodu ogólnego z gospodarstwa rolnego w połączeniu z przemysłem technicznym i gospodarstwem leśnym; zbiór chmielu z morga, oraz dochód surowy z morga; obraz uprawy rzepaku w podwójne rzędy na podstawie doświadczeń 1879—94; wzory rejestrów gospodarczych; tablica, przedstawiająca wpływ melioracyi roli i łąk na mleczność w oborze dublańskiej; obrazowe przedstawienie głównych składników mineralnych w granicie, porfirze i bazalcie oraz produktów ich zwiętrzenia; przyrząd do mechanicznego rozbioru ziemi -- pomysłu prof. adj. Piotra Manasterskiego; 6 map klimatografii Galicji; wyroby pracowni zoologicznej; zbiór glist pasorzytniczych polskich, opracowany przez dra. Mieczysława Kowalewskiego; śluzowce galic., zebrane przez śp. J. Krupe; grzybek *Isuria densa*, jako niszczyiciel pędraków i chrząszczów (preparaty prof. dra. Ign. Szyszyłowicza); zbiór rozmaitych części maszyn, okazujący błędy, popełniane przy ich używaniu; produkty folwarku dublańskiego; 5 systemów rur drenowych; torf opałowy prasowany; ściółka torfowa i proszek we worku; spirytus, otrzymany z 1 kg. suchego torfu. (*Pr. połąć gł. na pr. od wejścia.*)

Zestawień statystycznych dokonali profesorowie: Piotr Manasterski, kierownik stacyi meteorologicznej, dr. Stefan Pawlik i Kazimierz Schule. Folwarkiem zarządza prof. Kazimierz Pańkowski, eksploatacyą torfu i wyrobem pieców kaflowych p. Maryan Krasuski.

W czasie wystawy udzielają rzeczoznawcy objaśnień w pewnych okresach czasu, podawanych poprzednio do wiadomości powszechnej.

177. **Tomasz Zagórny.** Nowosiółki pod Złoczowem. — Psz.*)
178. **Gwalbert Podrzycki.** Leżajsk. — Łubin.*)

*) Wystawa zbiorowa Kółek rolniczych na końcu skrzydła prawego Paw. roln., do której bezpośrednio prowadzi wejście boczne prawe od strony PKR.

179. **Stanisław Niemezycki.** Leżajsk. — Ziemniaki.*)
180. **Jan Klapkowski.** Kombornia. — Ow. czarny.*)
181. **Jan Makiel.** Kombornia. — Czarne: orkisz i ow.*)
182. **Marcin Podgórski.** Kombornia. Ow. czarny.*)
183. **Jan Stachiewicz.** (Sład nasion). Lwów. — Nasiona pastewne i ogrodowe.*)
184. **Wojciech Zabawa.** Poczapińce pod Tarnopolem. — Pr. czerwone i żółte; groch.*)
185. **Tomasz Jasiński.** Poczapińce. — Żyto.*)
186. **Teodor Kubów.** Stupki pod Tarnopolem. — Kukurudza; hreczka.*)
187. **Paweł Nalepiński.** Stupki. — Nasienie konopne.*)
188. **Ks. Jan Skórzak.** Łozowa. — G. szary i biały; psz.*)
189. **Jakub Drop.** Łozowa. — Psz. podolska.*)
190. **Jakub Szczepański.** Łoszniów pod Trembowłą. — Pr.*)
191. **Franciszek Karnaś.** Łozowa. — Fasola.*)
192. **Marko Bejbak.** Suszczyn pod Tarnopolem. — Hreczka.*)
193. **Karol Rybicki.** Petlikowce stare pod Buczaczem. — Jęczmień; fasola.*)
194. **Stefan Skotnicki.** Petlikowce. — Owies; pszenica.*)
195. **Franciszek Kret.** Kajdanów pod Buczaczem. — F. szparagowa.*)
196. **Jan Monasterski.** Kajdanów. — Fasola.*)
197. **Andrzej Daszkiewicz-Czajkowski.** Kajdanów. — Pr.*)
198. **Stefan Czajkowski.** Dobropol pod Buczaczem. — Fasola*)
199. **Paweł Czajkowski.** Dobropol. — Hreczka.*)
200. **Grzegorz Chomniak.** Dobropol. — Fasola.*)

*) Por. uwagę na str. 30.

201. **Piotr Krasny.** Dobropol. — Żyto.*)
202. **Tenże.** — Jęczmień.*)
203. **Łukasz Mulik.** Dobropol. — Owies.*)
204. **Kajetan Tabisz.** Podzameczek. — Kukurudza.*)
205. **Ignacy Wójcik.** Podzameczek. — Fasola.*)
206. **Jakub Płaniak.** Podzameczek. — Ku. galicyjska.*)
207. **Jan Miecik.** Wyciąż pod Krakowem. — Groch; psz. banatka; ż. polskie.*)
208. **Franciszek Wójcik.** Wyciąż. — Ż. szampańskie; jęczmień.*)
209. **Ludwik Urbański.** Wyciąż. — Psz. czerwona; ż. szampańskie; jęczmień; groch; fasola.*)
210. **Józef Chowaniec.** Mników pod Krakowem. — Żyto; jęczmień; fasola.*)
211. **Franciszek Michno.** Czernichowiec pod Czernichowem. — Pszenica; żyto; jęczmień.*)
212. **Franciszek Topolski.** Czernichów. — Żyto.*)
213. **Jan Topolski.** Czernichów. — Żyto; fasola.*)
214. **Ks. Królikowski.** Czernichów. — Ż. polskie.*)
215. **Staszek (nauczyciel).** Rączna. — Pszenica; łubin żółty.*)
216. **Jan Mol.** Rączna. — Jęczmień.*)
217. **Jacenty Łolka.** Rączna. — Owies.*)
218. **Maciej Żak.** Rączna. — Ż. polskie.*)
219. **Maciej Feluś.** Czuliówek pod Krakowem. — Jęczmień.*)
220. **Jan Słomak.** Czuliówek pod Krakowem. — Ż. polskie.*)
221. **Kazimierz Mach.** Czuliówek. — Pszenica; len.*)
222. **Andrzej Myszał.** Zabierzów pod Krakowem. — Żyto; jęczmień.*)

*) Por. uwagę na str. 30.

223. **Ks. Siemiński.** Mogiła pod Krakowem. — Ż. polskie; jęczmień; ziemniaki.*)
224. **Ignacy Jęitto.** Mogiła. — Jęczmień; owies; wielogroch.*)
225. **Piotr Prażmowski.** Mogiła. — Ż. polskie; owies.*)
226. **Maciej Wach.** Mogiła. — Pszenica.*)
227. **Józef Piwowarczyk.** Mogiła. — Pszenica.*)
228. **Wawrzyniec Byk.** Barycz pod Buczaczem. — Psz. podolska.*)
229. **Ks. Józef Czarkowski.** Monasterzyska. — F. szparagowa.*)
230. **F. Paulus i Spółka.** Poznań. — Maszyna do wybierania kartofli żelazna, najnowszej daty, patentowana. (*Za Pr.*)
231. **Administracya dóbr Eustachego ks. Sanguszki.** Gumniska. — Modele plewnika; skruszacz skorupy ziemnej; obsypywacz; projekty i plany drenowania pól w Gumniskach, Tarnowie, Krzyżu i Koszycach; projekt osuszenia i nawodnienia łąki w Tarnowcu; projekt osuszenia stawu „pod browarem“ w Tarnowie; okazy cykoryi badeńskiej i długowatej w folwarku Niedomice; seradela; przelot, soporek większy, w. piaskowa czarna i szara, łubin żółty, gorczyca biała, trawa miodowa, tymotka, stokłosa łączna, rajgras włoski, angielski i francuski, koniec czerwony, biały i szwedzki, b. pastewne, Inianka, rzepik, ku. szeklerska, bobik, g. krajowy, Wiktorya, ow. zwyczajny, irlandzki, Ligowo i poznański, j. krajowy i hanacki, ż. trzcinowe, szampańskie, Imperial i krajowe, psz. krajowa, regenerowana, frankensztajnska, kostromska i konkurentka; ziemniaki: Piast, Taczala, Ziemowit, cudowne, Anderseny, Achilles, Kanclerz państwa; b. pastewne: eckendorfskie białe i czerwone. (*Paw. 65.*)
232. **Administracya dóbr Andrzeja hr. Potockiego.** Krzeszowice — Koniec czerwony i biały, ż. szampańskie, szwedzkie i montańskie; psz. biała, gółka, banatka czerw. i ostka galic.; ow. grzywacz, węgierski „Ligowo“; j. mo-

*) Por. uwagę na str. 30.

rawski, Chevalier i hanacki; rzepak; g. polny: bobik, łąbin żółty; bób zwykły; chmiel w ziarnie i snopach; księgi gospodarcze; tablice statystyczne zbiorów folwarku „Góra”: psz., ow., b. cukrowych, j. i ż.; także tabl. folwarku „Pisary”: j., psz., chmielu, ż. i ow.; także tabl. folw. „Orle”: b. pastewnych, ow., psz., j. i ż. (wszystkie 1863—1892); mapa przeglądowa dóbr hrabstwa tenczyńskiego; mapy folwarków: Orle Pisary, Góra ropezycka; płużki ręczne: żelazny i drzewiany do plewienia buraków; próbki torfu; model kotłowni do opalania torfem; przyrządy mleczarskie. (*W par. 104.*)

233. Zarząd dóbr. J. C. i Kr. Wys. Arcyksięcia Albrechta. Żywiec. — Zboża i ziemiopłody w ziarnie i snopach: chmiel galic. i bawarski, ow. złoty, sybirski, Meteor, śląski górski, Duppaner, chorągwiowy i non plus ultra; ż. Schlaustädter i floryańskie; psz. czerw. i banatka; j. morawski, Chevalier i probsztajnski; ku., bk. koński, łąbin, tatarka, rzepak; w. ptasia, zimowa i letnia; g. zimowy i letni: rajgras ang., franc. i włoski; trawa wiechowca, łąkowa, miodowa, psia i grzebionka: tymotka; lisi ogon; śmiełek darniowy; koński ząb; kon. szwedzka, czerw. galic. i styryjska; lucerna franc.; marchew olbrzymia zielonogłowiasta i ang. czerwona; b. pastewne i cukrowe; wiklina łąkowa; kielki, ciemny i jasny sód do zabarwiania; ziemniaki: Magnum bonum, Ozimek, Szaraczek, Gorzelniak, Blaue Riesen, Hermann, Dołęga, Erste v. Frömsdorf, Karmazyn, Professor Märker, Piast, Wilhelm Korn, Taczala, Nowa cebula, Andersen, Simson, Borussia, Imperator, Junker, Champion; marchew czerw. ang.; próbki 3 gleb, najczęściej spotykanych, wraz z rozbiorem chemicznym.

Narzędzia rolnicze; fotografie maszyn rolniczych; model nawodniania i odwodniania łąk systemem Petersena; przyrządy drenarskie; śluzy; okazy torfu, oraz rozbiór jego chemiczny.

Wyroby z mleka: sery ementalskie i Grojer z Wieprza, masło ze śmietanki i z żętycy, rozmaite gatunki cukru mlecznego: przyrządy do badania mleka i inne mleczarskie; przyrządy sernicze; materiały pomocnicze do wyrobu sera i masła, jak płótno do prasowania, barwiki do barwienia sera itp.

Ogólne karty przeglądowe państwa Żywea. a mianowicie: karta główna i karta, ułożona według okręgów rządowych; grafikon rozmiaru i stosunku rodzajnej przestrzeni według katastru gruntowego; 2 graficzne zestawienia spostrzeżeń meteorologicznych co do stosunków temperatury i ilości opadów za lat 20 (stacya obserw. Żywiec); karta przeglądowa okręgu Lipowa (wykonane drenowania i przedstawienie płodozmianu); grafikon użytkowania gruntów rolnych 1893, oraz sztucznych nawozów w okręgach ekonomicznych; statystyka zbiorów 1850—1893; wynik zbiorów w całości i z 1 hkt. ow., psz., b. pastewnych i ziemniaków 1850—1893; postęp w drenowaniu (grafikon); plan sytuacyjny folwarku Wieprz; plany: stajni dla jałówek w Górze, dojnika w St. Żywcu, chlewu w Wieprzu i gorzelni; tabela rocznie wyrobionej ilości torfu wraz z kosztami wyrobu; wynik podoju wszystkich trzód (grafikon); porównanie produkcyi mleka i sera między rasą holenderską i Wilstermarsch (grafikon); tabelaryczne zestawienie produktów mlecznych przy wyrabianiu sera. (*Paw. 6., środek polaci*).

234. **Ludwik Lubicz Niezabitowski.** Głęboka pod Felsztynem. — Okazy niezmiarki paskowanej (*Chlorops taenipus*) w różnych stopniach rozwoju i wykazanie szkody, jaką sprawia w pszenicy. (*Pr. skrzydło l. nad nrem 68 na ścianie.*)
235. **Jan Götz.** Okocim. — Dreny, cegły i dachówki; chmiel czeski i galicyjski; słód wyrobu własnego z jęczmienia morawskiego; kielki słodowe; jęczmień morawski, szkocki, bawarski, rosyjski, rumuński, chilijski, czeski, okocimski i węgierski — w ziarnie. (*Paw. 105, po pr. stronie.*)
236. **Zarząd dóbr Brody.** Koniuszków. — Chmiel z folwarków: Bołdury, Czarny las, Klekotów, Koniuszków, Miedno, Stanisławczyk; g., groszek, j., ow., psz., ż., hr.; rodzaje gruntów agronomicznych w folwarku Koniuszkowie; grunt chmielarni w Koniuszkowie; próbki ziemi łąk błotnych. (*Paw. 63.*)
- Wystawcy otrzymali dyplom honor. c. k. gal. Tow. gosp. w r. 1873 za uprawę chmielu, brązowy na wystawie krak. w r. 1887 za zasługi około rolnictwa.
237. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. — Produkty rolnicze polskich farmerów: jęczmień; ow. biały i zwy-

kły; konieczyna „Red Clover“; tatarka; psz. turecka jara i wołochata; tymotka zimowa; kn. kaffirska, duża złota, Bloody Butcher, St. Charles, Yellen dent. (*Paw. 110, I. piętro.*)

238. **Hawryło Mulkiewicz** (kował). Kamionka strumiłowa. — Pług oryginalny ze stołkiem własnego pomysłu do regulowania. (*Paw. 68.*)

239. **Edmund Schmeja**. (Fabryka maszyn i odlewnia żelaza). Biała. — Śrutowniki „Excelsior“ do celów gospodarczych i przemysłowych. (*Hm. B. skrzydło pr.*)

240. **Zarząd centralny dóbr galicyjskich hr. Romana Potockiego**. Lwów. — Płody rolnicze: psz. sandomierska, sybirska, dońska, francuska, czerwona, cieszyńska i kostromska; ż. górskie, j. probsztajnski, hanacki i Imperial, ow. kanarek, probszt., zielony, tymotka, bobik, szporek, g. zielony — w ziarnie i snopach; ziemniaki: Juno, Onejda, Rosy Morn, Niebieskie olbrzymy, Magnum bonum, Hermann, „Goldene Mehlkugel“, Aurora, Matador, August Mocny, Hertha, Atene, White, Elephant, Anderssen, Dacota Red, Deutscher Reichskanzler, Amarant, Royal Norfolk, Russet, Imperator, Simson; chmiel; b. cukrowe: wełna z baranów; wełna z matek; model suszarni chmielu w Starem siole, (wykonał 17-letni Dmytro Futryk z Podhorodyszcz); torf suszony; mapa przeglądowa dóbr podlwowskich, według stanu w r. 1894; wykaz produkeyi zboża i wełny oraz cen produktów 1840—18 3 w dobrach podlwowskich; zestawienie przeciętnego plonu uprawianych odmian ziemniaków 1885—1893; statystyka cen chmielu 1864 - 1893; plany melioracyjne z dóbr wystawcy, wykonane 1858—1894. (*W paw. 15.*)

241. **Gumiński, Volter i Spółka**. (Cukrownia w Tłumaczu). Tłumacz. — Tablice przedstawiające: rys próbnej uprawy buraków w Jakówce i Tłumaczu, oraz przegląd szematyczny przyrostu buraków i trzciny cukrowej; buraki w ziarnie i żywe okazy buraków; nieprzyjaciele buraków (owady). (*Paw. 50.*)

2010. **C. k. Ministerstwo skarbu**. Wiedeń. — Okazy żywych roślin tytoniowych i suszonych liści tytoniowych, wyhodowanych w Galicyi; półfabrykaty i fabrykaty tytoniowe,

wyrobione w galicyjskich fabrykach tytoniu, a mianowicie: w Krakowie, Winnikach, Jagielnicy, Monasterzyskach i Za-
 błotowie; modele urządzeń fabrycznych i narzędzia, służące
 do wyrobu tabaki, tytoniu, cygar i papierosów. (*Paw. 56.*
Wystawa Zarządu tytoniowego, skrzydło I.)

W czasie trwania wystawy okresowa wzorowa fabrykacya
 cygar i papierosów przy pomocy kilkunastu robotnic. Szczegółowy
 katalog przedmiotów wystawowych otrzymać można w pawilonie.

2029. **Antoni Turkiewicz.** Huta nowa. — Psz. ozima i hr. *)
2030. **Michał Tarnowski.** Huta nowa. — Ż. saskie. *)
2031. **Piotr Harecza.** Huta nowa. — Ku. biała. *)
2032. **Jan Worowczyk.** Huta nowa. — Ku. zwyczajna. *)
2033. **Jakub Padewski.** Huta nowa. — Ku. czerwona. *)
2034. **Jan Haniszewski.** Słobódka górna. — F. żółta tyczna i
 czerw. piesza. *)
2035. **Feliks Haniszewski.** Słobódka górna. — F. srebrna
 podłużna i okrągła. *)
2036. **Ks. Jan Antoni Skrudziński.** Białka. — Psz. jara. *)
2037. **Ks. Jan Broda.** Przewrotne. — Produkty rolne. *)
2038. **Jan Kmiec.** Tuczempy. — Ziemniaki. *)
2039. **Kółko rolnicze.** Bratucice-Okulice. — Łubin. *)
2040. **Feliks Neustein.** Wiązownica. — Mąka z łubinu żół-
 tego; bulwy. *)
2041. **Władysław Niemczycki.** Wiązownica. — Jęczmień,
 hr. i łubin z owsem. *)
2042. **Antoni Sobień.** Munina. — B. i inkarnatka *)
2043. **Ks. Teleka.** Radawa. — Ziemniaki. *)
2044. **Józef Maciałek.** Szówsko. — B. i ow. *)
2045. **Jan Janas.** Wola buchowska. — Żyto. *)

*) Por. uwagę na str. 30.

2046. **Antoni Gwóźdź.** Morawsko. — Owies.*)
2047. **Tomasz Skiba.** Morawsko. — Pszenica.*)
2048. **Ks. W. Trojnar.** Wiązownica. — Ow. i bulwy.*)
2049. **Eliasz Łuczaków.** Łuka wielka. — Kukurudza.*)
2050. **Roman Brykajło.** Łuka wielka. — Kon. czerwona.*)
2051. **Danyło Komar.** Łuka wielka. — Ku. zwykła.*)
2052. **Wawrzyk Komar.** Łuka wielka. — Ow. biały.*)
2053. **Jan Urban.** Łuka wielka. — Ow. czarny.*)
2054. **Ks. Wład. Sarna.** Szebnic. — Psz. banatka.*)
2055. **Jan Znamirowski.** Słobódka dolna. — Psz. ameryk.,
ż. starodawne; f. i proso.*)
2056. **Szczepan Żerucha.** Chomianice. — Owies.*)
2057. **Wawrzyniec Zmora.** Nowosielce pod Łańcutem. — F.
piechotna.*)
2058. **Jan Zmora.** Nowosielce. — Proso.*)
2059. **Stanisław Opióło.** Nowosielce. — J. i psz. biała.*)
2060. **Tomasz Słysz.** Nowosielce. — Ow. i s. konopne.*)
2061. **Walenty Sowa.** Nowosielce. — F. piesza.
2062. **Kółko rolnicze.** Nowosielce. — Ż., j., ow. i bk.*)
2063. **Jan Sowa.** Nowosielce. — Buraki.*)
2064. **Mateusz Szwacz.** Gorzyce. — Jęczmień.*)
2065. **Jan Schnaj.** Jagiełła. — Żyto.*)
2066. **Józef Matija.** Jagiełła. — Żyto.*)
2067. **Stanisław Michalik.** Studziany. — Pszenica.*)
2068. **Tomasz Maziarek.** Pawłosiów. — Psz. biała.*)
2069. **Mikołaj Hudycz.** Pawłosiów. — W. i ow.*)

*) Por. uwagę na str. 30.

2070. **Wojciech Pióro.** Pawłosiów. — Psz. biała i ż. polskie.*)
2071. **Jakub Piątkiewicz.** Pawłosiów. — Ziemniaki „Champion“.*)
2072. **Ignacy Jakubik.** Pawłosiów. — Owies.*)
2073. **Marcin Świętanowski.** Pawłosiów. — Ż. szampańskie.*)
2074. **Stan. Ostaszewski.** Klimkówka. — Nawozy sztuczne.*)
2075. **Kólko rolnicze.** Szówsko. — Fasola.*)
2076. **Kólko rolnicze.** Kombornia. — Psz. i ow.*)
2077. **Antoni Bogda.** Posada sanocka. — Ż. szampańskie i saskie, g., s., mak, f., biała, okrągła, piechotna i perłówka, j. węgierski.*)
2078. **Piotr Zieliński.** Posada olchowska. — Z., psz. i j.
2079. **Jędrzej Kogut.** Pakoszówka. — J., g. i s. konopne.*)
2080. **Józef Adamiak.** Pakoszówka. — Ż. i orkisz czarny.*)
2081. **Stanisław Adamiak.** Pakoszówka. — S. konopne.*)
2082. **Antoni Podulka.** Górki. — Psz. ozima, ż. czarnogórskie, j. i orkisz czarny.*)
2083. **Franciszek Bednarczyk.** Górki. — Len.*)
2084. **Stanisław Florek.** Górki. — Len ryski.*)
2085. **Wincenty Michalski.** Jasionów. — J. i ow.*)
2086. **Maciej Szajna.** Jasionów. — Fasola.*)
2087. **Eugeniusz Waiss.** Klimkówka. — Psz., ż., ow. węg. i len ryski.*)
2088. **Wojciech Marek.** Rogóżno. — Fasola.*)
2089. **Ignacy Filip.** Rogóżno. — J., ow. i s. konopne.*)
2090. **Marcin Marek.** Rogóżno. — Jęczmień.*)
2091. **Stanisław Dubiel.** Dębina. — Ż. i proso *)

*) Por. uwagę na str. 30.

2092. **Franciszek Rewer.** Marchowa. — Ż. i buraki.*)
2093. **Antoni Władyka.** Krzemienica. — Pszenica.*)
2094. **Jan Jarmołowicz** (nauczyciel). Korniec. — Len.*)
2095. **Andrzej Średniawski.** Górna wieś pod Myślenicami. — Plan domu własnego; model kurnika własnego pomysłu.*)
2096. **Wojciech Lubelski.** Tarnowiec. — Narzędzia gospodarskie.*)
2097. **Jan Komar.** Łuka wielka. — Narzędzia gospodarskie.*)
2098. **Stanisław Kulik.** Ruda kochawska. — Jarzmo na woły.*)
2099. **Marta i Bolesława Konka.** Mechowa pod Puckiem, Kaszuby. — Len i nici.*)
2100. **Jan Białek.** Zdrada, Prusy król. — Zboże w ziarnie.*)
2101. **Zarząd główny Kółek rolniczych.** Lwów. — Mapa K. R., istniejących w Galicyi w r. 1893.; księgi Kółek roln.; wykaz członków Zarządu głównego; statystyka prenumeratorów „Przewodnika”; statystyka działalności K. R. do końca r. 1893; pogląd na dotychczasowy rozwój K. R.; statystyka działalności lustratorów K. R.; fotografie.*)
2102. **Kółko rolnicze.** Monasterzyska. — Obraz domu własnego.*)
2103. **Kółko rolnicze.** Kańczuga. — Daty statystyczne rozwoju Kółka.*)
2104. **Kółko rolnicze.** Królówka. — Fotografie i tablice.*)
2105. **Kółko rolnicze.** Łuka wielka. — Fotografia zbiorowa członków.*)
2106. **Kółko rolnicze.** Posada górna pod Rymanowem. — Telegramy i fotografie, odnoszące się do uroczystości poświęcenia nowej szkoły, postawionej kosztem Kółka.*)
2107. **Kółko rolnicze.** Szynwałd. — Plan budynku własnego; widok groty, projektowanej na gruzach dawnej karczmy.*)

*) Por. uwagę na str. 30.

2108. **Kółko rolnicze.** Brzeżany. — Plan zagrody włośc. na przedmieściu Brzeżan „Chatki“, z r. 1810 i takież z r. 1874; plan kaplicy z tegoż przedmieścia.*)
2109. **Kółko włościańskie.** Zawoja. — Budowla z okolic Makowa (robotą Wojc. Koziny).*)
2110. **Zarząd główny K. R. w W. Ks. Poznańskim.** Poznań. — Mapa K. R. W. Ks. Poznańskiego w r. b.; wydawnictwa patronatu Kółek; „Rocznik XX. K. R. Pozn.“; „Poradnik gospodarski“ r. IV., organ K. R.; fotografie członków; Wawrowskiego Zielnik dla użytku Kółek roln. w W. Ks. Pozn.)*
2111. **J. Witkowski.** Kowalewo, W. Ks. Poznańskie. — Pług.)*
2112. **Grzegorz Bohdanowicz.** Orzechliby, Bukowina. — Ziemiopłody w ziarnie. (*Pr. w pośrodku l. skrzydła, naprzeciw wchodu bocznego.*)
2113. **Oddział bełsko-sokalski T. G. Bełz.** — a) Bobik, psz., pr. czerwone, ż. szampańskie z Koreczmina; b) j. kraj. gr., ow., ż. kraj., psz. czerw. z Lisek; c) bobik, wyka, gr., f. Hispaniola, psz. czerw., ż. szamp., j. z Przewodowa; d) g., ow., psz. sandomierska, ż. kraj., j. z Liweza; e) psz. j. orkisz i kraj., psz. banatka, rzepak z Machnówka; f) soczewica, ż. szamp. j., psz. sandom. i czerw., tymotka, bobik, kon. czerw., ziemniaki Imperator i Anderssen z Waniowa; g) psz. banatka i sandom., hr. czerw. i biała szwedzka, ku. Szekler, bobik z Boratyna; h) pr. czerw., ż. zwykłe, psz. banatka, j. 1-rzędowy z Budynina; i) ż., j. kraj., psz. sandom., ow. prosty, wyka z Dłużniowa; j) psz. jara wąsatka i tymotka z Dobraczyna; k) ż. szamp., psz. sandom. i banatka, ow., g. i j. z Huleza. (*Pr. skrzydło l., od tyłu.*)
2114. **Józef Biliński.** Brzeziny pod Dębicą. — Ż. jare ameryk., w kraju aklimatyzowane. (*Pr. skrzydło pr., od tyłu.*)
2115. **Rafał Topf.** Wola małnowska pod Krakowcem. — Ż. olbrzymie. (*Pr. skrzydło pr., od tyłu.*)

*) Por. uwagę na str. 30.

2116. **Dr. Urban Wareg Masalski** (instruktor mleczarstwa dla Galicyi). Lwów. — Maszyna ręczna (*Balance Milchenträhmungsmaschine*) z fabryki Pfanhausera w Wiedniu; przyrząd do ogrzewania 300 l. mleka na godz. przed centryfugowaniem (bez pomocy pary); przyrząd do ochładzania mleka; centryfuga Cefeldta ręczna (100 l. na godz.); pochwa na lód do ochłodzenia mleka; puszki, skopce, konwie na mleko; przyrząd do mierzenia mleka; deski i ówieczki do robienia paczek; nóż do próbowania sera; maszyna do płukania masła; prasa na ser; maszyna do kruszenia sera; stolniczka do płukania masła; masłnice; przyrząd dra. Gerbera do oznaczania tłuszczu w mleku; przyrząd dra. Gerbera do oznaczania stopni nadkwaśnienia mleka; baniaczek z wodą gorącą do analizy zapomocą aparatu dra. Gerbera; laktometry (mlekomierze) Soxhleta; śmietankomierz; dzieła, traktujące o gospodarstwie mlecznem. (*Pr. skrzydło pr.*).
2117. **E. Jędrzejowicz i Sp.** (Fabryka sztucznych nawozów). Biała pod Rzeszowem. — Tłuszcz z kości; mączka z kości parzonych; mączka rogowa; spodyum superfosfatu; superfosfat kostno-fosforytowy; superfosfat z fosforytów podolskich i z mączki kościanej. (*Pr. skrzydło pr., od tyłu*).
Fabryka istnieje od r. 1872.
2118. **Gubrynowicz i Schmidt.** Lwów. — Wydawnictwa polskie gospodarcze i ekonomiczne, własnego nakładu i komisowe. (*Pr. skrzydło pr., w pośrodku*).
2119. **J. R. Lech.** Jassnik. — Pługi, ekstyrpatory itp. narzędzia rolnicze. (*Obok nru 63*).
2120. **M. Peterseim.** (Fabryka maszyn. odlewnia żelaza i kruszców). Kraków. — Siewnik rządowy; śrutownik; gniotownik. (*Hm. B. skrzydło pr.*).
2121. **Ferdynand Pietzsch.** Lwów. — Maszyny rolnicze. (*Hm. B. skrzydło pr.*)
2122. **Komitet c. k. Tow. gospodarczego.** Lwów. — 22 czaszki bydłace ras krajowych i obcych. (*Pr. w szyjce, wiodącej do l. skrzydła, poniżej nru 60*).

2123. **Tenże.** — Mapa szczegółowa uprawy tytoniu w Galicyi 1893 r. (*Pr. w polaci gł. przy drugim słupie na l.*)
2124. **Tenże.** — Żywe okazy roślin zbożowych w wazonach. (*Pr. skrzydło l., w pośrodku.*)
2125. **Tenże.** — Żywe okazy roślin łąkowych i pastewnych w wazonach. (*Pr. skrzydło pr., od tyłu.*)
2126. **Centralna komisya statystyczna.** Wiedeń. — Atlas statystyczny do spisu ludności z r. 1890. (*Pr. polać gł. na pr. w tyle, obok nru 137.*)
2127. **Jan ks. Sapieha.** Bilka szlachecka pod Barszczowicami. — Torf. (*Paw. roln.*)
2128. **Ludgard hr. Grocholski.** Pustomyty. — Miał torfowy; torf w cegielkach. (*Pr. w polaci gł. przy słupie drugim, na pr., obok nru 5.*)
2129. **Weronika hr. Łączyńska.** Kutkorz. — Chmiel. (*Paw. roln.*)
2130. **Franciszek Stupnicki.** (Fabryka maszyn rolniczych). Lwów. — 2 młynki do sortowania zboża; wialnia. (*Hm. B. skrzydło pr.*)
2131. **Michał Ratoszyński.** Czyżków pod Gajami. — Plewicz do b. i ka. (*Obok Pr.*)
2132. **Walenty Głodarczyk.** Bratucice pod Uściem solnem. — Wialnia. (*Przy PKR.*)
2133. **Jan Szmydt,** (włosianin). Haczów. — Żarna. (*Przy PKR.*)
2134. **Karol Święch.** Bziny. — Młyn domowy własnego wyrobu. (*Przy PKR.*)
2135. **Maciej Marcinek i Syn.** Mogiła. — Pług „Rayol“, zgłoszony do patentu. (*Obok Pr.*)
2136. **Bentall i Spółka.** Heybridge, Anglia. — 2 maszyny rolnicze. (*Hm. B. oddz. GTH.*)

2137. **Marya Lebowska.** Kielanowice pod Tuchowem. — Masło.
(*Pr. skrzydło pr.*)

2138. **Ödön Mauthner.** Budapeszt. — Kukurudza pensylwańska, Blunta, kanadyjska. Longfellowa, Mastodon, Królowa łąk, Kropla rosy, boliwiańska, Ulubienica rolnika, Landretha, Comptona, Golden Beauty, Tuscarora, stołowa; buraki pastewne: żółte Elefant, żółte oberndorfskie, żółte oliwkowe, czerwone Mammuth, żółte lentowickie, czerwone długie; nasiona zbóż i traw. (*Hm. B. oddz. węg. sala I.*)

Grupa II.

(Konie zbytkowe, robocze i remonty wojskowe.)

Wystawa czasowa 6—12. września. Katalog oddzielny.

Grupa III.

(Bydło rogate. — Owce. — Trzoda chlewna. — Drób i inne zwierzęta.)

Wystawy czasowe: owiec i trzody chlewnej 8—12 czerwca (katalog oddzielny po cenie 15 ct.), bydła rogatego 21—27. czerwca (katalog oddzielny po cenie 30 ct.), drobiu itp. (katalog oddzielny).

Grupa IV.*)

(Ogrodnictwo ozdobne i warzywne; sadownictwo. — Pszczelnictwo, miód i nalewki owocowe).

Wystawy czasowe: jarzyn i kwiatów od 1. do 10. czerwca, — róż, kwiatów i owoców od 26. czerwca do 5. lipca, od 1. do 10. sierpnia, od 25. sierpnia do 10. września i od 24. do 30. września.

242. **Maryan Kępcz.** Myszków pod Tłustem. — Wiszniak; miód myszkowski. (*Cc. hala II., stół środkowy*)

243. **Józef Kudasiewicz.** Prądnik Czerwony pod Krakowem. — Kwiaty ozdobne; róże. (*Cc. Wyst. czas.*) Paproci. (*Przed Pt. I.*)

244. **Władysław Kotkowski.** Podwoleczyska. — Ul Towarzystwa pszczelniczego (*na polanie w parku stryjskim*); sztuczna węża, miód patoka, miód pitny, воск (*Cc. hala II.*).

245. **Czesław Lecezyński.** Remenów koło Podlisek małych. — 14-letni miód pitny, koloru i smaku białego wina węgierskiego. (*Cc. hala II., stół środkowy*).

Miód ten odznaczony został srebrnym medalem na wystawie ogrodniczej lwowskiej w r. 1892.

246. **Ksiądz Michał Czackowski.** Touste. — Ul systemu Łysego (*na polanie w parku*); modele stebnika i budki do kręcenia miodu (*Ciepl. c.*).

247. **Edmund Jankowski.** Warszawa. — Owoce; kwiaty; książki fachowe wystawcy (*Cc. Wyst. czas.*)

248. **Herman Kämpffe.** Lubycza królewska. — Sadzonki szparagów; drzewka owocowe; ziemniaki; jarzyny; owoce. (*Ciepl. c. Wyst. czas. — O. 38*)

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

249. **Ksiądz Antoni Andrzejowski.** Skała. — 64 butelki napojów owocowo-miodowych (między niemi dwie butelki przeszło stuletnie, inne z r. 1851): agrestniak, dereniak, porzecznik, wiszniak itp. (*H. c. — Cc. hala II., stół środkowy*).
250. **Jan Wilkoński.** Strzelno. W. Ks. Poznańskie. — Plan niwelacyjny ogrodu ludowego w Kleinburgu pod Wrocławiem; plan parku w Dyseldorfie; plan parku dla W. Zakrzewskiego w Linowcu. (*Cc. hala I., na pr. od wejścia*).
251. **Oktaw Sala.** Wysocko koło Zabłociec. — Owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)
252. **Antonina Ambroziewiczowa.** Pomorzany. — Miód przasny. (*Cc. hala II., stół środkowy*)
253. **Wydział powiatowy skałacki.** Skałat. — Suszone gruszki, jabłka, śliwki i podpieńki. (*Cc. hala II., na l.*)
254. **Ernest Ferdynand Thiers.** Drezno. — Ciepłarnia, ogrzewana zapomocą gorącej wody. (*H. c. Paw. 3.*)
255. **Stanisław Chwastek.** Krowodrza pod Krakowem. — Jarzyny. (*Cc. Wyst. czas.*)
256. **Józef Bernaś.** Piotrkowice pod Tarnowem. — Miody i napoje miodowo-owocowe. (*Cc. hala II., stół środkowy*.)
257. **Jerzy hr. Dunin Borkowski.** Kasperowce koło Gródka. — Morele; winogrona. (*Cc. Wyst. czas.*)
258. **Iwa br. Brunicka.** Strzałków pod Stryjem. — Rośliny ozdobne cieplarniane. (*Cu. skrzydło l.*)
259. **Seweryna ks. Sapieżyna.** Biłka szlachecka koło Baraszowic. Szkołka drzew owocowych; róże wysokopienne. (*Za Ciepłarnią a.*)
260. **Jan Paygert.** Streptów koło Zadwórze. — Ule (*na polanie w parku*): przyrządy pasieczne: maszynka do podkadzania pszczoł, podmost, haczki do wyjmowania plastrów, stolnica, podmiotówka, klatki na matki, forma do zbijania ram, kozielnik do wstawiania ram, rojnica do ścinania plastrów i wosk (*Cc. hala II., na pr.*; miód pitny streptowski i borkowski (*Cc. hala II., stół środkowy*).

261. **Walery Kronenberg.** Warszawa. — Plany parków, urządzonych przez wystawę w Roszynie, Trojance, Czar-norudce i Włodawie; projekt „Bagateli“, siedziby Tow. ogrodniczego warszawskiego; plany ogrodów i budowli ogrodowych, urządzonych przez wystawę. (*Cc. hala I. w pośrodku.* — *O. 139.*)
W. Kronenberg otrzymał 16 medali (3 złote, 9 srebrnych, 4 brązowe) i jedną nagrodę konkursową. Przedsiębiorstwo to zakładania parków i ogrodów istnieje od roku 1880 i zatrudnia 50 ludzi.
262. **Rada powiatowa zaleszczycka.** Zaleszczyki. — Owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)
263. **Jan Aleksander Bayger** (nauczyciel ludowy.) Trembo-wła. — Rozwój i życie pszczoły, modele plastyczne w 2 pu-dłach. (*Cc. hala II.*)
264. **Michał Syrek.** Głogoszów koło Radziszowa. — Ule (*na polanie w parku*); miodarka do wypróżniania plastrów i prawidło do zbijania ramek (*Cc. hala I., na pr.*)
265. **Karol K. Krementowski.** Świącany koło Biecza. — Miód święcański pitny — własnego wyrobu. (*Cc. hala II., stół główny.*)
266. **Komitet wystawowy dla powiatów Nowy Sącz-Grybów.** Nowy Sącz. — Owoce i warzywa z okolic No-wego Sącza i Grybowa. (*H. c. — Cc. Wyst. czas.*)
267. **Kamila Riegerowa.** Zimnawoda koło Moderówki. — Bambus krajowy (*Arundo Donax*); wyroby z tegoż (*Cc. hala I.*)
268. **Ksiądz Kazimierz Jary.** Kraków. — Ul (*na polanie w parku*); miodówka (*Cc. hala II., stół środkowy*).
269. **Karol Betkowski.** Rohatyn. — Miodarka do wytrzęsa-nia miodu. (*Cieplarnia c.*)
270. **Jan Nepomucyn Jabczyński.** Poznań. — Miody: polski, tokajski, lipcowy, kasztelański. (*Cc. hala III., stół środkowy*).
271. **Helena hr. Tarnowska.** Byszów pod Sokalem. — 2 młynki do czyszczenia kwiatów i delikatnych warzyw — wyrobu domowego. (*Cc. hala II. na l., od tyłu.*)

272. **Władysław Zaleski.** Krzeczów koło Stryja. — Kwiaty róż, oznaczone nazwiskami gatunków i odmian. (*Cc. Wyst. czas.*)

Wystawca otrzymał na wystawie ogrodniczej w roku 1893 medal brązowy.

273. **Edmund Chrzanowski.** Warszawa. — Model ula; blachy odgrodowe „mateczniki“; maska druciana; podkurzacz. (*Cc. hala II. na l.*)

274. **Teodor Chrząński i Franciszek Szanior.** Warszawa. — Plany i fotografie planów parkowych, urządzonych przez T. Chrząńskiego; plan parku miejskiego w Kleinburgu, urządzonego przez T. Chrząńskiego i F. Szaniora; plan F. Szaniora, wedle którego obecnie przerobiono ogród Krasieńskich. (*H. c. — Cc. hala I.*)

275. **Józef i Władysław Kaczyńscy.** Warszawa. — Kwiaty róż. (*Cc. Wyst. czas.*)

Zakład, istniejący od r. 1825., zatrudnia 16 robotników; otrzymał dwie pierwsze nagrody.

276. **Gustaw Ulrich.** Warszawa. — Kwiaty róż; owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)

277. **Redakeya „Ogrodnika polskiego“.** Warszawa. — Komplet „Ogrodnika polskiego“; katalog instrukcyjny na zlecenie firmy „Ogrodnik polski“. (*Cc. — O. 216.*)

278. **Redakeya „Bartnika“.** (Dr. T. Ciesielski). Lwów. — Komplet roczników „Bartnika“ i innych wydawnictw Redakeyi; wina owocowe: czereśniowe, czernicowe, gruszkowe, jarzębinowe, morwowe, ożynowe, winogronowe i miodowe: agrestniak, dereniak, jabłczak i kwaśniczak; miód panieński; zbiór okazów, ilustrujący życie rodziny pszczelnej; karta miodności Galicyi; prasa do wyrabiania sztucznej węzy; okazy tej ostatniej; preparaty mikroskopowe ważniejszych organów pszczoły; okazy czerwca polskiego (*Cc. hala II.*); ule słowiańskie próżne i z pszczołami; zbiór uli najrozmaitszych systemów — (między temi dwa ule bliźniaki, przysłane Redakeyi w r. 1878 przez niewiadomego ofiarodawcę); ul całkiem szklanny wraz z pszczołami, urządzone do badania zimowli pszczoł; takież ul do nauki wędrównej pszczelnictwa; ul szklanny pokojowy do badania życia pszczoł. (*Na polanie w parku. — H. c.*)

279. **Gal. akc. Tow. handlowe.** Lwów. — Nasiona jedwabników i ulepszone ule, zakupione w Król. Polskiem. (*H. c. — Pp. w tylnej części gł. połaci.*)
280. **Piotr Urbański.** Potylicz obok Rawy ruskiej. — Wazon ozdobny ogrodowy. (*Opodał bramy gł. na l.*)
281. **Józef Zaremba** (nauczyciel ludowy). Wielogłowy koło Nowego Sącza. — Ule. (*Na polanie w parku*). Miody. (*Cc. hala II., stół środkowy*).
282. **Antoni Janelli** (nauczyciel). Krasna koło Łanczyna. — Ule (*na polanie w parku*); miody ziołowe z roślin górskich, miód wytrząsany, widok pasieki przy szkole ludowej, воск przyrodni i zwykły, woszczyna sztuczna (*Cc. hala II., na l.*); miody polskie krajowe: królewski i rycerski, — napoje miodowo-owocowe: agrestniak, borówniak, kaliniak, maliniak i porzecznik (*Cc. hala I. w pośrodku, od tyłu*).
- Wystawca, nauczyciel wiejski, zajmuje się pszczelnictwem i ogrodnictwem od r. 1867 i odznaczony został: medalem brązowym państwowym na wyst. kołomyjskiej, 1881 srebrnym Tow. pszczel. ogrod. na wystawie tarnopolskiej, 1884 brązowym tegoż Towarzystwa na wystawie wiedeńskiej, 1888 srebrnym państwowym na wystawie ogrodniczej 1891. Oprócz tego otrzymał kilka listów pochwalnych i nagród pieniężnych.
283. **Jan Piechocki.** (Miodosytia). Ostrowo, W. Ks. Poznańskie. — Miody pitne: jagielloński i kujawski. (*Cc. hala I. na pr., poniżej nru 250*).
284. **Kazimierz Piątkowski i Syn.** Lwów. — Drzewa szpilkowe i krzewy owocowe i ozdobne (*od bramy gł. na l.*); rośliny egzotyczne (*Ca. skrzydło l. — H. c. O. 232*).
- Zakład ogrodniczy, istniejący od r. 1887. Wystawca odznaczony został 2 dyplomami honorowymi, 1 medalem złotym, 16 srebrnymi, 12 brązowymi, 37 listami pochwalnymi i nagrodami pieniężnymi.
285. **Apolinary Dymnicki.** Frysztak. — Miód leczniczy karpacki. (*Cc. hala II., stół środkowy*).
286. **Aniela Kielanowska.** Kozłów koło Milatyna nowego. — Owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)

287. **Hieronim ks. Lubomirski.** (Zarząd dóbr rozwadowskich). Rozwadow. — Ananasy. (*Cc. Wyst. czas.*)
288. **Edward Kotecki.** Horodenka. — Ul słowiański, urządzony na lato (*na polanie w parku*); transportówka do noszenia ramek, korytko do wyrzynania beleczek, noże do ścinania plastrów, stołeczki do roboty w pasiece, kozielek do wkładania ramek, czop do zatykania wentylów, pomost do zsypywania i rojnica do zbierania rojów, forma do zbijania ramek, warsztat do szycia mat na ule. (*Cc. hala II. na pr.*)
289. **Ödön Mauthner.** Budapeszt. — Narzędzia ogrodnicze; nasiona warzywa ogrodowego. (*Hm. B. oddz. weg. sala I. na l., w tyle.*)
Firma premiowana wielokrotnie na wystawach. Jej właściciel udekorowany został krzyżem kawalerskim orderu Franciszka Józefa i innymi orderami.
290. **Armin Peez.** Budapeszt. — Plany szkółek drzewnych. (*Hm. B. oddz. weg. sala I., obok nru 289.*)
Wystawca, prowadzący szkółkę drzew na 56 morgach, odznaczony 2 złotymi, 10 srebrnymi i 4 brązowymi medalami.
291. **Wilhelm Mühle.** Temeszwar, Węgry. — Nasiona ogrodowe; narzędzia gospodarskie. (*Hm. B. oddz. weg. sala I. na l., obok Nru 290.*)
Zakład ogrodniczy i szkółka drzew, odznaczona od r. 1876 wielokrotnie.
292. **Franciszek Kühne.** Budapeszt. — Ule i inne przyrządy pszczelarskie. (*Hm. B. oddz. weg. sala I., obok nru 290.*)
Zakład, zatrudniający 6 ludzi, odznaczony na 27 wystawach.
293. **M. Woliński i T. Kaczyński.** Lwów. — Bukiety, nasiona, warzywa, wieńce, rośliny cieplarniane i zimnoszklarniane, róże, konifery (*wewnątrz paw. 112*); szkółka drzew owocowych i ozdobnych, tudzież róż (*dokoła Paw. 112*); kobierzec kwiatowy (*na stołu Paw. 106*).
294. **Narodna Torhowla.** Lwów. — Ocet owocowy; miód patoka; powidła śliwkowe; miód warzony; wiszniak. (*Paw. 68., gł. połać na l.*)
295. **Zarząd centralny dóbr galicyjskich hr. Romana Potockiego.** Lwów. — Drzewka z pomologii w Łańcucie. (*Przed Paw. 15.*)

2139. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. — Trzcina cukrowa; mietlica żarnowiec; Sorghum, trzcina cukrowa Australian, Early Ambor i Links Hybrid; krzak i nasienie bawełny; mąka z nasienia tej rośliny; nasienia: czereśni ziemnej i ostu czerwonego; trawą alfalfa; воск pszczelny, hodowany przez Polaków w osadzie Brighton (stan Jowa); orzechy: hikorowe, czarne i masłowe. (*Paw. 110, piętro I.*)
2140. **Zarząd dóbr Brody.** Koniuszków. — Miód patoka, drylowany, praśny i w plastrach; воск. (*Paw. 63.*)
2141. **Józef Lis.** Borowa. — Miód zwykły; miód trójniak.*)
2142. **E. Jankowski.** Zborów. — Wina owocowe i miodowo-owocowe z agrestu, czereśni, czernie, jabłek, malin, porzeczek, wiszni.*)
2143. **Bazyli Kamiański** (nauczyciel). Wierzbów. — Agrestniak, czereśniak, maliniak, porzecznik, wiszniak: nalewki borówczane i porzeczkowe; wino z owoców, razem zmieszanych; jarzębiak; bziniak; miód z r. 1888.*)
2144. **Włodzimira Szotajska.** Rzepiennik biskupi. — Wino z malin i z porzeczek.*)
2145. **Andrzej Gruszka.** Poleśnica. — Maliniak; miód pitny; miód patoka.*)
2146. **Stanisław Chmura.** Brzeziny koło Dębicy. — Śliwki, suszone w piecu piekarskim. (*Pr. obok nru 113.*)
2147. **Krajowa wyższa szkoła rolnicza.** Dublany. — Wina owocowe: agrestowe, malinowe, porzeczkowe, wiszniowe i miody — wyrobu prof. Kaz. Pańkowskiego. (*Pr. w pr. skrzydle przy słupie pierwszym, obok nru 176.*)
2148. **Krajowa szkoła ogrodnicza.** Tarnów. — Okazy owoców, roślin ogrodowych i sadowych; cieniówki inspektowe; maty; paliki dla roślin; modele owoców; zbiory owadów szkodliwych w ogrodzie, parku i na polu; dzieła o uprawie ogrodów; zielnik; nasiona chwastów; zeszyty szkolne. (*Pr. skrzydło l., od tyłu.*)

*) Por. uwagę na str. 30.

2149. **Harasiewicz.** (Oddział przemysłański TG.) Przemysłany. — Nalewka. (*Pr. przy nrze 148.*)
2150. **Aniela Bogdanowicz.** Ostrowiec. — 6 modeli narzędzi do wyrobu ulów słomianych; miód domowy. (*Ce. hala II.*)
2151. **A. Kraiński** (aptekarz). Jezierzany. — Maliniak.*)
2152. **Powiat kałuski.** Kałusz. — *a*) Emilian Biłdecki, gr. kat. proboszcz z Jasienia: maliniak, ożyniak, miód pitny, wino śliwkowe, miód w patoce; *b*) ks. Michał Ołeksij z Grabówki: agrestniak, jabłczak, maliniak, ożyniak, ratafia, moszcz z dzieciak 5-letnich.**)
2153. **Józef Niewiadomski** (miodosytnik). Strusów. — Miód, czereśnio-wiszniak i t. p.*)"
2154. **Józef Sytnik.** Strusów. — Czereśnio-wiszniak.*)"
2155. **Jan Lisikiewicz.** Dubienko koło Monasterzysk. — Wina: jarzębinowo-jabłkowo-i malinowo-miodowe.*)"
2156. **Józef Siedmiograj.** Sokal. — Wina: agrestowe, czernicowe, porzeczkowe i poziomkowe.*)"
2157. **Emannel Hawranek.** Zborów. — Miód barwy wina węgierskiego, odznaczony medalem w r. 1892.*)"
2158. **St. Mściwujewski.** Dobromil. — Piwo miodowe, agrestniak, czerniczak — wyrobu domowego.*)"
2159. **Adolf Mitera** (kierownik szkoły). Skołyszyn. — Wina owocowe: agrestowe, borówkowe i malinowe.*)"
2160. **A. Myślicki.** Kosmowicze. — Gruszak, maliniak, wiszniak; wina: jabłkowo-miodowe i porzeczkowe; miód bernardyński; ul (*na polanie w parku*); modele prawideł do wyrobu uli słomianych. (*Ce. hala II.*)
2161. **Selig Rucker.** (Miodosytnia). Lubaczów. — Miód staropolski, premiowany na wyst. jarosławskiej 1870 r.) *)

*) Wystawa miodów i napojów owocowo-miodowych w hali II. Ce. na stole środkowym.

2162. **Józef Weigel-Milleret.** Żorniska. — Ule. (*Na polanie w parku.*) Maliniak, morelak, porzecznik i wiszniak. *)
2163. **Edward Kotecki.** Horodenka. — Wina: agrestowe, czerwone z wiszni, porzeczkowe; miód patoka z bobiku. *)
2164. **Ks. Adamowie Lubomirscy.** Miżyniec. — Róże, krzewy ozdobne, drzewka szpilkowe, drzewka owocowe. (*Przed paw. PL., Pp. i za Ciepl.*) Bukiety, warzywa. owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)
2165. **Jan T. Klimowicz.** Lwów. — Róże i kwiaty ogrodowe; szkółka drzew ozdobnych i owocowych. (*Za Ciepl.*) Kwiaty ozdobne; rośliny szklarniane i cieplarniane; kwiaty róż, bukiety, wieńce; warzywa. (*Ca. Wyst. czas.*)
2166. **Antoni Klimowicz.** Lwów. — Róże i kwiaty ozdobne. (*Za Ciepl.*) Warzywa, owoce, bukiety. (*Cc. Wyst. czas.*)
2167. **Karol Dlouhy** (absolw. pomolog). Biłka szlachecka. — Róże, drzewa szpilkowe i owocowe, hodowane metodą Ditricha. (*Za Ciepl.*)
2168. **Seweryna ks. Sapieżyna.** Biłka szlachecka. — Krzaki róż. (*Za Ciepl.*)
2169. **C. k. Ogród botaniczny.** Lwów. — Agawa 56-letnia (*Agave Americana*), kwitnąca w b. r. (*Ca. w gł. polaci.*)
2170. **Fryderyk Stark.** Lwów. — Rośliny szklarniane i cieplarniane. (*Cc. na pr.*) Warzywa; bukiety. (*Cc. Wyst. czas.*)
2171. **Adam ks. Sapieha.** Krasiczyn. — Warzywa wczesne i późne; kwiaty; róże; owoce. (*C. Wyst. czas.*)
2172. **Ogród JE. arcybpa Seweryna Morawskiego.** Obruszn. — Warzywa i owoce (*Cc. Wyst. czas.*); drzewa szpilkowe. (*Przed Paw. 21.*)
2173. **Ogród Studium rolniczego.** Kraków. — Zbiór truszkawek. (*Cc. Wyst. czas.*)

*) Por. uwagę na str. 53.

2174. **Dr. K. Miczyński.** Przetakówka. — Szparagi; warzywa. (Cc. *Wyst. czas.*)
2175. **Ogród Wł. Łozińskiego.** Knihowce. — Warzywa. (Cc. *Wyst. czas.*)
2176. **Dr. Bronisław Radziszewski.** Lwów. — Róże; gwoździki. (Cc. *Wyst. czas.*)
2177. **Edmund Riedl.** Lwów. — Róże; warzywa; bukiety. (Cc. *Wyst. czas.*)
2178. **Schneider.** Stanisławów. — Róże. (Cc. *Wyst. czas.*)
2179. **Dr. Adelmann.** Myślenice. — Róże. (Cc. *Wyst. czas.*)
2180. **Jakubowski.** Lwów. — Róże. (Cc. *Wyst. czas.*)
2181. **Pierożyński.** Lwów. — Kwiaty. (Cc. *Wyst. czas.*)
2182. **Stanisław Lachowski.** Lwów. — Kwiaty. (Cc. *Wyst. czas.*)
2183. **Mierzejewski.** Ks. Poznańskie. — Ul próżny. (*Na polanie w parku*).
2184. **Andrzej Średniawski.** Górna wieś pod Myślenicami. — Plan miodarki samozwrotnej. (*Ciepl. c.*)
2185. **Edward Motylewicz.** Jaworze pod Turką. — Ule słowiańskie (*na polanie w parku*); przybory i przyrządy pszczelnicze. (*Ciepl. c.*)
2186. **Szczepan Neuman.** Jabłonów pod Kołomyją. — Napoje miodowe.*)
2187. **Leszek Dąbcański.** Lwów. — Owoce. (Cc. *Wyst. czas.*)
2188. **Marceli Sławiński.** Sanok. — Owoce (Cc. *Wyst. czas.*); napoje miodowe.*)
2189. **A. Górecki.** Załóżce. — Owoce. (Cc. *Wyst. czas.*)

*) Por. uwagę na str. 3.

2190. **M. Sz wajkowski.** Kozłów. — Napoje; przybory pszczelarskie. (*Cc. hala II.* *)
2191. **W. Gedymin.** Orany. — Napoje miodowe.*)
2192. **Edward Klebert.** Myślenice. — Owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)
2193. **Jan Rożański.** Bochnia. — Owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)
2194. **Paweł Makowczyk** (włościanin). Kluczów pod Kołomyją. — Owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)
2195. **Zofia Szymanowska.** Spasów pod Tartakowem. — Owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)
2196. **Józef Petruszkiewicz.** Nowica pod Kałuszem. — Owoce. (*Cc. Wyst. czas.*)
2197. **Florjan Izdebski.** Strzeliska. — Owoce; drzewka. (*Cc. hala II.*)
2198. **Zjednoczone galic. Tow. dla ogrodnictwa i pszczelnictwa.** Lwów. — Drzewka owocowe ze szkółek we Lwowie i Brzeżanach; drzewka karłowe w wazonach; ogród i sad włościański (*obok chaty poleskiej*); rośliny pastewne i miododajne; nasiennik roślin lekarskich i ozdobowych; tablica statyst. działalności Towarzystwa; zbiór owoców z kraju całego; przyrządy i przybory pszczelarskie; piec i przybory do suszenia owoców i warzyw; okazy hodowli jedwabników (*H. c. — Ciepl. c*); ule słowiańskie (*na polanie w parku*).
-

*) Por. uwagę na str. 53.

Grupa V.*)

(Leśnictwo, urządzenie, uprawa i użytki lasu, budowle lesne, środki ochronne, szkoły gospodarstwa lasowego, przemysł leśny, handel drzewa, statystyka i literatura leśna.)

296. **Wiktor Gutwiński.** Tarnobrzeg. -- Album map, wykazy robót i obliczenia i 9 fotografii zalesionych przestrzeni, okazy gleby leśnej, zbiór drzewek (*Paro. 44*); mapa przeglądowa wydym piaszczystych pow. tarnobrzeskiego (*Pl. I. na galerii. w tyle.*)

Roboty zalesień rozpoczął wystawca w r. 1878 i prowadzi je dotychczas.

297. **Szczepanostwo Tauszyńscy.** (Państwo Bakowce). Lubieszka wołochowa pod Bóbrką. — Plastyczne przedstawienie wzniesienia terenu lasów w Lubeszcze, (wykonał zarz. lasów E. Pauli); 4 próbki gleby leśnej; okazy przyrostu masy drzewnej; przekroje buku, brzozy i sosny. (*Pl. II. na pr.*)

298. **Dr. Leon hr. Piniński.** Grzymałów. — Przekroje dębu, jaworu, jesionu i klonu; tarcice dębowe i jesionowe; gonty osikowe. (*H. c. — Za Pl. II.*)

299. **Juliusz Stainer.** (Firma: „Kleganstalt u. Waldsamenhandlung“.) Wiener-Neustadt. — Nasiona jodły, sosny i świerku; szyszki; przyrządy do sprawdzania siły kiełkowania. (*Pl. I., galeria na l. — O. 59 i 64.*)

300. **Herman Kaempffe.** Lubycza królewska. — Okazy drutu drzewnego i wełny drzewnej; wyroby z deszczułek i for-

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

nirów osikowych i topolowych, jak patyczki na zapaliki, pudełka, kuferki itp. (*Pl. I., galerya na l.*); sadzonki drzew szpilkowych i liściastych. (*Przed Pl. II. na kłombie. — O. 38.*)

Państwo Lubyecz utrzymuje szkółki leśne, ogród handlowo-warzywny i owocowy, tudzież fabrykę terpentyny i dziegieciu, — tę ostatnią od r. 1840.

301. **Paulina hr. Łosiowa.** Janów obok Trembowli. — Belki dębowe; tarcice: dębowa, brzostowa i jesionowa. (*Za Pl. II.*)
302. **Ludwik hr. Krasiński.** Rohatyn. — Mapy: gospodarcza i drzewostanów lasów państwa Rohatyn; mapy i plany szczegółowe; księga gospodarcza lasowa; przekroje olszy czarnej 16-letniej; wyroby drzewne, jak łopaty, taczki, gonty, węgle; wiklina koszykarska. (*Pl. II. na pr., od tyłu*). Szkółka leśna, zasadzona gatunkami drzew, rosnących na Podolu. (*Paw. 84., pole IV.*)
303. **Fryderyk Schille** (nadleśniczy). Rytro. — Zbiór 5.700 motyli i ciem z doliny Popradu. (*Pl. I., tylna ściana na galeryi*).
304. **Karol hr. Lanckoroński.** Rozdół. — Graficzne przedstawienie wzrostu drzew w lasach rozdolskich w warstwach 10-letnich; także przedstawienie cen drzewa opałowego w stosach 4 m. sześć.; mapy: gospodarcza i drzewostanów lasów rozdolskich; urządzenie lasowe; dawne mapy pomiarowe; przecięcie strzał drzew, a mianowicie: buku 125-letniego, dębu (110), jaworu (90), jesionu (110), modrzewiu (50), sosny (30) i świerku (40); zbiór nasion drzew; wyroby drzewne z okolic Komarna; 4 próbki gleby lasowej. (*H. c. — Pl. II. na pr.*)
305. **Zdzisław hr. Tyszkiewicz.** Werynia pod Kolbuszową. — Szkółka lasowa (*za Pl. I., naprzeciw Paw. 66*); nasiona akacyi, jesionu, sosny, świerku i modrzewia; mapa gruntów dworskich lasów kolbuszowskich. (*Pl. I., tylna ściana galeryi*).
306. **St. Wolański.** Szczercz. — Korzeń sosny, zupełnie płasko wyrosły. (*Pl. II., na pr. od wejścia*).

307. **Jan Stachiewicz.** Lwów. — Nasiona drzew; zbiór krajowych i obcych motyli. (*Pl. II. na pr.*)

Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1878, premiiowane medalem brązowym na wystawie pszczelnico-ogrodniczej w Brodach r. 1878 i na takiejże wystawie w Jarosławiu 1880 r.

308. **Stanisław hr. Stadnicki.** Krysowice pod Mościskami. — Przekroje akacyi, buku, brzości, dębu, grabu, brzozy, olchy, modrzewia i sosny; różne odmiany łożyny koszykarskiej i wyroby gospodarskie z niej. (*Zewnątrz Pl. II., przed środkiem wejściem na pr.*)

309. **Artur Zaremba Cielecki.** Porchowa obok Potoku złotego. — Przekroje jesionu z lasów hadyńkowieckich. (*Zewnątrz Pl. I., na pr. od wejścia.*)

310. **Adam i Emil Obertyńscy.** Nowesioło pod Kulikowem. — Kłocę dębowe z lasów dalnickich. (*Zewnątrz Pl. II. po obu stronach wejścia.*)

311. **Emil Böhmerle.** Lwów. — Graficzna tablica statystyki emerytalnych urzędników leśnych; ilustrowany opis kłupy własnego systemu; prace literackie wystawcy. (*Pl. II., tylna ściana galerii.*)

312. **Stanisław hr. Badeni.** Radziechów. — 17 fotografii urządzeń leśnych w dobrach radziechowskich; plany gospodarze wraz z mapami drzewostanów dla okręgów: Chołojów, Nieznanów, Połoniczna, Porady, Radziechów i Witków; plany budowlane dóbr R.; susz mrówczany, wytworzony w dziuple drzewa; nasiona brzości, brzozy, dębów zim. i letn., grabu, jaworu, jesionu, olchy, osiki, sosny, hubertówki i żarnowca. (*Pl. II, na prawo od wejścia.*)

Strzały dębu i sosny z korzeniami; kłocę: dębu, jesionu, brzości, jaworu, klonu, olchy i osiki; materiały oprawne dębowe i sosnowe; progi kolejowe dębowe i sosnowe; materiały tarte; warsztat tracki z kłoda; maszty okrętowe; tyki chmielowe sosnowe i osikowe; gonty sosnowe i osikowe; warsztat gónciarski; klepki dębowe i sosnowe; wyroby surowe stelmaskie; węglarka i węgiel drzewny; materiały na ogrodzenia; narzędzia, używane do uprawy i użytkowania lasu; przekroje drzew leśnych; rogatka leśna (*Miedzy Pl. II. a Paw. 63.*)

Szkółka leśna, zasadzona gatunkami drzew rosnących na Niżu wschodnim galicyjskim. (*Paw. 84. pole II.*)

313. **Albin Szlapak.** (Fabryka deszczułek żaluzyjnych i tartak). Brunary obok Grzybowa. — Żaluzye i story; druty drzewne; przekroje jodły. (*Pl. I. na galerji, na l.*)
Fabryka istnieje od r. 1876 i zatrudnia 18 ludzi.
314. **Dr. Alfred Dubs.** Majdan średni obok Ottyni. — Pień jodłowy (*obok nru 702.*); kręgi jodłowe. (*Za nrem 312, a obok 324. — H. c. O. 167.*)
315. **A. Udrycki.** Mosty wielkie. — Deski. (*Pod daszkiem za Pl. II.*)
316. **Tenże.** — Wóz węglarski, napełniony węglem drzewnym, ze starodawną uprzężą. (*Za Pl. II.*)
317. **Jan ks. Sapieha.** Biłka szlachecka. — Szkółka leśna. (*Za Pl. II.*)
318. **M. Kimelman.** Liczkowce obok Horodnicy. — Przekroje grabu (*Carpinus betulus*) (*Zewnątrz Pl. II. po obu stronach wejścia*); 2 pnie grabowe (*Za Pl. I. obok nru 323.*)
319. **Michał Ader.** Jazowsko pod Starym Sączem. — Przekroje świerka i jodły; kłocę odpowiednie; łaty i klepki bukowe; tarcice jodłowe i świerkowe; baryłki z drzewa bukowego do przewozu śledzi; próbki gleb leśnych z Piecin i Skalki. (*W sztalesie góralskim między nrem 314 a 335.*)
320. **Salomon i Maksymilian Buberowie.** Lubianki koło Zbaraża. — Plany, mapy i rachunki gospodarstwa lasowego; graficzne przedstawienie wzrostu i przyrostu drzew; próbki gleby leśnej; nasienie jesionu (*Pl. I., galerja na l.*); okazy pni i korzeni brzozy, dębu, grabu, jaworu, jesionu, modrzewia, sosny i świerku; okaz niezwykłego przyrostu rocznego na 26-letnim świerku. (*Za Pl. II.*)
321. **JE. Kazimierz hr. Badeni.** (Zarząd lasów buskich). Busk. — Zbiór 54 gatunków nasion leśnych (w wydrążonym pniu dębowym), mapa drzewostanów dóbr Busk, fotografie urządzeń i budowli leśnych, suszarnia nasion leśnych (*Pl. II. na wprost wejścia*); przekroje brzozy, brzozy, dębu, jesionu, olehy i sosny, materiał tarty z tychże drzew (prócz brzozy), klepki, kufy i beczułki dębo-

we, materiały ciosane z sosny, tyki chmielowe, łaty dachowe, rygle, gonty osikowe. (*Opodał boiska na pr., za Paw. 63*).

322. **Galic. Towarzystwo leśne.** Lwów. — Piśmiennictwo leśne polskie od najdawniejszych czasów; roczniki „Sylwana”; wydawnictwa i sprawozdania Towarzystwa; mapa dzielnic przyrodzonych rozsiadlenia głównych drzew leśnych w Galicyi; mapa Tatr. (*Wewnątrz Pl. II. na pr. od wejścia, przy tylnej ścianie*). Impregnowane progi kolejowe bukowe. (*Za Pl. II.*) Szkółka leśna, zasadzona gatunkami drzew, rosnących na Niżu zachodnim galicyjskim. (*Paw. 84., pole I.*)

323. **Florentyna Wolniewiczowa.** Jabłonów obok Suchostawu. — 2 okazy dębu; 2 deski: jesionowa i dębowa. (*Za Pl. I.*)

324. **Nadleśnictwo dóbr Bileze złote.** (Posiadłość książąt Sapiechów). Konstancja koło Czortkowa. — Okazy nieprawidłowego rozwoju drzew leśnych. (*Za nrem 312*).

325. **Franciszek Stanek.** (Fabryka prochu). Wiszenka pod Magierowem. — Mapa plastyczna dóbr „Wiszenka”; przekroje modrzewia; kora brzoźowa; przekroje prętów krużyny, olszyny i iwy w stanie surowym i w stanie przydatnym do wypalania węgla (*Pl. II. na pr. od wejścia.*)

326. **Władysław Czaykowski.** Bukaczowce. — Okazy buku, dębu, grabu i jaworu. (*Za Pl. II.*)

327. **Antoni Kosiński.** (Firma: Pierwsza nadprucka fabryka kołków amerykańskich i innych wyrobów z drzewa). Debestawce koło Matyjiowiec. — Kołki szewskie; szpunty do beczek. (*Pp. skrzydło I., na pr. — O. 219*).

Przedsiębiorstwo, założone w roku 1889, zatrudnia około 50 robotników i posiada stosowne maszyny, między innymi maszynę parową o sile 15 koni. Wyroby debestawickie znajdują odbyt także za granicą, mianowicie w Rumunii, Turcyi i Egipcie.

328. **Władysław hr. Zamoyski.** Zakopane. — Celuloza i masa papierowa z drzewa z fabryki w Zakopanem. (*Pl. II. naprzeciw przejścia do Pl. I.*) Szkółka leśna, zasadzona gatunkami drzew, rosnących w Tatrach. (*Paw. 84., pole VII.*)

329. **Stanisław Matkowski.** Lwów. — Okazy dębu, zczerniałego w wodzie. (*Zewnątrz Pl. I. na l. od wejścia*).
330. **Dr. Władysław Chodecki.** Słobódka leśna obok Kłomy. — Przekroje świerku. (*Za Pl. II.*)
331. **Henryk Dolański.** Radłów obok Bogumiłowic. — Pnie sosny i modrzewia (*nad stawkiem za Pl. II.*); przekroje pni sosny, wyhodowanej sztuczną uprawą, i świerku (*za Pl. II.*); mapa drzewostanów lasów Grębów (*Pl. I., galeria na pr.*); 3 mapy państw Bogumiłowice, Borzęcin, i Radłów z r. 1812 (*Pl. I., galeria na l.*); mapa państwa Radłów z 1785 (*Pl. II. obok nru 302. — H. c.*)
332. **Albin Słonecki.** Zadarów obok Monasterzysk. — Kłoce jaworowe i jesionowe i okazy desk odpowiednich, — z Czarnego lasu (państwo Muszkatowce). (*H. c. — Zewnątrz Pl. I. na pr. od wejścia. — O. 225.*)
333. **B. Seckl.** (Zakład do wyłuskiwania nasion drzew leśnych). Wiener-Neustadt, Austria dolna. — Nasiona drzew szpilkowych obłuszczone; łuski odpadłe; szyszki owocowe; widok zakładu. (*Pl. II. na pr.*)
334. **Tomasz Podkościelny.** Tadanie obok Kamionki Strumiłowej. — Narty (ski) z drzewa jesionowego. (*Pl. II. przy słupie pierwszym na pr.*)
335. **Zarząd dóbr Rozwadów ks. H. Lubomirskiego.** — Przekroje sosny, jodły, olchy, topól białej i czarnej (jabrzędź) (*pod daszkiem brzoźowym na l. od stawku za Pl.*); kora jabrzędzia, obrobiona do potrzeb rybackich (sieci), plan gospodarczy rewiru Rozwadów, mapa gospodarcza, mapa drzewostanów i 4 fotografie lasu Sochy. (*Pl. I., galeria na pr.*)
336. **Stanisław Niezabitowski.** (Zarząd lasów Butyny). Dobrosin pod Mostami wielkimi. — Okazy i przekroje pni dębowych i sosnowych, oraz deski z nich; obwody jesionowe i dębowe na koła do wozów; węgle drzewne sosnowe z mielerzy; gonty osikowe i sosnowe; terpentyna w 3 stadyach czyszczenia; materiały sosnowe rznięte. (*Zewnątrz Pl. II. na l. od środkowego wejścia.*)

337. **Administracya lasów ordynackich hr. Gołuchowskich.** Skała koło Czortkowa. — Przekroje: dębu, jesionu, jaworu, grabu, klonu i brzozy czarnej. (*Za Pl. II.*)

338. **Zarząd dóbr miasta Lwowa.** — Plany gospodarstwa lasowego i księgi gospodarcze, a mianowicie: 10 ksiąg, zawierających urządzenie lasów, 4 księgi gospodarcze, 3 teki z mapami lasowymi; wszystkie księgi, rachunki i druki, używane przy manipulacyi rewirowej, a to: dzienniki drzewa, dzienniki kasowe, księgi wypłaty robotników, rachunki bieżące, kwitariusze sprzedaży drzewa.

Okazy gleby leśnej i jej uwarstwowania; (z piasków dawniej lotnych); nasiona sosny i świerku, wyprodukowane w r. b. w suszarni nasion w Hołosku; przekroje wszystkich gatunków drzew, w lasach miejskich znajdujących się t. j. dębu, buku, grabu, klonu, jaworu, brzozy, olszy, sosny i świerku; drobne curiosa drzewne, t. j. krzywki, narosłe chorobliwe, okazy uszkodzonych drzew przez zwierzynę itp.; szkodliwe i pożyteczne w lesie owady, ptaki i zwierzęta ssące; 30 grzybów drzewnych.

23 fotografie drzewostanów i budynków rewirowych; zielnik roślin charakterystycznych z piasków dawniej lotnych; wykaz statystyczny gospodarstwa lasowego; wykaz posiadłości gruntowej i czystego dochodu z lasów i folwarków dla dóbr miejskich i fundacyjnych; mapa dóbr miejskich i fundacyi św. Łazarza.

Narzędzia do uprawy lasu; piły, siekiery, młotki do numerowania drzew; noże i nożyce do oczyszczania drzew i obcinania suchych gałęzi; przyrządy do siania nasion i sadzenia drzewek w szkółkach.

Sadzonki i siewki ze szkółek; okazy prętów łożyny koszykarskiej; narzędzia do cięcia i łuszczenia prętów; kostki brukowe sosnowe i bukowe; „ski“ czyli „narty“ i sanki, używane przy obchodach lasów w zime; materyały stelma-skie i bednarskie; fryzy do podłóg i parkietów; obręcze leszczynowe i brzożowe; łaty rzniete sosnowe. (*Wewnątrz Paw. 108.*)

3 maszty drzew z korą i napisem stosownym co do gleby, wieku i masy drzewnej, okolone przekrojami i kłocami drzewnymi, materyałem tartym sosnowym i dębowym, belkami, progami kolejowymi i t. p. produktami la-

sowymi, wyrobionymi w lasach miejskich i fundacyi Gosiewskiego. (*Za Paw. 108.*)

Broszura, zawierająca opis dóbr miejskich, do nabycia w pawilonie miejskim wraz ze sprawozdaniem (drukowanym) komisji, wydelegowanej do zaopiniowania gospodarstwa lasowego dóbr miejskich i fund. św. Łazarza.

339. **Zarząd dóbr J. Ces. i Król. Wys. Arcyksięcia Albrechta. Żywiec.** — Systemizacja i uregulowanie gospodarstwa: przedstawienie stosunku przyrostu na poszczególnych pniach (analiza pni); obliczenie etatu i uregulowanie gospodarstwa w zarządzie lasowym Porąbka; rachunek roczny zarządu lasowego; tabele miejscowe wydatności masy drzewnej; karty gospodarcze; karta drzewostanów; mapa plastyczna z podziałem przestrzeniowym; plan gospodarczy; plany 3 tartaków; grafikony: 1) okręgów inspekcyjnych zarządowych i ochronnych, podlegających zarządowi lasowemu, sprzedaży i użytkowania mas drzewnych 1892, 2) dróg lasowych i wywozowych w poszczególnych zarządach lasowych, 3) ilości dni roboczych przy zalesieniu wraz z poprawką 1 ha. 1880—93, 4) drzewostanów prześwietlonych 1873—92, 5) poboru drzewa z lasów 1851—93, 6) stosunku klas wieku i zapasu drzewnego lasów, 7) ilości drzewa opałowego, spławionego od r. 1864, 8) ilości sprawdzonych kradzieży i przekroczeń 1867—93, 9) ubitej zwierzyny pożytecznej i szkodliwej.

Fotografie budynków leśnych; modele: zakładu pławczkowego w Górcie, pomieszkania gajowego, suszarni, wodozbiornika, reszółki, koleśnicy, sań i tratwy; umundowanie personelu ochrony leśnej.

Różne gatunki drzew okrągłych i materiałów z nich rżnięty, jak: deski, listwy do podłóg i pod papę dachową, łaty, boki tacek, dęgi (klepki), sprychy, dzwona i głowy kół, toporzyska, gonty. drzewo kantowe, surowe drzewo bukowe do wyrobu skrzyń fornirowych, wióry do wyrobu octu; czopy świerkowe i bukowe poprzeczne, żyźwy śniegowe; węgiel i model mielerzy; nasiona leśne; krzyca uprawiana w rębnie.

Główne rodzaje gleb leśnych wraz chemicznymi rozbiorami; kompost dla szkółek; rozmaite sadzonki lasowe; modele: przechowania sadzonek w dołkach śnieżnych i odwadniania za pomocą rowów; zielnik, zawierający ważne trawy, zioła i rośliny skrytokwiatowe.

Przyrządy do ścinania, przysposabiania i pielęgnowania drzewostanów, do zalesienia, do zwęglania drzew. Szkodniki lasowe: zbiór 285 gatunków owadów; jodły i świerki, uszkodzone przez ryjkowca; drzewa pułapkowe z ryjkowcem, bielojadem i poczwarkami ryjkowca; gałąź z gniazdem mniszki złotnicy; żer na gałęzi trądu sosnowca; kolekcya mniszek i ich towarzyszy; dębianki i pączki dębowe. (*Paw. 6., strona 1.*)

Rozmaite gatunki sosny, świerku i jodły; wierzba biała, wierzba kaspijska; drzewa kantowe (jodła); klepki rznięte, miękkie na becзки do cukru, do cementu, do winogron; deski jodłowe i bukowe; drzewo na meble gięte (bukowe); gonty zwyczajne i poprzeczne; maszty; słupy telegraficzne; kłocę tartaczne; sztachety; paliki do winogron; kora świerkowa; szkody, zrządzone w drzewostanach przez narośl; rozmaite porosty; przez podpieńki zniszczone drzewka; kołtuny na różnych gatunkach drzew; murs czerwony na dębie; rozmaite uszkodzenia, spowodowane przez gradobicie i okiść; szkody, wyrządzone przez wdzieranie się ludzi; pnie świerkowe, uszkodzone przez nieuprawnionych zbieraczy żywicy; spatowanie drzewa; w pierwszej młodości ze zbytku zwęglowane świerki i jodły; przekrój podłużny ze swawoli okorowanej jodły; świerk, uszkodzony przy zsuwaniu drzewa; świerk, uszkodzony przy ścinaniu; skutki nieprawidłowo przeprowadzonego podkrzesania buku i dębu; racjonalne podkrzesanie i należyte zabliźnienie buku i dębu; szkody wyrządzone przez zwierzęta ssące i ptaki; okazy buków, ogryzionych przez zająca, oczymchanych przez sarnę, uszkodzonych przez rogacza; korowanie przez jelenie na jodłach i świerkach; uszkodzenie świerka przez dziki; szkody, na szyszkach świerkowych wyrządzone przez wiewiórkę; szkody, na szyszkach, wyrządzone przez krzywodzioba; pnie, uszkodzone przez dziecięcia; szkody, wyrządzone przez owady; staśnienie gałęzi; narośle wskutek nagromadzenia pączków utajonych; zabliźnienia i zrośnięcia rozmaitych drzew; skamieniały kawałek dębu i t. p. (*Zewnątrz Paw. 6.*)

340. **Administracya dóbr hr. Potockich.** Krzeszowice. — Mapa przeglądowa lasów dóbr hrabstwa tenczyńskiego; mapy drzewostanów; księgi i plany gospodarcze wydziału „Tenczynek”; stare mapy gospodarcze; narzędzia geodezyczne; przyrząd do próbnego kiełkowania; okazy cisu i

bulwy z topoli wiślańskiej; klatki do obserwacji gąsienic; narzędzia, używane do uprawy gleby pod siew w lesie; narzędzia, używane w szkółkach i przy sadzonkach w lesie; numerówki Göhlera i zwyczajne; nasiona drzew i krzewów leśnych; model suszarni nasion leśnych; lasa do suszenia szyszek na słońcu; torba strażnika; nosze do sadzonek. (*Paw. 104, skrzydło pr.*)

341. **Zarząd dóbr Eustachego ks. Sanguszki.** Gumniska. — Przekroje drzew: jodły, świerku, buku, klonu, brzozy, olehy, dębu, modrzewia, sosny; mapy lasów wydziału Wierchosławice; mapy wydziałów: Żdźary, Trzemeśna, Wierchosławice, Podhorce, Niedomek; księgi gospodarcze lasowe; model suszarni nasion leśnych w Wierchosławicach; siewnik Sacka; nasienie leśne do kultur w niżu piaszczystym; wyroby wełniarki (wióry). (*Paw. 65*).
342. **Zarząd dóbr Brody.** Koniuszków. — Mapy przeglądowe lasów i drzewostanów państwa Brody i częściowa mapa z r. 1808; przyrost sosny w niżu piaszczystym, na gruncie podmokłym i suchym; łuczywo, materiał do terpentynarni; fotografie tartaku wodnego w Bołdurach i tartaku parowego w Brodach; okazy paproci; szyszki sosny z nasieniem; nasienie sosny zwykłej; grzyby drzewne. (*Wewnątrz Paw. 63*). Przekroje dębu i sosny; maszty sosnowe; wyroby tartaków wodnych w Smólnie i Bołdurach. (*Zewnątrz Paw. 63*).
343. **Leopold Popper.** Wygoda obok Doliny. — Przekroje kідry, świerku, brzozy, buku, jaworu, jodły; brusy świerkowe i jodłowe; deski z kłoców świerkowych, kідrowych, dębowych, bukowych, brzozowych, jodłowych; deski heblowane na rezonansy; szczapy, dranice, łaty, progi bukowe; ramy do luster; łupy sitarskie; gonty łupane; skrzynie; deszczułki do klawiszów; patyczki na zapałki okrągłe; druty ze szczapów świerkowych na story do okien; druty ze szczapów świerkowych na zapałki; kłapy na żaluzje; wałki do storów; krzesło z giętego drzewa bukowego; wyroby z trocin; tasiemki do wyrobu octu ze szczap; wełna drzewna; kora garbarska; węgiel z odpadków drewna; mapa plastyczna Wełdzirza i Mizunia; fotografie lasów, tartaków, kolib robotniczych i t. p., z okolic Wełdzirza i Mizunia. (*Paw. 49*).

344. C. k. Dyrekeya lasów i dóbr państwowych. Lwów. — 20 przyrządów mierniczych i rysunkowych, używanych przy pomiarach; plany, księgi i mapy, dotyczące urządzenia gospodarstwa leśnego w Kniaźdworze, Leszczynie i Oślawie; 3 projekty przestrzennego podziału lasów bolechowskich, niepołomickich i suchodolskich; 21 okaz przyrostu buku, dębu, jodły, limby, modrzewia, olszy czarnej, sosny i świerku; 2 tablice wykresłne, unaoczniające przyrost tych drzew; mapa ścienna Galicyi z uwidocznieniem dóbr państwowych i funduszu religijnego: zbiór map pomiarowych, granicznych i leśno-gospodarczych z zeszłego i b. wieku; tablica ścienna, uwidoczniająca podział administr. lasów i dóbr państw. w Galicyi; statyst.-topograficzne opisy okręgów gospodarczych: Dora, Jabłonów, Kniaźdwór, Łopianka, Polanica, Rachin, Śmietnica, Suchodół, Utoropy; mapy plastyczne okręgów: Ośława i Leszczyna; 6 grafikonów obrotu pieniężnego i materalowego dóbr państw.; 7 przyrządów do wymiaru drzew i drzewestanów; 2 mapy sieci dróg lasowych w Leszczynie i Utoropach; zbiór typów budowli leśnych, lądowych i wodnych; projekt gościńca lasowego „Mizuń-Seneczów”; znaki graniczne i podziałowe, kamienne i dębowe; zbiór narzędzi do uprawy i pielęgnowania lasów, do pozyskania płodów leśnych, zrywki i przewozu drzewa; modele budowli i urządzeń, służących do tegoż celu; płody leśne, okazy drobnego i domowego przemysłu drzewnego (Berehy, Bolechów, Dobromil, Grobla, Kniaźdwór, Kutry, Śmietnica, Suchodół, Utoropy, Wygoda); modele ogrodzeń, szkólek leśnych i ogrodów; księgi administracyjne; okazy uszkodzenia roślin przez zwierzęta, chwasty i t. p. (*Paw. 44*). Słupy geognostyczne i przekroje głównych gatunków drzew w wieku 20—120 lat z Karpat wschodnich, oraz Roztocza i Podkarpacia; sadzonki z odnośnych szkólek leśnych. (*Paw. 84, pole VI. i VIII.*)

345. Fundacya hr. Skarbka. Drohowyże. — Przekroje pni: buku, wiązu, jesionu, jodły, świerku i dębu; dranice świerkowe; politurowane deszczułki z drzewa orzechowego, sosnowego, dębowego, olchowego, jesionowego, jodłowego, brzoistowego, bukowego, lipowego, jaworowego. (*Wewnątrz Paw. 26.*) Okazy pni drzew liściastych i szpilkowych; deski orzecha amerykańskiego czarnego politurowane i nie. (*Zewnątrz Paw. 26.*)

346. **Bracia Groedel.** (Państwo skolskie). Skole. — Fotografie tartaków, lasów i zabudowań w dobrach Skole; mapa dóbr Skole, rysowana i plastyczna; plany, projekty kolei wąskotorowych; model kłauzy do spiętrzania wody w celu spławiania kłoców; model śluzy do spiętrzania wody; fabrykacya patyczków na zapałki z odpadków; modele opakowania patyczków na zapałki do przewozu i wyrzynania deszczulek resonansowych; sadzonki z głównej szkółki leśnej w Demni Wyżnej. (*Wewnątrz Paw. 86.*) Kolej leśna wąskotorowa, wózki do przewozu drzewa i pni, ryze suche i wodne. (*Obok i za Paw. 86.*)
347. **Zarząd centralny dóbr galicyjskich hr. Romana Potockiego.** Lwów. — Wyroby lasowe, drzewa egzotyczne lasowe, zaaklimatyzowane w kraju, plany urządzenia lasów, księgi lasowe. (*Wewnątrz Paw. 15.*) Przekroje pni drzew liściastych i szpilkowych (jawor, brzoza, klon, osika, lipa, grab, dąb, brzoza, modrzew); materiały dębowe i modrzewiowe; plankson dębowy; lina do wiązania drzewa na spław; tyki z trzebieży sosnowe; łozowe pręty; kora garbarska; sprychy i klepki dębowe; progi kolejowe dębowe i bukowe; gonty sosnowe, świerkowe, jodłowe i osikowe; sadzonki drzew liściastych i szpilkowych. (*Poza Paw. 15.*)
348. **Gumiński, Volter i Spółka.** Tłumacz. — Krążki drzew; drzewka szpilkowe. (*Paw. 50.*)
2199. **Rudolf Koch** (uczeń gimnazyalny). Przemyśl. — Fantastyczny obraz z owadów i motyli niemal wyłącznie krajowych z takimże napisem: „Pamiątka z wystawy krajowej, Lwów 1894”. (*Pl. I., tylna ściana galeryi.*)
2200. **Jerzy Dunin hr. Borkowski.** Lwów. — Okazy czarno-klonu i czereśni dzikiej (berek). (*Zewnątrz Pl. II. na pr. od środkowego wejścia.*)
2201. **Kazimierz hr. Szeptycki.** Dziewiętniki pod Bóbrką. — Przekroje jaworu i dębu. (*Przed Pl. I.*)
2202. **Konwent OO. Dominikanów lwowskich.** Zarządce. — Nieprawidłowy zrost dębu z brzozą. (*Przed Pl. I.*)
2203. **Tenże.** — 8 sagów brzozowego, grabowego i sosnowego drzewa. (*Na zrębie koło Paw. 82.*)

2204. **Tenże.** — Sprzęty domowo-gospodarcze, mianowicie niecki w trzech stadyach wyrobu. (*Wewnątrz Pl. II. przy wejściu na pr.*)
2205. **Tenże.** Sprzęty rolniczo-gospodarcze, jak grabie, widły i t. p. z drzewa. (*Wewnątrz Pl. II. przy słupie pierwszym, na pr. od wejścia*).
2206. **Aleksander Micewski.** Krechów. — Skamieniałe drzewo szpilkowe. (*Przed Pl. I., na lewo od wejścia*).
2207. **Alfred Głowiński.** Lwów. — Przekroje niebotycznego jałowca i 16-letniej olszy czarnej. (*Przed Pl. I., na pr. od wejścia*).
2208. **Mieczysław hr. Rey.** Mikulińce. — Przekroje dębu (*Przed Pl. I., na pr. od wejścia*); brusy dębowe (*Tamże na l.*)
2209. **Tenże.** — Kłoc dębowy. (*Obok nru 314 naprzeciw wystawy cegielni niepołomickiej*).
2210. **Andrzej Broniewski** (lustrator dóbr państwowych). Lwów. — Wykreślne przedstawienie stosunku zalesienia w Galicyi (według stanu z 31. grudnia 1893). (*Wewnątrz Pl. I., na galerji przy tylnej ścianie*).
2211. **Władysław Spausta.** Lwów. — Pasza owcza z drzew liściastych, wysuszona. (*Na balkonie bocznym, zewnątrz Pl. I.*)
2212. **Tenże.** — Okazy świerków, uszkodzonych przez dziki; młode kultury, oczymchane przez sarny, uszkodzone przez zające i jelenie, lub otarte przez rogacze. (*Za Pl. II. na wrzosowisku*).
2213. **Karol Obst** (em. nadleśniczy). Dora. — Plastyczna mapa Tatr z uwidocznieniem spornego terytorjum przy Morskiem Oku. (*W Pl. II. na pr. od wejścia, między nrami 304 i 325*).
2214. **Józef Brodowicz** (radca lasowy). Stanisławów. — Mapa przeglądowa państwa Nadwórna z r. 1847. (*W Pl. I. na galerji, na l. od wejścia*).

2215. **Falter i Dattner.** Rabka. — Okazy drzewnych materyałów rzniętych. (*Przed Pl. II.*)
2216. **Zarząd dóbr Perehińsko.** (JE. ks. Metropolita Sembratowicz). Perehińsko. — Mapa. plastyczna lasów perehińskich. (*Pl. II. pod oknem w tyle, na pr. od wejścia*).
2217. **Tenże.** — Tarcica z limby 286-letniej, wyrosłej na wysokości 1752 m. (*Pl. II. pod wiązaniem dachu, na pr., od wejścia*).
2218. **Tenże.** — Sadzonki limby. (*Wzdłuż prawej ściany Pl. I. zewnątrz*).
2219. **Tenże.** — Rezonanse, dranice i gonty. (*Pl. II. dokoła słupów drugiego i trzeciego, na pr. od wejścia*).
2220. **Tenże.** — Szkielec świerka 153-letniego, 44 m. dług. (*Za Pl. II., nad stawkiem, po pr. stronie*).
2221. **Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego.** Lwów. — Okazy roślin leśnych, szkodliwych owadów i szkód, przez nie wyrządzonych i nieprawidłowości drzewnych; zbiór szypek; 4 zielniki: roślin łąwieckich, drzew i krzewów krajowych, roślin z okolic Lwowa, wierzby koszykarskiej; 5 tek rysunków: geometrycznych, technicznych, budowniczych, do urządzenia lasów i miernictwa; modele budowli i urządzeń, służących do zrywki i transportu płodów leśnych (śluzы, klauzy, reszółki, ryzy i t. p.): modele suszarni i mielerzy; narzędzia miernicze, niwelacyjne, do obliczania miąższości i wysokości drzew; pantografy najnowszej konstrukcyi; narzędzia do uprawy i użytkowania lasów; siewniki. (*Pl. na pr., tylna ściana*).
2222. **Wydział powiatowy jaworowski.** Jaworów. — Flora wydm piaskowych. (*Przed Pl. II., po obu stronach wejścia*).
2223. **Löwenfeld.** Chrzanów. — Wrzosa z Chrzanowa. (*Za Pl. I. nad stawkiem*).
2224. **Tenże.** — Kamionki. (*Na kłombie przed Pl. II.*)
2225. **Karol hr. Lanckoroński.** Jagielnica. — Okazy świerku, sosny pospolitej i czarnej, dębu, modrzewia i jodły; prze-

kroje tych drzew; obwody na koła. (*Zewnątrz Pl. II. obok nru 336*).

2226. **Oddział żółkiewski T. G.** Żółkiew. — Gonty z Derewni. (*Pr. obok nru 151*).

2227. **C. k. Skład drzewa opałowego.** Lwów. — Tablica wykreślna, podająca ogólną ilość drzewa, sprzedanego 1883—92, surowy przychód ze sprzedaży i cenę każdego gatunku drzewa w poszczególnych latach. (*Paw. 44*).

2228. **C. k. szkoła dla leśniczych.** Bolechów. — Program i plan naukowy szkół dla leśniczych; fotografia i plany budynku szkolnego; zbiory pączków i nasion krajowych drzew leśnych; notatki z wykładów i rysunki uczniów; zbiór drzew leśnych do demonstracyi przy nauce botaniki; tabela statystyczna za 10 lat istnienia szkoły (1883—92); księga pamiątkowa i album szkoły; fotografie nauczycieli i uczniów. (*Paw. 44*).

2229. **C. k. Doświadczalnia leśna.** Mariabrunn. — Zapiski z doświadczeń nad założeniem litych drzewostanów świerkowych w okręgach gospodarczych Bolechów i Krasna. (*Faw. 44*).

2230. **Jan Schwarz** (c. k. zarządca lasów i dóbr państwowych). Dora. — Fotografie kolorowane widoków lasów, okolic, środków i zakładów przewozowych i leśno-przemysłowych itp. z całego obszaru dóbr państwowych, wykonane przez wystawcę. (*Paw. 44*).

2231. **C. k. Zarząd lasów i dóbr funduszowych.** Stary Sącz. — Fotografie dworku w Starym Sączu, w którym 1683 przez 6 dni mieszkał Jan III., a w którym do r. 1878 mieścił się Zarząd. (*Paw. 44*).

2232. **Maciej Borzęcki** (c. k. zarządca lasów). Grobla. — Skamieniałe drzewo i gałąź. (*Paw. 44*).

2233. **Wiktor Heyn** (c. k. zarządca lasów i dóbr państwowych). Lwów. — Torba dla taksatorów lasowych, mieszcząca 24 przyrządy potrzebne przy opisywaniu i oszacowaniu drzewostanów. (*Paw. 44*).

- 72
2234. **Jan Skupniewicz** (c. k. zarządca lasów i dóbr państw). Młodziatyn. — Cechówka lasowa i kopaczka do sadzenia żołądzi — własnego pomysłu. (*Paw. 44*).
2235. **Stanisław Ryłski** (c. k. leśniczy). Turza wielka. — Klupa, oznaczająca miąższość odcinków drzewa 6—21·5 m. długich, systemu Aldenbrück-Friedricha. (*Paw. 44*).
2236. **C. k. krajowy Inspektorat lasowy**. Lwów — Mapa terytoryalna okręgów inspekcijno-leśnych, oraz lasów w Galicyi; mapa leśna Galicyi, ułożona i wykonana przez Hermana Scheuringa; kataster lasowy 74 powiatów; kataster zalesienia wydm piaszczystych w 7 powiatach; 9 fotografii zalesień w pow. tarnowskim; taryfa do obliczenia wysokości wynagrodzeń za wyrządzone szkody leśne; skorowidz posiadłości leśnych w Galicyi; statystyka leśno-łowiecka za ostatnie 10-lecie. (*Paw. 44*).
2237. **Sekeya c. k. Oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górski h.** Przemyśl. — Karta przeglądowa Galicyi z uwzględnieniem lesistości kraju i pól roboczych, na które rozciągała się czynność Sekeyi 1888 do 93; przyrządy geodetyczne: teodolit busolowy, fotogrametr, planimetr Coradiego; projekty zabudowania Glinśka, Niszkówki, potoków górskich w dorz. Skawy i debry na placu Wystawy; modele budowli dla personelu roboczego, sposobów zabudowywania potoków itp. (*Paw. 44*).
2238. **Taż.** — Model zabudowanego potoka dzikiego, okazany na zalesieniu i zabudowaniu debry na placu Wystawy, przy użyciu wszystkich środków technicznych, jakimi się posługuje Sekeya w tym dziale robót. (*Naprzeciw Paw. 44, a między Paw. 88 i 89*).
2239. **D. Wachtl.** Wrocław. — Model kolei leśnej. (*Ilm. B. skrzydło pr. obok nru 118*).
2240. **Seweryn br. Brunicki.** Zaleszczyki. — Przekroje drzew z lasów wystawcy. (*Pr. obok nru 30*).
2241. **Clayton & Schuttleworth.** Lincoln-Wiedeń. — Piła amerykańska do rżnięcia drzewa opałowego. (*Obok nru 62*).

2242. **Franciszka Gangloff.** Rožmítal, Czechy. — Okazy drzewa, obrobionego na patent. maszynie systemu Gangloffa. (*Pl. II., na prawo od wejścia*).
2243. **Antoni Anderka** (nadleśn. w dobrach hr. Liebiga Majdan-Podbuż). Podbuż. — Mapa plastyczna państwa M. i P. wraz z lasami Lindenbaumów i obcymi gruntami. (*Pl. II. na wprost wejścia*).
2244. **Zofia z hr. Załuskich Wysocka.** Jasienica. — Cis przeszło 400-letni. (*W pośrodku Pl. I.*)
2245. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. — Okazy pni drzew, pielęgnowanych na farmach polskich, oraz skamieniałych drzew. (*Paw. 110., I. piętro*).
2246. **JE. Ludwik hr. Wodzicki.** Spas. — Szkołka leśna, zasadzona gatunkami drzew, rosnących w zachodnich Karpatach. (*Paw. 84, pole V.*)
2247. **Zarząd dóbr miejskich.** Lwów. — Szkołka leśna, zasadzona gatunkami drzew, rosnących na Opolu. (*Paw. 84, pole III.*)
-

Grupa VI.*)

(Łowiectwo, okazy zwierząt łownych, broń dawna i dzisiejsza, przybory łowieckie, psy.)

Wystawa stała. — Wystawa czasowa psów od 21. do 23. września.

349. **Artur Zaremba Cielecki.** Porchowa. — Łby wypchanych dzików, danieli, kozłów; plany rewirów i t. p. (*H. c.* **)
350. **Stefan Pielecki.** Lwów. — Broń myśliwska wyrobu krajowego; broń myśliwska najnowszych systemów; pistolety tarczowe i pojedynkowe; kolekcya rewolwerów; kolekcya broni starożytnej; części składowe broni; przybory myśliwskie i łowieckie; zbiór płazów i zwierząt wypchanych, rogów sarnich i jelenich; meble z rogów; szafy na broń; ubrania myśliwskie; łuski nabojoye; przybitki; rowery. (*H. c. Pl. II. ściana lewa boczna od wejścia. — O. na okładce i 208*).
351. **Alfred Dzikowski.** Lwów. — Okazy broni myśliwskiej i jej części składowych; narzędzia rusznikarskie; 3 pary w. jel., 2 lisy, borsuk i kuna. (*O. 2*). **)
- Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1878, zatrudnia 12 ludzi; było premiiowane medalem brązowym na wystawach: w Przemysłu 1882, Tarnopolu 1884, Krakowie 1887, Lwowie 1892, srebrnym dyplomem w Wiedniu 1890.
352. **Michał hr. Baworowski.** Sorocko koło Borek wielkich. — Orzeł przedni. (*H. c.* **)
353. **Julian br. Brunicki.** Strzałków pod Stryjem. — Tarcza z trofeami myśliwskimi; okazy ptaków, odznaczających się nieprawidłowem ubarwieniem; głowa rogacza o jednym rogu; szable odyńca; parostki sarnie. **)

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) W pawilonie leśnictwa (64).

354. **Włodzimierz Jankowski.** Rozalin koło Ożydowa. — Zbiór rogów sarnich.*)
355. **Ignacy hr. Krasicki.** Bachórzec koło Dubiecka. -- 2 kruki morskie, zabite w zimie 1891 r. nad Sanem przez Ks. hr. Krasickiego.*)
356. **Marcin Müller.** Lwów. — Ubrania myśliwskie. (*Pl. II. w pośrodku*).
357. **Karol Ludwik Skowroński.** Zawadłów pod Haliczem. — 105 par parostków na 3 tarczach.*)
358. **Edward Henryk Sulikowski.** Lwów. — Pasy do broni myśliwskiej; sfory dla psów. (*Pl. I. — O. 76*).
359. **Walery Szadkowski i Stanisław Kopeczyński.** Lwów. — Okazy broni myśliwskiej. (*Pl. I. — O. 72*).
360. **Ludwik Krzysik.** Przemyśl. — Okazy broni myśliwskiej. (*Pl. I.*)
361. **JE. Ludwik hr. Wodzicki.** Spas obok Starego miasta. — Ryś, 2 skóry rysie niepodszyte i 1 podszyta; 2 pary w. jel., 18 par parostków, 2 łby odyńcze. (*Paw. leśn.*); model ogrodu do łowienia dzików i zestawienie liczbowe zwierza, ubitego w dobrach spaskich 1880—93. (*Pl. II. na pr. od wejścia, ściuna tylna.*)
362. **Jan Paygert.** Streptów obok Zadwórze. — Rogaczek, 2 orły, 2 cietrzewie, jastrząb i ceranka. (*H. c.**)
363. **Wiktor Cholewa.** Żelechów wielki. — Jesionowe laski myśliwskie do rozkładania.*)
 Warstat stolarski Cholewy istnieje od r. 1867.
364. **C. k. Okręg gospodarczy.** Hryniawa. (Państwo Kutry). — Modele gawry niedźwiedziej i pułapek huculskich na jarząbki lisy, niedźwiedzie, sarny i innego zwierza. (*Paw. 44*).
365. **Towarzystwo św. Huberta.** Lwów. — Zbiorowa wystawa okazów broni i fauny leśnej obejmująca: 3 orły,

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

puhacza. myszołowa, 2 jastrzębie, sępa, sokoła, bąka, nurka, czajkę, dubelta, czapłę rudą, garłacz skałkowy, skałkówkę paryską, 2 trąbki myśliwskie. (*H. c.* *)

366. **Kazimierz Bielański.** Turze obok Sambora. — Przykrycie na sanie ze skór borsuczych; 4 wyprawione skóry kunie.*)
367. **Stanisław hr. Stadnicki.** Kryrowice obok Mościsk. — 5 łbów odyńczych, 4 głowy rogaczy, żbik; 2 dropie, 5 cietrzewi, 7 głuszców, żóraw, kulik, kaczka, mewa, gęś dzika; skóra niedźwiedzia; 95 par parostków.*)
368. **Józef Glanz** (radca dworu). Lwów. — Mapy rozmieszczenia najważniejszych zwierząt łownych w Galicyi; 4 pary w. jel. na tarczach.*)
369. **Zdzisław Skrzyński.** Bachórz obok Przemyśla — Orzeł, ryś, 2 łby odyńcze; para w. jel. bez czaszki (Józefowicza z Przemyśla); 76 par parostków; łapka na jastrzębie.*)
370. **Wojciech hr. Starzeński.** Dąbrowa. — Orzeł; łeb odyńca; para w. jel.*)
371. **Antoni Goralczyk** (radca lasowy). Lwów. — Orzechówka; gil; zimorodek.*)
372. **Teofil Gadziński.** Kopyczyńce. — Samołówka na borsuki; sidełka z płotkiem do łapania słomek.*)
373. **Rudolf Nerlich.** (Fabryka towarów ołowianych i amunicyi). Bielsko. — Okazy kul, śrutu i t. p. przyborów myśliwskich; file odłuszczony i klepany; różne gatunki karmy dla zwierzyny. (*Pl. II. tuż u wejścia na pr.*)
374. **Melania Szczepańska.** Laszki obok Mościsk. — Głowa rogacza z czterema rogami.*)
375. **JE. br. de Veaux.** — Łeb odyńca; puhacz.*)
376. **Jan Stransky.** Sambor. — Żbik, 2 rysie, głowa lisa, czaszka odyńca; jastrząb, głuszec; 12 par parostków.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

377. **Adam Fedorowicz.** Rzeszów. — 18 par parostków; para w. jel. *)
368. **Antoni Gottwald.** Skała nad Zbruczem. — Stół myśliwski do robienia ładunków; 2 kałamarze, ozdobione rogami sarnimi; 57 par parostków. *)
379. **Administracya dóbr Andrzeja hr. Potockiego.** — Krzeszowice. — Modele budowli na karmę dla jeleni i sarny, jastrzębnika i psiarni; wskazawka żwierzyniecka w Krzeszowicach; kosz przenośny na toki; siedzenie na drzewie do upatrywania żwierzyny; wózek podjazdowy; starożytna broń myśliwska; łapki do bażantarni i na zające; skóra jelenia i niedźwiedzia; rogi jelenie; głowy dzikich zwierząt; okaz olbrzymiego niedźwiedzia, zabitego w r. 1893. (*Paw. 104*).
380. **Zarząd dóbr Brody.** Koniuszków. — Orzeł w brodzkich lasach ubity, i inne ptactwo; róg jeleni, w Styrze przez rybaków siecią złowiony. (*Paw. 63*).
381. **Dyrekeya dóbr żywieckich Arcyksięcia Albrechta.** Żywiec. — Model tryzuby i lizawki; modele paści na kuny; łapka na kuny; zbiór wypchanych ptaków, rogów sarnich i t. p. (*Paw. 6*).
382. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowyże. — Okazy łowiectwa (rogi, wypchane zwierzęta). (*Paw. 26*).
383. **Zarząd centralny dóbr galicyjskich hr. Romana Potockiego.** Lwów. — Trofey myśliwskie; dzik, wilk, ryś, żbik, wilk krzyżowany z psem, niedźwiedź; broń odebrana w ordynacyi łańcuckiej przychwyconym w lasach kłusownikom. (*Paw. 15*.) Tryzuby do karmienia żwierzyny; namiot i stół myśliwski; wóz podjazdowy; znaki dla nagonki. (*Za Paw. 15*).
384. **Bracia Groedel.** Skole. — Rogi jelenie i t. p. okazy łowieckie. (*Paw. 86*).
2248. **Gumiński, Volter i Spółka.** Tłumacz. — Wypchane ptactwo i żwierzyna. (*Paw. 50*.)

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

2249. **Zarząd dóbr JE. Eustachego ks. Sanguszk.** Gumniska. — Paści na jastrzębie. (*Paw. 65*).
2250. **Leopold br. Popper.** Wygoda obok Doliny. — Rogi jelenie, wypchane zwierzęta leśne i ptaki, broń i przybory myśliwskie, zbioru i pracy nadleśniczego Antoniego Matkowskiego. (*Paw. 49*).
2251. **Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego.** Lwów. — Przybory łowieckie; dawna broń myśliwska. (*Pl. II., obok nr 2221*).
2252. **C. k. okręg gospodarczy Tatarów.** (Państwo Nadwórna). — Modele paści (teliru) i łapki (slipu) na sarny, jelenie, dziki i niedźwiedzie. (*Paw. 44*).
2253. **C. k. szkoła dla leśniczych.** Bolechów. — Zbiór samców na pactwo, wydry, kuny i borsuki (*Paw. 44*).
2254. **Franciszek Gedliczka** (c. k. leśniczy). Rypianka. — Dwa odłamy skamieniałego rogu daniela. (*Paw. 44*).
2255. **Maciej Borzęcki.** (c. k. zarządca lasów). — Skamieniałe zęby przedhistorycznego zwierzęcia, znalezione w Wiśle. (*Paw. 44*).
2256. **C.k. Zarząd dóbr państwowych.** Kosów. — Huculski rysz tunek łowiecki. (*Paw. 44*).
2257. **Edward Schupick** (leśniczy). Zarzyce. — Zbiór 30 czaszek zwierząt ssących i 64 czaszek ptasich. (*Paw. 44*).
2258. **Antoni Anderka** (nadleśn. państwa Majdan i Podbuż, własności br. Liebiga). Podbuż. — Model ogrodu do łowienia dzików. (*Pl. II. na pr. od wejścia*).
2259. **C. k. Dyrekcja lasów i dóbr państwowych.** Lwów. — Wystawa zbiorowa wypchanych zwierząt i ptaków, rogów jeleni, broni i przyborów myśliwskich. (*Paw. 44*).
2260. **Władysław Bzowski.** Lwów. — Żbik wypchany.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

2261. **JE. Kazimierz hr. Badeni.** (Zarząd lasów buskich). Busk. — 3 cietrzewie, orzeł, samura, ryś; 4 łby odyńca; szable odyńca; 41 parostek.*)
2262. **Stanisław hr. Badeni.** Radziechów. — Łapki na psy i koty; jasełka do zadawania karmy zwierzynie i lizawki. (*Obok nr 312*).
2263. **Maksymilian Burzyński.** Lwów. — Orzeł, puhacz, nurek, jastrząb; para w. jel., 15 par parostków; 2 korde-lasy, trąbka rogowa, widełki na borsuki.*)
2264. **Adolf br. Brunicki.** Lwów. — 14 szabel odyńca.*)
2265. **Maksymilian Bogdanowicz.** Lwów. — Hełm i pancerz; 2 łuki bawole, 2 sajdaki, misiurka, 23 strzały; toporek górski.*)
2266. **Juliusz Aleksander Bielski.** Gaje wyżne. — 3 łby i 11 par szabel odyńca; 85 par parostków; ryś, 3 bata-liony, 2 cietrzewie, czarny bocian.*)
2267. **Zygmunt Dembowski.** Lwów. — 2 łby odyńca.*)
2268. **Jan hr. Drohojowski.** Lwów. — Sztuciec skałkowy z osadą, wykładaną srebrem; kindżał; oszczep; futerko myśliwskie; rożek na proch.*)
2269. **Stanisław Dolański.** Dmitrów. — Łeb odyńca; 6 par pa-rostków.*)
2270. **Alfred Głowiński.** Lwów. — 3 pary parostków; pisto-lek kłusowniczy; proszek do lizawek dla sarn.*)
2271. **Dr. Wincenty Głowiński.** Lwów. — 2 pary w. jel.*)
2272. **A. Habicht.** Gumniska. — Strzelba rewolwerowa.*)
2273. **Franciszek Jędrzejowicz.** Żurawce. — Wilk; puhacz.*)
2274. **Jan Janicki.** Ostrzeże. — 2 głowy rogacza; łeb odyńca.*)
2275. **Juliusz Kuhn.** Lwów. — Parostki perukowe.*)
2276. **Oskar Kreyser.** Lwów. — Piastun; 4 pary w. jel.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

2277. **N. Kowalski** (leśniczy). — 2 skóry borsucze, podszyte.*)
2278. **Fryderyk Kratter**. Lwów. — 4 łby odyńca; lis; orzeł rybołów; orzeł zwykły, 2 głuszce; 5 par. w. jel.)*
2279. **Tadeusz Klusik**. Lwów. — 2 orły, cietrzew, jastrząb; para w jel., 26 par parostków, para szabel odyńca*)
2280. **Towarzystwo lisowickie**. (Stefan hr. Szembek). Lisowice. — 2 niedźwiedzie, ryś, żbik, biała kuna; 2 łby wilecze, 5 odyńczych, głowa rogacza; 69 par parostków.)*
2281. **Tadeusz Langie**. Lwów. — Łopaty łosia.)*
2282. **Jan Leszczyński**. (Powiat skałacki). — Główka rogacza z 4-ma rogami; 2 rożki jelenie na proch; manierka drzewiana; harap z wiszniewą rączką; 2 trąbki; dubeltówka i pojedynka skałkowe.)*
2283. **N. Lityński**. Litwinów. — Trąbka, paciorkami obszyta.)*
2284. **Adam ks. Lubomirski**. Boratycze. — Skóra niedźwiedzia.)*
2285. **Andrzej ks. Lubomirski**. Przeworsk. — 2 rysie; mieszaniec kota ze żbikiem; 2 głuszce; 47 par parostków; 2 skałkówki; 2 pistolety, wysadzone kością słoniową; 2 trąbki drzewiane, obciążone płótnem.)*
2286. **Hieronim ks. Lubomirski**. Rozwadów. — Rogacz srokaty; 2 głuszce.)*
2287. **Stanisław Matkowski**. — 4 czaple; sztuciec tarczowy.)*
2288. **br. Malowetz**. — Łeb odyńca.)*
2289. **hr. Mielżyński**. — Głowa łosia.)*
2290. **Markiewicz** (nadleśn. z W. Ks. Pozn.) — Para parostków „mylnik“ (rożki kręcone, jak u barana.)*
2291. **Stanisław Maricz**. Tadanie pod Kamionką strumiłową. — 5 słoików smaleu borsuczego.

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

2292. **Zdzisław Obertyński.** Skomorochy. — Orzeł gadożer; 3 łby odyńca. *)
2293. **Edward Oczosalski.** Lwów. — Orzeł; rewolwerówka skałkowa; arbalet stalowy; 3 rozki na proch; podsypka; manierka cynowa; berło sokole żelazne, złoczone; ładownica z r. 1613; 2 trąbki myśliwskie; trofey myśliwskie: para w jel., 17 par parostków sarnich, 3 pary szabel odyńca, puhacz, orzeł przedni, 2 cietrzewie, głuszec, słonka, jarząbek, 4 stosy cietrzewie. *)
2294. **Zygmunt Pietruski.** Lwów. — Ryś, żbik, 2 cietrzewie; łeb odyńca, 2 pary w. jel. *)
2295. **Stanisław Piegłowski.** Lwów. — 2 łby wilcze i 1 odyńczy, głowa rogacza; ryś, cietrzew, 2 orły, sowa, kuropatwa, jastrząb, mewą, jarząbek, słonka. *)
2296. **Stanisław Pieńczykowski.** Dźwiniacz. — Ryś, puhacz; 2 łby odyńca, 23 pary parostków. *)
2297. **Jan Paygert.** Streptów. — Rogaczyk, 2 cietrzewie, 2 orły, jastrząb, ceranka. *)
2298. **Władysław Przybysławski.** Uniż. — W. jel. kopalne; kapzlówka i skałkówka hueulskie. *)
2299. **Stanisław hr. Zyberg Plater.** — Para łopat łosia. *)
2300. **N. Przyjemski.** — 2 pistolety kłusownicze. *)
2301. **Edward Pauli.** Lubeszka. — Pistolet skałkowy. *)
2302. **Franciszek Paner.** — Sztuciec kapzłowy. *)
2303. **Józef Podlewski.** Lwów. — Batóg ze słoniową rączką. *)
2304. **Andrzej hr. Potocki.** Krzeszowice. — Głowa żubra, zabitego przez Henryka ks. Lichtensteina w Białowieży; skóra żubra; głowa łosia, zabitego przezeń w Berezynie. *)
2305. **Józef hr. Potocki.** Romanów. — Skóra bobra. *)
2306. **Kazimierz Rojowski.** Humenów. — Żbik, łby odyńca, wilka i lisa (*Paw. 26*); jastrząb, czarny bocian; 2 pistolety kapzłowe. *)

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

2307. **Kazimierz Rudnicki.** Strzałki. — Głowa rogacza; wieszadła z rogów jel.; para w. jel.; 8 skór lisich, podszytych sukнем.*)
2308. **Fryderyk Schille.** Rytró. — Głowa kozicy; para w. jel.)*
2309. **Adam hr. Sierakowski.** — 3 pary parostków.)*
2310. **Edward Simon.** Lwów. — 185 par parostków.)*
2311. **Józef Sawicki.** Kozłów pod Milatynem. — Para parostków „mylnik“.*)
2312. **Stefan hr. Szembek.** Lwów. — 3 łby odyńca; 5 głuszców, 3 głowy głuszców, 7 cietrzewi, sowa uralska, 2 słonki i 2 jarzabki; 2 pary w. jel., 2 gałęzie jel., 26 par parostków; rożek na proch jaszczurowy.)*
2313. **Bronisław Słonecki.** — Łeb odyńca w chomacie; orzeł, 2 jastrzębie, wrona, słonka; 7 skór rysich; 8 w. jel., 1 gałąź jel., 10 wisiorów parostków, 105 par parostków, 2 gałęzie łopat łosia; dubeltówka Lancastera, kordełas, sztuciec dubeltowy, kapelusz myśliwski, 6 wieszadeł z szabel odyńca, 3 trąbki rogowe, torba skórzana, sztygier bambusowy z hakiem.)*
2314. **Władysław Spausta.** Lwów. — Skóry kuny, murki, lisa, tchórza, kota i żbika; 17 sztuk okazów, przedstawiających naukowo rozwój parostków; zbiór przyborów łowieckich i kłusowniczych, jak strzelb, torb, siodeł, paści, żelaz, sieci i t. p. ptasie gniazda, jaja i odchody.)*
2315. **Tadeusz Starzyński.** Derewnia. — Łby odyńca i wilka; cietrzew.
2316. **Aleksander Szweykowski.** — Sztucerek huculski, sztuciec skałkowy, pistolet skałkowy turecki, rożek jel. na proch z rzemieniem huculskim, harap pleciony.)*
2317. **Adam ks. Sapieha.** Krasieczyn. — Głowa jel., 2 łby odyńca; 67 par szczęk odyńczych; 33 pary parostków, 3 pary w. jel., 1 gałąź jel.)*

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

2318. **Eustachy ks. Sanguszko.** Lwów. — 2 rożki na proch z rogu jel.; rożek na proch, montowany srebrem; stara wiatrówka; skałkówka; stary arbalet; arbalet ze strzałą; klucz do arbaletu.*)
2319. **Juliusz hr. Tarnowski.** Dzików. — Łeb wilka, 2 tby odyńca; 18 par parostków.*)
2320. **Stanisław hr. Tarnowski.** Śniatynka. — Trąbka z rogu bawolego.*)
2321. **Aleksander Udrycki.** Mosty wielki. — Głowa wilka; gołębiarz, kaczka krzykliwa, nurek, orzeł krzykliwy; skóra odyńca; 9 par parostków; w. jel. z 2-ma szablami.*)
2322. **Edmund Hartel.** Lwów. — Wilk z sarną, ryś, borsuk, 2 kuny, 2 wilki, rogacz, 2 odyńce, 2 niedźwiedzie; pu-hacz; łyska, strzepet, błotniak, kania, nurek czubaty, nurek błotny, nurek podlodowcowy, bąk, 2 orły, 2 puhacze, 2 jastrzębie, myszołów, czajka, głuszec; żelaza wilcze.*)
2323. **Stanisław hr. Wodzicki.** Poremba. — Łeb wilka.*)
2324. **Aleksander hr. Wodzicki.** Olejów. — Głowa niedźwiedzia.*)
2325. **Wilhelm Winkler** (inżynier). Kraków. — Gęś dzika; 2 gałęzie jelenie; skóry rysia i żbika; wiatrówka; pompka do niej; 3 rożki na proch; 5 grzybów drzewnych.*)
2326. **Antoni Wysokiński.** — 3 trąbki myśliwskie.
2327. **JE. Ludwik ks. Windischgrätz.** Lwów. — Parostki niezwyklej wielkości.*)
2328. **Wydział krajowy.** Lwów. — Kopalny róg tura; kopalna gałąź jel.*)
2329. **Władysław hr. Zamoyski.** Zakopane. — Kozica, żbik, świstak bobak, ryś z borsukiem, piastun; sowa biała, głuszec, kuropatwa, jarząbek, orzeł skalny, orzechówka, pomornik, siewka górna, sokół kopczyk, słonka, drożd skalny,

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

drozd wodny, płochacz górny, siwarnik świergotek, sałaznik górny, puhacz, cietrzew, kura głuszcza.*)

2330. **Władysław Zontak.** Lwów. — Stół dębowy na badylach łośia; stół ośmioboczny na badylach jelenia *)

2331. **Franciszek Stanek.** Wiszenka. — Materyały do wyrobu prochu, jakoto: węgiel kruszynowy, olszowy, laskowy i iwowy; saletra i siarka; masa prochowa w pyle i prasowana; proch strzelniczy. (*Pl. II., obok nru 325*).

2332. **Zarząd dóbr Eustachego ks. Sanguszk.** Gumniska. — Ptaki; zające; rogi koźle i jelenie. (*Paw. 65*).

*) Por. uwagę drugą na str. 74.

Grupa VII.

(Ryby, hodowla ryb i rybołówstwo.)

2006. C. k. Dyrekcya lasów i dóbr państwowych. Lwów.

— Rozsiedlenie ryb w galic. dobrach państw. i funduszowych, przedstawione na mapie rybackiej prof. M. Nowickiego; zbiorek ryb do demonstracyi przy nauce w bolechowskiej szkole dla leśniczych; zwykła wylęgarnia z rusztem szklanym; pływająca wylęgarnia systemu Weegera; włoki do łowienia pstrągów; sieć, saki na drażkach, bylcich, widełkach i wiłkach z Połanicy; jatrik i wędką góralska z Połanicy; wiersz z Mikuleczyna; sak werszka i sieć do łowienia pstrągów z Tatarowa. (*Paw. 44.*)

2020. Zarząd dóbr Eustachego ks. Sanguszki. Gumniska.

— Przyrost narybku karpia przez jedno lato (w słojach); młecz i ikra karpia; okazy karpi w 3., 4. i 6. wiośnie życia; karp kroczek w 2. roku życia; szczupak jednoroczny; lin w 1., 2., 3. i 4. roku życia; rozwój pływaka żółtobrzeżka; szkodniki ryb i narybku; orzeł rybak w paści; wydra w paści; sieci rybne; plan sytuacyjny stawów krzyskich. (*Paw. 65, przy l. ścianie.*)

2333. Krajowe Towarzystwo rybackie. Kraków. — Popiersie Dra I. N. Radziwińskiego, założyciela pierwszej pstrągarni w Polsce (w r. 1850); tablice z medalami i dyplomami, uzyskanymi na innych wystawach; „Okólniki“ i „Sprawozdania“ Towarzystwa; dzieła Dra M. Nowickiego, „Ryby dorzeczy Wisły, Styru, Dniestru i Prutu w Galicyi“; tegoż mapa rozsiedlenia ryb w wodach galicyjskich; wydawnictwa obce, odnoszące się do chowu ryb; tablice z rysunkami ryb i przyrządów do chowu ryb.*)

*) Chata rybacka w parku.

2334. **Toż.** — Ryby suszone i wędzone; ryby właściwe dorzeczu Wisły i wspólne wszystkim dorzeczom rzek galijskich w (słojach); 2 wypchane wydry.*)
2335. **Toż.** — Wylęgarnie dla ryb, teraz używane i dawniejsze; wylęgarnia kalifornijska; naczynia do przenoszenia ryb; przyrządy do łapania ryb, odebrane złodziejom rybnym: węcierze, saki, sieci; odjazdki z węcierzem; sieci z 3 nici skrócone; 2 węcierze druciane; drapaczka, kasar, kozulki (przyrząd złodziejski), sufota, przestawka; przyrządy do łowienia raków; opalki łozowe na ryby; pułapka na ryby przy młynie; przepławka rybia ruchoma i szczeblikowa; mnich do regulowania przyływu wody w stawach; czerpak; beczka, tratwy i skrzynie do przewozu ryb; bania pleciona; model ogródka na łososie; łódź rybacka z przyrządami; kacierz do wybierania ryb z pudeł; przyrząd do siekania mięsa rybiego.*)
2336. **M. Girdwoyn.** — Wylęgarnia na 100.000 ikry łososiej.*)
2337. **Paweł Gut.** Poronin. — Model rybiarni własnej, wylęgającej rocznie 500.000 ikry łososiej.*)
2338. **W. Kosydarski.** Kraków. — 4 wylęgarnie blaszane.*)
2339. **Bracia Bartelmusowie.** (Firma: „Email-Eisen-Blech- & Metall-Waarenfabrik.“) Berno, Morawa. — 4 wylęgarnie emaljowane, systemu Weegera.*)
2340. **N. Doleschal.** Wiedeń. — Przybory do połówki na wędkę.*)
2341. **Józef Schwarz** (blacharz). St. Pölten, Austria. — Wylęgarnie kalifornijskie; przyrządy do przewozu narybku; naczynie do przenoszenia narybku z mieszkciem.*)
2342. **Z. Fischer.** Lwów. — Mapa Galicji pod względem rybackim w r. 1894., zestawiona przez wystawcę.*)
2343. **S. Kluczycki.** Krzeszowice. — 135 dni rozwoju pstrąga — okazy w słoikach.*)

*) Por. uwagę na str. 85.

2344. **Aleksander Gostkowski.** Tomice. — Mapa gospodarstwa stawowego w Tomicach, zestawiona przez wystawcę.*)
2345. **Eustachy ks. Sanguszko.** Krzyże. — Okazy różnych gatunków ryb (między innymi kroczków), hodowanych w gospodarstwie stawowym Krzyżu. (*Akwaryum, Paw. 102*).
2346. **August hr. Potocki.** Zator. — Okazy ryb, hodowanych dobrach wystawcy, głównie olbrzymie karpie. (*Akwaryum, Paw. 102*).
2347. **Władysław Spausta.** Lwów. — Skóra wydry. (*Paw. leśn.*)
2348. **Tadeusz Starzyński.** Derewnia. — Skóra wydry. (*Paw. leśn.*)
2349. **Stefan Pielecki.** Lwów. — Przybory rybołówcze. (*Pl. II., obok nru 350*).
2350. **Stanisław Matkowski.** — Wydra. (*Paw. leśn.*)
2351. **Stanisław hr. Stadnicki.** Krysowice. — Wydra. (*Paw. leśn.*)
-

Grupa VIII.*)

(Okazy produkcji mineralnej; górnictwo. — Hutnictwo. — Kamieniarstwo.)

385. **Leopold Dietl.** Rzuchowa pod Tarnowem. — Kamień budowlany. (H. c.) **)

Kamieniołomy rzuchowieckie zatrudniają 10—12 ludzi.

386. **Jakub Gall.** (Kamieniołom). Kutkowce obok Tarnopola. — Płyta, kwadra i obelisk z kamienia proniałyńskiego.***)

Kamieniołom ten istnieje od r. 1873, zatrudnia 25 robotników, odznaczony medalem brązowym na wystawie budowlanej we Lwowie 1892 r.

387. **Alfons Reitzenstein.** Końskie pod Sanokiem. — Wapno hydrauliczne; wapień surowy i wapno chude z Końskiego. (H. c.) **)

388. **Gmina miasta Trembowli.** — Wyroby z kamienia trembowelskiego, jako to: schody, stół, ławki, bryła obrobiona, słupy kilometrowe i hektometrowe, kostki do brukowania, płyty chodnikowe, toczydło. ***)

389. **M. i L. Lebenheim.** Frywałd obok Krechowic. — Kostki i półkostki do brukowania; płyty chodnikowe; pięciokąt; cokoły;***) porfir.**)

390. **Aleksander hr. Wodzicki.** Olejów. — 2 bryły gliny fajansowej.**)

Kopalnia gliny fajansowej; istnieje od r. 1820, zatrudnia 15 ludzi, posługuje się lokomotywą do pompowania wody i ciągnięcia gliny.

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Lewe skrzydło lewego ramienia Gmachu przemysłowego (11), obejmujące grupy VIII., XIII. i częściowo XXXIV.

***) Na podwórzu prawem Gmachu przemysłowego.

391. **Liban i Ehrenpreis.** (Kamieniołomy i pierwsza kraj. fabryka wapna). Podgórze. — Kamień wapienny; wapno skaliste, gaszone, nawozowe.*)
392. **Miejska fabryka gipsu.** Bochnia. — Różne gatunki gipsu: gips w bryłach, palony chirurgiczny do dezynfekcyi, garbarski i murarski, oraz surowy do uprawy gruntów i do celów przemysłowych.*)
393. **Ludgard hr. Grocholski.** Pustomyty. — Produkty wapienników i kamieniołomów. (*Pr. obok nru 2128. — O. 44*).
Kamieniołomy i wapienniki w Pustomytach, urządzone w r. 1887, zatrudniają ogółem około 40 ludzi. Na wystawie budowlanej we Lwowie odznaczono je listem uznania.
394. **Józef Konrad i Damian Karol.** Strusów. — Krzyż na podstawie z czerwonego kamienia. (*H. c.* **)
Zakład kamieniarski, istniejący od r. 1871.
395. **Sydonia z Mysłowskich Pieńczykowska.** Strybańce pod Jezupolem. — Wapno; gips; marmur. (*O. 170*). ***)
Strybanieckie wapno i gips zjednały wystawczyni na wystawie przemysłowej we Lwowie list pochwalny.
396. **Paulina hr. Łosiowa.** Młyniska obok Trembowli. — Kamienne płyty; słupki; toczydło; brusek.**)
397. **Józef Wolgner.** Komarówka obok Niżniowa. — Wapień, wapno wypalone i gaszone.*) Wapiennik w miniaturze. (*O. 168*).**)
Wapienniki wystawcy zatrudniają 14 ludzi.
398. **Henryk Perier.** (Pracownia rzeźbiarsko-kamieniarska). Lwów. — Wyroby z kamienia tarnopolskiego; pomnik z płaskorzeźbą; piramida z polerowanego labrodaru szwedzkiego; krzyż z jasnego marmuru. (*Za Paw. 108. — O. 64*).
- Firma, kamieniarska istniejąca od r. 1877, zatrudnia około 35 ludzi. Kierownik odbywał studia techniczne i kształcił się zawodowo w Wiedniu.

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

**) Por. uwagę trzecią na str. 88.

***) Wystawa zbiorowa galicyjskich materiałów budowlanych w lewym skrzydle lewego ramienia Gmachu przemysłowego.

399. **Paweł Rieger.** Gorajowiec pod Jasłem. — Kamień budowlany w bryłach i kostkach.**)
400. **Oktaw Sala.** Wysocko obok Zabłociec. — Wapno hydrauliczne sproszkowane i wypalone; margiel w stanie surowym; odłam gzymsu z wapna hydr. z budowy wykonanej 1870 r.; rozbiór i ocena kamienia wapiennego z Wysocka. (O. 78). *)
401. **Wydział powiatowy skałacki.** Skałat. — 10 okazów wapienia z Chmieliska, Łuki małej, Miodoborów i Turówki, oraz wapienia piaskowego z Bucyka.***)
402. **Stanisław Thullie.** (Firma: „Pierwsza galicyjska Spółka importu węgla kamiennego“). Lwów. — Piramida z wszelakich gatunków węgla kamiennego i koksu z kopalni myśłowickiej na Górnym Śląsku. (H. c. — *Za Paw. 44 na l.* — O. 160).
403. **Ludwina hr. Bobrowska.** (Kamieniołom hr. Ignacego Bobrowskiego). Bogoniowice koło Ciężkowic. — Schód; cokół; bloki próbne. (O. 165). **)
404. **Władysław Tałasiewicz.** Gorlice. — Kamień budowlany obrobiony.**)
405. **Wojciech Jędrusiak.** Turza obok Rzepiennika — Nagrobek z piaskowca.**)
406. **Włościanie powiatu nowotarskiego.** Nowy Targ. — Granity: wapień; trachity; torfy; piaskowce; węgiel kamienny.*)
407. **Bernard Liban i Spółka.** (Fabryka Portland-cementu i wapna hydraulicznego). Podgórze. — Kamień wapienny; margiel wapienny biały i siwy; glina; mączka cementowa surowa; Portland-cement; pozostałość z przesianego cementu; Portland-cement, palony w szychtowym piecu patent. ciągłym; cegła cementowa surowa; figura z cementu; próbki wytrzymałości cementu. (O. 191).*)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

**) Por. uwagę trzecią na stronie 88.

*) Por. uwagę trzecią na str. 89.

408. **JE. Ludwik hr. Wodzicki.** Spas koło Starego miasta. — Kamienie ciosowe ; piaskowce ; wapień surowy ; wapno wypalone.*)
409. **Józef Stepień.** Wola turzańska pod Gorlicami. — Wapno naturalne niegaszone.*)
410. **Barbara hr. Zborowska.** Biezdziadka koło Kołaczyc. — Wapień hydrauliczny ; wapno wypalone w mączce.*)
411. **Stanisław Majewski i Spółka.** (Pierwsza polska fabryka ołówków). Warszawa. — Kompletny zbiór wzorów ołówków ; obrobiona bryła grafitu ; wzory drzewa używanego do wyrobu ołówków ; próbki olejka cedrowego, pędzonego z odpadków drzewa cedrowego ; główne gatunki ołówków w opakowaniu handlowem. (*Pp. pr. ramię naprzeciw nru 1214. — O. 248*).
- Fabryka ołówków, założona w r. 1889, zatrudnia obecnie 60 robotników. Maszyny specjalne porusza motor gazowy o sile 15 koni.
412. **Mieczysław Wertheim.** Jędrzejów, gubernia kielecka. — Mielony gips rolniczy ; gips surowy. (*O. 189*). *)
413. **Herman Dattner.** (Biuro pierwszorzędných kopalń węgla kam. i koksu). Lwów. — Przednie gatunki węgla i koksu z kopalni górnośląskich : myślowickiej, Matyldy i Ferdynanda, oraz narzędzia górnicze. (*II. c. — Za Paw. 44 na pr., w szybie „Bóg z nami“ — O. 243*).
414. **Mojżesz Oberhard.** Gródek. — Kamień wapienny ; wapno gaszone, palone i nawozowe.*)
415. **Robert Doms.** (Kopalnia węgla kamiennego). Tenczynek. — Węgiel kamienny w kostkach wysokości pokładu z szybu Mădi. (*Za Paw. 44, obok nru 413*).
416. **Jan Górka.** Poręba okok Myślenic. — 2 kamienie młyńskie ; stępy kamienne.**)
417. **Franciszek Pachacz.** Trzemeśna obok Myślenic. — Kamień młyński ; kamienie żarnowe.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

**) Por. uwagę trzecią na str. 88.

418. **Marya ks. Ogińska.** Bobrek pod Oświęcimm. — Wapno.**)
419. **Bolesław Długoszewski.** Bobowa. — 3 gatunki gliniek — w urnach wyrobionych z tychże gatunków.**)
420. **Anstryackie Towarzystwo akcyjne dla fabrykacyi Portland-cementu.** Szczakowa. — Okazy wapieni i glin, używanych do wyrobu różnych gatunków cementu, jak portlandzkiego i hydraulicznego; odlewy z tychże cementów; wapienie, używane do wyrobu wapna i do budowli. (*Paw. 122*).
421. **C. k. Starostwo.** Biała. — 45 odmian piaskowca budowlanego i szutrowego z Giłowie, Gołuszkowa, Kocowa, Kukowa, Łodygowic, Oczkowa, Radziechowa, Szarego, Tresny i Zadzela; różne odmiany gliny na cegły z okolic Biały, Suchej i Wadowic.*)
422. **C. k. Starostwo.** Bochnia. — Okazy piaskowca budowlanego z łomów: *a*) Ant. Neussera (Pogwizdów), *b*) M. Straszewskiego (Wiśnicz).*)
423. **C. k. Starostwo.** Brzeżany. — 20 okazów szutru z kamieniołomów: *a*) Paszków i Żwierzyniec w Brzeżanach, *b*) Koraliha w Kozowie, *c*) Widły w Litiatynie (Zofii Głębińskiej), *d*) w Kowalówce, *e*) Izum w Przemyślanach, *f*) Pod sosnami w Lipicy górnej, *g*) w Rudzie, *h*) Żakło w Meryszczowie — i kamienia do wypalania wapna z łomu *i*) „Soropotoki“ w Szumlanach wielkich; 2 okazy gliny na cegły *j*) ze Staregomiasta.*)
424. **C. k. Starostwo.** Jasło. — 24 okazy (po 2 egz.) kamienia łomowego z łomów: *a*) w Kowalowach, przydatnego do budowli wodnych i fundamentów, *b*) w Krajowicach, *c*) w Foluszu, *d*) w Mrukowej, *e*) w Krempnej do budowli drogowych na gościńcach państwowych, *f*) w Bednarce, *g*) w Grudnej do dróg na gościńcach państw., *h*) w Odrzykoniu, *i*) w Lipowicy do dróg na gościńcach państw., *j*) w Trzcianie, — kamienia ciosowego do celów architektonicznych z łomów: *k*) w Foluszu, *l*) w Mrukowej (użytego do budowy sądu obwodowego w Jasle), *m*) w Łę-

*) Porównaj uwagę trzecią na str. 89.

**) Por. uwagę trzecią na str. 88.

gach (użytego do budowy gimnazjum w Jaśle), *n*) w Kremnej, *o*) w Bednarce (użytego do odbudowy kościoła w Bieczu), *p*) w Bodakach (użytego do odbudowy kościoła w Gorlicach), *r*) w Odrzykoniu, — kamienia chodnikowego z łomów *s*) w Fóluszu (na chodniki i posadzki), — oraz glin używanych w cegielni *t*) Franc. Polaka w Jaśle, *u*) miejskiej w Jaśle, *w*) Ant. Lazarowicza w Krośnie, *y*) J. hr. Męcińskiego w Dukli i *z*) Sam. Lipczera, J. Kornreicha & A. Kopyta w Stróżówce pod Gorlicami *)

425. **C. k. Starostwo.** Lwów. — 20 okazów (po 2 egz.) surowych materiałów budowlanych. *)
426. **C. k. Starostwo.** Myślenice. — 6 sztuk okazów materiałów surowych budowlanych, używanych na gościńce rządowe, z łomów w Bysinie, Jasienicy i Trzemeśni. *)
427. **C. k. Starostwo.** Nadwórna. — 3 odmiany kamienia łomowego budowlanego z Jamny i Podleśniowa; 3 odmiany kamienia szutrowego na gościńce rządowe z Jabłonicy i Mikuleczyna; 2 gatunki wapieni do wypalania wapna z Łaneczyna i Mikuleczyna; 2 odmiany gliny z Delatyna i Nadwórny. *)
428. **C. k. Starostwo.** Rzeszów. — 32 okazy kamienia łomowego z łomów w: *a*) Chmielniku, *b*) Zaborowie, *c*) Hyznem, *d*) Piątkowej, *e*) Dylągówce, *f*) Błędownej, *g*) Woli rafałowskiej, *h*) Gnojnicy, *i*) Zagorzycach, *j*) Sikorkach, *k*) Chechłach, *l*) Dobromilu, *l*) Handzlówce, *m*) Łopuszcze wielkiej, *n*) Hassowie, *o*) Jodłówce, — kopanego z: *p*) Dobrej, *r*) Dybkowa, *s*) Dobczej, — rzeczno-żwiru z: *t*) Lubeni, *u*) Cierpisza górnego, *w*) Kraczkowej, *z*) Malawy, *z*) Dąbrowy, *z*) Trzeiany, *aa*) Kąkolówki, *bb*) Białki, *cc*) Stasiówki, *dd*) Łopuszki wielkiej, *ee*) Monasterza, *ff*) Dobromila; ił i glina *gg*) ze Strzyżowa, używana w miejskiej cegielni tamtejszej; glina używana w cegielniach: *hh*) miejskiej rzeszowskiej, *ii*) dworskiej w Tyczynie, *jj*) dworskiej w Kelnarowej. — i drenarni dworskiej *kk*) w Dobrzechowie. *)
429. **C. k. Starostwo.** Sambor. — 11 okazów kamienia budowlanego; glina, używana fabryce A. Ladena w Samborze. *)

*) Porównaj uwagę trzecią na str. 89.

430. **C. k. Starostwo.** Sanok. — 11 okazów kamienia budowlanego z łomów: *a)* rządowych w Krościenku, *b)* Izaaka Weniga w Krościenku, *c)* miejskich w Lisku, *d)* gminnych w Sanoku, *e)* gminnych w Międzybrodziu, *f)* Jana Nowakowskiego w Besku, *g)* Anny hr. Potockiej w Desznie, *h)* Stan. Wysockiego w Jabłonicy, *i)* Franc. Kudły w Gólcowej, *j)* Franc. Walczaka w Płosinej, *k)* Józ. Wertki w Luterze; 10 okazów z glin i ilów z: *l)* Brzozowa (klucz bpstwa przemyskiego), *ł)* Dąbrówki polskiej (Józefa Ryłska i Dawid Bonhard), *m)* Dąbrówki ruskiej (Srul Löffel), *n)* Nowosielec (Feliks Gniewosz), *o)* Postołowa (Izr. Landau), *p)* Sanoka (Marek Schönbach), *r)* Ustrzyk dolnych (Majer Ehrlich), *s)* Zagórza (Leib Brand), *t)* Zarszyna (Kaz. Wiktor).*)
431. **C. k. Starostwo.** Tarnopol. — Kamień łomowy z łomów rządowych w: *a)* Białej górze, *b)* Hłuboczku, *c)* Janowie, *d)* Łuczce, *e)* Nałuzu, *f)* Plebanówce, *g)* Woli mazowieckiej, — z łomów gminnych: *h)* Głębokiej (Tarnopol); kamień ciosowy z łomów: *i)* M. Tintera w Ryzdwanach, *j)* w Bucniowie, *k)* Miecz Tapkowskiego w Zaściance, *l)* Aby Gensera w Boryczówce, *ł)* Teod. Serwatowskiego w Łuce wielkiej, *m)* gminnych w Trembowli, *n)* Jak. Galla w Proniatynie — wapień, używany do wyrobu wapna, *o)* z dóbr hr. Gołuchowskiego (Nałuze).*)
432. **C. k. Starostwo.** Tarnów. — Okazy kamieni budowlanych z łomów w Bieśniku, Gromniku, Melsztynie, Wróblowicach i Zawadzie; okazy szutru z Dunajca, Ostrej, Wisłoki i kopanego.)*
433. **C. k. Starostwo.** Zaleszczyki. — 80 okazów materiałów budowlanych surowych.)*
434. **C. k. Starostwo.** Złoczów. — 17 okazów kamieni szutrowych z łomów w: *a)* Słowicie, *b)* Mitulinie, *c)* Traczawie lackiej, *d)* Zalesiu, *e)* Ożarówce, *f)* Zarwanicy, *g)* Meteniowie, *h)* Wąskiem-Zborowie, *i)* Jezierniej, *j)* Królewskiej górze, *k)* Szczolopie, *l)* Suchoteczu, *ł)* Wołochach dworskich; 6 okazów kamieni budowlanych z łomów w: *m)* Ożarówce, *n)* Łuce-Zazulem, *o)* Hucie oleskiej, *p)* Łuce-

*) Por. uwagę trzecią na str. 89.

Bochenkowej górze; 2 okazy wapienia z łomu r) w Ożarówce; 3 okazy gliny z cegielni miejskiej i tyleż z cegielni Chaniny Pundyk.*)

435. **Krajowy naukowy warsztat garncarski.** Touste. — 7 gatunków gliny z Toustego i okolicy (garczówka, kaflówka, mulik, glina margłowa czerwień z Perymiłowa i glina z Koziny na pobiątkę, glina z Łuki małej), jakoteż piasek z Chorostkowa, używany do polew.**)
436. **Aleksander Micewski.** Krechów. — 4 próbki kamienia budowlanego; 4 próbki kamienia wapiennego; 1 próbka wapna gaszonego; 1 próbka węgla brunatnego; 1 próbka marglu; 1 próbka torfu.**)
437. **Krajowa szkoła garncarska.** Kołomyja. — 8 okazów glin i mas, używanych przez tę szkołę do wyrobów garncarskich.**)
438. **Nepomucyna Hornowa.** Borek fałęcki pod Swoszowicami. — 4 próbki gliny i 3 piasku.**)
439. **Mieczysław Bużenin Mniszek.** Skwarzawa pod Gliniskiem. — Próbki kamienia budowlanego, szutrowego, wapiennego; okazy gliny kaflarskiej i na cegły.**)
440. **Jan Lick** (właściciel kamieniołomu). Maków pod Suchą. — 2 okazy kamienia ciosowego budowlanego z łomu makowskiego.*)
441. **Władysław Żuk Skarszewski.** Łyczany obok Nowego Sącza. — Okazy marglu i gliny.**)
442. **Powiat bobrecki.** Bóbrka. — Okazy różnych gatunków kamieni z łomów powiatu bobreckiego; odłam piaskowca grubości pokładowej (do 0·80 mtr.) z przyrosłą warstwą żwiru rzecznego; okazowe kostki gipsu.**)
443. **Klementyna hr. Szembekowa.** (Firma: „Fabryka wapna hydraulicznego“). Węgierka pod Pruchnikiem. — Próbki wapna hydraulicznego; wapno z piaskiem 1:3. (O. 239).**)
- Fabryka otrzymała medal brązowy ministerstwa handlu i medal pamiątkowy na wyst. przemysłu budowlanego we Lwowie 1892 r.

*) Por. uwagę trzecią na str. 89.

**) Por. uwagę drugą na str. 88.

444. **Leon Syroczyński.** Lwów. — Mapa górniczej produkcji ziem polskich, przedstawiająca przeciętną ilość i wartość minerałów wydobytych 1891—93, opracowana przez wystawcę; mapa geologiczna powiatu lwowskiego, wykonana przez prof. A. M. Łomnickiego, z polecenia Wydziału krajowego w r. 1893; tegoż geognostyczny zbiór powiatu lwowskiego.*)
445. **Sekeya górnicza Wystawy.** — Mapa geologiczno-górnicza południowo-zachodniej części Król. Polskiego; rudy żelaza, cynku i t. p. z Król. Polskiego; fotografie kopalni węgla kamiennego w Dąbrowie Górniczej. (*Obok nru 444*).
446. **Kann i Heller.** (Fabryka młyńskich kamieni i maszyn). Budapeszt. — Kamienie młyńskie. (*Hm. B. oddz. węg., sala I. na l.*)
447. **Isztwan Majerski i Spółka.** Bars-Geletnek, Węgry. — Kamienie młyńskie. (*Hm. B. oddz. węg., sala II. w pośredku.*)
Firma niejednokrotnie odznaczona na wystawach.
448. **Stowarzyszenie akcyjne fabryczne wyrobu kamieni młyńskich.** Ujbánya, Węgry. — Kamienie młyńskie. (*Hm. B. oddz. węg., sala I. na l.*)
Przedsiębiorstwo kilkakrotnie odznaczone na wystawach.
449. **Józef Suchenstein.** Tarnów. — Wyroby betonowe z zakresu budownictwa
450. **Jan Zuliani.** (Konces. przedsiębiorstwo robót cementowych i weneckich terazzo-mozajkowych). Lwów. — Studnia z betonu, naśladowującego marmur; orzeł polski z takiegoż naśladownictwa cementowego; próbki mozaiki; figurka chłopczyzny z rybą, muszla wodotryskowa, biusty Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego i Pola — z betonu. (*Za Paw. 108. — O. 237*).
451. **Georgs- Marien Bergwerks- u. Hütten-Verein.** Osnabrück, Hanower. — Wyroby hutnicze ze stali i żelaza. (*Paw. 86.*)
452. **Bracia Groedel.** Skole. — Produkty kamieniołomów. (*Paw. 86.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

453. **Zarząd centralny dóbr galicyjskich hr. Romana Potockiego.** Lwów. — Węgiel brunatny z kopalni w Glińsku i Potyliczu; ił zielony; piasek kwarcowy; gips mielony; kamień wapniowy; wapno palone i gaszone; fotografie kopalni węgla w Potyliczu, Glińsku i Czeremusznie. (*Paw. 15, strona 1.*) Okazy kamienia z łomów podlowskich wystawcy. (*Zu Paw. 15*).
454. **Zarząd dóbr JE. Eustachego ks. Sanguszk.** Gumniska. — Węgiel z Grudni dolnej, mapa kopalni węgla w Grudnie dolnej (rzut pionowy i poziomy, szkic geologiczny okolicy Grudni dolnej, krótki opis kopalni. (*Paw. 65*).
455. **C. k. Dyrekcya lasów i dóbr państwowych.** Lwów. — Piaskowiec łupany i ciosany z łomu Dziebka i Kiczera w Jamnie, oraz kostki brukowe, z niego wyrobione; kamień ciosowy z łomu w Krościenku, używany do fortyfikacyj przemyskich; węgiel kamienny z Worochty. (*Zewnątrz Paw. 44 na pr.*)
456. **Zarząd dóbr J. Ces. i Król. Wysokości Arcyksięcia Albrechta.** Żywiec. — Wyroby hut żelaznych w Węgierskiej Górze i Obszarze: odlewy żelazne ornamentalne i budowlane; rury żelazne lane; mufy; piece, kuchnie i składowe ich części; odlewy dla działu maszyn; wyroby żelazne lane; ważniejsze narzędzia i wyroby hamernicze; wzory blachy czarnej i pocynkowanej; haki i pierścienie pocynkowane; pocynkowane żelazo wstęgowe; blachy do pługu; żelazo raflowe; żelazo na podkowy; żelazo ramowe; (*Paw. 6*).
457. **Jan Götz.** Okocim. — Okazy kamienia z łomów okocimskich. (*Paw. 105*).
458. **Zarząd dóbr Brody.** Koniuszków. — Okazy rudy żelaznej. (*Paw. 63*).
459. **Administracya dóbr Andrzeja hr. Potockiego.** Krzeszowice. — Materiały ogniotrwałe: glina ogniotrwała w naturze i mialka, łupek węglowy surowy i wypalony, kwarcyt, glina garncarska, piasek kwarcowy; tablice składu chemicznego piasku i glinki ogniotrwałej i garncarskiej; materiały budowlane: glina, marmur, wapień jurajski i

terasowy, dolomit, piaskowiec jurajski, porfir, zaprawa ogniotrwała; tablice składu chemicznego gliny zwyczajnej, marmurów i wapienia. (*Paw. 104, skrzydło pr.*)

Sztolnia, zbudowana z węgla; wózek kopalniany; bryła węgla z pokładu „Izabela“ w Sierszy (z rozbiorem chemicznym); okazy minerałów; skamieniałości formacji węglowej (z Sierszy); gatunki węgla, sprzedawane w kopalni sierszeckiej; narzędzia górnicze (własny wyrób); narzędzia górnicze z epoki przed użyciem prochu (z kopalni w Trzebionce); skamieniałości jurasowe z Grojca; glinka ogniotrwała w bryłach z Grojca; marmur i porfir z okolicy Krzeszowic; krzyż porfirowy; okazy cynku, ołowiu i kadmu; koks do redukcji cynku, blenda cynkowa, materiał do redukcji (galman, blenda i koks) — w słojach; mufle do redukcji cynku (własny wyrób); narzędzia hutnicze własnego wyrobu; tablice z geologicznymi przekrojami sierszeckimi; tablice przekrojów rud w kopalniach Galmanowa Góra i Trzebionka; sytuacja miar górniczych; przekroje pokładów węgla w Sierszy; fotografie zakładów górniczych i hutniczych w Sierszy; przekroje pieców huty cynkowej w Krzu; tablice produkcji cynku od r. 1874 do 1893; przekrój przez warstwy białe i brunatne jurasowe kopalń gliniek ogniotrwałych w Grojeu; tablice produkcji glinki ogniotrwałej i węgla. (*Paw. 104, część środkowa*).

460. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowyże. — Alabaster z Brzozdowic; postument z alabastru; wapno. (*Paw. 26, nu 1. od wejścia*).

461. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. — Okazy minerałów, między innymi: gips kansaski z gór gipsowych w bliskości Medicine Lodge Kansas w Ameryce; stalaktyty; okazy polskiejminy złotej (kierownik inż. M. Maryński); krzyż, złożony z różnych minerałów; topory i strzały kamienne, używane przez Indian; kości, znalezione w pokładach ziemi. (*Paw. 110, I. piętro*).

462. **Ludwik hr. Dębicki.** Jaworów. — Dwie figury z kamienia w Bruśnie. (*Paw. 70*).

2011. **C. k. Ministerstwo skarbu.** Wiedeń. — Karty kopalni soli, profile szybów, otworów wiertniczych i plany odbudowy; plany zabudowań nadszybowych, warzelni soli, ma-

szyn, młynów, zbiorników surowicy, budynków mieszkalnych; statystyczne tabele produkeyi soli i kainitu; statystyka, dotycząca postępu kopalni, robotników, kas brackich; dzieła, rozprawy i zawodowe prace literackie urzędników salinarnych; prace i analizy laboratorium chemicznego w Kałuszu; modele kopalni, szybów, sygnalizacyi, panew, suszarń i zbiorników; narzędzia górnicze i hutnicze; przyrządy miernicze; produkty górnicze i hutnicze; okazy odmian soli kamiennej i górotwory; piramida z soli z grota kryształową i stalaktytową; rysunki, pisma i prace uczniów c. k. szkoły górniczej w Wieliczce; dział zabytków starożytnych, odnoszących się do kopalni soli. (*Pow 56., pr. skrzydło*).

Wystawa zbiorowa c. k. Zarządów salinarnych w Bochni, Bolechowie, Delatynie, Drohobyczu, Kałuszu, Kosowie, Lacku, Łanczynie, Stebniku, Wieliczce (Galicya) i w Kaczycach (Bukowina). Szczegółowy katalog do nabycia w pawilonie.

2352. Stanisław Szczepanowski i Spółka. (Kopalnie węgla). Myszyn-Dźurów. — Fotografie urządzeń kopalnianych, szybów, sztalni i t. p.; mapy kopalni węgla brunatnego w Dźurowie i Muszynie. (*Pp. obok innych przedmiotów grupy VIII.*) Próbki węgla kamiennego w kształcie obelisku. (*W kiosku na pr. od Hm. A., obok nru 413*).

2353. Józefa Franz i Synowie. (Fabryka gipsu). Lwów. — 4 urny gipsowe z okazami gipsu przerobionego; piramidka z surowców gipsowych; figura z gipsu.*)

Fabryka założona w r. 1856.

2354. Albin Słonecki. Koniuszki. — Kamień wapienny z Korościatyna; alabaster z Zadarowa; gips z Koniuszek.**)

2355. C. k. Starostwo. Przemyśl. — Okazy kamienia, używanego do konserwacyi gościńców rządowych, z łomów w Małkowicach i Starzawie.**)

2356. C. k. Starostwo. Żółkiew. — 5 okazów (po 2 egz.) kamieni z 5 rządowych kamieniołomów, używanych do konserwacyi gościńca rządowego i do budowy mostów i kanałów.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

**) Por. uwagę drugą na str. 89.

2357. **Antoni i Roman Abgarowicze.** Bratyszów pod Niżniowem. — Próbkę alabastrów bratyszowskich. (*Łącznie z nrem 682.* *)
2358. **Anna hr. Potocka.** Rymanów. — Kamienie młyńskie; cokoły; blok; figura górala z kamienia.**)
2359. **C. k. Starostwo górnicze dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego.** Kraków. — Mapy przeglądowe kopalń galicyjskich, miar górniczych powierzchni i wyłączności w Krakowskiem z r. 1865 i 1894, okręgów górniczych w Jaśle, Drohobyczu i Stanisławowie; pokładu węgla w Glińsku; plan sytuacyjny domów robotniczych i kasarni w Myszynie; graficzne tablice produkcji w kopalniach c. k. okręgów górniczych galicyjskich; tabela statystyczna produkcji górniczej i hutniczej Hugona v. Löbbecke; okazy kruszców z kopalń galicyjskich. (*Paw 44.*)
2360. **C. k. Huta żelazna.** Pasieczna. — Wyroby hutnicze: pilniki i raszple rozmaite; nóż do pługa; lemiesz (pługownicce); cypiny; czagany; grzyf; motyki do gliny; czaganki; łopata do chleba; hamulec; młotki do tłuczenia kamienia; topory do wyrębu mięsa, robót ciesielskich i stolarskich; siekiery rozmaite; nożyce wiertnicze; koła pasowe i wkładkowe do transmisji; tryby; tablica kruszczowa z napisem; motyki do ziemi; łopata do szutru i ziemi; dźwignia trybowa; żelazo kute w sztabach; drzwiczki do pieców; ruszty; płyty kuchenne i sztaby; podkowy; kółka do wózków kolejowych; pokrywa do kotła parowego; stylisko wiertnicze i do gatru; młot kowalski. (*Paw. 44.*)
2361. **Robert Doms i Emma z Domsów Tauszyńska.** (Kopalnia węgla kamiennego.) Jeleń obok Jaworzna. — Węgiel kamienny z szybu Marya. (*Za Paw. 44. obok nru 415, oraz Pl. II. obok nru 297.*)
2362. **Seweryn br. Brunicki.** Zaleszczyki. — Alabaster ze Żwiniaczki; gips surowy, palony i nawozowy; kamień ciosowy. (*Pr. obok nru 30.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

**) Por. uwagę na str. 89.

2363. **Oddział żółkiewski T. G. Żółkiew.** — Próbkę rudy żelaznej z dóbr Derewnia. (*Pr. obok nru 151.*)
2364. **Krajowa Stacya ceramiczna doświadczalna.** Lwów. — Okazy typowych materyałów surowych, zbadanych przez Stacyę; okazy pobiałek, polew, emalii i barwików do wyrobów ceramicznych; typowe wyroby; okazy sztucznych kamieni, tyglów leskich, szamotek i terakot, oraz naturalistycznych liści; mapa Galicyi, objaśniająca, z których gmin materyały Stacya zbadała i do czego się one nadają. (*PWK. obok wystawy szkół garncarskich.*)
2365. **M. Blankenstein i Bornstein.** (Fabryka wyrobów cementowych i przedsiębiorstwo robót betonowych). Kraków. — Rury słuzowe, do zlewów, cementowe z wewnętrzną siatką drucianą; szacht ściekowy, przepusty. (*Miedzy wieżą wodną tj. Paw. 32 i mostem betonowym tj. nrem 2366.*)
2366. **B. Liban i Spółka & M. Blankenstein i Bornstein.** Podgórze i Kraków. — Okaz wspólny: most betonowy, rzucony przez rów, oddzielający wieżę wodną od głównego placu wystawowego.
-

Grupa IX.*)

(Nafta, wosk ziemny, asfalt. — Destylarnie nafty. — Fabryki cerezyny.
Smary mineralne i inne przeróbki.)

Wystawa przemysłu naftowego i wosku ziemnego, urządzona przez członków krajowego Towarzystwa naftowego w Galicyi.

Katalog szczegółowy, zestawiony przez dra St. Olszewskiego, do nabycia w kancelaryi GTH. na placu wystawowym.

463. **Galicyjski Bank kredytowy we Lwowie.** (Kopalnia wosku ziemnego.) Borysław pod Drohobyczem. — Przedstawienie robót górniczych i odbudowy tej kopalni; 3 przecięcia pokładów woskonośnych; bryły wyrobionego czoła; kilofy; młoty; lampy bezpieczeństwa, używane w B. (*w szybie pod Pwz.*); rysunki przedstawiające: idealny przekrój kopalni w B., przekroje szybu Zdzisław z uwidocznieniem żył w. z., czynność zabijania wody i skrzywienie szybu z powodu ruchu ziemi, wywołanego odbudową; okazy w. z. marmurkowego, jasnożółtego i czarnego, wypchanego ze szczelin i topionego, węgla, gipsu, soli, marglu ze skamieninami (*Wewnątrz Pwz.*)

464. **Bergheim & Mac-Garvey.** Maryampol obok Gorlic. — Ulepszony ameryk. przyrząd do pompowania ropy zapomocą maszyny parowej (pumpingrigh) systemu wystawców, wraz z motorem, który stanowią kocioł parowy z fabryki Ransomes, Sims i Jefferies w Ipswich (Anglia) i maszyna parowa, zbudowane według wskazówek Mac-Garveya; stalowa lina druciana wyrobu angielskiego, służąca do głębokich wierceń, lewo kręcona; widoki rafinerii nafty w M. i kopalń ropy w Galicyi, będących (z wyjątkiem Ropienki) własnością firmy, pędzła uczniów Szkoły sztuk pięknych

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

w Krakowie; rysunek ulepszonego wiercenia kanadyjskiego do większej głębokości i przekroje szybów nr. V. w Bóbrce i nr. I. w Borysławiu, wykonane przez Wład. Długosza, kierownika kopalni w Borysławiu (*Paw. 93*).

465. **Marya Klobassowa Zrencka i Bergheim & Mac-Garvey.** (Kopalnia ropy). Bóbrka. — Przyrządy do ręcznego wiercenia, używane w początkach kopalnictwa naftowego w Galicyi 1860—83, jak przyrząd Jabłońskiego do zamykania wody, koronki, gruszki i t. p. (*Obok Pwz.*)
466. **W. Biechoński i A. Trzeciecki.** Gorlice. — Przyrządy i wzory ręcznego kopania szybów, używane w powiecie gorlickim od lat 30, a zebrane przez wystawców. (*Przed Pwz.*)
467. **Eliots & Parkinson Limited.** (Kopalnia ropy). Ropienka obok Olszanicy. — Plastyczne przedstawienie kopalni ropy w R. (*PTN.*)
468. **August Gorayski i Adam Trzeciecki.** — Wiercenie kanadyjskie maszynowe pod techn. kierownictwem Wiktora Remiszewskiego, założone do głębokości 500 m. (maszyna i kocioł parowy, transmisja kanadyjska i narzędzia wiertnicze z fabryki maszyn Kazimierza Lipińskiego w Sanoku). (*Paw. 94.*)
 Materiał drzewny na wieżę kanadyjską i zabudowania wiertnicze z tartaku Jadwigi hr. Wodzieckiej w Spasie; do wiercenia użyto rur hermetycznych, lin i pasów G. Gnerlicha w Cieszynie, udzielonych bezinteresownie przez Towarzystwo dla handlu, przemysłu i rolnictwa w Gorlicach, jako wyłącznego zastępcę na Galicję walcowni rur systemu Mannesmanna w Chomutowie (Czechy); przyrządów kowalskich dostarczył bezinteresownie H. Ochmann, właściciel składu rur i narzędzi wiertniczych w Krośnicu.
469. **Stanisław August Glazor** (przedsiębiorca wiertniczy). Ustrzyki dolne. — Model transmisji do wiercenia linowego własnego pomysłu. (*PTN.*)
470. **Leopold Laporte.** (Kopalnia ropy). Kobylanka pod Gorlicami. — Mapa poglądowa terenu kopalnianego w K. (*PTN.*)
471. **Marya ks. Lubomirska.** Miżyniec. — Plastyczna mapa dóbr: Schodnica, Urycz, Podhorce i Sopot, wykonana w Wiedniu przez Gullenbrünnera, uzupełniona oznaczeniem strefy naftowej i zestawieniem geologicznych przekrojów przez dra R. Zuberka. (*Paw. 127.*)

472. **Zenon Suszycki** (inżynier górniczy). Wietrzno pod Duklą. — Ciężnie (sztangi) drzewiane do kanadyjskiego wiercenia, z krajowych jesionów wyrobione w Ropiance. (PTN.)
473. **Henryk Macher i Spółka.** (Protok. przedsiębiorstwo wiertnicze). Jasło. — Plastyczne przedstawienie kopalni ropy w Węglówce koło Krosna, wykonane przez inż. Klau-dyusza Angermanna. (PTN.)
474. **Mieczysław Mrazek** (kierownik kopalni ropy Spółki krakowskiej). Sękowa obok Gorlic. — Plastyczne przedstawienie kopalni w Sękowej; zegar kontrolny (Oscillometer) do mierzenia ilości uderzeń balansu. (PTN.)
475. **Elgin Scott** (dyrektor kopalni ropy Eliota i Parkinsona). Ropienka. — Model przyrządu patentowanego do wydobywania rur pompowych przy użyciu pumprygu maszynowego. (*Przy wejściu do kawiarni Ważnego i Sp.*)
476. **Adam Skrzyński.** Zagorzany. — Graficzne przedstawienie kopalni „Adam“ w Libuszy; przyrząd do uwidocznienia odbarwienia ropy po przejściu przez warstwę iltu; okazy ropy, zebrane systematycznie z linii naftowej 4 klm. długiej, a idącej przez kopalnie w Lipinkach, Libuszy, Krygu i Kobylance. (PTN.)
477. **Jadwiga Straszewska i Seweryn Stawiarski.** Lipinki koło Gorlic. — Warstat wiertniczy ręczny, używany w tej kopalni od r. 1861. (*Na pr. od Pwz.*)
478. **Wacław Wolski i Odrzywolski** (przedsiębiorstwo wiertnicze). Schodnica koło Drohobycza. — Śruby ratunkowe własnego pomysłu; przyrząd do chwytania utraconych świrdrów, wbitych w ścianę. (PTN.)
479. **Bazyli Aehsler.** (Fabryka olejów, wazeliny i smarowideł. Drohobycz. Smarowidła naftowe: wazelina do skóry i kopyt, ol. maszynowe i do skóry dla garbarni, niebieskie smarowidło do wozów, ol. naftowy na gonty i parkany, Carbolineum, masa czarna na dachy z papy, masa do zapuszczania podłogi, czernidło do butów. (PTN.)
480. **Sholto Douglas.** (Rafinerya nafty i kopalnia ropy. Kłęczany koło Nowego Sącza. — Okazy ropy jasnożółtej; n. cesarska i bezpieczeństwa. (PTN.)

481. **Dr. Mikołaj Fedorowicz.** (Rafinerya nafty). Ropa koło Gorlic. — Destylaty: benz. surowa i oczyszczona, nafta cesarska, salonowa i gospodarska, ol. solarowy, smarowy 0·910 i 0·915, cylindrowy i wulkanowy; fotografie rafneryi. (*PTN.*)

482. **Fibich i Stawiarski.** (Rafinerya nafty). Chorkówka koło Krosna. — Destylaty: benz. do czyszczenia plam, Standard White, n., asfalt naftowy, koks; ol. mineralny 0·880, I. i II. wulkanowy, maszynowy 0·915, oliwa do maszyn; akwarele przedstawiające fabrykę. (*PTN. w grocie z koksu.*)

Jestto najdawniejsza rafinerya w Galicyi. Założyli ją w r. 1859 śp. I. Łukasiewicz i T. Trzeciecki w Polance, a w r. 1863 przeniesiono ją do Chorkówki.

483. **Fibich i Straszewska.** (Rafinerya nafty). Lipinki. — Destylaty: benz. aptekarska i przemysłowa, n. cesarska i salonowa, ol. niebieski, parafina handlowa i oczyszczona, wazelina aptekarska; koks naftowy; ol. smarowy czerwony 0·910. (*PTN.*)

Fabryka założona w r. 1874.

484. **Gartenberg, Lauterbach, Goldhammer i Wagmann.** (Rafinerya nafty i fabryka cerezyny i świec prarafinowych). Drohobycz i (fabryka cerezyny) Strzemieszyce, Król. Polskie. — Destylaty: benz. n. cesarska i Standard White; ol. bloomless 0·895, cylindrowy 0·915, żółty 0·905, wulkanowy i gazowy; w. z. topiony I. i II.; cer. biała i żółta w rozmaitych odmianach; par. z ropy; tłuszcz do smarowania skór; odpadki rafinowe (Pith.); świece alabastrowe, barwione, Phoebus i maczane. (*W pośrodku Pwz.*)

Fabryka założona w r. 1865, odznaczona 14 medalami, ostatnio złotym na wystawie w Chicago 1893.

485. **Gartenberg i Schreier.** (Rafinerya nafty). Jasło i Kołomyja. — R. z Potoka i Schodnicy; destylaty: benz. I. 0·680 i II. 0·720, n. bezpieczeństwa „Słońce“ 0·805, salonowa „Excelsior“ 0·805, + 27° C. Abeltest, Standard White 0·815, + 23° C. Abelt., palna „Mercantil“ 0·800 + 15° C. Abelt.; ol. solarowy 0·880, do czyszczenia 0·880 — 0·885, wrzecionowy 0·895, maszynowy 0·905, 0·910 i 0·915, walcowy 0·930, wulkanowy 0·915 i 0·935; par. w łuskach i przetopiona; maź ponaftowa i poolejowa; asfalt, koks naftowy i sadza. (*PTN.*)

486. **Tekla i Jan Deskurowie.** Niebyłów koło Perehińska. — Okazy r. i w. z. z N. (*Pwz.*)
487. **Marya ks. Lubomirska.** (Rafinerya nafty.) Schodnica. — Destylaty: n. salonowa, razówka i gospodarska; ol. niebieski, par. surowa. (*PTN.*)
Rafinerię tę założył ks. Schwarzburg-Sondershausen w r. 1878.
488. **Konrad Olehowicz.** (Fabryka smarów). Grochów pod Warszawą. — Ol maszynowy 0·895—0·900 i I. 0·905—0·907, cylindrowy 0·909—0·922 i Valvolina 0·910—0·930; wazelina techniczna 0·879—0·910; smarowidło do trybów i osi; tłuszcz „Madia“ do smarownic Towota. (*PTN.*)
489. **Adam Skrzyński.** (Rafinerya nafty). Libusza koło Zagorzan. — Ropa z Libuszy i Krygu; destylaty: benz. surowa i bezwonna, n. cesarska „Kaiseroel“ (marka zarejestrowana), salonowa i gospodarska; ol. cylindrowy i wazelinowy; parafina w łuskach i topiona; 3 fotograficzne zdjęcia fabryki. (*PTN.*)
Rafinerya założona w r. 1878.
490. **Pierwsza galicyjska akcyjna Spółka dla przemysłu naftowego, dawniej St. Szczepanowski i Spółka.** (Rafinerya nafty). Peczeniżyn. — R. z Majdanu 0·874, ze Schodnicy 0·835, ze Słobody rugurskiej 0·855; destylaty: benz. 0·700, n. niezapalna; ol. smarowy i żółty 0·885, gazowy 0·900 i niebieski parafinowy 0·900; koks. (*PTN.*)
Fabryka założona w r. 1880.
491. **Ludwik Szul** (techniczny kierownik rafinerii nafty Fibiha i Straszewskiej). Lipinki. 2 lampy żarowe, każda o sile 4000 świec, oświetlane olejem niebieskim przy użyciu zgęszczonego powietrza. (*W parku Kilińskiego.*)
492. **Izrael Berl Wagmann i Syn.** (Kopalnia wosku ziemnego). Borysław pod Drohobyczem. — W. ziemny, uzyskany z lepu przez ekstrakcję, a następnie oczyszczony. (*Pwz.*)
493. **August Gorayski.** (Kopalnia ropy). Równe pod Duklą. — Zestawienie produkcji ropy w r. 1887—94; przekrój otworu świdrowego nr. XVIII tamże. (*PTN.*)
494. **Albert Fauck i Spółka.** (Fabryka przyrządów wiertniczych). Wiedeń. — Modele i przyrządy wiertnicze patentu

i konstrukcji A. Faucka: żóraw wiertniczy z wieżą do wiercenia kombinowanego, przyrząd do ucinania rur, osadzony w rurze, i inny przy użyciu tylko jednej cięgny (sztangi), przyrząd do dziurowania rur, przyrząd wiertniczy do wiercenia kanadyjskiego i kombinowanego, inny do wiercenia wolnospadowego i kombinowanego; nożyce samospadające do większych otworów świdrowych, świder rozszerzacz i świder do wodnego wiercenia, suwak do wodnego i zwykłego wiercenia, cięgny do różnych systemów wiertniczych, przyrząd do chwytania, świder koronowy do wywiertywania całych kawałków skał, świder pełny do wodnego szlamowania, przyrząd do przecinania rur, nożyce patentowane; fotografie rozmaitych żórawi wiertniczych. (PTN.)

495. **Robert Kern** (zastępca walcowni rur w Witkowiecach i warsztatu mechanicznego Perkinsa i Mac-Intosha w Słobodzie rungurskiej). Wiedeń. — Rozmaite przyrządy wiertnicze z warsztatu mechanicznego w Słobodzie rung.; rury hermetyczne pompowe z Witkowie i t. p. (PTN.)

496. **Langen i Wolf.** (Fabryka motorów gazowych i benzynowych). Wiedeń. — Motor benzynowy „Otto“ o sile 1 konia. (*W szopie obok kuźni; służy na Wystawie do popędu miecha kowalskiego*).

497. **Kazimierz Lipiński.** (Pierwszy galic. zakład budowy wagonów i fabryka maszyn). Sanok. — Kocioł parowy lokomobilowy o 23·35 m. kwadr. powierzchni ogrzewalnej, maszyna parowa, leżąca, 18-konna ze zwrotnicą, żóraw wiertniczy kanadyjski, kombinowany z linowem łyżkowaniem; przyrządy wiertnicze: obciążniki, nożyce, klucze do obciążników i świdrów, końce do obciążników, kierowniki, łączniki do wymiany gwintów, mufy do ostrzenia świdrów, rozszerzacze z zapasowymi hakami, łyżki (szlamówki), końce do nadszwajcowania okuć do cięgny drzewianych, okucia, klucze i widelki do cięgny, wielokrążki, przyrządy i śruby ratunkowe, ściski do naciągania pasa, narzędzia kowalskie i t. p. (*Użyte do wiercenia otworu świdrowego, jakoteż wystawione w Paw. 96*).

Rok założenia 1884.

498. **Jan Michalik.** (Warsztat naprawy maszyn i narzędzi wiertniczych). Krosno. — Przyrządy wiertnicze: świdry, nożyce, rozszerzacze, rak (przyrząd do wyciągania rur),

rury stare hermetyczne z nowemi mufami i czopami, okucia do ciągni drzewianych; 2 koronki (przyrządy do chwytania ciągni, urwanych w otworze świdrowym podczas wiercenia. (PTN.)

499. **Hieronim Ochmann.** (Skład maszyn i narzędzi wiertniczych). Krosno i Gorlice. Przyrządy kowalskie: walcownia do zwijania blachy, wiertnica, miech, kowadło, 2 imadła, gwintownica i t. p. (*Użyte do wiercenia otworu świdrowego na placu wystawowym, Paw. 94*).

500. **Towarzystwo dla handlu, przemysłu i rolnictwa.** Gorlice. — Rury stalowe bez szwu i nitowania systemu Mannesmanna hermetyczne i pompowe $1\frac{1}{2}$ —2' (*W stosach obok Paw. 93. — Użyte do wiercenia otworu świdrowego.*)

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką założ. 1892. — Filie: Miejsce pod Iwoniczem, Potok pod Krosnem, Schodnica pod Borysławiem. Posiada **wyłączne zastępstwo na Galicyę** fabryki rur stalowych nieszwajsonowych systemu Mannesmanna (Chomutów, Czechy); zastępuje fabryki Kaz. Lipińskiego w Sanoku, L. Zieleniewskiego w Krakowie, G. Gnerlicha w Cieszynie i I. Schenka w Messendorfie.

501. **G. Gnerlich.** (Fabryka pasów gumowych, bawełnianych, i skórzanych). Cieszyn. — Pasy: gumowy i skórzany podwójny. (*Użyte do wiercenia otworu świdrowego*),

502. **Klaudysz Angermann.** (inżynier c. k. kolei państw.) Jasło. — Geologiczne przekroje podłużne i poprzeczne: a) kopalń ropy w Równem Aug. Gorayskiego, w Wietrznie Z. Suszyckiego i Spółki, w Wietrznie i Bóbrce Bergheima & Mac-Garveya i Maryi Klobassowej Zrenckiej, b) kopalni ropy w Iwoniczu dra Kar. Lewakowskiego (Société anonyme des pétroles d' Iwonicz), c) kopalń ropy S Stawiarzskiego, J. Straszewskiej, oraz Spółki angielskiej w Lipinkach. (PTN. i Paw. 127)

503. **Bergheim & Mac-Garvey.** (Rafinerya nafty). Maryampol. — Okazy ropy z Bóbrki, Klimkówki, Kobylanki, Krygu, Libuszy, Lipinek, Łęk, Łęczyn, Toroszków, Węglówki i Wietrzna; destylaty: benz. Standard White, ol. gazowy lekki i ciężki, smoła naftowa, koks; rozmaite ol. smarowe 0·885—0·920; odpadki naftowe do palenia: fotografia rafineryi w M., wykonana przez J. S. Bergheima. (PTN.)

504. **Hanowersko-galicyjskie gwarectwo naftowe.** Krosno. — Szkic sytuacyjny kopalni w Potoku, plan ruchu, przekroje, uwarstwienia, 4 fotografie kopalni, fotografia zbiornika w Jedliczu; 11 próbek, napełnionych frakcjami destylacji; 3 skrzynki z okazami warstw, przebitych w otworach świdrowych.

Kopalnia nafty gwarectwa znajduje się w Potoku pod Krosnem. Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1890, zatrudnia 66 robotników, a posiada 8 maszyn parowych.

505. **Hipolit Matukiewicz.** Muszyna koło Sołotwiny. — Własnoręcznie wykonane galanteryjno - plastyczne wyroby z przetopionego w. z. (*Pwz*)

506. **Tadeusz Sroczyński i Spółka.** (Kopalnia ropy). Torosówka obok Krosna. — Przekroje otworów świdrowych „Waryat“ nr. I i II (najgłębsze w Galicji); graficzne przedstawienia produkcji tych szybów; rysunki żórawia wiertniczego z łykowaniem linowem; okazy ropy i uzyskane z niej destylaty. (*PTN.*)

507. **Leon Syroczyński.** Lwów. — Mapa produkcji ropy i w. z. w Galicji 1877—1893 z uwidocznieniem zmiany ceny i wartości produkcji; zbiór rozmaitych gatunków ropy galicyjskiej. (*H. c.* — *PTN.*)

508. **Stanisław Klobassa Zrencki.** (Kopalnia ropy.) Potok. — 2 akwarele T. Rybkowskiego, przedstawiające kopalnie nafty w Potoku i Równem. (*PTN.*)

509. **C. k. Dyrekcja lasów i dóbr państwowych.** Lwów. — Mapa terenu naftowego na posiadłościach państwowych w Słobodzie rungurskiej; wykaz dotychczasowych wyników przedsiębiorstw wydobywania oleju skalnego w Słobodzie rungurskiej i Łodynie; przekroje szybów naftowych w Łodynie; ropa naftowa z Łodyny. (*Paw. 44.*)

510. **Bracia Groedel.** Skole. — Ropa naftowa. (*Paw. 86.*)

2367. **Krajowa szkoła wiertnicza.** Wietrznno. — Rysunki uczniów. (*PTN.*)

Założona w r. 1885 w Ropiańce; dyrektorem jest Z. Suszycki.

2368. **Franciszek Wolfarth.** (Kopalnia ropy.) Słoboda rungurska. — Graficzne przedstawienie produkcji r. w kopalni

wystawcy 1887-93; profile szybów „Emil“ i „Tadzio“.
(PTN.)

2369. **C. k. Starostwo górnicze dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego.** Kraków. — Mapa poziomego rozprzestrzenienia warstw woskonośnych w Borysławiu; idealny przekrój tychże i geologiczne profile podłużne i poprzeczne chodników w kopalniach tamtęjszych; przekroje otworów świdrowych w Słobodzie rungurskiej; próby odmian przetopionego w. z.; lampy i gurt bezpieczeństwa, oraz skrzynia ratunkowa z kopalń borysławskich. (*Paw. 44*)
-

Grupa X.*)

(Produkty młynarskie i pieczywo. — Krochmal i makarony. — Wyroby gorzelniane i drożdże. — Wyroby browarniane. — Wyroby cukrownicze. — Likieri, octy musztardy itp. — Oleje roślinne).

511. **Bolesław Kasprowicz.** Gniezno. — Likieri i nalewki, jak: sokołówka, karpatówka, alembikowa, żubrówka, królewka, abrykotyna i t. p. (*Pp., przy ścianie, zamykającej l. skrzydło pr. ramienia, między 543 i 557. — O. 99*).

Fabryka likierów, założona w r. 1888, zatrudnia 18 robotników, wysyła swe wyroby do Ameryki. Fabryka była na wystawach trzykrotnie odznaczona, między innymi medalem złotym.

512. **Jakub Gall.** (Firma: „S. Gall i Synowie, c. k. uprz. młyn parowy“). Tarnopol. — Mąka i otręby żytnie; grys, grysik i mąka przenna; proso i jagły. (*Przy ścianie, jak 511, a między 541 i 575.***)*)

Młyn, założony w r. 1873, zatrudnia około 100 ludzi. Posiada maszyny najnowszych systemów, poruszane przez dwa motory parowe — każdy o sile 150 koni. Przed wprowadzeniem nowego cła od mąki w Niemczech znajdowały tam wyroby wystawcy duży odbyt. Odznaczony kilkakrotnie na wystawach krajowych i zagranicznych.

513. **Naftuła Lów.** Fryszak. — Wódki słodzone (owocówki): żółta, czerwona, gorzka, pomarańczowa, morelowa. (*Obok nru 565.***)*)

514. **Teodor Baranowski.** (Firma: „T. Baranowski i Syn, fabryka olejów, pokostów i rafinerya“). Kraków. — Oleje: rzepakowy i lniany podwójnie rafinowany maszyny i do świecenia; pokost, schnący w 24 godzinach; makuchy lniane, lniankowe i rzepakowe. (*Obok nru 531. — O. 56*).

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Gmach przemysłowy, lewe skrzydło prawego ramienia, mieszczące grupy X i XI, a częściowo i XX.

515. **E. Steuermann i Lipschitz.** (C. k. konc. fabryka rumu i likierów). Sambor. — Likierzy i wódki, jak owocówka, dereniówka, tarniówka, jarzębiak, starka, kontuszkówka itp. (*Obok nru 557. — O. 56*).*)

Rafinerya zatrudnia 12 ludzi, posiada motor parowy o sile 60 koni, wysyła swe wyroby do Węgier. Kierownik posiada studia techniczne ogólne i fachowe.

516. **J. S. Perlberger.** (Firma: „Hirsza Perlbergera Syn, c. k. uprz. kraj. rafinerya spirytusu, fabryka likierów, rumu i rosolisów). Klasno pod Wieliczką. — Spirytus anyżowy 90%, winny 98%; arak krajowy; wino tokajskie 1811 i 1836; likierzy w różnych gatunkach, między innymi „Kościuszko”; wódki. (*Pozu 532. — O. 51*).*)

Rafinerya, istniejąca od r. 1836, zatrudnia 40 robotników, posiada motor o sile 16 koni. Odznaczenia na wystawach w Wiedniu, Lineu, Krakowie i Wieliczce.

517. **Hirsz i Natan Kapelusze.** (Firma: „Pierwsza brodzka rafinerya spirytusu, fabryka rumu i likierów Braci Kapeluszków.”) Stare Brody. — Spirytus rektyfikowany czysty i anyżowy; rum krajowy; wyskok winny (*esprit de vin*). (*Miedzy 523 i 546. — O. 12*).*)

Rafinerya, założona w r. 1864, zatrudnia 26 ludzi, posiada motor o sile 18 koni.

518. **Matylda Grzybińska i Spółka.** (Fabryka makaronu włoskiego i suchych wyrobów z ciasta). Lwów. — Wyroby suche z ciasta. (*Stół wspólny z nrem 521. — O. 167*).*)

Fabryka, założona w r. 1886, zatrudnia 11 ludzi, wywozi swe wyroby na Wschód. Odznaczenia: srebrne medale na wystawie kraj. w Krakowie 1887 i higienicznej tamże 1891.

519. **Anna Berger i Szymon Degen.** (C. k. konc. fabryka likierów, rumu i rosolisów). Dobromil. — Likierzy i rosolisy. (*Pp. przy ścianie, zamykającej l. skrzydło pr. ramienia, obok 546. — O. 81*).

520. **Maryan Keplicz.** Myszków. — Naturalne nalewki owocowe 85%; dereniówka, czereśniówka, tarniówka, żubrówka, kminkówka, pomarańczówka, owocowa, winogrodowa, śliwkowa, woda myszkowska. (*Obok nru 561*).*)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

521. **Szezęsny Bolesta hr. Koziebrodzki.** Chlebów pod Grzymałowem. — Mąka żytnia. (*Stół osobny między 524 i 545.* *)
522. **Julian hr. Brunicki.** (Młyny wodne walcowe w Wierczanach). Strzałków. — Wyroby młynarskie; tabele z opisem maszyn i porządku postępowania technicznego, oraz wykazem produkcji 1888—94. (*Osobny stół między 524 i 530.* *)
- Młyn w Wierczanach turbinowo-walcowy, założony w r. 1870, zatrudnia 50 ludzi. Dwie turbiny posiadają siłę 54 i 45 koni. Młyn wysyła swe wyroby, zwłaszcza otręby, do Prus.
523. **Gustaw Bażant.** Lwów. — Krochmal brylantowy; polyskujący papier do prasowania. (*Między 530 i 578.* *)
- Fabryka, istniejąca od r. 1893, zatrudnia 6 robotników bez pomocy maszyn.
524. **Leon Thom.** (Firma: „Józef Thom i Syn, młyn parowy i piekarnia parowa“). Lwów. — Okazy różnych wyrobów młynarskich i chleba. (*Il. c. — Stół obok 528.* *)
- Młyn, założony w r. 1861, zatrudnia 125 robotników, Motor parowy posiada siłę 300 koni. Dla robotników założono specjalną kasę chorych. Młyn Thoma otrzymał dyplomy honorowe na wystawach we Lwowie 1877, w Czerniowcach 1886 i w Wiedniu 1890, medale srebrne na wystawach w Paryżu 1878 i Krakowie 1887, medale złote na wystawach w Tryeście 1882 i Brukseli 1888.
522. **M. Schwadron.** (Fabryka likierów i destylacja wódek.) Bieniów pod Złoczowem. — Likieri i wódka „Bieniówka“. (*Między 532 i 547. — O. 48.* *)
- Fabryka założona 1820.
526. **Jan Bielawski.** (Młyn wodny parowy amerykański.) Sielec pod Przemyślem. — Okazy wyrobów mącznych; przedstawienie młewa żytniego. (*W przednim kącie ściany, zamykającej skrzydło.* *)
- Młyn założony 1889. Pracuje w nim 11 ludzi. Motor parowy posiada siłę 40 koni.
527. **Paulina hr. Łosiowa.** (Młyn wodno-turbinowo-walcowy.) Janów przy Trembowli. — Mąka pszenna i żytnia w kilku gatunkach; grysik pszenny i żytni; krupki perłowe i pęczak. (*Z nrami 521 i 550 na jednym stole.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

528. **Salo Goldfrucht.** (Fabryka spirytusu, rumu, rosolisów, likierów i octu.) Lwów-Zniesienie. — Likieri, wódki i rumy. (*W pośrodku l. skrzydła.**)

Fabryka istnieje od r. 1836, pierwotnie pod firmą „P. Schiffmann“, później „J. Stadtfeld i Spółka“. Otrzymała medal zasługi na wystawie wiedeńskiej w r. 1873.

529. **Henryk i Maurycy Brandstätterowie.** (Parowa fabryka oleju i rafinerya). Lwów-Zniesienie. — Oleje: rzepakowy surowy i rafinowany różnych stopni; pokost; olej do palenia; makuchy konopne, lniane, lniankowe i rzepakowe. (*Za 547. — O. 96.**)

Fabryka założona w r. 1884.

530. **Franciszek Jahn.** Stradczu pod Janowem. — Produkty młynarskie w rozmaitych stadyach. (*Miedzy 522 i 523. — O. 67.**)

Wystawca jest kierownikiem młyna turbinowo-walcowego A. hr. Gołuchowskiego w Stradczu. — Młyn, założ. 1875, zatrudnia około 50 ludzi. Turbina posiada siłę 40 koni.

531. **Sandauer i Gottlieb.** (Parowa fabryka i rafinerya oleju.) Sambor. — Oleje rzepakowe: surowy filtrowany, podwójnie rafinowany do pieczywa i świecenia; oliwa w połączeniu z kwasem siarkowym i bez kwasu do maszyn; makuchy i t. p. (*Tylna ściana l. ramienia Pp. — O. 57.*)

532. **Kazimierz hr. Drohojowski.** (Firma: „C. k. uprz. fabryka krajowa likierów, rosolisów i rumu.“) Bołanowice obok Mościsk. — Wódki: dereniówka, pomarańczówka, żytniówka i ratafia z owoców świeżych. (*H. c. Gabłota między 516 i 577. — O. 21.**)

Rafinerya, założona 1863, eksportuje swe wyroby za granicę. Odznaczenia: na wystawie lwowskiej w r. 1867 medal brązowy, na wystawie w Przemyśle w r. 1870 medal srebrny, na wystawie we Lwowie w r. 1877 medal zasługi, na wystawie w Przemyśle w r. 1882 dyplom honorowy i medal brązowy.

533. **Adam hr. Gołuchowski.** (Fabryka krochmalu.) Samożukowce. — Krochmal; plan fabryki; widoki fabryki z zewnątrz. (*Osobny stół obok 518. — O. 103.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

534. **Franciszek Schofer.** (Młyn turbinowo-walcowy.) Zaszaków. — Okazy przebiegu przemysłu młynarskiego. (*S'ól, na którym z przeciwnej strony pomieszczono 522.**)
Młyn, założ. 1866, odznaczony na wystawie lwowskiej w r. 1877 za jagły.
535. **Galicyjskie akeyjne Towarzystwo handlowe.** Lwów. — 2 tablice, przedstawiające produkcję, wywóz i ceny spirytusu w Galicyi 1891—93, a zestawione przez E. L. Liliena. (*Il. c. — Pr. obok 28.*)
537. **Jan Gorgon.** (Firma: „Bracia Gorgon, fabryka musztardy i octu“). Lwów. — Musztarda i ocet. (*Obok 560. — O. 79.**)
538. **Zdzisław hr. Tyszkiewicz.** Werynia pod Kolbuszową. — Mąka żytnia w worze. (*Obok 534 na wspólnym stole.**)
539. **Dyrekcya klucza i fabryk Jego Ces. Kro'. Wysocki Arcyks. Rainera.** Izdebnik. — Jarzębiak; jarzębinka; koniferynka; likier jarzębowy. (*Przednia ścianą tuż przy przejściu do l. skrzydła. — O. 137.**)
Fabryka likierów i konserw jarzynowych, założona w r. 1885, zatrudnia 25 ludzi. Wywozi swe wyroby za granicę. Wódki wyrabiane są naturalnym sposobem litewskich nalewek bez przymieszki olejków. Odznaczenia: 11 medali, 2 dyplomy honorowe.
540. **Teodor Serwatowski.** (Młyn amerykański). Bucniów. — 8 okazów wyrobów młynarskich. (*Obok 526.**)
Młyn, istniejący od r. 1879; motor turbinowy o sile 75 koni.
541. **Wincenty Cygemberg Orłowski.** (Pierwsza kraj. fabryka spirytusu i drożdży prasowanych). Lisowce pod Tłustem. — Dwa gatunki drożdży prasowanych i sól suchy, używany do ich wyrobu (wyrób domowy). (*Przy l. ścianie, między 512 i 564.**)
Fabryka drożdży lisowieckich zatrudnia 40 ludzi, posiada maszyny pomocnicze i motor parowy o sile 28 koni.
542. **Izaak Juda Rubel.** Sobniów pod Jasłem. — Spirytus rektyfikowany, anyżowy i aptekarski. (*Obok 612.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

543. **Leiser Gerstenfeld.** (Fabryka octu winnego). Lwów-Zniesienie. — Ocet winny, wysokokowy 90% i estraganowy. (*Naprzeciw 557. — O. 87.*) *)

Fabryka, założ. 1865, zatrudnia 11 ludzi i posiada maszyny.

544. **Matzner i Josefthal.** (Firma: „C. k. uprz. kraj. rafinerya spirytusu, fabryka parowa likieru i rumu“). Wieliczka. — Spirytus triplo-rektyfikowany, anyżowy i Bongoût 97%; rum krajowy 70%, 90% i wywozowy biały 95%. (*Miedzy 516 i 522.*) *)

Fabryka, założona w r. 1838, rozszerzoną została w latach 1869 i 1881. Zatrudnia obecnie 40 ludzi, posiada przybory nowego systemu, urządzone na 300 hektolitrow dziennej produkcji. Wywozi swe wyroby do Morawy, Czech, Węgier i Śląska, a specjalnie spirytus do Szwajcaryi. Odznaczenia: dyplom uznania na wystawie wiedeńskiej w r. 1873 i srebrny medal na wystawie w Wieliczce 1884.

545. **Frénkl i Spółka.** (Nowy przemyski młyn parowy). Przemysł. — Mąki rozmaitych gatunków. (*Miedzy 543 i 597.**)

Fabryka, założona w r. 1865, zatrudnia obecnie 120 ludzi; posiada dwie maszyny parowe, z których jedna reprezentuje siłę 170, druga siłę 100 koni. Robotnicy młyna mają własną kasę chorych. Firma otrzymała na wystawach przemyskich w r. 1870 i 1882 wielki medal srebrny państwowy, oraz dyplom honorowy.

546. **Jakub Sprecher i Spółka.** (Firma: „Juliusza Mikolascha następcy“.) Lwów. — Spirytusy: Bongoût, rektyfikowany i anyżowy; wódki, likiery i nalewki w przeróżnych gatunkach; rum krajowy; ocet wysokokowy. (*W tylnym narożniku l. skrzydła.**)

Fabryka, założona w r. 1854, zatrudnia 60 ludzi, posiada maszyny parowe i elektryczne, oraz motor o sile 63 koni. Odznaczenia: Dyplom honorowy Ministerstwa handlu, medale złote i srebrne.

547. **Józef Adam Baczewski.** Lwów. — Spirytusy, wódki, likiery, rumy; okazy części roślinnych, potrzebnych do wyrobu wódek. (*Olbrzymia piramida w tyle pr. ramienia Pp. — O. 63.*)

Rafinerya, założona w r. 1782, posiada przyrządy nowego systemu, maszynę parową o sile 200 koni i maszynę elektryczną na 200 lamp. Odznaczona na 16 wystawach medalami srebrnymi i złotymi.

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

548. **Katarzyna hr. Bnińska.** Dąbki. W. Księstwo Poznańskie. — Likieri i wódki. *)
549. **Józef Popowski.** Kraków. — Wiszniak. śliwniak i likieri: wiszniowy, pomarańczowy i mandarynkowy — wyrobu domowego. (*Obok 513.* *)
550. **Adam Tabaczyński.** Wróblowice pod Zakliczynem. — Drożdże prasowane. (*Stół wspólny z nrami 521 i 527.* *)
551. **A. Udrycki.** (Młyn parowy walcowy „Stanisłówka.”) Mosty wielkie. — Próbkki mąki pszennej i żytniej. (*Miedzy 575 i 528.* *)
552. **A. Schwanenfeld.** (Rafinerya spirytusu i fabryka likieru.) Tarnów. — Likieri: Czart, ałasz, gruszkowy, ratafia z owoców itp. (*Obok 529. — O. 190.* *)
553. **Edward Urban.** Kraków. — Likier tatrzański, jarzębiak, jarzębinka. (*Miedzy 517 i 528.* *)
554. **Towarzystwo gorzelników polskich.** Lwów. — Mapa gorzelń w Galicyi z odnośnemi datami; tabela graficzna wahań cen spirytusu w 72-miesięcznym czasokresie od wprowadzenia nowej ustawy gorzelniczej; literatura gorzelnicza; 7 roczników organu Towarzystwa gorzelników polskich „*Gorzelnik*“.

Tabela graficzna przebiegu prawidłowej 48- i 72-godzinnej fermentacji; tablica do obliczenia skrobi z zacieru z uwzględnieniem temperatury zacierowej 48° R.; tablica obrazów drobnowidzowych, szkodliwych w gorzelnictwie fermentów; tablica pomocnicza do uwidocznienia potrzebnej ilości ziemniaków o pewnej procentowości dla uzyskania różnych wydatków alkoholu; opisy technicznego postępowania w gorzelnii, racjonalnie urządzonej, 2-hektolitrowej zwykłej i ręcznej, 4-hektolitrowej, 7-hektolitrowej zwykłej i systemu Paukscha — z odpowiednimi planami sytuacyjnymi i zestawieniami osiągniętych wyników.

Modele: gorzelnii rolniczej racjonalnej, laboratorium w postępowej gorzelnii, płuczki mechanicznej do czyszczenia zboża i ziemniaków, słodowni na lasach z opisem czynności słodowania, ekstraktora skrobi z ziemniaków z opisem

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

postępowania z tak uzyskaną skrobią, przyrządu do ciągnięcia ciężarów, ekshaustora do zacierania z opisem, przyrządu do chłodzenia i ogrzewania hołowicy, kadkarni na 4 hkl., gorzelń siebieczowskiej i waniowskiej dla 72-godzinnej fermentacyi, wzorowej drożdżarni dla gorzelni o 1 lub 2 zacierach dziennych, laboratorium w gorzelni siebieczowskiej, wodociągu hydraulicznego, pompującego automatycznie wodę do pewnych wysokości, przenośnego przyrządu do zacierania hołowicy.

Rysunki: przyrządu odpędowego, odznaczającego się nową budową kolumny z deflegmacją o talerzach i obok stojącym defuzylem w celu otrzymania rafinowanego spirytusu wyższej stopniowości, dobrej słodowni z podaniem powierzchni, zajętej pod gromadki, rosnące w różnych stadyach przy 10-dniowym słodowaniu, przyrządu Rościszewskiego, przyrządu ciągłej destylacyi z opisem obsługi, oraz innych przyrządów gorzelnianych; zbiór projektów gorzelń rolniczych; plany: gorzelni rolniczej prostej a postępowej, przebudowy starej gorzelni pokuckiej na postępową, krochmalarni przy gorzelni rolniczej w Sobniowie z datami produkcji krochmalu w kampanii 1892/3.

Parniczek z hołowiczanką; maszyna dynamoelektryczna prostej budowy do oświetlania gorzelni 25—30 lampkami o sile 8 świec do zwykłego motoru gorzelnianego; kalosze dla robotników, zatrudnionych na chłodnikach; mikroskop gorzelniczy z preparatami; termometry praktyczne.

Próbki: jęczmienia bezłuskowego i słodu, zeń wyrobionego w gorzelni bołszowieckiej, słodu gorzelnianego z jęczmienia, żyta, owsa i pszenicy, krochmalu ziemniaczanego w słojach i torebkach, krup ze skrobi kartoflanej i leguminy, chleba z domieszką ziemniaków, spirytusu z ziemniaków, żyta, kukurudzy i prosa, spirytusu surowego i rafinowanego, spirytusu czystego i anyżowego, odpędzonego na przyrządzie kolumnowym w gorzelni bołszowieckiej, spirytusu rafinowanego z gorzelni w Sobniowie.

Skorowidz przy wydawaniu wódki; wyciągi z rachunków gorzelnianych; tabelaryczny wyciąg z rejestrów gorzelnianych z 3 kampanij; schematyzm ze statystyką gorzelni w Galicyi.

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

555. **Artur Oppmann.** (Firma: „Arthur & Comp.“) Warszawa. — Musztarda. (*Obok 514.* *)

Fabryka, założona w r. 1880, zatrudnia 8 ludzi, posiada motor parowy o sile 8 koni; była kilkakrotnie premiiowana (dyplomy honorowe i medale srebrne).

556. **Seweryn Jung.** Warszawa. — Piwa pilzneńskie krajowe, bawarskie i hetmańskie w antałkach i butelkach. (*Przy tylnej ściunie pr. ramienia Pp., obok 609. — O. 232.*)

Browar, założony w r. 1833, zatrudnia stale 30 ludzi, podczas zwózki 50. Maszyna parowa ma siłę 10 koni. Odszczególniony na paryskiej wystawie przemysłowej medalem złotym.

557. **Adolf Fränkel.** (C. k. uprz. krajowa fabryka likierów). Biała. — Spirytus rektyfikowany; likiery; specjalności spirytusowe; statystyczno-graficzne przedstawienie z obrotu spirytualiów. (*H. c. — Gablotu za nrem 543.* *)

558. **Bernard i Wilhelm Herziger.** (Firma: „Bracia Herzigerowie“). Bendzin, Król. Polskie. — Piwo; jęczmień; sól; chmiel. (*Obok 556.* *)

Browar, zbudowany w r. 1839, zatrudnia 46 ludzi, posiada motor parowy o sile 24 koni. Browar wyrabia rocznie przeszło 8000 korey jęczmienia, z czego otrzymuje około 22.000 hektol. piwa bawarskiego.

559. **Marcin Maślanka i Roman Krzyżanowski.** (Firma: „Pierwsza parowa fabryka wyrobów spożywczych“). Bogdanówka pod Lwowem. — Przetwory mączne. (*Stół osobny między 528 — 550 i 515 — 543.* *)

560. **Jan Lebensztejn.** (Firma: „Dyseldorfska fabryka“). Żwirzyniec pod Krakowem. — Musztarda; ocet owocowy, wyskokowy 90% i winny; papier synapizmowy. (*Obok 555.* *)

Fabryka dyseldorfska zatrudnia 16 ludzi, posiada motor parowy o sile 10 koni, premiiowana była na kilku wystawach.

561. **Leonard Wiśniewski i Spółka.** (Rafinerya spirytusu i fabryka rumu i likierów.) Drohobycz. — Spirytus rektyfikowany: anyżowy i Bongoût; wódki; rozolisy; rum krajowy. (*Obok 576. — O. 221.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

562. **Gracyan Piotrowski.** Blida, Algier. — Wino białe i czerwone: likier z mandarynek itp. (*Przy ścianie przeciwniej obok 597.* *)
563. **Maks Wiksel.** (Główny skład win). Lwów. — Okazy wina tokajskiego, hedzielajskiego i samorodnego z różnych składów węgierskich; dereniak z r. 1860: maliniak. (*Gablota obok 516.* *)
Skład win od r. 1860.
564. **Edmund Neyman.** (Destylarnia i fabryka likierów). Śrem, W. Ks. Poznańskie. — Nalewki: stepówka, Wielkopółanka, kocianka. (*Miedzy 541 i 519. — O. 237.* *)
565. **E. Scharf.** Bielsko. — Specyalne likiery: Mocca, Curaçao, herbaciany, kminkowy, zbożowy, ratafia itp. (*Gablota obok 558. — O. 225.* *)
566. **Młodzieszyn fabryczny.** (Fabryka cukru). — Cukier kryształiczny grubszy i cieńszy. **)
567. **Towarzystwo fabryk cukru „Walentynów i Tomczyn“.** Warszawa. — Rafinada w dużych i średnich głowach; kostki I. zwykłego formatu i II. małego formatu; cukier kryształowy. **)
568. **Towarzystwo fabryki cukru.** Oryszew. — Rafinada w głowach; kostki I. i II. formatu. **)
569. **Fabryka cukru.** Ciechanów. — Kryształ cienki i gruby. **)
570. **Fabryka cukru i rafinerya.** Elżbietów. — Rafinada w głowach i rąbana w kostkach; faryna. **)
571. **Fabryka cukru i rafinerya.** Leonów. — Okazy cukru rafinowanego. **)

Towarzystwo założone 1873. Fabryka przerabia dziennie 8.000 cetn. buraków, a produkuje cukru rafinowanego i w kryształach przynoszą z r. 8 milionów funtów; posiada 5 wiorst własnej drogi żelaznej i flotylę na Wiśle, składającą się z 17 statków parowych i żaglowych.

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

**) Wystawa zbiorowa GTH. w tylnej części środkowego ramienia Gmachu przemysłowego (11).

572. **Władysław i Kazimierz Karszo Siedlewscy.** (Firma: „K. Sznajder, destylarnia.“) Warszawa. — Spirytusy, wódki oczyszczone, wódki słodkie.**)
573. **Przedsiębiorstwo oczyszczania i sprzedaży spirytusu.** (Firma: „Rektyfikacya warszawska“.) Warszawa. — Spirytusy i wódki oczyszczone; wódki słodkie i likiery.**)
574. **Patschke i Troszel.** (Destylarnia parowa.) Warszawa-Praga. — Wódki i likiery.**)

Destylarnia, założona w r. 1857, zatrudnia 40 robotników. Odznaczona medalami złotymi: na wystawach w Paryżu 1869 i 1890, w Birmingham 1890, w Brukseli 1891, w Ajaccio 1891, w Spaa 1892, w Chicago 1893, dyplomami honorowymi: w Birmingham 1891, w Spaa 1892, w Brukseli 1891, orderami w Ajaccio 1891 i w Spaa 1892.
575. **Goldfeld i Regenstreif.** (Fabryka spirytusu i drożdży prasowanych.) Tyśmienica. — Drożdże naturalne. (*Miedzy 512 i 551.* *)
576. **Mieczysław hr. Borkowski.** Mielnica. — 12 butelek wódek własnego wyrobu: pomarańczówki, morelówki i taraniówki. (*Obok 549.* *)
577. **Maurycego Reicha następcy.** (C. k. uprz. kraj. fabryka likierów, rumu i spirytusu.) Biała. — Likier w oryginalnych fiaskach i koszykach. (*Naprzeciw 539.—O. 228.* *)
578. **Seweryn br. Brunicki i Spółka.** (Firma: „Młyn parowy Marya-Helena“.) Lwów. — Próbkę wyrobów młynarskich, jak mąka pszenna 0—8, grysik I—II, omiecica, otręby pszenne, mąka żytnia I—III i grys żytni. (*W rogu przy l. ścianie, od przodu.* *)
579. **Zarząd centralny dóbr galicyjskich hr. Romana Potockiego.** Lwów. Okazy i fotografie buraków cukrowych; krajanka; sok cukrowy defuzyjny, po 1., 2. i 3. saturacji i niefiltrowany; syrop niefiltrowany; masa pierwszego produktu; rafinada pierwszego sortu; cukier w głębach i kostkach; fotografie buraków cukrowych; rosolisy, likiery i wódki z fabryki łańcuckiej (*Paw. 15, na l.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

**) Por. uwagę drugą na str. 120.

580. **Gumiński, Volter i Spółka.** Tłumacz. — Model, plany i fotografie tamtejszej cukrowni; produkty cukrownicze; pomocnicze środki do wyrobu cukru; centryfuga elektryczna do wyrobu piasku cukrowego; pompa wodna; wiertarka do uzyskania miazgi włókniaka z buraków do rozbioru chemicznego; urządzenie laboratorium chem. w cukrowni; plantacya i rysunki plantacji buraków; narzędzia do ich obrabiania; rysunki przechowywania buraków; wykazy, dotyczące wyrobu i wartości cukru zagranicznego i krajowego; piśmiennictwo i dzieje cukrownictwa galicyjskiego. (*Paw. 50*).

581. **Karol Bałlaban.** Lwów. — „Bałlabanówka,” wódka żytnia bez cukru i anyżu. (*Paw. 45. — O. 205*).

582. **L. Proux & G. Kondratowicz.** (Następcy firmy „Courrière & Co.”) Cognac, Francya. — Różne gatunki koniaku w oryginalnem opieczętowaniu. (*Paw. 89. — O.*).

Fabryka, założona w r. 1850. Zastępcą firmy na Galicyę jest August Charzewski w Krakowie.

583. **Jan Götz.** Okocim. — Model browaru, plan i fotografie browaru piwnego w Okocimie; okazy chmielu, słoðu i jęczmienia. (*Paw. 105, na l.*) Widok zakładu fabrycznego w Okocimie. (*Panorama w pośrodku Paw. 105*). Wykazy statystyczne wyrobu piwa okocimskiego: opisy wyrobu słoðu, piwa i t. p. (*Paw. 105, na ścianach*).

Browar okocimski założony w roku 1845, krakowski nabyty w r. 1866, słotwiński wydzierżawiony w r. 1866. Okocimski zatrudniał zrazu 15, obecnie do 230 robotników; produkeya wzrosła z 3.100 na 100 000 hl. Posiada maszyny najnowszego systemu, motory parowe i elektryczne, odnogę kolejową do stacyi Słotwina i połączenie telefoniczne z tą stacyą, jakoteż z miejscowym browarem. Posiada własną kasę chorych, fabryczny szpital (na 7 łózek), fabryczną szkołę i fundusz emerytalny dla urzędników. Piwo okocimskie ma odbył w Prusiech, Rosyi, Rumunii i Ameryce południowej. Wszystkie 3 browary wyrobiły z. r. 123.000 hl. piwa. — Odznaczenia: listy pochwalne na wyst. krakowskiej 1856 i 1887, paryskiej 1878, dyplom honorowy na wyst. lwowskiej 1877, medal za postęp na wyst. wiedeńskiej 1879, dwa medale brązowe na wyst. krakowskiej 1887, medale srebrne na wystawach: wiedeńskiej 1866, 1873, 1877 i 1890. wrocławskiej 1869, paryskiej 1878 i medal złoty na wyst. cieszyńskiej 1880.

584. **Administracya dóbr hr. Andrzeja Potockiego.** Krzeszowice. — Obraz i plany cukrowni w Sędziszowie;

rozkład maszyn i przyrządów w górnym i dolnym trakcie; przedstawienia graficzne: ilości morgów i plonu z plantacyi buraków, ceny cukru i podatku od tegoż; buraki Austria i Wohanka; krajanka surowa i wyługowana; sok surowy z wapnem, sok z 1. i 2. saturacyi, sok lekki i gęsty z filtrów; błoto z pras 1. i 2. saturacyi; masa buraczana; surowy 1., 2. i 3. produkt; masa 2. i 3. produktu; melasa nieosmozowana osmozowana i osmozowa; cukier osmozowy; woda osmozowa zagotowana; masa rafinadowa i melisowa; klera; proszek kościany; kości do filtrowania; mączka cukrowa; grys; odpadki; konsum surowy i surowy żółty; cukier w głowach: głowa duża i mała zielona, duża raz kryta i wykryta, przekrój głowy wykrytej; cukier lodowaty biały i żółty, oraz kryształowy; pilé centryfugowe i melisowe; kostki nienkładane i układane. (*Paw. 104, l. skrzydło przy ścianie bocznej*).

585. **Zarząd dóbr Eustachego ks. Sanguszki.** Gumniska. — Statystyka produkeji piwa w starym browarze w Tarnowie; plan nowego browaru parowego w Tarnowie; produkty browarniane; piwo flaszkowe; słód z własnego jęczmienia. (*Paw. 65*).

586. **Dyrekeja młyna, tartaku parowego i fabryki parkietów maszynowych hr. Mierowej.** Kamionka strumiłowa. — Wyroby z pszenicy: grysik stołowy gruby i nr. 1. i 2., mąka pszenna 00—8, otręby miłkie i grube; wyroby z żyta, hreczki i prosa: mąka żytnia 1—4. i razowa, otręby żytnie, krupy hreczane krakowskie cienkie i grubsze; krupy hreczane 1—3., mąka hreczana; krupy jaglane 1—2. (*Paw. 7*).

587. **Zarząd dóbr J. Ces. i Król. Wys. Arcyksięcia Albrechta.** Żywiec. — Plan sytnacyjny browaru; statystyka produkeji piwa od roku 1857 (grafikon); rozbiór chemiczny piwa i produktów surowych do wyrabiania tegoż; produkty surowe do wyrabiania piwa (jęczmień węg. i hanna, słód ciemny i jasny, chmiel galic. i bawarski); odpadki; kielki słodowe; 5 gatunków piwa w beczkach i w butelkach: porter, leżak eksportowy, leżak zwykły, piwo cesarskie i marcowe. (*Paw. 6. środkowe skrzydło, przy l. ścianie*).

588. **Leopold Lityński.** Lwów. — „Kneippówka“, wódka z ziół leczniczych ks. Kneippa. (*Paw. 19.*)
589. **L. Lang** (fabryka maszyn i odlewnia żelaza). Budapeszt. — Urządzenia młynów, gorzeln i fabryk krochmalu. (*Hm. B. oddz. węg., sala I. na pr. od wejścia.*)
590. **J. Wörner i Spółka.** (Fabryka maszyn i lejarnia żelaza.) Budapeszt. — Urządzenia młynów podług węg. systemu dla mielenia płytkiego, oraz śrutowania zboża i soli; młyny przewozowe na podstawie drzewianej itp. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na pr. w pośrodku.*)
2370. **Seweryn br. Brunicki.** Zaleszczyki. — Okazy wyrobów młynarskich. (*Pr. obok nru 30.*)
2371. **Aleksander Krzeczunowicz.** (Państwo Bołszowce.) Bołszowce. — Próbk i mąki, grysiku i grysu pszennego, oraz żytniego grysu i mąki. (*Pr. obok nru 164.*)
2372. **Akeyjne Towarzystwo cukrowni „Sanniki“.** Sanniki. — Rafinada cienka kryształiczna. **)
2373. **Harasiewicz.** Przemyślany. — Plan gorzelni własnej. (*Pr. obok nru 148.*)
2374. **Robert Preyer.** Lwów. — Wódki: prababka i żytniówka; miód kasztelański bardzo stary; koniak włoski. (*Miedzy 511 i 532.* *)
2375. **Franciszek Styliński.** Grzymałów. — Kawa słodowa; wyciąg i cegiełki słodowe. (*Obok 596, przy ścianie przedniej.* *)
- 2376 **Julian br. Brunicki.** Podhorce. — Termometr Meissla do kopców i karmy kiszzonej; Viscometer Engler'a; przyrząd Abła-Penskigo do oznaczenia zapalności nafty; kwasomierz; aparat Stohmanna do oznaczenia zawartości skrobi; aparat do oznaczania wapna i marglu w ziemi: lactobuty-

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

**) Por. uwagę drugą na str. 120.

rometer Demichela; termometr do chłodników mechanicznych; sito do kianianki; kiełkownik szklany Steinera; kiełkownik porcelanowy Nobbe'go; lampka spirytusowa syst. Barthel'a; sito Knoppa do analizy mechanicznej ziemi; statyw uniwersalny; kiełkownik; aparat Soxhle'ta do oznaczenia zawartości tłuszczu w mleku; spirytus; spirytus anyżowy; olej konopny; zestawienie laboratorium chemicznego do użytku rolników i gorzelników. (*Obok 546, przy tylnej ścianie*).*)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

Grupa XI.*)

(Konserwy roślinne, ekstrakty zupowe, cykorya. — Wyroby cukierniane, czekolada, pierniki. — Konserwy owocowe, syropy, susz. — Wina gronowe i owocowe. — Konserwy mięsne, wędliny, marynaty, buliony itp.)

591. **Mieczysław z Biezdzedzy Broniewski.** Storożyniec, Bukowina. — Wino porzeczkowe. (*Obok 542.*) **)

592. **Kazimira Mateczyńska.** Łapszyn pod Brzeżanami. — Bulion nr. I. z ptactwa; wyciąg mięsny; pasztet z wątróbkę gęsi i dzierzyny. (*Stół za nrem 544. — O. 8.*) **)

Bulion łapszyński odznaczony został na krakowskiej wystawie lekarsko-przyrodniczej wielkim medalem brązowym. Bulion ten, również, jak wyciąg i pasztet, są wyrobem domowym.

593. **Zygmunt Solkowski.** (Pierwsza kraj. fabryka bulionu, pasztetów i konserw) Kryśowice. — Piramida z bulionu; pasztet w puszkach. (*Gablota poza 614 w pośrodku pr. ramienia Pp. — O. 13.*)

Fabryka bulionu, istniejąca od r. 1864, zatrudnia 8 ludzi posiada maszynę parową; wywozi swe wyroby za granicę. Na wystawach kilkakrotnie odznaczona, a jej wyroby polecane przez Tow. lekarskie krakowskie.

594. **Władysław Ścibor Rylski.** (Firma: „L. Rylski & Co.”) Bayonne, Francja. — Herbaty chińskie i cejlońskie w oryginalnych opakowaniach; wanila i araki z wyspy Réunion. (*Przy ścianie przedniej obok 607.*) **)

595. **Jan Różański.** (Pierwsza suszarnia owoców i jarzyn na sposób amerykański). Bochnia. — Suszone konserwy owocowe: jabłka, gruszki, śliwki itp.; suszone konserwy warzyw: groszek, fasola, marchew, kapusta, kalarepa, cebula,

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na str. 111

pory, itp.: zupy warzywne: książęca (Julienne nr. 1) i przednia (Julienne nr. 2). (*Przy ścianie przedniej obok 606. — O. 32.)* *)

Fabryka istnieje od r. 1877, zatrudnia stosownie do potrzeby 5—10 ludzi. Odznaczona między innymi: medalem srebrnym na wystawie krakowskiej 1887, dwoma wielkimi med. srebr. na wyst. pomologicznej w Wiedniu 1883, srebrnym medalem na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie 1891, wielkim złotym na międzynarodowej higieniczno-farmaceutycznej wystawie w Londynie 1893. Wywozi za granicę.

596. **Antoni Hernich.** (Fabryka pierników i ciast.) Wadowice.— Wyroby piernikarskie. (*Obok 606. — O. 69.)* *)

597. **Franciszek Staff.** (Fabryka cukrów i pierników.) Lwów.— Wyroby cukiernicze i piernikarskie. (*Przy ścianie przedniej między 562 i 607. — O. 47.)* *)

598. **Henryk Treter.** (Pierwsza krajowa fabryka czekolady i cukrów). Lwów. — Wyroby z czekolady, między innymi posąg Kościuszki na koniu wagi 100 kg., nawskróś z czekolady ulepiony bez użycia formy; cukry deserowe. (*Obok 577. — O. 92.)* *)

Fabryka posiada motor parowy o sile 9 koni. Odznaczona medalami srebrnymi na wystawie w Czerniowcach 1886 i higieniczno-lekarskiej we Lwowie 1888.

599. **Teresa Lewicka.** Wiedeń. — Wyroby cukiernicze i piernikarskie. (*Między 545 i 577.)* *)

Założycielem firmy jest Mikołaj Lewicki ze Lwowa.

600. **Norbert Kitschales.** Lwów—Zamarstynów. — Wyciągi zup grochowej i kminkowej: konserwy z białek i żółtek jaj. (*Po przeciwnej stronie stołu, na którym się mieści 599.)* *)

601. **Freund & Mikuliński.** Lwów. — Konserwy; wyciągi (ekstrakty) zup. *)

602. **Zygmunt Schimanek.** Lwów. — Wyroby cukiernicze. (*O. 152.)* *)

603. **Dr. Jan Rucker.** (Pierwsza c. k. uprz. fabryka konserw zupowych). Lwów. — Konserwy zupy grochowej i kmin-

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

kowej dla wojska w paczkach, po 2000 porej zawierających. (*Scena obozowa w pr. ramieniu Pp. za 593, a przed 547. — O. 185.*)

604. **Stanisław Tesarz.** (Firma: „Antoni Tesarz“). Czerniowiec. — Sorbety; kompoty; kandyzy; konfitury. *)

Przedsiębiorstwo cukiernicze, istniejące od r. 1858, premiowane na wystawie wiedeńskiej 1873 dyplomem uznania i na wystawie w Czerniowcach 1886 srebrnym medalem.

605. **Michał Furtak.** Biłka szlachecka. — Specyalne musztardy; sałaty; pikles z kapusty; konserwy szczawiowa, kukurudzkowa i rakowa. (*Pp. pr. ramię, na pr. od 547, w tyle.*)

606. **Michał Bazyli Hanus** (restaurator). Nadwórna. — Konserwy z grzybów zwykłych i rydzów; bulion; kompoty, konfitury i soki; marynaty z pstrągów. (*Obok 596.* *)

607. **Jan Baczyński** (restaurator.) Lwów. — Konserwy dla wojska i oficerów; bulion; suszone jarzyny; wyciągi zupowe; konserwy z ryb; sosy; musztardy itp. (*Przy ściunie przedniej obok 504. — O. 104.* *)

608. **Jan Wróblewski.** (Parowa fabryka pierników, czekolady, świec i wyrobów woskowych). Warszawa. — Pierniki; czekolada i kakao. (*Obok 600 na jednym stole.* *)

Fabryka parowa pierników, czekolady, świec i wyrobów woskowych, założona w r. 1842, zatrudnia 32 ludzi, posiada 2 kotły parowe i maszyny pomocnicze. Za wyroby swe odszczególniona została 22 medalami na wystawach w Londynie, Paryżu, Wiedniu, Brukseli, Petersburgu, Chicago itp.

609. **Tadeusz hr. Oksza Orzechowski.** Ste Foy (la Grande Gironde), Francya. — Próbki wina. (*Między 556 i 591.* *)

610. **L. Krzymusk¹.** (Warszawska parowa fabryka makaronów). Warszawa. — Próbki różnych makaronów. *)

611. **Powiat bobrecki.** Bóbrka. — Kompoty, nalewki, wódki owocowe, konfitury, konserwy owocowe i marynaty (Karoliny Korzennej z Brzozdowiec); musztarda, wódki ziołowe i owocowe (Teodora Brzuchowskiego z Bóbrki). *)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

612. **Adam ks. Sapieha.** Bilecze złote. — Wino bilezańskie. *)
613. **Edward Kaczorowski.** Tryest. — Różne gatunki wina. *)
614. **Fast, Witmayer i Safir.** (C. k. uprzywil. fabryka cykoryi). Tarnów. — Surowe produkty potrzebne do wyrobu cykoryi i przerobione. (*Pp. pr. ramię przed 593. — O. 253.*)
615. **Brandstädter & Singer.** (Krajowa fabryka cukrów i pierników.) Lwów. — Cukry; cukier lodowaty; bombony; pierniki; sucharki i t. p.; wyrób cukierków na miejscu. (*Paw. 46.*)
616. **H. Czyńska.** Jarosław. — Pierniki; sucharki; pieczywka do herbat; makarony na sposób włoski. (*Paw. 47.*)
2377. **Dyrekeya klucza i fabryk Jego Ces. Król. Wysokości Arcyks. Rainera.** Izdebnik. — Jarzyny suszone w puszkach blaszanych. (*Przy nrze 539.* *)
- Fabryka założona 1885. Zbyt konserw jarzynowych opiera się przeważnie na prawidłowej dostawie dla c. k. marynarki.
2378. **Zygmunt Litwiński.** Lwów. — Cukry i pierniki. (*Pp. ramię pr. na pr. od 547.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 111.

Grupa XII.*)

(Przemysł domowy. — Szkoły zawodowe i wzorowe warsztaty szkolne).

617. **A. Koniewicz.** Lwów. — Meble bambusowe; kosze na kwiaty, na papiery itp. **)
618. **M. Burdzińska.** Kraków. — Paski krakowskie. **)
619. **Wiktor Sikorski.** Krosno. — Teczki na papiery; krzyże; wieszadła na szczotki i na listy. **)
620. **Bojarski.** Kraków. — miotełki z trawki. **)
621. **J. Köhler.** Kórczyna. — Mydełka; wycieraczki do nóg. **)
622. **Szkoła koszykarska.** Rudnik. — Koszyczki na robótki; kwiaty; bombonierki. **)
623. **Szkoła wyrobów bambusowych i wiklinowych.** Żarnowiec. — Meble; tace; etażery; stojaki na kwiaty itp. **)
624. **Oskar hr. Potocki.** Buczacz. — Makaty na ściany. **)
625. **Wanda ks. Czartoryska.** Wiązownica. — Portyery wełniane „Dim-Dim“. **)
626. **Towarzystwo koszykarskie.** Wiązownica. — Meble ogrodowe; koszy na papiery; kufry; kosze na kwiaty. **)
627. **Włościanie.** Skoryki, Sokal, Hnilecz, Dorofiówka, Założce. — Kilimy; werety. **)
628. **Władysław Fedorowicz.** Okno. — Kilimy. **)
629. **Paulina Mandel.** Obodówka. — Kilimy. **)

*) Spis skrócen na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na stronie 120.

630. **M. Serwatowski.** Rejterowice.—Koce na wózki i konie. **)
631. **Gal. akc. Towarzystwo handlowe.** Lwów. — Hafty złotem i srebrem, galony, przody do sukien, serwetki haftowane — zakupione w Klembówce na Podolu. (*H. c.* **)
632. **Piotr Koszak.** (garncarz). Pistryń. — Własne wyroby, polewane we wzorach. (*Paw. 68.*)
633. **Tenże.** — Piec kaflowy. (*Chata huculska tj. Paw. 112.*)
634. **Władysław Fedorowicz.** Okno. — Kilimy, portyery itp. (*Paw. 68.*)
635. **Ks. Antoni Grzybezek.** Maniowa. — Konka czyli wieńiec panny młodej; strój na głowę druchny; 2 czepeczki męzatek i wdów. *)
636. **Grzegorz Balewajder.** Kombornia. — Płótno lniane i konopne. *)
637. **Jan Rysak.** Łoniowa. — Opalki; niecułki; koszyk; szufla; siedlaczka. *)
638. **Feliks Szklarski.** Podzameczek. — Chrystus na krzyżu; posążek M. Boskiej; obraz papierowy. *)
639. **Jakub Drop.** Łozowa pod Tarnopolem. — Kilimki. *)
640. **Marya Gołębiowska.** Łozowa. — Czapki. *)
641. **Jan Kwoka.** Podegrodzie. — Figura kamienna M. Boskiej. *)
642. **Jan Hołuj.** Górnawieś pod Myślenicami. — Wyroby szyszkowe i drzewiane. *)
643. **Tomasz Ciągło.** Podegrodzie. — Zamek do skrzyni. *)
644. **Kółko rolnicze.** Kutry. — 2 sztuki wyrobów hafciarskich i krawieckich. *)
645. **Kółko rolnicze.** Wolica derewlańska. — 8 sztuk wyrobów hafciarskich. *)

*) Pawilon Kółek rolniczych, w izbie zebrania.

**) Por. uwagę drugą na str. 120.

646. **Mikołaj Kornika.** Bełzec. — Pająk z gruszkowego drzewa na 20 świec. **)
647. **Kółko rolnicze.** Maków. — 15 sztuk wyrobów hafciarskich. **)
648. **Kółko rolnicze.** Jezierzany. — 6 sztuk wyrobów koszykarskich. **)
649. **Krajowa szkoła garncarska.** Kołomyja. — Urny, wazy, talerze, popielniczki, dzbany. *)
650. **Krajowa szkoła ślusarska.** Świątniki. — Kłódki. *)
651. **Krajowa szkoła koszykarska.** Czerwona Wola. — Kosze na kwiaty; meble ogrodowe. *)
652. **Krajowy wzorowy wstąż szewski.** Uhnów. — Buciki męskie, damskie i dziecięce. *)
653. **Krajowa szkoła koronkarska.** Zakopane. — Koronki, kołnierze i manszety koronkowe. *)
654. **Krajowa szkoła koronkarska.** Kańczuga. — Koronki, kołnierze, chusteczki, wachlarze. *)
655. **C. k. szkoła zawodowa przemysłu drzewnego.** Zakopane. — Kasetki, laski, talerze, figury, ramy i t. p. *)
656. **Zarząd centralny dóbr galic. hr. Romana Potockiego.** Lwów. — Wyroby koszykarskie włościan z dóbr łańcuckich i włościan z Podmanastera (sofki, krzesła, kufry, koszyki, kosz na kwiaty); naczynia gospodarcze wyrobu włościan dóbr łańcuckich (faski, balie, szafle, maślnice, skopce, stolnice, niecki, konewki, wanienska, wrzeciona). (Paw. 15.)
657. **Kazimierz Rojowski.** Humenów. — Portyery bawełniane i niciane do prania; makaty na ściany; fartuszki wełniane i niciane; poduszki haftowane; serwetki, serwetki, ręczniki, torebki; wzory haftów włościanek z Humenowa i okolicy. (Paw. 10.)
658. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowyże. — Wyroby z drzewa włościan z dóbr karpackich: łopaty, widły, kołowrotki,

*) Por. uwagę drugą na str. 130.

**) Por. uwagę pierwszą na str. 131.

beczułki, pudełka itp. (*Paw. 26. na l. od wejścia.*) Dwa młynki zbożowe. (*Za Paw. 26. w krążanku, po prawej stronie od wejścia.*)

2379. Komisya krajowa dla spraw przemysłowych.

Lwów. — Statuty, sprawozdania roczne i wydawnictwa Komisji. (*Na l. od wejścia przy ścianie bocznej.*) *)

2380. C. k. wyższa szkoła przemysłowa. Kraków. —

Prace uczniów: rysunki z wydziałów budownictwa i mechaniki, oraz oddziału artystycznego przemysłu; rozbiory chemiczne surowych materiałów rozmaitych fabrykacyj; przetwory chemiczne; rysunki urządzeń fabrycznych; zeszyty z rozbiorami, wykonanymi w laboryach. Prace dyr. J. Rottera i nauczycieli: dra. E. Bandrowskiego, St. Barabasza, T. Bortnika, dra A. Karbowiaka, Fr. Lachnera (8 zdjęć dekoracyj sklepień w pałacach Versailles, Fontaineblau i paryskim), St. Odrzywolskiego, dra J. Rajewskiego, K. Stadtmüllera, G. Steingrabera, T. Talowskiego (fotografie własnych budowli). (*Przy wejściu na pr.*)*)

Założ. 1879, zreorganizowana 1885. Obejmuje 5 działów: budownictwo, mechanikę i chemię, przemysł artystyczny, szkołę przemysłową uzupełniającą, kursy dla maszynistów i malarzy dekoracyjnych. Dyr. Jan Rotter; grono nauczycielskie złożone z 23 osób. Uczniów w r. 1893/4 — 365.

2381. C. k. wyższa szkoła przemysłowa. Lwów. —

Po 60 okazów toku nauki stolarstwa i tokarstwa, 70 snycerstwa ornamentального i 32 figuralnego; 3 tablice z zestawieniem toku nauki ślusarstwa, rozpoczętej w kwietniu z. r.; okazy robót kobiecych, mianowicie: hafty zwykłe, japońskie, chińskie, cieniowane, Roccoco i złote, tamburowania, koronki hiszpańskie i inne, aplikacje. Prace nauczycieli; K. Bruchnalskiego (broszury i książki fachowe), Wł. Kłapkowskiego (tok nauki wypalania i malowania farbami wodnemi na drzewie), Maryi Knée (kołnierze i wachlarze koronkowe), T. Münnicha (tablice do nauki form architektonicznych), E. Pietscha i Katarzyny Rybak (haft

*) Wystawa zbiorowa szkół przemysłowych i zawodowych, oraz okazów przemysłu domowego, w Pawilonie Wydziału krajowego (22), urządzona staraniem Komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

złoty i cieniowany, wachlarz roboty filigranowej). (*Nu pr. za 2380.* *)

Założ. 1891, rozpada się na oddziały przemysłu budowlanego i artystycznego, oraz szkołę przemysłową uzupełniającą i naukę rysunków i modelowania. Dyrektor: Zygmunt Gorgolewski; grono nauczycielskie złożone z 22 osób. Uczniów w r. 1893/4 było 287.

2382. Krajowa szkoła tkacka. Krosno. — Okazy wzorowych tkanin, jak: płótna bielone i apretowane, tkaniny bawełniane, adamaszki, piki i wyrobione z nich przedmioty; prace piśmienne i rysunkowe uczniów; rysunki do tkanin, obmyślane i wykonane przez naucz. Fr. Daniszewskiego, (*Na l., obok 2383.* *)

Założ. 1887, zreorganizowana 1889; obejmuje 2 oddziały: dla zwyczaj. uczniów i starszych tkaczy. Kierownik: Henryk Gruszecki; grono nauczycielskie złożone z 3 osób. Uczniów w b. r. 51.

2383. Krajowy warsztat tkacki. Gliniany. — Prace uczniów teoretyczne (książki nauki dekompozycyi i wiązania, rysunki wolnoręczne, fachowe, geometryczne i przyrządów) i praktyczne (wyroby w próbkach i sztukach); prace nauczycieli: J. Jurajdy zbiór rysunków przyrządów tkackich, tegoż i Hyblika zbiór próbek materiałów, używanych w tkactwie. (*Na l., obok 2384.* *)

Założ. 1886, zreorg. 1890; obejmuje 2 oddziały: dla uczniów zwyczaj. i nadzwyczaj. Kierownik: Jan Jurajda; nadto 2 nauczyciele. Uczniów w b. r. 43.

2384. Warsztat tkacki. Kosów. — Wyroby wełniane: portyery, kapy na łóżka, serwety, fartuszki; wyroby lniane i jutowe: płótna białe i kneippowskie, kanwy, obrusy, ręczniki, chodniki, ścierki, fartuszki, rękawice do nacierania. (*Przy wejściu na l.* *)

Założ. 1882. Oddziałów 3, kierownik Bronisław Babiak. Uczniów w b. r. 25.

2385. Krajowy warsztat tkacki. Korczyn. — Płótno, dreli-szek, flanela, adamaszkowe dymki i obrusy, ręczniki, fartuszki, kapy zielone, serwety. (*Na l. za 2382.* *)

Założ. 1886. Oddział 1 dwuletni, kierownik Jan Standejski; uczniów w b. r. 17.

*) Por. uwagę na str. 133.

2386. Krajowy warsztat tkacki. Rychwałd. — Płótna, płócienka i materya na ubranie, ręczniki, ścierki, obrusy, serwety, chusteczki, fartuszki. (*Na l., obok 2385.* *)

Założ. 1891. Oddział 1, instruktor Wawrzyniec Gubała; nadto 1 nauczyciel. Uczniów w b. r. 15.

2387. Warsztat tkacki. Błazowa. — Prace teoretyczne: wypracowania z nauki o materiałach tkackich i technologii tkactwa, rysunki zawodowe; wyroby praktycznej nauki: płótna, materye na ubrania (cajgi), płótna żaglowe, dreluchy, dymy, obrusy, serwety, ręczniki, story, fartuszki, chustki, ścierki. (*Na l., obok 2386.* *)

Założ. 1884. Oddziałów 2, kierownik Marcin Brzęk, uczniów w b. r. 15.

2388. Krajowy warsztat tkacki. Łańcut. — Płótna, dymki, story, serwety i serwetki, obrusy, ręczniki, fartuszki, rękawice do mycia, nakrywki stołowe (Tischlaufer), chusteczki, ścierki. (*Na l., obok 2387.* *)

Założ. 1890. Oddziałów 2, kierownik Bazyli Pyptiuk, uczniów w b. r. 28.

2389. Krajowy warsztat tkacki. Wilamowice. — Płótna białe, żółte, szare, niebieskie i kneippowskie, katun, dreliszki, chodniki, materace, story, ręczniki, chusteczki, serwety i serwetki, kapy, portyery, dywaniki, worki. (*Na l., obok 2388.* *)

Założ. 1887. Oddziałów 2, kierownik Aleksander Zugaj, uczniów w b. r. 19.

2390. Krajowa szkoła sukiennicza. Rakszawa. — Okazy przebiegu fabrykacyi sukna i koców, wzory wełny, barwionej barwikami trwałymi (praca instruktora Wiecha), i próbki przędzy, barwionej na koce, — w 3 gablotkach; plany i fotografie budynków szkolnych; statut i daty, dotyczące szkoły; koce grube i flanelowe. (*Na l.; obok 2387.* *)

Założ. 1893. Oddziałów 2, kierownik Stanisław Anezye, grono nauczycielskie złożone z 5 osób. Uczniów w b. r. 12.

2391. Krajowa szkoła koronkarska. Zakopane. — 12 tablic z tokami nauki koronek różnorodnych; 6 ram oszklonych

*) Por. uwagę na str. 133.

z okazami koronek Duchesse; wachlarze, kołnierze, kapy, poszewki, chusteczki, garnitury do pościeli, ręczniki itp. wyroby koronkarskie; 4 tablice różnych ściegów potrzebnych do wypełniania koronek Duchesse i weneckich (praca kierowniczk.) (*Na l., za 2390.* *)

Założ. 1883. Oddziały 2 trzyletnie. Kierowniczka Józefa Neužilowa, 1 nauczycielka, 2 przodowniczki. Uczenie w b. r. 39.

2392. Krajowa szkoła koronkarska. Muszyna. — Plan i widok budynku szkolnego; urządzenie 2 sal naukowych; tabelaryczny wykaz frekwencji uczennic; rysunki 3 uczennic; pierwsze zasady i próbki techniki koronkarskiej; wyroby z koronek. (*Na l., obok 2391.* *)

Założ. 1887. Oddziałów 3 jednorocznych. Kierowniczka Aniela Kuhnówna, nadto 1 pomocnica. Uczenie w b. r. 18.

2393. Szkoła koronkarska. Kańczuga. — Wyroby z koronek Idria, Reticello, brukselskich, weneckich i złotych. (*Na l. obok 2392.* *)

Założ. 1882. Oddziałów 2. Kierowniczka Magdalena br. Czechowiczowa, 2. nauczycielki. Uczenie w b. r. 56.

2394. C. k. zawodowa szkoła ślusarska. Świątniki. — Rysunki i ćwiczenia piśmienne uczniów; prace warsztatowe uczniów: zamki, zawiasy, zasuwki, krata ozdobna; prace 3 uczniów roku przygotowawczego; prace zbiorowe uczniów: kołyska ozdobna i wieszadło na odzież; fotografie prac dawniejszych, budynków szkolnych, wnętrza pracowni; plany budującego się nowego budynku szkolnego. (*Na pr., za 2381.* *)

Założ. 1888. Obejmuje kurs przygotowawczy i 1 oddział. Kierownik: Stanisław Freund; grono nauczycielskie złożone z 8 osób. Uczniów w b. r. 27.

2395. C. k. szkoła zawodowa przemysłu drzewnego. Zakopane. — Tok nauki rysunków; rysunki zawodowe uczniów z poszczególnych oddziałów; wypracowania piśmienne; tok nauki początkowej i postęp tejże; modele snycerskie i do modelowania; prace uczniów: kredens, stoły, krzesła, biust cesarza, posagi Matki Boskiej (naturalnej wielkości), św. Bartłomieja i Chrystusa na krzyżu, płaskorzeźby, rami, półki, etażerka, medaliony Mickiewicza, ks. A. Czar-

*) Por. uwagę na str. 133.

toryskiego, Poła, Niemczewieza, Dwernickiego, Klaudyi Potockiej i i., stoliki, tabureciki, album, parawanik na stół, szafa na książki, 2 szafy ścienne z różnymi przedmiotami w nich; biurko z szafką. (*Na pr., za 2394.* *)

Założ. 1879. Oddziałów 5. Dyr. Franciszek Neužil, nauczycieli 11, wermistrzów 5. Uczniów w b. r. 115.

2396. Spółka huculska. (Warstat naukowy dla wyrobów z drzewa). Kołomyja. — Łóżko, szafka nocna, szafa, umywalnia, stół, 2 krzesła, zwierciadło w drzewianych ramach, rama rzeźbiona, talerz, konsolka, drobne wyroby drzewiane; rysunki; daty statystyczne o zakładzie. (*Na l., za 2393.* *)

Założ. 1890. zreorg. 2893. Oddział 1 trzyletni. Kierownik Haraśymowicz, 1 instruktor, 1 nauczyciel. Uczniów w b. r. 14.

2397. Krajowy warstat stolarsko - tokarski. Stanisławów. — Urządzenie pokoju jadalnego w stylu narodowym; stoliki, kasety, ramy, szachy z szachownicami, puszki na tytoń, fajki, bibularze, kałamarze, lichtarze, talerze; modele do nauki zawodowej; próbki różnych gatunków drzew; rysunki zawodowe. (*Ramię boczne obok 2399, od tyłu.* *)

Założ. 1894 zreorg. 1891. Nauka 3 letnia. Kierownik Stanisław Merunowicz, grono nauczycielskie złożone z 4 osób. Uczniów w b. r. 26.

2398. Krajowa szkoła dla stolarstwa i zabawek. Żywiec. — Rysunki i prace piśmienne; toki nauki stolarskiej (24 okazy) i tokarskiej (36); modele okien i drzwi pokojowych; urządzenie sypialni; wyroby stolarskie nacinane, wyrzynane, toczone, nakładane, wypalane i malowane. (*Obok 2397.* *)

Założ. 1887, zreorg. 1892. Oddziałów 2. Kierownik Władysław Niemczynowski i grono nauczycielskie złożone z 4 osób. Uczniów w b. r. 16.

2399. Krajowa szkoła kołodziejstwa i bednarstwa. Kamionka strumiłowa. — Prace piśmienne i rysunki uczniów; wyroby kołodziejskie: faeton, wozy i wózki, tarantasy, pługi, brona i taczki; wyroby bednarskie: dzbanki, baryłki, maślnice, wanienki, stągiewka, beczka, balia, putnia, szafliczek, skopek. (*Ramię boczne od przodu i tyłu tuż za szyjką.* *)

Założ. 1884. Oddziałów 3. Kierownik Edward Paudler; grono nauczycielskie złożone z 8 osób. Uczniów w b. r. 47.

*) Por. uwagę na str. 133.

2400. Krajowy warsztat kołodziejski. Grybów. — Wypracowania piśmienne i rysunki uczniów; zacięcia kołodziejskie w początkach nauki; wyroby: brony, taczki, wózki, tarantasy, bieda, sanie. (*Obok 2401.* *)

Założ. 1890. Oddziałów 2. Kierownik Andrzej Skoplak, 2 nauczyciele. Uczniów w b. r. 20.

2401. Warsztat kołodziejski. Grzymałów. — Rysunki uczniów: faetonik, wóz, dorożka, sanki (*Paw. 22 obok 2399, od przodu*); wóz bez wasagu (*w obejściu chaty podolskiej tj. Paw. 72*).

Założ. 1882 w Toustem, zreorg. 1892. Oddziałów 2. Administrator Stefan Stróżecki, 3 nauczyciele. Uczniów w b. r. 15.

2402. Szkoła koszykarska. Czerwona Wola. — Kartony z okazami plecionek i materiałów koszykarskich; zbiór różnej łożyny; okazy barwników i lakierów; wyroby uczniów z łupanych prętów j: kosze, łożki na roboty damskie, kuferki, torebki, bombonierka, opałka, kłatka, stoły na kwiaty; kosze i sprzęty z całych prętów. (*Miedzy 2402. i 2501.* *)

Założ. 1879 w Jarosławiu, przeniesiona do Czerwonej Woli 1891. Oddziałów 2. Administrator Józef Dąbrowski, 1 nauczyciel. Uczniów w b. r. 35.

2403. Szkoła koszykarska. Jasło. — Wyroby z łożyny korowanej i nie, oraz z bambusu i plecionki chińskiej. (*Przy wejściu do ramienia bocznego, na l.* *)

Założ. 1885. Oddział jeden. Nauczyciel Mikołaj Podkulski. Uczniów w b. r. 8.

2404. Powiatowa szkoła koszykarska. Dżurów. — Okazy dzielenia i heblowania łożyny korowanej do robót delikatniejszych; wyroby koszykarskie gospodarskie i sprzęty plecione. (*Obok 2409.* *)

Założ. 1892. Oddziałów 2. Kierownik i opiekun Włodzimierz Zagórski, 1 nauczyciel. Uczniów w b. r. 10.

2405. Krajowa szkoła garncarska. Kołomyja. — Dzban i kafa wyrobu Bachmińskiego; typowe wyroby szkoły od założenia aż do r. 1889; wyroby ceramiczne najświeższej daty; 5 dzbanów i 12 brył geometrycznych, objaśniających naukę toczenia; rysunki uczniów; plan budynku szkolnego;

*) Por. uwagę na str. 133.

fotografia sali warstatowej; słoiki z próbkami materiałów garncarskich. (*Po obu stronach szyjki, wiodącej do ramienia bocznego.* *)

Założ. 1876, przyjęta pod zarząd kraju 1886. Oddział 1 trzyletni. Kierownik Aleksander Klimaszewski, grono nauczycielskie złożone z 5 osób. Uczniów w b. r. 26.

2406. Krajowy warsztat garncarski. Touste. — 690 sztuk wyrobów, oraz okazów materiałów garncarskich.) (*Obok 2405, przy tylnej ścianie.* *)

Założ. 1886. zreorg. 1892. Oddział 1 trzyletni. Kierownik Antoni Goligowski, 1 wermistrz. Uczniów w b. r. 7.

2407. Krajowy warsztat garncarski. Poremba. — Naczynie kamionkowe kuchenne, surowe i o polewie ciemnobrunatnej, białej i szafirowej; ośedki do ostrzenia ze sztucznego zlepu kamionkowego. (*Obok 2406.* *)

Założ. 1889. Oddział 1 trzyletni. Uczniów w b. r. 3

2408. Krajowy warsztat szewski. Uhnów. — Statut, sprawozdania, plan szkoły, 2 tablice statystyczne uczniów; rysunki zawodowe uczniów i przewodników; 4 tablice dla nauki szewstwa, zestawione przez kierownika; okazy nauki początkowej; okazy obuwia, wyrabianego w szkole; zbiorowe prace uczniów: chodaczki, podstawki pod zegarki, tytonierki i buciki damskie; okazy do nauki wyrobu obuwia dla kalek, oraz wyrobu kopyt i obcasów; model warsztatu nowoczesnego i dawnego. (*Obok 2400.* *)

Założ. 1891. Oddziałów 2. Kierownik Aleksander Celewicz. Uczniów w b. r. 56.

2409. Krajowy warsztat szewski. Witków. — Statut, sprawozdanie, plan nauki, podział godzin, statystyka uczniów; plan lokalu i widok zewnętrzny budynku; rysunki i prace piśmienne uczniów; roboty warsztatowe. (*Obok 2408.* *)

Założ. 1893. Oddział 1 dwuletni. Kierownik Władysław Lewicki. Uczniów w b. r. 50.

2410. Warsztat powróźniczy. Radymno. — Wyroby warsztatowe: wołowody, przypony, krowiaki, linewki, powążniki, postronki, lice, uździenice, sznury, szpagat, sieci na konie, nici kręczone. (*Pp. razem z 1030.*)

Założ. 1893. Oddział 1 dwuletni. Kierownik Albert Wegner. Uczniów w b. r. 12.

*) Por. uwagę na str. 133.

- 2411. C. k. szkoła dla przemysłu artystycznego.** Wiedeń. — Prace stypendystów Wydziału krajowego, kształcących się w tej szkole: *a)* Józ. Bałły rysunki, malowidła i prace architektoniczne, *b)* Zdz. Feodorowicza odlewy gipsowe, *c)* Jul. Krupskiego prace z zakresu malarstwa, *d)* Kaz. Kudelskiego wyroby z drzewa, *e)* Marc. Olejaka odlewy z gipsu, *f)* Edw. Podgórskiego rzeźby w drzewie, *g)* Miecz. Ziębowskiego roboty cyzelerskie i odlewy z bronzu. (*Na l. za 2534.* *)
- 2412. C. k. Muzeum technologiczne.** Wiedeń. — Prace stypendystów Wydziału krajowego, jak rysunki zawodowe i urządzenie jadalni w stylu ruskim z drzewa dębowego; wyroby stypendysty Hnatkowskiego; biurko damskie w stylu huculskim, fotel, stolik na przybory do palenia i talerz. (*Obok 2411.* *)
- 2413. Rada powiatowa.** Borszczów. — Wyroby tkackie okolicznych włościan, jak koce, sukno, kilimki, skaterki, gierdany, łytnik, obhortki itp. (*Na ścianie tylnej nad nrami 2397 i 2399.* *)
- 2414. Rada powiatowa.** Jasło. — Płótna, ręczniki, obrus itd. (*Między 2405 i 2411.* *)
- 2415. Rada powiatowa.** Nowy Sącz. — Grube płótna; sukna szare i czarne. (*Obok 2414.* *)
- 2416. Rada powiatowa.** Rzeszów. — Grube płótna; stolik, foteliki, koszyki, kobiałeczki, słomianki. (*Obok 2415.* *)
- 2417. Wydział powiatowy.** Skałat. — Werety, obrusy, pasy, krajki, próby konopi czesanych i nici szarych. (*Obok 2416.* *)
- 2418. Włościanie.** Poremba wielka. — Sukno. (*Obok 2417.* *)
- 2419. Józef Gołąb.** Strzeszyce. — Koc. (*Obok 2418.* *)
- 2420. Tomasz Czernik.** Limanowa. — Płótna. (*Obok 2419.* *)
- 2421. Jan i Józef Gąsiorek.** Żywiec. — Płótno, obrusy i ręczniki. (*Obok 2420.* *)

*) Por. uwagę na str. 133.

2422. **Tergis.** Żywiec. — Wyroby tkackie, (*Obok 2421.* *)
2423. **Józef Rożek.** Żywiec. — Wyroby tkackie. (*Obok 2422.* *)
2424. **Józef Sroka.** Żywiec. — Wyroby tkackie. (*Obok 2423.* *)
2425. **Wydział powiatowy.** Grybów. — Sukna z Polan. (*Obok 2424.* *)
2426. **Klimko Pilus.** Derewnia. — Werety, kilimek i portyery. (*Obok 2425.* *)
2427. **Wasył Fedyna.** Streptów. — Płótno i werety. (*Obok 2426.* *)
2428. **W. Tad. Fedorowicz.** Klebanówka. — Wyroby tkackie: a) Tekli Graczman (płótna, krajki i wstawki), b) Maryny Górki (ręcznik i fartuch), c) Ilka Szepnickiego (sukno, pasy, fartuszki), d) Ilka Szafrńskiego (krajka). e) Habki Sywej (krajki i pas). (*Obok 2427.* *)
2429. **Ołeksza Wlizio.** Litwinów. — Ręczniki. (*Obok 2428.* *)
2430. **Iwan Hawrysz.** Kossów. — Zapaski i fartuszki z mochairu. (*Obok 2429.* *)
2431. **Jerzowa ks. Czartoryska.** Wiązownica. — Portyery „Dim-dim“; kilimy; dywan strzyżony. (*Obok 2501.* *)
2432. **Kazimierz Rojowski.** Humenów. — Próby haftów (Anny Tymoczyszyn, Jawdochy Zadowskiej, Nastki Semadej, Kseńki Kabłak Ołeny Dugłej, Warwary Dziub), obrusy i podszewki (Andrzeja Swered i Hoszowskiej). (*Obok 2430.* *)
2423. **Aleksander Świejkowski.** Bóbrka. — Pojas, torebka huculska, pas rzemienny, 3 toporki i laska huculska. (*Obok 2432.* *)
2434. **Kazimierz Bohdanowicz.** Rumuneszty, Bukowina. — Kilimy i meble, nimi obite. (*Obok 2411.* *)
2435. **J. Gomlak.** Myślenice. — Kapelusze filcowe. (*Obok 2434.* *)

*) Por. uwagę na str. 133.

2436. **Franciszek Gorączka.** Myślenice. — Wyroby kapelusznicze. (*Obok 2435.* *)
2437. **G. Gomlak.** Myślenice. — Kapelusze z filcu. (*Obok 2436.* *)
2438. **Józef Hitzke.** Myślenice. — Wyroby kapelusznicze. (*Obok 2437.* *)
2439. **Anna Rączkówna.** Żywiec. — Czapka sztuczna i dywanik. (*Obok 2449.* *)
2440. **Antoni Rybarski.** Żywiec. — Czapka sztuczna. (*Obok 2439.* *)
2441. **Jędrzej Buezyński.** Limanowa. — Kapelusze, papucze i buty filcowe. — (*Obok 2438.* *)
2442. **Józef Kalinowski.** Gromnik. — Czapki wełniane. (*Obok 2447.* *)
2443. **Edmund Lityński.** Litwinów. — Rękawice. (*Obok 2442.* *)
2444. **Adam Tabaczyński.** Tarnów. — Czapki, skarpetki i rękawiczki. (*Obok 2443.* *)
2445. **Krystyna Koziol.** Chorkówka pod Krosnem. — Koronki czeskie i gipiurowe. (*Obok 2449.* *)
2446. **Rozalia Wilezanka.** Chorkówka. — Wyroby koronkarskie. (*Obok 2445.* *)
2447. **Agata Nitkowa.** Chorkówka. — Wyroby koronkarskie. (*Obok 2446.* *)
2448. **Wiktorya Liwoszanka.** Chorkówka. — Koronki czeskie i gipiurowe. (*Obok 2447.* *)
2449. **Marya Barabasz.** Żywiec. — Koronki klockowe. (*Obok 2448.* *)

2450. **Józef Tyrpa.** Izdebnik. — Wyroby bednarskie. *)
2451. **Michał Tyrpa.** Izdebnik. — Wyroby bednarskie i kosze. *)
2452. **Antoni Szafraniec.** Izdebnik. — Wyroby bednarskie. *)
2453. **Jakub Dąbrowa.** Izdebnik. — Wyroby bednarskie. *)
2454. **Józef Dąbrowa.** Izdebnik. — Wyroby bednarskie. *)
2455. **Jan Nasębał.** Izdebnik. — Wyroby bednarskie. *)
2456. **T. Maciejczyk.** Izdebnik. — Sąciki i drobne przybory kuchenne z drzewa. *)
2457. **Błażej Himeryk.** Krywaczka. — Beczułka, konewki, laski. *)
2458. **W. Paleczny.** Żywiec. — Łyżki i łyżeczki. *)
2459. **B. Stagowaczny.** Żywiec. — Opalki. *)
2460. **Jakub Kapota.** Żywiec. — Solnice, zabawki dziecinne z drzewa, półka, jaszczyk, krzesło, pudełką, faszeczki konewki, puszka. *)
2461. **Franciszek Swed.** Żywiec. — Skrzypce, ramki. *)
2462. **Marcin Sikora.** Żywiec. — Wyroby z drzewa, głównie zabawki. *)
2463. **Fr. Szewczyk.** Żywiec. — Łopaty. *)
2464. **Jan Pałtko.** Żywiec. — Widły. *)
2465. **Wawrzyniec Gilzyk i Sz. Skrzypek.** Żywiec. — Szufle. *)
2466. **Jan Klatka.** Żywiec. — Maglownice, grabie, widły. *)
2467. **Michał Buchajczyk.** Żywiec. — Międlice. *)
2468. **Michał Pająk i Józef Rusin.** Żywiec. — Wrzeciona. *)
2469. **M. Pochopin.** Żywiec. — Motowidło. *)

*) Wystawa zbiorowa szkół przemysłowych i zawodowych, oraz okazów przemysłu domowego, w Pawilonie Wydziału krajowego (22), urządzona staraniem Komisji krajowej dla spraw przemysłowych; (na pr. od wejścia bocznego).

2470. **Jan Kizes.** Żywiec. — Kołowrotek. *)
2471. **Augustyn Warner.** Żywiec. — Wanny, balie, szafliki, putnie. *)
2472. **Józef Paluszek.** Żywiec. — Wyroby bednarskie. *)
2473. **Marcin Ćwikała.** Żywiec. — Wanienki, skopek. *)
2474. **Michał Ślusarz.** Żywiec. — Drobiazgi gospodarskie z drzewa. *)
2475. **Antoni Sikora.** Żywiec. — Wyroby z drzewa i szczotki. *)
2476. **Józef Polak.** Żywiec. — Żarna. *)
2477. **L. Muzyka.** Żywiec. — Antałek. *)
2478. **Jakub Drozd.** Żywiec. — Niecki i szufelki. *)
2479. **Targoń.** Żywiec. — Przetaki. *)
2480. **Michał Płotka.** Żywiec. — Laska z fajką. *)
2481. **Lechowski i Kała.** Żywiec. — Laski. *)
2482. **Jan Gibas.** Żywiec. — Plecionki. *)
2483. **A. Najder.** Żywiec. — Laski, ramki i rożek. *)
2484. **Józef Tondela.** Żywiec. — Fajki. *)
2485. **Józef Styrał.** Żywiec. — Tabakierka. *)
2486. **Józef Socha.** Żywiec. — Szafka. *)
2487. **Krajowa szkoła stolarska.** Żywiec. — Zakupione na targu wyroby z drzewa i wóz gospodarski. *)
2488. **Karasiński.** Jasło. — Flaszki z drzewa rzeźbione i kopyta. *)
2489. **Rada powiatowa.** Rzeszów. — Wyroby z drzewa, koszykarskie i ze słomy. *)
2490. **Towarzystwo rolnicze okręgowe.** Rzeszów. — Pu-
dła, szprycy bydlęca; kosze, krzeselka, kanapka i etażerka
plecione. *)

*) Por. uwagę na str. 143

2491. **Ks. Oświęcimski.** Bożęcin. — Przedmioty z drzewa rzeźbione przez St. Rogoża. (*Obok 2526.* **)
2492. **Zaremba** (nauczyciel). Nowy Sącz. — 2 stoliki ozdobne. *)
2493. **Ks. Jan Adamowski.** Dąbrowa. — Sztuczny łańcuch z jednego kawałka drzewa. (*Obok 2491.* **)
2494. **Włościanie.** Słotwina. — Naczynie bednarskie, słomianki na butelki *)
2495. **Rada powiatowa.** Dolina. — Wyroby bednarskie; trąba pasterska z drzewa. *)
2496. **Daniel Wilk.** Chodorów. — Kosz na kwiaty z kory brzoazowej. *)
2497. **Wasył Fedyna.** Streptów. — Sito i rzeszoto. *)
2498. **Mieczysław hr. Borkowski.** Mielnica. — 6 krzeseł dębowych, rzeźbionych według wzoru w stylu staroniemieckim przez Teod. Kutrycza. *)
2499. **Wasył Zulak.** Giermakówka. — Zamek drzewiany. (*Obok 2420.* **)
2500. **Hryń Hreczuch.** Kałusz. — Przybory gospodarskie i krzesło składane z drzewa *); młynek i buraczarka (*obok Pr.*); miodarka (*Ciepl. c.*)
2501. **Towarzystwo koszykarskie.** Wiązownica. — Wyroby koszykarskie z całego i łupanego pręcia; kosze z szyn okrągłych i karbowanych; wyroby z plecionek i sitowia; meble. (*Obok 2398.* **)
2502. **Błażej Konta.** Izdebnik. — Kosze na sieczkę. (*Obok 2500.* *)
2503. **Walenty Kwist.** Izdebnik. — Kobiałka na sieczkę; opaleczki na pieniądze. (*Obok 2502.* *)
2504. **Ludwik Szejmeniec.** Izdebnik. — Różne kosze i półkoszki. (*Obok 2503.* *)

*) Por. uwagę na str. 143.

**) Por. uwagę na str. 133.

2505. **Adam Tabaczyński.** Tarnów. — Kosze. (*Obok 2504.)**)
2506. **Jakub Janas.** Biesna pod Bobową. — Kapelusze słomiane. (*Obok 2505.)**)
2507. **Włóścianie.** Limanowa. — Kosze ręczne. (*Obok 2420.**)*)
2508. **Józef Błażek.** Kęty. — 2 stoliczki plecione. (*Obok 2507.)**)
2509. **Spółka koszykarska.** Jezierzany. — Kufry, walizki, koszyki. (*Obok 2403.**)*)
2510. **Wojciech Kut.** Przeworsk. — Wyroby koszykarskie. **)*
2511. **Piotrowski.** Staremiasto. — Maty trzeirowe do sufitów. (*Obok 2448.)**)
2512. **Józef Sklenarz.** Podmonasterze. — Wyroby koszykarskie. (*Obok 2507.**)*)
2513. **Rada powiatowa.** Kałusz. — Półkoszek. (*Obok 2512.**)*)
2514. **Stanisław Silkiewicz.** Kałusz. — Wyroby koszykarskie. (*Obok 2513.**)*)
2515. **Piotr Bandura, Jan Pietrzycki i Wojciech Pierakiewicz.** Myślenice. — Buty męskie, kobiece i kamaszki. (*Obok 2408.)**)
2516. **Jan Złonkiewicz.** Lubaczów. — Buty i trzewiki wojskowe. (*Obok 2515.)**)
2517. **Bazyli Śmietanski.** Wojniłów. — Buty i trzewiki. (*Obok 2516.)**)
2518. **Jakub i Michał Odziomkowie.** Limanowa. — Kożuchy i kożuszki. (*Obok 2507.**)*)
2519. **Michał Jowiec i Fr. Czeczulka.** Limanowa. — Kożuchy i kożuszki. (*Obok 2518.**)*)
2520. **Jędrzej Westfalewicz.** Kęty. — Pasy krakowskie nabijane. (*Obok 2508.)**)

**)* Por. uwagę na str. 143.

***)* Por. uwagę na str. 133.

2521. **Rada powiatowa.** Rzeszów. — Szczotki i pędzel. (*Obok 2489.* **)
2522. **Iwan Proteńko.** Kałusz. — Szczotki. (*Obok 2514.* *)
2523. **Włościanie.** Chrzanów. — Naczynie polewane na niebiesko i brązowo. (*Obok 2527.* *)
2524. **Włościanie.** Kołaczyce. — Zbiorowa wystawa naczyń glinianych: W. Bargła, P. Bulszy, J. i T. Cichoniów, W. Galiszewskiego, W. Jonasa, W. Jaworskiego, J. Józefowicza, F. Kaczmary, A. Kaszowicza, J. Kołeczka, L. Lejprasa, F. Matłasa, M. i W. Matuszewskich, A. Rączki, A. Sośniciego i J. Wodzińskiego. (*Obok 2525.* *)
2525. **Tomasz Chudziak.** Żywiec. — Wyroby z gliny polewane. (*Obok 2533.* *)
2526. **Włościanie.** Mrzygłód. — Garnek z nakrywą, polewany na brązowo (na 150 l.), i 2 dzbanki. (*W narożniku głównej połaci i szyjki.* *)
2527. **Piotr Urbański** (garncarz). Potylicz. — Wyroby garncarskie polewane i fladowane. (*Obok 2524.* *)
2528. **Jan Wesołowski.** Podhorce. — Urny w rodzaju terakotowych, ozdobne. (*Za 2395.* *)
2529. **Antonina Ambroziewiczówna.** Remizowce i Szpikłósy. — Naczynie gliniane czarne. (*Obok 2523.* *)
2530. **Jan Prosywiak.** Kałusz. — Misy, dzbany, wazony, forma do ciasta. (*Obok 2529.* *)
2531. **Rada powiatowa.** Kałusz. — Rurki drenowe. (*Obok 2530.* *)
2532. **Garncarze.** Touste. — 25 sztuk wyrobów J. Dańkowa, M. Harmatiuka, D. Kokolskiego, H. Kołoszyka, H. Kościowa, M. Łukasiewicza, A. Rymańskiego i Z. Sułymy. (*Obok 2531.* *)
2533. **Garncarze.** Kołomyja. — Naczynie zwykłe, polewane i ozdabiane, wyrobu A. Baściaka, J. Bednarczyka, J. Bu-

*) Por. uwagę na str. 133.

**) Por. uwagę na str. 143.

dzianowskiego, Chręćaka, K. Hryciaka, A. Kiczaka, J. Piskozuba, F. Sanojcy i K. Słowickiego. (*Obok 2526.* *)

2534. **Spółka ślusarska.** Świątniki. — Zamki i kłódki. (*Obok 2394.* *)

2535. **Towarzystwo kowali.** Sułkowice. — Wyroby kowalskie. (*Obok 2396.* *)

2536. **M. Łysoń.** Żywiec. — Motyki. *)

2537. **M. Groch.** Żywiec. — Kosa. *)

2538. **W. Bielawski.** Wybranówka. — Wyroby snycerskie.**)

2539. **Józef Surmiak.** Zawoja. — Dubeltówka systemu Lancastra. (*Na l. od wejścia.* **)

2540. **Michał Świrski.** Łoszniów. — Koce wełniane. (*Pod oknem 1. izby I.* **)

2541. **Jan Dałomis.** Gniewczyzna. — Posążki Kościuszki i Głowackiego z polewanej gliny. (*Na szufie w izbie II.* **)

2542. **Jan Śliwiński.** Muszyna. — Wyroby garncarskie. (*Na stole w izbie II.* **)

2543. **Ludwik Joniec.** Limanowa. — Obuwie letnie.**)

2544. **Walenty Włodarczyk.** Bratucice. — Kołowrotek. (*W pośrodku izby I.* **)

2545. **Jędrzej Jureczak.** Medyka. — Kołowrotek. (*W pośrodku izby I.* **)

2546. **Karol Święch.** Brzeziny. — Wyroby stolarskie.**)

2547. **Jadwiga Bandiak.** Koropiec. — Koszule wyszywane itp.**)

2548. **St. Łukasiewicz.** Koropiec. — Wyroby tkackie.**)

2549. **Iwan Chmielnik.** Koropiec. — Czapka i t. p. (*W pośrodku izby I.* **)

*) Por. uwagę na str. 133.

***) Por. uwagę pierwszą na str. 131.

2550. **Cyryl Mielnik.** Koropiec. — Wyroby tkackie. (*Na ścianie między oknami 1. i 2. izby I.* *)
2551. **Paweł Karamon.** Trześniów. — Kapliczka z szyszek i z drzewa (*w oknie 1. izby I.*); ramy do portretów Mickiewicza i Szewczenki (*izba II.* *)
2552. **Jan Brach.** Ruda. — Wyroby tkackie. (*Między oknami 1. i 2., w izbie I.* *)
2553. **Stanisław Szybowicz.** Ruda. — Ubrania letnie. (*Przy oknie 1. w izbie I.* *)
2554. **Wincenty Bednarski.** Ruda. — Kaftanik i gorset. (*Jak nr. 2552.* *)
2555. **Józefa Smoleń.** Łęczyny. — Wyroby koronkarskie. *)
2556. **Franko Nesta.** Łuka wielka. — Przybory strażackie. *)
2557. **Aleksander Urban.** Łuka wielka. — Wyroby tkackie. *)
2558. **Karol Raba.** Łuka wielka. — Gurt i czagan strażacki. (*Na l. od w. jścia.* *)
2559. **Jan Hrynczyszyn.** Łuka wielka. — Wyroby snycerskie. *)
2560. **Ks. Franciszek Kwiatkowski.** Harkłowa. — Wina owocowe. **)
2561. **Józef Daszkiewicz.** Łuka wielka. — Buty z cholewami; buciki męskie lakierowane. (*Na pr. od wejścia.* *)
2562. **Augustyn Hadała.** Szebnie. — Wwyroby koszykarskie. *)
2563. **Marya Rozumek.** Łęczyny. — Wstawki i koronki. (*Pod oknem 3. izby I.* *)
2564. **Wincenty Gałuszka.** Maków. — Sukna. (*Przy oknie 1. izby I.* *)
2565. **Artur Zaremba Cielecki.** Porchowa. — Zupełny strój dla dziewczyny i pałobka w pow. buczackim. (*Izba I., w pośrodku i na pr. od wejścia.* *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 131.

**) Por. uwagę na str. 30.

2566. **Łazarz Pławiuk.** Kutry. — 2 kiptary męskie. (*Na l. od wejścia.* *)
2567. **Kółko rolnicze.** Maków. — Wyroby hafciarskie uczenie szkoły haftów tamtejszej. (*Miedzy oknami 2. i 3. izby I.* *)
2568. **Piotr Duda.** Wola kosnowa. — Kamizelki. (*Na pr. od wejścia.* *)
2569. **Samson Szeremeta.** Krasna. — Wyroby tkackie. *)
2570. **Piotr Święch.** Brzeziny. — Wyroby tkackie. (*Miedzy oknami 1. i 2. izby I.* *)
2571. **Ignacy Rubin.** Toki. — Zapaska i krajka (*obok 2567*) ; kilimy (*przy ścianie na l.* *)
2572. **Jerzy Gomulak** Myślenice. — Kapelusze. (*Pod oknem 1. izby I.* *)
2573. **Wojciech Broda.** Gręboszów. — Wyroby szczotkarskie. (*Izba II.* *)
2574. **Maciej Szajna.** Jasionów. — Wyroby stolarskie. *)
2575. **Andrzej Michaliszyn.** Rymanów. — Wyroby snycerskie. *)
2576. **Michał Michaliszyn.** Rymanów. — Wyroby rzeźbiarskie z drzewa. *)
2577. **Wanio Kawka.** Rymanów. — Wyroby snycerskie. *)
2578. **Antoni Białas.** Rymanów. — Krypcie. (*Na pr. od wejścia.* *)
2579. **Józef Białas.** Rymanów. — Krypcie. (*Obok 2578.* *)
2580. **Andrzej Spólnik.** Rymanów. — Wyroby ślusarskie. *)
2581. **Franciszek Janowski.** Rymanów. — Wyroby snycerskie. *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 131.

2582. **Kółko rolnicze.** Rymanów. — Wyroby rzeźbiarskie.
(*Na pr. od wejścia, izba I. i II.*)
2583. **Kółko rolnicze.** Chatki pod Brzeżanami. — Sztuczne
zamki i kłódki. (*Izba II.* *)
2584. **Kółko rolnicze.** Posada górna. — Wyroby garncarskie
i bednarskie. *)
2585. **Piotr Kocyłowski.** Pakoszówka. — Wyroby druciane. *)
2586. **Regina Światłoniowa.** Jasienica. — Wyroby koszy-
karskie. (*Izba II.* *)
2587. **Stanisław Karpowicz.** Żurawce. — Sztucznie rzeź-
biona klatka. (*Izba II.* *)
2588. **Józef Morys.** Łysagóra. — Wyroby tkackie i koszy-
karskie. *)
2589. **Błażej Wiąclaw.** Łysagóra. — Wyroby hafciarskie. *)
2590. **Walerya Wiąclaw.** Łysagóra. — Fartuszki. (*Między
oknami 1. i 2. izby I.* *)
2591. **Andrzej Kopeza.** Lubatówka. — Kasetka i talerz.
(*Izba II.* *)
2592. **Giertruda Marczyńska.** Śniatyn. — Dywanik ze skraw-
ków. (*Na l. od wejścia.* *)
2593. **Iwan Achtenmijczuk.** Russów. — Ręcznik i obrus.
(*Na pr. od wejścia i przy drzwiach izby II.* *)
2594. **St. i B. Ziębowicze i Jan Piwowar.** Pnikut. —
6 par sznurów łykowych. **)
2595. **Jan Szmydt.** Haczowa. — Wyroby stelmaskie. *)
2596. **P. Żychowski.** Dębowiec. — Wyroby ślusarskie.
2597. **Kółko rolnicze.** Podegrodzie. — Wyroby szewskie. *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 131.

**) Por. uwagę na str. 30.

2598. **Piątkiewicz.** Rymanów. — Posąg Matki Boskiej naturalnej wielkości. **) Posążek mniejszy takiż. *)
2599. **B. Kusiel.** Kamienica. — Formy na pieczywo. *)
2600. **Wojciech Gadziński.** Lubiąż, W. Ks. Poznańskie. — 12 sztuk wyrobów tkackich. ***)
2601. **Frańciszek Gadziński.** Lubiąż. — Próbki haftów. ***)
2602. **Jakub Dłużak.** Lubiąż. — 5 sztuk wyrobów tkackich. ***)
2603. **Jan Pertak.** Lubiąż. — Wyroby heklowane. ***)
2604. **August Gadziński.** Lubiąż. — Płótno białe. ***)
2605. **Szymon Wyrębek.** Lubiąż. — 3 sztuki wyrobów tkackich. ***)
2606. **Kozicka.** Czarnków, W. Ks. Poznańskie. — Płótno i materya na ubranie. ***)
2607. **Stróżyna.** Góra, W. Ks. Poznańskie. — Materye na ubranie. ***)
2608. **Grotowa.** Czarnków. — Wyroby tkackie. ***)
2609. **Piechota.** Czarnków. — Płótno czerwone w pasy. ***)
2610. **Januchowski.** Kozieł, W. Ks. Poznańskie. — 3 sztuki wyrobów tkackich. ***)
2611. **Tabiszak.** Kozieł. — 11 sztuk wyrobów tkackich. ***)
2612. **Walkowiak.** Kozieł. — 8 sztuk wyrobów tkackich. ***)
2613. **Czarnecki.** Końskie. W. Ks. Poznańskie. — 3 sztuki wyrobów tkackich. ***)
2614. **T. Witkowski.** Świeć n. Wisłą, Prusy zachodnie. — Ubrania i obuwie pośmiertne. **)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 131.

**) Por. uwagę na str. 30.

***), Wystawa zbiorowa Kółek włościańskich W. Ks. Poznańskiego i Prus zachodnich przy ścianie bocznej na pr. w I. izbie zebrań PKR.

2615. **Zofia Kawka.** Podstolin, W. Ks. Poznańskie. — Koszy-
czek z korzeni. **)
2616. **J. Czyżewski.** Gdańsk. — Wyroby koszykarskie. *)
2617. **Ks. Bączkowski.** Mechowa, Kaszuby. — Wyroby tkackie:
D. Augustyny, Marty i Rozalii Konki, Marty Kortals, J.
Szewki, M. Szonaka i J. Szymańskiego; rożek do tabaki. **)
2618. **Jan Borek.** Chylonia, Kaszuby. — Model okrętu. (*Pr. przy-
nrze 138.*)
2619. **Marcela Donigiewicz.** Kutry. — 2 kiptary damskie.
(*Pod oknem 3. izby I.* *)
2620. **Jan Kotowicz.** Ruda. — Obrus. (*Miedzy oknami 1. i
2. izby I.* *)
2621. **Jan Józefowicz.** Długie. — Kołowrotek dwuwrzecio-
niowy. (*Izba II.* *)
2622. **Kółko rolnicze.** Zakliczyn. — Wyroby uczniów kursu
zręczności. (*Izba II.* *)
2623. **Towarzystwo tkackie.** Gliniany. — Kilimki maszy-
nowe. (*W sieniach PKR.*)
2624. **C. k. Okręg gospodarski.** Utoropy. — Toporek i laski
huculskie; rzeźbione wyroby huculskie: chochla, łyżka,
widelec, rozcinacz papieru. (*Paw. 44.*)
2625. **C. k. Zarząd dóbr państwowych.** Kosów. — Rzeź-
bione wyroby z drzewa Skryblaka z Jaworowa: puszka,
kielich i talerz. (*Paw. 44.*)
2626. **Oskar hr. Potocki.** Buczacz. — Makaty wyrobu miej-
scowego. (*Paw. 106 w l. skrzydłc.*)

Szczegółowy „Katalog wystawy szkół przemysłowych zawo-
dowych i okazów przemysłu domowego“ do nabycia w pawilonie
Wydziału krajowego po cenie 25 ct., a „Pamiętka z wystawy
Kółek rolniczych“ w pawilonie Kółek po cenie 20 ct.

*) Por. uwagę pierwszą na str. 131.

**) Por. uwagę trzecią na str. 152.

Grupa XIII.*)

(Przemysł ceramiczny. — Naczynia z gliny: fajanse, porcelana, majoliki, cegły, dachówki, kafle i piece kaflowe. — Naczynie kominkowe. — Rury wodociągowe, kanałowe, drenowe. — Szkło i wyroby szklane. — Wyroby galanteryjne z marmuru, alabastru granitu i t. p.)

659. **Fabryka wyrobów ceramicznych.** Glińsko. — 4 piece kaflowe zwykłe, 2 z kominkiem, 1 przenośny. (*H. c. Pp. ściana tylna l. skrzydła pr. ramienia. — O. 14.* **)

Fabryka, założ. 1883, zatrudnia około 30 robotników; wywozi do Rosji i Rumunii. Główny skład: Arnold Werner, Lwów.

660. **Dr. Jan Szeraszyc Hupka i Franciszek Opitz.** Niwiska pod Kolbuszową. — Miednice i dzbanki ze szkła niebieskiego; butelki; gąsiory; fiaszki, słoje i słoiki aptekarskie; koszyki szklane na owoce; szyby szklane. (*Stół obok 680. — O. 127.* **)

Huta szkła, założona w r. 1792, zatrudniała jeszcze przed 30 laty 32 ludzi; obecnie zatrudnia ich 15.

661. **Marya ks. Ogińska.** Bobrek. — Cegły; dachówki; dreny. (*Obok 418.*)

662. **Emil Kuźnicki.** (Fabryka papy dachowej i asfaltu). Oświęcim. — Tynkowanie asfaltowe ściany celem usunięcia wilgoci; asfaltowana posadzka, chroniąca od wilgoci; papa dachowa; asfaltowe płyty odosobniające; asfalt naturalny (mastyks); lak dachowy; smołowiec; cement drzewny; ter preparowany; carbolineum; olej lekki i ciemny; masa ochronna. (*Pawilon między 675 i 705 za stawkiem. — O. 53.*)

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na str. 88.

663. **Stefan Szeliga Łyszkiewicz.** Lwów. — Przenośny barak tekturowy, jako lazaret dla chorób epidemicznych; ogniotrwała tektura asfaltowa do krycia dachów; płyty asfaltowe odosabniające; gudronit, bitum. asfalt i t. p. (*Paw. 127. — O. 236.*)
664. **Kupfer i Glaser.** (Huta szkła.) Tarnów, — Produkty surowe, do połowy i zupełnie przerobione przy fabrykacji szkła; zwierciadła i szyby; fotografie huty. (*Przy wejściu do lewego skrzydła, w pośrodku. — O. 86.)**)
665. **Huta szkła.** Żółkiew. — Różne wyroby. (*W środku l. skrzydła za 664. — O. 75.)**)
Huta, założona w r. 1890, zatrudnia 50 ludzi. Odznaczoną została na wystawie przemysłowo-budowlanej we Lwowie 1892.
666. **Zdzisław hr. Tyszkiewicz.** Werynia pod Kolbuszową. — Wyroby ceramiczne; dachówki; cegły.**)
Wyrób cegły i dachówki w Weryni datuje się od lat 20; zatrudnia obecnie 20 ludzi.
667. **Jan Lewiński.** (Fabryka pieców kaflowych i wyrobów ceramicznych). Lwów. — Posążek Matki Boskiej i biusty Kościuszki z terakoty; 3 piece kaflowe; wazony ozdobne; kafle i dachówki polewane. (*Obok 659. — O. 106.)**)
Fabryka, założona w r. 1891, zatrudnia 25 ludzi, posiada ogniotarke, młynki i motor parowy.
668. **Tenże.** — Piec kaflowy zwykły; piec Hardmutha, malowany i wypalany w fabryce własnej; wazony do ozdoby; kafle majolikowe (majolika budowlana); dachówki glazurowane. (*Paw. 68.*)
669. **Tyrolska pracownia malowideł na szkłe i katedralna huta szkła.** Innsbruck. — Portrety królów i wybitnych mężów polskich, orzeł polski i t. p. okazy malowania na szkłe. (*W oknach frontowych Pp. nad gł. bramą.*)
670. **Powiat bobrecki.** Bóbrka. — Wyroby Dawida Liliena, kamieniarza z Brzozdowiec. (*Przy nrze 442.)**)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

**) Por. uwagę trzecią na str. 88.

671. **Józef Niedźwiedzki i Spółka.** (Fabryka pieców kaflowych). Dębniki pod Krakowem. — 4 piece kaflowe; kafle. (*Miedzy 667 i 674.* *)
672. **H. Berger.** (Lipnicka cegielnia.) Biała. — Model dachu, pokrytego dwoma gatunkami dachówek; różne gatunki cegieł i drenów. (*Obok 100, poza 699.*)
673. **Salomon Maiblum.** (Pierwsza galic. fabryka malowania na szkłe i porcelanie.) Brody. — Serwisy; wyroby ze szkła; lampy i t. p. (*Po drugiej stronie ścianki, przy której pomieszczono 660 i 676.* *)
Fabryka, założona w r. 1886, zatrudnia 100 ludzi.
674. **Kubin, Brich i Korzeniowski.** (Fabryka parowa pieców kaflowych.) Lwów. — Piece i kominki kaflowe; wyroby z ziemi palonej. (*Wzdłuż ściany bocznej. — O. 78.* *)
675. **Mikołaj Krasucki.** (Pierwsza cegielnia parowa w Krasuczynie.) Lwów. — Dachówki; drewny; płytki strychowe; wyroby z gliny. (*Za stawkiem. — O. 27.* *)
Cegielnia założona 1848, przekształcona 1891 na parową, zatrudnia ogółem 50 ludzi. Motor parowy posiada siłę 50—60 koni. Otrzymała list uznania na wystawie budowlanej 1892 we Lwowie.
676. **Ignacy Gumiński.** Zalesie pod Rzeszowem. — Dachówki falcowane różnych systemów, oraz próbki torfu i gliny w różnych stadiach produkcji. (*Obok 660. — O. 195.* *)
677. **Teodor Zajdzikowski.** Kraków. — 3 okna kościelne 1) podług wzoru z kościoła św. Elżbiety w Marburgu (XIII w.); 2) podług projektu prof. St. Barabasza w stylu gotyckim; 3) w stylu maurytańskim dla synagogi postępowej w Krakowie. (*W ścianie bocznej. — O. 191.* *)
678. **Krajowa wyższa szkoła rolnicza.** Dublany. — Piec kaflowy wyrobu miejscowego. (*Pr. obok 176.*)
679. **Łukasz Siutryk.** Lwów. — 2 okna różnokolorowe: jedno w stylu barokowym, drugie na wzór haftów ruskich. (*Paw. 68.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

680. **Longin Dunka de Sajo.** Siekierzyn obok Potoka Złotego. — Kamień litograficzny miejscowy w próbkach i płytach. (*Obok 397. — O. 206.**)
681. **Aleksander Bednarowski i Bolesław Lubryczyński.** (Firma: „*Portland comprimé & carrelage céramique*“.) Warszawa. — Posadzki cementowe i terakotowe. (*Po drugiej stronie ścianki, przy której znajduje się 680.**)
Fabryka, założona w r. 1893, zatrudnia 35 robotników; posiada motor gazowy, prasę hydrauliczną i wiele maszyn pomocniczych.
682. **Antoni i Roman Abgarowicze.** Bratyszów. — Wyroby domowego sługi wystawców z alabastru białego i czarnego miejscowego. (*H. c. — Przy wejściu do l. skrzydła razem z 2357.**)
Alabastry bratyszowskie odznaczone na wystawie budowlanej we Lwowie 1892 medalem brązowym.
683. **Artur Zaremba Cielecki.** Porchowa obok Potoka Złotego. — Próbki alabastru miejscowego; mapa geologiczna Porchowy. (*Po drugiej stronie ścianki, przy której znajduje się 682.**)
684. **Franciszek Rasiński.** Bochnia. — Cięte piłeczką wyroby galanteryjne z soli kryształowej. (*Obok 682.**)
685. **Dr. Stanisław Bieliński.** Lwów. — Próby gliny i wyroby cegielni w Wierzchni polnej pod Kałuszem; różne gatunki cegieł; rury. *)
686. **Seregi Plechati i Spółka.** Budapeszt. — Lampki do oświetlania elektrycznego i do potrzeb fizykalnych; inne sztuczne wyroby ze szkła. (*Hm. B. oddz. węg. sala I, na pr.*)
687. **Jan Lewiński, Domaszewicz i Spółka.** (Fabryka dachówek i wyrobów ceramicznych.) Lwów. — Cegielki okładzinowe do naczółków domów; dachówki; dreny. (*Paw. 125.*)
688. **Fabryka papy.** Tarnów. — Okazy papy dachowej. (*Obok Paw. 93 w stosie.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

689. **Helena z Dąbczańskich Budzynowska.** Lwów. — Serwis porcelanowy malowany i wypalany. (*Gablota przy wejściu do l. skrzydła.* *)
690. **Karol Ludwik Türcke.** (Czeska i nadw. król. saska pracownia malowania na szkłe). Praga. — Okna malowane. (*Pp. przy wejściu prawem bocznem.* — O. 247.)
691. **Gal. akc. Tow. handlowe.** Lwów. — Wyroby z sele-nitu i amestytu sybiraków. (*H. c.* **)
692. **Toż.** — Porcelana stołowa biała i malowana; kafle białe i majolikowe z fabryki ks. Druckich-Lubeckich w Chmie-lowie (Królestwo Polskie). (*H. c.* **)
693. **Toż.** — Wyroby galanteryjne z marmuru i próbki mar-muru z kopalń marmuru w Kielcach (Król. Polskie). (*H. c.* **)
694. **Toż.** — Wyroby z ziemi palonej włóścian z Rembertowa (Królestwo Polskie). (*H. c.* **)
695. **Tadeusz Sławiński.** Kołomyja. — Urny; wazy; talerze; medaliony; dzbany. **)
696. **Majdańska huta szkła.** Majdan górny. — Szklanki; kieliszki; klosze; karafki; puszki. *)
697. **Jan Götz.** Okocim. — Wyroby własnej cegielni: da-chówki, dreny. (*Paw. 105.*)
698. **Zarząd dóbr Eustachego ks. Sanguszki.** Gumniska. — Wyroby cegielni parowej na Rudach pod Tarnowem. (*Poza Paw. 65.*)
699. **Pierwsza Spółka wyrobu cegieł maszynowych.** Lwów-Stillerówka. — Różne gatunki cegieł; kafle; 2 kaflowe piece, kuchnia, gzymsy i t. p.; wyroby gliniane: miednice, dzbany, figurki, popielniczki i t. p.; tafle posadzkowe, krok-sztyny, konsole, ścieki do rynien i t. p. (*Paw. 66.*)
Fabryka, założona w r. 1877, produkuje rocznie około 5 mi-lionów cegieł. Fabryka pieców i kuchni kaflowych istnieje od roku. Na wystawie lwowskiej w r. 1877 została Spółka premio-waną dyplomem honorowym.

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

**) Por. uwagę drugą na str. 120.

700. **Administracya dóbr hr. Andrzeja Potockiego.** Krzeszowice. — Okazy wyrobów cegielni w dobrach tenczyńskich, cegły, dreny; statystyka wyrobów z glinki ogniotrwałej i zwyczajnej 1884—93; cennik wyrobów z gliny zwyczajnej i materiałów ogniotrwałych (*Paw. 104. l. skrzydło*); cegła ogniotrwała własnego wyrobu z Sierszy. (*Paw. 104, środkowa sala na l.*)
701. **Ludwik hr. Dębiecki.** Jaworów. — Wazonki; dzbanki; wyroby z gliny; stary dzban i kubki cechowe, nabyte w Jaworowie. (*Paw. 70.*)
702. **Fabryka parowa dachówek żłobionych patentowanych szwajcarskich.** Niepołomice. — Dachówki patent, żłobione ciągnione czerwone, smolone i polewane; dachówki tłoczone żłobione czerwone i czarne; dachówki rowkowane do podwójnego krycia; gąsiory; cegły okładzinowe; rury drenowe; okienka dachowe żelazne i dachówki szklane. (*Pawilon i szopa na l. od stawku.*)
703. **Gumiński, Volter i Spółka.** Tłumacz. — Cegły i dreny. (*Zewnątrz Paw. 50 na l.*)
704. **Zarząd dóbr galicyjskich hr. Romana Potockiego.** Lwów. — Różne gatunki cegieł i drenów. (*Poza Paw. 15.*)
705. **Kazimierz Lewicki.** (Skład porcelany i szkła.) Lwów. — Wyroby z porcelany malowanej i t. p. (*Stół osobny między 979 i 684.* *)

Grupa XIV.*)

(Wyroby metalowe z zakresu kowalstwa, ślusarstwa, nożownictwa, blacharstwa, giserstwa, bronzownictwa i złotnictwa. — Wyroby zegarmistrzów. — Wyroby optyków. — Wyroby platerowane i galwanoplastyczne.)

706. **Julian Strzelecki.** Lwów. — II. i III. wygrana loteryi Wystawy: garnitur brylantowy wartości 9.000 złr. i serwis stołowy wart. 4.500 złr. (*Dwie gablotki naprzeciw głównego wejścia Pp.*)

707. **Franciszek Jan Stupnicki.** Przemyśl. — Lampa, relikwiarz, kielichy i t. p. wyroby bronzownicze. (*Gabłota poza 773.*)

708. **Maurycy Boscowitz.** Lwów. — Przyrządy optyczne, elektryczne, mechaniczne i fotograficzne, między innymi samooznaczający barometr i zegar z elektryczną kontrolą dla stróżów nocnych. (*Szafa i stolik obok 779. — O. 54.***))

709. **Aleksander Piech.** Sanok. — Wyroby bronzownicze do użytku kościelnego. (*W pośrodku, poza 746.*) **)

Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1833, przeszło w ręce dziś siejszego właściciela 1872. Odznaczone na wystawach: lwowskie 1877, przemyskiej, sanockiej, krakowskiej i bielskiej.

710. **Tadeusz Miłaszewski.** Lwów. — Wielki zegar kieszonkowy — roboty ręcznej. (*Obok 711. — O. 39.***))

711. **Michał Miesowicz.** Krosno. — Sztuczny zegar w stylu odrodzenia, bijący kwadranse i godziny — wszystkie kółka, tryby i części składowe wykonane od ręki bez pomocy maszyn. (*Obok 768.***))

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Środkowe ramię Gmachu przemysłowego (11), obejmujące część grupy XIV, całą XXVII i wystawę zbiorową GTH.

712. **Jędrzej Pawulski** (ślusarz). Bochnia. — Piecyk blaszany pokojowy oryginalnej konstrukcji. (*Obok 757.*) **)

713. **Jan Batorowicz**. (Pierwsza kraj. fabryka lin drucianych i konopnych). Drohobycz. — Liny druciane różnej grubości. (*Obok 759.*) **)

Fabryka, istniejąca od r. 1873, zatrudnia 16 ludzi i kilka maszyn; wywozi swe wyroby do Rumunii. Odznaczona na wystawach: lwowskiej 1877, przemyskiej i krakowskiej.

714. **Adolf Silberstein**. Lwów. — Wyroby z działu optyki, mechaniki i elektotechniki. (*Szafa obok 708. — O. 15.**)

715. **Antoni Halski**. Lwów. — Kłozety pokojowe patent.; ławka ogrodowa i 2 krzesła ogrodowe — żelazne. (*Pp. skrzydło pr. lewego ramienia w pośrodku za nrem 874. — O. 23.*)

716. **Kohut i Rossmanith**. (Hr. Stadnickich huta żelazna.) Nawojowa. — Wyroby żelazne, między innymi ulepszone łączenie wozów kolejowych. **)

Kuźnie istnieją od r. 1830; odlewnię żelaza i warstaty przyłączono 1890. Przedsiębiorstwo zatrudnia 75 ludzi i posiada maszyny parowe. Z fabryką łączy się kilka domów dla robotników i robotnicze Towarzystwo spożywcze, założone w znacznej części staraniem i kosztem hr. Stadnickiego.

717. **Frańciszek Kwaśniewski** (jubiler). Lwów. — Wyroby jubilerskie. (*Gablota poza 707.* *)

Firma, założ. w Krakowie 1875, przeniesiona do Lwowa 1892. Odznaczona 2 medalami srebrnymi na wystawach krajowych.

718. **Konrad Schneikart**. Lwów. — Zegar ankrowy do podróży z budzikiem, o 16 rubinach; nakręca się raz na 8 dni. (*Na stoliku między 711 i 717. — O. 57.* *)

719. **Jan Seltenreich**. Lwów. — Zegar stojący. (*Przy nrze 914. — O. 32.*)

720. **R. Ditmar**. (C. k. uprz. fabryczny skład lamp i wyrobów metalowych). Lwów. — Lampy, świeczniki, kandelaber. (*Przy nrze 853. — O. 209.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Lewa strona od wejścia głównej połaci Gmachu przemysłowego, obejmująca część grupy XIV. i luźne przedmioty z grup innych.

721. **Aleksander Przewłocki.** Bochnia. — Kasa żelazna pod ręczną ze sztucznym zamkiem. (*Obok 751.***)*)
722. **Antoni Barowicz.** Rzeszów. — Daszek podjazdowy; konsola do dzwonka szkolnego; młynek żelazny do kawy; drobne wyroby ślusarskie, jak zamki, świeczniki i t. p. (*Obok 806.***)*)
- Przedsiębiorstwo ślusarskie, zatrudniające 9 ludzi; odznaczone medalem brązowym na wystawie przemysłowej 1885.
723. **Antoni Serafin.** (Lejarnia dzwonów). Kałusz. — Dzwon. (*Obok 728.*)
724. **Grzegorz Złuchowski** (kował dworski). Zaleszczyki. — Okucie sanek. (*Na nrze 974.*)
725. **Markus Hirsch.** (Pracownia blacharska.) Andrychów. — Latarki; lichtarze; nowe zamknięcia flaszkowe; przyrząd do napełniania i wypróżniania flaszek; osetki stalowe do ostrzenia; tarka i nożyki do jarzyn i kartofli: przyrząd do bicia piany. (*Obok 822.***)*)
726. **Józef Weiss.** Lwów. — Zegar własnego pomysłu rozmiarów wieżowych. (*Na pr. od wejścia gł. do Pp., ściana tylna.***)*)
727. **Jan Wehrstein.** Stryj. — Okucia; zamki; prasa do kopiowania; młynek do kawy; kraty żelazne. (*Tuż przy l. wejściu bocznem do Pp., na l.*)
- Warstat ślusarski, założ. 1886, zatrudnia 29 ludzi.
728. **Karol Schwabe.** (Odlewnia dzwonów i metalów). Biała. — 3 dzwony patentowane. (*Naprzeciw wejścia do Paw. 75. — O. 153.*)
729. **Jakubowski & Jarra.** (Pierwsza kraj. fabryka platerowanych wyrobów, chińskiego srebra i innych metali). Kraków. — Wyroby platerowane. (*Gablota między 709 i 754. — O. 22.**)
730. **Ciż.** — Lichtarze według projektu architektury Prylińskiego; naczynia kościelne i t. p. (*Obok 789.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

731. **Mojżesz Gottlieb.** (Fabryka żelaza i lejarnia). Wełdzierz. — Lemiesze; łopaty; motyki; siekiery; topory; odlewy, jak sztaby, płyty kuchenne i t. p. (*Obok 1549, poza 722. — O. 10*) **)
- Huta i lejarnia w Wełdzierzu pod Bolechowem zatrudnia 100 ludzi; wywozi za granicę.
732. **Wiktor Wasilewski.** Stryj. — Zegar wahadłowy, wskazujący godziny, minuty, dni, miesiące, czas wschodu i zachodu słońca; kurant gra trzy razy dziennie. (*Poza 718, między 708 i 746 w pośrodku.**)
733. **Jan Wypasek.** Lwów. — Kościelne wyroby bronzownicze złoczone i srebrzone; wyroby bronzownicze galanteryjne. (*Obok 795 przy pr. ścianie.**)
- Odznaczenia: na wystawie czerniowieckiej 1886 medal srebrny, na wystawie krakowskiej 1887 medal brązowy, na wystawie Kółek rolniczych we Lwowie 1889 list pochwalny.
734. **Neuhoefer.** (Firma: „Neuhoefer & Sohn“.) Wiedeń. — Przyrządy miernicze dla gospodarstwa leśnego i geodetyczne (*w szafce*); 2 stoły miernicze. (*Obok 743 w pośrodku.**)
735. **Antoni Rosłański.** Gorlice. — Podkowy. (*Między 778 i 1557.*) **)
736. **Wincenty Tadrowski.** Berlin. — Szlifowane soczewki; ramki do binokli zaopatrzone patent. sprężyną i korkiem; przyrząd do stwierdzania numeru szkieł (*Messure-Meter.**)
737. **Franciszek Bochenek** (kował). Moderówka. — Okucie wozu gospodarskiego. (*Na nrze 985.*)
738. **Jan Daschek** (ślusarz robót artystycznych i budowlanych). Lwów. — Wyroby ślusarskie: poręcze do schodów, krata przed bramę, latarnia wisząca, brama, odrzwia, kuchnia angielska, parawan przed kominek, okucia, zamki itp. (*Obok 742 w pośrodku. — O. 100.*) **)
- Pracownia, odznaczona na wystawie krakowskiej 1887 i na lwowskiej wystawie budowlanej 1892.

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

739. **Adam Lokocz.** Lwów. — Lichtarze i inne przybory kościelne z cyny. (*Między 754 i 772 w pośrodku.*) **)
740. **Jan Jarzyna.** Lwów. — Wyroby jubilerskie. (*Gablotka naprzeciw głównego wejścia do Pp. — O. 14.*)
741. **Leopold Schaechter.** (Pierwsza wiedeńska parowa szlifiernia brzytew.) Wiedeń. — Nożyce; brzytwy; seczoryki; żelaza do łyżew; patentowana podkładka do golenia. (*Obok 770 przy ścianie przedniej.*) **)
742. **Alfred Biasion.** Kraków. — Narzędzia optyczne, mechaniczne i ortopedyczne (*w gablocie*); narzędzia chirurgiczne (*w szafce*); wielka skrzynia ratunkowa z potrzebnymi do pierwszej pomocy lekarskiej narzędziami. (*Obok 809 w pośrodku. — O. 161.*) **)
- Magazyn założony w r. 1801.
743. **Karol Trisko.** Wiedeń. — Mikroskopy; baki mimośrodowe (*Centrifugalkreisel*). (*Obok 797 w pośrodku.*) *)
744. **Ludwik Szklarski.** Podgórze-Kraków. — Kasy ogniotrwałe; wagi pomostowe. (*Obok 766 przy tylnej ścianie.*) **)
745. **Jan Gregorczyk.** Kraków. — Lichtarzyki kościelne i salonowe; monstrancya. (*Obok 733.*) *)
746. **Piotr Seip.** (Pracownia wyrobów kościelnych i galanteryjnych). Kraków. — Wyroby z zakresu bronzownictwa. (*W pośrodku tuż za tronem.*) *)
747. **Franciszek Kopaczyński.** Kraków. — Wyroby ze srebra i brązu. (*Gablotka między 743 i 746 w pośrodku.**)
748. **St. Sulikowski i Spółka.** (Fabryka wyrobów metalowych.) Kraków-Dębniki. — Wyroby metalowe dla użytku kolei państwowych, jak latarnie, wiadra, bańki na naftę i oliwę; wyroby budowlane, jak słupki balkonowe i iglica dachowa; wanna cynkowa i wanna miedziana, wykuta z jednego arkusza blachy. (*Obok 725 w pośrodku.***)*)

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

749. **Józef Václavek** (rusznikarz wojskowy.) Czerniowce. — Modele armat: fortecznej i polnej z procą. (*Obok 729 w pośrodku.**)
750. **Feliks Schaechter**. Lwów. — Parnia pokojowa; także lodownia i kłozety; wanny; latarnia grobowa; ornamenty; inne wyroby budowlane; naczynia kuchenne; sikawka ogrodowa i t. p. (*Przy przedniej ścianie, na l. od wejścia.***)
751. **Bracia Bartik**. (Parowa fabryka pilników.) Kraków. — Rozmaite gatunki pilników. (*Po drugiej stronie ścianki, przy której znajduje się 758. — O. 69.***)
Jedyna krajowa fabryka pilników.
752. **Samuel Korngold**. Podgórze. — Guziki, krzyżyki, medaliki, szyldziki do zamku przy szafach. (*Obok 821 przy lewej ścianie. — O. 94.**)
Fabryka, pierwsza w tym kierunku w Galicyi, założona w r. 1887; wywozi swe towary za granicę.
753. **Jan Lange**. (C. k. uprz. fabryka kas.) Wiedeń. — 7 kas ogniotrwałych; 3 także biurka żelazne i 1 nocna szafka. (*Obok 801 przy ścianie przedniej.***)
754. **Karol Polzer i Spółka**. (C. k. uprz. fabryka kas ogniotrwałych). Wiedeń — 8 kas ogniotrwałych. (*Obok 750 przy ścianie przedniej. — O. 93.***)
755. **Rudolf Geburth**. Wiedeń. — Różnego rodzaju piece i przybory kuchenne. (*Obok 712 w pośrodku.***)
Zastępca firmy: Jan Schumann we Lwowie.
756. **Wilhelm Netroufal**. Lwów. — Wyroby mosiężne toczone, dla użytku kościelnego i domowego, jak bania, miednice, dzbanki, rondle i t. p. (*Przy słupie pierwszym na l. od gł. wejścia. — O. 142.***)
757. **Stanisław Ciuchciński**. Lwów. — Latarnie i inne przybory kolejowe; wyroby blacharskie budowlane i dla domowego użytku. (*Obok 756 w pośrodku.***)

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

758. **Synowie Henryka Schapiry.** (Pierwsza kraj. odlewnia.) Lwów. — Syfony na wodę sodową i ich części składowe odlewane. (*Obok 761 w pośrodku.*)**)
759. **Leon Węglowski.** Lwów. — Fotele żelazne. (*Obok 825.*)**)
- Firma, istniejąca od r. 1874, zatrudnia 30 ludzi; odznaczona kilkakrotnie listami pochwalnymi.
760. **Tobiasz Kohn.** Lwów. — Obraz „Obrona Trembowli“, wykuty w blasze przez wystawcę. (*Obok 758, a nad 817 i 767, w pośrodku.*)**)
761. **Jan Stankiewicz.** (C. k. uprz. zakład ślusarski artystyczny i budowlany.) Lwów. — Pająk żelazny na 20 lampek elektrycznych i lampę naftową; latarnia żelazna wisząca do ściągania; 2 latarnie kute do grobowców; stolik kuty na bilety; ramka na fotografie; kasetka żelazna ze sztucznem zamknięciem i 10 schowkami. (*Obok 772 w pośrodku. — O. 26.*)**)
762. **Tenże.** — Wagi mostowe, dziesiętne, kupieckie i t. p. (*Hm. B. sala II. na pr., obok 69 w pośrodku.*)
763. **W. Kosydarski.** (Pracownia blacharska). Kraków. — Medalion, kuty w miedzi przez współpracownika firmy, Jana Butelskiego. (*Na ścianie lewej nad 730 i 784.**)
764. **Tenże.** — Dzbanuszek pakfongowy, wyrobiony w drugim roku nauki przez Edmunda Iglickiego. (*Na ścianie lewej nad 730 i 763.**)
765. **Franciszek Schmerl** (weterynarz i kierownik wojskowej szkoły kucia koni.) Lwów. — Podkowy; przyrządy do podkuwania. (*Gablota obok 793 w pośrodku.*)**)
766. **Henryk Bogdanowicz.** Lwów. — Pomniki, nagrobki i krzyże, kute z blachy i odlewane z cynku; okazy robót budowlanych, jak iglica dachowa z pałacu hr. R. Potockiego i t. p.; kłozety w najrozmaitszych gatunkach z fa-

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

bryki L. Guttmana w Wiedniu; wanny, tusze, parnie itp. przybory kąpielowe. (*Na l. od gł. wejścia przy tylnej ścianie.* — O. 200.) **)

Przedsiębiorstwo, założ. 1882, zatrudnia 24 ludzi; odznaczone na wystawach: hygienicznej 1888 i budowlanej 1892.

767. **Jan Rzeczkowski.** Kamionka strumiłowa. — Kasetka żelazna ze sztucznym zamkiem własnego pomysłu. (*Obok 817 w pośrodku.*) **)

768. **Adolf Stiglitz.** Tarnów. — Zegar słoneczny. (*Obok 807.**)

Przedsiębiorstwo, założ. 1849, odznaczone na wystawie tarnowskiej 1892.

769. **Józef Gorecki.** (Zakład artystyczno-słusarski.) Kraków. — Brama 2skrzydłowa żelazna w stylu odrodzenia do portalu wjazdowego na Skałce, według projektu K. Knausa; latarnia wisząca, korytarzowa, w smaku zakopańskim; świecznik koronny do kaplicy schroniska im. ks. A. Lubomirskiego, według projektu własnego. (*Obok 766 w pośrodku.* — O. 185.) **)

770. **Karol Uznański.** Kraków. — Kandelaber do światła elektrycznego; okucia budowlane i zamki; stolik okrągły kuty; latarnia ścienna i t. p. (*Obok 753 przy ścianie przedniej.*) **)

771. **Julian Stankiewicz i Stanisław Michalski.** (Pierwsza spółka blacharska.) Kraków. — Wanny; prysznic pokojowy; konewka do podlewania. (*Obok 744 przy tylnej ścianie.*) **)

772. **Goeppinger i Spółka.** Weissenfels, Kraina. — Zbiór nowych, patentowanych łańcuchów. (*Obok 805 w pośrodku.*) **)

Zastępca: Jan Schumann, Lwów.

773. **Patek, Philippe i Spółka.** Genewa, Szwajcarya. — Zegary i zegarki od najprostszych do najsztuczniejszych. (*Poza 740.* — O. 207.)

Zastępca: W. Grabiński, Lwów.

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

774. **Szymon Weich.** Lwów. — 2 wagi dziesiętne i setne. (*Obok 64.*)
775. **Leon Jagusiński.** Lwów. — Tokarnia do kruszców; prasa dla aptekarzy i cukierników do wyciskania olejów i soków. (*Obok 738 w pośrodku.***)
776. **Jan Schumann.** Lwów. — Zbiór drobnych przyborów i maszynek do gospodarstwa domowego, jak tarko elektryczne, skrobaczka do mięsa i t. d. (*Przy nrze 755.***)*)
777. **Edmund Chrzanowski.** (Fabryka tkanin metalowych, oraz wszelkich wyrobów drucianych.) Warszawa. — Siatki z drutu żelaznego i mosiężnego do czyszczenia zboża, do cukrowni, do szutru. (*Obok 769 w pośrodku.***)*)
 Fabryka, założona w r. 1855, odznaczona na wystawach: w Warszawie, Poławie, Krakowie, Brukseli i Paryżu.
778. **Leon Ogórkiewicz i J. Zagórny.** Warszawa. — Okucia do drzwi i okien; zamki; młynki i t. p. (*Obok 713.***)*)
 Przedsiębiorstwo założ. 1871, zatrudnia około 80 robotników; odznaczone w Warszawie 1885 i 1890.
779. **Bernard Stiel** (czeladnik zegarmistrzowski). Kraków. — Zegar własnego pomysłu do nakręcania w sposób zupełnie nowy. (*Obok 710 przy pr. ścianie.**)
780. **Jakubowski & Jarra.** Kraków. — Lichtarze, naczynia stołowe, kosze, tace, cukiernice.***)
781. **Ludwika Münheimer.** Warszawa. — Wyroby kruszcowe: guziki herbowe i stampilie. (*H. c.*****)*)
 Zakład, istniejący od r. 1816, zatrudnia około 40 robotników; odznaczony w Paryżu, Antwerpii, Moskwie, Wiedniu, Brukseli, — między innymi na wystawie paryskiej 1889 medalem złotym.
782. **Weissenböck i Schwarz.** Wiedeń. — Węże gumowe; zamknięcia flaszkowe; patent. przyrząd do napełniania flaszek; szpunty; dzbany; przybory piwniczne dla restauracyj

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

***) Por. uwagę drugą na str. 120.

i gospodarstwa domowego. (*Obok 771 przy tylnej ścianie.*) **)

Fabryka odznaczona na wystawie w Chicago 1893.

783. **Karol Czaplicki.** Kraków. — Wyroby jubilerskie. (*O. 170.*) *)
784. **Jan Zemła.** Nowy Sącz. — Model lokomotywy systemu Borsiga, w skali $\frac{1}{189}$. (*Obok 752 przy l. ścianie.*) *)
785. **August Nitz.** Berlin. — Maszyna do haftowania. (*H. c. Obok 808 w pośrodku. — O. 56.*) **)
786. **Józef Iwanicki.** Lwów. — Maszyny do szycia. (*Obok 806 w pośrodku. — O. 118.*) **)
Zakład istniejący od r. 1872.
787. **M. Ehrlich.** Wiedeń. — Zbiór różnych systemów lampek nocnych, oselek ze stali dyamentowej, patent. klepadeł do kos itp. przyrządów do gospodarstwa domowego. (*Obok 721 w pośrodku i na l. w podwórzu.*) **)
788. **Wendelin Pietsch.** Liberzec, Czechy. — Maszyny do prania i wykręcania białizny; magiel pokojowy. (*Obok 802 w pośrodku.*) **)
789. **August Hagier.** Lwów. — Maszyna do robienia tutek cygaretowych. (*Obok 784 przy l. ścianie.*) *)
790. „**Emanuel od Śgo Józefa**“. (Pierwszy krajowy koncesjonowany zakład medalików.) Kraków. — Medaliki własnego wyrobu. (*H. c. — O. 121.*) *)
791. **Aleksander Schindler.** (Zakład i pracownia rytownicza.) Lwów. — Wyroby z zakresu rytownictwa, pieczętarstwa, i medalierstwa, jak obrazy ryte Polski w kajdanach, Kościuszki, św. Stanisława Kostki, 9 muz itp., pieczęci, szyldziki, herby, medale wystawowe. (*Obok 745 przy pr. ścianie.*) *)

*) Por. uwagę na str. 160.

**) Por. uwagę na str. 161.

792. **Dr. Winzer i Spółka.** Drezno i Wenecya. — Fotograficzne przyrządy z przyborami. (*Przy wejściu do l. ramienia Pp. w pośrodku.* — O. 177.)
Zastępca: W. Berger, Lwów.
793. **Józef Wanaus i Spółka.** Wiedeń. — Fotograficzne przyrządy z przyborami. (*Obok 786 w pośrodku.* — O. 132.) **)
- Zastępcy: Hamel & Feigl, Lwów.
794. **Emil Wajdowski.** (Pracownia wyrobów metalowych.) Lwów. — Odlewy mosiężne, jak wentyle, kurki, świstawki, pompy itp. (*Za nr 709 w pośrodku.* — O. 189.) *)
795. **Edward Gottlieb.** (Zakład elektrotechniczno-mechaniczny.) Lwów. — Wyroby z zakresu elektrotechniki, jak telefony, mikrofony, dzwonki i kurki elektryczne, baterye itp. (*Szafa obok 714.* *)
- Zakład, zatrudniający 10 ludzi, posiada motor gazowy o sile 1 konia.
796. **Józef Swoboda.** Lwów. — Wyroby ślusarskie. **)
797. **Jan Zajączkowski.** (Pracownia artystyczno-ślusarska. Krasiczyn. — Wyroby ślusarskie, jak: przybory do pieców, lichtarze, kałamarze, kłódki, krzyże. (*Przy wejściu do środkowego ramienia przy l. ścianie.* *)
- Pracownia odznaczona na wystawach: lwowskiej 1877, przemyskiej i krakowskiej.
798. **Benesz Bialer.** Rawa ruska. — Maszynka do robienia dziurek w sprężynie zegarkowej. (*Poniżej 726 na ścianie.*)
799. **Grzegorz Łopieński.** Warszawa. — Wyroby brązownicze; fotografie robót pracowni wystawcy. (*Gablota poza 732, a między 709 i 795 w pośrodku.* *)
- Zakład, zatrudniający 20 robotników, odznaczony 3 medalami srebrnymi.
800. **Konrad Schneikart.** Lwów. — Zegaz z kukułką. (*Przy nr 903.*)

*) Por. uwagę na str. 160.

**) Por. uwagę na str. 161.

801. **Bracia Hesky.** (Fabryka kas ogniotrwałych.) Wiedeń. — 3 kasy ogniotrwałe i także biurko. (*Obok 754 przy ścianie przedniej.* — O. 210.)*)
- Fabryka, odznaczona medalem złotym w Budziejowicach 1884. Zastępca: M. Korkes, Lwów.
802. **Józef Vindysz.** Praga-Smichów. — Przyrząd do napełniania butelek, patentowany. (*Obok 748.*)*)
803. **Eugeniusz Kuliński i Spółka.** Nowy Jork. — Wyroby artystyczno-ślusarskie: kasetka, lichtarze, wazon na bukiety, model okucia bramy; fotografie robót wystawców. (*Paw. 110, pokój II. na l.*)
804. **Fabryka lanej stali „Poldhütte“.** Kladno, Czechy. — Pilniki, ąruły; stal na narzędzia i do kucia; sprężyny. (*Paw. 109, łącznie z nrem 18 i 811.* — O. 130.)
805. **Juliusz Kopff i Spółka.** (Pierwsza warsz. fabryka wyrobów szmirglowych.) Warszawa. — Okazy artykułów potrzebnych do polerowania metalów i drzewa. (*Obok 755, w pośrodku.*)*)
- Fabryka posiada maszynę parową o sile 12 koni i maszyny specjalne, których obsługą zajmuje się 20 ludzi.
806. **M. Weszicki.** (Warszawska fabryka wyrobów metalowych). Warszawa. — Ozdobne łóżko żelazne i łóżeczko mosiężne, wanna lodownia, waga dziesiętna (*przed 1549*); 3 łóżka mosiężne, z tych jedno z kotarą (*obok 788 w pośrodku.*)*)
807. **Wilhelm Goldscheider.** Radziechów. — Zegar albumowy z kurantami. (*Przy wejściu do środkowego ramienia, pr. ściana.*)*)
808. **Szymon Fogel.** (Magazyn gorsetów). Lwów. — Maszyna ręczna do haftowania (z drzewa i ze stali). (*Obok 1557 przy l. wejściu bocznem do Pp.*)
809. **Julian Dąbrowski.** (Fabryka i skład wyrobów jubilerskich i zegarów genewskich.) Lwów. — Wyroby jubilerskie i złotnicze. (*Na l. od 706.* — O. 243.)
810. **Stanisław i Bolesław Urbanowicze.** Września, W. Ks. Poznańskie. — Zamki różnej konstrukcyi. *)

*) Por. uwagę drugą na str. 161.

811. **Stowarzyszenie dla wyrobów z żelaza i stali.** St. Egidi, Austria niższa. — Pilniki z lanej stali. (*Paw. 109, łącznie z nrem 804. — O. 130 — 131.*)
812. **B. Hantke.** Warszawa. — Druty; gwoździe; łopaty; łańcuchy; śruby; mutry; topory; siekiery itp. (*H. c.****)
813. **Rehfeld, Dubeltowicz i Sp.** Warszawa. — Odlewy żelazne ozdobne; zbiór żelazek kominkowych do prasowania; takież komplet innego systemu. (*H. c.****)
 Fabryka maszyn i odlewnia, posiada maszyny pomocnicze, zatrudnia 200 ludzi. Wartość produkcji wynosi 120.000 rs.; przerób surowca 36.000 pudów, żelaza kutego 5.500 pudów.
814. **„Wulkan“.** (Towarzystwo fabryki wyrobów metalowych.) Warszawa. — Naczynia kuchenne i gospodarskie z blachy żelaznej emaliowanej i cynkowej. (*H. c.****)
815. **L. Brauman** (Warsz. fabryka blachy białej i wyrobów blaszanych). Warszawa. — Obrazy blaszane; pudełka. (*H. c.****)
816. **Plewkiewicz i Sp.** (Fabryka wyrobów z gliniku.) Warszawa. — Wyroby z gliniku (aluminium): solniczki, wachlarze, lichtarze, puszki, lampki, ramki, wazon. (*H. c.****)
817. **Ojzer Schmidt.** Sądowa Wisznia. — Serwis miedziany (dzbany, 6 kubków i taca); kula miedziana. (*Obok 758***)*)
818. **Julian Andryson.** Nowy Jork, Stany Zjednoczone. — Zegar stołowy z drzewa. (*Paw. 110, pokój II. na l.*)
819. **Wojciech Kosiba.** Lwów. — Olbrzymi pajak wiszący miedziany. (*W pośrodku środkowego ramienia Pp.*)
820. **Stanisław Władyka.** (Fabryka zegarów). Nowy Jork. — Toaletka biała z zegarkiem, wykładana pluszem zielonym. (*Paw 110. pokój I. na l.*)
821. **Anastazy Koniuszy.** Tarnów. — Kosz na kwiaty; para lichtarzy kościelnych; lampa miedziana stołowa itd. (*Obok 770 przy l. ścianie. — O. 238.**)*)

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

***) Por. uwagę drugą na str. 120.

822. **Ignacy Hornych i Synowie.** (Fabryka przyborów tkackich.) Łomnica pod Jiczynem, Czechy. — Przybory tkackie. (*Szafa obok 776.* **)
- Fabryka założ. 1827. Zastępcy: Hamel i Feigl, Lwów.
823. **S. Gorecki.** (Fabryka wyrobów z żelaza kutego). Nowy Jork. — Lichtarzyk, ramki do fotografii, kałamarni, lampka wisząca. (*Paw. 110, pokój I. na l.*)
824. **Mojżesz Fenichel.** Lwów. — Kute taczki, kółka, łopaty, czagany itp. (*Na podwórzu między ramieniem środkowym a lewym Pp.*)
825. **Jakub Sikorski.** Przemyśl. — Maszynki do froterowania posadzek. (*Obok 731. — O. 167.* **)
826. **Ludwik hr. Dębicki.** Jaworów. — Koszyk na kwiaty ze stali, roboty Karola Jenczala; duży świecznik brązowy z bożnicy; kandelabry i lichtarze brązowe w stylu żydowskim; kapliczka, dzban, kubki. (*Paw 70.*)
827. **„Hygieia“.** (Akc. stowarzyszenia wyrobów kruszczowych). Budapeszt. — Syfony, ich części składowe i przyrządy do ich napełniania. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na pr.*)
828. **Józef Pendiuk.** Lwów. — Kosz żelazny na kwiaty. (*Paw. 68.*)
829. **Stanisław Konopacki.** Lwów. — Wyroby ślusarskie. (*Paw. 68.*)
830. **Tenże.** — Okno okute z zamkiem własnego pomysłu. (*Paw. 68.*)
831. **Włodzimierz Uścieński i W. Sknurył.** Lwów. — Wyroby brązownicze. (*Paw. 68.*)
832. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowszczyzna. — Wyroby ślusarskie, kowalskie i blacharskie warsztatów zakładowych, jak: zamki do drzwi, drzwiczki blaszane, zasuwki żelazne, podkowy, samowary, dzban miedziany, naczynia do mleka (skopce, puszk), skrzyneczki blaszane. (*Paw. 26, I. piętro.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

**) Por. uwagę drugą na str. 161.

833. **Ignacy Bruck.** (Fabryka maszyn i narzędzi). Budapeszt. — Patentowane maszyny do robienia guzików. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na l. w tyle.*)
834. **Marcin Jurisics.** Budapeszt. — Miechy; warstаты kowalskie; dźwignie. (*Hm. B. oddz. węg., ściana l. sali I.*)
835. **Nandor Süss.** Budapeszt. — Przyrządy mechaniczne naukowe. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na pr.*)
836. **Król. węg. fabryka żelaza.** Kudzir, Węgry. — Wszelkie gatunki walcowego żelza, jakoto: płaskie, okrągłe, kwadratowe i wstążkowe; różne gatunki stali; pilniki; kosy; (*Hm. B. oddz. węg., sala I.*)
837. **Pierwsza węg. Spółka dla wyrobu maszyn do szycia.** Budapeszt. — Maszyny do szycia podług systemu Singera do użytku domowego i fabrycznego. (*Hm. B. oddz. węg., sala I., na l. od wejścia.*)
-

Grupa XV.*)

Wyroby drezwiane z zakresu ciesielstwa, stolarstwa budowlanego i meblowego, bednarstwa, tokarstwa i snycerstwa. — Przedmioty z odpadków drzewa, kory, wiór, trocin itp.).

838. **Juliusz L. Acht.** Lwów. — Wyroby korkowe; maszyna ręczna do obrabiania korków. (*Kiosk w nyży, przy l. ścianie poza 898.***))

Przedsiębiorstwo, oparte na pracy przeważnie ręcznej, zatrudnia 5 ludzi.

839. **Sylwester Berski.** (Fabryka parowa kołków do obuwia Adama i Sylwestra Berskich). Lwów. — Kołki do obuwia kręgi drzewa do wyrobu kołków. (*H. c. — Po drugiej stronie stołu, na którym mieści się 848.****)

Przedsiębiorstwo, założ. 1873, zatrudnia 22 ludzi i posiada maszynę o sile 25 koni. Odznaczone na wystawach: lwowskiej 1887, stanisławowskiej i przemyskiej.

840. **Aleksander Koniewicz.** Lwów. — Wózki dla dzieci; wszelkiego rodzaju wyroby bambusowe i koszykarskie. (*Obok 883 przy tylnej ścianie.***))

Przedsiębiorstwo zatrudnia 14 ludzi; odznaczone na wystawie tarnopolskiej.

841. **Ludwik Kopeć.** (Pracownia stolarska.) Lwów. — Biurko; 2 kasetki z drzewa w kształcie ozdobnych albumów. (*Obok 859 w pośrodku.***))

842. **J. Zeyland.** Poznań. — Urządzenie sypialni. (*Obok 887.****))

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) W lewym ramieniu Gmachu przemysłowego (11), obejmującym część grup XV. i XXXII, całą XVI., część XVIII. i całą XIX.

***)) Prawe skrzydło lewego ramienia Gmachu przemysłowego (11), mieszczące w sobie część grupy XV.

843. **Józef Fiel.** Lwów. — Wyroby tokarskie, jak patentowane cygarniczki, fajki, cybuchy itp. (*Obok 838. — O. 115.***)*)
844. **Franciszek Müller.** (Pracownia wyrobów bednarskich.) Lwów. — Kufa i beczki. (*O. 35.**)
845. **Wiktor Bętkowski.** Słotwina. — Kufa i beczki. (*Obok 885 przy tylnej ścianie. — O. 32.***)*)
Pracownia bednarska, odznaczona na wystawie krakowskiej 1887, zatrudnia 15 ludzi, nie posługując się maszynami.
846. **Zdzisław Szpor** (aspirant kolei państw.). Kraków. — Kasetka drewniana ze sztucznem zamknięciem. (*Po drugiej stronie stołu, na którym mieści się 901.****)
847. **L. J. Malewski.** (Pierwsza galic. fabryka korków katalońskich.) Lwów. — Wyroby korkowe. (*Obok 838. — O. 46.***)*)
Fabryka założ. 1877, zatrudnia kilku ludzi; posiada 5 maszyn ręcznych.
848. **Karol Grześlowski.** Lwów. — Okno nowego systemu własnego pomysłu. (*Stół wspólny z 908 w pośrodku.****)
849. **Jędrzej Rogowski.** Przemyśl. — Kredens; 2 szafy; 2 biurka; 2 krzesła. (*Obok 903.***)*)
850. **Władysław Rachfał.** Bochnia. — Talerze drewniane rzeźbione, kubki drewniane itp. wyroby tokarskie. (*Poza 934 w pośrodku.****)
851. **Teofil Trojan.** (Pracownia wyrobów stolarskich.) Bochnia. — Biurko. (*Poza 902, a obok 888 w pośrodku.****)
852. **Filomena Dziubińska.** Krasne. — Wyroby tokarskie. (*Obok 850 w pośrodku.****)
- Przedsiębiorstwo, założ. 1860, zatrudnia 3 ludzi; wywozi swe wyroby do Rosyi. Odznaczone 7 razy.
853. **Franciszek i Józef Wczelakowie.** (Parowa fabryka stolarska braci Wczelaków.) Lwów. — Brama dębowa;

*) Na podwórze Gmachu przemysłowego (11) między ramieniem środkowem a lewem i tegoż skrzydłem prawem.

**) Por. uwagę drugą na str. 175

***) Por. uwagę trzecią na str. 175.

wzory parkietów; urządzenie pokoju jadalnego z plafonem w kasetony, bajcowane boazeryą; okno z przyrządem do wentylacyi; okno najnowszej konstrukcyi z roletą drzewianą. (*Lewa ściana l. ramienia Pp. przy wejściu bocznem lewem, obok 728. — O. 35.*)

854. **Stanisław Bendlewicz.** (Firma: „S. Bendlewicz i Sp.“) Pleszewo, W. Ks. Poznańskie. — Ramy; obrazy; przedmioty dewocyjne. (*Przy pr. ścianie, obok 900.*)**)

Fabryka, założ. 1885, zatrudnia 13 ludzi; posiada 3 maszyny, wywozi swe wyroby przeważnie do Niemiec, Żuław i Ameryki. Odznaczona na wystawach: krakowskiej 1887 i pleszewskiej. Jedynę tego rodzaju przedsiębiorstwo pod zaborem pruskim. Bliższe szczegóły o niem w broszurze Dr. R. Szymańskiego pn. „Znaczenie handlu ludowego“.

855. **Antoni Bobrich.** (Pracownia stolarska). Lwów. — Urządzenie damskiej sypialni w stylu angielskim i kredens. (*Pp. obok 849, w narożniku l. ramienia i prawego jego skrzydła. — O. 117.*)

856. **Jakub Wittmann.** (Pracownia stolarska.) Lwów. — Biurko damskie, dwa ozdobne krzesła, fotelik i 2 lichtarze do garnituru. (*Poza 859 w pośrodku. — O. 67.**)

857. **Antoni Kluz.** (Pracownia stolarska.) Rzeszów. — Urządzenie sypialni. (*Poza 843 przy l. ścianie. — O. 119.**)

Przedsiębiorstwo stolarskie, istniejące od r. 1865, zatrudnia 9 ludzi.

858. **Jan Sworzeń.** Rzeszów. — Brama wchodowa. (*Obok 937 przy l. ścianie.*)**)

Przedsiębiorstwo założ. 1889, zatrudnia 9 ludzi.

859. **Józef Korniak i Syn.** (Pracownia stolarska.) Rzeszów. — Dębowy kredens (*obok 890 przy pr. ścianie*); dębowe biurko (*poza 851 w pośrodku. — O. 152.*)

Przedsiębiorstwo, powstałe 1874, zatrudnia 7 ludzi.

860. **Mendel Brandt.** Lwów. — Wyroby koszykarskie i bambusowe. (*Obok 840 przy tylnej ścianie. — O. 66.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę trzecią na str. 175.

861. **Wojciech Samek** (rzeźbiarz). Bochnia. — Figury świętych z drzewa i kamienia pińczowskiego. (*Obok 882 przy pr. ścianie.*)**)
862. **Jan Christof**. Lwów. — Żaluzye; story; parawany. (*H. c. Gabłota poza 906 w pośrodku. — O. 100.* *)
863. **Michał Wasylcyia**. Lwów. — Szafa dębowa. (*Paw. 68, sala środkowa.*)
864. **Antoni Rarogiewicz**. Przeworsk. — Dwie figury Chrystusa i wyroby snycerskie, jak krzyż, popielniczka, rama na zwierciadło, szafka na zegar. (*Obok 915 przy pr. ścianie.* **)
865. **Walenty Remi Romanowski**. Lwów. — Sofa; kanapa; fotele; materac sprężynowy. (*Łącznie z 914.* *)
866. **Michał Lachmann**. Tarnopol. — Łódź „Podolanka“ ze sterem i 2 wiosłami. (*Poza 880 w pośrodku.* **)
867. **Karol Weber i J. Kirschner**. (Skład mebli.) Lwów. — Kredens z pracowni Józefa Miklaszewskiego. (*Obok 891 przy pr. ścianie. — O. 33.* *)
868. **Stanisław Kruk**. (Pracownia stolarska). Lwów. — Ołtarz dębowy w stylu odrodzenia według projektu prof. M. Kowalczuka. (*Przy ścianie tylnej. — O. 142.* **)
869. **Jakub Lewicki**. (stolarz-szymerz). Lwów. — Szafa na książki. (*Obok 884 w pośrodku.* **)
870. **Jan Paweł Argasiński**. Pomorzany. — Beczki; klepki. (*Obok 845 przy ścianie tylnej. — O. 105.* *)
871. **Piotr Mędrys**. Lwów. — 2 szafki rzeźbione. (*Przy nrze 853.* *)
872. **E. Turezyński**. Lwów. — Rzeźby stylowe. (*Na nrze 868.*)
873. **Mikołaj Gromosiak**. Krynica. — Deszczułki do żaluzyj. (*Obok 924.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę trzecią na str. 175.

874. **Józef Stypuła.** (Zakład tokarsko-stolarski). Tarnawa koło Suchej. — Wyroby tokarskie i stolarskie, jak składane krzesła, stoły, ławki itp. (*Poza 947 w pośrodku.* — *O. 125.*) **)
875. **Jan Stepkiewicz.** Gorlice. — Szafa dwuskrzydłowa. (*Poza 856. a obok 878 w pośrodku.*) *)
877. **Hirsz i Natan Kapelusze.** Stare Brody. — Beczki, wyrabiane dla fabryki napojów wysokowych wystawców we własnym warstacie pod kierownictwem Argasińskiego. (*Przy 517.*)
878. **Ludwik Matiaszek.** Lwów. — Dwie szafy dębowe i stół z tego samego materiału, wykładane we wzory innymi gatunkami drzewa; różne drobiazgi rzeźbione. (*H. c.* — *Poza 856 w pośrodku.*) *)
880. **Tadeusz Sokulski.** Lwów. — Ołtarz dębowy w stylu romańskim. (*Poza 889 w pośrodku.* — *O. 87.*) **)
- Pracownia rzeźb i ornamentów z drzewa, założ. 1877, zatrudnia 14 ludzi bez pomocy maszyn. Odznaczona na wystawach: lwowskiej 1877 i budowlanej 1892, oraz jarosławskiej.
881. **Joachim Katz.** Lwów. — Serwis na likiery i papierosy (plastyczny krajobraz na sposób chiński z pozytywką). (*Nad 915 przy ścianie pr.*) **)
882. **Leonard i Roman Muranyi.** (Zakład stolarski i pierwsza fabryka posadzek braci Muranyi). Kraków. — Brama dębową w stylu odrodzenia; drzwi z ościeżą i okładzinami; okno wieloskrzydłowe z ościeżą; słupki i poręcze do schodów; posadzki. (*Obok 925 przy pr. ścianie.*) **)
- Przedsiębiorstwo postępowe, wykonuje przy pomocy maszyn najlepszych systemów oraz suszarni wszystkie roboty, wchodzące w zakres stolarstwa.
883. **Frańciszek Frączek** (koszykarz). Krzywaczka pod Mogilanami. — Sprzęty domowe, kuferki ręczne, koszyki (wszystko z wikliny lub trzciny). (*Przy tylnej ścianie.*) *)
884. **Karol Fiedler.** Stanisławów. — Kredens w stylu barokowym — wyrób ręczny. (*Poza 715, w pośrodku.*) **)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę trzecią na str. 175.

885. **Wojciech Habryło.** Słotwina. — Beczki i klepki. (*Przy tylnej ścianie.*) **)

Główny dostawca beczek dla sąsiedniego browaru Götza w Okocimiu.

886. **Jerzy Mitschke.** Lwów. — Przedmioty ozdobne, wykonane robotą piłęczkową: kosz na kwiaty, toaleta, zegar i kapliczka. (*H. c. — Obok 945 w pośrodku.*) ***)

887. **Tadeusz Prugar.** (Firma: „Marcin Prugar i syn, pracownia wyrobów stolarskich“). Lwów. — Urządzenie jadalni, wykonane z drzewa orzechowego. (*Obok 921 przy l. ścianie. — O. 187.*) ***)

888. **Ferdynand Majerski.** Przemyśl. — Ołtarz gotycki z drzewa dębowego. (*Za 916 w pośrodku.*) ***)

889. **Tenże.** — Brama w stylu odrodzenia. (*Obok 858.*) ***)

890. **Józef Borkowski.** Lwów. — Kredens dębowy w stylu staroniemieckim. (*Poza 943 przy pr. ścianie.*) **)

891. **Alojzy Ostrowski.** Lwów. — Rama wraz ze zwierciadłem i konsolą, stół (oba przedmioty wykonane z drzewa w stylu odrodzenia) i krzeselka orzechowe. (*Obok 849 przy pr. ścianie.*) **)

893. **Mikołaj Zajączkowi.** Czerniowce. — Wyroby bednarskie. *)

Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1874, zatrudnia 16 ludzi; wywozi swe wyroby do Rumunii i Rosyi. Odznaczone na wystawach: czerniowieckiej i lwowskiej budowlanej.

894. **Stanisław Cholewa.** (Pracownia stolarska.) Przemyśl. — Ołtarz gotycki z drzewa dębowego. (*Obok 889 przy l. ścianie.*) ***)

896. **Jan Lenard.** Lwów. — Urządzenie sypialni w stylu barokowym. (*Poza 988 przy pr. ścianie. — O. 227.*) **)

Pracownia stolarska; posiada maszynę o sile 12 koni.

*) Por. uwagę na str. 143.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

***) Por. uwagę trzecią na str. 175.

897. **Antoni Krzysztofowicz.** Lwów. — Dekoracje stylowe. (*Wspólnie z 898. — O. 162.* *)
898. **Spółka stolarzy lwowskich.** Lwów. — Urządzenie jadalni w smaku francuskim; urządzenie salonu w stylu barokowym; urządzenie sypialni w smaku angielskim. (*Wystawa zbiorowa, do której przyczyniły się też nr. 897 i firmy: Kesmárky & Illes, Kremenetzky Mayer i Sp. i T. Okórnicki. Poza 853. — O. 22.* *)
- Spółka, zawiazana 1854, licząca w r. z. 28 członków, posługuje się wyłącznie pracą ręczną. Na wystawie lwowskiej 1877 otrzymała dyplom honorowy i medal srebrny ministerium handlu, na wystawie zaś budowlanej w. r. 1892 list z uznaniem.
899. **Karol Stroneczyński.** Czerniowce. — Szafka salonowa damska z amerykańskiego orzecha z 5 kryjówkami. (*Poza 923 w pośrodku.* **)
900. **August Irzyniec.** Milatyn nowy. — Toaletka z drzewa orzechowego do składania, w kształcie stolika o jednej nodze. (*Obok 864 przy pr. ścianie.* **)
901. **Jan Niewrzałkiewicz.** Busk. — Snycerskie wyroby z drzewa. (*Stół osobny obok 852. — O. 195.* **)
902. **Henryk Seifert.** (Firma: „Henryk Seifert i Synowie, fabryka bilarów“.) Wiedeń. — Dwa bilary z przyborami; stojak olbrzymi na kije; próbki części składowych bilaru. (*Poza 792 w pośrodku.* *)
- Zastępca: J. Andriaszek, Lwów.
903. **Władysław Duval.** Kraków. — Urządzenie sypialni. (*Obok 949 przy pr. ścianie.* *)
904. **Wawrzyniec Kamiński** (bednarz). Nowy Jork. — Sąddek na piwo, wino i likiery — owoc trzyletniej pracy. (*Paw. 110, pokój II. na l.*)
905. **Zygmunt Mikołajski.** Kraków. — Stoliki; żardyniery: wieszadło myśliwskie; szachy i inne wyroby tokarskie. (*Poza 940 w pośrodku.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę trzecią na str. 175.

906. **Ignacy Fuchs.** (Fabryka mebli giętych z drzewa.) Kraków. — Meble gięte. (*Poza 905 w pośrodku.* — O. 230.)**)
907. **Kazimierz Bielański.** Sambor. — Talerz drzewiany. (*Przy nrze 366.*)
908. **Leon Lemperiere i Spółka.** Nowy Sącz. — Saboty; podeszwy drzewiane. (*Obok 327.****)
910. **Wincenty Rogaczyk.** Rogi pod Krosnem. — Płaskorzeźby: anioł, unoszący dziecko, i Fortuna. (*Po drugiej stronie stołu, na którym mieści się 901.****)
911. **Jędrzej Skowronek.** Rogi. — Krzyżyk z drzewa, malowany. (*Obok 910.****)
914. **Władysław Cirin.** Lwów. — Pokój, ozdobiony robotą snycerską, stolarską, tapicerską i tokarską. (*Łącznie z 865 i 719. Obok 920 przy l. ścianie.* — O. 134.**))
915. **Wilhelm Ries.** Stryj. — Stolik ozdobnie rzeźbiony. (*Obok 861.****)
916. **Jan Stanecki.** Chyrów. — Model tumu medyolańskiego; klatka na kanarki w stylu gotyckim. (*Poza 899 w pośrodku.****)
917. **Galicyjskie akc. Towarzystwo handlowe.** Lwów. — Garnitur mebli salonowych z fabryki „Wojciechów“ (Król. Polskie). (*H. c.**)
918. **Ignacy Drexler.** (Firma: I. Drexler i Synowie.) Lwów. — Materace; kołdry; poduszki; prześcieradła. (*Przy 896 i 855.* — O. 75.***)
- Firma, istniejąca od r. 1837, zatrudnia 5 ludzi. Praca wyłącznie ręczna. Na wystawie lwowskiej w r. 1877 otrzymała firma medal zasługi.
919. **Jan Tkacz.** (Firma: Jan Tkacz i Syn^u.) Lwów. — Urządzenie salniku damskiego w stylu Ludwika XV.; dekoracje; obicia na ściany. (*Obok 980.* — O. 189.)

Zakład artystyczno-tapicersko-dekoracyjny, założony w r. 1860.

*) Por. uwagę drugą na str. 120.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

***) Por. uwagę trzecią na str. 175.

920. **Ludwik Stasiński i Stefan Iglicki.** Kraków. — Urządzenie gabinetu męskiego; urządzenie małego saloniku. (*Przy wejściu do pr. skrzydła, l. ściana łącznie z nrami 1051 i 1058. — O. 151.***)
921. **Karol Otto.** Kraków. — Urządzenie gabinetu męskiego (szafa na książki z orzecha i mahoniu, biurko z orzecha i dębu, dywan prawdziwy perski) (*Obok 914 przy l. ścianie — O. 70.***)
922. **Wojciech Früauf i Teodor Wallsleben.** Lwów. — Salonik damski toaletowy; (*Przy wejściu do pr. skrzydła, pr. ściana. — O. 70.***)
Zakład tapicersko-dekoracyjny, istniejący od r. 1870.
923. **A. J. Feldmann.** Podgórze. — Sprzęty domowe; słupy pod biusty z drzewa, naśladowujące marmur. (*Poza 884 w pośrodku. — O. 140.***)
924. **Majer Reinhold i Mojżesz Buber.** (Firma: „Reinhold & Buber“). Lwów. — Parkiety. (*Poza 898. — O. 39.**)
Tartak parowy, fabryka parkietów i deszczulek dębowych, istniejąca od r. 1881. Personal składa się z 2 urzędników i 30 robotników. Odznaczenia na wystawach: lwowskiej budowlanej i czerniowieckiej.
925. **Maurycy Langrok.** Kraków. — Posadzki drzewiane. (*Obok 922 przy pr. ścianie.***)
926. **Bracia Dornberg.** Lwów. — Garnitur mebli; dekoracje ścienne. (*Obok 857 przy l. ścianie.**)
928. **Michał Czernawski.** Lwów. — Płaskorzeźby, ramy itp. (*Obok 969. — O. 134.***)
929. **Tenże.** — Ołtarz gotycki dębowy. (*Obok 928.***)
930. **Leizor Sommerstein.** Tarnopol. — Obraz kościelny do noszenia w procesjach. (*Poza 878 w pośrodku.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę trzecią na str. 175.

932. **Kazimierz Wakulski.** Kraków. — Ołtarz Matki Boskiej, wykonany robotą snycerską w stylu gotyckim według własnego pomysłu (robotę pozłotniczą i polichromię wykonał Michał Stojakowski). (*Obok 935 przy tylnej ścianie.***))
933. **Michał Czernawski.** Lwów. — Ołtarzyk w stylu odrodzenia. (*Obok 854 przy pr. ścianie. — O. 134.* **))
934. **Henryk Soczek.** Kraków. — Dwa łóżka niesklejane, złożone sposobem śrubowym. (*Poza 939 w pośrodku.* **))
935. **Walenty Lisiński** (rzeźbiarz.) Brzesk pod Słotwiną. — Ołtarz debowy, złożony, w stylu gotyckim. (*Obok 969 przy tylnej ścianie.* **))
Przedsiębiorstwo, utworzone w r. 1870, odznaczone na wystawie krakowskiej.
937. **Stanisław Adamowski.** Lubaczów. — Drzwi wchodowe do kamienicy. (*Poza 952 przy l. ścianie.* **))
938. **M. J. Horvath.** Feketealom, Węgry. — Narzędzia stolarskie i bednarskie. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na l. w tyle.*)
939. **Stanisław Pańkowski.** Kraków. — Krzesło składane własnego pomysłu. (*Przy 903, pr. ściana.* *)
940. **Ignacy Molenda.** Krasiczyn. — Stół z pnia drzewa topolowego; tace z sęków. (*Poza 945 w pośrodku.* *)
941. **Józef Wiśniewski.** Lwów. — Beczki. ***)
942. **Franciszek Turkowski.** (Fabryka przyborów do palenia). Nowy Jork. — Okazy postępu toczenia fajeczki. (*Paw. 110, pokój II. na l.*)
943. **Jan Gawrychowski.** Warszawa. — Urządzenie salonu. (*Przy wejściu do l. ramienia, pr. ściana.* *)

Przedsiębiorstwo, utworzone w r. 1885, ma 30 pracowników; posługuje się robotą wyłącznie ręczną, wykonuje przeważnie meble salonowe i wkraczające w dział artystystyczny.

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę trzecią na str. 175.

***) Por. uwagę pierwszą na str. 176.

944. **Aleksander Jankowski.** (Fabryka bednarska). Lwów. — Kufa, w której pomieszczono beczułki, kadzie, szafliki itp. wyroby bednarskie. ***)
945. **Leizor Sommerstein.** (Pierwszy kraj. wyrób listew na na ramy). Tarnopol. — Listwy na ramy. (*Po drugiej stronie stołu, na którym się mieści 850.*) **)
946. **M. Lachmann.** (Pracownia stolarska). Tarnopol. — Biurko damskie o 3 szufladach, 2 drzwiczkach, i 2 kryjówkach. (*Poza 902 w pośrodku.*) **)
947. **Władysław Lang.** Bolechów. — Bukiety z kwiatów chlebowych; herby muszlowe; umeblowanie pokoju dziecięcego; ramki rzeźbione. (*Przy wejściu do pr. skrzydła l. ramienia Pp. w pośrodku.*)
948. **Karol Zipser.** (Pierwsza bialska fabryka mebli i wyrobów tapicerskich). Biała. — Urządzenie jadalni w barwie ciemnozielonej. (*Poza 867 przy pr. ścianie. — O. 225.*) *)
949. **Tenże.** -- Urządzenie jadalni w barwie ciemnoczerwonej. (*Poza 948.*) *)
950. **Sowiński.** (Fabryka ram). Chicago. — Ramy na obrazy. (*Paw. 110, pokój II. na l.*)
951. **Alojzy Wendorff.** Kraków. — Urządzenie sypialni w stylu barokowym. (*Poza 926 przy l. ścianie.*) *)
952. **Marceli Gettlich.** Jasło. — Pokrój sypialny w stylu staroświeckim. (*Poza 842 przy l. ścianie.*) **)
Warstat, założony w r. 1874, zatrudnia 10 ludzi.
953. **Zarząd dóbr J. Ces. i Król. Wys. Arcyksięcia Albrechta.** Żywiec. — Nieszarowane forniry; pakunek fornirów w skrzyniach; pudełka na cygara, tłuszcze i surogaty; pudełka z zasuwkami na próbki z kamieni budowlanych; wióry do wyrabiania octu; rozmaite grzbiety na szczotki; parkiety i listwy; obręcze do przetaków; drzewa sfasowane; opaski do okien i drzwi; okno podwójne z ramami; drzwi zastrzałowe. (*Paw. 6, l. skrzydło.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę trzecią na str. 175.

***) Por. uwagę pierwszą na str. 176.

954. **Ludwik hr. Dębicki.** Jaworów. — Meble do sypialnego pokoju rzeźbione przez J. Tuczapskiego, podług projektu Prokopowicza, malowane w stylu ruskim lokalnym; meble ogrodowe malowane; krzyż i kapliczka rzeźbiona z drzewa przez włościanina; maszyna do szycia drzewiana; tartak i młyn drewniany (wyrób chłopa z Krakowca); kufer drzewiany; inne przedmioty w tym rodzaju według nauki slōjdu. (*Paw. 70.*)
955. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowyże. — Wyroby stolarskie i kołodziejskie, jak: krzesła składane, kłęcznik, kufer, szafka nocna, łóżko, mebelki dziecinne (stolik, krzeselka) itp. (*Paw. 26. I. piętro.*)
956. **Jan Götz.** Okocim. — Wyroby bednarskie dla użytku browaru. (*Paw. 105.*)
957. **Zarząd dóbr Eustachego ks. Sanguszki.** Gumniska. — Wyroby stolarni w Rudach. (*Paw. 65.*)
958. **Deutsch i Wachsmann.** Budapeszt. — Papier i płótno szmirglowe, oraz papiery szklane potrzebne przy wyrobie mebli. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na l.*)
959. **Leopold Popper.** Wygoda. — Wyroby z drzewa, jak: miski toczne, krzesła z giętego drzewa bukowego, skrzynie do pakowania bani naftowych i t. p. (*Paw. 49, sala środkowa i l. skrzydło.*)
960. **Dyrekeya młynu, tartaku parowego i fabryki parkietów maszynowych hr. H. Mierowej.** Kamionka strumiłowa. — Nowe wzory parkietów, bordiur itp.; stoły, wykonane artystycznie. (*Paw. 7.*)
961. **Nándor Gyulay.** Szegedyn. — Środki pomocnicze naukowe z drzewa. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na pr.*)
962. **Wuzel i Spółka.** Budapeszt. — Różne gatunki ołówków. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na pr.*)
963. **Czerwenka i Grossmann.** Budapeszt. — Forniry; beczki przewozowe. (*Hm. B. oddz. węg. sala II.*)
Przedsiębiorstwo, wielokrotnie na wystawach premiowane.

964. **Imre Kéký.** Budapeszt. — Narzędzia stolarskie. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na l.*)

Firma odznaczona na 16 wystawach w kraju i zagranicą.

965. **N. Zelinka i Synowie.** Domanizs, Węgry. — Kadzie browarne drzewiane. (*Hm. B. oddz. węg. sala II.*)

966. **Michał Pawliszak.** Lwów. — Garnitur mebli do sypialni z płaskorzeźbą kolorowaną, w stylu huculskim. (*Paw. 68.*)

967. **Jan Karabin.** Lwów. — Stolik i toaleta. (*Paw. 68.*)

968. **Teodor Kornij.** Perehińsko. — Stół i krzesła. (*Paw. 68.*)

969. **M. Czernawski.** Lwów. — Carskie wrota w stylu barokowym. (*Obok 868 przy tylnej ścianie.*) *)

970. **Jan Kawka.** Kraków. — Płaskorzeźby. (*Paw. 68.*)

971. **Jan Dowhyj.** Tyśmienica. — Carskie wrota. (*Paw. 68.*)

*) Por. uwagę trzecią na str. 175.

Grupa XVI.*)

(Przyrządy przewozowe wszelkiego rodzaju, powozy kryte i półkryte, faetony otwarte, tarantasy, wózki, wozy pocztowe, wozy ciężarowe, wozy gospodarskie i t. p. — Okazy lakiernictwa.)

972. **Hellmann Herbert & Cooper.** (Firma: „The Leicester Cycle Co. Ltd.”) Coventry, Anglia. — Koła (welocypedy) wraz z przyborami; części składowe kół; ubrania dla kolarzy. (*H. c. Poza 1195 w pośrodku.* — *O. 177.* **)

Zastępca: W. Berger, Lwów.

973. **Michał Michalski.** Lwów. — Landara; karetą; powóz z elektrycznym oświetleniem, na stojących resorach; 2 faetony zwykłe półkryte; faetonik damski z przednim siedzeniem; faeton poczwórny; kocz. (*Poza 972 w pośrodku.* **)

974. **Seweryn br. Brunicki.** Zaleszczyki. — Sanki do podróży, wykonane przez Piotra Olejnika, dworskiego kołodzieja. (*Obok 1165 przy l. ścianie.* **)

975. **Frańciszek Świetlik.** Lwów. — Powóz otwarty; faeton półkryty. (*Poza 973.* **)

976. **Karol Łopata.** Lwów. — Drzwi fladowane; inne okazy lakiernicze. (*Miedzy 919 i 943 przy ścianie tylnej.*)

977. **Ferdynand Motylewski.** Czerniowce. — Powozik. (*Poza 975.* **)

Fabryka powozów, zatrudniająca 24 ludzi, wywozi swe wyroby do Rumunii i Rosji.

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

978. **Frańciszek Baliński.** Czerniowce. — Doróżka koszykowa. (*Obok 975 przy ścianie pr.*)*)

Fabryka powozów, zatrudniająca 8 ludzi, wywozi swe wyroby do Rumunii i Rosyi.

979. **Józef Pawlik.** Przemysł. — Powóz półkryty; faeton otwarty; wózek na resorach; wózek zwykły; sanki na modłę petersburskich. (*Poza 975.*)*)

Fabryka, istniejąca od r. 1868, zatrudnia 38 ludzi; wywozi swe wyroby do Rosyi. Odznaczona na wystawach: lwowskiej 1877, stanisławowskiej, przemyskiej 1870 i 1882, rzeszowskiej 1871.

980. **Maks Ausübel.** (Zakład malarski i lakierniczy.) Przemysł. — Malowidła na szkle; postument drzewiany, naśladujący marmurowy; okazy malowidła pokojowego i szyldowego. (*Obok 782 przy ścianie tylnej. — O. 164.*)

981. **Jan Lickendorf.** Lwów. — 7 wozów pocztowych. (*Paw. 17. przy nrze 1829.*)

982. **Adolf Meissner.** Kraków. — Landara; faeton z elektrycznym oświetleniem; kocz; dwa powozy; faetonik damski z parasolką; wózek; sanki krakowskie, petersburskie i kawalerskie z wilkiem na przodzie. (*Poza 983 w pośrodku.*)*)

Fabryka, istniejąca od r. 1841, zatrudnia 30 ludzi. Odznaczona na wystawach: krakowskiej 1872 i 1887, wielickiej i innych krajowych.

983. **Jan Lickendorf i E. & J. Stromenger.** Lwów. — Amerykańskie buggi; kocz zwykły; kocz koszykowy; faeton; tarantas półkryty; sanki petersburskie. (*Poza 1130 w pośrodku. — O. 34 i 68.*)*)

Zakład kowalski i stelmaski Lickendorfa, istniejący od r. 1869, zatrudnia 29 ludzi. Odznaczony na wystawach: lwowskiej 1877, przemyskiej i krakowskiej 1887.

984. **Józef Stauber.** Lwów. — Szyby trawione; szyldy szklane; litery metalowe; okazy roboty lakierniczej; wzory marmuru malowane na blasze. (*O. 105.*)*)

List uznania na wystawie przemysłu budowlanego we Lwowie 1892.

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

985. **Jan Wójeik.** Szebnice koło Moderówki. — Wóz gospodarski kuty. *)
986. **Michał Stojakowski.** Kraków. — Roboty pozłotnicze i polichromia. (*Na nrze 932.*)
987. **Julian Hudeczek i Franciszek Jahoda.** (Malarze pokojowi i lakiernicy). Czerniowce. — Okazy malowideł pokojowych. (*Obok 847 na ścianie.*)**)
988. **Antoni Tomaszewski.** (Artystyczno-malarska pracownia szyldów i robót dekoracyjnych.) Kraków. — Okazy sztuki lakierniczej: tablica z „klejnotami rycerstwa polskiego“, malowania ptaków i kwiatów, taca lakierowana, przeróżne pisma azjatyckie, wachlarz z widokiem Wawelu, tryptyk. drzwi w pompejańskim stylu, malowane woskowo. (*Pp. przy ścianie pr. w rogu l. ramienia i jego pr. skrzydła.*)
989. **Powiat bobrecki.** Bóbrka. — Dwa wozy gospodarskie wyrobu miejscowego (K. Rudnicki.)*)
990. **Władysław Żmudziński.** Jarosław. — 3 wózki. (*Poza 982 w pośrodku. — O. 167.*)**)
991. **Antoni Wójeicki.** Tarnów. — Powóz półkryty; powozik damski. (*Obok 977. — O. 238.*)**)
992. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowyże. — Wozy przesyłkowe gospodarskie; wózki; bryczki; sanie; okazy lakiernictwa. (*Paw. 26.*)
993. **Alojzy Paulo.** Lwów. — Okaz lakiernictwa na organach J. Śliwińskiego (*nr. 1544*).
994. **Leopold Lityński.** Lwów. — Farby; lakiery do posadzek. (*Paw. 19.*)
995. **Hawryło Mulkiwicz.** Kamionka strumiłowa. — Faeton otwarty. (*Paw. 68.*)
996. **Lew Koczorowski.** Lwów. — Okazy lakiernictwa. (*Paw. 68.*)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 176.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

Grupa XVII.*)

(Przędza, tkaniny, farbiarstwo, krawiectwo, tapicerstwo, szmuklerstwo, powroźnictwo i t. p.)

997. **Julia i Wiktor Bergerowie.** (Firma: „Jul. Berger & Syn“.) Lwów. — Okazy z zakresu garderoby dla dzieci, między innymi polski strój dla chłopczyka. (*Gablota obok 1018 w pośrodku.*) **)

Firma, założona w r. 1867, zatrudnia 20 osób; otrzymała medal zasługi na wystawie przemyskiej.

998. **Antoni Kafka.** (Firma: „Antoni Kafka, przedtem A. Kożelouzek“.) Lwów. — Kapelusze filcowe i słomkowe; cylindry. (*Gablotka obok 1012 w pośrodku. — O. 96.*) **)

999. **Władysław Zygmunt Gonet.** Korczyn. — Ręczne wyroby tkackie, czysto lniane. (*Obok 1035. — O. 23.*) **)

Fabryka, założ. 1890, zatrudnia 40 — 70 robotników; po raz pierwszy występuje publicznie.

1000. **Michalina Teodorowicz.** Lwów. — Wyroby pończosz-kowe i trykotowe. (*Szafa obok 1054 w pośrodku.*) **)

Przedsiębiorstwo, założ. 1878. Odznaczenia na wystawach: lwowskiej, przemyskiej i krakowskiej.

1001. **J. Oberwalder.** (Fabryka kapeluszy słomkowych). Lwów. — Kapelusze damskie i męskie. (*Szafa poza 1007 w pośrodku. — O. 36.*) **)

Fabryka kapeluszy, istniejąca od r. 1858, zatrudnia 11 ludzi; odznaczona na wystawach: wiedeńskiej 1873, tryesteńskiej 1882 i innych.

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Połać prawa (od głównego wejścia) Gmachu przemysłowego (11), mieszcząca w sobie część grup XVII i XVIII

1002. **Towarzystwo produkcyjne i handlowe.** Łańcut. — Wyroby sukiennicze, płótna, bielizna stołowa, chustki do nosa, ręczniki i t. p. (*Przy przejściu do pr. ramienia l. ściana.* — O. 19.)^{**) **)}

Stowarzyszenie, zawiązane 1892, dostarcza miejscowym tkaczom przędzy, a sukiennikom wełny, i odbiera potem od nich gotowe wyroby.

1003. **Jan Kopciński i Fr. Janowski.** (Fabryka krajowa towarów wełnianych.) Kęty. — Sukna w różnych barwach. (*Obok 1030 przy ścianie przedniej.* *)

Fabryka, założona 1868, zatrudnia 10 robotników.

1004. **Towarzystwo wyrobu i sprzedaży szat liturgicznych.** Krosno. — Ornaty: czarny, ruski żółty, 2 białe, kapa procesyjna, baldachim na 4 drążki, tuwalnia, chorągiew itp. przybory liturgiczne. (*Na pr. od głównego wejścia, zu 2 słupem.* — O. 68.) *)

Przedsiębiorstwo, założ. 1891, zatrudnia 10 osób; materye sprowadza z Lyonu, hafty zaś wykonuje we własnym zarządzie.

1005. **Ferdynand Knauer.** (Fabryka krajowa wyrobów wełnianych.) Glinna koło Nawaryi. — Wełna; przedza; koce do wszelakich potrzeb, między nimi okazy koców używanych w zakładach publicznych dobroczynnych i szpitalach krajowych. (*Obok 1061 przy l. ścianie.* — O. 36.)^{**) **)}

Fabryka, założ. 1891, zatrudnia 20 ludzi; posiada maszynę parową o sile 16 koni.

1006. **Józef Schuster.** Lwów. — Dwa łóżka z zupełną pościelą własnego wyrobu. (*Przy tylnej ścianie poza 1017 i 1026.* — O. 29.) *)

1007. **Stanisława Waniczek.** (Firma: „Anna Szałkiewicz, dawniej M. Papius“.) Lwów. — Kapelusze i stroiki damskie. (*Szafa poza 1048 w pośrodku.* *)

Przedsiębiorstwo, założ. 1853, odznaczone na wystawach: lwowskiej i krakowskiej.

1008. **Genowefa Kamińska.** (Fabryka sztucznych kwiatów). Duluth, Minnesota. — Wianek i bukietik ze sztucznych kwiatów. (*Paw. 110, pokój I. na l.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 191.

**) Prawe ramię Gmachu przemysłowego (11), obejmujące część grup XVII i XX, oraz luźne przedmioty z grup VIII, X i XI.

1009. **Polskie handle koronek i konfekcyj damskich.** Chicago. — Wystawa zbiorowa haftów, koronek i t. p., wyrabianych przez robotnice w ich pracowniach. (*Parw. 110, gablotka w pośrodku pokoju I. na l*)
1010. **Mina Neuwelt.** Lwów. — Kapelusze damskie słomkowe. (*Szafa obok 1029 w pośrodku. — O. 98.*) *)
1011. **Ferdynand Góralski.** (Pracownia sukien damskich.) Lwów. — Strój damski do jazdy konnej; serdaczki góralskie. (*Obok 1004 w pośrodku. — O. 101.*) *)
Pracownia, założ. 1871, odznaczona na wystawach: wiedeńskiej 1873 i lwowskiej 1877.
1012. **Chrysant Ladstätter.** (Firma: „P. Ladstätter i Synowie, przedtem J. Tegischer“.) Lwów. — Kapelusze w różnych fasonach. (*H. c. Gablotka obok 997 w pośrodku. — O. 99.*) *)
1013. **Paulina Mandel.** Zarudzie pod Tarnopolem. — Przędza wełniana, barwiona barwikami roślinnymi; sukna własnego wyrobu. (*Obok 1101 przy ścianie tylnej.*) *)
Wyrób odbywa się sposobem przemysłu domowego; służą do tego zwykle warstwy tkackie, do barwienia zaś barwiki wyłącznie roślinne.
1014. **Floryan Seidler.** Lwów. — Kapelusze; 5 stadyów rozwoju wyrobu kapeluszy filcowych. (*Szafa przy ścianie przedniej, obok 1102.*) *)
1015. **Wilhelm Mieding.** (Pierwsza kraj. parowa farbiarnia i pralnia chemiczna). Lwów. — Materye barwione z drukowanymi wzorcami; suknie i firanki, czyszczone chemicznie. (*Szafa obok 1002 przy l. ścianie. — O. 13.*) **)
Farbiarnia, istniejąca od r. 1863, zatrudnia 8 ludzi.
1016. **Towarzystwo tkaczy pod opieką św. Sylwestra.** Korczyn. — Wyroby tkackie: płótna, chustki, serwety obrusy, ręczniki, portyery. (*Obok 1035 w pośrodku. — O. 30.*) *)
Towarzystwo, istniejące od r. 1882, liczy 108 członków pracujących. Wyroby Towarzystwa znajdują odbyty w całej monarchii.

*) Por. uwagę drugą na str. 191.

**) Por. uwagę drugą na str. 192.

Towarzystwo zdobyło sobie dyplom honorowy na wystawie krakowskiej 1887, jakoteż medale zasługi na wystawach przemyskiej i rzeszowskiej.

1017. Franciszek Pawelka. (Fabryka gorsetów.) Temeszwar, Węgry. — Gorsety różnego kroju i gatunku, między innymi gorset z łuski rybiej. (*Szafa okok 1026 w pośrodku.**)

1018. Naftali Mojżesz Katz. Lwów. — Marynarka, wykrojona wraz z rękawami z jednego kawałka materii bez szwów sztucznych; frak zielony; narzutka. (*Gablotka obok 1021 w pośrodku. — O. 95.* *)

1019. Franciszek Kordys. Lwów. — Ubiór narodowy polski; delia do tego ubioru, futrem obłożona; pasy polskie; frak. (*Gablotka obok 1055 w pośrodku. — O. 67.* *)

Pracownia krawiecka, założona 1877.

1020. Lea Enis. (Fabryka wyrobów szmuklerskich.) *Lwów. — Wyroby szmuklerskie. (*H. c. — Na ścianie tylnej obok 1006.* *)

1021. Ferdynand Kosiba. Kraków. — Garnitur frakowy; garnitur kontuszowy. (*Obok 1024 w pośrodku. — O. 134.* *)

Pracownia ubiorów męskich, odznaczona na wystawie krakowskiej.

1022. Antoni Turecki. Kraków. — Strój polski czamarkowy czarnej barwy, przeistaczający się przez wywrócenie na strój sokoli; 2 czapki do tego; szarfa. (*Obok 1032 w pośrodku.* *)

1023. Franciszek Ksawery Marschall. (Pierwsza kraj. fabryka powroźnicza.) Lwów. — Wyroby powroźnicze, jak pasy, sznury, linewki, kobiałki, sieci itp. (*Obok 1132 w pośrodku. — O. 117.* *)

Fabryka, założ. 1815, zatrudnia do 50 ludzi; posługuje się tylko pracą ręczną. Medal zasługi na wystawach: lwowskiej i przemyskiej.

1024. Stanisław Niemczynowski. Lwów. — Stroje polskie, według wzorów z 17 wieku ściśle naśladowane, z dodaniem

*) Por. uwagę drugą na str. 191.

nowego sposobu przypinania i odpinania guzów. (*H. c. Gablota opodal gł. wejścia, w pośrodku. — O. 171.*)*)

Pracownia krawiecka, założ. 1864, odznaczona na wystawie lwowskiej 1877.

1025. **Bolesław Mikuliński.** Lwów. — Frak; płaszcz zimowy. (*Szafka obok 1148 w pośrodku. — O. 121.*)*)

1026. **Henryk Müller.** Lwów. — Zabawki dzieciinne, głównie lalki w strojach polskich. (*Szafa obok 1025. — O. 41.*)*)

Firma, istniejąca od r. 1868, odznaczona listem pochwalnym na wystawie przemyskiej i medalem srebrnym na krakowskiej.

1027. **Dymitr Kowalski.** Lwów. — Strój prałaci; czamara ruska. (*Paw. 68.*)

1028. **Jakub Rumberg.** Lwów. — Próbką wyrobu szmuklerskiego. (*Gablota między 999 i 1057 w pośrodku.*)*)

1029. **Feliks Feliński.** (Skład i pracownia sukien męskich własnego wyrobu.) Lwów. — Wyroby krawieckie, między innymi surdut, którego można używać już to jako fraka, już to angleza, już też żakietu. (*Szafa obok 1011 w pośrodku.*)*)

1030. **Towarzystwo powroźnicze.** Radymno. — Postronki, lice, szle, uzdeczki, kantary, naszelniki, wołowody, krowiaki, przypony, linewki do gimnastyki, sznury, szpagat, gurty, pasy do maszyn szpagatową, także chodniki, hamaki, sieci na konie, do rybołówstwa i polowania, koszyki szpagatowe. (*Obok 1037 przy ścianie przedniej. — O. 171.*)*)

Towarzystwo, założ. 1884, zatrudnia 67 ludzi. Odznaczenia na wystawach: krakowskiej 1887, wiedeńskiej 1890 i innych.

1031. **Władysław Wojciechowski.** Gniezno. — Kamizelka do noszenia na obie strony, bez względu na otyłość osoby. (*Szafa wspólna z nrem 1056.*)*)

1032. **Józef Żalodek.** Czerniowce. — Narzutka wiosenna. (*Obok 1050. — O. 183.*)*)

Zakład krawiecki, zatrudniający 25 robotników, odznaczony na wystawie czerniowieckiej 1886.

*) Por. uwagę drugą na str. 191.

1033. Jadwiga Bielecka. Feliksówka pod Żelechowem wielkim. — Czapki i rękawice zimowe z wełny owczej i wielbłądziej w różnych barwach. (*Obok 1056 przy ścianie przedniej.* — O. 136.)*)

Wyrób ręczny domowy, znajdujący wielki odbyt w okolicy.

1034. Karol Strzygowski. Biała. — Sortyment z odcinków materij wełnianych własnego wyrobu; sukna. (*Obok 1001 w pośrodku.* — O. 170.)*)

1035. Mikołaj Ludwig. (Firma: „M. Bałłabana następca“). Lwów. — Bielizna damska i pościel. (*Szafa obok 1000 w pośrodku.* — O. 21, 53 i 176.)*)

1036. Piotr Czapczyński. Lwów. — Futra; garnitury futrzane; dywany futrzane; niedźwiedź sybirski wypchany. (*Pp. na pr. od gł. wejścia przy ścianie przedniej.* — O. 184.)*)

1037. Józef Hilary Żembrowski. (Jedyna ziemiańska fabryka wyrobów powroźniczych.) Jastrzębiec, Król. Polskie. — Wyroby powroźnicze i powroźniczo-galanteryjne, jak sznury, liny, torby, sieci, pasy, gurdy itp. (*Obok 1167 przy ścianie przedniej.*)*)

Fabryka stanowi część gospodarstwa wiejskiego i zatrudnia 30 ludzi, posługując się zarazem maszynami powroźniczymi.

1038. Jan Huber. Łopuszna koło Bursztyna. — Wełniane czapki, skarpetki, rękawice. (*Obok 1033 przy ścianie przedniej.*)*)

1039. Jan Małyniuk. Stratyn koło Chodorowa. — Wyroby tkackie płócienne, jak ręczniki, ścierki, obrusy itp. (*Obok 1015 przy l. ścianie.*)**)

1040. Pracownia gorsetów „Wanda“. Lwów. — Gorsety różnych fasonów. (*Obok 1155 w w pośrodku.*)*)

1041. Henryk Mehlo. Biała. — Wyroby sukiennicze. (*Obok 1001 po drugiej stronie ścianki, przy której się mieści 1034.*)*)

*) Por. uwagę drugą na str. 191.

**) Por. uwagę drugą na str. 192.

1042. **Helena Fritsche.** Biała. — Dywany, kapy itp. wyroby ręczne kobiece; wyrób dywanów na miejscu na odpowiednim warstaciku. (*Poza 1043 przy l. ścianie.***) **)
1043. **Sternickel i Gulcher.** Biała. — Odcinki towarów wełnianych. (*Poza 1063 przy l. ścianie.***) **)
1044. **Leopold Popper i Spółka.** Bielsko-Biała. — Próbki towarów modnych. (*Poza 1039 przy l. ścianie.***) **)
1045. **Tadeusz Fedorowicz.** Bogdanówka. — Kilimy. (*Porozwieszane w Pp.*)
1046. **Rudolf Strzygowski.** Biała. — Materye sukienne i kamgarnowe. (*Obok 1044 przy l. ścianie.***) **)
1047. **Aleksander i Erwin Zipser.** (C. k. uprz. fabryka sukna.) Mikuszowice i Łodygowice pod Białą. — Obelisk z odcinków sukien różnobarwnych. (*Obok 1041 w pośrodku.**)*)
1048. **Sabina Teodorowicz.** Lwów. — Kwiaty sztuczne w najrozmaitszych gatunkach, w kiosku, wplecionym w Tow. koszykarskiem wiązownickiem przez Jacentego Kasię. (*Obok 1052 w pośrodku.**)*)
- Fabryka, założ. 1886, zatrudnia 4 ludzi; posiada stosowne przyrządy. Odnaczona na wystawach czerniowieckiej i krakowskiej.
1049. **J. Grünspann.** Andrychów. — Portyery. (*Przy 920.*)
1050. **Andrzej Bernacki.** Kraków. — Zupełny strój krakowski: karazya, kaftan, peleryna, spodnie, pas, czapka, ostrogi. (*Obok 1102 w pośrodku.**)*)
1051. **W. Fedorowicz.** Okno. — Kilimy. (*Przy 920.*)
1052. **Herman Rosenthal.** Lwów. — Mundury i przybory do umundurowania urzędników i wojskowości. (*H. c. Gąbłota obok 1019 w pośrodku. — O. 199.**)*)
1053. **Wanda Nałęcz Mrozowska.** (Firma: „Wanda“.) Warszawa. — Wyroby pończoszkowe i trykotowe. (*Obok 1033 na ścianie przedniej.**)*)

*) Por. uwagę drugą na str. 191.

**) Por. uwagę drugą na str. 192.

1054. **Oberski i Kauczyński.** Lwów. — Lalki w strojach swojskich; gry towarzyskie własnego nakładu, jak Flirt, Podróż na wystawę lwowską; zabawki wyrobu krajowego. (*Szafa obok 1010 w pośrodku.* **)
1055. **L. i K. Schweizerówny.** Lwów. — 3 suknie damskie. (*Szafa obok 1062 w pośrodku.* **)
1056. **Wojciech Bączkowski.** Paryż. — Suknia damska i narzutka. (*Szafa obok 1014 przy ścianie przedniej.* **)
1057. **Jan Nepomucyn i Joanna Raysey.** (Firma: „Jean-Jeanne Rayski.”) Paryż. — Hafty i inne roboty kobiece na kanwie. (*Szafa obok 1150 przy tylnej ścianie.* — O. 242.) **)
1058. **St. Czarnuchowski.** Kraków. — Dywaniki z odpadków materyj. (*Przy 920.*)
1059. **M. Beyer i Spółka.** Lwów. — Pościel do sypialni damskiej. (*Przy 855 i 898.* — O. 18.)
1060. **Gliński** (tapicer). Zaleszczyki. — Roboty tapicerskie na sankach. (*Na nrze 974.*)
1061. **Krebok & Then.** Biała. — Sukna. (*Obok 1099 przy l. ścianie.* ***)
1062. **K. S. Schayer.** Lwów. — Konfekcyje damskie. (*H. c. Na pr. od gł. wejścia Pp. w pośrodku.* **)
1063. **Rudolf Fuchs.** Biała. — Towary modne. (*Obok 1046 przy l. ścianie.* ***)
1064. **Galic. akc. Tow. handlowe.** Lwów. — Dwa zupełne mundury dla uczniów szkół średnich. (*H. c. — O. 66.* *)
1065. **Toż.** — Wyroby płócienne, sukna, szale, kołdry, koronki, hafty, szaty liturgiczne itp. (*H. c.* *)
1066. **Toż.** — Płótna białe na ubrania kobiece, rolety szerokie balkonowe z widokiem Kamieńca podolskiego — wyrobu włościan tamtejszych. (*H. c.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 120.

**) Por. uwagę drugą na str. 191

***) Por. uwagę drugą na str. 192.

1067. **Toż.** — Płótna, samodziały, cągci, płócienka, ręczniki, kapelusze słomkowe — wyrobu włościan z Królestwa Polskiego. (*H. c.* *)
1068. **Toż.** — Farby z fabryki Bibersteina i Spółki z Warszawy. (*H. c.* *)
1069. **Toż.** — Chustki, płótna, barchany, bajki, ręczniki, halki — z fabryki „Zawiercie“ w Król. Polskiem. (*H. c.* *)
1070. **Toż.** — Portyery i kapy z fabryki Edmunda Kindermanna w Łodzi. (*H. c.* *)
1071. **Toż.** — Materye na suknie damskie z fabryki Ludwika Schmiedera w Łodzi. (*H. c.* *)
1072. **Toż.** — Płótna, weby, Creas, Croisé — z fabryki J. K. Poznańskiego w Łodzi. (*H. c.* *)
1073. **Toż.** — Plusze i materye na płaszcze damskie z fabryki J. Diesnera w Łodzi. (*H. c.* *)
1074. **Toż.** — Sukna z fabryki w Tomaszowie w Król. Polskiem. (*H. c.* *)
1075. **Toż.** — Materye na suknie damskie i bluzki z fabryki Juliusza Lista w Łodzi. (*H. c.* *)
1076. **Toż.** — Materye pikowe na kamizelki i chustki z fabryki A. Daubego w Łodzi. (*H. c.* *)
1077. **Toż.** — Płótna, bielizna stołowa, chustki, kapy, fartuszki i wyroby trykotowe i pończoszkowe — z fabryki Hiellego i Dittricha w Żyradowie, w Król. Polskiem. (*H. c.* *)
1078. **Toż.** — Hafty na ekrany, postumenci, parawaniki, sukienki dziecinne, kwiaty i t. p. z Bazaru rzemieślniczego w Warszawie. (*H. c.* *)
1079. **Toż.** — Wyroby wełniane z fabryki R. Kindlera w Łodzi. (*H. c.* *)
1080. **Toż.** — Taśmy, tasiemki niciane, wełniane, różnobarwne, z fabryki w Grodziskach pod Warszawą. (*H. c.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 120.

1081. **Toż.** — Plusze na meble, koce do podróży i dziecięce, z fabryki Kruszege i Endera w Łodzi. (*H. c.*) *)
1082. **Toż.** — Wyroby wełniane fantazyjne z fabryki Jaro-
cińskiego w Łodzi. (*H. c.*) *)
1083. **Toż.** — Wyroby wełniane, perkale itp z fabryki K. Scheib-
lera w Łodzi. (*H. c.*) *)
1084. **Joachim Grünspann.** Andrychów. — Płócienka kolorowe;
portyery; drelichy; barchany. *)
1085. **Fabryka sukna i kortów R. ks. Sanguszki.** Sła-
wuta. — Sukna; welury; koce; pledy; burki; rotundy. *)
1086. **Karol Strzygowski.** Biała. — Sukna. *)
1087. **Franciszek Zajaczek.** Kęty. — Sukna. *)
1088. **F. Knauer.** Glinna. — Koce. *)
1089. **Alfred Wachtel.** Biała. — Sukna; koce; chodniki. *)
1090. **Władysław Hnatkiewicz.** Lwów. — Kufry; ubrania
myśliwskie z materiału sławuckiego. *)
1091. **„Prządka“.** (Krajowe Towarzystwo tkackie.) Krosno. —
Płótna; bielizna stołowa; chustki do nosa; ręczniki. *)
1092. **Towarzystwo produkeyjne i handlowe.** Łańcut. —
Płótna; bielizna stołowa; chustki do nosa; ręczniki. *)
1093. **Towarzystwo tłaczy.** Kosów. — Portyery; serwety;
kapy; płótna; ręczniki. *)
1094. **Towarzystwo tkaczy.** Wilamowice. — Płótna; chodniki
drelichy. *)
1095. **Towarzystwo tkaczy.** Gliniany. — Płótna; portyery;
bielizna stołowa; kapy; kilimy. *)
1096. **Towarzystwo tkaczy.** Komarno. — Worki; płótna. *)
1097. **M. Teodorowicz.** Lwów. — Pończochy; trykoty; spod-
nice włóczkowe. *)

*) Por. uwagę drugą na str. 120.

1098. **Towarzystwo powroźnicze.** Radymno. — Gurty; liny; postronki; szleje; uździenice; hamaki; chodniki szpagatowe; sieci. *)
1099. **Adolf Ziffer.** Biała. — Wyroby sukiennicze. (*Poza 1103.*) ***)
1100. **Frańciszek Vogt.** Biała. — Różne gatunki sukien. (*Obok 1042 przy l. ścianie.*) ***)
1101. **Wojciech Fraenkel.** Bielsko. — Okazy robót farbiarskich. (*Obok 1057 przy tylnej ścianie.*) **)
1102. **Herman Pollak.** Zakopane. — Kilimki; dywany; poduszki kilimkowe; sukna; serwety kolorowe; patentowany warstacik do wyrobów kilimów. (*Obok 1192 przy ścianie przedniej.*) **)
- Przedsiębiorstwo, odznaczone na wystawie krakowskiej.
1103. **Schlesinger i Linek.** Biała. — Przędza i wełna, barwione do wyrobu kilimów; barwione sukna. (*Obok 1100 przy l. ścianie. — O. 222.*) **)
1104. **Antoni Schmidt** (krawiec). Nowy Jork. — Żakiet. (*Paw 110, pokój II. na l.*)
1105. **Powiat bobrecki.** Bóbrka. — Przędza ze skubanego jedwabiu na tkaninie nicianej domowego wyrobu Zofii Rudnickiej ze Strzałek. (*Obok 1020 przy tylnej ścianie.*) **)
1106. „**Prządka**“. (Kraj. Towarzystwo tkackie). Krosno. — Krosno tkackie ręczne z maszynką do obrazów podwójno — adamaszkowych i także krosno do portyer wzorzystych. (*Tuż przy wejściu pr. bocznem do Pp., na l.*) **)
1107. **Simon Leib Arzt.** (Fabryka talesów i chust wełnianych). Tarnów. — Talesy i materye na suknie z najlepszej weby. (*Stół między 1122 i 1146 w pośrodku.*) **)

*) Por. uwagę drugą na str. 120.

**) Por. uwagę drugą na str. 191.

***) Por. uwagę drugą na str. 192.

1108. **Konstanty Gielicki.** (Fabryka wyrobów powroźniczych). Warszawa. — Próbkę pasów konopnych do maszyn; próbki tasiem popręgowych i inne wyroby powroźnicze; przybory gimnastyczne. (*Obok 1189 przy ścianie przedniej. — O. 227. *)*)
1109. **St. W. Słomiński.** (Fabrykant haftów, chorągwi, odznak i t. p.) Chicago. — Odznaki dla Towarzystw kościelnych, tzw. regalia, noszone przez Polaków podczas uroczystości; zasłona do N. Sakramentu. (*Paw. 110, pokój I. na l.*)
1110. **Marek Nandor.** Apatin, Węgry. — Zgrzebła do czyszczenia konopi. (*Hm. B. oddz. weg. sala I, na l. w tyle.*)
1111. **Polacy amerykańscy.** St. Zjednoczone. — Zupełne umundurowania kadetów św. Kazimierza i rycerzy św. Michała z Everson, a wolnych polskich strzelców z N. Jorku. (*Paw. 110, pokój I. na l.*)
1112. **Krajowe Towarzystwo dla handlu i przemysłu.** Lwów. — Kolekcya przędzy, iluzye, płótna korczyńskie, chusteczki webowe, obrusy, serwety, ręczniki, chodniki, kołdry, materace, poduszki i hafty białe, roboty szydełkowe itp. wyroby krajowe Tow. tkackiego w Korczynie; przędziwo i płótna czeskie z fabryki J. A. Klugego w Oberaltstadt i Dunkenthal (Czechy); przybory tkackie; największy w Galicyi warsztat tkacki, zwykły warsztat i kołowrotek — w ruchu. (*Paw. 16.*)
1113. **Ludwik hr. Dębiecki.** Jaworów. — Dywaniki ze sukna, haftowane w stylu ruskim; hafty koszul, ubrań, portyer, w stylu ludowym (wyrobione w szkołach i klasztorze Pannien Bazylianek.) (*Paw. 70.*)
1114. **Tenże.** — Świty sukienne włościańskie; futra z suknem mieszczań jaworowskich; sukno (wyrób z Wierzbian), używane na świty; ubrania kobiece. (*Paw. 70.*)
1115. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowyże. — Tkaniny; kilimki; wyroby krawieckie. (*Paw. 26.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 191.

1116. **Zarząd centralny dóbr galicyjskich hr. Romana Potockiego.** Lwów. — Wełna w runach. (*Paw.* 15.)
1117. **Władysław Hnatkiewicz.** Lwów. — Ubrania, projektowane dla członków towarzystwa „Ruskyj Sokół”. (*Paw.* 68.)
1118. **Tytus Turkowski.** Lwów. — Garnitur barokowy; stół barokowy; kanapka fantazyjna w stylu odrodzenia; piedestał barokowy. (*Paw.* 68.)
-

Grupa XVIII. *)

(Skóry surowe i wyprawione, oraz materyały i narzędzia garbarskie. — Materyały i wyroby kuśnierskie. — Wyroby skórzane z zakresu szewstwa, siodlarstwa, rymarstwa i rękawicznictwa. — Wyroby galanteryjne ze skóry. — Wyroby z sierci, szczeci i rogu.)

1119. **Aleksander Pawlikowski.** Stary Sącz. — Wyroby garbarskie. (*Szafa poza 1153 przy pr. ścianie.*) **)

1120. **Bronisław i Stanisław Wronsey.** Lwów. — Futra i skóry wyprawione; kiptary damskie. (*Obok 726 przy ścianie tylnej. — O. 59.*) ***)

1121. **Jan Polisiuk.** (Fabryka skór). Złoczów. — Skóry cielęce i końskie. (*Gablota przy l. ścianie, poza 1126.*) **)

1122. **Jan Nepomucyn Spożarski.** Lwów. — Wyroby rękawicznicze. (*Gablota obok 998 w pośrodku. — O. 45.*) ***)

Firma, istniejąca od r. 1868. Odznaczenia na wystawach: lwowskiej 1877, przemyskiej i krakowskiej.

1123. **Spółka kuśnierska.** Stary Sącz. — Kozuchy i czapki dla budników i konduktorów kolejowych. (*Obok 1127 przy ścianie tylnej.*) ***)

1124. **Stanisław i Maurycy Rozdołowie.** Lwów. — 6 uprząży, koce na konie, biece itp. przybory. (*Poza 1140 w pośrodku.*) **)

Firma, założ. 1853, zatrudnia 10 ludzi.

1125. **Izrael Hauptman i Spółka.** (C. k. uprz. fabryka skór). Bolechów. — Czarne blanki na uprząż; czarne i gładkie

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

***) Por. uwagę drugą na str. 191.

juchty; kamaszki hamburskie; czarne i szare skóry cielece; teree. (*Poza 1162 przy pr. ścianie. — O. 87.) **)

Przedsiębiorstwo, założ. 1845, zatrudnia do 70 robotników, posługując się maszyną parową o sile 4 koni. Ma zbył w Rumunii i Niemczech. Odznaczenia na wystawach: krakowskiej 1870, wiedeńskiej 1873 i lwowskiej 1877.

1126. **Jan Dłużyński.** (Firma: „Bracia Dłużyńscy, specyalna garbarnia skór końskich“.) Ludwinów pod Krakowem. — Skóry końskie w różnych barwach; wykroje hamburskie. (*Szafa poza 1133 przy l. ścianie.) **)

1127. **Fany Statter.** Nowy targ. — Serdaki (kożuszki). (*Obok 1120 przy ścianie tylnej. — O. 27.) ***)

1128. **Ignacy Drucker** (rymarz i siodlarz). Przemyśl. — Uprząż na konia według konstrukcyi angielskiej; lejce i pasy ze stalką wewnątrz i okuciem niklowem (nowość własnego pomysłu); uprząż zwykła; siodło według konstrukcyi angielskiej białe; siodło „Bock“ dla oficerów piechoty. (*Poza 1177 w pośrodku.) **)

1129. **Kind & Kuchler.** (Fabryka patent. drutem przeplatanych pasów popędowych). Osiek n. Ł., Czechy. — Okazy wyrobów fabryki. (*PMT.*)

1130. **Jan i Edmund Stromengerowie.** (Firma: „J. & E. Stromenger“.) Lwów. — Wyroby rymarskie i siodlarskie. (*Szafa poza 1124 w pośrodku. — O. 34 i 68.) **)

Firma, założ. 1841, zatrudnia 8 ludzi; wywozi swe towary zagranicę. Odznaczona na wystawach: przemyskiej i czerniowieckiej.

1132. **Stowarzyszenie szewsko-garbarskie.** Stary Sącz. — Buty z cholewami w różnych gatunkach. (*Obok 1134 w pośrodku.) ***)

Stowarzyszenie, zawiązane 1883, skupia dokoła siebie 140 ludzi.

1133. **Michał Trzeiński.** Czerniowce. — 3 uprząże. (*Szafa poza 1168 przy l. ścianie.) **)

Firma, założ. 1877, odznaczona na wystawach: czerniowieckiej i krakowskiej.

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę drugą na str. 191.

1134. **Józef Klimek** (bandażysta i rękawicznik). Lwów. — Różne gatunki rękawiczek; poduszka haftowana; ozdobne szelki; ortopedyczne gorsety; bandaże rupturowe; pończochy; pasy brzuszne; ramiączka; maszyny na nogi. (*Szafa obok 1147 w pośrodku.* — O. 29.) **)
1135. **Edward Waligóra**. Stary Sącz. — Buty. (*Szafa wspólna z nrem 1189, obok 1149 przy ścianie przedniej.*) **)
1136. **Jan Ostrowski**. Bochnia. — Obuwie. (*Obok 1193 przy ścianie przedniej.*) **)
1137. **Szczepan Dobrzański**. Bochnia. — Obuwie. (*Obok 1136.*) **)
1138. **Efroim Blank**. Albigowa pod Łańcutem. — Juchty; wykroje dla szewców. (*Szafa poza 1139 przy pr. ścianie.* *)
1139. **Konstanty Lewandowski**. (Pierwszy krajowy zakład białoskórniczy.) Lwów. — Skóry krajowe i zagraniczne, wyprawiane w kraju. (*Poza 1144 przy pr. ścianie.* *)
1140. **Jan Baraściak**. Stary Sącz. — Uprzęże. (*Poza 168 w pośrodku.* *)
1141. **Władysław Bielewicz**. Gorlice. — Para chomątów krakowskich. (*Poza 1121 przy l. ścianie.* *)
1142. **Jan Pasiecznik**. (Pracownia białoskórnicza). Stryj. — Skóry psia i jelonkowa, wyprawione. (*Poza 1195 przy pr. ścianie.* *)
1143. **Jan Kostkiewicz**. Gorlice. — Kozuch barani. (*Obok 1123 na ścianie tylnej.*) **)
1144. **Wydział powiatowy skałacki**. Skałat. — Wyroby kuśnierskie i garbarskie Mojżesza Badiana z Grzymałowa. (*Poza 1142.* *)
1145. **M. W. Suslak i E. Kalmana Następcy**. Stanisławów. — Różne gatunki skór, wyrobionych w fabryce wystawców. (*Poza 1128 w pośrodku.* — O. 84.) *)
Fabryka załóż. 1863.

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę drugą na str. 191.

1146. **Jerzy Werner.** Kraków. — Różne gatunki obuwia męskiego i damskiego. (*Gablotka obok 1122 w pośrodku.* — O. 93.) **)
1147. **Konstanty Lachowski.** Kraków. — Różne gatunki obuwia męskiego i damskiego. (*Szafa okok 1040 w pośrodku.*) **)
1148. **Benjamin Józef Mund.** Lwów. — Dywany futrzane; futra; czapki futrzane; węgierskie futerko damskie itp. (*Obok 1123 na ścianie tylnej i w szafce u pośrodku.*) **)
1149. **Ludwik Joniec.** Limanowa. — Letnie obuwie, t. zw. „krypcie“ (*Obok 1137 przy ścianie przedniej.*) **).
1150. **Edward Weisło.** Kalwarya zebrzydowska. — Obrazy: „Krzeszowice“, „Kozak“, „Spłoszone kozice w Alpach“, zrobione ręcznie z włosów naturalnych. (*Obok 1020 przy ścianie tylnej.*) **)
1151. **Bazyli Wołosiański.** Staremiasto. — Kozuchy; skóry pod futra; skóry na deki. (*Poza 1179 przy pr. ścianie.*) *)
1152. **Nikodem Wolniewicz.** Poznań. — Kufer podróżny damski; walizka; kufeczek. (*Poza 1160 przy l. ścianie.*) *)
1153. **Adam Tabaczyński.** Wróblewice. — Kozuch. (*Poza 1154 przy pr. ścianie.*) *)
1154. **Michał Kubala.** Tarnów. — Para chomąt. (*Poza 1151 przy pr. ścianie.*) *)
1155. **M. Freilich.** Lwów. — Bandaże przepuklinowe. (*Szafka obok 1022 w pośrodku.*) **)
1156. **Karol Modrany.** Lwów. — Wyroby szewskie. (*Szafa obok 1191 przy ścianie przedniej.* — O. 189.) **)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę drugą na str. 191.

1159. **Bracia Sennewalddt.** (Pierwsza austr. parowa fabryka szczotek i pędzli.) Biała. — Szczotki i pędzle we wszelkich gatunkach. (*Szafa obok 1128 w pośrodku. — O. 223.* *)
1160. **Hähnel, Mänhardt i Spółka.** Bielsko-Biała. — Rzemienie do maszyn; pasy z sierci wielbłądziej. (*Pp. w narożniku l. ściany pr. ramienia i pr. ściany l. skrzydła tegoż ramienia. — O. 195.* *)
1161. **Adol Bauerfeind.** Warszawa. — Skóry cielęce wyprawne, w różnych barwach. (*Szafa poza 1119 przy pr. ścianie. — O. 187.* *)
- Garbarnia, założona w r. 1762 za przywilejem króla Stanisława Augusta przez Jana Rautenstraucha przy pomocy specjalistów Perlowskiego i Zadowy. W r. 1831 przeszła na własność Józefa Bauerfeinda, ojca dzisiejszego właściciela. Zatrudnia 62 ludzi, posiada maszynę parową o sile 10 koni i różne maszyny pomocnicze. Wyroby swe wywozi do Francji, Anglii, Belgii, Niemiec, Austrii, Danii, Szwecji i Norwegii. Odznaczenia. dyplom uznania na wystawie londyńskiej 1862, medal za postęp na wystawie wiedeńskiej 1873, medal i dyplom uznania na wystawie filadelfijskiej 1876, medal srebrny na wystawie paryskiej 1878, medal złoty na wystawie moskiewskiej 1882.
1162. **Leon Niemyski.** (Fabryka białoskórnicza.) Warszawa. — Różne skóry w całości, w różnych barwach. (*Poza 1175 przy pr. ścianie.* *)
1164. **Rudolf Mann.** Lwów. — Bandaże i opatrunki. (*Ps. sala środkowa, na pr.*)
1165. **Abraham Erdmann.** (Pracownia szczotkarska.) Lwów. — Wyroby szczotkarskie. (*Poza 1141 przy l. ścianie.* *)
1166. **J. Buczkowski.** (Fabryka rymarska). Chicago, St. Zjednoczone. — Uprzeże końskie. (*Paw. 110, pokój II. na l.*)
1167. **Jan Bojanowski.** Brody. — Trzewiki męskie spacerowe, spięte klamrą (nowość); lakierki salonowe szyte; buciki z hamburskimi okładami, szyte; buty z cholewami; półbuciki itp. (*Szafa obok 1156. — O. 215.* **)
1168. **Jakub Dabiński.** Gostyń, W. Ks. Poznańskie. — 2 półszorki wolskie. (*Poza 1178 przy l. ścianie.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę drugą na str. 191.

1169. Wilhelm i Adolf Jeromin. (Firma: „Bracia Jeromin“.)
Warszawa. — Skóry końskie wyprawne. (*Poza 1125 przy pr. ścianie.*) **)

Garbarnia, założ. 1856, zatrudnia około 70 ludzi; posiada motor gazowy o sile 18 koni. Odznaczona wielkim medalem złotym.

1171. Paweł Demczuk. Tarnopol. — Buty lakierowane; trzewiki; krypeie. (*Szafa wspólna z 1173, obok 1038.*) ***)

1172. Antoni Kuliński. Tarnopol. — Obuwie męskie, damskie i dziecięce; meszty kneippowskie. (*Szafa wspólna z 1174, obok 1171.*) ***)

List pochwalny na wystawie tarnopolskiej 1884.

1173. Teodor J. Moroz. Tarnopol. — Buty polskie czerwone, wyłożone futrem; trzewiki damskie z płótna żaglowego, nieprzemakalne; także buty do polowania po błotach. (*Wspólnie z 1171.*) ***)

1174. Emil Kaczka. Tarnopol. — Trzewiki różnych gatunków. (*Wspólnie z 1172.*) ***)

1175. Pierwsza związkowa garbarnia. Rzeszów. — Wyprawione skóry wołowe, krowie, jałowicze, cielęce. (*Szafa poza 1138 przy pr. ścianie.*) **)

Odznaczona na wystawach: krakowskiej i rzeszowskiej.

1176. Maksymilian Jachocki. Trzemeszno. — Buty i trzewiki. (*Stół obok 1172.*) ***)

1177. Zefiryn Mazurkiewicz. Poznań. — Pasy skórzane maszynowe; drobne wyroby techniczne ze skóry. (*Poza 1206 w pośrodku.*) **)

1178. Teofil Dymet. (Fabryka skór). Lwów-Zamarstynów. — Kamasze wałkowane (hamburskie); przyszwyy; kapki; środki; jaszczur; blanki. (*Szafa poza 1192 przy l. ścianie.*) **)

1179. Galicyjskie akc. Tow. handlowe. Lwów. — Kufty podróżne, skórą i ceratą obite przy użyciu krajowych koszuw i płócien. (*H. c. — O. 66.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 120.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

***) Por. uwagę drugą na str. 191.

1180. **Toż.** — Okazy różnych skór z fabryki garbarskiej braci Pfeiffrow w Warszawie. (*H. c.* *)
1181. **Toż.** — Okazy skór wszelkich gatunków z fabryki garbarskiej Towarzystwa akcyjnego „Temler i Szwede“ w Warszawie. (*H. c.* *)
1182. **Toż.** — Obuwie damskie i męskie z pracowni Talikowskiego w Warszawie. (*H. c.* *)
1183. **Toż.** — Obuwie damskie i męskie z pracowni S. Hiszpańskiego w Warszawie. (*H. c.* *)
1184. **Toż.** — Szczotki do użytku domowego i toaletowego i pędzle z fabryki Aleksandra Feista w Warszawie. (*H. c.* *)
1185. **Toż.** — Grzebienie i guziki z „Warszawskiej fabryki wyrobów rogowych“. (*H. c.* *)
1186. **Klara Raczyńska.** Nowy Sącz. — Serdaki skórzane. *)
1187. **Antoni Białas.** Rymanów. — Burki letnie. *)
1188. **Józef Białas.** Rymanów. — Krypcie wiązane letnie; krypcie do polowania. *)
1189. **Edward Waligóra.** Nowy Sącz. — Buciki. *)
1190. **Herman Pollak.** Zakopane. — Serdaki skórzane. (*Poza 1036 przy ścianie przedniej.* ***)
- Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1860, zatrudnia około 30 ludzi. Uzyskało list pochwalny na wystawie krakowskiej w r. 1887 i dyplom uznania na wystawie leśniczo-gospodarczej w Wiedniu.
1191. **Pierwsza związkowa garbarnia.** Rzeszów. — Skóry na podeszwy tercowe, walcowane i nie; krupony na podeszwy i pasy maszynowe; pasy nieimpregnowane i impregnowane; membrana do hamowania pociągów (Kolbenleder) i t. p. (*Przy 1175 na stole i ścianie.* **)
1192. **Powiat bobrecki.** Bóbrka. — Szczotki do czyszczenia koni, sukien i butów wyrobu Daniela Erdena z Bóbrki. (*Poza 1152 przy l. ścianie.* **)

*) Por. uwagę drugą na str. 120.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

***) Por. uwagę drugą na str. 191.

1193. **Tenże.** — 10 sztuk obuwia filcowego wyrobu Józefa Langrotha z Bóbrki. (*Poza 1176 przy ścianie przedniej.* **)
1194. **Aszer Händler.** Tarnów. — Skóra wołowa wyprawna na podeszwy. (*Poza 845 na ścianie tylnej.* **)
1195. **G. Gnerlich.** (Fabryka pasów maszynowych.) Cieszyn. — Pasy do wiertnictwa kanadyjskiego skórzane; także pasy w połączeniu z płótnem żaglowem (specyalność fabryki wystawcy); pasy pędowe do maszyn dynamoelektrycznych z sierci wielbłądziej; pasy bawełniane do wiertnictwa; węże gumowe; smarowidła, oleje itp. przybory do konserwacji pasów. (*Poza 1159 w pośrodku. — O. 112.* *)
1196. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowyże. — Obuwie przykrojone i gotowe; narzędzia pomocnicze; formy; rysunki form obuwia. (*Puw. 26, I piętro, w tyle krużganku.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę drugą na str. 191.

Grupa XIX.*)

(Masa papierowa; papier i wyroby z papieru, tutki, worki, pudełka itp.)

1197. **Berl Sekler.** Fajno. — Papier pakunkowy ręczny i maszynowy; tektury; bibuła biała. (*Poza 1200 w pośrodku. — O. 64.***)*)

Fabryka, założ. 1866, odznaczona na wystawach: przemyskiej i czerniowieckiej.

1198. **Dr. Henryk Kolischer.** (Firma: „C. k. uprz. czerlańska fabryka papieru Braci Kolischer“.) Czerlany. — Materiały surowe, używane do wyrobu papieru; materiały pośrednie; próbki półmasy i masy papierniczej w różnych stadiach przeróbki; okazy różnych gatunków i formatów papieru gotowego; okazy różnych gatunków konfekcyi papierowej; rysunki i plany fabryki. (*Poza 862 w pośrodku.***)*)

Fabryka czerlańska, istniejąca od r. 1879, posiada 2 maszyny parowe i liczne maszyny pomocnicze.

1199. **Fabryka papierowych kapeluszy.** Nowy Jork. — Kapelusz damski letni z bibułki barwionej. (*Paw. 110, pokój I. na l.*)

1200. **Alfred Fiałkowski.** (Firma: „Bracia Fiałkowscy, fabryka papieru maszynowego“.) Bielsko. — Wyroby własnej papierni, między innymi 5 zwojów papieru drukowego, w jednym kawałku 11.000 m. liczącego. (*Poza 1201 w pośrodku. — O. 135.***)*)

Papiernia, założ. 1868, zatrudnia 200 robotników. Wywozi swe wyroby do Anglii i na wschód. Odznaczona na wystawach w Filadelfii 1876, Paryżu 1878, Melbourne t. r., Wiedniu 1873, Lwowie 1877, Krakowie 1887 i Cieszynie 1880.

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

1201. **Zygmunt Wieser.** (C. k. uprz. fabryka papieru cygaretowego.) Sasów. — Papier cygaretowy dla fabryk rządowych, dla Francji, dla Turcji, dla Ameryki; bibułka różnobarwna do wyrobu kwiatów sztucznych itp.; papier do kopiowania dla rządu angielskiego; okazy poszczególnych stadyów wyrobu papieru cygaretowego. (*Poza 1198 w pośrodku.**)

Papiernia, założ. 1868, zatrudnia 320 ludzi; odznaczona na wystawie lwowskiej 1877 medalem brązowym.

1202. **Bernaczik, Schröter i Spółka.** (Firma: „Żywiecka papiernia“.) Żywiec. — Substancja drzewa osikowego w płynnym stanie; także smerekowego; papier jedwabny (bibuła angielska) w różnych gatunkach; papier drzewny; tektura. (*Szafka poza 1200 po drugiej stronie ścianki, przy której mieści się 1197.**)

1203. **Ludwik Głowacki.** Lwów-Zamarstynów. — Pudełka kartonowe rozmaitych rozmiarów i fasonów do użytku aptekarskiego, cukierniczego i galanteryjne. (*Na pr. od 1202 w pośrodku.**)

Fabryka kartonaży, założona w r. 1878, zatrudnia 9 ludzi.

1205. **Seyfarth i Dydyński.** Lwów. — Wzory kartonów, papier i wyroby papierowe. (*Poza 988 przy pr. ścianie. — O. 3.**)

1206. **Lask Mehrlaender i Spółka.** Wadowice. — Zbiór papierów słomianych w różnych barwach; papier z trzciny; kolekeja woreczków papierowych. (*Poza 1197 w pośrodku.**)

1207. **Galicyjskie ake. Tow. handlowe.** Lwów. — Papier listowy i bibułka na papierosy z fabryki Stanisława Natanson'a w Warszawie. (*H. c.***))

1208. **Toż.** — Pudełka, papier ozdobny i na fotografie z fabryki K. Thiesa w Warszawie. (*H. c.***))

1209. **S. Wierusz Niemojowski.** Lwów. — Tutki cygaretowe nieklejone, wyrabiane wobec widzów zapomocą maszyny, poruszanej motorem. (*Paw. 30.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

**) Por. uwagę drugą na str. 120.

1211. **Józef Szuler.** Budapeszt. — Papier „Indigo“ do pauszowania po obydwóch stronach — niebieskiej, czerwonej białej, żółtej, zielonej, czerwonej, grafitowej, złotej i srebrnej barwy. (*Hm. B. oddz. węg.sala I., na pr.*)
1212. **Mór Szilard.** Budapeszt. — Chemiczne papiery do pauszowania i płótna; poligraficzny papier woskowy i ceratowy; papier niebieski do barwienia bielizny; papier grafitowy i olejowy do pauszowania. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na pr.*)
-

Grupa XX.*)

(Produkty chemiczne; nawozy sztuczne, przeróbki kości, spodyum, świece, mydła zwyczajne i toaletowe; wyroby chemiczno-kosmetyczne. — Wyroby przemysłu aptekarskiego.)

1213. **E. i J. Friedrichowie.** (Fabryka parowa mydeł i świec). Lwów. — Różne gatunki mydeł; mydła toaletowe własnego wyrobu; świece parafinowe i stearynowe. (*Poza 1216 przy pr. ścianie.* — *O. 105.*) **)

Fabryka, istniejąca od r. 1842, obecnie zamieniona w parową, posiada maszyny pomocnicze; dwukrotnie odznaczona na wystawach krajowych.

1214. **Jan Ihnatowicz.** (Pierwsza krajowa fabryka chemiczno-kosmetyczna.) Lwów. — Środki kosmetyczne; barwiki teatralne; mydła toaletowe i lecznicze; perfumy i saszetki; wody aromatyczne i toaletowe; octy toaletowe i dezynfekcyjne; kadzidła salonowe i wonne; środki do tępienia owadów i wybawiania płam; atramenty; farby do stampilij; czernidła; lakiery do obuwia itp. (*H. c.* — *Pp. kiosk na wprost wejścia bocznego.* — *O. 1, 4, 9, 16, 20, 31, 36, 42, 55 i 62.*)

Fabryka, założ. 1875, zatrudnia 17 osób; posiada motor gazowy o sile 2 koni. Wywozi swe wyroby za granicę. Odznaczona na wystawach: w Bóbrce 1879, Antwerpii 1885, lwowskiej 1877, cieszyńskiej 1880, lekarsko-przyrodniczej w Krakowie 1881, przemyskiej, czerniowieckiej, higieniczno-lekarskiej we Lwowie 1888, buczackiej i tarnopolskiej.

1215. **Julian Wang.** Lwów. — Fosforyty; mączka i superfosfat z kości; superfosfat ze spodyum i fosforytów podolskich; tłuszcz z kości; karuk; kleje: do wylewania beczek nafto-

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na str 192.

wych, koloński, stolarski i garbarski; siarkan amonowy; mączka rogowa; fosforan wapniowy. (*Pp. tuż przy pr. wejściu bocznem, na pr. — O. 230.*)

1216. **Menasze Hainbach.** (Kraj. fabryka wyrobu mydła i świec). Lwów. — Mydło. (*Poza 1238 przy pr. ścianie. — O. 81.* *)

1217. **Adolf Pokorny.** (Fabryka perfum, mydeł toaletowych i kosmetyków). Lwów. — Wyroby higieniczno-kosmetyczne: perfumy, woda kolońska i ateńska, puder, mydła toaletowe itp. (*Szafka poza 1215 przy pr. ścianie.* *)

1218. **Mendel Adlersberg.** Bolechów. — Różne gatunki zapalek. (*Obok 1229 przy pr. ścianie.* *)

Fabryka zapalek, istniejąca od r. 1875, zatrudnia 150 ludzi.

1219. **Władysław Bełdowski.** (Firma: „Noris, fabryka pudełek“.) Kraków. — Pudełka tekturowe dla aptekarzy; druki litograficzne. (*Ps. pr. skrzydło, obok 1799.*)

1220. **Mojżesz i Dawid Majer Lipschütz.** (C. k. uprz. pierwsza galic. fabryka zapalek.) Skole. — Zapalki zwykłe i szwedzkie; widok fabryki, ułożony z zapalek różnobarwnych; modele maszyn, używanych w fabryce i suzarni. (*Poza 1218 przy pr. ścianie. — O. 56.* *)

Fabryka, istniejąca od r. 1862, zatrudnia 154 ludzi przy pomocy maszyn ręcznych. Odznaczona na wystawie lwowskiej 1877 i paryskiej 1878.

1221. **Aleksander Mańkowski.** Sieniawa. — Pigułki kreozotowe bezwonne, osłonięte czekoladą. (*Ps. pr. skrzydło, obok 1223. — O. 122.*)

Apteka, założ. 1788, odznaczona na wystawach: przemyskiej, krakowskiej i higienicznej lwowskiej 1888.

1222. **Władysław Świtalski.** (Firma: „Apteka pod św. Duchem“.) Przeworsk. — Przetwory farmaceutyczne (Salicylate delithine effervescent, Eau de Botof); wina lecznicze: malaga z chiną, żelazem i Rhebarbarum; proszek na zęby; atrament kampeuszowy. (*Ps. l. skrzydło, obok 1787 przy ścianie przedniej.*)

Odznaczona na wyst. lekarsko-przyrodniczych lwowskich 1888 i 1891.

*) Por. uwagę drugą na str. 192.

1223. **Henryk Treter.** (Parowa fabryka czekolady.) Lwów. — Kakao odtłuszczone; masło kakaowe czyszczone i nie. (*Ps. pr. skrzydło, obok 1253. — O. 92.*)
1224. **Jan Lebensztejn.** (Firma: „Dyseldorfska fabryka“). Żwierzyniec pod Krakowem. — Papier synapizmowy „Austria“, pomysłu i wyrobu wystawcy. (*Ps. pr. skrzydło, obok 1801 w pośrodku.*)
1225. **Z. Lewandowski.** Gniezno. — Wyroby chemiczne, techniczne i farmaceutyczne, jak ocet zgęszczony, proszek do gładzenia podłogi, esencya cytrynowa. (*Ps. l. skrzydło obok 1779.*)
1226. **Fabryka „Leliwa“.** Warszawa. — Wyciąg miodowo-ziółowo-słodowy; także karmelki od kaszlu. (*Stolik poza 2378 w pośrodku.**)
1227. **Edmund Mikeska.** (Fabryka świec woskowych.) Kraków. — Okazy różnych stadyów czyszczenia i barwienia wosku; świece; stoczki; figury woskowe. (*Gablota poza 1232 w pośrodku.**)
1228. **Michał Ludwik Dobrowolski.** (Fabryka przetworów techniczno-farmaceutycznych.) Nowawieś i Podgórze. — Wata Brunsa, klejona bawełniana i szpitalna; gaza jodoformowa; opaski; nici katgutowe i jedwabne; plastry; pigułki i wyciągi; różne gazy i mulle; widok fabryki wystawcy. (*Ps. pr. skrzydło, obok 1219.*)
1229. **Huta szkła.** Żółkiew. — Wyroby ze szkła do użytku aptek. (*Ps., ściana tylna l. skrzydła. — O. 75.*)
1230. **Austryacka fabryka amoniaku i sody.** (C. k. uprz. pierwsza fabryka sody amoniakalnej gwarectwa jaworznickiego.) Szczakowa. — Materyały, jak: magnezya, wapień, sól, węgiel, koks; przetwory: chloran potasowy, dziegieć gazowy, dwuwęglan sodu, Magnesium chloratum, woda gazowa, kwas solny, wapień chlorowy, Kalium chloricum,

*) Por. uwagę drugą na str. 192.

soda kryształiczna, caustica 36, 76 i 79%, amoniakalna 99%. (*Poza 1259 w pośrodku. — O. 126*)*)

Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1882, zatrudnia 550 ludzi; posiada stosowne maszyny. Wywozi swe produkty zagranicę. Otrzymało dyplom honorowy na wystawie krakowskiej 1887.

1231. Władysław Świdorski. (Pierwsza galic. krajowa fabryka pudrety). Tarnów. — 3 słoje: pudrety, kompostu krwawego i kompostu torfowego. (*Poza 1233 przy pr. ścianie.*)*)

1232. Beinesch Schönberg i Mendel Fränkel. Kraków. — Klej stolarski; mączka kościana w różnych gatunkach; superfosfaty azotowy i amoniakalny, oraz ze spodyum i fosforytów; tłuszcz z kości; kości surowe, odklejone i palone; śrut kościany. (*Gablota poza 1241 w pośrodku. — O. 152.*)*)

Fabryka, założ. 1867, zatrudnia 104 ludzi; posiada 4 maszyny parowe. Wywozi swe wyroby za granicę. Odznaczona na wystawie warszawskiej 1874 i krakowskiej.

1233. Maurycy Langrok. (Fabryka albuminu.) Kraków. — Albumin z białka jaj; albumin z krwi; żółtko z jaj, konserwowane w stanie płynnym do garbowania skór i do innych celów leczniczych. (*H. c. — Poza 1237 przy pr. ścianie.*)*)

Fabryka, założ. 1863, odznaczona na wystawie wyrobów ze skóry w Berlinie 1877 i Ajaccio 1881, Frankfurtu n. M., w Paryżu 1889 i w Bordeaux 1892. Filia w Husiatynie.

1234. Norbert Kitschales. Zamarstynów pod Lwowem. — Przetwory z krwi bydłowej: albumin, wyciąg i nawóz; albumin z jaj. (*Poza 2001 przy pr. ścianie.*)*)

1235. Józef Karmański i E. Heller (aptekarze). Kraków. — Barwy olejne; kredy pastelowe; płyn do olejnego malowania „Lenin”; paleta z próbkami barw, zmieszanych z leninem. (*Poza 1220 przy pr. ścianie. — O. 138.*)*)

1236. Józef Lipschütz. Stryj. — Zapalki. (*Poza 1242 przy pr. ścianie.*)*)

Fabryka, założ. 1865, zatrudnia 100 ludzi.

1237. Gorlicka fabryka przetworów kopalnych i chemicznych. (Gwarectwo górniczo-przemysłowe, przedtem

*) Por. uwagę drugą na str. 192.

fabryka kwasu siarkowego J. D. Starcka.) Gorlice. — Produkty fabryki: sadza, siarkany glinowe I i II, krzemionka do czyszczenia wody, saletra, kwas azot. surowy i czyszczony, sól glauberska surowa i mielona, tłuszcz kostny surowy i bielony, garetta klejowa, Caputmortuum czworakie, bajca żelazna, kwas siarkowy dymiący (oleum 45 i 100 % bezwodnika, oraz 78° st.) kwas solny, ług cynkowy, chlorek cynkowy, ałun czyszczony, mączka ałunowa surowa, po teó do czyszczenia szkła i żelaza, siarkany żelaza i miedzi (sokoli i cypryjski), ultramaryna sodowa, niebieska i zielona, ałun, siarka; piryty i ich wypałki, czeski węgiel (Boghead) do polepszania jakości gazu świetlnego; kości polerowane i odklejone, mączka kostna odklejona i parzona, mączka rogowa, klej stolarski i dla rafinerji naftowych; wyroby huty szklanej. (*Poza 1234 przy pr. ścianie.**)

Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1888, zatrudnia 70 ludzi; posiada liczne maszyny. Wywozi swe wyroby za granicę. Odznaczone wielokrotnie.

1238. Fryderyk Schubuth. Lwów. — Wosk pszczelny przed blichowaniem i po niem; wosk blichowany dla dentystów; wosk biały i żółty do posadzek; masa woskowa do podłóg; świece woskowe: kościelne, stołowe, na drzewko; para świec wielkanocnych (paschałów). (*Szafa poza 1217 przy pr. ścianie.* — *O. 136.**)

1239. Henryk Nitribitt. Krynica. — Wyciąg z igliwia świerku krajowego do balsamicznych kąpiel; olejek eteryczny z sosny karłowej polskiej. (*Ps. l. skrzydło, szafka obok 1790.*)

Apteka, odznaczona na wystawach: cieszyńskiej i krakowskiej, oraz przyrodniczo-lekarskich w Krakowie i Lwowie.

1240. Maryan Zahradnik. Złoczów. — Kapsułki „Hygea“, truciźny z przyrządami bezpieczeństwa, przyciskacze do recept i trzymadła dla próbek — własnego pomysłu wystawcy; plany urządzenia apteki; *Kurier aptekarski*, redagowany przez wystawcę; ogólne wykazy wyrobu kapsułek „Hygea“. (*Ps. pr. skrzydło, pr. boczna ściana.*)

Kapsułki wystawcy poleciło Tow. lekarskie krak., szafki zaś na truciźny namiestnictwo. Przyrządy bezpieczeństwa do tych szafek są patentowane. Odznaczenia: srebrne medale na wyst. lekarskich we Lwowie i Krakowie.

*) Por. uwagę drugą na str. 192.

- 1241. Marya hr. Tyszkiewiczowa.** (Fabryka wody kolońskiej). Stare Brody. — Woda kolońska potrojna „Leliwa“. (*Na pr. od pr. wejścia bocznego.* *)

Fabryka załóż. 1888, uzyskała patent na swe wyroby w Rosyi.

- 1242. Stanisław Ostoja Ostaszewski.** (Amerykańska parowa kościarnia). Klimkówka pod Rymanowem. — Mączka kostna parzona I, roztworzona II, mączka kostna do karmy bydła, mączka rogowa. (*Słoje i wory poza 1231 przy pr. ścianie.* — O. 202.) *)

- 1243. Dr. Władysław Szujski.** (Kraj. fabryka zapalek). Kraków. — Zapalki bezpieczeństwa; chemiczne składniki zapalek; pudełka; fotografie: budynku fabryki, pakowni, maszyn wkładowych dawnej i Sebolda, maszynki do robienia pudełek. (*Gablota poza 1248 w pośrodku.* — O. 139.) *)

- 1244. Hipolit Majewski i Synowie.** (Warszawskie laboratorium chemiczne). Warszawa. — Perfumerye swojskie; mydła toaletowe (Savon de Tatra, mydło z wystawy w Chicago) i higieniczne; kosmetyki; wódki higieniczne do płukania (woda polska z kwiatów świeżych, krople amerykańskie). (*Gablotka poza 411 w pośrodku.* — O. 248.) *)

Laboratorium, załóż. 1879, zatrudnia około 80 ludzi; posiada specjalne maszyny i motor parowy o sile 10 koni. Wywozi poza granicę Królestwa, nawet do Azji, Afryki, i Ameryki. Posiada własną aptekę i stałego lekarza; leczenie robotników opłaca własnym kosztem. Odznaczone na wystawach: warszawskich, krakowskich, moskiewskiej, w N. Sadzie i Wiedniu, oraz wielkim medalem przez króla Oskara II.

- 1246. Józef Urbanowicz, Władysław i Wacław Różyccy.** (Firma „Urbanowicz i Różycki“.) Warszawa. — Chemikalia; oleje; pokosty; materiały opatrunkowe; preparaty farmaceutyczne; towary apteczne. (*Ps. gablota obok 1804.*)

Przedsiębiorstwo, załóż. 1886, posiada obecnie gmach specjalny, maszyny pomocnicze i motor parowy o sile 16 koni. Zatrudnia około 30 pomocników. Odznaczone na wystawach: higienicznej warszawskiej, przemysłowych krakowskiej i lwowskiej, lekarsko-przyrodniczych w Krakowie i Petersburgu.

*) Por. uwagę drugą na str. 192.

1247. **Michał Leszczyński i Kazimierz Moryc.** Warszawa.
— Różne gatunki atramentu; guma; lak. (*Obok 1256 przy ścianie tylnej.**)

Fabryka, założ. 1877, odznaczona na wystawach: paryskiej 1878 i warszawskich 1885 i 1889.

1248. **Roman hr. Drohojowski.** (Fabryka mąki kościanej i wyrobów chemicznych). Krukienice obok Mościsk. — Surowy materyał do wyrobu sztucznych nawozów; nawozy sztuczne: mąka rogowa kościana parzona odklejona i nie, mąka preparowana, saletra chilijska, spodyum superfosfat, prima superfosfat, superfosfat, mąka z żużli Thomasa, kostny gips superfosfat; tłuszcz kostny; proszek torfowy. (*Kiosk poza 1244 w pośrodku. — O. 90.* *)

Fabryka, założ. 1864, zatrudnia około 50 ludzi; posiada motor wodny o sile 20 koni i 2 motory parowe o sile 8 i 12 koni.

1250. **Władysław Kurdelski.** (Fabryka limoniad i wód mineralnych). Łabiszyn, W. Ks. Poznańskie. — Woda selcerska sztuczna; limoniady z wody destylowanej. (*Ps. l. skrzydło, obok 1239.*)

1251. **Gracyan Piotrowski** (aptekarz). Blida, Algier. — Produkty aptekarskie: eliksyr mandarynkowy, wino białe na modłę madery i czerwone, woda z kwiatów pomarańczowych, oliwa, esencya z gieranium; przetwory chemiczno-kosmetyczne itp. (*Ps. pr. skrzydło obok 1788.*)

1252. **Dr. Władysława Koszutska.** Poznań. — Środki specjalne do pielęgnowania ust, gardła i zębów (Dentipurina), skóry (Peaumolle), głowy i włosów (Lotion philocomie); środek przeciw bolom reumatycznym (Salus) i przeciw piegom; prace literackie dra Józefa K. (*Ps. gł. sala, na wprost wejścia. — O. 157.*)

1253. **Piotr Mikolasch.** (Apteka pod Gwiazdą). Lwów. — Wina lecznicze; wody lecznicze gazowe; woda sodowa. (*Ps. pr. skrzydło, ściana tylna. — O. 181.*)

Apteka, istniejąca od r. 1828, posiada maszyny pomoenicze i motor o sile 6 koni. Odznaczenia: medale srebrny i brązowy na wystawie lekarsko-przyrodniczej we Lwowie 1888.

*) Por. uwagę drugą na str. 195.

1254. Florentyn Machalski. Brooklin. — Fotografie i plany ekstrakcyjnego przyrządu własnego wynalazku do robienia tłuszczów, olejów, kleju i t. p. (*Ps. pr. skrzydło, obok 1221.*)

Zastępca: St. Pytlarski w Krakowie.

1256. Antoni Goleczewski. (Firma: „Jan Seydlitz, fabryka szuwaksu i chemicznych“.) Warszawa. — Czernidło do obuwia, fabrykowane starym sposobem Seydlitza i nowym francuskim; smarowidło do skór; pomada do czyszczenia metali. (*Poza 1235 przy pr. ścianie.* *)

Fabryka, założ. 1825, zatrudnia około 30 osób; posiada maszyny pomocnicze i motor gazowy o sile 5 koni. Odznaczona oprócz innych, mniejszych wielkim srebrnym medalem na wystawie warszawskiej 1885.

1258. Gal. ake. Tow. handlowe. Lwów. — Przetwory chemiczne z fabryki Kijewskiego i Scholtzego z Warszawy. (*H. c.* **)

1259. Fabryka syropu i cukru z mączki. Wronki, W. Ks. Poznańskie. — Wyroby fabryki: karmel piwny, syrop i cukier „Capillair“, mąka kartoflana, syrop żółty. (*Stół ze słojami i słoikami poza 1227 w pośrodku.* *)

Właścicielem fabryki jest Bank rolniczo-przemysłowy (Kwielecki, Potocki i Spółka) w Poznaniu.

1260. Zarząd dóbr J. Ces. i Król. Wys. Arcyksięcia Albrechta. Żywiec. — Plan sytuacyjny fabryki kleju, spodyum, mąki kościanej i kwasu siarczanego; plany budownicze poszczególnych zakładów fabrycznych; statystyka przerabiania surowych produktów i wyrobu od r. 1872 (grafikon); tablice, przedstawiające skład kleju i kwasów.

Wyrób kleju (materiały surowe: kości, odpadki skór-kowe; przetwory: tłuszcz z kości, kleje, mąki kościane); wyrób spodyum (mat. sur.: śrut z kości; przetwory: różne gatunki spodyum); wyroby uboczne (odpadki z węgla kostnego czerń na szuwaks, siarczan amoniaku, olej zwierzęcy); wyrób nawozów sztucznych (mat. sur.: kości odtłuszczone, fosforyty itd.; przetwory: 22 gatunki sztucznego nawozu z podaniem gwarantowanych zawartości); wyrób kwasu siar-

*) Por. uwagę drugą na str. 192.

**) Por. uwagę drugą na str. 120.

czanego (mat. sur.: rozmaite gatunki pirytów; przetwory: kwas siarczany i prażonki w rozmaitych gatunkach); wyrób kwasu azotowego (mat. sur.: saletra chilijska; przetwory: kwas azotowy i dwusiarczan sodu).

Fotografie według prof. Wagnera, przedstawiające skutki nawozów sztucznych. (*Paw. 6.*)

1261. **J. Górny i T. Pilarski.** Lwów. — Wyroby kosmetyczne własnego wyrobu; wody toaletowe, kolońskie i destylowane z kwiatów krajowych; mydła; pudry; kremy; pomady. (*Paw. 85.*)

1262. **Leopold Lityński.** Lwów. — Perfumy, mydła toaletowe itp. wyroby własne. (*Paw. 19.*)

Grupa XXI. *)

(Maszyny, kotły, aparaty, motory i narzędzia).

1263. **Juliusz Quissek i August Geppert.** Bielsko-Biała. — Przyrząd do destylacji zacieru systemu własnego; patent. przyrząd zacieru z chłodnikiem (najnowszy). (*Hm. B. w pośrodku pr. skrzydła. — O. 133.*)
1264. **P. J. Wellner i Spółka.** Wiedeń. — Klepadła do ostrzenia kos; przyrządy ze stali dyamentowej do ostrzenia nożów. (*Hm. A. obok 1297.*)
1265. **Frańciszek Reitbauer.** (Fabryka maszyn i osi). Wiedeń. — 4 tokarnie ze śrubą do egalizowania (długość łożysk 1600, 2000, 4000 i 5500 mm.), tokarnia tzw. Plan-drehbank, heblarka, wiertarka (*Hm A obok 1276*); tokarnia zwykła (dł. łoż. 1000 mm.), tokarnia ze śrubą do egalizowania (dł. łoż. 1200.), wiertarka, shaping (*PMT. — O. 73.*)
Zastępca: J. Topolnicki, Lwów.
1266. **Stefan Cegielski.** Poznań. — Kocioł parowy bez maszyny, na kołach systemu lokomobilowego, ze zbiornikiem na parę i kominem, zupełnem cienkiem i grubem uzbrojeniem, dwojakim rusztem do palenia węglem lub drzewem, zastosowany do wiertnictwa. — powierzchnia ogrzewalna około 20 m. kw., ciśnienie 6 atmosfer. (*Hm. A. przy 110. — O. 49.*)
1267. **Józef Anger i Synowie.** (Fabryka maszyn i lejarnia żelaza.) Wiedeń-Hernals. — 1 pośpieszna i 2 nożne maszyny drukarskie; maszyny pomocnicze dla introligatorów. (*PMT. — O. 168.*)

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

1268. **Frańciszka Gangloffowa.** Różmítal, Czechy. — Patentowana maszyna do wyrobu gontów wynalazku Gangloffa. *Pt. — O. 142.)*

1269. **Frańciszek Walser.** (Pierwsze węg. Tow. akcyjne fabryki maszyn i przyrządów pożarniczych, oraz lejarni dzwoń i żelaza). Budapeszt. — Pompy do wszelkiego użytku. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., na l. w pośrodku. — O. 82—3.)*

1270. **Fryderyk Wannieck i Spółka.** (Fabryka maszyn i odlewnia żelaza). Berne, Morawa. — Ceglarki: 1) wyrabiająca na godzinę 1500 cegieł, 2) kieratowa; gniotownik walcowy; prasy angielskie: 1) do wyrobu dachówek, 2) do wyrobu drenów (sączków), 3) wykończająca. (*Hm. A. obok 1287.) — O. 180.)*

Zastępca: J. Topolnicki, Lwów.

1271. **Teichert & Gubisch.** Lignica. — Maszyny do obrabiania drzewa. (*PMT.)*

1272. **Karol Schultheiss.** Wiedeń. — Maszyny do szycia: 1) rękawiczek, 2) worków; maszyna sukiennicza. (*PMT.)*

1273. **F. Ringhoffer.** (Fabryka wagonów i tenderów; maszyn, kotłów, wyrobów żelaznych i miedzianych, odlewnia i walcownia). Praga-Smichów. — Podwójna maszyna parowa patent. (w ruchu); przyrząd do mechanicznego obracania słoju (Malzwender); oziębiacz powierzchniowy do piwa; pompa zacierna; parnik dla kartofli i zboża Henzego; kadź zacierna; przyrząd miedziany do destylacji ciągłej z kolumną zacierną i rektyfikacyjną, tudzież chłodnikiem; wagon do przewozu piwa okocimskiego, urządzony do chłodzenia lodem, lub opalania; patent. błotniarka Krooga; centryfuga z dolnem opróżnieniem dla cukru surowego, patent. Fesca; wyciąg parowy (Dampfhaspel); pompa do powietrza suchego; maszyna parowa ze stawidłem Cukraura; przyrząd ochronny do piły cyrkularnej (patentu własnego); wyroby kuźni i walcowni miedzi; części składowe maszyn; fotografie i plany urządzeń i robót, wykonanych przez fabrykę. (*Hm. A. przy wejściu bocznem od strony Hali koncertowej, na pr.)* Tartak żelazny do rznięcia pni na deski z motorem parowym z fabryki akc. Towarzystwa w Pradze. (*Pt. — O. 196 — 7.)*

1274. Pierwsza czesko-morawska fabryka maszyn. Praga.
— Warnik (Vacuum-Apparat) Leksy Herolda na 200—600
cetn. metr. cukrzycy (*Hm. A. na moście*); parowa ma-
szyna szybkoobrotowa (liny transmisyjne z fabryki: Dr.
Fotr, Bohacek i Sp. w Turnowie); błotniarka; centryfuga;
maszyna do pompowania suchego powietrza. (*Hm. A. obok
1266.*) Urządzenie stacyi wodnej. (*Paw. 32.*)

1275. M. Peterseim. Kraków. — Magiel kołowy. (*Hm. B.
przy 2120. — O. 120.*)

Fabryka ta w r. 1860, t. j. z chwilą założenia, zatrudniała 5
ludzi; dziś liczy robotników 56. Odznaczenia i najwyższe nagrody
otrzymała na wszystkich wystawach galicyjskich.

1276. H. Pauksch. (Firma: „Stowarzyszenie akcyjne H. Pauk-
scha.“) Landsberg, Niemcy. — Maszyny i przyrządy po-
trzebne do urządzenia gorzelnii rolniczej o produkeyi 7-miu
hektolitrów spirytusu dziennie w dwóch zacierach, a mia-
nowicie: maszyna parowa o sile 20 koni, parnik Henzego,
drożdżarka, przyrząd do destylacyi ciągłej systemu kolumno-
wego, przyrząd rektyfikacyjny z chłodnikiem i próbetką,
pompa wodna, młyn o 2 złożeniach żelaznej konstrukcyi,
pluczka do kartofli, kadź zacierno-chłodząca, przyrząd do
destylacyi, pompa parowa do zacieru, pompa zacierana.
(*Hm. A. poza 1285.*)

Zastępca: inż. Wachter, Lwów.

1277. Drezdeńska fabryka motorów gazowych. Drezno.
— 2 motory naftowe o sile 2 i 12 koni, 2 motory gazowe
o sile 2 i 6 koni (*Hm. B. sala I. pr. skrzydła, na l.
przy wejściu*); motor naftowy o sile 4 koni (*PMT.*); lo-
komobila naftowa o sile 8 koni (*w ruchu przy stacyi ko-
lei napowietrznej. — O. 163.*)

Zastępca: J. Topolnicki, Lwów.

1278. K. T. Petzold i Spółka. Janowice, Morawa. — He-
blarka, piły, tartak itp. maszyny do obrabiania drzewa.
(*Pt. przy pr. wejściu bocznem, na l. — O. 107.*)

1279. Langen i Wolf. (Fabryka motorów gazowych.) Wiedeń.
— 3 oryginalne motory gazowe systemu Otty o sile 1
(stojący), 2 i 6 koni (*Hm. B. sala I. pr. skrzydła, na
pr. przy wejściu*); Otty motor benzynowy o sile 8 koni
(*PMT. — O. 149.*)

1280. **Jan Arkuszewski.** (Fabryka ogrzewań centralnych i aparatów). Łódź, Królestwo Polskie. — Patent. przyrząd do czyszczenia wody o wydatności 2000 l. na godzinę; wentyle z lanego żelaza, przelotne, o średnicach 150—200 mm. (*Kotłownia*).
1281. **Emil Twerdy.** (Fabryka maszyn.) Bielsko. — Maszyna parowa stojąca; 2 maszyny parowe leżące: 1) ze sterowaniem ekspandyjnym, dającym się zmieniać podczas ruchu, 2) bez sterowania; maszyna parowa z ruchem zwrotnym do celów wiertniczych; piła ramowa do tarcia drzewa kantowego, belek i desek. (*Hm. A. obok 1305. — O. 137.*)
1282. **Novák i Jahn.** (Fabryka maszyn, kotłarnia i lejarnia metali.) Praga-Bubna, Czechy. — Habermanna maszyna do wyrobu lodu; maszyna parowa leżąca; przyrząd do czyszczenia i sortowania jęczmienia; przyrząd do suszenia młóta piwnego; oziębiacz powierzchniowy do piwa; gniotownik słodowy najnowszej własnej konstrukcyi; młynek do śrutowania słodu; przyrząd do destylacyi ciągłej; pompa rotacyjna; wózek do przewózki słodu. (*Hm. A. obok 1274. — O. 186.*)
1283. **Albert Hahn.** (Walcownia rur). Wiedeń. — Rury z kutego żelaza z gwintem i mufkami; patent. rury szwajcowane z kutego żelaza do kotłów przy lokomobilach itp. celów; rozmaite części potrzebne do spajania łączy; wentyle i uzbrojenia do kotłów; patent. podwójne injektory. (*Hm. A. obok 1264. — O. 129.*)
Zastępca: S. Lilienthal w Stanisławowie.
1284. **Ferdynand Tüscher.** (Fabryka maszyn). Wiedeń. — Piła pionowa, poruszana motorem elektrycznym z fabryki B. Eggera w Wiedniu, przy pomocy pasów transmisyjnych G. Gnerlicha z Cieszyna; 3 inne piły do rznięcia drzewa. (*Pt. przy pr. wejściu bocznem, na pr.*)
1285. **Maks Hopfengärtner.** (Fabryka narzędzi maszynowych). Holoubkow, Czechy. — Heblarka do drzewa; tokarnie dla stolarzy i mechaników: 1) nożna A. nr. 1 bez urządzenia pasowego, 2) B. nr. 4. z przekładanemi kołami, 3) do obcinania gwintów, 4) do egalizowania z urządzeniem pasowem, 5) takąż z dodaniem cansztangi; maszyna rewol-

werowa do rznienia őrub; nożyce őrzwigniowe I, III i IV; őrubsztoki; wentylator II. (*Hm. A. przy wejściu od strony Hali koncertowej, na l.*)

1286. **Wilhelm Mitschke.** Lwów. — Model małej stabilki z kotłem parowym. (*H. c. — Hm. B. obok 1331.*)

1287. **Józef Schulhof.** Wiedeń. — Maszyna do trawienia szkła. prądem piasku, pędzonego parą, systemu Tilgmanna i Spółki (Sheffield). (*Hm. A. obok 1330.*)

1288. **Maks Goldmann.** (Fabryka maszyn). Praga. — Motor parowy, tokarnia, piły wstążkowe itp. (*Hm. B. przy 1299.*)

1289. **Leon i Emil Zieleniewscy.** (Firma: „C. k. uprzyw. fabryka maszyn, L. Zieleniewski.“) Kraków. — Zupełne urządzenie mechaniczne gorzelni, a mianowicie: płuczka do ziemniaków, elewator łańcuchowy, przyrząd Henzego o 30 Hl. pojemności (cały szwajrowsany), kadź zacierana z chłodnicami i młynkiem na 32 Hl., kadź szwajrowsana, pompa podwójna do słodkiego i parowa do kwaśnego zacieru, gnieciuch do srodu, zupełna transmisya z łożami „Seller“, kołami pasowymi itp., maszyna parowa ze stawidłem systemu „Rider“.

Maszyny parowe: 1) nr. 90 wiertnicza, urządzona do zmiany ruchu, 2) nr. 84 z regulatorem kulowym własnego pomysłu, 3) nr. 93 ze stawidłem „Rider“ i regulatorem „Proell“; pompy parowe: 1) nr. 94 podług normaliów kolei państwowych o wydajności 18.000 l. na godzinę, 2) nr. 97 i 98 systemu „Wortington“, poczwórnio działająca (16.000—20.000 l. na godzinę), 3) nr. 91, pojedynczo działająca; pompy do popędu pasowego i ręcznego: 1) podwójna do zacieru, 2) pojedyncza do zacieru, 3) „Wiktorya“, podwójnie działająca (8.000 l. na godz.) z przesadzeniem trybowem, 4) „Wiktorya“ (6.000 l. na godz.) 5) ręczna.

Wyciąganie: 1) domowa z windą bezpieczeństwa, 2) do rzeźni dla bydła rogatego, 3) do rzeźni dla nierogacizny, 4) ślimakowa; klozet i pisoar angielski z cysterną; różne części zlewne; kurki, zasuw, wentyle; 11 łoż Sellera stojących, wiszących i ściennych; sprzęgło; modele trybu dużego i łoża maszyny 150-konnej dla kopalni węgla w Schodnicy; pół bani powietrznej, balaski, rama fortepianowa. schody kręcone itp. odlewy.

Kotły parowe: 1) przewoźny szwajcowany, dla przemysłu naftowego, 2) stojący podług normalistów kolejowych; palenisko do miazdu patentu Kudlicza, zastosowane do kotła przewoźnego; prasa do cegieł; waga do ważenia bydła; stołki ogrodowe; centryfuga do mleka; fotografie i plany wykonanych robót. (*Paw. 43.*)

Kocioł parowy patentowany, systemu St. Horoszkiewicza, o powierzchni ogrzewalnej 60 m. i ciśnieniu 8 atmosfer z zupełnem uzbrojeniem, cały szwajcowany. (*Kotłownia.*)

Wodociąg wystawowy, na który składają się 3 pompy parowe „Wortington“, 1 syfon własnej konstrukcyi, łączący obie studnie, 42 hydranty i 4 studzienki publiczne z automatycznym odwodnieniem, różne zasuw, zamknięcia i około 9.000 m. rur wodociągowych. (*Na placu wystawowym.*)

1290. **Czesław i Witold Urbanowscy.** (Firma: „Urbanowski, Romocki i Spółka“.) Poznań. — Maszyna parowa; gniotownik; kolumna zacierowa; lutrownica; pompa parowa; płuczka z elewatozem; kadź zacierna Henzego; pompa do wody; wentyle i ruszty. (*Hm. A. obok 1270. — O. 123 i 182*)

Zastępca: W. Ostrowski w Przemysłu.

1291. **Austryackie alpejskie Towarzystwo górnicze.** Wiedeń. — Maszyna patentowana do wyrobu wełny drzewnej z fabryki w Celowcu; patent. motor naftowy „Gnom“ o sile 10 koni z fabryki maszyn w Andritz koło Graczu. (*Pt. — O. 235 i 257.*)

Zastępca: S. Nawrocki, Lwów.

1292. **K. Schranz i G. Rödiger.** (Fabryka maszyn). Wiedeń. — Maszyna do obrabiania drzewa, patent. motor parowy (*Pt. obok 1278*); 4 konny motor parowy. (*PMT.*)

1293. **Pini i Kay.** (Fabryka maszyn do obrabiania drzewa.) Wiedeń. — Piła wstążkowa, 4 piły stojące (*Pt. obok 1278*); maszyny do obróbki drzewa. (*PMT.*)

1294. **Jan Ochsner.** (Kotlarnia i fabryka maszyn). Biała. — Przyrząd do gorzelni; gniotownik siodu; kadź zacierna; płuczka na kartofle; pompy: zacierowa, kalifornijska i ssąco-tłocząca; wentyle. (*Hm. B. poza 69. — O. 184.*)

1295. **Ernest Kirchner i Spółka.** (Niemiecko - amerykańska fabryka maszyn). Lipsk - Sellerhausen. — Oryginalna maszyna do frezowania; piła cyrkularna; kombinowana cyrkularka do wyrobów stolarskich; maszyna do wiercenia i sztamowania; oryginalna heblarka Kirchnera; oryginalna maszyna Kirchnera do profilowania, frezowania, wiercenia itd.; heblarka z jednostronnymi nożami; heblarka z automatycznym przyrządem do posuwania; piła wstążkowa; automatyczna maszyna do ostrzenia nożów. (*Pt. od wejścia gł. na l.*) 3 maszyny do obrabiania drzewa. (*PMT.*)
1296. **Jan Pitlik.** (Firma: „Kesselstein-Verhütungsmittelfabrik“). Oświęcim. — Patentowany przyrząd do wytworu środka ochronnego przeciw osadowi kotłowemu. (*Hm. B. — O. 204.*)
1297. **Frańciszek Richter.** (Warstat mechaniczny). Wiedeń. — 2 tokarnie; heblarki; narzędzia. (*Hm. A. obok 1265.*)
1298. **Ludwik Kaiser i Synowie.** Wiedeń. — Prasa drukarska z przyborami. (*Hm. A. obok 1309.*)
1299. **Ferdynand Pietzsch.** (Fabryka maszyn). Lwów. — Pompy transmisyjne i ręczne; dwa śrutowniki z kamieniami; gniotownik walcowy; płuczka i elewator do kartofel; odlewy części maszynowych. (*Hm. B. sala II. pr. skrzydła w pr. kacie, od tyłu. — O. 234.*)
1300. **Pierwsze berneńskie Towarzystwo dla fabrykacyi maszyn.** (Firma: „Erste Brüner Maschinenfabrik-Gesellschaft“.) Berne morawskie. — Maszyna parowa Compound systemu Collmanna, ze sterowaniem; kocioł parowy rurowy patentu Babcock-Wilcox; pompa parowa systemu Voila. (*Hm. A. i Kotłownia. — O. 193.*)
1301. **Norymberska fabryka akcyjna.** Norymberga. — Motor gazowy systemu Lutzkyego o sile 4 koni. (*PMT.*)
1302. **G. Bernhardta Synowie.** Wiedeń. — Motor gazowy o sile 8 koni. (*PMT.*)
1303. **Towarzystwo nadzoru i ubezpieczania kotłów parowych.** Wiedeń. — Okazy nadpsutych blach, znalezione przez inspektorów Towarzystwa przy oględzinach wnętrza kotłów; korozye blach. ich odlewy gipsowe, wyżarcie wsku-

tek nieszczelności flanszy, pęknięcia twardych, źle spojonych blach, wydęcie płyty ogniowej wskutek nagromadzenia osadu w kotle; okazy psujących się blach; rury płomienne, zgniecione wskutek braku wody w kotle, pęknięcie rury wzdłuż szwu wskutek nieodpowiedniego materiału i wykonania, kamień z płyty po 6dniowem dodawaniu sody do kotła i z kotła bulierowego, mydło wytworzone w kotle przez zasilanie wodą, zanieczyszczoną smarami, kamień z rury kotła wodnorurkowego, rura zatkana osadem z kamienia kotłowego; mapa Austro-Węgier przedstawiająca rozmieszczenie kotłów parowych, znajdujących się pod nadzorem Towarzystwa; fotografie szkód, zrzadzonych przez wybuchy kotłów parowych; rocznik XVIII (1893) organu Towarzystwa. (*H. c. — Hm. A. ściana przednia poza 2640.*)

Inspektorowie Towarzystwa na Galicyę: St. Horoszkiewicz w Krakowie i J. Hornung we Lwowie.

1304. Jan Prokopec. (Fabryka maszyn młyńskich). Praga-Królewskie Winograpy. — Turbina; młynek; ssawiec; plany młynu w Smirzycach i maszynowego młynu w Sutyskach nad Bugiem. (*Hm. B. sala I pr. skrzydła, pr. ściana.*)

1305. Kazimierz Lipiński. (Firma: „Pierwszy galic. zakład budowy wagonów i fabryka maszyn“.) Sanok i Zagórze. — Cysterna do przewozu spirytusu, ropy lub nafty (pojemność 140 Hl.) z hamulcem, zbudowana podług przepisów austr. kolei państw.; 24 części składowe wagonów. (*Hm. A. obok 1283. — O. 231.*)

Fabryka powstała 1886 i zatrudniała zrazu 46 robotników; r. z. było ich już 295. Wyrabia maszyny i narzędzia wiertnicze od początku swego istnienia, wagony zaś od 3 lat. Konstrukeye maszyn i narzędzi własnego pomysłu założyciela; wywóz stały do Rumunii i Serbii.

1306. Zakład gazowy. Lwów. -- 5 kuchni gazowych rodzinnych; gazowy piec łazienny, ogrzewający w 8 minutach wodę na kąpiel do 28° R; 3 kominki gazowe z reflektorami do ogrzewania pokoi; drobne naczynia kuchenne, jak maszynki na kawę itp. do ogrzewania gazem; lampy gazowe. (*Hm. B. sala I. pr. skrzydła, ściana l.*)

1307. Stanisław i Karol Krysiwice. (Fabryka wyrobów metalowych.) Poznań. — Przyrząd miedziany odpędowy ciągły, zupełnie do używania zestawiony, a składający się

z kolumny zacierowej i lutrowej, kondenzatora i chłodnika, wraz ze wszystkimi rurami, wentylami, kurkami itd. (Paw. 43.)

1308. **Ganz i Spółka.** Budapeszt. — Motory: gazowy i naftowy; przyrządy maszynowe. (Hm. B. oddz. węg. sala I., w pośrodku na l.)
1309. **Albert i Spółka.** Frankenthal. — Prasa drukarska z przyborami. (Hm. A. obok 1290.)
1310. **Krompacko-hernackie akc. stowarzyszenie wyrobów żelaznych i huta.** Krompach. Węgry. — Maszyna parowa leżąca o sile 4 koni. (Hm. B. oddz. węg. sala I., ściana tylna na l.)
1311. **Król. węg. huta miedzi.** Besterczebanya, Węgry. — Wyroby z miedzi, mianowicie części kotłów itp. (Hm. B. oddz. węg. sala I., l. ściana.)
1312. **Istvan Röck.** (Fabryka maszyn i kotłów.) Budapeszt. — Patentowane maszyny. (Hm. B. oddz. węg. sala I.)
1313. **Józef Stiller.** (Fabryka maszyn do robienia lodu). Budapeszt. — Maszyna do robienia lodu; lodownia restauracyjna. (Hm. B. oddz. węg. sala I., ściana przednia na pr.)
1314. **Gyözö Zoltan.** (Fabryka maszyn i kotłów.) Budapeszt. — Piły okrągłe i wstażkowe. (Hm. B. oddz. węg. sala I., w pośrodku na l.)
1315. **Reichel i Heisler.** (Fabryka urządzeń gorzelnianych i browarniczych). Budapeszt. — Plany urządzeń gorzelnianych i browarniczych. (Hm. B. oddz. węg. sala I., ściana tylna na l.)
1316. **„Tarnóczy“.** (Akc. Towarzystwo wyrobu sikawek i fabryka maszyn). Budapeszt. — Maszyny rewolwerowe do rżnięcia śrub, ręczna i parowa; maszyna do szmirglowania; świder. (Hm. B. oddz. węg. sala I., w pośrodku na pr.)
1317. **L. Lang.** (Fabryka maszyn). Budapeszt. — Motor parowy. (Hm. B. oddz. węg. sala I., na pr. w pośrodku.)

1318. **R. Wolf.** (Fabryka maszyn i kotłarnia). Magdeburg-Buków. — Dwie lokomile „Compound“, każda o sile 100 koni. (*Pawilon światlenia elektr. przy 1328.*)
1319. **Th. Bredt.** Ottynia. — Dwa kotły parowe; komin blaszany. (*Kotłownia.*)
1320. **Józef Friedländer.** Wiedeń. — Wiatrak żelazny. (*Poza Hm. B.*)
1321. **D. Flir i F. Wertheim.** Wiedeń. — Stal specyalna na narzędzia ślusarskie. (*PMT.*)
1323. **Norbert Redinger.** Wiedeń. — Maszyny pomocnicze dla ślusarzy. (*PMT.*)
- 1323 **D. Wachtl.** Wrocław. — Patent. motor naftowy systemu Januszka (ze Świdnicy) o sile 4 koni. (*Miedzy oboma skrzydlami Hm. B. w tyle.*)
2627. **Hönigswald.** Wiedeń. — Patentowane koło tarczowe kute (do wozów kolejowych) własnego pomysłu. (*Hm. A. poza 1329.*)
Uwieńczone złotym medalem na wystawie międzynarodowej w Wenecyi.
2628. **Hofmeister.** Wiedeń. — Motor parowy o sile 6 koni z kondensatorem. (*PMT.*)
2629. **Friedrich i Haaga.** Wiedeń. — Maszyny masarskie. (*PMT.*)
2629. **Fabryka motorów naftowych.** Szwardowice, Czechy. — Motor naftowy o sile 2 koni. (*PMT.*)
2630. **Ch. Mansfeld.** Lipsk. — Maszyny pomocnicze dla szewców i introligatorów. (*PMT.*)
2631. **Tow. akcyjne dla fabrykacyi przyrządów Reishauera.** Zurych, Szwajcarya. — Narzędzia ślusarskie. (*PMT.*)
2632. **Jan Weiss i Syn.** Wiedeń. — Narzędzia do obrabiania drzewa dla tokarzy, bednarzy i stolarzy. (*PMT.*)

2633. **Wilhelm Fredenhagen.** Offenbach n. M., Niemcy. — Najnowsza poprawna maszyna do gwożdżenia pudełek. (*PMT.*)
2634. **Blau i Spółka.** Wiedeń-Hernals. — Narzędzia ślusarskie. (*PMT.*)
2635. **Glabutschnig i Gelbhaus.** (Fabryka maszyn). Wiedeń. — Maszyny pomocnicze dla blacharzy. (*PMT.*)
2636. **Blaschke.** Wiedeń. — Motor gazowy o sile 2 koni. (*PMT.*)
2637. **Bracia Scherbowie.** Wiedeń. — Prasa do wycisków z blachy. (*PMT.*)
2638. **Karol F. Schaller.** Wiedeń. — Urządzenia kuźnie. (*PMT.*)
2639. **G. Neidlinger.** Lwów. — Maszyny zwykłe Singera do szycia; maszyny do szycia dla rymarzy, siodlarzy i t. p. (*PMT.*)
-

Grupa XXII.*)

(Urządzenia elektrotechniczne.)

1324. **Kremenezky, Mayer i Sp.** (Fabryka przyrządów do oświetlenia elektrycznego i przenoszenia siły). Wiedeń. — Maszyny do przenoszenia siły i dynamoelektryczne. (*PMT.* — *O.* 76.)
1325. **R. J. Gülcher.** (Fabryka maszyn i odlewnia żelaza). Biała. — Urządzenia elektrotechniczne. (*H. c.* — *Hm. A.* *przy wejściu od strony PMT. na pr.*)
1326. **Piotr Muszyński** (elektromechanik). Warszawa. — Zamek elektryczny, żelazny, do wpuszczania w drzwi, z zatrzaskiem również żelaznym, — wynalazku wystawcy. (*Hm. A. obok 1303.* — *O.* 191.)
1327. **F. Fureh.** Wiedeń. — Naparstki ze szczególnem urządzeniem do nawlekania igieł, posrebrzane elektrycznie przy pomocy motoru z fabryki B. Eggera i Sp. (*Hm. B. pr. skrzydło, na l. od wejścia, obok 46.*)
1328. **Fr. Kržížik.** (Firma: „Elektrotechnický zavod“). Praga-Karlin, Czechy. — Maszyny i przyrządy dynamoelektryczne; lampy łukowe systemu własnego; zupełne urządzenie oświetlenia elektrycznego i transmisji za pomocą maszyn parowych R. Wolfa (Magdeburg-Buków) i akumulatorów systemu „Tudor“ z Tow. akc. dla fabrykacji akumulatorów w Wiedniu. (*Paw. 31.*)
1329. **Tow. akcyjne dla fabrykacji akumulatorów.** Wiedeń. — Akumulatory systemu „Tudor“. (*Przy nrze 1328.*)

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

1330. **Karol Pollak.** (Firma: „Frankfurecka fabryka akumulatorów K. Pollaka i Spółki“). Frankfurt n. M. — Bateria akumulatorów (65 wolt, 120 ampergodzin) dla elektr. oświetlenia; elektryczne lampy górnicze bezpieczeństwa w 2 odmianach; model tramwaju elektr. z podziemnem doprowadzeniem prądu; ogniwa elektr. dla telegrafii; przyrząd do zamiany prądów zmiennych na prąd stały; akumulator większego typu dla stacyj centralnych; zbiór płyt do akumulatorów. (*Hm. A., 2 szafy obok 239.*)
1331. **Karol Honzig.** Wiedeń. — Maszyna elektryczna do rytowania; galwanoplastyczny przyrząd do wyrobu drobiazgów galanteryjnych. (*H. c. — Hm. B. pr. skrzydło, sala I., na pr.*)
2640. **B. Egger i Spółka.** Wiedeń i Budapeszt. — Dzwonki elektryczne, domowe i wszelkich innych gatunków, jak do kontroli strażników kolejowych itp.; patent. rampa kolejowa A. Krüznera; przyrządy i przybory telegraficzne; lampy do oświetlenia elektrycznego; pajak elektryczny; 2 maszyny dynamoelektryczne (w ruchu); tablice z wykazami robót, wykonanych przez fabrykę w Galicyi i indziej; plany oświetlenia elektrycznego gmachów i ogrodów publicznych w wielkich miastach. (*Hm. A. obok 1282.*) 3 maszyny dynamoelektryczne użyte do pędzenia innych maszyn: 1) przy nrze 1284, 2) przy nrze 1327, 3) w pawilonie 30.
2641. **Siemens i Halske.** Wiedeń. — Maszyna dynamoelektryczna; dynamomotory; maszyny pomocnicze, pędzone siłą elektryczną; urządzenia elektrotechniczne. (*PMT.*)
2642. **Ganz i Spółka.** Budapeszt. — Motor elektrodynamiczny. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., przy 1308.*)
2643. **Frańciszek Rychnowski** (inżynier-mechanik). Lwów. — Elektryczny przyrząd fotograficzny. (*Pp. obok 793, a przed 765.*)
2644. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. — Edisona mimeograf. (*Paw. 110, pokój II. na l.*)

Grupa XXIII.*)

(Przedmioty etnograficzne, przedstawiające w zupełności życie ludu.)

Katalog szczegółowy grupy tej do nabycia po cenie 30 ct.

2002. **Dr. Adolf Wurst.** Kałusz. — Zbiór kilkuset pisanek.
(*W oknach Paw. 8.*)

2645. **JE. Włodzimierz hr. Dzieduszycki.** Lwów. — Zagroda włościańska z Polesia (według wzorów ze wsi Radwaniec, pow. sokalskiego), obejmująca chatę dwuizbową, przybok do przechowywania zboża i wiktuałów, szopy na narzędzia gospodarskie i rolnicze, parnię obodową, przyrząd do skręcania skór, studnię z żórawiem, żłób, ogródek z kwiatami i figurę św. Mikołaja. (1. — *Paw. 71.*) **)

Zagrodę wystawiono kosztem JE. W. hr. Dzieduszyckiego, A. Hulimki z Mycowa, A. Krajewskiego z Czechów i Rady powiat. w Brodach.

2646. **Dyrekeya Wystawy.** Lwów. — Chata mazurska z Niwisk pod Kolbuszową, złożona z sieni, izby mieszkalnej, komory i stajenki. (2. — *Paw. 81.*) **)

Izbę zamieszkuje garncarz niwiszeżański P. Baran z córką. W izbie mieści się piec do gotowania strawy i wypiekania chleba, nadto piec do ogrzewania, żółko, żarna, półka z miskami i naczyniami. Komora tworzy skład materiałów spożywczych i sprzętów domowych. Stajenka przeznaczona na cielęta i krowę.

2647. **Taż.** — Chata zakopańska, zbudowana przez cieśli góralskich z płazów smerekowych, złożona z izby mieszkalnej i gościnnej, przedzielonych sienią. (3. — *Paw. 82.*) **)

Regina Molek z Nowego Bystrego, trudniąca się tkactwem, i góral z Zakopanego, 74-letni Jędrzek Krzeptowski, młodszy brat

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Liczby, umieszczone w nawiasach po opisanych przedmiotach, odnoszą się do katalogu szczegółowego grupy XXIII.; niemi też, a nie liczbami katalogu niniejszego, oznaczono przedmioty wystawione.

Sabały, (którego podobizna wraz z gęsłą znajdują się w izbie gościnnej), zamieszkują tę chatę. W izbie mieszkalnej warstat tkacki, kołowrotek, snuwałka, motki lniane, wełna itp. wyroby Reginy Molek, piec itp. przybory gospodarskie. W sieni palenisko, ogrzewające izbę gościnną. W izbie gościnnej przedmioty góralskie ze zbioru Br. Dembowskiego i z Muzeum im. Chałubińskiego, mianowicie części dawniejszego ubrania (spodnice, fartuszki, gorsety, czepce, cuhy ts. sukmany, kierpee, buty), kędziele, noże, łyżniki, dzbanki, misy, okazy rzeźby ludowej, formy na serki, czerpaki do żętycy, wyroby mosiężne itp., oraz mapa Tatr, wskazująca położenie Zakopanego.

2648. **Taź.** — Zagroda huculska z Jaworowa pow. kosowskiego (roboty cieśli huculskich), ogrodzona woryniem, a złożona z chaty (izba mieszkalna, sień tzw. choromy z żarnami i izba gościnna tzw. świetlica z piecem kaflowym), szopy z watarnikiem, tj. kotłem na kuleszę, opłotu ze stogiem siana i oznyei, tj. suszarni owocowej. (6. — *Paw. 77.* *)

W izbie mieszkalnej Wasyl i Michał Szkryblakowie rzeźbią w drzewie według własnych wzorców, a Wasyłyna Stołaszczyk haftuje i tka zapaski.

2649. **Rady powiatowe: skałacka i tarnopolska.** Skałat i Tarnopol. — Zagroda włościańska z Podola, złożona z chaty (izba, sień, komora), stajen z wozownią i stodoły z tokiem i obrogami zboża, tzw. odenkami, oddzielonej ogrodzeniem, tzw. woryniem, od podwórza chaty. (4. — *Paw. 72—74.* *)

Chatę zamieszkuje młode małżeństwo z Kaczanówki, pow. skałackiego.

2650. **Karol hr. Lanckoroński.** Rozdół. — Zagroda naddnie-strzańska z Kataryniec pow. rudeckiego, złożona z chaty, (sień i izba), przed którą znajduje się czółno, i chlewku. (5. — *Paw. 78.* *)

W chacie Maryna Biłyk z Kataryniec wypłata kobiałki.

2651. **Stanisław hr. Badeni.** Lwów. — Młyn wiatrak, sprowadzony z Zubowych Mostów (własność p. Jana Paygerta). (*Opodał 2648.* *)

2652. **Adam ks. Sapieha.** Lwów. — Krzyże przydrożne: 1) z Ułaszowiec, 2) kamienny z Brusna — postawione kosztem wystawcy. (9 i 12.) *)

*) Por. uwagę drugą na str. 237.

2653. **Mikołaj Waszczyński** (rzeźbiarz i malarz). Puźniki. — Krzyż przydrożny z męką Chrystusa — roboty wystawcy. (8.)*
Pod krzyżem siadywa lirnik Zacharko Hołowatyj z Hermanowie (koło Przemyślan).
2654. **Rada powiatowa**. Trembowla. — Krzyż przydrożny z Zastinocza, z tzw. kamienia trembowelskiego. (11.)*
2655. **Włodzimierz Jankowski**. Rozalina pod Kamionką. — Krzyż przydrożny drzewiany z Rozaliny. (13.)*
2656. **Sekeya ludoznawcza Wystawy (XVIII)**. — Krzyż przydrożny kamienny z okolic naddniestrzańskich. (10.)*
2657. **Taż.** — Wystawa zbiorowa wzorów ozdób ścian (47 kartonów), 56 gierdanów, 25 zaborów (zwisających końców namitek kobiecych) i 58 wzorów dynek. (*Pe. sala I, 1—5.*)*
2658. **Taż.** — 40 zdjęć fotograficznych prof. W. Szuchiewicza, powiększonych przez Zofię Trzemeską, a przedstawiających typy i sceny z życia ludu w Galicyi wschodniej; 77 fotografii, typów i scen ludowych z Podola i 42 zdjęcia typów żydowskich, wykonane przez fotografa kamienieckiego, N. Greima. (*Pe. sala II, 38.*)*
2659. **Taż.** — Wystawa zbiorowa 32 manekinów, przedstawiających typy ludowe z Broniewa, Cieniawy, Czarnokoniec, Cześniak, Krzyworówni, Kulikowa, Mostów wielkich, Niwisk, Perehińska, Poturzyce, Rejtarowie, Stopezatowa, Streptowa, Suszna, Trembowli, Turki, Tyszkowiec, Uhnowa, Węldzirza, Huculszczyzny i Ukrainy. (*Pe. sala II, 50.*)*
2660. **Taż.** — Wystawa zbiorowa 1700 pisanek z różnych okolic Galicyi. (*Pe. sala II, 39.*)*
2661. **Taż.** — Wystawa zbiorowa około 200 wyrobów huculskich z drzewa i mosiądzu, między nimi wyrobów Marka Mehedeniuka z Riczki i Szkryblaków. (*Pe. sala II. szafy 40—41 i na ścianie 45.*)*
2662. **Taż.** — Wystawa zbiorowa bielizny i innego odzienia, ubrań głowy kobiecej, kapeluszy i czapek męskich z Galicyi wschodniej. (*Pe. sala II, 51—80, 82—215, 233—4, 246 i 272—4.*)*

*) Por. uwagę drugą na str. 237.

2663. **Taż.** — Wystawa zbiorowa przemysłu tkackiego, jak pojasów, krajek, obrusów, skaterek itp., kilimów i weret, wyrobów ze skóry, mianowicie: butów, czeresów, kierpiec, ciżm, bordiuchów, moszonek, dziobni. (*Pe. sala II., 217—22, 224, 226—7, 230—50 i 255—76.* *)
2664. **Taż.** — Pieczywa (paski tj. pieczywo wielkanocne, korowaje weselne, kołacz, chleby, placki itp.) z rozmaitych okolic Galicyi wschodniej. (*Pe. sala II., 252.* *)
2665. **Taż.** — Trijeia tzw. 3 świece woskowe w blaszanym lichtarzu, używane przy obrzędach rozmaitych (*Pe. sala II., 254*); stary, trójramienny, huculski świecznik z drzewa na trijęć (*Pe. sala I., 6.* *)
2666. **Taż.** — Zbiór narzędzi muzycznych: lira, trembita huculska, bas i rzeszotko z pow. brodzkiego, skrzypce z Łoszniowa, cymbały i sopiałki. (*Pe. sala II., 277—283.* *)
2667. **Taż.** — Uprząż, wyroby bednarstwa, kosze, narzędzia do rybołówstwa i inne, jak: jarzmo na woły, siodło i drzewiane strzemiona huculskie, kądziele, mędlce, kołyski, czółno szuwarowe, węgierz, sieć rybacka, kosze na łyżki, zboża lub kartofle, kobiałki, sito, rzeszoto, 25 okazów bednarstwa huculskiego o wzorach wypalanych, 6 skrzyń, zabawki dzieciinne; modele: olejnicy, kosznicy na kukurydzą, całej zagrody ze Streptowa. (*Pe. sala III., 286—8, 291—2, 296—307, 313, 316—26.* *)
2668. **Taż.** — 186 okazów wyrobów garncarskich, służących do codziennych potrzeb włościan. (*Pe. sala III., 327.* *)
2669. **Taż.** — 6 sztuk wyrobów rzeźbiarskich samouka Jury Szkryblaka. (*Pe. sala I., 7—12.* *)
2670. **Ludwik Skarbowski** (komisarz straży skarbowej). Touste. — 206 okazów wykopalisk przeddziejowych z Bilanowiec, Borek małych, Bystrowie, Chlebowa, Grzymałowa, Husiatyna, Kałahorówki, Klekotowa, Krasnego, Kręciłowa, Narola-Lipska, Nowosiółek, Orzechowiec, Postołówki, Satanowa, Soroki, Stawek, Toustego, — jak: narzędzia krzemienne,

*) Por. uwagę drugą na str. 237.

wyroby z gliny i ilitu (dzbanki, urny, misy, paciorki), przedmioty brązowe (groty, zausznicze, szpilki itp.) (*Pe. sala I., 1—206.*) *)

2671. Władysław Przybysławski. Uniż. — 106 okazów wykopalisk przeddziejowych z Horodnicy nad Dniestrem, Kunysowiec (tzw. skarb brązowy), pow. liskiego i Uniża, między nimi miecz pięknie ozdobiony i kociołki brązowe. (*Pe. sala I., 207—312.*) *)

2672. Tenże. — Zupełny egzemplarz „Ludu“ O. Kolberga; 9 map „Wzorów przemysłu domowego włościan na Rusi“; 58 tomów różnych dzieł ludoznawczych; „Wieniec panny młodej“, szkic olejny A. Jezierskiego. (*Pe. sala IV., 225—81 i 332.*) *)

2673. Tenże. — Czepek do oczepin panny młodej w Krakowskiem (35); 2 czapki zimowe z Rzeszowskiego (43 — 4); 3 trzewiki mieszczanek żywieckich z końca 18. w. (46 w *gablotce*); 4 pasy staropolskie mieszczzańskie (84 — 7); 22 pasy mieszczzańskie i szlacheckie dawnego wyrobu polskiego (88—110); spodnie robotą szydełkową z Ostrowa (122); 3 stołki z Krzeszowa (124 — 5); 2 skrzynie (131—2); 45 okazów ceramicznych wyrobu A. Bachmińskiego (143 — 187); 3 flaszki malowane (190 — 2); 2 strzelby i pistolet skałkowe huculskie, 5 toporków z Zakopanego (195 — 202); 2 kądziele huculskie rzeźbione (203—4); 18 kilimków z Podola, Pokucia i Załoziec (205 — 23). (*Pe. sala IV.**)

2674. Sekeya XVIII. Wystawy. — Kapota zielona mieszczki z Dębowca; strój kobiecy z księstwa łowickiego, 2 fartuchy i kołnierz do tego. (*Pe. sala IV., 51—5.*) *)

2675. Dr. Julian Olpiński. Trembowla. — 36 okazów wykopalisk z Semenowa i Trembowli, jak siekierki i nożyki krzemienne, paciorki z chalcedonu, branzoletki szklane. (*Pe. sala I., 313—48.*) *)

2676. Dr. Izidor Szaraniewicz. Lwów. — 20 okazów wykopalisk krzemiennych i brązowych z Bludnik, Komarowa, Kryłosa, Temerowiec i Wiktorowa pod Haliczem. (*Pe. sala I., 349—68.*) *)

**) Por. uwagę drugą na str. 237.

2677. **Czesław Kozłowiecki.** Rakowa. — 6 przedmiotów z krzemienia, piaskowca i dyorytu, wykopanych w Rakowej. (*Pe. sala I, 369—74.**)
2678. **Tenże.** — Stroje mężczyzny i kobiety z Majdanu, pow. kolbuszowskiego (*munekiny 26—7*); skrzynia wyprawna z M. (130); garnki z M. (141—2); 2 flaszki malowane z M. (188—9.) (*Pe. sala IV.**)
2679. **Dr. Aleksander Czołowski.** Lwów. — 20 przedmiotów krzemiennych, dyorytowych, piaskowcowych, glinianych, srebrnych i z rogów jelenich, wykopanych w Boryszkowcach. (*Pe. sala I., 375—94**)
2680. **Dr. Iwan Franko.** Lwów. — Rękopis pieśni polskich i ruskich z r. około 1780, rękopis „22 pieśni świeckich“ ruskich z r. 1821, 149 dzieł i rozpraw z zakresu ludoznawstwa polskoruskiego. (*Pe. sala I., gablotka na l. od wejścia.**)
2681. **Włodzimierz Szuchiewicz.** Lwów. — 5 wydawnictw, dotyczących ornamentyki ludowej. (*Pe. sala I., obok 2680 w jednej gablotce.**)
2682. **Wasył i Mikołaj Szkryblakowie.** Jaworów. — 25 sztuk wyrobów z drzewa, rzeźbionych przez wystawców (*Pe. sala I., 13—37*); 2 stoły ozdobne (*Pe. sala II., 46—7.**)
2683. **M. Dulezak.** Nowosiółki pod Buczaczem. — Korpus Chrystusa i korpus M. Boskiej — wyrobu własnego. (*Pe. sala III. na ścianie, 308.**)
2684. **Stefan Mikietyń.** Latacz. — 2 talerze, łyżka i widelec — wyrobu własnego. (*Pe. sala III. na ścianie, 309.**)
2685. **B. Myślicki.** Jawórz pod Zbarażem. — Rama i laska — roboty własnej. (*Pe. sala III. na ścianie, 310.**)
2686. **Wasył Biguła.** Latacz. — Medalion, przedstawiający św. Cyryla i Metodego, Chrystus na krzyżu — wyrobu własnego. (*Pe. sala III. na ścianie, 311.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 237.

2687. **Mikołaj Grabowicz.** Łoszniów. — Stół, wyrobiony siekierą i rzeźbiony nożykiem. (*Pe. sala II., 48.**)
2688. **Wasył Jakibiuk.** Krzyworównia. — Stół ozdobny roboty własnej. (*Pe. sala II., 49.**)
2689. **Muzeum pokuckie.** Kołomyja. — Zbiór wyrobów huculskich z drzewa i mosiądzu. (*Pe. sala II., gablotki 42–3 i na ścianie 44.**)
2690. **Jasienicka** (nauczycielka). Krościenko pod Chyrowem. — Wyszywki uczenie szkoły miejscowej. (*Pe. sala II., 81.**)
2691. **Michał Rudzik.** Czarnokońce. — 3 werety własnego wyrobu. (*Pe. sala II., 228.**)
2692. **Tadeusz Fedorowicz.** Klebanówka. — Kilim z fabryki wystawcy. (*Pe. sala II., 229.**)
2693. **Rada powiatowa.** Zaleszczyki. — Warstat tkacki, sukna, zapaski, koszule, czapki, kapelusze, rzeźby, kilimy, pojasy, gierdany, buty, pisanki, peremitki, dziobnie, skaterki, kożuchy, płótno, sieraki (*Pe. sala II., 251*); wyroby ceramiczne z gliny czerwonej wypalanej z Beremian (*przy 2668*); model młyna rzecznego na Dniestrze w Zaleszczykach (*Pe. sala III., 295.**)
2694. **Jerzy hr. Dunin Borkowski.** Gródek pod Kasperowcami. — Koszule, obhortki, krajki, płótna, sukna, ręczniki, czereasy — gierdany wyrobu włościan pow. zaleszczyckiego. (*Pe. sala II., 252**)
2695. **Marko Mehedeniuk.** Riczka pod Kosowem. — Cymbały i skrzypce wyrobu własnego. (*Pe. sala III., 284–5.**)
2696. **Mikołaj Szkryblak.** Jaworów. — Model chaty huculskiej. (*Pe. sala III., 289.**)
2697. **Michał Lejba.** Babuchów. — Model chaty włościańskiej w Babuchowie, pow. rohatyńskiego. (*Pe. sala III., 290.**)
2698. **Roman Ciszewski.** Lwów. — Model chaty włościańskiej według planu Tow. politechnicznego. (*Pe. sala III., 293.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 237.

2699. **Frańciszek Kucharski.** Rzepienniki. — Model chaty tamtejszej. (*Pe. sala III., 294.**)
2700. **Jan Iwanków.** Bohorodczany. — 14 sztuk wyrobów bednarskich, jak: dzieża, bliźniaki, konewki, cebrzyki, faski na masło i t. p.; 2 snuwałki do zwijania nici i płótna. (*Pe. sala III., 312 i 314—5.**)
2701. **Wydział Rady powiatowej.** Kraków. — Strój pary młodej z okolic Mogiły, Pleszowa, Bronic (1—2); stroje codzienny kobiety i mężczyzny, a) z tychże okolic (9—10); b) z okolic Modlnicy, Bronowie, Zielonki (3—4); c) z okolic Łobzowa, Krowodrzy, Nowej wsi (5—6); d) z okolic Raciborowic, Bieńczyce, Węgrzec (7—8); 3 gorsety do stroju krakowianki (32—34); sukmany wieśniaka i wieśniaczki z okolic Krakowa (47—48); (*Pe. sala IV., manekiny 1—10; 32^a—4 i 47—8 na ścianie.**)
2702. **Adamowa Jędrzejowiczowa.** Zawiercie. — Stroje mężczyzny i kobiety ze Staromieścia pod Rzeszowem (*manekiny 11—2*); strój wieśniaczki z Rzeszowa (*manekin 13*); sukmana ze Świlczy (38); kamizelki włościanek staromiejskich (39—40); kamizelka włościanina staromiejskiego (41); kapelusz słomiany tamtejszy (42); sukmana kobieca ze Staromieścia (43); ozdoby do spodni — wyrób wieśniaczek staromiejskich (123). (*Pe. sala IV.**)
2703. **Bolesław Chodziński.** Sokołów pod Rzeszowem. — Stroje mieszczanina i mieszczki z Sokołowa (*manekiny 14—5*); świecznik stary, uszyty z worka, a używany przez włościan tamtejszych (123 b), (*Pe. sala IV.**)
2704. **Komitet wystawowy.** Żywiec. — 4 stroje mieszczek żywieckich, strój panny—mieszczki z Żywca, stroje górala i góralki z okolic Żywca i Suchej (*manekiny 16—22*); chustka haftowana mieszczki żywieckiej (37). (*Pe. sala IV.**)
2705. **Dymitr Wachniowski.** Ujście ruskie pod Gorlicami. — Strój wieśniaka z Ujścia. (*Pe. sala IV., manekin 23.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 237.

2706. **Tenże.** — Wełna do wyrobu sukna; nici do tkania płócien; płótno grube i cienkie wyrobu własnego. (*Pe. sala IV., 114—9.* *)
2707. **Rada powiatowa.** Nowy Sącz. — Stroje pary młodej z okolicy tamtejszej i gunia do stroju wieśniaka (*manekiny 24—6*); kaftan wieśniaczki (49); zastawa stołu przy obchodzie weselnym (50.) (*Pe. sala IV.* *)
2708. **Zdobnicka** (nauczycielka). Lwów. — Stroje kobiety i dziewczyny z okolic Jaworowa (*manekiny 29—30*); pudełko rzeźbione z Korczyna (140.) (*Pe. sala IV.* *)
2709. **Stefan Ramułt.** Lwów. — Z Kaszub: strój kobiecy (*manekin 31*), kaftan kobiecy (58), 10 czepców haftowanych (62—72), 3 chustki na głowę (73—5), 3 grzebienie ozdobne (76—8), rękawiczki (79), sukmana i kamizelka (56—7), 2 czapki (59—60), chustka męska do wiązania (61), tabakierka i rożek na proch (80—1), chodaki (82), laska wójtowska (83). (*Pe. sala IV.; 76—81 w gablotce.* *)
2710. **Tomolski.** Żywiec. — Żupanik czarny do stroju mieszczyki żywieckiej. (*Pe. sala IV., 36.* *)
2711. **Pekalski.** Żywiec. — Gorsecik mieszczyki tamtejszej. (*Pe. sala IV., 45.* *)
2712. **Feliks Masior.** Chrzanów. — Sukmany krakowskie wyrobu własnego. (*Pe. sala IV., 111.* *)
2713. **Jurko Honezaryk.** Hańczowa. — Sukno czarne wyrobu własnego. (*Pe. sala IV., 112.* *)
2714. **Tymko Sandowicz.** Żdynia. — Sukno białe wyrobu własnego. (*Pe. sala IV., 113.* *)
2715. **Kazimierz Przybysławski.** Lwów. — Wereta w czarne pasy z Koropca. (*Pe. sala IV., 120.* *)
2716. **Frańciszek Kosiba.** Gorlice. — Buty sukienne wyrobu własnego. (*Pe. sala IV., 121.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 237.

2717. **Leon Jeleń.** Chrzanów. — Sukna wyrobu własnego. (*Pe. sala IV., 126—9.* *)
2718. **Maksym Klaczko.** Niwiska. — Łyżki drewniane. (*Pe. sala IV., 133—5.* *)
2719. **Włóścianie.** Korczyn. — Łyżki drewniane. (*Pe. sala IV., 136—**)9.)
2720. **Stanisławowa hr. Dzieduszycka.** Stary Gwoździec pod Kołomyją. — Wzory haftów do koszul włościan tamtejszych. (*Pe. sala IV., 193—4.* *)
2721. **Józef Socha.** Gilowce pod Żywcem. — Model chaty góralskiej miejscowej. (*Pe. sala I. 224, na l. od wejścia.* *)
2722. **Dr. Kazimierz Mieczynski.** — Fotografie zagród i strojów włościan w Sądeckiem. (*Pe. sala IV., 282—300.* *)
2723. **K. Hoff.** Wisła, Śląsk. — Fotografie strojów włościan w W. Ks. Poznańskim. (*Pe. sala IV., 301—28.* *)
2724. **Karol Wawrosz.** Tarnów. — 3 rysunki: 1) góral z Pewli, 2) góral z Przyborowa, 3) kościół w Starym Żywcu. (*Pe. sala IV., 329—331.* *)

*) 1 or. uwagę drugą na str. 237.

Grupa XXIV. *)

(Wytwory pracy kobiet w zakresie gospodarstwa domowego, robót ręcznych, wychowania i dobroczynności.)

1332. **Władysław Przybysławski.** Uniż. — Makata w smaku tureckim na szarem płótnie, haftowana przez włościanki z Uniża tzw. szekwinie. (157.) **)

Motywy i napis wzięte ze staroperskiego namiotu z r. 1503.

1333. **Zofia Woźniakowska.** Koszlaki pod Podwołoczyskami. — 3 kilimki dywanowe z wzorcami perskimi. (231—2.) **)

1334. **Marya Jezierska.** Lwów. — 2 makaty haftowane, z których jedna w smaku japońskim. (76.) **)

1335. **Helena hr. Tarnowska.** Byszów pod Sokalem. — 2 zwoje tkaniny lnianej: szarej w pasy ponsowej i kostkowanej. (217—8.) **)

1336. **Salomea Lauerówna i Klara Eckówna** (uczenice kursu handlowego). Lwów. — Haft w smaku starożytnym, przedstawiający krajobraz leśny. (99.) **)

1337. **Stanisława Tarbawiecka.** Olchowce pod Sanokiem. — Obrus robotą krzyżkową i koszulka haftowana — wyrób dziatwy szkolnej z Olchowiec i Bykowiec. (216.) **)

1338. **Jadwiga Grzywińska.** Lwów. — Koronki, naśladowane z paragwajskich według wzorów starohispańskich. (*Ga-blotu*; 66.) **)

Pierwsza próba w tym kierunku w Galicyi.

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) W Pawilonie pracy kobiet, którego odrębne numerowanie zachowano tu w liczbach, dodanych nawiasowo.

1339. **Józefa Langierowa.** Bochnia. — 12 przedmiotów, haftowanych łąską rybą i 18 drobnych robótek. (96.)*
1340. **Adolfina Uderska.** Kraków. — Fotel haftowany. (221.**))
1341. **Frańciszka Lewicka.** Lwów. — Obraz haftowany „Matka Boska częstochowska“. (108.)*
Pracownia sztucznych haftów, założona w r. 1863, odznaczona na wystawach. lwowskiej 1877 i krakowskiej 1887.
1342. **Stanisława Olszańska.** Podwoleczyska. — Dywan; poduszka w ramach; fartuszek; 2 taburety. (140—3.)*
1343. **Józefa z Bierzyńskich Łempicka.** Warszawa. — 2 ekrany haftowane: 1) mazurska druchna, 2) ptaki; obraz haftowany „Góral“ (według W. Gersona); parawanik. (104—7.)*
Wystawczyni otrzymała medal srebrny na wystawie warszawskiej w r. 1886, a na petersburskiej 1891 r. pierwszą nagrodę,
1344. **Marya Stanecka** (artystka-malarka). Lwów. — Stołik okrągły z płytą, malowaną w stylu odrodzenia. (*Pa. pr. sala, obok 1399.*)
1345. **Szkoła haftów św. Scholastyki.** Kraków. — Ręczniki haftowane. **)
1346. **M. Darowska.** (Szkoła haftów). Kraków. — Antepedia; komże; ekrany **)
1347. **Towarzystwo wyrobu i sprzedaży szat liturgicznych.** Krosno. — Ornaty; kapy; stuły; komże. **)
1348. **Kazimierz Rojowski.** Humnów. — Ręczniki; kapy; wstawki; serwetki. **)
1349. **Marya Komarowa.** Bobowa. — Koronki; wstawki. **)
1350. **Alfonsyna hr. Dzieduszycka.** Pieniaki. — Koronki; wstawki. **)
1351. **M. Kronhelmowa.** Derewnia. — Poduszki sukienne haftowane. **)

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

**) Por. uwagę drugą na str. 120.

1352. **Anna hr. Potocka.** Rymanów. — Lambrekiny; serwetki haftowane. **)
1353. **Gal. akc. Tow. handlowe.** Lwów. — Gobelin i okazy malowania na porcelanie i wypalania na drzewie Leokady Mirosławskiej z Warszawy. **)
1354. **Toż.** — Kwiaty z przędzy srebrnej i złotej i kapelusze ze wstążek drzewianych Zofii Mirosławskiej z Warszawy. **)
1355. **Toż.** — Malowidła na aksamicie Izabeli i Wandy Nostitz-Jackowskich z Warszawy. **)
1356. **Toż.** — Bukiet z kwiatów sztucznych z fabryki kwiatów paryskich Siwińskiej z Warszawy. **)
1357. **Wiktorya Krzysztofowiczowa.** Kornicz. — 2 kilimy; makata z haftów włściańskich; wstawki; portyery ze skubanek; panneau (haft na adamaszku); 2 aplikacye na atłasie; kołnierzyk z koronki brukselskiej; bielizna stołowa, prześcieradła; ręczniki; płótna; chodnik z przędzy; len, konopie i narzędzia do ich obróbki; przędza, pierze, puch, włosień. (93.)*
1358. **Taż.** — Konfitury, kandyzy, nalewki, konserwy jarzynowe, chorut, pieczarki; mydło. (*Przy 1357.**)
1359. **Helena Cellowa.** Matków pod Smorzem. — 6 obrazków z mchu. (*H. c. — 16—7.**)
Po raz pierwszy w Galicyi.
1360. **Marya Mayerberg.** Kraków. — Gobelin malowany. (117.)*
1361. **Emil Norejko.** Sambor. — Obrazy, haftowane na muślinie. (130.)*
1362. **Marya Serkowska.** (Pracownia kwiatów sztucznych.) Stryj. — Kwiaty sztuczne. (*Gablota; 191.**)
1363. **Teofila Pachulska.** (Fabryka kwiatów sztucznych.) Kraków. — Kwiaty doborowe. (*Gablota, 144. — O. 46.**)
Fabryka, założona w r. 1863, a odznaczona na wystawach: wiedeńskiej 1873 i krakowskiej 1887 r., zatrudnia 24 robotnice.

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

**) Por. uwagę drugą na str. 120.

1364. Bronisława Poświkowa. Warszawa. — Gobelin malowany; 5 malowideł na porcelanie według własnych studyów z natury. (154—5.) *)

Wystawczyni, kierowniczką szkoły sztuki stosowanej, otrzymała medale na wystawach: warszawskiej i petersburskiej.

1365. Klaudya Skwarczyk. Stary Sącz. — Zabawki dziecinne z drzewa świerkowego. (196.) *)

1366. Antonina Ambroziewiczowa. Pomorzany. — 6 sztuk koronek; warstacik ludowy koronkarski. (1.) *)

1366. Marya Jeleniowa. Lwów. — Wystawa zbiorowa artykułów spożywczych i produktów gospodarstwa wiejskiego.

- a) Antonina Ambroziewiczowa z Pomorza: konserwy szczawiowe, grzybowe i pomidorowe, fasolka zielona, wino owocowe, ser smażony, chleb, konfitury morelowe;
- b) Karolina Bielińska z Szarpaniec: wina agrestowo-porzeczkowe, agrestowe, malinowo-porzeczkowe, 2 krążki sera;
- c) Walerya Czarniakowska z Lisieczyń: wina owocowe;
- d) Emilia Gnoińska z Cieszanowic: konfitury;
- e) Marya Irsayowa z Lipnik: nalewki owocowe, konserwy szparagowe;
- f) Wanda Jakubowiczowa z Czyżykowa: masło;
- g) Kiernicka z Frysztaku: 7 paczek kawy krajowej;
- h) Szczęsna hr. Koziebrodzka z Chlebowa: marynaty z karpi, pierniki domowe;
- i) Marya Konopczyńska z Głogoczowa pod Mogilanami: pomarańczówki żółta i czarna na spirytusie winnym, musztarda domowa;
- k) Filipina Kozłowska z Baranich Peretok: słonina, konserwy różane;
- l) Władysława Krasnopolska z Latacza: konfitury, ciasta;
- l) Kazimira Mateczyńska z Łapszyna: bulion, bryndza, szynka westfalska, pasztety w puszkach, bulion z drobiu, salami;
- m) Jadwiga hr. Micewska z Krechowa: serki śmietankowe, bulion, konfitury domowe;

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

- n) Leontyna Paygertowa ze Streptowa; 4 krążki bulionu, 2 słoiki jabłek kandyzowanych, 4 słoiki konfitur, masło śmietankowe;
 - o) Zenobia Polanowska z Ubienia: miód i starka z r. 1861;
 - p) Kamila Riegerowa z Zimnej Wody pod Moderówką: szynka, pieczywo, konfitury;
 - r) Julia Strzelecka ze Lwowa; sok malinowy, z l. 1877 i 1892, korniszony z l. 1890 i 1893;
 - s) Bogumiła Younżyna z Prusinowa: likiery i bulion;
 - t) Tekla Żukiewiczowa ze Steniatyna: wino porzeczkowe, ser domowy w 3 barwach, fasola perłowa. (75.)*
1368. **Anna Hainbach.** Lwów. — 24 wyroby z żelaziwa i kitu. (67.)*
1369. **Marya Kozłowska.** Przemyśl. — Krajobraz drobnowidzowy z kory drzewnej i mechu. (85.)*
3070. **Wydział powiatowy.** Skałat. — Wyroby koronkarskie uczenie szkół ludowych w Milnie i Grzymałowie. (233.)*
1371. **Emilia z Teichmanów Sądecka.** Żywiec. — Obraz roboty gobelinowej „Car Paweł uwalnia Kościuszkę z więzienia“; dwa obrazy roboty sznelkowej: „Chrystus“ według Guidona Reniego i „Kosynier“; główki z chleba. (192—5 a.)*
1372. **Jadwiga Zaleska.** Lwów. — Makata w stylu odrodzenia. (236.)*
1373. **Małgorzata Rothman.** Borysław. — Jedwabna serwetka obrzędowa; poduszka haftowana. (189.)*
1374. **Antonina Maurer.** Lwów. — Wyroby koronkowe: wachlarz, wstawka, obrus, okrycie na poduszkę i koronka. (116.)*
1375. **Klara Paneth.** Lwów. — 2 fartuszki; pończochy. (145.)*
1376. **Laura Ingarten.** Przemyśl. — Obraz z piór gęsi; 2 obrazy z nasion; kwiaty i ramka na fotografii skórzana. (68—72.)*

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

1377. **Zenobia Polanowska.** Ubień. — Chodnik z krajk. (150.) *)
1378. **Marya Kaszewska.** Berbeki pod Kamionką strumiłową. — Kasetka, wyłożona szyszkami i kwiatami skórzanymi, z malowidłem na szkle. (77.) *)
1379. **Bronisława Świdnicka.** Huta połonieczna pod Toporowem. — 50 figurek z gliny wypalanej i niewypalanej, przedstawiających typy ludowe, okoliczne itp. (211.) *)
1380. **Wanda Kruszevska.** Lwów. — Parawanik (haft na żółtym atłasie) w smaku japońskim. (92.) *)
1381. **Helena Biernacka i Arnoldowa Wernerowa.** Lwów. — Kuchnia z urządzeniem zupełnem. (8.) *)
1382. **Anna Leibschangowa de Schartenburg.** Kołomyja. — 2 wachlarze malowane. (103.) *)
1383. **Jadwiga hr. Micewska.** Krechów. — Makata; parawan, malowany na zwierciadle; parawanik. (118—120.) *)
1384. **Karolina Bielińska.** Szarpańce pod Sokalem. — Pościel: ręczniki; materye wełniane; płótno; koronki itp. (9.) *)
1385. **Andrzejowa hr. Potocka.** Krzeszowice. — Haft na muślinie. (158.) *)
1386. **Tekla Żukiewiczowa.** Steniatyn pod Sokalem. — Koszulka wołoska dziecienna, wyszywana przez wieśniaczkę Maryę Smetaną. (239.) *)
1387. **Józefa Jaroszyńska.** Lwów. — Okazy prac z ogródka freblowskiego. (74a.) *)
1388. **Filipina Kozłowska.** Baranie Peretoki pod Sokalem. — Łalka w stroju wieśniaczki z Peretok; bluzka ruska haftowana i sukienka dla Przenajśw. Skramentu — roboty Maryi Kozłowskiej. (86—8.) *)

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

1389. **Marya Wiśniewska.** (Zakład rysowniczo-artystyczno-przemysłowy.) Kraków. — Rysunki na płótnie, atlasie, i gazie, zastosowane do robót galanteryjnych i kościelnych. (230b.)*
1390. **Marya Eljaszówna** (artystka-malarka). Kraków. — 2 pulpity kościelne, 6 talerzy ściennych i 2 tarcze z drzewa, malowane akwarelą. (36—8.)*
1391. **Ella Grossówna.** Kraków. — Szal dekoracyjny. (63.)*
1392. **Marya Grossówna.** Kraków. — Haft maurytański. (64.)*
1393. **Adela Bornsteinówna.** Nowy targ. — Serwetka pluszowa roboty ażurowej. (6.)*
1394. **Stowarzyszenie „Pracy kobiet“.** Kołomyja. — Roboty uczenie szkoły i pracownice, zajętych w szwalni Stowarzyszenia. (*Dwie szafy*; 206.)*
 Stowarzyszenie, założone 1891 utrzymuje szkołę ręcznych robót kobiecych, urządza specjalne kursy rachunkowości kupieckiej, rysunków, malarstwa itp., w szwalni zaś zatrudnia ubogie pracownice.
1395. **Zofia Roman** (artystka-malarka). Warszawa. — Malowidła na marmurze, porcelanie i gazie. (186.)*
1396. **Kazimira Bakka** (artystka-malarka). Warszawa. — Gobelin malowany „Stefan Batory“; okazy malowania na aksamicie i porcelanie; poduszka na białym aksamicie. (13.)*
1397. **Karolina Szmurło-Muszkat** (artystka-malarka). Warszawa. — Gobelin malowany. (214.)*
1398. **Eugenia Sokołowska** (artystka - malarka). Warszawa-Praga. — Ekran malowany, w oprawie złożonej. (198.)*
1399. **Marya Głowacka** (artystka - malarka). Warszawa. — Ekran na stół; 3 talerze ścienne. (*Pa. pr. sala, obok* 1479.)
1400. **Alieya Nowińska** (artystka - malarka). Warszawa. — Stolik „en tous cas“; szafka orzechowa na apteczkę;.

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

szafka dębowa na cygara; półka; gobelin malowany.
(132—6.)*

1401. **Zofia Mirosławska.** Warszawa. — Kwiaty z przędzy srebrnej i złotej; kapelusze ze wstążek drzewianych. (122.)*
1402. **Marya Fiorentini.** (Pracownia haftów.) Warszawa. — 2 obrazy haftowane: „Krakowiak“ i „Polonez“. (46—7.)*
1403. **Alfonsyna Kanigowska** (artystka-malarka). Warszawa. — 8 malowideł na porcelanie i fajansie: „Bolesław Chrobry“, „Kazimierz W.“, „Jadwiga“, „Stefan Batory“, „Kościuszko“, „Przysięga“ i „Znak“ (z Grottgera), „Fryne“ (według Siemiradzkiego). (78.)*
1404. **Leokadya Mirosławska** (artystka-malarka). Warszawa. — Gobelin; okazy malowania na porcelanie, oraz wypalania na drzewie. (123—5.)*
1405. **Anna Łącka** (artystka-malarka). Warszawa. — 2 ekrany malowane; 3 malowidła na drzewie. (100—2.)*
1406. **Cecylia Dietrich.** Warszawa. — Hafty kolorowe. (32.)*
1407. **Helena Połubińska.** Warszawa. — Wyroby z ziemi palonej (terakoty). (153.)*
1408. **Karolina Jasieńska** (artystka-malarka). Warszawa. — Okazy malowania na atlasie. (74 b.)*
1409. **Ludwika Poklewska Koziell.** Warszawa. — Roboty gipiurowe i koronkowe. (*Gablota*; 152.)*
1410. **Helena Karska** (artystka-malarka). Warszawa. — Parawanik, malowany na aksamicie. (79.)*
1411. **Halina Kurnatowska** (artystka-malarka). Warszawa. — Okazy robót, trawionych w marmurze. (95.)*
1412. **Melania Chorążyna.** Warszawa. — Hafty na atlasie. (20.)*
1413. **Felicya Kozłowska.** (Pracownia haftów.) Warszawa. — Hafty; bielizna znaczona; halka haftowana. (89.)*

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

1414. **Klasztor Sióstr miłosierdzia.** Rohatyn. — Koronki. (81.)*
1415. **Wanda Renzenberg.** Lwów. — Dwa obrazy olejne. (167)*
1416. **Księżny Jerzowa i Witołdowa, oraz księżniczka Wanda, Czartoryskie.** Wiązownica i Pełkinie pod Jarosławiem. — Widoki i plany ochronek; tablice statystyczne; roboty dzieci ochronkowych. (21—3.)*
1417. **Karolina Dewicz.** Rokietnica pod Kosienicami. — Dywanik na jucie roboty włóczkowej „Kościuszek pod Maciejowicami“; 4 koszule haftowane. (28—9.)*
1418. **Władysława Gostyńska.** Lwów. — Biurko w stylu haculskim, ozdobione motywami z Bocheńskiego, stolik z fotelikiem malowane, stolik z 2 krzesłkami malowane (*Ppk.* 54—6); *panneau* japońskie, malowane na atlasie. (*Pa. pr. sala, ściana tylna na l.*)
1419. **Cecylia hr. Plater Zyberkówna.** (Zakład naukowo-rękodzielniczy). Warszawa. — Program; tablice kroju i robót na kursach zasadniczych; rysunki liniowe i ornamentacyjne. (149.)*
1420. **Julia Stahlberger.** Lwów. — Dywan gobelinowy; haft japoński; sztaluga ze szkatułką na fotografie. (199—201.)*
1421. **Antonina Arvay.** Lwów. — Obraz ręcznej roboty. (2 a.)*
1422. **Helena Granatowska.** Chyrów. — Krajobraz. (62.)*
1423. **Aniela z hr. Zabielskich Brezanyowa.** Lwów. — Filigranowe roboty ze złotych, srebrnych i koronkowych drucików. (*Gubłota; 14.*)*
1424. **Janina Lityńska.** Lwów. — Serweta z haftem arabskim w kwiaty. (110.)*
1425. **Stanisławowa hr. Badeniowa.** Lwów. — 4 tablice statystyczne Stowarzyszenia dobroczynności; fotografie i robotki dzieci z ochronek. (3.)*

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

1426. **Zofia Czerwińska.** Lwów. — Hafty; makata chińska haftowana. (25.)*
1427. **Marcela Małachowska.** Lwów. — Haft na żółtym atłasie, wprawiony w drzwi szafki ściennej. (113.)*
1428. **Marya Ochenkowska.** (Firma: „Melania Ochenkowska“). Skrzyszów. — Portyera w 3 kawałkach, tkana własnoręcznie. (139.)*
1429. **Henryka Weissteinowa.** Tarnopol. — 2 obrazy haftowane gobelinowe. (H. c. — 226—7.)*
1430. **Marya Wacka.** Sanok. — Poduszka w kwiaty sukienne; bukiet z włosów; obraz haftowany. (223—4.)*
1431. **Zofia Nowińska.** Wiedeń. — Dywan na kanwie robotą wiązaną, w stylu francuskim. (131.)*
1432. **Karolina Alsnerowa.** Lwów. — Ekran z 4 części, haftowany. (2 b.)*
1433. **Zofia Passakasowa.** Witelówka pod Kucmaniem, Bukowina. — 8 kap; tytonierka haftowana. (146.)*
Wystawczyni otrzymała medal brązowy na wystawie wiedeńskiej 1873 r.
1434. **Marya Krydowa Langfort.** Lwów. — Obraz ze skrzydeł motyli; obraz z łusek karpia. (98.)*
1435. **Marya Zagórska.** (Zakład wychowawczo-naukowy.) Lwów. — Przybory szkolne; toki nauki rysunków, malowania, haftowania i szycia; zeszyty uczenie; makaty; kwiaty; plany naukowe. (234.)*
Wszystkie prace uczenie pochodzą z r. szk. 1893/4.
1436. **Zofia z Wilbutowiczów-Kapłońskich Roszkowska.** Wiedeń. — Podręczniki dla szkółek freblowskich w rękopisie i drukowane; rysunki, wyszywanki, modelowanie z gliny itp. okazy z ogródka freblowskiego. (188.)*
1437. **Elżbieta Bętkowska.** Stryj. — Dywanik smyrneński. (7.)*

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

1438. **Ella Nirensteinówna.** — Kapelusz z papieru. (143.)*
1439. **Marya Sadowska.** (Pracownia sukien i okryć damskich).
Kraków. — Suknia dla sokolicy; ubrania damskie. (*Szafa*;
190.)*
1440. **Laura Rosenfeld.** Drohobycz. — Kapa; serweta. (187.)*
1441. **Adryanna Stromfeld** (artystka-malarka). Warszawa. —
Gobelin malowany. (210.)*
1442. **Dr. med. Teresa Ciszkieviczowa.** Warszawa. —
Przetwory torfu mszystego. (*Gablota*; 19.)*
Fabryki tych przetworów założył w r. 1882 w Otwocku pod
Warszawą i w Czerwonym Dworze pod Wilnem śp. Alfred Klet
Ciszkievicz.
1443. **Seweryna Głazewska.** Chmielowa pod Buczaczem. —
Poduszka; antepedium; makata. (57—9.)*
1444. **Helena Ehrlich.** Lwów. — Obrus; garnitur na lampę.
(34—5.)*
1445. **Irena Mrozowicka.** (Redakcyja „Wiek młodego“, dwuty-
godnika ilustr. dla dzieci.) Lwów. — Roczniki „Wiek
młodego“. (126.)*
1446. **Rada gminna.** Żywiec. — Parawan haftowany; 4 hafty
mieszczanek żywieckich; para firanek; dywan roboty wę-
zelkowej; taca malowana; story do okien; kapa na stół;
koronka gipiurowa; książka z robotami freblowskimi.
(160—6.)*
1447. **Powiat bobrecki.** Bóbrka. — Rama sukienna do obrazu,
haftowana przez 65-letnią osobę; dywan smyrneński Maryi
Kuryłowiczówny z Bóbrki. (10—11.)*
1448. **Marya hr. Dunin Borkowska.** Mielnica. — 9 robótek
własnych; 5 robótek pani Olszańskiej; prace dzieci ze szkół
w Borszczowie i Dźwiniacze. (12.)*
1449. **Kazimira Karszniewiczówna.** Tartaków pod Soka-
lem. — Robótki haftowane i włóczkowe uczenie tamtejszej
szkoły. (80.)*

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

1450. **Towarzystwo szkoły ludowej.** Lwów. — Papier listowy w pudełkach; fotografie; widoki. (220.)*
1451. **Stowarzyszenie „Czytelnia dla kobiet“.** Lwów. — Tablice statystyczne; sprawozdania roczne. (26—7.)*
1452. **Władysławowa Krasnopolska.** Latacz. — Dywan, ścięciem wschodnim odrobiony z perskiego oryginału XVI. wieku; dywan podług oryginału perskiego w XIV. w. (*Pa. pr. skrzydło na ścianie, obok 1399.*)
Oryginał pierwszego znajduje się w berlińskim muzeum dla przemysłu artystycznego, drugiego w Muzeum cesarskiem we Wiedniu.
1453. **Siostry Kálazdy.** (Fabryka kwiatów sztucznych.) Budapeszt. — Okazy kwiatów sztucznych. (*Hm. B. oddz. weg. sala I., na pr.*)
1454. **Klub Rusinek.** Lwów. — Wystawa zbiorowa 760 okazów różnorodnej pracy kobiet ruskich. (*Paw. 68.*)
1455. **Augusta Grulich.** Tarnów. — Rama pluszowa z ozdobą roboty filigranowej. (65.)*
1456. **Konstancya hr. Stadnicka.** Sądowa Wisznia. — Parawanki malowane. (*Paw. 7.*)
1457. **Amalia Meth.** Lwów. — Mantylka. (240.)*
1458. **Stefania Kossowska i Anna Lewicka.** Lwów. — „Mały światek“, czasopismo dla dzieci; wydawnictwa Redakcyi (109.)*
1459. **Teofila Kriegshaber.** Lwów. — Parawan, na żółtym atłasie haftowany. (91.)*
1460. **Anna Cielecka.** Hadyńkowce. — Parawan malowany, z 3 części. (18.)*
1461. **Marya i Olga Frenklówny.** Lwów. — Parawan haftowany; ekran, malowany na gazie; stół z 2 taburecikami (malowidło na drzewie); 2 dekoracye ścienne; malkata malowana. (48—52.)*

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

1462. **Stowarzyszenie „Pracy kobiet“.** Lwów. — Okazy pracy kobiecej. (*Dwie szafy*; 204.)*)
1463. **Szkoła robót kobiecych i kurs handlowy im. św. Scholastyki.** Kraków. — Okazy pracy kobiecej. (*Szafa*; 207.)*)
1464. **Ewelina Kłosowska.** Lwów. — 6 chusteczek do nosa ze znakami rysowanymi. (82.)*)
1465. **Szkoła specjalna robót kobiecych im. św. Scholastyki.** Przemyśl. Okazy robót uczenie na kursach szycia ręcznego i maszynowego, haftu i krawiecczyzny. (*Szafy i gabloty*; 208.)*)
1466. **Teofila Fidler.** Lwów. — Dywanik ręcznej roboty. (45.)*)
1467. **Apolonia Kowalska.** Lwów. — 2 serwetki na płótnie. (83.)*)
1468. **Władysławowa Riegerowa.** Zimnawoda. — 8 makat sukiennych, adamaszkowych i wełnianych; kapa jedwabna; bufetyera płócienna, haftowana; tuwalia atłasowa, haftowana; szarfa jedwabna, malowana; peleryna do kierezyi; hafty na kanwie do mebli; 2 dywaniki; garnitur mebli (otomana, 4 fotele, puf); 2 hafty paciorkowe na tiulu; poduszka haftowana. (168—85.)*)
1469. **Stowarzyszenie „Pracy kobiet“.** Kraków. — Roboty kobiece. (*Szafa*; 205.)*)
1470. **Marya Terlecka.** Tarnów. — Serweta robotą mereszkową. (219.)*)
1471. **Bronisława Janowska.** Siółkowa pod Grybowem. — Ekran o 3 skrzydłach, malowany na atłasie. (73.)*)
1472. **Wanda Brunicka.** Okopy pod Lubaczowem. — 4 pasy (krajki) używane, na przepaski przez dziewczęta wiejskie. (15.)*)
1473. **Antonina Deyma.** Lwów. — Hafty artystyczne; serweta. (30—1.)*)

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

2725. **Antonina Kowalska.** Lwów. — Koronki. (84.)*)
2726. **Olga Kuleczycka.** Lwów. — Akwarela. (94.)*)
2727. **Laudynowa.** Lwów. — Wyroby z ziemi palonej. (97.)*)
2728. **Bolesław Lewicki.** Lwów. — Makata i dywanik — roboty kobiecej. (111 -2.)*)
2729. **Marya Czemeryńska.** Lwów. — Poduszka w kwiaty z sukna. (24.)*)
2730. **Kazimira Federowicz.** Lwów. — 2 pasy haftowane. (39.)*)
2731. **Marya Federowicz.** Lwów. — Stolik z malowidłem na zwierciadle; 3 malowidła na porcelanie; malowidło na drzewie; wachlarz; paletka. (40—3.)*)
2732. **Marya Fidererówna.** Lwów. — Poduszka. (*Gablotka*; 44.)*)
2733. **Antonina Gawrońska i Stanisława Obtulowiczowa.** Lwów. — Wzorowe urządzenie pokoiku dla niemowlęcia i dziecka do lat 7; zabawki i książki dla dzieci; książki i poradniki dla matek. (60.)*)
2734. **Antonina Machczyńska.** Lwów. — Zbiór pamiątek po Kl. z Tańskich Hofmanowej, jak portrety, fotografie, wydawnictwa i rękopisy; zbiór podobizn zasłużonych Polek; zbiór pism Elizy Orzeszkowej i rękopisów M. Bartusówny; najdawniejsze pomniki języka polskiego, zachowane przez kobiety; pierwsze wydania dzieł Drużbackiej i Izabeli ks. Czartoryskiej; piśmienictwo wychowawcze i ludowe w Polsce niewieściego pióra. (*Gablotka*; (114—5.)*)
- Szczegółowy opis tej wystawy zbiorowej w referacie, opracowanym przez wystawczynię na wezwanie sekcji XIX., a załączonym do zbioru powyższego.
2735. **Hanna Miłkowska.** Lwów. — Popiersie E. Orzeszkowej z gipsu. (121.)*)
2736. **Leokadya Morawetz.** Lwów. — Makata, haftowana w kwiaty. (127.)*)

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

2737. **Wiktorya Niedziałkowska.** (Zakład wychowawczo-naukowy.) Lwów. — Roboty i rysunki uczenie; mapy szkolne; okazy do wykładów nauk przyrodniczych; zbiory minerałów i owadów: apteczka domowa; gry i zajęcia pozaszkolne pensyonarek; księgozbiór zakładu itp. (128.)*
2738. **Marya Nikorowicz.** Lwów. — Stolik, wykładany drzewem; płyta okrągła na stół. (137—8.)*
2739. **Panllich.** Warszawa. — Podobizna. (148.)*
2740. **Pańkowska.** Poznań. — Roboty kobiece. (151a.)*
2741. **Komitet pań.** Poznań. — Prace Polek z Niemiec i W. Ks. Poznańskiego, mianowicie: Borowskiej, Z. z hr. Krasieńskich Chełchowskiej, C. Chrzanowskiej, H. Cichowiczowej, M. Dembińskiej, Haliny Drygas, Falkowskiej, A. Freudenreichówniej, Wandy Gdeczyk, Wł. Gorgolewskiej, Guśłowskiej, Jagielskiej z Gniezna, Januszewskiej z Puszczkowa, prof. Jaroczyńskiej, pny Jeżewskiej, Heleny Józefowicz, W. Karłowskiej, L. Kczewskiej, Kierskiej z Gniezna, Kolasińskiej, z Niezuchowskich Korytowskiej, Kramarkiewiczowej z Poznania, pny Krasickiej, O. Z. Kustelanównien, H. Leżyńskiej, prof. Linderowej, Z. Łaszczyńskiej, Modlibowskiej z Gierlachowa, hr. M. Mycielskiej, F. i St. Opiełińskich, Opolskiej z Gniezna, Anny Pampuch, hr. Potockiej z Bendlewa, M. Prączyńskiej, W. Puffke, Robińskiej, M. Sławskiej, Z. Tułodzieckiej, pni Turno z Obiezierza, pani Wieruszewskiej, Zaleskiej z Poznania, Ziółcekiej z Berlina, oraz Domu sierót w Pleszewie. (2 szafy; 151 b.)*
2742. **Emil Czarliński.** Brachnówek pod Chełmą, Prusy zachodnie. — Robótki: S. Blochówniej, C. Blochowej, pny Brodzkiej, H. i Z. Czarlińskich, M. Donimirskiej, N. N. Nieciszewa, Maryi Temmy; 2 podobizny: arcybpa Stablewskiego i własna przez Józefę Czarlińską. (Gabłota; 151 c.)*
2743. **Joanna Przybyłowska.** Lwów. — 6 koców ze starych szmatek. (156.)*

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

2744. **Anna hr. Potocka.** Rymanów. — Urządzenie pokoju z zupełną wyprawą panny młodej (sprzęty, bielizna, księgozbiór. (159.) *)
2745. **Słonecka.** Lwów. — Dywan. (197.) *)
2746. **Marya Sawczyńska.** Lwów. — Półka roboty gobelinowej. (195 b.) *)
2747. **Stowarzyszenie nauczycielek.** Lwów. — Tablice statystyczne. (*Gablota*; 203.) *)
2748. **Szkoła i schroniska dla sług.** Lwów. — Tablice statystyczne; fotografie; apteczka; okazy prac uczenie. (209.)*
2749. **Marya Swoboda.** Lwów. — Obrus haftowany. (212.) *)
2750. **Komitet pań.** Stryj. — Dywan kościelny — praca zbiorowa (213.) *)
2751. **Hr. Szeptycka.** Przylbice. — Ornat haftowany. (215.) *)
2752. **Józef Uleniecki.** Lwów. — 2 makaty roboty ś. p. matki wystawcy (222.) *)
2753. **Stefania Wechslerowa.** Lwów. — 7 tablic statystycznych, wykazujących liczbę Polek dyplomowanych i laureatek wszechnie berneńskiej, zurychskiej, genewskiej, londyńskiej, paryskiej i sztokholmskiej (39 drek med., 14 drek filoz. i 46 laureatek); dyplomy, rozprawy doktorskie i prace naukowe kobiet polskich. (4 *gabloty*; 225.) *)
2754. **Paula.** Lwów. — Kwiaty, malowane na szkłe; 2 talerze malowane. (228.) *)
2755. **Marya Wiczowska.** Lwów. — Urządzenie pokoju dla dziewczęcia do lat 14; stosowny księgozbiór; robótki ręczne; zabawki. (229.) *)
2756. **Aniela Wisłocka.** Kraków. — Biust Klementyny z Tańskich Hofmanowej (130 a.) *)

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

2757. **Marya Zaleska.** Lwów. — Poduszka ; para pantofli. (135.)*)
2758. **Zakład sierót.** Lwów. — Pas do ornatu ; 8 okazów robót dziecięcych. (137.)*)
2759. **Komitet pań.** Żółkiew. — 3 dywany kościelne — praca wspólna. (138.)*)
2760. **Helena Cwojdzińska.** Poznań. — Sukienka na puszke ; zasłona do Najśw. Sakramentu. (241.)*)
2761. **Hr. Comello.** Kęty. — Hafty ; koronki ; serdak wełniany. (242.)*)
2762. **Marya Elzanowska.** Lwów. — Stolik i 2 obrazy, wypalane w drzewie. (243.)*)
2763. **Marya Madejska.** Lwów. — Krzeselko. (244.)*)
2764. **Celina Kalicka.** Lwów. — Dywanik ścienny. (245.)*)
2765. **Ewelina Korolewicz.** Lwów. — Wyroby z ziemi palonej. (246.)*)
2766. **Tekla Kalapus.** Lwów. — Kapa ze skubanek. (247.)*)
2767. **Emilla Pedykowska.** Kraków. — 3 ornaty : 1) na srebrnej lamie z kościoła N. P. Maryi, 2) haftowany na atłasie (haft aplikowany), 3) na srebrnej lamie, srebrem haftowany, z kościoła na Skałce. (248—250.)*)
2768. **Marya Irsayowa.** Lipniki. — Roboty dziecinne. (251.)*)
2769. **Iza z ks. Czartoryskich ks. Działyńska.** Paryż. — Spis 141 uczenie — wychowanek Instytutu panien polskich w Paryżu. (252.)*)
- Instytut założyła w 1845 r. Anna z ks. Sapielów ks. Czartoryska, po której objęła kierownictwo jego wystawczyni, córka założycielki.
2770. **Polki amerykańskie.** Stany Zjednoczone. — Wystawa zbiorowa robótek kobiecych, między innemi prac Sióstr Felicjanek i ich uczenie z Detroit. (*Paw. 110, 2 pokoje na I. piętrze na l. i pr.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 247.

Grupa XXV.

(Obrazy i rzeźby. — Zabytki starożytności.)

2022. **Ludwik hr. Dębicki.** Jaworów. — Porobizna króla Jana III. (*Paw. 70.*)

2771. **Sekeya XX. Wystawy.** Lwów. — Wystawa zbiorowa dzieł Jana Matejki, obejmująca 199 szkiców i obrazów olejnych z l. 1843—93, 126 kartonów akwarelowych 1889—91, 9 akwarel 1854—60 i 11 rysunków 1850—91. (*Paw. 107.*)

Katalog szczegółowy z ilustracyami i podobizną mistrza do nabycia w Pawilonie po cenie 70 ct.

2772. **Taž.** — Wystawa zbiorowa sztuki współczesnej (1886—94) obejmująca: 1) 312 obrazów olejnych, a 74 akwarele, pastele, rysunki i gwasze Z. Ajdukiewicza, H. i K. Alchimowiczów, A. Augustynowicza, A. Austena, T. Axentowicza, A. Badowskiego, S. Kaczora-Batowskiego. S. Bergmana, S. Bienkiewicza, K. Bierkowskiej, A. Biernackiej, A. Bilińskiej, A. Borkowskiego, O. Boznańskiej, J. Brandta, F. Brylla, S. Cerchy, J. Chełmońskiego, J. Ciaglińskiego, F. Cichockiego, W. Ciesielskiego. S. Daczyńskiego, S. Dąbrowskiego, S. Dębickiego, E. Dukrzyńskiej, M. Dulebianki, E. Dybrowskiej, F. Ejsmonda, W. Eljasza, J. Fałata, L. Fortuńskiego, M. Gażyczówny, W. Gersona, A. Gierymskiego, H. Grabińskiego, A. Gramatyki, S. Grocholskiego, M. Harasimowicza, J. Hawła, M. Iwasiuka, S. i J. L. Janowskich, J. Jaroszyńskiego, Z. Jasińskiego, A. Jezierskiego, A. Kamieńskiego, A. Kędzierskiego, K. Koeniga, L. Koehlera, J. i W. Kossaków, F. Kostrzewskiego, W. Kotarbińskiego, A. Kotowicza, D. Kotowskiego, A. Kozakiewicza. M. Krajewskiego, T. Kruszewskiego, J. Krzesza, L. Kureli, A. de Laveaux, S. Lentza, H. Lipińskiego, T. Lisiewicza, S. Łasińskiego, K. Łuzana, F. Machniewicza, M. Madeyskiej, J.

Makarewicza, J. Małczewskiego, K. Mańkowskiego, S. Maśłowskiego, J. Maszyńskiego, W. Mazurowskiego, J. Mehoffera, P. Merwarta, Z. Myrtona Michalskiego, K. Mireckiego, G. Mirona, A. Mniszka, J. W. Nałęcza, S. Obsta, A. Pająkównę, Z. Papieskiego, W. Pawliszaka, W. Paygerta, A. Pełczyńskiego, J. Perdzińskiego, W. Piechowskiego, Pilawy, L. Pilichowskiego, A. Piotrowskiego, K. i W. Pochwalskich, M. Pociechy, T. Popiela, S. Popowskiego, B. Poświkowej, W. Pruszkowskiego, K. Przyszychowskiego, S. Pstrokońskiego, K. Pułaskiego, S. Radziejowskiego, J. Rapackiego, H. Rauchingera, S. Rejchana, M. Reyznera, E. Römera, P. Rosena, W. Rossowskiego, T. Rybkowskiego, J. Ryszkiewiczza, S. Saskiego, J. Serdzianki, H. Siemiradzkiego, W. Skibińskiego, M. Sozańskiego, P. Stachiewiczza, J. Stanisławskiego, Z. Stankiewiczównę, L. Stasiaka, E. Steinsberga, L. Strojnowskiego, J. Styki, W. Stryowskiego, A. Świeszewskiego, W. i K. Szernerów, W. Szereszewskiego, M. Sztencła, R. Szwojnickiego, W. Szymanowskiego, A. Taljańskiego, M. Trębaczza, W. Trojanowskiego, M. Trzebińskiego, S. Wachtłównę, S. Wahla, W. Wankiego, M. Nostitz-Wasilkowskiej, K. Wawrosza, M. Wawrzenieckiego, L. Weina, H. Weyssenhoffa, A. Wildstossera, B. Wiesiołowskiej, L. Wiesiołowskiego, A. Wisłockiej, S. Witkiewiczza, M. Wodakównę, W. Wodzinowskiego, J. Wedzińskiego, S. Wolskiego, S. Wrońskiego, L. Wyczółkowskiego, S. Wypiańskiego, M. Wywiórskiego, K. Zadłazila, J. Warna Zarzeckiego, J. Zuber a i F. Żmurki; 2) 6 akwafort J. Łopieńskiego i W. Strażyńskiej; 3) 90 rzeźb N. Andriollowej, T. Baracza, J. Bełtowskiego, T. Błotnickiego, T. Certowiczównę, W. Dąbrowskiej, T. Dykasa, M. Gersonównę, H. Glicensteina, C. Godebskiego, J. Hakowskiego, B. Jacuńskiego, K. Laszczki, S. Lewandowskiego, W. Marcinkowskiego, L. Marconiego, J. Milewskiej, Nalboreczyka, E. Podgórskiego, A. Popiela, A. Roźniatowskiej, T. Rygiera, W. Trojanowskiego, L. Wasilkowskiego, A. Wisłockiej, T. Wiśniowieckiego, P. Wójtowicza, M. Zawiejskiego. (*Iaw. 111, 3 sale śródkowe i 6 tylnych.*)

Katalog szczegółowy do nabycia przy wstępie do Pawilonu, mianowicie: wydanie ilustrowane po cenie 70 ct., bez ilustracyj po 30 ct.

2773. **Taž.** — Wystawa zbiorowa dzieł sztuki polskiej z l. 1764 — 1886, obejmująca 1541 dzieło 283 artystów i amatorów-

malarzy, rysowników, rzeźbiarzy i rytowników, od Czechowicza począwszy. (*Paw. 111, 6 sal w pr. skrzydł'e.*)

Katalog szczegółowy z 75 ilustracyami, wydany przez prof. dra Jana Bożo Antoniewicza, do nabycia po cenie 1 zł. 50 ct.

2774. Taż. — Wystawa zbiorowa zabytków starożytnych polskich, obejmująca 983 przedmioty, a to: 217 okazów tkanin, haftów, kobierców itp. i 173 sztuk sreber — tak kościelnych (chrześcijańskich i żydowskich), jak świeckich, 217 przedmiotów z działu uzbrojenia, przyborów do jazdy, łowieckich i kostyumowych, 60 zabytków gminnych, cechowych i brackich, 22 sprzęty z brązu, cyny lub miedzi, 18 zegarów stołowych, 64 numery emalii, klejnotów, orderów, medali itp., 26 rzeźb w kruszcu, drzewie i kości, 51 obrazów, podobizn i miniatur, mebli 21, 90 wyrobów ze szkła, fajansu lub porcelany i 34 rozmaite przedmioty. (*Paw. 111, 4 sale w l. skrzydł'e.*)

Katalog szczegółowy do nabycia w Pawilonie po cenie 1 zł.

2775 Taż. — Wystawa zbiorowa zabytków starożytnych ruskich, obejmująca: ikonostas z krechowieckiego klasztoru OO. Bazylianów, 67 obrazów i rzeźb obrzędowych, 41 parament cerkiewnych, 7 opraw ewangelij, 13 krzyżów drzewianych, 24 kielichy i wyroby kruszcowe kościelne, 16 rękopisów i druków dawnych ruskich, 16 zamków, kłódek kościelnych i innych drobnych przedmiotów. (*Paw. 75.*)

Katalog szczegółowy mieści się w katalogu działu etnograficznego.

Grupa XXVI. *)

(Sztuka, zastosowana do przemysłu. — Architektura. — Budownictwo. —
Urządzenia pomieszczeń.)

1474. **Kazimierz Skórzewski.** Berlin. — Projekty i plany: pałacu książęcego letniego, pałaców w Błociszewie i Psarskiem, domu czynszowego w Berlinie. (*Ściana tylna, obok 1500.*) **)
1475. **Anna Teliga.** Kraków. — Biureczko z palisandru i hebanu, wykładane słoniową kością — inkrustacya przedstawia herby Polski i jej różnych województw, oraz epizody z powstania 1863 r. według Grottgera i innych; kasetka hebanowa, na której wyłożono podobizny Jana III. i Maryi Kazimiry, oraz epizody z panowania tego króla. (*W pośrodku sali.*) ***)
1476. **Łucyan Baecker i Dyonizy Krzyczkowski.** Kołomyja. — Plany i projekty Baeckera: rzeźni, szkoły garncarskiej, gmachu Sokoła, willi i domu mieszkalnego w Kołomyi, wystawowych pawilonów rolnictwa i leśno-łowieczkiego (niewykonanych); studia i szkice architektoniczne 1889—92 Krzyczkowskiego. (*Ściana l. obok 1503.*) **)
1477. **Władysław Czarnowski.** Chlebow obok Grzymałowa. — 2 naśladownictwa gobelinu, przedstawiające: 1) scenę z życia pompejańskiego, 2) krajobraz arabski; makata, malowana na czarnym aksamicie farbami kruszczowemi. (*Nad wejściem, na ścianie.*) **)

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Pawilon architektury (106), sala środkowa.

***) Pawilon architektury (106), sala boczna prawa.

1478. **Antoni Enders.** Lwów. — Stolik i okładka albumu z różnych gatunków drzewa, wykładane macicą perłową. (*H. c. — Na l. od wejścia, obok 1399.***) **)

1479. **Maurycy i Eryk Fleck.** (Firma: „Bracia Fleck“). Lwów. — 4 szkice malowania dekoracyjnego: salonu, pokoju jadalnego, westybulu i klatki schodowej politechniki. (*Na l. poza 1518.***) **)

Zakład lakierniczy i malarstwa pokojowego, jakoteż artystyczno-dekoracyjnego, odszczególniony nagrodą komitetu na wystawie przemysłu budowlanego we Lwowie i medalem brązowym ministerstwa handlu na wystawie wiedeńskiej 1892.

1480. **Wincenty Rawski.** Lwów. — Fotografie i plany wykonanych według projektów wystawcy budowli: Hôtelu Imperial i kilku domów we Lwowie; projekty konkursowe na gmachy Kasy oszczędności i Muzeum przemysłowego we Lwowie. (*Przy pr. ścianie, poza 1495.**) *

1481. **Albert Neuhauser.** (C. k. uprz. fabryka wyrobów mozaikowych). Insbruk. — Wyroby mozaikowe do potrzeb kościelnych (*Pa. sala pr. boczna na wprost wejścia*); galanteryjne wyroby z mozaiki (*w pośrodku sali.**) *

Zastępca: L. Włodek, Lwów.

1482. **Fabian Auerbach** (rysownik i rzeźbiarz). Budapeszt. — Kompozycje do urządzenia pomieszczeń i lokalów publicznych w stylu: Franciszka I., Henryka II., Ludwików XV. i XVI, cesarstwa, odrodzenia niemieckiego, węgierskim i japońskim. (*Ściana tylna, poniżej 1418.***) **)

1483. **Antoni Bąkowski** (majster kominiarski). Kraków. — Rama hebanowa, wykładana macicą perłową i złotem, które pracę rozpoczął wystawca 26. marca z. r. bez znajomości techniki odpowiedniej. (*Przy wejściu na pr.***) **)

1484. **Sekeya XXI. Wystawy.** — 2 stoliki z dębu czarnego, wydobytego z jeziora Waszety pod Upitą, z obrazami z legendy o pośle upickim Sicińskim twórey („liberum veto“) i stolik jodłowy w stylu miejscowym litewskim — wyrobu włościanina Wattaty z Poniewieża. (*Obok 1482.***) **)

*) Por. uwagę drugą na str. 267.

**) Por. uwagę trzecią na str. 267.

1485. **Antoni Tuch.** Kraków. — 2 próbki malarstwa dekoracyjnego; 2 naśladownictwa gobelinów „Husarz“ i „Wanda, rzucająca się do Wisły“. (*Ściana l. u góry.* *) Naśladowanie marmuru w malowaniu pokojowem; pierwotny projekt malowidła na zasłonie żelaznej w teatrze krakowskim, a wykonanie ostateczne; projekt pomalowania stropu w nowej synagodze w Krakowie itp. (*Obok 1481.* **)
1486. **Jakub Schapira.** (Firma: „G. Schapiry syn“.) Lwów. — Okazy napisów szyldów, tablic, liter itp., malowania na szkle i wyroby rytownicze (*Pp. l. ramię w pośrodku poza 1177*); szyby trawione (*w drzwiach gł. wejścia do Pp.*)
1487. **Wilhelm Malchier.** Przytkowice obok Kalwarii. — Wieszało na strzelby, głowy sarnie, głowa kozicy — wyroby z drzewa i pasty kamiennej. (*Na ści nie przedniej, poza 1483.* **)
1488. **Sławomir Odrzywolski.** Kraków. — Projekty architektoniczne: kościołów parafialnych w Mogile, Rabce i Równem, dworu hr. J. Męcińskiego w Partyniu; fotografie wykonanych projektów: 3 domów i grobowca Pieniążków w Krakowie; plany i projekty odbudowy katedry na Wawelu; projekty konkursowe gmachu Kasy oszczędności we Lwowie i teatru w Krakowie. (*Przy wejściu, ściana przednia na pr.* *)
1489. **Zygmunt Hendel.** Kraków. — Rysunki architektoniczne: dekoracyj sali bibliotecznej w pałacu hr. E. Raczyńskich w Rogalinie i dekoracyi sali portretowej w pałacu hr. A. Krasińskiego w Warszawie, oraz projekty odbudowy Ogroja przy kościele św. Barbary w Krakowie i zamku tenczyńskiego (*obok 1488, ściana pr.*); szkice architektoniczne z Belgii i Francyi północnej (*poza 1494, tuż przy wejściu do pr. sali bocznej.* *)
1490. **Tadeusz Stryjeński.** Kraków. — Plan odnowy odkrytych tryforyj w kościele N. P. Maryi w Krakowie; projek-

*) Por. uwagę drugą na str. 267.

**) Por. uwagę trzecią na str. 267.

ty odbudowy baszty zamku w Ojcowie, kaplicy św. Kune-
gundy w kościele parafialnym bocheńskim i kościoła paraf.
w Podhajcach; projekty dworu w Izdebkach, domu w N.
Sączu, willi „pod Stańczykiem“ w Krakowie; projekty kon-
kursowe gmachu Kasy oszczędności we Lwowie i Schroni-
ska dla chłopców im. ks. Lubomirskiego w Krakowie. (*Na
pr. od wejścia, obok 1524.* *)

1491. Teodor Talowski. Kraków. — Fotografie budynków
wykonanych według pomysłów wystawcy: pałacu hr. R.
Michałowskiego i kościoła w Dobrzechowie, teatru letniego
w Ciechocinku, domów dra M. Kotłuckiego, K. Zaleskiego,
„pod pajakiem“, „pod osłem“ i „Festina lente“ w Krako-
wie; projekt pawilonu wystawowego A. ks. Lubomirskiego
(niewykonanego); plany na budowę kościoła parafialnego
w Łańcucie. (*Ściana l. obok 1505.* *)

1492. Konstanty Karyłowski. Siersza obok Trzebini. — Szcze-
góły urządzenia ozdobnych schodów żelaznych w instytucie
aleksandryjskim w Puławach i opis odnośny z czasopisma
„Inżynierya i budownictwo“. (*Na pr., obok 1499.* *)

1493. Tenże. — Przyozdobienie wjazdu na most stały żelazny,
łączący Warszawę z Pragą — plan konkursowy, wykonany
przez wystawę i F. Braumanna. (*Obok 1492.* *)

1494. E. Chronowski. Kraków. — Plany Grand Hôtelu kra-
kowskiego. (*Na pr. obok 1490.* *)

1495. Józef Kajetan Janowski. Lwów. — Rysunki architek-
toniczne i fotografie budynków, wykonanych według pro-
jektów wystawcy, między innymi szpitalów prowincjonalnych,
oraz budynków kuchennych dla szpitalu powszechnego lwow-
skiego, budynku żandarmeryi we Lwowie i Kasy oszczędno-
ści tarnopolskiej; projekt szpitalu, przyjęty przez Wydział
krajowy za normalny. (*H. c. — Ściana pr., poza
1529.* *)

1496. Miasto Przemyśl. — Plany 2 szkół, koszar miejskich
dla batalionu 61. obrony krajowej i budynku straży pożar-
nej, wybudowanych według projektów inż. Mich. Zającz-
kowskiego. (*Ściana tylna na l.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 267.

1497. **Dr. Stanisław Tomkiewicz.** Kraków. — Materiał, przygotowany do publikacyi „Zabytki architektoniczne m. Krakowa w 6 tomach: 1) 31 tablica Collegium Jagellonicum, 2) 18 tabl. wieży ratuszowej, 3) 32 obramień drzwi i okien 4) 44 różnych zabytków, 5) 31 sklepień stropów itp., 6) 38 kamienie starodawnych 15—16 w. (*Na stole przy ścianie tylnej.* *)
1498. **Karol Dziewański.** Tarnów. — 6 rysunków pomników Tarnowskich i Ostrogskich z tamtejszej fary. (*Na pr., poza 1515.* *)
1499. **Władysław Weryha Ślepowron Darowski.** Przemyśl. — Plany i fotografie przebudowanego gmachu Towarzystwa zaliczkowego rolnego w Przemyślu. (*Na l. poza 150.* *)
1500. **Jan S. Zubrzycki.** Kraków. — Plany i rysunki architektoniczne; fotografie robót wystawcy, jak karty tytułowej adresu do Leona XIII.; projekty kościołów w Błażowej, Szczurowie, Trześniowie i Trześniu, domu Rady powiatowej w Myślenicach i kilku domów mieszkalnych w Krakowie; rysunki dawnych zabytków budowlanych ze zbioru własnego; publikacye własne. (*Ściana tylna, obok 1496.* *)
1501. **Tyrowicz i Bałaban.** Lwów. — Balustrada gipsowa balkonowa; krypta kościelna; pomnik w kształcie piramidy; postument ogrodowy z siedzeniem. (*Poza Paw. 108, obok 450.*)
1502. **Władysław Dędrzeński.** Kraków. — Popiersie Jędrzy z alabastru. (*Na postumencie, obok 1478.* **)
1503. **Gustaw Bleichert.** Białą. — Plany urządzeń tartaków w Skawie i Wygodzie, oraz budynku mieszkalnego. (*Na l., poza 1517.* *)
1504. **Władysław Marconi.** Warszawa. — Projekt konkursowy kościoła ś. Floryana w Warszawie; projekt kościoła w Kameńskim Siolu; willa W. Kozłowskiej w Skierniewicach projektu wystawcy; 6 fotodruków z zamierzonego przez wystawcę wydawnictwa „Zabytki architektoniczne Warszawy”. (*Na l., obok 1508.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 267.

**) Por. uwagę trzecią na str. 267.

1505. **Stefan Szyller.** Warszawa. — Projekt kościoła wiejskiego; rysunki akwarelą z kościoła w Burgos, Alhambry, Westminsteru i Luwru. (*Na l., obok 1506.*) *)
1506. **Józef Mazurkiewicz.** Warszawa. — Projekt willi murowanej. (*Na l., poza 1513.*) *)
1507. **Zygmunt Langrod.** Wiesbaden. — Szkice do willi w Wiesbaden i hali maurytańskiej; projekty willi „Hohenbuchau“ i przebudowy willi pod Schlangenbadem; plan synagogi. (*Przy wejściu do l. sali bocznej, na pr.*) *)
1508. **Leander Marconi.** Warszawa. — Fotografie robót wykonanych, mianowicie: synagogi warszawskiej, pałacu hr. W. Branickiego w Warszawie i pałacu hr. J. Tyszkiewicza w Wace. (*Na l., obok 1491.*) *)
1509. **Uścieński i Sknurzył.** Lwów. — Para świeczników ściennych, według projektu prof. J. Zacharjewicza wykonanych z brązu. (*Ściana przednia nad 1487.*) **)
1510. **Walenty Jakubiak.** (Pracownia robót pozłotniczych). Lwów. — Ramy i konsole wszelkich gatunków i stylów. (*Przy pr. ścianie, obok 1528.*) **)
1511. **Karol Zaremba.** Kraków. — Projekt pawilonu chirurgicznego szpitalu św. Łazarza w Krakowie (*Ps. przy Wystawie zbiorowej Wydziału krajowego*); 6 witrażyków, malowanych i wypalanych przez Wawrosza. (*Nad wejściem do sali.*) *)
1512. **Jakub Altberg** (pozłotnik). Lwów. — Zwierciadła w ramach rzeźbionych i złożonych; parawanik pozłacany; krzeselka barokowe; kanapka; słup; kandelaber. (*Miedzy 1481 i 1521 w pr. kępie.*) **)
1513. **Frańciszek Braumann.** Warszawa. — Fotografie planów 5 domów czynszowych w Warszawie, wybudowanych według projektów wystawcy, i projektu konkursowego na dworzec kolei warszawsko-wiedeńskiej; projekt budynku na zabawy publiczne. (*Na l., obok 1523.*) *)

*) Por. uwagę drugą na str. 267.

**) Por. uwagę trzecią na str. 267.

1514. **Karol Kozłowski.** Warszawa. — Projekty dworca kolei warszawsko-wiedeńskiej i gmachu giełdy odeskiej. (*Na l., obok 250.* *)
1515. **Alfred Kamieniobrodzki.** Lwów. — Plany domów i will, wykonanych przez wystawcę we Lwowie; tablica z wykazem wykonanych robót; szkice na budynek Muzeum przemysłowego we Lwowie. (*Na pr., obok 1480.* *)
- Wystawca otrzymał medal brązowy na wystawie higienicznej we Lwowie.
1516. **Towarzystwo politechniczne.** Lwów. — Wydawnictwa, jak roczniki „Dźwigni“ i „Czasopisma techn.“, Kucharzewskiego „Bibliografia techn.-przemysłowa“, „Słownik kolejowy“ Darowskiego itp.; grafikon rozwoju piśmiennictwa techn. w Polsce do r. 1874. (*Na stole przy ścianie tyłnej.* *)
1517. **Edward Lewicki.** Houlgate-Beuzeval (dep. Calvados), Francya. — Projekt willi; akwarela z widokiem pałacu sztuk pięknych. (*Przy wejściu do l. sali bocznej, na pr.* *)
1518. **Józef Szpetkowski.** (Zakład artystyczno - kościelny.) Poznań. — Stacye Męki Pańskiej w płaskorzeźbach z masy mozaikowej; album z fotografiami stacyj. (*Przy ścianach przedniej i lewej pozu 1520.* **)
1519. **Miasto Tarnopol.** — Mapa miasta z r. 1797; mapa tegoż z r. b. (*Obok 1498.* *)
1520. **Dornhelm.** Lwów. — 3 obrazy, kute w srebrze: „Sobieski pod Wiedniem“ według Matejki (*nad wejściem do pr. sali*), „Unia lubelska“ Matejki i „Obrona Trembowli“ (*na l. od wejścia.* **)
1521. **Wiktor Zacchi.** (Zakład rzeźbiarski). Lwów. — Figury polichromowane. (*Przy pr. ścianie, obok 1510.* **)
- Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1847, dwukrotnie odznaczone.
1522. **Jan Peroś.** Lwów. — Plany pawilonów wystawowych. (*Na l., poza 1504.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 267.

**) Por. uwagę trzecią na str. 267.

1523. **Wincenty Rakiewicz.** Warszawa. — Fotografie projektów na kościół parafialny i na cyrk „Ciniselli“ w Warszawie. (*Na l., obok 1514.* *)
1524. **Zygmunt Dobrowolski.** Zakopane. — Szkice 3 will w stylu zakopańskim. (*Na pr., pozu 1489.* *)
1525. **Adolf Juliusz Stapf.** Tarnów. — Plany bazaru targowego i kilku domów w Tarnowie, dzwonnicy w Skrzyszowie, plebanii z wikarówką w Jedliczu, grobu rodzinnego i kaplicy dla A. Gorayskiego w Szebniach. (*Na l. ścianie, obok 1493.* *)
1526. **Jakub Chomik.** Brzeżany. — Malowania sufitów w stylu kilimów i haftów ruskich. (*Paw. 68.*)
1527. **Józef Czopanowski** (kierownik szkoły). Dobromil. — Naśladowanie korony, noszonej przez Annę Jagiellonkę. (*PRS. sala I., tylna strona 3. stołu na l.*)
1528. **Gustaw Ritter.** Wiedeń. — Przyrząd do osuszania pomieszczeń (*Exsiccator*). (*Przy pr. ścianie, obok 1487.* **)
1529. **Julian Zacharjewicz.** Lwów. — Plany gmachu Kasy oszczędności we Lwowie; rysunki ołtarza i ambony w katedrze tarnowskiej i kopuły w kościele OO. Dominikanów we Lwowie. (*Przy wejściu do pr. sali, na l. i nad wejściem.* *)
1530. **Szczęśny Zaremba.** Tarnów. — Widoki budynków i szkół, wykonanych w Tarnowie przez wystawcę; ratusz tarnowski przed odnowieniem i po odnowieniu. (*Poniżej 1494.* *)
1531. **Zofia z Zimów Stebelska.** Lwów. — 2 parawaniki o 2 skrzydłach, wypełnionych płaskim haftem jedwabnym na atłasie — pomysłu i wykonania wystawczyni. (*Pa. przy ścianie tylnej l. sali.*)
1532. **Piotr Medrys.** Lwów. — Ramy rzeźbione do parawaników pni Zofii Stebelskiej. (*Na 1531.*)
1533. **Zarząd dóbr m. Lwowa.** Lwów. — Metr szablonu do budowy kanału betonowego roboty Wilhelma Tobiasza. (*Paw. 108.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 267.

**) Por. uwagę trzecią na str. 267.

1534. **Bracia Groedel.** Skole. — Normalia budowli lądowych i wodnych. (*Paw. 86.*)
1535. **Jan Biłeńkyj** (nauczyciel rzeźbiarstwa). Kołomyja. — Obraz cerkiewny procesyjny, wypalany w drzewie. (*Paw. 68.*)
1536. **Towarzystwo dla przemysłu drzewnego w Zakopanem.** — Kasetki; laski; talerze; naręczniki; noże. *)
1537. **Spółka huculska.** Kołomyja. — Albumy; laski; talerze; szkatuły. *)
1538. **Stanisław Piątkiewicz.** Rymanów. — Szkatułki; naręczniki; przybory na tytoń; laski i t. p. *)
2013. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. — Fotografie, rysunki i modele kościołów i innych budowli polskich w Ameryce. (*Paw. 110, głównie na I. piętrze.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 130.

Grupa XXVII. *)

(Zabytki pamiątkowe, odnoszące się do muzyki; dzieła i instrumenty muzyczne. — Przedmioty, odnoszące się do rozwoju sceny narodowej.)

Katalog szczegółowy do nabycia po cenie 20 ct.

1539. **Tomasz Wojciechowski** (organmistrz i wykonawca masyzyn grających). Kraków. — Melodykon piszczałkowy, grający pieśni polskie; 2 pozytywki do nauki skowronka i kanarka. (59—61. — *Przy l. ścianie, poza 1547.*)**)

Wystawca pracuje w swym dziale sam od r. 1877.

1540. **Karol Ferdynand Lang**. Lwów. — Basetla; altówka; dwoje skrzypiec. (1—4. — *Szafka przy l. ścianie, poza 1539*)**)

Pracownia wystawcy, założona w r. 1847, opiera się wyłącznie na ręcznej robocie; uzyskała list pochwalny na wystawie krakowskiej 1887 r.

1541. **Wasył Martyniuk**. Ostapie koło Skałat. — Cymbały, rzeszotko i skrzypce podolskie. (106—8. — *Szafa poza 1545, w pośrodku l. przedziału.*)**)

1542. **Antoni Sidorowicz i Adolf Siwiński**. (Fabryka fortepianów i pianin). Stanisławów. — Dwa pianina czarne, zbudowane według najnowszego systemu amerykańskiego; fortepian. (88—90. — *Obok 1545.*)**)

Fabryka powstała w r. 1890.

1543. **Stanisław Alpiński**. Trzebunia n. M. — 2 klarnety A. i B.; flet. (55—7. — *Szafka przy l. ścianie, poza 730.*)**)

Fabryka narzędzi muzycznych, założ. 1893, wysyła swe wyroby za granicę.

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na str. 160. Liczby w nawiasach odnoszą się do liczb porządkowych katalogu szczegółowego tej grupy.

1544. Jan Śliwiński. (Fabryka organów kościelnych i harmoniów). Lwów. — Harmonium koncertowe, organy-harmonium z pedałem (68—9, *poza 1540 przy l. ścianie*); 4 harmonia salonowe, 2 harmonia szkolne z patent. zamknięciem pedałów (62—7, *poza 1552 w pośrodku. — O. 5.)* *)

Fabryka, założ. 1876, zatrudnia 18 robotników; wywóz do Rosyi i Niemiec. Medale na wystawach: czerniowieckiej, krakowskiej, lwowskiej i muzyeczno-teatralnej wiedeńskiej.

1545. Karol Marecki. (Fabryka i skład fortepianów). Lwów. — Patentowane pianino-organ pomysłu i wyrobu wystawcy (87, *poza 1544 przy l. ścianie*); 3 fortepiany (85—6; *poza 1551, w pośrodku. — O. 43.)* *)

1546. Teofil Kotykiewicz. (Pierwsza polska fabryka harmoniów). Wiedeń. — Harmonia : 1) 6-głosowe, salonowe 2) 6¹/₂-głosowe z perkusją i automatem prolongacyjnym, 3) salonowe 3-głosowe, 4) czarne wielkie, 5) z klawiaturą Janki. (70—4. — *Przy pr. ścianie, poza 791.)* *)

1547. Franciszek Szebek. Lwów. — 4 trąbki; 4 trąbki sygnałowe; świstawka. (46—54. — *Szafka poza 1543.)* *)

1548. Antoni Klement (organmistrz). Lwów. — Rejestr drzewianych piszczałek „flauto amabile“, używanych do organów i szaf samogrających. (58. — *Szafka wspólna z 1540.)* *)

Pracownia, założ. 1858, wyroby swe, pierwsze w tym rodzaju w Galicyi, wysyła za granicę.

1549. Mikołaj Sojkowski (organmistrz i fortepianista). Przemyśl. — Organy w stylu gotyckim o 9 rejestrach, z pedałem najnowszego, stożkowego systemu (75, *Pp. obok 741*); 3 harmonia 1 do 3-głosowe (76—8; *poza 1546, przy pr. ścianie.)* *)

1550. Juliusz Kapralik. Lwów. — 5 skrzypiec i 3 skrzypczek; 2 flety; 2 pikoliny; 9 klarnetów; 4 trąbki; 3 trąbki-sygnałowe; pifel. (18—45. — *Szafa poza 1729, w pośrodku.)* *)

1551. Jan Drozdowski i Synowie. Kraków. — Pianino (82, *obok 1544 w pośrodku*); fortepian (81; *poza 749 w pośrodku.)* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

1552. **Gustaw Häussler.** Kraków. — 9 skrzypiec, z tego 6, naśladowanych według A. Stradivariusa przez wystawcę, 1 niegdyś K. Lipińskiego, 1 roboty M. Gagliana (1778), 1 roboty P. Guarneria (1718) — odnowione przez wystawcę. (9—17. — *Szafa poza 734, w pośrodku.* *)

Przedsiębiorstwo, istniejące od r. 1832, otrzymało medal brązowy na wystawie krakowskiej 1887 r.

1553. **Antoni Pokorny.** (C. k. uprz. fabryka fortepianów). Wiedeń. — 2 fortepiany. (83—4. — *Poza 1556 w pośrodku.* *)

Fabryka istnieje od r. 1862; zatrudnia 20 robotników. Forte-piany jej odznaczają się ulepszeniem w konstrukcyi ramy żelaznej. Zastępca: St. Horszowski, Lwów.

1554. **Jakubowski i Zadurówicz.** (Księgarnia). Lwów. — Wydawnictwa muzyczne własnego nakładu. (470; *obłisk poza 1553 w pośrodku na pr. — O. 218.* *)

1555. **Jan Grocholski** (organmistrz). Kraków. — Organy. (*Pp. obok 1549.* *)

1556. **Frańciszek Woroniecki.** (Fabryka fortepianów). Przemysł. — 3 fortepiany i pianino zwykłe; fortepian-harmonium i pianino-harmonium wynalazku wystawcy. (91—6. — *Poza 749 w pośrodku.* *)

Fabryka, założ. 1877, zatrudnia 10 pracowników; posiada stały wywóz do Czech, Śląska, Niemiec, Rosyi i na Morawę. Odznaczenia: 6 medali złotych z wystaw zagranicznych, 1 złoty, 2 srebrne i 3 brązowe z krajowych — 12 dyplomów.

1557. **Alojzy Konieczny** (organmistrz). Jasionów pod Rymanowem. — Organy dębowe, ośmiostopowe o 16 rejestrach, w stylu romańskim; harmonika ręczna do nauki śpiewu. (79—80. — *Pp. obok 1555.* *)

1558. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. — Teka afiszów, programów itp. Tow. śpiewackiego „Moniuszko“ w Chicago i fotografie scen z komedyi polskich, grywanych przez Polaków w Ameryce (*Paw. 110, pokój I. na pr.*); sztuczki sceniczne S. Zahajkiewicza (*Paw. 110, pokój I. na pr., I piętro.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 160.

1559. **Gubrynowicz i Schmidt.** (Księgarnia i skład nut).
Lwów. — Nuty. (*Przedział pr.* *)

1560. **Tow. śpiewackie „Echo“.** Lwów. — 2 tableaux z fotografiami członków i odznaka Towarzystwa (399—400, *na ścianie przedniej pr. przedziału*); utwory choralne polskie, ofiarowane Towarzystwu przez kompozytorów (299, *w gab'otce II.*); sprawozdania i statut (322, *w gablotce III. pr. przedziału.* *)

Towarzystwo założył i przewodniczył mu M. Fontana.

1561. **„Lwiwskij Bojan“.** Lwów. — Narzędzia muzyczne, używane przez lud na Rusi: teorban, bandura, skrzypce, bas, lira, kobza, cymbały, rzeszotko, trembita huculska, 7 fujarek o różnych tonach, 2 świryłe, derkało (rodzaj kałatawki), drumla; rękopisy i dzieła muzyczne; odznaki Towarzystwa i dary honorowe, udzielone Bojanowi; fotografie ruskich kompozytorów i członków Towarzystwa „Bojan“. (487—524. — *Paw. 68, na pr. od wejścia.*)

Towarzystwo, założ. 1891, ma na celu krzewienie muzyki ruskiej i wogóle słowiańskiej; utrzymuje własną szkołę śpiewu, daje koncerty i objeżdża z nimi kraj. Urządzało na wystawie praskiej koncert i przy tej sposobności objeżdżało Czechy w liczbie 172 członków czynnych i nieczynnych. Liczy członków czynnych 86. Wydaje muzyczną bibliotekę. Prezes: prof. Włodz. Szuchiewicz

1562. **„Ruska Besida“.** Lwów. — Dzieło pn. Szkice dziejów teatru rusko-ukraińskiego od najdawniejszych czasów do końca r. 1893; tablice statystyczne i graficzne, przedstawiające rozwój teatru ruskiego od r. 1864; zbiór afiszów od r. 1848. (*Paw. 68.*)

Tow. kasynowe, założ. 1861 z pobudki śp. Juliana Ławrowskiego. Od 1864 zajmuje się kierownictwem ruskiego teatru narodowego, dawszy w owym roku pobudkę do jego założenia. Teatr utrzymuje we własnym zarządzie. Liczy członków 168. Prezes. Dr. Damian Sawczak, członek Wydziału krajowego.

2776. **Sekeya XXII Wystawy.** — Wystawa zbiorowa narzędzi muzycznych, w Polsce dawniej wyrobionych lub uży-

*) Środkowe ramię Gmachu przemysłowego (11), część oddzielona ściankami z przodu od wystawy przedmiotów przemysłu muzycznego współczesnego, z tyłu od wystawy zbiorowej GTH. Liczby, dodane w nawiasach, odnoszą się do katalogu szczegółowego tej grupy.

wanych, obejmująca: dwoje organków przenośnych, cytrę klawiszową z 17. w. i cytrę o 16 strunach, gęśl, teorban, skrzypki Sabady, narzędzie muzyczne drzewiane bez nazwy, lirę, skrzypce wiejskie, staropolskie i starowłoskie (11 sztuk), wiołę d'amore, mandolinę, 2 wiolonczele, przyrząd dzwonkowy po Mozarcie i części fortepianu zeszłowiecznego. (97 — 105 i 109—25. — *L. przedział.* *)

2777. **Taž.** — Partytury, kompozycje, autografy, dawniejszych i współczesnych kompozytorów; pamiątki po nich; dawne zabytki muzyki kościelnej. (*Gabloty II—IV. w l. przedziale; 282—338 i 342—74.* *)

2778. **Taž.** — Podobizny, medaliony i popiersia kompozytorów, muzyków i artystów; fotografie zbiorowe: pisarzy dramatycznych współczesnych, artystów-muzyków, aktorów i aktorek teatrów warszawskich, lwowskiego i stanisławowskiego, chórów, orkiestr, wydziałów i członków Tow. muzycznych w Brodach, Kołomyi, Krakowie, Przemyślu, Samborze, Sanoku i Tarnopolu, „Lutni“ lwowskiej, orkiestry straży ochotniczej tarnowskiej i t. p. (*Na wewnątrz i zewnątrz obu przedziałów; 375—98 i 400—67 i 473—5.*) Pułt z kościoła bieckiego XVII w. (468 w l. przedziale); plany budynku Tow. muzycznego w Stanisławowie, wypracowane przez inż. Łapickiego. (469. *)

2779. **Władysław Wszelaczyński.** Lwów. — Zbiór druków i rękopisów, dotyczących muzyki, a mianowicie: a) 10 nowodruków i wydań pieśni polskich z 16 i 17 w., b) 20 dzieł z zakresu dziejów muzyki, c) 26 Szopenianów, d) 19 dzieł teoretycznych i podręczników, e) 30 z dziedziny estetyki, krytyki itp., f) 9 śpiewników. (*Gablota I. w l. przedziale; 126—236.* *)

2780. **Biblioteka jagiellońska.** Kraków. — 19 wydawnictw z zakresu muzyki z XVI—XVII w.; 53 dzieła dramatyczne, libreta operowe i afisze teatralne z XVII—XVIII w.; 13 utworów muzycznych i w rękopisie: Bacciarellego, Elsnera, Kamińskiego, Kolberga, Kurpińskiego, Mireckiego, Moniuszki i Münchheimera. (*Gablota II. w l. przedziale; 239—81.* *)

*) Por. uwagę na str. 279.

2781. **Biblioteka uniwersytecka.** Kraków. — Kancynał tyński XIV w.; irmolój bpa Winnickiego z r. 1657; ewangeliiarz ormiański z r. 1639. (339—41.; *wspólnie z 2776 w gablotce III.* *)
2782. **Muzem narodowe.** Rapperswyl, Szwajcarya. — Śpiewy polskie patryotyczne, częścią w wydaniach oryginalnych, częścią w przekładach na niemiecki, angielski, francuski i szwedzki (w środku rysunku Kwiatkowskiego podobizna Chopina); utwory, pisane na cześć Polski przez francuskich poetów i kompozytorów. (471—2.) *)
2783. **Albert Gonia.** Lwów. — Szafa grająca, wyrobiona w Warszawie około r. 1820, odnowiona przez wystawcę. (476. — *Przy l. ścianie obok 1542.* **)
2784. **Józef Kalisz** (włościanin). Jakubkowice. — Utwory muzyczne.***)

*) Por. uwagę na str. 279.

**) Por. uwagę drugą na str. 160.

***) Por. uwagę pierwszą na str. 131.

Grupa XXVIII. *)

(Przedmioty z zakresu literatury i dziennikarstwa; wydawnictwa księgarskie, towarzystwa literackie i naukowe. — Wyroby introligatorskie. — Okazy sztuki reprodukcyjnej, jak staloryty, drzeworyty, fotografie, fototypie i t. p. — Przedmioty z zakresu drukarstwa, giserstwa i litografii.)

1563. **Akademia umiejętności.** Kraków. — 374 tomy wydawnictw Akademii z 21 lat istnienia (*w szafie przy ścianie tylnej*); okazowe egzemplarze wydawnictw książkowych i rycin (*na stole w pośrodku sali*); 9 map, rozwieszonych po ścianach, a przedstawiających badania, których wyniki pomieszczono w wydawnictwach powyższych, mianowicie z zakresu: *a*) antropologii (*mapa 3*), *b*) etnologii (*4*), *c*) archeologii przeddziejowej (*5*), *d*) dziejów sztuki w Polsce (*6*), *e*) znawstwa gwar i narzeczy (*7*), *f*) geologii i topografii (*8*), *g*) świata roślinnego (*9*), *h*) świata zwierzęcego (*10*), *i*) meteorologii i magnetyzmu (*11*); 4 tablice graficzne, przedstawiające: *a*) skład Akademii w czerwcu b. r. (*12*), *b*) stan funduszków jej (*13 i 14*), *c*) mapę kuli ziemskiej w projekeyi Merkatora, z oznaczeniem stosunków Akademii z zakładami naukowymi zagranicznymi; tablica statystyczno-graficzna ruchu wydawniczego polskiego w ostatnich 100 latach (*16*), złożona z 2 tablic liczbowych, z których jedna obejmuje l. 1794—1814, druga zaś 1815—1893 następnie 2 tablice graficznych, z których jedna uzmysławia ogólny ruch wydawniczy w piśmiennictwie polskiem za owo stulecie, a w kwadracie różnobarwnym udział poszczególnych miast w rzeczonym ruchu, druga zaś udział każdej z 3 dzielnic polskich w ogólnym ruchu od czasów kongresu wiedeńskiego, wreszcie 2 mapogramów, przedstawiających stosunek odsetkowy udziału każdej dzielnicy w tym

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

ruchu zapomocą kresek barwnych (tablice te ułożono na podstawie obliczeń Józ. Rutkowskiego); podobizna pierwszego prezesa. JE. dra J. Majera, i pierwszego sekretarza jeneralnego, J. Szujskiego, pędzla K. Pochwalskiego (17 i 18); 4 fotografie budynku głównej sali, oraz sal zarządu i muzealnej. (19—22. — *Sala III.* *)

Akademia, przeobrażona w r. 1872 z Towarzystwa naukowego krakowskiego, które istniało od r. 1816, liczy obecnie 36 członków czynnych krajowych, a 27 zagranicznych i 47 korespondentów. Utrzymuje stałe stosunki z 373 instytucjami obcemi, w Paryżu zaś stacyę naukową od 1½ roku dzięki zapisowi Tow. hist.-literackiego. Prezesem Akademii jest prof. dr. Stanisław hr. Tarnowski, sekretarzem jeneralnym prof. dr. Stanisław Smolka. Broszura z 7 rycinami, objaśniająca szczegółowo wystawę Akademii, a ułożona przez sekretarza jeneralnego, do nabycia w Pawilonie po cenie 15 i 25 ct.

1564. **Zuzanna Altenberg.** (Firma: „H. Altenberg, dawniej F. H. Richter.“) Lwów. — Wydawnictwa własne, jak: Biblioteka klasyków polskich, Biblioteka teatrów amatorskich, ozdobnie ilustrowane dzieła Mickiewicza i Szyllera, „Mohort“ Pola, Pieśń legionów, „Polonia“ Styki i wydawnictwa komisowe. (*Na pr. obok 1620.—O. 223.* ***)

1565. **Jan Amborski.** (Firma: „Drukarnia ludowa.“) Lwów. — Książki, wyłoczone przez Drukarnię, jak: Bibliografia historyczna dra L. Finkla, Materyały do historii powstania 1863 — 4 r. itp.; czasopisma, w niej się drukujące: „Dźwignia“, „Ekonomista polski“, „Gorzelnik“, „Gospodarz wiejski“, „Gwiazda katolicka“, „Niedziela“, „Przegląd weterynarski“; próbki druków programowych, afiszowych itp. (*Przy ścianie tylnej poniżej 1663.—O. 127.* ***)
Zarządca drukarni: St. Bayli.

1566. **Władysław Anczye.** (Firma: „Wł. K. Anczye i Spółka.“) Kraków. — Książki; ryciny; nuty; czasopismo „Świat“; układy kolumny, nut, tabel i stereotypów; wzory pisma najmniejszego. (*Na l. przy wejściu do sali III.—O. 233.* **)

Drukarnia, założ. 1875, zatrudnia 72 ludzi; posiada motor gazowy o sile 8 koni. Wywozi swe wyroby do Królestwa. Medal srebrny na wystawie przemyskiej.

*) Pawilon piśmienictwa, druków i sztuki reprodukcyjnej (1), sala III w parterze.

**) Paw. 1., sala II. w parterze.

***) Paw. 1, sala I. w parterze.

1567. **Andrzej Andrejczyn.** Lwów. — Okazy litografii polskiej i ruskiej. (*Na pr., obok 1605.*) *)
Litografia załóż. 1893.
1568. **Tenże.** — Wyroby biletów, ornamentyki litograficznej itp. (*Paw. 68.*)
1569. **E. T. Jurkiewicz.** (Zakład artystyczno-fotograficzny). Kołomyja. — 5 powiększeń fotograficznych do wielkości przyrodzonej. (*Przy wejściu na l.***)
1570. **Olga Baczyńska.** (Zakład fotograficzny „Olga.”) Wiedeń. — Fotografie. (*Na ścianie obok 1637. — O. 215.***)
Zakład, istniejący od r. 1873.
1571. **Teodozy Bahryniewicz** (fotograf). Czerniowiec. — Fotografie i podobizny, z nich powiększone. (*Ściana tylna, obok 1654.* ***)
1572. **Włodzimierz Biliński** (miejski urzędnik techn.). Kałusz. — Rękopis „Administracya przedsiębiorstw budowlanych”. (*Na pr. obok 1605.* *)
1573. **Stanisław Maksymilian Błędkowski.** (Pierwsza wiedeńska fabryka pism drzewianych). Wiedeń. — Pismo drzewiane; próbki i wzory. (*W pośrodku sali na l., obok 1574* **) .
Fabryka istnieje od r. 1875 i zatrudnia 17 ludzi; wywóz posiada do Rosyi, Niemiec i Egiptu.
1574. **Teofil Eugeniusz Boretti** (fotograf). Skalmierzyce pod Ostrowem pruskim. — Album pamiątkowych widoków nowogrodzkiego i słuckiego powiatu, mianowicie tzw. „miejscowości mickiewiczowskich”. (*W pośrodku na l. i przy l. ścianie.* **)
1575. **Czerwińska.** Kraków. — Dzieła Stefana Buszezyńskiego; pamiątki po nim i A. Gillerze, jak dyplomy, adresy, listy; Ustawy Tow. im. St. Buszezyńskiego w Chicago; popiersie jego i medalion A. Gillera. (*Szafa przy wejściu na l.* *)
1576. **Czytelnia akademicka.** Lwów. — Sprawozdania i rozprawy naukowe, w nich ogłoszone; Album młodzieży, po-

*) Por. uwagę drugą na str. 283.

**) Paw. 1., sala II. na I. piętrze.

***) Paw. 1., sala I. na I. piętrze.

święcone J. I. Kraszewskiemu; księga pamiątkowa 25-lecia Towarzystwa — pióra K. Wojciechowskiego; 2 tablice, graficzna i statystyczna, rozwoju Czytelni. (*Pu. przy l. ścianie obok 1723.*)

Towarzystwo, załóż. 1867, liczy około 250 członków. Pierwszym przewodniczącym był prof. dr. Roman Pilat; obecnie przewodniczy mu Konstanty Wojciechowski.

1577. Drukarnia „Czasu“. (Fr. Kluczycki i Spółka.) Kraków. — Druki własne, jak dzieła Długosza, Szujskiego, Acta historica, czasopisma „Przegląd polski“, „Misye katolickie“ itp.; okazy druków i litografii. (*Szafa przy l. ścianie.**)

Drukarnia załóż. 1849. Zarządca: J. Łakociński.

1578. Drukarnia związkowa. Lwów. — Roboty akcydensowe 1894 (w tece); dzieła w niej drukowane, jak Akta grodzkie i ziemskie, Księga pamiątkowa Sokoła, dzieła techniczne, statystyczne i pedagogiczne, oraz czasopisma, jak „Kosmos“, „Muzeum“, „Przewodnik gimnastyczny“, „Słowo polskie“, „Szkoła“ i „Związek“; listy hipoteczne wodnym drukiem itp. (*Przy l. ścianie obok 1582.**)

W r. 1873 zatrudniała 20, r. 1890 osób 50; posiada 5 maszyn drukarskich i 1 prasę ręczną, tudzież motor gazowy o sile 4 koni. Stowarzyszenie, zarejestrowane z nieograniczoną poręką, załóż. 1872.

1579. Drukarnia i litografia Pillera i Spółki. Lwów. — Dzieła w językach polskim, niemieckim i ruskim, pismami antikwą, frakturą, grażdanką i cyrylicą, w niej drukowane poczynawszy od zeszłego stulecia; ciekawe okazy portretów, obrazów, rysunków geometrycznych i plakatów, w tej litografii od r. 1821 wykonywanych; nuty, tak drukowane, jakoteż litografowane; śpiewniki polskie i ruskie; rozkłady jazdy i plakaty kolejowe, oraz podręczniki dla służby kolejowej; książki do modlenia w 3 językach; dzieła statystyczne i pedagogiczne; księgi jubileuszowe; czeki i zamknięcia rachunków bankowe i kasowe; czasopisma, jak „Gazeta Narodowa“, „Szczutek“, „Łowiec“, „Przewodnik pożarniczy“. (*Pod oknem przedniem obok 1607.**) Maszyna drukarska akcydensowa. (*Hm. A. obok 1298.*)

Drukarnia, załóż. 1773 przez Józefa Pillera, litografia zaś w roku 1821 przez Piotra Pillera. Zatrudnia 50 robotników i utrzymuje w ruchu 4 maszyny pośpieszne, 1 prasę i 2 prasy litograficzne. Maszyny porusza motor gazowy o sile 4 koni.

*) Por. uwagę drugą na str. 283.

1580. **Seweryna z Żochowskich Duchńska.** Paup, Francya. — Prace literackie własne; mapy i dzieła dziejowe ś. p. Franciszka Duchńskiego, jego medale, dyplomy itp; popiersie nieboszczyka. (*Szafa na l., obok 1575.**)
1581. **Aleksander Getritz.** Lwów. — Oprawy książek stylowe; albumy; dyplomy i t. p.; ramy do obrazów, ramki do fotografii. (*Szafa w pośrodku poza 1662. — O. 35.**)
1582. **Adolf Goleczewski.** (Lejarnia czcionek). Lwów. — Okazy czcionek własnego wyrobu i materyały na nie (*gabłota poniżej 1620.****); stereotypy (*pod oknem tylnem obok 1597. — O. 125.**)
- Założona 1889, zatrudnia 6 ludzi; jestto pierwsza lejarnia w kraju.
1583. **Zygmunt Gollob.** Lwów. — Pośpieszna maszyna z fabryki augsburskiej, pędzona motorem elektrycznym; „amerykanka“ (nożna maszyna do druku); przyrząd do odbijania korekty; maszyna do krajania papieru; „bostonka“ (ręczna maszyna do drukowania biletów). (*Paw. 124, w parterze.*) Zecernia, w której pracuje kilku zecerów; wszelkie przyrządy i doborowy zapas czcionek. (*Paw. 124, na piętrze.*)
- Drukarnia, założ. 1891; zatrudnia 30 ludzi. Posiada 3 maszyny pośpieszne.
1584. **Stefan Grzywiński.** (Zakład fotomininiatur pastelowych). Lwów. — FotominiatURY pastelowe. (*Na pr., poniżej 1570.***)
1585. **Gubrynowicz i Schmidt.** Lwów. — Wydawnictwa własne i komisowe (*stół główny w pośrodku, na l.*); mapy polskie komisowe (*na pr. ścianie u góry. — H. c.*****)
- Katalog szczegółowy firmy załączony do wystawionych przedmiotów.
1586. **Ciż.** — Wydawnictwa warszawskie komisowe. (*Pr. strona piramidy, w pośrodku na l. — H. c.*****)

*) Por. uwagę drugą na str. 283.

**) Por. uwagę drugą na str. 284.

****) Por. uwagę trzecią na str. 283.

1587. **Jerzy Jalkowski.** Grudziądz, Prusy zachodnie. — Książki do nabożeństwa i t. p. własnego nakładu. (*Przy wejściu na pr. — O. 138.*) **)
1588. **Edward Feitzinger.** (Księgarnia nakładowa i sortymentowa ludowa.) Cieszyn, Śląsk austr. — Różne (drobne) książki ludowe; fotografie ze Śląska austr., jak widoki, typy ludowe z okolic Cieszyna; przybory do pisania. (*W pośrodku obok 1596. — O. 242.* *)
1589. **Robert Jahoda.** (Zakład galanteryjno-introligatorski). Kraków. — Oprawy dzieł, teki na papiery, portfele na banknoty itp. (*Szafa w pośrodku, obok 1634. — O. 111.*) ***)
1590. **Józef Jahodka** (fotograf-artysta). Wiedeń. — Fotografie karuselu historycznego wiedeńskiego i inne platynotypy (*przy wejściu na pr.*); fotografie portretowe (*przy wejściu na l.*) ****)
- Zakład, istniejący od r. 1887, odznaczony na wystawach w Bieleńsku, Iglawie, Trutnowie, Welsie i Wiedniu.
1591. **Jakubowski i Zadurowicz.** Lwów. — Nakłady własne prac naukowych lub powieściowych: Bełzy, Czapelskiego, Giżowskiego, Graybnera, Kasprowieza, Łosia, W. Łozińskiego, Pełłowskiego, Rojana, Rosowskiego, Sołtana, Starkla, Theodorowicza, Kordyana i R. Ujejskich. (*Szafka obok 1600. — O. 218.*) ****)
1592. **J. K. Jakubowski.** Nowy Sącz. — Książki, wydane nakładem wystawcy, lub drukowane w jego drukarni, jak „Kurier zakopański“ „Przyjaciel katol. ludu“ i t. p.; druki administracyjne. (*Pod oknem przedniem obok 1579.* *)
- Drukarnia, założ. przy księgarni 1891.
1593. **Jeleń i Lang.** Przemyśl. — Wydawnictwa własne polskie i ruskie dzieł i nut, między niemi zbiorowe wydanie pism K. Ujejskiego. (*Gablota poniżej 1591 i 1600.*) ****)
1594. **Klub miłośników sztuki fotograficznej.** Lwów. — Wystawa zbiorowa zdjęć Stan. Matkowskiego, I. S. B.

*) Por. uwagę drugą na str. 283.

**) Por. uwagę drugą na str. 284.

***) Por. uwagę trzecią na str. 284.

****) Por. uwagę trzecią na str. 283.

z Maryampola (sposobem monoklowym), kapitana Adama Pirgi, Jana Stromengera, Stan. Piegłowskiego, B. Widimskiego, A. Hilbrihta, przeźroczy Józefa Krzysztofowicza z Mondzelówki. (*Klatka schodowa Paw. 1., w parterze.*)

1596. **G. Kohn.** Sambor. — Własne wydawnictwa, jak „Roczniki samborskie“ itp.; podobizna wystawcy. (*Gablota obok 1612.*) *)

1597. **Klemens Kołakowski.** (Wydawnictwo „Gazety polskiej“.) Czerniowce. Roczniki „Gazety polskiej“ 1883 — 93; wydawnictwa „G. p.“ dziełek M. Bartusówniej, W. Ćwika, redaktora i Dra E. Krzyszковского. (*Pod oknem od tyłu, obok 1577.*) *)

Wydawnictwo założone w r. 1883.

1598. **Karol Kozłowski.** Poznań. — Wydawnictwa ludowe Chociszewskiego, „Album wojska polskiego z r. 1831“ „Wojsko polskie Kościuszki“, dzieła E. Calliera i L. Mierosławskiego (*sala I. obok 1619*); fotografura obrazu H. Siemiradzkiego „Chopin u Radziwiłła“ (*na ścianie, ponad 1651.*) **)

1599. **Michał Kruszka** (redaktor i wydawca). Millwaukee, Stany Zjednoczone. — Roczniki „Kuryera polskiego“ amerykańskiego 1888 — 93. (*Paw. 110, obok 1622.*)

Dziennik, założ. 1888 przy 4 pracownikach i małej maszynie, zatrudnia dziś 25 ludzi i posiada 5 maszyn; obrót roczny 14.000 dol.

1600. **Księgarnia polska.** Lwów. — Nakłady własne: dzieła Mickiewicza i Słowackiego w wydaniu dra H. Biegeleisena, Śpiewnik polski, dzieła B. Limanowskiego, Biblioteka „Mrówki“ itp. (*Na l., obok 1638. — O. 113.*) **)

1601. **Księgarnia Spółki wydawniczej.** Kraków. — 300 dzieł, wydanych przez Księgarnię w kilku latach ostatnich. (*L. i tylna strona piramidy, pośrodku na l. — O. 211 — 214.*) **)

Kierownik księgarni: Maryan Matula.

*) Por. uwagę drugą na str. 283.

**) Por. uwagę trzecią na str. 283.

1602. **Wincenty Kuczabiński** (introligator). Lwów. — Oprawa książek, tek, albumów; książki do nabożeństwa; obrazy; ramki na fotografie itp. (*Pp. poza 1202, w pośrodku l. ramienia. — O. 124.*)

Introligatornia, założ. 1881.

1603. **Tenże.** — Książki do modlitwy. *)

1604. **Michał Żmigrodzki** (bibliotekarz). Sucha pod Krakowem. — Księga, przedstawiająca w rysunkach i opisach dzieje, urządzenie i stan księgozbioru hr. Branickich w Suchej. (*Na pr. obok 1572.*) **)

1605. **Anna Lewicka.** (Redakcja „Małego światka“.) Lwów. — Numer wydawnictwa powiększony; roczniki „Małego światka“ i „Świąteczka“; Biblioteka „Małego światka“; kalendarzyki; zabawa dla dzieci „Przechadzka po powszechnej wystawie kraj.“ (*Przy wejściu na pr. — O. 128.*) **)

Czasopismo dla dzieci, założone w r. 1887.

1606. **A. Jacobi** (fotograf). Toruń. — Fotografie; homograficzne odbicia dzieł dawnych i dyplomów. (*Ściana pr. tylna, obok 1666.*) ***)

1607. **Władysław Łoziński.** (Firma: „Drukarnia Wł. Łozińskiego“.) Lwów. — 4 tablice z wzorami pism; dzieła, wydane w drukarni wystawcy; pisma, stale drukujące się w drukarni, jak: „Gazeta lwowska“, „Narodna czasopys“, „Przewodnik nauk. i liter.“; „Przegląd pr. i administr.“, „Gazeta kościelna“; druki rządowe i kościelne. (*H. c. — Na pr., obok 1567.*) **)

Drukarnia, założ. 1876, zatrudnia 64 ludzi; roboty wykonuje na 5 pędzących maszynach. Zarządca: Wł. J. Weber.

1608. **Koło literacko-artystyczne.** Lwów. — Wydawnictwa ludowe, zebrane staraniem Koła, mianowicie; 1) Wydawnictwa dzieł ludowych, 2) Tow. im. Staszica, 3) Macierzy polskiej, 4) Drukarni ludowej we Lwowie, 5) Spółki wydawniczej w Krakowie, 6) Foltyna w Wadowicach, 7) Kucbaczka i Langa w Białej, 8) S. Udzieli i S. Pallana

*) Por. uwagę drugą na str. 120.

**) Por. uwagę drugą na str. 283.

***) Por. uwagę drugą na str. 284.

w Tarnowie, 9) J. Pisza w N. Sączu, 10) Feitzingera w Cieszynie, 11) Leitgebera i Sp. w Poznaniu, 12) „Katolika“ w Bytomiu, 13) Księgarni katolickiej w Poznaniu, 14) Gazety gdańskiej, 15) Dziedzictwa błog. J. Sarkandra w Cieszynie, 16) Księgarni luksemburskiej w Paryżu, 17) Cybulskiego w Poznaniu, 18) ewang. Tow. oświaty ludowej w Cieszynie, 19) K., Promyka w Warszawie. (*Ściana pr. i tylna.**)

1610. **Dawid Mazur.** (Zakład fotograficzny). Lwów. — Fotografie; tableau w kształcie wachlarza z fotografiami piękności lwowskich; lampa magnezyowa do fotografowania w nocy (własnego pomysłu) i próba fotografii nocnej. (*Ściana tylna.* — O. 81.) ***)

1611. **Karol Miarka.** Mikołów. — Książki dla ludu. (*Przy wystawie zbiorowej wydawnictwo ludowych nr. 1608.**)

1612. **Aleksander Milski.** (Redakcja „Śmigusa“.) Lwów. — Roczniki i kalendarze „Śmigusa“; wydawnictwa humorystyczne. (*W pośrodku poza 1662.***))

1613. **A. J. Miziewicz i Spółka.** (Zakład litograficzny). Kołomyja. — Wzory litograficzne. (*W pośrodku, obok 1661.* ***)

Zakład istniał 1867—77 pod firmą Karola Konopki w Tarnowie; 1887 przeniesiono go do Kołomyi. Posiada 12 maszyn i pras.

1614. **Irena Mrozowicka.** (Redakcja „Wieku młodego“). Lwów. — Roczniki „Wieku młodego“ i premia dla prenumeratorów t. j. zabawa „Podróż na wystawę lwowską“. (*Przy ścianie tylnej, obok 1565.* — O. 223.)*

1615. **Muzeum przyrodnicze krajowe im. Dzieduszyckich.** Lwów. — Publikacje muzealne i katalogi zbiorów muzealnych. (*Pr. strona gł. stołu w pośrodku.**)

1616. **Miejskie muzeum przemysłowe.** Lwów. — Publikacja muzealna „Wzory przemysłu domowego włościan na Rusi“ w 6 tomach. (*Obok 1615.**)

*) Por. uwagę trzecią na str. 283.

**) Por. uwagę drugą na str. 283.

***) Por. uwagę drugą na str. 284.

1617. Naukowe Towarzystwo im. T. Szewczenki. Lwów. — Dzieła i wydawnictwa, odnoszące się do Szewczenki; dzieła i pisma własnego nakładu; wzory druków własnej drukarni; tablice graficzne rozwoju Towarzystwa. (*Paw. 68, l. skrzydło.*)

Towarzystwo, założ. 1873 i początkowo trudniące się wydawnictwem dzieł treści beletrystycznej, przekształciło się 1893 r. w naukowe. Wydawnictwa Towarzystwa: 1) Zapysky naukowu Tow. im. Szewczenka, 2) Czasopys prawnyca, 3) Zorja, żurnal ilustrowanyj, 4) wydania klasyków i poetów ruskich, jak: Szewczenki, Czajczenska, Szaszkiewiczza, dra I. Franka i inne. Członków jest: zwyczajnych 118, założycieli 38, honorowych 4. Tow. utrzymuje własną drukarnię. Majątek przedstawia wartość 22.000 zł. Prezes: prof. Al. Barwiński.

1618. Ludwik Ogonowski. (Firma: „O. Ludwik, fabrykant produktów fotograficznych“.) Neuilly, Francya. — Przybory fotograficzne. (*Przedsiónek I. piętra w Paw. 1. — O. 253.*)

1619. Towarzystwo Jezusowe. Kraków. — Wydawnictwa własne, jak miesięczniki „Posłaniec Apostolstwa Serca Jezusowego“, „Przegląd powszechny“ i „Misye katolickie“, oraz modlitewniki, książki pobożne i dzieła członków T. J. (*Obok 1616.**)

1620. Henryk Czerny. (Firma: „J. A. Pelar“.) Rzeszów. — Książki własnego nakładu, głównie dawniej używane podręczniki szkolne, wydawnictwa popularne, książki do nabożeństwa i t. p. (*Przy wejściu na pr.**)

Drukarnia, założ. 1840, księgarnia 1848; obie razem zatrudniają 20 ludzi. Wywóz do Królestwa.

1621. Juliusz Mien. Kraków. — Platynotypy i zwykłe fotografie, głównie artystów-malarzy krakowskich. (*Na pr. obok 1569.***)

1622. Polacy amerykańscy. Stany Zjednoczone. — Ustawy, sprawozdania i wydawnictwa Towarzystw (*Paw. 110, pokój I. na pr.*); wydawnictwa powieściowe, oraz zbiór niemal wszystkich dzienników i czasopism polsko-amerykańskich, począwszy od najdawniejszego „Echa z Polski“

*) Por. uwagę trzecią na str. 283.

**) Por. uwagę drugą na str. 284.

(1863—5), objaśniony referatem H. Nagla „Dziennikarstwo polskie w Ameryce i jego 30-letnie dzieje“, napisanym właśnie na wystawę (*pokój I. na pr., na I. piętrze.*)

1623. **Centralne Towarzystwo stenografów.** Lwów. — Zbiór 34 dzieł i rozpraw Jackowskiego, Jaworskiego, Krupskiego, Mendochy, Olewińskiego, J. i R. Polińskich, Pysza, Saxa i Sucheckiego, dotyczących stenografii polskiej i ruskiej, zgromadzony staraniem prof. J. Polińskiego; 25 prób pisma stenograficznego uczniów szkół średnich galicyjskich, obejmujących większe utwory pisarzy polskich. (*Strona przednia piramidy w pośrodku sali na I.**)
1624. **Józef Popiel** (fotograf). Lwów. — Tableau z fotografiami teraźniejszej Rady miejskiej lwowskiej; fotografie zwykłe. (*W pośrodku, na pr.****)
1625. **J. Leon Pordes.** Lwów. — Nakłady własne, przeważnie z działu powieściowego i humorystyki. (*Obok 1591.**)
1626. **Edward Żukowicz** (wychodźca). Norymbergia. — 10 obrazów alegorycznych i dziejowych, jako zachęta do poznawania dziejów ojczystych. (*Na ścianach tylnych sal I. i II. w parterze Paw. 1.*)
1627. **Wilhelm Przybylski** (prof. szkoły realnej), Przemyśl. — Hektografy tzw. krakowskie własnego pomysłu, patentowane w r. 1889. (*Pp. przy l. ścianie l. ramienia poza 951.*)
1628. **Stowarzyszenie b. uczniów szkoły polskiej w Bagnolles.** Paryż. — Tablica statystyczna stanu Towarzystwa; organ członków „Bulletin polonais“; sprawozdania roczne; sprawozdania innych towarzystw wychodźczych, jak Instytucji czci i chleba, Komisji weteranów i Towarzystwa dobroczynności dam polskich. (*W kącie między 1577 i 1580.***)
1629. **J. Nepomucyn Rayski.** Paryż. — Amerykańskie pismo polskie „Zgoda“ z r. 1887, zawierające powieść wystawcy „Krwawa zgoda“, której odbitka nie wyszła. (*Przy 1597.***)*)

*) Por. uwagę trzecią na str. 283.

**) Por. uwagę drugą na str. 283.

***) Por. uwagę drugą na str. 284.

1630. **Edward Trzemeski.** Lwów. — Platynotypy; fototypy do „Ogniem i mieczem“, podobizny Ujejskiego i Kościuszki; fotodruki przedmiotów z wystawy archeol.-bibliograficznej lwowskiej 1888—9 r. (*H. c. — Ściuna tylna.****)
1631. **Sekeya XXIII. Wystawy.** Lwów. — Tableau z dzienników i czasopism polskich, oraz spis dzieł J. I. Kraszewskiego. (*Ściuna l.**)
1632. **Józef Iwanicki.** Lwów. — Maszyna do pisania. (*Przy 786 w Fp.*)
1633. **Adolf Reiff.** (Drukarnia). Paryż. — Tablica pn. „Myśl psychologiczna — dwie drogi człowieka“. *)
1634. **Piotr Repetowski** (introligator drukarni „Czasu“). Kraków. — Książki w stylowych oprawach, jak dzieła Sienkiewicza, Szujskiego itp. (*Gablota w pośrodku, od przodu. — O. 194.****)
1637. **Eliasz Schläfrig.** (Drukarnia i fabryka wyrobów z papieru). Lwów. — Papier rastrowany i druki. (*Na pr., obok 1587.***))
1638. **Seyfarth i Czajkowski.** Lwów. — Wydawnictwa podręczników dla szkół średnich, dzieł prawnych Kasparka, Piętaka, Roszkowskiego i Tilla, książek dla dzieci, modlitewników, rozpraw i studyów z różnych gałęzi nauki i dzieł beletrystycznych. (*Przy wejściu na l.**)
1639. **Michał Spożarski i Syn.** Lwów. — Wzory oprawy ewangelij, książeczek do modlenia itp. (*Paw 68.*)
1640. **Paweł Starzyk.** Lwów. — Nakłady dawniejsze i nowsze firmy, oraz wydawnictwa komisowe. (*Poniżej 1657.**)
1643. **Józef Styfi.** Przemyśl. — Druki; obraz chromolitografowany M. Boskiej częstochowskiej. (*W pośrodku, poza 1661.****)

Drukarnia, założona w. r. 1862, zatrudnia 6 ludzi; posiada 1 maszynę pospieszną. Po raz pierwszy naśladuje staloszttychy.

*) Por. uwagę trzecią na str. 283.

**) Por. uwagę drugą na str. 284.

***) Por. uwagę trzecią na str. 283.

1644. **Kazimierz Strzelecki** (fotograf). Czortkow. — Fotografie. (*Przy l. ścianie.*) **)

1646. **Towarzystwo „Biblioteki polskiej“**. Wiedeń. Sprawozdania 1886—93. (*Przy wejściu do sali III. na pr.**)

Księgozbiór Towarzystwa, założonego 1887, liczy 9000 tomów. Osadę wakacyjną dla dzieci Tow. utrzymuje w Sielcu pod Krakowem.

1648. **Towarzystwo historyczne**. Lwów. — 11 tomów wydawnictw własnych: *Materyały historyczne*, *Kwartalnik historyczny*, *Pamiętnik II. zjazdu historyków polskich we Lwowie*; 2 roczniki *Kółka naukowego tarnopolskiego*. (*Półka na ścianie pr. nad 1650.* ***)

Towarzystwo istnieje od 1886 i liczy około 300 członków. Założycielem był śp. prof. Ksawery Liske. Przewodniczący tegoczesny: rektor uniw. JM. Dr. Tadeusz Wojciechowski.

1649. **Towarzystwo lekarskie**. (Zastępca Dr. Michał Śliwiński). Kraków. — Tablica, przedstawiająca skład i stan Tow. w dniu 1. maja b. r.; wydawnictwa Tow., jak *„Słownik terminologii lekarskiej polskiej“* i *„Przegląd lekarski“* 1873—93; druki administracyjne Towarzystwa. (*Przy ścianie tylnej obok 1651.* *)

Odnaczone na wyst. krakowskiej za działalność komisji balneologicznej dyplomem honorowym.

1650. **Towarzystwo literackie im. A. Mickiewicza**. Lwów. — *Pamiętnik Towarzystwa r. I—V*; *Dzieła A. Mickiewicza t. III*; rzadkości z księgozbioru Towarzystwa, ts. wydania dzieł i autografy Mickiewicza; karty ligitymacyjne członków Towarzystwa. (*Gablotka i półka na pr.* ***)

Towarzystwo istnieje od 1886 pod przewodnictwem założyciela, prof. Dra Romana Piłata; liczy członków czynnych 30, wspierających 120.

1651. **Towarzystwo prawnicze**. (Przewodniczący: Dr. Aleksander Mniszek Tehorznicki.) Lwów. — Graficzne przedstawienie rozwoju Towarzystwa prawn. lwowskiego i tow. prowincjonalnych 1868—93; sprawozdania wydziału; statut; *„Przegląd prawa i administracji“* (organ Towarzystwa)

*) Por. uwagę drugą na str. 283.

**) Por. uwagę drugą na str. 284.

***) Por. uwagę pierwszą na str. 283.

1893 r.; memoriał Tow. w sprawie urzędów rozjemczych i sądów pokoju. (*H. c. — Przy ścianie tylnej obok 1646.*)**)

1652. **Edward Troczewski.** (Zakład fotograficzny). Warszawa. — Zbiór fotografii zwyczajnych i na porcelanie. (*Na l. obok 1590. — O. 204.**)

1653. **Bolesław Twardowski.** (Firma: „Księgarnia katolicka“. Poznań. — Obrazy i fotografie, dotyczące czasów Kościuszki. (*Na l. ścianie, ponad 1578.*)**)

1654. **Benedykt hr. Tyszkiewicz.** Paryż. — Fotografie amatorskie. (*Tableau, zajmujące całą l. ścianę.**)

1656. **Maurycy Waschitz.** Lwów. — Dwa oryginalne rysunki. (*Pr. ściana obok 1570. — O. 29 i 43.****)

Wystawca, kaligraf i rysownik, otrzymał medal złoty w Magdeburgu 1893, nadto 3 srebrne i 2 brązowe medale.

1657. **Feliks West.** Brody. — Książki własnego nakładu, głównie odbitki rozpraw ze sprawozdań gimnazjum brodzkiego i powiastki dla młodzieży. (*Obok 1625.*****)

Księgarnia, założ. 1848 w Samborze przez J. Rosenheima, przeniosła się do Brodów 1862, gdzie powstała przy niej od r. 1870 drukarnia; zatrudniają 20 ludzi.

1658. **Ludwik Wierzbicki.** (Zakład galanteryjno-introligatorski i wyrób kartonów wgłębianych). Lwów. — Okładki do 2 dyplomów honorowego obywatelstwa, adresu jubileuszowego i albumu pamiątkowego; fotografie oprawy adresu m. Lwowa do Najj. Pana. (*W pośrodku na pr.*****)

Zakład ten 1877 pierwszy począł w Galicyi wyrabiać tego rodzaju przedmioty na sposób zagraniczny.

1659. **Karol Wójcik** (introligator). Kraków. — Oprawne stylowo książki, jak „Klejnoty m. Krakowa“, „Missale Romanum“, Herbarze Paprockiego i Niesieckiego, dzieła Pola, Szujskiego i Sienkiewicza i t. p. (*Gablota w pośrodku, poza 1634*)*)

*) Por. uwagę trzecią na str. 284.

**) Por. uwagę drugą na str. 283.

***) Por. uwagę drugą na str. 284.

****) Por. uwagę trzecią na str. 283.

1660. **Wydawnictwo dzieł lekarskich polskich.** Kraków.
— Statut; wydawnictwo „Rozprawy z zakresu medycyny praktycznej“ i dzieła, wydane łącznie; 3 tablice z wykazami stanu funduszków, liczby członków i zwrotu nakładów, wydanych dzieł (wydruk. 8700 egz., a sprzedano 2357!). (*Kąt tylny na pr., obok 1649.* *)
- Towarzystwo, załóż. 1875, liczyło wtedy 86, w r. 1893 — 218 członków. Założył Wydawnictwo i przewodniczy mu prof. Dr. Edward Korczyński.
1661. **Zacharyasz Olexineer.** Tarnopol. — Album; pudełko na tytoń i cygara w kształcie książki; okazy opraw ozdobnych. (*W pośrodku sali.* **)
- Zakład introligatorski, istniejący od r. 1867.
1662. **Marya Kalapus.** (Zakład fotograficzny „Marya“). Lwów.
— Fotografie; olbrzymie widoki Lwowa; fotografie kolorowane; akwarele. (*Szafa w pośrodku od przodu. — O. 199.* *)
1663. **Michał Nicopoli.** (Zakład fotograficzny „Stella“). Lwów.
— Tableau z fotografii uczonych, literatów i publicystów polskich we Lwowie. (*Na ścianie tylnej na l.* ***)
1664. **Wilhelm Zukerkandel.** Złoczów. — Wydawnictwa jak „Biblioteczka dla dzieci i młodzieży“, „Biblioteka powszechna“, podręczne wydania ustaw itp. (*Obok 1619. — O. 11.* ***)
- Księgarnia istnieje od 1874, drukarnia od 1882.
1665. **A. H. Żupnik.** Drohobycz. — Roboty drukarskie, głównie druki hebrajskie i niemieckie. (*W pośrodku obok 1588.* *)
- Drukarnia, załóż. w r. 1875, zatrudnia 18 ludzi.
1666. **Józef Jan Szim** (urzędnik Wydziału krajowego). Lwów.
— Certyfikat szlachestwa na pergaminie, jako okaz pracy kaligraficznej; karton z pismem kaligraficznym. (*Ściana tylna obok 1610.* **)

*) Por. uwagę drugą na str. 283.

**) Por. uwagę drugą na str. 284.

***) Por. uwagę trzecią na str. 283.

1668. **J. Wörner i Spółka.** Budapeszt. — Maszyny drukarskie i introligatorskie. (*Hm. B. oddz. węg. sala I. na pr. w pośrodku.*)
1669. **Pierwsze węg. akc. Stowarzyszenie odlewu drukarskich czcionek.** Budapeszt. — Czcionki, stereotypy, miedzioryty itp. (*Hm. B. oddz. węg. sala I. na l. od wejścia, przy ścianie przedniej.*)
1670. **Zygmunt Korosteński.** (Redakcja „Dźwigni“). Lwów. — Numery czasopisma przemysłowo-handlowego „Dźwigni“, Biblioteki „Dźwigni“ tom I. — w tece pomysłu redaktora, wykonanej w zakładzie L. Wierzbickiego. (*Przy oknie tylnem, obok 1614.)**)

*) Por. uwagę trzecią na str. 283.

Grupa XXIX. *)

(Szkolnictwo, obejmujące przedmioty z zakresu: *a*) ochronek, ogródków freblowskich, szkół ludowych i wydziałowych, seminariów nauczycielskich, korpusów szkolnych i kolonij wakacyjnych, *b*) szkół średnich, *c*) szkół przemysłowych ogólnych i uzupełniających, szkoły weterynaryi, *d*) uniwersytetów i szkoły politechnicznej, *e*) towarzystw, mających na celu oświatę szkolną.)

1671. Biblioteka słuchaczy prawa. Lwów. — Sprawozdania Towarzystwa; wydawnictwa; skrypty; 2 tablice statystyczne rozwoju Tow.; statut; regulaminy, album, spis członków itp.; stare księgi prawnicze z księgozbioru Towarzystwa. (*Przy l. ścianie bocznej, obok 1697.***)*)

Rok założenia 1874, członków zwyczajnych 86 w r. 1893. Przewodniczy Towarzystwu Stanisław Zagórski.

1672. Towarzystwo pedagogiczne. Lwów. — 34 obrazy do nauki poglądu w 2 egz. (*1 egz. na pr. ścianie, 2-gi w tece na stole*); wydawnictwa własne: 32 tomiki Biblioteki dla młodzieży. Biblioteka dla nauczycieli i podręczniki dla uczniów szkół przemysłowych, podręczniki dla szkół wydziałowych i do nauki dopełniającej, rozprawy wychowawcze, podręcznik dla szkół średnich, 26 roczników (w 28 t.) czasopisma „Szkoly“, 8 roczników kalendarzy, 25 sprawozdań rocznych zarządu głównego (*5 szaf w pośrodku*); mapa, przedstawiająca rozwój oddziałów i kółek Towarzystwa 1868—92 (układu E. Moniaka), 3 diagramy, uzmysławiające zawiązywanie się oddziałów Towarzystwa porządkiem lat 1868—92, wzrost liczby członków 1869—93, przybytek i ubytek liczby oddziałów 1868—93, mapa po-

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) Pawilon uniwersytetów i politechniki (20), lewy przedział II.

wiatów stanisławowskiego i tłumackiego do użytku szkolnego przez A. Żurakowskiego (*Na pr. ścianie.*) **)

Towarzystwo założ. 1868. Pierwszym przewodniczącym był prof. dr. J. Zielonacki, od r. 1892 przewodniczy mu ks. Jerzy Czartoryski. Pierwszym redaktorem „Szkoły“ był K. Maszkowski, obecnie jest nim inspektor M. Baranowski. Towarzystwo wydało dotychczas około 300 dzieł i broszur w 600.000 ogzemplarzach, liczyło w ciągu 25-lecia 67 oddziałów a 346 kółek; w r. 1869 było członków 1500, w r. 1893 zaś 3300.

1673. Józef Dziędzielewicz (adjunkt sądowy). Kołomyja. — Zbiór owadów chrościkowatowych (*Trichoptera*); rozprawa wystawcy „Przegląd fauny krajowej owadów siatkoskrzydłych.“ (*3 gablotki przy ścianie przedniej, obok 1721.**)

Wystawca za podobny zbiór otrzymał na wyst. przyrodniczo-lekarskiej 1881 r. w Krakowie medal brązowy.

1674. Stanisław Majerski (prof. gimn.) Lwów. — Mapa odkryć i podróży Polaków, ułożona przez wystawcę. (*Paw. 110, pokój I. na pr. na I. piętrze.*)

1675. Alojzy Kreidl. (Fabryka przyrządów fizykalnych i chemicznych, oraz wszelkich środków naukowych dla szkół ludowych i średnich). Praga. — Zbiór przyrządów fizykalnych i chemicznych dla szkół ludowych serye I—IV; modele anatomiczne, geometryczne, grzybów i narzędzi rzemieślniczych dla gospodarstwa rolnego; broszura objaśniająca zbiory i ich użycie. (*8 gabłotek przy 2. stole w pośredku przedziału.* — *O. 72.*) **)

Fabryka, założ. 1848, odznaczona na wielu wystawach. Wyroby jej zaleciła Rada szkolna kraj. szkołom ludowym. Zastępca: F. M. Złotnicki, Lwów.

1676. Galic. Zakład dla ciemnych. Lwów. — Środki naukowe dla ciemnych; roboty ręczne dziewcząt ciemnych; koszyki, rogoże kokosowe i słomiane i inne wyroby koszykarskie chłopców. (*Przy ścianie przedniej.*) **)

Dyrektor Zakładu: JE. ks. Jerzy Czartoryski.

1677. Towarzystwo ku wspieraniu słuchaczy wszech-nicy, rygoryzantów i anskultantów wyzn. mojż. Lwów. — Księga pamiątkowa 25-lecia Towarzystwa. (*Na 2. stole poza 1675.*) **)

Towarzystwo założył w r. 1867 dr. Emil Byk.

*) Por. uwagę drugą na str. 298.

**) Pawilon uniwersytetów i politechniki (20), prawy przedział IV.

1678. **Wacław Kozel** (nauczyciel). Brandys n. Ł., Czechy. Tablice z wzorami rysunkowymi dla szkół miejskich. (*Na 2. stole obok 1684.* **)
1679. **Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczyw politechniki**. Lwów. — 3 tablice, zawierające graficzne zestawienie obrotu kasowego 1883—93, spis wydawnictw i komisów, wreszcie graficzne przedstawienie dat statystycznych, świadczących o rozwoju Towarzystwa. (*Przy ścianie tylnej.* *)
1680. **Józef Homola** (nauczyciel). Wesele, Morawa. — 2 patentowane przyrządy rachunkowe, zastosowane do metody liczenia dra G. A. Lindnera. (*Przy ścianie tylnej, obok 1682.* **)
1681. **Galic. Zakład głuchoniemych**. Lwów. — Przedmioty, służące do nauki: obrazy, książki, figurki osób itp.; ubiór ucznia i uczenicy; wyroby szkolne. (*Przy ścianie tylnej, obok 1684.* **)
1682. **Szkoła głuchoniemych J. Bardacha**. Lwów. — Sprawozdania; plan nauki; wypracowania uczniów; wyroby nauki zręczności; roboty ręczne; księgozbiór szkolny. (*Przy ścianie tylnej, obok 1681.* **)
1683. **W. Haferlandt i Pippow**. (Zakład dla wyrobu przyborów do nauk przyrodniczych). Berlin. — Preparaty spirytusowe rozwoju różnych owadów, ryb i płazów; preparaty zootomiczne; okazy poszczególnych zwierząt w spirytusie. (*54 słoje w części tylnej 1. stołu.* **)
1684. **Tomasz Hanusz** (nauczyciel). Hostice, Czechy. — Patent. systematyczna rachunkowa maszyna (*na stole obok 1686*); regulująca ławka szkolna z wysuwalnym pulpitem do pisania. (*Przy wejściu tylnem na l.* **)
- Zastępcy: Hamel i Feigl, Lwów.
1685. **Frańciszek Hladky**. Praga-Królewskie Winograpy, Czechy. — Tablica szkolna, powleczona lakierem bez połysku i próbka tegoż lakieru. (*Na 2. stole w tyle, obok 1692.* **)
- Zastępcy: Hamel i Feigl, Lwów. Wystawca otrzymał 3 złote i srebrne medale na różnych wystawach.

*) Pawilon uniw. i politechn. (20), prawy przedział II.

**) Por. uwagę drugą na str. 299.

1686. **J. Felkl i Syn.** Rožtoci pod Pražą, Czechy. — 5 globusów, tellurium i 2 planetniki — z polskimi napisami. (*Na 2. stole, obok 1675.*) *)

1687 **Dr. Hudek i Hervert.** (Fabryka przyrządów fizykalnych i modeli geometrycznych). Praga, Czechy. — Modele ruchome: przekrojów maszyny parowej Watta i lokomotywy, maszyny dynamoelektrycznej, teleskopu, oka, sikawki 1-tłokowej o ciśnieniu 2-tłokowem, wózka Archimedesza ze śrubą; machina odśrodkowa z przyrządem do liczenia obrotów; elektromotory Fromenta, dal Negra, Szymańskiego i z pompą ssącą; magnetoiduktor Siemens z dzwonkiem elektrycznym; nutoskop Zengera; optometr Stampfera; przyrząd rotacyjny Fessela; sekstant. (*Na 1. stole w tyle, obok 1683.*) *)

Zastępcy: Hamel i Feigl, Lwów.

1688. **Franciszek Kremliczka.** (Drogerya i skład farb.) Praga-Karlin, Czechy. — Tablica szkolna, powleczone matowym lakierem własnego wyrobu; różnokolorowa kreda szkolna do pisania. (*Na 2. stole, obok 1684.*) *)

Zastępcy: Hamel i Feigl, Lwów.

1689. **Bernard Bachus** (nauczyciel). Lwów. — „Liczydło ułamkowe“ (patentowany przyrząd do uzmysłowienia działań rachunkowych ułamkami, pomysłu wystawcy.) (*Na 2. stole, obok 1675.**)

1690. **Jan Januszewski** (inżynier kolei państw.) Lwów. — Karta plastyczna Galicyi (1:300.000) z uwidocznieniem miast, miasteczek, gościńców, linii kolejowych, rzek, stawów, granic i spornego terenu Morskiego Oka, — wykonana z wycinaków kartonowanych, układanych warstwami, z których każda odpowiada od 0—400 m. nad powierzchnią morza 50 metrom, a od 400 m. 100 metrom. (*Stół poza 1203, w pośrodku l. ramienia Pp.*)

1691. **Kazimierz Promyk.** Warszawa. — Polska metoda wystawcy nauki czytania i pisania przy pomocy obrazów; wydawnictwa dydaktyczne wystawcy. (*Na pr. ścianie, obok 1693.*) *)

*) Por. uwagę drugą na str. 299.

1692. **Aleksander Zabokrzycki** (uczeń gimn.) Lwów. — Przeszło pół tysiąca okazów motyli galicyjskich. (H. c. — 3 gablotki na 2. stole w tyle, obok 1689.) **)
1693. **Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych.** Lwów. — Wydawnictwa i ich spis chronologiczny (*szafka przy pr. ścianie*); 4 barwne mapy, przedstawiające stan szkół średnich w Rplitej polskiej przed rozbiorem i po nim (*na pr. ścianie, obok 1672.*) **)
1694. **Towarzystwo Bratniej pomocy słuchaczów wszech-nicy lwowskiej.** Lwów. — Statut; sprawozdania; tablica statystyczna rozwoju Towarzystwa. (*Obok 1576.*) *)
1695. **Ruskie Towarzystwo pedagogiczne.** Lwów. — Własne wydawnictwa pedagogiczne; czasopisma „Dzwinek“ i „Uczytel“; graficzna tablica rozwoju Towarzystwa 1881—93. (*Paw. 68, l. skrzydło.*)
- Towarzystwo, założ. 1881, wydaje 2 pisma peryodyczne, redagowane przez prof. Włodz. Szuchiewicza. Nadto wydaje dziełka pedagogiczne dydaktycznej treści, mapy i t. p. Członków liczy 687, filij 4. Majątek wynosi kwotę 1.838-66 zł. Pod zarządem Towarzystwa stoi zakład wychowawczy dla uczącej się ruskiej młodzieży: „Instytut ruskoho Tow. pedag. під pokrowom św. o. Mikołaja“, założ. 1888; dyrektorem instytutu jest Kost' Pańkowski, zakład utrzymuje obecnie 64 uczni. Prezes Towarzystwa: prof. Al. Barwiński.
1696. **Towarzystwo „Proświta“.** Lwów. — Wydawnictwa ludowe własnego nakładu; mapa Rusi; tablice graficzne rozwoju Towarzystwa itp. (*Paw. 68, l. skrzydło.*)

Towarzystwo, założ. 1868, ma na celu: cały naród ruski, całą masę prostego ludu, który nienaganną dolą bardziej, niż inny, podupadł, dźwignąć i doprowadzić do samopoznania, by na tym ludzie, który już dał dowody swej twardej osnowy, oprzeć przyszłość ruskiej narodowości. Liczy filij 11, czyteln 137, członków 6.300; stan majątku 31.030 zł. Wydało 168 popularnych książeczek, każdą przeciętnie w 5.000 egz. Wydaje własny organ „Czytelnia“, popierający powyższe cele. Zawiaduje funduszami stypendyjnymi, zapomogowymi, budowy domu własnego i innymi (razem 14). Prezes: prof. uniwer. Dr. E. Ogonowski.

*) Por. uwagę drugą na str. 298.

**) Por. uwagę drugą na str. 299.

1697. Klub szermierzy. Lwów. — Tablica, przedstawiająca rozwój Towarzystwa; statut; sprawozdania. (*Przy l. ścianie na pulpicie, obok 1694.*) **)

Założony w r. 1891. Przewodniczy mu obecnie Kazimierz Moszyński.

1698. Dr. Adolf Lendl. (Zakład preparatów i przyborów naukowych). Budapeszt. — Preparaty w spirytusie; wypchane ptaki i zwierzęta. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., przy pr. ścianie.*)

Wystawca otrzymał złoty medal na wystawie w Budapeszcie 1892.

1699. Leopold Feiweł. Budapeszt. — Patentowane ławki, stołki, przyrządy szkolne i gimnastyczne. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., przy pr. ścianie.*)

1700. Dr. Ludwik Teichmann (prof. wszech. jagiell.) Kraków. — Okazy z zakresu anatomii ludzkiej i porównawczej: przekroje nosa u człowieka i różnych zwierząt ssących, przekrój jamy bębnekowej, owady i płazy, zakonserwowane w glicerynie, mózgi zakonserwowane w spirytusie i oleju terpentynowym, tętnice i żyły odnogi górnej i dolnej, nastrzyknięte masą kitową i tętnice, żyły i naczynia limfatyczne krokodyla, nastrzyknięte masą woskową — według własnej metody; kranimeter pomysłu własnego. (*Szafa w pośrodku przedziału.* *)

1701. Dr. Odo Bujwid (prof. wszechnicy jagiellońskiej). Kraków. — Okazy filtrów domowych, używanych do oczyszczania wody do picia, wraz z tablicami, przedstawiającymi sposób działania i jakość otrzymanej wody; tablice i rysunki filtrów wodociagowych miejskich w Warszawie i ich działania; tablice i rysunki pomp, dostarczających wody czystej pod względem bakteryologicznym; tablice i rysunki, przedstawiające ilość i jakość bakterij w wodzie do picia; tablice zdrowotnościowych rozbiorów wód studziennych krakowskich; wyniki badań wody wiślanej w Warszawie i w Krakowie pod względem zdrowotnościowym; rysunki, przedstawiające bakterie chorobotwórcze w hodowli i pod drobno-widzem; fotogramy i przeźrocza fotograficzne różnych za-

*) Pawilon uniw. i politechn. (20), prawy przedział I.

**) Por. uwagę drugą na str. 298.

razków chorobotwórczych i nieszkodliwych, wykonane w Zakładzie higienicznym; preparaty bakteryologiczne; przyrządy do otrzymania fotografii drobnowidowych; hodowle bakterij chorobotwórczych i nieszkodliwych; hodowle bakterij nieszkodliwych z wody i powietrza; pompa abisyńska, dostarczająca wody bezpiecznej z gruntu zanieczyszczonego; parowar do przygotowywania wyjałowionych pożywek; przyrząd do bakteryologicznego badania powietrza; najprostszy przyrząd, dezynfekujący zapomocą pary; termostat, gazem ogrzewany, do hodowania bakterij przy podwyższonej ciepłocie, sam regulujący ciepłotę; wykonywanie szczepień ochronnych wścieklizny po ukąszeniu (metoda Pasteura), oraz tablice wyników statystycznych tejże metody; wytwory bakteryjne, używane do rozpoznawania gruźlicy i nosacizny u bydła, tuberkulina i malleina; toksyny, wydzielane przez niektóre bakterye chorobotwórcze: błonicowe, cholery i inne.**)

1702. Dr. Napoleon Cybulski (prof. wszechnicy jagiellońskiej). Kraków. — Mikrokalorymeter pomysłu własnego, służący do mierzenia bardzo małych ilości wytworzonego ciepła; fotohajmotachometer pomysłu własnego, skonstruowany przez mechanika Freunda, a służący do mierzenia szybkości krążenia krwi zapomocą fotografii; ekscytator absolutny tj. przyrząd do drażnienia nerwów i mięśni, pomysłu wystawcy i dra Zanietowskiego, skonstruowany przez mechanika Regdańskiego, a zawierający w pudełku zestawione już do użytku przyrządy do drażnienia nerwów i mięśni zapomocą krwi; mikrofotogramy, wykonane przez dra Władysława Szymonowicza. (*Gablota przy ścianie tylnej, poza 1700.*)*)

1703. Dr. Edward Sas Koreczyński (prof. wszechnicy jagiellońskiej). Kraków. — Publikacye, ogłoszone z kliniki lekarskiej od 1874/5 t. j. od czasu objęcia kierownictwa tej kliniki przez wystawcę; album zdjęć fotograficznych wybitniejszych przypadków *scoliosis ischiadicae* (począwszy od r. 1891/2), jako ilustracya rozprawy o zboczeniach stosu pa-cierzowego w przebiegu nerwobolu i zapalenia nerwu kulszowego; schematyczne obrazy do demonstracyj klinicznych składu krwi w bielej (*leukemia*), według przypadków, w ostatnich 2 latach w klinice lekarskiej spostrzeżonych, i

*) Por. uwagę pierwszą na str. 203.

**) Paw. uniwersytecki i politechniczny (20), lewy przedział I.

preparaty drobnowidowe, odnoszące się do tych przypadków; preparaty drobnowidowe tworów zimniczych we krwi, a w szczególności zimnicy utajonej atypowej; wzory druków klinicznych. (*Przy pr. ścianie, obok 1708.*)*)

1704. Dr. Ludwik Rydygier (prof. wszechn. jagiell.) Kraków. — Model sal wykładowych w klinikach chirurgicznych według pomysłu własnego; stół operacyjny, zaprowadzony przez wystawcę w klinice chirurgicznej; uciskadła i wieszadło na zwilżacze pomysłu własnego; sztucze aseptyczne dla narzędzi kieszonkowych i do resekcji żołądka, zestawione przez wystawcę; zasuwki aseptyczne pomysłu dra Kozłowskiego; rozmaite narzędzia z Muzeum kliniki chirurgicznej. (*Trzy ścianie tylnej.*) Plany przebudowy kliniki. (*Na stole przy wejściu.*)**)

1705. Dr. Antoni Mars (prof. wszechn. jagiell.) Kraków. — Atlas plastyczny operacyj ginekologicznych, złożony ze 108 odlewów gipsowych. (*Szafka obok 1702.**)

1706. Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczów kraj. wyższej szkoły rolniczej. Dubliny. — Sprawozdania. (*Stół obok 2803.*)

1707. Dr. Leopold Adametz (prof. wszech. jagiell.) Kraków. — Kultury najważniejszych gatunków niskich ustrojów czynnych w lepszych gatunkach miękkich serów; niskie ustroje, wpływające na fermentację śmietany przy wyrobie masła; odmiany niskich ustrojów, wywołujących wady mleka. (*Przy ścianie przedniej obok 2005.**)

1708. Dr. Władysław Szajnocha (prof. wszech. jagiell.) Kraków. — Profile wiertnicze gleb z okolic Prądnika, Czernichowa i Kobiernic (*64 słoje szklane na schodkach*); mapa geologiczno-agronomiczna okolicy Czernichowa w skali 1: 2880 i przekroje do niej (rysunek ręczny); także mapa okolicy Kobiernic koło Kęt z przekrojami; rozbiory mechaniczne gleb z Prądnika białego, Czernichowa i Kobiernic (*w szklanych próbkach na tablicy*); model gipsowy, przedstawiający układ gleby na polu doświadczalnym wszech-

*) Por. uwagę pierwszą na str. 303.

**) Por. uwagę drugą na str. 304.

nicy jagiellońskiej na Prądniku białym w skali 1 : 100 (*na postumencie*); próbki namulów wiertniczych z kopalń naftowych i otwornice, znalezionych w namulach (*w próbkach szklanych na tablicy. — Przy pr. ścianie.**)

1709. **Dr. Gustaw Steingraber** (prof. wszechn. jagiell). Kraków. — Zbiór 40 tablic ściennych do wykładu technologii rolniczej. (*Przy ścianie tylnej, obok 1705.**)

1710. **Dr. Teodor Bałaban** (okulista). Lwów. — Obrazy wzornikowe dna oka. (*Na stronie tylnej 2. stołu, obok 1692.***))

1711. **Senat wszechnicy jagiellońskiej**. Kraków. — 9 tablic graficznych, przedstawiających od r. 1860: ruch ogólny uczniów, profesorów i doktorów, ruch uczniów i profesorów na wydziałach i kategoriami, ruch uczniów co do pochodzenia i wyznania, wzrost wydatków państwowych, sumy czesnego opłacanego, uwolnień i stypendyów; publikacje wszechnicy i Kronika od roku szkolnego 1887|88; sprawozdania towarzystw akademickich. (*Na stole w pośrodku, obok 1700.**)

1712. **Rektorat wszechnicy**. Lwów. — 7 diagramów, zawierających zestawienia liczbowe: 1) słuchaczy wszechnicy (ogółem i według wydziałów) w czasie 1869/70—1893/4, 2) grona nauczycielskiego wszechnicy (ogółem i według wydziałów) w tymże czasie, 3) słuchaczy wszechnicy według narodowości i wyznań na obu wydziałach świeckich w tymże czasie, 4) słuchaczy wydziału teologicznego według narodowości i wyznań w tymże czasie, 5) sum czesnego i stypendyów, pobranych w czasie 1869/70 — 1892/3, 6) egzaminów sądowych i nauczycielskich, złożonych w tymże czasie, 7) promocyj doktorskich wszystkich wydziałów wszechnicy w tymże czasie; kartogram, podający zestawienie odsetkowe i liczbowe słuchaczy wszechnicy w półroczu zimowym r. szk. 1893/4 według pochodzenia z powiatów galicyjskich; dzieło prof. drów Ludwika Finkla i Stan. Starzyńskiego pn. „Historia uniwersytetu lwowskiego“,

*) Por. uwagę pierwszą na str. 303.

**) Por. uwagę drugą na str. 299.

wydane z powodu Wystawy; spis wykładów i skład personalu wszechnicy w ostatnich 25 latach (*w 2 tekach.*—*Na l. ścianie i pulpicie, obok 1724.)**)

1713. Dr. Teofil Ciesielski (prof. wszechn.) Lwów. — Fytofonograf (przyrząd, sygnalizujący i znaczący wzrost roślin); przyrząd rotacyjny (bryła ziemi, wprawiona w równoczesny ruch około 2 osi), okazujący działanie ciężenia mas na wzrost roślin; przyrząd z 5 komórek, wykazujący działanie ciężenia mas na dyfuzję. (*Stół w pośrodku, pozu 1718.*) Rośliny w stanie suchym do demonstracji przy wykładach. z zachowaniem przyrodzonego zakroju i barw sposobem dawnym i nowym; rośliny, przechowywane w płynach dawnym sposobem i nowym pomysłu asyst. M. Schönetta; zbiór nasion roślin, dziko rosnących w Galicyi; tablice, objaśniające budowę roślin rysunku H. Mikolascha. (*2 szafy przy II. słupie przedziału.*)*)

1714. Dr. Bronisław Radziszewski (kierownik Instytutu chemicznego). Lwów. — Prace, w laboratorium chemicznem dokonane przez wystawcę i innych, mianowicie: *A)* przez wystawcę — stilben i amidy, otrzymane sposobem nowym, dezoksybenzoina i lofina, uzyskane syntetycznie, ciała organiczne, fosforyzujące w reakcyi alkalicznej, rozbiór galic. wód mineralnych; *B)* przez wystawcę w połączeniu z asystentami i uczniami — wytwory, otrzymane przy działaniu chlorowców: *a)* na wrzące węglodory wonne (wystawca, Dr. E. Bandrowski, Dr. J. Schramm), *b)* na węglowodory wonne naświetlone (Schramm); glyoksaliny i oksaliny, uzyskane syntetycznie (wyst., Karcz, Dr. J. Rieger, Szul), ksylolo izomeryczne i ich kwasy pochodne (wyst., Krusenstein, P. Wispek); *C)* przez współpracowników asystentów i uczniów chloralid (J. Grabowski), węglowodory tłuszczowe i wonne, otrzymane z galic. olejów naftowych, bezwodniki kwasowe i benzyldenocaniliny, uzyskane sposobem nowym, barwki piperydynowe z chinonu, związki zasad organicznych z solami nieorganicznymi, wytwory częściowej redukcji chlorków ketonowych i benzoino- i benzylo-anilidy (Dr. S. Lachowicz), rozbiory naft (A. Nawratil), nowe spolimeryzowane aldehydy (Niemezycki, Słomnicki), wytwory drobinowego przedstawienia niedziałek pod wpły-

*) Por. uwagę drugą na str. 298.

wem chlorku glinowego (Schramm, Dr. R. Zuber, Wispek, Dr. M. Seńkowski), pochodne trójfenilometanu (Seńkowski), wytwory działania bardzo wysokiej ciepłoty na oleje naftowe, mezytylen i pochodne jego (Wispek); zbiór okazów krystalicznych do demonstracyi przy wykładach, zestawiony przez H. Deibla, Bandrowskiego i innych. (*Szafa obok 1673.* *)

1715. **Dr. Oskar Fabian** (prof. wszechn.) Lwów. — Integrator i cykloidograf, pomysłu śp. prof. Wawrzyńca Żmurki i rozprawa jego w tej sprawie; rozprawa prof. K. Ski-bińskiego o integratorze. (*Gablotka przy ścianie tylnej obok 1719.* *)

1716. **Dr. Benedykt Dybowski** (prof. wszechn.) Lwów. — Zbiory nowych gatunków zwierząt, odkrytych podczas po-bytu na Sybirze i Kamczatce (z gabinetu zoologicznego); zbiór skorupiaków krajowych, tak nowych dla znajomości fauny naszej, jak dla nauki wogóle; zbiory mięczaków krajowych, zebranych w b. województwach wschodnich; preparaty drobnowidowe i rysunki, dotyczące nowych po-glądów na budowę części paszczowych i odnóży zwierząt stawonogich, a po części kręgowych; sonda morska, pomy-słu własnego, do dobywania prób z dna wód; preparaty anatomiczne, sporządzone przez uczniów. (*4 szafy dokoła I. słupa w przedziale.* *)

1717. **Dr. Antoni Rehman** (prof. wszechn.) Lwów. — Przy-rząd do unaocznienia obrotu osi ziemskiej, zmiany w poło-żeniu bieguna niebieskiego, cofania się punktów równoc-nych itp., pomysłu wystawcy (*przy l. ścianie obok 1671*); zegar słoneczny uniwersalny własnego pomysłu, oznacza-jący czas z dokładnością $\frac{1}{4}$ minuty i dający się użyć jako sekstant i do wyznaczania szerokości geograficznej; zegar słoneczny uniwersalny, wyrobu francuskiego; planu-ranium, t. j. przyrząd, służący do mechanicznego rozwią-zywania zagadnień z zakresu geografii matematycznej — pomysłu wystawcy. (*Na najniższej półce szafy, w któ-rej mieści się 1719.* *)

1718. **Prof. dr. Emil Dunikowski, prof. dr. Józef Sie-miradzki i docent dr. Rudolf Zuber.** Lwów. —

*) Por. uwagę drugą na str. 298.

Mapy geologiczne Galicyi, ziem polskich i innych krajów. wydane przez wystawców (*15 tablic na l. ścianie obok 2003*); dzieła własne z zakresu geologii, geografii, paleontologii i petrografii; okazy petrograficzne i paleontologiczne, które stanowiły przedmiot badań wystawców, lub też służyć mają do objaśnienia mapy geologicznej, mianowicie: skały karpackie i podolskie (Dunikowski i Zuber), skamienieliny kredowe, trzeciorzędowe, liasowe itd. (Dunikowski), skamienieliny jurajskie (Siemiradzki), szlify i inne preparaty naukowe, wykonane w pracowni Instytutu mineralogicznego; przekroje geologiczne z kraju i zagranicy, wykonane przez wystawców. (*2 szafy przy II. słupie w przedziale.* *)

1719. Dr. Henryk Kadyi (prof. wszechn.) Lwów, — Preparaty anatomiczne: *a)* naczynia limfatyczne tułowiu ludzkiego, *b)* preparaty dla okazania korzyści zastosowania parafiny, *c)* naczynia krwionośne rdzenia pacierzowego; przyrząd do maceracyi kości; przyrząd do rzucania powiększonych obrazów rycin wprost z książek celem sporządzania tablic ściennych, według pomysłu wystawcy wykonany przez E. Gottlieba i K. Rückera; 6 tablic ściennych, przedstawiających karyokinezę, a wykonanych zapomocą tego przyrządu; tablice z pracy wystawcy o naczyniach krwionośnych rdzenia pacierzowego ludzkiego. (*Na ścianie tylnej i w szafie przy niej.* *)

1720. Tenże. (Instytut anatomii opisowej szkoły weter.) — Preparaty anatomiczne zwierząt domowych, mianowicie: głowy wołu i konia, aorty psa, cielęcia, świni i konia, tułowia konia, kopyta końskiego (zapomocą korozyi celoidynowej. napojonej parafiną), żołądka świni i konia, płuc psa, trzewi brzusznych noworodka końskiego (*szafa przy ścianie tylnej*); 9 tablic ściennych, przedstawiających tkanki, a sporządzonych zapomocą przyrządu pomysłu wystawcy (*na ścianie tylnej*); preparaty kostne: szkieletu owcy i psa, oraz głowy świni, cielęcia i psa. (*9 gablotek przy ścianie tylnej.* **)

1721. Dr. Władysław Niemiłowicz (prof. wszechn., kierownik Instytutu farmakognostycznego). Lwów. — Studya

*) Por. uwagę drugą na str. 298.

***) Pawilon uniw. i politechn. (20), prawy przedział III.

nad przechowaniem roślin (według metod. uczonych i własnej) w płynach tężejących i nie, oraz zapomocą impregnacji, lub bez niej; preparaty roślin nastrzykiwanych i preparaty korozyjne z tych roślin (wyst. i H. Mikolasch); przyrząd do oznaczania gęstości ciał półpłynnych Zawalkiewicza; ciała chemiczne, otrzymane po raz pierwszy w Instytucie farmakognostycznym: *a*) zasady trzeciorzędne z epichlorhydryny i piperydyny i ich sole, *b*) chlorhydrinpiperidinium i połączenia platynowe, *c*) chlorhydrinpiperilium i połączenia platynowe, *d*) biolina, jej sole i łącz. platyn., *e*) kurole; preparaty drobnowidowe, przedstawiające nowe metody barwienia (wyst. i Zawalkiewicz); okazy muzealne; model termometru do badań mikro-chemicznych, pomysłu wystawcy; preparaty drobnowidowe uczniów (Stenzel, Beschloss) w kasetkach własnego pomysłu; akwarele i rysunki preparatów drobnowidowych przez H. Mikolascha; teka na preparaty drobnowidowe Turzańskiego. (*Tablice na ścianie, resztu w szafie przy ścianie przedniej.* *)

1722. Dr. Gustaw Piotrowski (docent wszechn.) Lwów. — Przyrząd do mechanicznego podrażnienia nerwów; kardjopletyzmograf, zapomocą którego można oziębiać lub ogrzewać serce psa; pletyzmografy na łapę psa i ucho królika elektrody zmodyfikowane Ostramoffa. (*Gablotka na stole w pośrodku przedziału, poza 1721.* *)

1723. Dr. Józef Nussbaum (prof. wszechn.) Lwów. — 18 tablic z prac własnych, odnoszących się do anatomii karpia i embryologii żaby, owadów, pijawek i skorupiaków (*na pulpiciu obok 1723*); 30 słoi preparatów, wykonanych przez uczniów w Instytucie anatomii porównawczej (*gablotka w pośrodku, poza 1716.* *)

1724. Dr. Aleksander Zalewski (docent wszechn.) Lwów. — Rysunki barwne dzikich roślin polskich, wykonane przez wystawcę ściśle według przyrody, przeważnie w czasach gimnazjalnych, poczynając od roku 1870 w Płocku; rysunki z prac własnych drukowanych, przedstawiające rozwój i przemianę pokoleń drobnowidowego grzybka „siatniczki“, odkrytego 1883 w Wogezach alzackich i podział jądra w komórkach macierzystych pyłku. (*16 tablic na ścianie i pulpiciu obok 1745.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 293.

1725. **Rektorat szkoły politechnicznej.** Lwów. — 5 tablic statystycznych, obejmujących wykaz sił nauczycielskich, słuchaczy wogóle i według wydziałów, egzaminów, stypendyów i czesnego (*na l. ścianie na zewnątrz przedziału*); dzieło dra W. Zajączkowskiego „C. k. szkoła politechniczna we Lwowie. Rys historyczny“, programy półroczne i spisy wykładów od r. 1872 (*na stole przy pr. ścianie* *)
1726. **Obserwatorium szkoły politechnicznej.** Lwów. — Spostrzeżenia meteorologiczne w zestawieniach miesięcznych 1882—93 i wykaz kraj. stacyj ombrometrycznych (*tablice na l. i tylnej ścianie*); drukowane sprawozdania obserwatorium (*na stole przy pr. ścianie.* *)
1727. **Muzeum mineralogii i geologii.** (Szkoła politechn.) Lwów. — Zbiór minerałów krajowych, oraz skamienielin rafy jurajskiej koło Przemyśla i morsko-myoceniczej Podola. (*Gablota na l. wewnątrz przedziału.* *)
1728. **Muzeum technologii mechanicznej.** (Szkoła politechn.) Lwów. — Model selfaktorna tj. przedziarki o automatycznym sterze, wykonany pod kierunkiem prof. P. Bortnika przez S. Freunda, mechanika wszechnicy jagiellońskiej. (*Na stole przy pr. ścianie.* *)
1729. **Gustaw Bisanz** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Plany Szkoły przemysłowej lwowskiej; szkic na Muzeum przemysłowe; plan domu mieszkalnego; projekty willi i kaplicy w Brzuchowicach. (*Na ścianie przedniej.* *)
1730. **Dr. Placyd Dziwiński** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Autografowane wykłady własne i drukowane dzieła. (*Na stole przy pr. ścianie.* *)
1731. **Roman br. Gostkowski** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Dzieło własne „Teorya ruchu kolejowego.“ (*Na stole przy pr. ścianie.* *)
1732. **Michał Kowalczyk** (doc. szk. politechn.) Lwów. — Plan konkursowy teatru w Libercu, plan ozdobienia prezbiterium katedry lwowskiej, projekt willi w Brzuchowicach, plan odbudowy dworu w Kunikowcach; dzieło „Architektura w staroż. Rzymie.“ (*Na pr. ścianie i na stole.* *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 300.

1733. **Maksymilian Thullie** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Dzieła: „Podręcznik statyki budowlanej“, „Teorya mostów“, „Mosty blaszane“; tablica kształtówek, obliczonych przez wystawcę; tablica wykreślna wyznaczenia powierzchni przekroju według wzoru Asimonta; tablica najkorzystniejszych ciężarów, odstępów, wysokości poprzecznic i podłużnic mostów żelaznych; fotografie mostów, zdejmowane podczas wycieczek naukowych z uczniami. (*Na pr. ścianie i stole.* *)
1734. **Józef Rychter** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Dzieła własne, mapa hydrograficzna Polski, opracowana przez W. Skoczynskiego, tabele nowego systemu do obrachowania rowów i kanałów i inne tablice do dzieła „Roboty wodne“, wyłożonego na stole, rysunek wezbrania Wisły $\frac{1}{4}$ 1891 (*na pr. ścianie i stole*); plan ogólny wodociągu dla m. Drohobycza, wykonany przez wystawcę (*na ścianie tylnej.* *)
1735. **Seweryn Widt** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Zdjęcie sieci niwelacyjnej Kołomyi, dokonane przez słuchaczów geodezyi. (*Na ścianie tylnej.* *)
1736. **Dr. Eustachy Wołoszczak** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Przekroje drzew. (*5 gablot.* *)
1737. **Dr. Władysław Zajączkowski** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Dzieła własne matematyczne. (*Na stole przy pr. ścianie.* *)
1738. **Julian Zacharjewicz** (prof. szk. politechn.) Lwów. — Plany szkoły politechn., synagogi w Czerniowcach, katedry tarnowskiej itp. (*Na ścianie przedniej.* *)
1739. **Dr. Józef Szpilman** (prof. szk. weterynaryi). Lwów. — Przeźrocza hodowli bakteryj i oryginalne ich zdjęcia; przeźrocza drobnowidowe preparatów bakteryj i mikrofotografie (*4 tablice w pośrodku i na pr. ścianie*); hodowle bakteryj z pracowni wystawcy (*szafa przy pr. ścianie.* **)
1740. **Dr. Antoni Barański** (prof. szk. weterynaryi). Lwów. — 13 obrazów, przedstawiających typy zwierząt domowych

*) Por. uwagę pierwszą na str. 300.

**) Por. uwagę drugą na str. 309.

(na ścianie przedniej); 2 mapki rozmieszczenia obór zarodowych i ras bydła krajowego w Galicyi (na pr. ścianie.) **)

1741. Stanisław Królikowski (prof. szk. weter.) Lwów. — 20 tablic, przedstawiających pasorzyty naskórne zwierząt domowych; narzędzia chirurgiczne pomysłu wystawcy: kleszcze do zaciskania leszczotek przy orcheotomii, także kleszcze kieszonkowe i strużek do wybierania rogu przy operacyjnem leczeniu nakłucia strzałek; 2 tablice fotografii przewiązek gumowych dla zwierząt, pomysłu wystawcy; preparaty narośli kostnych u zwierząt domowych. (*Na ścianie przedniej i na stole.*) **)

1742. Paweł Kretowicz (lekarz weter.) Lwów. — Preparaty kopyta i podkowy; 9 tablic ustawienia nóg końskich (*na ścianie*); przyrząd Föhringera do okazania ruchów fizjologicznych kopyta; przyrząd Domnicza do okazania mechaniki kopyta; okazy podków dawniejszych obcego pochodzenia (szwedzkiego, tatarskiego i tureckiego), wykopanych na ziemiach polskich, i nowszych. (*Przy ścianie przedniej na stole, obok 1741.*) **)

1743. Dr. Jan Prus. Lwów. — Preparaty anatomopatologiczne, między nimi preparaty z doświadczeń nad przeszczepialnością raka, dokonanych 1884—91 przez dra W. Wehra. (*Szafa oszklona w pośrodku.*) **)

1744. Dyrekeya szkoły weterynaryi. Lwów. — Pamiętnik dziejów szkoły od jej założenia z 2 tablicami graficznemi. **)

1745. Dr. Ignacy Szyszyłowicz (doc. wszechn.) Lwów. — 25 tablic z okazami nowych roślin, zebranych przez K. Jelskiego w Peru, a określonych przez wystawcę. (*Na l. ścianie obok 1714.*) *)

1746. Fundacya hr. Skarbka. Drohowyże. — Wypracowania piśmienne i rysunkowe uczniów i uczenie Zakładu drohowyskiego; robótki ręczne uczenie, wyroby szwalni, hafty itp.; fotografie urządzeń i zabudowań szkolnych. (*Paw. 26, I piętro.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 298.

***) Por. uwagę drugą na str. 309.

2003. **Dr. Józef Rostański** (prof. wszechn jag.) Kraków. — 5 fotografii roślin alpejskich, podzwrotnikowych, iglastych, z pomorza śródziemnego i kaktusów, hodowanych w ogrodzie botanicznym. (*W pośrodku przedziału, na słupie.**)

2004. **Kazimierz Adjukiewicz** (prof. Studium roln.) Kraków. — Rysunek sieczkarni ulepszonej. (*Na ścianie przedniej nad 1707.***))

2005. **Słuchacze studium rolniczego.** Kraków. — Prace nad krajowymi glebami: rozbiory mechaniczne, sporządzone przez Stefana Jacobsona, Konstantego Jasińskiego, Dr. Kazimierza Miczyńskiego i Tadeusza Rudowskiego; mapy geologiczno-rolnicze Cieladza, Skrzyszowic, Załubincza i Rumoki; mapa pomieszczenia typowych rodzajów gleby w dolinie sądeckiej w zarysach ogólnych. (*Trzy wejściu na pr.***))

2023. **Gmina m. Lwowa.** Lwów. — Budynki szkolne: plany i fotografie (w albumie). (*Paw. 108.*)

Urządzenie szkół: ławki i inne sprzęty szkolne po jednym egzemplarzu. (*W szkole im. św. Zofii.*)

Środki naukowe: zbiór środków naukowych, służących do uzmysłowienia nauki poglądu w klasie I. (elementarnej); zbiór środków naukowych do uzmysłowienia nauki w klasach II., III. i IV.; zbiór środków naukowych do nauk przyrodniczych (gabinet zoologiczny, botaniczny, mineralogiczny i fizykałny, oraz używane ryciny) dla szkół 6-cioklasowych męskich i wydziałowych żeńskich; zbiór środków naukowych do nauki dziejów i ziemioopisu dla szkół 6-cioklasowych męskich i wydziałowych żeńskich; zbiór środków naukowych do nauki rysunków w szkołach 6-cioklasowych męskich i wydziałowych żeńskich (wzory i modele); zbiór środków naukowych do pięknego pisma i śpiewu. (*Ław. 108.*)

Prace młodzieży szkolnej: roboty uczenie praktycznych kursów dopełniających szkoły wydziałowej żeńskiej im. król. Jadwigi, a mianowicie kurs białego szycia. haftów, kra-

*) Por. uwagę drugą na str. 304.

**) Por. uwagę pierwszą na str. 303.

wieczystny damskiej, robót ozdobnych i modniarstwo; nauka zręczności: prace uczniów szkół męskich im. św. Anny i Maryi Magdaleny, św. Marcina i Mikołaja, Piramowicza i św. Zofii. (*Paw. 108.*)

Statystyka szkół lwowskich w diagramach, tabelach i na planach miasta, pogląd na rozwój każdej szkoły i całego szkolnictwa ludowego we Lwowie od roku 1868 t. j. od ustanowienia Rady szkolnej krajowej, wreszcie stan szkół od r. 1793, a to: *A.* stan szkół publicznych we Lwowie w r. 1793, *B.* stan szkół publicznych ludowych w r. 1868, *C.* stan szkół ludowych i prywatnych w r. 1893, *D.* graficzny obraz frekwencji 1868—93, *E.* graficzny obraz wzrostu personelu nauczycielskiego 1868—92. (*PRS. w przedsonku*). Model wzorowej ćwicznicy szkolnej projektu E. Cenara, wykonany przez F. Urbańskiego. (*PRS. sala I. w pośrodku na pr.*)

Towarzystwa, opiekujące się młodzieżą, a subwencyonowane przez gminę: korpusy wakacyjne, Towarzystwo przyjaciół uczącej się młodzieży, zajmujące się rozdawnictwem obiadów dla głodnych dzieci, Towarzystwo gimnastyczne i śpiewackie nauczycieli lwowskich szkół ludowych. (*Paw. 108.*)

Miejska szkoła przemysłowo-handlowa: 1) historyczny rys rozwoju miej. szkoły przemysłowo-handlowej od jej założenia po czasy dzisiejsze; 2) tabela, zawierająca statystyczne daty łożonych rocznie funduszy i frekwencji uczniów; 3) środki naukowe: podręczniki szkolne, wzory rysunkowe i kaligraficzne, zbiór przyrządów fizykalnych i map, zbiorów do nauki historii naturalnej; 4) prace uczniów: rysunki wolnoręczne i zawodowe, ćwiczenia stylistyczne w języku polskim i niemieckim, ćwiczenia rachunkowe, ćwiczenia buchalteryjne. (*Paw. 108.*)

2785. **Dr. Mieczysław Łazarski** (prof. politechn.) Lwów. — Dzieła i skrypty własne. (*Na stole przy pr. ścianie.* *)

2786. **Roman Załoziecki** (doc. politechn.) Lwów. — Dzieła własne z dziedziny technologii naftowej. (*Obok 2785.* *)

2787. **Karol Skibiński** (prof. politechn.) Lwów. — Prace własne, ogłoszone drukiem. (*Obok 2786.* *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 300.

2788. **Dr. Kazimierz Olearski** (prof. politechn.) Lwów. — Rozprawy, ogłoszone drukiem. (*Obok 2787.****)
2789. **Bronisław Pawlewski** (prof. politechn.) Lwów. — Prace, ogłoszone drukiem. (*Obok 2788.****)
2790. **C. k. Rada szkolna krajowa.** Lwów. — Statut RSK.; sprawozdania 1868 — 93; zbiór ustaw szkolnych, rozporządzeń, regulaminów szkolnych, planów naukowych, statutów organizacyjnych, druków szkolnych itp. (1—9, 42—9 i 239—51; *w tękach na stole przy l. ścianie.**)
2791. **Taż.** — 3 mapy Galicyi, przedstawiające według stanu z r. b.: 1) liczbę i kategorye szkół ludowych (wykonał E. Stojałowski), 2) i 3) frekwencyę ich w poszczególnych powiatach w stosunku do zaludnienia w r. 1873 i 1893 (wykonał prof. St. Majerski). (10—12; *l. ściana.**)
2792. **Taż.** — Normalne plany budynku drzewianego szkoły 1-klasowej i murowanego szkoły 2-klasowej, wykonane przez prof. T. Münnicha; model drzewianego budynku szkoły 1-klasowej, wykonany w szkole zawodowej zakonpańskiej (13—5, *obok stołu 2. na l. w pośrodku* *); widoki i plany wszystkich gimnazyów i szkół realnych galicyjskich (253—4, *wiatraki w pośrodku przedziałów III. i IV.***) ;
2793. **Taż.** — Podręczniki szkolne (32 polskie i 15 ruskich), używane w szkołach ludowych i na kursach nauki dopełniającej w r. szk. 1893/4 (16, *stół 2. na l.*); podręczniki (84 polskich, 54 ruskich) dla gimnazyów i szkół realnych z tegoż roku (225, *stół 3. na pr.*); podręczniki szkolne dawniejsze (17, *szafa wspólna z 2795.**)
2794. **Taż.** — Normalne zbiory środków naukowych: a) dla szkół ludowych do nauki ziemiopisu i dziejów fizyki, (urządził J. Fafara), nauk przyrodniczych (urz. dr. J. Rosta-

*) Pawilon c. k. Rady szkolnej krajowej (21), sala I. Liczby, umieszczone w nawiasach, odnoszą się do liczb, któremi przedmioty dane oznaczono w katalogu szczegółowym Pawilonu i w Pawilonie. Katalog ów do nabycia w Pawilonie w wydaniach polskim i ruskim po cenie 20 ct.

**) Pawilon c. k. Rady szkolnej krajowej (21). sala II.

***) Por. uwagę pierwszą na str. 300.

fiński) (18—20, 2 szafy i ściana tylna na l.), — b) dla seminariów nauczycielskich do nauki o ciele ludzkim i pielęgnowaniu zdrowia (urz. dr. J. Szpilman) i do nauki gospodarstwa wiejskiego (urz. dr. J. Olesków) (50—51, 5 szaf przy ścianie tylnej i pr. ściana)*), c) dla szkół średnich do nauki ziemiopisu i dziejów (urz. dr. L. German i St. Majerski — szafa na mapy pomysłu F. Bostla), rysunków wolnорęcznych i geometrycznych (urz. wiedeńskie Muzeum dla sztuki i przemysłu), filologii klasycznej (urz. dr. L. Ćwikliński), fizyki (urz. dr. A. Höfler i dr. E. Maiss), nauk przyrodniczych (urz. dr. J. Rostański, dr. J. Limbach, M. Łomnicki i L. Wajgiel). (256—60, na ścianach.. w 26 szafach i 3 gablotkach.)**)

2795. **Taż.** — Księgozbiory dla uczniów szkół ludowych i seminariów nauczycielskich; prace literackie (drukowane i rękopiśmienne): 30 nauczycieli i nauczycielek 8 seminariów, 56 nauczycieli około 50 szkół ludowych, 113 nauczycieli 21 gimnazyów i 18 nauczycieli 3 szkół realnych (39, 52, 63—96 i 269—92 w 2 szafach przy ścianie przedniej.)*)

2796. **Taż.** — Wypracowania piśmienne, ćwiczenia rachunkowe, kaligraficzne i rysunkowe, roboty ręczne kobiece: a) uczniów i uczenie szkół ludowych (32—8 i 41 na stołach 1. i 2. na l.), b) uczniów szkół uzupełniających przemysłowych (40, stoły 1. i 2. na pr.), c) uczniów i uczenie seminarijnych (53—9, stół 4. na pr.)*)

2797. **Taż.** — Zbiory środków i wzorów do nauki zręczności (J. Siedmiograja i J. Spisa); wyroby z drzewa, tektury, łożyny itp. uczniów szkół w Bochni, Jarosławiu, Porąbce, Rusiłowiu i Torkach; wzory ręcznych robót kobiecych i system ich nauki (urz. szkoły wydziałowe w Krakowie, Lwowie i Przemyśle, oraz ks. Wanda Czartoryska z Wiązownicy). (21—31, stoły 1. i 3. na l.)*)

2798. **Taż.** — Przybory, mapy, modele, wzory, rysunki itp., opracowane przez nauczycieli i nauczycielki szkół ludowych i seminariów nauczycielskich, do nauki poglądu, ziemiopisu, fizyki, nauk przyrodniczych, rachunków i geometrii

*) Por. uwagę pierwszą na str. 316.

**) Por. uwagę drugą na str. 316.

tryi, gospodarstwa wiejskiego, rysunków i śpiewu; widoki, plany i modele budynków szkół ludowych, plany naukowe itp. (97—190 i 193—233a na stołach i ścianach, oraz w szafach i gablotkach na pr.) *)

2799. **Taż.** — Wystawa zbiorowa ogródków freblowskich w Krakowie, Lwowie i Przemyśle, oraz środków potrzebnych do ich urządzenia (zestawiła F. Grottowa). (234—8, ściana przednia na l.) *)

2800. **Taż.** — Wystawa zbiorowa zdrowotnych osad i oddziałów letnich lwowskich męskich i żeńskich (t. zw. korpusów i kolonij wakacyjnych). (305—10, nad wejściem i po obu jego stronach.) *)

2801. **Taż.** — Wystawa zbiorowa parku dra Jordana. (293—304, przy wejściu na pr.) **)

2802. **Taż.** — Wzorowe: ogród szkolny, boisko ćwiczebne, izba szkolna (z ławką i tablicą pomysłu M. Rybowskiego) i pracownia do nauki zręczności (z tokarnią pomysłu J. Zarremby). (*W szkole miejskiej im. św. Zofii, przy drodze wiodącej na plac Wystawy*).

2803. **Stowarzyszenie nauczycielek.** Kraków. — Tablica z zestawieniem statystycznym rozwoju Towarzystwa; sprawozdania 1878—94. (*Przy słupie, rozgraniczającym t. przedziały II. i III.*) *)

2804. **Bursy i internaty dla uczniów seminariów nauczycielskich.** — Wystawa zbiorowa burs jarosławskiej, przemyskiej, wadowickiej i internatów w Krakowie, Lwowie, Samborze i Tarnopolu. (*Obok 2805*) *)

2805. **Zarząd główny Tow. Kółek rolniczych.** Lwów. — Zbiór 1000 dzieł ludowych z katalogiem szczegółowym (*w szafie*); 60 czasopism ludowych i obrazów. ***)

2806. **Kółko rolnicze.** Limanowa. — Księgozbiór Kółka o 300 dziełkach. ***)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 316.

**) Por. uwagę drugą na str. 316.

***) Paw. Kółek rolniczych (41), czytelnia.

2807. **Kółko rolnicze.** Handzlówka. — Teka poezyj chłopskich. **)

2808. **Kółko rolnicze.** Królówka. — Dyalog o sklepiku Kółka. (*Przy 2104.*) **)

2809. **Towarzystwo oświaty ludowej.** Kraków. — Statut; instrukcyja dla kierowników czytelń ludowych; 2 mapy Galicyi, przedstawiające stosunek czytelń ludowych do liczby gmin w powiatach i rozmieszczenie czytelń Towarzystwa: książki w czytelniach Towarzystwa; spis 369 książek; sprawozdania Wydziału Tow.; tablica wydawnictw 1882—93. *)

Tow. rozpoczęło swą działalność w r. 1883 od 30 czytelni, a teraz posiada ich przeszło 500.

2810. **Towarzystwo oświaty ludowej.** Lwów. — Statut i sprawozdania Wydziału; mapy rozmieszczenia czytelń Towarzystwa w Galicyi; grafikon rozwoju Tow. *)

Tow. posiadało w r. 1882 czytelń wiejskich 14, z. r. miało ich 225; liczba czytelników z 1.280 wzrosła w tym czasie na 14.540.

2811. **Tow. oświaty ludowej.** Tarnów. — Sprawozdanie i tablica książek. *)

Tow. zakupiło w ciągu 11 lat swego istnienia 1882—93 dziełek 5.000 dla swych 35 czytelni.

2812. **Macierz polska.** Lwów. — Mapa delegatur; grafikon wydawnictwa Macierzy polskiej (mapa i 2 tablice); instrukcyja dla delegatów; książki, wydane własnym nakładem w liczbie 38. *)

Tow. wydało w r. 1883 dziełka swe w 91.200 egz., z których rozeszło się 79.107, w r. 1893 zaś 455.200 egz., z których rozeszło się 332.397; ogółem wydało w okresie l. 1882—93 dziełek 61, w 332.397 egz. i kalendarze które rozeszły się w 30.000 egz.

2813. **Komitet wydawnictwa dziełek ludowych.** Lwów. — Tablice własnych nakładów polskich i ruskich; książki, wydane własnym nakładem; katalog własnych nakładów; grafikon rocznej prenumeraty wydawnictwa w b. r.; tablica statystyczna ruchu wydawniczego. *)

Komitet wydał w r. 1882 polskich tomików 10 w 30.000 i ruskich 11 w 22.000 egz., pierwszych sprzedano 30.000, drugich

*) Paw. Kółek rolniczych (41), gospoda.

**) Por. uwagę na str. 20.

20.100, przedpłacieleci stałych było wówczas 324. W b. r. do 1. lipca wydano 6 polskich dziełek w 30.000 i tyleż ruskich w 12.000 egz., z czego sprzedano 17.860 pierwszych, a 7.400 drugich przy 1.124 przedpłacicielach stałych (773 na dziełka polskie w 69 z 75 powiatów i 351 na ruskie w 40 powiatach). Ogółem wydano 130 dziełek polskich i 2 modlitewniki w 572.000 egz. (sprzedano 510.330), a 128 ruskich i 1 modlitewnik w 240.500 egz. (sprzedano 200.800).

2814. Wydawnictwa Tow. im. Staszica. Lwów. — Statut i sprawozdanie z czynności Wydz. Tow.; tablica wydawnictw 1887—93. *)

Tow. wydało 1888—93 dziełek 29 w 41 tomikach, których sprzedano 96.383 egz.

2815. Seweryn Udziela i Stanisław Pallan. Gorlice i Wieliczka. — Tablica wydawnictwa ludowego własnego 1892—93. *)

Wystawcy. wydali 1892—3 dziełek 24, których sprzedano 185.600 egz.

2816. Towarzystwo czytelni ludowych. Poznań. — Ustawy Tow. i warunki czytelni; informacya dla bibliotekarza; zestawienie dochodów i rozchodów Tow. 1893; sprawozdanie Tow. czytelń ludowych w Poznaniu; spis 312 książek czytelń ludowych. *)

2817. Dziedzictwo błog. Jana Sarkandra. Cieszyn. — Tablica wydawnictw własnych 1872—92. *)

Tow. wydało 1872—92 dziełnk 13 i 105.000 egz. kalendarzy.

2818. Wydawnictwo dziełek ludowych „Gazety Gdańskiej“. Gdańsk. — Tablica wydawnictw 1891—3. *)

W l. 1891—3 wyszło nakładem Wydawnictwa dziełek i kalendarzy 14; sprzedano ich 15.000 egz. Staraniem Wydawnictwa istnieją 2 czytelnie.

2819. Towarzystwo oświaty ludowej. Warmia, Prusy wschodnie. — Statuty „Zgody“ polsko-katolickiego Tow. w Olsztynie i Tow. pod wezwaniem św. Wojciecha w Gucwałdzie; fotografie i wizerunki z Warmii; wykaz i pogląd na 48 czytelń ludowych w Warmii. *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 319.

Grupa XXX. *)

(Towarzystwa i przyrządy gimnastyczne. — Straże pożarne, sikawki, rynsztunki strażackie i urządzenia pożarnicze.)

Wystawę przyborów strażackich urządziło galic. akc. Towarzystwo handlowe i kraj. Związek ochotniczych straży pożarnych, wystawę towarzystw i przyrządów gimnastycznych Związek polskich gimnastycznych towarzystw sokolich.

1747. **Krajowy Związek ochotn. straży pożarnych Królestwa Galicyi i Lodom. z W. Ks. Krakowskiem.** Lwów. (*Imieniem własnem i ochotn. straży pożarnych, do Związku należących.*) — Fotografie i plany wspinalni, strażnic i magazynów, narzędzi pożarnych i sikawek, gron strażackich itp. (*na ścianach*); wykazy statystyczne, jak mapa obrony pożarnej powiatu podhajeckiego, ułożona przez nacz. E. Sygiericza i wykaz straży pożarnych ochotniczych i rekwizytów ogniowych w gminach wiejskich powiatu tarnopolskiego, — druki manipulacyjne i kancelaryjne, rysunki i modele, używane przy fachowych kursach strażackich, statuty, regulaminy, wydawnictwa i organ Towarzystwa „Związek“ (*na stołach i na ścianie tylnej.*) **)

1748. **Galic. akc. Towarzystwo handlowe.** Lwów. — Sikawka dla miast 4-kołowa na resorach, o średnicy cylindrów 120 mm. 2-prądowa; 3 sikawki dla miast i miasteczek 1-prądowe i 4-kołowe, na resorach o średn. cyl. 110mm., bez resorów o średn. cyl. 100 i 110 mm.; sikawka dla miasteczek i gmin wiejskich 4-koł. 1-prąd. bez resorów o śr. cyl. 90 mm.; 2 małe sikawki dla gmin wiejskich i obszarów dworskich 4-kołowe o śr. cyl. 80 i 90 mm.; si-

*) Spis skróceń na końcu katalogu.

**) We wzorowej strażnicy przy boisku (Paw. 60. C.) w pr. skrzydle.

kawka ssąca (hydrofor) 4-kołowa b. res. o śr. cyl 100mm.; sikawka do zdejmowania 2-koł. b. res. o śr. cyl. 80 mm.; mała sikawka 2-koł. o śr. cyl. 80 mm.; mała sikawka ssąca przenośna (hydrofor) o śr. cyl. 80 mm.; sikawka taczkowa o śr. cyl. 80mm.; także sikawka ssąca; sikawka ssąca (pompa) na 2-kołowych taczkach o śr. cyl. 90mm.; 2 małe sikawki taczkowe o śr. cyl. 60mm.; 2 małe sikawki pachowe; 2 hydronety; wóz osobowo-rekwizytowy 4-kołowy na resorach; zwijadła do węży kołowych i ręcznych; rury prądowe i widelki; krążki węży do sikawek; gwinty do węży cz. holendry; przyrządy do węży sikawkowych; drabiny hakowe, dachowe i stojące składane; * most gzymśowy; haki ogniowe; łopata do gruzu; miotły do iskier; drabina mechaniczna równoważna, 14 m. dług. i także mniejsza; mundury strażackie sukienne i płócienne; sukna na mundury strażackie; hełmy, czapki, drobne przybory do nich; przybory osobiste: szpady, kupie, dragony, borty itd.; odznaki oddziałowe; gurtu strażackie; karabiny do gurtów i linówek; topory i dragony; przybory sygnałowe; konewki na wodę; linówki ratunkowe; przyrządy dymowe; gurt i worek ratunkowy; płótno do skakania; nosze dla rannych; apteczka strażacka; latarnie sztafajgierskie i stojące; różne pochodnie strażackie. (O. 66.) **)

Rok założenia Towarzystwa: 1891. Celem Towarzystwa jest branie udziału w handlu Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, wspieranie i pozyskiwanie mu nowych dróg zbytu, tworzenie spółek kupieckich i wogóle rozwinięcie czynności handlowej, zwłaszcza w celu podniesienia twórczości krajowej. Kapitał akcyjny: 1,000.000 koron (500.000 zł. w. a.), podzielonych na 500 akcyj imiennych. Komitet wykonawczy: Jan Bertemilian Breuer, Dr. Zdzisław Marchwicki, Dr. Alfred Zgórski. — Obrót towarów w r. 1892: 538.700 zł. w. a., w r. 1893: 1,139.500 zł. w. a.

1749. R. Czermak. (C. k. uprz. fabryka sikawek, pomp i maszyn). Cieplice, Czechy. — 2 sikawki ssące (hydrofory) o średnicy cyl. 120 i 130 mm.; sikawka górską o średn. cyl. 100 mm.; 2 sikawki 4 kołowe o śr. cyl. 120 mm.; sikawka ssąca (hydrofor) na 2 kołowym wózku; 2 przyrządy, służące do przenoszenia i przewożenia rannych; wóz rekwizytowy ze skrzynią wodną. (*Przy l. ścianie.* *)

*) W szopie, przybudowanej do Pawilonu 62.

**) Por. uwagę drugą na str. 321.

1750. **Karol Helle.** (C. k. wyłącznie uprzywil. fabryka węży do sikawek). Preszburg. — Krążki węży do sikawek. (*Przy tylnej ścianie.* *)
1751. **E. C. Flader.** (Fabryka sikawek ręcznych i parowych). Prosnice, Czechy. — Sikawka 4-kołowa na resorach; także sikawka bez resorów; sikawka górską bez resorów; sikawka 2-kołowa do zdejmowania; sikawka magazynowa; sikawka ssąca (hydrofor); sikawka taczkowa; małe sikawki ogrodowe. (*W pośrodku i przy pr. ścianie.* *)
1752. **J. G. Lieb.** (Fabryka różnych przyborów pożarnych). Biberach, Wirtembergia. — Drobne przybory pożarne; zwiadło do węży; różne przybory ratunkowe w okazach i fotografiach (*W pośrodku, na l. od 1759.* *) Drabina równoważna. (*Przed Paw. 60 C.*)
1753. **Frańciszek Walser.** (Fabryka sikawek i narzędzi pożarnych). Budapeszt. — Kilka sikawek różnej wielkości i konstrukcyi; różne przybory strażackie. (*Przy pr. ścianie. — O. 82—3.* *)
1754. **Tenże.** — Sikawki maszynowe i ręczne; sikawki parowe „Szechenyi“, „Transilvania“ i „Hungaria“; patentowane sikawki pożarowe: hydrofory 2 i 4 konne; 4 konne patentowane drabiny do rozsuwania. (*Hm. B. oddział węg. sala I.*) Pompy, dzwon itp. (*Zewnątrz Hm. B. oddz. węg., obok 62.*)
1755. **Piotr Chrzastowski.** (Skład wyrobów żelaznych). Lwów. — Łaski, kulolaski i ciężarki żelazne do ćwiczeń. (*Przy ścianie tylnej, na l.* **)
1756. **Związek polskich gimnast. Towarzystw sokolich.** Lwów. — Statuty, regulaminy, wydawnictwa; piśmienictwo gimnast.; plany budynków, wzorowych sal i boisk gimnastycznych; wzory ksiąg administracyjnych; sprawozdania z czynności; karty przyjęcia; album fotografii z wycieczek i ćwiczeń publicznych; pamiątki, jak róg, ofiarowany sokołom polskim w Pradze; podobizny założycieli i przewodniczących: śp. J. Dobrzańskiego, T. Żulińskiego

*) Por. uwagę pierwszą na str. 322.

**) We wzorowej strażnicy przy boisku (Paw. 60 C.) w l. skrzydle.

i *Ż. Króweczyńskiego. (Na tylnej ścianie i na stole przy niej).* Przegląd statystyczny polskich towarzystw sokolich w r. z., zestawiony przez dra Ks. Fiszera; takiż przegląd z r. 1888; mapa, przedstawiająca rozmieszczenie tow. sokolich na ziemiach dawnej Rplitej, w Szwajcaryi i Ameryce; zbiorowe fotografie, oraz plany gmachu i jego rozszerzenia Sokoła krakowskiego. *(Na ścianie przedniej.) **)*

Związek powstał 1892 z siedzibą we Lwowie; zatwierdzony reskryptem ministerstwa z dn. 23. grudnia t. r. Zadaniem jego jest łączenie polskich gimnast. towarzystw sokolich w celu skuteczniejszego pielegnowania i szerzenia gimnastyki. Do związku należy 45 towarzystw z liczbą 7.245 członków.

1757. Rudolf Franciszek Doute. (Fabryka sikawek, pomp i maszyn). Biała. — Sikawki miejskie na resorach i bez resorów; galic. sikawka gminna; pompa studzienna. *(W pośrodku, na pr. od 1759.) *)*

1758. Rajmund August Smekal. (Fabryka narzędzi pożarnych i węży do sikawek) Praga-Smichów. — Sikawka parowa najnowszej konstrukcyi; sikawka miejska na resorach; sikawka średnia, lekka; sikawka na resorach, konstrukcyi żelaznej; sikawka do zdejmowania; sikawka kolejowa; sikawki kubłowe, pachowe; przybory dla straży pożarnych *(w szafie)*; węże do sikawek. *(W pośrodku, na l. od 1752.) *)*

1759. Antoni Rożen. (Fabryka sikawek i narzędzi rolniczych). Kraków. — Sikawka mniejsza 4-kołowa; sikawka taczkowa. *(Na wprost wejścia, w pośrodku.) *)*

1760. G. Tarnoczy. (Akc. Towarzystwo dla wyrobu sikawek, narzędzi pożarnych i maszyn). Budapeszt. — 3 sikawki do zdejmowania 4-kołowa o śr. cyl. 100, 120 i 140 mm.; hydrofor podwójny; 2 wozy: ratunkowy i rekwizytowy z narzędziami; zwijadło do węży; sikawka taczkowa o śr. cyl. 85 mm.; wielka i mała sikawka do lokomobili; małe sikawki domowe, ogrodowe i pokojowe. *(Obok 1751.)* Pompa „Omnia“ i wielka pompa budowlana. *(Przy wejściu na pr. — O. 224.) *)*

*) Por. uwagę pierwszą na str. 322

**) Por. uwagę drugą na str. 323.

1761. **Clayton & Shuttleworth.** Lwów. — Sikawka wozowa na 4 kołach do zaprzęgu końmi; przewozowa sikawka ogniowa o 2 cylindrach. (*Przy 62. — O. 60.*)
1762. **Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“.** Lwów. — Model wzorowej sokolni, wykonany według projektu E. Cenara przez naucz. F. Urbańskiego. (*W pośrodku, obok 1763.* *)
1763. **Józef Vindysz.** (Fabryka narzędzi gimnastycznych). Praga-Smichów. — Koń; kozieł; poręcz; stół do wołyżowania; 2 pomosty; para nartów jesionowych (ski). (*Na-przeciw wejścia, w pośrodku.* *)
Zastępcy: Hamel i Feigl, Lwów.
1764. **Jan Sykora.** (Fabryka przyborów gimnastycznych). Łomnica pod Jiczynem, Czechy. — Przyrządy gimnastyczne: drążek stalowy fornirowany, drążek drzewiany wiercony, z rdzeniem stalowym, koń, poręcz żelazne, kozieł z mechanicznym przyrządem do podwyższania i zniżania, pomost, dający się podnosić i rozbierać na części składowe, stojaki żelazne z przyrządem do podwyższania i zniżania. (*W pośrodku, obok 1762.* *)
Zastępcy: Hamel i Feigl, Lwów.
2820. **Hamel i Feigl.** Lwów. — Linewki, huśtawki itp. przybory gimnastyczne. (*Zawieszane u stropu.* *)
2821. **Rudolf Krimmer.** Lwów. — Meszty, paski i koszulki do ćwiczeń gimnastycznych wyrobu krajowego; przybory do gier, jak patentowane piłki-maczugi gumowe itp. (*Stół przy wejściu na pr.* *)
2822. **F. L. M. Kusielewski.** Jaworów. — Model trójkołowca własnego pomysłu. (*Przy 1756.* *)
2823. **Antoni Sierakowski.** Lwów. — Obuwie sokole do stroju uroczystego i ćwiczebnego. (*Przy 1756.* *)
2824. **Michał Borkowski.** Lwów. — Drążek przenośny; drabina kombinowana; koń; kozieł; dwoje poręczy żelaznych i drzewianych. (*W pośrodku, obok 1764.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 323.

2825. **Henryk Rosenthal.** Lwów. — Strój sokoli uroczysty i ćwiczebny z płaszczem (*2 manekiny obok 2802* *) ; stroje dla członków straży ochotniczej ogniowej (*4 manekiny przy 1718.***))
2826. **M. Łobocki** (tokarz). Lwów. — Maczugi, bilboki, krokiety, kręgle z kulą itp. przybory do gier. (*Przy 1756.**)
2827. **Feliks Jabłoński** (krawiec Sokoła). Lwów. — Strój sokoli i ćwiczebny, oraz inne wyroby krawieckie, potrzebne członkom Sokoła. (*Przy ścianie tylną na pr. od 1756.**)
2828. **Towarzystwo powroźnicze.** Radymno. — Linewki, huśtawki, drabinki sznurowe itp. wyroby powroźnicze dla celów gimnastycznych. (*Zawieszono w stropu.**)
2829. **Tow. gimnast.-śpiewackie nauczycieli szkół ludowych m. Lwowa.** Lwów. — Tableaux z fotografiami zbiorowymi; plan wzorowej sali gimnastycznej i boiska dla chłopców i dziewcząt przy szkole 6-klasowej; takiż plan dla szkoły 1- i 2-klasowej; plan I. miejskiego boiska korpusów wakacyjnych, wzorowo urządzonego według projektu Towarzystwa; plany sal gimnastycznych w szkołach ludowych lwowskich; rysunki przyrządów ćwiczebnych; grafikon subwencji, łożonych przez gminę m. Lwowa na cele wychowania fizycznego 1875—93. (*Na l. ścianie.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 323.

**) Por. uwagę drugą na str. 321.

Grupa XXXI.*)

(Publiczne urządzenia sanitarne. — Urządzenia szpitalne. — Zakłady dobroczynne. — Sanitarne urządzenia robotnicze i fabryczne; Kasy chorych urządzenia i wytwory zdrojowe. — Publiczne urządzenia miejskie jak wodociągi, łazienki, kanalizacja, oświetlenie, rzeźnie, bruki i t. p.)

1765. **Hermann Grob** (technik dentystyczny). Wygoda pod Doliną. — Okazy dentystyczne, między innymi szczeka dla palących, starszych mężczyzn. (*Gablotka przy pr. ścianie, poza 1770.*)**)
1766. **Szpital Braci miłosierdzia (Bonifratrów)**. Kraków. — Łóżka dla chorych; szafka nocna; fotografie wnętrza gmachu; fotografie jenerała, prowincyała i innych członków Zakonu; rysunek gmachu szpitala; dzieło prowincyała O. Jana Sobla „Geschichte u. Festschrift d. öst.-böhm. Ordensprovinz d. barmherzigen Brüder (Wien 1892)“ i schematyzm zakonu na r. b. (*W pośrodku, poza 1807.*)**)
1767. **Gmina m. Przemyśla**. Przemyśl. — Tablice śmiertelności nagminnej; plany szpitala cholerycznego, domu ubogich, parku zamkowego, targowicy, wodociągów, cmentarza i rakarni. (*20 tablic na pr. ścianie, obok 1786.*)**)
1768. **Frańciszek Rychnowski**. Lwów. — Uprzywilejowany przyrząd do dezynfekcyi kalorycznej. (*Zewnątrz Ps., na l. od wejścia.*)
1769. **L. Georgeon i Trepczyński**. Lwów. — Narzędzia chirurgiczne. (*Szafka przy wejściu na pr.*) **)
1770. **Towarzystwo opieki zdrowia**. Kraków. — Statut, sprawozdania i wydawnictwa Towarzystwa, jak organ jego

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Pawilon sanitarny (23), sala środkowa przednia.

„Przewodnik higieniczny“, kwestyonaryusz w sprawie żywienia się ludu w Galicyi (*na stole*); 9 mapogramów, ułożonych na podstawie odpowiedzi na ów kwestyonaryusz przez prof. N. Cybulskiego, przedstawiających żywienie się ludu galicyjskiego żytem, jęczmieniem, owsem i kukurudzą, prosem, hreczką i pszenicą, oraz 4 grafikony, przedstawiające największą i najmniejszą ilość wódki i mięsa, przypadającą na osobnika w ciągu roku w każdym z 65 powiatów Galicyi. (*Na pr. ścianie, obok 1767.* *)

Towarzystwu przewodniczy dr. Henryk Jordan.

1771. Dr. Andrzej Gońka. (Atelier dentystyczno-lekarskie). Lwów. — Wyroby dentystyczno-lekarskie w 20 różnych okazach. (*Gablotka w pośrodku na l., poza 1783.* *)

1772. Ludgard hr. Grocholski. Pustomyty. — Woda pustomycka i borowina; rozbiór ilościowy obojga; widoki Pustomyt. (*Na stole przy ścianie tylnej, obok 1806. — O. 44.* **)

1773. Franciszek Walser. Budapeszt. — Urządzenia balneologiczne i klozetowe; patent. przyrząd dezynfekcyjny pomysłu dra Bukowskiego. (*Hm. A. oddz. węg. zewnątrz sala II, przy 1754. — O. 82-3.*)

1774. Herman Haertel. (Fabryka narzędzi chirurgicznych). Wrocław. — Rozpylacze różnych systemów; piłka druciana do przerywania kości systemu Gigli-Haertel, nowe dilatorium urethrae dra Krischa itp. narzędzia chirurgiczne; klisze gumowe do anatomii. (*Szafka w pośrodku, obok 1787.* *)

1775. Józef Kubicki. (I. konces. zakład krowiankowy). Lwów. — Fiole, krowianką napełnione i próżne w próbkach, sterylizowane; książki wyrobu i rozsyłek krowianki; broszura o zakładzie krowiankowym. (*Gab'ota przy wejściu na l.* *)

1776. Dr. Zygmunt Laskowski (prof. wszechn.) Genewa, Szwajcarya. — Atlas anatomiczny pn. „Anatomie normale du corps humain. Atlas iconographique, composé de XVI

*) Por. uwagę drugą na str. 327.

**) Pawilon sanitarny (23), sala l. boczna.

grandes planches chromolithographiques destiné à l' usage des écoles supérieures, des étudiants en médecine, des peintres et des statuaires“, wykonany według wskazówek i pod kierunkiem wystawcy przez Z. Balickiego. (2 egz. na stole i na ścianie tylnej, poza 1766.)**)

1777. **Zdrojowisko Morszyn.** — Sole morszynskie; woda gorzka Bonifacego; borowina. (*Kiosk w pośrodku na pr. — O. 132.****)

Zdrojowisko, jako własność Tow. lekarzy galic., pozostaje pod zarządem J. Piepesa; odznaczone na licznych wystawach.

1778. **Dr. Wenanty Piasecki.** (Zakład wodolecznicy w Klemensówce). Zakopane. — Olejny obraz Zakopanego; fotografie, prospekt i plany sytuacyjne zakładu. (*H. c. — W tece i na pr. ścianie, obok 1225.****)

1779. **Dr. Andrzej Chramiec.** Zakopane. — Fotografie i plany wodoleczniczego zakładu wystawcy. (*Na pr. ścianie obok 1794.****)

Zakład, istniejący od 1888, zatrudnia 4 asystentów; odznaczony na wystawie w Krakowie medalem brązowym.

1780. **Dr. Jan Gwiazdomorski.** Kraków. — Plan i fotografie „Domu zdrowia“; dyplomy nagród z innych wystaw. (*Przy l. ścianie, obok 1813.***)*)

Przedsiębiorstwo, istniejące od 1883, odznaczone medalem brązowym na wyst. higieniczno-lekarskiej 1888 i srebrnym na takiejże wystawie w Krakowie 1891.

1781. **Emil Bertemilian Breuer.** (Zakład wodolecznicy „Maryówka“). Lwów. — Plany, akwarele i fotografie Zakładu. (*Na ścianie tylnej obok 1772. — O. 150.****)

1782. **Zygmunt Rucker.** (Apteka pod srebrnym orłem). Lwów. — *Apparatus reagentium* Ph. VI.; wyroby farmaceutyczne; przybory toaletowe. (*W pośrodku obok 1801. — O. 185.**)

1783. **Bernard Berger.** (Atelier dentystyczno-techniczne). Lwów. — Sztuczne zęby i szczęki w różnych oprawach. (*Gablotka w pośrodku na l. — O. 140.***)*)

Atelier założono 1887.

*) Pawilon sanitarny (23), pr. sala boczna.

**) Por. uwagę drugą na str. 327.

***) Por. uwagę drugą na str. 328.

1784. Feliks Wiśniewski. (Zakład zdrojowy i klimatyczny). Szczawnica. — Wody ze źródeł szczawnickich; ropa szczawnicka; wyciąg szczawnicki z cetyny; topki żołądkowe; oczyszczona sól kuchenna i szczawnicka sól ze źródła Magdaleny, wylugowana — wyrobu E. Szameita; przedstawienie plastyczne układu geologicznego trzeciorzędowego Szczawnicy; narośl świerkowa z lasów E. Pławickiego; bursztyn z Ruskiego Potoku; plany budynków zakładowych. (*Obok 1250 przy ścianie. — O. 204.* ***)

Zakład ten, własność krak. Akademii umiej., istniejący od r. 1810, posługuje się pompami Tobera. Odznaczony medalem brązowym na międzynarodowej wystawie balneologicznej w Frankfurcie 1881, medalami srebrnymi na wystawach balneologicznej w Krakowie 1881 i 1891, jakoteż na krakowskiej wystawie rolniczo-przemysłowej 1887.

1785. Ludwik Knapieński. (Pierwsza fabryka krajowa narzędzi chirurgicznych, maszyn ortopedycznych i bandaży). Kraków. — Narzędzia chirurgiczne, ortopedyczne i bandaże. (*Obok 775 w pośrodku lewej połaci Pp. — O. 183.*)

Fabryka, popierana przez Wydział lekarski uniwersytetu jagiellońskiego i odznaczona srebrnym medalem.

1786. Antoni Popiel. Kraków. — 4 przyrządy dezynfekcyjne patentowane — wynalazku wystawcy. (*Przy pr. ścianie, obok 1769. — O. 188.* **)

1787. K. Rząca i Chmurski. (Parowa fabryka sztucznych wód mineralnych). Kraków. — Sztuczne wody mineralne; widoki ubikacyj fabrycznych. (*Ołbrzymi syfon obok 1791, przy oknie przednim. — O. 73.* ***)

Fabryka istnieje od r. 1863.

1788. Konstanty Wileczyński. (Apteka pod złotym orłem). Kraków. — Miody lecznicze z miodosytni S. J. Wójciekiewicza, wyrobu wystawcy, jak: chinowy, chinowo-żelazisty, rumbarbarowy, kaskarowy, pepsynowy. (*Stół wspólny z 1251 przy wejściu na pr.* *)

1789. Roman i Jetty Silberbachowie. (Zakład zdrojowy wód siarczanych). Swoszowice pod Krakowem. — Woda i muł

*) Por. uwagę pierwszą na str. 329.

**) Por. uwagę drugą na str. 327.

***) Por. uwagę drugą na str. 328.

siarczane; siarka rodzima. (*Stół przy wejściu na l. — O. 201.*) ***)

1790. **Marek Landau.** (Zakład zdrojowo-kąpielowy w Wysowej). Gorlice. — Wody wysowskie z 5 źródeł. (*Stół obok 1815. — O. 245.*) ***)

1791. **Stanisław Simon** (technik). Gdańsk. — Przyrząd do wdychania powietrza gorącego i przyrząd słoneczny do leczenia bólu głowy, melancholii itd. pomysłu wystawcy. (*Stół przy oknie przedniem obok 1789.*) ***)

1792. **Edmund Chrzanowski.** (Fabryka tkanin metalowych). Warszawa. — Lektyka własnego pomysłu; odpylacz obrotowy dla koni własnego pomysłu; siatka na twarz. (*Przy l. ścianie obok 1780.*) **)

Lektyka odznaczona była w Warszawie 1886 i w Krakowie 1891 roku.

1793. **Klaudya Sigalina.** (Pierwszy zakład dla wyrobu prawdziwego kefiru). Warszawa. — Grzybki kefirowe. (*Gablotka przy pr. ścianie, obok 1778.*) ***)

Wystawczyni, pochodząca z Kaukazu, w r. 1863 pierwsza rozpoczęła wyrabiać kefir i rozpowszechniać grzybki kefirowe. Odznaczona 3 medalami złotymi.

1794. **Adolf br. Brunicki.** (Zakład kąpielowy). Lubień wielki. — 12 widoków Lubienia; woda mineralna, borowina i muł siarczany; rozbiory chemiczne; rozprawy balneologiczne dra J. Zielniewskiego. (*Stół przy wejściu na pr. — O. 206.*) ***)

1795. **Konstanty Śmieszek** (magister farmacyi i aptekarz). Skawina. — Sól konserwująca wszelkie artykuły spożywcze; próbka mięsa zakonserwowanego nią 8 czerwca b. r. (*Obok 1251.*) *)

1796. **Bronisław Malkowski.** (Apteka pod lwem). Założce. — Prasa do wyciskania plastrów leczniczych w łaskach — pomysłu wystawcy, wykonana przez mechanika W. Pelza. (*Stół obok 1795, przy oknie przedniem.*) *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 329.

**) Por. uwagę drugą na str. 327.

***) Por. uwagę drugą na str. 328.

1797. Gal. Towarzystwo ochrony zwierząt. Lwów. — Gniazda skrzynkowe dla poszczególnych gatunków ptaków; maski i przyrządy do zabijania bydła, koni i nierogacizny; znaczki zwierzęce i potrzebne do ich zakładania przyrządy; kleszcze, przekłuwacze i pierścienie nosowe dla byków; cewniki mleczne i mamki gumowe dla cieląt; nożyce do strzyżenia owiec, psów i koni; podkowy z wkładką drzewianą i przyrząd do skracania zębów trzonowych konia — pomysłu Ant. Meznika; nakolanniki, opaski ochronne, podkłady kopytowe, wzorowe munsztuki, trzēzle 2- i 4-pierścieniowe, klucze do zakręcania oceli (lodowców); ochraniacze pęcin, nadpęcin i piętęk koni — systemu Friedl-Kwizda; patent. kaganiec dla psów Steinbacha; siatka do noszenia drobiu; model powozu przewozowego dla cieląt i świń; wydawnictwa Towarzystwa, jak „Miesięcznik“, ustawy ochronne, karty legitymacyjne członków, odezwy itp. (*Stół przy 1807, w pośrodku na pr.*)**)

1798. Adam Staszczyk. (Zakład artystyczno-ślusarski i mechaniczny). Kraków. — Stół operacyjny żelazny, 2 stojaki na zwilzacze, stół żelazny na kółkach (*przy 1807*); szafa żelazna oszklona do przechowywania narzędzi chirurgicznych i szkatułka żelazna wertheimowska w postaci albumu (*poniżej 1780, przy l. ścianie. — O. 224.*)**)

1799. Karol Reichert. (Fabryka narzędzi optycznych). Wiedeń. — Narzędzia optyczne, jak mikroskopy, przyrząd obliczający kulki krwi, lupa do badania nasion, spektroskop kieszonkowy, krwiomierz prof. Fleischla itp. (*Gablotka w pośrodku, obok 1795.**)

Fabryka założ. 1870. Zastępca: K. Rücker, Lwów.

1800. Jakub Beiser. (Apteka pod Opatrznością Boską). Lwów. — Środki do pielęgnowania dzieci; woda balsamiczna do ust i zębów prof. dra Straskiego. (*Szafka przy wejściu na l.**)

1801. Emil Schläfrig. (Drukarnia i fabryka wyrobów z papieru). Lwów. — Druki, księgi i kartonaże aptekarskie. (*W pośrodku sali, obok 1224.**)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 329.

**) Por. uwagę drugą na str. 327.

1802. **Henryk i Paweł Meinecke.** (Fabryka wodomierzy). Budapeszt. — Patentowane wodomierze dla użytku wodociągów miejskich. (*Hm. B. oddz. węg. sala I., przy wejściu na pr. — O. 89.*)
1803. **Edward Stenzel.** Kołomyja. — Urządzenie szafy aptecznej i receptury; wina lecznicze, ziółka karpackie, proszek huculski dla bydła itp. wyroby aptekarskie. (*Przy wejściu do sali tylnej środkowej, na pr.* *)
1804. **Konstantyn Wiszniewski.** (Apteka pod gwiazdą). Kraków. — Wina lecznicze; proszki i pastylki rozmaite. (*Szafka w pośrodku, poza 1801.* *)
1805. **Herman Steinbach.** (Firma: „F. A. Wolff i Synowie“). Wiedeń i Budapeszt. — Zupełne urządzenie apteki z recepturowym stołem, szafą i laboratoryum; różnych systemów przyrządy destylacyjne; album wzorów na pudełka apteczne; próbki szyldów aptekarskich. (*Ps. sala środkowa, tylna.*)
1806. **Stanisław Wolański.** Szczerzec. — Kefir; grzybki kefirowe; wyciągi z roślin; przetwory farmaceutyczne. (*Przy ścianie tylnej, obok 1229.* ***)
- Odznaczenia: uznanie i polecenie krak. Tow. lekarskiego, medal zasługi na wyst. lekarsko-przyrodniczej we Lwowie 1888 i brązowy na takież wyst. krakowskiej 1891.
1807. **Wydział krajowy.** Lwów. — Plany i fotografie wszystkich szpitali galicyjskich; mapa okręgów szpitalnych w Galicyi; sprawozdania, oraz tablice norm żywienia i ruchu chorych 1871—93; łóżka ze szpitali św. Zofii (dla dzieci) i powszechnego we Lwowie, św. Łazarza i św. Ludwika (dla dzieci) w Krakowie i z Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie; wyroby tychże obłąkanych. (*W pośrodku, poza 1252.* **)
1808. **Gmina m. Krakowa.** Kraków. — Plany sytuacyjne m. Krakowa, wykazujące: a) dzielnice i obwody, b) powierzchnię zabudowaną, c) powierzchnię placów, ogrodów, podwórzy i budynków w dzielnicach poszczególnych, d) zalud-

*) Por. uwagę pierwszą na str. 329.

**) Por. uwagę drugą na str. 327.

***) Por. uwagę drugą na str. 328.

nienie, *e*) parafie, *f*) hotele i gospody, *g*) łaźnie i szpitale, *h*) szkoły i zakłady naukowe, *i*) ruch ludności 1880—91 *j*) rozmiary powodzi z r. 1884, *k*) też z r. 1888 (1—11); grafikon powodzi 1884 i 1888 r. (12); wykaz ulic, placów i właścicieli domów (13); 9 planów sytuacyjnych miasta z l. 1350—1889 (14—22); plany: topograficzny, hydrograficzny, administracyjny, regulacyjny i ruchu budowlanego 1880—90 wraz z grafikonem ostatniego (23—28); 10 widoków Krakowa z w. XV—XIX i 17 planów dawnych XVI—XIX w. (29—55).

Plany, fotografie, wzory, opisy, broszury itp., dotyczące budowli i urządzeń zdrowotnych gminnych, jak: *a*) kanałów, wychodków, dołów zlewnych itp., *b*) Zakładu czyszczenia miasta, *c*) dróg i bruków, *d*) spraw wodociagowych, *e*) rzeźni miejskiej, *f*) straźnicy pożarnej, *g*) urządzeń telegrafu pożarnego, *h*) szkół miejskich, *i*) cmentarza w Rakowicach, *j*) Zakładu dezynfekcyjnego, *k*) Zakładu obserwacyjnego dla zwierząt, *l*) teatru, *l*) mostu żelaznego na Rudawie, *m*) dawnych fortyfikacyj, *n*) koszar obrony krajowej, *o*) rogatek, *p*) Zakładu obserwacyjnego dla trzody chlewnej (56—227.)

Wydawnictwa Akademii umiejętności, dotyczące praw, przywilejów i dziejów m. Krakowa; przepisy formularze, cenniki i rozporządzenia w sprawach budowlanych (228—39). Druki i formularze fizykatu miejskiego (273—4.)

Instrukcye w sprawach zdrowotnych; zestawienia śmiertelności u chrześcijan i żydów według wieku i podobnież u mężczyzn i kobiet; topograficzne plany zamieszkania dzielnic, oraz rozsiedlenia różnych chorób, jak ospy, odry i płonicy; zestawienia śmiertelności ogólnej według chorób i wieku, oraz chrześcijan i żydów według odsetek śmiertelności; grafikon ruchu ludności w 10-leciu ostatniem; graficzne zestawienia miesięcznych wykładników śmiertelności ogólnej i wskutek poszczególnych chorób w porównaniu z różnemi zjawiskami meteorologicznemi i zmianami w stanie wody wiślanej (240—72.)

Plany ogrodów publicznych; plan oświetlenia gazowego i grafikon rozwoju gazowni; fotografie i litografie kościołów i budynków publicznych, ulic i placów dawniejszych i nowszych, oraz Tow. ratunkowego; sprawozdania prezydalne i i.; projekty różnych urządzeń; „Statystyki m.

Krakowa“ 3 zeszyty i inne luźne wydawnictwa gminy. (275—305.)*

Wystawę zbiorową gminy m. Krakowa objaśnia szczegółowo spis przedmiotów, wystawionych przez nią, który można otrzymać bezpłatnie na miejscu. Urządzenie wystawy spoczywało w ręku urzędu budownictwa m. Krakowa, którego dyrektorem jest Janusz Niedziałkowski.

1809. **Galic. Towarzystwo aptekarskie.** Lwów. — Retrospektywny obraz postępu aptekarstwa, ułożony przez Winc. Jabłonowskiego, a obejmujący: osławione niegdyś środki, jak bezoary, krew wolą, wieprzową, gęsią i kaczą, stonogi suszone itp., dawniejsze wagi apteczne, stary przyrząd destylacyjny, dawne przyrządy do badania dobroci powietrza i piwa, stare i nowe dzieła farmaceutyczne, najnowsze precyzyjne wagi apteczne, analityczną i tarową, oraz wagę dra Mohra, naczynia i narzędzia miarowe do rozbioru miarowego, nowe ciężarki apteczne i precyzyjne analityczne, mikroskop, modne leki organiczne i nowoczesny przyrząd destylacyjny pomysłu J. B. Mürrlego. (*W pośrodku sali, na wprost wejścia.*)**)

1810. **Henryk Blumenfeld** (aptekarz). Lwów. — Wina lecznicze; pudełko kieszonkowe dla lekarzy ze środkami leczniczymi najpotrzebniejszymi; środki lecznicze weterynaryjne itp. (*Szafa w pośrodku, poza 1809.*)**)

Apteka, odznaczona na wystawie przyrodn.-lekarskiej w Krakowie 1881.

1811. **G. Mehrer.** Cieplice, Czechy. — Patentowane opatrunki kieszonkowe w kształcie papinrośnicy. (*Szafka przy wejściu do sali środkowej tylnej Ps., na l.*)

1812. **Schantz i Junghans.** Wiedeń. — Najnowszej konstrukcji maszyna do komprimowania, wyrabiająca naraz 5 — 10 sztuk pastylek o średn. 9—12mm. (*Na stole poza 1809*); najnowsza skrzyneczka na sygnatury apteczne (*przy wejściu do sali środk. tylnej, na pr.*)**)

1813. **Filip Krziżek.** Praga-Smichów. — Lektyka dla chorych. (*Przy l. ścianie obok 1775.****)

*) Paw. uniw. i politechn. (20), l. przedział III. Liczby, dodane nawiasowo, odnoszą się do liczb, któremi przedmioty, wystawione przez gminę, oznaczono na miejscu i w spisie szczegółowym.

**) Por. uwagę pierwszą na str. 329.

***) Por. uwagę drugą na str. 327.

1814. **Karol Sklepiński i Władysław Gruszczyński.** Lwów. — Płody surowe lecznicze zamorskie ze zbiorów aptekarzy lwowskich, zestawione przez wystawców — w oryginalnych opakowaniach. (*Kąt prawy tylny obok 1253.*) *)

1815. **Spółka truskawiecka.** Truskawiec. — Model budynku inhalacyjnego systemu Warmutha z wewnątrz urządzeniem, projektowanego przez arch. F. Jelonka, wykonany przez braci Kopalków; wody mineralne; surowica; borowina; sól parowana; szlam siarczany; bryły gipsu, jako pokłady wody siarczanej; widoki Truskawca; plan sytuacyjny zakładu, parku i t. d.; medale i odznaczenia; tabela statystyczna rozwoju Zakładu. (*Przy l. ścianie, obok 1222.*) **)

1816. **Dr. Alfred Beill.** Stanisławów. — Unguentum hydrargyri itp. przetwory. (*3 słoje przy 1803.**)

2007. **C. k. Zakład zdrojowy.** Krynica. — Woda mineralna we fiaskach oryginalnych, ze źródeł krynickiego i słotwińskiego; skrzynie do opakowania fiasek po wywozu zamorskiego; ziemia borowinowa na kąpiele; wyciąg z igliwia wyrobu H. Nitribitta do zaprawy kąpeli; pastylki krynickie wyrobu tegoż aptekarza; czapki i opaski płócienne do procederów hydropatycznych; kubki, szklaneczki i drobiazgi pamiątkowe (wyrobu czeskiego i niemieckiego), używane w Krynicy; plany, widoki, fotografie, klisze, zbiór aktów i dokumentów, dyplomy i medale, dotyczące Zakładu; tablice wykresne i tabele obejmujące: a) wzrost frekwencji 1801—92, b) wywóz wód krynickich 1807—92, c) przychody i rozchody 1873—92, d) średnie ciepłoty dzienne, e) rozbiory chemiczne wody obu źródeł. (*Paw. 44.*)

Zród główny nabyty z przyległościami przez Styksa v. Saubergen w r. 1793, przeszedł na własność prefektury kameralnej muszyńskiej w r. 1800 za cenę 150 zł. m. k. C. k. Dyrekeya lasów i dóbr państwowych zarządzała Zakładem do 1. maja b. r.; od tego dnia zarząd bezpośredni należy do namiestnictwa, jako naczelnej władzy zdrowotnej.

2008. **C. k. Dyrekeya lasów i dóbr państwowych.** Lwów. — Woda burkućka (silna szczawa żelazista, znana pod na-

*) Por. uwagę pierwszą na str. 329.

**) Por. uwagę drugą na str. 328.

zwą „Burkut“) w oryginalnych flaszkach, tzw. burkutówkach. (*Paw. 44.*)

Zdrój w Burkucie (okręg gospod. Jawornik, państwo Kosów) jestto jedyna silna szczawa żelazista w Galicyi wschodniej; woda ta rozechodzi się głównie w powiatach wschodniopołudniowych.

2024. Gmina m. Lwowa. Lwów. — Plany szkół, koszar, Zakładu dla nieuleczalnych chorych i wyzdrowieńców im. Ant. i Waleryi Bilińskich, szpitalu cholerycznego, wychodków publicznych z r. 1892, hal targowych na placu Krakowskim i na posiadłości Biesiadeckich i innych budynków miejskich; plany zasklepienia Pełtwi i Pasieki, dotychczas dokonanej kanalizacyi miasta z uwidocznieniem sieci dawnych kanałów, poszczególnych systemów kanałowych; plany przeglądowe rozkładu wytrysków i studzien publicznych, plantacyj miejskich, i zamierzone dalsze regulacye; plany szczegółowe ogrodów, skwerów i cmentarzy; plan przebudowania części miasta, dla której są dozwolone ulgi podatkowe; projekty *corsa* z Wysokiego Zamku do rogatki Łyczakowskiej, budowy kolei elektrycznej i przebudowania drogi Sichowskiej.

Rysunki i modele wychodków w nowych szkołach miejskich; okazy kanałów i betonu; wzór rozbieralnego buksztelu kanałowego; wzór hermetycznego zamknięcia kanałów; model hydranta dla wodociągu o małym ciśnieniu; opisy źródeł, wodociągów i wydajności tychże.

Lampy intensytywne naftowe, we Lwowie używane; lampy Auera uliczne z zabezpieczeniem od wiatru; okazy kamienia brukowego, płyt chodnikowych i krawężników, we Lwowie używanych; okaz bruku drzewianego.

Plan m. Lwowa z podziałem na 7 okręgów zdrowotnych; 4 tablice graficzne ze statystyką chorób ludzkich w mieście; sprawozdania drukowane fizykatu miejskiego; wóz i dwojaki nosze, używane do przenoszenia chorych; dezinfektor; poszczególne składniki, używane do dezynfekcyi; „Woda lwowska i jej analiza“ (broшура); wynik rozbioru wody lwowskiej; dotychczas zauważone fałszowania spożywek i napojów; spożywki bez zafałszowania; statystyczna tablica chorób zwierzęcych we Lwowie.

Regulaminy, statuty i odpisy aktów fundacyjnych, fundacyj dobroczynnych miejskich i pod zarządem gminy zostających; statuty towarzystw dobroczynnych, tudzież sprawozdania roczne z czynności tychże; rys historyczno-statystyczny dobroczynności publicznej we Lwowie; fotografie

budynków, należących do fundacji (względnie towarzystw) dobroczynnych; fotografie grupowe chłopców i dziewcząt z Zakładu sierót miejskich i z Zakładu sierót Arcyks. Waleryi.

Druki i egzemplarze formularzy, używane do zbierania dat statystycznych i opracowywania materiałów; roczniki „Wiadomości statystycznych“ (3 zredagowane przez T. Romanowicza, 1 przez ś. p. K. Widmana, i 14 zeszytów, wydanych przez dr. K. Ostaszewskiego-Barańskiego); 40 budżetów m. Lwowa i zamknięć rachunkowych; atlas graficzny z 10 tablic, odnoszących się do wzrostu i ruchu ludności miejskiej 1869—93, do stosunków pod względem wieku, wyznania, wykształcenia, stanu, płci, zarobkowania, przynależności, zaludnienia poszczególnych dzielnic i zabudowań. (*Paw. 108.*)

2025. **S. Kelsen.** (C. k. uprz. fabryka maszyn i wyrobów kruszcowych). Wiedeń. — Przybory kąpielowe, łazienkowe, studzienne i zakładowe dla zakładów zdrojowo-kąpielowych. (*W pośrodku sali.* *) Zwijadło na węże; pompa ssąca. (*Obok 1768.*)

2026. **Pierwsza krajowa kolonia lecznicza.** Rymanów. — Tablica statystyczna rozwoju osady leczniczej rymanowskiej: plany budynków, fotografie i widoki Rymanowa; dowody uznania z innych wystaw. (*Na ścianie tylnej, ponad 1776.* **)

Osada lecznicza rymanowska, założ. 1886, utrzymywała zrazu 23 dzieci przez 880 dni, r. z. zaś 402 dzieci przez 16.805 dni.

2027. **Arnolf Nawratil** (c. k. inspektor przemysłowy). Lwów. — Wystawa zbiorowa przyrządów ochronnych i urządzeń dobroczynnych dla robotników, obejmująca: a) ustawy robotnicze, sprawozdania inspektorów przemysłowych i dzieła z zakresu zdrowotności przemysłowej, b) plany i opisy wzorowych zakładów przemysł. pióra wystawcy, c) przyrządy do wentylacji pracowni i do oznaczania zawartości kwasu węglowego w powietrzu przestrzeni zamkniętych, d) urządzenia ochronne przeciw szkodliwemu działaniu pyłu, kurzu, par, gazów i ciał trujących, wytwarzających się podczas pracy, e) przeciw działaniu ciepłoty wysokiej i światła białego.

*) Por. uwagę drugą na str. 328.

**) Por. uwagę drugą na str. 327.

łego, *f*) przyrząd mechaniczny do przewracania słoju w browarach, *g*) przyrządy ochronne przy kotłach parowych, *h*) przy motorach, *i*) przy transmisyach, kołach pasowych, pasach i linach, *j*) przy maszynach roboczych, *k*) urządzenia do wyciągania robotników i towarów z piętra na piętro, *l*) przyrządy ochronne do narzędzi ręcznych, *ł*) przyrządy samosmarujące, *m*) przyrządy ochronne do robót z kwasami i innymi żrącymi cieczami, *n*) przy wykonywaniu budowli lądowych, *o*) przepisy i ostrzeżenia, *p*) modele schodów fabrycznych, sposobów zabezpieczenia otworów w podłogach i zamknięć kanałów, *r*) urządzenia ochronne przeciw pożarowi i w razie wybuchu pożaru w fabryce, *s*) różne przyrządy dla rafinerij nafty, do filtrowania wody, wzory wychodków itp., *t*) albumy, rysunki, opisy, wydawnictwa, sprawozdania, modele itd., dotyczące urządzeń dobroczynnych dla robotników. (1—41, 44 i 46—181.)*)

Przedmiotów i modeli do tej wystawy dostarczyły prócz wystawcy przede wszystkim Muzeum przemysłowo - higieniczne w Wiedniu, zostające pod kierownictwem radcy dra Fr. Migierki, Zarząd dóbr J. C. Wys. Arcyksięcia Albrechta, firmy: Wohanka i i Spółka i White, Child i Beney w Wiedniu, K. P. Simmelbauer w Montigny i inne, wyrabiające poszczególne przyrządy. Katalog szczegółowy tej wystawy zbiorowej można otrzymać w Pawilonie.

2028. **W. H. Lindley** (miejski radca budowniczy). Frankfurt n. M. — Wystawa zbiorowa rysunków, modeli i budowli, dotyczących miejskich robot kanalizacyjnych i wodociągów, wykonanych przez W. i W. H. Lindleyów 1842—93: a) w Hamburgu, który skanalizowano w całości po raz pierwszy podług systemu spławnego i zaopatrzone wodociągami 1842—60 (1—22) b) we Frankfurcie, gdzie sieć kanałów wykonano 1865—94, osadniki 1883—7, a urządzenie wodociągowe 1884—93 (23—41), c) w Warszawie, gdzie roboty kanalizacyjne i wodociągowe na podstawie szczegółowego projektu wystawcy z r. 1882 prowadzą się do dziś dnia (42—93), d) Elberfeldzie, gdzie uskutecznia się kanalizacja podług rozdzielnego systemu od r. 1882 (94—105), e) w Mannheimie, którego kanalizowanie od r. 1890 jest w toku (106—23), f) w Hanau (125—38. —

*) Pawilon ochronnych przyrządów i dobroczynnych urządzeń dla robotników (128). Liczby, umieszczone w nawiasie, odnoszą się do liczb katalogu szczegółowego tej wystawy zbiorowej.

Paw. 129.) Wzór budowli, przedstawiający kanał spławny z przyrządem przepłukującym i przykorami. (*Poza Paw. 129.)*

Wystawę tę objaśnia katalog szczegółowy, który można otrzymać bezpłatnie w Pawilonie, a do którego odnoszą się liczby, dodane w nawiasie.

2830. Krajowy warsztat szewski. Uhnów. — Stojak szewski, pozwalający robotnikom pracować w pozycji nieszkodliwej dla zdrowia. (42.) *)

2831. Ryszard Schwarzkopff. Berlin. — Przyrząd bezpieczeństwa własnego pomysłu, oznaczający niski stan wody w kotle i przekroczenie najwyższej dozwolonego ciśnienia pary; chroniło do rurek wodoskazowych parowych kotłów. (43 i 45.)*)

2832. C. k. krajowa Rada zdrowia. Lwów. — 4 tablice graficzne przebiegu chorób, jak czerwonki, tyfusów i ospy, 1889—93, oraz śmiertelności wskutek każdej z nich i ogólnej w Galicyi 1872—92; 11 mapogramów, przedstawiających: a) przeciętną ilość zmarłych 1881—90 i b) ilość zmarłych 1892 — wskutek koklusu, tyfusu, chorób zakaźnych (cholery 1873), czerwonki, dyfteryi, kuru, skarlatyny i ospy (*15 tablic na l. ścianie nr 1807*). 4 mapogramy, przedstawiające liczbę głuchoniemych, ciemnych, matolek (kretynów) i obłąkanych w Przedlitawii w stosunku do 100.000 ludności, według obliczeń z r. 1890. (*Na l. ścianie nad 2833.***)*)

2833. Laboratorium bakteryologiczne c. k. kraj. Rady zdrowia. Lwów. — Okazy bakterij chorobotwórczych ludzkich i zwierzęcych z wody lwowskiej i różnych artykułów spożywczych, oraz ich hodowle. (*Przy wejściu do l. sali bocznej na l.***)*)

Laboratorium pozostaje pod kierunkiem dra Ant. Krokiewicza.

2834. Zakład zdrojowo-kąpielowy. Rymanów. — Wody z 3 źródeł; ług bromo-jodowy do użytku wewnętrznego; muł; sól lecznicza zdrojowa; fotografie zakładu i innych budynków; rozbiór chemiczny wód rymanowskich; uznania z innych wystaw. (*Kąt prawy tylny obok 1793.****)

*) Por. uwagę na str. 339.

**) Por. uwagę drugą na str. 327.

***) Por. uwagę drugą na str. 328.

2835. **Zakład zdrojowo-kapelowy.** Iwonicz. — Model budowy barakowej miejscowej z użyciem tektury; model umeblowania mieszkania iwonickiego przed 50 laty, a teraz; album widoków i Iwonicza; broszura Wł. Bełzy o Iwoniczu; wody iwonickie, borowina, sól i ług; tablica graficzna do statystyki Zakładu 1875—93. (*Przy ścianie tylnej, obok 1784.* *)
2836. **L. i E. Zieleniewscy.** Kraków. — Pompa powietrzna przewoźna (średn. 140×180mm.) do wypróżniania dołów kloaczych z dwiema beczkami, węzami i rurami; walec drogowy; różne przedmioty wodociągowe. (*Paw. 43.*)
2837. **S. Kostrzewski.** (Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych.) Sambor. — 2 pompy studzienne. (*Hm. B. sala II. skrzydła, obok 117.*)
2838. **M. Peterseim.** Kraków. — Beczkowóz o pojemności 1000 l.; pompy budowlane; kran kolejowy. (*Hm. B. sala II. pr. skrzydła przy 2120. — O. 120.*)
2839. **K. T. Petzold i Sp.** Janowice, Morawa. — Walec drogowy. (*Obok 774. — O. 107.*)
Zastępcy: Hamel i Feigl, Lwów.

*) Por. uwagę drugą na str. 328.

Grupa XXXII.*)

(Przedmioty z zakresu urządzeń komunikacyjnych lądowych i wodnych, obejmujących: a) budowę dróg publicznych, b) żeglugę na rzekach, c) poczty i telegrafy, d) koleje żelazne, e) tramwaje, f) statystykę komunikacji i handlu.)

1817. **Departament IV. Wydziału krajowego.** Lwów. — Mapa Galicyi, przedstawiająca stan dróg w r. 1893; mapa Galicyi, przedstawiająca stan dróg i kolei żelaznych w r. 1868, oraz ich rozwój w okresie samorządu; tablice statystyczne rozwoju dróg w całości i w poszczególnych powiatach; model mostu kratowego systemu Ibiańskiego (36 m. w świetle), wykonany w skali $\frac{1}{10}$ przez M. Borkowskiego; mapy dróg powiatowych (*w skrzyni*); wykazy środków komunikacyjnych w Galicyi; typy budowli drogowych; zbiór fotografii mostów; okazy cegieł, używanych do budowy pokładu brukowego na drogach krajowych — przed użyciem i po niem; 2 instrukcje: techniczna dla użytku dróg powiatowych i gminnych (z r. 1889) i w sprawie subwencjonowania mostów. (*Na stołach i l. ścianie poza 1827.***)*)

Wystawę tę „obecnego stanu i rozwoju komunikacji lądowych w kraju w okresie autonomicznym“ objaśnia wyłożony przy niej spis szczegółowy.

1818. **Józef Rychter** (prof. politechniki). Lwów. — Model mostu drzewianego, kratowego, na drzewianych koźłach konstrukcyi własnej; plany tego mostu. (*Przy i na pr. ścianie, poza 1389.***)*)

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Por. uwagę drugą na str. 175.

1819. **E. de Bucher.** (Weikuma Następcy). Wiedeń. — Wózki dla kolei gospodarskich i kopalń nafty. (*Miedzy Hm. B. i Paw. 59, poza 66.*)

1821. **C. k. uprzyw. kolej północna cesarza Ferdynanda.** Wiedeń. — Plany, przedstawiające rozwój stacyj Krakowa i Oświęcimia; plany urzędzeń, ubezpieczających dla stacyj; plany dworca dotychczasowego w Krakowie i jego przebudowy; tabela długości linii, będących w posiadaniu kolei; statystyka ruchu na stacyach galicyjskich; sprawozdania z czynności za l. 1877—1892; zestawienie profilów szyn. (*Na pulpicie i l. ścianie, poza 1823.**)

1822. **Departament techniczny c. k. Namiestnictwa.** Lwów. — Plany i fotografie gmachów c. k. namiestnictwa, wszechnicy jagiellońskiej, kliniki chirurgicznej w Krakowie, instytutów naukowych wydziału lekarskiego i instytutu chemicznego przy wszechnicy lwowskiej, kraj. zakładu położniczego, szkoły politechnicznej, gr. kat. seminarjum duchownego i IV. gimnazjum we Lwowie, polskiego i ruskiego gimnazjum w Przemyśle, sądów obwodowych w Jasle i Wadowicach.

Mapa gościńców państwowych i dróg gminnych w zarządzie państwowym w Galicyi: plany gościńców państwowych (*na stole*): fotografie różnych części gościńców i obiektów; plany mostów drzewianych na Sanie w Przemyśle, na Prutcu i Potoku, mostów żelaznych na Dunajcu w N. Sączu i na Dniestrze w Zaleszczykach; plany dawnych mostów (*na stole*); mapa rzek, regulowanych kosztem państwa i kraju; plany przeglądowe rzek i projekty regulacyi górnej Wisły i Dniestru (*na stole*); plany i fotografie Wisły od ujścia Przemszy do Zawichostu; szczegółowe plany Wisły między Tyńcem a Niepołomicami i między ujściem Przemszy a Bobrownikami, Sanu między Radymnem a Jarosławiem, Dunajca między N. Sączem a Kurowem, Dniestru między Jezupolem a Dołhem; graficzne zestawienie stanu wód podług wodoskazów na Wiśle w Krakowie i na Sanie w Radymnie.

Modele gipsowe (wykonane przez braci Cząpków we Lwowie) gmachów: wydziału lekarskiego przy wszechnicy i kraj. zakładu położniczego we Lwowie, oraz betonowego

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

przepustu drogowego (skala 1:25); modele drzewiane, wykonane w szkole zawodowej dla przemysłu drzewnego w Zakopanem i w krajowej szkole przemysłowej w Żywcu (w skali 1:20), a mianowicie mostów drzewianych: łukowego im. Franciszka Józefa na Wiśle pod Krakowem, systemu Howego na Sanie w Przemyśle, krytego konstrukcji rozporowej na Białej pod Tarnowem, takiejże konstrukcji na Prucie w Przeboju, konstrukcji łukowo-rozporowej na Prucie w Podleśniowie i konstrukcji wisząco-rozporowej na Sanie w Leżachowie; model regulacji rzeki; model zasłony wiszącej Wolfa (w skali 1:10). (*Na stołach i pr. ścianie, poza 1818.* *)

1823. **Józef Wanka.** Praga. — Tabele pocztowe, dotyczące stosunków prawnych i t. p. poczty w Austrii; dzieła wystawcy „Postwesen in Österreich“ i „Posthandbuch“. (*Na pulpicie przy l. ścianie, poza 1817.* *)

Wystawca odznaczony na wystawach praskiej r. 1891 i chicagowskiej 1893 za swe tabele.

1824. **Franciszek Gattinger.** Wiedeń. — Ruchomy telefon dla użytku kolejowego. (*Hm. A. przy 1828.*)

1825. **Rudolf Sonnleitner** (wermistrz). Putna. Bukowina. — Przyrząd do zamykania i wyładowywania wózków na kolejach leśnych — własnego pomysłu, zgłoszony do patentu. (*Pt. obok 1291.*)

1826. **Gwarectwo górniczo-hutnicze Jerzego i Maryi.** (Georgs-Marien Bergwerks u. Hütten-Verein). Osnabryk. — Urządzenia i wozy dla wąskotorowych kolei żelaznych. (*Zewnątrz Paw. 86*)

1827. **E. A. Ziffer** (inż. cywilny). Wiedeń. — Dzieło własne o kolejach lokalnych i inne; normalia galic. kolei lokalnych; zbiór fotografii kolei bełżeckiej. (*Obok 1627.* *)

1828. **C. k. Dyrekeya kolei państwowej.** Lwów. — Dokumenty koncesyjne kolei Karola Ludwika (*w gablotce*); modele: projektowanego nowego dworca lwowskiego (gipsowy), budynku administracyjnego dyrekcji w Krakowie (z cegiełek korkowych), osady robotników warsztatu kolej. w N. Sączu; karta plastyczna okolicy tunelu łupkowskiego; mo-

*) Por. uwagę drugą na str. 175.

dele przyrządu do ogrzewania wozów parą i różnych przyrządów elektrycznych; zbiory narzędzi i przyrządów kolejniczych, latarni kolejowych, przyrządów pożarniczych, mierniczych i telegraficznych, wyrobów warsztatowych artystyczno-ślusarskich i kartonowych (*w gablotce*), oraz uniformów dla urzędników kolejowych i służby; parowóz towarowy nr. 5910 systemu Compound; parowóz towarowy z tendrem nr. 5713, urządzony do opału ropą; przednie ściany paleniska parowozu, pęknięte i naprawione, rama paleniska. obrobiona w połowie, zestawienie łożysk wozowych, jednostronne stawidło parowozu z okazami łożysk rozmaitych, wodzidło parowozu z cylindrem i suwakiem, drzwi dymnicy, ukośne łączenie szyn projektu Głanza, koło wozowe z umocowaniem obręczy systemu Glücka i Couranta; piec do lutowania rur płomiennych; przyrządy elektryczne: do oznajmiania odjazdu pociągów osobowych, do zapowiadania toru wjazdowego (układu Siemens'a i Halskiego), induktor tarczy ostrzegowej, telefon, sygnał stacyjny; stawidło centralne dla zwrotnic; stół z zupełnem urządzeniem telegraficznem; tokarnia dla drobnych przedmiotów telegraficznych; bateria elektryczna.

Wyroby warsztatów kolejowych: *a)* we Lwowie (wóz 2klasowy i wóz III. klasy dla pociągów pośpiesznych, spływy kruszcowe i składowe części stawidła parowozu, różne narzędzia, naprawy blach kotłowych wyżartych, przeróbka parowozu towarowego nr. 3823), *b)* w Przemyśle (zwrotnia, zbiór pilników, świeżo naciętych, i wyroby kuźnicze), *c)* w N. Sączu (wóz salonowy, kocioł parowy nieruchomy dla stacyj wodnych, zupełne wyposażenie tendra, różne narzędzia, wyroby kotlarskie z blachy miedzianej, przeróbka wozu 2klasowego z przedziałem salonowym), *d)* w Stanisławowie (zestawienie pompy dla stacyj wodnych i zupełnego uzbrojenia kotła parowego. (*Tylna część Hm. A.*).

Wozy: magazynowy dla pociągów sanitarnych, 3 towarowe (z fabryki K. Lipińskiego w Zagórzu) i wóz z przyrządem do oświetlenia elektrycznego (z lokomobilą i maszyną dynamo); przyrząd do wiercenia, obcinania i wyginania szyn; rogatki: ręczna pomysłu inżyniera Pfeiffra i elektryczna układu Götza; zestawienie różnych szyn i różnych ich styków; wózek kolejowy; rozjazdy: stalowy i angielski podwójny; różne krzyżownice; zaporą torowa; stawidło centralne stacyjne; zwrotnice: starsza i stalowa;

semafory; budka sygnałowa żelazna: tarcza sygnałowa. (*Zewnątrz Hm. A., między nią, Pawilonem 43. i PMT.*)

Materyały (z podaniem pochodzenia, zapotrzebowanej ilości rocznej, jakoteż rocznego wydatku), zestawione na stołach w następujących grupach: smary, materyały do czyszczenia i uszczelniania, węgiel kamienny, farby i pokosty, koce, płótna, pomniejsze wyroby z żelaza i stali. wyroby kruszcowe, blacharskie, szmuklerskie, skórzane, szcztokarskie, szklane, porcelanowe i galanteryjne, materyały do telegrafów, tygle, pipy, drobne materyały dla budynków i nawierzchni, przybory kancelaryjne (*na stołach w tylnej części Hm. A.*); materyały kamiennie z kamieniołomów galicyjskich; materyały ceglane, piramida z podkładów i drobnego materyału nawierzchni (*zewnątrz Hm. A., między nią, Pawilonem 43 i PMT.*)

Plany, rysunki, tabele statystyczne, fotografie i akwarele. (*Na ścianach i sztalugach w Hm. A.*)

1829. C. k. Dyrekeya poczt i telegrafów. Lwów. — Plany budynków pocztowych m. Lwowa i Krakowa; fotografie: wewnętrznej służby manipulacyjnej i weterana pocztylionów 95-letniego A. Synosa z Radymna; zbiór znaczków pocztowych od czasu ich zaprowadzenia; zbiór noworocznych powinszowań, mienianych pomiędzy poszczególnymi urzędami państw, należących do światowego związku pocztowego; druki, używane w obrębie zakładu pocztowego i telegraficznego w Galicyi; instrukcye i regulaminy, wydane dla poszczególnych funkcyonaryuszów; wykaz ilości i wartości materyałów i rekwizytów, sprowadzonych z r. z Wiednia, i druków, zużytych z r.; podręczniki, leksykony i fachowe prace literackie; statuty i sprawozdania towarzystw urzędników pocztowych; karta kursowa z r. z. i szkice kursów pocztowych w Galicyi od r. 1848; karty rozwoju sieci telegraficznej; mapy rządowych i prywatnych telefonów w Galicyi; graficzne przedstawienie rozwoju czynności administracyjnych Dyrekeyi poczt i telegrafów w XIX. stuleciu, wzrostu personalu urzędników, kontraktowych funkcyonaryuszów i służb wyższej i niższej kategorii; tablice, uzmysławiające stosunek ilościowy mężczyzn i kobiet, zatrudnionych przy urzędach pocztowych i telegraficznych, rozwój ruchu pocztowego, tudzież dochodów i wydatków zakładu; grafikon ruchu telefonu i telegrafu w ciągu poszczególnych miesięcy roku, tudzież poszczególnych godzin doby; tablice

taryf i opłat poczty listowej i wozowej, tudzież telegrafu; karty okręgu listonoszów miasta Lwowa i Krakowa; schemat załączeń telegraficznych we Lwowie i Krakowie; grafikon wzrostu sprzedawców znaczków pocztowych i skrzynek listowych w Galicyi; przegląd poszczególnych urządzeń zakładu od r. 1848—94; graficzne przedstawienie wypadków słabości wśród personalu; graficzne przedstawienie stosunku powierzonych zakładowi wartości do strat, poniesionych przez skarb państwa; tabela bilansu rocznego z r. 1893; grafikon obrotu pieniężnego zakładu poczt i telegrafów od 1848.

Stół do stemplowania listów pomysłu Bohacza; stampilie, używane w obrębie zakładu pocztowego; skrzynki listowe; wagi i ciężarki; rekwizyty, służące do opakowania przedmiotów podczas przewozu; torby konduktorów i listonoszów; uzbrojenie konduktorów; kosze na pakunki, wory i worki; godła urzędowe, trąbki, latarki, chorągiewki itp.; liberya i uniformy sług niższej i wyższej kategorii.

Przyrządy i narzędzia, służące do budowy linii telegraficznych i do zwalczania przeszkód terenu; części składowe przewodów telegraficznych; przyrządy telegraficzne, tudzież potrzebne do służby ruchu; model przyrządu do impregnowania słupów pod przewody telegraficzne; stosy elektryczne; przyrządy i naczynia, służące do budowy linii telefonicznych; przyrządy i urządzenia telefoniczne.

Wzory wozów pocztowych; części składowe wozów; ręczny wózek pocztowy wyrobu J. Metzgera w Jarosławiu.

Druki, rozporządzenia, podręczniki, ogłoszenia, sprawozdania rachunkowe, instrukcje dla publiczności poczt. Kasy oszczędności; spis papierów państwowych, zakupywanych przez Kasę oszczędności na rzecz uczestników; tabela druków; grafikony ruchu Kasy oszczędności i czeków; fotografie budynku i poszczególnych ubikacyj pocztowej Kasy oszczędności w Wiedniu. (*Wewnątrz Paw. 17 i w szopie, doń przytykającej.*)

Wóz ambulansowy. (*Na szynach opodal Paw. 17., na l.*)

1830. **L. i E. Zieleniewscy.** Kraków. — Obrotnica lokomotywowa (*obok Paw. 43*); żórawie wodne, pompa i kocięć kolejowy, okucia do ramp (*Paw. 43*.)

Grupa XXXIII. *)

«Statystyczne i graficzne przedstawienie ruchu i wzrostu instytucyj bankowych, kas oszczędności, towarzystw asekuracyjnych, towarzystw zarobkowych i gospodarczych.)

1831. **Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.** Lwów. — Mapa Galicyi, Śląska i Bukowiny, unaczyniająca liczbę stowarzyszeń związkowych i ich członków w każdym powiecie i miejscowości, rodzaje tych stowarzyszeń i wysokość ich kapitału obrotowego z końcem r. 1893; 2 mapki, wykazujące w podobny sposób stan towarzystw zaliczkowych w Galicyi z końcem r. 1876. (*Na ścianie tylnej.*) **)

Tow. zaliczkowych z początkiem 1893 r. było 265, członków 169.663, obrót kasowy wynosił 1,778.622-972 zł.; spółek rękodzielniczych, spożywczych, itp. było 71, członków 7576, czysty zysk wynosił 49.929 zł.

1832. **Tenże.** — Wykaz dotychczasowych członków zarządu i urzędników Związku. (*Obok 1831.*) **)

Patronem Związku jest dr. T. Skałkowski, prezesem wydziału St. Szczepanowski, redaktorem czasopisma „Związek“ T. Merunowicz.

1833. **Tow. zaliczkowe.** Belż. — Tabele graficzne rozwoju Towarzystwa 1880—93. (*Teka na stole przy ścianie przedniej, od wejścia na pr.*) ***)

W r. 1880 było czł. 93, ogólny obrót kas. wynosił 13.426 zł.; z. r. pierwszych było 1242, drugi wzrósł do 199.710 zł.

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Pawilon 67., sala główna środkowa.

***) Pawilon 67., sala prawa boczna w parterze.

1834. **Tow. zaliczkowe.** Bircza. — Sprawozdania dyrekeji od r. zał. 1877. (*Teka na stole przy ścianie tylnej.*) ***)
 Założ. 15/II 1876, zrazu liczyło czł. 303, a z. r. 1420; obrót kasowy w r. 1876/7 — 63 929 30, z. r. 703.134.16 zł.
1835. **Tow. zaliczkowe.** Bochnia. — Księga bilansów od r. zał. (*Na stole przy ścianie tylnej.***)*)
 Założ. 22. kwietnia 1880, liczyło zrazu 411 członków przy obrocie kasowym 40.514.98 zł.; z. r. było czł. 825, obrót zaś wynosił 667.229 96 zł.
1836. **Kółko rolnicze.** Ruda. — Księga towarów ze sklepiu Kółka; dziennik kasowy.*)
1837. **Tow. zaliczkowe.** Cieszanów. — Sprawozdania dyrekeji 1875—93; tabele graficzne w tece. (*Jak 1834.* ***)
 Rok założenia 1875. W r. 1876—7 czł. 184, z r. 1669; obrót kasowy zrazu 15.668.78, z. r. 366.924.16 zł.
1838. **Kółko rolnicze.** Wiazownica. — Księga uchwał i posiedzeń. *)
1839. **Tow. zaliczkowe.** Dąbrowa. — Sprawozdania dyrekeji 1871—93 (druk. od 1880); teka tabel graficznych. (*Jak 1835.* ***)
 Istnieje od 1. września 1870. W l. 1870—1 obrót kas. wynosił 32.832, r. z. 1,458.850 zł.
1840. **Kółko rolnicze.** Chatki. — Statut kasy oszczędności Kółka wraz z książeczkami przychodów i rozchodów i księgą dłużników. *)
1841. **Tow. zaliczkowe.** Drohobycz. — Księga Stow. rękodz. i przemysł. 1868—74; sprawozdania dyrekeji Tow. zaliczk. 1874—93. (*Jak 1835.* ***)
 Przekształcone 1874 ze Stow. rękodz. i przemysł., liczyło zrazu 149 czł. przy obrocie kas. 47.639.24 zł.; r. z. było czł. 1229, obr. 1,280.292.64 zł.
1842. **Tow. zaliczkowe.** Dubiecko. — Sprawozdania dyrekeji od r. zał. 1889 (*na stole*); tabela rozwoju Towarzystwa (*na ścianie tylnej.* ***)
 W r. 1889 czł. 81, z. r. 616; ogólny obrót kasowy 1889 r. 31.086.68, z. r. 257.690.175 zł.

*) Por. uwagę pierwszą na str. 20.

**) Por. uwagę drugą na str. 348.

***) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1843. **Tow. zaliczkowe.** Dukla. — Sprawozdania dyrekcji 1892—3. (*Jak 1834.****)

W r. 1892 czł. 196, ogólny obrót 66.080⁷⁸, z. r. czł. 603, obrót 219.595⁹⁶ zł.

1844. **Tow. zaliczkowe.** Dynów. — Tabela graficzna za l. 1891—3. (*Na ścianie tylnej.****)

W r. 1891 czł. 115, z. r. 493 przy obr. kas. 124.755 zł.

1845. **Tow. zaliczkowe.** Gliniany. — Teką z tabelami rozwoju Tow. 1876—93. (*Jak 1835.***)

W r. założ. 1876 było czł. 124, a w obrocie kas. 3500 zł.; z. r. pierwszych było 2603, drugi wynosił 1,856.000.

1846. **Tow. zaliczkowe.** Gorlice. — Sprawozdania dyrekcji 1871—93 (*na stole*); 2 tabele graficzne (*na ścianie tylnej.***)

Zrazu czł. 132, obrót kas. 19.005⁸⁶ zł.; z. r. czł. 1017, obr. 12.567.413⁹⁸.

1847. **Tow. zaliczkowe.** Grybów. — Sprawozdania 1891—3; teka tabel graficznych. (*Obok 1877.****)

Założ. 1877, czł. było wtedy 106, z. r. 615. Obrót kasowy 1877—8 wynosił 101.021⁴⁸, z. r. 212.776⁶⁸ zł.

1848. **Kółko rolnicze.** Gorzyce. — Dzieje Kółka.*)

1849. **Tow. zaliczkowe.** Jasło. — Bilansy pisane i sprawozdania dyrekcji od r. 1875 (*na stole*); 3 tabele graficzne (*na ścianie lewej.***)

Założ. 1. paźdź. 1874, liczyło zrazu czł. 109 przy obrocie kas. 140.933 zł.; r. z. było czł. 1207, w obrocie 2.475.799⁰² zł.

1850. **Tow. zaliczkowe.** Jaworów. — Teką z tabelami, sprawozdaniami i kroniką Tow. (*na stole*); tabela graficzna rozwoju Tow. od r. zał. 1880 (*na ścianie przedniej, od wejścia na l.****).

W r. 1880—1 czł. 121, z. r. 1332; obrót kasowy wówczas 63.340, z. r. 1,063.207 zł.

*) Por. uwagę pierwszą na str. 30.

**) Por. uwagę drugą na str. 348.

*** Por. uwagę trzecią na str. 348.

1851. Tow. zaliczkowe. Kałusz. — Teka z tabelami (*na stole*); widok domu własnego (*na ścianie, jak 1850.*) ***)

Założ. 1876; czł. 1876—7 było 103, z. r. 1073. Obrót kas. zrazu 35.654·36, z. r. 367.726·58 zł.

1852. Tow. zaliczkowe. Kołomyja. — Bilanse 1875—93 (druk. od 1876) i teka z tabelami. (*Jak 1835.*) **)

Zrazu 102 czł., a obrót kasowy 2.745·17 zł., z. r. 1.313, a obrót 1,351.366·43 zł.

1853. Tow. zaliczkowe. Komarno. — Sprawozdania 1879—93 i teka tabel za l. 1876—93 (*na stole*); podobizna A. Górskiego, I. prezesa Tow. (*na ścianie, jak 1834.*) ***)

Obrót kasowy w r. 1876 — 14.463, z. r. 320.564 zł. (przy 3.299 członkach).

1854. Tow. zaliczkowe. Kraków. — Sprawozdania dyrekcji i zamknięcia rachunków 1870—93 (*na stole*); 3 tabele graficzne (*na ścianie, jak 1835.*) **)

W r. 1870 czł. 460, obrót kasowy 144.641·68 zł.; z. r. czł. 1820, w obrocie 4,985.085·14 zł.

1855. Tow. zaliczkowe. Krosno. — Teka tabel za l. 1874—93. (*Jak 1834.*) ***)

W r. założ. było 206 czł., z. r. 1148.

1856. Tow. zaliczkowe. Limanowa. — Teka z tabelami (*na stole*); tabela graficzna (*na ścianie, jak 1850.*) ***)

1857. Kółko rolnicze. Strome. — Dzieje Kółka. *)

1858. Tow. zaliczkowe. Łańcut. — Sprawozdania dyrekcji 1873—93 (druk. od 1880), roczne bilanse rękopiśmienne, teka tabel, „Monografia Towarzystwa“ przez wicedyrektora jego, B. Dzieciołowskiego, wydana z powodu Wystawy (*na stole*); 2 tabele graficzne i widok budynku własnego (*na ścianie, jak 1835.*) **)

W r. 1873 obrót kasowy 114 258·98, z. r. 3,019.202·92 zł.

1859. Kółko rolnicze. Biesiadki. — Dzieje Kółka z fotografią sklepu. *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 30.

**) Por. uwagę drugą na str. 348.

***) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1860. **Kółko rolnicze.** Paleśnica. — Wzory ksiąg rachunkowych; protokół posiedzeń. *)
1861. **Tow. zaliczkowe.** Mościska. — Sprawozdanie za r. 1893; teka z tabelami za l. 1876—93. (*Jak 1833.* ***)
W r. 1876 czł. 555, z. r. 1.701; obrót kasowy w pierwszym roku 168 376, obecnie dosięga 700.000 zł.
1862. **Tow. zaliczkowe.** Podhajce. — Spis członków; sprawozdanie za r. 1893. (*Na l. ścianie.* ***)
Rok założ. 1881. W r. z. (dwunastym istnienia) było czł. 1.779, obrót zaś kasowy wynosił 345.765³¹ zł.
1863. **Tow. zaliczkowe.** Przemysłany. — Sprawozdania od r. zał. 1883; teka tabel. (*Jak 1834.* ***)
1864. **Kółko rolnicze.** Uszew. — Dzieje Kółka; fotografia sklepiu. *)
1865. **Tow. zaliczkowe.** Radziechów. — Sprawozdania 1877—93 (*na stole*); tabela i widok budynku własnego (*na ścianie, jak 1833.* ***)
W r. 1877 czł. 441, z. r. 3.097; obrót kasowy z 84.571⁴⁸ wzrósł w tym okresie na 602.160²⁴ zł.
1866. **Powiat. Tow. zaliczkowe.** Rohatyn. — Sprawozdania dyrekeyi 1876—93; teka tabel. (*Jak 1835.* ***)
Założ. 1875, liczyło wtedy 166 czł., a obrotu kas. miało 28.768, r. z. czł. 1.537, a obrotu 621.266 zł.
1867. **Tow. zaliczkowe.** Rudki. — Sprawozdania (druk. od 1881) i tabele (w tece) za l. 1876—93. (*Jak 1833.* ***)
W r. 1876 (tj. trzecim istnienia) czł. 273, z. r. 1.156; obrót kas. wówczas 38.735⁵², z. r. 28.278²² zł.
1868. **Kółko rolnicze.** Ujście solne. — Książka handlowa; księga uchwał; księga wpisu członków; dziennik. *)
1869. **Kółko rolnicze.** Wesoła. — Księga uchwał. *)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 30.

**) Por. uwagę drugą na str. 348.

***) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1870. **Tow. zaliczkowe.** Sokal. — Sprawozdania dyrekeyi 1875—93 (druk od r. 1882) i teka z tabelami (*na stole*); widok budynku własnego (*na ścianie, jak* .) **)

W r. zał. 170 czł., z. r. 1091: obrót kasowy zrazu 34.187-97, z r. 688.396-30 zł.

1871. **Tow. zaliczkowe.** Stryj. — Sprawozdania dyrekeyi 1878 -93 i teka z tabelami (*na stole*); podobizny F. Lachnera i Hempnera, założycieli i b. prezesów Tow., oraz plan budynku własnego (*na ścianie, jak 1834.*)) ***)

Założ. w maju 1878 miało w tymże r. 112 czł. przy 24.435 zł. ogólnego obrotu, z. r. 774 czł. przy obrocie 881.878-49 zł.

1872. **Stefan Sekowski.** Poznań. — Zestawienie zamknięć rachunków kas pożyczkowych gminnych w W. Ks. Poznańskim 1887—93. *)

1875. **Tow. zaliczkowe.** Wykoty. — Sprawozdania 1876—93; teka z tabelami. (*Jak 1833.*) ***)

Od 1 maja do końca 1876 r. było czł. 120, z. r. 222; obroty kasowe: 60.525-02 i 38.253-22 zł.

1877. **Tow. zaliczkowe.** Zbaraż. — Sprawozdania 1873—93 i teka z tabelami (*na stole*); 3 tabele graficzne (*na ścianie, przy wejściu na I.)* ***)

Z. r. przy 1170 czł. wynosił obrót kas. 473.861-64 zł.

1878. **Tow. zaliczkowe.** Zborów. — Sprawozdania dyrekeyi 1882—93; teka z tabelami graficznymi. (*Jak 1834.*)***)

W r. 1882 czł. 225, z. r. 1556; obrót kasowy wówczas 37.105-66, z. r. 145.409-22 zł.

1879. **Tow. zaliczkowe.** Złoczów. — Tabelaryczne zestawienie bilansów 1875—93. (*Jak 1850.*) ***)

1875—6 czł. 228, z. r. 5.610; w I. roku obrót 34.766-55, z. r. 652.488-88 zł.

1880. **Tow. zaliczkowe.** Żółkiew. — Teką z tabelami graficznymi rozwoju Towarzystwa od r. zał. 1878. (*Jak 1834.*)***)

W r. zał. 46 czł., z. r. 587.

*) Por. uwagę pierwszą na str. 30.

**) Por. uwagę drugą na str. 348.

***) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1881. Powiatowe Tow. zaliczkowe. Brzeżany. — Tabela rozwoju Towarzystwa od r. zał. 1890. (*Jak 1834.**)

W r. 1890 czł. 214, z. r. 894; obrót kasowy zrazu 85·224·40, z. r. 446.914·66 zł.

1882. Powiat. Tow. zaliczkowe. Brzozów. — Sprawozdania dyrekcji 1888—93 (*na stole*); 2 tabele graficzne (*na ścianie, jak 1850.***)*)

W r. zał. 50 czł., z. r. 1475; ogólny obrót w r. 1888 — 9.034·58, z. r. 589.672·615 zł.

1883. Powiat. Tow. zaliczkowe. Głogów. — Album z fotografiami członków zarządu, gmachu własnego, tabelami graficznymi i zamknięciami rachunkowymi 1885—93. (*Jak 1835.**)

Założ. 1885; ogólny ruch kasowy zrazu 39.219·08 przy 295 członkach; z. r. członków 3166, obrót 415.571·60 zł.

1884. Powiat. Tow. zaliczkowe. Kamionka strumiłowa. — Sprawozdania 1886—93 (druk. od 1889) i teka z tabelami. (*Jak 1833.***)*)

W r. zał. 404 czł., z. r. 1453; obrót kasowy z 148.125·18 wzrósł do 305.406·68 zł.

1885. Powiat. Tow. zaliczkowe. Lwów. — Sprawozdania z czynności tow. 1871—93 (*na stole*); 4 tablice graficzne i liczbowe, dotyczące Towarzystwa i Banku zaliczkowego (*na ścianie tylnej.**)

W r. 1871 miało czł. 290, z. r. tylko 61; ogólny ruch kasowy w tym czasie z 58.970·10 wzrósł do 258.048·02 zł.

1888. Bank zaliczkowy. Bołszowce. — Tabela graficzna stanu Banku w 2 pierwszych latach jego trwania 1892—3. (*Jak 1834.***)*)

W r. 1892 czł. 204, z. r. 555.

1889. Bank zaliczkowy. Lwów. — Roczne sprawozdania 1891—3. (*Przy 1885.**)

Założ. 1891; liczył zrazu 1115 czł. przy obrocie kasowym 8,727.050 01 zł.; z. r. było czł. 1587, w obrocie 11,908,335·95 zł.

*) Por. uwagę drugą na str. 348.

**) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1890. **Bank zaliczkowy.** Stanisławów. — Sprawozdania dyrekcji 1871—93; teka tabel graficznych. (*Jak 1835.* *)

Założ. 1. maja 1871, liczył w l. 1871—2 70 czł., z. r. 1.045; obrót kasowy z. r. wynosił 3,133.872·61 zł.

1893. **Kasa zaliczkowa.** Nadwórna. — Tabela graficzna za czas 1883—93. (*Jak 1850.* **)

1894. **Kasa zaliczkowa.** Nowy Sącz. — Tabele graficzne za czas 1877—93 i wzory druków w tece. (*Jak 1835.* *)

W r. 1877—8 czł. 276, z. r. 1.055; ruch kasowy wynosił w l. roku 612.799·96, z. r. 576.825·01 zł.

1897. **Kasa zaliczkowa.** Złoczów. — Sprawozdania dyrekcji 1882—93 (druk. od 1890). (*Jak 1834.* **)

W r. 1882 było 61 członków, z. r. 2.106; obrót kasowy z. r. 322.114·26 zł.

1899. **Kasa zaliczkowa „Nadzieja“.** Kulików. — Sprawozdania 1880—93 (druk. od 1884) i księga bilansów z widokiem budynku własnego (*na stole*); 3 tabele graficzne (*na ścianie, jak 1833.* **)

W r. 1880 czł. 173, z. r. 651; obrót kasowy z 30.904·84 podskoczył na 87.503·11 zł.

1901. **Kasa zaliczkowa „Nadzieja“.** Sądowa Wisznia. — Sprawozdania dyrekcji pisane za l. 1880—93. (*Jak 1834.* **)

Z. r. przy 694 członkach obrót kasowy wynosił 155.069·97 zł.

1910. **Stowarzyszenie oszczędności i pożyczek.** Pilzno. — Sprawozdania dyrekcji 1883—93. (*Jak 1834.* **)

Założ. 1877, liczyło z. r. 813 czł. przy obrocie kasowym 220.615·73 zł.

1912. **Stowarzyszenie oszczędności i zaliczek.** Cieszyń. — Księga, zawierająca statystykę Tow. i wzory druków, oraz sprawozdania 1875—93 (*na stole, jak 1850*); 2 tabele graficzne (*na ścianie.* **)

W r. 1875 było czł. 258, z. r. 3824; obrót kasowy w r. założ. 107.658·55, z. r. 2,061.148·78 zł.

*) Por. uwagę drugą na str. 348.

**) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1913. **Stowarzyszenie pożyczkowe „Praca i oszczędność“.** Jordanów. — Teka tabel graficznych za l. 1880—93. (*Jak 1833*).**))

W r. 1880 członków 401, z. r. 994.

1916. **Stowarzyszenie pożyczek i oszczędności „Wzajemna pomoc“.** Krynica. — Sprawozdania dyrekeyi 1881—93; teka tabel graficznych. (*Jak 1834*).**))

W r. 1881 czł. 211, z. r. 500; obrót kas. z 54.925.30 wzrósł do 457.336.32 zł.

1917. **Stowarzyszenie pożyczkowe i oszczędności „Wzajemna pomoc“.** Podgórze. — Sprawozdania i zamknięcia rachunków 1879—93; teka tabel graficznych. (*Jak 1835*).*))

Założ. 1. września 1879. Zrazu czł. 285, obrót ogólny 61.484.52; z. r. czł. 2.943, obrót 1,839.799.60 zł.

1918. **Stowarzy-zenie pożyczkowe „Wzajemna pomoc“.** Maków. — Sprawozdania i zamknięcia rachunków 1879—93 i teka tabel graficznych (*na stole, jak 1835*); widok budynku własnego (*na pr. ścianie*).**))

Założ. 2. lutego 1879, miało obrotu w tym r. 48.983.4, z. r. przy 2.009 czł. 562.845.54 zł.

1919. **Stow. zaliczkowe.** Lubaczów. — Sprawozdania dyrekeyi 1879—93; teka tabel graficznych. (*Jak 1835*).*))

1920. **Tow. wzajemnego kredytu.** Biecz. — Teka z tabelami za l. 1885—93. (*Jak 1833*).**))

W r. założ. 295 czł., z. r. 554; obrót kasowy z 161.050 wzrósł do 446.200 zł.

1921. **Tow. wzajemn. kredytu.** Dębica. — Sprawozdania dyrekeyi 1887—93 (*na stole*); tabela graficzna (*na ścianie, jak 1834*).**))

W r. założ. 158 czł., z. r. 1280; obrót kasowy z. r. 1,683.134.45 zł.

1922. **Tow. wzajemn. kredytu.** Lwów. — Sprawozdania z czynności i zamknięcia rachunków 1881—93. (*Jak 1835*).*))

W r. 1881 czł. 287, z. r. 771; obrót kasowy 526.653.04 wzrósł do 1,167.670.57 zł.

*) Por. uwagę drugą na str. 348.

**) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1923. **Tow. wzajemn. kredytu.** Sędziszów. — Teka z tabelami 1882—93. (*Jak 1834.* ***)

W r. 1882 czysty zysk 140·41, z. r. 3.476·21 zł.

1925. **Tow. wzaj. kredytu mieszczan.** Stanisławów. — Sprawozdania 1885—93 i teka tabel (*na stole*); 3 tabele (*na ścianie, jak 1833.* ***)

W r. załóż. 89 czł., z. r. 665; obrót kasowy z 65.121·90 wzrósł do 1,156.953·48 zł.

1928. **Wydział powiatowy.** Skałat. — Statystyczne zestawienie ruchu i wzrostu instytucyj finansowych w pow. skałackim — rękopis. (*Jak 1850.* ***)

1930. **Tow. kredytowe „Oszczędność“.** Tłumacz. — „Szkic dziejów rozwoju Towarzystwa, skreślony z okazji Wystawy przez Adolfa Fuchsa“, zamknięcia rachunków 1875—93 i teka tabel (*na stole, jak 1835*); widok budynku własnego (*na l. ścianie.* **)

Założ. 1875. Obrót kasowy zrazu 66.360·03, z. r. zaś 803.645·30 przy 541 członkach. Przewodniczący Rady Nadzorczej ks. Fr. Sawa.

1932. **Tow. ochrony własności ziemskiej.** Limanowa. — Sprawozdanie za 12 lat istnienia Towarzystwa 1882—93 (*na stole, jak 1850*); tabela graficzna (*na ścianie.* ***)

W r. 1882 członków 85, z. r. 752.

1938. **Tow. produkcyjne i handlowe.** Łańcut. — Koce, serwety, ręczniki, obrusy, chustki, czapki itp. wyroby tkackie. (*Przy ścianie tylnej, na l.* *)

Prezes rady nadzorczej poseł B. Żardecki, prezes dyrekcji ks. kan. E. Zauderer. Tow., założ. 26. marca 1892, liczyło zrazu 103, z końcem r. 1893 zaś 163 członków. Udziały zrazu przynosiły 3080, obecnie już 4500 zł. Ogólny obrót kasowy w I. roku istnienia 208.250·34 zł.

1940. **Towarzystwo tkackie.** Komarno. — Wyroby szkółki tkackiej i przemysłu domowego, jak: worki, płótna szare, ręczniki, obrusy, drelichy, sienniki, płótno do pakowania, siatki do chmielu. (*Stół przy ścianie przedniej na l.* *)

*) Paw. Związku stów. zarobk. i gosp. (67), sala l. boczna.

**) Por. uwagę drugą na str. 348.

***) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1941. **Towarzystwo tkaczy.** Gliniany. — Portyery, zasłony, dywany, kobierce, kilimy. (*Porozwieszane w Paw. i nad 1940.* *) Warsztat tkacki w ruchu. (*Paw. 67, I. piętro.*)
1942. **Tow. powroźnicze.** Radymno. — Wzory książkowania. (*Teka, jak 1850.* ***)
1945. **Spółka handlowa rolniczo - przemysłowa.** Kołomyja. — Zamknięcia rachunków 1885—93; teka tabel graficznych. (*Jak 1835.* **)
- Założ. 3. maja 1885. Członków zrazu 419, obrót 1,324.285.34; z. r. ogólny obrót 6,076.688-12 zł. Prezes Rady: Śt. Szczepanowski.
1951. **Tow. zaliczkowe i kredytowe.** Strzyżów. — Sprawozdania 1874—93 (*na stole*); tabela graficzna (*na ścianie, jak 1850.* ***)
- Założ. 1. paźdz. 1874, liczyło w I. roku 132 czł. przy obrocie 92.812-32 zł, z. r. 935 czł. przy obrocie 446.359-40 zł. Nie należy do Związku.
1952. **Powiat. Tow. zaliczkowe.** Sanok. — Sprawozdania dyrekcji 1872—93 (druk. od 1873); teka tabel graficznych. (*Jak 1835.* **)
- Założ. 1872. Liczyło z. r. 4501 członków, obrót kasowy wynosił 1,611.315-66 zł. Nie należy do Związku.
1953. **Zarejestr. Spółka zaliczkowa stowarzyszenia urzędników.** Lwów. — Sprawozdania 1866—93 i teka tabel graficznych (*na stole*); fotografia zarządu (*na ścianie, jak 1833.* ***)
- W r. 1866 członków 334, z. r. 2601 przy obrocie ogólnym 1,126.417 zł. Nie należy do Związku.
1954. **Związek stow. zarobkowych i gospodarczych.** Lwów. — Podobizny założycieli Związku i patronów. (*Na ścianie, jak 1835.* **)
1955. **Tenże.** — Wzory druków, przez Związek polecanych; czasopismo „Związek”. (*Na stole, jak 1833.* ***)

*) Por. uwagę pierwszą na str. 357.

**) Por. uwagę drugą na str. 348.

***) Por. uwagę trzecią na str. 348.

1956. Galic. Kasa oszczędności. Lwów. — 2 tablice graficzne umieszczenia kapitału wkładowego i corocznych zysków 1844—93; tablica z wykazem zasiłków, rozdanych na cele dobra powszechnego 1849—93. (*Na ścianie tylnej na pr.* *) 3 tablice rozwoju kapitału wkładowego 1844—93. (*Na ścianie przedniej, jak 1957.* *)

Rok założ. 1844, wkładki zrazu wynosiły 1,092.852, zwroty 152.601, w r. 1893 pierwsze 10,551.460, drugie 10,008.532 zł. Suma zasiłków 1,306.324 zł.

1957. Miejska Kasa oszczędności. Bochnia. — Zamknięcia rachunków 1876—92. (*Na stole przy pr. ścianie.*) 2 tablice rozwoju kapitału wkładowego 1873—92 i jakości wkładek według ich wysokości 1883—92. (*Na ścianie przedniej, przy wejściu na pr.* *)

R. zał. 1873. Ogólny obrót kasowy za pierwsze 4-lecie wynosił 291.603.19 zł., w r. 1892 zaś 1,151.711.34.

1958. Miejska Kasa oszczędności. Jasło. — Zamknięcia rachunków 1869—93 (druk od r. 1880). (*Jak 1957.* *) 3 tabele graficzne. (*Na ścianie przedniej, na pr.* *)

R. zał. 1868, wkładki w r. 1869 — 7.589.79, zwroty 1.814; obrót ogólny 27.331.38; w r. 1893 zaś pierwsze 1,034.843.78, drugie 711.299.51, trzeci 1,963.282.38 zł.

1959. Miejska Kasa oszczędności. Kołomyja. — Bilanse 1875—92 i obraz rozwoju Kasy 1875—92 (*2 teki na stole*); widok budynku własnego (*na ścianie, jak 1964.* *)

1960. Miejska Kasa oszczędności. Kraków. — Tablica graficzna, przedstawiająca rozwój kapitału wkładowego w kasie 1867—92; takąż tablica jakości wkładek według ich wysokości 1884—93; 2 tablice umieszczenia funduszu wkładowego 1867—92 i obrót w zastawach i pożyczkach oddziału zastawniczego 1869—93. (*Na ścianie przedniej, obok 1957.* *)

1961. Miejska Kasa oszczędności. Nowy Sącz. — Teka tabel; teka wzorów druków; teka planów budynku własnego. (*Obok 1967.* *)

R. zał. 1871; wkładki w I. r. istnienia 30.403.96 zł., zwroty 3,374.80, obrót kasowy 68.128.14 zł.; w r. 1893 zaś pierwsze 558.818.06, drugie 426.482.03½, trzeci 2,451.389.69½.

*) Por. uwagę pierwszą na str. 357

1962. **Miejska Kasa oszczędności.** Przemyśl. — Teka tabel. (*Obok 1970.* *)
- R. zał. 1868; wkładki wynosiły wówczas 53.763·83½, zwroty 8.151·23, obrót kasowy 173.311·83; w r. 1893 pierwsze 715.423·12, drugie 762·376·79, obrót 3,780.790·42¼ zł.
1963. **Miejska Kasa oszczędności.** Sambor. — Teka tabel statystycznych. (*Obok 1958.* *)
- Założ. 1. paźdz. 1864. Wkładki 1864—73 wynosiły 527.131·22, zwroty 236.332·50, obrót ogólny 5,481.778·86, w r. 1892 pierwsze 416.632·61, drugie 426.873·24, trzeci 4,422.180·56.
1964. **Miejska Kasa oszczędności.** Stanisławów. — Zamknięcia rachunków 1868—93; obraz działalności Kasy w pierwszym 25-leciu 1867—92, przedstawiony w 10 tablicach przez M. R.; widok budynku własnego. (*Przy ścianie tylnej na pr.* *)
1966. **Miejska Kasa oszczędności.** Tarnopol. — 2 teki tabel statystycznych i graficznych; zamknięcia rachunków 1870—93. (*Obok 1962.* *)
- R. zał. 1870; wkładki 1870/1 wynosiły 138.013·11, zwroty 51.209·71, obrót kasowy 835.172·35; w r. 1893 zaś pierwsze 1,185 832·04, drugie 1,114.150·60, obrót 10,357.054·11.
1967. **Miejska Kasa oszczędności.** Tarnów. — Teka z widokiem budynku własnego i tabelami za l. 1861—92; zamknięcia rachunków 1880—92. (*Obok 1959.* *)
- R. zał. 1861, w tymże r. wkładki 10.391 zł., obrót kasowy w r. 1863 dosięga 855.098, a w r. 1892 wkładki 2,977.175, obrót 7,357.050.
1968. **Spółka ziemska.** Toruń. — Model zagrody Wawrz. Czarneckiego na włości rentowej (2·36 ha) w osadzie Wymysłowie pod Chełmżą, wykonany przez stolarza A. Głowackiego z Torunia. (*Na stole przy l. ścianie.* **)
1969. **Komitet wykonawczy dla Stowarzyszeń i Kas oszczędności.** Lwów. — Mapa, przedstawiająca rozpozna-
 żenie topograficzne kas oszczędności w Galicyi; 3 tablice graficzne, podające zestawienie corocznego stanu wkładek w gal. kasach oszcz. wedle wpływu i odpływu wkładek i skapitalizowanych odsetek 1844—92; grafikon, przedstawia-

*) Por. uwagę pierwszą na str. 357.

**) Por. uwagę trzecią na str. 348.

jący stosunek odsetkowy funduszków rezerwowych do stanu wkładek w tychże kasach z końcem r. 1892; 3 tablice, przedstawiające stan kapitału wkładowego i zestawienie odsetkowe umieszczenia kapitału wkładowego z początkiem i końcem 10-lecia 1883—92, oraz jakość wkładek według ich wysokości w ciągu tegoż 10-lecia. (*Na pr. ścianie.*)*)

Wszystkie tablice wykonano staraniem komitetu na podstawie załączonej do tablicy pracy Tad. Łopuszańskiego pn. „Gal. Kasy oszczędności, ich rozwój i stan obecny. (Lwów, 1894.)“

1970. Powiat. Kasa oszczędności. Dolina. — Zamknięcia rachunków 1890—3. (*Obok 1971.*)*)

Założ. 1. grudnia 1889. Wkładek w I. r. 72.292·16 zł., zwrotów 17.699·24, ogólny obrót kasowy 335.569·56; w r. 1893 pierwsze 244.568·75, drugie 87.186·62, obrót 739.448·82 zł.

1971. Powiat. Kasa oszczędności. Trembowla. — Teka tabel. (*Obok 1972.*)*)

R. zał. 1883, obrót kasowy 1883-4 wynosił 488.770 zł., z końcem r. 1892 osiągnął 1,146.720; wkładki wynosiły w pierwszym r. 91.364·59, zwroty 37.876·15 — w r. 1892 pierwsze 250.447·20½, drugie 70.650·52 zł.

1972. Powiat. Kasa oszczędności. Wadowice. — Zamknięcia rachunków 1876— —92; teka tabel. (*Obok 1957.*)*)

Wkładki 320 stron w r. 1876 — 66.690·11 zł., zwroty 41 stron 23.151·99; w r. 1892 wkładki 561 strony 330.406·82, zwroty 522 stronom 351.931·27.

1973. Powiat. kasa oszczędności. Wieliczka. — Zamknięcia rachunków 1880—92 (*na stole*); 2 tablice graficzne rozwoju kapitału wkładowego 1879—92 i jakości wkładek 1883—92. (*Obok 1957, na ścianie.*)*)

R. zał. 1879 — suma wkładek 152 stron ówczesnych 26·309·96½ zł., zwrotów 9 stronom 1.882·87; w r. 1892 wkładki wpłynęło 266.055·185 zł., zwrócono 200.929·97 — ogólny obrót kasowy 2,580.129·64 zł.

1974. Związek Spółek polskich W. Ks. Poznańskiego i Prus zachodnich. Poznań. — Sprawozdania z sejmików Spółek gospodarczych 1874—82; sprawozdania Spółek zarobkowych 1873—82; sprawozdania roczne Związku 1883—92; teka z tabelami graficznymi i statystycznymi; broszura

*) Por. uwagę pierwszą na str. 357.

**) Por. uwagę trzecią na str. 348.

Miecz. Łyskowskiego o zakładaniu u nas rozmaitych spółek ludowych; wzory książkowania poszczególnych Spółek; roczniki organu Związku „Poradnik dla Spółek“. (*Na stole przy l. ścianie.*) Podobizny, zasłużonych około Związku mężów: dra K. Szulca, ks. A. Szamarzewskiego, ks. A. Wawrzynieckiego i M. Łyskowskiego. (*Na l. ścianie.**)

1975. **Bank ziemski.** Poznań. — Plany osad Banku: Małachowo, Wierzbiczany, Jabłkowo i Jarząbkowo (*na stole obok 1974*); 4 widoki osad w Małachowie i Jarząbkowie (*Na l. ścianie.**)

1976. **Spółka ziemska.** Poznań. — Album fotografii, przedstawiających osady Spółki; model zagrody osadnika śląskiego Jana Płaczka na włości rentowej (64ha) w Naramowicach, założonej przez Spółkę; plany osad rentowych, założonych przez Spółkę w Miarkowcach i Wymysłowie. (*Na stole obok 1975.**)

1977. **Tow. wzajemnej pomocy oficyalistów prywatnych.** Lwów. — Sprawozdania roczne 1868—93, jubileuszowa księga za 25-lecie Towarzystwa (1868—92), wydana przez St. Bala, teka z wzorami druków (*na stole*); widok budynku własnego we Lwowie, tableau z fotografiami zarządu 1888 r., 12 tablic graficznych i statystycznych, uzmysławiających rozwój Tow. w dziale członków, majątku, emerytur i fundacyj stypendyjnych, rozmieszczenie korespondentów i przewodniczących oddziałów, wynik doświadczeń Tow. w kierunku śmiertelności i niezdolności do pracy członków według ich powołania 1868—94 i mapa rozmieszczenia oddziałów powiatowych Tow. i okręgów wyborczych rady nadzorczej. (*Na ścianie tylnej na l.**)

Tow., założ. 1867, posiada już obecnie 4 fundacye stypendyjne rozdawane 8—10 sierotom po członkach w wysokości 80—200 zł. W r. założ. miało czł. 2200, majątku 38.243·15 zł., z. r. 2342 czł., a majątku 553.477·73 zł.

*) Por. uwagę trzecią na str. 348.

Grupa XXXIV *).

(Pomysły oryginalne Polaków; zbiór patentów, uzyskanych przez Polaków na swe wynalazki).

7. **J. Szulakiewicz.** — Bronka do pielenia kartofli. (*Gr. I. str. 4.*)
15. **L. Jellin.** — Brama patentowana. (*Hm. B. sala I. pr. skrzydła, na pr. — Gr. I. str. 5.*) **)
19. **P. Fröhlich i Synowie.** — Pługi systemu własnego. *Hm. B. sala II. pr. skrzydła, obok 69. — Gr. I. str. 6.*) **)
26. **A. Scholz.** — Patentowana maszyna do sadzenia ziemniaków. (*Gr. I. str. 7.*)
- (36.) **A. Bogucki** (†). — Ramki oprzędowe dla jedwabników. (*Gr. I. str. 8.*)
45. **E. N. Goldstein.** — Młynek zbożowy, pług i sikawka. (*Hm. B. sala II. pr. skrzydła na pr. — Gr. I. str. 10.*) **)
47. **M. Dornwald.** — Plewiaz patentowany i podskibowiec. (*Gr. I. str. 10.*)
50. **Dr. A. Molicki.** — System własny rachunkowości gospodarczej. (*Gr. I. str. 10.*)
91. **A. Erhardt.** — Znacznik i walec 3-rzędowy. (*Gr. I. str. 17.*)

*) Spis skrótów na końcu katalogu.

**) Tamże należy poprawić uwagę o pomieszczeniu tego przedmiotu, które uległo zmianie w ciągu drukowania katalogu.

98. **W. Sokołowski.** — Kierat, wialnia i młocarnia. (*Gr. I. str. 17.* — *Hm. B. sala I. pr. skrzydła przy l. ścianie.**)
106. **A. Kosiński.** — Patent. maszyna do okrawywania buraków cukrowych. (*Przed Paw. 50.* — *Gr. I. str. 18.* *)
110. **S. Cegielski.** — Poszczególne narzędzia rolnicze.
- (110.) **W. Gutowski** (inżynier). Poznań. — Patentowany iskrochron do chwytania i gaszenia iskier z lokomobil; patentowane koło siatkowe do kartoflerek, służące do tego, aby kołowrót nie rozrzucał kartofli. (*Gr. I. str. 19.*)
- (136.) **T. Sikorski.** — Przyrząd do rozbioru mechanicznego ziemi; przyrząd do konstruowania warstwie. (*Gr. I. str. 24.*)
143. **Dawid Kornmann.** — Patentowana młocarnia. (*Gr. I. str. 25.*)
- (176.) **P. Manasterski.** — Przyrząd do rozbioru mechanicznego ziemi. (*Gr. I. str. 30.*)
230. **F. Paulus i Sp.** — Patent. maszyna do wybierania ziemniaków. (*Gr. I. str. 33.*)
238. **H. Mulkiewicz.** — Pług. (*Gr. I. str. 36.*)
- (344.) **J. Glanz.** — Linijka do mierzenia grubości drzewa kłowego. (*Gr. V. str. 67.*)
- (464.) **W. Długosz.** — Rysunek ulepszonego wiercenia kanadyjskiego. (*Gr. IX. str. 103.*)
469. **S. A. Glazor.** — Model transmisji do wiercenia linowego. (*Gr. IX. str. 103.*)
474. **M. Mrazek.** — Zegar kontrolny do mierzenia ilości uderzeń balansu. (*Gr. IX. str. 104.*)
478. **W. Wolski i Odrzywolski.** — Śruby ratunkowe; przyrząd do chwytania utraconych świdrów. (*Gr. IX. str. 104.*)
491. **L. Szul.** — 2 lampy żarowe, oświetlane olejem niebieskim. (*Gr. IX. str. 106.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 363.

- (554.) **Stan. Morawski.** — Rysunek przyrządu odpędogo z nową konstrukcją kolumny.
- (554.) **Teofil Wojtuń** (kierownik gorzelni). Sanoczek. — Model i opis przyrządu do dźwigania ciężarów — do użycia przy jakimkolwiek motorze.
- (554.) **S. Rychter.** — Model przyrządu odpędogo bez wentylów.
- (554.) **K. Hordyński.** — Model murowanych zalewni z płuczką do zboża.
- (554.) **Ant. Jenik.** — Model deflegmatora własnego pomysłu, patentowanego we wszystkich krajach. (*Gr. X. str. 118.*)
560. **J. Lebensztein.** — Patenty austriacki i węgierski na poprawiony przez wystawcę wyrób octu. (*Gr. X. str. 119.*)
663. **S. Szeliga Łyszkiewicz.** — Przenośny barak tekturowy. (*Gr. XIII. str. 155.*)
702. **W. Wimmer.** — Dachówki patentowane. (*Gr. XIII. str. 159.*)
712. **J. Pawulski.** — Piecyk blaszany pokojowy. (*Gr. XIV. str. 161.*)
715. **A. Halski.** — Klozety patentowane. (*Gr. XIV. str. 161.*)
721. **A. Przewłocki.** — Kasetka z zamkiem sztucznym. (*Gr. XIV. str. 162.*)
725. **M. Hirsch.** — Nowe zamknięcia fiaszkowe; przyrząd do napełniania i wypróżniania fiaszek. (*Gr. XIV. str. 162.*)
726. **J. Weiss.** — Zegar własnego pomysłu. (*Gr. XIV. str. 162.*)
732. **W. Wasilewski.** — Zegar kurantowy. (*Gr. XIV. str. 163.*)
761. **J. Stankiewicz.** — Kasetka ze sztucznem zamknięciem. (*Gr. XIV. str. 166.*)
767. **J. Rzeczkowski.** — Kasetka ze sztucznym zamkiem. (*Gr. XIV. str. 167.*)
779. **B. Stiel.** — Zegar do nakręcania w sposób nowy. (*Gr. XIV. str. 168.*)

798. **B. Bialer.** — Maszyna do robienia dziurek w sprężynie zegarkowej. (*Gr. XIV. str. 170*).
825. **J. Sikorski.** — Maszynka do froterowania posadzki; patenty austriacki i węgierski na nią. (*Gr. XIV. str. 173.* — *Obok 735.* *)
830. **S. Konopacki.** Zamek do okna. (*Gr. XIV. str. 173.*)
843. **J. Fiel.** — Cygarniczki patentowane. (*Gr. XV. str. 176.*)
846. **Z. Szpor.** — Kasetka drzewiana ze sztucznem zamknięciem. (*Gr. XV. str. 176.*)
848. **K. Grześlowski.** — Okno nowego systemu. (*Gr. XV. str. 176.*)
939. **S. Pańkowski.** — Krzesło składane. (*Gr. XV. str. 185.*)
1024. **St. Niemczynowski.** — Nowy sposób przypinania i odpinania guzów przy strojach polskich. (*Gr. XVII. str. 195.*)
1102. **H. Pollak.** — Patent. warstacik do wyrobu kilimów. (*Gr. XVII. str. 201.*)
1155. **M. Freilich.** — Bandaże przepuklinowe. (*Gr. XVIII. str. 207.* — *O. 258.*)
1222. **W. Świtalski.** — Patent. przetwór p. n. „Salicylate de lithine effervescent.“ (*Gr. XX. str. 216.*)
1224. **J. Lebensztein.** — Papier synapizmowy „Austria“. (*Gr. XX. str. 217.*)
1235. **J. Karmański i E. Heller.** — „Lenin“, płyn do malowania olejnego. (*Gr. XX. str. 218.*)
1240. **M. Zahradnik.** — Patent. szafka na trucizny, przyciskacze do recept i trzymadła do próbek. (*Gr. XX. str. 219.*)
1254. **F. Machalski.** — Fotografie i plany przyrządu ekstrakcyjnego do wyrobu tłuszczów, olejów, klejów itp. (*Gr. XX. str. 222.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 363.

1280. **J. Arkuszewski.** — Patent. przyrząd do rozpuszczania strącalników dla wody. (*Gr. XXI. str. 227.*) Patent niemiecki na ten przyrząd. **)
1289. **L. i E. Zieleniewscy.** — Maszyna parowa wiertnicza, ze sterowaniem zwrotnem o jednym dźwiku i ekscentrze (bez użycia kulisy); regulator kulowy zamknięty, bez użycia sworzni (marka ochronna); patentowany wytrysk uliczny; zastosowanie spawania zamiast nitowania do kotłów parowych (specyalność fabryki). (*Gr. XXI. str. 228—9.*)
- (1289.) **St. Horoszkiewicz.** — Patent. kocioł parowy, cały spawany — kombinacya kotła walcowego z pochylonym kotłem rurowym. (*Gr. XXI. str. 229.*)
1326. **P. Muszyński.** — Model zamku elektrycznego do wpuszczania w drzwi. (*Gr. XXII. str. 235.*)
1330. **K. Pollak.** — Bateria akumulatorów 65 wolt, 120 ampergodzin, dla oświetlenia elektr.; lampy górnicze bezpieczeństwa, w dwu odmianach; model kolei elektrycznej z podziemnem doprowadzeniem prądu; ogniwa elektryczne dla telegrafii; przyrząd do zamiany prądów zmiennych na prąd stały; akumulator większego typu dla stacyj centralnych; zbiór płyt akumulatorów. (*Gr. XXII. str. 235.*)
1544. **J. Śliwiński.** — Patent. zamknięcie pedałów przy harmoniach. (*Gr. XXVII. str. 277.*)
1545. **K. Marecki.** — Patent. pianino-organ. (*Gr. XXVII. str. 277.*)
1556. **F. Woroniecki.** — Fortepian - harmonium i pianino-harmonium. (*Gr. XXVII. str. 278.*)
1610. **D. Mazur.** — Lampa magnezyowa do fotografowania w nocy. (*Gr. XXVIII. str. 290.*)
1627. **W. Przybylski.** — Patent. hektografy. (*Gr. XXVIII. str. 262.*)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

1689. **B. Bachus.** — Patent. liczydło ułamkowe. (*Gr. XXIX. str. 301.*)
1691. **K. Promyk.** — Polska metoda nauki czytania i pisanja. (*Gr. XXIX. str. 301.*)
1700. **Dr. L. Teichmann.** — Preparaty anatomiczne, dokonane własną metodą; kranimeter. (*Gr. XXIX. str. 303.*)
1702. **Dr. N. Cybulski.** — Mikrokalorymeter; fotohajmotachometer.
- (1702.) **Tenże i dr. Zanietowski.** — Ekscytator absolutny. (*Gr. XXIX. str. 304.*)
1704. **Dr. L. Rydygier.** — Model sal wykładowych kliniki chirurgicznej; stół operacyjny; uciskadła; wieszadło na zwilżacze.
- (1704.) **Dr. W. Kozłowski.** — Zasuwki aseptyczne. (*Gr. XXIX. str. 305.*)
1713. **Dr. T. Ciesielski.** — Fytofonograf; przyrząd rotacyjny, okazujący działanie mas na wzrost roślin; przyrząd, wykazujący działanie ciążenia mas na dyfuzję; rośliny, metodą własną przechowywane w stanie suchym.
- (1713.) **M. Schönett.** — Rośliny, przechowywane w płynach metodą własną. (*Gr. XXIX. str. 307.*)
1714. **W. Żmurko (†).** — Integrator; cykloidograf. (*Gr. XXIX. str. 308.*)
1716. **Dr. B. Dybowski.** — Sonda morska. (*Gr. XXIX. str. 308.*)
1717. **Dr. A. Rehmann.** — Przyrząd do unaocznienia obrotu osi ziemskiej itd.; zegar słoneczny uniwersalny; planurarium. (*Gr. XXIX. str. 308.*)
1719. **Dr. H. Kadyi.** — Preparowanie okazów anatomicznych za pomocą parafiny i nastrzykiwań; przyrząd do powiększania rycin. (*Gr. XXIX. str. 309.*)
1721. **Dr. W. Niemiłowicz.** — Własna metoda przechowywania roślin; termometer do badań mikrochemicznych.
- (1721.) **Tenże i Zawałkiewicz.** — Nowe metody barwienia.
- (1721.) **Zawałkiewicz.** — Przyrząd do oznaczania gęstości ciał półpłynnych. (*Gr. XXIX. str. 310.*)

1741. **S. Królikowski.** — 2 narzędzia chirurgiczno-weterynaryjne; przewiązki gumowe dla zwierząt. (*Gr. XXIX. str. 313.*)
1768. **F. Rychnowski.** — Dezinfektor wyłącznie uprzywilejowany. (*Gr. XXXI. str. 327.*)
- (1773) **Dr. Bukowski.** — Przyrząd dezynfekcyjny, patentowany. (*Gr. XXXI. str. 328.*)
1786. **A. Popiel.** — 4 przyrządy dezynfekcyjne. (*Gr. XXXI. str. 330.*)
1791. **Simon.** — Przyrząd inhalacyjny; przyrząd słoneczny. (*Gr. XXXI. str. 331.*)
1792. **E. Chrzanowski.** — Lektyka dla chorych; odpylacz obrokowy. (*Gr. XXXI. str. 331.*)
1795. **K. Śmieszek.** — Sól, konserwująca artykuły spożywcze. (*Gr. XXXI. str. 331.*)
1796. **B. Małkowski.** — Prasa do wyciskania plastrów leczniczych w laskach. (*Gr. XXXI. str. 331.*)
- (1817.) **Ibjański (†).** — Model i plany mostu drzewianego kratowego. (*Gr. XXXII. str. 342.*)
1818. **J. Rychter.** — Model i plany mostu drzewianego kratowego. (*Gr. XXXII. str. 342.*)
1824. **F. Gattinger.** — Ruchomy telefon dla użytku kolejowego. (*Gr. XXXII. str. 344.*)
- (1828). **Eugeniusz Pfeiffer** (inż.) Lwów. — Rogatka ręczna. (*Gr. XXXII. str. 345.*)
- (1829.) **Terelly** (inż. poczt.) — Żóraw do nawijania drutów podczas budowy linii telefonicznych. (*Gr. XXXII. str. 347.*)
1978. **Józef Kwiatkowski** (technolog i kierownik browaru). Seret, Bukowina. — Patent francuski na impregnację przeciw spaleni (płomieniochron) (*za szkłem na ścianie*); okazy materyj, nasyczone płomieniochronem (*na stole przy l. ścianie, obok 1983.**)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

1979. **Dr. Mieczysław Łazarski** (prof. politechn.) Lwów. — Model pieca żelaznego, spalającego dym zapomocą cyrkulacji (*w pośrodku poza 705*); patenty austr. i węg. na ten wynalazek (*za szkłem na ścianie.**)
1980. **Felicyan Łodziński i Wacław Wolski** (kierownicy kopalń St. Szczepanowskiego). Schodnica. — Tablice z rysunkiem przyrządu do łyżkowania na linie drucianej przy wierceniu kanadyjskiem. (*Przy 2352.* *)
1981. **Wacław Wolski** (kierownik kopalni). Schodnica. — Patent. sprężyna spiralna do wiercenia kanadyjskiego dług. 2·50 m. o średnicy zewnętrznej 90 mm. (*Przed stołem przy l. ścianie.**)
1982. **Ludwik Mianowski** (inżynier). Lwów. — Model motoru, służącego do wyzyskania prądu zwolna płynącej wody, osobliwie dla celów przemysłu drobnego. (*W pośrodku, poza 1979. — O. 38.**)
1983. **Aleksander Godek** (starszy inżynier i kierownik ruchu kopalń kolei północnej). Michałkowice pod Polską Ostrawą, Śląsk austr. — Model samodzielnego zamknięcia podszybia w szybie. (*Na stole przy l. ścianie, obok 1993.* *)
1984. **Zygmunt Brühl** (inż. i b. kierownik c. k. Dyrekcji kolei w Krakowie). Wiedeń. — Okaz i opisy przyrządu do zapobiegania zderzeniom pociągów kolejowych, jadących za sobą w krótkich odstępach. (*Przy wejściu do skrzydła na l.**)
1985. **Henryk Machalski** (emer. starszy inż. kolei). Lwów. — Patenty na mikrofon własnej konstrukcji — w Austrii, Francji i Rosji; okaz mikrofonu, medal i dyplom. (*H. c. — Na l. ścianie, obok 1992.* *)
1986. **Józef Iwanicki**. Lwów. — Patent francuski na maszynę do prania. (*Za szkłem na l. ścianie.**)
1987. **Bogumił Szczawiński** (kupiec). Elberfeld, Prusy nadreńskie. — 2 okazy i opis patentowanych przyrządów własnego pomysłu, kontrolujących zapiski. (*Na stole obok 1988. — O. 143.* *)
- Przyrząd, patentowany zagranicą, ma tam odbyć.

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

1988. **Wolf Maurycy Majorkiewicz** (fotograf). Warszawa. — Patent niemiecki na zamek kontrolny do wagonów bagażowych, remiz, magazynów, kas ogniotrwałych, drzwi itp., zastępujący plomby, pieczęci itd.: okaz zamku. (*Obok 1983 na l. ścianie. — O. 173.* *)
1989. **Salomon Herschthal** (inżynier). Kraków. — Patenty austr. i węg., oraz opis przyrządu bezpieczeństwa dla ruchu kolejowego. (*Na l. ścianie.* *)
1990. **Tytus Hellstein** (mechanik). Lwów. — Patenty austr. i węg., oraz okazy świdra do wiercenia wielobocznych otworów. (*Na stole obok 1987.* *)
1991. **Dr. Antoni Kobylański**. Lwów. — Patent belgijski i rysunek pieca, pochłaniającego dym, — pod nazwą „dymowład“, (*Na l. ścianie.* *)
1992. **Antoni Popiel** (c. k. starszy rządca cłowy). Kraków. — Patenty austr. i węg. i rysunki własnych przyrządów dezinfekcyjnych. (*Prw. nr. 1786. Na stole. — O. 188.* *)
1993. **Konstanty Broczkowski** (majster kominiarski). Czerńowiec. — Okaz przyrządu do czyszczenia kominów okrągłych — patent zgłoszony. (*Obok 1984.* *)
1994. **Piotr Wojciech Madejski** (b. dyrektor cukrowni). Lwów. — Patenty austr., węg. i rosyjski, rysunki i opis ulepszonych krajalnie buraków. (*Poniżej 1993 na ścianie.* *)
1995. **Roman Gryza Morawski**. Przemyśl. — Okaz i opis patent. stołu-kufra. (*Obok 1978. — O. 210.* *)
1996. **Herman Pollak**. (Firma: „Wyrób tkanin w guście ludowym“) Chabówka. — Okaz modelu patentowanej ramy tkackiej. (*Prw. nr. 1102. — Obok 1997 na stole.* *)
1997. **Leonard Lepszy** (art. malarz) i **Cezar Festenburg** (zast. dyrektora kolei państw. w Stanisławowie). Kraków. — Patenty austr. i węg., 4 rysunki i opis przyrządu do łączenia wagonów. (*Na ścianie obok 1995.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

1998. **Edward Lepszy.** Kraków. — Rysunek kołotoku wynalazku własnego. (*Na ścianie obok 1997.**)

1999. **Sylwester Kusiba.** Lwów. — 2 patenty austr. i 2 węg., oraz fotografia pługa do odgartywania śniegu. (*Na l. ścianie.**)

2000. **K. Pollak.** Frankfurt n. M. — Odbitki patentów na następujące wynalazki: wytwarzanie i zbieranie gazów w miejscach pary; przyrząd do wystawiania ogłoszeń; automatyczny włączacz do oświetlenia elektrycznego; mikrofon; trycykl; maszyna do druku w kolorach(*); stos samoladujący(*); wyrabianie bardzo cienkich porowatych przegród dla płyt stosów galwanicznych; stos elektryczny o wielkiem napięciu; stos suchy; naciągający się włączacz dla lamp żarowych; sposób przeprowadzania prądu dla poruszających się wozów(*); ulepszenia dla stosów elektrycznych; akumulatory(*); górnicza lampa bezpieczeństwa elektryczna(*); przyrząd włączający automatycznie elektryczne akumulatory(*); galwaniczna bateria z regularnem dostarczaniem nowego płynu(*); zawieszenie płyt akumulatorów elektrycznych; wyrabianie płyt dla elektr. akumulatorów(*); włączacz prądu dla elektr. kolei o łączniku w sekcjach.—Rysunek małego motoru elektrycznego; nota o lampie łukowej, przedstawiona francuskiej Akademii umiejętności; nota o akumulatorach elektr. w „Comptes rendus”; druga nota, przedstawiona franc. Akademii um.; broszura o elektr. akum. syst. Pollaka: Lutowanie ołowiu bez wodoru; nota, przedstawiona franc. Akademii um., o maszynie zamieniającej wprost prądy zmienne na prądy jednego kierunku. (*Przy 1330.*)

Wynalazki, oznaczone gwiazdką, otrzymały patent w kilku państwach.

2001. **S. D. Blass.** (Pierwsza kraj. fabryka „Soapinitu“ i innych wyrobów chem.-techn). Lwów. — „Soapinit“, wyciąg mydlany; „Gurina“ do czyszczenia i polerowania kruszców; „Karukina“ kit nieprzemakalny itp. (*Pp. pr. ramię, przy pr. ścianie. obok 1213. — O. 159.*)

Fabryka, założ. 1891, wywozi swe wyroby do Bułgarii. Odznaczenia: dyplomy honorowe na wyst. w Chebie, w St. Gilles, w Monaco, medal brązowy na wyst. w Tarnopolu, złote medale na wyst. w Brukseli, Marsylii, Magdeburgu, Londynie, Paryżu.

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

2004. **K. Ajdukiewicz.** — Rysunek sieczkarni ulepszonej. (Gr. XXIX. str. 314.)
2009. **Wiesiołowski.** — 2 patenty franc. i opis przyrządu *Coursographe*, służącego do kontroli kursów jazdy do-
rożkarzy. (Na l. ścianie.)*)
- (2011.) **Frańciszek Włodarczyk** (urzędnik salinarny). Bochnia.
— Model przyrządu do sygnalizowania z wyciągu w szy-
bie. (Gr. VIII. str. 99.)
2012. **W. Witajewski.** Poznań. — Patenty franc. i niem.,
oraz opis przyrządu do pisania i powtarzania utworów, gra-
nych na fortepianie. (Na l. ścianie.)*)
2014. **Jan Bischof** (nadkontrolor poczt.) Lwów. — Opis przy-
rządu *Duplex*, służącego do równoczesnego przesyłania 2
depesz telegraficznych jednym drutem; opis poprawki
w przyrządzie Hughes'a. (Na l. ścianie.)*)
2015. **Edward Pivl** (kontrolor poczt.) Lwów. — Opis przy-
rządu *Duplex*, służącego do równoczesnego przesyłania
2 depesz telegraficznych jednym drutem. (Na l. ścia-
nie.)*)
2016. **Robert Preyer** (mechanik pocztowy). Lwów. — Okaz
czułego mikrofonu do przenoszenia muzyki (*przy wyst.
zbiorowej nr. 1829 w Paw. 17*); przyrządy do elektry-
zowania automatycznego (*na placu Wystawy*).
2017. **Sierakowski** (inż. poczt.). Lwów. — Gromnik ze zmien-
nikiem. (*Przy nrze 1829*.)
2018. **Rafaela Ostrowska.** Lwów. — Patenty austr., węg. i
franc., oraz opis i rysunek sposobu wyrobu nielutowanych
pierścieni z miękkiego kruszcu. (Na l. ścianie.)*)
2019. **Frańciszek Styczyński.** Drezno. — Patenty austr.,
węg. i niem. na szuber do pieców gazowych. (Na l. ścia-
nie.)*)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

2027. **A. Nawratil.** — Wentylowanie automatyczne przestrzeni roboczych; poduszka ochronna dla robotników przy tartakach; przyrząd ochronny do noszenia kamionek z kwasem siarcz.; agitatory do czyszczenia destylatów oleju ziemnego kwasem siarcz.
- (2027.) **Tenże i L. Smyczyński.** — Chronidło od cyrkularki.
- (2027.) **L. i E. Zieleniewscy.** — Model przyrządu do nakręcania koła zamachowego o gładkim pierścieniu (przy maszynach parowych).
- (2027.) **Henryk Brzezina** (maszynista tartaku parowego). Beniowa. — Chronidło do cyrkularki.
- (2027.) **L. Szul.** — Przyrząd do wprowadzenia kwasu siarcz. do agitatorów zapomocą ciśnienia powietrza, bez użycia pompy tłoczącej; agitator do czyszczenia destylatów oleju ziemn. kwasem siarcz. (*Gr. XXXI. str. 338—9.*)
2131. **M. Ratoszyński.** Czyżykowie. — Plewiaz. (*Pr. obok 135.*) **)
2135. **M. Marcinek i Syn.** — Pług ulepszony — patent zgłoszony. (*Gr. I. str. 43.*)
Odznaczony pierwszą nagrodą państwową (medalem srebrnym) na konkursie 22. czerwca b. r.
2234. **J. Skupniewicz.** — Cechówka lasowa; kopaczka do sadzenia żołądzi. (*Gr. V. str. 72.*)
2643. **F. Rychnowski.** — Elektryczny przyrząd fotograficzny. (*Gr. XXII. str. 236.*)
- (2794.) **F. Bostel.** — Szafa na mapy. (*Gr. XXIX. str. 307.*)
- (2798.) **Dr. J. Żuliński.** — Udoskonalony glob niebieski o sferze podwójnej i poziomie samoruchomym; model gnomonu przenośnego; poprawne liczydło dla liczb całych i ułamkowych; kołownica; podzielnica: gamoskaz.
- (2798.) **W. Bieroński.** — 3 tablice do uzmysłowienia obrotu ziemi około słońca i jego następstw; liczydło dla I. stopnia nauki szkolnej.
- (2798.) **A. Jachimowski.** — Teluryum w elipsie.

*) Por. uwagę drugą na str. 363.

- (2798.) **M. Rybowski.** — Liczydło dla I. roku nauki.
- (2798.) **M. Drzymuchowski.** — Przyrząd do uzmysłowienia długości dnia i nocy.
- (2798.) **Dr. S. Klemensiewicz.** — Własną metodą odciskane z natury motyle (*Gr. XXIX. str. 318.*)
- (2802.) **M. Rybowski.** — Ławka szkolna; tablica.
- (2802.) **Roman Ciszewski.** — Ławka szkolna.
- (2802.) **S. Mandel.** — Ławka szkolna.
- (2802.) **J. Zaremba.** — Tokarnia do nauki zręczności. (*Gr. XXIX. str. 318.*)
2840. **A. Schreier.** — Zamek żelazny z 2 kluczami. (*Gr. XIV. prw. Uzupełnienia.*)
2841. **Oswald Semenec.** — Spinki do kołnierzyków. (*Na l. ścianie.* *)
2860. **P. Janiczek.** — Budzik mechaniczno-elektryczny. (*Gr. XIV. prw. Uzupełnienia.*)
2870. **Józef Nowakowski** (dyrektor cukrowni). Sędziszów. — Patenty austr. i węg., oraz rysunek poprawki w centryfugach; patenty austr. i węg., oraz rysunek i opis poprawki w naczyniach defuzyjnych. (*Na l. ścianie.* *)

*) Por. uwagę drugą na str. 88.

B. PAWILONY.*)

1. Pawilon piśmiennictwa, druków i sztuki reprodukcyjnej.

(Willa konstrukcyi drzewnej według projektu Dyonizego Krzyczkowskiego, architekta w Kołomyi, opracowanego w szczególności przez Włodzimierza Podhoreckiego, architekta we Lwowie; powierzchnia 226 m².)

XXVIII. 1563—7, 1569—75, 1577—82, 1584—94, 1596—8, 1600—2, 1604—8, 1610—6, 1618—21, 1623—6, 1628—31, 1633—4, 1637—8, 1640—1, 1643—4, 1646, 1648—54, 1656—66, 1670*).

Przed pawilonem: **IV.** 2164 (część).

2. Ciepłarnia.

IV. 258, 2169; częściowo: 284, 2165, 2170.

Przed ciepłarnią: 280, 284 (część).

Poza ciepłarnią: 259, 2164—6 (część), 2167—8.

3. Ciepłarnia E. F. Thiersa (z Drezna).

(Stanowi przedmiot wystawowy nr. 254.)

IV. Wystawy czasowe kwiatów.

*) Liczba rzymska oznacza grupę, tzw. arabska liczbę porządkową przedmiotu. Pawilony policzbowano według planu Wystawy.

**) Nr. 1579 częściowo.

4. Ciepłarnia M. G. Schotta (z Wrocławia).

(Stanowi przedmiot wystawowy nr. 2850.)**)

IV. 242—53, 255—7, 260—73, 275—6, 278, 281—3, 285—8, 2150—64, 2166, 2169—82, 2185—98*), 2849. **).

5. Panorama.

(Rotunda konstrukcyi żelaznej, według projektu L. Ramułta).

XXV. 2863**).

Wstęp 50 ct.; opis szczegółowy z ilustracyami 1 zł.

6. Pawilon Zarządu dóbr J. Ces. i Król. Wys. Arcyksięcia Albrechta w Żywcu.

(Zajmuje powierzchnię 264m²; zbudowany wedle planu A. Prokopa w Cieszyńie).

I. 233. — V. 339 (wewnątrz i zewnątrz). — VI. 381. — VIII. 456. — X. 587. — XV. 953. — XX. 1260.

7. Pawilon młyna i tartaku parowego hr. H. Mierowej w Kamionce strumiłowej.

(Powierzchnia 64 m.²; styl renesansowy; planu dostarczyła i wykonaniem zajęła się Dyrekcya fabryki).

X. 586. — XV. 960. — XXIV. 1456.**)

8. Pawilon Kazimierza Rojowskiego (humanowski).

(Powierzchnia 40m.² w ośmioboku; wykonany z własnego materiału dębowego w naturalnej korze według szkicu właściciela na miejscu przez rękodzielników włascian. — Wysokość pawilonu, składającego się z frontowej strony z kolumnady dębowej, nad

*) Nry 243—4, 246, 250, 260, 264, 268, 278, 281—2, 288, 2160, 2162, 2164, 2166, 2170, 2172, 2185, 2198 — częściowo

**) Por. Uzupełnienia.

którą umieszczony jest balkon, wynosi 16 m. Okna części dolnej założono zbiorem pisanek, zebranych z całego kraju, w ilości 2000 sztuk, a będących własnością Dr. A. Wursta z Kałusza. Okna zaś części piętrowej malowane są według wzorów miejscowych w pracowni J. Staubera we Lwowie).

XII. 657. — **XXIII.** 2002.

11. Gmach przemysłowy.

(5985 m. , drzewnej konstrukcyi, według projektu architekta Wystawy, nadinż. Franciszka Skowrona; przeprowadził konstrukcyę i szczegóły opracował Karol Boublik).

V. 327.*)

Wewnątrz :

VIII. 387, 390 2, 394—5, 397 (część), 400—1, 407—12, 421—45, 2352 (część), 2353—7, 2853.*)

X. 511—17, 519—20, 522—34, 537—54, 556—7, 559—61, 563—5, 575—8, 2371, 2374—6.*)

XI. 591—2, 593 (część), 594—600, 603, 605—8, 611—4, 2377—8.*)

XIII. 659—60, 664—5, 667, 669—71, 673—4, 676—7. 680—4, 689—90, 696, 705.

XIV. 706—15, 717—22, 724—7, 729—35, 738—61, 763—73, 775—9, 782—9, 791—5, 797—802, 805—9, 817, 819, 821—2, 825, 2840, 2861—2.*)

XV. 838—43, 845—62, 864—92, 894. 896—903, 905—6, 908, 910—11, 914—16, 918—26, 928—30, 932—5, 937, 939—40, 943, 945—9, 951—2, 969. *)

XVI. 972—80, 982—3, 986—8, 990—1.

XVII. 997—1007, 1010—26, 1028—64, 1099—1103, 1105—8. *)

XVIII. 1119—28, 1130, 1132—56, 1159—63, 1165, 1167—9, 1171—8, 1190—5.

*) Por. uwagę drugą na str. 377.

XIX. 1197—8, 1200 - 6.

XX. 1213—8, 1220, 1226—7, 1230—8, 1241—4, 1247—8, 1256, 1259.

XXII. 2643.

XXIV. 1389.

XXVI. 1486.

XXVII. 1539 - 57, 1560, 2776 - 84, 2866. *)

XXVIII. 1627, 1632.

XXIX. 1690.

XXXI. 1785.

XXXII. 1817—18, 1821—3, 1827.

XXXIV. 1978—2001, 2009, 2012, 2014—9, 2840—4, 2870. *)

Wystawa zbiorowa galic. akc. Tow. handlowego. **I.** 107. — **IV.** 279. — **X.** 566—74, 2372. — **XII.** 617—31, 649—55. — **XIII.** 691—5. — **XIV.** 780—1, 812—16. **XV.** 917. — **XV.** 1064—98. — **XVIII.** 1179—89. — **XIX.** 1207—8. — **XX.** 1258. — **XXIV.** 1345—56. — **XXVI.** 1536 -8. — **XXVIII.** 1603.

Katalog szczegółowy tej wystawy zbiorowej można otrzymać bezpłatnie.

Zewnątrz :

- a) przed gmachem : **IV.** 2164 (część);
- b) na podwórzu prawem : **VIII.** 385—6, 388, 389, 396, 397 (część), 399, 403—5, 416—9, 2358. — **XIII.** 661, 666.
- c) na podwórzu lewym : **XIV.** 737, 824. — **XV.** 844, 941, 944. — **XVI.** 985, 989.

15. Pawilon Zarządu centralnego dóbr galicyjskich Romana hr. Potockiego.

(Powierzchnia 240 m. □; styl gotycki; wykonał Juliusz Cybulski).

Wewnątrz : **I.** 240. — **V.** 347 (część). — **VI.** 383 (część). — **VIII.** 453. — **X.** 579. — **XII.** 656. — **XVII.** 1116.

*) Por. uwagę drugą na str. 377.

Przed pawilonem: **IV.** 295.

Poza pawilonem: **V.** 347, **VI.** 383 i **VIII.** 453 częściowo. — **XIII.** 704.

16. Pawilon kraj. kraj. Towarzystwa dla handlu i przemysłu we Lwowie.

(Dług. 12 m., szer. sali przedniej, w krzyż założonej, 6·80 m., tylnej, ośmiobocznej 5·80. wys. wraz z wieżyczką 12 m., powierzchnia 63·76 m. □; styl nowoczesnej architektury w drzewie; projekt pomysłu architektki Karola Boublika).

XVII. 1112.

17. Pawilon c. k. Dyrekeyi poczty i telegrafów we Lwowie.

(189·95 m. □; budowla drzewiana według projektu Michała Łużeckiego).

XVI. 981. — **XXXII.** 1829 część. — **XXXIV.** 2016 (część), 2017.

Zewnątrz na lewo: **XXXII.** 1829 (część).

19. Pawilon Leopolda Lityńskiego.

(25 m. □ powierzchnii).

X. 588. — **XVI.** 994. — **XX.** 1262.

20. Pawilon uniwersytetów i politechniki.

(Konstrukcyi drzewnej, według projektu Z. Gorgolewskiego).

XXVIII. 1576. — **XXIX.** 1671—3, 1675—89, 1691—4, 1697, 1700—4, 2003—5, 2785—9, 2803—4. — **XXXI.** 1808.

Spis przedmiotów, wystawionych przez gminę m. Krakowa (1808) można otrzymać bezpłatnie.

21. Pawilon c. k. Rady szkolnej krajowej.

(Wystawiony kosztem JE. namiestnika K. hr. Badeniego, według projektu Zygmunta Gorgolewskiego; składa się z dwu sal, z których pierwszą poświęcono głównie wystawie szkół ludowych, drugą średnich).

XXVI. 1527. — **XXIX.** 2023 (część), 2790—2801.

Przed pawilonem : **IV.** 2172.

Poza placem Wystawy, mianowicie w szkole im. św. Zofii : **XXIX.** 2802.

Katalog wystawy szkół ludowych i średnich (z poglądem na rozwój szkół ludowych i średnich w Galicyi 1868—94) do nabycia w wydaniach polskiem i ruskim po cenie 20 ct.

22. Pawilon Wydziału krajowego.

(Konstrukcyi drzewnej, według projektu Z. Gorgolewskiego).

VIII. 2364. — **XII.** 2379—2537. — **XV.** 893. — **XXIX.** 2868.

Katalog wystawy szkół przemysłowych i przemysłu domowego, urządzonej staraniem Komisji kraj. dla spraw przemysłowych, do nabycia po cenie 25 ct.

23. Pawilon sanitarny.

(Konstrukcyi drzewnej, według projektu K. Boublika).

XVIII. 1164. — **XX.** 1219, 1221—5, 1228—9, 1239—40, 1246, 1250—4. — **XXVI.** 1511 (część). — **XXXI.** 1765—7, 1769—72, 1774—84, 1786—1801, 1803—7, 1809—16, 2025 (część), 2026, 2832—5.

Zewnątrz na lewo : **XXXI.** 1768, 2025 (część).

26. Pawilon Fundacyi hr. Skarbka.

(Długość 13·8., tyleż szerokość, wysokość 14 m.; styl szwajcarski; plan architekta Michała Kowalczuka ze Lwowa).

V. 345. — **VI.** 382. — **VIII.** 460. — **XII.** 658. — **XIV.** 832. — **XV.** 955. — **XVII.** 1115. — **XVIII.** 1196. — **XXIX.** 1746. — **XXXI.** 2869.

W szopie poza pawilonem : **XVI.** 992.

27. Hala koncertowa.

(1145·66 □ m. z muru pruskiego, projektu architekta Wystawy Franciszka Skowrona i Karola Boublika).

29. Hala maszyn A.

(3348 □ m., szkielet budowy wykonany w konstrukcyi żelaznej i pokryty blachą falistą, według projektu biura konstrukcyjnego fabryki Arcyksięcia Albrechta w Cieszynie, zewnętrzne ściany budynku oszalowane drzewną konstrukcją ryglową według projektu rady budownictwa i dyrektora c. k. szkoły przemysłowej we Lwowie Z. Gorgolewskiego).

I. 110, 239, 2842. — **XXI.** 1264, 1265 (część), 1266, 1270, 1273 (część), 1274 (część), 1276, 1281—3, 1285, 1287, 1290, 1297—8, 1300 (część), 1303, 1305, 2627. — **XXII.** 1325—6, 1330. — **XXXII.** 1824, 1828 (część).

Zewnątrz na prawo: **VIII.** 402, 413, 415, 2352 (część), 2361 (część). — **XXXII.** 1828 (część).

30. Pawilon S. Wierusz Niemojowskiego.

(36 m. □ przestrzeni; styl maurytański; wykonał Jan Peroś). **XIX.** 1209. — **XXII.** 2640 (część).

31. Kotłownia i stacya oświetlenia elektrycznego Fr. Krzizika z Pragi.

(560 □ m., z czego 355 □ m. zbudowano z drzewa, resztę z muru pruskiego, pod kierunkiem słuchacza politechn. lwow., J. Królikowskiego).

XXI. 1280, 1289 (część), 1300 (część), 1318—9. — **XXII.** 1328—9.

32. Wieża wodna.

(99·58 □ m., wys. 39 m., wykonana w kamieniu i surowej cegle w stylu średniowiecznym; projekt według szkicu porf. J. Zacharjewicza, opracował Michał Łużecki).

XXI. 1274 i 1289 (częściowo).

Przed wieżą: **VIII.** 2365—6.

33—36. Stajnie dla koni zbytkowych.

Gr. II. Wystawa czasowa 6—12. września.

37—38. Stajnie dla koni roboczych.

Gr. II. Wystawa czasowa j. w.

Katalog tych wystaw czasowych do nabyćia.

39. Mleczarnia central. Tow. austriackiego mleczarskiego.

I. 1, 127.

40. Pawilon rolnictwa.

(1252 ☐ m., z drzewa, projektu prof. Zygmunta Dobrowolskiego z Zakopanego).

I. 2—4, 5 (część), 6, 8—14, 16—17, 22—4, 27—33, 36, 40—1, 43—4, 48—53, 55—7, 59—60, 68, 71, 73—7, 79—85, 87—9, 94—5, 100 (część), 101, 104—5, 108, 112—3, 115, 128—132, 133 (część), 134—42, 144—61, 163—4, 174—6, 234, 2112—18, 2122—9, 2131, 2137, 2844*). — **IV.** 2147—9. — **V.** 2226, 2240. — **VIII.** 393, 2362—3. — **X.** 535, 2370, 2373. — **XII.** 2618. — **XIII.** 678.

Wystawa zbiorowa Kółek rolniczych: **I.** 5 (część), 177—229, 2029—2111, 2845—8.*) — **IV.** 284 (część), 2141—6*), 2184. — **XII.** 635, 637 *), 2560, 2594, 2598 (część). — **XXIX.** 2807—8. — **XXXIII.** 1836, 1838, 1840, 1848, 1857, 1859—60, 1864, 1868—9, 1872.

Przed pawilonem: **I.** 7.

Na prawo od pawilonu: **I.** 34, 38, 70, 118 (część), 2135.

Poza pawilonem: **I.** 54, 58, 114, 230.

*) Por. uzupełnienia.

41. Pawilon Kółek rolniczych.

(Powierzchnia 184·25 m. ☐; styl starognański; wykonał arch. Jan Lewiński).

XII. 636, 638—48, 2538—59, 2561—93, 2595—7, 2599—2617, 2619—22. — **XXIX.** 2805—6, 2809—19.

W sieniach: **XII.** 2623.

Przed pawilonem: **I.** 2132—4. — **IV.** 284 (część). — **XII.** 2598 (część).

Poza pawilonem: **I.** 47 i 64 (częściowo).

Pamiątka z wystawy Tow. Kółek rolniczych, stanowiąca razem jej katalog szczegółowy, do nabycia po cenie 20 ct.

43. Pawilon Leona i Emila Zieleniewskich z Krakowa.

(Długość 20 m., szerokość 7·50 m., wysokość 13·80 m.; pawilon wolno stojący, wykonany w żelaznej konstrukcyi na żelaznych słupach, ma dwie ściany dłuższe częściowo otwarte, zaopatrzone wysokim parapatem, dwie ściany krótsze są całkiem zamknięte, ozdobione pilastrami i kapitelami korynckimi. Dźwigury dachowe są eliptyczne. Pokrycie dachu składa się z azbestu z fabryki „Russatis“. Pawilon cały jasno malowany. Szczyt dachu zaopatrzony ozdobnymi, żelaznymi sztandarami).

XXI. 1289 (część), 1307. — **XXII.** 2862.*) — **XXXI.** 2836. — **XXXII.** 1830 (część).

Przed pawilonem: **XXXII.** 1830 (część).

Poza pawilonem: **I.** 64 (część). — **XIV.** 774. — **XXXI.** 2839.

44. Pawilon c. k. Ministerstwa rolnictwa.

(Zbudowany z miękkiego materiału, w stylu odrodzenia, podług planów i pod osobistym kierownictwem c. k. inżyniera budowy Antoniego Holzmüllera; składa się z przekroju z czterech obok

*) Por. uzupełnienia

środkowego kwadratu symetrycznie ułożonych ośmioboków, jest w poziomie w dwu na siebie prostopadłych kierunkach po 22 m. długi i zajmuje przestrzeń 308 m². Wewnętrzna wysokość do szczytu wiązania dachowego wynosi 9, zewnętrzna do szczytu dachu na wieżyczkach 11 metrów. Do budowy użyto wyłącznie tylko własnych materiałów: drzewo na zrąb i wiązanie dachowe pochodzi z lasów c. k. okręgu gospodarczego w Starzawie (powiat polityczny Dobromil), materiały stolarskie wyrobiono z drzewa z lasów c. k. okręgu gospodarczego w Mizuniu (powiat polityczny Dolina), a przy budowie i obrabianiu materiału używano także po większej części tamtejszych majstrów ciesielskich i stolarskich, tudzież pomocniczych robotników).

V. 296 (część), 344 (część), 2227—37. — VI. 364, 2252—7, 2259. — VII. 2006. — VIII. 455, 2359—60. — IX. 509, 2369. — XII. 2624—5. — XXXI. 2008—8.

Katalog szczegółowy pawilonu, zestawiony przez K. Achta, do nabycia w Pawilonie.

45. Pawilon Karola Bałlabana.

(Powierzchnia 20 m. □; styl szwajcarski; wykonał Felicyan Bajan).

X. 581. — XI. 593 (część).*)

46. Pawilon Brandstaettera i Singera.

(Długość 10 m., wysokość 8 m., powierzchnia 47 m. □; wykonał Felicyan Bajan).

XI. 615.

47. Pawilon H. Czyńskiej z Jarosławia.

(Powierzchnia 24 m. □; styl pagody chińskiej; wykonał J. Peroś).

XI. 616.

48. Pawilon drobnych motorów.

(445 m. ☐ z pruskich murów; projekt inżyniera Muzeum technologicznego w Wiedniu Loosa; kierował budową J. Królikowski, słuch. politechn.).

XVIII. 1129. — **XXI.** 1265 (część), 1267, 1271—2, 1277 (część), 1279 (część), 1292 (część), 1293, 1295 (część), 1301—2, 1321, 1323, 2628—39. — **XXII.** 1324, 2641.

Katalog szczegółowy polsko-niemiecki tej wystawy zbiorowej, urządzonej staraniem wiedeńskiego Muzeum technologii przemysłowej (Technologisches Gewerbe-Museum), można otrzymać bezpłatnie. Motory w ruchu w dniu robocze od godz. 5—8 wieczorem, w niedziele i święta od 1/2 11—12 w południe; wermistrz J. Tyrowicz udziela wszelkich objaśnień w pawilonie.

49. Pawilon Leopolda br. Poppera.

(Powierzchnia 350 m. ☐; styl bizantyński; plan wykonany przez Karola Neuschlossa w Budapeszcie).

V. 343. — **VI.** 2250. — **XV.** 959.

50. Pawilon cukrowni w Tłumaczu (Gumiński, Volter i Spółka).

(Długość 15 m., szerokość 9 m., powierzchnia 112 m. ☐; styl gotycki; wykonali: Bałaban i Pohorodecki).

Wewnątrz: **I.** 241. — **VI.** 2248. — **X.** 580.

Przed pawilonem: **I.** 106. — **V.** 348. — **XIII.** 703.

51. Mleczarnia S. Cegielskiego z Poznania.

I. 111.

52. Stajnia Seweryna br. Brunickiego.

II. Wystawy czasowe.

53. Stajnia Jakuba br. Romaszkana.

II. Wystawy czasowe.

56. Pawilon c. k. Ministerstwa skarbu.

(Długość 36 m., szerokość 9·9 m., o powierzchni zabudowanej 356·4 m.², razem z wieżą 19·5 m. wysoki. Wykonany w stylu odrodzenia podług projektu c. k. radcy budownictwa w ministerstwie spraw wewnętrznych, Teodora Hödla, przedstawia charakterystyczne znamiona zabudowania fabrycznego, odznaczającego się wielkimi oknami segmentowymi, typową wieżą z zegarem i dzwonkiem fabrycznym. W pawilonie wystawione są produkty przedmiotów monopolowych, wyrabianych przez rząd we własnych kopalniach i fabrykach, a mianowicie sól i tytoń).

I. 2010. — VIII. 2011.

W czasie trwania wystawy kilka razy z przerwami odbywa się wzorowy wyrob cygar i papierosów, wykonywany przez kilkanaście robotnic. Szczegółowy katalog obu wystaw zbiorowych można otrzymać w pawilonie.

57. Pawilon Claytona & Schuttlewortha.

Zewnątrz pawilonu (który stanowi kancelaryę wystawców): I. 62. — XXX. 1761.

Na I. od pawilonu: I. 121.

58a) Hala maszyn B.

(Powierzchnia całej hali 1.800 m.², z drzewa, według projektu Franciszka Skowrona).

Lewe skrzydło (*Wystawa zbiorowa oddziału węgierskiego*):

I. 165—73, 2138. — IV. 289—92. — VIII. 446—8.
— X. 589—90. — XIII. 686. — XIV. 827, 833—7
— XV. 938, 958, 961—5. — XVII. 1110. — XVIII.
1170. — XIX. 1211—2. — XXI. 1269, 1308, 1310
—17. — XXII. 2642. — XXIV. 1453. — XXVIII.
1668—9. — XXIX. 1698—9. — XXX. 1754 (część).
XXI. 1802.

Oddział węgierski urządzony staraniem węg. ministra handlu, Beli Lukacza. Wystawców węgierskich w obec Dyrekcyi Wystawy zastępuje Dr. Juliusz Kowacz. Objaśnień udziela wspomniany komisarz, jakoteż nadinspektor oddziału i personal nadzoreczy. Katalog szczegółowy można otrzymać bezpłatnie.

Zewnątrz: **XXX.** 1754 (część). — **XXXI.** 1773.

Prawe skrzydło: **I.** 15, 19—21, 25, 35, 37, 45—6, 61, 65, 69, 72, 98—9, 143, 2120—1, 2130. — **IV.** 2853. — **V.** 2239. — **XIV.** 762. — **XXI.** 1263, 1275, 1277 (część), 1279 (część), 1286, 1288, 1294, 1299, 1304, 1306. — **XXII.** 1327, 1331, 2640 (część). — **XXXI.** 2837—8. *)

Wystawa zbiorowa galic. akc. Tow. handlowego: **I.** 42, 97, 116—20, 122—6, 2136. (Katalog szczegółowy bezpłatny.)

Poza halą: **I.** 26, 109. — **XXI.** 1320.

Po prawej stronie hali: **I.** 39, 47 (część), 63, 66—7, 102, 2119, **XXXII.** 1819.

59. Stajnia JE. W. hr. Siemieńskiego-Lewickiego.

II. Wystawa czasowa.

60A. Pawilon gimnastyczny.

60B. Trybuny i boisko.

(3524 m. ☐, skonstruowane z drzewa według projektu Grzegorza Pezańskiego).

60C. Wzorowa strażnica pożarna.

(Budowa o trzech wieżach do ćwiczeń strażackich, z drzewa, według projektu ś. p. Minasiewicza, architekta we Lwowie. Powierzchnia zabudowana 487 m. ☐)

Lewe skrzydło (*Wystawa towarzystw i przyrzędów gimnastycznych*): **XXX.** 1755—6, 1762—4, 2820—24, 2825 (część), 2826—9.

Prawe skrzydło (*Wystawa przyborów strażackich*): **XXX.** 1747—8, 2825 (część).

Zewnątrz: **XXX.** 1752 (część).

*) Por. uwagę drugą na str. 377.

62. Pawilon na tartaki.

(Wykonany z drzewa według projektu biura technicznego Wystawy).

XXI. 1268, 1273 (część), 1278, 1284, 1291, 1292 (część), 1295 (część). — **XXII.** 2640 (część). — **XXXII.** 1825.

W szopie przybudowanej do pawilonu: **XXX.** 1749—51, 1752 (część), 1753, 1757—60.

63. Pawilon państwa Brodów.

(Powierzchnia 25m.□; wykonali: Podhorodecki i Bałaban.)

I. 236 — **IV.** 2140. — **V.** 342 (część). — **VI.** 380. — **VIII.** 458.

Zewnątrz częściowo: **V.** 321, 342.

64. Pawilon leśnictwa.

(589·068 m □, z drzewa, projektu Michała Łużeckiego).

V. 296 (część), 297, 299, 300 (część), 302 (część), 303—4, 305 (część), 306—7, 311, 312 (część), 313, 320 (część), 321 (część), 322 (część), 325, 328 (część), 331 (część), 333—4, 335 (część), 2199, 2204—5, 2210, 2213—4, 2216—7, 2219, 2221, 2242—4. — **VI.** 349—63, 365—78, 2251, 2258, 2260 — 2331. — **VII.** 2346—51. — **VIII.** 2361 (część). — **XV.** 907.

Przed pawilonem: 300 (część), 308—10, 318 (część), 329, 332, 336, 2200—2, 2206—8, 2215, 2222, 2224—5.

Na pr. od pawilonu: 2211, 2218

Na l. od pawilonu: 319, 324; częściowo: 312, 314 i 335.

Poza pawilonem: **V.** 298, 301, 305, 315—7, 323, 330, 337, 2209, 2212, 2220, 2223; częściowo: 318, 320, 322, 326 i 331.

Katalog wystawy literatury leśnictwa i łowiectwa polskiego (322), zestawiony przez A. Strzeleckiego, do nabycia po cenie 20 ct.

65. Pawilon JE. Marszałka Eustachego ks. Sanguszk.

(Powierzchnia 81 m. □; pawilon wykonała stolarnia parowa wystawcy w Rudach podług planu Szcz. Zaremby).

Wewnątrz: I. 231. — V. 341. — VI. 2249, 2332. — VII. 2020. — VIII. 454. — X. 585. — XV. 957.

Poza pawilonem: XIII. 698.

66. Pawilon Spółki wyrobu cegieł i fabryki pieców kaflowych na Stillerówce.

(Powierzchnia 18 m. □; styl szwajcarski; wykonał Jan Karasiński).

Wewnątrz: XIII. 699.

Poza pawilonem: I. 100 (część). — XIII. 672.

67. Pawilon Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych i Kas oszczędności.

(360 m. □; styl niemieckiego odrodzenia; projekt i wykonanie architekta Jana Dolińskiego. Balkony, ciesielską robotą wykonane i ozdobione ornamentyką paloną, oraz polichromią na tle motywów swojskich; dachy, częściowo kryte łupkiem angielskim. Roboty stolarskie wykonał Ant. Kaukola ze Lwowa. Na wewnętrzne urządzenie pawilonu — nie wyłączając nawet gwoździ do ścian — złożyły się li krajowe Spółki wytwórcze Związku. Pawilon składa się z 3 sal w parterze i jednego pokoju na pierwszym piętrze. Salę środkową zdobi posąg brązowy Juliana Markowskiego „Tryumf pracy“).

XXXIII. 1831—5, 1837—9, 1841—7, 1849—56, 1858, 1861—3, 1865—7, 1870—1, 1875, 1877—85, 1888—90, 1893—4, 1897, 1899, 1901, 1910, 1912—3, 1916—23, 1925, 1928, 1930, 1932, 1938, 1940—2, 1945, 1951—64, 1966—77.

68. Pawilon ruskich towarzystw.

(Zbudowany w stylu starych domów, zamieszkałych przez cząstkowych obywateli. Domki takie, zwane na Ukrainie futorami, stoją jeszcze dziś w pow. czortkowskim, sokalskim i indziej. Plan pod budowę, którą wykonał budowniczy Jan Lewiński, podał J. Zacharjewicz. Wnętrze pawilonu przystrojono bogato kilimami ze szkół kilimarskiej Wład. Fedorowicza w Oknie i innymi; plafony pawilonu upięszono wzorami ruskich haftów i kilimów, które wykonał Jakub Chomik, malarz cerkiewny z Brzeżan).

- I. 238. — IV. 294. — XII. 632, 634. — XIII. 668, 679. — XIV. 828—31. — XV. 863, 966—8, 970—1. — XVI. 995—6. — XVI. 1027, 1117—8. — XXIV. 1454. — XXVI. 1526, 1535. — XXVII. 1561—2. — XXVIII. 1568, 1617, 1639. — XXIX. 1695—6.

Wystawę przemysłowców ruskich urządzono staraniem „Zorii“, towarzystwa ruskich rzemieślników, założonego 1884 r. w celu podtrzymywania życia towarzyskiego, kształcenia i materyalnej pomocy ruskich rzemieślników. Utrzymuje ono czytelnię i bibliotekę, urządza dla swych członków odczyty, wieczornice, amatorskie przedstawienia, udziela zapomóg, zbiera fundusz na budowę własnego domu itd. Liczy członków 120. Prezes: architekt i budowniczy Wasyl Nahirnyj. — Wystawę zbiorową pracy kobiet ruskich urządził „Klub Rusinek“, założony 1883. Zawiaduje on funduszem na budowę pomnika Tarasa Szewczenki; liczy obecnie członków 58. Przewodnicząca: H. Szuchiewiczowa. — Katalog szczegółowy przedmiotów, wystawionych w pawilonie, — w ruskim języku — do nabycia.

69. Pawilon „Pracy kobiet“.

(355 m. , z drzewa; projekt architekta Fr. Skowrona, szczegóły opracował Karol Boublik).

- XXIV. 1332—43, 1357—88, 1390—8, 1400—17, 1418 (część), 1419—51, 1455, 1457—73, 2725—69.

70. Pawilon Ludwika hr. Dębickiego (jaworowski).

- VIII. 462. — XIII. 701. — XIV. 826. — XV. 954. — XVII. 1113—4. — XXIII. 2021.*) — XXV. 2022. *)

*) Por. uwagę drugą na str. 377.

71. Zagroda poleska.

XXIII. 2645

Obok niej: **IV.** 2198 (część).

72—4. Zagroda podolska.

XXIII. 2649.

Przy niej: **XXIII.** 2652 (a).

75—76. Cerkiew z dzwonnica.

(Postawiona z drzewa przez domorosłego cieślę Leśka Kobczuka z Jaworowa, pow. kosowskiego, przy pomocy 6 towarzyszy).

XXV. 2775. — **XXVI.** 2865.*)

Przed nią: **XIV.** 723, 728. — **XXIII.** 2653—4.

Poza nią: **XXIII.** 2652 (b), 2656.

Katalog szczegółowy patrz pod Paw. 79.

77. Zagroda huculska.

XII. 633. — **XXIII.** 2648.

Opodal zagrody: **XXIII.** 2651, 2655.

78. Zagroda naddniestrzańska.

XXIX. 2650.

79. Pawilon etnograficzny (dwór szlachecki).

(Postawiony według planu prof. J. Zacharjewicza; składa się z 4 sal).

XXIII. 2657—2724.

Katalog działu etnograficznego i starożytności cerkiewnych do nabycia po cenie 30 ct.

80. Chata krakowska.**81. Chata mazurska.****XXIII.** 2646.**82. Chata zakopańska.****XXIII.** 2647.Obok chaty na zrębie: **V.** 2203.**83. Dworzec kolei napowietrznej.****XXI.** 1277 (część).**84. Rondo dla leśnictwa.****V.** 302, 312, 322, 328, 344 — częściowo, oraz 2246 i 2247.

Opis szczegółowy w broszurze okolicznościowej prof. H. Strzeleckiego: „O przyrodzonym rozsiedleniu drzew leśnych w Galicyi (Lw. 1894)“ — do nabycia.

85. Pawilon J. Górnego i T. Pilarskiego.(Powierzchnia 36 m. ☐; kształt ośmiokątu; styl połączenie renesansu ze wschodnim).**XX.** 1261.**86. Pawilon państwa skolskiego Braci Groedlów.**(Długość 28 m., największa szerokość 8 m., powierzchnia 208 m. ☐; styl renesansowy; projektował H. Lütz, architekt w Osnabryku).Wewnątrz: **V.** 346 (część). — **VI.** 384. — **VIII.** 451—2. — **IX.** 510. — **XXVI.** 1534.Zewnątrz: **V.** 346 (część). — **XXXII.** 1826.**88. Pawilon spadkobierców K. Kiselki.****X.** 2859.Między paw. 88 i 89: **V.** 2238.

89. Pawilon firmy „L. Proux & G. Kondratowicz“.

(Pawilon składa się z dwóch części. Część, przedstawiająca butelkę, ma średnicy 3·54, wysokość od ziemi 15·10 metrów. Rzut poziomy rozszerzony na jednej stronie. Pawilon zbudowany jest w formie oryginalnej butelki koniaku, powiększonej stosownie z kombinacyjnem udekorowaniem. Wykonał: Franciszek Czech).

X. 582.

90. Łoże gastronomiczne (kosztownia).

X. 536, 2853—58.*)

91. Wystawa inż. Lindleya.

XXXI. 2028 (część). Znajduje się poza 129 (prw. tamże).

92. Pawilon fabryki dachówek w Niepołomicach.

(Powierzchnia 30 m \square ; wykonał T. Talowski).

XIII. 702.

Poza pawilonem: I. 133 (część).

Obok pawilonu umieszczona konstrukcja wiązania dachu w budynku gospodarczym pod pokrycie dachówką w $\frac{1}{6}$ naturalnej wielkości.

Na lewo od pawilonu: V. 314.

Na prawo od pawilonu: XIII. 662, 675.

93. Pawilon Bergheima & Mac-Garveya (pumpingrigh).

(Zbudowany na wzór jaty pompowej w kopalni ropy w Bóbree).

IX. 464, 491 (część, mianowicie pompa powietrzna do popędu lamp).

Obok pawilonu: IX. 500 (część).

*) Por. uwagę drugą na str. 377.

94. Wieża kanadyjska.

IX. 468, 497 (część), 499, 500 (część), 501.

95. Kuźnia.

96. Magazyn narzędzi wiertniczych.

IX. 497 (część).

97. Pawilon wosku ziemnego.

IX. 463, 484, 486, 492, 505.

Obok pawilonu: 465—6, 477.

Pód pawilonem szyb 11 m. głęboki o chodniku 31 m. długim.

98. Pawilon galic. Tow. naftowego.

IX. 467, 469—70, 472—4, 476, 478—83, 485, 487—90, 493—5, 498, 502 (część), 503—4, 506—8, 2367—8.

Zewnątrz pawilonu: IX. 475. — XIII. 688.

99. Szopa na motor.

IX. 496.

102. Akwaryum.

VII. 2333—46.

Wstęp do akwaryum 15 et.

104. Pawilon Andrzeja hr. Potockiego.

(Długość 32·80 m., szerokość 17·40 m., wysokość pod belki dachowe 6·30 m., pod szczyt dachu 10 m., powierzchnia 480 m. □; styl: północny renesans; wykonał Zygmunt Gorgolewski.)

I. 232. — V. 340. — VI. 379. — VIII. 459. — X. 584. — XIII. 700.

105. Pawilon Jana Götza.

(Powierzchnia 250 m. □; styl starogdański; wykonał Tomasz Pryliński).

I. 235. — **VIII.** 457. — **X.** 583. *) — **XIII.** 697. — **XV.** 956.

106. Pawilon architektury.

(236 m. □, wykonany z drzewa i wyprawiony w stylu greckiej świątyni; projekt Fr. Skowrona, opracowany przez Józefa Królikowskiego).

IV. 250 (część), 274. *) — **XII.** 2626. — **XIV.** 790. *) — **XXIV.** 1344, 1399, 1418 (część), 1452. — **XXVI.** 1474—85, 1487—1500, 1502—10, 1511 (część), 1512—25, 1528—32.

Przed pawilonem: **IV.** 293 i 2172 częściowo.

107. Pawilon Jana Matejki.

(Wykonany podług planu i pod kierunkiem nadinż. Fr. Skowrona z żelaza, płyt gipsowych i szkła. Fryz zewnętrzny, wykonany techniką grafitową przez uczniów krak. szkoły przemysł. według kartonów i pod kierunkiem prof. Lachnera, przedstawia szereg postaci i grup z dzieła mistrza „Ubiory w dawnej Polsce”; przerywają go odstępami medaliony osób dziejowych. Budowę wykonali Piotrowicz i Schumann).

XXV. 2771.

Katalog szczegółowy (z ilustracjami) do nabycia po cenie 70 ct.

108. Pawilon m. Lwowa.

V. 338 (część). — **XXVI.** 1533. — **XXIX.** 2023 (część). — **XXXI.** 2024.

Część wystawy **XXIX.** 2023 w szkole im. św. Zofii przy drodze, wiodącej na Wystawę

*) Por. uwagę drugą na str. 377.

Zewnątrz poza pawilonem: V. 338 (część). — VIII. 398, 450. — XXVI. 1501.

Broszura, zawierająca opis dóbr miejskich, do nabycia w pawilonie miejskim wraz ze sprawozdaniem (drukowanem) komisji, wydelegowanej do zaopiniowania gospodarstwa lasowego dóbr miejskich i fund. św. Łazarza.

109. Pawilon fabryki Kladno.

I. 18. — XIV. 804, 811.

110. Pawilon amerykański.

(Długość 12·95 m., szerokość 12 50 m., wysokość do grzbietu dachu 11·40 m., wysokość wieży 13 m., powierzchnia 140 m. □).

Styl farmy polskiej według wzoru z Yellostown).

I. 237. — IV. 2139. — V. 2245. — VI. 2852.*) — VIII. 461. — XIV. 803, 818, 820, 823. — XV. 904, 942, 950. — XVII. 1008—9, 1104, 1109, 1111. — XVIII. 1166. — XIX. 1199. — XXII. 2644. — XXIV. 2770. — XXVI. 2013. — XXVII. 1558. — XXVIII. 1599, 1622. — XXIX. 1674, 2867.

111. Pałac sztuki.

(1·923 m. □; budynek murowany, w stylu włoskiego odrodzenia; projekt Fr. Skowrona, opracowany co do szczegółów i konstrukcji przez Michała Łużeckiego, asystenta przy katedrze architektury szkoły politechnicznej, i Grzegorza Pezańskiego, c. k. adjunkta budownictwa).

XXV. 2772—4.

Katalogi szczegółowe: a) wystawy sztuki współczesnej (70 ct.), b) wystawy dzieł sztuki polskiej 1764—1886 (1 zł. 50 ct.), c) wystawy zabytków starożytnych polskich (1 zł.) — do nabycia przy wstępie do pawilonu; bilet wstępu do pałacu sztuki i pawilonu Matejki kosztuje 30 ct.

*) Por. uwagę drugą na str. 377.

112. Pawilon M. Kaczyńskiego i T. Wolińskiego.

(Powierzchnia 78m.²; barok francuski; wykonał J. Peroś.)

IV. 293 (częściowo tak zewnątrz, jak wewnątrz).

121. Pawilon P. Stachiewicza.

(Podziemie, naśladowujące chodniki w kopalniach wielickich, według projektu J. Perosia).

XXV. 2864. *)

122. Pawilon austr. Tow. akcyjnego dla fabrykacji Portland-cementu w Szczakowej.

VIII. 420. *)

124. Pawilon Zygmunta Golloba.

(Pawilon żelazny 1-piętrowy, konstrukcyi Piotrowicza i Schumanna.)

XXVIII. 1583.

124. Pawilon fabryki dachówek J. Lewińskiego, Domaszewicza i Sp. we Lwowie.

XIII. 687.

127. Pawilon St. Szeligi Łyszkiewicza.

IX. 471, 502 (część). — XIII. 663.

*) Por. uwagę drugą na str. 377.

128. Pawilon ochronnych przyrządów i dobroczynnych urzędzeń dla robotników.

XXXI. 2027, 2830—1.

Wystawę tę zbiorową urządził c. k. inspektor przemysłowy, Arnolf Nawratil przy pomocy asystentów Zygm. Kremera i Ludw. Smyczyńskiego, którzy też udzielają bliższych objaśnień o przedmiotach wystawionych przemysłowcom za zgłoszeniem się w biurze lub na wystawie w niedziele od 10 do 12 rano i 3—5 popołudniu. Katalog szczegółowy tej wystawy można otrzymać bezpłatnie.

129. Pawilon W. H. Lindleya.

XXXI. 2028 (część). Prw. paw. 91.

Katalog wystawy rysunków, modeli i budowli, dotyczących miejskich robót kanalizacyjnych i wodociagowych, a wykonanych przez W. i W. H. Lindleyów w 50-letnim okresie czasu 1842—93, można otrzymać bezpłatnie.

W parku Kilińskiego.

Na polanie (wystawa ulów): **IV. 2183**, — częściowo: 243—4, 246, 260, 264, 268, 278, 281—2, 288, 2160, 2162, 2185 i 2198.

W parowie obok działu ludoznawczego: **IX. 491.**

Uzupełnienia i sprostowania.

Należy dodać:

- I.** 2842. **Cz. i W. Urbanowscy.** Poznań. — Kierat; młocarnia szerokobijąca; lokomobila. (*Hm. A. przy 1290*).
2843. **S. Kostrzewski.** Sambor. — Kierat; 2 młynki zbożowe. (*Hm. B. przy 2837*).
2844. **Hr. Hompescha** stacya doświadczalna **kultury torfowisk.** Rudnik. — Okazy ziemiopłodów z grobel torfowych, przykrytych piaskiem syst. Rimpau i nieprzykrytych; niebezpieczne chwasty dla upraw torfowych; dzieła o uprawie torfowisk. (*Pr. pr. skrzydło, przy ścianie przedniej*).
2845. **Marcinkowski.** Gąsawa. — Psz. (*Pr., wystawa zbiorowa Kółek roln.*)
2846. **Jan Kura.** Zabrzeży pod N. Targiem. — J. 2-rzędowy. (*Jak 2845*).
2847. **Kółko rolnicze.** Zubrza. — Próbki zbóż. (*Jak 2845*).
2848. **Zarząd główny Kółek rolniczych.** Lwów. — Gnojarnia wzorowa.
- IV.** 2849. **Jan Frączkiewicz** (nauczyciel). Rzuchowa. — Oprzędki jedwabników. (*Cc. hala II*).
2850. **M. G. Schott.** Wrocław. — Ciepłarnia tzw. półogrzewalnia, konstrukcyi żelaznej. (*Paw. 4.*)
2851. **Ph. Mayfart i Sp.** Wiedeń. — Prasy owocowe. (*Hm. B. przy 69*).
- VI.** 2852. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. — Broń z fabryk polskich. (*Paw. 110, pokój I. na pr.*)
- X.** 536. **Zarząd browaru parowego Adama ks. Sapiehy.** Krasiczyn. — Piwo krasiczyńskie w 2 gatunkach: marcowe i porter. (*Kosztownia, łoża VIII*).

2853. **Zarząd browaru Kleina.** Lwów-Pohulanka. — Piwo. (*Kosztownienie, łoża I.*)

2854. **Zarząd browaru parowego Jana. hr. Tarnowskiego.** Dzików. — Piwo. (*Kosztownienie, łoża IV.*)

2855. **Zarząd browaru parowego A. Jędrzejowicza,** Zaczernie. — Piwo. (*Kosztownienie, łoża V.*)

2856. **Zarząd browaru Lilienfelda i Sp.** (Zastępca: J. Weber). Lwów. — Piwo. (*Kosztownienie, łoża II. i VI. — Paw. 87.*)

2857. **Zarząd browaru J. Ces. i Król. Wys. Arcyks. Albrechta.** Żywiec. — Piwo. (*Kosztownienie, łoża IX.*)

2858. **Zarząd browaru miejskiego.** Lesienice pod Lwowem. — Piwo. (*Kosztownienie, łoża X.*)

2859. **Zarząd browaru K. Kiselki.** Lwów. — Piwo. (*Paw. 88.*)

XIV. 2840. Antoni Schreier. Lipica dolna pod Bursztynem. — Zamek żelazny z 2 kluczami. (*Pp. obok 817.*)

2860. **Paweł Janiczek** (zegarmistrz). Jabłonków, Śląsk. — Budzik mechaniczno-elektryczny, którego można użyć też do dawania różnych innych znaków. (*Pp. przy l. ścianie środk. ramienia, poza 784.*)

2861. **E. de Bucher.** (Weikuma Następcy). Wiedeń. — Zamknięcia automatyczne drzwi, systemu Weikuma; patent. prasy do kopiowania. (*Pp. obok 2840.*)

XV. 876. Leon Bąkowski. Kraków. — Kije bilarowe na olbrzymim stojaku. (*Poza 902.*)

879. **Frańciszek Tenerowicz.** Lwów. — Szafa na książki; podstawa pod biust; kredens; umywalnia dla lekarzy. (*Poza 875.*)

892. **Józef Szczerba.** Lwów. — Drzwi wchodowe, zewnętrzne, w stylu barokowym. (*Miedzy 892 i 932.*)

XVIII. 1163. Salomon Leser. (Fabryka kufrów, pasków i torb). Kraków. — Okazy wyrobu fabryki. (*Szafa poza 1121 przy l. ścianie.*)

1170. **Adolf Schmitt i Sp.** Budapeszt. — Pasy przenośne transmisyjne, dla armii itp. (*Hm. B. oddz. węgl. sala I.*)

XXII. 2862. Jan Kolbuszewski (mechanik). Siebieczów pod Sokalem. — Maszyna dynamoelektryczna (w ruchu przy

oświeceniu Paw. 43); także maszyna mniejsza na okaz.
(Paw. 43.)

XXIII. 2021. **Ludwik hr. Dębicki.** Jaworów. — Pisanki.
(Paw. 70.)

XXV. 2022. **Ludwik hr. Dębicki.** Jaworów. — Podobizna
króla Jana III. (Paw. 70.)

2863. **Wojciech Kossak i Jan Styka.** Kraków-Lwów.
— „Bitwa racławicka“ — panorama. (Paw. 5.)

2864. **Piotr Stachiewicz.** Kraków. — „Z kopalń wielkich“ — cykl 10 obrazów. (Paw. 121.)

XXVI. 2865. **Michał Dymet.** Lwów. — Ołtarz. lichtarze,
obrazy itp. przybory cerkiewne. (Paw. 75.)

XXVII. 2866. **J. Kerntopf i Syn.** (Fabryka fortepianów).
Warszawa. — Fortepian czarny, przeznaczony dla Paderewskiego. (*Poza 1545 w pośrodku.*)

XXVIII. 1641. **Ks. Stanisław Stojakowski.** — Wydawnictwa własne, jak „Dzwon“, „Wieniec i pszczołka“ itp.
(Paw. 1. sala II. w parterze, przy ścianie tylnej).

XXIX. 2866. **Polacy amerykańscy.** Stany Zjednoczone. —
Fotografie zbiorowe uczniów i szkół polskich w Stanach Zjednoczonych; wypracowania piśmienne angielskie i polskie uczniów i uczenie z różnych przedmiotów, oraz rysunki; podręczniki polskie, w szkołach tych używane. (Paw. 110, pokój I. na piętrze, na pr.)

2868. **C. k. Szkoła sztuk pięknych.** Kraków. — Rysunki, malowidła, odlewy gipsowe i rzeźby, będące pracami uczniów Szkoły. (PWK. obok 2412.)

XXXI. 2869. **Fundacya hr. Skarbka.** Drohowyże. — Woda mineralna z Żabiego. (Paw. 26, I. piętro.)

Należy skreślić:

I. 78, 86, 90 — 3, 96, 103, 162.

II. 277.

VIII. 406, 449.

X. 518, 521; 548, 555, 558, 562 (prw. 1251).

XI. 601 — 2, 604, 609, 611 (pierwszą połowę).

XIII. 685.

XIV. 716, 736, 796, 810.

XVI. 984, 993.

XXI. 1309.

XXVII. 1559.

Przedmioty te bowiem dotychczas nie nadeszły równie, jak wykazane w pierwszym wydaniu katalogu niniejszego pod l. 895, 909, 912—3, 927, 931, 936, 1131, 1157—8, 1245, 1249, 1255, 1257, 1322, 1595, 1609, 1635—6, 1642, 1645, 1647, 1655, 1820, 1873—4, 1876, 1886—7, 1891—2, 1895—6, 1898, 1900, 1902—9, 1911, 1914—5, 1924, 1927, 1929, 1931, 1933—7, 1939, 1943—3, 1946—50, 1965, a do chwili wyjścia z druku wydania niniejszego (31. sierpnia) nie nadesłane.

Usterki drobne:

str.	15	nr.	15	zam.: (<i>Obok Pr.</i>) ma być: (<i>Hm. B. sala I. pr. skrzydła</i>).
"	15	"	18	wystawcami są: Połączone fabryki kos w Judenburgu, Kindbergu i Mürzzuschlagu.
"	6	"	19	popraw umieszczenie, jak na str. 363.
"	"	"	20	po: <i>Hm. B.</i> dodaj: <i>sala I. pr. skrzydła, l. ściana</i> .
"	"	"	25	skreśl <i>H. c.</i>
"	7	"	28	zam.: 4 tablice — ma być: 2 tablice.
"	9	"	43	zam.: <i>Kobiernicu</i> czytaj: <i>Kobiernice</i> . Tak samo str. 23 nr. 131.
"	10	"	46	wystawia przyrządy ze stali dyamentowej do ostrzenia nożów. (<i>Hm. B. sala I. pr. skrzydła</i>).
"	14	"	65	wystawia 2 sieczkarnie i kierat. (<i>Obok 1263</i>).
"	14	"	66	zam.: <i>Obok PMS.</i> czytaj: <i>Obok Hm. B.</i>
"	15	"	72	zam.: <i>Za Hm. B.</i> czytaj: <i>Hm. B. sala II. pr. skrzydła</i> .
"	18	"	99	po wyr.: <i>skrzydło pr.</i> dodaj: <i>sala I.</i>
"	"	"	106	popraw, jak na str. 364.
"	"	"	109	czytaj: 2 sieczkarnie. (<i>Poza Hm. B.</i>)
"	23	"	133	dodaj: chmielarnia, założona przez kierownika szkoły J. Smalawskiego, obejmująca chmiel żatecki, hodowany systemem Schwenda, Golding systemem Hermana, późny zielony i sadzonki tegoroczne. (<i>Na l. od boiska poza wystawą cegiełn.</i>)

str.	23	nr. 134	po wyr.: Rossochacki	dodaj: Rudnik.
"	24	" 137	dodaj: zupełny zbiór „Wiadomości statyst. o stosunkach krajowych”, wydawanych pod kierunkiem prof. dra T. Pilata.	
"	25	" 138	pod 1) czytaj: i Wład. Gajewskiego w Turznie.	
"	"	" 142	zam.: O. 142. czytaj: O. 47.	
"	"	" 143	zam.: Daniel ma być: Dawid.	
"	"	" 144	zam.: w pośrodku ma być: między 5 i 23.	
"	"	" 145	dodaj: O. 257.	
"	29	" 169	zam: Lesził czytaj: Lesich.	
"	30	" 176	dodaj: 3 tablice rozwoju zarodka pszenicy dra St. Golańskiego.	
"	36	" 239	ma być: Hm. A. obok 1281.	
"	41	" 2108	dodaj: psz., gr., ż.	
"	43	" 2121	zam.: Czyżyków — ma być: Czyżykowce; Obok Pr. — " " Pr. obok 135.	
"	"	" 2132	czytaj: Włodarczyk.	
"	"	" 2134	" Brzeziny.	
"	44	" 2138	dodaj: H. c.	
"	47	" 250	dodaj: i Pa. przy wejściu na l.	
"	"	" 254	dodaj: O. 155.	
"	48	" 270	zam.: hala III. czytaj: hala II.	
"	49	" 274	zam.: Cc. hala I. ma być: Pa. przy wejściu na l.	
"	50	" 279	skreśl wyr.: i ulepszone ule.	
"	"	" 284	dodaj: Pr. wyst. zbior. Kótek roln. i przed PKR.	
"	51	" 294	dodaj: Nar. Torhowla, założ. 1883, posiada 12 filij i własną kasę oszczędności, bilans za r. 1892/3 wynosił 202.092-34, czysty zysk 3.736-13 zł. Prezes: ks. E. Dutkiewicz.	
"	52	" 2143	dodaj: ul, ramki itp., oraz prasa do wyciskania soków owocowych.	
"	54	" 2170	czytaj: F. W. Starck. zam.: Cc. na pr. ma być: Ca. na pr.	
"	"	" 2171	czytaj: Cc.	
"	"	" 2172	dodaj: i przed Pa.	
"	55	" 2184	zam.: Ciepl. c. ma być: Pr. wyst. zbior. Kótek roln.	
"	"		uwaga — ma być: na str. 53.	
"	61	" 327	zam.: skrzydło l. ma być: pr. skrzydło l. ramienia.	

str.	77	nr.	368	popraw na: 378.
"	80	"	2291	dodaj gwiazdkę.
"	88	"	389	skreślić: porfir.
"	89	"	391	dodaj: O. 28.
"	90	"	420	" model stępy kulistej do mielenia cendrówki cementowej z fabryki H. Löhnerta w Bydgoszczy.
"	96	"	445	12 tablice graficznych rozwoju górnictwa i hutnictwa w Królestwie Polskiem 1784 — 1893. (<i>Teka na stoliku między 667 i 671 przy pr. ścianie.</i>)
"	99			uwaga**) zam.: drugą — ma być: trzecią.
"	100			" **) drugą.
"	102			w. 7 z góry — zam.: GTH. czytaj: GTN.
"	105	"	471	dodaj: O. 33.
"	107	"	496	dodaj: O. 149.
"	"	"	497	dodaj: O. 231.
"	109	"	504	dodaj: (PTN.)
"	113	"	522	zam.: 524 ma być: 2371.
"	"	"	525	mylnie wydrukowano: 522.
"	115	"	539	zam.: O. 137 czytaj: O. 174.
"	116	"	547	dodaj: H. c.
"	118	"	554	zam.: w Sobniowie — czytaj: w Siebieczowie (St. hr. Platerra Zyberka).
"	121	"	579	dodaj: O. 72.
"	122	"	583	" Okocimskiego 2 gatunkach.
"	124	"	2371	zam.: <i>Pp. obok nru 164</i> ma być: <i>Pp. między 522 i 524.</i>
"	125	"	2376	dodaj: O. 6.
"	126	"	593	dodaj: i <i>Paw. 45.</i>
"	128	"	611	" (<i>Obok 537.</i>)
"	129	"	612	" (<i>Obok 613.</i>)
"	"	"	613	" (<i>Obok 611.</i>)
"	"	"	2377	" O. 174.
"	131	"	633	zam.: <i>Paw. 112</i> czytaj: <i>Paw. 77.</i>
"	131	"	635	i 637 skreśl gwiazdkę i dodaj: <i>Pr. wyst. zbior. Kółek roln.</i>
"	141	"	2433	mylnie wydrukowano 2423.
"	151	"	2582 i 2597	dodaj po 1 gwiazdce.
"	152	"	2614	powinien mieć 3 gwiazdki.
"	154	"	662	zam.: 705 ma być: 702.
"	159	"	702	po <i>Paw.</i> dodaj: 92.

str.	166	nr.	759	zam.:	825	ma być:	1555.
	169	"	789	"	784	"	2860.
"	"	"	790	dodaj:	<i>Pa. sala pr. boczna</i> ,	obok	1518.
"	173	"	825	zam.:	731	ma być:	735.
"	"	"	831	zam.:	<i>Sknuryl</i>	czytaj:	<i>Sknurzyl.</i>
"	176	"	851	obecnie:	<i>Poza</i>	876.	
"	179	"	874	zam.:	947	ma być:	940.
"	181	"	902	skreśl:	stojak	olbrzymi na.	
"	"	"	905	zam.:	940	ma być:	879.
"	182	"	906	"	905	"	930.
"	184	"	940	"	945	"	947.
"	190	"	985	czytaj:	Szebnie.		
"	197	"	1045	ma być:	<i>Na l. ścianie</i>	obok	539.
"	198	"	1057	dodaj:	<i>i druga szafa w pośrodku</i>	obok	999.
"	201	"	1102	zam.:	1192	ma być	1190.
"	206	"	1141	"	1121	"	1178.
"	208	"	1165	"	1141	"	1163.
"	214	"	1211	czytaj:	Schuller.		
"	217	"	1226	dodaj:	Konstanty Kordanowski.		
"	244	"	2701	zam.:	Zawiercie	czytaj:	Zaczernie.
"	248	"	1340	skreśl	jedną gwiazdkę.		
"	250	"	1367	mylnie wydrukowano	jako	1366 (bis).	
"	251	"	1370	"	"	"	3070.
"	253	"	1389	dodaj:	<i>Pp. l, ramię, pr. ściana</i> ,	poza	1205.
"	258	"	1456	"	mebelki	wypalane i malowane.	
"	262	"		uwaga	— należy powołać	str. 247,	nie 175.
"	280	"	2776	dodaj:	bandurkę, skrzypce	włoskie po K. Lipińskim.	
"	287	"	1592	obecnie:	<i>Przy ścianie przedniej</i>	poniżej	1567.
"	294	"	1646	"	<i>między</i>	1579 i 1660.	
"	810	"		w. 1 z góry	— po wyr. „metod“	dodaj:	innych.
"	318	"	2798	dodaj:	przybory naukowe, wykonane	przez nauczycieli gimnazjalnych. (264—8.)	**) **)
"	333	"	1805	dodaj:	O. 229.		

Wykaz rozmieszczenia liczb porządkowych wystawców według grup i stronice.*)

Liczby bież. :	Grupy :	Stronice :	Liczby bież. :	Grupy :	Stronice :
1—241	I.	3—36	1474—1538	XXVI.	267—275
242—295	IV.	46—51	1539—1562	XXVII.	276—279
296—348	V.	57—68	1563—1640	XXVIII.	282—293
349—384	IV.	74—77	1641	XXVIII.	403
385—462	VIII.	88—98	1642—1670	XXVIII.	293—297
463—510	IX.	102—109	1671—1746	XXIX.	298—313
511—535	X.	111—115	1747—1764	XXX.	321—325
536	X.	401	1765—1816	XXXI.	327—336
537—590	X.	115—128	1817—1830	XXXII.	342—347
591—616	XI.	126—129	1831—1977	XXXIII.	348—362
617—658	XII.	130—133	1978—2001	XXXIV.	369—372
659—705	XIII.	154—159	2002	XXIII.	237
706—837	XIV.	160—174	2003—2005	XXIX.	314
838—875	XV.	175—179	2006	VII.	85
876	XV.	402	2007—2008	XXXI.	336—337
877—878	XV.	179	2009	XXXIV.	373
879	XV.	402	2010	I.	36—37
880—891	XV.	179—180	2011	VIII.	98—99
892	XV.	402	2012	XXXIV.	373
893—971	XV.	180—187	2013	XXVI.	275
972—996	XVI.	188—190	2014—2019	XXXIV.	373
997—1118	XVII.	191—203	2020	VII.	85
1119—1162	XVIII.	204—208	2021	XXIII.	403
1163	XVIII.	402	2022	XXV.	403
1164—1169	XVIII.	208—209	2023	XXIV.	314—315
1170	XVIII.	402	2024—2028	XXXI.	337—340
1171—1196	XVIII.	209—211	2029—2138	I.	37—44
1197—1212	XIX.	212—214	2139—2198	IV.	52—56
1213—1262	XX.	215—223	2199—2247	V.	68—73
1263—1323	XXI.	224—234	2248—2332	VI.	77—84
1324—1331	XXII.	235—236	2333—2351	VII.	85—87
1332—1473	XXIV.	247—259	2352—2366	VIII.	99—101

*) Pominięto w wykazie tym przedmioty, które jako pomysły Polaków (patentowane często) powtórnie pomieszczono w grupie XXXIV, gdy już tam podano grupę i stronice odpowiednią.

Liczby bież. :	Grupy :	Stronice :	Liczby bież. :	Grupy :	Stronice :
2367—2369	IX.	109—110	2841	XXXIV.	375
2370—2376	X.	124—125	2842—2848	I.	401
2377—2378	XI.	129	2849—2851	IV.	401
2379—2626	XII.	133—153	2852	VI.	401
2627—2639	XXI.	233—234	2853—2859	X.	402
2640—2644	XXII.	236	2860—2861	XIV.	402
2645—2724	XXIII.	237—246	2862	XXII.	402—403
2725—2770	XXIV.	260—263	2863—2864	XXV.	403
2771—2775	XXV.	264—266	2865	XXVI.	403
2776—2784	XXVII.	279—281	2866	XXVII.	403
2785—2819	XXIX.	315—320	2867—2868	XXIX.	403
2820—2829	XXX.	325—326	2869	XXXI.	403
2830—2839	XXXI.	340—341	2870	XXXIV.	403
2840	XIV.	402			

Spis abecadłowy wystawców.

- A**bgarowicz A. i R. 160b.,
 682, 2357.
 Aehsler B. 479.
 Acht L. J. 838.
 Achtenmijczuk I. 2593.
 Adametz L. dr. 1707.
 Adamiak J. 2080.
 — S 2081.
 Adamowski J. ks. 2493.
 — S. 937.
 Adelmann dr. 2179.
 Ader M. 319.
 Adlersberg M. 1218.
 Administracya p. Zarząd.
 Agopsowicz A. 134g.
 Ajdukiewicz K. 2004.
 — Z. (2772).
 Akademia umiejętności (Kraków)
 1563.
 Alchimowicz H. (2772).
 — K. (2772).
 Aleksander J. 33e.
 Alpiński S. 1543.
 Alsnerowa K. 1432.
 Altberg J. 1514.
 Altenbergowa Z. 1564.
 Amborski J. 1565.
 Ambroziewiczowa A. 252, 1366,
 1367a.
 Ambroziewiczówna A. 2529.
 Anczye W. 1566.
 Anderka A. 224 3, 2258.
 Angermann K. 502.
 Andrejczyn A. 1567—8.
 Andriollowa N. (2772).
 Andryson J. 818.
 Andrzejowski A. ks. 249.
 Anger J. i Synowie 1267.
 Argasiński P. J. 870.
 Arkuszewski J. 1280.
 Arvayowa A. 1421.
 Arzt L. S. 1107.
 Auerbach F. 1482.
 Augustyna D. 2617.
 Augustynowicz A. (2772).
 — B. 51.
 Austen A. (2772).
 Ausübel M. 980.
 Axentowicz T. (2772).
Bachus B. 1689.
 Baczewski A. J. 547.
 Baczyńska Olga 1570.
 Baczyński J. 607.
 Badeni K. hr. 321, 2261.
 — S. hr. 312, 2262, 2651.
 Badeniowa Stanisławowa hr. 1425.
 Badowski A. (2772).
 Bahrnowicz T. 1571.
 Bakka K. 1396.
 Balawaidler G. 636.
 — J. 54.
 Baliński F. 978.
 Baltaziński K. 87b.
 Bałaban p. Tyrowicz
 Bałła J. 2411a.
 Bałłaban K. 581.
 — T. dr. 1710.
 Bandiak J. 2547.
 Bandrowski E. dr. (1714, 2380).
 Bandura P. 2515.
 Bank kredytowy, galic. (Lwów
 463.
 — rolniczy (Lwów) 94.
 — ziemski (Pozn.) 1975.
 Banki zaliczkowe: Bołszowce 1888,
 Lwów 1889, Stanisławów
 1890.
 Barabasz M. 2449.
 — S. (2380).

- Baranowski T. 514.
 Barański A. dr. 1740.
 Barański W. 158b.
 Barański J. 1140.
 Barącz T. (2772).
 Bardecki M. 1616.
 Bargiel W. 2524.
 Barowicz A. 722.
 Bartelmusowie bracia 2339.
 Bartik bracia 751.
 „Bartnik“ p. Redakeye.
 Baściak A. 2533.
 Batorowicz J. 713.
 Batowski-Kaczor S. (2772).
 Bauer A. 66.
 Bauerfeind A. 1161.
 Baworowski M. hr. 352.
 Bayger A. J. 263.
 (Bazar rzemieślniczy warsz. 1078).
 Bażant G. 523.
 Bächer R. 119.
 Bäcker Ł. i Krzyczkowski D.
 1476.
 Bączkowski ks. 2617.
 — W. 1056.
 Bąkowski A. 1483.
 — L. 876.
 Bednarczyk F. 2083.
 — J. 2533.
 Bednarowski A. i Lubryczyński
 B. 681.
 Bednarski W. 2554.
 Beill A. dr. 1816.
 Bejbak M. 192.
 Beiser J. 1800.
 Bełdowski W. 1219.
 Bełtowski J. (2772).
 Bendlewicz S. 854.
 Bentall i Sp. 2136.
 Berger A. i Degen S. 519.
 — B. 1783.
 Bergerowie J. i W. 997.
 Bergheim i Mac-Garvey 464, 503;
 p. Klobassowa.
 Bergman S. (1772).
 Bergner W. i Magnus S. 1.
 Bernacki A. 1050.
 Bernaczik, Schröter i Sp. 1202.
 Bernaś J. 256.
 Bernhardta G. synowie 1302.
 Berski S. 839.
 Beschloss (1721).
 Beyer M. i Sp. 1059.
 Bętkowska E. 1437.
 Bętkowski K. 269.
 — W. 845.
 Bialer B. 798.
 Białas A. 1187, 2578.
 — J. 1188.
 Białek J. 2100.
 Biasion A. 742.
 (Biberstein i Sp. 1068).
 Biblioteka jagiell. (Kraków) 2780.
 — polska (Wiedź) 1646.
 — słuch. prawa (Lwów) 1671.
 — uniw. (Lwów) 2781.
 Biechoński W. (z Trzecieskim)
 466.
 Bielański K. 366, 907.
 Bielawski J. 16, 526.
 — W. 2538.
 Bielecka J. 1033.
 Bielewicz W. 1141.
 Bielińska K. 1367b, 1384.
 Bieliński S. dr. 105.
 Bielski A. J. 2266.
 Bienkiewicz S. (2772).
 Bierkowska K. (2772).
 Biernacka A. (2772).
 — H. i Wernerowa A. 1381.
 Biernacki A. 38.
 Bieroński W. (2798).
 Biguła W. 2686.
 Bileze złote p. Nadleśnictwo.
 Bilińska A. (2772).
 Biliński J. 2114.
 — W. 1572.
 Biłcki E. ks. 2152a.
 Biłkiń J. 1535.
 Bisanz G. 1729.
 Bischof J. 2014.
 Biuro melior. kraj. 135.
 — statyst. kraj. 137.
 Blank E. 1138.
 Blankenstein M. i Bornstein 2305;
 p. B. Liban.
 Blaschke 2636.
 Blass D. S. 2001.
 Blau i Sp. 2634.
 Bleichert G. 1503.
 Blochowa C. (2742).
 Blochówna S. (2742).
 Blumenfeld H. 1810.
 Błażek J. 2508.
 Błędowski M. S. 1573.
 Błotnicki T. (2772).
 Bobrich A. 855.
 Bóbrka p. Powiat.

Bobrowska L. hr. 403.
 Bochenek F. 737.
 Bogda A. 2077.
 Bogdanowicz A. 2150.
 Bogdanowicz H. 766.
 — M. 2265.
 Bohdan T. 161 c.
 Bohdanowicz G. 2112.
 — K. 2434.
 Böhmerle E. 311.
 Bojanowski J. 1167.
 Bojarski 620.
 Bołszowce p. Krzeczunowicz.
 Bonhard D. 430 I.
 Boratyn 2113g.
 Borek J. 2618.
 Boretti F. T. 1574.
 Borger H. 672.
 Borkowska M. hr. 1448.
 Borkowski A. (2772).
 — J. hr. 257, 2200, 2694.
 — Józ. 890.
 — M. 2824.
 — M. hr. 576, 2498.
 Bornstein p. Blankenstein.
 Bornsteinówna A. 1393.
 Borowska (2741).
 Bortnik P. (1728).
 — T. (2380).
 Borzęcki M. 2232, 2255.
 Boscowitz M. 708.
 Bostel F. (2794).
 Boznańska O. (2772).
 Brach J. 2552.
 Brand L. 430 s.
 Brandt J. (2772).
 — M. 860.
 Brandstätter i Singer 615.
 — H. i M. 529.
 Braumann F. 1513.
 — L. 815.
 Bredt Th. 1319.
 Breuer B. E. 1781.
 Breza A. hr. 33 b.
 — H. hr. 40.
 Brezanyowa A. 1423.
 Brieb p. Kubin.
 Bręczkowski K. 1993.
 Broda J. ks. 2037.
 — W. 2573.
 Brodowicz J. 2214.
 Brodzka (2741).
 Broniewski A. 2210.
 — M. 591.

Broszniów 159.
 Browar p. Zarząd.
 Bruchnański K. (2381).
 Bruck I. 833.
 Brunicka I. br. 1794, 2264.
 — W. 1472.
 — J. br. 8—9, 353, 522, 2376,
 — S. br. 30, 774, 2240, 2362,
 2370.
 — S. br. i Sp. 578.
 Brühl Z. 1984.
 Brykajło R. 2050.
 Bryll F. (2772).
 Brzezina H. (2027).
 Brzuchowski T. (611).
 Buber M. p. Reinhold.
 Buberowie S. i M. 320.
 Buchajczyk M. 2467.
 Bucher E. 1819, 2862.
 Buceniów 431j.
 Bucyk (401).
 Buczowski J. 1166.
 Buczynski J. 2441.
 Budynin 2113h.
 Budzianowski J. 2533.
 Budziński J. 10.
 Budzynowska H. 689.
 Bujwid O. dr. 1701.
 Bukowski dr. (1773).
 Bulsza P. 2524.
 Burdzińska M. 618.
 Burmester W. 46.
 Bursy i internaty 2804.
 Burzyński M. 2263.
 Byk W. 228.
 Bzowski W. 2260.

Cap F. 163 c.
 Caraw J. 42.
 Cegielski S. 110—11, 1266.
 Cellowa H. 1359.
 Centralna komisya statystyczna
 2126.
 Centralverein f. Milchwirtschaft,
 Österr. 127.
 Cercha S. (2772).
 Certowiczówna T. (2772).
 Chełchowska Z. (2741).
 Chełmoński J. (2772).
 Chmieli. ko (401).
 Chmielnik J. 2549.
 Chmura S. 113, 2146.
 Chmurski p. Rząca.
 Chodecki W. dr. 330.

Chodorów p. Zarząd dóbr.
 Chodziński B. 2703.
 Cholewa S. 894.
 — W. 363.
 Chomik J. 1526.
 Chomniak G. 200.
 Chorążyna M. 1412.
 Chowaniec J. 210.
 Chramiec A. dr. 1779.
 Chrećak 2533.
 Christof J. 862.
 Chronowski E. 1494.
 Chrzanowska C. (2741).
 Chrzanowski E. 273, 777, 1792.
 Chrząński T. i F. Szanior 274.
 Chrzastowski P. 1755.
 Chudziak T. 2525.
 Chwastek S. 255.
 Ciagliński J. (2772).
 Ciągło T. 643.
 Cichocki F. (2772).
 Cichoń J. 2524.
 — T. 2524.
 Ciechowiczowa H. (2741).
 Ciechanów p. Fabryki cukru.
 Cielecka A. 1460.
 Cielecka Z. 77.
 Cielecki Z. A. 3, 309, 349, 683,
 2565.
 Ciesielski T. dr. 1713.
 — W. (2772).
 Cirin W. 914.
 Ciszewski R. 2698, (2802).
 Ciszewiczowa T. dr. 1442.
 Ciucheński S. 757.
 Clayton & Schüttleworth 62, 1761,
 2241.
 Comello hr. 2761.
 Cooper p. Hellmann.
 Cwikła M. 1473.
 Ćwikliński L. dr. (2794).
 Cwojdzńska H. 2760.
 Cybulski, Poznań (1608).
 — N. dr. 1702.
 Czaczkowski M. ks. 246.
 Czajkowski A. p. Daszkiewicz.
 — P. 199.
 — S. 198.
 — p. Seyfarth.
 Czapczyński P. 1036.
 Czaplicki K. 783.
 Czarkowski J. ks. 229.
 Czarlińska H. (2742).
 — J. (2742).

Czarlińska Z. (2742).
 Czarliński E. 138 k., 2742.
 Czarnecki (z W. Ks. Pozn.) 2613.
 Czarniakowska W. 1367c.
 Czarnowski W. 1477.
 Czarnuchowski S. 1058.
 Czartoryska Jerzowa ks. 1416,
 2431.
 — Wanda ks. 625, (1416,
 2697).
 — Witołdowa (1416).
 Czaykowski H. 149d.
 — W. 48, 326.
 Czeczuka F. p. Jowiec.
 Czemeryńska M. 2729.
 Czermak R. 1749.
 Czernawski M. 928—9, 933, 969.
 Czernik T. 2420.
 Czernovsky i Sp. 125.
 Czerny H. 1620.
 Czerwenka i Grossmann 963.
 Czervinka F. i Novodvorsky E.
 97.
 Czerwińska 1575.
 — Z. 1426.
 Czołowski A. dr. 2679.
 Czopanowski J. 1527.
 Czuba J. 163g.
 Czyńska H. (616).
 Czytelnia akademicka we Lwowie
 1576.
 — dla kobiet (Lwów) 1451.
 Czyżewski J. 2616.
 Dabiński J. 1168.
 Daczyński S. (2772).
 Dałomis J. 2541.
 Danczewska Z. 161d.
 Daniszewski F. (2382).
 Dańków J. 2532.
 Darowska M. 1346.
 Darowski W. 1499.
 Daschek J. 738.
 Daszkiewicz-Czajkowski A. 197.
 — J. 2561.
 Dattner p. Falter.
 — H. 413.
 (Daube A. 1076.)
 Dąbcański L. 2187.
 Dąbrowa Jak. 2453.
 — Józ. 2454.
 Dąbrowska W. (2772).
 Dąbrowski J. 809.
 — S. (2772).

Dąbski W. 87f.
 Dędrzeński W. 1502.
 Degen S. p. Berger A.
 Deibel H. (1714).
 Delavaux A. (2772).
 — S. 82.
 Dembińska M. (2741).
 Dembowski Z. 2267.
 Demczuk P. 1171.
 Denker K. 87d.
 Departament IV. Wydziału kraj.
 1817.
 — techn. c. k. Namiestnictwa
 1822.
 Derewnia 151, 2226, 2363.
 Deskurowie T. i J. 486.
 Deutsch bracia i Sp.
 — i Wachsmann 958.
 Dewicz K. 1417.
 Deyma A. 1473.
 Dębiński L. hr. 462, 701, 826, 954,
 1113—4, 2021—2.
 — S. (2772).
 (Diesner J. 1072).
 Dietl L. 385.
 Dietrich C. 1406.
 Ditmar R. 720.
 Dittrich p. Hielle.
 Dlouhy K. 2167.
 Długosz W. (464).
 Długoszewski B. 419.
 Dłużak J. 2602.
 Dłużniów 2113i.
 Dłużynski J. 1126.
 Dobraczyn 2113j.
 Dobrowolski L, M. 1228.
 — Z. 1524.
 Dobry A. 99.
 Dobrzański S. 1137.
 Dobrzechów 428kk.
 Dolański H. 49, 331.
 — S. 2269.
 Doleschal N. 2340.
 Dołkowski H. 83.
 Dom sierót w Pleszewie (2741).
 Domaszewicz p. Lewiński.
 Dominikanie lwowscy 2202—5.
 Doms R. 415, 2361.
 Donigiewicz M. 2619.
 Donimirska M. (2742).
 Donimirski E. hr. 138e.
 — H. 138f.
 Dornberg bracia 926.
 Dornhelm 1520.

Dornwald M. 47.
 Doświadczałnia leśna (Maria-
 brunn) 2229.
 Douglas S. 480.
 Doute F. R. 1757.
 Dowhyj J. 971.
 Drexler J. 918.
 Drohojowska A. 2.
 Drohojowski J. hr. 2268.
 — K. hr. 532.
 — R. hr. 1248.
 Drop J. 186, 639.
 Drössler K. 63.
 Drozd J. 2478.
 Drozdowski J. i synowie 1551.
 Drucker J. 1128.
 Drukarnia Wł. K. Anczyca i Sp.
 p. Anczyce.
 — „Czasu“ 1577.
 — i litografia Pillera i Sp.
 1579.
 — ludowa p. Amborski; (1608).
 — związkowa L. 1578.
 Drygas H. (2741).
 Drzymuchowski (2798).
 Dubeltowicz p. Rehfeld.
 Dubiel S. 2091.
 Dubowica 159.
 Dubs A. dr. 314.
 Duchńska S. 1580.
 Duda P. 2568.
 Dugła O. 2432.
 Dukszyńska E. (2772).
 Dulezak M. 2683.
 Dulebianka M. (2772).
 Dunikowski A. 33 a.
 — E. dr. 1718.
 Dunka de Sajo L. 860.
 Duval W. 903.
 Dybowska E. (2772).
 Dybowski B. dr. 1716.
 Dydyński p. Seyfarth.
 Dykas T. (2772).
 Dymet M. 2865.
 — P. 1178.
 Dymnicki A. 285.
 Dyrekeya lasów i dóbr państw.
 344, 455, 509, 2006, 2008,
 2259.
 — szkoły weter. 1744.
 — Wystawy 2646—8.
 — węg. król. kolei żel. i fa-
 bryki żelaza i stali 166.
 — kolei państw. (Lwów) 1828.

Dyrekeya klucza i fabryk J. C. K.
Wys. Arc. Rainera, (Izdeb-
nik) 539, 2377.
— poczt i telegrafów 1829.
— młynu, tartaku par. i fa-
bryki parkietów H. hr.
Mierowej 586, 960.

Dzerowicz M. ks. 24.

Działyńska J. ks. 2769.

Dzieduszycka A. hr. 1350

— St. hr. 2720.

Dzieduszycki K. hr. 148b.

— W. hr. 2645.

Dziedzietwo bł. J. Sarkandra
(1608), 2817.

Dziewański K. 1498.

Dziedzielewicz J. 1673.

Dzikowski A. 351.

Dziub W. 2432.

Dziubińska F. 852.

Dziwiński P. dr. 1730.

Eberhardt bracia 117.

Egger B. i Sp. 2640.

Ehrenpreis p. Liban.

Ehrlich H. 1444.

— Majer 430 r.

— M. 787.

Ejsmond F. (2772).

Eljots & Parkinson Limited 467.

Eljasz W. (2772).

Eljaszówna M. 1390.

Elterlein W. 87 c.

Elzanowska M. 2762.

Elżbietów p. Fabryka cukru.

Emanuel od ś. Józefa. 790.

(Ender p. Krusze).

Enders A. 1478.

Enis L. 1020.

Erden D. 1192.

Erdmann A. 1165.

Exner A. 25.

Fabian O. dr. 1715.

Fabryki:

— amoniaku i sody (Szczaka-
kowa) 1230.

— cukru (Ciechanów) 569,

— (Elżbietów) 570, (Leonów)

571, (Młodzieszyn) 566,

(Oryszew) 568, (Sanniki)

2372, (Walentynów i To-

maszów) 567.

Fabryki:

— dachówek (Niepołomice)
702; p. Lewiński.

— gipsu (Bochnia) 392.

— „Leliwa“ (Warsz.) p. Kor-
danowski.

— maszyn, I. czesko - mor.
(Praga) 1274.

— motor. gaz. (Drezno). 1277.

— motorów naft. (Szwadowi-
ce) 2629b.

norymb. akeyjna 1301.

— papierowych kapeluszy
(N. Jork) 1199.

— papy (Tarnów) 688.

— płótna (Zawiercie) 1069.

— porcelany (Ćmielów) 692,

— przetworów kopalnych i
chem. (Gorlice) 1237.

— stali lanej (Kładno) 804.

— sukna i kortów (Sławuta)
1085.

— sukna (Tomaszów) 1704.

— syropu i cukru (Wronki)
1259.

— tasiem (Grodziska) 1080.

— wyrobów keram. (Glińsko)
659.

— rogowych (Warsz.) 1185.

— żel., węg. (Kudzir) 836.

Fabryki w Judenburgu, Kindergu
i Mürrzuschlagu, połącz. 18.

Fairbanks 167.

Falkowska (2741).

Falter i Dattner 2215.

Fałat J. (2772).

Fast, Witmayer i Safir 614.

Fauk A. i Sp. 494.

Fafara J. (2794).

Federowicz K. 2730.

— M. 2731.

Fedorowicz A. 377.

— M. dr. 481.

— T. 89, 1045, 2428, 2692.

— W. 628, 634, 1051.

Fedyna W. 2427, 2497.

Feigl p. Hamel.

Feist A. (1184).

Feitzinger E. 1538, (1608).

Feiwei L. 1699.

Feldmann J. A. 923

Feliński F. 1029.

Felkl J. i syn 1686.

Feluś M. 219.

- Fenichel M. 824.
 Feodorowicz Z. 2411b.
 Fertig Z. 22.
 Festenburg C. p. Lepsz y L.
 Fiałkowski A. 1200.
 Fibich i Stawiarski 492.
 — i Starzewska 483.
 Fidererówna M. 2732.
 Fidler T. 1466.
 Fiedler K. 884.
 Fiel J. 843.
 Filip J. 2089.
 Finkel L. dr. (1712).
 Fiorentini M. 1402.
 Fischer K. dr. (1756).
 — Z. 2342.
 Flader C. E. 1751.
 Fleckowie M. i E. 1479.
 Flir D. i F. Wertheim 1321.
 Florek S. 2084.
 Fogel S. 808.
 Foltyn (1608).
 Fortuński L. (2772).
 Frankiewicz N. 173e.
 Franko I. dr. 2680.
 Franzowa J. i synowie 2353.
 Frączek F. 883.
 Frączkiewicz J. 2849.
 Fränkel A. 577.
 — M. p. Schönberg.
 — W. 1101.
 Fredenhagen W. 2633.
 Freilich M. 1155.
 Frenkl i Sp. 545.
 Frenklówny M. i O. 1461.
 Freudenreichówna A. (2741.)
 Friedländer J. 35, 1320.
 Friedrich i Haaga 2629.
 Friedrichowie E. i J. 1213.
 Fritsche H. 1042.
 Fröhlich E. 65.
 — P. i Synowie 19.
 Frühauff W. i Wallsleben T. 922.
 Fuchs I. 906.
 — R. 1063.
 Fundacya hr. Skarbka 345, 382,
 460, 658, 832, 955, 992,
 1115, 1196, 1746, 2869.
 Furch F. 1327.
 Furtak M. 605.
 Futryk D. (240).
 Gadziński A. 2604.
 — F. 2601.
 Gadziński T. 372.
 — W. 2600.
 Gajewscy S. i W. 1381.
 Galiszewski W. 2524.
 Gall J. 386, 431n., 512.
 Gałuszka W. 2564.
 Gangloffowa F. 1268, 2242.
 Ganz i Sp. 1308, 2642.
 Garbarnia, I. związkowa (Rze-
 szów) 1175, 1191.
 Gartenberg, Lauterbach, Gold-
 hammer i Wagmann 484.
 — i Schreier 485.
 Gattinger F. 1824.
 Gazeta gdańska (1608), 1818.
 Gażyczówna M. (2772).
 Gąsior M. 112.
 Gąsiorkowie Jan i Józ. 2421.
 Gawrońska A. i Obtulowiczowa
 S. 2733.
 Gawrychowski J. 943.
 Gdeczyk W. (2741).
 Geburth R. 755.
 Gedliczka F. 2254.
 Gedymin W. 2191.
 Geitner i Rausch 168.
 Gelbhaus p. Glabutschnig.
 Genser A. 431 l.
 Georgeon L. i Trepczyński 1769.
 Geppert A. p. Quissek.
 German L. dr. (2794).
 Gerson W. (2772).
 Gersonówna M. (2772).
 Gerstenfeld L. 543.
 Getritz A. 1581.
 Gettlich M. 952.
 Gibas J. 2482.
 Gielicki K. 1108.
 Gierymski A. (2772).
 Gilzyk W. i Skrzypek S. 2465.
 Girdwoyn M. 2336.
 Glabutschnig i Gelbhaus 2635.
 Glanz J. (344), 368.
 Glaser p. Kupfer.
 Glazor A. S. 469.
 Glicenstein H. (2772).
 Gliński 1060.
 Głazewska S. 1443.
 Głabińska Z. 423c.
 Gminy miast: Lwowa 2023—4 (p.
 Zarząd dóbr miejskich),
 Krakowa 1808, Przemyśla
 1496, 1767, Tarnopola 1519,
 Trembowli 388.

Głowacka M. 1399.
 Głowacki L. 1203.
 Głowiński A. 2207, 2270.
 — W. dr. 2271.
 Gnerlich G. 501, 1195.
 Gniewosz F. 430n.
 Gnoińska E. 1367d.
 Godebski C. (2772).
 Godek A. 1983.
 Golezewski A. (Lwów) 1582.
 — (Warsz.) 1256.
 Goldfeld i Regenstreif 575.
 Goldfrucht S. 528.
 Goldhammer p. Gartenberg.
 Goldmann M. 1288.
 Goldscheider W. 807.
 Goldstein N. E. 45.
 Goliński S. dr. (176).
 Gollob Z. 1583.
 Gołab J. 2419.
 Gołębiowska M. 640.
 Gołuchowscy hr. p. Zarząd lasów.
 Gołuchowski hr. (Nałuze) 431o.
 — A. hr. (530), 533.
 Gomulak G. 2437.
 — J. 2435, 2572.
 Gonet Z. W. 999.
 Gonia A. 2783.
 Gońka A. dr. 1771.
 Goralczyk A. 371.
 Góralski F. 1011.
 Gorayski A. 468, 493.
 Gerączka F. 2436.
 Gorecki J. 769.
 — S. 823.
 Górecki A. 2189.
 Gorgolewska W. (2741).
 Gorgon J. 537.
 Górka J. 416.
 — M. 2428b.
 Górkiewicz J. 74.
 Górny J. i Pilarski T. 1261.
 Gostkowski A. 2344.
 — R. br. 1731.
 Gottfried M. i Mokrzycki S. 70.
 Gostyńska W. 1418.
 Gottlieb p. Sandauer.
 — E. 795.
 — M. 731.
 Gottwald A. 378.
 Göppinger i Sp. 772.
 Götz J. 235, 457, 563, 697, 956.
 Grabiński H. (2772).
 Grabowicz M. 2687.

Grabowski (1714).
 Graczman T. 2428a.
 Gramatyka A. (2772).
 Granatowska H. 1422.
 Gregorczyk J. 745.
 Grob H. 1765.
 Groch M. 2537.
 Grocholski J. 1555.
 — L. hr. 393, 1772, 2128.
 — S. (2772).
 Groedel bracia 346, 384, 452,
 510, 1534.
 Gromala P. 33f.
 Gromosiak M. 873.
 Grossman p. Czerwenka.
 Grossówna E. 1391.
 — M. 1392.
 Grotowa 2608.
 Grottowa F. (2799).
 Grulich A. 1455.
 Gruszczyński W. p. Sklepiński.
 Gruszka A. 2145.
 Grünspann J. 1049, 1084.
 Grześlowski K. 848.
 Grzybezek A. ks. 635.
 Grzywińska J. 1338.
 Grzywiński S. 1584.
 Gubisch p. Teichert.
 Gubryniewicz i Schmidt 1585—6,
 2118.
 Gulcher p. Sternickel.
 Güleher J. R. 1325.
 Gumiński I. 676.
 — Volter i Sp. (Tłumacz)
 241, 348, 580, 703, 2248.
 Guśłowska (2741).
 Gut P. 2337.
 Gutowski W. (110).
 Gutwiński W. 296.
 Gużkowski W. 150b.
 Gwarectwo górń. — hutnicze
 (Osnabryk) 451, 1826
 — naft., hanowersko - galic.
 (Krosno) 504.
 Gwiazdomorski J. dr. 1780.
 Gwóźdź A. 2046.
 Gyulay N. 961.

Haaga p. Friedrich.
 Habicht A. 2272.
 Habryło W. 885.
 Hadała A. 2562.
 Haempel O. 145.
 Haferlandt W. i Pippow 1683.

Hagier A. 789.
Hahn A. 1283.
Hainbach A. 1368.
— M. 1216.
Hakowski J. (2772).
Halske p. Siemens.
Halski A. 715.
Hamel i Feigl 2820.
Hampel A. 44.
Haniszewski F. 2035.
— J. 2034.
Hantke B. 812.
Hannus B. M. 606.
Hanusz T. 1684.
Hapkowie M. i S. 21.
Harasiewicz 2149, 2373.
Harasimowicz M. (2772).
Haręcza P. 2031.
Harkawy P. 163b.
Harmatiuk M. 2532.
Hartel E. 2322.
Hauptmann I. i Sp. 1125.
Hawel J. (2772).
Hawranek E. 2157.
Hawrysz I. 2430.
Hähnel, Mänhardt i Sp. 1160.
Händler A. 1194.
Härtel H. 1774.
Häussler G. 1552.
Heid M. 116.
Heisler p. Reichel.
Helle K. 1750.
Heller p. Kann.
— E. p. Karmański.
Hellstein T. 1990.
Hendel Z. 1489.
Herbert H. i Cooper 972.
Hernich A. 596.
Herschthal S. 1989.
Hervert p. Hudek.
Hesky bracia 801.
Heyn W. 2233.
(Hiele i Dittrich 1077).
Hilbriecht A. 1594).
Himeryk B. 2457.
Hirsch M. 725.
Hiszpański S. (1183).
Hitzke J. 2438.
Hladky F. 1685.
Hnatkiewicz W. 1090, 1117.
Hnatkowski (2412).
Hoff K. 2723.
Hofmeister 2628.
Hołuj J. 642.

Homola J. 1680.
Hompesch hr. p. Stacey doświadczalne.
Honeczaryk J. 2713.
Honzig K. 1331.
Hopfengärtner M. 1285.
Hordyński K. (554).
Hornowa N. 438.
Hornych I. i synowie 822.
Horoszkiewicz S. (1289).
Horvath J. M. 938.
Hoszowska 2432.
Höfler A. dr. (2794).
Hönigswald 2627.
Hreczuch H. 2500.
Hryciak K. 2533.
Hrynczyszyn J. 2559.
Huber J. 1038.
Hudeczek J. i Jahoda F. 987.
Hudek dr. i Hervert 1687.
Hudycz M. 2069.
Hulcze 2113k.
Humenów 159.
Hupka J. dr. i Opitz F. 660.
Huty: miedzi, węg. (Bestercze-banya) 1311.
— szkła (Majdan) 696, (Żółtkiew) 665, 1229.
— żel. (Pasiczna) 2360.
Hyblik (2383).
Hygieia (Budapeszt) 827.

Iglicki S. p. Stasiński.
Ihnatowicz J. 1214.
Ingarten L. 1376.
Inspektorat lasowy (Lwów) 2236.
Internaty dla uczniów semin. p. Bursy.
Irsay S. 150a, 174.
Irsayowa M. 1367e, 2768.
Irzyniec A. 900.
Iwanicki J. 786, 1632, 1986.
Iwanków J. 2700.
Iwasiuk M. (2772).
Iwoniecz p. Zakłady zdroj.-kapiełowe.

Jabczyński J. N. 270.
Jabłoński F. 2827.
Jachocki M. 1176.
Jackowskie Nostitz J. i W. (1355).
Jacobi A. 1606.
Jacobson S. 2005.
Jacuński B. (2772).

- Jaeschke K. 122.
 Jagielska (2741).
 Jagusiński L. 775.
 Jahn F. 530.
 — p. Novak.
 Jahoda F. p. Hudeczek.
 — R. 1589.
 Jahudka J. 1590.
 Jakibiuk W. 2688.
 Jakubiak W. 1510.
 Jakubik I. 2072.
 Jakubowicki J. 160d.
 Jakubowiczowa W. 1367f.
 Jakubowski (Lwów) 2180.
 — J. K. (Sącz) 1592.
 — i Jarra 729—30, (780).
 — i Zadurowicz 1554, 1591.
 Jalkowski J. 1587.
 Janas J. 2045, 2506.
 — W. 2524.
 Janelli A. 282.
 Janicki J. 2274.
 Janiczek P. 2860.
 Janko J. 104.
 Jankowski A. 944.
 — E. 247.
 — W. 354, 2655.
 Janowska B. 1471.
 Janowski F. 2581; p. Kopciński.
 — J. K. 1495.
 — J. L. (2772).
 — S. (2772).
 Januchowski 2610.
 Januszewska (2741).
 Januszewski J. 1690.
 Jarmułowicz J. 2094.
 (Jarościński 1082).
 Jaroczyńska (2741).
 Jaroszyńska J. 1387.
 Jaroszyński J. (2772).
 Jarra p. Jakubowski.
 Jary K. ks. 268.
 Jarzyna J. 740.
 Jasienicka 2690.
 Jasińska K. 1408.
 Jasilkowski S. 149b.
 Jasiński K. 2005.
 — T. 185.
 — Z. (2772).
 Jaworski W. 2524.
 Jeleń L. 2717.
 — i Lang 1593.
 Jeleniowa M. (1367).
 Jelito I. 224.
 Jellin L. 15.
 Jelski K. (1745).
 Jenczal K. (826).
 Jenik A. (554).
 Jerominowie W. i A. 1169.
 Jezierska M. 1334.
 Jezierski A. (2772).
 Jeżewska (2741).
 Jędrusiak W. 405.
 Jędrzejowicz E. i Sp. 2117.
 — F. 2273.
 Jędrzejowiczowa Adamowa 2702.
 Joniec L. 1149.
 — M. 2543.
 Jordan A. 87e.
 — H. dr. (2801).
 Josefthal p. Matzner.
 Jowiec M. i Czeczulka F. 2519.
 Józefowicz H. (2741).
 — J. 2524, 2621.
 — L. 154.
 Jung S. 556.
 Junghans p. Schantz.
 Jüngst T. 153.
 Jurajda J. (2383).
 Jurczak J. 2545.
 Jurisics M. 834.
 Jurkiewicz T. E. 1569.
 Kąbłak K. 2432.
 Kaczka E. 1174.
 Kaczmara F. 2524.
 Kaczorowski E. 613.
 Kaczyńscy J. i W. 275.
 Kaczyński T. p. Woliński.
 Kadobna 159.
 Kadyi H. dr. 1719—20.
 Kaempffe H. 248, 300.
 Kafka A. 998.
 Kaiser L. i synowie 1298.
 Kalapus M. 1662.
 — T. 2766.
 Kalazdy siostry 1453.
 Kalicka C. 2764.
 Kalinowski J. 2442.
 Kalisz J. 2784.
 Kalkstein A. 138a.
 Kalmana E. następcy p. Suslak.
 Kała p. Lechowski.
 Kamieniobrodzki A. 1515.
 Kamieński A. (2772).
 Kamiański B. 134c, 2143.
 Kamińska G. 1008.
 Kamiński W. 904.

- Kanigowska A. 1403.
 Kann i Heller 446.
 Kapelusze H. i N. 517, 877.
 Kapka J. 163.
 Kapota J. 2460.
 Kapralik J. 1550.
 Karabin J. 967.
 Karamon P. 2551.
 Karasiński 2488.
 Karbowski B. dr. (2380).
 Karcz (1714).
 Karłowska W. (2741).
 Karmański J. i E Heller 1235.
 Karnaś F. 191.
 Karol D. p. Konrad.
 Karpowicz S. 2587.
 Karska H. 1410.
 Kasprowicz B. 511.
 Kasy oszczęd. (Bochnia) 1957,
 (Dolina) 1970, (Jasło) 1958,
 (Kołomyja) 1959, (Kraków)
 1960, (Lwów) 1956, (N.
 Sącz) 1961, (Przemyśl)
 1962, (Sambor) 1963, (Sta-
 nisławów) 1964, (Tarno-
 pol) 1966, (Tarnów) 1967,
 (Trembowla) 1971, (Wa-
 dowice) 1972, (Wieliczka)
 1973.
 Kasy zaliczk. (Kulików) 1899,
 (Nadwórna) 1893, (Nowy
 Sącz) 1894, (Sąd. Wisznia)
 1901, (Złoczów) 1897.
 Karszniewiczówna K. 1449.
 Karyłowski K. 1492—3.
 Kaszewska M. 1378.
 Kaszowicz A. 2524.
 „Katolik“ (Bytom) 1608.
 Katz J. 881.
 — M. N. 1018.
 Kauczyński p. Oberski.
 Kawka J. 970.
 — W. 2577.
 Kawka Z. 2615.
 Kay p. Pini.
 Kczewska L. (2741).
 Kéký J. 964.
 Kelnarowa (cegielnia i drenarnia)
 428jj.
 Kelsen S. 2025.
 Kern R. 495.
 Kerntopf J. i syn 2866.
 Kędzierski A. (2772).
 Kęplisz M. 71, 242, 520.
 Kiczak A. 2533.
 Kielanowska A. 286.
 Kiernicka 1367g.
 Kierska (2741).
 (Kijewski i Scholtze 1258.)
 Kimelman M. 318.
 Kind i Kuchler 1129.
 (Kindermann E. 1070).
 (Kindler R. 1079).
 Kischner E. i Sp. 1295.
 Kirchner J. p. Weber K.
 Kitschaes N. 600, 1234.
 Kizes J. 2470.
 Klaczko M. 2718.
 Klapkowski J. 180.
 Klasztor Sióstr mił. (Rohatyn)
 1414.
 Klatka J. 2466.
 Klebert E. 2192.
 Klemensiewicz S. dr. (2798).
 Klement A. 1548.
 Klimek J. 1134.
 Klimowicz A. 2166.
 — T. J. 2165.
 Klobassa Zrencki S. 75, 508.
 Klobassowa Zrencka M. 465.
 Klub miłośników szt. fotogr. 1594.
 — Rusinek 1454.
 — szermierzy 1697.
 Kluczycki F. i Sp. p. Drukarnia
 „Czasu“.
 — S. 2343.
 Kluge A. J. (1112).
 Klusik T. 2279.
 Kluz A. 857.
 Kłapkowski W. (2381).
 Kłosiński K. 76.
 Kłossowska E. 1464.
 Kmiec J. 2038.
 Knapciński L. 1785.
 Knauer F. 1005, 1088.
 Knée M. (2381).
 Kobylański A. dr. 1991.
 Koch R. 2199.
 Kocylowski P. 2585.
 Koczorowski L. 996.
 Kogut J. 2079.
 Kohn G. 1596.
 — T. 760.
 Kokolski D. 2532.
 Kolarski S. 79.
 Kolasińska (2741).
 Kolbuszewski J. 2862.
 Kolej półn. ces. Ferdynanda 1821.

Kolischer H. dr. 1198.
 Kolonia lecznicza (Rymanów) 2026.
 Kołakowski K. 1597.
 Kołeczek J. 2524.
 Kółka rolnicze: (Biesiadki) 1859, (Bratucice - Okulice) 2039, (Brzeżany) 2108, (Chatki) 1840, (Gorczyce) 1848, (Handzlówka) 2807, (Jezierzany) 648, (Kańczuga) 2103, (Kombornia) 2076, (Królówka) 2104, 2808, (Kuty) 644, (Limanowa) 2806, (Łuka wielka) 2105, (Maków) 647, 2567, (Monasterzyska) 2102, (Nowesielce) 2062, (Paleśnica) 1860, (Podegrodzie) 2597, (Posada górna) 2106, 2584, (Ruda) 1836, (Rymanów) 2582, (Strome) 1857, (Szówsko) 2075, (Szynwałd) 2107, (Ujście solne) 1868, (Uszew) 1864, (Wesoła) 1869, (Wiązownica) 1838, (Wolica derewl.) 645, (Zakliczyn) 2622, (Zawoja) 2109, (Zubrza) 2847; p. też Zarząd.
 Koło liter.-artyst. (Lwów) 1608.
 Kołoszyk H. 2532.
 Komar D. 2051.
 — J. 2097.
 Komarowa M. 1349.
 Komisya dla spr. przemysł., kraj. 2379.
 Komitet pań (Poznań) 2741, (Stryj) 2750, (Żółkiew) 2759.
 — c. k. gal. Tow. gosp. (Lwów) 128, 2122—5.
 — wydawnictwa dziełek lud. (1608), 2813.
 — wykonawczy dla Stow. i kas oszczędn. 1969.
 — wystawowy (N. Sącz-Grybów) 23, 266, (Żywiec) 2704.
 Kondratowicz G. p. Proux.
 Konieczny A. 1557.
 Koniewicz A. 617, 840.
 Koniuszy A. 821.
 Konka M. i B. 2099, 2617.

Konopacki S. 929—30.
 Konopczyna M. 1367i.
 Konrad J. i Karol D. 394..
 Kopaczynski F. 747.
 Kopanki 159.
 Kopciński J. i Janowski F. 1003.
 Kopeza A. 2591.
 Kopeć L. 841.
 Kopff J. i Sp. 805.
 Kopla B. 2502.
 Kopyto A. p. p. Lipcezer.
 Korezmin 2113a.
 Korczyński E. dr. 1703.
 Kordanowski K. 1226.
 Kordys F. 1019.
 Korngold S. 752.
 Korniak J. i syn 859.
 Kornij T. 968.
 Kornika M. 646.
 Kornmann D. 143.
 Kornreich J. p. Lipcezer.
 Korolewicz E. 2765.
 Korosteński Z. 1670.
 Kortals M. 2617.
 Korwin M. 27.
 Korytowska (2741).
 Korzeniowski p. Kubin.
 Korzenny W. 149e.
 Kościów H. 2532.
 Kosiba F. 1021, 2716.
 — W. 819.
 Kosiński A. 106, 152, 327.
 Kossak J. (2772).
 — W. (2772), 2863 (z J. Styka).
 Kossowska S. i Lewicka A. 1458.
 Kostkiewicz J. 1143.
 Kostrzewski F. (2772).
 — S. 2837, 2843.
 Kosydarski W. 763—4, 2338.
 Koszak P. 632—3.
 Koszutska W. dr. 1252.
 Kotarbiński W. (2772).
 Kotecki E. 288, 2103.
 Kotkows' i W. 244.
 Kotowicz A. (2772).
 — J. 2620.
 Kotowski D. (2772).
 Kotykiewicz T. 1546.
 Kowalczuk M. 1732.
 Kowalewski M. dr. (176).
 Kowalska Ant. 2625.
 — Ap. 1467.
 Kowalski 2277.
 — D. 1027.

- Kozakiewicz A. (2772).
 Kozel W. 1678.
 Kozicka 2606.
 Koziebrodzka S. 1367h.
 Kozłowiecki C. 2677—8.
 Kozłowska Felicya 1413.
 — Filipina 1367, 1388.
 — M. 1369.
 Kozłowski K. (Pozn.) 1598.
 — K. (Warsz.) 1514.
 — W. dr. (1704).
 Kozioł K. 2445.
 Köhler J. 621.
 — L. (2772).
 König K. (2772).
 Krainński A. 2151.
 — W. 88.
 Krajewski M. (2772).
 Kramarkiewiczowa (2741).
 Krasicka pna (2741).
 Krasicki I. hr. 14, 153b., 355.
 Krasinński L. hr. 142, 302.
 Krasnopolska W. 1637 l. 1452.
 Krasnopolski W. 146.
 Krasny P. 201—2.
 Krasucki M. 675.
 Kratter F. 2278.
 Krawiec S. 163d.
 Krebok i Then 1061.
 Kreidl A. 1675.
 Kremenezky, Mayer i Sp. 1324.
 Krementowski K. K. 265.
 Kremliczka F. 1688.
 Kret F. 195.
 Kretowicz P. 1742.
 Kreyser O. 2276.
 Kriegshaber T. 1459.
 Krimmer R. 2821.
 Królikowski ks. 214.
 — S. 1741.
 Kron I. i Neutra S. 37.
 Kronenberg W. 261.
 Kronhelmowa M. 1351.
 Krościenko (łomy rząd.) 430.
 Kruk S. 868.
 Krupski J. 2411c.
 Krusenstein (1714).
 (Krusze i Ender 1081).
 Kruszelnicki ks. 134.
 Kruszka M. 1599.
 Kruszewska W. 1380.
 Kruszewski T. (2772).
 Krydowa M. 1434.
 Krynica p. Zakłady zdroj.-kap.
 Krzysiewicz S. i K. 1307.
 Krzeczunowicz A. 164, 2371.
 Krzesz J. (2772).
 Krziżek F. 1813.
 Krziżik F. 1328.
 Krzyczkowski D. 1476.
 Krzysik L. 360.
 Krzysztofowicz A. 897.
 — J. (1594).
 — M. 152a.
 Krzysztofowiczowa W. 147,
 1357—8.
 Krzyżanowski R. p. Maślanka.
 Księgarnia kat. Pozn. (1608), 1653.
 — luksemb. (Paryż 1608).
 — polska (Lwów) 1600.
 — spółki wydawn. (Kraków)
 1601.
 Kubaczka i Lang (1608).
 Kubicki J. 1775.
 Kubin, Blich i Korzeniowski 674.
 Kubów T. 186.
 Kucharski F. 2699.
 Kuczabiński W. 1602—3.
 Kudasiewicz J. 243.
 Kudelski K. 2411d.
 Kudła T. 430 i.
 Kuhn J. 2275.
 Kulezycka O. 2726.
 Kulik S. 2098.
 Kuliński A. 1772.
 — E. i Sp. 803.
 Kupfer i Glaser 664.
 Kura J. 2846.
 Kurdelski W. 1250.
 Kurella L. (2772).
 Kurnatowska H. 1411.
 Kuryłowiczówna M. (1447).
 Kusiba S. 1999.
 Kusiel B. 2599.
 Kusielewski M. L. F. 2822.
 Kusttelanówny O. i Z. (2741).
 Kut W. 2510.
 Kuźnicki E. 662.
 Kuchler p. Kind.
 Kühne E. 121.
 — F. 292.
 Kwaśniewski F. 717.
 Kwiatkowski A. D. 114.
 — F. ks. 2560.
 — J. 1978.
 Kwist W. 2503.
 Kwoka J. 641.

- Lachmann M. 866, 946.
 Lachner F. (2380).
 Lachowicz Z. dr. (1714).
 Lachowski K. 1147.
 — S. 2181.
 Laden A. (429).
 Ladstätter Ch. 1012.
 Lanckoroński K. hr. 29, 68, 304,
 2225, 2650.
 Landau I. 4306.
 — M. (1790).
 Lang K. F. 1540.
 — L. 589, 1317.
 — W. 947.
 — p. Kubaczka.
 Lange J. 753.
 Langen i Wolf 496, 1279.
 Langfort p. Krydowa.
 Langie T. 2281.
 Langierowa J. 1339.
 Langrod Z. 1507.
 Langrok M. 925, 1233.
 Langroth J. 1193.
 Laporte L. 470.
 Laskowski Z. dr. 1776.
 Laszczka K. (2772).
 Laudynowa 2727.
 Lauerówna S. i Eckówna K. 1336.
 Lauterbach p. Gartenberg.
 Lazarowicz A. 424w.
 Lebenheim M. i L. 389.
 Lebenszstein J. 560, 1224.
 Lebowska M. 2137.
 Lech R. J. 2119.
 Lechowski i Kała 2481.
 Leibschangowa A. 1382.
 Leitgeber i Sp. (1608).
 Lejba M. 2697.
 Lejpras L. 2524.
 Lekeżyński C. 245.
 Lemperiere i Sp. 908.
 Lenard J. 896.
 Lendl A. dr. 1698.
 Lentz S. (2772).
 Lepszy E. 1998.
 — L. i Festenburg C. 1997.
 Leser S. 1163.
 Lesich M. 169.
 Leszczyński J. 2282.
 — M. i Moryc K. 1247.
 Lewandowski K. 1139.
 — S. (2772).
 — Z. 1225.
 Lewicka A. p. Kossowska; 1605.
 Lewicka F. 1341.
 Lewicka T. 599.
 Lewicki B. 2728.
 — E. 1517.
 — J. 869.
 — K. 705.
 Lewiński J. 667—8, (z Domasze-
 wiczem i Sp.) 687.
 Leżyńska H. (2741).
 Liban i Ehrenpreis 391.
 — B. i Sp. 407; (z Blanken-
 steinem i Bornsteinem)
 2366.
 Lick J. 440.
 Lickendorf J. 981, (i E. & J.
 Stromenger) 983.
 Lieb G. J. 1753.
 Lilien D. 670.
 — E. L. (28, 535).
 Limbach J. dr. (2794).
 Linck p. Schlesinger.
 Linderowa (2741).
 Lindley H. W. 2028.
 Lipezer S., J. Kornreich i A.
 Kopyto 424z.
 Lipiński H. (2772).
 — K. 497, 1305.
 Lipschitz p. Steuermann.
 Lipschütz J. 1236.
 — M. i D. 1220.
 Lis J. 2141.
 Lisiewicz T. (2772).
 Lisikiewicz J. 2155.
 Lisiński W. 935.
 Liski 113b.
 Lisko 430c.
 (List J. 1075).
 Litwiński Z. 2378.
 Lityńska J. 1424.
 Lityński L. 588, 994, 1262.
 — N. 2283.
 Liwce 2113d.
 Liwoszanka W. 2448.
 Löw N. 513.
 Löwenfeld 2223—4.
 Lubelski W. 2096.
 Lubień p. Zakłady zdroj.-kap.
 Lubomirska M. ks. 471, 487, (2164).
 Lubomirski Ad. ks. 2164, 2284.
 — Andrż. ks. 2285.
 Lubomirski H. ks. p. Zarząd dóbr
 Rozwadów; 2286.
 Lubryczyński B. p. Bednarowski.
 Ludwig M. 1035.

Lwiwskij Bojan 1561.
 Łabaj O. 163h.
 Ładomirski K. 160b.
 Łasiński S. (2772).
 Łaszczyńska Z. (2741).
 Łazarski M. dr. 1979, 2785.
 Łącka A. 1045.
 Łączyńska W. hr. 2129.
 Łempicka J. 1343.
 Łobocki M. 2826.
 Łodziński F. i Wolski W. 1980.
 Łokocz A. 739.
 Łolka J. 217.
 Łomnicki M. A. (444, 2794).
 Łopata K. 976.
 Łopieński G. 799.
 — I. (2772).
 Łosiowa P. hr. 301, 396, 527.
 Łoziński W. 1607, 2175.
 Łuczków E. 2049.
 Łuka mała (401).
 Łukasiewicz M. 2532.
 — S. 2548.
 Łużan K. (2772).
 Łyson M. 2536.
 Łyszkiewicz S. 663.

ŁŁac — Garvey p. Bergheim.
 Mach K. 221.

Machalski F. 1254.
 H. 1985.

Machezyńska A. 2734.
 Macher H. i Sp. 473.
 Machniewicz F. (2772).
 Machnówek 2113c.
 Maciątek J. 2044.
 Maciejczyk T. 2456.
 Macierz polska (1608), 2812.
 Madejski W. P. 1994.
 Madeyska M. 2763, (2772).
 Madeyski K. 6.
 Magnus S. p. Bergner.
 Maiblum S. 673.
 Maiss E. dr. (2794).
 Majerski F. 888—9.
 — I. i Sp. 447.
 — S. 1674, (2791, 2794).
 Majewski H. i synowie 1244.
 — S. i Sp. 411.

Majorkiewicz M. W. 1988.
 Makarewicz J. (2772).
 Makiel J. 181.
 Makowczyk P. 2194.
 Malchier W. 1487.

Malczewski J. L. (2772).
 Malewski J. 847.
 Malkowski B. 1796.
 Małowetz br. 2280.
 Małyniuk J. 1039.
 Małachowska M. 1427.
 Manasterski J. 196.

— P. (176).
 Mandel P. 629, 1013.
 — S. (2802).
 Mann R. 1164.
 Mańkowsi A. 1221.
 — K. (2772).
 Mansfeld Ch. 2630.
 Marassé A. hr. 36.
 Marcinek M. i syn 2135.
 Marcinkowski W. (2772).
 — 2845.

Marconi L. 1508, (2772).
 — W. 1504.

Marczyńska G. 2592.
 Marecki K. 1545.
 Marek M. 2090.

— W. 2088.
 Maricz S. 2291.

Markiewicz 2290.
 Mars A. dr. 1705.

Marschall F. K. 1023.
 Martyniuk W. 151.

„Marya“ p. Kalapus M.
 Maszyński J. (2772).
 Masalski U. dr. 2116.

Masior F. 2712.

Maślanka M. i Krzyżanowski R.
 559.

Masłowski S. (1772).
 Matczyńska K. 592, 13874.
 Matiaszek L. 878.

Matija J. 2066.

Matkowski S. 329, 1594, 2287.
 Matlas F. (2524).

Matukiewicz H. 505.

Matuszewscy W. i M. (2524).

Mátyásfy J. i syn 170.

Matzner i Josefsthall 544.

Maurer A. 1374.

Mauthner P. 289, 2138.

Mayer p. Kremenezky.

Mayerberg M. 1360.

Mayfahrt Ph. i Sp. 69, 2851.

Mayzl W. 141.

Maziarek T. 2068.

Mazur D. 1610.

Mazurkiewicz J. 1506.

- Mazurkiewicz Z. 1177.
 Mazurowski W. (2772).
 Mänhardt p. Hähnel.
 Mehedeniuk M. (2661), 2695.
 Mehoffer J. (2772).
 Mehlo H. 1041.
 Mehrer G. 1811.
 Mehrländer L. i Sp. 1206.
 Melchar F. (47).
 Meinecke H. i P. 1802.
 Meissner A. 982.
 Merwart P. (2272).
 Meth A. 1457.
 Męciński J. hr. 424y.
 Mędrys P. 871, 1532.
 Mianowski L. 1982.
 Miarka K. 1611.
 Micewska J. hr. 1367m., 1383.
 Micewski A. hr. 436, 2206.
 Michalik J. 498.
 — P. 33h.
 — S. 2067.
 Michaliszyn A. 2575.
 — M. 2576.
 Michalski M. 973.
 — S. p. Stankiewicz J.
 — W. 2085.
 — Z. (2772).
 Michno F. 211.
 Mieczysławski K. dr. 33d., 2005, 2174,
 2722.
 Miecik J. 207.
 Mieding W. 1015.
 Mielnik C. 2550.
 Mien J. 1621.
 Mierzejewski 2183.
 Międzybrodzie 430e.
 Mięrowicz M. 711.
 Mikeska E. 1227.
 Mikiety S. 2684.
 Mikołasch H. (1713, 1721).
 — P. 1253.
 Mikołajski Z. 905.
 Mikuliński B. 1025.
 Milatyn stary (probostwo) 161c.
 Milewska J. (2772).
 Milleret p. Weigel.
 Miński A. 1612.
 Miłaszewski T. 710.
 Miłkowska H. 2735.
 Ministerstwo skarbu 2010—11.
 Miodobory (401).
 Mirecki K. (2772).
 Miron G. (2772).
 (Mirosławska L. (1353), 1404.
 — Z. (1354), 1401.
 Mitera A. 2159.
 Mitschke J. 886.
 — W. 1286.
 Miziewicz J. A. i Sp. 1613.
 Młotkowski W. 150c.
 Mniszech A. (2772).
 Mniszek M. 439.
 Modlibowska (2741).
 Modrany K. 1156.
 Mokrzycki S. p. Gottfried.
 Mol J. 216.
 Molenda I. 940.
 Molicki A. dr. 50.
 Moniak E. (1672).
 Morawetz L. 2736.
 Morawski R. 1995.
 — S. (554).
 Mordawski A. 34.
 Moroz J. T. 1173.
 Morszyn p. Zakłady zdroj.-kap.
 Moryc K. p. Leszczyński M.
 Morys J. 2588.
 Mościska (159).
 Motylewicz E. 2185.
 Motylewski F. 377.
 Mrazek M. 474.
 Mrozowicka I. 1445, 1614.
 Mrozowska W. 1053.
 Mściwujewski S. 2158.
 Mulik Ł. 203.
 Mulkiwicz H. 238, 995.
 Mund J. B. 1148.
 Muranyiowie L. i R. 882.
 Muszkat Szmurło K. 1397.
 Muszyński P. 1326.
 Muzea :
 — miner. i geol. (Lwów) 1722.
 — narodowe (Rapperswyl)
 2782.
 — pokuckie (Kołomyja) 2689.
 — przemysł. (Lwów) 1616.
 — przyrodn. im. Dzieduszy-
 kich (Lwów) 1615.
 — technol. mechan. (Lwów)
 1728.
 — technolog. (Wiedeń) 2412.
 Muzyka L. 2477.
 Mühle W. 291.
 Müller F. 844.
 — H. 1026.
 — M. 356.
 (Münheimer L. 781).

Münnich T. (2381, 2792).

Mycielska M. hr. (2741).

Mycielski F. hr. 31.

Myslicki A. 2160.

— B. 2685.

Myszal A. 222.

■ Tadeśnictwo dóbr Bileze zł.
324.

Nagiel H. (1622).

Najder A. 2483.

Nalboreczyk J. (2772).

Nalepiński P. 187.

Nałęcz W. J. (2772).

Nandor M. 1110.

Narodna Torhowla 294.

Nasębal J. 2455.

(Natanson S. 1207).

Nawratil A. (1714).

— Arn. 2027.

Nay bracia 171.

Neidlinger G. 2639.

Nerlich R. 373.

Nesta F. 2556.

Nestler J. 126.

Netroufal W. 756.

Neuhauser A. 1481.

Neuhöfer 734.

Neumann S. 2186.

Neusser A. 422a.

Neustein F. 2040.

Neutra S. p. Kron.

Neuwelt M. 1010.

Neymann E. 564.

Nicopoli M. 1663.

Niedziałkowska W. 2737.

Niedźwiedzki J. i Sp. 672.

Niegowice (159).

Niemczycki (1714).

— S. 179.

— W. 2041.

Niemczynowski S. 1024.

Niemilowicz W, dr. 1721.

Niemojowski S. 1209.

— W. 140.

Niemyski L. 1162.

Niewiadomski J. 2153.

Niewrzałkiewicz J. 901.

Niezabitowski L. 234.

— S. 336.

Nikorowicz M. 2738.

Nirensteinówna E. 1438.

Nitkova A. 2447.

Nitribitt H. 1239.

Nitz A. 785.

Norejko E. 1361.

Nowakowski Jan 430f

— Józ. 2870.

Nowica (159).

Nowińska A. 1400.

— Z. 1431.

Novodvorsky E. p. Czervinka.

Novák i Jahn 1282.

Nussbaum J. dr. 1723.

■ Oberhard M. 414.

Oberski i Kauczyński 1054.

Obertyńscy A. i E. 310.

Obertyński Z. 73, 2292.

Oberwalder J. 1001.

Obserwatorium politechn. (Lwów)
1726.

Obst K. 2213.

— S. (2772).

Obtułowiczowa S. p. Gawrońska.

Ochmann H. 499.

Ochenkowska M. 1428.

Ochsner J. 1294.

Oczosalski E. 2293.

Oddziały Tow. gosp. : bełsko-so-
kalski (2113), bobrecki
(149), brzeżańsko-podha-
jecki 155, dynowski (153),
kałuski 159, pokucki (152),
przemyski 150 d., przemy-
ślański (148), rohatyński
156, rudecki (154), stryj-
sko-żydaczowski (158), tar-
nopolski 157, tłumacki
(160), złoczowski (161), zół-
kiewski (151, 2226, 2363).

Odrzywolski (479).

— S. 1488, (2380).

Odziomkowie J. i M. 2518.

Ogińska M. ks. 418, 661.

Ogórkiewicz L. i Zagórny J. 778.

Ogonowski L. 1618.

Ogorzałek J. 330.

Ogród botaniczny (Kraków) p.
Rostański, (Lwów) 2169.

Ogród JE. arcypłp S. Moraw-
skiego (Obruszyń) 2172.

— Studium roln. (Kraków)
2173.

Okręgi gospod. rządowe : (Hrynia-
wa) 364, (Tatarów) 2252,
(Utoropy) 2624.

Olchowicz K. 488.

Olearski K. dr. 2788.
 Olejak M. 2411c.
 Olejnik P. 974.
 Olesków J. dr. (2794).
 Olexincer Z. 1691.
 „Olga“ p. Baczyńska.
 Olpiński J. dr. 2675.
 Olszańska S. 1342.
 Ołeksij M. ks. 2152 b.
 Opielińskie F. i S. (2741).
 Opioło S. 2059.
 Opitz F. p. Hupka.
 Opolska (2741).
 Orłowski W. 541.
 Ostaszewski S. 1242, 2074.
 Ostrowska R. 2018.
 Ostrowski A. 891.
 — J. 1136.
 Oświęcimski ks. 2491.
 Otto K. 921.
 Pachacz F. 417.
 Pachulska T. 1363.
 Padewski J. 2033.
 Pajak M. i Rusin J. 2468.
 Pajakówna A. (2772).
 Paleczny W. 2458.
 Pallan S. p. Udziela.
 Paluszek J. 2472.
 Pałtko J. 2464.
 Pampuch A. (2741).
 Paneth K. 1375.
 Pańkowska 2740.
 Pańkowski K. 2147.
 — S. 939.
 Panlüh 2739.
 Papiernia żywiecka p. Bernaczik.
 Papiński Z. (2772).
 Parkinson p. Eliot.
 Pasiecznik J. 1142.
 Passakasowa Z. 1433.
 (Patschke i Troszel 574).
 Patek, Philippe i Sp. 773.
 Pauer F. 2302.
 Pauksch H. 1276.
 Paula 2754.
 Pauli E. (297), 2301.
 Paulus F. i Sp. 230.
 Pawelka F. 1017.
 Pawlewski B. 2789.
 Pawlik J. 979.
 Pawlikowski A. 1119.
 — S. 158a.
 Pawliszak M. 966.

Pawliszak W. (2772).
 Pawluch (2772).
 Pawulski J. 712.
 Paygert J. 55—8, 260, 362, 2297.
 — K. dr. 95.
 — W. (2772).
 Paygertowa L. 175, 1367n.
 Pecz A. 290.
 Pełczyński A. (2772).
 Pendiuk J. 828.
 Perdzyński J. (2772).
 Perekosy (159).
 Perier H. 398.
 Perlberger S. J. 516.
 Peroś J. 1522.
 Pertak J. 2603.
 Peterseim M. 1275, 2120, 2838.
 Petruszkiewicz J. 2196.
 Petzold T. K. i Sp. 1278, 2839.
 Pedykowska 2767.
 Pekalski 2711.
 Pfeiffer E. (1828).
 (Pfeiffrowie bracia 1180.)
 Philippe p. Patek.
 Piasecki W. dr. 1778.
 Piątkiewicz J. 2071.
 — S. 1538, 2598.
 Piątkowski K. i syn 284.
 Piech A. 709.
 Piechocki J. 283.
 Piechota 2609.
 Piechowski W. (2772).
 Piegłowski S. (1595), 2295.
 Pielecki S. 350, 2349.
 Pieńczykowska S. 395.
 Pieńczykowski S. 2296.
 Pierąkiewicz W. (2515).
 Pierożyński 2181.
 Pietruski Z. 2294.
 Pietrzycki J. (2515).
 Pietsch E. (2381).
 — W. 788.
 Pietzsch F. 1299, 2121.
 Pilarski T. p. Górny.
 Pilat T. dr. p. Biuro statyst.
 Pilawa (2772).
 Piliński K. 80.
 Piller i Sp. p. Drukarnia.
 Pilus K. 2426.
 Pini i Kay 1293.
 Piniński L. hr. dr. 298.
 Pióro W. 2070.
 Pippow p. Haferlandt.
 Piotrowski 2511.

- Piotrowski A. (2772).
 — G. 1251.
 — G. dr. 1722.
 Pirgo A. (1595).
 Piskozub J. (2533).
 Pisz J. (1608).
 Pivl E. 2015.
 Piwowar J. (2594).
 Piwowarczyk J. 227.
 Plater S. hr. 2299.
 Plechati S. i Sp. 686.
 (Plewiewicz i Sp. 816).
 Płaniak J. 206.
 Pławniuk Ł. 2566.
 Płotka M. 2480.
 Pochopin M. 2469.
 Pochwalski K. (2772).
 — R. (2772).
 Pociecha M. (2772).
 Podgórski E. 2411f.
 — Edw. (2772).
 — M. 18z.
 Podhorki (159).
 Podkościelny T. 334.
 Podlewski J. 2303.
 Podrzycki G. 178.
 Podulka A. 2082.
 Poklewska L. 1409.
 Pokorny Ad. 1217.
 — Ant. 1553.
 Polacy, osiedli w Stanach Zjed-
 noczonych północ. Ame-
 ryki 237, 461, 803, 818,
 820, 823, 904, 942, 950,
 1008—9, 1104, 1109, 1111,
 1166, 1199, 1558, 1599,
 1622, 2013, 2139, 2245,
 2644, 2770, 2852, 2867.
 Polak F. 424t.
 — J. 2476.
 Pollak H. 1102, 1190, 1996.
 — K. 1330, 2000.
 Polanowska Z. 1367o., 1377.
 Polisiuk J. 1121.
 Polzer K. i Sp. 754.
 Połubińska F. 1407.
 Popiel A. 1786, 1992.
 — A. rzeźb. (2772).
 — J. 1624.
 — T. (2772).
 Popowski J. 549.
 — S. (2772).
 Popper L. 343, 959, 2250.
 — i Sp. 1044.
 Pordes L. J. 1625.
 Poręba W. 33k.
 Poświkowa B. 1364, (2772).
 Potocka Andrzejowa hr. 1385.
 Anna hr. 430g., 1352, 2358, 2744.
 — hr. z Bendlewa (2741).
 Potocki A. hr. 2304; p. Zarząd
 dóbr.
 — Aug. hr. 2346.
 — J. hr. 2305.
 — O hr. 138 d.
 — Osk. hr. 624, 2626.
 — R. hr. p. Zarząd dóbr.
 Potulicki F. hr. 4.
 Powiaty: bobrecki 442, (611,
 670, 989, 1105, 1192—3),
 1447, kałuski (2152), wa-
 dowski (większa włas-
 ność) 84.
 (Poznański K. J. 1072).
 „Praca kobiet“ (Kołomyja) 1394,
 (Kraków) 1469, (Lwów) 1462.
 Pracner J. 72.
 Pracownia gorsetów „Wanda“
 (Lwów) 1040.
 — malowideł na szkle (Ins-
 bruk) 669.
 Prażmowski P. 225.
 Prądzyńska M. (2741).
 Preyer R. 2016, 2374.
 Prokopec J. 1304.
 Promyk K. (1608), 1691.
 „Proświta“ (Lwów) 1696.
 Prosywiak J. 2530.
 Proteńko I. 2522.
 Proux L. i Kondratowicz G. 582.
 Prugar T. 887.
 Prus J. dr. 1743.
 Prusy królewskie (138).
 Pruszkowski W. (2772).
 Prystawski P. 163a.
 „Prządka“ (Krosno) (1091), 1106.
 Przewłocki A. 721.
 Przewodów 2113c.
 Przybylski W. 1627.
 Przybyłowska J. 2743.
 Przybysławski K. 2715
 — W. 1332, 2298, 2671—3.
 Przyszychowski K. (2772).
 Pstrokoński S. (2772).
 Puffke W. (2741).
 Pułaski K. (2772).
 Pundyk Ch. 434.
 Puzyna J. kn. 17.

Quissek J. i Geppert A. 1263.

Raba K. 2558.

Rachwał W. 850.

Raczyńska K. (1186).

Rada gminna (Żywiec) 1446.

— szkolna kraj. 2790—2802.

— zdrowia 2832—3.

Rady powiat.:

— (Borszczów) 2413.

— (Dolina) 2495.

— (Jasło) 2414.

— (Kałusz) 2513, 2531.

— (N. Sącz) 2415, 2707.

— (Rzeszów) 2416, 2489, 2521.

— (Skałat i Tarnopol) 2649.

— (Trembowła) 2654.

— (Zaleszczyki) 262, 2693.

Radziejowski S. (2772).

Radziszewski B. dr. 1714, 2176.

Rajewski J. dr. (2380).

Rakiewicz W. 1523.

Ramult S. 2709.

Rapacki J. (2772).

Rarogiewicz A. 864.

Rasiński F. 684.

Ratoszyński M. 2131.

Rauchinger H. (2772).

Rausch p. Geitner.

Rawski W. 1480.

Raysey J. N. i J. 1057.

Rayski J. N. 1629.

Rączka A. 2524.

Rączkówna A. 2439.

Redakcy: „Bartnika“ 278, „Tygodnika roln.“ 101.

Redinger N. 1323.

Regenstreif p. Goldfeld.

(Rehfeld, Dubeltowicz i Sp. 813).

Rehmann A. dr. 1717.

Reicha M. następcy 577.

Reichel i Heisler 1315.

Reichert K. 1799.

Reiff A. 1633.

Reinhold M. i Buber M. 924.

Reissenzahn A. 67.

Reitbauer F. 1265.

Reitzenstein A. 387.

Rojchan S. (2772).

Rektoraty:

— politechniki 1725.

— wszechnicy (Lwów) 1712.

(Rektyfikacya warszawska 573).

Renzenberg W. 1415.

Repetowski P. 1634.

Rewer F. 2092.

Rey M. hr. 2208—9.

Reyzner M. (2772).

Richter F. 1297.

Riedl E. 2177.

Rieger J. dr. (1714).

— P. 399.

Riegerowa K. 267, 1367p.

— W. 1468.

Ries W. 915.

Ringhoffer F. 1273.

Ritter G. 1528.

Robińska (2741).

Rogaczyk W. 910.

Rogowski J. 849.

Rojowski K. 657, 1348, 2306, (2432).

Roman Z. 1395.

Romanowski W. 865.

Romaszkan J. br. 102.

Rosen P. (2772).

Rosenfeld L. 1449.

Rosenthal H. 1052, 2825.

Rosłański A. 735.

Rossochacki Moysa S. 134a.

Rossowski W. (2772).

Rostański J. dr. 2003, (2794).

Roszkowska Z. 1436.

Rothmann M. 1373.

Rotter J. (2380).

Rozdołowie M. i S. 1124.

Rozumek M. 2563.

Rożański J. 595, 2193.

Rożek J. 2423.

Rożen A. 1759.

Roźniatów (759).

Roźniatowska A. (2772).

Rózycey W. i W. p. Urbano-wicz J.

Rózycki T. 138m.

Röber bracia 123.

Röck. I. 1312.

Rödiger G. p. Schranz.

Römer E. (2772).

Rubel J. I. 542.

Rubi2 I. 2571.

Rucker J. dr. 603.

— S. 2161.

— Z. 1782.

Rudnicka Z. 1105.

Rudnicki K. 989, 2307.

Rudowski T. 2005.

Rudzik M. 2691.

- Rumberg J. 1028.
 Rusin J. p. Pająk.
 „Ruska Besida“ (Lwów) 1562.
 Rybak K. (2381).
 Rybarski A. 2440.
 Rybicki K. 193.
 Rybkowski T. (2772).
 Rybiński L. 138b.
 Rybowski M. (2798, 2802).
 Rychnowski F. 1768, 2643.
 Rychter J. 1734, 1818.
 — S. (554).
 Rydygier L. dr. 1704.
 Rygier T. (2772).
 Rylska J. 430f.
 Rylski S. 2235.
 — W. 594.
 Rymanów p. Zakłady zdroj.-kap.
 Rymański A. (2532).
 Rysak J. 637.
 Ryszkiewicz J. (2772).
 Rząca K. i Chmurski 1787.
 Rzeczkowski J. 767.
 Rzeppa H. 144.
 Rzeszów (cegielnia) 428.

 Sadowska M. 1439.
 Safir p. Fast.
 Sala O. 251, 400.
 Samek W. 861.
 Sandauer i Gottlieb 531.
 Sandowicz T. 2714.
 Sanguszek E. ks. 2318; p. Zarząd
 dóbr.
 Sanojca F. (2533).
 Sanok 430d.
 Sapięha A. ks. 612, 2171, 2317,
 2652; p. Zarząd brow.
 — J. ks. 317, 2127.
 Sapiężyna S. ks. 259, 2168.
 Sarna W. ks. 2054.
 Saski S. (2772).
 Sawczyńska M. 2746.
 Sawicki J. 2311.
 Sadecka E. 1371.
 Schaechter F. 750.
 — L. 741.
 Schaller F. K. 2638.
 Schanz i Junghans 1812.
 Schapira J. 1486.
 Schapiry H. synowie 758.
 Scharf E. 565.
 Schayer S. K. 1062.

 (Scheibler K. 1083).
 Schember K. i synowie 120.
 Scherbowie bracia 2637.
 Scheuring H. (2236).
 Schille F. 303, 2308.
 Schindler A. 791.
 Schläfrig E. 1637, 1801.
 Schlesinger i Linck 1103.
 Schlick (akc. Stow. węg.) 173.
 Schmeja E. 239.
 Schnerl F. 765.
 Schmidt Ant. 1104.
 — O. 817.
 — W. p. Gubrynowicz.
 (Schmieder L. 1071).
 Schmitt A. i Sp. 1170.
 Schnaj J. 2065.
 Schneider 2178.
 Schneikart K. 718, 800.
 Schofer F. 534.
 (Scholtze p. Kijewski).
 Schelz A. 26.
 Schott G. M. 2850.
 Schönbach L. 430p.
 Schönberg B. i Fränkel M. 1232.
 Schönett M. (1713).
 Schranz K. i Rödiger G. 1292.
 Schreier p. Gartenberg.
 — A. 2840.
 Schramm J. (1714).
 Schröter p. Bernaczik.
 Schubuth F. 1238.
 Schulhof J. 1287.
 Schuller J. 1211.
 Schultheis K. 1272.
 Schumann J. 776.
 Schupick E. 2257.
 Schuster J. 1006.
 Schuttleworth p. Clayton.
 Schwabe K. 728.
 Schwadron M. 525.
 Schwanenfeld A. 552.
 Schwarz J. 2230.
 — J. 2341.
 Schwarzkopf R. 2831.
 Schweiger J. 20.
 Schweizerówny L. i K. 1055.
 Scott E. 475.
 Seckl B. 333.
 Seidler F. 1014.
 Seifert H. 902.
 Seip P. 746.
 Sekeya c. k. Oddziału leśno-techn.
 (Przemyśl) 2237—8.

Sekeye Wystawy: VI. 445, XVIII.
2656—69, 2674, XX. 2771
—5, XXI. 1484, XXII. 2776
—8, XXIII. 1631.

Sekler B. 1197.

Seltenreich J. 719.

Semada N. 2432.

Semenec O. 2841.

Senat wszechn. jagiell. (Kraków)
1711.

Seńkowski M. dr. (1714).

Sennewaldt bracia 1159.

Serdzianka I. (2772).

Serafin A. 723.

Seredne (159).

Serkowska M. 1362.

Serwatowski M. 630.

— T. 431i., 540.

Seyfarth i Czaykowski 1638.

— i Dydyński 1205.

Sękowski S. 1872.

Sidorowicz A. i Siwiński A. 1542.

(Siedlewsey W. i K. 572.)

Siedmiograj J. 2156, (2797).

Siemens i Halske 2641.

Siemiński ks. 223.

Siemiradzki H. (2772).

— J. dr. 1718.

Sierakowski A. hr. 138c., 2309.

— Ant. 2823.

— 2017.

Sigalina K. 1793.

Sikora A. 2475.

— M. 2463.

Sikorski J. 825.

— T. (135—6).

— W. 619.

Silberstein A. 714.

Silberbachowie R. i J. p. Swo-
szowice.

Silkiewicz S. 2514.

Simon E. 2310.

— S. 1791.

Singer p. Brandstätter.

Sintryk Ł. 679.

Siwicki K. 152 b.

(Siwińska 1356).

Siwiński A. p. Sidorowicz.

Skarbowski Ł. 2670.

Skarzewski W. 33c., 441.

Skiba T. 2047.

Skibiński K. (1715), 2787.

— W. (2772).

Sklenarz J. 2512.

Sklepiński K. i Gruszczyński W.
1814.

Skład drzewa opał., c. k. (Lwów)
2227.

Skórzak J. ks. 188.

Skórzewski K. 1474.

Skotnicki S. 194.

Skowronek J. 911.

Skowroński L. K. 357.

Skrudziński A. J. ks. 2036.

Skrzyński A. 476, 489.

— Z. 153e., 369.

Skrzypek S. p. Gilzyk.

Skupniewicz J. 2234.

Skwarezyk K. 1365.

Śląski K. 138i.

— M. 138h.

Śliwiński J. 2542.

— Jan 1544.

Ślusarz M. 2474.

Ślawiński M. 2188.

— T. 695.

Ślawska M. (2741).

Ślōmak J. 220.

Ślōmiński W. S. 1109.

Ślōmnicki (1714).

Ślōnecka 2745.

Ślōnecki A. 332, 2354.

— B. 2313.

Ślōwicki K. (2533).

Ślōysz T. 2060.

Śmekal A. R. 1758.

Śmieszek K. 1795.

Śmietański B. 2517.

Smoleń J. 2555.

Smyczyński Ł. (2027).

Sobień A. 2042.

Socha J. 2486, 2721.

Soczek H. 934.

Sojkowski M. 1549.

Sokołowska E. 1398.

Sokołowski W. 98.

Sokulski T. 880.

Solkowski Z. 593.

Sommerstein L. 930, 945.

Sonnleitner R. 1825.

Sośnicki A. (2524).

Sowa W. 2061.

Sowiński 750.

Sozański A. 108.

— M. (2772).

Spausta W. 2211 — 12, 2314,
2347.

Spis J. (2797).

Spółki: handl.-roln.-przemysł (Kołomyja) 1945.
 — huculska (Kołomyja) 1537.
 — importu węgla kam., I. galic. p. Thulie S.
 — koszykarska (Jezierzany) 2509.
 — kuśnierska (St. Sącz) 1123.
 — dla przemysłu naft. (Peczeniżyn) 490.
 — ślusarska (Świątniki) 2534.
 — stolarzy lwow. 898.
 — truskawiecka p. Zakłady zdroj.-kap.
 — wodna (Olesko) 23.
 — wyrobu cegieł maszyn. (Stillerówka) 699.
 — dla wyrobu maszyn do zycia (Budapeszt) 837.
 — zaliczk. urzęd. (Lwów) 1953.
 — ziemiska (Poznań) 1976, (Toruń) 1968; p. Związek Spółek.
 Spółnik A. 2580.
 Spożarski M. i syn 1639.
 — J. N. 1122.
 Sprecher J. i Sp. 546.
 Średniawski A. 2095, 2184.
 Sroczyński T. i Sp. 506.
 Sroka J. 2424.
 Stachiewicz J. 183, 307.
 — P. (2772), 2864.
 Stachowicz Różka 163k.
 Stacey doświadczalne:
 — ceramiczna (Lwów) 2364.
 — dla upr. tytoniu (Zabłotów) 134i.
 — kultury torfowisk (hr. Hompescha) w Rudniku 2844.
 Stadnicki J. hr. 87a.
 — S. hr. 12, 308, 367, 2351.
 Stadtmüller K. (2380).
 Staff F. 597.
 Stagowaczny B. 2459.
 Stahlberger J. 1420.
 Stainer J. 299.
 Stanecka M. 1344.
 Stanecki J. 916.
 Stanek F. 325, 2331.
 Stanisławski J. (2772).
 Stankiewicz J. 761—2.
 — J. i Michalski S. 771.

Stankiewiczówna Z. (2772).
 Stapf J. A. 1525.
 Starck W. F. 2170.
 Starostwa: (Biała) 421, (Bochnia) 442, (Brzeżany) 423, (Jasło) 424, (Lwów) 425, (Myslenice) 426, (Nadwórna) 427, (Przemyśl) 2353, (Rzeszów) 428, (Sambor) 429, (Sanok) 430, (Tarnopol) 431, (Tarnów) 432, (Zaleszczyki) 433, (Złoczów) 434, (Żółkiew) 2356.
 Starostwo górnicze (Kraków) 2359, 2369.
 Starzeński W. hr. 370.
 Starzyk P. 1640.
 Starzyński S. dr. (1712).
 — T. 2315, 2348.
 Stasiak L. (2772).
 Stasiński L. i Iglicki S. 920.
 Staszczuk A. 1798.
 Staszek 215.
 Statter F. 1127.
 Stawiarski S. p. Fibich, Straszewska.
 Stebelska Z. 1531.
 Stefaniów P. 134h.
 Steinbach H. 1805.
 Steingraber G. 1709, (2380).
 Steinsberg E. (2772).
 Stenzel (1721).
 — E. 1803.
 Sternickel i Gulcher 1043.
 Steurmann E. i Lipschitz 515.
 Stepkiewicz J. 875.
 Stiel B. 779.
 Stiller J. 1313.
 Stępień J. 409.
 Stiglitz A. 768.
 Stojakowski M. 986.
 Stojakowski E. (2791).
 — S. ks. 1641.
 Stowarzyszenia: nauczycielek (Kraków) 2803, (Lwów) 2747.
 — odlewu czeiłek (Budapeszt) 1669.
 — oszczęd. i pożyczek (Cieszyn) 1912, (Jordanów) 1913, (Krynica) 1916, (Maków) 1918, (Pilzno) 1910, (Podgórze) 1917.
 — szewsko-garbarskie (St. Sącz) 1132.

Stowarzyszenie b. uczniów szk.
pol. (Paryż) 1628.
— akc. dla wyrobu kamieni
młyn. (Ujbanya) 1448.
— dla wyrobów z żel. i stali
(St. Egidi) 811.
— wyrobów żel. (Krompach)
1310.
— zalizkowe (Lubaczów)
1919.
Stransky J. 376.
Straszewski J. i S. Stawiarski
477; p. Fibich.
Straszewski L. 422b.
Strażyńska W. (2772).
Strojnowski L. (2772).
Stromenger J. (1595).
Stromengerowie E. i J. 1130; p.
Lickendorf.
Stromfeld A. 1441.
Stroneczyński K. 899.
Stróżyna 2607.
Stryjeński T. 1490.
Stryowski W. (2772).
Strzelecka J. 1367r.
Strzelecki A. J. 706.
— K. 1644.
Strzygowski K. 1034, 1086.
— R. 1046.
Strzyżów (cegielnia) 428.
Studnicki J. 81.
Studzianka (159).
Stupnicki F. 2130.
— F. J. 707.
Styka J. (2772), 2863 (z W. Kos-
sakrem).
Styliński F. 2375.
Stypuła J. 874.
Styral J. 2485.
Sulikowski H. E. 358.
— S. i Sp. 748.
Sułyma Z. (2532).
Surmiak J. 2539.
Suslak W. M. i E. Kalmana na-
stępcy 1145.
Suszycki Z. 472.
Süss N. 835.
Swaryszów (159).
Swed F. 2461.
Swered A. 2432.
Światłoniowa R. 2586.
Świdorski W. 1231.
Świdnicka B. 1379.
Świetlik F. 975.

Świejkowski A. 2433.
Święch K. 2134, 2546.
— P. 2570.
Świętanowski M. 2073.
Świrski M. 2540.
Świtalski W. 1222.
Swoboda M. 2749.
Sworzeń J. 858.
Swoszowice p. Zakłady zdroj.-
kap.
Sybiracy (691).
Sykora J. 1764.
Syrek M. 264.
Syroczyński L. 444, 507.
Sytnik 2154.
Sywa H. 2428e.
Szadkowski W. i Kopezyński S.
359.
Szafranec A. 2452.
Szafranski I. 2428d.
Szajna M. 2086, 2574.
Szajnocha W. dr. 1708.
Szanior F. p. Chrząński.
Szaraniewicz I. dr. 2676.
Szczaniecki M. 138g.
Szczawiński B. 1987.
Szczawnica p. Zakłady zdroj.-kap.
Szczepanowski S. i Sp. 2352.
Szczepańska M. 374.
Szczepański J. 190.
— P. 160e.
Szczerba J. 892.
Szebek F. 1547.
Szejmeniec L. 2504.
Szembek S. hr. (2280), 2312.
Szembekowa K. hr. 443.
Szepnicki I. 2428e.
Szeptycka hr. 2751.
Szeptycki K. hr. 2201.
Szeremeta S. 2569.
Szereszewski W. (2772).
Szerner W. (2772).
Szewczyk F. 2463.
Szewka J. (2617).
Szilard M. 1212.
Szim J. J. 1666.
Szkłarski F. 638.
— L. 744.
Szkolę:
— dla głuchoniemych (Lwów)
1682.
— haftów (Kraków) 1345.
— dla leśniczych (Bolechów)
2228, 2353.

- Szkoła przemysłowa (Kraków)
 2380, (Lwów) 2381.
 — robót kobiecych i kurs
 handl. (Kraków) 1463.
 — robót kobiecych (Przemyśl)
 1465.
- Szkoły krajowe:
 — chmielarska (St. Sioło) 133.
 — garncarska (Kołomyja)
 437, 649, 2405.
 — gospodarstwa las. (Lwów)
 2221, 2251.
 — kołodziejstwa i bedn. (Ka-
 mionka strum.) 2399.
 — koronkarstwa (Kańczuga)
 654, 2393, (Muszyna) 2392,
 (Zakopane) 653, 2391.
 — koszykarska (Czerwona
 Wola) 651, 2402, (Dzu-
 rów) 2404, (Jasło) 2403,
 (Rudnik) 622.
 — kurs prakt. dozorców me-
 lior. (Lwów) 136.
 — ogrodnicza (Tarnów) 2148.
 — przemysłu drzewnego (Za-
 kopane) 655, 2395.
 — roln. niższa (Horodenka)
 130, 134d, (Jagielnica)
 129, 134e., (Kobiernice)
 43, 131.
 — roln. wyższa (Dublany)
 176, 678, 2147.
 — ślusarska (Świątniki) 650,
 2394.
 — stolarstwa (Żywiec) 2398,
 2487.
 — sukiennicza (Rakszawa)
 2390.
 — tkackie (Krosno) 2382.
 — uprawy lnu (Gródek) 132.
 — wiertnicza (Wietrzno) 2367.
 — wyrobów bambus. i wikli-
 nowych (Żarnowiec) 623.
- Szkrybłakowie W. i M. 2625,
 2661, 2682, 2696.
- Szlapak A. 313.
 Szymdt J. 2133, 2595.
 Szonak M. (2617).
 Szotayska W. 2144.
 Szpetkowski J. 1518.
 Szpilman J. dr. 1739, (2794).
 Szpital Braci mił. (Kraków) 1766.
 Szpor Z. 846.
 Sztencel M. (2772).
- Szuchiewicz W. (2658), 2681.
 Szujaska T. 149f.
 Szujski W. dr. 1243.
 Szul L. 491, (2027).
 — (1714).
 Szulakiewicz J. 7.
 Szwacz M. 2064.
 Szwajkowski M. 2190.
 (Szwede p. Temler).
 Szweykowski A. 2316.
 Szwojnicki R. (2772).
 Szybowicz S. 2553.
 Szyller S. 1505.
 Szymanowska Z. 2195.
 Szymanowski W. (2772).
 Szymański J. (2617).
 Szymonowicz W. dr. (1702).
 Szyszyłowicz I. dr. (176), 1745.
- Tabaczyński A. 550, 1153, 2444,
 2505.
 Tabisz K. 204.
 Tabiszak 2611.
 (Talikowski 1182).
 Taljański A. (2772).
 Talowski T. 1491, (2380).
 Tałasiewicz W. 404.
 Tapkowski M. 431.
 Targoń 2479.
 Tarnawiecka S. 1337.
 „Tarnóczy“ (Budapeszt) 1316,
 1766.
 Tarnopol (431); p. Gmina.
 Tarnowska H. hr. 271, 1335.
 Tarnowski J. hr. 2319.
 — M. 2030.
 — S. hr. 2320.
- Tauszyński E. p. Tauszyński;
 (2361).
- Tauszyński S. 11, 297.
 Teichert i Gubisch 1271.
 Teichmann L. dr. 1700.
 Teleka ks. 2043.
 Teliga A. 1475.
 Temler i Szwede 1181.
 Temma M. (2742).
 Tenerowicz F. 879.
 Teodorowicz M. 1000, 1097.
 — L. 1048.
 Terelly (1829).
 Tergis 2422.
 Terlecka M. 1470.
 Then p. Krebok.

Thiers F. E. 254.

{Thies K. 1208}.

Thom L. 524.

Thullie A. 161 e.

— M. 1733.

— S. 402.

Tinter M. 431.

Tkacz J. 919

Tobiasz W. 1533.

Tomaszewski A. 988

Tomkiewicz S. dr. 1497.

Tomolski 2710.

Tondela J. 2484.

Topf R. 2115.

Topolski F. 212.

— J. 213.

Towarzystwa:

— aptekarskie (Lwów) 1809.

— bratniej pomocy sł. politechn. (Lwów) 1679.

— br. pomocy sł. szk. roln. (Dublany) 1706.

— br. pomocy sł. wszechn. (Lwów) 1694.

— czyteln. i u. (Poznań) 2816.

— dla fabrykacyi akumulatorów (Wiedeń) 1329.

— dla fabrykacyi maszyn (Berno) 1300.

— dla fabrykacyi Portland-cementu (Szczakowa) 420.

— dla fabrykacyi przyrządów Reishauera (Zurych) 2631.

— gim.-śpiew. naucz. szk. lud. (Lwów) 2829.

— gimnast. „Sokół“ (Kraków) (1756), (Lwów) 1762.

— górnicze alpejskie (Wiedeń) 1291.

— gorzelników (Lwów) 554.

— handlowe, galic. (Lwów) 28, 42, 97, 107, 116—20,

122—6, 279, 535, 566—74,

617 31, 649—55, 691—5,

780—1, 812—6, 917, 1064—

1098, 1179—89, 1207—8,

1258, 1345—56, 1536—8,

1603, 1748, (1749—53,

1757—60), 2136.

— dla handlu, przem. i roln. (Gorlice) 500.

— dla handlu i przem. (Lwów) 1112.

— historyczne (Lwów) 1648.

Towarzystwo ś. Huberta 365.

— Jezusowe (Kraków) 1619.

— koszykarskie (Wiązownica) 626, 2501.

— kowali (Sułkowice) 2535.

— kredytowe (Tłumacz) 1930.

— lekarskie (Kraków) 1640.

— leśne (Lwów) 322.

— lisowieckie 2280.

— liter. im. A. Mickiewicza (Lwów) 1650.

— nadzoru kotłów (Wiedeń) 1303.

— nauczycieli szkół wyższych (Lwów) 1693.

— nauk Tow. im. T. Szewczenki (Lwów) 1617.

— ochrony własności ziemskiej (Limanowa) 1932.

— ochrony zwierząt (Lwów) 1797.

— dla ogrodnictwa i pszczelnictwa (Lwów) 2198.

— opieki zdrowia (Kraków) 1770.

— oświaty ludowej (Cieszyn) (1608), (Kraków) 2809,

(Lwów) 2810, (Tarnów) 2811, (Warmia) 2819.

— pedagogiczne (Lwów) 1672 (polsk.), 1695 (rusk.)

— politechniczne (Lwów) 1516.

— powroźn. (Radymno) 1030, 1098, 1942, 2828.

— prawnicze (Lwów) 1651.

— produke. i handl. (Łańcut) 1002, 1092, 1938.

— dla przemysłu drzewn. (Zakopane) 1536.

— roln. okręg.: brzeskie 87, rzeszow. (85), 2490.

— rybackie (Kraków) 2333—5.

— śpiewackie „Echo“ (Lwów) 1560.

— im. St. szica (Lwów) (1608), 2814.

— stenografów (Lwów) 1623.

— szkoły lud. (Lwów) 1450.

— tkackie (Gliniany) 2623, 1941, (Komarno) 1096,

1940, (Korczyn) 1016, (Kosów) 1093, (Wilanowice) 1094.

Towarzystwo ku wspieraniu sł.
wszechn. w. mojż. (Lwów)
1677.

- uprawy tytoniu (134).
- wyrobu maszyn gospod.
(Budapeszt) 172.
- wyrobu szat liturg. (Kros-
no) 1004, 1347.
- wzaj. kredytu (Biecz) 1920,
(Dębica) 1921, (Lwów)
1922, (Sędziszów) 1923,
(Stanisławów) 1925.
- wzaj. pom. oficyalistów
prywat. (Lwów) 1977.
- zaliczkowe: (Bełż) 1833,
(Bircza) 1834, (Bochnia)
1835, (Brzeżany) 1881,
(Brzozów) 1882, (Cieszanów)
1837, (Dąbrowa) 1839, (Dro-
hobycz) 1841, (Dubiec-
ko) 1842, (Dukla) 1843,
(Dynów) 1844, (Gliniany)
1845, (Głogów) 1883, (Gor-
lice) 1846, (Grybów) 1847,
(Jasło) 1849, (Jaworów)
1850, (Kałusz) 1851, (Ka-
mionka str.) 1884, (Koło-
myja) 1852, (Komarno)
1853, (Kraków) 1854, (Kros-
no) 1855, ((Limanowa)
1856, (Lwów) 1885, (Łań-
cut) 1858, (Mościska) 1861,
(Podhajce) 1862, (Przemy-
ślany) 1863, (Radziechów)
1865, (Rohatyn) 1866, (Rud-
ki) 1867, (Sanok) 1952,
(Sokal) 1870, (Stryj) 1871,
(Wykoty) 1875, (Zbaraż)
1877, (Zborów) 1878, (Zło-
czów) 1879, (Żółkiew)
1880.
- zaliczk. i kred. (Strzyżów)
1951.

Trepczyński p. Georgeon.

Treter H. 598, 1223.

Trębacz M. (2772).

Trisko K. 743.

Troczewski E. 1652.

Trojan T. 851.

Trojanowski W. (2772).

Trojnar W. ks. 2048.

Truskolaska R. 161.

Trzeciński M. 1133.

Trzebiński M. (2772).

Trzeciński A. (466, 468).

— S. 153c.

Trzemeski E. 1630.

Tuch A. 1485.

Tuczapski J. (954).

Tułodziecka Z. (2741).

Turezyński E. 872.

Turecki A. 1022.

Turkiewicz A. 2029.

Turkowski F. 942.

— T. 1118.

Turnowa (2741).

Turówka (401).

Turzański (1721).

Türeke L. K. 690.

Tüscher F. 1284.

Twardowski B. p. Księgarnia
katol.

Twerdy E. 1281.

Tyczyn (428).

Tymoczyszyn A. 2432.

Tyrowicz i Bałaban 1501.

Tyrpa J. 2450.

— M. 2451.

Tyszkiewicz B. hr. 1654.

— Z. hr. 32, 305, 538.

Tyszkiewiczowa M. hr. 1241.

Uderska A. 1340.

Udrycki A. 315—6, 551, 2321.

Udziela S. i Pallan S. (1608),
2815.

Uleniecki J. 2752.

Ulrich G. 276.

Umrath i Sp. 64.

Urban A. 2557.

— F. 553.

— J. 2053.

Urbanowicz J. & Różyccy W. i W.
1246.

Urbanowscy C. i W. 1290, 2832.

Urbański L. 209.

— F. (1762, 2023).

— P. 280, 2527.

Uściński W. i Sknurzył W. 831,
1509.

Uznański K. 770.

Ůáclavek J. 749.

Veaux de br. 375.

Vindysz J. 802, 1763.

Vogt F. 1100.

Volter p. Gumiński.

Wach M. 226.
 Wachniowski D. 2705—6.
 Wachsmann p. Deutsch.
 Wachtel A. (1089).
 Wachtl D. 118, 1323.
 Wachtlówna S. (2772).
 Wacka M. 1430.
 Wagmann p. Gartenberg:
 — B. I. i syn 492.
 Waiss E. 2087.
 Wajdowski E. 794.
 Wajgiel L. (2794).
 Wakulski K. 932.
 Walczak F. 430j.
 Walkowiak 2612.
 Waligóra A. 109.
 — E. 1135, (1159).
 Wallsleben T. p. Früauf.
 Walser F. 1269, 1753—4, 1773.
 Wanaus J. i syn 793.
 Wang J. 5, 1215.
 Waniczek S. 1007.
 Wanka J. 1823.
 Waniów 2113f.
 Wankie W. (2772).
 Wannick F. i Sp. 1270.
 Warner A. 2471.
 Warstaty naukowe:
 — garmcarski (Poremba) 2407,
 (Touste) 435, 2406.
 — kołodziejski (Grybów) 2400,
 (Grzymałów) 2401.
 — powroźniczy (Radymno)
 2410.
 — stolarsko-tokarski (Stani-
 sławów) 2397.
 — szewski (Uhnów) 652, 2408,
 (Witków) 2409.
 — tkacki (Błażowa) 2387, (Gli-
 niany) 2383, (Korczyn) 2385,
 (Kosów) 2384, (Łań-
 cut) 2388, (Rychwald) 2386,
 (Wilamowice) 2339.
 Waschitz M. 1656.
 Wasilewski W. 732.
 Wasilkowska-Nostitz M. (2772).
 Wasilkowski L. (2772).
 Wasylcyia M. 863.
 Waszczyński M. 2653.
 Wattato (1484).
 Wawrosz K. (1511), 2724, (2772).
 Wawrzeniecki M. (2772).
 Weislo E. 1150.
 Wczelakowie F. i J. 853.

Weber K. i Kirschner J. 867.
 Wechslerowa S. 2753.
 Wehr W. dr. (1743).
 Wehrstein J. 727.
 Weich S. 774.
 Weigel Milleret J. 2162.
 Weigl J. 124.
 Wein L. (2772).
 Weisenwolfowa J. hr. 153d.
 Weiss J. 726.
 — J. i syn 2632.
 Weissenböck i Schwarz 782.
 Weissteinowa H. 1429.
 Wellner J. P. i Sp. 1264.
 Wendorff A. 951.
 Wenig J. 430 b.
 Werner J. 1146.
 Wernerowa A. p. Biernacka.
 Wertheim F. p. Flir.
 — M. 412.
 Wertko J. 430k.
 Wesołowski J. 2528.
 West F. 1657.
 Westfalewicz J. 2520.
 Weszicki M. 806.
 Weyssenhoff H. (2772).
 Węglowski L. 759.
 Wiąclaw B. 2589.
 — W. 2590.
 Wichterle F. 39.
 Wiczowska M. 2755.
 Widimski B. (1595).
 Widt S. 1735.
 Wielowiejski J. 134b.
 Wieruszewska (2724).
 Wierzbicki L. 165c.
 Wierzehlejski G. B. 13.
 Wierzchnia (159).
 Wieser Z. 1201.
 Wiesiołowska B. (2772).
 Wiesiołowski A. 60.
 — L. (2772).
 — 2009.
 Wiksel M. 563.
 Wiktor K. 430t.
 Wilczanka R. 2446.
 Wileczyński K. 178s.
 Wildstosser A. (2772).
 Wilk D. 2496.
 Wilkoński J. 250.
 Wimmer W. (702).
 Windischgrätz L. ks. 2327.
 Winkler W. 2325.
 Winzer dr. i Sp. 792.

Wisłocka A. 2756, (2772).
 Wiśniewska M. 1389.
 Wiśniewski F. p. Szczawnica.

— J. 941.

— L. i Sp. 561.

Wiśniowiecki T. (2772).

Wispek P. (1714).

Wiszniewski K. 1804.

Witajewski W. 2012.

Witkiewicz S. (2772).

Witkowski J. 2111.

— T. 2614.

Witmayer p. Fast.

Wittmann J. 856.

Wlizio O. 2429.

Władyka A. 2093.

— S. 820.

Włodarczyk F. (2911).

— W. 2132, 2544.

Włoszanie :

(Berest) 33m., (Chrzanów)

2523., (Dąbrówka polska)

33 i., (Dorofiówka) 627,

(Hnilecz) 627, (Kamieniec

1066), (kamioneckipow. 163),

(Kołaczyce) 2524, (Kołomy-

ja) 2533, (Korczyn) 2719,

(Król. Polskie 1067), (Lima-

nowa) 2507, (Mrzygłód) 2526,

(Muszyna) 33g, (nowotar-

ski pow.) 52, (Pierunka) 33n.,

(Podmanasterze 656), (Pola-

ny) 331, (Poremba w. 2417,

(Rembertów 694), (Skory-

ki) 627, (Słotwina) 2494,

(Sokal) 627, (Touste) 2532;

(Założce) 627.

Wodakówna M. (2772).

Wodzicki Al. hr. 390, 2324.

— L. hr. 30, 361, 408, 2246,

— S. hr. 2323.

Wodzinowski W. (2772).

Wodziński J. (2524).

— Józ. (2772).

Wójcicki A. 991.

Wojciechowski T. 1539.

— W. 1031.

Wójcik F. 208.

— J. 205.

— K. 1659.

Wojniów (159).

Wójtowicz P. (2772).

Wojtuń T. (554).

Wolański S. 306, 1806.

Wolf p. Langen.

— A. i synowie p. Steinbach.

— R. 1318.

Wolfarth F. 2368.

Wolgnier J. 397.

Woliński M. i Kaczyński T. 293.

Wolniewicz N. 1152.

Wolniewiczowa F. 323.

Wolski S. (2772).

— W. 478 (z Odrzywolskim),
 1891; p. Łodziński.

Wołosiański B. 1151.

Wołoszczak E. dr. 1736.

Woroniecki F. 1556.

Worowczyk J. 2032.

Woźniakowska Z. 1333.

Woźniakowski E. 41.

Wörner J. i Sp. 590, 1668.

Wróblewski J. 608.

Wrońscy B. i S. 1120.

Wroński S. (2772).

(„Wulkan“ fabryka blachy 814).

Wszelaczyński W. 2779.

Wurst A. dr. 2002.

Wuzel i Sp. 962.

Wybranowski S. 148a.

Wyczółkowski L. (2772).

Wydawnictwo dzieł lekar. (Kra-
 ków) 1660.

Wydział krajowy 1807, 2328.

Wydziały powiat. : (Grybów) 2425,

(Jaworów) 2222, (Kraków,

2701, (Skałat) 253, 401,

1370, 2427, 1144 (Badian M.)

Wypasek J. 733.

Wyřebek S. 2605.

Wysocka Z. 2244.

Wysocki S. 430h.

Wysokiński A. 2326.

Wysowa p. Zakłady zdroj.-kap.

Wyspiański S. (2772).

Wywiórski M. (2772).

Wounżyna B. 1367s.

Zabawa W. 184.

Zabokrzycki A. 1692.

Zacchi W. 1521.

Zacharjewicz J. 1529, 1738.

Zadowska J. 2432.

Zadrazil K. (2772).

Zadurawicz p. Jakubowski.

Zagórny J. p. Ogórkiewicz.

Zagórny T. 177.
 Zagórska M. 1435.
 Zahradnik M. 4012.
 Zajączek F. (1087).
 Zajączkowski J. 797.
 — M. 53.
 — Mik. 893.
 — W. dr. (1725), 1737.
 Zajdzikowski T. 677.

Zakłady:

— dla ciemnych (Lwów) 1676.
 — gazowy (Lwów) 1306, (Kra-
 ków) p. 1808.
 — głuchoniemych (Lwów)
 1681.
 — sierót (Lwów) 2758.
 Zakłady zdroj.-kąpiel.: (Iwonicz)
 2835, (Krynica) 2007, (Lu-
 bień) 1794, (Maryówka) 1781,
 (Morszyn) 1777, (Rymanów)
 2834, (Swoszowice) 1789,
 (Szczawnica) 1784, (Trus-
 kawiec) 1815, (Wysowa) 1790,
 (Zakopane) 1778—9.

Zakopane p. Zakłady zdroj.-kąp.
 Zaleska J. 1372.

— M. 2757.
 — Poznania (2741).

Zaleski W. 272.

Zalewski A. dr. 1724.

Załoziński R. dr. 2786.

Zamoyski W. hr. 328, 329.

Zanietowski dr. (1702).

Zaremba J. 281, 2492, (2802).

— K. 1511.

— S. 1530.

Zarządy browarów:

— J. C. i Kr. Wys. Arc. Al-
 brechta (Żywiec) 2857.
 — A. Jędrzejowicza (Zaczer-
 nie) 2855.
 — K. Kisielki (Lwów) 2859.
 — Kleina (Pohulanka) 2853.
 — Lillienfelda i Sp. (Lwów)
 2856.
 — miejskiego (Lesienice)
 2858.
 — A. ks. Sapielhy (Krasieczyn)
 536.
 — J. hr. Tarnowskiego (Dzi-
 ków) 2854.

Zarządy dóbr:

— J. C. i Kr. Wys. Arcyks.
 Albrechta (Żywiec) 233,
 339, 381, 456, 587, 953,
 1260.
 — „Brody“ (Koniuszków) 236,
 342, 380, 458, 2140.
 — Chodorów 149a.
 — m. Lwowa 338, (1533),
 2247.
 — J. E. metropolity gr. kat.
 (Perehińsko) 2216—20.
 — A. hr. Potockiego (Krze-
 szowice) 232, 340, 379,
 459, 584, 700.
 — galic. R. hr. Potockiego
 (Lwów) 240, 295, 347,
 383, 453, 579, 656, 704,
 1116.
 — Rozwadów (H. ks. Lubo-
 mirskiego) 287, 235.
 — E. ks. Sanguszki (Gumni-
 ska) 231, 341, 454, 585,
 698, 957, 2020, 2249, 2332,
 2355.
 — Sopotowice 152.

Zarządy dóbr państw.: (Kosów)
 2256, (2625), (St. Sącz)
 2231.

Zarządy gł. Kółek roln.: (Lwów).
 2101, 2805, 2848, (Poznań)
 2110.

Zarząd lasów ordyn. hr. Gołu-
 chowskich (Skała) 337.

Zarzecki J. (2772).

Zawadka (159).

Zawadkiewicz (1721).

Zawiejski M. (2772).

Zborowska B. hr. 410.

Zdobnicka 2708.

Zelinka N. i synowie 965.

Zemła J. 784.

Zeyland J. 842.

Zieleniewscy L. i E. 1289, 1830,
 2836.

Zieliński P. 2078.

— S. 115.

Ziębowicze S. i B. 2594 (z J. Pi-
 wowarem).

Ziębowski M. 2411g.

Ziffer A. 1099.

— A. E. 1827.

Zima W. 61.

Ziołocka (2741).

Zipser K. 948—9
 Zipserowie A. i E. 1047.
 Złonkiewicz J. 2516.
 Zmora W. 2057.
 Znamirowski J. 2055.
 Zoltan G. 1314.
 Zontak W. 2330.
 Zuber J. (2772).
 — R. dr. (1714). 1718.
 Zubrzycki S. J. 1500.
 Zukerkandel W. 1664.
 Zulak W. 2499.
 Zuliani J. 450.
 Związki:
 — ochotniczej straży pożarnej
 (Lwów) 1747.
 — spółek polskich (Poznań)
 1974.
 — stowarz. zarobk. i gosp.
 (Lwów) 1831—2, 1954—5.

Związek Tow. gimnastycznych
 (Lwów) 1756.
 Zwolski S. 149c.
 Zyberkówna-Plater C. hr. 1419.
 Żak M. 218.
 Żalodek J. 1032.
 Żembrowski H. J. 1037.
 Żerucha S. 2056.
 Żmigrodzki M. 1604.
 Żminka Ł. 163f.
 Żmudziński W. 990.
 Żmurko F. (2772).
 Żółtowski 139.
 Żukiewiczowa T. 1367t., 1386.
 Żukowicz E. 1626.
 Żuliński J. dr. (2798).
 Żupnik H. A. 1665.
 Żurkowski A. (1672):
 Żychowski P. 2596.

Spis skrótów, użytych w katalogu.

- b.* = buraki.
benz. = benzyna.
bk. = bobik.
C. = cieplarnia.
Ca. = cieplarnia a) (Paw. 2.)
Cc. = cieplarnia M. G. Schotta (Paw. 4.).
cer. = cerezyna.
Ciepl. — *C.*
f. = fasola.
g. = groch.
gl. = główny-a-e.
Gr. = grupa.
GTH. = galic. Tow. handlowe.
GTN. = galic. Tow. naftowe.
H. c. = Hors concours (nie ubiega się o nagrodę).
Hm. A. = hala maszyn A. (Paw. 29).
Hm. B. = „ „ B. (Paw. 58).
j. = jęczmień.
KR. = Kółka rolnicze.
ku. = kukurudza.
l. = lewy-a-e. *)
n. = nafta.
O. = ogłoszenia; liczba podana przytem oznacza stronicę, na której się ogłoszenie znajduje.
oddz. węg. = oddział węgierski (w Hm. B.).
ol. = olej.
ow. = owies.
oz. = ozimy-a-e.
Pa. = pawilon architektury (106).
par. = parafina.
Paw. = pawilon.
Pe. = pawilon etnograficzny (79).
PKR. = pawilon Kółek rolniczych (41).
Pl. = pawilon leśnictwa (64).
Pl. I. = pawilon leśnictwa (64), część bliższa pawilonowi 65, piętrowa, poświęcona głównie łowiectwu.

*) Kierunki prawy — lewy rozumieć należy od widza, zwróconego twarzą ku przedmiotowi danemu (względnie sali, pawilonowi itp.).

Pl. II. = pawilon leśnictwa (64), część bliższa pawilonowi 63, parterowa, poświęcona głównie leśnictwu.

PMS. = pawilon c. k. Ministerstwa skarbu (56).

Pp. = pawilon przemysłowy (11) w kształcie (E poziomego), którego najdłuższą linię nazwano w katalogu gł. połączią, 3 wybiegające z niej linje — ramionami, a ich kończyny — skrzydłami.

Ppk. = pawilon pracy kobiet (69).

Pr. = pawilon rolnictwa.

pr. = prawy-a-e. *)

PRS. = pawilon c. k. Rady szkolnej krajowej (21).

Ps. = pawilon sanitarny (23).

psz. = pszenica.

PTN. = pawilon galic. Tow. naftowego (98).

Pu. = pawilon uniwersytetów i politechniki (20).

PWK. = pawilon Wydziału krajowego (22).

Pwz. = pawilon wosku ziemnego (97).

r. = ropa.

s. = siemię.

t. = tytoń.

T. G. = c. k. galic. Towarzystwo gospodarskie we Lwowie.

w. = wyka.

w. jel. = wieńce jelenie.

w. z. = wosk ziemny.

Wyst. czas. = wystawa czasowa (prw. sezonowa).

Wyst. sez. = wystawa sezonowa (w gr. I. i IV.).

Wyst. zbior. = wystawa zbiorowa.

ż. = żyto.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza Krajowa Fabryka

Środków kosmetycznych do pielęgnowania,
odmładzania i upiększania
twarzy,

wyszczególnionych na Wystawach krajowych, zagranicznych i lekarsko-przyrodniczych 10-ma medalami zasługi i dyplomem uznania, a na Wystawie wszechświatowej w Antwerpii dyplomem honorowym za swe znakomite działanie.

Fabryka przy ul. Sykstuskiej l. 25. Sklepy własne
we Lwowie: ul. Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11.
w Krakowie: Sukiennice l. 20. i w Czerniowcach:
Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

OGŁOSZENIA.

Zaszczytnie znana

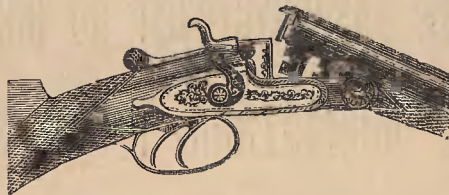

PRACOWNIA
RUSZNIKARSKA

odszczególniona
pierwszorzędnemi
nagrodami
na wystawach krajowych

z
GŁÓWNY
Magazyn
BRONI

z
GŁÓWNY
Magazyn
BRONI

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

we Lwowie, ul. Karola Ludwika L. 1.
poleca znakomitą

BRONŃ MYŚLIWSKĄ

Expresy, Trzylufki, Rewolwery,
Pistolety, Floberty i Wiatróvky

jakoteż

AMUNICYĘ.

Nr. 46 W.

WSZELKIE PRZYBORY MYŚLIWSKIE, ŁOWIECKIE, DO KONNEJ JAZDY,
PODRÓŻY, SZERMIERKI I GIMNASTYKI

niemniej

Perfumeryę i wszelkie artykuły toaletowe tylko z pierwszorzędných fabryk

☛ po cenach najtańszych. ☛

Cenniki ilustrowane na żądanie bezpłatnie.

SEYFARTH & DYDYŃSKI

Lwów ul. Teatralna l. 1., przy pl. Maryackim

polecają

Magazyn Papieru TOWARÓW GALANTERYJNYCH i DZIEŁ SZTUK PIĘKNYCH

oraz

wszelkie przybory do pisania, rysowania i
malowania.

Główny skład

Ksiąg handlowych

i

Regestrów gospodarczych

układu K. Madeyskiego, W. Bylickiego i Cybulskiego,
oraz wszelkie w zakres gospodarstwa wiejskiego
wchodzące druki.

BILETY WIZYTOWE.

litografowane i szybkoprasowe.

WIELKI WYBÓR TOWARÓW GALANTERYJNYCH

z brązu, drzewa, pluszu i skóry.

→: Szczegółowy **Katalog** na żądanie franco. :←

Nr. 29.

SEYFARTH & DYDYŃSKI

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza Krajowa Fabryka

KADZIDEŁ i OCTÓW

aromatycznych i odwonaiających

wyszczególnionych na Wystawach krajowych,
zagranicznych i lekarsko-przyrodniczych 10-ma
medalami zasługi i dyplomem uznania, a na Wy-
stawie wszechświatowej w Antwerpii **dyplomem**
honorowym za swe znakomite działanie.

Fabryka przy ulicy Sykstuskiej l. 25.

Sklepy własne:

we Lwowie: ulica Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11.

w Krakowie: Sukiennice l. 20.

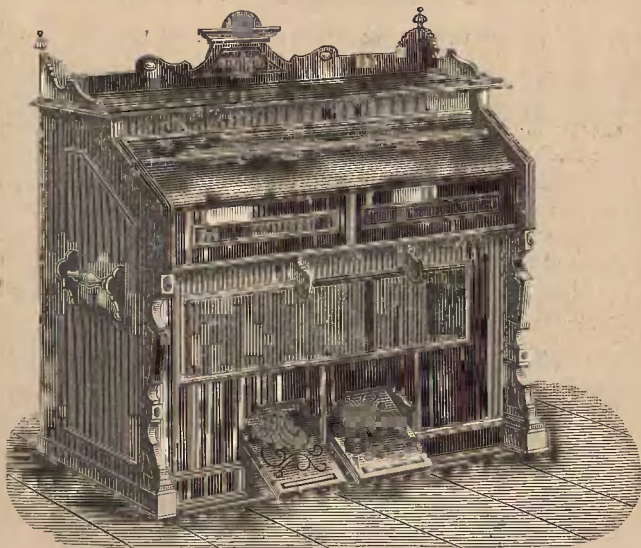
w Czerniowcach: Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

Pierwsza krajowa

Fabryka Organów kościelnych, Harmonium salonowych, koncertowych i do nauki śpiewu.

Organy wyrabia wyłącznie systemem francuskim, z materyatów umyślnie przysposabianych i napuszczanych tenkturą „Rezonator“ własnego wynalazku, która chroni organy od zepsucia w kościołach wilgotnych i utrzymuje instrumenta w tonie czystego stroju i pięknej harmonii.

Na żądanie wysyła illustrowane cenniki.

Jan Śliwiński

fabrykant Organów i Harmonium
we Lwowie, ulica Kopernika 1. 16.

Nr. 44 W.

Zarząd dóbr JULIANA br. BRUNICKIEGO

w Strzałkowie, p. Stryj

poleca własnej produkcji:

doborowe gatunki Zboża ozimego i jarego, buraków, tudzież Kartofle nasienne, topinambury,

rozmnażane z nasion sprowadzane od najznakomitszych hodowców-specjalistów w kraju i zagranicą, a w warunkach lokalnym stosunkom gleby i klimatu kraju naszego najodpowiedniejszych próbowane. Uprawa prowadzona pod zarządem właściciela, przy pomocy rolnika-specjalisty p. J. Motyki, przedtem właściciela stacyi uprawy nasion rolniczych w Sosnowy (Zossen) na Szląsku austriackim.

Chów bydła mlecznego, ciężkich bezrożnych owiec o wełnie czesankowej (ungehörnte Merino-Kammwoll-Fleischschafe) i świń Yorkshire z użyciem pierwszorzędných rozplodników importowanych.

Produkcya przemysłowych zakładów obejmuje:
spirytus wysokostopniowy; mąkę i otręby; cegły i rurki drenowe wszelkich rozmiarów.

**Sprzedaż drzewa okrągłego i kantowego
różnych gatunków i rozmiarów.**

Szkółki leśne i owocowe.

Cenniki, wzory i bliższe wiadomości na żądanie;
na wystawie znajdują się okazy w różnych grupach.

Nr 102 W.

SOKAL I LILIEN
DOM BANKOWY i KANTOR WYMIANY
WE LWOWIE

kupuje i sprzedaje

wszelkie Listy zastawne, 5% Obligacye komunalne Banku krajowego, $4\frac{1}{2}\%$ i 4% pożyczkę krajową, Obligacye długu państwa, Akcye bankowe i kolejowe, Obligacye pierwszeństwa, Losy państwowe i prywatne, Monety austriackie i zagraniczne **po najkorzystniejszych warunkach.**

Wyplata wylosowanych płatnych obligacyi i losów, jakoteż płatnych kuponów bez doliczenia prowizyi.

Zlecenia na giełdę wykonuje najrzetelniej.

Przekazy na większe miasta zagranicy po najtańszych cenach.

Zlecenia z prowincyi wykonuje odwrotną pocztą, bez doliczenia prowizyi.

Nr. 1.

BULION

wyrobu

Kazimiery Matczyńskiej

rozebrany chemicznie i uznany za doskonały
i bardzo pożywny

przez dra Radziszewskiego, profesora Uniwersytetu we Lwowie i dra Schrama, docenta tegoż Uniwersytetu.

Również chemicznie rozebrany i uznany dużo pożywniejszy
jak wszystkie dotąd istniejące buliony i ekstrakty przez
urzędowych chemików w Cassel Dr. Hibe i Dr. Suth.

Znany od lat siedmiu tak w kraju
jak zagranicą.

Odnaczony wielkim medalem brązowym na wystawie lekarsko-przemysłowej w Krakowie 1891 roku. Polecany przez
największe znakomości, jak świadczą listy.

Bulion z samych kur i najdelikatniejszego ptactwa dla chorych 10 zkr. kilo.

„ Nr. 00 z trufkami 7 zkr. 50 ct. kilo.

„ Nr. I taki sam bez trufki 6 zkr. 50 ct.

„ Nr. II doskonały 5 zkr. 50 ct.

Ekstrakt mięsny w słoikach

jak zagraniczny po 70 ct.

BRYNDZA GÓRSKA

od 15. maja do 1. października codzień świeża
5 kilowa faska 2 zkr. 28 ct.

PASZTET

z wątróbek gęsi i dziczyzny w puszkach funtowych zkr. 1'50
od 1. października do 1. kwietnia codzień świeży.

Mamy też puszki z pasztetem lutowane, z kluczami po
możliwie niskich cenach.

Dla Pp. odsprzedających olbrzymi rabat. ➡

Zarząd dworu Łapszyn

Brzeżany.

Nr. 8.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza krajowa Fabryka

Środków kosmetycznych do pielęgnowania, farbowania i porostu włosów, wąsów i brody

wyszczególnionych na Wystawach krajowych, zagranicznych i lekarsko-przyrodniczych 10-ma medalami zasługi, dyplomem uznania, a na Wystawie wszechświatowej w Antwerpii dyplomem honorowym za swe znakomite własności.

Fabryka przy ul. Sykstuskiej l. 25. Sklepy własne we Lwowie: ul. Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11. w Krakowie: Sukiennice l. 20. i w Czerniowcach: Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

MOJŻESZ GOTTLIEB

✠ w Bolechowie — Galicya. ✠

LEJARNIA ŻELAZA i WSZELKICH METALI

Wielkie mechaniczne warstaty w Wełdzirzu.

Dostarcza wszelkich metalowych wyrobów w surowym i przerobionym stanie, a mianowicie:

Szufle, Pługi, Brony, Narzędzia do młynów
i eksploatacyi lasów, Wszelkie odlewy i t. p.

Nr. 27 W.

WYDAWNICTWA
KSIĘGARNI

WILHELMA ZUKERKANDLA

w Złoczowie.

12-centowa Biblioteka powszechna

Dotychczas wyszło 150 numerów.

Cena pojedynczego numeru 12 centów.

Każdy tomik można osobno nabyć.

Biblioteczka dla dzieci i młodzieży

ku rozrywce i nauce.

Dotychczas wyszło 24 książeczek.

Każda książeczka w pięknej oprawie w cenach po 20,
25, 40 i 50 centów.

Cena całego kompletu tej Biblioteczki wynosi 6 złr. 30 ct.

ZBIÓR USTAW KRAJOWYCH I PAŃSTWOWYCH.

Inne wydawnictwa.

Szczególne katalogi wszystkich działów wysyła
się na żądanie bezpłatnie i franco.

Szczególną uwagę zwracamy na następujące nasze wydawnictwa:

Bełza Wład. Abecadnik dla dzieci polskich, z 24 ilustr.

Tad. Popiela, w pięknej kolor. okładce Cena 80 ct.

Bigo J. Najnowszy skorowidz wszystkich miejscowości
z przysiółkami itp., z mapą Galicyi i Buk. Cena 3 złr.

Kraszewski J. I. Plauta Komedyj pięciu parafrazy.
Cena 2 złr.

Piast Wład. Patron grzecznych dzieci. Podarek gwiazd-
kowy. Cena w opr. 80 ct.

Nr. 7 W.

Wydawnictwa Zukerkandla są też do nabycia w każdej
polskiej księgarni w kraju i zagranicą.

NA RATY!

Nowo założony
Skład Maszyn do szycia
i BICYKLI

pod firmą

K. Robinsohn i Furth

W PRZEMYSŁU

poleca

maszyny do szycia i bicykle

wszelkich gatunków w wielkim wyborze, po cenach przystępnych.

Maszyny te, z fabryki pierwszorzędnej pochodzące, bardzo trwałe, sprzedaje się też na raty.

Nr. 43.

NA RATY!

Pierwsza brodzka
RAFINERYA SPIRYTUSU,
FABRYKA RUMU i LIKIERÓW
Braci Kapelusz

w Starych Brodach

Nr. 88 W.

założoną została w roku 1864.

Fabryka ta jest jedyną w kraju, która rektyfikuje alkohole systemem postępowym, tak, że wyrobem swoim co do jakości (czystości) stanąć może w konkurencyi z pierwszymi podobnemi przedsiębiorstwami w Austrii i zagranicy, o czem świadczą wystawione jej wyroby.

Cukiernia założona w r. 1884

K. KRUSZYŃSKI

we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej 1. 5.

poleca *Piramidy*, wystawki i ubrania z karmelu, grylażu i dragantu do zastawy stołów. *Mazurki* i *Torty*. *Ciastka* drobne do herbaty.

Wielki wybór przedmiotów stosownych na podarki świąteczne i imieniny, jako to: bonboniery paryskie, jedwabne, aksamitne i metalowe.

Marcepaniki. Cukry deserowe (pomadki), czekoladki nadziewane. *Pirè* kasztanowe, karmelowane owoce, pastylki czekoladowe i miętowe, cukierki likworowe, konserwy i karmelki. — **Owoce** smażone (*Frutis glacée*): ananasy, owoce francuskie, owoce krajowe, śliwki suszone, skórki pomarańczowe, pasty pigwowe, pastylki owocowe w pudełeczkach lub na waga. — **Konfitury**, kompoty i galaretki w słoikach, ananasy, morele, wiśnie, rengloty (*Reine Claude*), gruszki białe i muszkatełki, agrest, orzechy, czerechy, róże, pigwy. — **Marmoladki** malinowe, morelowe, dereniowe, poziomkowe. — **Soki** do wody: malinowy, wiśniowy, poziomkowy, jabłkowy. — **Praliny** i batony kremowe. — **Czekolada** Massona i własnego wyrobu. — **Lody** w kilku gatunkach przez cały rok, w kształtach formowane i na salaterkach podane. — **Kawa**, herbata i czekolada o każdej porze dnia. — **Wina** francuskie, hiszpańskie i włoskie. — **Cognac** Martella, Hennessy i Prunier'a. — **Kremy** z różnymi smakami urządzone i ubrane talerzy. — **Chłodniki** Sirop de Dejardine, Grenadine, Schery-Gobler, Mazagran, rzymski poncz, mrożona kawa, granit, limoniada, orszada, zimny poncz na szklanki i litry. — **Konserwy** owocowe do lodów: ananasowe, morelowe, malinowe, poziomkowe, czerechowe, brzoskwiniowe, winogronowe.

Zamówienia miejscowe lub zamiejscowe wykonują się z wszelką starannością i punktualnością.

Opakowanie liczy się po cenie kosztu. Przy większym odbiorze za opakowanie nie się nie wlicza.

Nr. 44.

Najpierwsza w kraju
PAROWA FABRYKA

Bulionu dyetetycznego

i Pasztetów strasburskich

Zygmunta Solkowskiego

w Kryśowicach
p. Mościskapolecona przez Szanowne
Towarzystwo lekarskie
krakowskie.Odnaczona medalami
i dyplomem na Wystawach
krajowych.

Nr. 37 W.

Rok założenia 1864.

Rok założenia 1864.

W. Miedinga

Farbiarnia

i Zakład do chemicznego
czyszczenia ubiorów mę-
skich i nieprómkliwych sukien
damskich

ORAZ Nr. 45.

PRANIE FIRANEK

na sposób fabryczny

we Lwowie,

Sklep:

przy ulicy Jagiellońskiej 1. 20.

Pracownia:

we własnym domu przy ulicy
Janowskiej liczba 38.

Rok założenia 1863.

Piece przenośne !

Piece przenośne !

Ogniotrwałe
Piecze kaflowe
wyrobu fabryki
GLIŃSKO
SKŁAD
WE LWOWIE
ul. Sobieskiego 1. 3.

Nr. 13.

Lwów
Hotel
Europejski

JAN JARZYNA
jubiler i złotnik

Lwów
Plac
Maryacki

zaprzyiężony rzeczoznawca i oceniciel sądowy.

MAGAZYN
WYROBÓW JUBILERSKICH, ZŁOTYCH I SREBRNYCH

poleca

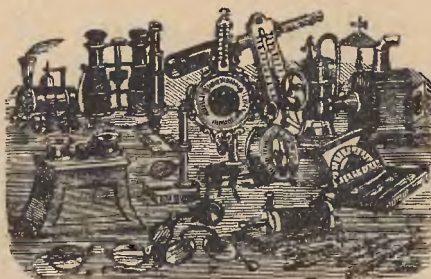
znaczny zapas wyrobów odznaczających się trwałością i dobrym smakiem tak
własnych, jakoteż z pierwszorzędných fabryk krajowych.

Uskutecznia wszelkie zamówienia, reperacye i zamiany.

Kupuje stare złoto, srebro i drogie kamienie po najwyższych
cenach. Wszelkie zamówienia zamiejscowe wykonuje w jak
najkrótszym czasie.

Nr. 48 W.

Największy skład stereoskopów, pantoskopów, latarń magicznych,
modeli parowych i elektrycznych.

Adolf Silberstein

optyk i mechanik

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1. 9
(róg ulicy Sykstuskiej).

Największy wybór po najtańszych cenach:

Okularów, ewikierów, lornetek ręcznych, sztucznych oczu ludzkich, lornetek centralnych, binokli wojskowych, dalekovidzów, barometrów metalowych i rtęciowych, ciepłomierzy dla lekarzy, fabryk chemicznych, browarów, gorzelni, do mieszkań, okien, oranżeryj, łazienek i t. d. — Wagi do płynów, jako to: Alkoholometry, Sacharometry, Wagi do oznaczenia wódki, cukru, piwa, octu, mleka, nafty, wina, łągu, Areometry do rozmaitych płynów. — Dalekovidze różnej długości, mikroskopy, szkła powiększające (lupy), zwierciadła zwiększające, kompaszy, zegary słoneczne, manometry i armatury do kotłów parowych, rurki do wodowskazów.

Największy skład!

Instrumenta niwelacyjne, stoliki pomiarowe, barometry do oznaczenia wysokości, astrolabia, cyrkle kompletne czyli reisceigi, libelle, taśmy miernicze, calówki, piony, rozmaite maszyny indukcyjne z prądem stałym i przerywanym, rozmaite baterye elektryczne.

Dzwonki elektryczne dla mieszkań i domów, jako też urządzenia telefoniczne wykonują pod gwarancją w miejscu i na prowincyi.

Naprawy przyrządów optycznych, mechanicznych i elektrycznych dzwonek, wykonują tanio i sumiennie.

Adres na telegramy:

ADOLF SILBERSTEIN
OPTYK — LWÓW.

Nr. 68 W.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza Krajowa Fabryka

Środków do pielęgnowania i konserwowania ust, zębów i włosów

wyszczególnionych na Wystawach krajowych, zagranicznych i lekarsko-przyrodniczych 10-ma medalami zasługi i dyplomem uznania, a na Wystawie wszechświatowej w Antwerpii dyplomem honorowym za swe znakomite działanie.

Fabryka przy ul. Sykstuskiej l. 25. Sklepy własne
we Lwowie: ul. Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11.
w Krakowie: Sukiennice l. 20. i w Czerniowcach:
Rynek l. 2.

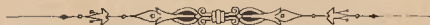
Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

Podolski

DOM BANKOWY i KOMISOWY w Tarnopolu

przeprowadza wszelkie **tranzakeye bankowe**;
kupuje na zlecenia i sprzedaje w drodze ko-
misowej płody rolne i spirytus, udziela zaliczki
na takowe; posiada obszerne magazyny zbo-
żowe i **Wolny Skład spirytusu** przy torze
kolei w Tarnopolu położone.

Das Podolische

BANK & COMMISSIONSHAUS in Tarnopol

befasst sich mit **Escompt- & Bankgeschäften**;
besorgt den commissionsweisen **Ein- und Ver-
kauf von Getreide und Spiritus** und ertheilt
Vorschüsse hierauf zu den coulantesten Be-
dingungen. Dasselbe besitzt ausgedehnte, an
der Bahn gelegene Getreidemagazine und ein
Spiritus-Freilager.

Nr. 35.

• M. Beyer i Spółka •

Zakład do wyrobu „Wypraw ślubnych”

Lwów, ulica Karola Ludwika liczba 1.

polecają

Wielki skład **Płócien**, **Bielizny stołowej**,
Ręczników, **Chustek do nosa**, **Ścierzek** i t. p., tak wyrobu krajowego, jak renomowanych
fabryk obcych.

Utrzymujemy również na składzie:

GOTOWĄ BIELIZNĘ DAMSKĄ

z płócien, batystu i szyfonu

od najskromniejszej do luksusowej.

GOTOWĄ BIELIZNĘ MĘSKĄ.

Gotową Bieliznę dla panienek i chłopców.

BIELIZNĘ DO KĄPIELI.

Spodniczki „Halki”

z jedwabiu, wełny i cretonu.

Pończochy, **Skarpetki**, **Pończoszki** i wszelkie wyroby trykotowe z jedwabiu, wełny, bawełny i fil d'ecose w najlepszych gatunkach.

Wszelką Bieliznę sporządzamy z wypróbowanych materiałów w własnych szwalniach, przeto za długoletnią trwałość i wykończenie poręczamy.

Obsługa sumienna. Ceny możliwie niskie i stałe.

Z wysokiem poważaniem

Nr. 49.

M. Beyer i Spółka

Lwów, ul. Karola Ludwika L. 1.

Zarząd Towarzystwa produkcyjnego i handlowego w Łańcucie

poleca P. T. Publiczności wyroby krajowe, jako to:

Wyroby wełniane:

Sukna czysto wełniane koloru brązowego lub sieraczkowego, przydatne na buty do polowania; Bundy do podróży; Kurtki myśliwskie; Sukmany włościańskie i t. p. Koce na konie i wózki oraz do nakrycia łóżek; Szkarpetki, Rękawice i Czapki.

Wszelkie wyroby tkackie:

Płótna na bieliznę; Prześcieradła bez szwu; Dymy w paski i damaskowe; Bieliznę stołową; Ręczniki zwykłe, adamaszkowe i tureckie; Chusteczki do nosa; Ścierki; Rękawice do mycia itp.

Wyroby wykonane są w krajowej szkole sukienniczej w Rakszawie i w krajowym warsztacie tkackim w Łańcucie.

Towarzystwo utrzymuje hurtowny skład towarów korzennych dla Kółek rolniczych i sklepików, dalej wyroby powroźnicze, koszykarskie, kłódki Świątlickie, nawozy sztuczne, oraz wszelkie gatunki skór na obuwie.

 Zakupuje się wełnę z owiec krajowych.

Wszelkie zamówienia przyjmuje Zarząd Towarzystwa i uskutecznia je w jak najkrótszym czasie.

Dyrekcya.

Nr. 59 W.

 Tylko 6 złr.
Fotografie naturalnej wielkości

tak z uatury jak i z każdej danej, nawet wypełnionej fotografii, wykonuje

ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY

E. T. Jurkiewicza w Kołomyi

ręcząc za zupełne podobieństwo i misterne wykonanie.

Zamówienia i fotografie do powiększeń należy wprost do Zakładu w Kołomyi
ulica Wałowa (dom własny) nadsyłać. Nr. 108 W.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza Krajowa Fabryka Środków kosmetycznych do pielęgnowania, wybielania i wydelikatniania rąk i paznokci

wyszczególnionych na Wystawach krajowych, zagranicznych i lekarsko-przyrodniczych 10-ma medalami zasługi i dyplomem uznania, a na Wystawie wszechświatowej w Antwerpii **dyplomem honorowym** za swe znakomite działanie.

Fabryka przy ul. Sykstuskiej l. 25. Sklepy własne we Lwowie: ul. Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11. w Krakowie: Sukiennice l. 20. i w Czerniowcach: Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

PERFUMERYA

MIKOŁAJ LUDWIG

we Lwowie, przy ul. Halićkiej l. 14.

poleca swój obficie zaopatrzony

MAGAZYN HAFTÓW i DROBIAZGÓW DAMSKICH

Hafty w wielkim wyborze na kanwie, jucie, jawie, suknie, pluszu, atlasie zaczęte i wykończone. Włóczki w różnych gatunkach. Jedwabie. Kordonki. Filozele we wszystkich możliwych odcieniach. Kanwy niciane. Jawy. Juty. Aidy. Congus.

Wszelkie przybory do szycia, haftu i krawieczyzny.

Pończochy damskie i dziecinne. Skarpetki męskie. Kołnierze i Mankiety. Gorsety francuskie.

Szale i Chustki włóczkowe

w wielkim wyborze.

Nr. 47.

Towary najlepszej jakości. — Ceny umiarkowane i stałe.

Zamówienia z prowincyi załatwiam odwrotnie.

KALOSZE

Ces. król. uprzywilejowana

RAFINERYA SPIRYTUSU

FABRYKA KRAJOWA

LIKIERÓW, ROZOLISÓW i RUMU

Kazimierza hr. Drohojowskiego

w Bolanowicach

poczta Hussaków, stacya kolejowa Mościska

poleca zaszczytnie znane tak w kraju jak i zagranicą swe wyroby, jako to: RATAFIĘ, DERENIÓWKĘ i JARZĘBINÓWKĘ z owoców świeżych. POMARAŃCZÓWKĘ i CYTRYNÓWKĘ na świeżych skórkach — i wszelkie inne gatunki, po cenach najprzystępniejszych.

Uskutecznia wszystkie zlecenia, tak pocztą, jak i koleją odwrotnie.

Nr. 5.

***** Chińskie srebro *****

Nagrodzona medalem srebrnym na wystawie budowlanej lwowskiej r. 1892 przez c. k. minist. handlu i przemysłu w Wiedniu

Pierwsza parowa fabryka krajowa
wyrobów platerowanych, z chińskiego srebra i neusilbru
JAKUBOWSKI & JARRA

w Krakowie

filia we Lwowie, Rynek I. 37.

Nr. 5 W.

poleca swoje wyroby do użytku domowego oraz ozdobne na podarki. Lichtarze kościelne, monstrancye, kielichy, berła, naczynia do chrztu i święconej wody, trybularze, krzyże, pajaki itd. — Przyjmuje wszelkie reperacye, złoci i srebrzy. — Wszystkie przedmioty, ponieważ wyrobu krajowego i przy pomocy motorów mechanicznych, są trwałe, gustowne i tańsze od zagranicznych a gwarancya pewna.

Wyroby krajowe tańsze od zagranicznych. — Dla cukierników, restauracyj i hoteli jako i dla kupców odstępuje się znaczny rabat.

***** Chińskie srebro *****

SPÓŁKA STOLARZY LWOWSKICH

we Lwowie,

plac Bernardyński I. 17

poleca swój

od r. 1854 istniejący

SKŁAD MEBLI

oficynie zaopatrzonej w wielki wybór garniturów do salonów, kompletne urządzenia pokoi jadalnych i sypialnych, oraz utrzymuje na składzie meble gięte i żelazne.

Wszelkie zamówienia w zakresie stolarstwa i tapicerstwa wchodzące przyjmuje po cenach najprzystępniejszych, ręcząc za spieszne, gustowne i wedle zlecenia dokładne wykonanie. Nr. 10.

ANTONI HALSKI

Lwów, plac Maryacki liczba 9.

poleca

wszelkie wyroby obejmujące zakres handlu żelaznego do użytku domowego, gospodarczego, dla rzemiosł po cenach konkurencyjnych.

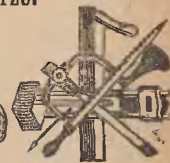
Okucia do drzwi, okien, pieców, kuchni.

Osobny magazyn mebli żelaznych na Iszern piętze.

Cenniki ogólne i szczegółowe na żądanie.

Nr. 82 W.

Rok założenia 1862.

KRAJOWA

Poznajmy
i nabywajmy
swoje wyroby.

Fabryka wyrobów tkackich

Poznajmy
i nabywajmy
swoje wyroby.

WŁADYSŁAWA GONETA

W KORCZYNIE

Nr. 9.

poleca sławne Płótna korczyńskie jako najlepsze i najtrwalsze, zawsze świeże, z czystego lnu, a to:

Płótna grubsze na prześcieradła, kałesony, koszule grubsze itp., sztuka 35 metrów długa w cenie od 10-15 złr. Płótna cieńsze na koszule, prześcieradła, poszewki, sztuka 35 metr. długa od 15-20 złr. Płótna cienkie webowe 84 i 90 cm. szerokość. sztuka 35 i 36 metr. długa od 20-30 złr. i wyżej. Wszelkie gatunki płócien na prześcieradła bez szwu różnej szerokości, od grubszych do najcieńszych. Ręczniki białe i kuchenne, szare z białym od 2 złr. za tuzin, tudzież kąpielowe (tureckie). Chusteczki do nosa grubsze i cienkie webowe, białe i kolorowe. Obrusy i Serwety grubsze i cienkie na 6, 8, 12, 24 osób. Ścierki białe i szare. Dymy na spodnice, poszwy, kałesony. Dreluchy na li-berye, materace. Płótna żaglowe (Segeltub) na letnie ubrania. Płótna grube na wory i półbielone na sienniki, ścierki do kuchni i grube do podłóg i t. p. wyroby pierwszej jakości.

Cenniki i próbki na żądanie opłatnie. — Ceny nader umiarkowane.

Wszelkie zamówienia wykonuje się szybko i starannie prosto z fabryki; żadnych bowiem nie utrzymuje składów.

Powszechnie nżnanie, jakiego doznały te wyroby w sze-rokich kołach P. T. Publiczności, świadcza najlepiej o do-broci tychże i z tej przyczyny ośmielam się je polecać P. T. Publiczności, z tem przekonaniem, iż nabywając je, nie zawiedzie się.

ST. MARKIEWICZ

we Lwowie, w Rynku l. 42.

PIERWSZORZĘDNY HANDEL

TOWARÓW KOLONIALNYCH,
HERBATY, WIN, DELIKATESÓW
i Owoców południowych.

Poleca w szczególności:

przewyborne przez „Suez“ sprowadzane

HERBATY CHIŃSKIE

po złr. 2, 2-80, 3-20, 4, 4-40 i 5 a. w.

Wysiewki herbaciane

po złr. 1-50 i 1-70 za funt (500 gramów)

W wielkim doborze, własnego chowu

stare kuracyjne Wina tokajskie

z roku	1879	1876	1874	1863	1856	1852
po złr.	2-40	3—	3-50	4— i 4-50	5— i 5-50	6—

Korona tokaju z roku 1868 1856 za dużą szampańską
po złr. 7-50 10— flaszkę

również różnorodne inne Wina stołowe,
deserowe i musujące.

COGNAC FRANCUSKI

od najsławniejszych producentów

po złr. 3—, 3-50, 4—, 4-50, 5— do złr. 7 za flaszkę.

Cognac austriacki i węgierski

po złr. 2— i 2-50 flaszką.

Różnorodne **OWOCY** świeże i deserowe.

Codziennie świeże Masło deserowe

i t. p.

Nr. 11.

Wyrób Narzędzi rolniczych

wyłącznie do uprawy roli

Józefa Szulakiewicza

w Bóbrce, ost. p. Solina-Ustrzyki, stacya kolei Olszanica

poleca

Pług Nr. I. silnie zbudowany na drewnianym grzędzielu, z trzusem, kluczem 2—8 cali głębokiej orki

„ Z zapasowym lemieszem

Pług Nr. II. jak powyżej, z zapasowym lemieszem, 4—12 cali głębokiej orki

„ Z podrzynaczem

Pług Nr. III. do orania uboczy lub do płaskiej orki, z jedną blachą; — składający się z kroju i odkładni ruchomych jakoteż i dwóch trzuseł także ruchomych

Pług do wyorywania kartofli

Koleśnice do pługów z obwodami żelaznymi i csią żelaną.

Płużek do ogartywania kartofli, cały żelazny z kołkiem

„ „ „ na drewnianym grzędzielu, mniejszy

Pielacz, system brony, do kartofli, dowolnie rozszerzalny czepihami

Pielacz jednorzędowy rozsuwalny od 8—12 cali

„ z ogartywaczem

Ekstyrpatory 5-cio zębowe

„ 7-mio „

Podskibowiec, system ruchadła

Grabarka jednokonna

„ parokonna

Brona czeska

złr.	ct.
6	75
7	75
10	—
15	—
16	—
10	—
5	50
10	—
6	—
22	—
14	—
16	—
9	—
12	—
24	—
60	—
65	—
14	—

Na żądanie wyrabiam rozmaite narzędzia rolnicze, jako też i przyjmuję wszelkie reperacye maszyn i narzędzi rolniczych.

Przy zamówieniu upraszam o przysłanie trzeciej części ceny, resztę przy odbiorze.

Nr. 70 W.

Ślusarnia artystyczna i budowlana J. Stankiewicza

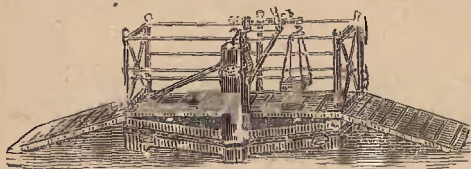
we Lwowie ulica Batorego liczba 32

poleca Szanownej P. T. Publiczności swoją pracownię robót ślusarskich i budowlanych, oraz wszelkich w zakres tenże wchodzących. Przyjmuje tak w miejscu jak i na prowincyi wszelkie zamówienia na okucia okien, drzwi, bram i t. p. podług najnowszych modeli

Przyjmuje wszelkie roboty artystyczne, t. j. balkony żelazne kute, balustrady, kroksztyny, sztachety, latarnie grobowe, żelazne ogrodzenia klombów, ławki żelazne ogrodowe i t. p., również wszelkie reperacye w zakres tenże wchodzące, po jak najniższych cenach.

GŁÓWNA PRACOWNIA WAG DZIESIĘTNYCH.

Poleca Szanownej P. T. Publiczności w pracowni swojej wykonanie wszelkie wagi dziesiętne (decymalne), setne (centymalne), najnowszych konstrukcyi,

i tak: wagi dziesiętne od 20 kg. do 2000 kg., wagi do ważenia bydła z mostami otwieranymi do wpędzania i wypędzania bydła, również z mostami

roztwieranymi, które nadzwyczaj są praktyczne przy gospodarstwie, ponieważ można ważyć rozmaite inne przedmioty. Mniejsze wagi konstrukcyjne żelazne, wagi do ważenia ziarna, worków i t. p.

Urządzam również wagi mostowe setne dla większych urzędów miejskich i kolejowych, a mianowicie: wagi kolejowe do ważenia pakunków (Gepäckswaagen), wagi do ważenia wagonów i maszyn kolejowych.

Wagi krzyżowe równoramienne, kupieckie, precyzyjne (ściśle) aptekarskie, do ważenia złota i t. p.

Przyjmuje również reperacye wszelkich wag, jakoteż ciężarki do tarowania, lub wymiany.

Wszelkie obstalunki na nowe, lub reperacye przyjmuje tak w miejscu, jak i na prowincyi. — Kosztorysy wysyłam franco.

Pracując dłużej w tym zawodzie, śmiało stanąć mogąc z pierwszemi fabrykami zaniejscowymi, ręcząc za wyróby dobrej ręcznej roboty z kutego żelaza, oraz sumienne i dokładne wykonanie i po jak najumiarkowańszej cenie

kreślę się z szacunkiem

J. Stankiewicz

Lwów, ulica Batorego liczba 32.

Gwarancya jednoroczna.

Nr. 41.

Pierwsza
CEGIELNIA PAROWA

w Krasuczynie

Mikołaja Krasuckiego

Lwów, ul. Snopkowska 46.

(Telefon 427)

Telegramy: "Cegielnia Krasuczyn, Lwów.

wyrabia cegłę zwykłą murową, maszynową i ręczną, sztelazówkę, cegłę okładzinkową, cyrklową na studnie, kominy i piece, posadzki, gzymsy, kliny sklepieniowe, rury drenowe, ozdoby na fasady tak według własnych, jakoteż udzielonych rysunków.

Zamówienia przyjmuje się w kancelaryi zarządu w Krasuczynie (Lwów, ulica Snopkowska l. 46), albo u właściciela, Lwów, ul. Trzeciego Maja l. 16. drzwi nr. 9. parter.

Nr. 38.

NAFTE

z Rafinerji J. O. Księstwa A. Lubomirskich w Schodnicy

najlepszej jakości niezapalną, kryształową 00, salonową 0, białą Nr. 1. i nieeksplodującą Nr. 2.

sprzedaje we Lwowie w 16 własnych sklepach po cenie umiarkowanej.

Kupującym asygnaty na większą ilość nafty opuszcza znaczny rabat.

Na prowincję wysyła zamówioną naftę po cenie najniższej. Przytem sprzedaje tania świece stearynowe, parafinowe i łojowe, smarowidła do wozów, oliwę do maszyn, do lamp, mydło, krochmal, se-de i farbki do bielizny, jakoteż szkiełka, knoty i przybory do lamp.

WAWRZYNIEC MATYSKIEWICZ

Główny skład nafty
we Lwowie przy ulicy Polnej l. 3.
i ulicy Sapiehy l. 47.

Nr. 39

Karol Völker i Syn

we Lwowie

plac Maryacki, Hotel de France.

MAGAZYN WYROBÓW JUBILERSKICH

złotych i srebrnych.

CHÍŃSKIE SREBRO NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.

Nr. 21.

Nr. 49 W.

w Nowym Targu.

pracownia serdaków

FANNY STATTER

z szacunkiem

najlepszego wyrobu, ze skórki w kraju znalomie wyprawianych, w różnych gatunkach i różnej wielkości, poleca po cenach umiarkowanych

(Jeżuzszki góralskie)

SERDAKI

Piwo w butelkach

z trzech najsłynniejszych browarów.

Piwo okocimskie exportowe i Leżak, tudzież **Porter krajowy** z browaru Jana Götza w Okocimie.

Piwo pilzneńskie exportowe i Leżak z pierwszego akcyjnego browaru w Pilźnie.

Piwo lwowskie exportowe i Leżak z browaru Lilienfelda i Spółki.

Do nabycia w handlach korzennych, hotelach i restauracjach.

GŁÓWNY SKŁAD u

S. WIESERA

we Lwowie, ulica Sykstuska liczbą 14.

Telefon Nr. 149 do użytku Szan. P. T. Publiczności.

Zamówienia na prowincję uskutecznią się jak najrychlej.

Tylko to piwo jest oryginalne i pochodzi z mego składu, przy którym na korkach wypaloną jest stampilia odnośnego browaru.

Z poważaniem

Nr. 36.

S. WIESER.

LIBAN I EHRENPREIS KAMIENIOŁOMY

i pierwsza krajowa parowa fabryka WAPNA
W PODGÓRZU

system pieców angielski i pierścieniowy

poleca Szanownym Odbiorcom także i w r. b. swój fabrykat WAPNA budowlanego i nawozowego, również i KAMIEŃ fundamentowy, brukowy i szutrowy z własnych skał, pocenach bardzo umiarkowanych.

— Fabryka założona w roku 1872. —

BIURO i REPREZENTACYA FILII:

JULIUSZ AUERBACH

we Lwowie, przy ulicy Krakowskiej l. 16.

Skład na Wapno gaszone i niegaszone na stacyi Podzamcze, teren kolejny.

Nr. 31.

Nr. Telefonów 451 i 473.

Pościeł własnego wyrobu!

Kołdry, Materace, Sienniki zwykłe i sprężynowe, Poduszki, Prześcieradła, Poszewki itp.

poleca najtaniej

JÓZEF SCHUSTER

Lwów, ul. Kopernika 7.

Kołdry na owczej wełnie

watowane

bez konkurencji najtaniej!

Nr. 95 W.

HANDEL

Towarów ortopedycznych
i Rękawiczek

Józefa Klimka

we Lwowie, ul. Batorego 1. 2.

poleca Szanownej Publiczności wszelkie w zakres tego wchodzące własne wyroby, jako to: gorsety męskie i damskie, kłębki i łopatki sztuczne, pończochy gumowe, paski rupturowe, woreczki higieniczne, prezerwatywy paryskie, oraz wszelkie wyroby gumowe i kauczukowe do pielęgnowania chorych. Wielki wybór Rękawiczek gładkich, duńskich i sarnich, Sara Bernhart do łokcia i wyżej. Poduszki, czapki i szelki do oprawy.

Zamówienia z prowincji wykonuje jak najszybciej.

Nr. 98 W.

M. Waschitz

**Zakład artystyczny
we Lwowie**

Premiowany medalem złotym,
wielkim srebrnym i wieloma
innymi.

Portrety z natury lub z fotografii, kredkowe, olejne, węglem i tuszem w rozmaitej wielkości, wykonuje się szybko, starannie i elegancko. — Szersze fotografie zwraca się niuszkodzone.

Przyjmuje także roboty kaligraficzne wszelkiego rodzaju, jak: dyplomy, adresy, podania cesarskie, powinszowania i t. p.

N. 32 W.

Towarzystwo tkaczy

przy krajowej szkole tkackiej

pod opieką św. Sylwestra

(zaszczycone medalami zasługi na
wystawach krajowych)

w Korczynie

poczta w miejscu, obok Krosna

poleca P. T. Publiczności

wyroby czysto lniane

jak:

PLÓTNA

od najgrubszych do najcieńszych
gatunków

PLÓTNA DOMOWE

Drelichy i Story do okien

Dymki zwykłe i adamaszkowe

RĘCZNIKI

zwykłe, adamaszkowe i kąpielowe (zdrowia)

Obrusy ze serwetami białe i kolorowe; Chustki;
Ścierki itp. w zakres tkactwa wchodzące wyroby.

Cenniki z próbkami wysyła się franco.

Dyrekeya.

Nr. 37.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza Krajowa Fabryka

Perfum, Wód aromatycznych
i toaletowych

wyszczególnionych na Wystawach krajowych,
zagranicznych i lekarsko-przyrodniczych 10-ma
medalami zasługi i dyplomem uznania, a na Wy-
stawie wszechświatowej w Antwerpii **dyplomem**
honorowym.

Fabryka przy ulicy Sykstuskiej liczba 25.

Sklepy własne:

we Lwowie: ulica Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11.

w Krakowie: Sukiennice l. 20.

w Czerniowcach: Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

JAN SELTENREICH

ZEGARMISTRZ
gal. kolei państwowej

we Lwowie, ulica Karola Ludwika 1. 21.

Magazyn Zegarów i Zegarków

z pierwszorzędných fabryk genew-
skich, jakoto:

Longines, Roskopf, Sigrist i w. i.

oraz

obfity wybór
złotych, srebrnych i niklowych
łańcusczków itp

Tak w drodze sprzedaży, jak
i za każdą reperacyę, udzielam
dwuletnią gwarancyę.

Nr. 18.

Wiktor Bętkowski

właściciel

Pracowni bednarskiej

odznaczonej na Wystawach krajowych

w Słotwinie

(obok Brzeska)

wyrabia

Wszelkie naczynia bednarskie

jak n. p.

dla browarów, gorzelń itp.
w najlepszym gatunku i przystępnych
cenach.

Łaskawe zamówienia uskutecznia
się jak najprędzej.

Nr. 53 W.

Pierwsza

Suszarnia owoców i jarzyn

urządzona na sposób amerykański

w BOCHNI.

Przetwory jako zdrowotne i dyetetyczne pokarmy polecone
przez Towarzystwo lekarskie w Krakowie.

Od r. 1887 odznaczone 16. medalami na Wystawach krajo-
wych i państwowych, a w r. 1893 w Londynie na międzynaro-
dowej wystawie higieniczno-farmaceutycznej i artykułów spożywczych:
Wielkim złotym medalem.

Suszone jarzyny, jak: Groszek, Fasolka szparagowa lub zie-
lona krajana, Szpinak, Kapusta brukselska, czerwona sałatowa, zwy-
czajna kwaśna, marchew, karota, użyte być mogą jako świeże ja-
rzyny na potrawę; zupa warzywna „Julienne“ do urządzenia roso-
łów i zup, albo także jak: Pietruszka, Selery, Pory do przyprawy
zup i rosółów; Kapusta zwyczajna biała na kapuśniaki; Pomidory
na sosy lub zupę pomidorową.

Owoce suszone na kompoty zastępują świeże; strugane śliwki
węgierki, na deser, o wiele smaczniejsze i zdrowsze od francuskich
prunelek.

Nr. 62 W.

Dra M. Fedorowicza

RAFINERYA NAFTY

w Ropie — stacya kolei Grybów

wysyła codziennie w baryłkach amerykańskich po cenach fabrycznych

NAFTĘ SALONOWĄ NIEZAPALNĄ

studzień **OLEJE DO SMAROWANIA MASZYN.** Nr. 7.

Weber & Kirschner
Lwów, plac Trybunalski liczb 1.

polecają swój największy

MAGAZYN MEBLI

wszelkiego rodzaju.

Nr. 3.
Magazyn założony 1843 r.

Bracia
M. & E. Fleck

malarze dekoracyjni, pokojowi

i
lakiernicy budowlani

Lwów, ul. J. Bema 1. 8.

Malowania na pałacu prze-
mysłowym przez naszą firmę
zostały dokonane.

Nr. 63 W.

Introligatornia

Nr. 28.

Franciszka Starzeckiego

we Lwowie, ulica Akademicka liczb 14.

wykonuje wszelkie oprawy książek

w oprawach ozdobnych i zwykłych.

Przyjmuje całkowite nakłady do oprawy w płótno, kartonowania lub broszurowa-
nia, szyje maszynowo drutem lub ręcznie niciami, oraz wykonuje wszelkie roboty
w zakres introligatorstwa wchodzące

po cenach umiarkowanych, ręczną za rzetelne wykonanie.

Najstarszy i największy w Galicyi

Skład powozów, uprząży, siodeł

i wszelkich przyborów rymarskich i siodlarskich

pod firmą

E. & J. Stromenger

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1. 5.

założony w roku 1841

utrzymuje stały zapas około 50 rozmaitych powozów, jak:

Landary, Landolety, Karety, Kocze; Fajetony półkryte, otwarte,
do powożenia i inne, ze sławnej fabryki powozów

pod firmą:

Nesselsdorfskie Towarzystwo Fabryki powozów

przedtem

SCHUSTALA I SPÓŁKA

Tarantasy, wózki, sanie i inne pojazdy własnego wyrobu, jako też uprząż, rekwizyta stajenne, derhy, kapy i t. p.

Angielskie siodła, munsztuki i wszelkie dla koni potrzebne żelaziwa. Przybory do podróży własnego wyrobu i z galanteryjnych fabryk wiedeńskich. Wszystkie w ten zakres wchodzące artykuły.

Wszystkie naprawy przy powozach, uprzążach, siodłach i wszystkich towarach rymarskich, przyjmuje się do wykonania po niskich cenach.

Nr. 20.

Pierwsza pracownia krajowych wyrobów
BEDNARSKICH
Franciszka Müllera

przy ulicy Kąpielnej
w zabudowaniach browaru Karola Kiselki
WE LWOWIE

zaszczycona na Wystawie krajowej rolniczej
i przemysłowej w r. 1877
medalem zasługi

wykonuje wszelkie w zakres bednarstwa
wchodzące wyroby, a mianowicie: dla bro-
warów, gorzelń, zakładów kąpielowych, tu-
dzież wszelkiego rodzaju naczyńia domowe
ze znajomością fachową z materiałów dobo-
rowych, po cenach umiarkowanych.

Przyjmuje obstalunki na wszelkie objętości
kufy, kadzie, beczki, wazon, wanny, wanienki
(Sitzwannen), urządzenia chłodniki (Kühl-töcke)
wykonuje takowe sumiennie i punktualnie na
czas umówiony.

Przyjmuje ogółem wszelkie zamówienia tak
nowe, jakoteż naprawy. Oraz zwraca uwagę
że ma na składzie znaczny zapas beczek,
hektolitrowych, pół i ćwierć hektolitrowych
i inne drobne naczynia.

Cenniki na żądanie posyła franco.

Nr. 32.

ZAKŁAD

introligatorsko-galanteryjny
Aleksandra Getritza

Lwów, ul. Trybunalska 16.

przyjmuje wszelkie roboty w zakres
tego zawodu wchodzące, jako to:

książki do modlenia, handlowe i
gospodarcze, mszały, ewangelie,
albumy, portefeille, teki na adresy
i dyplomy, rami skórzane, pluszo-
we i drewniane (baroc), kartony
wgłębiane (passepartouts), szka-
tuły na srebro stołowe, pudełka
(etuis) na klejnoty, wachlarze, e-
krany, oraz wszelkie galanteryjne
wyroby ozdobione haftami, jak: pu-
gilaresy, podzegarki, ściennie ko-
sze, mapy do naklejania na płótno
i t. p.

Nr. 48.

FABRYKA PAROWA
WYROBÓW STOLARSKICH I PARKIETÓW
Braci Wczelak

we Lwowie, ulica Łyczakowska l. 27

poleca:

Posadzki parkietowe i deszczynkowe w wielkim
wyborze, jakoteż wszelkie roboty w zakres stolarski
wchodzące, utrzymuje na składzie gotowe meble ogro-
dowe, składane, listwy do podłóg, opaski czyli
„Verkleidunki“ do drzwi i t. p. przyjmuje rznię-
cie i struganie desek na maszynie, oraz zakupuje
materiał tarty.

Nr. 106 W.

FABRYKA
Kapeluszy słomkowych i pilśniowych
J. Oberwaldera i Sp.

WE LWOWIE

założona w r. 1858

poleca

Wszelkie gatunki Kapeluszy słomkowych i pilśniowych
dla mężczyzn, kobiet i dzieci
w najnowszych i najmodniejszych fasonach
olbrzymim wyborze
i po cenach fabrycznych.

Nr. 42 W.

Celem rozszerzenia przemysłu krajowego, założyłem
w GLINIE
Fabrykę parową wyrobów wełnianych
obecnie

Koców, kołder i chustek damskich
i polecam te wyroby po cenach stałych fabrycznych łaskawym wzglę-
dom Szan. P. T. Publiczności

z uszanowaniem **F. KNAUER.**

Składy znajdują się w następujących magazynach:

w Brodach: p. J. Witkowski i Spółka;
w Brzeżanach: p. A. Karwowska;
w Czortkowie: p. Antoni Kostecki;
w Kobulew: p. Ksawery Ziszek;
w Kohny: p. J. P. Goetz;
we Lwowie: Centralny Bazar wyrobów
krajowych;
" " A. Gudiens, pl. Marycki;
" " F. Knauer i Syn, pl. Ka-
pitulny;

w Przemyslu: Przemyski Bazar wy-
robów krajowych;
w Radziechowie: Bazar Radziechowski;
w Samborze: p. Bronisław Żutawski;
w Sokalu: p. A. W. Grott;
w Stanisławowie: Bazar wyrobów kra-
jowych;
w Strypu: p. Lechicki i Kosterkiewicz;
w Tarnopolu: p. W. Michalewski.

Nr. 78 W.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza Krajowa Fabryka

Mydeł toaletowych,
lecznicznych i glicerynowych

wyszczególnionych na Wystawach krajowych,
zagranicznych i lekarsko-przyrodniczych 10-ma
madalami zasługi i dyplomem uznania, a na Wy-
stawie wszechświatowej w Antwerpii **dyplomem**
honorowym za swe znakomite własności.

Fabryka przy ulicy Sykstuskiej liczba 25.

Sklepy własne:

we Lwowie: ulica Kopernika l. 3, i ul. Halicka l. 11.

w Krakowie: Sukiennice l. 20.

w Czerniowcach: Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

L. MIANOWSKI

inżynier

poleca

c. k. uprzywilejowany
MOTOR WODNY,

który wyzyskuje siłę wol-
no płynącej wody i da się
zastosować do wszelkich
przedsiębiorstw.

Lwów, Pańska 27.

Nr. 13 W.

HAFTY

za pomocą maszyny do
tamborowania.

Uskutecznia monogramy,
całkowite imiona na bie-
liźnie, desenia na sukniach,
płaszczach, zarzutkach —
i wszelkie w ten zakres
wchodzące roboty w trwa-
łem i wybornem wykonan-
niu, po najumiarkowań-
szych cenach.

P. Dreikurs

Lwów, ul. Żółkiewska 43.

Nr. 116 W.

Zakład ogrodniczy

w Lubyczy królewskiej

stacya kolei,

(poczta i telegraf na miejscu)

ma na sprzedaż

jako specyalność:

sadzonki szparagów, poziomek,
ziemniaki w najdoskonalszych
gatunkach, wszelkie nasiona
o niezawodnem kiełkowaniu —
drzewka owocowe zastosowa-
ne do naszego klimatu, w ob-
fitym wyborze, a tylko naj-
lepszej jakości — sadzonki
sosen, smereczków i akacyi
i w. i.

Nr. 125 W.

Józef Mikulski

malarz pokojowy

w Wiedniu V. Rüdigerasse 7.

poleca się Szanownej P. T.
Publiczności do malowania
kościołów, salonów, pokoi i
wszelkich robót w zakres ma-
larstwa pokojowo-dekoracyj-
nego wchodzących.

Podje muje także wykwin-
tne ozdabiania salonów plastyką
z gipsu, drzewa, masy papie-
rowej, wraz z poźłoceniem,
w każdym żądanym stylu, od-
powiadając najbardziej wygó-
rowanym wymaganiom.

Na żądanie kosztorysy i ry-
sunki dla zamiejscowych za
zwrotem kosztów.

Nr. 127 W.

Rok założenia 1855.

TADEUSZ MIŁASZEWSKI

Nr. 29 W.

zegarmistrz

we Lwowie, ulica Akademicka 1. 3.

poleca swój

skład zegarków kieszonkowych i stołowych
ściennych, szwarcwaldskich i podróżnych.

 Każda sprzedaż i naprawa pod gwarancją.

Reinhold i Büber

we Lwowie, ul. Kościuszki 3.

Nr. 141 W.
polecają

wyroby parkietów i deszczurek debowych

z swego tartaku parowego i fabryki w Hwoździe
(stacya kolejowa Stanisławów, poczta Nadwórna)
po najniższych cenach, przyjmując również zamówienia zamiejscowe z ułożeniem lub bez takowego.

Cenniki iustrowane gratis i franco.

Za 4 centy można

mieć w przeciągu 15 do 20 minut kąpiel w domu
kto kupi wannę lub kąpalkę z ulepszoną aparaturą do grzania wody.

Wanny cynkowe z tuszem, Wanny blaszane, Łodownie pokojowe i Kłozety pokojowe po 9 złr.
poleca Pierwsza Krajowa Pracownia fabryczna

FERDYNANDA BOURDON

Lwów, ulica Jagiellońska liczb. 9.
Nr. 9 W.

Handel herbaty chińsko-rosyjskiej

EDMUNDA RIEDLA

Nr. 30.

we Lwowie, plac Maryacki 10.

poleca

HERBATE

zbioru majowego, bezpośrednio z Chin
sprowadzoną,

ciemno naciągającą z wybornym sma-
kiem i aromatyczną wonią:

	złr. ct.
½ Ko Congo	1 60
" " Souchong	2 —
" " " zbiór majowy	3 —
" " Kaysow najprzedniejsza	4 —
" " Pecco kwiatowa	3 —
" " " " przednia	4 —
" " " " karawanowa	6 —
" " Gumpowder zielona	3 i 4 —

Wysiewki z własnych herbat złr. 1'30 i 1'60.

Opakowania nie liczy się.

Zamówienia z prowincyi załatwia się odwrotną pocztą.

poleca najlepsze gatunki

K A W Y

o smaku czystym i aromatycznym, które
rozsyła franco, opłacone do każdej sta-
cyi pocztowej 4³/₄ kilogr. w woreczku:

	złr. ct.	złr. ct.
Portorico	9 —	½ k. — 90
Cuba grubo ziarnista	9 50	— 96
Ceylon zielona	10 —	1 —
" " przednia	10 40	1 04
" " grubo ziarnista	10 75	1 08
" " perłowa	10 75	1 08
Mocca arabska aromatyczna	10 75	1 08
Jawa złota	10 75	1 08

MAGAZYN
PARAMENTÓW KOŚCIELNYCH
Złoto, Srebro i Chińskie Srebro.

Główny skład
ROSYJSKIEJ HERBATY
Emila Lewickiego
w Przemyśle.

Nr. 42.

PIERWSZA GALICYJSKA FABRYKA UBIERANYCH LALEK.

MAGAZYN NOWOŚCI
oraz
Największy skład
Zabawek dla dzieci
HENRYKA MÜLLERA
przy ulicy Małickiej liczba 6.
we Lwowie.

Nr. 76 W.

PIERWSZA GALICYJSKA FABRYKA UBIERANYCH LALEK.

Pierwsza galicyjska Fabryka ubieranych lalek.

Pierwsza galicyjska Fabryka ubieranych lalek.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA

Środków do wytepienia wszelkiego rodzaju owadów domowych

wyszczególnionych na Wystawach krajowych, zagranicznych i lekarsko-przyrodniczych 10-ma medalami zasługi i dyplomem uznania, a na Wystawie wszechświatowej w Antwerpii **dyplomem honorowym** za swe niezawodne działanie.

Fabryka przy ul. Sykstuskiej l. 25. Sklepy własne we Lwowie: ul. Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11. w Krakowie: Sukiennice l. 20. i w Czerniowcach: Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

List uznania, na wystawie budowlanej
w r 1892 we Lwowie.

Fabryka i Skład fortepianów

Karola Mareckiego

we Lwowie

ulica Batorego liczba 28

(naprzeciw gimnazjum Fr. Józefa).

Nr. 94 W.

NAUKA KALIGRAFII.

M. WASCHITZ

artysta - kaligraf rysownik

WE LWOWIE.

Nagrodzony medalem złotym,
wielkim srebrnym i wieloma
innymi.

Każdy brzydko piszący, bez
różnicy płci i wieku, może so-
bie w 8 do 12 lekcjach przy-
swoić biegłe i piękne pismo we-
dług mojej nieprzewyższonej i
systematycznej metody.

Nr. 32 W.

Ludwik Niewiadomski

KOŁOMYJA - Rynek, stacya kolei lokalnej.

Pierwszy i jedyny chrześcijański Skład towarów żelaznych.

Ludwik Niewiadomski

JAROSŁAW.

Fabryczny skład Nafty rafinerji Dra M. Fedorowicza w Ropie.

Ludwik Niewiadomski, Zygmunt Gogela
& Zygmunt Newelski

KOŁOMYJA.

Skład Nafty, Świec, Mydła, Olei i Smarowideł.

Ludwik Niewiadomski

Sękowa-Gorlice.

Współwłaściciel Kopalń i Terenów naftowych.

Nr. 26.

Zarząd dóbr Pustomyty

własność Ludgarda hr. Grocholskiego
przystanek kolei w kierunku do Stryja, o 30 minut jazdy od
Lwowa, z którym połączony 8-ma osobowymi dziennie kursują-
cymi pociągami, a także specjalną linią telefoniczną
poleca łaskawej uwadze Szanownej P. T. Publiczności miejscowe:

Kamieniołomy

położone przy linii kolei państwowej, mające obfite pokłady twar-
dego piaskowca, przydatnego na fundamenta i ściany, oraz na
kwadry, cokie, gzymsy i stopnie.

Wapienniki

odznaczone na wystawie budowlanej lwowskiej 1892 roku

DYPLOMEM UZNANIA

Dwa piece dostarczają codziennie 20.000 klgr. wapna suchego
najlepszego gatunku, odpadki zaś takowego dają wapno nawozowe.

Torfowe pokłady

z których się wyrabia ściółka torfowa i proszek odwaniający.

Zakład kąpieli

wód siarczanych i borowinowych.

(Skład borowiny równa się składowi borowiny francesbadzkiej.)

W parku letnie mieszkania z kuchniami lub bez onych,
z meblami pościelą i usługą, oraz Restauracya.

Bliższych wyjaśnień udziela Zarząd dóbr Pustomyty, poczta Nawarya.

Na Wystawie okazy wapna, kamienia i torfu znajdują się
w pobliżu pawilonu architektury.

Nr. 55 W.

Kraków 1887.

Ulica Halicka 20.

Lwów

Ulica Halicka 20.

Lwów

Przemysł 1882.

Lwów 1877.

Pierwsza ulepszona według wzorów francuskich i angielskich
Fabryka rękawiczek

wyszczególniona

DYPLOMEM HONOROWYM W PRZEMYSŁU 1882.

J. N. SPOŻARSKIEGO

przy ulicy Halickiej liczba 20. we Lwowie

poleca łaskawym względem Szanownej P. T. Publiczności

tylko własne wyroby

ręcznej a trwałej roboty

w najlepszym gatunku.

Łaskawe zamówienia z prowincyi załatwia się odwrotną pocztą
po stałych i umiarkowanych cenach.

Nr. 28 W.

Pierwsza galicyjska

FABRYKA KORKÓW KATALOŃSKICH

założona w roku 1877,

w której wyrabia się tak korki do beczek jakoteż i butelek
w rozmaitej wielkości, oraz koła korkowe do mielenia prosa.

Nr. 91 W.

L. J. MALEWSKI

Lwów, ul. Ormiańska 12. (dom własny).

LUBIN BISKUPSKI

w Kokomyi

Fabryka maszyn, odle-
walnia żelaza i metalu,
szlifiernia i dwie ma-
szyny do ostrzenia czyli
żłobkowania stalowych
walców młynskich

wyrabia narzędzia rolnicze,
przrządy do młynów i tar-
taków, pompy, sikawki, ja-
koteż wszelkie odlewy tak
z własnych modeli jak i
szablonowe roboty i wszel-
kie reperacye wykonuje jak
najsumienniej.

Nr. 4.

Teofila Pachulski

uczennica w Fabryce kwia-
tów sztucznych Konstantego
w Paryżu, rue D'antin Ne 7.

poleca swego wyrobu kwiaty, naj-
staranniej i najgustowniej wykoń-
czone, z paryskich materiałów,
jako to:

garnirunki do sukien balowych,
do ubrania kapeluszy, bukiety i
koszyczki do salonów, wieńce gro-
bowe i kościelne, Różę alpejskie
z fotografiami osób polskiej naro-
dowości i inne.

Zarazem mam zaszczyt oznajmić
Szanownej P. T. Publiczności, że
na wystawie światowej wiedeńskiej
w r. 1873 otrzymałam medal i dy-
plom dobrego gustu, oraz i w Kra-
kowie w roku 1887 medal.

Kraków, ulica św. Anny Nr. 11.

Nr. 77 W.

PRACOWNIA I SKŁAD WYROBÓW BLACHARSKICH

BERNARDA BENDLA

ulica Sykstuska 1. 30.

wyrabia wszelkie przedmioty w zakres blacharstwa wchodzące, jakoteż przy-
jmuje zamówienia podług wzoru lub rysunku na: ozdoby architektoni-
czne, wyroby galanteryjne, urządza wszelkie aparata kąpie-
lowe i hydrauliczne, podług wskazówek i specjalnych życzeń Wł. panów
lekarzy, oraz poleca swojego wyrobu hołmy strażackie, które zdobyły
sobie uznanie u wszystkich Szanownych Towarzystw strażackich w całym
kraju swą wytrzymałością i estetycznym wykonaniem. Nr. 100 W.

Antoni Enders

we Lwowie, Rynek 1 26.

połącza swój wskutek zmiany lokalu nowo urządzony

handel towarów drobiazgowych

który najobficiej we wszelkie przybory do szycia, haftu i krawieczyzny damskiej z pierwszorzędných źródeł zaopatrzony został.

Również polecam

wielki wybór haftów zaczętych i ukończonych na kanwie, suknie i innych materyałach, niemniej wszelkie gatunki włóczek, jedwabi, kanwy i t. p.

Przybory do instrumentów muzycznych i Struny

zawsze świeże.

Zlecenia z prowincyi załatwiają się natychmiast.

Nr. 2.

Cukiernia

i Fabryka cukierków, cukru lodowatego
i pierników

Franciszka Staffa

założona w roku 1874.

Lwów, ul. Skarbkowska 11.

(we własnym domu.)

Nr. 47 W.

W lasach dóbr Rohatyna

poczta w miejscu

30 kilometrów od stacyi kolejowej Chodorów

jest

Osiczyna rębna

25.000 metrów kub.

Kamień wapienny

twardy

150.000 metrów kub.

do zbycia.

Oferty do Zarządu wnosić
można.*

N. 54 W.

Musiałowicz & Janik

Lwów, ul. Trzeciego Maja 1. 2.

Handel Win i Delikatesów

Pokoje gościnne

Gabinety dla towarzystw lub zebrań

PIWO PILZNEŃSKIE, BAWARSKIE i ANGIELSKIE

Gorąca kuchnia.

Nr. 34.

M. SCHWADRON

W ZŁOCZOWIE.

Fabryka destylacji powszechnie znanej

„BIENIÓWKI“

w Bieniowie, istniejąca od roku 1820, tudzież
wyrób mocnych i aromatycznych likworów.

Rozsyła wyroby swe celem dalszej odsprzedaży w beczkach
koleją, zaś prywatnym na żądanie w fiaskach po 5 kilo pocztą,
po cenach najumiarkowańszych.

Skład główny: Wiedeń II. Stephaniestrasse 2 (Stephaniehof)

Adres: M. Schwadron { Złoczów (Galicya).
Wien II. Stephaniehof.

Nr. 113. W.

H. CEGIELSKI

w Poznaniu.

Lejarnia, Fabryka machin
i narzędzi rolniczych,
machin parowych, kotłów
urządzeń przemysłowych

poleca swe

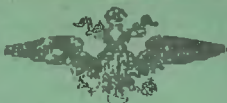
z dobroci i praktyczności
znane wyroby, które na róż-
nych wystawach Europy
wielokrotnie premiowane
zostały.

Zakłady przemysłowe jak:

**Gorzelnie, Mączkarnie, Mleczarnie i
inne, wykonuje fabryka podług naj-
nowszych systemów z wszelkimi
ulepszeniami i nowościami.**

Nr. 103 W.

Cesarsko królewskie

uprzywilejowane

FABRYKI PRZĘDZAŁN i TKANIN

Wiedeń, Ebergassing, Mitterndorf, Hlinsko, Aranyos-Marot,
Brandfort, Lissone

Filipa Haas i Synów

SKŁAD FABRYCZNY

we Lwowie, ulica Jagiellońska L. 1a)
poleca w obfitym wyborze

MATERJE NA MEBLE

t. j. Rypsy, Venetien gładkie i deseniowe, Kretony krepowe, gobelinowe i satynowe.

Aksamity d'Utrecht

Adamaszki, Ałłasy i Plusze jedwabne, Bouretty, Kaszmiry,
Gobeliny i Algeriny i t. d.

DYWANY SALONOWE

angielskie, brukselskie i persko-smyrneńskie.

Dywany metrowe do wyścielania pokoi, Dywaniki przed i nad łóżka.

SERWETY, KAPY i KOŁDRY FLANELOWE

we wszystkich jakościach.

Chodniki z wełny, kokosu i juty.

Regózki kokosowe w dowolnej wielkości.

Firanki białe oddzielne, jak również Portiery

w różnych deseniach.

Skórki angorowe kolorowe, pędy, kołderki podróżne, koce
graefenbergskie do kuracyi wodoleczniczej, koce na konie.

TAPETY

Nr. 27.

od najprzedniejszych do najtańszych z odpowiednimi sufitami.

C. k. uprz.

krajowa

Rafinerya spirytusu

Fabryka Likierów, Rosolisów, Rumu i Octu,

Skład

Win i Rumu Jamaika

ORAZ

FABRYKA COGNACU

H. PERLBERGERA SYNA

w Kłaśnie, przy Wieliczce.

Nr. 86 W.

BAHR i WALDMANN

protokołowana firma:

KOŁOMYJA, STANISŁAWÓW i SŁOBODA RUNGURSKA
W GALICYI

dostarczają:

kompletne narzędzia wiertnicze, ręczne i maszynowe amerykańskie narzędzia do pompowania, hermetyczne i lutowane rury wiertnicze Düsseldorfskie, blachy dementyjne, pasy skórzane, bawełniane i gumowe, linwy manilowe i druciane i t. d.

Kotły i maszyny parowe, jak niemniej wszelkie potrzebne przybory dla górnictwa, parowych młynów, gorzelń i browarów, w ogóle dla wszelkich rękodzielnych i gospodarczych przedsiębiorstw i urzędów.

Nr. 24.

Dziewięć Medali.

BRACIA POKORNÝ

Pierwsza morawska

FABRYKA NOŻY I WYROBÓW STALOWYCH

Wsetin, na Morawach

wyrabia i poleca:

Noże do mięsa

Noże do kłócia

Siekacze

Noże kuchenne

Noże do jarzyn

Spikulce

Noże do chleba

Wielkie noże kuchenne

Noże do szynek i
wędlin

Wielkie noże kuchenne

Noże do serów

Noże do kości

Noże do szparagów

Noże do papierów

Noże do obierania

Noże dla szewców

Wielki wybór wszelkiego rodzaju noży stołowych i deserowych, wielkich widelców i noży do rozdzielania potraw, pojedynczych lub złożonych z kilku części.

Wszystkie gatunki nożyczek i nożyc.

Brzytwy najlepszej jakości.

Ilustrowane cenniki darmo i franco.

Nr. 137 W.

EMIL KUZNITZKY, Oświęcim, dworzec

Fabryka

papy dachowej
i asfaltu

Dyplom uznania wystawy przemysłu
budowlanego we Lwowie 1892.

Tektury ogniotrwałe do krycia dachów, Asfaltowe płyty izolacyjne,
Smółwlec, Ter odwodniony, Lakier dachowy (czarny i czerwony),
Cement drzewny, Asfalt, Gudron, Karbolineum i t. d.

Przedsiębiorstwo:

Nr. 52 W.

Pokrycia dachów: Dachów krytych na Δ listwach.
Dachów płaskich z cementu drzewnego.

Robót asfaltowych: Bruków i posadzek asfaltowych.
Izolowania murów fundamentowych.
Zupełne osuszanie wilgotnych ścian.

Zastępstwo i skład u p. **FR. ZAGÓRSKIEGO** we Lwowie, ul. Pańska 1. 7.
Telefonu Nr. 39.

M. Bałlabana Następcą

MIKOŁAJ LUDWIG

Lwów, plac Maryacki liczba 8.

poleca

SKŁAD FABRYCZNY KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH

Płócien i Bielizny stołowej.

Bieliznę gotową własnego wyrobu.

Bieliznę wełnianą prof. Dra Jaegera po cenach fabrycznych
Materye wełniane na suknie damskie.

Barchany, Flanele, Batysty, Satyny, Lewantyny, Perkaliki,
Płóciénka, Zefiry.

Chustki włóczkowe i Himalaja.

Wyroby pończoszkowe i trykotowe.

Nr. 47.

Przybory do szycia, Perfumerya, Parasole, Wstążki,
Hafty i Koronki.

Kompletne wyprawy ślubne.

JAN FAUST

Tokarnia artystyczna

w Bernie (Brünn)

ulica Giskry liczba 21.

Odszczególniona 50 medalami i listami pochwalnemi.

Wykonują wszelkie roboty artystyczne w zakresie tokarstwa wchodzące, a to z drzewa, kości, rogu itp., niemniej wszelkie urządzenia i przedmioty do artystycznego wypalania na drzewie.

**Całe urządzenia dla tokarń, szlifowania
i polerowania drzewa.**

Nr. 71 W.

Maurycy Boscowitz

optyk i mechanik

we Lwowie, plac Maryacki l. 6-7.

urządza światło elektryczne, gromochrony, telefony, dzwonki elektryczne tak w mieście jak i na prowincyi, również utrzymuje na składzie maszyny elektryczne z prądem stałym i przerywanym.

Największy wybór artykułów optycznych: Binokle teatralne, dalekowidze, barometry, termometry, cwikiery, okulary, stechery, oczy sztuczne dla ludzi i zwierząt.

Dla gorzelni i browarów: manometry, alkoholometry, sacharometry, baraszówki, rury szklane do kotłów parowych i kufy.

Dla P. T. amatorów fotografii: płyty, papiery, kartony i wszelkie chemikalia.

Reperacye wszelkich instrumentów niwelacyjnych i optycznych, jak również dzwonków elektrycznych uskuteczniam w jak najkrótszym czasie. Wszelkie zamówienia z prowincyi odwrotną pocztą.

Nr. 8 W.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza Krajowa Fabryka

Środków do wywabiania
plam

wyszczególnionych na Wystawach krajowych
i zagranicznych 10-ma medalami zasługi i dy-
plomem uznania, a na Wystawie wszechświato-
wej w Antwerpii dyplomem honorowym za
swe niezawodne działanie.

Fabryka przy ulicy Sykstuskiej liczba 25.

Sklepy własne:

we Lwowie: ulica Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11.

w Krakowie: Sukiennice l. 20.

w Czerniowcach: Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

C. k. uprz.FABRYKA ZAPĄŁEK
CH. H. LIPSCHÜTZA

w Skolem

istniejąca od roku 1862

poleca swoje doskonałe wyroby

ZAPĄŁEK
szwedzkich, salonowych i siar-
czanych we wszystkich gatun-
kach, które na Wystawie kra-
jowej we Lwowie r. 1877 i na
powszechnej wystawie w Paryżu
r. 1878 premiowane i medalami
odznaczone zostały.

Nr. 104 W.

Przed 60 laty założona

Parowa Fabryka

OLEJÓW

i

RAFINERYA

TEODORA

BARANOWSKIEGO

i SYNA

W KRAKOWIE

produkuje Oleje podwójnie ra-
finowane: do świecenia, do ma-
szyn, Olej lniany, pokost i ma-
kuchy. Nr. 74. W.C. k. KONG. RAFINERYA SPIRYTUSU
FABRYKA RUMU I LIKIERÓW
E. Stenermann i Lipschütz
w SAMBORZE.
SPIRYTUSY najsubtelniej oczyszczone dla
Rp. Aptekarzy itp. ROSOLISY najprzedniejsze,
destylowane, LIKIERY I CREMY gdańskie,
francuskie i holenderskie nie ustępujące zaem-
oryz. NALIEWKI naturalne na dobrorowych
owocach nie doścignione w dobroci smaku.
Cennik gratis i franco na każde żądanie.
Zamówienia prośba wysyłać na 5-kilowego pokwitku
za polniamian pościeleniem. Nr. 85 W.Maszyny
do haftowaniamateriałów meblowych,
rozmaitych dekoracji, cho-
ragwi, herbów, nazwisk itp.

poleca

AUGUST NITZ
BERLIN

Angermünderstrasse 12.

Nr. 89 W.

Parowa fabryka
i
RAFINERYA OLEJU
Sandauera i Gottlieba

w Samborze

poleca swoją czystą Oliwę
rzepakową $\frac{2}{2}$ rafinowaną,
wolną od wszelkich domieszek
i kwasu, zdatną do
świecenia i smarowania ma-
szyn, jak niemniej swoje
Makuchy rzepakowe naj-
lepszego gatunku, sprzedając
takowe po cenach umiarko-
wanych.

Nr. 140 W.

Ważne
dla fabryki sztucznych
kwiatów i liści.

SPECYALNOŚĆ!

Wyrób żelazek do wy-
ciskania i sztanc, nie-
mniej wszelkich narzę-
dzi i maszyn pomocni-
czych do wyrobu szt-
ucznych kwiatów i liści.

Jan Kullmann

Nieder-Einsiedl
w Czechach.

Nr. 138 W.

KONRAD SCHNEIKART

zegarmistrz

we Lwowie, ulica Wałowa l. 7, róg ulicy Halickiej l. 23.

(w kamienicy WP. Karola Bałabana)

poleca swój obficie zaopatrzony SKŁAD ZEGARKÓW
złotych, srebrnych i niklowych wyłącznie tylko
z pierwszorzędných genewskich i francuskich fabryk.

Również utrzymuje na składzie wielki wybór zega-
rów stołowych i pendułowych, budzików w różnych
gatunkach i najlepszego istniejącego wyrobu,
po cenach najtańszych.

Przyjmuje wszelkie naprawy zegarków i zegarów
ściennych, choćby najtrudniejsze, w miejscu i z pro-
wincyi i takowe jak najlepiej w krótkim czasie pod
sumienną gwarancją wykonuje.

Nr. 93 W.

Parowa

FABRYKA SKÓR Kräutler & Löwy

w Warszawie, Wola Wielka 303.

egzystująca od roku 1881.

poleca wyroby swe jako specjalne ze skór końskich,
tak zwane Hamburgskie, a mianowicie: kamasze, przyszywy,
przodki, środki gładkie i groszkowe, boki, karki, waszety itp.

również

JUCHTY

ze skór krajowych i zamorskich.

Cenniki na żądanie bezpłatnie.

Nr. 67 W.

Dla Wielebnego Duchowieństwa na wypłatę.

Chrześcijańskie Towarzystwo wyrobu i sprzedaży szat liturgicznych w Krośnie

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką
otrzymało świeży transport materij lyońskich, z których wykonywa
wszelkie szaty kościelne dla rzymsko- i grecko-katolickiego obrządku,
Ornaty, Kapy (Felony), Baldachimy, Dalmatyki, Tuwalnie,
Chorągwie krzyżowe i sztandarowe, Płaszczonice.

 Sztandary dla Towarzystw.

Bieliznę kościelną z płótna krajowego, Birety, Koloratki
i Kwiaty kościelne.

Zamówienia wykonywa w najkrótszym czasie, po umiarkowanych cenach.

Przyjmuje stare szaty kościelne do naprawy.

Nr. 75 W.

Dyrekcya.

Próbki materij na żądanie odwrotną pocztą.

Wyroby krajowe.

Ceny bardzo umiarkowane.

Mor. Dreikurs ze Lwowa, w Rzeszowie.

Obficie zaopatrzony

Skład wyrobów galanteryjnych i biżuteryi

krajowych i zagranicznych

najprzedniejszej jakości.

Robię szczególnie uważnym na moje znakomite

„SIMILI DIAMENTY“

wprawiane w fasony prawdziwe i naśladowane.

Nr. 118 W.

Nr. 121 W.

Stainer'a Aparat

do zbadania o ile wszystkie nasiona zdolne są
do szybkiego i niezawodnego

kiełkowania

do nabycia zarówno na wystawie, jakoteż u wynalazcy

Jul. Stainer

ZAKŁAD HODOWLI NASION LESNYCH

Wieners-Neustadt (Niższa Austria).

Cenniki na żądanie franco.

Nr. 4 W.

połącza po cenach najprzystępniejszych swój
obficie zaopatrzony magazyn futer, tak gotowych
jak też i skóry pojedynczo, oraz i materye na
pokrycia futer w wielkim wyborze.

we Lwowie, ulica Teatralna l. 5.

(naprzeciw kościoła katedralnego)

Magazyn Futer Braci Wrońskich

M. FRIEDMANN

Główny skład

Nafty, Olejów mineralnych,
Świec parafinowych i stearynowych
w KOŁOMYI.

!! WYROBY KRAJOWE !!

Z poważaniem

M. Friedmann.

Nr. 25.

Clayton & Shuttleworth
FABRYKA MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH
Lwów, ulica Gródecka l. 22.

Zapraszają uprzejmie do zwiedzenia ich obficie zaopatrzonej
wystawy maszyn. Plac wystawy, przy końcu środkowej linii.

Nr. 6 W.

Ilustrowane cenniki na żądanie darmo.

Karol Drössler

c. k. uprzyw.

**Fabryka maszyn rolniczych,
odlewnia żelaza i metalu
w Nowym Iczynie (Morawa)**

dostarcza w wzorowym wykonaniu, po takich cenach i pod przystępnymi warunkami:

Młocarnie ręczne, Młocarnie kieratowe z przetrząsaczem, sitem i przyrządem do czyszczenia zboża, wyborne Młynki do czyszczenia zboża, Triery, lekkie Pługi uniwersalne, Plewniki, Oborywacze, Brony, Walce, Siewniki rządowe „Hungaria“ i „Patria“ z sprężynowymi siewnymi rurkami, Siewniki do buraków, Grabiarki, Sieczkarnie Benthalla w 15 wzorach, Sieczkarnie bębnowe w 8 wielkościach, Buraczarki z okrągłą i koniczną tarczą, Gniotowniki do zboża, słodu i siemienia, Prasy do oleju, wyborowe patentowane Śrotowniki z kamieniami krajowymi i francuskimi, Łuskacze i Śrotowniki do kukurydzy (Little Giant), Parowniki do parzenia karmy, Pompy do gnojówki i t. p. Nr. 41 W.

Wyroby z lanego żelaza i metalu dla potrzeb maszynowych, budowlanych i technicznych.

Skład: Lwów, ulica Grodecka l. 57.

Ilustrowane cenniki na żądanie darmo.

I. odznaczenie na wystawie rolniczo-leśnej we Wiedniu 1890 r.

I. odznaczenie na wystawie rolniczo-leśnej we Wiedniu 1890 r.

JAN IHNATOWICZ

we Lwowie

Pierwsza Krajowa Fabryka

Atramentów do pisania i kopiowa-
nia, i Farb do stampilii, Czernidła
i Smarowidła do butów

wyszczególnionych na Wystawach krajowych i
zagranicznych 10-ma medalami zasługi i dyplo-
mem uznania, a na Wystawie wszechświatowej
w Antwerpii **dyplomem honorowym** za swe
znakomite własności.

Fabryka przy ulicy Sykstuskiej l. 25.

Sklepy własne:

we Lwowie: ul. Kopernika l. 3. i ul. Halicka l. 11.

w Krakowie: Sukiennice l. 20.

w Czerniowcach: Rynek l. 2.

Rok założenia 1875.

Cenniki gratis.

Nowo wybudowana — wzorowo urządzona
ces. król. uprzyw.

rafinerya spirytusu

fabryka likierów, rozolisów i wódek polskich
zaopatrzona w aparaty rektyfi-
kacyjne kolumnowe systemu
Savalle

najnowszej konstrukcyi

J. A. Baczewskiego

c. i k. nadw. dostawcy

WE LWOWIE

poleca: dla celów aptecznych, do fabrykacyi perfum,
dla fabryk likierów, na nalewki i t. p.

spirytus najczystszy bezwonny

niedościgniony na punkcie jakości i czystości,
towar pierwszej próby.

Wszelkie wynalazki ostatniego lat dziesiątka na polu
rektyfikacyi spirytusu znalazły w rafinerii mojej naj-
obszerniejsze zastosowanie.

Cenniki gratis franco.

Nr. 6.

Nasiona leśne

wszelkich gatunków

z poleceniem niezawodnej siły kiełkowania

poleca

Zakład hodowli Nasion leśnych

JUL. STAINER'A

W WIENER-NEUSTADT

(Niższa Austria).

Nr. 124 W.

Bertl Seckler

Lwów, ulica Wązowa 1. 15.

HANDEL TOWARÓW KORZENNYCH

FABRYKA

TEKTUR INTROLIGATORSKICH

Bibuty, pakunkowego Papieru ręcznego i maszynowego

W KIECCHOWIE (GALICYA).

Nr. 20 W.

Jedyny w Galicyi Skład Pomników z marmuru szląskiego, kararyjskiego i bazaltu własnego wyrobu

HENRYK PERIER

Pracownia rzeźbiarsko-kamieniarska

we Lwowie, ul. Piekarska 1. 63.

wykonyje wszelkie roboty rzeźbiarskie, mianowicie: figury, popiersia i medaliony. Poleca pomniki z marmurów krajowych i zagranicznych, z granitów, syenitów, labradoru szwedzkiego i rosyjskiego, bazaltu, z piaskowców tarnopolskich i ciosów zwykłych.

Wykonuje grobowce z kamienia, betonu, pojedyncze i ozdobne, oraz wszelkie roboty budowlane, a wszystko sumiennie, trwale i na czas oznaczony.

Ilustrowane cenniki wysyłam na żądanie.

Nr. 155 W.

 Wyłączny wyrób krajowy. Żadna blaga.

Fabryka parowa dachówek żłobionych patentowanych

w Niepołomicach

St. Homolacs, S. Żeleński, W. Wimmer

założona w roku 1889

według wymogów najnowszego stanu techniki, jako jedna z największych w Austrii fabryk do wyrobu dachówek falcowanych z gliny, wskutek swych bogatych pokładów doborowego materiału i zaprowadzenia zdobytych doświadczeniem ulepszeń, może zadowolnić obecnie najdalej idące wymagania i dostarcza w terminie oznaczonym:

Dachówki falcowane ciągnięte, na wszystkie kraje patentowane i słynne swoją trwałością. Obecny wyrób tych dachówek przez wzmocnienie nosa i dodanie w nim dziurek, zabezpiecza przeciw zrywaniu przez wichry.

Dachówki falcowane tłoczone (francuskie), formy najlepszej dla naszego klimatu.

Dachówki patentowane rowkowane (Wellen oder Rippenziegel) do podwójnego krycia, jako jedyne najlepsze i najtrwalsze ze wszystkich znanych dotychczas sposobów krycia, szczególnie dla budynków monumentalnych. Dachówki te mogą być nietylko zawieszane na nosach, ale i na cynkowych haczykach, przezco żadna burza pokrycia nie uszkodzi.

Gąsiorzy (kaptury) małe i duże, odpowiednie do pokrycia kalenic i grzbietów.

NB. Wszystkie powyżej wymienione dachówki i gąsiorzy dostarczamy na żądanie w kolorze naturalnym czerwonym, nadzwyczaj miłym dla oka, w kolorze czarnym w ogniu smołowcem napojonych, w kolorze szarym (stalowym) gazami dymnymi na wskróz zabarwionych i glazurowanych.

Cegły okładzinowe (Verblendery) czołówki zwane.

Rurki drenowe (sączki) wszystkich wymiarów, o długości 3 sztuk na jeden metr bieżący.

Cegły ogniotrwałe, paste, sklepieniowe, podwójnie tłoczone i maszynowe.

Nr. 194 W.

Wyroby krajowe eleganckie i trwałe

Wyroby krajowe eleganckie i trwałe

Polecam swój

SKŁAD i PRACOWNIE**WYROBÓW****koszykarskich**

jako to:

Wózków dzieciennych, Mebli bambusowych, rozmaite kosze ręczne i do podróży.**Obstalunki i reperacye według życzenia przyjmują się**

Z najgłębszym szacunkiem

M. BRANDT

Lwów, ulica Sykstuska l. 19.

Nr. 126. W.

Wyroby krajowe eleganckie i trwałe

Wyroby krajowe eleganckie i trwałe

Założona w r. 1890.

Uprzywilejowana pierwsza czoska fabryka patentowanych maszyn do czyszczenia nasion gospodarskich

ADOLFA EXNERA

w Brandysie nad Orlicą (Czechy).

Postawiwszy sobie za główne zadanie wydoskonalenie swych maszyn, młynków, młochów, wachlów, doprowadziłem w ciągu 3 lat przy pomocy kilku patentów do tego, że maszyny moje ostatnimi czasy z posród współzawodniczących, otrzymały na wystawach najwyższe odznaczenia, a nadto pp. rolnicy zaszczytli mnie świetnymi świadectwami, co ośmiela mnie do pochłubienia się, że maszyny moje należą do najdoskonalszych. Co do wielkości dzielą się na sześć klas; z tych pierwsze cztery służą do wiania a zarazem czyszczenia i rozgatkowywania wszelkich nasion, ostatnie zaś dwie przeznaczone dla kupców do przeczyszczania, przychem szczególnie miano na względzie jęczmień słodowy i nasienie koniczyzny. Nadają się też do spichlerzów.

Cenniki na żądanie wysyła bezpłatnie i franco.
Nr. 144 W.

Galicyjskie Akcyjne Towarzystwo Handlowe we Lwowie.

Zarząd: ul. Jagiellońska 3.

Centralny Bazar: ul. Karola Ludwika 5.

Składy: ul. Jagiellońska 3, ul. Bema 12, Główny dworzec (magazyny kolejowe).

Zastępstwa: Brody, Podwoleczyska, Kijów.

Kapitał zakładowy 500.000 zł. w 500 akcyach po 1.000 zł. w całości wpłaconych.

Działy Towarzystwa na razie otwarte:

Sprzedaż wszystkich wyrobów przemysłu krajowego i domowego. Handel płótnem krajowym i przędzą dla krajowych spółek tkackich. Handel zbożem i nasionami. Handel nawozami sztucznymi. Handel spirytusem. Komisowa sprzedaż chmielu. Handel maszynami rolniczymi. Handel przyborami strażackimi, jako centralny organ Kraj. Związku strażackiego. Spedycja soli dla Wydziału krajowego. Wszelkie komisa i dostawy w artykułach krajowych i dla krajowych instytucyj.

Nr. 156. W.

Magazyn sukien męskich

Pracownia krawiecka
Franciszka Kordysa

Lwów, ul. Teatralna l. 2, dom kapitulny

założony w roku 1877. Nr. 161 W.

poleca obfity skład materiałów wełnianych najmodniejszych, z pierwszorzędných fabryk francuskich, angielskich, tylko najlepszej jakości. Wykończenie jak najstaranniejsze.

Specjalista do strojów narodowych polskich.

Zamówienia wykonuje w każdym terminie.

Powyższa firma jest wystawcą w pałacu przemysłowym grupa XVII.

!! Ważne dla kupców !!

Najładniejsze MĄKI we wszystkich gatunkach od Nr. 00 do Nr. 8 i wszelkie inne produkty młynarskie

wyrabia według najnowszych systemów i poleca

FRANCISZEK JAHN

nadmłynarz

w młynie turbinowo-walcowym

hr. A. Gołuchowskiego

w Stradczu

poczta Janów, koło Lwowa.

Nr. 135 W.

Pracownia stolarska
Jakóba Wittmanna

Lwów, ulica Sykstuska l. 10.

podejmuje się wszelkich robót budowlanych, jako to:

drzwi, okien w najnowszym fasonie
i t. d.

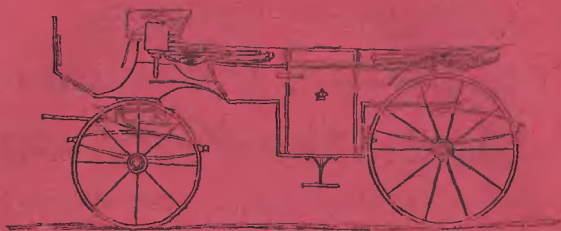
Osobny oddział dla reparacyi i politurowania mebli.

Wszelkie roboty wykonuje jak najszybciej i po cenach jak najtańszych.

Z szacunkiem

JAKÓB WITTMANN.

Nr. 117 W.

E. & J. Stromenger

zastępcy firmy

Towarzystwa

Nesseldorfskiej fabryki powozów

przedtem Schustala i Sp.

we Lwowie, II. ul. Karola Ludwika 5.
pierwszorzędny największy skład w Galicyi, istniejący od r. 1841,
utrzymujący bezustannie około 50 rozmaitych powozów.

Wyroby tej fabryki są wynagrodzone kilkonastoma medalami
wystaw światowych w Europie i Ameryce.

Ceny niskie.

Cenniki na żądanie franco.

Obstalunki i reparacye przyjmujemy,

Zapraszamy wszystkich interesujących się do zwidzenia magazynu naszego, który się równa z największemi składami głównych miast zagranicznych.

Nr. 20 W.

E. & J. Stromenger.

Józef Friedlaender

Fabryka machin
Wiedeń II. Dresdnerstrasse 42-46

Specyalne biuro
dla urzędzeń
WODOCIĄGÓW i POMP.

Wyrób machin
wszelkiego rodzaju.
MACHINY ROLNICZE.

Szczególne katalogi gratis
franco.

Nr. 170 W.

Cukiernia

raz

FABRYKA PIERNIKÓW

A. Hernicha

W WADOWICACH

poleca znakomite wyroby
swoje.

Cenniki gratis i franco.

Bliższa wiadomość dla Pp.
odsprzedawców w fabryce
w Wadowicach.

Nr. 1. W.

Parowa Fabryka PILNIKÓW Braci Bartik

Kraków,
ulica Lubicz

poleca wielki wybór pilników
i uskutecznia wszelkie repara-
cye w ten zakres wchodzące.

Fabrykę naszą reprezentuje na
placu Wystawy:

Jan Litwiński.

Nr. 186 W,

Serownia

F. Hr. Mycielskiego

W WIŚNIOWY (powiat Jasielski)

— założona 1880 r. —

odznaczona

na Wystawie Przemyskiej 1882.

MEDALEM BRONZOWYM,

na Wystawie Rzeszowskiej 1894.

MEDALEM SREBRNYM,

na Wystawie Krakowskiej 1887.

MEDALEM SREBRNYM,

na Wystawie Wiedeńskiej 1890.

Medalem wielkim srebrnym.

Wyrób roczny 30.000 kilogramów
Sera Szwajcarskiego (Gruyère-Groyer)
w kręgach od 15-tu do 40-tu kilo wagi.

Adres: Wiśniowa nad Wisłokiem. Nr. 167 W.

Poczta, Telegraf, Stacja kolei w miejscu.

W. Fräuauff i T. Walsleben

tapicerzy i dekoratorzy

przyjmują wszelkie w ten zakres wchodzące roboty.

L W Ó W.

ulica Karola Ludwika L. 3.

Nr. 151 W.

RĘKAWICZKI MĘZKIE, DAMSKIE I DZIECINNE

MAGAZYN NOWOŚCI

LUDWIK WŁODEK

Lwów, Halicka 4.

(vis à vis apteki Wgo Wewłarskiego)

poleca po cenach najprzystępniejszych swój skład wszelkich wyrobów z drzewa, skóry, brązu, pluszu, biżuterii francuskiej złotej, srebrnej i z brązu, wody kolońskiej oryginalnej, mydeł, perfumery i wszelkich kosmetyków z fabryk francuskich i angielskich, szczotek i grzebieni do włosów, szczoteczek do zębów i paznokci, parasoli i parasolek kolorowych i czarnych, damskich i dzieciennych, albumów, parawaników i ramek na fotografie i t.p. artykułów.

Łaskawe zlecenia z prowincyi załatwiam odwrotnie.

Nr. 14.

PARASOLE I PARASOLKI CZARNE I KOLOROWE

WSZELKIE PRZEBORY DO PODRÓŻY

BIZUTERYA POLSKA SREBRNA.

ZALOŻONA W ROKU 1848

Alojzy Kreidl

w Pradze

ulica Husowa 1, 241-I

c. k. uprzywilejowana

FABRYKA MASZYN

literaryjnych, chemicznych i
pomiarowych, modeli dra-
matycznych i urzędowych do
zyskowania, wiedeńskie porzą-
dzenia c. k. ministerstwa
światła.

Skład ogólny przedmiotów
pomocniczych z zakresu fi-
zyki, zoologii, botaniki,
mineralogii, technologii, geo-
grafii, historii i geologii.

P. T. Panom Profesorom posyłam
na żądanie cenniki bezpłatnie i franko.
Nr. 165 W.

Żytniówka

czysta, pod gwarancją palona z samego żyta i
słodu żytniego w gorzelni Chlebowieckiej i czy-
szona w c. k. uprz. rafinerii kraj. spirytusu itp.
na aparacie kolumnowym w właściciel J. W. Romana
hr. Potockiego.

Dla dogodności P. T. Publiczności podpisany
Zarząd gorzelni Chlebowieckiej prowadzi sprzedaż
spirytusu i rosołowy, polecając takowe w każdej
ilości w Chlebowieckich i adreście po przystępnej
cenie.

Z poważaniem

ZARZĄD GOSPODARSTWA
J. W. ROMANA HR. POTOCKIEGO
W CHLEBOWICACH.

Nr. 62

Pracownia
rusznikarska

we Lwowie,
plac Bernardyński L. 1.

Szadkowski & Kopczyński.

Przyjmuje zamówienia na broń wszelkich systemów, z najlepszym
wykończeniem i wyregulowaniem oraz wypróbowaniem przez c. k.
urząd probierczy, przez co dajemy największą gwarancję za dobroć
w strzale, jak i pewność broni.

Przyjmuje wszelkie reperacje z prowincji jak i w miejscu, i wyko-
nuje szybko i starannie. — Cenniki na żądanie gratis i franco.

Z poważaniem

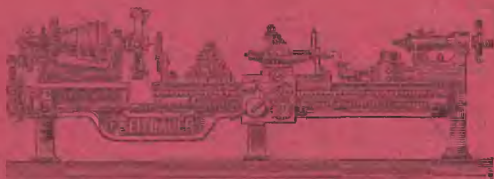
Nr. 182 W.

Szadkowski & Kopczyński.

Tokarnie ze śrubą do egalizowania. Heblarki zwykłe (do żelaza). Heblarki z pionowym skokiem. Maszyny do fugowania i wiercenia. Shaping (heblarki do poprzecznego heblowania). Maszyny z przyrządem do podziału zębów niemniej też wszelkie **MASZYNY RZEMIEŚNICZE** wyrabia i zawsze utrzymuje na składzie

Cenniki darmo i franco

Nr. 111 W.

Cenniki darmo i franco.

F. REITBAUER, Wiedeń II.
Am Tabor Nr. 11.
c. k. nadworny dostawca.

Konces. Zakład fabryczny

WÓD MINERALNYCH

sztucznych i specjalnych leczniczych

K. RZĄCY i CHMURSKIEGO

w Krakowie, ulica św. Gertrudy 4.

wyrabia polecane przez krakowskie Towarzystwo lekarskie następujące wody:

Wody sztuczne: Bilińska, Selterska, Vichy (Grande-Grille i Celestins), Gieshüblerska. **Wody lecznicze:** Bromowa, Jodowa, Litowa, Żelazista. **Wody sodowe:** Kwaśna, Hygieniczna i zwyczajna.

Do nabycia w Krakowie i na prowincyi przeważnie w aptekach; we Lwowie w aptece WP. Lachowicza i Wewiórskiego.

Wody mineralne sztuczne są o 50% tańsze od naturalnych.

Według orzeczenia Towarzystwa lekarskiego krakowskiego wody mineralne sztuczne tego Zakładu odpowiadają składem swym w zupełności wodom naturalnym. Wody lecznicze są strawniejsze i przyjemniej ze jak dotyczące przetwory w innych postaciach przepisywane.

Nr. 50.

✻ Rok założenia 1853. ✻

August Schellenberg i Syn

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1.

kupuje i sprzedaje wszelkie krajowe i zagraniczne

Papiery wartościowe i Monety

po najprzystępniejszych cenach.

Losy za gotówkę

lub też na spłaty miesięczne.

P R O M E S Y

do wszystkich ciągnięć.

Ubezpieczenie losów przed stratą przy losowaniu al pari.

Nakładem tegoż Domu bankowego wychodzi gazeta losowań

Nr. 19.

„N A D Z I E J A“.

Cena roczna złr. 1:50, z dostawą do domu 1:70, na prowincyi 1:80.

Zlecenia giełdowe

uskuteczniamy pod korzystnymi warunkami
bezzwłocznie i sumiennie.

Wszelkich informacyj co do pewnej i korzystnej

Lokacyi kapitałów

udzielamy chętnie i najdokładniej.

Huta szkła

W ŻÓŁKWI.

Wyrób wszelkiego rodzaju
szkła dętego.

Nr. 149. W.

Rok założenia 1837.

I. Drexlera i Synów

Nr. 18 W. we Lwowie, plac Kapitulny 1. 2.

POŚCIEL:
KOŁDRY, MATERACE
wełnienne, PODUSZKI,
WKŁADKI sprężynowe

WŁASNEGO WYROBU.

DLA PP. MYŚLIWYCH!

Wypróbowany i uznany za wielce praktyczny.
Podziękowania i uznania Towarzystw łowieckich: Cesarskiego
Warszawskiego i Kijowskiego, Niższej Austrii, w Wiedniu,
i Tow. łow. „Hubertus“ w Wiedniu, Morawskiego w Bernie,
11-tu Tow. łow. w Niemczech i t. d.

Patentowany we wszystkich cywilizowanych krajach

PAS DO BRONI PAŁNEJ

systemu E. H. Sulikow kiego.

Wyłączna sprzedaż na Galicję E. & J. STROMENGER Lwów.

Cena pasa ze skóry żółtej juchtowej 3 złr

Opłaty na ładunek franco.

Každy pas opatrzony numerem, oraz stemplem wynalazcy i fa-
brykanta J. Koprivy & Comp., Neustiftgasse Nr. 6.

SFORY MECHANICZNE do polowania z jamnikiem,
wyżłem, tropowcem, ogarem

Objaśnienia franco i gratis.

Nr. 164 W.

Fabryka oświetlenia elektrycznego i przenoszenia siły elektrycznej Kremenezky, Mayer & Co.

WIEDEN

Nr. 181 W.

przyjmuje wszelkie urządzenia światła elektrycznego lampami ża-
rowymi lub łukowymi. — Zakłada centralne stacje elektryczne.

Przenosi siłę elektryczną (koleje elektryczne).

Wielki wyrób lamp żarowych (systemu „Lane Fox“).

Wielki wyrób dla eksportu lamp łukowych, aparatów mierniczych,
i wszystkich przedmiotów w zakres elektryczności wchodzących.

Na żądanie chętnie udzielamy wyjaśnień i sporządzamy kosztorysy.

Zastępca dla Galicyi:

JULIAN TOPOLNICKI, Lwów, ulica Pańska 13.

Magazyn towarów bławatnych i płócien
STACHIEWICZA I ABRYROWSKIEGO we Lwowie, Rynek I. 32.

Magazyn towarów bławatnych i płócien Stachiewicza i Abrysowskiego, Lwów, Rynek 32.

Magazyn towarów bławatnych i płócien Stachiewicza i Abrysowskiego, Lwów, Rynek 32.

MAGAZYN
TOWARÓW BŁAWATNYCH I PŁÓCIEN
Stachiewicza i Abrysowskiego

we Lwowie, Rynek I. 32

pol:ca

wielki wybór najmodniejszych materii wełnianych i jedwabnych, Kaszmiry czarne i kolorowe, Jedwabie i Aksamity Iyońskie, Szale, Pledy, Chustki zimowe i letnie, Kapy, Sgrwety gobelinowe, Kocyki do nakrycia łóżek.

PŁÓTNA
IRLANDZKIE, RUMBURSKIE I HOLENDERSKIE.
SCHIRTINGI.
Schiffony, Dymki.
BIELIZNĘ STOŁOWĄ.
RĘCZNIKI.
CHUSTKI DO NOSA.

Nr. 64.

Magazyn towarów bławatnych i płócien
STACHIEWICZA I ABRYROWSKIEGO we Lwowie, Rynek I. 32.

WAPNO HYDRAULICZNE OKTAW SALA

w Wysocku, poczta i stacya kolei Zablotce

powiat Brody.

Nr. 171 W.

Kubin, Brich i Korzeniowski

we Lwowie

Nr. 33

FABRYKA PAROWA PIECÓW KAFLOWYCH

odznaczona zaszczytnie na wystawach krajowych.

KANTOR ZAMÓWIEŃ i WYSTAWA

ul. Łukasińskiego 6. (plac Castrum)

polecają własne wyroby ogniotrwałe szamotowe

Piece, Kominki, Kuchnie i Wanny kaflowe

z gładkich lub wzorzystych kafi, w kolorze białym porcelanowym, majolikowym, szamowym, perłowym, brązowym lub zielonym.

Okrycia ścian kałami gładkimi lub wzorkowanymi.

Wyroby nasze równają się zupełnie wyrobom zagranicznym, gdyż pracując przez lat kilkanaście w pierwszorzędnych fabrykach zagranicznych, nabyliśmy wszechstronnej praktyki w tym zawodzie.

Wykonuje się także wszelkie naprawy.

Łaskawe zamówienia miejscowe i z prowincyi skutecznie się najstaranniej, wzorowo i trwało, po cenach najniższych.

PIERWSZA GALICYJSKA FABRYKA

musztardy, octu i chemicznych wyrobów BRACI GORGON

w Zamarstynowie, obok Lwowa

Nr. 157 W.

założona w roku 1870.

odznaczona po sześćkroć medalami srebrnymi i listami za-
sługi na wystawach krajowych i zagranicznych

wyrabia i załatwia zamówienia natychmiast do wszystkich krajów korony
austro-węgierskiej, tudzież do ościennych państw, we wszelkich ilościach,
po najtańszych cenach następujące artykuły:

**Musztardę francuską i kremską. Ocet winny, spirytusowy i
astraganowy. Waseline** (tłuszcz do smarowania skór i rze-
mieni). **Szwarc** (czernidło na buty). **Smarowidło** do wozów
w beczkach i skrzynkach. **Smołkę** do pieczętowania flaszek
w różnych kolorach. **Opakowania** do herbat chińskich.

Fabryka wyrobów platerowanych (chińskiego srebra)

JÓZEFA FRAGETA w Warszawie

MAGAZYN

Nr. 51.

we Lwowie, przy placu Kapitulnym 1, 3.

Poleca przedewszystkiem przedmioty do domowego służące użytku, mianowicie przy-
bory stołowe: noże, widelce, łyżki, łyżeczki, serwisy, taca, cukiernice, maselnice,
stażery, kosze, samowary, lichtarze, kandelabry itd.; dalej przybory kościelne i cer-
kiewne: monstrancje, kielichy, ampułki, kropielnice, krzyże, relikwiarze, trybularze itp.

Ceny fabryczne podług cennika. — Towary można nabywać bez
podwyższenia cen także na spłatę ratami.

Fabryka zwraca uwagę Szanownej Publiczności, że w przeciągu siedem-
dziesięcio letniego istnienia, przyjąwszy sobie za zasadę, produkować
wyroby najlepszej dobroci i trwałości, nakładając grubą warstwę czystego srebra,
zajęła zaszczytne miejsce w przemyśle krajowym i w uznaniu jej postępu i ciągłego
udoskonalenia swoich wyrobów, nagrodzona została wieloma złotymi i srebrnymi
medalami na tutejszych i zagranicznych wystawach. Na Petersburskiej Wystawie
w 1870 roku przyznano jej „srebrny medal“, na Wystawie Wszechświatowej Pary-
skiej 1867 i 1890 roku „złoty medal“ itd.

Ces. i król. uprzywilejowana

Fabryka Kas ogniotrwałych

od włamania
pewnych

od włamania
pewnych

pod firmą

FELIKS BLAZICEK we Wiedniu.

Skład komisowy

KAS

ogniotrwałych

N. Brandler

we Lwowie,
Jagiellońska 15.

Wyroby powyższej fabryki dostarczono w ostatnim czasie:
dla Wysokiego Wydziału krajowego,
dla Towarzystwa kredytowego ziemskiego,
dla galic. Banku kredytowego,
dla c. k. akc. Banku hipotecznego,
dla wielu instytucyj rządowych,
dla P. T. Szlachty etc. etc.

Nr. 174 W.

Atelier fotograficzne

B. Mazura we **Łwowie**

przy ulicy Pańskiej 1. 5

poleca się względem Szanownej Publiczności.
Nr. 58.

M. HAINBACH

we **Łwowie**

ulica Krakowska liczba 27

**FABRYKA
MYDEŁ i ŚWIEC**

założona w r. 1854

poleca swoje wyroby

tylko w najlepszej jakości.

Nr. 109. W.

Nr. 99. W.

Ces. król. konces.

Fabryka Likierów i Rumu

A. BERGER i DEGEN

w Dobromilu (Galicya)

poleca jako specjalność likier pod nazwą

„**ROSA BESKIDZKA**“.

Założona 1891.

Specyalność krajowa

Założona 1891.

FRANCISZKA WALSER'a

Pierwsza węgierska fabryka

HELMÓW STRAŻACKICH I PRZYBORÓW WOJSKOWYCH

Towarzystwo akcyjne. — Dostawca Dworu Cesarskiego i Dworu Arcyksięcia Józefa.

Budapeszt, Rottenbillergasse 66.

Fabryka ta, jedyna w zakresie tych wyrobów na całe Węgry, wyrabia i dostawia następujące przedmioty:

Hełmy strażackie ze skóry, stali, srebra, mosiądzu, nowego srebra, aluminium itd. podług wzorów węgierskich, austriackich, niemieckich, bawarskich, pruskich, saskich, francuskich, włoskich, angielskich, tureckich i amerykańskich. Od najprostszych do najwykwintniejszych.**Kaptury strażackie** ze skóry, płótna i jedwabiu, podług rozmaitych wzorów i rozmaitych gatunków.**Metalowe emblematy** własnego wytłaczania ze złota, srebra i wszelkich innych metali do użytku na hełmy, czapki, na kołnierze lub do zawieszania na piersiach. Medale służbowe itp.**Pasy i gurty** konopne, lniane, wełniane, tkane złotem lub srebrem, także skórzane ze skóry zwykłej lub angielskiej lakierowanej z karabinkami lub bez tychże.**Topory i czakany** dla oddziału dachowego, zwykłe topory strażackie, czakany do wyłamywania murów, toporki dla starszyny strażackiej wykłonne wykonane. — Pałasze dla strażaków i starszyny starannie wykonane.**Przyrządy sygnałowe.** Piszczałki, trąbki o 2 lub 4 tonach, rogi sygnałowe, tuby do wydawania rozkazów (tak zwane „Nebelhörner“) i bębny.**Lampy, latarnie i przyrządy do oświetlania.** Latarnie dla strażaków, sygnałowe, lampy bezpieczeństwa, pochodnie naftowe, pochodnie smółcowe i zwykłe.**Przyrządy ratunkowe.** Patentowany hełm ochronny z maską od dymu. Okulary od dymu. Bluzy ratunkowe. Liny ratunkowe, Trzymacze węzłów, Koce do skakania. Wiaderka.**Mundury i ozdoby szmuklerskie** na zamówienie. Opaski, szewrony, ażeblony itp.**Dla wojska, żandarmeryi, cywilnej służby policyjnej, urzędników pocztowych, telegraficznych i górników** poleca przepisane nakrycia głowy i odznaki wszelkie podług nadesłanych wzorów.

Szczegółowe cenniki wyślemy na żądanie gratis i franco.

Dla straży pożarnych dostarczamy z całą gotowością wykazu wszystkich potrzebnych przedmiotów.

Podejmujemy się zupełnego zorganizowania i wyuczenia związujących się straży pożarnych i to całkiem darmo — a przez ludzi fachowo uzdolnionych.

W roku 1891 na wystawie krajowej w Zagrzebiu otrzymaliśmy wielki dyplom honorowy.

Nr. 148 W.

• — Nadworny, dostawca Arcyksięcia Józefa. — •

FRANCISZEK WALSER

Pierwsza węgierska

FABRYKA PRZYRZĄDÓW STRAŻACKICH

oraz

Lejarnia metali i dzwonów

Towarzystwo akcyjne

Budapeszt VII., Rottenbillergasse 66.

Pełno wpłacony kapitał zakładowy 2,000.000 koron.

🏰 Założony 1858 r. 🏰

5 oddziałów naszej fabryki wyrabia następujące przedmioty:

Oddział I.

Sikawki parowe i ręczne rozmaitych wielkości i rodzajów. **Drabiny** ręczne i rozsuwane. **Beczki** na wodę. Wszystkie narzędzia, przyrządy i wozy strażackie.

Oddział II.

(Hydrotechniczny): Budowa i urządzenie **wodociągów i kanalizacji** w miastach i domach. Budowa Zakładów kąpielowych (Tusze, Łaźnie, Wanny). Urządzenia **Sanatoryjów** (leczenie higieniczne zimną wodą), **osuszeń i nawodnień** **Pralni parowych**, **Zakładów dezynfekcyjnych**, **Wodociągów i oświetleń gazowych w domach prywatnych**, jakoteż wszystkich urządzeń sanitarnych.

Oddział III.

Fabryka **motorów naftowych, pomp i maszyn hydrotechnicznych**. Pierwszy wielki zakład krajowy pomp i innych odpowiednich urządzeń wszelkich rodzajów i wielkości.

Oddział IV.

Wielka lejarnia metali i dzwonów wyrabia dzwony kościelne wszystkich wielkości, harmonijnie z sobą ze-strojone. Patentowane żelazne niklowane okucia (montowanie o panewkach z metalu antyfrakcyjnego), żelazne osady na dzwony. Wszystkie możliwe odlewy według nadesłanych rysunków i modeli do celów przewozowych i fabryk itp. Wykonanie wszystkich urządzeń dla zakładów gazowych, wodociągów i celów sanitarnych.

Oddział V.

Urządzenie i zaprowadzenie oświetlenia zarówno dla całych miast, jako też dla osób prywatnych. Centralne ogrzewanie według wszelkich systemów parą, wodą i powietrzem. Wentylacja, urządzenie wszelkich kuchni i rozmaitych palenisk itp. Przyrządy do desinfekcji parą i wszelkie w ten zakres wchodzące przedmioty.

Większe zamówienia dla zarządów gmin lub miast skuteczniamy wedle zawartej umowy na rozplątę w dogodnych ratach.

Urządzenia wodociągów lub gazowni dla miast podejmujemy się z amortyzacją w przeciągu 40 do 50 lat. — Cenniki, kosztorysy i plany na żądanie gratis i franco.

Nr. 148b W.

Kartofle „Białe cudowne“ „Niebieskie olbrzymy“

Niezrównane co do plenności,
mączystości i odporności prze-
ciw zarazie.

Następnie kartofle najwcze-
śniejsze „Lipcówki“, bardzo
wczesne „Helcia“, średnio wcze-
sne „Renata“, późne „Łokie-
tek“ i najpóźniejsze „Aleksan-
der Wielki“

Nr. 172 W.

Sprzedaje póki zapas starczy
po 15 ct. za klgr.

Zarząd dóbr Adama hr. Marasse
w Jurkowie poczta Czehów.

M. W. Susiak & E. Kalmana Następcy
o. k. przy wyl. Fabryka skór
w Stanisławowie

zajmuje się wyrobami ze skór domowych i wscho-
dno-indyjskich (Kipse), wyrabia skóry zwierzynie,
czyli przyszwę na brunatno, czarno, ziamisto, gładko
i szagrynowo.

Fabryka ta wyrabia także skóry clejące
w różnych gatunkach, produkuje rocznie około
20.000 sztuk i wykonuje bezwzględnie nawet
największe zlecenia.

Nr. 183 W.

Kalosze petersburskie

uznane powszechnie za najlepsze

poleca najtaniej

JEDYNY GŁÓWNY SKŁAD

W SPECYALNYM

MAGAZYNIE

wyrobów

GUMOWYCH

Nr. 68.

SKŁAD FABRYCZNY
c. k. uprzyw. fabryki
światowej sławy
w BERNDORF.

NACZYNNIA
stołowe i deserowe
ze srebra chińskiego i alpaki.

Naczynia
kuchenne z czystego niklu
z poleceniem długoletniej trwałości
poleca Nr. 76.

G. A. Christiana Nastepca
W. Biliński
we Lwowie, ul. Hetmańska 2.

G. A. Christiana Nastepca
W. BILIŃSKI
Lwów, ul. Hetmańska l. 2.

poleca
HERBATE
chińską i rosyjską

w najprzedniejszych gatunkach
a mianowicie :

Malange familijne .	funt	złr.	2'40
Sansinska	"	"	3'—
Kaysow	"	"	4'—
Melange królewski .	"	"	5'—
Wysiewki II.	"	"	1'60
" I.	"	"	1'80

w paczk. po $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ i 1 funt. pełnej wagi.

Zlecenia miejscowe usku-
tecznia się bezzwłocznie.

Za opakowanie nic nie liczy się.

WILHELM WYSPIAŃSKI

we Lwowie, plac Maryacki l. 4 hotel Europejski

poleca swój nowo otworzony

SKŁAD TOWARÓW GALANTERYJNO-DROBIAZGOWYCH

wszelkich przyborów do krawieczyzny jak :

Podszepek, nici, bort, tasiem, igieł, szpilek itp. Modne koronki i wstążki. Bawełny do haftu i haczkowania francuskie i inne na pończochy i kołderki. Hafty na kanwie, suknie, aksamicie i do tychże przybory, jak : włóczki, filozele, kordonki itp. Juty, Congressa, Materye congresowe, Batysty, Tiule, Siatki kościelne, Organtyny, Elastyny, Merli itp. Bielezna męska bawełniana i zdrowotna Prof. Jägera. Pończochy, skarpetki drutowego wyrobu. Chustki włóczkowe. Bielizna Księdza Kneippa. Modne bluzki i kołnierze koronkowe. Rękawiczki, Krawaty, Mydełka, Perfumerye, Portmonetki, Szczyrorki, Grzebienie, Szczotki do sukien i zębów, Parasole, Parasolki.

Wszystkie towary po najprzystępniejszych cenach.

Zamówieniu zamiejscowe uskuteczniemu odurotnie.

Nr. 17.

Z szacunkiem **W. WYSPIAŃSKI.**

C. k. uprzywilejowana

Fabryka szkła w Tarnowie

pod firmą

KUPFER & GLASER

wyrabia szkło taflowe wszelkiej jakości i rozmiarów,
zwłaszcza **szkło solinowe** (belgijskie), **szkło dachowe**, koloro-
rowe, matowe, w deseniach itd.

Ruch fabryki za pomocą pieców gazowych najnowsze-
go systemu. Nr. 142 W.

Skład we Lwowie: Kaźmierzowska 28.,

gdzie udzielamy wszystkich objaśnień i przyjmujemy zamówie-
nia na całkowite oszklenie nowych budowli.

Założony w roku 1847.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski

Wyroby figuralne, architektoniczne do fasad i salonów

WIKTORA ZACCHI

we Lwowie, ulica Wąkowa L. 1.

Na składzie gotowe figury, statuy, kroksztyny, kapitele, festony.

Kolumny, Biusty

z cementu, wapna hydraulicznego, masy „dectrine” i gipsu.

Sztuczny marmur-mozaika.

Statuy, Figury, Biusta do ogrodów i cmentarzy, preparowane
z masy kamiennej Decstrine mogą być wystawione na działanie
powietrza i nie podlegają zepsuciu, są piękniejsze, trwalsze i
tańsze od kamiennych.

Na prowincję wżery franco.

Nr. 97. W.

Pierwsza galicyjska
FABRYKA OCTU
różnego gatunku,

jako to: **OCEC SPIRYTUSOWY, WINNY, ESTRAGANOWY** i t. d.

Powyż wzmiankowane gatunki octu odznaczają się wybor-
nym zapachem i naturalnym smakiem.

Zamówienia wykonuje się jak najrychlej i najrzetelniej.

LEISER GERSTENFELD

Nr. 173 W.

Lwów, Podzamcze.

ST. WYSZYŃSKA

Lwów, ulica Kopernika 1. 16.

poleca najtaniej:

Cerały na meble stołowe,
podłogowe i t. p.

Dywany salonowe i powo-
zowe.

Chodniki dywanowe, cerato-
we i inne.

Materye na meble, **Portyery.**

Kapy na łóżka i stoły.

Obrusy ceratowe o jasnym
i ciemnym tle.

Prześcieradła gumowe (gu-
taperchi).

Obicia powozowe, jak: bor-
ty, nadsznury, kutasy itp.

Zamówienia z prowincyi
uskutecznia odwrotnie.

Nr. 46.

C. k. uprzywilejowana

FABRYKA SKÓR

Izr. Hauptmana i Ski

w **Bolechowie**

wyrabia-i poleca:

Juchty i tabетки szare, czarno
płatowane i groszkowane

Gipse

Blanki czarne

Terze korą świerkową garbowane

Skórki cielece szare, czarne
gładkie i groszkowane

Wykroje końskie i hambur-
skie na sztyfety.

Szalpy.

Wszystko w najlepszym
gatunku.

Nr. 38 W.

Tadeusz Sokulski

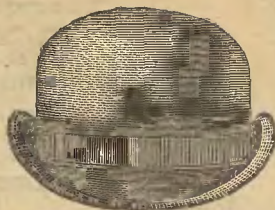
Lwów, Łyczakowska 54.

poleca

Pracownię rzeźb i ornamentów z drzewa.

Wykonuje **Ołtarze, Tabernakle, Kazalnice, Ferefony** wraz z po-
łożeniem i kolorowaniem.

Nr. 152 W. Podejmuje restauracye w tym zakresie.

MARCIN MÜLLER

ulica Halicka liczba 17. we Lwowie.

Główny Skład Kapeluszy i Obuwia filcowego

poleca:

Kapelusze męskie sztywne i miękkie po zhr. 1-50, 2, 2-50, 3, 4, 5. Kapelusze i Czapki aksamitne (Velourfilz) po zhr. 4, 5, 6. Czapki filcowe, sukienne, jedwabne, angielskie (Jokej), aksamitne, sztywne od zhr. 2 do 5. Czapki liberyjne wszelkiego fasonu i koloru po zhr. 1, 1-20, 1-50 i 2. Bundy gotowe z sukna krajowego po zhr. 30, 35. Berlacje filcowe męskie, damskie i dziecięce zhr. 1-20, 1-50, 2, 2-50, 3, 4. Buty sukienne, krajowego wyrobu do polowania i podróży, białe, popielate i brązowe po zhr. 8, 10, 12. Czapki futrzane i prawdziwe krymskie po zhr. 3, 4, 5, 6, 8, 10. Guziki liberyjne gładkie i z koronami, tuzin po zhr. 1-80, 2, 2-40. Haweloki z pelerynami z Loden po zhr. 15, 20, 25. Kalosze rosyjskie męskie, damskie i dziecięce zhr. 1-50, 2, 2-50, 3, 4, 5. Kurtki myśliwskie Loden z sukna krajowego po zhr. 10, 12, 15. i skórzane duńskie.	Kuferki i pudła na kapelusze skórzane i waterproof zhr. 2, 3, 8, 10, 15. Kamasze i sztylpy po zhr. 2-50, 3, 4, 5. Kaftaniki i kamizelki włóczkowe i trykotowe po zhr. 4, 5, 6, 7, 8. Meszy i pantofle od zhr. 1-20 do zhr. 3. Płaszcze liberyjne gumowe, czarne i białe po zhr. 12, 15, 18. Płaszcze angielskie waterproof, nieprzemakalne po zhr. 25, 30, 40. Parasole wełniane i jedwabne, od zhr. 1-20 do zhr. 10. Pledy angielskie po zhr. 10, 15, 18. Prezerwatywa pęcherzowa i gumowa, tuzin zhr. 3, 4, 6. Prochowniki do podróży zhr. 5, 6, 10. Rekawiczki angielskie gładkie i zimowe po zhr. 2-50, 3, 3-50, 5. Szelki francuskie i angielskie po zhr. 1-20, 1-50, 2, 2-50. Szkarpetki fil d'Ecosse wełniane i bawełniane po ct. 50, 60, zhr. 1, 1-50. Wkładki do bucików skórzane, korkowe, słomiane i filcowe po ct. 20, 50, 80.

Wszystkie ozdoby do kapeluszy, jako to: kokardy, piórka i t. p. liczą się osobno.

Miara na kapelusze podług centymetra.

 Zamówienia z prowincyi załatwiam odwrotną pocztą.

Obuwie na lato skórzane i płóciennie

męskie, damskie i dziecięce.

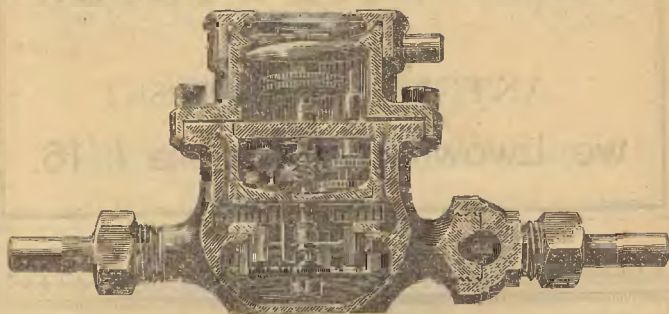
Nr. 158 W.

Wodomierze, Patent Meinecke,

dla użytku miejskich wodociągów,

Dotąd przeszło 125.000 takich przyrządów w ciągłym ruchu
w około 500 miastach prawie wszystkich krajów.

Wszędzie uznane jako najlepsze.

Proste i solidne wykonanie, staranna robota. Najdalej idące poręczenia
zarówno co do trwałości jakoteż dokładności pomiarów.

Ceny niskie.

Ilustrowany Cennik i świadectwa gratis i franco, niemniej na żą-
danie wykaz tych miast, które u siebie

Wodomierze, Patent Meinecke,

już zaprowadziły i wyłącznie je używają.

H. MEINECKE, Budapest

Nr. 208 W.

Váci-körút 74.

Dom zakładowy

Wrocław

AMSTERDAM
Haarlem Houttuinen 131.

MOSKWA
Miasnickaja Dom Cyganowa

VERVIERES
Rue aux Laines 22.

WIEDEN
III. Apostelgasse 23.

Na Wystawie lwowskiej w grupie XXXI.

Skład papierów i przyborów do pisania,
rysowania i malowania

GERGOWICZ & BAUER

przedtem

Nr. 15.

ANTONI KOZŁOWSKI

we Lwowie, ul. Halicka l. 16.

FABRYKA MĄKI KOŚCIANEJ I WYROBÓW CHEMICZNYCH

Romana hr. Drohojowskiego

od 30-tu lat egzystująca w Krukienicach

obecnie zaopatrzona w najnowszej konstrukcyi maszyny i powiększona filią w Mościskach, oraz laboratorium chemicznem, a ciesząca się uznaniem największych gospodarstw w kraju, poleca Panom P. T. Obywatelom swe wyroby po cenach konkurencyjnych, gwarantując za zawartość składników, a mianowicie:

Mąkę kościaną nieodklejoną parzoną

„ preperowaną

„ rogową

Superfosfaty z kości, spodium i fosforytów

Proszek torfowy, używany jako środek desinfekcyjny i nawóz sztuczny

Saletrę chilijską

Gips nawozowy i Zużle Thomasa.

Nr. 132 W.

Zamówienia przyjmuje Zarząd fabryki w Krukienicach.

Adres telegraficzny:

Poczta i telegraf w miejscn.

„Kościania Krukienice“.

Stacya kolei Mościska.

Hotel George

pod firmą

J. M. HOFFMANN

z założony w r. 1795

przy placu Maryackim

położony w najpiękniejszej stronie miasta,
zawiera 60 numerów, z elegancko ume-
blowanemi apartamentami.

Cena pokoi od 1 złr. do 6 złr. na dobę.

Restauracya

z wyborną kuchnią przyjmuje
zamówienia na większe
obiady i wesela.

Zarazem poleca się

jedną z najstarszych piwnic
we Lwowie.

Nr. 63.

Handel wyrobów żelaznych, metalowych i nożowniczych jako
też hurtowny Magazyn artykułów „Kótek rolniczych“ i skle-
pików pod firmą:

PIOTR CHRZĄSTOWSKI

we Lwowie, plac Kapitulny 1 (naprzeciw Katedry)
poleca po cenach możliwie niskich:

Znakomite narzędzia dla wszystkich rzemiosł i dyletantów.
Narzędzia i wszelkie artykuły dla gospodarstw wiejskich.
Kompletne wyprawy kuchenne. Wyroby nożownicze z naj-
lepszych fabryk angielskich, niemieckich i styryjskich. Wy-
roby z alpaki i chińskiego srebra. Samowary rosyjskie. Ku-
chenki naftowe. Maszynki do robienia lodów. Meble żelazne.
Magle pokojowe. Wyżymaczki do wykręcania bielizny. Ły-
żwy rozmaitych systemów

i wiele innych artykułów wchodzących w zakres handlu żelaznego.

Cenniki ilustrowane do dyspozycji,

Nr. 56.

Pierwsza
krajowa parowa
Fabryka
CZEKOLADY
i cukrów
deserowych

Pierwsza
krajowa parowa
Fabryka
CZEKOLADY
i cukrów
deserowych

HENRYKA TRETERA we Lwowie

Skład główny i sprzedaż detailiczna przy ulicy Kopernika 1. 3.
Fabryka przy ulicy Kopernika 1. 19. (dom własny)

poleca najwyborniejsze **Cukry deserowe** męszane w kilkudziesięciu
gatunkach $\frac{1}{2}$ kłgr. w pudełku 1 złr. 30 ct. — **Czekolada** doskonała
 $\frac{1}{2}$ Ko po ct. 80, 90 i złr. 1. — **Cacao** proszkowane, polecane
przez Towarzystwo lekarskie krakowskie, w puszkach blaszanych
po ct. 40 i 75 ct. — $\frac{1}{2}$ Ko **Karmelków** męszanych ct. 75.

W niedziele i święta uroczyste sklep po południu zamknięty. Nr. 16.

Zakład wyrobu obuwia

G. WERNER

w Krakowie, ulica Szewska

nagrodzony na 6 wystawach pierwszemi nagrodami, (na wystawie w Chebie otrzymał wielki złoty medal)

poleca:

Obuwia męskie i damskie

z najlepszych materiałów krajowych i zagranicznych, dokładnie wykonane, elegancki fason i umiarkowane ceny.

Specyalność:

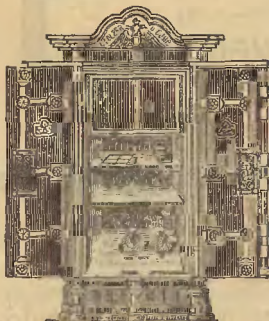
Buty wojskowe, do polowania, sokolskie i wyścigowe.

Wielki wybór ostróg. Prawidła do butów i kamaszków,

Skład wszelkich przyborów do konserwowania obuwia.

Zamówienia wykonuje się ściśle na czas oznaczony. — Na żądanie zdejmuje się odlewy gipsowe. Nr. 201 W.

C. POLZER & COMP.

C. k. uprz. Fabryka Kas

ogniotrwałych i od włamania pewnych.

Dostawcy dla c. k. rządu.

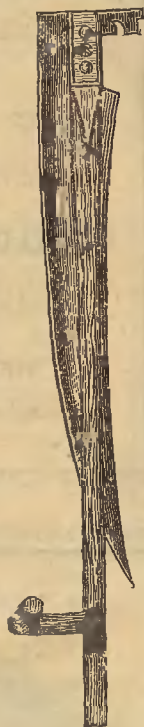
Wieden V. Luftgasse 3.

Kasy na pieniądze, księgi i dokumenty. Kasetki. Prasy do kopiowania. Zamki bezpieczeństwa. Kasy stalowe pancerzowe. Pancerzowe wstawki do kas. Żelazne pułty nie do rozbicia dla złotników i jubilerów.

Reprezentant dla Galicyi:

SZYMON DEGEN we Lwowie, Jagiellońska 13.

Nr. 72 W.

Uznane powszechnie
za najlepsze i najpraktyczniejsze,
uwieńczone nagrodami
J. Schweigera
PATENTOWANE
KOSY

Dokładay cennik na żądanie gratis i franco.

Kompletną kosę na próbę, składającą się z drzewca, klingi i przyrządu do osadzania, wyśłam za pobraniem pocztowem do każdej stacyi pocztowej franco za cenę zir. 1-80.

Właściciel przywileju:

Juliusz Schweiger

fabrykant kos

Nr. 84 W.

Moln. (Wyższa Austrya.)

S. Korngold, w Pogórze.

PIERWSZA GALICYJSKA FABRYKA

gwoździ i okuć do kufków, guzików metalowych, medalików, krzyżyków

i innych wyrobów metalowych.

Nr. 196 W.

MLECZARNIA

w Podleszanach, pod Mielcem
założona 1893 r.

wyrobia

masło deserowe,

oraz na zamówienia różne gatunki serów, jak:
Limburgski, Camembert i t. d.

Nr. 176 W.

N. KATZ

PIERWSZY SALON

I

PRACOWNIA

sukień męskich

własnego wyrobu

we Lwowie, Rynek I. 14.

I. piętro.

Nr. 179 W.

C. F. Focken

z Lückenshof, koło Jever (Oldenburg)

w czasie targu na bydło na obecnej
wystawie sprowadzi na sprzedaż zna-
czniejszą ilość wybornego bydła z oko-
licy Jever (oldenburgskiego), odznacza-
jącego się zarówno pięknym wyglądem
jakoteż mlecznością — tudzież bardzo
piękne buhajki w wieku od 1½ do

3 lat.

Nr. 70.

PIERWSZA LWOWSKA PAROWA FABRYKA
OLEJÓW i POKOSTU
Braci Brandstätterów

poleca swoje jako znamienite uznane wyroby oleju rzepakowego, lnianego i do maszyn, oleju do palenia, lnianego, pokostu i smarówidło do wozów; tudzież na sezon uznane jako najznakomitsze artykuły pokarmowe dla bydła, jako to: Makuch rzepakowy, lniany nabyć można w każdym czasie świeże, po umiarkowanych cenach.

Na składzie znajduje się także prawdziwy olej

„Schibaeff - Ragosin - Oel“

tudzież rozmaite

Nr. 129 W.

Oleje maszynowe rosyjskie i amerykańskie.

Biuro fabryki znajduje się na przedmieściu **Zniesienie**.

Adres dla telegramów: **Fabryka Oleju Lwów.** — Telefonu Nr. 328.

Istniejąca od

roku 1878

FABRYKA

KAPELUSZY

pod firmą

Antoni Kafka

(przedtem A. Koželoužek)

we Lwowie, Rynek I. 29. (przechodnia kamienica Andryolego),
od strony kościoła OO. Jezuitów ulica Teatralna I. 12.

poleca po najniższych cenach **KAPELUSZE i CYLINDRY** w różnych fasonach i kolorach własnego wyrobu, tudzież z pierwszorzędnych fabryk zagranicznych.

Przyjmuje również kapelusze i cylindry do odnawiania i przerabiania.

Cenniki na żądanie gratis i franco.

Nr. 52.

Vyroba oriental. cukrowinek

A. Marsner, Praga, Kr. Vinohrady „Plzenka“

(Zastępcy dla Galicyi **Brandstätter & Singer. Lwów**)

poleca światowej sławy

BURZĄCE BONBONY LIMONADOWE

służące do natychmiastowego przyrządzenia limoniady.

Prawdziwe tylko wtedy, gdy mają obok wyciśnięty znaczek ochronny.

Niemniej polecam od setek lat znany i uznany środek przeciwko kaszłom i chrypce **MIÓD TURECKI**, tu-

dzież **Chleb sułtański**, południowo-słowiańską **Halwę**, **Bonbony śmietankowe**, **Cukier owocowy**, perską **Mannę**, **Bonbony winne** itp.

Moja firma bierze udział w wystawie lwowskiej.

Fabrik. oriental. Zuckerwaaren

A. Marsner, Prag, königl. Weinberge „Plzenka“

(Vertreter für Galizien **Brandstätter & Singer. Lemberg**)

empfiehlt ihre weltberühmten

BRAUSE-LIMONADE BONBONS

zur sofortigen Herstellung einer feiner Limonade.

(Echt nur mit dieser Schutzmarke).

Sowie auch den seit Jahrhunderten als anerkannt vorzügliches Schutzmittel gegen Husten und Heiserkeit

TÜRKISCHEN HONIG ferner **Sultan-Brod**, südslawische **Halva**, **Schmetten-Bonbons**, **Obstzucker**, persische **Manna**, **Weinbonbons** etc.

Die Firma ist an der Ausstellung theiligt.

Nr. 79.

PIERWSZY MAGAZYN STROJÓW DAMSKICH**Grand Hotel — Filia: Sygulska 1.**

poleca Szanownej Publiczności znaczny wybór:
 kapeluszy, stroików balowych, weselnych i wieczor-
 kowych, angielskich i paryskich weloników do kape-
 luszy, piór i kwiatów, kapuzek dziecinnych, wszystko
 według najnowszych modeli paryskich.

Zaskakwe zamówienia uskutecznam odroczną pocztą.
 Dziękując za dotychczasowe względy, proszę o zaszczytowanie
 mnie i nadal łaskawem zaufaniem i kreślę się

z głębokim szacunkiem
telem. m. b.
 Neuwelt
 Lwów Grandhotel.
 we Lwowie, Grand Hotel.

Nr. 107 W.

Najlepszej jakości**Glina fajansowa**

będąca na Wystawie 1894 r. otrzymała na wy-
 stawie w Paryżu 1867. medal złoty.

Wydobywany takową parową maszyną w gminie
 Łopuszany, poczta Olejów, stacja kolei Zborów,
 z głębokości 17 metrów.

Zaprasza zawsze wielbi.**Aleksander Ludwik hr. Wodzicki.**

Nr. 64 W.

HOTEL „IMPERIAL“

Pierwszorządny ten hotel w naszym mieście, położony w samym
 śródmieściu, w pobliżu wszystkich władz i urzędów, urządzony
 gustownie z największym komfortem, został powiększony w tych
 dniach o trzydzieści kilka prześlicznych pokoi w parterze. Ceny
 bardzo niskie: od 80 ct. za pokój. Dla wygody publiczności
 znajdują się w hotelu wyborne łazienki, wielki ogród spacerowy
 z wykwinną restauracją, zaopatrzoną w najlepsze jadlo i napoje,
 oraz wygodna remiza, gotowa zawsze na usługi publiczności.

Usługa liczna i wyborna. Wygoda jak największa.

Polecając, wysokiej Publiczności swój dziś powiększony hotel,
 upraszam o zaszczytowanie mnie nadal, jak dotąd, swojemi wzglę-
 dami i kreślę się z szacunkiem

Krzysztof Janowicz

Nr. 54.

właściciel hotelu „Imperial“.

Nr. 59.

FABRYKA
Kapeluszy filcowych i słomkowych
P. LADSTÄTTER i SYNOWIE

c. k. dostawcy dworu
przedtem Józef Tegischer
WE LWOWIE.

B. KASPROWICZ
W GNIEŹNIE.

PA R O W A
FABRYKA BENEDYKTYNKI,
Likierów zdrowotnych i deserowych.

Odznaczona nadgradami i dyplomami
honorowemi, złotemi i srebrnemi me-
dalami na wystawach w Krakowie,
Wiedniu, Lipsku, Moguncyi, Kolonii,
Rzymie i t. d.

Nr. 10 W.

Magazyn mód

Seidler i Karpińska

Lwów, plac Kapitulny 1. 8.

Nr. 65.

STORY
i żaluzye patentowane,
dzwonki, telefony, gromochrony
poleca Szanownej Publiczności
J. CHRISTOF
Lwów, ul. Teatrowa 1. 9.
Nr. 31 W.

JAN DASCHEK

ślusarz robót artystycznych
i budowlanych

we Lwowie, ul. Kopernika 1. 52.

Przyjmuje tak w miejscu jak i na prowincyi wszelkie zamówienia
w zakres tego zawodu wchodzące

t. j. wszelkie roboty ślusarskie, okucia okien i drzwi itp.

Specjalnie wykonuje roboty artystyczne, jako to:

balkony, galerye, balustrady, kroksztyny, słupy
czyli postumenty pod figury i do ubierania sa-
lonów itp., jakoteż części składowe do kuchni
kaflowych.

Nr. 57.

FERDYNAND

GÓRALSKI

we Lwowie, Rynek 9

(II. piętro)

PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH

założona w roku 1871.

Wyszczególniona za wykintne wyroby na Wystawie światowej w Wiedniu w roku 1873 i na wystawie we Lwowie 1877.

Wykonuje wszelkie ubrania t. j. kostiumy, suknie wizytowe, weselne, kompletne ubrania dla amazonek fasonem angielskim, zarzutki, surduci, rotundy, prochowniki, wierzchy na futra wraz z podszyciem futrem, zrobienie zarękawka i czapeczki.

UWAGA. Nadesłanie stanika dogodnego i długości sukni wystarcza zupełnie jako miara do wykonania każdego z wyżej wymienionych ubrań, oraz mego pomysłu

ubrania „Góralskie“ bez rękawów dla dzieci i dla dorosłych osób.

Również prowadzę szkołę od roku 1874 — za kurs miesięczny 7 zł., zaś książki rysunkowe z objaśnieniem, linijki geometryczne i mierniki kosztują 4 zł. 50 ct.

Nr. 114 W.

RĘKAWICZKI

trwałe i gustowne, ręcznego szycia, francuskim krojem.

BANDAŻE chirurgiczne najnowszej konstrukcji i wszelkie w ten zawód wchodzące roboty poleca

JAKÓB FÜHRER

Nr. 90 W. rękawicznik i bandażysta

Pracownia: ul. Akademicka 3. Sprzedaż: Rynek 24 (dom Seyfartha & Czaykowskiego).

JAN SADŁOWSKI

następca zgasłej firmy

Sadłowski i Markiewicz

Handel towarów kolonialnych

Herbaty, Win i Delikatesów

we Lwowie, plac Kapitulny l. 3.

zawsze doborowy towar, skrzętna

usługa, najumiarkowańsze ceny

poleca się łaskawym względem Szanownej Publiczności.

Nr. 62.

Urzędownie upoważnione

Laboratorium chemiczno-mikroskopowe

do badania pokarmów, artykułów spożywczych, leczniczych, handlowych, technicznych, gospodarczych, higienicznych, analiz sądowych itd.

WALEREGO WŁODZIMIRSKIEGO

MAGISTRA FARMACYI, ZAPRZYSIĘŻONEGO CHEMIKA SĄDOWEGO

rzeczoznawcy i oceniciela c. k. Sądu krajowego cywilnego,
egzaminowanego na wszechnicy we Wiedniu znawcy artykułów spożywczych
(byłego właściciela apteki)

we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej l. 18.

Nr. 1. g.

Fabryka krochmalu z kartofli

JW. Adama hr. Gołuchowskiego.

Przerabia rocznie 20.000 korey kartofli.

Adres:

Zarząd dóbr Husiatyna, poczta Husiatyn.

Nr. 185 W.

Pierwsza galicyjska koncesyonowana

Fabryka konserw wszelkiego rodzaju i wyśmienitego bulionu

odznaczona 5 medalami zasługi na wystawach krajowych.

Jana Baczyńskiego

we Lwowie, przy ulicy Akademickiej l. 3

poleca wyroby swe najznakomitsze, przewyższające wszystkie inne zagraniczne, po cenach najniższych

tudzież połączona

z handlem towarów kolonialnych

doborowo zaopatrzonym w towar najpierwszej jakości po cenach konkurencyjnych — poleca:

Skład towarów korzennych, owoców południowych, wielki zapas WIN wszelkich gatunków, węgierskich (starych Tokajów), austriackich, reńskich, francuskich, hiszpańskich, prawdziwych francuskich Szampanów, Rumów, Araków, Likierów amsterdamskich i krajowych, Rosolisów z pierwszorzędných fabryk: hr. K. Drohojewskiego na świeżych owocach, Arcyksięcia Rainera z Izdebnika, własny wyrób znakomitej wódki „Teściowej“ przewyższającej wszystkie inne wyroby, jak: krajowe koniaki, starki i żytniówki. Porteru angielskiego, Herbaty chińsko-rosyjskiej, Ciast angielskich i krajowych deserowych, Cukrów i Cukierków francuskich i angielskich, Kakao, Czekolady szwajcarskiej, Owoców świeżych i kandyzowanych, Winogron hiszpańskich i fesałwskich, wielki wybór serów, sardynek, Musztard i wszelkich przypraw do potraw i wszelkich delikatesów.

↪ **4 Salony do śniadań.** ↩

Zimne i gorące przekąski przez cały dzień. Bufet najwspanialej urządzonej i bogato wyposażony w doborowe przysmaki.

Piwo pilzneńskie wprost z beczki, wszystkie gatunki Win, Wódek i Likierów.

Nr. 22.

„TEŚCIOWA“ wódka zdrowia.

Feliks Stefanowski

c. i k. uprzyw.

FABRYKA TUTEK i cygarnic papierowych

(Specyalny produkt tutek z papieru La Gloire)

we Wiedniu 1. Singerstrasse 5.

Piewiszorzędna firma we Wiedniu.

Skład produktów własnego
wyrobu, produktów krajo-
wych i zagranicznych od naj-
tańszych do najdroższych.

→ Towary najprzedniejsze. ←

Maszynki do cygaretek
własnego wyrobu, patentowane.

Sprzedaż detaliczna i hurtowna.

Cenniki gratis i franco.

Nr. 177 W.

Nr. 100 W.

WE LWOWIE.

ul. Chorożowa 1. 17.

Pierwszy galicyjski artystyczny Zakład
matowych szyb w desenjach
JÓZEF STAUBER
malarz szyldów, lakiernik budowlany
i galanteryjny

Stacya kolei Złoczów.

Pracownia i skład klepek bednarskich

W wszelkich rozmiarach

przyjmuje wszelkie obstalunki do
gorzeł browarów i innych celów
przemysłowych

po cenach przystępnych.

Z poważaniem

JAN PAWEŁ ARGASIŃSKI

Nr. 153 W.

w Pomorzanach.

Parowa Fabryka MYDEŁ TOALETOWYCH, GOSPODARCZYCH i ŚWIEC

E. i J. Friedrichów

we Lwowie,

założona w r. 1842.

poleca Szan. Publiczności

swe wyroby

po cenach najtańszych.

Odsprzedającym stosowny rabat.

Fabryka: ul. Korolnicka 8.

Skład główny:

nlica Krakowska liczba 13.

Cenniki wysyła się na
żądanie franco. Nr. 61.

Nr. 180 W.

FABRYKA

pieców kaflowych i wyrobów ceramicznych

Jana Lewińskiego

ulica Kilińskiego 1. 1.

wyrabia piece kaflowe białe, malowane, kolorowe w różnych odcieniach, majolikowe, figury terracotowe, wazy, wazony, dachówki glazurowane, majolikę budowlaną.

NOWOŚĆ! Piece malowane w stylu włoskim (renesans).

☛ Zamówienia zaraz skutecznie. ☚

Handel kościelnych sprzętów i paramentów

dla wszystkich obrządków katolickich

MICHAŁA DYMETA

we Lwowie, w Rynku

poleca swój pierwszy i obfity skład towarów do zaopatrzenia kościołów

a mianowicie

ornaty, dalmatyki, kapy, chorągwie, fany, baldachimy, monstrancje, kielichy, puszki, archy, cyborya, lichtarze, pajaki, ołtarzyki procesyjne, krzyże, berła brackie itp.

zaś w szczególności poleca:

Rzeźby figuralne i ornamentalne, obrazy olejne na płótnie i blasze do największych rozmiarów. Krzyże żelazne nagrobkowe i pamiątkowe. Świece kościelne metalowe od 70 do 130 cm. wysokie, używane teraz we wszystkich miastach Europy i Ameryki.

Oraz poleca

Nr. 66.

Dzwonki harmonijne strojone

na 3 głosy 5-50, 7 i 9 zł., na 4 głosy 7-50, 9 i 11 zł.

Cenniki rozsyła na żądanie. — Na każde zapytanie odpowiedź odwrotną pocztą.

C. T. PETZOLD & C^{OMP.}

Alfreda hrabiego Harrach'a

Zakłady żelazne Janowitz, koło Römerstadt

(na Morawach)

dostarcza od wielu lat uznane jako swoją specjalność najlepszą
i najnowszą konstrukcyi

Pily i przyrządy do obrabiania drzewa.

Kompletne urządzenia tartaków i warsztatów do obrabiania drzewa.

Transmisye systemem amerykańskim.

Turbiny i żelazne koła wodne.

MACHINY PAROWE.

WALCE DO UGNIATANIA DROGI.

Na obecnej Wystawie przedstawi 2 tak zwane „Bundgattern“,
kilka maszyn do obrabiania drzewa — i jeden walec do ugnia-
tania drogi napełniony wodą.

Szczegółów udzielają pp.:

HAMEL & FEIGL, ulica Kopernika l. 21. we Lwowie.

C. T. PETZOLD & CIE

Alfred Graf Harrach'sche

Eisenwerke Janowitz, bei Römerstadt (Mähren)

liefern als langjährige Specialität in vorzüglicher, neuester
Construction

SÄGE & HOLZBEARBEITUNGSMASCHINEN.

Complete Einrichtungen von Sägewerken & Holzbearbeitungs-
werkstätten.

Transmissionen nach amerikanischem System.

Turbinen & eiserne Wasserräder.

DAMPFMASCHINEN.

Strassenwalzen.

— Walzenstühle.

Auf der Ausstellung vertreten mit 2 Bundgattern, einigen Holzbe-
arbeitungsmaschinen und einer Strassenwalze für Wasserfüllung.

Auskünfte ertheilen die Herren:

HAMEL & FEIGL in Lemberg, Kopernika 21.

Nr. 212 W.

Gmina miasta TREMBOWLI posiada

kamieniołomy

w których znajduje się kamień najlepszej jakości i trwałości, wytrzymujący najsilniejsze mrozy. Z takiego kamienia dają się łatwo obrabiać i szlifować, wyrabiają się:

płyty chodnikowe, kostki, toczydła, bruski, schody, odzwierki, pomniki, stoły, ławki, słupy kilometrowe i rozmaite inne wyroby kamieniarskie po najumiarkowańszych cenach.

Zamówienia uprasza się adresować do Magistratu miasta Trembowli lub do teraźniejszego dzierżawcy MARKUSA STEINIGA w Trembowli.

Za kamienie wystawione w r. 1867 na wystawie światowej w Paryżu a w roku 1873 w Wiedniu, otrzymała gmina dyplomy uznania.

Nr. 184 W.

Hôtel de l'Europe

(pierwszorzędny).

W najpiękniejszym położeniu placu Maryackiego. Założony z początkiem tego stulecia, składający z 60 pokoi gościnnych pięknie urządzonych. W miejscu znajduje się

Pierwszorzędna Restauracya i Piwnica

zaopatrzona w najlepsze napoje z pierwszorzędnych firm tak krajowych jakoteż zagranicznych, prowadzona pod własnym zarządem wielce znanego i szanownego, pierwszorzędnego kuchmistrza pana

Jana Kudewicza.

Nr. 12.

CUKIERNIA

pod firmą

HAUSER I BIENIECKI

we Lwowie, ul. Karola Ludwika

poleca

Torty, wyborne Ciastka deserowe i obficie zaopatrzone
skład owoców i cukrów najlepszej jakości po możliwie
niskich cenach.

Wielki wybór bonbonierek i koszyczków paryskich.

Zamówienia z prowincyi uskutecznią się starannie i z naj-
większą punktualnością.

Nr. 71.

Na wszystkich wystawach nagrodzona złotemi, srebrnemi i państwo-
wemi medalami

FABRYKA MACHIN

BRACI TRNKA

Kantor i skład w PRADZE, Reitergasse 1.

wyrabia i poleca jako swoją specjalność: Aparaty do toczenia piwa
za pomocą ciśnienia powietrza, wody lub kwasu węglowego
w płynie. Maszyny do korkowania i kapslowania butelek.
Maszyny do prania. Maszyny potrzebne dla browarów, re-
stauracyj, handlów wina i piwnic. Machiny parowe i arma-
tury kotłów. Przyrządy do urządzeń gazowych i wodocią-
gów. Motory parowe i gazowe. Lodowne pokojowe. Oziębia-
cze do potraw, butelek i innych naczyń każdej wielkości
i rodzaju.

Wszystkie techniczne przyrządy dla wszystkich gałęzi Przemysłu.

Kapsle metalowe i staniolowe. Najnowsze i najlepsze smarowidła, oliwiarki.
Węże gumowe i konopne. Rzemienie do maszyn. Towary gumowe i gutaper-
chowe. Opakowania wszelkiego rodzaju i każdej wielkości.

Kosztorysy i ilustr. cenniki na żądanie gratis i franco.

Najtańsze ceny.

Solidne wykonanie.

Dla kupców wielkie zniżenie ceny.

Nr. 58 W.

Księgarnia
nakładowa**K. Kozłowskiego**W
Poznaniu.

poleca:

Album wojska polskiego z 1831 r. składające się z 12 tablic (w. folio), podług oryg. rysunków J. Kossaka, Eljasza i innych artystów. Tablice kolorowane odręcznie przedstawiają podług wiarogodnych źródeł ówczesną armię polską, zawierając przeszło 60 różnych postaci wojskowych. Cena za egz. wynosi razem z ozdobną tęką 27 zł., z tęką zwyczajną 24 zł.

Bitwa warszawska w dniu 6. i 7. września 1831 r. Dzieło pośmier-
tne L. Mirosławskiego ze znakomitą przedmową K. Jarocho-
wskiego (65 stron) z krytycznym poglądem na kampanię 1831 r.
Cena 5 zł., zniżona na 3 złr.

Królowie polscy w obrazach i pieśniach. Słowo wstępne hr. W.
Dzieduszyckiego; około 50 pięknych wizerunków królów i obra-
zów rysunku W. Eljasza i tyleż przeslicznych poematów S. Du-
chińskiej. Cena za egz. w ozd. opr. zł. 9-50, za egz. br. zł. 7-50.

Małowniczy opis Polski czyli geografia ojczystego kraju. Wydanie
drugie znacznie powiększone. Ułożył J. Chociszewski. Cena
2 zł., z opr. 2 zł. 40 ct, w ozd. opr. 2 zł. 70 ct.

Katalog na żądanie posyła się franko.

Nr. 75.

Fabryka maszyn rolniczych**budowniczo-ślusarskich**

tudzież

PRZYRZĄDÓW**elektrycznych.****E. N. GOLDSTEIN**
RZESZÓW.

Nr. 187 W.

SKŁAD**MASZYN DO SZYCIA**towarów żelaznych,
galanteryjnych,**KONCESYONOWANY HANDEL BRONI**i wystawca dwóch maszyn gospodarczych
kombinowanych do opatentowania zgłoszonych.

Masło kuchenne i deserowe

premiowane na dwu wystawach krajowych, je-
dnej zagranicznej

JANA Ślepowna KORWINA

w Jureczkowie, poczta Krośienko, przy Chyrowie
w każdej porze i w dowolnej ilości do nabycia.

Adresować:

Zarząd gospodarstwa mlecznego w Jureczkowie,
poczta Krośienko, przy Chyrowie.

Nr. 154 W.

angielskich i francuskich materjałów.

Poleca się Szanownej Publiczności i Arystokracji zaniej-
scowej z wystaniem próbek i najnowszymi zurnali.
Zamówienia listownie lub na łaskawe ządanie osobście.

**ZAKŁAD KRAWIECKI
WINCENTEGO WADOWSKIEGO**
w Wiedniu
I. Operngasse 12 (Magazyu).
WIELKI WYBÓR

Nr. 60.

ZAKŁAD INTROLIGATORSKO-GALANTERYJNY

Odnznaczony I. nagrodą na konkursie Muzeum przemysłowego we Lwowie

ROBERTA JAHODY

w Krakowie, Rynek główny Nr. 26.

(obok Banku Galicyjskiego)

wykonuje wszelkie roboty w zakres tego fachu wchodzące, jako to:

Teki na dyplomy aksamitne i skórzane, Mszały, Albumy, Księgi han-
dlowe, Książki do nabożeństwa w najgustowniejszych oprawach,
Książki powieściowe, historyczne i szkolne. Oprawy obrazów, pas-
seprou i tableau, Etui, Kasety na srebro stołowe lub złoto. Futerały
na instrumenta muzyczne lub chirurgiczne. Podstawki na zegarki.

Reperacye wachlarzy i pugilaresów, oraz wszelkie galanteryj-
ne roboty, na czas umówiony i po cenach najniższych.

Zakład ten znany powszechnie tak z dobrego, gustownego jak i sumiennego
wykonania, zaszczycony był zawsze wielkiem zaufaniem, poleca się zatem nadal
łaskawym względem Szanownej P. T. Publiczności.

Nr. 133 W.

Z poważaniem
ROBERT JAHODA.

Fabryka założona w roku 1838.

G. GNERLICH**Fabryka pasów skórzanych maszynowych****Budapeszt****CIESZYN****Budapeszt**

wschodni Szląsk

Specyalność: I-ma boliwijskie pasy z grzbietów skór bawolich, poleca się szczególnie: **tartakom, młynom, zakładom wiertniczym, gorzelniom itp.**

Pasy skórzane do wiertnictwa kanadyjskiego } podwójne pojedyncze

Pasy skórzane do celów gospodarskich, angielskie, francuskie, belgijskie, krajowe I-ma i media.

Paski do szycia i wiązania.

Skóry na pasy we wszystkich gatunkach jak wyżej wymienione pasy skórzane.

Wszelkie dodatki potrzebne do spajania pasów.

Tłuszcz w celu konserwacji i wytwarzania potrzebnej przyczepności pasów skórzanych.

Żaglowe pasy pędowe materiałne i bawełniane.

Patentowane pasy z włosienia.

Balata pasy rozpułdowe.

Pasy i artykuły gumowe.

Karbolineum.

Metale na panewki.

Wszelkiego rodzaju artykuły techniczne.

Węże przewodowe i spiralne.

Węże parciane.

Uszczelnienia asbestowe i dławnicowe.

Liny transmisyjne i wiertnicze.

Pasy młynarskie i płachty powozowe.

Tarcze (toczydła) szmirglowe „Naxos“ i I-ma angielskie.

Czysto mineralne oleje do smarowania.

Smarowidła do maszyn.

Oleje do wałków.

Samoczynne oliwiarki i szkła wodoskazowe.

Węże do sikawek dla świat. Magistratów i Straży pożarnych.

Cenniki franco daremnie.

Nr. 56 W.

Najlepsze świadectwa!

KSIĘGARNIA POLSKA

we Lwowie, poleca swoje najnowsze wydawnictwa:

DZIEŁA

ADAMA MICKIEWICZA

Pierwsze krytyczne wydanie,
objaśnieniami, przypiskami i uwagami zaopatrzył *Dr. Henryk Biegeleisen*.
4 tomy, z 4-ma portretami poety i 4-ma podobiznami autografów.

Cena 8 złr., w oryginalnej ozdobnej oprawie 10 złr.

Wydanie popularne bez komentarzy (sam tekst), w 4-ch tomach, z 4-ma portretami i 4-ma podobiznami autografów kosztuje 4 złr. 50 ct.,
w ozdobnej oprawie 6 złr.

DZIEŁA

JULIUSZA SŁOWACKIEGO

Pierwsze krytyczne wydanie,
objaśnieniami, przypiskami i uwagami zaopatrzył *Dr. Henryk Biegeleisen*.
6 tomów, z 7-ma portretami, z 4-ma rysunkami poety w heliografurze i 4-ma podobiznami autografów.

Cena 10 złr., w ozdobnej oryginalnej oprawie 12 złr.

Wydanie popularne w 4-ch tomach (sam tekst, bez komentarzy)
z 4-ma portretami i 4-ma podobiznami autografów kosztuje 4 złr.,
w ozdobnej oprawie 6 złr.

JESZCZE POLSKA NIE ZGINEŁA!

Pieśni patryotyczne i narodowe
zebrał *FR. BARAŃSKI*.

Część I: Muzyka, str. 175. — Część II: Słowa, str. 128.
Cena w ozdobnej oprawie 2 złr. Wydanie na welinie w oprawie 2 złr. 75 ct.

Pod prasą:

ARCYDZIEŁA DRAMATYCZNE

SZEKSPIRA

we wzorowych tłumaczeniach J. Paszkowskiego, St. Koźmiana i Jana
Kasprowicza.

Nr. 53.

☞ Na zimę, wiosnę i lato! ☜

Wielki wybór bawełnianych, wełnianych i jedwabnych
trykotowych towarów.

Najnowsze krawatki, manszety, kołnierzyki, szelki i spinki.

PŁÓTNA

STOŁOWĄ BIELIZNĘ

Gotową bieliznę dla mężczyzn

Pończochy, Skarpetki

oraz

Pończoszki dla dzieci

poleca handel

F. S. BARDASZA

we Lwowie

vis-à-vis kościoła Katedralnego

— — —

Towar doborowy. — Ceny fabryczne.

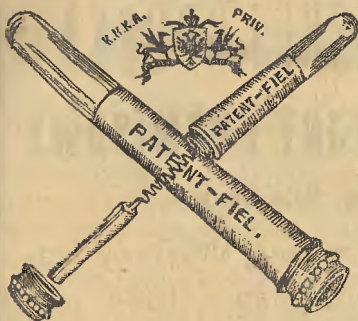
Wielki wybór deszczochronów i pledów angielskich.

SKEŁAD KOMISOWY
Dra Jägera normalnej bielizny i czysto
lnianej trykotowej bielizny zdrowia ks.
prob. Sebastjana Kneippa, oraz bielizna
trykotowa higieniczna z surowego
czystego jedwabiu.

Wełniane angielskie kamizelki z rękawami
Pończochy myśliwskie
i jedwabne chustki (cachenez).

Nr. 82.

Nie trzeba już papieru cygaretowego!

do patentowanych
CYGARNICZEK

mojego wynalazku, które są też
wolne od nikotyny, oszczędzające
zatem zdrowie i pieniądze.

Wyłączna sprzedaż w handlu
pod firmą:

Józef Fiel

Skład i pracownia
**WSZELKICH WYROBÓW
TOKARSKICH**

ul. Sobieskiego 1. 6.

Wielki wybór cygarniczek prawdziwych bursztynowych, fajek,
lasek, przyborów do grania itp.

Nr. 43 W.

G. SCHAPIRY SYN

we Lwowie, ulica Sykstuska 1. 10.

Pierwszy i najstarszy w r. 1847 założony

Artystyczny zakład wyrobów szyldów, tablic itp.

tak malowanych, jakoteż z metalu lanych.

ZAKŁAD RYTOWNICZY

wyrób papierowych pieczętek, gumowych i stampili kauczukowych.

ZAKŁAD LAKIERNICZY.

Artystyczny wyrób szyb malowanych

Nr. 80 W.

w ogniu wypalane i okowiem oprawione,

jakoteż wyrób szyb trawionych.

Zaszczycony medalami na wielu wystawach:

Kraków 1887 medal srebrny rządowy. — Wystawa przem.
budow. we Lwowie, jako członek jury „hors concours“.

K. TUSZYŃSKI i SPÓŁKA

DOM SPEDYCYJNY I KOMISOWY

we Lwowie, Hotel Georga

Spedytorzy Powszechnej Wystawy krajowej we Lwowie na r. 1894.

Transporta meblowe

koleją i kołowo, w własnych wyście-
lanych i zamkniętych wozach meblo-
wych, z zupełną gwarancją.

Przeprowadzania w obrębie miasta.

Własne magazyny i składy.

Skład artykułów budowlanych.

NOWOŚĆ! Trzciny wiązane drutem, gotowe, do
robót sztukaturowych, na metry kwa-
dratowe, każdego czasu na składzie.

Nr. 55.

Ważne dla rolników!

Już nie ma śnieci w pszenicy.

N. Dupyego z Wiednia zaprawa (Bejca nasienna), używana przeciw śnieci w pszenicy, owsie, prosie, jęczmieniu, kukurudzy i wszystkich nasionach, które podpadają tej chorobie. Przy dokładnem użyciu przepisów łatwych do wykonania, zaprawa usuwa zupełnie śnieć.

Pakiet na 2 metr. cetnary ziarnia 25 ct., pakiet na 1 metr. cetnar ziarna 13 ct
Nagrodzone na wielu wystawach i zalecane przez I. Towarzystwa rolnicze.

Wyłącznie do nabycia w składzie maszyn rolniczych:

MARKA FEUERSTEINA we Lwowie, Gródecka l. 57.

Polecam również moją 10-letnią firmę maszyn rolniczych, do szycia i pomocniczych dla rękodzielników Szanownym P. T. Odbiorcom.

Ilustrowane cenniki gratis i franco.

Nr. 19 W.

Odnaczona medalami zasługi na wystawach rolniczo-przemysłowych w r. 1877 we Lwowie i w r. 1882 w Przemyślu

Pierwsza galicyjska

PRACOWNIA POWROŹNICZA

Fr. Ks. Marschalla

we Lwowie

We własnym domu, ul. Gródecka L. 11.

poleca po cenach najumiarkowańszych wyroby powroźnicze, jakoto: liny do przewozów różnej długości i grubości, sznury do bielizny, szpagat w różnych gatunkach, linewki, gurty, powrozy, szle, postronki, naszelniki, uździenice, pasy do młocarni, młynów, oraz wszelkie inne przedmioty w zakres powroźnictwa wchodzące.

Ręczę za doborowy i trwały materiał, nadmieniam, iż wszelkie zamówienia tak miejscowe jak i z prowincji uskuteczniam bezzwłocznie i odsyłam takowe koleją lub pocztą w miejsce wskazane. Nr. 216 W.

Antoni Bobrich

Lwów,

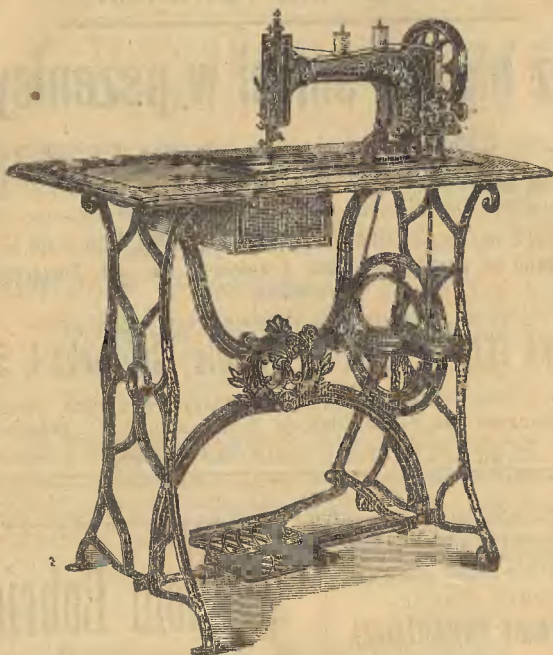
ulica Kopernika L. 54.

poleca swoją

PRACOWNIĘ STOLARSKĄ

i uskutecznia wszystkie w ten zakres wchodzące wyroby najstaranniej i po najumiarkowańszych cenach.

Nr. 115 W.

MASZYNY DO SZYCIA

w cenie od 25 do 65 zhr.

srowadzam pełnemi wagonami i tylko
z najlepszych fabryk chrześcijańskich.

Józef Iwanicki

Lwów, Hotel Żorża.

Nr. 72.

Jan Bromilski

we Lwowie

przeniósł i znacznie powiększył

swój skład papieru, przyborów do pisania,
rysowania i malowania, ksiąg handlowych
i gospodarskich, ram, obrazów itp.

do GRAND HOTELU

obok Kasy Oszczędności.

Nr. 88.

ANTONI KLUZ

w Rzeszowie

Nr. 120 W.

poleca swoją

ARTYSTYCZNĄ PRACOWNIĘ STOLARSKĄ

założoną w roku 1865,

w której wykonano na wystawę lwowską garnitur sypialny
w stylu Renaissance, wartości 1.200 złr.

Poleca również nowo założony **SKŁAD MEBLI**
zaopatrzoney tak we własne wyroby, jak i z pierwszorzędnych
pracowni krajowych i zagranicznych.

Wykonuje wszelkie zamówienia w zakres
stolarstwa wchodzące z suchego i doborowego
materiału

i poleca się łaskawym względem Szanownej publiczności.

Fabryka Maszyn
Odlewnia żelaza i metali

pod firmą

M. PETERSEIM

w Krakowie

**poleca z swoich wyrobów aparata składające się z beczko-
 wozu żelaznego i pompy powietrznej do czyszczenia dołów
 kloacznych sposobem pneumatycznym.**

Co do korzyści tych aparatów, powołuję się na Magistrat miasta
 Krakowa, któremu kilkanaście beczkowozów dostarczyłem.

**Maszyny rolnicze, kieraty, młocarnie, grabiarki itp.
 Urządzenia do gorzelń, młynów, tartaków i ce-
 giełni.**

Walce drogowe dla gmin i miast.

**Wózki żelazne do transportowania ziemi, kamie-
 nia dla przedsiębiorstw kolejowych.**

Pompy do domowego i gospodarskiego użytku.

Pompy zasilające do kotłów parowych.

Uzbrojenia kotłowe.

**Transmisye, koła pasowe i zębate o największych
 rozmiarach.**

**Żelazne konstrukcje do budowl i między innemi
 wykonałem konstrukcyę żelazną dachową dla
 nowej ogrzewalni w Nowym Sączu, które do-
 tychczas firmy wiedeńskie wykonywały, zwrac-
 am interesowanych na to szczególniejszą uwagę.**

**Odlewy wszelkiego rodzaju: filary, balkony, ba-
 laski do schodów, słupy gazowe, ogrodzenia,
 schody kręcone, zamknięcia kanałowe, rury
 spustowe, rury do wychodków, ławki ogrodowe.**

Ceny konkurencyjne.

Kosztorysy na żądanie.

Nr. 204 W.

PIERWSZY KRAJOWY KONCESYONOWANY

ZAKŁAD MEDALIKÓW „EMANUEL OD ŚW. JÓZEFA”

Przeków, ulica Sienna L. 12.

Posiada zapas gotowych medalików z wizerunkami świętych z polskimi i ruskimi dla obrządku greckokatolickiego napisami, oraz przyjmuje zamówienia dla wykonania na miejscu.

Nr. 244 W.

Pracownia sukien męzkich

istniejąca od roku 1834.

WE LWOWIE,

przy placu Halickim 12.

pod firmą Nr. 226 W.

Bolesław Mikuliński

wykonuje wszelkie suknie męskie jak najstaranniej, podług najnowszej mody, po cenie umiarkowanej.

Na każdą porę roku otrzymuje wielki wybór materii z pierwszorzędných fabryk.

Adres:

BOLESŁAW MIKUŁIŃSKI

we Lwowie, plac Halicki 1. 12.

Bilety wizytowe,
Karty ślubne, Listy ślubne,
Zaproszenia balowe,
Dyplomy
i wszelkie roboty litograficzne wykonuje po nader niskich cenach

Zakład artystyczno-litograficzny

A. PRZYSZŁAKA

we Lwowie, ulica Kopernika 1. 9.

Nr. 213 W.

Wyszczególnione trzema srebrnemi medalami zasługi.

ALEKSANDRA MAŃKOWSKIEGO

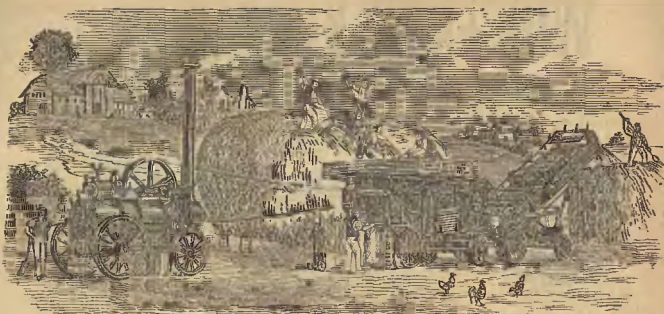
aptekarza w Sieniawie

WYROBY FARMACEUTYCZNE

Pigułki kreozetowe bezwonne i osłonięte czekoladą:

Nr. 1.	zawiera każda pigułka kreozoty e bit. f.	0-01	i bals de Tolu	0-04	1 stoik z 60 pigułkami	=	50 ct.
Nr. 2.	" " " " " " "	0-02	" " " "	0-08	1 " " " "	=	70 "
Nr. 3.	" " " " " " "	0-025	" " " "	0-10	1 " " " "	=	80 "
Nr. 4.	" " " " " " "	0-05	" " " "	0-20	1 " " 50 "	=	1- "
- Nr. 5. Pigułki kreozetowe bezwonne z bezwodnikiem arsenawym według przepisu Prof. Dra Korczyńskiego, flakonik zawiera 100 pigulek, z których każda składa się z 0-005 bezwodnika arsenawego, 0-02 kreozotu i 0-04 Bals de Tolu. Cena 1 złr.
- Nr. 6. Pigułki kreozetowe ocukrzane, zawierające po 0-05 kreozotu, bez balsamu toluńskiego. Pudełko zawiera 100 pigulek. Cena 65 ct.
- Nr. 7. Pigułki kreozetowe ocukrzane po 0-025 kreozotu, bez balsamu toluńskiego. Pudełko 100 pigulek 65 ct.
- Nr. 8. Pigułki kreozetowe z bezwodnikiem arsenawym ocukrzane po 0-025 kreozotu i 0-0005 bezwodnika arsenawego, bez balsamu toluńskiego. Pudełko 100 pigulek 65 ct.
- Nr. 9. Gałeczki (granula) z arseninem sodowym, zawierające po 0-001 arseninu sodowego. Flakonik zawiera 60 gałeczek. Cena 60 ct.
- Nr. 10. Gałeczki (granula) z chlorkiem morfinowym po 0-01 morfiny. Flakonik zawiera 60 gałeczek. Cena 70 ct.
- Nr. 11. Gałeczki (granula) z chlorkiem morfinowym po 0-005 morfiny. Flakonik zawiera 60 gałeczek. Cena 60 ct.
- Nr. 12. Gałeczki (granula) z siarkanem atropinowym po 0-001 atropiny. Flakonik zawiera 60 gałeczek. Cena 70 ct.

Nr. 36 W.

UMRATH i SPÓŁKA

Fabryka maszyn rolniczych w Pradze — Bubna

Filia we Lwowie, ulica Gródecka L. 61.

polecają swe znakomite własnego wyrobu **lokomobile i młotarnie parowe**, na siłę 3 do 10 koni, zapraszając do zwiedzenia ich obfitej kolekcji na placu Wystawy.

Nr. 81.

MOJESZ WOLF

w Sokołowie

(od Bieszczowem)

fabrykant wyprawy skór juchtowych i końskich

na hamburski.

Nr. 189 W.

Fabryka pieców kaflowych
w Dębniakach, pod Krakowem
Józef Niedźwiecki i Spółka
podejmuje się wszelkich robót
w zakresie kaflarstwa.
Cenniki i wzory pieców i kafl przesła na żądanie gratis i franco.

Nr. 190 W.

WINCENTY KUCZABIŃSKI

Lwów, ulica Karola Ludwika L. 3.

ZAKŁAD
INTROLIGATORSKO-
GALANTERYJNY

poleca bogatą zaopatrzoną

Skład książek do nabożeństwa, ksiąg handlowych, kopiałów, albumów, pularsów, obrazów i obrazków Świętych, ram do obrazów passepartouts itd.

Na szczególną uwagę zasługują

Książki do nabożeństwa

drukowane nakładem własnym, a napisane przez ks. prałata Jana Gnatowskiego, w różnych oprawach i po różnych cenach, jakoteż

Książki do nabożeństwa

napisane przez księdza Łukasza Bobrowicza, a to pod tytułami:

„CHWAŁA BOŻA“

Nr. 23 W.

(dla niewiast) 640 stronic, na welinowym papierze, w oprawach ozdobnych — od ct. 90, złr. 1'20, 1'50, 2 do 4 złr.

„BOŻE KOCHAM CIĘ“

(dla dziewcząt) stronic 320, na ładnym białym papierze, ozdobnie oprawne — od ct. 55, 90, złr. 2 do 3.

„BOŻE KOCHAM CIĘ“

(dla chłopców) stronic 320 — od 45 ct. do 2 złr. 50 ct.

Cenniki wyśła się na żądanie gratis i franco.

Pp. kupecom i odsprzedażającym stosowny rabat.

NOWO ZAŁOŻONA
LEJARNIA CZCIONEK i STEREOTYPIA
Adolfa Golczewskiego

w Hotelu George'a

wykonuje wszystkie zamówienia w zakres ten wchodzące,
jako to:

pisma tytułowe i książkowe (antiqua
i grażdanka), obwódki, kwadraty, sztegi,
interlinie itp.

bardzo szybko i po cenie umiarkowanej.

Nr. 215. W.

ZAKŁAD
TOKARSKO-STOLARSKI
JÓZEFA STYPUŁY

w Tarnawie, poczta Sucha w Galicyi

wykonuje wszelkie przedmioty wchodzące w zakres tokarstwa, nadto
wyrabia krzeselka, kanapy, stoły i stoliki z imitacji bambusu.

Wysyła własnej produkcyi w każdym czasie i każdą obstalowaną
ilość składanych krzeselek i kanapek, na żelaznych śrubach i o żelaznem okuciu z drzewa twardego, pokostowanych, w cenie: krzeselka po 2, a kanapki 9 koron z odstawą do kolel.

Wyroby te są produktem mieszkańców miejscowych i okolicznych,
opartym na fabrykacyi przy najlepszych narzędziach i maszynach,
tudzież przy posiadaniu własnego tartaku i warsztatów tokarsko-stolarskich pędzonych siłą wody.

Nr. 168 W.

C. k. uprzyw. pierwsza austriacka Fabryka Sody amoniakalnej Gwarectwa Jaworznickiego w Szczakowej.

Wyroby:

Soda amoniakalna 98—100 %₀-wa,
Soda zręca o dowolnej mocy aż do
 128—130 %₀ (76—78 %₀ angielskich),
Soda krystaliczna,
Chloran potasowy,
Kwas solny (wolny od arsenu i kwasu
 siarkowego).

Zastępca we Lwowie: P. L. Rosenfeld,
 „ w Krakowie: P. D. Kohn,
 „ „ Czerniowcach: P. Saul Leib Salter.

K. k. priv. Erste Oesterr. Ammoniak-soda-Fabrik der Jaworzno'er Steinkohlen-Gewerkschaft in Szczakowa.

Producte:

Ammoniaksoda 98—100 %₀,
Aetznatron von beliebiger Stärke
 bis 128—130 %₀ (76—78 %₀ englische Grade),
Krystallsoda,
Chlorsaures Kali,
Salzsäure (Arsen- u. Schwefelsäurefrei).

Nr. 203 W.

Vertreter in Lemberg: Herr L. Rosenfeld,
 „ „ Krakau: „ D. Kohn,
 „ „ Czernowitz: „ Saul Leib Salter.

D^{RA} JANA HUPKI
HUTA SZKŁA
W NIWISKACH
pod Kolbuszową.

Nr. 22 W.

Drukarnia Ludowa

we Lwowie,
plac Bernardyński 1. Y.
(obok hotelu Krakowskiego)
zaopatrzona

**w doborowy zapas czcionek
najnowszych krojów**

**w 3 prasy pospieszne najnowszej
konstrukcyi**

przyjmuje zamówienia
na druk dzieł we wszyst-
kich językach, broszury,
czasopisma, tabele, plaka-
ty, cyrkularze, rachunki,
cenniki, spisy potraw,
adresy,

w ogóle wszystkie w zakres sztuki
drukarskiej wchodzące druki.

Nr. 162 W.

W. BURMESTER

Wiedeń II. Praterstrasse 50.

FABRYKA

klepadeł i osełek

**do ostrzenia kos i sierpów,
osełek z tak zwanej stali
dyamentowej**

**i wszystkich tym podobnych
przyrządów do ostrzenia no-
ży używanych do krajania
i szatkowania karmy.**

Nr. 57 W.

1873 Wiedeń. Medal zastęgi.
1878 Paryż. Medal srebrny.
1880 Wiedeń. Medal złoty.
1880 Graz. Dyplom honorowy.

1881 Frankfurt. Medal złoty.
1881 Eger. Medal złoty.
1882 Tryest. Dyplom honorowy.
1884 Londyn. Hors Concours.

Lejarnia czcionek
BRANDLER & MARKŁOWSKI

(założona w roku 1846)

c. k. nadworni dostawcy

WIEDEN.

Nr. 235 W.

„MAŁY ŚWIATEK“

pismo ilustrowane dla dzieci i młodzieży, istniejące od roku 1887,

wychodzi trzy razy na miesiąc.

Prenumeratorowie „Małego Światka“ otrzymują bezpłatnie osobne, bogato ilustrowane pisemko p. t.:

„ŚWIATEKÓ“

1
pomieszczające bajeczki, wierszyki i gry towarzyskie dla najmłodszej dziatwy,

„DODATEK POWIEŚCIOWY“

tworzący biblioteczkę „Małego Światka“; a w dodatkach nadzwyczajnych wzory krojów dla lalek, teatrzyki maryonetek, latawce, panoramy i inne zabawki, które dziatwa sama wyklejać i sporządzać sobie może.

Oprócz tego otrzymują prenumeratorowie „Małego Światka“ za rozwiązanie zagadek nagrody w doborowych książeczkach ozdobnie oprawnych, a nadto premie w obrazach, pięknie na kartonie odbitych.

Przedpłata wynosi:

w kraju rocznie	4 złr.
„ kwartalnie	1 „
W Wielkiem Księstwie Poznańskiem rocznie	8 mrk.
We Francyi rocznie	12 franków
W Ameryce rocznie	3 dolary

Adres redakcyi: Lwów, plac Maryacki l. 10.

Nr. 33. W.

ALBERT HAHN

FABRYKA RUR WALCOWYCH we WIEDNIU

(Albert Hahn, Rührenwalzwerk, Wien.)

Zastępstwo u p. S. LILIENTHALA w Stanisławowie.

Fabryka rur walcowych w Oderbergu (Szląsk austr.) Düsseldorf-Oberbilk.

Fabryka walców blaszanych w Grossenbaum, koło Duisburg.

Fittingsschmiede w Oderbergu (austr. Szląsk).

Odlewnia żelaza i zakład budowy aparatów w Oderbergu (austr. Szląsk).

A) Specjalności fabryki rur walcowych w Oderbergu :

- 1) rury z kutego żelaza z gwintem i muffami:
 - a) czarne;
 - b) wewnątrz i na zewnątrz cynkowane;
- 2) rury do studzien z kutego żelaza;
- 3) rury z patentowo warzonego kutego żelaza, do warzenia kotłów lokomobili i t. p.;
- 4) Flanschrury z patentowo warzonego kutego żelaza, do urządzeń parowych i do sprowadzania wszelkiego rodzaju cieczy i kwasów;
- 5) rury do parowego opalania (Blechröhren) z patentowo warzonego kutego żelaza;
- 6) podwójnie parzone rury do prasowania do 500 atmosfer, Probelastung;
- 7) rury do pomp z patentowo warzonego kutego żelaza;
- 8) zśrubowane rury do wierceń, z patentowo warzonego kutego żelaza do głębokich wierceń, celem uzyskania ropy lub wody itp.

B) Specjalności Fittingsschmiedy w Oderbergu :

rozmaitego rodzaju sztuki do łączenia lub spajania z kutego żelaza.

C) Specjalności odlewni żelaza i zakładu budowy aparatów w Oderbergu :

- 1) rury żebrowate i ogrzewacze żebrowate z lanego żelaza;
- 2) wentyle i armatury do kotłów;
- 3) przyrządy wypustowe oziębionej pary;
- 4) pulsometry;
- 5) patentowane podwójne injektory;
- 6) elewatory prądu parowego; parowe przyrządy do gaszenia pożarów;
- 7) wentylatory prądu parowego;
- 8) kondensatory.

Nr. 24 W.

Projekty i kosztorysy do kompletnych urządzeń do opalania lub do wentylacji, jakoteż urządzeń pulsometrów bezpłatnie.

Zastępca p. S. Lilienthal w Stanisławowie.

Fabryka lanej stali Poldhütte.

(Tiegelstahlfabrik Poldhütte).

Towarzystwo akcyjne z siedzibą we Wiedniu. Fabryka zatrudnia 530 robotników. Znajduje się w Kladnie w Czechach. Wyrabia 80.000 cetnarów metrycznych rozmaitej lanej stali,

a mianowicie:

stali na narzędzia, pióra czyli sprężyny, pilniki, kosy i druty, następnie stali do kucia w kawałkach na rozmaitego rodzaju narzędzia i zbroje.

Stal przed użyciem takowej jest komprimowana, czyli zgęszczona pod prasą hydrauliczną o wadze 600 i 1200 ton.

Chociaż to przedsiębiorstwo istnieje dopiero od 3 lat, jest już zaszczytnie znanem ze znakomitej jakości wyrobów nie tylko w monarchii austro-węgierskiej, lecz także i za granicą, a nawet w Anglii i Ameryce, i zalicza do swoich stałych odbiorców największe i najpierwsze firmy handlowe.

St. Egydyjskie Stowarzyszenie wyrobów z żelaza i stali.

(St. Egydyer Eisen- und Stahl Industrie-Gesellschaft.)

Towarzystwo akcyjne z siedzibą we Wiedniu.

Fabryki znajdują się:

w Furthof i w St. Egyby a. Neuwald (w Austrii niższej).

Towarzystwo, które wyrabia 8000 cetnarów metrycznych pilników z lanej stali, istnieje od roku 1790 i jest największą i najlepiej urządzoną fabryką pilników na stałym lądzie.

Pilniki wyrobu tej fabryki cieszą się największem uznaniem w Europie i Ameryce. Dorównywają one pod względem jakości najlepszym wyrobom angielskim, a nadto dla każdej sztuki daje się gwarancję.

Każdy pilnik jest zaopatrzony powszechnie znaną marką: „Anker (kotwica) Fischer“, uprasza się o zwrócenie uwagi na ów znak.

Fabryka zatrudnia 500 robotników.

Zjednoczone Fabryki kos w Judenburg, Kindberg i Mürzzuschlag.

(Vereinigte Sensenwerke, Judenburg, Kindberg und Mürzzuschlag.)

Siedziba we Wiedniu.

Fabryki: w Judenburg, St. Peter, Pöls, Möschnitzgraben, Rothenthurm, Kindberg i Mürzzuschlag.

Wszystkie fabryki zatrudniają 450 robotników.

Przedsiębiorstwo wyrabia 1½ do 2 milionów kos i żezaków (strohmesser), używa do owych wyrobów wyłącznie lanej stali najlepszej jakości.

Celem uniknięcia wszelkich nieporozumień i pomyłek, zwraca się uwagę, że każda pojedyncza sztuka, która z niniejszej fabryki pochodzi, oprócz marki szczególnej, przez zamawiającego obranej, zaopatrzoną jest na odwrotnej stronie marką jeneralną (kotwica) „Anker“.

Każda kosa i każdy żezak (Strohmesser) pod gwarancją.

Nr. 25. W.

Aparaty fotograficzne

i wszelkie przybory do fotografii potrzebne, jak płyty Lumiera, Westendorpa, Gebharda, Schleussnera i inne, papier celloidin. Dra Kurza chemikalja, kartony etc. po cenach oryginalnych fabrycznych, mają zawsze na składzie

ZASTĘPCY

J. Wanaus'a i Spółki

we Wiedniu

HAMEL & FEIGL

we Lwowie ulica Kopernika 1. 21.

Zamówienia z prowincyi uskutecznią się odwrotnie.

Nr. 224 W.

Wyszczególnienia:

1877. Lwów, medal zastugi.
1881. Kraków, dyplom pochwalny.
1881. Przemyśl, medal zastugi.
1882. Triest, medal srebrny.
1883. Amsterdam, medal zastugi.

1883. Nizza, medal srebrny.
1886. Czerniowce, dyplom honorowy.
1887. Kraków, medal rządowy srebrny.
1888. Lwów, medal zastugi.
1891. Kraków, medal srebrny.

ZDROJOWISKO MORSZYN

(Wystawa w pawilonie sanitarnym w dziale balneologicznym.)

Własność Towarzystwa lekarzy galicyjskich

pod zarządem aptekarza Jakóba Piepasa

rozsła:

Sól Morszyńską przeczyszczającą w słoikach po 125 grm.

Sól Morszyńską do kąpieli w pakietach 1 klgr.

Sól Morszyńską dla bydła w pakietach 1 klgr.

Wodę Morszyńską przeczyszczającą.

Nr. 210 W.

 Zamówienia wykonuje Zarząd zdrojowisk w Morszynie.

Fabryka wyrobów miedzianych i metalowych, Koblarnia

BIELSKO (Szląsk austr.) tuż obok dworca.

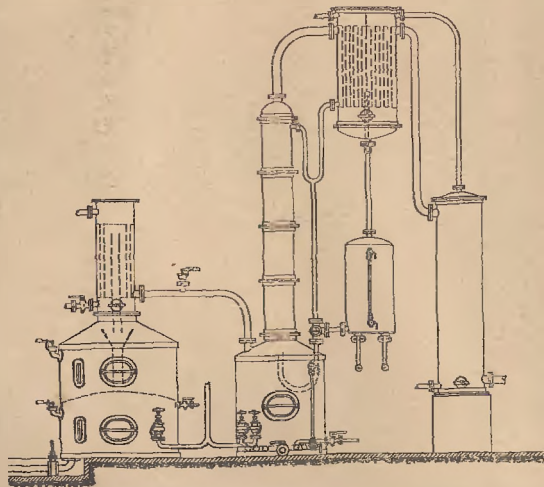
właściciele wielu c. k. wyłącznych przywilejów
dla urządzeń fabryk spirytusu i gorzeln.

Adres dla telegramów:

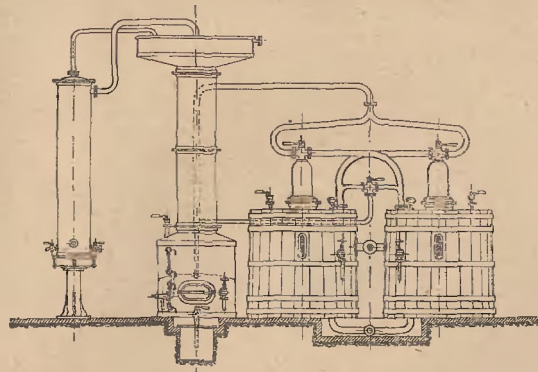
Quissek & Geppert, Bielsko.

Telefonu Nr. 152.

Nr. 88 W.

Aparat do dystylacji i równocześnie do
rektyfikacji spirytusu.

Aparat do zacieru i lutowania z patentowanymi
talerzami.

Władysław W. Cirin

Zakład artystyczno - rzeźbiarski,
stolarski i tokarski

WE LWOWIE,

ulica Łyczakowska 1. 3.

Nr. 73.

Nr. 200. W.

Ferdynand Kosiba

w Krakowie,

Rynek główny 1. 23 (I. piętro).

Nagrodzony na Wystawie
krakowskiej 1887 r.

poleca swój

**Skład sukien męskich
cywilnych i wojskowych
jakoteż i stroje narodowe.**

Zaopatrzysz się w wielki wybór
materiałów z fabryk tak krajowych
jako też zagranicznych, jestem
w możności wszelkim najwybred-
niejszym wymaganiom tak pod
względem mody jako też wykoń-
czenia i trwałości materiału za-
danie usztyścić.

Ceny najumiarkowańsze.

Pracownia rzeźb,
ozdób kościelnych
i cerkiewnych

M. Czernawskiego

we Lwowie,

ulica Sykstuska liczba 2.

poleca

Ołtarze, Ambony,

Konfesyonały,

Cyborya,

Tabernakula itp.

wraz z poźłoceniem

po niskich cenach.

RAMY DO OBRAZÓW

czarne, złote i dębowe.

Nr. 220 W.

BRACIA FIAŁKOWSCY

FABRYKA PAPIERU

Biała
Galicya

Bielsko
Szląsk austr.

Czaniec
Galicya

wyrabia papiery drukowe, kancelaryjne, konceptowe, okładowe i afiszowe w różnych kolorach, bibułkę angielską i papier do pakowania kapeluszy.

Główny skład i zastępstwo we Lwowie:

u MAURYCEGO APPERMANNNA, ulica Jagiellońska.

Nagrody: Wiedeń 1873, Filadelfia 1876, Melbourne 1880, Przemyśl 1882, Cieszyn 1880 i Paryż 1877.

C. k. medale państwowe: Kraków 1887 i Lwów 1877.

Nr. 105 W.

Nr. 122 W.

M. KORKES

Lwów, ulica Grodecka 1. 25.

Wyłączne zastępstwa i składy dla całej Galicyi i Bukowiny następujących firm:

A. BAUERA w Sarlingu, Fabryka lokomobil i młocarni parowych.

J. i M. ULRICHA Następcy w Krasnej, Fabryka młocarni kieratów i ręcznych, kieratów, młynków, sieczkarń etc.

N. HEIDA Stockerau, Fabryka tryerów.

BRACIA HESKY Wiedeń, Fabryka kas ogniotrwałych.

oraz utrzymuje wielki zapas pomp studziennych, ogniowych jakoteż do spirytusów, kasek gumowych i parcianych, pasów skórzanych i wszelkich innych artykułów technicznych.

Świadcstwo:

Niedawno dostarczony mi 8-konny garnitur parowy, a przez monterów Mader w ruch puszczony, pracuje znakomicie.

Radziechów 17. Sierpnia 1892.

Stanisław hr. Badeni mp.

Handel założony w roku 1789.

Główny skład

HERBATY CHIŃSKO-ROSYJSKIEJ

Fryderyk Schubuth

Lwów, Rynek 1. 45.

poleca najtaniej

Herbaty czarne

aromatyczne silnie naciągające :

		złr. ct.
Congo	Nr. 1 1/2 Ko	1 90
Souchong	" 2 "	2 30
Souchong majow.	" 3 —	
Congo Kaisow	" 4 —	

Herbaty z kwiatem

aromatyczne jasno naciągające :

		złr. ct.
Pecco	Nr. 3 1/2 Ko	2 80
" przednia	" 4 "	3 —
" najprzed.	" 5 "	4 —
" karawanowa	" 5 —	
		złr. 6 i 8

Najlepsze okruszki herbaciane 1/2 Ko złr. 1'50, 1'80 i 2'30.

Rum Bremski. Vero Cognac. Cacao Vau Hageus.

FABRYKA ŚWIEC
i
BLICHOWNIA WOSKU.

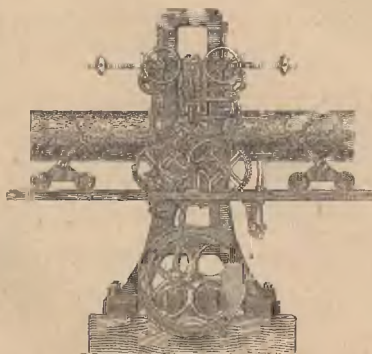
Świece woskowe białe i malowane, Masa do
zapuszczania podłóg, Świece stearynowe,
Stoczki, Gromnice, Paschały, Trójce
własnego wyrobu.

Ceny jak najniższe.

Nr. 233 W.

EMIL TWERDY

Fabryka machin, w Bielsku koło Białej
dostarcza w wybornem wykonaniu

całkowite urządzenia tartaków.

MACHINY PAROWE

podług najnowszego systemu, o sile od 1-go do
100-tu koni parowych,

wszystko pod gwarancją, przy zużyciu najmniejszej siły parowej,
z zasuwą lub patentowanym Kolmana sterownikiem wentylowym.

Urządzenia gorzelni:

MACHINY DO KARTOFLI.

Elewatory.

Pompy do zacierów i do
wody.

Transmisye.

Kieratyz (maneże) itp.

Machiny parowe stałe dla kopalń naftowych

ze sterownikiem wstecz.

Nr. 222 W.

Ważne dla artystów malarzy!**LENIN**

wypróbowany przez znawców płyn do olejnego malowania, bardzo zdrowy w swym składzie, nadaje farbom brylantowego wyglądu, nie dopuszcza matowania, a obrazów nim malowanych nie potrzeba wcale wernikować.

KREDY PASTELOWE

chemicznie czyste, w 800 trwałych i pięknym odcieniach.

FARBY OLEJNE W TUBKACH

nadzwyczaj sumiennie czyszczone, 5 razy tarte, odznaczają się brylantowymi trwałymi tonami i nie matują! Szczególnie silne w tonie są wszystkie lazury, które odpowiednio użyte, sprawiają złudzenie kolorowego szkła położonego na podmalowanie.

Fabrykacya odbywa się w aptece

E. HELLERA

według szczegółowych przepisów i dokładnego doglądu J. Karmańskiego, artysty malarza.

w Krakowie, ul. Grodzka.

Nr. 234 W.

PRACOWNIA KOWALSKA

i Magazyn

Jana Balaweidra

w Przemysłu

wszelkich narzędzi rolniczych,

mianowicie: pługów żelaznych wszelkiego systemu, radeł, bron ruchomych, ekstypatorów mego ulepszenia i wynalazku, wozów, sani, wózków wszelkiego rodzaju.

Uskutecznia poprawne kucie koni według instrukcyi c. k. szkoły kucia koni.

Wykonuje roboty kowalsko-budowlane, jak: anky, śruby, kraty, schody żelazne, drzwi, bramy, gromochrony, baryery, sztachety itp.

Wyrabia dzwonki elektryczne i telefony.

Wyrabia narzędzia wiertnicze, pompy żelazne kute itp.

Nr. 256 W.

Wyrób domowy ręczny!

Z czystej wełny owczej i wielbłądziej

CZAPKI

hardzo praktyczne i trwałe do polowania i podróży, bez szwu à 3 złr.

w różnych kolorach,

Rękawiczki à 1 złr. do złr. 1.50

poleca

JADWIGA BIELECKA

w Feliksówce

ost. poczta: Żelechów wielki.

Nr. 266 W.

KSIĘGARNIA NAKŁADOWA

z własną parową drukarnią i introligatornią

pod firmą

G. JALKOWSKI

W GRUDZIĄDZU

(Graudenz Westpr.)

poleca skład swój najulubieńszych

Książek do nabożeństwa

bez wyjątku w aprobatę biskupią zapożyczonych, w trwałych zwyczajnych i eleganckich oprawach; dalej

Powieści dla młodzieży i ludu

treści moralno-obyczajowej w wszęch miar polecenia godnych.

➡ Księgarniom i sprzedającym z drugiej ręki, obliczają się ceny niższe.

Nr. 259 W.

Zarząd dóbr
SIDORÓW (pocztą Husiatyn)
przyjmuje zamówienia na

Groch „Victoria“

ze zbioru w r. 1894
tak na całe wagony, jakoteż na mniejsze ilości
do siewu potrzebne.

Nr. 267 W.

Pracownia pozłotnicza
Walentego Jakubiaka

we Lwowie,

ul. Trzeciego Maja 1. 17.

przyjmuje wszelkie zamówienia
w zakres pozłotnictwa wcho-
dzące, tak w robotach kościel-
nych jakoteż salonowych.

Ośmielam się nadmienić, że dla
wydoskonalenia swego zawodu,
praktykowałem w Paryżu, Wie-
dniu, Neapolu i Rzymie, i je-
stem w stanie z najtrudniejsze-
go zadania wywiązać się z su-
miennością i elegancją.

Nr. 239 W.

KRAJOWA FABRYKA
ZAPALEK
Dra Wł. Szujskiego
w Krakowie

poleca wszelkie gatunki zapa-
łek, jako to: siarkowe, zwy-
czajne, bezpieczeństwa (szwedz-
kie), krakowskie (czerwonego
krzyża), ze sokołem, salonowe,
po najtańszych cenach i pod
najkorzystniejszymi warunkami.

Cenniki wysyła gratis i franco.

Nr. 276 W.

W. Kronenberg
estetyk i inżynier ogrodnicy.
Na zamówienia wykonywa plany parków,
ogrodów i budowli ogrodowych.
Warszawa, Okopowa 7.

Nr. 264 W.

Lakiernik
i szklarz

A. Jakób Feldmann w Podgórzu
przy Krakowie

Wyszczególniony na Wystawie krajowej r. 1887.

Przedmioty, które będą na Wystawie:

2 kolumny, naśladowany marmur „Seugrün“, czyli „Serpentin“.

2 kolumny, naśladowany marmur „St. Remin“.

Sypialnia, składająca się:

z 1 szafy,

Nr. 199 W.

„ 1 łóżka,

„ 1 nocnej szafki,

„ 1 umywalni z lustrem,

na filunkach jest naśladownictwo styryjskiego „drzewa orzechowego“,

platy tegoż są naśladownictwem „drzewa jasionowego“,

fryz drzewa orzechowego amerykańskiego „Schlicht“,

plyły przy umywalni i nocnej szafce z „St. Remi Rogé“.

Dwie połówki drzwi:

1 strona jest „jasna dębina“, a fryz „jasionowy“,

2 strona „stara dębina“, a fryz „palisandrowy“.

Dwie połówki drzwi:

1 strona filunków naśladuje „drzewo orzecha niemieckiego“,

2 strona filunków naśladuje „drzewo machoniowe“.

ATELIER

Nr. 278 W.

DENTYSTYCZNO-TECHNICZNE

B. BERGERA

Lwów, ul. Karola Ludwika 1. 5.

wykonuje

sztuczne zęby i szczęki

podług najnowszego amerykańskiego systemu w kauczuku,
cellołudzie i w złocie bez podniebienia.

Wszelkie reperacye zębów.

C. k. uprzyw.

Fabryka maszyn i wyrobów metalowych

S. K E L S E N

Nr. 209 W.

Wiedeń, X. Erlachgasse 57.

Biura i składy:

I. Getreidemarkt 8.

Wyrabia wszelkie przyrządy potrzebne do
urządzeń

gazowych, parowych
i wodociągów.

POMPY, KŁOZETY,

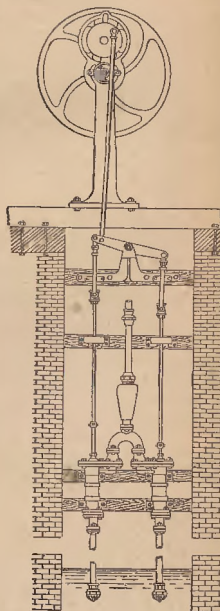
Urządzenia
kąpielowe.

Rury wszelkich rodzajów.

Zastępcy:

HAMEL & FEIGL

Lwów, Kopernika 21.

STANISŁAW KRUK

Lwów, ulica Zamarstynowska 1. 25.

Pracownia stolarska Nr. 150 W.

dwukrotnie odznaczona na wystawach we Lwowie i w Przemyśle.

Wykonuje wszelkie w zakres stolarstwa wchodzące roboty, zwłaszcza zupełne urządzenia mieszkań i roboty kościelne.

GANGLOFF'a

o. k. uprzyw.

Maszyna do wyrobu gątów

najnowszej konstrukcji (III. Patent.)

Maszyna ta, bardzo rentowna, a uznana za najlepszą ze wszystkich dotąd znanych, wyrabia z dowolnego gatunku drzewa bardzo dokładnie przystające do siebie gąty, doskonale heblowane, o każdej potrzebnej długości, grubości i szerokości. Można też używać tej maszyny do wykonywania innych robót stolarskich, jako to do wyrobu desek, łat itp. — a hebla też osobno. Maszyna jest zbudowana z masywnego żelaza, wymaga do zupełnego ruchu siły 3 do 4 koni parowych, daje się poruszać parą lub wodą, o wydajności przy pomocy 3 robotników 300 do 400 sztuk gątów w przeciągu jednej godziny, a to 56 ctm. dług. 10—15 szerok. i 2 ctm. grub.

Waga 460 kilogr.. Cena zhr. 450 loco stacya Breznitz (stacya kolei Rahonitz-Protivin).

Łaskawe zgłoszenia przyjmuje i udziela objaśnień p. Umrath & Comp. Praga-Bubno, przez czas wystawy na placu wystawy — lub bezpośrednio

Franciszka Gangloff

Nr. 260 W.

wdowa po leśniczym w Rozmital (Czechy).

Wilhelm Netroufal

we Lwowie, ulica Jagiellońska 1. 16.

wyrabia wszelkiego rodzaju

przedmioty metalowe wyciskane, toczone, okrągłe i owalne dla budowy, wyrobów złotych, srebrnych, brązowych, blacharskich, kotlarskich i w ogóle wszelkie w zakres ten wchodzące roboty, wykonując takowe najdokładniej i po najumiarkowańszych cenach.

Nr. 230 W.

HUSNIK & HÄUSLER

w Pradze, Król. Vinohrady,
Sadova třída 3.

poleca

Klisze cynkowe do cynkografji,
autotypii i do druku trójkoloro-
wego. Patentowane żelatynowe
matryce do przygotowywania
klisz w maszynie drukarskiej.
Fotograficzne kopie do druku na
kamieniu.

Nr. 86.

Wykwintne wykonanie.

Ceny niskie.

Aparat kontrolujący

patentowany w Austro-Węgrzech i we wszystkich krajach zagranicznych, służy do wygodnego zapisywania i równoczesnego automatycznego kopiowania jakichkolwiek notatek, przede wszystkim notatek dotyczących obrotów pieniężnych,

Aparat mniejszy, stojący, służy do kontrolowania kasy i zastępuje dotychczasowy niedokładny „system kartkowy”: 1. umożliwia kontrolę całkiem pewną. 2. kontroluje kasjera i ekspedyenta. 3. wyklucza bezwarunkowo wszelkie malwersacje. 4. daje w najprzystępniejszy sposób dokładny pogląd nad każdą sprzedaną drobnostką. 5. umożliwia szybkie zamknięcie kasy.

Aparat większy, wiszący, można używać w tych samych celach, co aparat mniejszy. Niezbędnym nadewszystko do zapisywania odebranych telefonów zamówień. Ważny dla hotelów i t. d. Ważny także dla reporterów, stenografów i dziennikarzy. Za jednorazowym pisaniem otrzymać można 3 lub 4 kopie na jednym jedynym papierowym pasie, a więc referatów trzem lub czterem gazetom dostarczyć. Cena zhr. 15-50 i 12-50.

Wystawiony w Grupie patentów. — Prospekta tanie.

Patent na Austro-Węgry do nabycia. — Bliższa wiadomość

S. M. B. Szczawiński

Nr. 240 W.

Elberfeld (Prusy).

Ryszard Schwartzkopff

Fabryka Machin, Berlin 39. Müllerstrasse 172a.

Przyrząd zabezpieczający kotły parowe

PATENT RYSZARDA SCHWARTZKOPFF.

2.800 sztuk w ruchu.

Uwieladama automatycznie w miejscu dowolnie wybranem za pomocą dzwonków elektrycznych o

- a) braku wody,
- b) zwiększonem ciśnieniu,
- c) jeżeli zapalono pod kotłem, w którym nie ma wody.

Nie utrudnia ruchu, bez kurków, nie potrzebuje wentyli, bez wskazówki wodostanu (bez pływacza).

Referencye i świadectwa władz i najpierwszych firm do dyspozycji.

Wyłączna sprzedaż patentowanych ochron dla Siemensowskich szkieł spojonych z drutem dla Niemiec, Austrii, Anglii i Szwajcaryi.

Wyłącznie i jedynie powyższe przyrządy ochronne dają palaczowi istotne zabezpieczenie przed ułamkami pękających szkieł przy wodowskazach, albowiem drut w szkłe osadzony topi się równocześnie ze szkłem i wskutek też tego odłamy lub odpryski szkła nie mogą się same odłączyć.

W ciągu 14 miesięcy sprzedano przeszło 5.500 sztuk.

Prospekty i katalogi gratis i franco.

Nr. 251 W.

KSIĘGARNIA GEBETHNERA I SPÓŁKI W KRAKOWIE

poleca

	złr. ct.
Askenazy Szymon. Studya historyczno-literackie	2 80
Bem G. A. Jak mówić po polsku, czyli gramatyka polska w zarysie popularnym	1 80
w oprawie	2 20
Bobrzyński M. Dzieje Polski w zarysie. Wydanie 3-cie na nowo przejrzone i zwiększone, 2 tomy	6 —
w oprawie	8 —
Bohdanowicz J. Podręcznik fotografii dla amatorów. Z rysunk. w tekście	1 30
Brodziński K. Pisma. Wydanie zupełne, popraw. i dopeln. z nieogłosz. rękopisów staraniem J. I. Kraszewskiego, 8 tom.	11 20
Burzyński K. Tahir Bej. Powieść ze wspomnień życia obozowego, 2 tomy	2 40
Bykowski Piotr Jaksa. Lepsze dobre imię, niżli maście drogie. Historya starej bramy zamkowej	1 60
— Memoryalik palestranta trybunałskiego	2 —
Chełmicki Z. ks. W Brazylii. Notatki z podróży, z licznymi ilustracyami w tekście, 2 tomy	4 80
Chłędowski Kaz. Królowa Bona. Obrazy czasów i ludzi, 2 tomy	2 40
Chmielewski dr. Piotr. Adam Mickiewicz. Zarys biograficzno-literacki, 2 tomy	6 50
w ozdobnej oprawie	8 50
— Józef Ignacy Kraszewski. Zarys biograficzno-literacki	4 —
— Kobiety Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego. Zarys literacki. Wydanie 3-cie popraw. i pomnożone	2 60
Ćwirko Z. Po szczęście. Kartka z pamiętnika	1 30
Dawid Wł. J. Nauka o rzeczach. Rys jej historycznego rozwoju, podstawy psychologiczne, metoda, oraz wzory lekcyi	3 60
Dubiecki M. Obrazy i studya historyczne	2 80
Fredro Al. hr. Dzieła. Nowe wydanie zupełne, z portr. autora, 13 tomów	31 80

Treść: Tom I. Pan Geldhab. — Cudzoziemczyzna. — Damy i Hunzary. — Zręczność i przekora. Tom II. Mąż i żona. — List. — Nowy Don Kiszot. — Pierwsza lepsza. — Odlutki i poeta. Tom III. Przyjaciele. — Gwałtu, co się dzieje! — Nikt mnie nie zna. Tom IV. Słuby panięńskie. — Pan Jowialski. — Nocleg w Apeninach. Tom V. Ciotunia. — Zemsta. — Dożywocie. Tom VI. Co tu kłopotu. — Dwie bliźny. — Koncert. — Rymond. — Obrona Olszyna. Tom VII. Wielki człowiek do małych interesów. — Ożenić się nie mogę. — Pan Benet. — Lita et Comp. Tom VIII. Wychowanka. — Ostatnia wola. — Jestem zabójcą. Tom IX. Godzien liści. — Dylizans. — Z jakim się wdajesz takim się stajesz. Tom X. Rewolwer. — Teraz. — Świeczka zgasa. — Brytan Bryś. Tom XI. Trzy po trzy. — Zapiski Starucha. Tom XII. Poezye. — Nieszczęście najszcześliwszego męża. Tom XIII. Poezye. — Dziennik Wygnańca.

Fredro Jan Aleks. hr. (syn). Komedye. Drugie uzupełnione wydanie, z portr. autora, 4 tomy	5 20
Treść: Tom I. Przed śniadaniem. — Drzemka pana Prospera. — Piosnka wujaszka. — Poznaj nim pokochasz. Tom II. Posażna jedynaczka. — Mentor. — Consilium facultatis. Tom III. Obce żywioły. — Kalosze — Trzy domina. Tom IV. Wielkie bractwo. — Ubogi czy bogaty. — Próba przedstawienia amatorskiego.	
Gamaston. Fata morgana. Opowiadanie ze wspomnień szkolnych	1 60
Gawalewicz Maryan. Ćma. Powieść, wydanie 2-gie	1 60
— Drugie pokolenie. Powieść, wydanie 2-gie	2 10
— Mechesy. Powieść	2 60
— Mgła. Powieść	1 60
— Z mego albumu. Zbiór szkiców i obrazków	1 60
— Żona. Galeria szkiców z natury. Nowe wydanie powieści i ozdobione rysunkami A. Stachiewicza	2 40
— Komedye jednoaktowe i monologi. Serya I. Wyd. 2-gie	1 60
Treść: Z rozpacy. — Kraszewski w Warszawie. — Po drodze. — Hannibal ante portas. — Bibiński. — Preludjum Szopena. — Monologi.	
— Komedye jednoaktowe i monologi. Serya II.	1 60
Treść: Lekcja deklamacyi. — Guzik. — Dzisiejsi. — Barkarola — Figiel Benwenuta. — Przez dziurkę od klucza. — Optymista. — My i one. — Szczególna wada. — Jąkała. — Na raucie. — Uhm!... — Kochliwy. — Przy mazurku Szopena. — Niczego. — Śmieszka. — Milusińscy. — Smok.	
J. dr. Antoni. Niewiasty kresowe. Opowiadanie historyczne	2 —
— Opowiadania. Serya IV., 2 tomy	5 60
— Sylwetki historyczne. Serya VIII.	3 20
— Sylwetki i szkice historyczne i literackie. Serya IX.	2 60
— Zameczki podolskie na kresach multańskich. Wyd. 3-cie przerobione i powiększone, 3 tomy	6 50
Jankowski Czesław. Po Europie. Kartki z podróży	2 60
Jeż. Niezaradni. Powieść	2 60
Jordan (J. Wieniawski). Pisma, 6 tomów	6 50
Tom pojedynczy po	1 30
Junosza Klemens. Pająki. Obrazek z życia warszawskiego	1 60
— Syzyf. Obrazy z życia wiejskiego	1 20
Kaczkowski Zygm. Abraham Kitaj. Powieść z czasów króla Jana. 2 tomy	4 —
Karasowski M. Fryderyk Chopin. Życie. — Listy. — Dzieła. 2 tomy	4 —
Karwicki Józef. Szkice obyczajowe i historyczne	1 70
Kobieta w poezyi polskiej. Głosy poetów o kobiecie przez autora „Autologii polskiej“, z 8 rysunkami E. Andriollego, w ozdobnej oprawie	6 50
Konopnicka M. Moi znajomi. Nowele	1 60
— Na drodze. Nowele i obrazki	2 —
— Poezye. 3 tomy. Tom po	2 —
— w ozdobnej oprawie, brzegi złote	3 —
— Wybór poezyi. Wydanie miniaturowe w ozdobnej oprawie	2 40

OGŁOSZENIA.

złr. ct.

Korytyński Wł. Jak pisać po polsku, czyli stylistyka języka polskiego	1 10
w oprowie	1 20
Korzon Tad. Historia starożytna, wyłożona sposobem element.	2 —
— Historia wieków średnich	3 20
— Historia nowożytna. Część I. do 1648 r.	4 —
Kosiakiewicz W. Gąsiorkowski. Powieść	1 80
— Władek. Powieść	1 30
Kowerska Z. Różia. Powieść	2 —
— Dzidzia. Powieść	1 60
— Irena. Powieść	1 60
Koziebrodzki Wł. hr. Komedyje jednoaktowe. Serya I.	1 60
Kraszewski J. I. Stara baśń. Powieść z IX. w., wyd. jubileusz. z ilustr. Andriollego, w ozdobnej oprowie	15 —
— Wizerunki książąt i królów polskich. Z 39 rysunkami Pillatego, wyd. ozdobne, w pięknej oprow., brzegi złote	9 60
Krechowiecki Adam. Najmłodszy. Powieść, 2 tomy	3 20
— Starosta Zygmowski. Powieść historyczna, wydanie 2-gie, 2 tomy	2 60
— Veto. Powieść w 4 tomach. Wyd. 2-gie	5 40
Kwiaty rodzinne. Wybór poezyi polskiej, ułożony przez Żmichowską. Wydanie nowe	1 80
w ozdobnej oprowie	2 80
Łam Jan. Koroniarz w Galicyi, czyli powagi powiatowe. Wyd. 3-cie	1 30
— Wielki świat Capowie. Powieść współczesna. Wyd. 3-cie	1 30
Łętowski J. Stary mąż. Powieść	1 60
Malczewski Antoni. Marya. Powieść ukraińska. Wydanie ozdobne rysunku Andriollego, format 4-to w ozdob. oprowie	13 —
format w 8-ce w ozdobnej oprowie	5 20
format w 16-ce w ozdobnej oprowie	2 60
Mańkowski A. Pan Wojciech. Powieść	1 60
Maszyński Piotr. Lutnia. Pierwszy wybór kwartetów męzkich. 3 tomiki po	1 30
Zeszyt IV. (Pieśni ludowe)	— 80
Mickiewicz A. Pan Tadeusz. Wydanie miniatur. w ozd. opr.	2 60
Niklewicz K. Przemysł owocowy. Najkorzystniejsze i wszechstronne zużytkowanie owoców	1 60
Nusbaum dr. J. Podręcznik zoologii	2 —
Odyniec Ant. Edw. Listy z podróży, 4 tomy	7 80
Orzeszkowa E. Jędza. Powieść	1 50
Pawiński A. prof. Młode lata Zygmunta Starego. Szkic histor.	1 60
— Ostatnia księżna mazowiecka. Obrazek z dziejów XVI. w.	1 30
Prus B. Emancypantki. Powieść, 4 tomy	6 50
— Lalka. Powieść w 3 tomach	5 20
— Placówka. Powieść	2 —
Rewieński St. Pies, jego gatunki, rasy, wychów, utrzymanie i układanie, choroby i ich leczenie	1 60
Rodziewicz M. Błękitni. Powieść	2 —

	złr.	st.
Sienkiewicz Henryk. Pisma. Tom I—V, wydanie 4-te, po . . .	1	30
w ozdobnej oprawie	1	80
Treść: Tom I. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janek muzykant. Tom II. i III. Listy z podróży po Ameryce. — Listy z Rzymu i Paryża. — Komedya z pomyłem. Tom IV. Przez stępy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Czyja wina? — Za chlebem. Tom V. Latarnik. — Niewola tatarska. — Janioł. — Na jedną kartę. — Bartek zwycięzca.		
— Tom VI—IX. Ogniem i mieczem. Powieść z lat dawnych, wydanie 4-te, przejrane i dopełnione, 4 tomy	5	20
w ozdobnej oprawie	7	20
— Tom X—XV. Potop. Powieść historyczna, wydanie 2-gie, 6 tomów	7	80
w oprawie	10	80
— Tom XVI—XVIII. Pan Wołodyjowski. Powieść histor., wydanie 5-te, 3 tomy	3	90
w oprawie	5	40
— Tom XIX. Ta trzecia. — Sachem. — Sielanka. — Walka byków. — Z puszczy białowieskiej. — Wycieczka do Aten. Wydanie 2-gie	1	50
w ozdobnej oprawie	2	10
— Tom XX. Pisma.	2	—
w oprawie	2	60
Treść: Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Poniłky. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójźmy za nim. — Listy o Zoli.		
— Bez dogmatu. Powieść, 3 tomy	7	—
— Listy z Afryki. 2 tomy	5	60
Smolka Stan. Mieszko stary i jego wiek	5	20
— Szkice historyczne. 2 tomy	5	20
Sulima Z. L. Historia Franka i Frankistów	1	60
Szujski J. Opowiadania i roztrząsania historyczne	3	60
Walicki A. Błędy nasze w mowie i piśmie ku szkodzie języka polskiego popełniane, oraz prowincjonalizmy	2	60
Wilczyński B. Historia muzyki	1	30
„ Albert. Na manowcach.—Dzieje zwykłego śmiertelnika	1	30
„ „ Woły robocze. Obrazki z życia pocziwców	1	30
Witkiewicz St. Na przełęczy. Wrażenia i obrazy z Tatr. Ozdobione 135 drzeworytami w tekście	4	80
w ozdobnej oprawie	6	60
Wrześniowski A. prof. Zasady zoologi	3	—
Zacharyjasiewicz Jan. Na kresach. Powieść z naszych czasów 3 tomy	2	60
— Święty Jur. Powieść współczesna, 3 tomy	2	60
Żmichowska N. Listy do rodziny i przyjaciół. 2 tomy	5	—

➡ **Zamiast maszyn parowych** ➡

Nowy motor „Otto“

przywilejami zawarowany.

Poruszany gazem świetlnym z węgla kamiennego lub odpadków z nafty, gazem wodnym lub generatorowym. Najznakomitsza maszyna dla potrzeb ruchu przemysłu wielkiego i drobnego jak również dla światła elektrycznego.

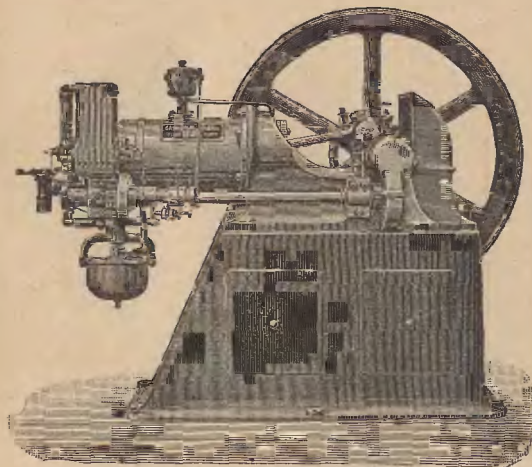
Żadne niebezpieczeństwo eksplozyi, żaden kocioł parowy, żaden dym, żadna kosztowna obsługa, zawsze w pogotowiu do ruchu, pracujący bez najmniejszego łożskotu, od $\frac{1}{2}$ do 200 koni siły.

W ruchu znajduje się obecnie nad 40.000 maszyn o łącznej sile 170.000 koni.

Otta motor naftowy

Otta motor benzynowy

od 1 do 30 koni siły,
najwygodniejsza i najpraktyczniejsza maszyna dla drobnego przemysłu i potrzeb gospodarczych w takich miejscach, gdzie nie ma zakładu gazowego.

Fabryka gazomotorów LANGEN & WOLF, Wien X., ulica Laxenburgska Nr. 53.

Zastępca we Lwowie: inżynier FR. RYCHNOWSKI, ul. Chorążczyzna 13.

Nr. 217 W.

Z dniem 1-go Maja rozpoczyna sezon letni

Zakład wodoleczniczy „Marjówka“

(poczta Lwów).

Sześć kilometrów od centrum miasta Lwowa ku Winnikom ; w uroczej miejscowości, otoczonej lasami w znacznej części szpilkowymi, od strony północnej zasłonięty zalesionymi górami; sześć budynków, kapiiśca zakładowa, w której się odprawia msza święta. Niżej podpisany lekarz kierujący przebywa stale w zakładzie i poświęca temuż cały czas i całą swą czynność. Wzorowe urządzenie tak działów leczniczych jak i pomieszczeń (przeważnie z werandami i balkonami) wedle najnowszych wymogów na wzór pierwszorzędných tego rodzaju zakładów zagranicznych. Wyborna obfita woda źródłana, masaż, gimnastyka, elektryzowanie, inhalacje, kąpiele elektryczne, słoneczne i inne wedle potrzeby. Zdrowa kuchnia we własnym zarządzie; kryty deptak, spacerý około zakładu i dalsze w pięknych lasach przytykających; czytelnia zaopatrzona w większą ilość dzienników, pism ilustrowanych etc., fortepiany, bilard, kręgielnie, gry towarzyskie. Staranna usługa. Telefon połączony z siecią telefoniczną miasta Lwowa. Łatwa i tania komunikacja ze Lwowem i z placem wystawy krajowej (ekwipaże zakładowe i omnibus). Warunki skromne.

Bliższych informacyj udziela i zamówienia przyjmuje

Zarząd Zakładu wodoleczniczego „Marjówka“

(poczta Lwów).

Emil Bertemiljan Brajer

właściciel.

Dr. Waleryan Serbenski

lekarz kierujący.

Nr. 237 W.

Ludwik Stasiński

Artystyczna

PRACOWNIA STOLARSKA

w Krakowie, przy ulicy Szlak L. 43,

podejmuje się wszelkich robót
w zakres tego fachu wchodzących
i wykonywuje takowe z wszelką
rzetelnością.

Nr. 191 W.

MAGAZYN MEBLI

i Pracownia Tapicerska

Stefana Iglickiego

w Krakowie,

przy ulicy Sławkowskiej l. 10

SKŁAD MEBLI

wykonanych podług najnowszych żur-
nałów, oraz

wszelkich przyborów dekoracyjnych.

Poleca zarazem swój wyłączny wybór
mebli, znajdujących się na Wystawie
nieustających wyrobów stolarskich i
tapicerskich Związku stolarzy kra-
kowskich, przy bramie Floryańskiej. 57.

Nr. 192 W.

Bracia Janousek

Praga-Karlin w Czechach

**Parowa fabryka eterycznych olejków, eterów, esencji
i chemicznych przetworów**

poleca swoje

SPECYALNOŚCI

do wyrobu likierów, wódek, rumu, koniaku, per-
fumeryi i wszelkich rodzaju cukierków.

Najwięcej koncentrowane
olejki eteryczne.

Etery owocowe i esencye
rumu i koniaku z naturalnym
zapachem i smakiem.

Premiowane na pierwszych światowych wystawach!

Zelazad

Artystyczno-Fotograficzny Leona Starzy Majewskiego

w Tarnowie, ulica Chyszowska
Filia w Iwoniu

wykonuje fotografie artystyczne wszelkich for-
matów i rodzajów, jako też zdjęcia momentalne.
Widoki Iwonicza i Tarnowa są do nabycia.

Nr. 96 W.

Józef Korniak Pracownia stolarska

założona w r. 1874 we Lwowie
obecnie od r. 1890
w Rzeszowie

poleca wszelkie wyroby w za-
kres stolarstwa wchodzące,
wykonuje urządzenie sypialni, ja-
dalni, salonów i t. p., wszystkie naj-
staranniej i z wyborowego materiału
niemniej

bramy, drzwi, okna, schody, parkiety
i t. p. Nr. 121 W.

Ceny niskie.

Na wystawie całe urządzenie
kancelaryj.

Cukiernia Zygmunta Schimanka

ulica Jagiellońska 1. 15.

poleca

cukry, owoce, czekoladki, kom-
poty, konfitury, torty, piramidy,
lody, galarety.

Napoje gorące i Chłodniki.

Wielki wybór
BOMBONIEREK PARYSKICH
i KARTONAŻY.

Wszelkie zamówienia tak w miejscu
jak i na prowincję skutecznie w jak
najkrótszym czasie, po nader umiarko-
wanych cenach.

Nr. 238 W.

Chemiczna fabryka SCHÖNBERGA i FRÄNKLA

w IZRAELOWIE,

poleca swoje wyroby, jako to:

klej stolarski, mączki kościane i su-
perfosfaty, oraz tuszcz kościany i
spodium

Nr. 202 W.

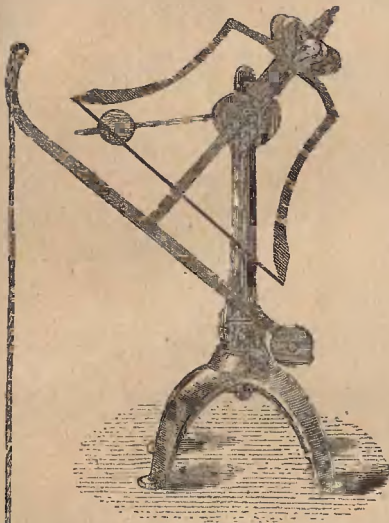
po przysięganych warunkach i pod wszelką gwarancją.

10 razy nagrodzona.
2 nagrody państw.
3 złote medale.

KAROL SCHWABE

10 razy nagrodzona.
2 nagrody państw.
3 złote medale.

Lejarnia dzwonów i metali w Białej koło Bielska.

Nowa osada dla dzwonów wieżowych patentu Karola Schwabe.

Nagrodzona na wystawach:
w Krakowie, Gratzu, Białej,
Pradze i Wiedniu.

Następujące korzyści zalecają
powyższy wynalazek:

Łatwe i pewne ustawienie,
oszczędność miejsca, łatwe ko-
łysanie się dzwonu, przesłiczny,
wzmocniony ton i unikanie
szkodliwych wstrząśnień, a
dzwon dając się lekko obracać,
nie naraża się na uszkodzenie.
Niewielkie koszty ustawienia.
Solidne wykonanie. Żadnych
naprawek.

Nr. 128 W.

Lejarnia dzwonów i metali Karola Schwabe w Białej (koło Bielska)

poleca dzwony swojego wyrobu wszelkiej wielkości, odznaczające się nieźrównanem, czystem wykonaniem, przyjemnym i pełnym tonem, zarówno pojedynczo, jakoteż w harmonijnem z sobą zestrojeniu, ustawia je albo na osadach swego wynalazku lub też na dawny zwykły sposób. Przyjmuje stare dzwony do przelewania na nowe i zawsze posiada obfity zapas sygnaturek, dzwonek do zakrystyi, do ołtarza harmonijnie z sobą zestrojonych, dzwonów szkolnych, fabrycznych i kolejowo-stacyjnych, dzwonek do sanek, masywnych mosiężnych lub brązowych. Świeczników kościelnych itp.

Ceny niskie. Warunki spłaty dogodne.

Wystawione kościelne dzwony o trzech harmonijnych tonach są do nabycia. — Warunków udzieli wprost firma **Karol Schwabe w Białej.**

Pierwsza parowa Fabryka
**wyrobów artystyczno-meblowych,
budowlanych i posadzek**

KAROLA OTTO

w Krakowie, przy ulicy Dajwór 1. 10.
nagrodzona na pierwszej konkursowej wystawie
w Krakowie i odznaczona srebrnym medalem
na wystawie budowlanej we Lwowie w r. 1892.

Nr. 206 W.

FABRYKA MACHIN
królewsko - węgierskich kolei państwowych
W BUDA-PESZCIE

wyrabia

LOKOMOBILE

o nominalnej sile 6, 8, 10, 12 koni parowych, z cylindrem — i

COMPOUND-LOKOMOBILE

o nominalnej sile 14, 16 i 20 koni, o palenisku zwykłym lub
okrągłym, do ogrzewania drzewem, węglem, słomą lub trocinami.

Młocarnie o sile 6, 8, 10 i 12 koni parowych.

Elewatory do słomy, całe z żelaza.

Nr. 225 W.

Ces. i król. uprzywilejowana
FABRYKA
„Emplastonów“ do cygar,
Tutek cygaretowych i Cygarniczek.

WŁADYSŁAW CZERWIŃSKI

Wiedeń, IV. Kettenbrückengasse 8.

SKŁADY FABRYCZNE:

I. Liliengasse 1.

VIII. Schlösselgasse 26.

Odnaczona na Wystawie w roku 1888 i 1889.

SPRZEDAŻ HURTOWNA. SPRZEDAŻ DROBNA.

Nr. 178 W.

Nagrodzona:
Drezno 1887.
Drezno 1889.

E. F. THIERS

Drezno-Striesen.

Nagrodzona:
Berlin 1890.
Lignica 1890.

Fabryka urządzeń do ogrzewania parą i gorącą wodą.

Budowa cieplarni i ogrodów zimowych.

Specyalność: Patentowane kotły Kietsa, zawsze w różnych wielkościach gotowe na składzie. — Wielki skład patentowanych lanych przewodnich rur, z flanczami i łącznikami w różnorodnych kształtach.

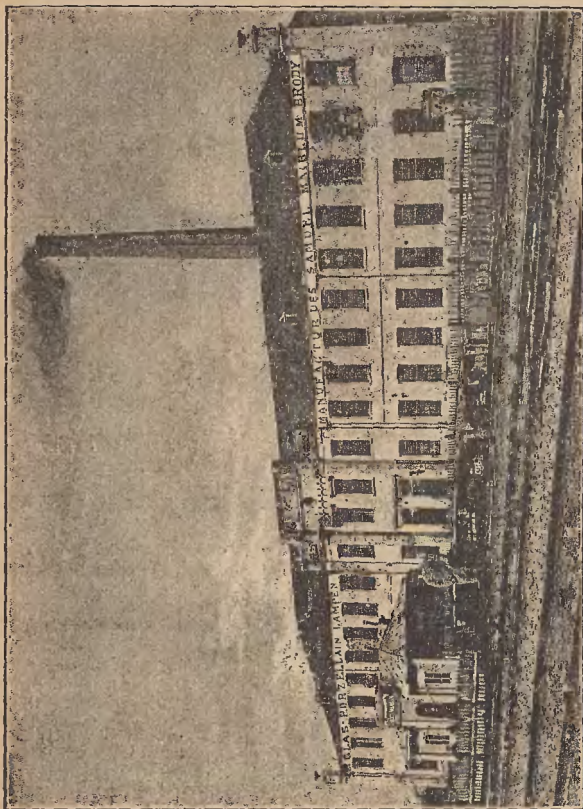
Najlepsze referencye i świadectwa.

Bliższych szczegółów udziela z wszelką gotowością

Pan ANTONI KLIMOWICZ

właściciel Zakładu ogrodniczego we Lwowie.

Nr. 221 W.

Pierwsza galicyjska Fabryka porcelany.

Pierwsza galicyjska Fabryka porcelany, szkła i lamp

wyrabia serwisy stołowe, do kawy i herbaty,
dla restauracyj i kawiarni — po tanich cenach.

Napisy, herby lub monogramy na żądanie podług wzorów.

Filia we Lwowie
przy ulicy Kaźmierzowskiej 14.

Samuel Maiblum
Brody, dworzec.

Nr. 247 W.

PIERWSZA PRACOWNIA WYROBÓW HYGIENICZNYCH W POZNANIU

Władysławy Dr. Koszutskiej

poleca znane i powszechnie cenione środki higieniczne **Dra Józefa Koszutskiego**, lekarza chorób wewnętrznych, kobiet i dzieci:

DENTIPURINĘ (Pharyngostoma dentipurin) do oczyszczania z chorobotwórczych grzybków (mikroorganizmów, bakterii) gardła, ust i zębów, którym śnieżną białość nadaje — i do codziennego kilkakrotnego używania u osób zdrowych, gorączkujących lub na przewlekłe cierpienia (cukrzycę, gościec, dnę, nieżyty żołądka, kiszek itd.) zapadłych.

„Nowiny lekarskie“, organ wielkiej powszechnie u lekarzy zażywający powagi — Rok IV. Nr. 4. Kwiecień 1894. Str. 209 — ocenił ją w ten sposób:

„Dentipuryna Dra Koszutskiego z Poznania zasługuje ze wszech miar na zastoso-
wanie. Jest to niezaprzeczenie jeden z najlepszych proszków do czyszczenia zębów,
którym nadaje białość, nie szkodząc szkliwin. Również wywiera proszek ten usługi kor-
zystne na utrzymanie czystości nst., odbierając niemłą woń, tymol bowiem i mentol
w nim zawarty działają odkażająco.“

Dentipurina nie dwa, lecz cztery wzajemnie wspierające się w dzia-
łaniu posiada antiseptika, które równie korzystnie i gardło oczyszczają,

skoro się nią płucze wedle wskazówek poda-
nych w rozprawie Dra Koszutskiego: „Jak
pielegnować usta, gardło i zęby, oraz krytyczny
pogląd na używane na ten cel środki“.

„**SALUS**“ — „Nacieranie Dra Koszut-
skiego“, od 1866 roku szerokim kołom znane,
obecnie stosownie do postępu nauk lekarskich
i higieny ulepszone, usuwa i tamuje
objawy reumatyczne i reumtyczno-nerwowe.

Sposób używania i wykaz zawartych
w „Salusie środków na dołączonej do butelki karcie.

„**Peaumolle**“ (Pomol), płyn wonny do
pielegnowania skóry, twarzy, szyi, ramion
i rąk służący.

„**Lotion philocome**“, usuwa niezawo-
dnie i szybko łupież, tamuje wypadanie wło-
sów i chroni od przedwczesnej siwizny.

„**Caesarles**“ (znaczy: „bujna czupryna“) —
pomada powstrzymująca zanik brodawek wło-
sowych, tamująca wypadanie włosów, roz-
budzająca porost tychże.

„**Crème ephelidine**“, usuwa szybko
i niezawodnie piegi z twarzy, czoła, rąk — i tamuje ich powrót.

Wszystkie wyroby opatrzone znaczkami ochronnymi i wyposażone w karty z spo-
sobem nżywan a.

W. KOSZUTSKA,

Nr. 329 W.

właścicielka pierwszej pracowni wyrobów higienicznych w Poznaniu.

MAGAZYN NOWOŚCI

E. MACHAYSKIEGO

we Lwowie, plac Maryacki

(w gmachu Banku hipotecznego, vis-a-vis hotelu George'a)

poleca najmodniejsze eleganckie parasolki i en tout cas po zhr. 2, 3, 5, 6 do najbogatszych koronkowych we wielkim wyborze. — **Parasole angielskie** nowego sytemu (automat paragon) od zhr. 6·50, 7·50, 10— itd.

WIELKI WYBÓR NAJMODNIEJSZEJ KONFEKCYI DAMSKIEJ

to jest:

Nr. 84.

Najmodniejsze paletoty damskie zhr. 18—, 24— itd. w różnych kolorach.

Najmodniejsze płaszcze, rotundy angielskie po zhr. 18—, 24—, 30—.

Najmodniejsze pelerynki w różnych kolorach po zhr. 6—, 8—, 12— itd.

Najmodniejsze prochowce jedwabne, wełniane i alpagowe, począwszy od zhr. 12—.

Najmodniejsze bluzy z różnych materii, oraz jedwabne, po zhr. 3—, 4—, 5— itd. we wielkim wyborze.

Kapelusze damskie słonkowe ubrane po zhr. 1·50, 2—, 3—.

Wielki wybór najmodniejszych wachlarzy po zhr. 1—, 2—, 3— do najbogatszych z piór strusich.

Gorsety francuskie po zhr. 6·50.

Rękawiczki damskie o 2, 3, 4, 6, 10, 16 i 20 guzikach, po zhr. 1·30, 1·50 itd.

Rękawiozki męskie, znane z dobrego gatunku, po zhr. 1·30, 1·80, 2— itd.

Rękawiczki jedwabne po zhr. 1·20, 1·50 itd.

Kapelusze męskie filcowe najnowsze go fasonu, czarne, brązowe i popielate po zhr. 2—, 4—, 5—.

Cylindry Habiga po zhr. 9—.

Koszule męskie, kołnierze i mankiety, chustki batystowe, pończochy, skarpetki i kaftaniki fil d'ecosse i jedwabne.

Hawloki z pelerynami dla panów, z welnianych angielskich materiałów i płaszcze gumowe od zhr. 12—.

Szale Himalaya ang. damskie.

Kołdry angielskie w nowych wzorach od zhr. 10.

Wielki wybór albumów i ramek od najtanszych do bogato ozdobnych.

Kufry, torby i necessary do podróży we wielkim wyborze.

Wielki wybór angielskich portmonek, pularsów, portcigar i woreczków na pieniądze, po bardzo niskich cenach.

Szczotki, grzebienie, lusterka, gąbki, szczyrki, brzytwy i nożyczki angielskie we wielkim wyborze.

Skład Wody kolońskiej po ct. 50, zhr. 1—, 1·50, 3—.

WIELKI SKŁAD

prawdziwej perfumeryi francuskiej i angielskiej

tylko z fabryk renomowanych za granicą.

WIELKI WYBÓR

wyrobów z brązu, porcelany, szkła, drzewa i skóry.

Ceny bardzo przystępne.

Zamówienia zamiejscowe uskuteczniają się odwrotną pocztą.

Po powrocie z zagranicy Magazyn został zaopatrzony w **bardzo wielką ilość nowości** prawie w każdym artykule.

Patentowany i 12 razy premiowany!

Ważne dla pp. Gospodyń!
Oszczędność na czasie, trudach i pieniądzach!
„Blassa Soapinit“

(Ekstrakt mydlany)

jest najznakomitszym środkiem do prania wszelkiego rodzaju bielizny. Zastępuje[®] w zupełności mydło, proszek mydlany itp. Mydło, soda, ług i inne środki do prania są już zbyteczne. Blassa Soapinit jest pod gwarancją zupełnie nieszkodliwy; konserwuje bieliznę i nadaje jej śnieżnej białości, nie wynagając przytem natężenia.

Najgoręcej polecany przez znanych chemików i oszczędne gospodynie.

Pierwsza krajowa fabryka „Soapinitu“ i innych wyrobów chemiczno - technicznych **S. D. BLASSA** we Lwowie.

 „Blassa Karukina“

(Syndetikon)

Uniwersalny kit do trwałego spajania i klejenia wszelkich znanych przedmiotów drewnianych, szklanych, porcelanowych i t. p.

Niezbędny w każdej rodzinie i pracowni!

 „Blassa Gurina“

Uniwersalny środek do czyszczenia i polerowania wszelkich szlachetnych i nieszlachetnych metali, szkła, porcelany i t. p.

Nadaje przedmiotom szybko trwałego połysku; jest wolny od kwasów i tłuszczu.

W użyciu bardzo tani!

**Pierwsza galicyjska Spółka importu węgla
kamiennego we Lwowie**

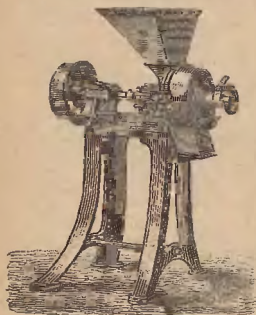
**istniejąca we Lwowie od lat dwudziestu
dostarcza**

WĘGIEL KAMIENNY

z kopalni górno-szląskich jako też i krajowych do opału młynów parowych, fabryk, gorzelń, browarów, cegielń jako też pomieszek, w wagonach do wszystkich stacyj kolejowych w Galicyi; niemniej **KOKS** z pierwszorzędných zakładów koksowych górnego Szląska do użytku ślusarzy, kowali i lejarń.

**Wszelkie wyjaśnienia i obrachowywania ndziela się w Kantorze
we Lwowie, przy ulicy Sykstuskiej l. 25.**

Nr. 229 W.

Patentowany młynek

„Excelsior“

**pojedynczy i podwójny, z przyrządem do
rozdrabiania lub bez tegoż,**

do śróutowania wszystkich ziarn, do łuskania i rozdrabiania, do makuch, mielenia palonych kości, wapna, sztucznych nawozów, garbników, kory drzew, żółędzi itp.

poleca

Fabryka machin i Lejarnia żelaza

Edm. Schmeja

w Białej, koło Bielska (Galicya).

Ilustrowane cenniki, dowody korzyści na mocy doświadczenia i próbki mielenia na żądanie gratis i franco.

Nr. 227 W.

Dotąd przeszło 15.000 sztuk w ruchu! — 56 Odznaczeń!

Alfred Biasion

w Krakowie, Rynek I. 14.

optyk c. k. Kliniki okulistycznej
Uniwersytetu Jagiellońskiego, do-
stawca c. k. Klinik, Szpitali i c. k.
kolei państwowej

Magazyn założony w roku 1801.

odznaczony 8 medalami srebrnymi i dyplomem Ministerstwa handlu.

Skład i wyrób narzędzi optycznych, fizycznych i matematycznych

Nr. 197 W.

poleca P. T. Publiczności jako najstarsza firma optyczna

Okulary i Nanosniki (Pince-nez)

w najrozmaitszych ulepszonych oprawach stalowych, niklowych, srebr-
nych i złotych, ze szkłami francuskimi, najdokładniej szlifowanemi
(wykonane według przepisów WWP. Lekarzy i Okulistów)

od zkr. 1 zkr. 50 kr.

dalej ze szkłami **Cristalle de Roche** (du Brésile véritable), które to szkła
w silę dyspersyjnej i zupełnej bezbarwności są dotąd nieprześcignione.

Szkła „Homogene“ kombinowane sferyczne i cylindryczne,
w oprawach wedle odległości źrenic i rozmiarów głowy precyzyjnym
szlifem dokładnie wykonane.

Lornetki teatralne i polowe, z pra-
wdziwego aluminium, achromatyczne, 6,
8, 12 szkieł — od 5 zkr.

Lunety wyścigowe (Longue-Vue-dou-
ble) na dystans odległy, z pierwszorzę-
dnych fabryk francuskich.

Termometry lekarskie, maksymalne,
minutowe i normalne.

Termometry pokojowe, do browarów,
badań chemicznych.

Przyrządy elektryczne lecznicze,
z prądem stałym i przerywanym.

Całe urządzenia domowe dzwonków
elektrycznych i sygnałów.

Barometry rtęciowe, metalowe Aneroid
i do pomiarów wysk.

Przyrządy fotograficzne dla pp. ama-
tatorów i fotografów, oraz wszelkie po-
trzebne utensylia i preparaty.

Stereoskopy i najnowsze kolekcje foto-
grafii stereoskopowych.

Latarnie magiczne i motory miniaturowe
do użytku szkolnego.

Mikroskopy Hartnacha, Reichardta,
oraz wszelkie lupy.

Reiszeugi szwajcarskie, francuskie, Ba-
rabana i szkolne.

Farby, pendzle, płótna i przybory do
malowania olejnego.

Fabryka narzędzi chirurgicznych,
maszyn ortopedycznych, bandaży i przy-
borów opatrunkowych do pielęgnowania
chorych.

Brzytwy, szczyroryki i wszelkie wyroby
nożownicze

Pończochy i bandaże gumowe na roz-
dęcie żył.

Pasy brzuszne, przepuklinowe, oraz gor-
sety ortopedyczne.

Ceny bezkonkurencyjne, za wyborowy towar ręczy znana rzetelność firmy.

Nowości dekoracyjne!

Do
urządzenia mieszkań

poleca magazyn

A. Krzysztofowicza

we Lwowie, plac Halicki l. 2.

*Tapety, Materye na meble,
Dywany, Portiery, Firanki,
Chodniki, Kapy, Serwety,
Kołderki wełniane, Koce
na konie, Story, Żaluzye*

i wszystkie w zakres dekoracji
mieszkań wchodzące artykuły.

Wzory możliwe odwrotnie
wyseła.

 Proszę zwrócić uwagę
na kompletnie urządzone pokoje
na **WYSTAWIE KRAJOWEJ**, w pałacu
przemysłowym, Grupa XV.

Nr. 245 W.

od najpojedynczych do najwykwintniejszych.

Drezdeńska Fabryka Motorów gazowych
przedtem **MAURYCY HILLE, Drezno.**

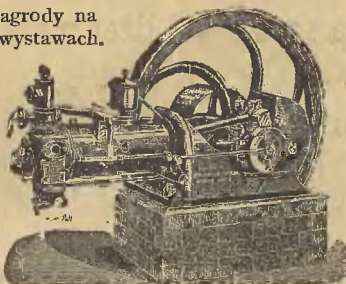
Filialne składy:

Berlin, Lipsk, Wrocław, Monachium, Sztuttgart, Cassel i Karlsruhe.

Pierwsze nagrody na
wszystkich wystawach.

W 6 latach dostar-
czono maszyn o sile
10.000 koni dla
rozmaitych gałęzi
przemysłu.

300 robotników.

Patentowane
we wszystkich pań-
stwach cywilizowa-
nych.

Niedosięgłe w do-
skonalskości wyrobu,
w znakomitości ma-
teryału i taniości
kosztów ruchu przy
możliwie niskiej
cenie maszyn.

Produkcya roczna
600 motorów.

Hille'go najnowszy Motor naftowy o sile $\frac{1}{2}$ do 60 ko-
ni. Jedyny rzeczywiście użyteczny motor dla
przemysłu i rolnictwa, spotrzebuje nafty około
 $\frac{1}{2}$ litra na godzinę i siłę 1 konia.

Hille'go lokomobila naftowa.

Hille'go najnowszy Motor gazowy wentylowy.

Hille'go leżący Motor gazowy jednocyldrowy
o sile $\frac{1}{2}$ do 50 koni.

Hille'go stojący Motor gazowy.

Nr. 211 W.

Hille'go nowy Motor dwu lub cztero cylindrowy
do pędzenia urządzeń oświetleń elektrycznych
o sile 3 do 100 koni.

Hille'go nowy Motor benzynowy (1 – 10 koni).

➡ Prospekta, świadectwa i kosztorysy darmo. ➡

Zastępca dla Galicyi i Bukowiny:

Julian Topolnicki, Lwów, ul. Pańska 13.

M. AUSÜBEL

w Przemyśle, ulica Trzeciego Maja 1. 487

Zakład malarski i lakierniczy

odlewnia sztyldów i liter metalowych

wszelkiego rodzaju.

Skład farb olejnych tartych i suchych i przyborów malarskich, lakierniczych, pozłotniczych itp.

Nr. 255 W.

JEDYNA KRAJOWA

Mechaniczna Fabryka wyrobów papierowych

połączona z drukarnią

we Lwowie, przy ulicy Zyblikiewicza 1. 2.

(we własnym domu)

wyrabia woreczki papierowe wszelkiego rodzaju zwyczajne i luksusowe, zastosowane do wszystkich potrzeb; serwetki papierowe higieniczne z ozdobnymi emblematami; wszelkiego rodzaju etykiety drukowane; kartki adresowe pocztowe; sygnatury kartonowe kabslowane i t. p.

Wykonuje równocześnie elegancko i szybko wszelkie druki kupieckie po cenach fabrycznych.

Nr. 79 W.

Dworski Kamieniołom

BOGONIOWSKI

Nr. 236 W.

Mr. BOBROWSKIEJ

Bogoniowice, p. Ciężkowice.

Użytym był przy budowie kolei Tarnów-Leluchów; kolei Jarosławsko-Sokalskiej; do budowy mostu na Sanie dla filarów mostowych w prądzie rzeki umieszczonych; do budowy mostów przy drugim torze na kolei Karola Ludwika; do mostu na Sanie pod Przemyślem; do różnych obiektów kolejowych, do obrotnic kolejowych użyto z najlepszym skutkiem. Ciosy centralne z tego kamienia, dźwigające ciężkie konstrukcje żelazne i lokomotywy, są również w fabryce papieru w Czerlanach użyte jako ciosy, będące podstawą ciężkich maszyn w ruchu pozostających.

Wypróbowany przez wyż wymienione instytucje i do najlepszych gatunków kamienia zaliczony i uznany z powodu odpowiedniego chemicznego składu, bardzo wytrzymały tak na powietrzu, jak w wodzie i na mrozie, bardzo biały, kwalifikuje się do robót kamieniarsko-rzeźbiarskich i t. p.

 Zwraca się uwagę P. T. na ważną okoliczność, iż okoliczni handlarze nadużywają dobrej sławy tego kamieniołomu, wydobywają w okolicy inne gorsze gatunki kamienia i nadają takowy na stacji Bogoniowice-Ciężkowice jako kamień z Bogoniowic pochodzący, a będący zupełnie innej jakości jak kamień z Dworskiego Kamieniołomu.

Z tego powodu wszelkie zamówienia adresować należy:

**Zarząd Dworskiego Kamieniołomu hr. Bobrowskiej
w Bogoniowicach, poczta Ciężkowice.**

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY LUDWIKA KOEHLERA

we Lwowie,
plac Maryacki 3.
(wejście z ulicy Krętej).

Pierwszy w kraju
założony i prowadzony
przez artystę malarza.

Nr. 218 W.

We wszelkich gatunkach

MAKARAN

tak długi rurkowy, jako też rosołowy, jak: fide-
lini, gwiazdki, owsik etc. na jajach, najprzedniej-
szej jakości, dostarcza

Fabryka makaronu włoskiego i suchych
wYROBÓW z ciasta

M. Grzybińskiej i Spół. we Lwowie.

Odszczególniona dwoma srebrnymi medalami.

Nr. 92 W.

Patentowana Szczotka mechaniczna do froterowania posadzek.

Froteruje za pomocą ruchu
korbowego.

Siły 2-5 kilo gdy nowy me-
chanizm nieco się obetrze.

Czyści w godzinie 50 \square m/
bez mozołu i uszkodzenia
mebli. Wosk oszczędnie roz-
prowadza. Czyści dywany.

Zastępstwo:

HENRYK HUBERT

Kraków, Zwierzyniec I. 66.

J. Sikorski.

Nr. 252 W.

Dr. Alfred Dubs

właściciel dóbr ziemskich

Majdan średni

powiat Nadwórniański

wystawia ze swoich lasów
położonych we wschodniej
części tego powiatu:

Jeden pień jodłowy 30 mtr.
długi, mierzący w komłu
0'95 cm., w odrębie 0'18 cm.
średnicy — i

Sześćdziesiąt sztuk kregów,
wyrzniętych co 1 metr z 2-eh
innych pni jodłowych.

Miejsce położenia przeszło
300 m. n. p. m.

Nr. 246 W.

Władysław Zmudziński

w Jarosławiu

poleca

Pracownię i skład wszelkiego rodzaju powozi-
ków, wózków węgierskich i sani

elegancko i dokładnie odrobionych, po cenach
najniższych, z rzetelną gwarancją.

Wszelkie zamówienia i reperacye uskutecznia
sumiennie, w jak najkrótszym czasie.

Nr. 40.

FABRYKA MACHIN I LEJARNIA ŻELAZA Józef Anger i Synowie

WIEDEN, Hernals, Hauptstrasse 124.

SPECYALNOŚCI FABRYKI:

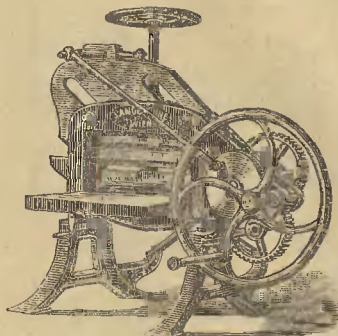
Pospieszne prasy dla drukarni i litografii. Tygle. Maszyny do cięcia papieru i dziurkowania (perforowania). — Prasy wszelkiego rodzaju.

Nożyce do kartonów. — Prasy do złączenia.

☛ Cenniki gratis i franco. ☛

Nr. 139 W.

Niskie ceny fabryczne. — Dogodne warunki spłaty.

Zarząd dóbr Komarówka

poczta Niżniów, stacya kolei Korościatyn

poleca

wypalane we własnych, nowo zbudowanych wapiennikach

Wapno budowlane i nawozowe

niezrównanej jakości i wydatności.

UWAGA. 10.000 kilogramów (t. j. jeden wagon) tego wapna wydają po zgaszeniu około 29 sześciennych metrów. Przy ogólnie przyjętych cenach jest więc to wapno najtańsze.

Cenniki gratis i franco.

Nr. 134 W.

D E N T Y S T A

WSZECH NAUK LĘKARSKICH

Dr. Bogumił Bieńkowski

były uczeń Instytutu odontologicznego w Berlinie
i innych zagranicznych zakładów

ordynuje od 9—1 i 3—6

we Lwowie, ul. Trzeciego Maja (dom damniej Tenniera)

lub ul. Kościuszki l. 8.

Nr. 89.

Karol Czaplicki

JUBILER

w Krakowie, plac Maryacki 1.

„pod Murzynami“

poleca Szan. Publiczności

swój Magazyn i Fabrykę
wyrobów srebrnych i złotych

odznaczających się gustem, oryginal-
nością, trwałością i elegancją wy-
konaniem

Wszelkie obstalunki i reperacje wy-
konywam jak najstaranniej, punktual-
nie i po cenach umiarkowanych.

Złoto, srebro i drogie kamie-
nie zakupuje lub przyjmuje
w zamian.

Srebro chińskie Christofa na składzie
po cenach fabrycznych.

Firma bierze udział w Wystawie
Lwowskiej 1894.

Nr. 207 W.

Zarząd dóbr

Sydonii Pieńczykowskiej

w Stychańcach

poczta na miejscu

stacja kolei Jezupol

poleca z własnych łomów

ALABASTER

na wyroby rzeźbiarskie

w kilku nader pięknych odmia-
nach ciemnych

oprócz tego

GIPS PALONY i WAPNO.

Nr. 119 W.

Pracownia
RZEŹBIARSKA i KAMIENIARSKA

L. TYROWICZ i J. BAŁABAN

Rzeźbiarz Architekt

Lwów, ulica Zybkiewicza L. 11.

wykonuje wszelkie roboty rzeźbiarskie, kamieniar-
skie i dekoracyjne, budowlane, pomnikowe i ko-
ścielne z wszelkich gatunków kamienia, gipsu,
wapna hydraulicznego i cementu itp.

Wielki wybór gotowych pomników.

Cenniki na żądanie wysła.

Nr. 258 W.

Karol Strzygowski

BIAŁA

FABRYKA SUKNA

wyrabia

kamgarny, korthy, sukna
dla wojska i zakonów,
na paltoty,

tudzież

wszystkie w zakres sukien-
nictwa wchodzące wyroby.

Nr. 262 W.

Stanisław
Niemczynowski
Kraków
ul. Akademicka 5.
LWÓW.

Nr. 223.

T. Żarski

Fabrykant instrumentów
smyczkowych

w Warszawie,

Krakowskie przedmieście 63.

Wykonywa nowe instrumen-
ta smyczkowe koncertowe
z głosem zupełnie-skończo-
nym, szlachetnym, a przy
starych popsutych także głos
urządza i wszelkie wady
usuwa.

Nr. 292 W.

↔ Ceny niższe o 15%. ↔

Towarzystwo powroźnicze w Radymnie

poleca swoje

wyroby powroźnicze i sieciarskie

tudzież

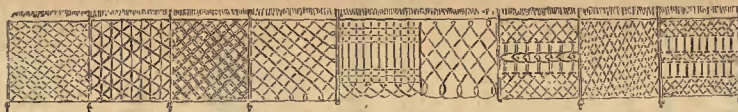
pasy do maszyn. liny kafarowe i promowe, gurdy do wybi-
jania wózków, chodniki na korytarze, sieci do polowania
i rybołówstwa, oraz wszelkie ozdobne wyroby szpagatowe.

Towarzystwo wybudowało hale na wzór zagranicznych, spro-
wadziło ulepszone maszyny, wogóle uczyniło wszystko, czego
postęp i udoskonalenie wyrobów wymaga. Roboty wykony-
wane bywają pod nadzorem instruktora powroźnictwa.

Cenniki gratis i franco.

Nr. 254 W.

DYREKCYA.

Nr. 243 W.

Parkan druciany.

T. PROKOWSKI

Wrocław (Breslau)

Fabryka, mieszkanie i kantor: Gräbschnerstrasse 37-

Telefonu Nr. 1360. .

SPECYALNOŚĆ:

Telefonu Nr. 1360.

Druty do parkanów w ogrodach i zwierzyńcach. Bramy. Żelazne schody. Krycie dachów falistą blachą. Balkony. Sztachety. Budowa cieplarni, palmiarni i bażantarni. Wszelkiego rodzaju okratowania. Zabezpieczenia okien. Plecionki, sita, towary sitarskie. Rafy do piasku i węgla. Żelazne wkładki do łóżek z spiralnymi materacami.

Skład wszystkich maszyn rolniczych tylko w najlepszym gatunku, jako to: Sortowniki, Młynki cylindrowe do czyszczenia rzepaku i koniczu. Maszyny do sortowania ziemniaków najnowszej konstrukcji.

Zamek kontrolny

do wagonów towarowych, magazynów, kas itp.

zastępujący plomby, lak i innego rodzaju kontrolę.

Kontrola polega na tem, że po każdym otwieraniu i zamykaniu występuje kombinacya z dwóch liter, skład której nie zależy od woli operującego z zamkiem, a ilość takowych jest tak wielka, że aby dany znak powtórzyć, wypadłoby przeszło 15.000 obrotów kluczem zrobić, co by wymagało kilka dni czasu.

Wynalazca:

Nr. 232 W.

W. M. MAJORKIEWICZ

w Warszawie, plac Krasiński 3.

Confiserie oriental.

Fabryka wschodnich słodczy.

Ludwik Robitschek

Praga, ulica Rzeźnicka 10

Specyalności fabryki:

Owocowa limoniada musująca,
turecki miód, manna, Sudszuk,
Halwa, Rachatlucum, Chleb stambulski,
Bonbony haremowe, Miód
w czekoladzie.

Confiserie oriental.

Fabrik orientalischer Zuckerwaaren.

Ludwig Robitschek

Prag, Fleischhackergasse 10.

Specialität:

Frucht - Brause - Limoniada - Bonbons,
türkischer Honig, Mannah,
Sudschuk, Halwa, Rachatlucum,
Stambulschnitten, Serailbonbons,
Honig in Chokolade.

Nr. 87.

Fabryka Jarzębiaku

Likierów jarzębowych zdrowotnych
i konserw jarzyn suszonych

Jego ces. król. Wysokości Arcyksięcia Reintera
W IZDEBNIKU

w pobliżu Krakowa

sprzedaje swoje wyroby wódek w oryginalnych
flaskach i jarzyny w oryginalnych puszkach
blaszanych; jedne i drugie zaopatrzone są pro-
tokołowaną marką ochronną, oprócz tego flaszki
protokołowaniem zatwierdzeniem fachowo prze-
prowadzonego badania chemicznego.

Przestrzegamy Szanowną Publiczność, że się poja-
wiają coraz liczniejsze fałszyfikaty Jarzębiaku i Ja-
rzębinki, które nie zawierają ani śladu naturalnych
składników jagód jarzębiny leśnej, tak zbawiennie
oddziałujących na utrzymanie zdrowia ludzkiego
w specjalnym kierunku.

Zastępcy fabryki:

1. Pan W. Zachariasiewicz we Lwowie, Akademicka 3.
2. Pan Leon Schiller Schildenfeld w Krakowie, Rynek główny 8.
3. Pan F. Ballmann w Wiedniu III/2 Hanselgasse 4.

Arcyksiążęca Dyrekcyja klucza i fabryk

Nr. 80.

w Izdebniku.

EQUITABLE

Towarzystwo ubezpieczeń na życie

mające siedzibę w Nowym Jorku

jest największym Towarzystwem ubezpieczeń na kuli ziemskiej

Zamknięcie rachunków za rok 1893 wykazuje:

Stan ubezpieczeń z końcem r. 1893	złr. 2.331,331.442
Nowe w r. 1893 zawarte umowy	„ 513,200.567
Majątek Towarzystwa z końcem r. 1893	„ 442,640.990
Fundusz zysków	„ 80,916.875
Ogół dochodów	„ 105,056.512

Ten niesłychany wzrost zawdzięcza Towarzystwo

EQUITABLE

głównie systemowi tontyny zysków, którego rezultat jest taki, iż ubezpieczeni odbierają jako zysk po 15 latach 40—50%, po 20 latach 80—90% wszystkich wpłaconych premij, mimo to, iż premie nie są wyższe, a w wielu wypadkach niższe — od premij innych Towarzystw.

Jeneralna Reprezentacya w Wiedniu: Oscar de Stahl.

Jeneralna Agencya dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie,

ulica Wałowa 1 23.

pod kierownictwem JAKÓBA PIEPESA.

Nr. 74.

M. BALLABANA NASTĘPCA

MIKOŁAJ LUDWIG

Lwów, plac Maryacki 8.

Własnego wyrobu Bielizna wszelkiego rodzaju.

Kompletne wyprawy ślubne.

Skład fabryczny krajowych i zagranicznych Płócien, Chiffonów,
Perkali, Cretonów, Bielizny stołowej, Bielizny Prof. Dra Jaegera

—♦ ceny fabryczne. ♦—

Nowości Materyi wełnianych

Barchany, Flanele, Satyny, Levantyny, Płócienka, Crepony, Batysty,
Wstażki, Koronki, Parasole, Perfumerya, Hafty.

Wyroby pończoszkowe i trykotowe.

Nr. 263 W.

Godło firmy:

The Sport

Wiktor Berger

Lwów, Akademicka 8.

Jeneralna reprezentacya i skład

BICYKLI

angielskich

z

Coventry,

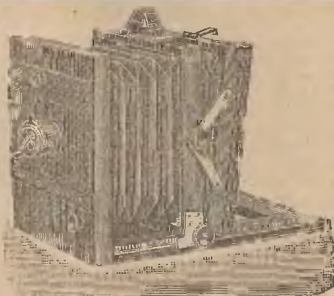
Wolverhamptow,

Beeston,

Leicester,

Birmingham.

Fachowy warsztat reperacyjny. — Szkoła jazdy i wypożyczalnia.

Skład fabryczny
na Austro-Węgry

Aparatów, chemikalii
i przyborów do
fotografii

(Dr. Winzer & Co,
Drezno, Cwów, Wenecya.)

Laboratoryum fototechniczne.

Cenniki ilustrowane gratis i franco. Nr. 147 W.

Weikum'a Następca

E. v. Bucher

Fabryka wszelkich konstrukcyi żelaznych

Wiedeń XIV/L. Rudolfsheim, Neubergenstrasse 32.

uskutecznia wszelkie roboty w zakres tego fachu wchodzące, zwracając przedewszystkiem uwagę na następujące

Specyalności swojej fabryki:

Przenośne koleje żelazne dla celów rolniczych i leśnych, przemysłu, górnictwa, budownictwa i t. p. wraz z wszystkimi potrzebami, jako to: wozy w najlepszym i najpraktyczniejszym wykonaniu.

Środki pomocnicze dla ruchu Tramwayów, kolei zwykłych i wąskotorowych, jako to: obrotnice, zwrotnice itp.

Wszystkie przyrządy polegające na kulkowym i rozkładanym systemie Weikum'a, zwłaszcza zasuwane bramy i drzwi dla magazynów i mieszkań, dla wagonów ciężarowych i osobowych i tramwajów (do wewnętrznej komunikacji).

Automatyczne zamki do drzwi zwykłych i wachadłowych. Udoskonalone prasy do kopiowania.

Na żądanie illustrowane cenniki darmo i oplatnie.

Odznaczenia: Wiedeń 1873. Marsylja 1874. Paryż 1878. Stahlweisenburg 1879. Wiedeń 1880. Frankfurt nad M. 1881. Tryjest 1882. Wiedeń 1888. Wels 1892.

Weickum's Nachfolger

E. v. Bucher

EISENCONSTRUCTIONWERKSTÄTTE

Wien XIV I. Rudolfsheim, Neubergenstrasse 32.

übernimmt alle Arten in ihr Fach einschlagenden Eisenarbeiten und macht besonders aufmerksam auf ihre

SPECIALITÄTEN:

Transportable Eisenbahnen für Land- und Forstwirtschaft, Industrie, Bergbau, Bauunternehmungen etc. etc. sammt allem Zugehör, insbesondere aller Arten Wagen in solidester und zweckentsprechender Ausführung.

Betriebshilfsmittel für Tramways, Schmalspur- und Vallbahnen, wie Drehscheiben, Weichen etc.

Alle auf Weickum's Kugel- und zerlegbarem Schrauben-System beruhenden Patentartikel insbesondere: Schubthore und Thüre für Magazins- und Wohnräume, für Eisenbahnlastwagen, Personenwagen (Intercommunicationswagen) und Tramwaywagen.

Selbstthätige Thüerschliesser, Schliessapparate für Pendelthüren (Spielthüren), verbesserte Copirpressen.

Illustrierte Kataloge und Preiscurante auf Verlangen gratis und franco.

Nr. 188 W.

PŁÓTNA
STOŁOWA BIELIZNĘ
Szifony, Szirtingi
BIELIZNĘ MĘSKĄ
WYPRĄWKI DZIECIENNE
Wyroby pończoszkowe i Pościel
polecą najtaniej w wielkim wyborze

Antoni Gudzens
plac Maryacki 1. 8.
we Lwowie.

Nr. 88.

Fryderyk Wannick & Comp.

FABRYKA MASZYN i LEJARNIA ŻELAZA

Berno, na Morawie

wyrabia

Nr. 349 W.

MASZYNY PAROWE

o sterze wentylowym, system Sulzer, i o sterze suwakowym precyzyjnym z suwakami płaskimi i okrągłymi. Maszyny parowe jednocylindrowe, compound, Woolf i potrójne.

Zupełne urządzenia pieców kręgowych do wyrobu cegieł, szamotów i towarów glinianych,

mianowicie :

Maszyny ceglarskie.
Urządzenia walcowe.
Prasy ręczne do dachówek.
Prasy rewolwerowe do dachówek.
Prasy do rur mufowych.
Maszyny do szlamowania gliny.
Windy. Zwrotnice. Wózki.
Piecze kręgowe, najlepszej konstrukcyi, do wypalania cegieł zwykłych i fasadowych.

Części żelazne pieców kręgowych.
Suszarnie osoblíwie doskonałej konstrukcyi.

Plany i kosztorysy na podobne urządzenia.
Badanie materyałów surowych na wyrób cegieł.
Przebudówka nieracyjonalnie założonych cegielni.

Kompletne urządzenia fabryk szkła, a specyalnie zakładów szlifowania szkła.

Zupełne urządzenia i rekonstrukcyje cukrowni i rafinerji cukru z buraków i trzciny cukrowej.

S P E C Y A L N O Ś C I :

Baterye dyfuzyjne.
Buraczarki.
Noże do buraczarek.
Narzędzia do ostrzenia tychże.
Centryfugi do wyrobu pilé i rendement.

Pompy powietrzne.
Pompy do kwasu węglowego.
Wymywacze kwasu węglowego.
Pompy do płynów gęstych.
Łamacze do cukru.
Aparaty do Osmozy.

Papier pergaminowy do osmozy.

Kosztorysy i wszelkie wyjaśnienia na łaskawe zapytania udziela się jak najszybciej i najchętniej.

Zastępca :

Julian Topolnicki, Lwów, ulica Pańska 13.

Wyrabiane od roku 1882,

odznaczone medalem srebrnym na wy-
stawie higieniczno-lekarskiej

we Lwowie w roku 1888,

zaszczycone odszczególniającemi świadectwami i polecane przez największe znakomości lekarskie, jak: Dra C. von Brauna, prof Spaetha, prof. dra Draschego, Dra Lorinzera z Wiednia, Dra Biesiadeckiego, dra Jandę, dra Opolskiego, dra Weigla, dra Widmanna, dra Edwarda Sawickiego, dra Ziembickiego ze Lwowa, Prof. dra Korczyńskiego i prof. dra Jakubowskiego z Krakowa, C. k. radcy sanitarnego prym. dra Wolmana, dra Strzeleckiego, dra Stocklewa w Czer- niowcach i w. i.

WINA LECZNICZE

aptekarza

Karola Mikolascha

we Lwowie,

w ćwierćlitrowych fiaskach z kieliszkiem, jak:

Wino chinowe zł. 1.50, Wino chinowo-żelaziste zł. 1.50, Wino
rzewieniowe (rumbabarowe) zł. 1.50, Wino pepsynowe zł. 1.50,
Wino peptonowe zł. 1.50, Wino Condurango zł. 1.50.

Główny skład na Galicyę:

w aptece PIOTRA MIKOLASCHA we Lwowie.

We Lwowie i na prowinyi we wszystkich renomowanych aptekach.

Skład główny w Krakowie u pp. aptekarzy F,
Gralewskiego i Wiszniewskiego.

We Wiedniu dla Austrii, Węgier i państw ościen-
nych u p. W. Maagera, III. Heumarkt, 3.

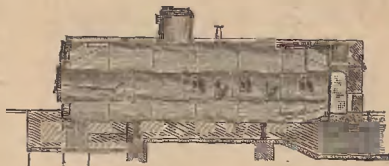
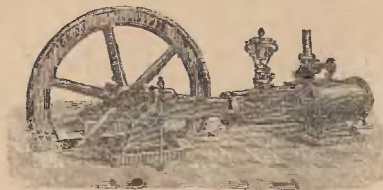
Wstrzegać się naśladownictw i podrabiań, bacząc na markę ochronną i własnoręczny podpis, do każdej fiaski dołączony.

Nr. 92.

URBANOWSKI, ROMOCKI I S^{KA}

w Poznaniu 3.

Lejarnia
żelaza,

Fabryka machin, kotłów parowych, oraz wyrobów z miedzi

założona 1872 roku.

Specyalność fabryki:

Budowa gorzelni,
„ cukrowni,

Budowa młynów,

„ krochmalarni,
„ tartaków.

Podjekuje całkowitego urządzenie gorzelni, dostarczając do nich: kotłów i machin parowych, płuczek i aparatów do gotowania i rozdrabniania kartofli, kadzi zaciernych z zewnętrznem i wewnętrznem chłodzeniem. gniotowników do siodu, pomp do wody i do zacieru, aparatów miedzianych odpędowych (destylacyjnych), pomp parowych do ich zasilania, zbiorników do spirytusu i do wody, przewodów ruchu, rurociągów żelaznych i miedzianych.

Zastępstwo na Galicyę:

W. OSTROWSKI, w Przemyśle.

Nr. 268 W.

LUDWIK KNAPIŃSKI

dostawca dla c. k. klinik i szpitali
narzędzi chirurgicznych, orto-
pedycznych i bandaży
odznaczony na wystawie krakowskiej
m. d. e. l. e. m. s. r. e. b. n. y. m.

Kraków, Szawkowska 4.

Nr. 271 W.

MARY WIŚNIEWSKIEJ

Pierwszy

Zakład rytowniczy

ARTYSTYCZNO-PRZEMYSŁOWY

odznaczony na wystawie krakowskiej r. 1887

w Krakowie, ulica Dominikańska 1.

(w domu Ks. Dominikańców)

przyjmuje do rysowania monogramy, herby, dy-
plomy i desenie na wszelkich materiałach do
robót galaneryjnych, szkolnych i kościelnych.

Nr. 270 W.

Pracownia sukien męskich

JÓZEF ŻALODEK

w Czerniowcach,

Rynek, Hotel pod „Trzema koronami“ I. piętro

wykonywa najlepsze i najbardziej eleganckie ubrania, stosow-
nie do sezonu, polecając zarazem bardzo obfity wybór naj-
lepszych materiałów z pierwszorzędných fabryk krajowych
i zagranicznych.

Ponieważ wszelkie zakupna uskuteczniam za granicą,
mianowicie w Londynie i Paryżu osobiście i tylko za
gotówkę, posiadam przeto tylko wyborowy materiał — po
cenach stosunkowo bardzo niskich.

Wykonuję **uniformy dla urzędników** tanio i
dobrze, a wszystkie potrzebne materiały i dodatki zawsze
posiadam na składzie.

Wszelkie zamówienia, jeżeli tego wymaga potrzeba,
załatwiam w przeciągu 24 godzin.

Nr. 248 W.

MAGAZYN FUTER

P. Czapczyńskiego

we Lwowie, ul. Jagiellońska 12.

połącza w największym wyborze

Futra męskie i damskie,

podróżne i miastowe, w najnowszych fasonach,

jak również

skóry na futra, materye na wierzchy

i w ogólności wszystkie artykuły wchodzące w zakres
handlu kuśnierskiego.

Nr. 291 W.

JAN OCHSNER

Fabryka machin w Białej (Galicja)

urządza

kompletne aparaty dystalacyjne i do rektyfikacyi spirytusu,
a to podług najnowszych i najpraktyczniejszych konstrukcyi.

Znakomite aparaty dystalacyjne — bezustanne.

Kompletne urządzenia browarów — rzeźni, stosownie do obowiązków przepisów — **farbiarni, kąpeli parowych itp.**

Wykonuje kotły parowe wszelkiego rodzaju, zbiorniki na wodę i spirytus, parniki Henzgo do gotowania i rozdrabniania ziemniaków, parniki do gotowania kości, kadzie zacierne z przyrządem do chłodzenia i exhaustorem, płuczki do ziemniaków z elewatozem, gniotowniki do zielonego i suszonego słođu. Wszelkie maszyny parowe. Pompy do wody, zacieru, spirytusu i oleju. Wszelkie maszyny dla przemysłu ręcznego i fabrycznego.

Wyroby miedziane, kotlarskie, armatury.

Wykonanie sumienne. — Ceny niskie.

Nr. 280 W.

Apteka

Z. Ruckera

WE LWOWIE,
róg ulicy Skarbrowskiej i Krakowskiej, obok teatru

poleca

wszelkie środki uniwersalne,
kosmetyki i przyrządy chirurgiczne.

Zamówienia z prowincyi skuteczniają się odwrotną pocztą.

Nr. 249 W.

Pierwszy, premiowany Zakład
artystycznego ślusarstwa
Józefa Goreckiego w Krakowie

ulica Dajwór 1. 6.

wykonuje wszelkie zamówienia miejscowe i z prowincyi,
stylowo, podług własnych i podanych wzorów, po najprzystępniejszych cenach i pod wszelką gwarancją.

Specyalnie wykonuje:
świeczniki, kandelabry, żyrandole, lampy,
latarnie, lichtarze itp.

do światła gazem, naftą i elektryką.

Zamówienia wprost, lub przez Bazar krajowy, ulica Wiślna,
gdzie częściowy skład swych towarów posiada.

Nr. 275 W.

NOVAK & JAHN

Fabryka maszyn, Kociarnia i Lejarnia metali
Praga — Bubna

podjmuje się

urządzenia browarów,
urządzenia słodowni,
urządzenia fabryk spirytusu i krochmalu,
urządzenia fabryk cykoryi,
urządzenia chłodowników i maszyn do ozle-
biania, podług patentu Hubermanna.

Specyalności fabryki:

- a) Aparaty do gotowania. Patentowane podwójne su-
szarnie słodowe. Półgazowe przyrządy płomienne
dym pożytkująco spalające. Aparaty drożdżowe (su-
chopestkowe). Patentowane gniotowniki do suchego
słodu itp. itp.
- b) Bezustannie działające aparaty mieszadłowe o wy-
sokim stopniu gorąca.
Parowniki do kartofli, kukurydzy i zboża.
Patentowane chłodniki zacierowe, mieszadłowe
z mechanizmem śrubowym.
Chłodniki zacierowe z przyrządem centryfugalnym
mieszadłowym.
Stolce do zielonego słodu (gniotowniki).

Machiny parowe każdej wielkości.

Kotły prawie wszystkich systemów.

Wypracowanie wszelkich planów, rysunków i ko-
sztyrów dla nowych budowli lub rekonstrukcyi.

Nr. 228 W.

A. BAUERFEIND

Fabryka skór specjalnie cielęcych

w Warszawie, Gęsta 16.

Istnieje od 1762 r., przerabia ona obecnie 130.000 skór cielęcych, w tem $\frac{3}{4}$ krajowych, $\frac{1}{4}$ zagranicznych. Skóry wyprawne sprzedają się w połowie w Królestwie, w znacznej części w cesarstwie i około $\frac{1}{10}$ produkcji wychodzi zagranicę, mianowicie do Niemiec i Francji. Fabryka ta zatrudnia 60 robotników i posilkuje się maszyną parową o sile 10 koni. Brała ona udział w wielu międzynarodowych wystawach, na których otrzymała następujące nagrody: w Londynie w 1862 r. dyplom uznania; w Wiedniu w 1873 r. medal za postęp; w 1876 r. w Filadelfii medal i dyplom szczególnego uznania; w 1878 r. w Paryżu medal srebrny i w 1882 r. w Moskwie medal złoty.

Nr. 299 W.

Odszczególniona na wystawach krajowych

Pracownia wyrobów
stolarskich

pod firmą

Marcin Prugar i Syn
Lwów, Zyblikiewicza 15.

założona
w roku 1854

poleca i wykonuje

kompletne urządzenia meblowe,

Portale i urządzenia sklepowe,

oraz wszelkie roboty w zakresie stolarstwa

wchodzące.

Nr. 241 W.

Aparaty desinfekcyjne (rozpylacze)

wynalazku

Antoniego Popiela

nagrodzone medalem srebrnym na
wystawie lekarskiej 1891 r. w Kra-
kowie, uzyskały wyłączny przywilej
na Austro-Węgry.

W każdym gospodarstwie dla zabezpieczenia
się od mikrobów chorób zakaźnych, oraz do
wytępienia wszelkich szkodliwych owadów,
polecenia godne, a mianowicie dla P. T. pp.
lekarzy, weterynarzy, szpitali, zarządów ko-
lejowych, gminnych, zakładów wojskowych,
właścicieli domów, hotelów i restauratorów itp.

Rysunki, opisy, przywilej i mniejsze apa-
raty złożone na placu wystawy w grupie pa-
tentów, większe w grupie maszyn.

Wyłączny przywilej, ważny na 15 lat, jest do
sprzedania.

Bliższe informacye w grupie patentów wyłożone.

Nr. 272 W.

KAROL MODRANY

majster szewski we Lwowie,

ulica Wałowa 6.

poleca swoje wyroby.

Nr. 279 W.

JAN TKACZ I SYN

Zakład artystyczny

TAPICERSKO - DEKORACYJNY

Lwów, ul. Teatralna 7.

wykonuje wszelkie roboty w zakres tapicerski wchodzące

jako też

zupelne urządzenie pomieszczeń, pałaców i dworów, podług najnowszych wzorów.

Polecają swój nowo założony

MAGAZYN NOWOŚCI

który urządzony jest z najnowszych i fantastycznych mebli i wszelkich dekoracji w najrozmaitszych stylach.

Rok założenia 1860.

Nr. 265 W.

EMIL WAJDOWSKI

Pracownia

wyrobów metalowych

we Lwowie,

plac Bernardyński l. 7.

poleca

Armatury parowe, wodociągowe, łaźienne, gorzelniarne, browarowe itp. Składowe części maszyn. Odlewy z miedzi, brązu, cynku i t. p. według własnych i nadesłanych modeli lub rysunków.

Tablice i napisy metalowe.

Reperacye skutecznie się szybko i starannie.

Nr. 304 W.

Fabryka Gipsu rolnego i sztukatorskiego

L. WERTHEIM

w Jędrzejowie

st. dr. ż. Iwangrodzko - Dąbrowskiej

gub. Kielecka (Królestwo Polskie).

Nr. 295 W.

Rafinerya spirytusu, Fabryka likworów, rozolisów i rumu

A. Schwanenfelda

W TARNOWIE

poleca jako specyał

Żytniówkę prawdziwą

nabytą u JE. ks. Sanguski i JW. hr. Tarnowskiego, dwukrotnie rafinowaną, jako też

Sokołówkę

pyszną nalewkę, która wprowadzie przez liczną konkurencyę naśladowaną, jednak w dobroci, sile i smaku niedosięgniętą została,

i jeszcze inne wyborowe stare nalewki, celne likwory, rozolisy krajowe.

A. Schwanenfeld

w Tarnowie.

Świadcstwa:

**Zarząd centralny dóbr hrabstwa
Tarnowskiego.**

Poświadczam się niniejszem, że Rafinerya spirytusu i Fabryka likierów pana **A. Schwanenfelda** w Tarnowie nabyła od Skarbu hrabstwa Tarnowskiego z gorzelni w Krzyżu czystą żytniówkę w ilości sześćdziesiąt (60) hektolitrów na 100 stopni Tralesa.

Tarnów 28. Czerwca 1893.

W. Habicht

pełnomocny dyrektor dóbr.

Zarząd dóbr Jana hr. Tarnowskiego w Dzikowie.

Świadcstwo, mocą którego Zarząd dóbr JE. Jana hr. Tarnowskiego w Dzikowie, poświadczam, że pan **A. Schwanenfeld**, właściciel rafinerii spirytusu, fabryki parowej rozolisów, likierów i rumu w Tarnowie, dostarczył do gorzelni naszej w Wielowsi własne żyto, z którego prawdziwa okowita żytniówka bez żadnych domieszek wyprodukowaną i do rafinerii pana **A. Schwanenfelda** w Tarnowie odesłaną została.

W Dzikowie, 12. Czerwca 1893.

Gawecki.

Nr. 253 W.

Fabryka Portland Cementu Bernard Liban i Spółka

w Podgórzu, pod Krakowem

poleca wyrób swój Portland cementu najlepszej jakości, którego badania przez stację doświadczalną w Wiedniu wykazały, że cement nasz przewyższa normy przepisane przez Towarzystwo inżynierów i architektów we Wiedniu

B. A. D. Z. 3008 ex 1893

Mag. Z. 188160

Nr. 1422 ex 1893.

Wynik badań na wytrzymałość, stosunek cementu do piasku $\approx 1 \approx 3$.

Czas trwania ztwardzenia	Wytrzymałość na zer- waniu na 1 cm. ☐	Wytrzymałość na zgnie- ceniu na 1 cm. ☐
7 dni	16.08 kg.	155.28 kg.
28 dni	24.30 „	187.60 „

Nr. 257 W.

Teodor Zajdzikowski

właściciel Zakładu
artystyczno - szklarskiego

w Krakowie,
ulica św. Jana liczba 17.

Zastępca słynnej firmy w Europie
Neuhauzer, Dra Jele i Spółki
w Innsbrucku.

Wykonuje okna kościelne ze szkła
czystego, kolorowego i katedralnego,
podług własnych lub też dostarczonych
wzorów, od najprostszych do najbo-
gatszych.

Dostarcza szyb lustrowych i zwiercia-
deł z fabryk krajowych i zagranicznych.
Podje muje się oszklenia pojedynczych
okien i większych budowli.

Nr. 274 W.

ZAKŁAD ELEKTRO-MECHANICZNY

P. Muszyńskiego

w Warszawie,

Jerozolimska 80.

Mikrofony, Telefony, Dzwonki
elektryczne, Dzwonki magne-
tyczne, Piorunochrony, Wanny
elektryczne, Ostrzegacze do
drzwi, okien, kas, szuflad, Ze-
gary elektryczne, Kurki do za-
palania gazu i świec, Zamki
elektryczne, Aparaty indukcyj-
ne, Światło elektryczne i t. p.

Nr. 288 W.

Ekzystująca od 1852 roku

Parowa Fabryka mydeł toaletowych, perfum
i wyrobów kosmetycznych

FRYDERYKA PULSA

W WARSZAWIE

przy ulicy Daniłowiczowskiej 12.
nagrodzona kilkakrotnie na różnych wystawach

wyrabia:

wszelkie mydła toaletowe, pomady, fiksatory, olejki do
włosów, różne kosmetyki, wody kolońskie, perfumy,
kadzidła, środki do czyszczenia i konserwowania zębów,
pachnidła do bielizny itp.

Specyalność:

znane ze swej dobroci Mydło glicerynowe.

Sprzedaż hurtowna i detaliczna w Składzie głównym:
w Warszawie, plac Teatralny 11

Adres dla listów: „Fryderyk Puls, Warszawa“.

„ „ depesz: „Puls, Warszawa“.

Nr. 293 W.

Fabryka machin, lejarnia metali i kotłarnia
„Pierwsza Berneńska fabryka machin“

(Erste Brüner Maschinen-Fabriks-Gesellschaft)

dawniej

„Th. Bracegirdle & H. A. Luz“ w Bernie

wyrabia i poleca:

Machiny parowe precyzyjne — częściowo działające z dowolnym regulatorem wentyli patentu Collmana z ustawieniem trojkiego przeżenia (urządzenie jedno cylindrowe Compound, Tandem i Triplex) z kondenzacją lub wolnym wylotem pary.

Machiny parowe precyzyjne z patentowaną kierownicą Ridera naszego systemu z wolnemi szubrami od ciśnienia pary.

Machiny parowe Corlissa.

Machiny parowe szybko biegnące z kierującym szubrem tłokowym bez skraplania lub z skraplaniem, z poziomem lub pionowym urządzeniem, przedewszystkiem jako elektryczne motory oświetlające.

Kotły parowe wszystkich systemów — jedno lub dwu ruropalne kotły parowe, o rurach gładkich lub falistych. Kotły bularowe, systemu Tischbeina i Dupuis od 1 do 12 atmosfer.

Kotły wodne rurowe podług patentu Babcock & Wilcox.

!!ZUPEŁNE BEZPIECZEŃSTWO!!

!!!SUCHA PARA!!!

aż do 20 atmosfer natężenia.

OSZCZĘDZACZE

parowe pompy bez koła zamachowego patent Voit i pompy parowe wszystkich systemów.

Ogrzewacze, transmisye i t. p., i t. p.

Nr. 350 W.

P. Repetowski
introligator
w Krakowie.

Nr. 277 W.

FABRYKA
WYROBÓW KAMIENIARSKICH
Heurteux i Lilpop
 w Warszawie, ulica Srebrna Ilezba 12.
 wykonywa roboty budowlane, oraz pomniki
 z marmuru, granitu, labradoru, alabastru,
 piskowca i t. p.
 Nr. 204 W.

BANK ROLNICZY

we Lwowie, założony w roku 1881

ulica Trzeciego Maja liczba 2.

Pośredniczy przy zakupnie i sprzedaży produktów rolnych i leśnych, tudzież zakupuje produkta te tak na własny jak i i obcy rachunek; pośredniczy w zakupnie i sprzedaży dóbr, oraz w parcelacyi takowych; pośredniczy i współdziała przy tworzeniu Spółek i Towarzystw dla podniesienia kultury, jak n. p. obecnie przy zakładaniu w kraju cukrowni i spółek drenarskich.

Udziela członkom swoim zaliczki na produkta, dostarcza wszelkie nasiona i zboża do siewu wiosennego i jesiennego w najlepszych jakościach, o wypróbowanej sile kiełkowania i czystości ziarna, nawozy sztuczne z pierwszorzędných fabryk z gwarancyą za składniki chemiczne, maszyny rolnicze.

Utrzymuje zawsze na składzie najlepsze owies obrocny w każdej ilości.

Nr. 308 W.

FABRYKA DACHÓWEKw Zalesiu, P. Pzeszów
sprzedaje

1000 dachówek falcowanych po 40 złr. — st.

1000 połówek " 40 " — "

1 gąsior na kalenicę " — " 20 "

GUMIŃSKI.

Nr. 283 W.

**Pierwsza czeska c. k. uprzyw.
Fabryka młynków do czy-
szczenia zboża,
sieciskarn i śrótownic**

poleca swoje znane i powszechnie uznane za najlepsze młynki do czyszczenia zboża i rozgatkowania różnych nasion podług jakości. — Sieciskarnie łatwo się poruszające, z czeskiemi żezakami (nożami) ze środka ostrzonemi, ręczne lub poruszane za pomocą innej siły przenośnej. — Kamienie śrutowe zwykłe lub francuskie osobno patentowane.

Urządzenie, poruszenie i wykonanie proste i bardzo łatwe.

Uznane na wszystkich wystawach i odznaczone nagrodami.

Nr. 311 W. Cenniki gratis i franco.

WACŁAW ZIMA

w Przepychach, koło Opoczna
stacja kolei państw. w Czechach.

Jan Niewrzałkiewicz

w Busku

PRACOWNIA**wyrobów stolarskich, to-
karskich i rzeźbiarskich**

z drzewa

poleca swój wyrób stolarski
robót fabrycznych, meblo-
wych i galanteryjnych.

Robót rzeźbiarskich, galan-
teryjnych, kościelnych i cer-
kiewnych.

Robót tokarskich z drzewa,
kości i rogu.

Zlecenia z prowincji i z za-
granicz załatwia jak najrychlej
odwrotną pocztą.

Zlecenia zaś angro w tuzinach
za znacznie zniżoną ceną.

Nr. 305 W.

Haehnel, Maenhardt i Spółka

fabryka

Fabryka rzemieni

w Bieleku — Białej

dostarcza wszelkich gatunków pasów
rzemieniowych, bawełnianych i włosienich,
do maszyn.

Nr. 287 W.

F. RINGHOFFER

Fabryka wagonów i Tenderów

założona w roku 1852.

Fabryka machin, lejarnie żelaza i kotlarnia

założona w roku 1848.

Fabryka przedmiotów miedzianych i metalowych

założona w roku 1771.

Kuźnie miedziane i walcownia

założona w roku 1820.

*Główne zakłady fabryczne w ŚMICHOWIE pod
Pragą, z uzupełnieniem w KAMENITZ pod Eule.*

Oddział fabrykacyi wagonów.

Wozy osobowe o dwu, trzech i czterech osiach. Wagony sypialne i salonowe, wagony parowe, ambulansy pocztowe, wozy dla konduktorów. Wozy ciężarowe wszelkiego rodzaju dla torów normalnych lub wąskich. Wozy do przewożenia piwa i mięsa. Pługi do odgartywania śniegu. Dresyny. Wozy tramwajowe. Tendery do lokomotyw. Wozy dla wojska, dla rannych, sanitarne, lazaretowe i t. p.

Oddział fabrykacyi machin, lejarnia żelaza i kotlarnia.

Machiny parowe każdej wielkości i urządzenia z precyzyjnym sterownikiem wentylowym patentu A. Collmana lub zasuwanym sterownikiem. Maszyny do wytwarzania zimna systemu Lindego. Pompy parowe dowolnej wielkości. Transmisye systemu Seltersa lub dawnego. Windy wszelkiego rodzaju —

kompletne urządzenia dla kolei. Urządzenia wodociągów. Kotły parowe wyprobowanych systemów: Cornwalla, Fairbairna rurowe i ze rżniętymi rurami.

Zbiorniki na gaz i wodę. Urządzenia blichowni i apertury. Lejarnia podług własnych lub zamówionych wzorów.

Urządzenia browarów i słodowni. Rury odpływowe patentowane Eug. Kreiss. Urządzenia silosu dla zboża i słodu. Pneumatyczne słodowniki bębnowe systemu Gallanta. Suszarnie słodu dla słodu pilzneńskiego, wiedeńskiego i monachijskiego. Obracadła słodowe patent. Weinig. Warzelnie piwa do ruchu ręcznego i maszynowego z opalaniem wprost lub gotowania parą. Aparaty chłodnikowe patent. Weinig. Urządzenia lodowni z lodem naturalnym lub sztucznem oziębianiem. Maszyny lodowe systemu Lindego. Urządzenia dla powietrzostanu bezzarodkowego, pneumatyczne filtry zarodkowe patent. Dra Möller. Urządzenia suszarni młóta patent. Hewke.

Urządzenia dla surogatu cukrowego, rafinerii cukru i od-cukrowań melassy. Płuczkarnie buraków z patent. chwytaczem kamyków. Bateriae dyfuzyjne z dolnym i bocznym wypustem. Filtrowe prasy osadu patent. Kroog, prasy do produkowania masy cukrowej, podwójne prasy filtrowe patent. Ciżek. Centryfugi z ślajem i elastycznym łożyskiem patent. Fiska i dolnym wypustem. Parowniki z kompletnymi ogrzewaczami płynów systemu Procédé Rillieux-Lexa. Przyrządy do wody osmosowej i parowniki Langena. Vakuum rafinerie — Vacuum surogatu, cukru patent. Lexa-Herold-Pile. Urządzenia do wyrobu cukru kostkowego i grudkowego. Mokre i suche pompy powietrzne z regulatorem prężności. Czerpadła do kwasu węglowego i pompy bez wstecznego ruchu. Czerpadła do osadu z patent. bukszami pakunkowemi. Windy i przyrządy do transportowania. Urządzenia tartaków i fabryk mydła.

Wyroby z miedzi i innych metali.

Kompletne urządzenia fabryk cukru, gorzelni i rafinerii spirytusu, browarów krochmalni i syropu, farbiarni octu drzewnego i octanu ołowiu. Urządzenia kąpieli parowych i wanny. Wszystkiego rodzaju rury miedziane, charlice do topienia i chłodzenia, wszelkich wymiarów. Pompy i armatury z mosiądzu i t. p.

Wyroby kotlarni i walcowni.

Blachy miedziane, rury i dachówki, blaszki na kapsle i patrony, tarcze, dna do retort, misy wannowe, dna do panew warzelnych, przyrządy do fabrykacji gwoździ i t. p. Blachy miedziane i puszki ogniowe dla użytku kolei żelaznych.

SEYFARTH & CZAJKOWSKI

we Lwowie

polecają swój obficie zaopatrzony

SKŁAD

FORTEPIANÓW

PIANIN I FISHARMONII

z najlepszych fabryk krajowych, jako to:

Ehrbara, Besendorfera, Heitzmana, Schweighof-
fera, Hofmanna, Hofbauera, Fritza, Wirtha, Dörra

i zagranicznych:

Kapsa, Frankiego, Hausmana, Rösle i innych

po cenach najprzystępniejszych.

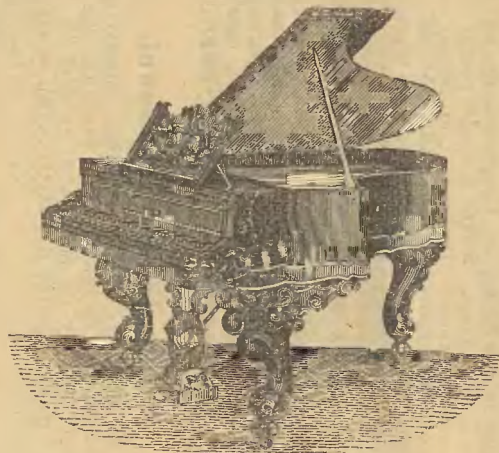
Można również nabywać fortepiany za spłatą ratami.

Wielki wybór fortepianów do wypożyczania.

Nr. 370 W.

ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY

Maria

Nr. 306 W.

Lwów,
ulica Fredry liczbą 7.
(Pałac hr. Fredry.)

Telefon Nr. 360.

C. i k. dostawca nadworny

H. ROSENTHAL

właściciel złotego krzyża zasługi
z koroną

*Zakład mundurowania
pp. Oficerów i Urzędników*

WE LWOWIE,
ulica Kopernika 1. 9.

Nr. 315 W.

C. k. uprzywilejowana Pracownia wyrobów metalowych
HENRYKA BOGDANOWICZA

Lwów, ulica Piekarska l. 13 (we własnej realności).

Specjalna fabryka klozetów. — Lejarnia cynku. — Figur ogrodowych, pomników i krzyży. — Wytryski. — Akwarya. — Tusze. — Aparaty. — Łazienki. — Wanny różnego rodzaju. — Wszelkie przybory sanitarne i kąpielowe.

Nr. 261. W.

Przedsiębiorstwa budowlane w ten zakres wchodzące.

SWOSZOWICE POD KRAKOWEM

Zakład kąpielowo-leczniczy wód siarczanych

obfitujący w znaczną ilość źródeł, polecanych w rozmaitych chorobach narządu ruchowego, szczególnie w goścu (reumatyzmie) stawowym i mięśniowym, tak ostrym jak i przewlekłym, również w rozmaitych chorobach skórnych, a nie ustępujących co do skuteczności i składu chemicznego żadnym źródłem zagranicznym, jest także znakomitem miejscem klimatycznym dla rekonwalescentów.

Zakład znajduje się w odległości siedmiu kilometrów od Krakowa, połączony pięć razy dziennie koleją państwową z Krakowem, również kursują wygodne omnibusy cztery razy dziennie między Krakowem a zakładem.

W zakładzie znajdują się wygodne z komfortem urządzone mieszkania, wyborna restauracja i czytelnia zaopatrzona w dzienniki krajowe jakoteż zagraniczne.

Muzyka zakładowa przygrywa dwa razy dziennie w pięknie urządzonym parku.

Lekarz zakładowy wykonuje na miejscu miasnienie i elektryzowanie według najnowszych prawideł sztuki lekarskiej.

Pocztą i telegraf w miejscu.

Nr. 282 W.

TEOFIL DYMET

Fabryka wyrobu skór

w Zamarstynowie obok Lwowa

poleca

blanki czarne i szare, juchta, skóry
końskie całe i wykroj na sposób
hamburski i t. p.

Nr. 347 W.

F. NIEWCZYK

Fabryka instrumentów
muzycznych

Kraków, ul. Wrocławska 20.

Poleca instrumenta muzyczne z mosiądzu i drzewa poczynawszy od pospolitych do najwykwintniejszych.

Wykonanie sumienne,
po cenach przystępnych
Z GWARANCYĄ.

Praktyczne urządzenie w fabryce daje możebność konkurencyi tego przedsiębiorstwa obcym wyrobom.

Nr. 364 W.

Amerykańska kościarnia parowa

St. Ostaszewskiego

w Klimkówce

pocztą, telegraf i stacya kolei Rymanów

wyrabia mączkę rogową, mączkę kostną parzoną i mączkę kostną preparowaną (roztworzoną), tudzież tłuszcz kostny; dostarcza pomocniczych nawozów fosforowych, azotowych i potasowych, poleca także złożone a wypróbowane na własnych polach doświadczalnych nawozy specjalne pod rzepak, zboża ozime i jare, koniczyzny, kartofle, buraki, chmiel i ogrodowizny.

Fabryka poręcza, że tak mączki rogowa i kostna, jakoteż i wszelkie dostarczane nawozy pomocnicze, są czyste bez najmniejszych domieszek obcych lub zabarwień, a zawierają przy zakupie podaną w procentach ilość dotyczących składników; poddaje się również dowolnej kontroli celem zbadania czystości nawozów pod mikroskopem, zawartości składników tychże za pomocą analizy chemicznej.

Ilość, jakość nawozu i czas dostawy dowolny dla odbiorcy.

Ceny możliwie niskie.

Warunki spłaty korzystne.

Nr. 285 W.

We wtorek 6. marca b. r.

otworzyła

MÖDLINGSKA FABRYKA OBUWIA

drugą filię

urządzoną z komfortem i elektrycznem oświetleniem
we Lwowie,

przy ulicy Sykstuskiej 1. 6.

zaopatrzoną w olbrzymi zapas obuwia męskiego, damskiego i dla dzieci, podług najnowszych francuskich fasonów, po zdumiewająco niskich stałych cenach fabrycznych, które wyciśnięte są na podeszwie każdej sztuki.

Oprócz tego oddano do rozsprzedaży transport

10.000 par tylko damskiego obuwia

czysto angielskiego fasonu i wyborowej jakości
po cenie 2 zkr. 90 ct. za parę.

Nr. 90.

Po wystawie krajowej we Lwowie będąc całkowicie skład obuwia Mödlingskiej fabryki przeniesiony z dotychczas zajętego lokalu przy ulicy Hetmańskiej na ulicę Sykstuską liczbą 6.

Po wystawie krajowej we Lwowie będąc całkowicie skład obuwia Mödlingskiej fabryki przeniesiony z dotychczas zajętego lokalu przy ulicy Hetmańskiej na ulicę Sykstuską liczbą 6.

FOTOGRAFIA
TEATRÓW WARSZAWSKICH

TOW. ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH

Edward Troczewski

Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 42.

Nr. 303 W.

SZCZAWNICA

zakład klimatyczno - zdrojowy
z 7 zdrojami najsilniejszej **szcza-
wy sodowo-słonej**, skutecznej
we wszelkiego rodzaju katarach,
w długotrwałem zapaleniu płuc,
w początkach **suchót**, w niedo-
krewności i t. d. Frekwencya
3.000 osób, rozseła wód 100.000
flaszek. Sezon od 20 maja do
30 września. Dojazd ze wszyst-
kich kierunków drogi żelaznej do
Stacy w **Starym Sączu**, a ztąd
dzołą malowniczą nad Dunaj-
cem, na miejsce.

Dzierżawca Zakładu:

FELIX WIŚNIEWSKI.

Nr. 98 W.

PETRALLA

środek zapobiegający tworzeniu
się kamienia w kotłach. Paten-
towany we Francyi, Anglii i
Austro-Węgrzech. Przy co-
dziennem użyciu jednego litra
na każdy metr kubiczny wody
zawartej w kotle, w ciągu sześciu
tygodni doszczętnie niszczy bę-
dący już kamień a zapobiega
tworzeniu się nowego.

Oszczędza oleju 50%, węgla
15 do 20%, czyni siłę maszyny
wydatniejszą o 20% a trwałość
kotłów podwaja.

Po usunięciu kamienia do-
datek zmniejsza się o połowę.

Jan Pitlik w Oświęcimiu.

Nr. 320 W.

ANTONI DOBRY

w Dolnem Cietno (Czechy)

stacya kolejki KUTTENHUTAL.

Fabryka maszyn rolniczych pełca zwłaszcza
swoje specjalności, jako to: Młocarnie i Windy,
które na wszystkich wystawach nagrodami
odznaczono.

Ceny bardzo niskie.

Nr. 314 W.

STOWARZYSZENIE PRACY KOBIECI W KŁOMYI

założone w r. 1891

utrzymuje szkołę robót ręcznych kobiecych, urządza kursa handlowe, tudzież rysunków i malarstwa pod kierownictwem fachowych nauczycieli.

W celu dostarczania zarobku kobietom, utrzymuje także szwalnię — przyjmuje więc wszelkie zamówienia na roboty w zakres szycia białego wchodzące: wyprawy, bieliznę dla zakładów, szpitali i t. p.

Robota staranna. — Ceny umiarkowane.

Nr. 284 W.

KAROL BAŁŁABAN

we Lwowie, ulica Halicka liczba 23.

Handel Towarów korzennych
skład chińsko-rosyjskiej herbaty, rumu bremskiego, win węgierskich, austriackich, francuskich i szampańskich.

Jedyny reprezentant Zjednoczonych fabryk spirytusu i drożdży
Ad. Ig. Mautnera i Syna we Wiedniu, Simering i Florisdorf.

Jedynie drożdże do zacieru gorzelnianego bez krochmalu!

12-letnia stara prawdziwa żytnia wódka
„BAŁŁABANÓWKA“
hygienicznie wyrównuje w skutkach koniak.

Pawilon własny na wystawie krajowej obok głównego pawilonu maszyn, uwidoczniając produkcję wyrobów drożdży, odpadki i zużytkowanie takowych. W tym samym pawilonie można się przekonać o dobroci starej żytniej wódki „Bałłabanówki“.

Zamówienia na „Bałłabanówkę“ i inne towary korzenne z prowincyi — przyjmuje tak w pawilonie wystawowym jakoteż i w głównym handlu przy ulicy Halickiej liczba 23
Nr. 91.

LUBIEŃ

Nr. 310 W.

ZAKŁAD KĄPIELOWY WÓD SIARCZANYCH I BOROWINOWYCH
w pobliżu Lwowa i stacyj kolejowych w Gródku i Szczercu położony
otwartym zostaje dnia 20. maja.

Urząd pocztowy, telegraficzny i apteka w miejscu. Codzienna poczta wozowa pomiędzy Lwowem a Lubieniem po 75 ct.

W drugim i trzecim sezonie muzyka gra dwa razy dziennie po dwie godziny. Łazienki z wannami porcelanowymi i terazzo, także posadzki. Kąpiele siarczano-mulowe parą ogrzewane. Leczenie elektrycznością i masaż (maser i maserka fachowo uzdolnieni).

Nowość! Przyrząd rozpylający wodę siarczaną do leczenia chorób nosa, gardła i płuc, niewyłączając gruźlicy. Kąpiele zimne rzeczne.

Pomieszkania z urządzeniem i pościelą (materace sprężynowe) w cenie od 50 ct. do 1'20 dziennie. Pewna liczba mieszkań do opalania.

W sezonie pierwszym od 20. maja do 20. czerwca i w trzecim od 20. sierpnia ceny mieszkań o 20 procent tańsze. W tymże czasie doznają opustu ubodzy chorzy, opatrzeni w świadectwa przez c. k. starostwa potwierdzone.

Fiakier zakładowy po stałych cenach za wszelkie jazdy.

Obszerny wzorowo utrzymany park, cieniste świerkowe chodniki.

Kaplica z codzienną Mszą św.

Wszelkich wyjaśnień udziela na żądanie Dyrekcyja zakładu.

Kamień litograficzny

w Siekierczynie

poczta Petołk złoty (Galicya)

wedle orzeczeń powag naukowych, których świadectwa na żądanie można otrzymać do przeglądnięcia, nie ustępuje kamieniowi z Solenhofen w Bawaryi.

Zamówienia przyjmuje właściciel:

Longin Dunka de Sajo.

Nr. 280 W.

PIERWSZA Związkowa garbarnia

w Rzeszowie
poleca w najlepszej jakości
po najtańszych cenach:

PASY MASZYNOWE

pojedyncze i podwójne,
jako też

SKÓRY

podeszwiane, juchtowe,
cielęce, blanki na uprząż
i rzemyki do szycia i
wiązania pasów.

Nr. 339 W.

Nr. 322 W.

F. CZERVINKA & Comp.

Specyalna fabryka pługów do nawozów sztucznych,
do uprawy buraków i żniwiarek

PRAGA—BUBNA

Wyłączne prawo do wyrobu patentowanych pługów do buraków
Laass'a, Schloer'a maszyn do sztucznych nawozów i Walter A.
Wood'a żniwiarek dla trawy i zboża.

Pługi normalne patent Ventzki.

W niedziele fabryka i biura zamknięte.

Adres: F. Czervinka & Comp. Praga—Bubna.

Patek Philippe i S^{ka}

Fabryka zegarków Grand Quai 22 w Genewie.

WSZELKIEGO RODZAJU ZEGARKI

od najprostszej konstrukcyi do najbardziej skomplikowanej.

Najwyższe odznaczenia na wszystkich światowych wystawach od roku 1844.

Grand Prix w Paryżu 1889.

Member of the Jury Chicago 1893.

Przeszło 150 nagród na konkursach urzędowych genewskiego
Obserwatorium astronomicznego.

Zwracać należy uwagę, że zegarki naszej fabryki noszą napis
„Patek Philippe i Ska“, nie zaś jak podrabiane Pateck lub
Pateck & Cie.

Do każdego zegarka jest dołączone świadectwo pochodzenia.

Korespondenci:

we Lwowie: W. Grabiński, Halicka 18.

w Londynie: H. Pleister. w Nowym Yorku: Tiffany i Ska.

w Paryżu: A. H. Rodanet.

Nr. 281 W.

REKAWICZKI DAMSKIE I MĘZKIE
angielskie, francuskie i niemieckie
KAPELUSZE, CYLINDRY, KLAKI,
CZAPKI, KAPELUSZE MYŚLIW-
SKIE, HABIGA, PLESSA,
PICHLERA I ANGIELSKIE.

KRAWATY
w najnowszych fasonach.

PARASOLKI
od 1:50 aż do najwytworniej.

DESZCZOCHRONY
OBUIE ANGIELSKIE

KURTKI I KAMASZE MYŚLIWSKIE,
PŁASZCZE, HAWEL-
KI, PLEDY, KOCYKI
BIELIZNA MĘZKA, KOŁ-
NIERZE, MANKIETY,
SPINKI, SZELKI,
SKARPETKI,
POŃCZOCHY.

KUFRY,
TORBY,
WORKI,
LASKI.

S. PIŁECKI, LWÓW, PL. MARYACKI L. 3.

**NAJ-
WIĘKSZY
SKŁAD**

**AUTOMATÓW
GRAJĄCYCH**

SZKATUŁY
szwajcarskie samogrające.

SZAFKI,
NECESERKI,
ALBUMY, PUHARY,
KRZESŁA, ZEGARY,

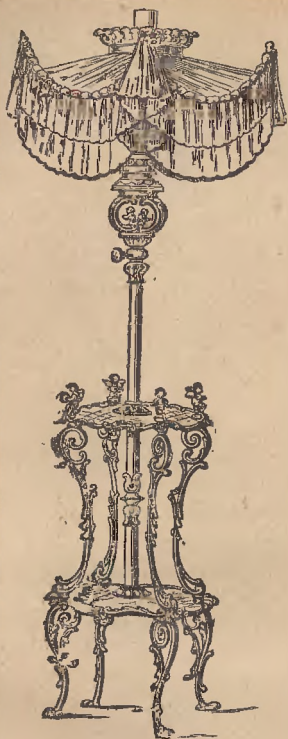
FLASZKI z muzyką,
CYTRY AKORDOWE

z nutami do zmiany, na
których każdy grać może
bez znajomości nut.

POZYTYWKI dla PTAKÓW
NUTY DO WSZYSKICH SYSTEMÓW
AUTOMATÓW GRAJĄCYCH po cenach
najtańszych.

BEZ KONKURENCYI!

Nr. 45. W.

R. DITMAR

we

Lwowie

c. k. uprzywil.

fabryczny

skład lamp

i

wyrobów metalowych

plac Maryacki l. 9.

Główny skład
wyrobów

MAJOLIKOWYCH

artystycznych, z fajansu,
hygienicznych

z fabryki

R. DITMAR w Znaim.

Nr. 77.

BRACIA HESKY
WIEN

Fabryka kas ogniotrwałych
poleca swe znakomite wyroby po cenach najtań-
szych i dogodnych warunkach.

składy u jeneralnego zastępcy dla Galicyi i Bukowiny:
M. KOPKES
Lwów, ulica Gródecka liczba 25.

Nr. 319 W.

Patentowany Kufer stołowy

wynalazku Gryzy Morawskiego herbu
Nalacz, 45 cm. szeroki i wysoki, 90 cm.
długi, ważący około 30 kg. W kufszę
znajduje się oprócz kuchni polowej
kosz druniany 40 cm. szeroki i wysoki,
80 cm. długi w którym potrzebne rze-
czy złożyć można. Po wyjęciu kosza i
kuchni można z kufra ustawić stół
270 cm. długi i 6 ławek po 90 cm.
Przy towarzyskich wycieczkach, po-
lowaniach jakoteż dla budowniczych, in-
żynierów i t. p. jest taki kufer nie-
zbędnie potrzebnym.

Kufer, kosz i kuchnia 35 zł.

Zamówienia

u pana Jana Wysockiego

Pracownia stolarska i bednar-
ska w Przemyśle

albo

u pana Radmacher'a

w Wiedniu, B. XVIII. Feld-
gasse Nr. 27.

Nr. 335 W.

Poznań, ulica Wiktoryi liczba 25.

Zakład artystyczno-rzeźbiarsko-ślusarski Markowski & Linde

Poznań, ulica Wiktoryi liczba 25.]

polecają się

wykonywać wszelkie prace w zakres ślusarstwa wchodzące,
jako to: bramy, kraty, balkony, pajaki, krzyże misterne, ogro-
dzenia grobów, parków, zwierzyńców, werandy, oranżerye,
schody, mosty ogrodowe, piorunochrony i t. d.

Fabryka szaf żelaznych, otwieranie tychże, zakładanie dzwon-
ków elektrycznych i t. d.

Budowle podejmujemy od zwykłych aż do najwykwintniej-
szych po możliwie tanich cenach.

Rysunków na każde prace dostarczamy na życzenie bezpłatnie.

Nr. 331 W.

Poznań, ulica Wiktoryi liczba 25.

Fabryka ornamentów żelaznych.

Specyalność: budowie

Księgarnia Spółki wydawniczej polskiej

W KRAKOWIE

poleca

następujące własne wydawnictwa:

a) treści powieściowej i narracyjnej.

- A. M. L. Obrazki z życia*, Kraków, str. 300 2'—
 W ozdobnej oprawie 2'50
 (Treść: Dziwactwo losu. — Marzenie i rzeczywistość. — Sztuka czy miłość? — Miodowa sielanka. — Alboż ja wiem? — Kosztem życia. — Przeznaczenie. — Niewierny Tomasz. — Skora do buntu. — Bóg zapłać! — Bez miłości. — Wart pałac Paca, a Pac pałaca).
- Abgar Soltan. Rusini*, szkice i obrazki, 1893, str. 280 1'60
 W ozdobnej oprawie 2'—
 (Treść: Do celu. — Semen Kwitka. — Hnat sierota. — Przy ognisku myśliwskim).
- *Z carskiej imperyi*, szkice, Kraków, 1892, str. 238 1'40
 W ozdobnej oprawie 1'80
 (Treść: Kola Rokitin. — Vacar. — Książd Jan. — Jak wielu. — Ruiny).
- Bałucki Michał. Mój pierwszy występ literacki*, zbiór nowel, Kraków, 1890, str. 213 1'20
 W ozdobnej oprawie 1'60
 (Treść: Jaką miarką mierzysz, taką ci oddadzą. — Wiedźma. — O zagon ziemi. — Złodziejska ambicya. — Dla szczęścia dziecka. — Przez tydzień aktorem. — „Dla moich starych.“ — Mój pierwszy występ literacki).
- *Nowele*, Kraków, 1887, str. 361 1'60
 (Treść: Głowa swoje a serce swoje. — Pogrzeb przyjaciela. — Stara Kasia. — Panna Walerya. — Szpital waryatów).
- *Pan burmistrz z Pipidówki*, powieść z życia autonomicznego Galicyi i Dwie wizyty jego ekscełencyi, szkic wierny zdjęty z natury. Kraków, 1887, str. 184 1'50
 W ozdobnej oprawie 2'—
- Czajkowski Michał. Stefan Czarniecki*, powieść historyczna, Kraków, 1891, str. 540 1'50
 W ozdobnej oprawie 2'—
- Gawalewicz Maryan. Biedni ludzie*, obrazki z życia szkicowane, Kraków, 1890, str. 277 1'20
 W ozdobnej oprawie 1'60

- **Majster do wszystkiego**, zbiór nowel, Kraków, 1890, str. 198 1'20
 W ozdobnej oprawie 1'60
 (Treść: Majster do wszystkiego. — Y. Zyg. — Do Mimi. — Grajek z „Pod Kotwicy“. — Filizanka. — Oststnia schadzka.)
- **O Niej...**, szkice i obrazki, 2 tomy, Kraków, 1887, str. 238 i 266 1'80
- Hajota. Błędne Koło**, powieść, Kraków, 1888, str. 457 1'50
- **Nowele**, Kraków, 1887, str. 455 1'50
 (Treść: Ślubna obrączka. — Wymarzone spotkanie. — Nemezys serca. Czemu ciebie tu niema? — Ostatni kosz. — Przecignięta struna. — Kwiat paproci pana Leonarda. — Znaszli ten kraj?)
- Jełowicki Aleksander. Moje wspomnienia**, wydanie trzecie, Kraków, 1891, str. 583 1'80
 W ozdobnej oprawie 2'30
- Korzeniowska z Wittów Jadwiga. Nad siły**, powieść z warszawskiego bruku, Kraków, 1893, str. 195 1'20
 W ozdobnej oprawie 1'60
- Łąnska N. Misjonarze świętej Rosyi**, powieść ze społecznego życia w „Zachodnim kraju“, tłumaczona przez * * * Kraków, 1893, str. 223 1'60
 W ozdobnej oprawie 2'—
 (Tłumaczenie słynnej powieści „Obrusitieli“, w której autorka, jakkolwiek Rosyanka, przedstawia z wielką bezstronnością w barwnych a dosadnych obrazach, stan napływowego społeczeństwa czynowników rosyjskich, jak niemniej wszystkie krzywdy i niedole gwałtownie wypieranej i poniewieranej narodowości polskiej i religii katolickiej).
- Łoziński Władysław. Madonna Busowiska**, nowella, Kraków, 1892, str. 62 —'40
 W ozdobnej oprawie —'80
- Suffczyński Kajetan (Bodzantowicz). Zawsze oni**, obrazy historyczne i obyczajowe z czasów Kościuszki i legionów, 2 tomy, Kraków, 1887, str. 309 i 406 2'40
 W ozdobnej oprawie 3'40
- Tarnowski Stanisław. Z wakacyj**, 2 tomy, Kraków, 1888, str. 479 i 318 5'40
 (Treść: Kijów. — Moskwa. — Wilno. — Prusy Królewskie.)
- „Towarzystwo warszawskie“**. Listy do przyjaciółki, przez Baronową X. Y. Z., wydanie drugie, przejrzone, poprawione, i znacznie rozszerzone, 2 tomy, Kraków, 1880, str. 296 i 297 3'—
 (Treść: Tom I. Zamek i jego mieszkańcy. — Rosyanie w Warszawie. Nasi konsulowie. — Życie towarzyskie Warszawy. — Tom II. Sylwetki warszawskie. — Cenzura i dziennikarstwo. — Teatr i życie artystyczne w Warszawie. — Epilog).
- „Towarzystwo warszawskie“** rozeszło się dotąd w 6.000 egzemplarzy.

OGŁOSZENIA.

Tureczyński Juliusz. Nad Czeremoszem, nowele z życia ludu huculskiego, Kraków, 1891, str. 243 1'30

(Treść: Taras z Worohty. — Trofym Olenyn. — Ostop z Perechińska).

Wybranowski Aleksander. Dawne dzieje, wspomnienia z lat ubiegłych, Kraków, 1893, str. 144 1'40

W ozdobnej oprawie 1'80

(Treść: Dawne rody, lasy, drogi i zajazdy. — Wychowanie na dworach. — Panny respektowe. — Rezydenci i rezydentki. — Jak się bawiono i kochano. — Dawne figle. — Wpływ dworu na chaty. — Stosunek „Pana” do poddanych. — Wdzięczność włościan. — Wyprawa młodzieży do szkół. — Wiarusy napoleońscy).

Zagórski Włodzimierz (Chochlik). Nowele, serya I, Kraków, 1895, str. 159 1'40

W ozdobnej oprawie 1'80

(Treść: Wenus w podróży. — We śnie i na jawie. — Jak w bajce. — Wilga. — Moja przygoda na dworze J.O. wojedy ks. Radziwiłła „Panie Kochanku”. — Homo novus. — Odmieniec).

b) treści poetycznej.

Bałucki Michał. Poezye, wydanie drugie powiększone, Kraków, 1887, str. 260, (Wydanie bardzo ozdobne, miniaturowe) 1'20

W bogatej oprawie 2'—

Gawalewicz Marian. Poezye, wydanie bogato ilustrowane, przez Piotra Stachiewicza, Kraków, 1889, str. 288, w ozdobnej oprawie 2'—

Kraśiński Zygmunt. Pisma, wydanie zupełne, zaopatrzone przedmową uporządkowaną przez prof. Stanisława Tarnowskiego, 4 tomy, Kraków, 1891, str. LV, 333, 413, 433 i 430 3'—

W ozdobnej oprawie w 2 tomach 3'60

„ „ „ 4 „ 4'20

Pol Wincenty. Pieśń o ziemi naszej, z 8 przepysznymi ilustracjami Juliusza Kossaka, na miedzi rytymi, Kraków, 1888, str. 64. W zbytkownej oprawie 3'—

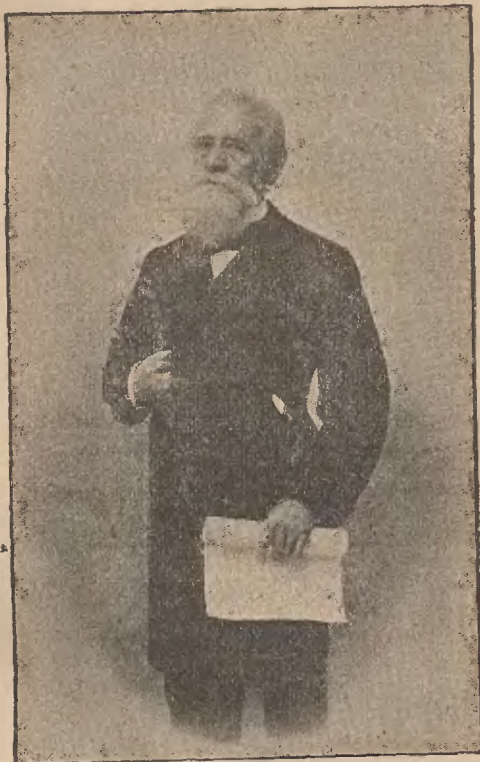
(Nadaje się szczególnie na podarki gwiazdowe).

c) treści historycznej.

Bałzer Oswald Dr. Prof. Uniw. lwow. Reformy społeczne i polityczne Konstytucji Trzeciego Maja, Kraków, 1891, str. 80 1'—

Górski Konstanty, pułkownik piechoty. Historia piechoty polskiej, Kraków, 1893, str. 271 i 2 tablice litograf. (Wydawnictwo subwencyonowane przez Akademię Umiejęt.) 2'60

<i>Kalinka Waleryan ks., Dzieła. Tom I. II. Ostatnie lata panowania Stanisława Augusta w dwóch częściach, wydanie drugie, Kraków 1891, str. 323 i 418</i>	3'60
W ozdobnej oprawie	4'60
— <i>Dzieła. Tom III. Pisma pomniejsze, Część I, Kraków, 1892, str. 464</i>	1'80
W ozdobnej oprawie	2'30
— <i>Dzieła. Tom IV. Pisma pomniejsze, Część II, Kraków, 1894, str. 373</i>	1'80
W ozdobnej oprawie	2'30
<i>Lichocki Filip. Pamiętnik prezydenta miasta Krakowa z r. 1794, wydanie drugie, Kraków, 1891, str. 97</i>	—'50
W ozdobnej oprawie	1'—
<i>Macaulay T. B. Szkice i rozprawy, tłumaczył Stanisław hr. Tarnowski. 2 tomy. Kraków, 1893, str. 348</i>	3'—
W ozdobnej oprawie	4'—
<i>Popiel Paweł. Powstanie i upadek Konstytucyi Trzeciego Maja, według dokumentów oryginalnych napisane, z podobizną króla Stanisława Augusta do Szczęsnego Potockiego, Kraków, 1891, str. 72</i>	1'—
<i>Siarczyński Franciszek ks. Dzień Trzeci Maja roku 1791, Kraków, 1891, str. 187. (Dosłowny przedruk wydania w spólcznego. Obejmuje wszystkie chwile tego pamiętnego dnia i całą osnovę mów)</i>	—'75
<i>Sotowjew Włodzimierz. Rosya i Europa, przekład z rosyjskiego, Kraków, 1888, str. 64</i>	—'50
<i>Szumski Leopold. Wspomnienia o trzecim pułku ułanów byłego wojska polskiego, opisał oficer tegoż pułku, z czterema rycinami kolorowanemi, wykonanemi podług rysunku J. Kossaka, Kraków, 1892, str. 167</i>	2'—
<i>Tarnowski Stanisław. Leon XIII., kilka słów z powodu pięćdziesiątej rocznicy Jego kapłaństwa, Kraków, 1888, str. 58</i>	—'60
— <i>O Rusi i Rusinach, odbita z „Krakusa“, Kraków, 1891, str. 68. (Rzecz głównie dla ludu i młodzieży)</i>	—'20
<i>Wodziecki Stanisław hr., Prezes Rzeczypospolitej krakowskiej. Pamiętniki, Kraków, 1888, str. 432</i>	1'80
W ozdobnej oprawie	2'30
<i>Wysocki Józef. Pamiętnik Jenerała Wysockiego, dowódcy legionu polskiego na Węgrzech z czasu kampanii węgierskiej w roku 1848 i 1849, wydanie drugie, Kraków, 1888, str. 146</i>	1'—
W ozdobnej oprawie	1'50

OLGA

Nr. 307 W.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

wiedeń, VIII. Alsenstrasse 27.

Portrety i powiększenia podług każdej fotografii.

Ceny niskie.

wykonanie artystyczne.

Firma założona w roku 1877.

BOJANOWSKI JAN
majster szewski
w Brodach

Nr. 336 W.

„OGRODNIK POLSKI“

DWUTYGODNIK

poświęcony sprawom ogrodnictwa krajowego
z chromolitografiami i drzeworytami
pod redakcją

E. Jankowskiego, J. i Wł. Kaczyńskich, Al. i Fr. Szaniorów.

Wydawnictwo nagrodzone dyplomem zasługi na wystawie ogrodniczej w Warszawie w roku 1885.

(„Ogrodnik Polski“ jest organem Towarzystwa Ogrodniczego Warszawskiego.)

Cena z przesyłką pocztową:

rocznie rs. 8

półrocznie „ 4

dla Galicji: rocznie . . . 10 złr. dla W. Ks. Poznańskiego: rocznie 16 m.
półrocznie . 5 „ półrocznie 8 „

Adres Redakcyi:

Warszawa, Mazowiecka 11.

DZIEŁA OGRODNICZE:

Edmund Jankowski. Kwiaty naszych ogrodów 3-60
z przesyłką 4-
w oprawie 4-50 lub 5-
— Kwiaty naszych mieszkań 3-60
z przesyłką 4-
— Krzew winny wraz z przesyłką 1-
— Ogrody polne. Książeczka dla właścicieli mniejszych posiadl. — 20
— Ogród przy dworze wiejskim. 2 tomy. Str. 720, około 300 rysunków 4-
— Owoce. Książka ta zawiera krótką historję głównych owoców— 45
— Sad przy chacie. Książeczka dla włościan — 15

Józef Kaczyński. Róza. (tom. 2, rs. k. Bibl. „Ogrod. Polsk.“) 2-
— Warzywa w gruncie. Opis hodowli gruntowej warzyw 2-50
— Warzywa w inspekcje. (Z drzeworytami) 2-
M. Kolba. Teorya ogrodnictwa w tłum. A. Szaniora (tom. 1 Bibl. „Ogrod. Polsk.“) — 50
T. Rivers. Ogród pod szkłem (t. 3, Bibl. „Ogrod. Polsk.“) tłum. W. Kaczyńskiego — 75
E. Jankowski. Ogrodnictwo przemysłowe (tom. 4, Bibl. „Ogrod. Polsk.“) 2-

Powyższe dzieła nabywać można w redakcyi „Ogrodnika Polskiego“, Mazowiecka 11.

SKŁAD NASION I NARZĘDZI OGRODNICZYCH.

„Ogrodnik Polski“

poleca wyborowe, w znacznej części własnego zbioru wszelkie

N A S I O N A

Cenniki opisowe na żądanie franco.

oraz najpraktyczniejsze i wypróbowane

NARZĘDZIA I PRZYRZĄDY OGRODNICZE

po cenach fabrycznych.

Nr. 316 W.

Uznane jako najlepsze
najpraktyczniejsze i najwydatniejsze
Maszyzny do tartaków i obrabiania drzewa
budując i urządzając

Teichert & Gubisch
w Lignicy (na pruskim Szląsku)
(Najstarsza fabryka w Niemczech w tej specjalności.)

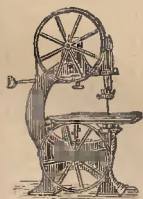
Zastępca w Wiedniu: Norbert Redinger
Franzensgasse 18.

Szybkie, uczciwe wykonanie!

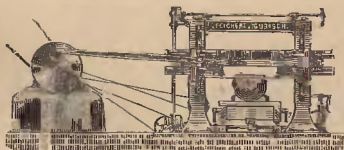
Dogodne warunki spłaty.

Nr. 95.

➡ Prosimy zażądać ilustrowanych cenników i katalogów.

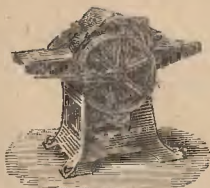
Piła parowa.

Poziomy gater najnowszej konstrukcji.

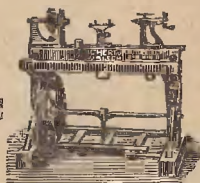
Piła nożna.

Maszyna do heblowania.

Maszyna do wykończania.

Tokarnia.

KSIEGARNIA

Jakubowskiego i Zaduwowicza

Lwów, ul. Karola Łudwika liczba 1.

wydała i poleca następujące powieści:

<i>Abgar-Soltan</i> , Polubowna ugoda	złr. 2'10
<i>Dzieduszycki</i> , Mieszane małżeństwo, 2 tomy . .	„ 1'50
— <i>W Paryżu</i> , 3 tomy	„ 2'20
<i>Rawita-Gawroński</i> , Racławice. Powieść histor.	„ 2'10
<i>Rossowski</i> , Z teki impresjonisty	„ 1'80

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

PIERWSZA
Nadprutska Fabryka kołków
i innych wyrobów z drzewa
ANTONIEGO KOSIŃSKIEGO
w Debesławcach

wyrabia po cenach najtańszych znakomite kołki szewskie
na sposób amerykański, każdej używanej wielkości, również
szpunty poprzeczne do beczek.

Poleca też

Ważne dla plantatorów buraków cukrowych!

Najszybciej i najkorzystniej oczyszcza buraki
cukrowe z liści, oraz z zielonej powłoki nie-
cukrowej, zgłoszona do opatentowania

**„A. Kosińskiego maszyna do okrawania
buraków cukrowych“.**

Maszyną tą można przy pomocy trzech ludzi do 50 metr. ctr.
buraków dziennie oczyścić.

Zamówienia przyjmuje powyższa firma

A. KOSIŃSKI, Debesławce,

pocztą Matyjowce (Galicya).

Nr. 338 W.

ŚWIECE WOSKOWE

c. k. wył. uprzyw. pierwsza fabryka wyrobów
z wosku, laku, smolnych pochodni, stearyny
i świec parafinowych

FR. SEZEMSKY

W MŁ. BOLESŁAWIU (Jungbunzlau, Czechy)

poleca z poręczeniem, prawdziwe świece woskowe,
z wosku pszczelnego, świece woskowe I-a i II-a,
stoczki, świece cerezynowe i t. p.

Poręczenie za prawdziwość wosku pszczelnego zřr. 1.000.

Polecam dalej świece do chrztu, pogrzebowe i
gromnice, zwykłe i ozdobne stoczki, przedmioty
sztuki i zabawki, Jezuski, aniołki, różne figurki
i t. p. z czystego wosku — stearynowe świece
do ołtarzy, pochodnie smolne, kadzidło, lak do
pieczętowania i t. p., wszystko po niskich cenach.

*Największy tego rodzaju zakład w Austro-Wę-
grzech a największa blichownia wosku na świecie.*

Zaszczytne i zupełne uznanie i odznaczenie przy
sposobności zwiedzenia mego zakładu przez JE.
Ministra handlu Margrabiego Baquehema na
dniu 26. czerwca 1893.

**Najwyższa nagroda: Dyplom honorowy na powszechnej wystawie
krajowej w Pradze w roku 1891.**

Dostawca wszystkich wielkich zakładów i kościołów.

Towary woskowe na rachunek roczny. Gotówką 6% skonto. Wy-
sełka franko do każdej stacyi kolejowej.

Ilustrowane cenniki gratis i franko.

Nr. 94.

WIŚNIEWSKI LEONARD I SPÓŁKA

RAFINERYA i WOLNY SKŁAD SPIRYTUSU w Drohobyczu

Fabryka Likierów i Rosolisów, Na-
lewek i Rumu krajowego
założona w roku 1893.

wyrabia i sprzedaje

spiryтус rektyfikowany, Bongout,
spiryтус absolutny (na 100%), spi-
ryтус anyżowy, wszelkiego gatun-
ku likiery i rozolisy, oraz doborowe
nalewki.

Utrzymuje na składzie
RUMY ZAGRANICZNE

„Jamaika“,

COGNAC

prawdziwy francuski od firmy
„Meukow“.

Zamówienia skutecznia fabryka bezzwłocznie.

Nr. 317 W.

Pierwsza galicyjska
parowa farbiarnia i pralnia
wełny i wyrobów wełnianych
Schlesinger & Linck
w Białej

założona w roku 1788

zaopatrzona we wszelkie maszynowe urządzenia
według najnowszych doświadczeń i wzorów
przyjmuje

wszelkie ilości wełny do prania i suszenia,
poleca się do barwienia i farbowania **czystej**
pranej wełny, przędzy, sukna zwyczajnego,
kortów z wełny czesanej, materiałów na
damskie suknie, szewiotów, oraz przędzy do
wyrobu kilimków (dywanów)

we wszelkich odcieniach farb prawdziwych (niezmieniających
się na powietrzu, w słońcu i w praniu) alizarynowych, ro-
ślinnych i anilinowych.

NB. Do wyrobu **kilimków** możemy w razie zamówie-
nia zająć się dostarczeniem niebarwionej przędzy, obli-
czając takową po cenie kosztu.

Zamówienia wykonujemy szybko i sumiennie.

Nr. 352 W.

„WIEK MŁODY“

artystycznie ilustr dwutygodnik dla dzieci i młodzieży, wychodzi pod redakcją **ZOFII MROZOWICKEJ** 1. i 15. w miesiącu, zawierając w każdym razem dwa odrębne numery: dla starszej i młodszej dziatwy, od lat 6-ciu do 15-tu.

Przedpłata wynosi: w kraju, rocznie 5 złr. kwartalnie 1 złr. 25 ct. za granicą 10 marek lub 15 franków, w Ameryce rocznie 5 dolarów.

Adres redakcyi:

Lwów, ul. Chorażczyzny 1. 18.

Dla całorocznych prenumeratorów premium bezpłatnie zupełnie nowego pomysłu i ślicznie wykonana gra towarzyska.

Nr. 354 W.

Nr. 206 W.

założona w r. 1877 i odznaczona następującemi nagrodami: złoty medal na wystawie w Gieszynie 1880 i srebrny medal państwowy 1880. Srebrny medal na wystawie w Przemyslu 1882. Brązowy medal państwowy na wystawie w Krakowie 1887. Wyrabia wszelkie rodzaje szczołek i pendzli.

Specyalność: szczołkowe walce do maszyn.

parowa fabryka szczołek i pendzli
BRACI SENNEWALDT
w Białej (w Galicyi)

PIERWSZA AUSTRYACKA

ILUSTROWANE OZDOBNE WYDAWNICTWA
Księgarni **H. ALTENBERGA** we Lwowie
założonej w roku 1866.

PIEŚŃ LEGIONÓW

7 rycin podług rysunków Jul. Kossaka, z tekstem prof. Dra L. Finkla.

Wydanie na zwykłym papierze w ozdobnej oryginalnej tece 9 złr.

Wydanie na chińskim papierze w ozdobnej oryginalnej tece 10 złr. 20 ct.

MICKIEWICZ, Pan Tadeusz w formacie in folio, z ilustracyami, w pięknej oprawie 28 złr.

POL, Mchort w formacie in folio, z ilustracyami, w oryginalnej oprawie 15 złr.

Album pamiątkowe **A. Mickiewicza** z licznymi rycinami w ozdobnej oprawie 7 złr.

Wydania w formacie ósemki, z ilustracyami, w pięknych oprawach:

Mickiewicz, Pan Tadeusz 7 złr. 40 ct.

Mickiewicz, Ballady . 7 złr. 60 ct.

Mickiewicz, Grażyna . 3 „ 20 „

Mickiewicz, Konrad Wallenrod 4 złr.

Mickiewicz, Grażyna i Konrad Wallenrod, razem, oprawne 6 złr.

Księgarnia **H. ALTENBERGA** we Lwowie.

Nr. 321 W.

Pierwszy Zakład artystyczno-
slusarski i mechaniczny

ADAMA STASZCZYKA

ozdobiony Wielkim srebrnym Medalem

Kraków, ul. Smoleńsk I. 9.

*Dostawca dla c. i k. Inżynierii wojskowej
w Krakowie.*

Oprócz okuć budowlanych różnych cen i wzo-
rów, wykonywa pierwszy w kraju wszelkie
urządzenia sal operacyjnych, jako to: szafy
żelazne oszklone na instrumenty chirurgiczne.
Łóżka żelazne własnej konstrukcyi, wózki do
przewożenia chorych. Stoły operacyjne, stoliki
ze szklannemi płytami. Sztendery do irryga-
torów i t. p. Sprzęty dla c. i k. Kliniki i c. i k.

Szpitali garnizonowych w całej Austryi.

Zakład mój został zaszczycony uzna-
niem takich wybitnych osób, jak Wny
Profesor Dr. Rydyger, Obaliński, Jakub-
owski i inni, oraz PP. Pułkowych
lekarzy Krakowa, Stryja, Grazu, Teres-
jenstatu, Insbruku, Zagrzebia i innych.

Kraków, Smoleńsk 9.

Nr. 334 W.

FABRYKA

drucianych i konopnych lin

Karol Schauderna

w Bielsku-Białej

wyrabia konopne, druciane i bawełniane liny dla górnictwa i do transmisyj, gurtki konopne i bawełniane, siatki we wszystkich rodzajach oraz wszelkie w zakres powroźnictwa wchodzące wyroby.

Nr. 345 W.

Fabryka najlepszych likierów

E. SCHARFA

w Bielsku-Białej

założona w r. 1866

Odnaczenia: Bruksela, Znak honorowy; Londyn, Złoty medal; Genewa, Złoty medal; Amsterdam, Złoty medal i dyplom honorowy; Antwerpia. Złoty medal i dyplom honorowy.

Specyjały:

Alasz, Getreide Kümmel, Ratafia, Curacao triple Sec, Mokka.

Cenniki bezpłatnie i franco.

Nr. 333 W.

Ozdobiony złotym medalem szlaskiej wystawy przemysłowej.

PIERWSZY MECHANICZNY

Zakład stolarski i tapicerski

Karola Zipsera

w Białej

poleca swój bogato urządzonej skład mebli własnego wyrobu z wszystkich gatunków drzewa i forniery.

Z szacunkiem

Karol Zipser.

Nr. 351 W.

Zarząd dóbr, poczta Borszczów

Blizsza wiadomość:

mają na sprzedaż znaczną ilość debów plonsonowych i materjałówych oraz jasionów, klonów, jaworów, paklonów i brzościów.

Dobra Muskatowce

Nr. 362 W.

Uniwersalny Plewnik

Kwiatkowskiego.

Nowe narzędzie do obrabiania roślin okopowych, jak: buraków, cykoryi, kukurudzy itp., zastosowane do siły ludzkiej, mianowicie: potrzebuje w płytkiej robocie jednego, w głębszej dwóch ludzi do ciągnięcia i jednego do prowadzenia z tyłu za czepigi. Bywa użyty jako jednorzędowy

A. Plewnik,

C. Skruszacz skorupy ziemnej,

C. Osypywacz.

Ma następujące wypróbowane zalety:

- 1) Jako plewnik i skruszacz skorupy, może być użyty zaraz po zejściu roślin, kiedy jeszcze żaden inny plewnik zastosować się nie da, zastępuje więc motyczkę.
- 2) Obrabia możliwie najbliższe koło roślin, gdyż rząddek obejmuje z obu stron.
- 3) Niepodlega zapchaniu przez chwasty.
- 4) Utworzoną po deszczu i nagłym wyschnięciu ziemi skorupę gniece i kruszy, nie wrywając większych brył, ani nie zasypując roślin.
- 5) Jako osypywacz, otula regularnie rośliny mialką ziemią.
- 6) Daje się regulować do każdej odległości rządków tak w uprawie płaskiej, jak i grobelkowej.
- 7) Używając w miejsce ludzi do pociągu konia, zaprzęga się trzy plewniki za jednym koniem, przeciągając zwykły kij przez oka na końcu dyszelków, a na końcu kija zakładając postronki od chomąta.
- 8) Do regulowania i ustawiania żadnych narzędzi nie potrzeba. Całe narzędzie jest z kutego żelaza i stali, waży 17 kłgr. Dziennie obrabia 1 morg austr.

Narzędzie to obmyśliłem przed paru laty i używam je ciągle, ulepszając w gospodarstwie uprawiającem przeszło 50 morg. okopowych, a okoliczni rolnicy widząc jego działalność, skłonili mnie do rozpowszechnienia tegoż.

Podanie o patent na Austro-Węgry i Niemcy wniesione.

DOMINIK KWIATKOWSKI

administrator gospodarczy w Niedomicach

w dobrach J. E. księcia Sanguszkii

pod Tarnowem, p. Żabno.

Nr. 346 W.

Pracownia wszelkich wyrobów bednarskich,
gorzelnianych, browarniczych i t. p.

Józefa Waśniewskiego

Lwów - Zniesienie I. 102.

(za Żółkiewską rogatką)

wyrabia beczki dla rafinerji spirytusowych, browarów, gorzeln itp.

Łaskawe zamówienia uskutecznia się na żądanie jak najszybciej.

Nr. 337 W.

PAROWA FABRYKA

wszelkich

wyrobów stolarskich

Jana Lenarda

ul. Janowska 24.

we Lwowie.

Nr. 250 W.

K. GIELICKI

w Warszawie

Sklep: ulica Marszałkowska I. 114.

**Fabryka wyrobów powroźniczych,
żeglarskich, rybackich i przyrządów gimnastycznych.**

Specyalna Fabryka

Pasów konopnych do maszyn i elewatorów,

oraz

LIN DRUCIANYCH

do transmissyi, kafarów i piorunochronów.

PUDRETA

Extrakt Ekrementów
ludzkich.

Pierwsza gal. parowa fabryka W. ŚWIDERSKIEGO w Tarnowie.

Prospekta, cenniki, jak również hurtowna i drobiazgowa
sprzedaż w biurze komisowem

W. ŚWIDERSKIEGO w Tarnowie.

Nr. 360 W.

CES. KRÓL. UPRZYW.

FABRYKI KRAJOWE

LIKIERU, SPIRYTUSU, RUMU I SPIRYTUSU OCTOWEGO.

NASTĘPCÓW MAURYCEGO REICHA

W BIAŁEJ

założone w roku 1855

wyrabiają wszelkie możliwe gatunki likierów i rozolisów, głównie zaś wyrabia wszelkie rodzaje wódek kminkowych, tudzież wiśniak, czereśniak, ratafię i prawdziwą żytniówkę (à la Whisky) powyższe wyroby na 15 krajowych i zagranicznych wystawach zostały odznaczone.

Specyalność: „GDAŃSKA KMINKÓWKA!“

Nr. 344 W.

Biuro komisowe w sprawach, prywatnych i handlowych

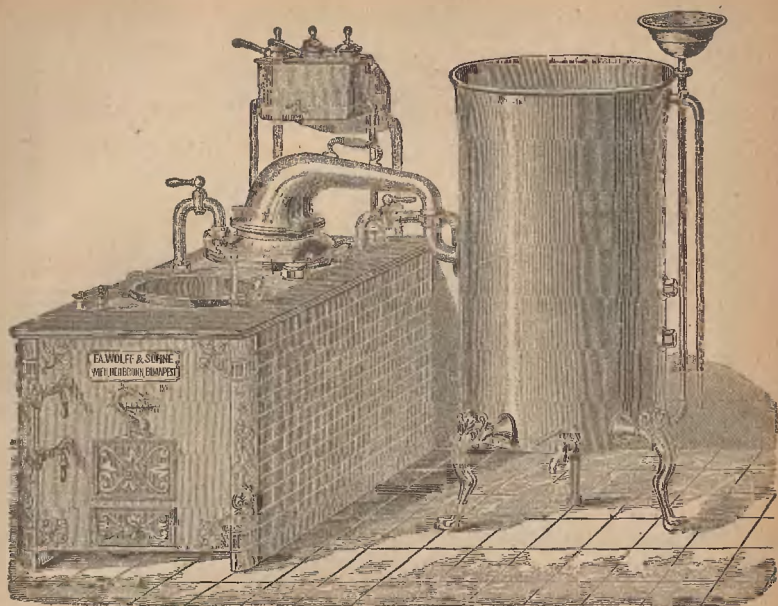
WŁADYSŁAWA ŚWIDERSKIEGO

w Tarnowie przy ul. Krakowskiej 1. 13.

Pośredniczy w kupnie, sprzedaży i dzierżawie majątków ziemskich, realności, fabryk i t. p.

Poleca administratorów dóbr, ofycjalistów, gorzelników, guwernerów, buchhalterów i t. p.

Nr. 360 W.

F. A. Wolff i Synowie

w Wiedniu i Budapeszcie

V. Mittersteig 27.

V. Béla-utca 3.

wyłączny właściciel Hermann Steinbuch.

Egzystuje od roku 1820.

FABRYKI

Nr. 379 W.

wszelkich aparatów i przyrządów chemicznych, farmaceutycznych i fizycznych, naczyń aptekarskich, sztyldów do szuflad itd., wszelkiego rodzaju pudełek tekturowych i sygnatur do celów farmaceutycznych.

Hurtowny skład wszelkich artykułów do użytku aptecznego.

Bogato ilustrowane cenniki gratis i franco.

Nr. 50 W.

Zarząd

główny

FABRYKI SZTUCZNYCH NAWÓZÓW

Spółki komandytowej

JULJANA WANGA we Lwowie

znajduje się od 1. Czerwca b. r.

przy ulicy Akademickiej pod l. 5.

.. naprzeciw bramy Hotelu Żorża,

Medal srebrny
c. k. Ministerstwa
handlu
we Wiedniu.

Ignacy Fuchs

Pierwsza
nagroda pań-
stwowa
Kraków 1887.

Fabryka mebli z giętego drzewa

w Krakowie,

Filia we Lwowie. — Fabryka gięcia drzewa w Podhajcach.

Odznaczony na wystawie krajowej w Krakowie pierwszą nagrodą państwową, t. j. srebrnym medalem c. k. Ministerstwa handlu w Wiedniu, poleca swoje wyroby mebli z giętego drzewa w najlepszym wyrobie i w najnowszych i najgustowniejszych fasonach.

Cenniki na żądanie gratis i franco.

Uprasza się o nadesłanie obstalunków i wszelkich korespondencyj pod adresem:

Ignacy Fuchs, fabryka giętych mebli w Krakowie.

Nr. 273 W.

Pierwszy galicyjski
Zakład budowy wagonów
i fabryka maszyn
KAZIMIERZA LIPIŃSKIEGO
W SANOKU

buduje

wagony kolejowe towarowe wszelkich
systemów, cysterny do transportu spi-
rytusu, ropy, nafty itd.,
kotły parowe, motory, rezerwoary i
urządzenia rafineryi.

wyrabia

kompletne rygi wiertnicze kanadyjskie i kombi-
nowane, i rygi ręczne systemu Fabiana.

Posiada na składzie oraz wykonuje na zamówienie poje-
dyńcze narzędzia wiertnicze.

Przyjmuje do reperacyi wszelkiego ro-
dzaju maszyny, kotły i narzędzia.

Posiada składy swoje w miejscu, tudzież w Towarzystwie
dla handlu, przemysłu i rolnictwa w Gorlicach.

Nr. 378 W.

Medal złoty

Browar parowy

Paryż 1893 r.

Seweryna Jung

w Warszawie,

plac Trzech Krzyżów liczba 8.

poleca:

Piwo

Hetmańskie,
Pilzneńskie
i Bawarskie.

Nr. 301 W.

Zakład ogrodniczy

KAZIMIERZA PIĄTKOWSKIEGO

we Lwowie, przy ul. Krzyżowej 16. (Kastelówka)

poleca Szanownej P. T. Publiczności:

Drzewa i krzewy owocowe jako to: jabłonie, grusze, pigwy, śliwy, czereśnie, wisznie, brzoskwinie, morele, dereń, orzechy włoskie, orzechy tureckie (leszczynowe), porzeczki, agrest, maliny, ożyny.

Szparagi z Argenteuil i Conowers colossall.

Truskawki w 10-ciu odmianach, poziomki miesięczne białe i czerwone bez wąsów.

Drzewa alejowe: lipy, kasztany, brzozy i t. d.

Drzewa i krzewy ozdobowe liściaste i spilkowe.

Róże wysoko i niskopienne.

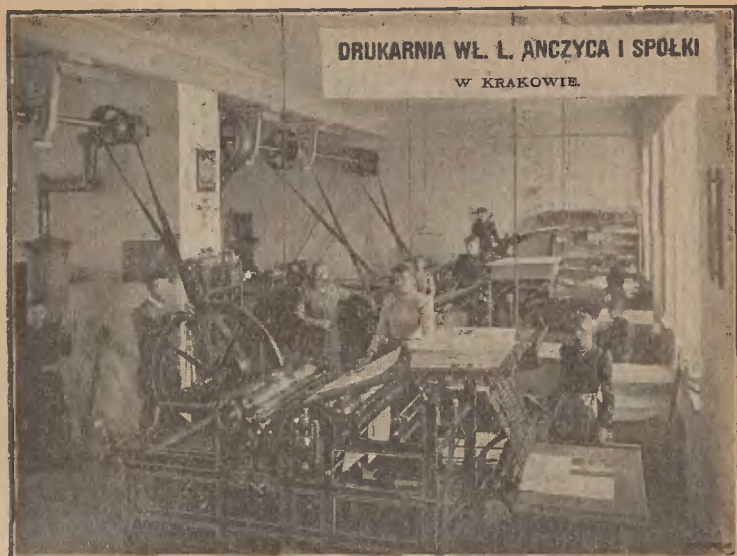
Rośliny ciepło i zimnoszklarniowe, do wysadzania w lecie na wolne powietrze, do dekoracyi apartamentów, do dalszej kultury w szklarniach.

Sadzonki (flance) kwiatowe i warzywne.

Bukiety i wieńce balowe i weselne, koszyki, etażerki.

Nasiona kwiatowe i warzywne.

Nr. 341 W.

Na 100-letni jubileusz

Kościuszki

wydała

Księgarnia Katolicka (B. Twardowskiego)

W POZNANIU

OBRAZY, KSIĄŻKI i MEDALE

znajdujące się na wystawie w pawilonie dzien-
nikarskim (Grupa XXVIII.)

Wydawnictwa te nabyć można w każdej księgarni, lub sprowadzić
wprost od nakładcy z Poznania.

Cenniki wysyłają się gratis i franco.

Nr. 355 W.

Rok założenia 1837.

Medal zasługi
wystawa w roku 1853 Lwów.

List pochwalny
wystawa w r. 1875 Stanisławów.

Dyplom honorowy
wystawa krajowa rolnicza i prze-
mysłowa w r. 1877 Lwów.

Medal zasługi
wystawa krajowa rolnicza i prze-
mysłowa w r. 1877 Lwów
za narzędzia rolnicze i maszyny.

Złoty krzyż zasługi z koroną
od Jego c. k. apost. mości Fran-
ciszka Józefa w r. 1877 Lwów.

Ferdynand Pietzsch

c. k. uprzyw.

Fabryka maszyn

KOTLARNIA dla wyrobów miedzianych i żelaznych ODLEWARNIA ŻELAZA I METALI we Lwowie, ul. Sw. Marcina I. II.

Stacya kolejowa: Lwów—Podzamcze

wykonuje:

Urządzenia gorzelni, browarów, młynów, tartaków i wszelkich
zakładów przemysłowych.

Kotły parowe różnych systemów, Aparata Henzego, rezerwo-
ary na spirytus, naftę i t. p.

Maszyny parowe najnowszych konstrukcyi.

Transmisje, jako to: Wały toczne, heugarnie, łożyska, koła
pasowe, koła trybowe, sprzęgacze i t. p.

Maszyny rolnicze, jako to: Kieraty, młocarnie, gniotowniki,
młynki, szrotowniki, wialnie, młynki polskie.

Utrzymuje na składzie: Pasy skórzane, parcie, samosmary,
puszki na oliwę, oliwę maszynową, cegły ogniotrwałe, mano-
metry, kurki kontroli, wodoskazy, wentyle, ruszta, podkłady,
drzwiczki do palowisk, podstawki w różnych rozmiarach.

Wykonuje odlewy maszynowe i budowlane z własnych lub
nadesłanych modeli.

Sprowadza i pośredniczy w zakupnie lokomobil, młocarń pa-
rowych i t. p.

Nr. 358 W.

Plany i kosztorysy wysyła się na żądanie.

Oesterreichisch-Alpine Montangesellschaft**Wiedeń I. Kärnthnerstrasse 55.**

wyrabia w swojej fabryce w Celowcu (Klagenfurt)

Całkowite urządzenia do

wyrobu wełny drzewnej

składające się z maszyny rotacyjnej, patent Gasser nadzwyczajnej wydajności. Za każdym poruszeniem wytwarza **osiem** prążków wełny to jest, dostarcza osiem razy tyle, ile zwykła pojedynczo działająca maszyna. Z powodu prostej konstrukcyi i łatwego urządzenia nie wymaga licznej usługi, a przez zmianę tylko jednego kółka można na niej dowolnie regulować grubość prążków na 0·08, 0·125 i 0·25 ^m/_m. Szerokość wełny przez odpowiednie przestawienie nożów daje się też dowolnie zmieniać. Do ruchu potrzebna siła około 6-ciu koni parowych — a miejsca nie zajmuje więcej, jak każda zwykła machina parowa.

Prasy do wełny drzewnej do prasowania i wiązania w bale, w jakich się wełnę drzewną wyseła. Każdy bal waży około 25 Kłgr., a 105 takich balów mieści się w jednym wagonie kolejowym.

Toczydła i kamienie szlifierskie wraz z całym urządzeniem do ostrzenia nożów w rotacyjnej maszynie do wyrobu wełny drzewnej.

Powyższą maszynę wprowadza w ruch motor naftowy, spotrzebowując 10 funtów nafty.

Motor: system GNOM.

Nr. 353 W.

LWOWSKA FABRYKA ASFALTU
i ulepszonych ogniotrwałych tektur
do krycia dachów
S. SZELIGI-ŁYSZKIEWICZA
inżyniera

Lwów, ulica Św. Marcina Nr. 29.

poleca

ASFALT z najpierwszych kopaliń szwajcarskich i włoskich używany na chodniki, bramy, podjazdy, posadzki w kościołach, fabrykach, oranżeryach, gorzelniach, w kłóakach, w rynnach ściekowych, łaźniach, łazienkach, stajniach, wozowniach, pudestach przy schodach.

ASFALT DO FUNDAMENTÓW

izolujący wilgoć, kładziony na mury w gorącym stanie.

Fabryka osusza asfaltem jako jedynym środkiem, znanym dotąd technice, najbardziej zawilgocone mieszkania.

NISZCZY ZASTARZAŁY GRZYBEK DRZEWNY.

Elastyczne płyty izolacyjne $7\frac{m}{m}$ — $10\frac{m}{m}$ grube.

Ulepszoną przezemnie

OGNIOTRWAŁĄ TEKTURĘ
w rolach 10 metrowych od 2 zł. 50 ct. do 3 zł. 50 ct. do krycia dachów.

ŁĄK ASFALTOWY.

SMOŁĘ ANGIELSKĄ BEZWODNĄ.

Fabryka wykonywa własnymi robotnikami we wszystkich miejscowościach kraju

pokrycia dachowe teksturą ogniotrwałą.

Metr ☐ roboty gotowej na dachu wraz z pomalowaniem lakiem asfaltowym od 45 do 75 centów.

 Długoletnią gwarancję fabryka poręcza.

Nr. 269. W.

EDMUND NEYMAN

w Śremie

DESTYLACYA

FABRYKA LIKWORÓW I NALEWEK.

Nr. 330 W.

GIOVANI ZULIANI

we Lwowie, ulica św. Piotra 1. 9.

FABRYKA WYROBÓW BETONOWYCH I SZTUCZNYCH MARMURÓW

odznaczona zaszczytnie na wystawach krajowych

poleca

własne krajowe wyroby: posadzki weneckie terazzo mozaikowe imitacja granitu, płytki maszynowe z cementu deseniowane do posadzki, betonowe kanały, sklepienia łukowe, rezerwoary i muszle do studzien, schody, balkony, żłoby i wszelkie tym podobne wyroby z cementu.

Wzory i kosztorysy na żądanie bezpłatnie.

Łaskawe zamówienia miejscowe i z prowincyi uskutecznia się najstaranniej wzorowo i trwało, po cenach umiarkowanych.

Nr. 377 W.

Założona w roku 1885.

Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych Stanisławy Kostrzewskiego w Samborze

poleca własnego wyrobu wszelkie maszyny i narzędzia rolnicze zastosowane do najnowszych systemów po najumiarkowańszych cenach, buduje i urządza specjalnie tartaki parowe i wodne, gorzelnie i młyny, dostarcza kotły parowe i rezerwoary oraz wszelkie motory pod gwarancyą z pierwszorzędných fabryk zagranicznych, tudzież przyjmuje do przerobienia i odnowienia stare maszyny.

Na żądanie liczne świadectwa i podziękowania.

Cenniki gratis i franko.

Nr. 357 W.

Pracownia ślusarska ANASTAZEGO KONIUSZEGO w Tarnowie (dom własny)

Wykonuje roboty artystyczno-budowlane a mianowicie: balkony, kraty, gitry, balustrady również okien-
cia na bramy, drzwi i okna, drzwi żelazne, okien-
nice i przyjmuje rozmaite reperacye do fachu ślu-
sarskiego wchodzące.

Nr. 375 W.

ANTONI WÓJCICKI Pracownia powozów, wózków sanek w Tarnowie odznaczona w Krakowie r. 1877 Medalem c. k. Ministerjum Handlu.

Nr. 365 W.

FABRYKA WAPNA HYDRAULICZNEGO KLEMENTYNY hr. SZEMBEKOWEJ

w Węgierce, poczta Pruchnik Nr. 366 W.

Stacya kolejowa: Jarosław

sprzedaje swój produkt po następujących cenach:

100 Kłgr. wapna hydr. loco fabryka bez opakowania	1 zł. 20 ct.
100 " " " " " w worku	1 " 50 "
200 " " " " " w beczce na żąd. P.T. odb.	3 " 40 "
100 " " " z odstawą na kolej w Jarosławiu w worku	1 " 75 "
200 " " " " " w becz. na żąd. P.T. odb.	3 " 90 "

W okolicy Jarosławia Radymna, Przemyśla, Krzywcy, Dynowa, Babic, Dubiecka, Kańczugi, Przeworska i Łańcuta odstawia fabryka wozami wapno hydrauliczne na plac budowy a 100 Kłgr. po cenie 1 zł. 50 ct. i za zwrot kosztów transportu. Za próżne worki franco Jarosław, zwraca fabryka 15 ct. Podczas transportu na wozach, wapno bywa zabezpieczone przeciwko wilgoci oponami gumowymi. Fabryka produkuje dziennie w 10 godzinach roboczych 10.000 Kłgr. a w razie potrzeby robiąc 15 godzin może produkować 15.000 Kłgr. wapna hydraulicznego.

Zamówienia przyjmuje i odwrotnie wysyła Zarząd fabryki w Węgierce poczta Pruchnik.

I. Grünspan w Andrychowie Krajowe wyroby tkackie, lniane i bawełniane.

Odnaczone dyplomem uznania na wystawie wiedeńskiej w r. 1890.

Rok założenia 1878.

Wyroby: płócienna szkockie, zefiry, batysty, nicea; barchany różnego gatunku i w różnych deseniach; drelichy na materace, liberyjne i na rozmaite potrzeby gospodarcze, firanki drelichowe, wyroby żakardowskie na obicia mebli; portyery, obrusy, kapy na łóżka wełniane i lniane w różnych deseniach i t. p.

Na składach znajdują się: w centralnym Bazarze krajowym we Lwowie, w Bazarze wyrobów krajowych w Krakowie, w Bazarze krajowym im. Zybkiewicza w Przemyśle, w Towarzystwie handlowem w Stanisławowie.

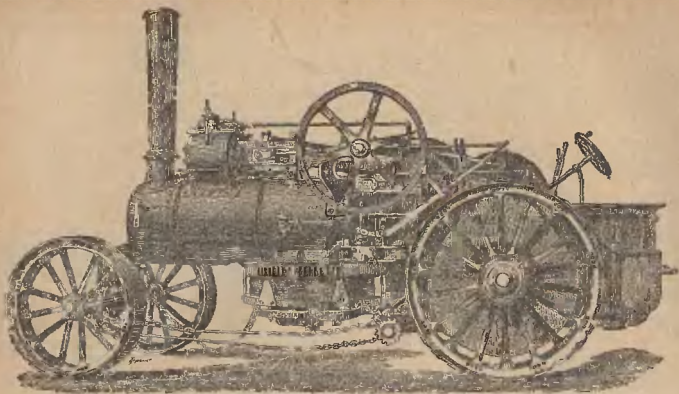
Na zamówienia mogą być wyrabiane wszelkie podane w tym zakresie wzory.

Ośmielam się zwrócić uwagę P. T. Publiczności na moje wyroby krajowe, które są lepsze, gustowniejsze i tańsze od zagranicznych i polecam się łaskawym zamówieniom.

Z uszanowaniem

I. Grünspan.

Nr. 369 W.

Fabryka maszyn rolniczych i lejarnia żelaza

Antoni Reissenzahn

Pierwsza czeska parowa fabryka pługów parowych

Praga — Bubna.

Poleca kompletne garnitury systemu Compound, pierwszy własny wyrób czeski, z poręczeniem za dokładne wykonanie i działalność, poparte wieloma świadectwami obywateli ziemskich i dzierżawców. Pługi parowe mamy również do wypożyczenia — a na żądanie udzielamy dokładnych, szczegółowych cenników.

Prócz tego poleca następujące specjalności swojej fabryki:

Patent. kombinowane siewniki rzędowe — Siewniki do buraków i rzepaku z mechanizmem do wtykania sztucznego nawozu głębiej jak ziarno — Rzędowe siewniki z skrzynką przestawioną lub automatycznie działającą — Walce z zmniejszającymi się ostrzami i zwykłe — Uniwersalne pługi stalowe jedno lub czterookiowe, lekkiej i cięższej konstrukcji — Oborywacze do buraków i kartofli — Spulchniacze — Brony wszelkiego rodzaju — Kieraty i żniwiarki — Młynki do czyszczenia zboża ręczne lub poruszane kieratem — Młynki systemu Backer — Wszelkiego rodzaju maszyny do krajania lub rozgniatacia karmy dla bydła — Szrotowniki — Pompy do wody i gnojówki — Patent. żelazne koła.

Katalogi gratis i franco.

Nr. 133 W.

Własne filje: BUDAPESZT: Eotvösk-utca Nr. 38.

LWÓW: Gródecka Nr. 49.

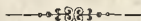

K. k. österreichische Staatsbahnen.

Sonderpersonenzüge und Fahrpreisermässigung anlässlich der allgemeinen Landesausstellung in Lemberg im Jahre 1894.

Aus Anlass der allgemeinen Landesausstellung in Lemberg im J. 1894, werden Montag den 4. Juni l. J. und bis auf Weiteres jeden Samstag von Krakau und Czernowitz nach Lemberg und Dienstag den 5. Juni sowie jeden Sonntag von Lemberg nach Krakau, Czernowitz und Sambor **SONDERZÜGE** nach umseitigem Fahrplane für die Besucher der Landesausstellung in Lemberg zu ermässigten Fahrpreisen verkehren.

Eine Fahrpreisermässigung wird auch bei den ingenannten fahrplanmässigen Zügen am 4. Juni und jeden Samstag, bezw. am 5. Juni und jeden Sonntag gewährt.

C. k. austriackie koleje państwowe.

Nadzwyczajne pociągi osobowe i zniżenie cen jazdy z powodu powszechnej Wystawy krajowej we Lwowie w roku 1894.

Z powodu powszechnej Wystawy krajowej we Lwowie r. 1894, kursować będą w poniedziałek d. 4 czerwca b. r. i aż do odwołania każdej soboty z Krakowa i Czerniowiec do Lwowa, a zaś we wtorek dnia 5. czerwca jakoteż każdej niedzieli ze Lwowa do Krakowa, Czerniowiec i Sambora dla zwiedzających Wystawę we Lwowie **nadzwyczajne pociągi osobowe o zniżonych cenach** według rozkładu jazdy umieszczonego po drugiej stronie.

Takiego samego zniżenia cen udziela się przy niektórych zwyczajnych pociągach w dniu 4. czerwca i każdej soboty, względnie dnia 5. czerwca i każdej niedzieli, według zestawienia po drugiej stronie umieszczonego.

Preis 2 kr. — Cena 2 ct.

Fahrplanmässige Züge.

Am 4 Juni und an allen Samstagen
sind in den nachbenannten Strecken folgende gewöhnliche Züge
zu ermässigten Preisen benützbar:

In der Strecke:	Wieliczka—Bierzanów: Gem. Zug Nr. 464.
" "	Oświęcim—Skawina—Podg. Płaszów: P.-Z. Nr. 1035.
" "	Kalwarya—Skawina über Podg.-Pl.: G.-Z. 1161/1035.
" "	Maków—Stronie über Skawina—Podgórze—Płaszów: Pers. Zug Nr. 1212/1111/1011.
" "	Zwardoń—Sucha über Skawina—Podgórze—Płaszów: Pers. Z. Nr. 1211/1111/1011.
" "	Mszana dolna—Sucha—Stryszów: Personen-Zug Nr. 1214/1113 (bis Podgórze—Płaszów Zug Nr. 1013) und zwar vom 25. Juni bis incl. 15. Septemb.
" "	Osielec—Jasło—Rzeszów: Pers. Z. Nr. 1211/1511.
" "	Orlów—Neu-Sandec über Jasło—Rzeszów: Pers. Z. Nr. 611/1211/1511.
" "	Orlów—Stróże: Pers. Zug Nr. 615 (bis Tarnów) und zwar vom 25. Juni bis incl. 15. September.
" "	Bobowa—Tarnów: Pers. Zug Nr. 615.
" "	Gorlice—Zagórzany über Jasło—Rzeszów: Pers. Z. Nr. 1470/1211/1511.
" "	Tarnowiec—Neu-Zagórz: Pers. Z. Nr. 1211, ab Neu- Zagórz Pers. Zug Nr. 2013, ab Przemyśl bis Lemberg: Pers. Zug Nr. 11.
" "	Rozwadow—Dembica: Pers. Zug 714.
" "	Nadbrzezie—Tarnobrzeg: Pers. Zug Nr. 834.
" "	Muta zielona—Surochów: Pers. Z. Nr. 912, ab Ja- rosław Pers. Z. Nr. 13 am Samstag, oder Sonder- zug Nr. 19 am Sonntag.
" "	Bełzec—Lemberg: Gem. Zug Nr. 2252.
" "	Husiatyn—Stanisław: Pers. Zug Nr. 1218.
" "	Suczawa—Czernowitz: Pers. Zug Nr. 314.
" "	Borysław—Drohobycz über Stryj bis Lemberg: Pers. Zug Nr. 1860/1215/1712.

Am 5 Juni und an allen Sonntagen
sind in den nachbenannten Strecken folgende gewöhnliche Züge
zu ermässigten Preisen benützbar:

In der Strecke:	Mező-Laborcz—Chyrow—Przemyśl: Pers. Zug Nr. 2013, ab Przemyśl bis Lemberg: Pers. Zug Nr. 11.
" "	Podwołoczyska—Lemberg: Pers. Zug Nr. 16.
" "	Brody—Krasne: Gem. Zug. Nr. 1652.
" "	Głęboka—Fulsztyn—Sambor—Stryj—Lemberg: Pers. Zug Nr. 1211/1714.
" "	Ławoczne—Stryj: Pers. Zug Nr. 1714.
" "	Bednarów—Stryj: Pers. Zug Nr. 1218/1714.
" "	Ciężów—Stanisław: Pers. Zug. Nr. 1215.

Krakau im Mai 1894.

Zwyczajne pociągi osobowe.

W dniu 4 czerwca i każdej soboty
na niżej umieszczonych szlakach użyć można następujące pociągi
po znizonych cenach:

Na szlaku:	Wieliczka—Bierzanów: pociąg miesz. Nr. 464.
" "	Oświęcim—Skawina—Podg. Płaszów: poc. os. Nr. 1035.
" "	Kalwarya—Skawina przez Podg.-Pl.: poc. m. 1161/1035.
" "	Maków—Stronie przez Skawinę—Podgórze—Płaszów: pociąg osobowy Nr. 1212/1111/1011.
" "	Zwardoń—Sucha przez Skawinę—Podgórze—Płaszów: pociąg osobowy Nr. 1211/1111/1011.
" "	Mszana dolna—Sucha—Stryszów: pociąg osob. Nr. 1214/1113 (do Podgórze—Płaszowa pociąg Nr. 1013) i to od 25. czerwca do 15. września włącznie.
" "	Osielec—Jasło—Rzeszów: pociąg osob. Nr. 1211/1511.
" "	Orłów—Nowy Sącz przez Jasło—Rzeszów: pociąg osob. Nr. 611/1211/1511.
" "	Orłów—Stróże: pociąg osob. Nr. 615 (do Tarnowa) i to od 25. czerwca do 15. września włącznie.
" "	Bobowa—Tarnów: pociąg osob. Nr. 615.
" "	Gorlice—Zagórzany przez Jasło—Rzeszów: pociąg osob. Nr. 1470/1211/1511.
" "	Tarnowiec—Nowy-Zagórz: pociąg osob. Nr. 1211, od Nowego-Zagórze pociąg osob. Nr. 2013, od Prze- myśla do Lwowa: pociąg osob. Nr. 11.
" "	Rozwadow—Dembica: pociąg osob. Nr. 714.
" "	Nadbrzezie—Tarnobrzeg: pociąg osob. Nr. 834.
" "	Muta zielona—Surochów: pociąg osob. Nr. 912, od Ja- rosławia pociąg osob. Nr. 13 w sobotę lub nad- zwyczajny pociąg Nr. 19 w niedzielę.
" "	Bełzec—Lwów: pociąg miesz. Nr. 2252.
" "	Husiatyn—Stanisławów: pociąg osob. Nr. 1218.
" "	Suczawa—Czerniowiec: pociąg osob. Nr. 314.
" "	Borysław—Drohobycz przez Stryj do Lwowa: pociąg osob. Nr. 1860/1215/1712.

W dniu 5 czerwca i każdej niedzieli
na niżej umieszczonych szlakach użyć można następujące pociągi
po znizonych cenach:

Na szlaku:	Mező-Laborcz—Chyrow—Przemyśl: pociąg osob. Nr. 2013, od Przemyśla do Lwowa pociąg osob. Nr. 11.
" "	Podwołoczyska—Lwów: pociąg osob. Nr. 16.
" "	Brody—Krasne: pociąg miesz. Nr. 1652.
" "	Głęboka—Fulsztyn—Sambor—Stryj—Lwów: pociąg osobowy Nr. 1211/1714.
" "	Ławoczne—Stryj: pociąg osob. Nr. 1714.
" "	Bednarów—Stryj: pociąg osob. Nr. 1218/1714.
" "	Ciężów—Stanisławów: pociąg osob. Nr. 1215.

Kraków w Maju 1894.

Ermässigte Fahrpreise. • Zniżone ceny jazdy.

Zum den umseits verzeichneten Sonderzügen sowohl, als auch bei den umseitig angeführten fahrplanmässigen Zügen werden in allen von Lemberg mehr als 50 km. entfernten Stationen Tour- und Retourkarten nach Lemberg ausgegeben, deren Preis je nach der Entfernung um **10 bis 50%** ermässigt ist. Diesen Karten ist eine abtrennbare ermässigte Eintrittskarte für die Ausstellung beigelegt.

Die Preise der Tour- und Retourkarten inclusive Ausstellungskarte sind:

für die Stationen der Zone (dla stacyj strefy)				18 vom (od) Km. 451 bis	(do) Km. 500	Cl. I. kl. fl.-(zła.)	Cl. II. kl. fl.-(zła.)	Cl. III. kl. fl.-(zła.)
17	17	17	17	401	450	15-70	10-60	5-50
16	16	16	16	351	400	14-18	9-58	5-00
15	15	15	15	301	350	12-64	8-56	4-48
14	14	14	14	251	300	11-12	7-54	3-98
13	13	13	13	201	250	9-58	6-52	3-46
12	12	12	12	176	200	9-58	6-52	3-46
11	11	11	11	151	175	8-98	6-12	3-26
10	10	10	10	126	150	7-92	5-40	2-92
9	9	9	9	101	125	7-76	5-30	2-86
8	8	8	8	81	100	6-52	4-48	2-44
7	7	7	7	66	80	5-92	4-08	2-24
6	6	6	6	51	65	4-82	3-34	1-88
						4-00	2-80	1-62

Von den Stationen: (Od stacyj):

	Cl. I. kl. fl.-(zła.)	Cl. II. kl. fl.-(zła.)	Cl. III. kl. fl.-(zła.)
Belzec	6-66	4-82	2-62
Lubycza	6-18	4-48	2-44
Hrebenne	5-76	4-18	2-30
Rawa ruska	5-06	3-70	2-06
Kamionka-Lipnik	4-58	3-34	1-88
Dobrosin	3-76	2-78	1-60
Glinisko	3-18	2-36	1-38
Zółkiew	2-78	2-08	1-24

Die Eintrittskarte zum Besuche der Ausstellung wird erst beim Eintritte in die Ausstellung von dem Billeter abgetrennt; von den Karten losgetrennte Abschnitte werden zum Eintritt in die Ausstellung nicht anerkannt.

Ferner haben die Tour- und Retourkarten einen Control-Abschnitt, welcher bei sonstigem Verluste des Rechtes auf die Rückfahrt von den Reisenden selbst nicht abgetrennt werden darf.

Die Gültigkeit der Tour- und Retourkarten beträgt 5 Tage, der Tag der Ausgabe mitgerechnet und muss die Rückreise um Mitternacht des sich hiernach ergebenden 5. Tages vollendet sein. Die Rückfahrt von Lemberg kann entweder mit den nebenerwähnten Sonderpersonenzügen Nr. 20, und 1719/1220 oder mit beliebigen, fahrplanmässigen Personenzügen bewerkstelligt werden.

Eine neuerliche Abstempelung des Billets bei der Personen-Cassa in Lemberg findet nicht statt.

Die Benützung der **Schnellzüge** ist selbst gegen **Aufzahlung** der Differenzgebühr ausgeschlossen.

Nach Massgabe der vorhandenen freien Plätze können die von Lemberg rückkehrenden Sonderpersonenzüge auch mit gewöhnlichen Fahrbillets benützt werden.

K. k. Eisenbahn Betriebs-Direction in Krakau.

Do nadzwyczajnych i zwyczajnych pociągów na przedniej stronie uwidocznionych, wydawać się będą we wszystkich od Lwowa po nad 50 km. oddalonych stacyach bilety do jazdy do Lwowa i napowrót **po cenach zniżonych** stosownie do oddalenia od 10 do 50%. Bilety te połączone są z oddzielić się dającą zniżoną kartą wstępu na Wystawę.

Cena biletów powrotnych łącznie z kartą wstępu na Wystawę jest następującą:

Cl. I. kl. fl.-(zła.)	Cl. II. kl. fl.-(zła.)	Cl. III. kl. fl.-(zła.)
15-70	10-60	5-50
14-18	9-58	5-00
12-64	8-56	4-48
11-12	7-54	3-98
9-58	6-52	3-46
9-58	6-52	3-46
8-98	6-12	3-26
7-92	5-40	2-92
7-76	5-30	2-86
6-52	4-48	2-44
5-92	4-08	2-24
4-82	3-34	1-88
4-00	2-80	1-62

Kartę wstępu na wystawę odrywać będzie bileter dopiero przy wejściu na plac Wystawy. Od biletu jazdy oddzielona karta wstępu, nie jest ważną do wejścia na Wystawę.

Bilety powrotne zaopatrzone są również w odcinek kontrolny; odcinka tego oderwać nie wolno pod utratą prawa do jazdy powrotnej.

Bilety powrotne ważne są dni 5. Dzień wydania biletu liczy się jako dzień pierwszy, jazda więc powrotna ukończoną być musi z upływem dnia 5-go o północy. Powrót ze Lwowa uskuteczniomym być może albo obok wymienionymi pociągami nadzwyczajnymi Nr. 20, 317 i 1719/1220 lub też dowolnymi zwyczajnymi pociągami osobowymi. Użycie pociągów **pospiesznych** jest **wykluczone** nawet za dopłatą.

Do jazdy powrotnej nie stępuje się biletu powrotnie przy kasie osobowej we Lwowie.

Nadzwyczajne pociągi osobowe powrotne (w kierunku ze Lwowa) mogą być użyte również na podstawie zwykłych biletów jazdy w miarę wolnych miejsc.

C. k. Dyrekcya ruchu w Krakowie.

dy nadzwyczajnych pociągów osobowych.

Czernowitz-Czerniowce — Lemberg-Lwów				Zurück-Napowrót			
Hiu-Tam (Nadzwycz.) P. O. 318+ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacje		Sonder (Nadzwycz.) P. O. 317+ I.II.III.			
11:50	—	ab-odj.	Czernowitz-Czerniowce X	an-prz.	7:42		
11:56	1		Zuczka		7:37		
12:15	14		Łuzan — Łużany		7:18		
12:51	23		Nepolokoutz-Niepolokowce		7:01		
12:53	35		Śniatyn-Zaluzze X		6:42		
1:04	41		Widynów (P. H.-prz.)		6:25		
1:20	51		Zablótów		6:09		
1:40	62		Matyjców (P. H.-prz.)		5:50		
1:55	70	an-prz.		ab-odj.	5:35		
2:01		ab-odj.	Kolomea-Kolomyja X	an-prz.	5:25		
2:15	78		Turka (P.H.-prz.)		5:13		
2:35	86		Korszów		4:58		
2:53	98		Hołosków (P.H.-prz.)		4:32		
3:03	103		Ottynia		4:22		
3:22	113		Markowce (P.H.-prz.)		4:05		
3:41	125	an-prz.		ab-odj.	3:44		
3:58		ab-odj.	Stanisław-Stanisławów X	an-prz.	3:29		
4:20	139		Jezupol		3:06		
4:29	144		Wodniki (P.H.-prz.)		2:54		
4:44	158		Halicz		2:41		
4:53	158		Bolszowce (P.H.-prz.)		2:32		
5:06	165		Bursztyn		2:22		
5:21	177		Bukaczowce X		2:02		
5:50	187		Nowosielce (P. H.-prz.)		1:42		
6:01	194		Bortniki		1:30		
6:15	201		Chodorów		1:18		
6:36	214		Borynecze		12:59		
6:49	221		Wybranówka		12:48		
7:05	229		Bóbrka-Chlebowice		12:36		
7:26	240		Staresioło		12:20		
7:51	254		Sichów		11:58		
8:11	264	an-prz.	Lemberg-Lwów X	ab-odj.	11:35		

Zurück-Napowrót

Hiu-Tam (Nadzwycz.) P. O. 1220+ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacje	
2:01	—	ab-odj.	Stryj X
2:15	8		Zawadow (P. H.-prz.)
2:27	15		Gaje wyżne
2:38	21		Bolechowce-Neudorf (P. H.-prz.)
2:48	27	an-prz.	
2:54		ab-odj.	Drohobycz X
3:15	40		Dobrowlany
3:29	56		Dublan-Kranzberg
4:00	71	an-prz.	Sambor

+ Sonderpersonenzüge Nr. 19 u. 318 verkehren am 4. Juni u. am jeden Samstag.
Nadzwyczajne pociągi Nr. 19 i 318 kursują dnia 4. Czerwca i każdej soboty.
+ Sonderpersonenzüge Nr. 20, 317 und 1719 verkehren am 5. Juni und an jedem Sonntage.

Nadzwyczajne pociągi Nr. 20, 317 i 1719 kursują d. 5. Czerwca i każdej niedzieli.
* Sonderpersonenzug Nr. 1220 verkehrt am 6. Juni, und an jedem Montage.
Nadzwyczajny pociąg Nr. 1220 kursuje dnia 6. Czerwca i w każdy poniedziałek.

Fahrplan der Sonderzüge. — Rozkład jaz

Krakau-Kraków — Lemberg-Lwów				Zurück-Napowrót			
Hiu-Tam (Nadzwycz.) P. O. 19+ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacje		Sonder (Nadzwycz.) P. O. 20+ I.II.III.			
9:35	—	ab-odj.	Krakau-Kraków X	an-prz.	9:30		
9:42		an-prz.		ab-odj.	9:22		
9:45	5	ab-odj.	Podgórze-Płaszów X		9:19		
9:53	9		Bierzanów		9:12		
10:06	19		Podłęże		8:58		
10:20	29		Klay		8:43		
10:33	38	an-prz.		ab-odj.	8:28		
10:38		ab-odj.	Bochnia		8:23		
10:58	51		Stotwina		8:08		
11:12	61		Biadolin		7:53		
11:25	70		Bogumilowice		7:37		
11:37	78	an-prz.		ab-odj.	7:26		
11:45		ab-odj.	Tarnów X		7:21		
12:14	99	ab-odj.	Czarna		6:51		
12:29	111	an-prz.		ab-odj.	6:34		
12:35		ab-odj.	Dembica X		6:11		
12:53	124		Ropczyce		5:55		
1:06	132		Sędziszów		5:43		
1:24	143		Trzcianna		5:26		
1:43	158	an-prz.		ab-odj.	5:05		
1:53		ab-odj.	Rzeszów X		4:50		
2:17	175		Ładut		4:25		
2:44	195		Przeworsk		3:55		
3:06	210	an-prz.		ab-odj.	3:22		
3:13		ab-odj.	Jarosław-Jarosław X		3:22		
3:38	223		Radymno		2:57		
4:00	238		Zurawica		2:35		
4:10	245	an-prz.		ab-odj.	2:20		
4:20		ab-odj.	Przemysł X		2:05		
4:45	257		Medyka		1:45		
5:14	272		Mościska		1:21		
5:30	282		Chorosińca		1:08		
5:45	291		Sądowa-Wisznia		12:51		
6:20	310		Gródek		12:21		
6:30	315		Kamienohród (P. H.-prz.)		12:08		
6:46	326		Mszana		11:53		
7:00	333		Zimnawoda-Rudno		11:40		
7:12	342	an-prz.	Lemberg-Lwów X	ab-odj.	11:25		

Zurück-Napowrót

Hiu-Tam (Nadzwycz.) P. O. 1719+ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacje	
11:10	—	ab-odj.	Lemberg-Lwów X
11:32	12		Basiówka (P. H.-prz.)
11:45	16		Glinna-Nawarya
11:52	19		Pustomyty (P. H.-prz.)
12:09	27		Szczerec
12:17	28		St.-Szczerec-Miasto (P. H.-prz.)
12:32	36		Czerkasy (P. H.-prz.)
12:52	45		Mikolajów
1:04	52		Piasieczna (P. H.-prz.)
1:17	59		Bilcze-Wolica
1:32	68		Uhersko-Dobrzany (P. H.-prz.)
1:46	75	an-prz.	Stryj X

Im Selbstverlage der k. k. E. Betriebs-Direction in Krakau.

Nakładem c. k. kolej. Dyrekcyi Ruchu w Krakowie.

W drukarni A. Koziańskiego w Krakowie.

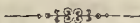

K. k. österreichische Staatsbahnen.

Sonderpersonenzüge und Fahrpreisermässigung
anlässlich der allgemeinen
Landesausstellung in Lemberg
im Jahre 1894.

Aus Anlass der allgemeinen Landesausstellung in Lemberg im J. 1894, werden Montag den 4. Juni l. J. und bis auf Weiteres jeden Samstag von Krakau und Czernowitz nach Lemberg und Dienstag den 5. Juni sowie jeden Sonntag von Lemberg nach Krakau, Czernowitz und Sambor **SONDERZÜGE** nach umseitigem Fahrplane für die Besucher der Landesausstellung in Lemberg zu ermässigten Fahrpreisen verkehren.

Eine Fahrpreisermässigung wird auch bei den ingenannten fahrplanmässigen Zügen am 4. Juni und jeden Samstag, bezw. am 5. Juni und jeden Sonntag gewährt.

C. k. austriackie koleje państwowe.

Nadzwyczajne pociągi osobowe i zniżenie cen jazdy
z powodu powszechnej
Wystawy krajowej we Lwowie
w roku 1894.

Z powodu powszechnej Wystawy krajowej we Lwowie r. 1894, kursować będą w poniedziałek d. 4 czerwca b. r. i aż do odwołania **każdej soboty z Krakowa i Czerniowiec do Lwowa**, a zaś we wtorek dnia 5. czerwca jakoteż **każdej niedzieli ze Lwowa do Krakowa, Czerniowiec i Sambora dla zwiedzających Wystawę we Lwowie nadzwyczajne pociągi osobowe o zniżonych cenach** według rozkładu jazdy umieszczonego po drugiej stronie.

Takiego samego zniżenia cen udziela się przy niektórych **zwy- czajnych pociągach w dniu 4. czerwca i każdej soboty, względnie dnia 5. czerwca i każdej niedzieli**, według zestawienia po drugiej stronie umieszczonego.

Preis 2 kr. — Cena 2 ct.

Fahrplanmässige Züge.

Am 4 Juni und an allen Samstagen
sind in den nachbenannten Strecken folgende gewöhnliche Züge
zu ermässigten Preisen benützbar:

In der Strecke: **Wieliczka—Bierzanów:** Gem. Zug Nr. 464.
" " " **Oświęcim—Skawina—Podg. Płaszów:** P.-Z.Nr. 1035.
" " " **Kalwarya—Skawina** über Podg.-Pl.: G.-Z. 1161/1035.
" " " **Maków—Stronie** über Skawina—Podgórze—Płaszów:
Pers. Zug Nr. 1212/1111/1011.
" " " **Zwardoń—Sucha** über Skawina—Podgórze—Płaszów:
Pers. Z. Nr. 1211/1111/1011.
" " " **Mszana dolna—Sucha—Stryszów:** Personen-Zug
Nr. 1214/1113 (bis Podgórze—Płaszów Zug Nr.
1013) und zwar vom 25. Juni bis incl. 15. Septemb.
" " " **Osielec—Jasło—Rzeszów:** Pers. Z. Nr. 1211/1511.
" " " **Orlów—Neu-Sandec** über Jasło—Rzeszów: Pers. Z.
Nr. 611/1211/1511.
" " " **Orlów—Stróże:** Pers. Zug Nr. 615 (bis Tarnów)
und zwar vom 25. Juni bis incl. 15. September.
" " " **Bobowa—Tarnów:** Pers. Zug Nr. 615.
" " " **Gorlice—Zagórzany** über Jasło—Rzeszów: Pers. Z.
Nr. 1470/1211/1511.
" " " **Tarnowiec—Neu-Zagórz:** Pers. Z. Nr. 1211, ab Neu-
Zagórz Pers. Zug Nr. 2013, ab Przemyśl bis
Lemberg: Pers. Zug Nr. 11.
" " " **Rozwadow—Dembica:** Pers. Zug 714.
" " " **Nadbrzezie—Tarnobrzeg:** Pers. Zug Nr. 834.
" " " **Huta zielona—Surochów:** Pers. Z. Nr. 912, ab Ja-
rosław Pers. Z. Nr. 13 am Samstag, oder Sonder-
zug Nr. 19 am Sonntag.
" " " **Bełzec—Lemberg:** Gem. Zug Nr. 2252.
" " " **Husiatyn—Stanisław:** Pers. Zug Nr. 1218.
" " " **Suczawa—Czernowitz:** Pers. Zug Nr. 314.
" " " **Borysław—Drohobycz** über Stryj bis Lemberg:
Pers. Zug Nr. 1860/1215/1712.

Am 5 Juni und an allen Sonntagen
sind in den nachbenannten Strecken folgende gewöhnliche Züge
zu ermässigten Preisen benützbar:

In der Strecke: **Mező-Laborez—Chyrow—Przemyśl:** Pers. Zug Nr.
2013, ab Przemyśl bis Lemberg: Pers. Zug Nr. 11.
" " " **Podwołoczyska—Lemberg:** Pers. Zug Nr. 16.
" " " **Brody—Krasne:** Gem. Zug. Nr. 1652.
" " " **Głęboka—Fulsztyn—Sambor—Stryj—Lemberg:**
Pers. Zug Nr. 1211/1714.
" " " **Ławoczne—Stryj:** Pers. Zug Nr. 1714.
" " " **Bednarów—Stryj:** Pers. Zug Nr. 1218/1714.
" " " **Ciężów—Stanisław:** Pers. Zug. Nr. 1215.

Krakau im Mai 1894.

Zwyczajne pociągi osobowe.

W dniu 4 czerwca i każdej soboty
na niżej umieszczonych szlakach użyć można następujące pociągi
po znizonych cenach:

Na szlaku: **Wieliczka—Bierzanów:** pociąg międz. Nr. 464.
" " **Oświęcim—Skawina—Podg. Płaszów:** poc. os. Nr. 1035.
" " **Kalwarya—Skawina** przez Podg.-Pl.: poc. m. 1161/1035.
" " **Maków—Stronie** przez Skawinę—Podgórze—Płaszów:
pociąg osobowy Nr. 1212/1111/1011.
" " **Zwardoń—Sucha** przez Skawinę—Podgórze—Płaszów:
pociąg osobowy Nr. 1211/1111/1011.
" " **Mszana dolna—Sucha—Stryszów:** pociąg osob. Nr.
1214/1113 (do Podgórze—Płaszowa pociąg Nr. 1013)
i to od 25. czerwca do 15. września włącznie.
" " **Osielec—Jasło—Rzeszów:** pociąg osob. Nr. 1211/1511.
" " **Orlów—Nowy Sącz** przez Jasło—Rzeszów: pociąg osob.
Nr. 611/1211/1511.
" " **Orlów—Stróże:** pociąg osob. Nr. 615 (do Tarnowa)
i to od 25. czerwca do 15. września włącznie.
" " **Bobowa—Tarnów:** pociąg osob. Nr. 615.
" " **Gorlice—Zagórzany** przez Jasło—Rzeszów: pociąg osob.
Nr. 1470/1211/1511.
" " **Tarnowiec—Nowy-Zagórz:** pociąg osob. Nr. 1211, od
Nowego-Zagórza pociąg osob. Nr. 2013, od Prze-
mysła do Lwowa: pociąg osob. Nr. 11.
" " **Rozwadow—Dembica:** pociąg osob. Nr. 714.
" " **Nadbrzezie—Tarnobrzeg:** pociąg osob. Nr. 834.
" " **Huta zielona—Surochów:** pociąg osob. Nr. 912, od Ja-
rosławia pociąg osob. Nr. 13 w sobotę lub nad-
zwyczajny pociąg Nr. 19 w niedzielę.
" " **Bełzec—Lwów:** pociąg międz. Nr. 2252.
" " **Husiatyn—Stanisławów:** pociąg osob. Nr. 1218.
" " **Suczawa—Czerniowce:** pociąg osob. Nr. 314.
" " **Borysław—Drohobycz** przez Stryj do Lwowa: pociąg
osob. Nr. 1860/1215/1712.

W dniu 5 czerwca i każdej niedzieli
na niżej umieszczonych szlakach użyć można następujące pociągi
po znizonych cenach:

Na szlaku: **Mező-Laborez—Chyrow—Przemyśl:** pociąg osob. Nr.
2013, od Przemyśla do Lwowa pociąg osob. Nr. 11.
" " **Podwołoczyska—Lwów:** pociąg osob. Nr. 16.
" " **Brody—Krasne:** pociąg międz. Nr. 1652.
" " **Głęboka—Fulsztyn—Sambor—Stryj—Lwów:** pociąg
osobowy Nr. 1211/1714.
" " **Ławoczne—Stryj:** pociąg osob. Nr. 1714.
" " **Bednarów—Stryj:** pociąg osob. Nr. 1218/1714.
" " **Ciężów—Stanisławów:** pociąg osob. Nr. 1215.

Kraków w Maju 1894.

Ermässigte Fahrpreise. — Zniżone ceny jazdy.

Zum den umseits verzeichneten Sonderzügen sowohl, als auch bei den umseitig angeführten fahrplanmässigen Zügen werden in allen von Lemberg mehr als 50 km. entfernten Stationen Tour- und Retourkarten nach Lemberg ausgegeben, deren Preis je nach der Entfernung um 10 bis 50% ermässigt ist. Diesen Karten ist eine abtrennbare ermässigte Eintrittskarte für die Ausstellung beigelegt.

Die Preise der Tour- und Retourkarten inclusive Ausstellungskarte sind:

für die Stationen der Zone (dla stacyj strefy)				18 vom (od) Km. 451 bis (do) Km. 500	Cl. I. kl. fl.-(zł.)	Cl. II. kl. fl.-(zł.)	Cl. III. kl. fl.-(zł.)
17	"	"	"	401	15-70	10-60	5-50
16	"	"	"	351	14-18	9-58	5-00
15	"	"	"	301	12-64	8-56	4-48
14	"	"	"	251	11-12	7-54	3-98
13	"	"	"	201	9-58	6-52	3-46
12	"	"	"	176	9-58	6-52	3-46
11	"	"	"	151	8-98	6-12	3-26
10	"	"	"	126	7-92	5-40	2-92
9	"	"	"	101	7-76	5-30	2-66
8	"	"	"	81	6-52	4-48	2-44
7	"	"	"	66	5-92	4-08	2-24
6	"	"	"	51	4-82	3-34	1-88
	"	"	"	46	4-00	2-80	1-62

Von den Stationen: (Od stacyj):

	Cl. I. kl. fl.-(zł.)	Cl. II. kl. fl.-(zł.)	Cl. III. kl. fl.-(zł.)
Belzec	6-66	4-82	2-62
Lubycza	6-18	4-48	2-44
Hrebennie	5-76	4-18	2-30
Rawa ruska	5-06	3-70	2-06
Kamionka-Lipnik	4-58	3-34	1-88
Dobrosin	3-76	2-78	1-60
Glinisko	3-18	2-36	1-38
Żółkiew	2-78	2-08	1-24

Die Eintrittskarte zum Besuche der Ausstellung wird erst beim Eintritte in die Ausstellung von dem Billeteur abgetrennt; von den Karten losgetrennte Abschnitte werden zum Eintritt in die Ausstellung nicht anerkannt.

Ferner haben die Tour- und Retourkarten einen Control-Abschnitt, welcher bei sonstigem Verluste des Rechtes auf die Rückfahrt von den Reisenden selbst nicht abgetrennt werden darf.

Die Gültigkeit der Tour- und Retourkarten beträgt 5 Tage, der Tag der Ausgabe mitgerechnet und muss die Rückreise um Mitternacht des sich hiernach ergebenden 5. Tages vollendet sein. Die Rückfahrt von Lemberg kann entweder mit den oben erwähnten Sonderpersonenzügen Nr. 20, und 1719/1220 oder mit beliebigen, fahrplanmässigen Personenzügen bewerkstelligt werden.

Eine neuerliche Abstemplung des Billets bei der Personen-Cassa in Lemberg findet nicht statt.

Die Benützung der Schnellzüge ist selbst gegen Aufzahlung der Differenzgebühr ausgeschlossen.

Nach Massgabe der vorhandenen freien Plätze können die von Lemberg rückkehrenden Sonderpersonenzüge auch mit gewöhnlichen Fahrbillets benützt werden.

K. k. Eisenbahn Betriebs-Direction in Krakau.

Do nadzwyczajnych i zwyczajnych pociągów na przedniej stronie uwidocznionych, wydawać się będą we wszystkich od Lwowa po nad 50 km. oddalonych stacyach bilety do jazdy do Lwowa i napowrót po cenach zniżonych stosownie do oddalenia od 10 do 50%. Bilety te połączone są z oddzielić się dającą zniżoną kartą wstępu na Wystawę.

Cena biletów powrotnych łącznie z kartą wstępu na Wystawę jest następująca:

Cl. I. kl. fl.-(zł.)	Cl. II. kl. fl.-(zł.)	Cl. III. kl. fl.-(zł.)
15-70	10-60	5-50
14-18	9-58	5-00
12-64	8-56	4-48
11-12	7-54	3-98
9-58	6-52	3-46
8-98	6-12	3-26
7-92	5-40	2-92
7-76	5-30	2-66
6-52	4-48	2-44
5-92	4-08	2-24
4-82	3-34	1-88
4-00	2-80	1-62

Kartę wstępu na wystawę odrywać będzie bileter dopiero przy wejściu na plac Wystawy. Od biletu jazdy oddzielona karta wstępu, nie jest ważną do wejścia na Wystawę.

Bilety powrotne zaopatrzone są również w odcinek kontrolny; odcinka tego oderwać nie wolno pod utratą prawa do jazdy powrotnej.

Bilety powrotne ważne są dni 5. Dzień wydania biletu liczy się jako dzień pierwszy, jazda więc powrotna ukończoną być musi z upływem dnia 5-go o północy. Powrót ze Lwowa skutecznym być może albo obok wymienionych pociągami nadzwyczajnymi Nr. 20, 317 i 1719/1220 lub też dowolnymi zwyczajnymi pociągami osobowymi. Użycie pociągów pospiesznych jest wykluczone nawet za dopłatą.

Do jazdy powrotnej nie stępuje się biletu powtórnie przy kasie osobowej we Lwowie.

Nadzwyczajne pociągi osobowe powrotne (w kierunku ze Lwowa) mogą być użyte również na podstawie zwykłych biletów jazdy w miarę wolnych miejsc.

C. k. Dyrekcya ruchu w Krakowie.

Nadzwyczajne pociągi pociągów osobowych

Hin-Tam Czernowicz-Czerniowce — Lemberg-Lwów			Zurück-Napowrót		
Sonder (Nadzwyczaj.) P. O. 318 ⁺ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacye	Sonder (Nadzwyczaj.) P. O. 317 ⁺ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacye
11:50	—	ab-odj. Czernowicz-Czerniowce X	7:42	—	an-prz. Czernowicz-Czerniowce X
11:56	1	Żuczka	7:37	1	Żuczka
12:15	14	Łużan — Łużany	7:18	14	Łużan — Łużany
12:31	23	Nepolokoutz-Niepolokowce	7:01	23	Nepolokoutz-Niepolokowce
12:53	35	Śniatyn-Zahnece X	6:42	35	Śniatyn-Zahnece X
1:04	41	Widynów (P. H.-prz.)	6:25	41	Widynów (P. H.-prz.)
1:20	51	Zahlotów	6:09	51	Zahlotów
1:40	62	Matyjowce (P. H.-prz.)	5:50	62	Matyjowce (P. H.-prz.)
1:55	70	an-prz. Kolomea-Kolomyja X	5:35	70	ab-odj. Kolomea-Kolomyja X
2:01	78	ab-odj. Turka (P.H.-prz.)	5:23	78	an-prz. Turka (P.H.-prz.)
2:18	86	Korszów	5:13	86	Korszów
2:35	98	Holosków (P.H.-prz.)	4:58	98	Holosków (P.H.-prz.)
2:53	103	Ottynia	4:32	103	Ottynia
3:03	113	Markowce (P.H.-prz.)	4:22	113	Markowce (P.H.-prz.)
3:22	125	an-prz. Stanisław-Stanisławów X	4:05	125	ab-odj. Stanisław-Stanisławów X
3:41	139	ab-odj. Jezupol	3:44	139	an-prz. Jezupol
3:58	144	Wodniki (P.H.-prz.)	3:29	144	Wodniki (P.H.-prz.)
4:20	153	Halicz	3:06	153	Halicz
4:29	158	Bolszowce (P.H.-prz.)	2:54	158	Bolszowce (P.H.-prz.)
4:44	165	Bursztyn	2:41	165	Bursztyn
4:53	177	Bukaczowce X	2:32	177	Bukaczowce X
5:06	187	Nowosielce (P.H.-prz.)	2:22	187	Nowosielce (P.H.-prz.)
5:31	194	Bortniki	2:02	194	Bortniki
6:15	201	Chodorów	1:42	201	Chodorów
6:36	214	Borynecze	1:30	214	Borynecze
6:49	221	Wybranówka	1:18	221	Wybranówka
7:05	229	Bóbrka-Chlebowice	12:59	229	Bóbrka-Chlebowice
7:26	240	Staresioło	12:48	240	Staresioło
7:51	254	Sichów	12:36	254	Sichów
8:11	264	an-prz. Lemberg-Lwów X	12:20	264	ab-odj. Lemberg-Lwów X

Zurück-Napowrót			Stryj — Sambor		
Sonder (Nadzwyczaj.) P. O. 1220 ⁺ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacye	Sonder (Nadzwyczaj.) P. O. 1220 ⁺ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacye
2:01	—	ab-odj. Stryj X	2:01	—	ab-odj. Stryj X
2:15	8	Zawadow (P. H.-prz.)	2:15	8	Zawadow (P. H.-prz.)
2:27	15	Gaje wyżne	2:27	15	Gaje wyżne
2:38	21	Bolechowce-Neudorf (P.H.-prz.)	2:38	21	Bolechowce-Neudorf (P.H.-prz.)
2:48	27	an-prz. Drohobycz X	2:48	27	an-prz. Drohobycz X
2:54	40	ab-odj. Dobrowlany	2:54	40	ab-odj. Dobrowlany
3:15	56	Dubłany-Kranzberg	3:15	56	Dubłany-Kranzberg
3:39	71	an-prz. Sambor	3:39	71	an-prz. Sambor

† Sonderpersonenzüge Nr. 19 u. 318 verkehren am 4. Juni u. an jeden Samstage.
Nadzwyczajne pociągi Nr. 19 i 318 kursują dnia 4. Czerwca i każdej soboty.
† Sonderpersonenzüge Nr. 20, 317 und 1719 verkehren am 5. Juni und an jedem Sonntage.
Nadzwyczajne pociągi Nr. 20, 317 i 1719 kursują d. 5. Czerwca i każdej niedzieli.
† Sonderpersonenzug Nr. 1220 verkehrt am 6. Juni, und an jeden Montage.
Nadzwyczajny pociąg Nr. 1220 kursuje dnia 6. Czerwca i w każdy poniedziałek.

Fahrplan der Sonderzüge. — Rozkład jazd

Hin-Tam Krakau-Kraków — Lemberg-Lwów			Zurück-Napowrót		
Sonder (Nadzwyczaj.) P. O. 19 ⁺ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacye	Sonder (Nadzwyczaj.) P. O. 20 ⁺ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacye
9:35	—	ab-odj. Krakau-Kraków X	9:30	—	an-prz. Krakau-Kraków X
9:42	5	an-prz. Podgórze-Plaszów X	9:22	5	ab-odj. Podgórze-Plaszów X
9:45	9	ab-odj. Bierzanów	9:19	9	an-prz. Bierzanów
9:53	19	Podłęże	9:13	19	Podłęże
10:06	29	Kłaj	8:43	29	Kłaj
10:33	38	an-prz. Bochnia	8:28	38	ab-odj. Bochnia
10:38	51	ab-odj. Słotwina	8:23	51	an-prz. Słotwina
10:55	61	Biadolin	8:08	61	Biadolin
11:12	70	Bogumilowice	7:53	70	Bogumilowice
11:25	78	an-prz. Tarnów X	7:37	78	ab-odj. Tarnów X
11:37	99	ab-odj. Czarna	7:21	99	an-prz. Czarna
11:45	111	an-prz. Dembica X	6:51	111	ab-odj. Dembica X
12:14	124	ab-odj. Ropczyce	6:34	124	an-prz. Ropczyce
12:29	132	Sędziszów	6:11	132	ab-odj. Sędziszów
12:35	143	Trzciana	5:55	143	an-prz. Trzciana
12:53	158	an-prz. Rzeszów X	5:48	158	ab-odj. Rzeszów X
1:06	175	ab-odj. Łańcut	5:26	175	an-prz. Łańcut
1:24	195	Przeworsk	5:05	195	Przeworsk
1:42	210	an-prz. Jarosław-Jarosław X	4:50	210	ab-odj. Jarosław-Jarosław X
1:53	223	ab-odj. Radymno	4:29	223	an-prz. Radymno
2:17	238	Zurawica	3:55	238	ab-odj. Zurawica
2:44	245	an-prz. Przemyśl X	3:32	245	an-prz. Przemyśl X
3:06	257	ab-odj. Medyka	3:22	257	an-prz. Medyka
3:13	272	Mościska	3:05	272	ab-odj. Mościska
3:38	282	Chorosnica	2:57	282	Chorosnica
4:00	291	Sądowa-Wisznia	2:35	291	Sądowa-Wisznia
4:10	310	Grodek	2:20	310	Grodek
4:30	315	Kamienobród (P. H.-prz.)	2:05	315	Kamienobród (P. H.-prz.)
4:48	326	Mszana	1:45	326	Mszana
5:14	333	Zinawoda-Radno	1:21	333	Zinawoda-Radno
5:30	342	an-prz. Lemberg-Lwów X	1:03	342	ab-odj. Lemberg-Lwów X

Zurück-Napowrót			Lemberg-Lwów — Stryj		
Sonder (Nadzwyczaj.) P. O. 1719 ⁺ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacye	Sonder (Nadzwyczaj.) P. O. 1719 ⁺ I.II.III.	Km.	Stationen — Stacye
11:10	—	ab-odj. Lemberg-Lwów X	11:10	—	ab-odj. Lemberg-Lwów X
11:32	12	Basiówka (P. H.-prz.)	11:32	12	Basiówka (P. H.-prz.)
11:45	16	Glinna-Nawarya	11:45	16	Glinna-Nawarya
11:52	19	Pustonyty (P. H.-prz.)	11:52	19	Pustonyty (P. H.-prz.)
12:09	27	Szczercze	12:09	27	Szczercze
12:17	28	St.-Szczercze-Miasto (P.H.-prz.)	12:17	28	St.-Szczercze-Miasto (P.H.-prz.)
12:32	36	Czerkasy (P.H.-prz.)	12:32	36	Czerkasy (P.H.-prz.)
12:52	45	Mikolajów	12:52	45	Mikolajów
1:04	52	Piasieczna (P.H.-prz.)	1:04	52	Piasieczna (P.H.-prz.)
1:17	59	Bilcze-Wolica	1:17	59	Bilcze-Wolica
1:32	68	Uhersko-Dobrzany (P.H.-prz.)	1:32	68	Uhersko-Dobrzany (P.H.-prz.)
1:46	75	an-prz. Stryj X	1:46	75	an-prz. Stryj X

Im Selbstverlage der k. k. E. Betriebs-Direction in Krakau.

Nakładem c. k. kolej. Dyrekeyi Ruchu w Krakowie.

W drukarni A. Koziańskiego w Krakowie.

W roku 1856 założona

JEDYNA WE LWOWIE

FABRYKA GIPSU

Józefy Franz i Synów

— odznaczona kilkoma medalami na wystawach —

wyrabia z własnych kopalń

cztery gatunki gipsu:

Nr. I. alabastrowy

„ II. do formowania

„ III. zwykły murarski

„ IV. nawozowy, używany z bardzo
dobrym skutkiem do gipsowa-
nia koniczów.

Składy we Lwowie: ulica Rzeźnicka l. 16., Telefon 424.

Fabryka: ulica Gipsowa l. 3., Telefon 425.

Nr. 384 W.

JAN-JOANNA RAYSKI

Paryż, 55 ulica Rivoli

Fabrykant haftów artystycznych igłą na kanwach i wszelkich jedwabnych, wełnianych i t. p. tkaninach — jako to:

Ornaty, Kapy, Stuły, Dywany, Chorągwie włóczkami, jedwabiami, złotem i srebrem, haftowane ręcznie; — meble wszelkich stylów; — portrety lub kopie z wielkich mistrzów. — Naprawa starych gobelin, ornatów i t. p.

Fabryka założona jeszcze w 1871 roku.

Na wystawie wszechświatowej w Paryżu w r. 1878, nagrodzony najwyższym medalem za zastosowanie tej sztuki do przemysłu w doskonałości, i od dawna uznany ogólnie za pierwszego fabrykanta.

Dostawca modeli różnorodnych najpierwszym fabrykantom europejskim — oraz nieustanny dostawca w Paryżu do magazynów: **Au Bon Marché, Louvre, Printemps, Samaritaine** i wielu innych.

Adres:

Mr. Jean-Jeanne Rayski, Fabricant de Tapisseries et Broderies Artistique à la main — à Paris, 55 rue de Rivoli (France).

Nr. 325 W.

„Gazeta Narodowa“wychodzi codziennie we Lwowie
od lat XXXIV.Biura „Gazety Narodowej“ znajdują się
przy ulicy Karola Ludwika liczbą 3.

Nr. 101.

KSIĘGARNIA**Edwarda Feitzingera**

w Cieszynie

(Szląsk austr.)

poleca swój bogaty własny na-
kład różnych książek dla ludu
i dzieci, jakoteż zabawy i gry
dla dzieci i dorosłych.Wielki skład i sprzedaż książek
i sztuk obcych nakładów.Spisy rozsyłają się na żądanie
bezpłatnie i franco.Na wystawie we Lwo-
wie grupa XXVIII/23.

Nr. 287 W.

Węgiel kamienny i Koks

góрно-szląski

najlepszej jakości

wypróbowany przez znanych fachowców

i używany do wszystkich maszyn i kotłów parowych

Powszechnej Wystawy krajowej

Nr. 69.

poleca

H. DATTNER

Biurowie pierwszorzędných kopalń węgla kamiennego i koksu

we Lwowie, przy ulicy Grodeckiej l. 3 a.

Własne składy: na dworcu kolei państwowej,
na placu Wystawy podczas trwania tejże.

Telefon Nr. 390.

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO-JUBILERSKI

połączony z dwoma pracownikami

J. DĄBROWSKI

ulica Halicka liczbą 17, we Lwowie

poleca wyroby ze złota, z brylantów, rubinów, szmaragdowe i szafirowe. Perły w sznurkach. Wyroby ze srebra. Zastawy od najmniejszych do największych. Wyprawne srebra stołowe na 6, 12 i 24 osób, w szkatułkach. Kościelne kielichy. Toalety ze wszystkimi przynależnościami. Karabele, Pasy, Guzy, Agrafy, Spinki etc. etc.

Wszystkie rzeczy urzędownie cechowane sprzedaje i kupuje.

Wielki wybór Zegarków genewskich złotych, srebrnych i stalowych. Zegary francuskie pendułowe. Wszystkie istniejące Budziki.

Zawsze są na składzie antyki ze srebra i brązu.

Nr. 342 W.

Rozporządzeniem L. 82502/H polecone przez
Wysoki Rząd

SIKAWKI

z najdoskonalszym systemem wentylów.

(Centralne metalowe wentyle umieszczone w jednym stożku.)

Specyalności dla gmin, straży i fabryk:

Przybory pożarne wszelkiego rodzaju. Anihilatory. Weże tłoczące i ssące. Całkowite uzbrojenia dla straży pożarnych: hełmy, gurt, karabinki, topory. Drabiny patentowane. Pompy do budowy. Armatury do maszyn. Wszelkiego rodzaju najdokładniej wykonane maszyny do obrabiania drzewa i żelaza. Uniwersalne i podwójne maszyny do fryzów. Rewolwerowe maszyny do cięcia śrub. Prasy. Wiertacze. Maszyny do gierowania. Piły kołowe. Heblarnie i t. d.

Ponadto wykonuje wszelkie zlecenia wchodzące w zakres budowy machin najdokładniej

Akcyjne Towarzystwo dla fabrykacji maszyn, sikawek i przyborów pożarnych

Tarnóczy

Budapeszt.

Fabryka:

Skład:

Külsövaczi ut 1527. . Váci Körút 78.

Konkurencja sikawek — Arad 1891: najwyższa nagroda srebrny medal państwowy i dyplom honorowy.

Wystawa Filipopol: Pierwsza nagroda (złoty medal).

Zastępstwo na Galicję:

Galicyjskie Akcyjne Towarzystwo Handlowe

Lwów, Jagiellońska 3.

Nr. 368 W.

WYSOWA

Nr. 383 W.

(w Galicyi)

Zakład zdrojowo-kąpielowy i żętyczny

położony wśród uroczej górskiej okolicy, stacya kolei państwowej Gorlice lub Grybów, skąd w trzy godziny fiakrem lub wózkiem dojeżdża się na miejsce.

Sześć zdrojów silnych szczaw alkalowo-słonych, zawierających znaczne ilości węglanu żelazowego i bromu.

Zdroje świeżo ujęte w cembrzyny cementowe.

Według rozbioru chemicznego dokonanego przez Prof. Dra Radziszewskiego **ZDRÓJ SŁONY**, zajmuje pierwsze miejsce w dziale wód słonych jodowo-bromowo-żelazistych, najsilniejszy ze znanych wód bromowych. **ZDRÓJ BRONISŁAWA**, jedna z najsilniejszych szczaw żelazistych w ogóle. **ZDRÓJ RUDOLFA**, silna szczawa sodowo-żelazista. **ZDRÓJ WANDY**, szczawa sodowo-żelazista. **ZDRÓJ JOZEF**, szczawa sodowa, żelazo zawierająca. **ZDRÓJ OLGI**, do słonej zbliżony.

Zdaniem prof. dra Radziszewskiego, dra Lutoszańskiego i prof. Trochanowskiego wody lecznicze w Wysowej zajmują jedno z pierwszorzędných miejsc w Europie.

Liczne świadectwa skuteczności wód wysowskich przez pp. profesorów i lekarzy udzielone.

Wody Wysowskie zalecają najznakomitsi lekarze krajowi, a w części i zagraniczni, w chorobach narzędzi oddychania, w katarach wszelkiego rodzaju i zapaleniach chronicznych płuc, suchotach i t. d., w cierpieniach żołądka i kiszki, w cierpieniach narzędu moczowego, w chorobach kobiecych, w ogólnych oboczeniach odżywiania, przedewszystkiem zaś w żołądach (skrofulach), niedzkrewności, blednicy u osób skrofulicznych lub limfatycznych, w chorobach nerwowych itd. itd.

Wody wysowskie skuteczniejsze są od wielu krajowych i zagranicznych.

Tanie i dogodne mieszkania. Dobra i dogodna restauracya. Lekarz zakładowy. Apteka. Kąpiele. Mleko. Żętyca. Sklep z wiktuałami. Muzyka dwa razy dziennie.

 Otwarcie pory kąpielowej w Czerwcu.

Skład świeżych wód tegorocznych Wysowskich we wszystkich prawie aptekach i handlach wód mineralnych.

Broszury na żądanie przesyła się gratis.

Pocztą Wysowa, powiat Gorlicki.

Wielki medal na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie r. 1891.

Medal zasłnęgi na wystawie przemysłowo-rolniczej w Przemyśle 1882 r.

Hodowla nasion buraków cukrowych Władysława Mayzla

istniejąca od roku 1873

w BRZOZÓWCE gubernia Kielecka

z filjami:

w BAŁABANÓWCE gubernia Kijowska

„ MOHILNEJ „ Podolska

„ KRUSZY W. Księstwo Poznańskie

zaszczycona:

Dyplomem uznania na Wystawie w Warszawie w r. 1886
Potwierdz. dyplomu uznania na Wyst. w Warsz. w r. 1887
Wielkim medalem na Wystawie w Charkowie w r. 1887
Wielkim medalem na Wystawie w Kijowie w r. 1888
Dyplomem zasługi na Wystawie w Warszawie w r. 1888
Potwierdzeniem dyplomu zasługi na Wystawach w Warszawie w r. 1890, 1891, 1892, 1894.

Laboratorium chemiczne i selekcyjne, stacya i pola doświadczalne, stacya meteorologiczna.

Przestrzeń zajęta pod hodowlę nasion i wysadków wynosi rocznie 1.500 hektarów.

Produkeya roczna 1,500.000 kilogram. nasion.

Zbyt produkcyi w Królestwie Polskiem, Rosyi, Austrii, Niemczech, Francyi, Belgji, Holandyi, Danji, Szwecyi.

Świadectwa oryginalne złożone są w Kancelaryi Dyrekcyi Wystawy.

Nr. 361 W.

Czeski zakład
malowania na szkle

Karola Ludwika TÜRCKE

w Grottau — Czechy

Królewsko saski nadworny dostawca

Zakład założony w r. 1865

odznaczony 22 medalami państwowymi lub pierwszemi nagrodami, 4-ma listami pochwalnemi dla współpracowników i kosztownym pierścieniem brylantowym otrzymanym od króla saskiego **ALBERTA.**

Dostarcza wszelkich malowideł dla kościołów i okien kościelnych, wykonywa w sposób wysoce artystyczny po bardzo niskich cenach i dogodnych warunkach spłaty.

Posiada dowody uznania księży i osób bardzo wysoko postawionych.

Oprócz wielu pałaców i zamków, jako to: Albrechtsburg, Friedland, Mostau i Germańskie Muzeum w Norymberdze — Zakład mój ozdobił dotąd przeszło 600 kościołów i wykonał przeszło 10.000 okien.

Szkice, cenniki, plany, kosztorysy na żądanie darmo i szybko.

Nr. 367 W.

Pierwsza Polska fabryka ołówków

St. Majewski i S^{ka}

wyrabia wszelkie ołówki, czar-
ne, różnych twardości od Nr. 1
do 6-go oraz kolorowe.

Adres:

WARSZAWA, ul. Złota Nr. 61.

Nr. 302 W.

Powszechnem cieszące się uznaniem

wyborne

MYDŁO I PERFUMY

Z KWIATÓW TATRZAŃSKICH

wyłączna własność i specyalność

Warszawskiego laboratorium
chemicznego

St. Majewski i Synowie.

Nr. 300 W.

Sprostowanie omyłki:

Na stronie 201 mylnie podano, iż firma **F. NIEWCZYK** znajduje się w Krakowie, zamiast w Poznaniu, dla tego też ogłoszenie po raz drugi powtarzamy:

F. NIEWCZYK

FABRYKA INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH

Poznań, ul. Wrocławska 20.

poleca instrumenta muzyczne z mosiądzu i drzewa, począwszy od najpospolitszych do najwykwintniejszych.

Wykonanie sumienne, po cenach przystępnych, z gwarancją.

Praktyczne urządzenie w fabryce daje możebność konkurencyi tego przedsiębiorstwa obcym wyrobom.

Nr. 364 W.

Jaeschke'go

siewnik do nawozów

sprzedano za wzajemnem poleceniem pp. rolników przeszło 3.000 sztuk.

Najtańsza, najlepsza, najpraktyczniejsza maszyna. — Pierwszorzędne uznania.

Siewnik do buraków.

Równomierny rozkład. — Wielka oszczędność nasion. — Znakomite świadectwa.

Harol Jaeschke, Neisse Neuland (Szląsk pr.)

Zastępstwo: Galicyjskie Akcyjne Towarzystwo Handlowe we Lwowie.

Nr. 380 W,

„KURJER LWOWSKI“

wychodzi codziennie, nie wyłączając niedziel i świąt
dla Lwowa o godz. 8. rano
a na prowincję w wieczornem wydaniu,
ekspedjowanem nocnymi pociągami.

Co poniedziałku wychodzi

DODATEK LITERACKI

Kurjera Lwowskiego „TYDZIEŃ“.

Redakcja i administracja we Lwowie, Chorażczyzna 5.

Przedpłata „Kurjera Lwowskiego“ wraz z tygodniowym dodatkiem literackim „Tydzień“ wynosi:

we Lwowie:

miesięcznie . . . 1 zł. 20 ct.
kwartalnie . . . 3 „ 60 „

na prowincji:

miesięcznie . . . 1 zł. 60 ct.
kwartalnie . . . 4 „ 80 „

Prenumeratorowie „Kurjera Lwowskiego“ mogą otrzymywać
dwutygodnik

„NOWE MODY“

za 40 centów miesięcznie

i Warszawskie „Echo muzyczne i teatralne“
po cenie znacznie niższej.

OGŁOSZENIA:

za jeden wiersz drobnym
drukiem (petitem) albo jego
miejsce 10 centów.

Doniesienia w rubryce

„NADESŁANE“

za jeden wiersz drobnym
drukiem albo jego miejsce
30 centów.

Nr. 99.

C. i k. uprzyw.

Fabryka wag mostowych i maszyn

C. SCHEMBER I SYNOWIE

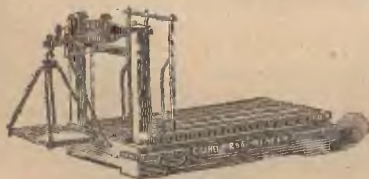
c. i k. dostawcy nadworni

I. Maximilianstrasse 8. **WIEDEN** I. Akademiestrasse 4.
Kärnthnerring.

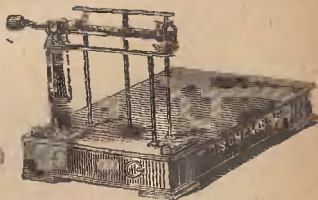

Schembera patentowana przenośna waga na bydło.

Wagi analityczne	Wagi ekonomiczne	Wagi osobowe	Wagi na węgle
Ciężarki analityczne	Wagi gospodarskie	Wagi papierowe	Wagi wozowe
Wagi aptekarskie	Wagi hutnicze	Wagi do przędzy	Wagi zbożowe
Wagi na bydło	Wagi kolejowe	Wagi do tarowania	Wagi dla złotników
Wagi centymalne	Wagi na lokomotywy	Wagi wagonowe	
Wagi decymalne	Wagi na mięso		
Wagi na dzieci	Wagi mostowe		

Schembera waga decymalna z podwójnymi sztangami pociągowymi.

Schembera przenośna waga magazynowa ze skalą i przyrządem rejestrującym cały ciężar.

Jeneralne zastępstwo na Galicyę:

Galicyjskie Akcyjne Towarzystwo Handlowe, Lwów.

Opisany darmo i opłatnie.

OPTYK I MECHANIK
BENEDYKT KOPERNICKI

we Lwowie

„**POD KOPERNIKIEM**“

plac św. Ducha, ul. Teatralna liczba 6.
(naprzeciw głównego odwachu)

poleca w wielkim wyborze i po najtańszych cenach :
okulary, cwikiery, lornety, binokle, dalekowidze, baro-
metry, ciepłomierze, różne areometry, mikroskopy, lupy,
kompasy, rajscajgi, taśmy miernicze, piony, libele,
manometry i t. p. •

Urządzenie dzwonków elektrycznych.

Wszelkie reperacye uskuteczniają się jak naj-
rychlej i najtaniej.

Zamówienia z prowincyi uskuteczenia się odwrotnie.

Adres :

Benedykt Kopernicki, optyk i mechanik

Lwów, ulica Teatralna l. 6.

Nr. 98.

**Specyalna fabryka wyrobów błonkowych
dla fotografii.**

Nr. 323 W.

Winiетки ozdobne (negatywy błonkowe).
Degradatory błonkowe rozmaitych formatów.
Degradatory odwrotne do czarnego tła.
Obłoki z natury (negatywy błonkowe) i t. p.

*Nabyć można w dobrych składach produktów
i aparatów fotograficznych.*

L. OGONOWSKI Firma: „O'LUDWIK“

wynalazca i jedyny fabrykant

à Neuilly-Plaisance (Saine & Oise) France.

Cennik dostarcza się darmo.

Fost, Wittmayer i Safier
c. k. uprzyw. parowa Fabryka cykoryi
w Tarnowie

wyrabia surogat kawy z własnych plantacyi,
w najlepszych gatunkach.

Nr. 372 W.

NAJLEPSZE

Nr. 100.

N A S I O N A

zbóż, koniczów, traw i inne

dostarcza

ALFRED RASSL

W O P A W I E

największy skład nasion na Szląsku austrijackim.

 Wysyła się tylko czyste, ciężkie i świeże nasiona.

C. i k.

dostawca dworów.

C. i k.

przywileje i patenta.

Tysiące dowodów po skutecznie przeprowadzo-
nych próbach.

„EXSICCATOR“

Jedyny radykalny środek przeciw grzybowi domo-
wemu, wilgoci etc. etc.

Ostrzega się przed naśladownictwami!

Ilustrowana broszura bezpłatnie i franco.

Adres dla listów i telegramów: „**Exsiccator**, Wiedeń“.

Biurowie w Wiedniu, IV. Haupstrasse Nr. 36.

Nr. 371 W.

J. G. LIEB

BIBERACH (Wirtembergia)

stara renomowana firma

 wyrabia

wszystkie przybory i narzędzia

do całkowitego uzbrojenia

korpusów strażackich.

Specjalność:

*Mechaniczne, kołowe
drabiny ratunkowe.*

Ekspert do wszystkich krajów.

Nr. 382 W.

Założona w 1871 roku.

CUKIERNIA i FABRYKA CZEKOLADY
we Lwowie, ulica Hetmańska 6. i ulica Akademicka 10.

pod firmą

FERDYNAND GROS

dawniej F. GROS i W. STRUS

poleca obficie zaopatrzone

SKŁADY CUKRÓW DESEROWYCH NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.
Owoców i Konfitur krajowych i francuskich.

Czekoladę w tabliczkach i proszkowaną do gotowania.
Czekoladki deserowe zawsze świeże i po możliwie niskich cenach.

Na zamówienie wykonywa się wszelkie Torty, Piramidy, Marcepany, Lody wystawne, Galarety, blamange i t. p.

Zamówienia z prowincyi skutecznia się z największą starannością i punktualnością.

Wielki wybór bonbonierek paryskich i kartonaży najświeższych modeli.

Telefonu Nr. 224.

Nr. 96.

Założona w 1871 roku.

Zakład kąpielowy św. Anny

we Lwowie, ul. Akademicka I. 10. (Telefonu Nr. 244.)

otwarty w lecie od godz. 6. rano do 9. wieczór

„ w zimie „ „ 7. „ „ 8. „

KĄPIELE RZYMSKO-IRYJSKIE I ŁAZNIA PAROWA.

PLYWALNIA (basen wielki) NA LATO I ZIMĘ.

Tusze letnie od maja do września.

Kąpiele wannowe wszelkiego rodzaju.

Urządzenia wytworne. — Ceny umiarkowane. — Oświetlenie elektryczne.

Zwraca się uwagę panów podróżujących na rzeczywiste dogodności tego zakładu, w którym po podróży znaleźć mogą wypoczynek i orzeźwienie.

Nr. 97.

Fryzzeria i operator nagniotków stale w Zakładzie.

Zarząd dóbr

OSKARA HAEMPLA

w Osieku koło Oświęcimia

poleca

*własnej produkcji: buraki ekendorfskie i Mamoth,
marchew, kartofle itd.*

Austryacko alpejskie towarz. górnicze

(Oesterreichisch-Alpine Montagesellschaft)

*Fabryka maszyn, odlewnia (żelaza i bronzów)
i kotłarnia*

w Celowcu

poleca swoje wyroby :

Turbiny, Koła wodne, Upusty, Rury lane i kute, Kotły parowe każdej wielkości i konstrukcyi, Podgrzewacze i Rezerwoary, Kotły warowe z miedzią wyprawą, Warniki do fabrykacyi celulozy, Wyroby blaszane kute i lane, Maszyny parowe wszelkiego rodzaju i wielkości, Kompletne stacje wodne dla miast, Wentylatory, Maszyny wiatrowe i kompresory, Różnych rodzajów pompy i zbiorniki na wodę, Maszyny o słupie wody, Młoty parowe, tarciove i transmisyjne, Wyciągi i Żorawie każdego rodzaju tak do ręcznego, jak parowego lub hydraulicznego popędu, Rozcieracze i młynki, Maszyny do tłuczenia kamieni, Całkowite urządzenia i narzędzia górnicze i hutnicze, Urządzenia tartaków, Urządzenia do fabrykacyi wełny drzewnej, Urządzenia papierni i fabryk papy, Urządzenia fabryk celulozy, Urządzenia młynów, Kaloryfery i urządzenia wentylacyjne, Urządzenia oświetlenia elektrycznego i przeniesień siły, Motory naftowe i gazowe, Transmisye najnowszej konstrukcyi, Konstrukcye budowlane i mosty, Odlewy surowe i obrabiane, Wszelkiego rodzaju przedmioty kute, Łańcuchy do wyciągów i wielokrążków, Łańcuchy okrętowe i do kotwic

oraz wszelkie inne wyroby, wchodzące w zakres przemysłu żelaznego, o których bliższych szczegółów udziela i na które przyjmuje obstalunki jego Zastępca p. SYLWIN NAWROCKI

(LWÓW, ulica św. Teresy I. 6.)

Pomoc niezawodna.

Radykalna i pewna pomoc w najcięższych i zastarzałych wypadkach przepukliny wszelkiego rodzaju, tak dla pań, jak i dla panów, z gwarancją możliwości zupełnego uleczenia bez operacji i bez lekarstw, naturalną metodą i praktycznem zastosowaniem bandaży, wskutek czego każdy, nawet z śmiertelnych wypadków uratowany został, jak winie świadectw i podziękowań tego dowodzi, a które są dla każdego do przejrzania w mojem mieszkaniu.

M. FREILICH

bandażysta-specyalista

mieszka we Lwowie, przy ul. Szpitalnej l. 4.

Świadectwo lekarskie, mocą którego poświadczam, że dnia dzisiejszego odwiedziłem ponownie oglądacza mięsa Józefa Heckera, którego dnia 24. marca b. r., jak to stwierdziłem świadectwem z tej samej daty, zaopatrzył p. Freilich w doskonale przylegający bandaż przepuklinowy. Oddając hołd prawdzie, muszę zauważyć, że obecnie ani okiem wysledzić, ani dotykaniem nie da się odczuć przepuklina. Pierścienie nie są otwarte i weale już nie można namać przepuklin, ani też ich w jakikolwiek inny sposób wykazać. To też ta okoliczność, że chory po zdjęciu bandaży przepuklinowego może już dziś bez wszelkich trudności chodzić i pracować, służy na stwierdzenie tego zdania, że przez odpowiednie bandaże przepuklinowe dadzą się przepukliny nawet u ludzi w starszym wieku nie tylko zupełnie powstrzymać, lecz nawet wyleczyć.

We Lwowie dnia 21. lipca 1893.

Dr. Józef Weigel w. r.

Z przyjemnością przychodzi mi stwierdzić, że p. M. Freilich, bandażysta ze Lwowa, dokonał szczęśliwej wprawy ruptury, która w najwyższym stopniu zagrażała życiu księdza gr. kat. Łuczakowskiego w Pławiu. Ruptura ta mogła być usunięta, zdaniem lekarzy, jedynie przez operację. Wprawy tej dokonał p. Freilich z nadzwyczajną zręcznością bez operacji, przyczem wykazał wielką umiejętność w zakładaniu bandaży.

Skole, 26. listopada 1892.

Dr. Mironowicz.